B. Szabó Albert, grafikus

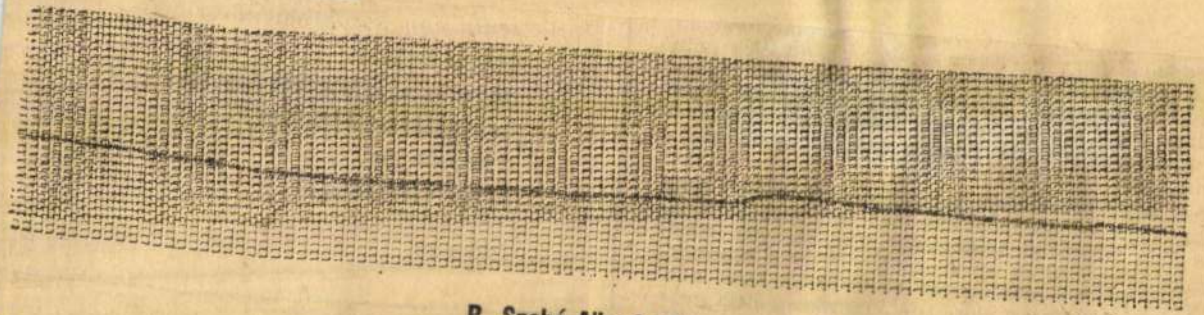

B. Szabó Albert: Tao

B. Szabó Albert: Tao

13.

Élet és Irodalom Bp. 1986. ápr. 4. XXX/14

römböl

e

fosztott hegedű

hirtelen

iba . . .

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAN HIRMONTÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

VAS NÉPE
Szombathely

1969 OKT 12

1021

HÍREK

Kiállítás, élménybeszámoló

a városi népfront-klubban

A Hazafias Népfront városi bizottsága, a városi úttörő elnökség és a Vöröskereszt városi titkársága gyermekrajz-kiállítást rendezett Szombathelyen a békemozgalom 20. évfordulója alkalmából. A kiállítást Szabó Albert festőművész értékelte. Az ünnepélyes díjkiosztó ünnepséget október 10-én tartották a Hazafias Népfront városi klubjában, ahol az iskolák rajztanárai is megjelentek. A legjobb helyezetteknek értékes ajándékot nyújtott át Mészáros Imréné, városi úttörőtitkár.

Az ünnepélyes aktus után Rácz János elvtárs, a megyei pártbizottság osztályvezetője, volt kongresszusi küldött mondott élménybeszámolót a VII. Magyar Békekongresszusról.

Szabó Albert

RÓZSÁK,
Világhírű újdonságok,
ötszáz különleges fajta.
TULIPÁN HAGYMÁK
negyven holland újdonság.
EZÜSTFENYŐK!
Gyönyörű formák,
Kérje díjmentes,
színes ismertető
nagy árjegyzékünket.
Szállítás postán.
SZALKAY
dísznövénykertészet,
Budapest, VI,
Népköztársaság u. 8
(6426)

Olcsóbb lett a hal!
Olcsóbb a halászlé!
Ízlelje meg a
Halászcsárdánkban
Rumi út. 87.
Rendezvényhez
különtermet
biztosítunk!
Termelői borok!
Népizene!
Vas megyei Vendéglátó
Vállalat
(8976)

Építőgépszerelőt felveszünk
Jelentkezni lehet a Vas megyei ÁÉV Gépészeti Osztályán Szombathelyr

Fotók: Rudó Szilvia

Simon Zsuzsa

József Attila megihlette a művészeket

József Attila születésének 100. évfordulója alkalmából számos pályázatot hirdettek, több rendezvényt szerveztek már, de mindig akad, így az év utolsó hónapjaiban is, egy-két újabb esemény, mely ezt az évfordulót kívánja köszönteni. Októberben Újpesten az Ady Endre Művelődési Központ az itt élő képzőművészeket „József Attila a képzőművész szemével" című pályázattal igyekezett ösztökélni arra, hogy József Attila munkásságát, életét, illetve a művészi tevékenység erényeit formázzák meg.

Jozefha Antal

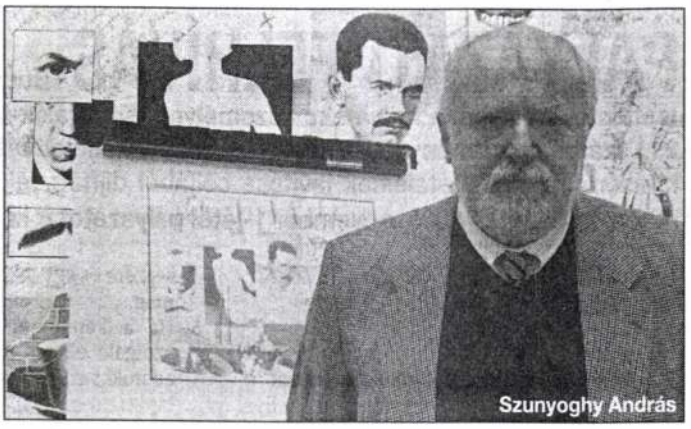
Szunyoghy András

A beérkezett munkák a pályázati kiírás sokrétű értelmezését nyújtották. Akadt, aki csupán a költő újabb portréját kívánta megrajzolni, vagy életének meghatározó szakaszát igyekezett megragadni, de láttunk olyan festőt is, aki a művészlét búskomor, olykor gyötrelmes oldalát hangsúlyozta alkotásával.

A zsűri tagjai - a Nemzeti Galéria főigazgató-helyettese, dr. Horváth György, aki sokadik alkalommal vesz részt zsűrielnökként városrészünk képzőművészeti pályázatain, kiállításain; Jordán Tamás, a Nemzeti Színház igazgatója; Gyulai Líviusz Munkácsy- és Kossuth-díjas grafikusművész; illetve az Ady Endre Művelődési Központ képviseletében dr. Oláh Zsigmond igazgató és Verebélyi Gyuláné gazdasági igazgató - az első díjat Szunyoghy András képzőművésznek ítélte a József Attila gyászjelentése című grafikáért. A második Jozefka Antal képzőművész három munkája lett, míg a harmadik díjat megosztva Szabados István (két József Attila-illusztrációja) és Somos Zsuzsa (három József Attila-munkája) kapta. A díjakat, a pályázat fővédnöke: Hock Zoltán alpolgármester képviselője adta át október 20-án.

A nyertesek közül többen a montázsszerű képformálással éltek, melyben a költő jellegzetes gesztusait és nevezetes műveit megidéző képrészletek egy művészi és gondolati egészt alkotnak.

A zsűrizőkön kívül a pályamunkák egy vándorkiállítás keretében az újpesti iskolákban láthatók majd. Az első állomás a Babits Mihály Gimnázium, ahol november 8-tól várják az érdeklődőket két héten át.

Gy. Zs.

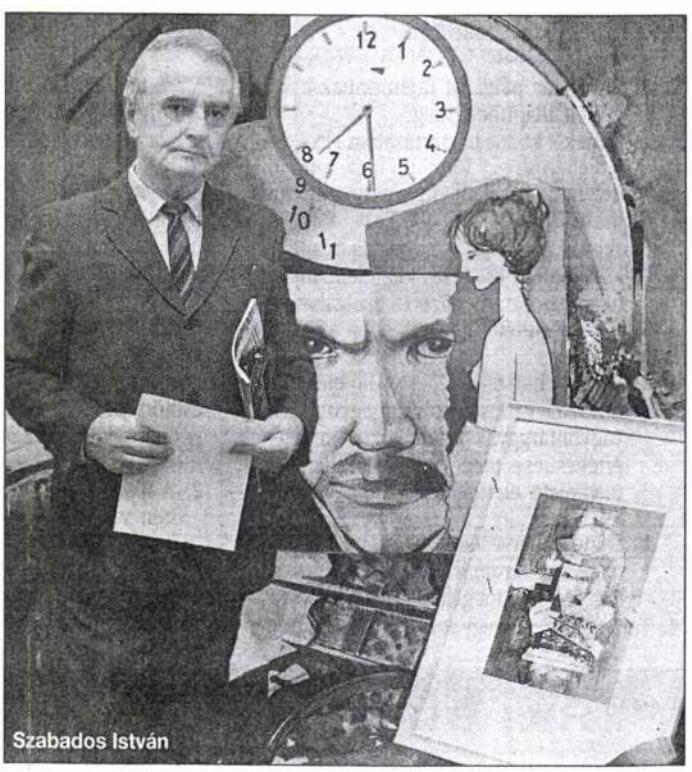
Szabados István

Szabados István

Műemléki konferencia

Igen fontos lenne, hogy hazánkban is törvény szabályozza az építészeti örökségek védelmét — fogalmazták meg a XVII. országos műemléki konferencia résztvevői Nyírbátorban, ahol az érintett szakemberek a nemzeti kulturális értékek megőrzésének és hasznosításának időszerű feladatairól tanácskoztak. A konferencia előadásain és szekcióülésein elhangzott: a már elkészült új műemlékvédelmi törvénytervezetet a parlamentnek minél hamarabb napirendre kellene tűznie.

Magyar művész Tokióban

Lugossy Mária iparművésznek nyílt kiállítása tokióban a Niki galéria szervezésében. A művész tíz fekete üvegből és bronzból készült alkotását láthatja a közönség a november 27-ig nyitva tartó tárlaton. Lugossy, akit a világ egyik legkiválóbb üvegművészének tartanak, három évvel ezelőtt a Suntory cég iparművészeti pályázatának nagydíját nyerte el. Az iparművész, aki korábban zöld színű, lencseformájú üvegekből készítette tárgyait, Japánba már az új üveg-bronz kombinációit vitte el.

Jancsó Miklós dokumentumfilmje

A kövek üzenete címmel ötrészes dokumentumfilmet készít Jancsó Miklós. A kelet- és közép-európai körkép a zsidóság elpusztított, elsüllyedt kultúrájának tárgyi emlékei mellett bemutatja többek között a zsidó temetőket, a magyar falvakban élőket és a magyar siratófalhoz látogatókat. Forgattak Szlovákiában, Kárpátalján, Moldovában, Erdélyben, Budapesten, Tokajban és más magyarországi településeken is. Az alkotók elképzelése szerint a dokumentumfilm első öt epizódjának felhasználásával 90 perces mozifilmet is készítenek.

Kitüntetés Kincs Lajosnak

A Magyar Köztársaság elnöke, a miniszterelnök előterjesztésére, a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje kitüntetést adományozta Kincs Lajosnak, a Budapesti Piarista Gimnázium tanárának, több évtizedes oktató-nevelő munkássága elismeréseként, 80. születésnapja alkalmából. A kitüntetést Mádl Ferenc kultuszminiszter nyújtotta át.

Új pápai enciklika

Megerősíti a hagyományos erkölcsi normákat és elveti a teológiai másként gondolkodást a világ püspökeihez intézett új pápai körlevél. Az új enciklika — a tizedik a II. János Pál által kibocsátott körlevelek sorában — hat éve fogalmazódott és 180 oldalon, három fejezetben foglalja össze a katolikus egyház erkölcsi tanításának alapvető tételeit. Fő újdonsága, hogy első ízben foglalkozik a maga teljességében az erkölcsi alapelvekkel. A Veritatis Splendor (Az igazság ragyogása) című dokumentum leszögezi, hogy a katolikus erkölcs semmit sem veszített aktualitásából az elmúlt kétezer év alatt.

Weöres Sándor emlékkiállítás

Weöres Sándor, a XX. századi magyar költészet világirodalmi rangú alkotója. A poéta, műfordító születésének 80. évfordulója alkalmából tisztelgő tárlat nyílt a Petőfi Irodalmi Múzeumban.

Életmű-kiállítás a Rippl-Rónai Múzeumban

Somogyból indultak, és oda érkeztek

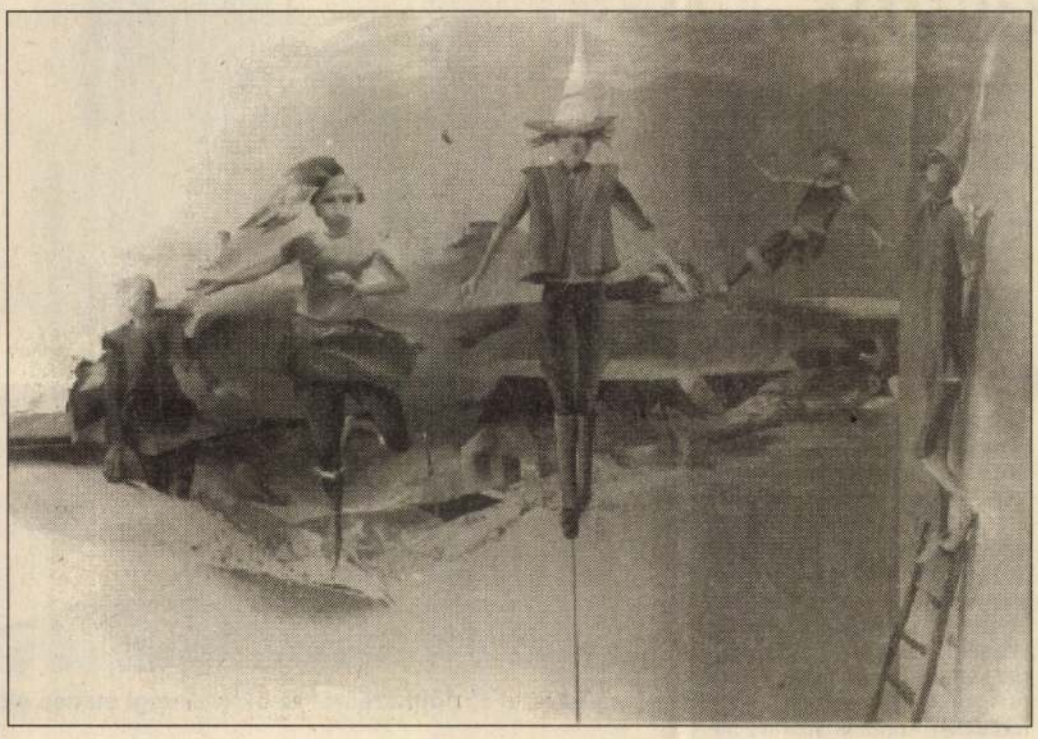

Élet és műve. Kis híján egyharmad alkotással telt évszázad a megyében. Somogyból indulni, kapni a mindenséget érő indíttatásokat, és oda, mindenek kezdetéhez és végéhez térni, és megnyugodni. Erről szól Weeber Klára szobrászművész és Szabados János Munkácsy-díjas festőművész közös, a megyeszékhelyen életre hívott tárlata.

Valahogy úgy illenék, hogy egy nagy életmű-kiállítás nagy életmű-szavakkal méltattassék, és az avatottságában, bizony, korántsem tökéletes megfigyelő túlontúl emberfeletti kifejezéseket leljen a keretbe, kontúrokba fogott táblaképek, kisplasztikák, a képzőművészeti alkotástechnikákban való önfeledt dúskálás jellemzésére. De szép nyelvünkben vannak-e ily csudás szuperlatívuszok, és ha igen, képesek lennének-e maradéktalan fedni le egy tárlat gondolatiságát, az évtizedek kismillió történet-változásait az emberben, és az örökkön megmásuló emberséget a történetben?

Egy terem van. Tágas, hangulatában mélyen a művészet barátságát sugárzó. Tervem, ahová látogatás tehető, lehetőleg nagy-magányos: jelen időben és ugyanily jellegű térben megannyi múlt idejű idők és terek, és a bennük élő mindenség valahányas típusú találkozásai élik meg virulens egymásratalálásukat. A megértési- és érzési sarkallatos pontok egyike ez. Szabados János eredményesen törekszik arra, hogy kilépjen a vászon-adta síkságból, egymásnak alá- és mellérendelt síkok képződnek képein, és ilyenténképpen alakulnak a terek is. Mindez általában egy szürkeállományt bizsergető asszociációtánc, kifejezéssűrítési mechanizmus a festőművész táblaképein. Így a tavaly készült Közös térben című, aholis egy regény fejezeteivé lesznek a bő festékkel felépített síkok.

Elment és cirkusz. Ez az alkotás az imént feszegetett tér-idő kapcsolat után Szabados János művészetének egy másik vezérelvére mutat rá: a *volt*-ra és a *van*-ra, amely magából eredően, persze, felveti az időszerűség-jelleget, ám méginkább a két idősík közötti tartalom lehet érdekes. A cirkusz eltávozó komédiásai és balerinái — magukon kívül — a nagy varázslattól fosztják meg a falu lakóit, erről és a magára maradt világról, valamint az élettel dacoló, benne szárnyaló vidámság-figurákról szól a cikrusz elmenetele, és erről minden, ami volt-és-van.

Weeber Klára cirkusza nem megy el. S nemcsak azért, mert plasztikusan nehezebb lenne érzékeltetni ezt, hanem egyszerűen nem az fontos számára. Annál inkább érdekli az objektumból metaforisztikus költeménnyé emelt törékeny figurák lénye: Judit égre emelt, tiszta és bizakodó tekintete, a *Csend* (1970) „hallgatójának" a semmire bizonytalan mozduló teste, akár az *Ünnep* (1976) veretesen ékesített fafigurájának puritán tartása. A Weeber Klára által alkalmazott technikai-anyagi-kifejezési skála közelít a teljességhez: a bronz és vegyes anyagú (fa, réz) kisplasztikák, valamint a fehérmárvány *Sellő, Csobbanás* és *Kis torzó* (1983) mellett megtalálhatók a játékos állatalakok is, mint amilyen a *Zöld kecske*. Ám visszatérve az iménti fonalhoz, leginkább a szellemi lények értékes ékeit mutató vonulat a jellemző Weeber világára: magasfoka az ártatlanságában megragadó *Napbanéző* (1971).

Somogy érzelemgazdag ország. Van benne — egyharmad évszázad távlatában különösen — öröm is, meg bánat is. Hogy ez, a Somogy iránt vallott elkötelezettség a vászonról lejöjjön a befogadónak, Szabados képeinél időzve nem kell, csak egy pillantás a *Zselic* (1975) rikítóvörös domborulataira vagy a *Buzsák* álszolid menyecskéjének arcélére. Ám már beszélniük kellene a *Város* és a *Somogyból indulni* című műveknek, amennyiben elvárásunk a maradéktalanra és a hűre törekedne, és ha nem elégednénk meg az előbbi alkotás polgárainak látható elrugaszkodottságával, az utóbbi mély érzésű hangulatával.

Vagy a tanyától búcsúzó riadt, távoztában bizonytalansággá merevedő kéztartásával. *(Búcsú a tanyától — 1979)*

Balassa Tamás

(A kiállítás a kaposvári Rippl-Rónai Múzeumban tekinthető meg november 5-ig)

Szabados János: Elment a vándor

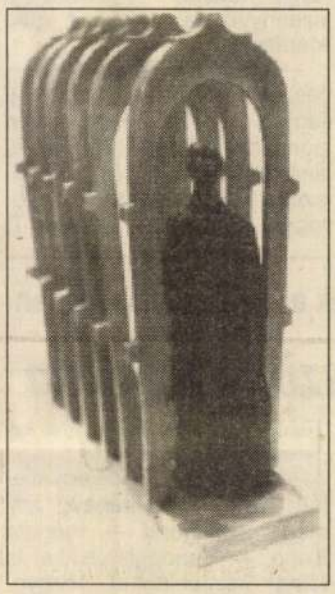

Weber Klára: Judit

Sikerek a Mandulás-hegy tövében

Citeratanárra gyűjt az együttes

— Imádnak énekelni és nagyon jól érzik magukat ebben a közösségben, soha nem maradnak el a próbákról — mondta Házi Ferencné, a Berzsenyi Közművelődési Egyesület keretében működő Ádándi Népdalkör vezetője.

Sikereik titka felől faggattam. Az 1985-ben 13 énekeskedvű asszony által létrehozott népdalkör egyúttal az egyesület alapítója is lett. Annak idején a Sió-mente téesz, a Siófoki Áfész és a takarékszövetkezet segítségével léptek pódiumra. Mára a tagok száma 36-ra nőtt, és már a férfiak is helyet kapnak a fehércselédek mellett. Az említettek mellett az önkormányzat is belépett a mecénások sorába; a szakmunkásképző buszt és termet biztosít a számukra. A népdalkör tagjai azonban nem várják, hogy mindent más fizessen utánuk. A pályázatokon nyert összeget egészítik ki azzal a 100-200 forinttal, amelyet tartalékként, havonta minden tag befizet a kasszába és maguk vásárolják meg a sokszoknyás somogyi föllépő ruhájukat is.

Együd Árpád, Nyakas József és Tengerdi Győző gyűjtéseiből válogatják a repertoárnak valót. *Házi Ferencné* ugyanis buzsáki születésű, így az e vidéken született dalokból is szívesen tanulnak egyet-egyet. Sikereikre idén a Dombóváron megrendezett országos verseny arany minősítése tette rá a koronát. Három ízben volt rádiófelvételük, bejárták a Székelyföldet, és elsőként daloltak az 1000 székely lány találkozón. Augusztus 20-án Ádándon rendezték meg a nemzetközi találkozót, s ekkor náluk lépett pódiumra a Csíkszeredai Népi Együttes. Most ismét föllépésre készülnek: október 16-án indulnak az országos minősítő versenyen.

Már az utánpótlás is „tollasodik". 20–25 gyermeknek tanítja Háziné a szép somogyi nótákat. A kicsik minden, a hagyományőrzéssel kapcsolatos rendezvényen — farsang, betlehemezés — fellépnek. Nemrégiben bővült a repertoárjuk: az önkormányzat 10 ezer forintos adományából a meglevő kettő mellé még két citerát vásároltak; ezeken tanítják a gyerekeket, és gyűjtik a pénzt, hogy citeratanárra... Terveikben rengeteg fellépés szerepel: havonta legalább kétszer közönség elé állnak, Szlovákiában pedig már háromszor is pódiumra léptek. Most a kárpátaljai meghívásnak szeretnének eleget tenni.

Ádánd határában magasodik a Mandulás-hegy. Ha jó kedve támad az együttesnek leginkább ezt dalolja: Az ádándi hegy alatt, hegy alatt...

Várnai Ágnes

Nem tér haza a szupersztár?

Idézés Jacksonnak

A megrontással vádolt popsztár, Michael Jackson bajba kerülhet, ha az FBI hitelt ad a Quindoy házaspár állításainak. A külföldön tartózkodó művészt kaliforniai otthonában a hét végére rendőrségi idézés várja az ügyben. A botrány — mint ismeretes — akkor kezdődött, amikor egy tizenhárom éves amerikai fiú bejelentést tett az énekes ellen „szexuális molesztálás" miatt. Jackson akkor azzal ütötte el a „nevetséges" vádat, hogy a háttérben a fiú apja áll, aki bosszút akar állni, mert a művész nem hajlandó vele üzletileg együttműködni. Jordy Chandler ügyvédjei azonban ragaszkodnak hozzá: hallgassák ki a 35 éves énekest, s az erre kitűzött határidő októberben lejár.

A Quindoy házaspár vallomása fordulatot hozhat az ügyben. A kaliforniai rendőrség szakemberei most hazugságvizsgáló berendezés segítségével hallgatták ki az 59 éves férfit és feleségét, akik korábban Jackson neverlandi vidámparkjának alkalmazottai voltak. Állításuk szerint a fiatalok bálványa több gyerekkel tette azt, amit „ifjú házasok szoktak csinálni a nászúton". Quindoyék naplót vezettek az esetekről és több száz fényképet készítettek, majd felháborodva a történteken felmondták állásukat. A házaspár azt követően jelentkezett a rendőrségen, hogy a tizenhárom éves Chandler leleplezésének nem adtak hitelt, s úgy látszott: elejtik a vádat.

A külföldi körúton tartózkodó Jackson környezete nem kívánta kommentálni a sajtó legfrissebb értesüléseit. Az azonban feltűnő, hogy a művész tervezett ausztráliai turnéjára megkezdett jegyelővásárlást hirtelen felfüggesztették.

Híveit és ellenfeleit egyaránt lázban tartja a kérdés: megjelenik-e a szupersztár a hét végén a kaliforniai őrszobán? A német Bild szerint az sem elképzelhetetlen, hogy a Svájcban tartózkodó énekes vissza sem tér Amerikába, ahol nyolc évig terjedő börtönbüntetést is kiszabhatnak rá. Művészkörökben azt is találgatják: miért burkolózik mély hallgatásba az új tanúk jelentkezése óta Liz Taylor, aki mindeddig Jackson pártját fogta?

Ferenczy Europress

Bartók és Franciaország

A Francia Intézet már az előző szezonban is fontos szerepet vállalt a magyar főváros zenei életében. Ezt a hagyományt szeretné a jövőben is folytatni. Ennek jegyében rendezi meg a Bartók és Franciaország című tíznapos fesztivált október 11-étől. Ismeretes, hogy szoros baráti szálak fűzték a muzsika óriását Franciaországhoz. A nagyszabású rendezvénysorozat gerincét öt koncert alkotja, amelyen jeles francia és magyar előadók tolmácsolják Bartók műveit. A muzsika mellett szerepel a fesztivál programjában egy előadás és egy kiállítás, illetőleg egy könyvemutató is — közölte Alain Lombard igazgató, a Francia Intézet zenei évadjának programjait ismertetve.

Anne-Sophie Mutter és a cigánydalok

Ha egy hegedűművész egészen nagy akar lenni a maga területén, akkor nem hiányozhat belőle „egy csepp cigányvér" — tartja a mondás. Nos, Anne-Sophie Mutter, a világhírű hegedűművésznő — Herbert von Karajan felfedezettje — most cigánydalokat játszott felvételre a Deutsche Grammophon Gesellschaft stúdiójában.

Az új CD-korongon, amelynek címe „Carmen-fantázia", olyan virtuóz hegedűjátékot igénylő darabok hallhatók Anne-Sophie Mutter előadásában, mint Pablo de Sarasate híres „Cigánydalai", Giuseppe Tartini „Ördögtrilla" szonátája és Maurice Ravel rapszódiája, a „Tzigane". Hallható továbbá a felvételen Sarasate „Carmen-fantáziája", Jules Massenet „Meditációja" hegedűre és zenekarra, valamint Gabriel Faures „Berceuse"-e (Bölcsődala). A művésznőt a Bécsi Filharmonikusok kísérik. Vezényel James Levine.

SZABADOS János

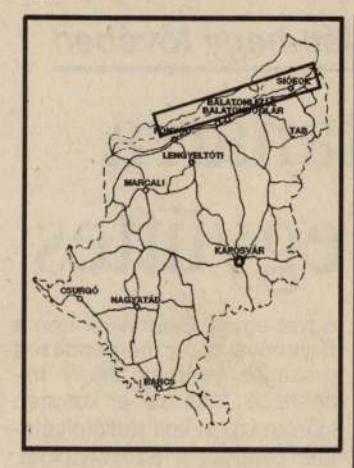

Irodalomórát tartott Kányádi Ádándon

Kányádi Sándor volt az ádándi népfőiskola most kezdett kurzusának első vendége. Az ismert erdélyi költő Siófokon a gyermekkönyvtárban találkozott az ifjú olvasókkal, majd Tabon a Rudnay Gyula gimnázium és szakközépiskola diákjaival. Ádándon a szakmunkásképző és általános iskola tanulóinak tartott rendhagyó irodalomórát tartott. A diákok sok újat hallottak az erdélyi magyar irodalomról, s megismerkedtek a Kolozsváron megjelenő Napsugár című gyermekújsággal is, amelynek a költő is munkatársa.

Endrédi gyerekek táncháza

A Pejkó Band húzta a talpalávalót a balatonendrédi művelődési ház által rendezett gyermektáncházban. A zenei világnaphoz kapcsolódó eseményen Gazdag Zsanett és Szabó Zsolt oktatta néptáncra az aprókat és a nagyobbakat. Az endrédiek remélik, hogy a kéthavonta rendezendő táncházat felfedezik a környékbeliek is, így a néptáncot szeretők száma is növekszik majd.

Támogatják a lakást építőket Szemesen

Balatonszemes önkormányzata rendeletet hozott a lakáshoz jutás támogatására. az ott élő építkezők és a lakásukat felújítók így kamatmentes kölcsönhöz és vissza nem térítendő támogatáshoz jutnak. A képviselő-testület szociális és egészségügyi bizottsága tíz igénylő kérését fogadta el, és megítélte az átlagosan egy családra jutó 160 ezer forint összegű támogatást. A kölcsönt három év után, havi ezerforintos részletekben kell visszafizetni.

Akta-vágta Siófokon

Mozgással, sportolással fejezték be a hetet a siófoki polgármesteri hivatal dolgozói tegnap délután. Első ízben került sor az „Akta-vágta" elnevezésű hivatali sportnapra a városi sportcentrumban. Nem volt kötelező a részvétel, de az egész heti kemény munka után mindenkinek melegen ajánlották. A követésre méltó eseményt a polgármesteri hivatal a Közalkalmazottak Szakszervezetével közösen szervezte.

Polgármester-előadás iskolai katedrán

Rendhagyó órát tartottak a héten a siófoki 523. Számú Ipari Szakmunkásképző Intézetben: az előadó Molnár Árpád polgármester volt. Nem szokványos tanítási órát tartott, hanem a környezetvédelem időszerű kérdéseiről számolt be — különös tekintettel a Balaton problémáira — az iskola tanulóinak, tanárainak és az érdeklődőknek.

Külföldieket és vállalkozókat vonz már

A majdnem összkomfortos Ordacsehi

„Különleges" helyen van Ordacsehi. Különlegesen jó — vallják a patrióták —, mivel karnyújtásnyira tőle két híres település, Fonyód és Boglár. Különlegesen rossz — emígy a realistábbak —, mivel az a szűk 2-3 kilométer, amivel Ordacsehi délebbre „csúszott" a Balaton-partnál, méltatlanul háttérbe szorítja. Így vélekedik *dr. Hajmási József,* a fonyódi illetékességű jegyző is. Ő mondta: az utóbbi évtizedekben meglehetősen szerencsétlenül alakult a falu sorsa.

Ha csak az utóbbi 30 évet tekintjük: 1963-ban elvették a régebbről még megmaradt partszakaszt is, majd 1970-ben a Fonyódhoz csatolták. Végül „rászakadt" a szabadság; de mit ér ez, ha nem az övé a nevében még mindig *ordacsehi* szabadstrand, amely olyan most, mintha gazdátlan lenne.

Vissza azonban nem perelhető. Így az ordacsehiek, kénytelen-kelletlen a jelenükkel foglalkoznak, és igyekeznek alapot teremteni a jövőnek. A falunak 963 lakosa van, egy éve még csak 899 volt. A lakosság számának növekedéséhez 20 külföldi is hozzájárult, s jóllehet nem helyi lakosok, itt vásároltak házat, telket, kikapcsolódni már idejönnek „haza". Németek, osztrákok, angolok, svédek, akik jelenlétükkel nemcsak színesebbé, hanem vonzóbbá is teszik a falut. Jelzi ezt a turistákról készült gyorsmérleg: tavaly 867 vendégéjszakát töltöttek itt egész évben, az idén viszont (szeptember 30-ig) már 1892-t. Fellendülőben tehát a turizmus.

Mint a falu jegyzőjétől megtudtuk, ezen az úton szeretnének továbbmenni. Az ideköltözők példája is mutatja, sok embert vonz a balatoni tumultustól mentes környezet, a nyugalom, nem kevésbé a község kedvező ajánlata. A letelepedni szándékozók ugyanis mentesülhetnek a községi adózás terheitől. Joggal remélik tehát, hogy akadnak majd, akik ebben látnak fantáziát. Annál is inkább, mivel Ordacsehi majdnem összkomfortos falu. Van víz, villany, telefon — csak a szennyvízcsatornát kell még kiépíteni.

— Megéri itt kereskedni —, teszi le végül a voksot a jegyző —; ha lenne annyi pénzem, szívesen vennék itt akár két telket is, és nem hiszem, hogy ráfizetnék a dologra...

K. G. T.

Mintha észtül beszélnének a szomszéd szobában

Az Ave — először Siófokon

A parnui kórus Észtországból jött Siófokra. A tizenéves lányokat, 30 gyermeket, a siófoki gyermek gyermek- és ifjúsági kórus tagjai látták vendégül.

— *Milyen benyomásokat szereztetek rólunk, magyarokról?* — kérdezük a közös észt-magyar éneklés végeztével *Annet* és *Evelint.*

— Magyarországról az észteknek először az Ikarus, a jó bor és természetesen a nyelvrokonság jut eszükbe — kezdte Evelin. — Most már tudjuk azt is: nagyon szép ez az ország. Az emberek vendégszeretőek; az ételek, s az italok nagyon finomak. Egyébként először járunk itt, kórusunk nem is vendégszerepelt még külföldön, mivel mindössze két éve alakult.

— *Sikerült-e a pár nap alatt közös vonást felfedezni a két nyelvben?*

— A szavak, sajnos egyáltalán nem hasonlítanak, ami elég nagy gond — mondta Enne. — Vendéglátóinkkal is főleg kézzel-lábbal magyarázva tudunk kommunikálni, mert mi általában angolul és oroszul beszélünk, ők pedig inkább németül.

— *A templomi koncerten előadtátok Kodály Ave Mariáját is. A kórusotok neve is AVE...*

— Most már elárulhatjuk, nevünkben nem a latin üdvözlő szó szerepel, bár így köszöntöttek minket találkozásunkkor. Az Ave egy közkedvelt észt női név.

— Maradjunk akkor az észtnél. Búcsúzzunk el úgy, ahogy nálatok szokás: *Négemist!*

Zólyomi Theodóra

Hattyú a Balatonra

Műanyag hajótestet alakítottak ki a Balaton Ipari Szövetkezet szakemberei — a régi, bevált kétpárevezős csónak mintájára. A „Hattyú" nevű kecses vízi jármű kevesebb karbantartást igényel, mint a facsónakok. A gyártók a biztonságra is ügyelve — mert gyakran tör — vihar a Balatonra — légkamrákat építettek a csónaktestbe: így a Hattyú egy esetleges borulás után sem süllyed el. *(Fotó: Csobod Péter)*

Kollégiumátépítés módosított határidővel

Október végére részleges nyitást ígér a Piramis

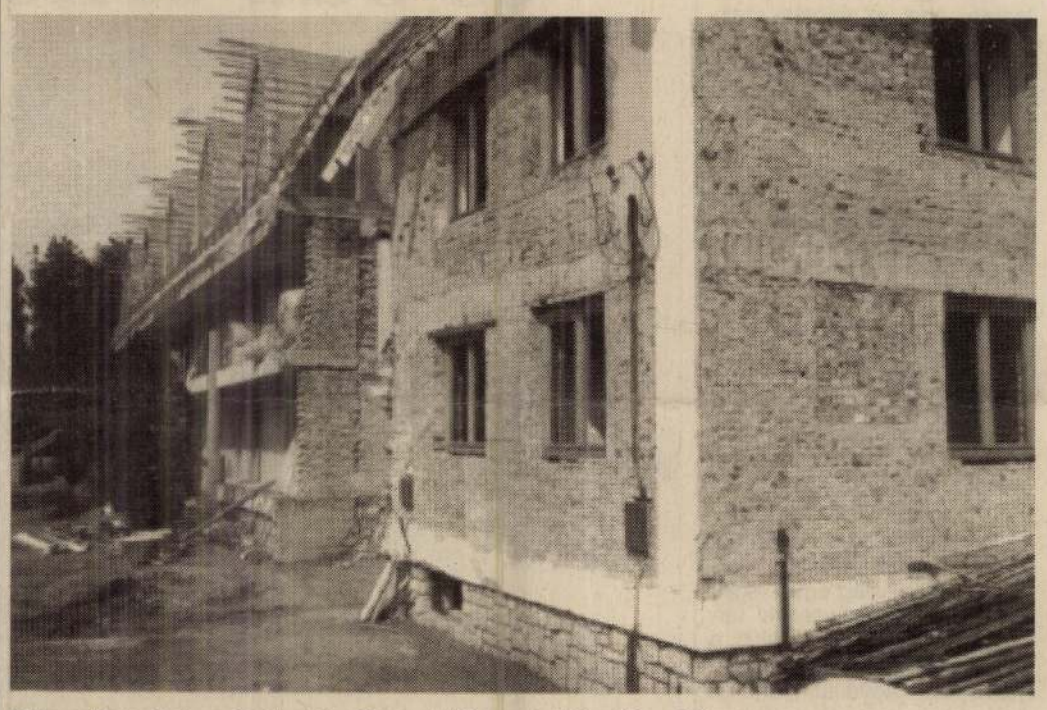

Pillanatfelvétel az építkezésről az októbervégi átadás előtt

A Balatonboglári Borkombinát tulajdonát képező épület középiskolás kollégiummá való átépítésére az önkormányzat tavaly októberben hirdetett versenytárgyalást. A nagyszabású — bruttó 40 millió forintra rúgó — munka tervezését és kivitelezését a kaposvári Piramis kft nyerte el. A szerződés szerint az ötvenes években épült földszint és emelet teljes átalakítása, valamint a kétszintes, galériás tetőtér elkészítése volt a cég feladata. A 180 ágyas, szobánként tusolós vizesblokkal ellátott intézmény újjáépítését februárban kezdték meg. Átadását az iskolaév kezdetére tervezték. A csúszás okairól és a kivitelezés során adódott — előre nem látható nehézségekről — *Szikra Péternét*, a Piramis kft gazdasági igazgatóját kérdeztük.

— A legkeményebb tél beálltakor vettük át a munkaterületet. A lakott részt — mert a borkombinát egy emeletet bérbe adott az önkormányzatnak, diákszállás céljára — csak május végén, június elején ürítették ki. Addig csak bontani tudtunk, illetve a tetőtérmunkákat végeztük. A hideg miatt azonban a záróföldméket nem csupaszíthattuk le. A másik nagy gond az volt, hogy a statikus-tervező menet közben leállíttatta a kivitelezést, mivel az alap olyan rossz állapotú volt, hogy a tetőtéri terheléseket nem bírta volna el. Készült ugyan előzetesen statikai szakvélemény, ám — éppen a bentlakók miatt — komoly fúrási szerelvényeket nem lehetett feltárni. Így csak a belső bontások során derült ki, hogy teljes alap- és pillérmegerősítés szükséges, és ez többhetes plusz munkát jelentett.

— Az eredeti ütemterv szerint a kollégium épületét szeptember 1-jén kellett volna átadni. Végülis mikor költözhetnek be a diákok?

— Rendkívül feszített tempót diktálva október 31-re szeretnénk befejezni az *első emeleti szobákat.* November végére készül el a földszint a könyvtárral, a tanári, a vendég- és az orvosi szobával, a társalgóval. Az épület teljes befejezése — a galériás tetőtérrel együtt — januárra várható.

— A többletmunka nyilván többletköltséggel is jár...

— Valóban, a teljes bekerülési költség 72 millió forint lesz. Ebben nemcsak az említett plusz munkák vannak; az utólagos önkormányzati döntés értelmében aula helyett tornatermet építünk a kollégium mellé. Ez az 500–550 négyzetméteres csarnok is növeli a kiadásokat. A beruházó kezdetben csak az új épületrészekben kérte a fűtési rendszer kialakítását. Közben kiderült, hogy majdnem 100 radiátort is ki kell cserélni, hozzájuk tartozó csövekkel együtt. A fűtőtestek cseréje is erősen növelte a boglári kollégium építési költségeit.

(Csíky)

Stég és részvét

— Fenyvesi ügyekben önök illetékesek még? — ezzel a kérdéssel fordult a minap a fonyódi önkormányzat műszaki ügyintézőihez egy jólöltözött ötvenes férfi.

— Nem, kérem — hangzott a válasz —, Fenyves már mindenben teljesen független. De mi a probléma? Talán segíthetnénk.

— Csak azt szerettem volna megtudni, elképzelhető-e, hogy a múlt héten partra vitt stégemet véletlenül önök szállították volna el?

— Nem, az teljesen lehetetlen.

— Akkor nem értem — ráncolta homlokát a férfi. — Ugyanezt mondták Fenyvesen is. Hát akkor kitől kapok választ arra, hogy hová tűnt el a stégem?

— Sajnos, itt nem, valamit azonban gyanítok — mondta a műszakis —, s ha e titokzatos eltűnéssel az lenne a helyzet, amire már volt példa, és amire most gondolok, úgy nem mondhatok egyebet: őszinte részvétem...

(ku-ti)

Egy „szeletet" kérnek a Siótour kempingből

Lakótelep a zamárdi avar temető fölött

Április óta „új" képviselőtestület működik Zamárdiban, s Kiss Zoltán polgármester szerint a munka nagyobb zökkenők nélkül folyik. A napokban olyan ügyek is megoldási közelségbe kerülnek, melyekről a tavasszal még éles vita folyt maradók és távozók között.

— Hosszas tárgyalások után végre telkekhez tudjuk juttatni fiataljainkat — mondta Kiss Zoltán polgármester. — Hamarosan belterületbe vonjuk az erre kijelölt, Balatonendréd felé eső földterületet. A régészek ugyanis avar kori temetőt találtak a területen, továbbá bronzkori és római leleteket. Európa egyik legjelentősebb lelőhelye ez, tehát feltétlenül szükségesek a további munkálatok. Még akkor is, ha a feltárás csak úgy folytatódhat, hogy a zamárdi önkormányzat is mélyen a zsebébe nyúl...

— Ha nem így történik, akkor leállna az ásatás és a telekkijelölés?

— Ezt semmiképpen sem akarjuk, sőt gondolkodunk egy emlékhely felállításán is. A rengeteg, folyamatosan előkerülő tárgy egy részét jó lenne Zamárdiban kiállítani. Mindez egyébként nem fogja zavarni a telkek kijelölését, majd az építkezéseket.

— Kizárólag helybeli fiatalok részesedhetnek ebből?

— A közeljövőben, a kisajátítási és belterületbe vonási eljárás során hirdetjük meg, s a testület akkor dönti el, kik lesznek rá jogosultak. Úgy tervezzük, hogy azokat támogatjuk, akik első lakásukhoz kívánnak jutni.

— Várhatóan mindez még éppen belefér a jövő évi választások időpontjáig...

— Jóval hamarabb is. Ami addig elhúzódhat: készítettünk egy részletes rendezési tervet Zamárdi továbbfejlesztésére. Szeretnénk egy kulturált szabadstrandot kialakítani, mégpedig úgy, hogy a Siótour kempingjéből kapna az önkormányzat egy részt. Ezenkívül faluközpont építésére készül két magánvállalkozó... Néhány év múlva talán már nemcsak az átvezető forgalomból részesedik nyaranta Zamárdi.

Fónai Imre

Uj. m. 942. IV. 3

8

A rendőrség betiltotta a Népszava képzőművészeti kiállitását

Az Uj Magyarság szerdai és csütörtöki számában foglalkozott a hazai szociáldemokrácia hivatalos lapjának, a Népszavának képzőművészeti kiállításával. A „Szabadság és nép" címmel hirdetett freskótervpályázatra beérkezett pályamunkák, valamint a kiállított kép- és szoboranyag nagy megütközést keltett a magyar nemzeti közvéleményben. A nemzetköziség, világforradalom, pacifizmus jelszavait a művészet mögé bujtató munkák ugyanis azt a benyomást keltették, hogy a Népszava tulajdonképpen a nemrégiben nagy sikerrel megrendezett antibolsevista kiállítás ellenkiállítását óhajtotta megrendezni. A tárlat anyaga felkeltette az illetékesek figyelmét is, s amint most értesülünk, csütörtökön betiltották a kihívó próbálkozást.

örgy ut 41.), készpénzfizetés ellenében.
49.650-51 Művészettörténeti Dokumentá-
ó. Ebben az esetben a kért könyvet pós-

"Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,
török utáni állapotát rögziti.

Művészettörténeti Dokumentációs
Központ

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-069, 337-748, 340-726
1971 OKT 2

A JÖVŐ MÉRNÖKE

Szabady Béla

1021

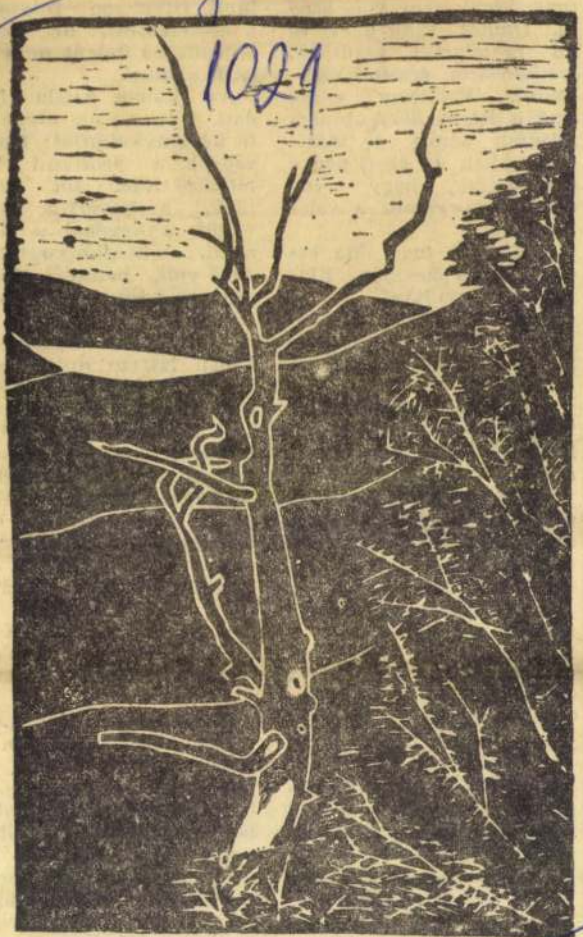

SZABADY BÉLA LINOMETSZETE

tunk
ki. Ő
mi b
szereln
rokról.
ezek a
alkotta
felmer
tapasz
kérdés
ményü
— F
te Alb
rival
Gyu
Honna
te és
rám.

— Mindig így szokott ez lenni. Nem bír a vérével. És azt hiszem, Klárinak is nagyon tetszik a barátunk.

Vállat vont: — És Bandi? — Én is csak rándítani tudtam magamon. Nem tudom, mi lesz — fejezte ki a mozdulat.

Bandi több hete reménytelenül szerelmes volt a lányba. Pedig az megmondta neki, csak mint havert kedveli, nem vette ezt tudomásul és igyekezett mindenben a kedvében járni.

Szegény, jó hülye... biztos ma is berúg és piásan feleségül akarja venni majd.

Lassan meguntuk a fürdést. Megtörölköztünk és mi is barátaink után akartunk indulni.

A fene egye meg! — kedvűen üldögélt. Láthatóan életunt — állapítottam meg, és vigyorogni kezdtem rá. Ő túljátszott gesztussal felállt, megölelt

Eszembe jutott a zuhany alatti beszélgetés és éreztem, hogy magas szőke barátomnál ma igencsak nem stimmel valami. Lerogytunk. M ;kérdeztem tőle hogy Buksit nem látta-e?

Vállat vont. Valahol itt lehet a konyhában Klárával — mc dta.

BANDI valamit magyarázott Attilának. Nem tö rődött velünk. Aztán oda jött hozzánk Gyuri is. Ig hármasb n iszogattuk bor maradékát és ültün egyre kínosabbá váló hallgatással. Hogy a csend megtörjem, valami hülyeséget kezdtem el fejtegetn Aztán láttam, senki sem gyel rám.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1971 OKT 1 0

8 1021

Szabady Béla

SZABADY BÉLA: VÁRROM

A napkitö

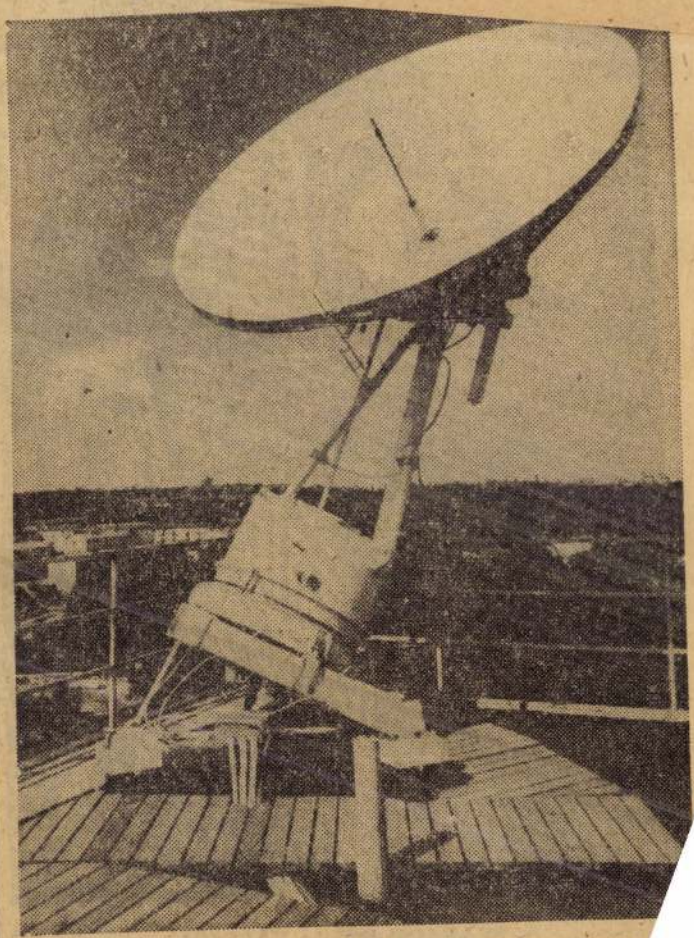

A napkitörések (az ún. napfoltok) elég gyakran megzav
iák a Föld lakóinak életét. Ezek egészségügyi hatásai

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1971 AUG 8

11021

1971. AUGUSZTUS 8., VASÁRNAP

Szabady Béla: Szentendre

Szabady Béla

BORBÉLY TIBOR

TUDOMÁNY TECHNIKA

Légnedvesítő

A levegő mindenkori páratartalmára eléggé érzékenyen reagál az emberi szervezet. Kellemetlen, ha túl nagy a levegő nedvességtartalma, de az is, ha túl kicsi. Az előbbi esetben nehéz légzésről, fokozott izzadásról panaszkodunk, az utóbbinál kiszárad a torkunk, köhögési ingerrel küszködünk. A szabad ég alatt nem tudjuk befolyásolni a levegő páratartalmát, ki vagyunk téve az időjárás szeszélyeinek, de zárt helyiségen belül megteremthető a legmegfelelőbb mikroklíma.

Köztudomású, hogy a központi fűtéses lakásokban általában „száraz" a levegő.

Uj napku

Új laboratóriumot hoztak l Akadémiája Mágnesség, Iono Kutató Intézetében — a napt riumot. Milyen feladatok vár erre a kérdésre adott részlete a laboratórium vezetője — a sítójának.

Az embereknek a Napról alkotott elképzelései még az utóbbi húsz év alatt is óriásit változtak. Ez a megállapítás különösen az izzó égitest belsejében lejátszódó fizikai folyamatokra érvényes.

Az új napkutató laboratórium alapvető feladata a Nap aktív és inaktív részeiben lejátszódó fizikai folyamatok vizsgálata és azok elméleti magyarázata. Különös figyelmet fordítunk a nagy áthatolóképességű napsugárzás — főleg a röntgensugárzás vizsgálatára.

A világ legnagyobb koronográfja

Alapvető eszközünk a világon is a legnagyobb szovjet gyártmányú koronográf, amelyet 1967-ben szereltek fel a

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1971 JUL 13

Napló-tárlat: 10/1

SZERELMESEK

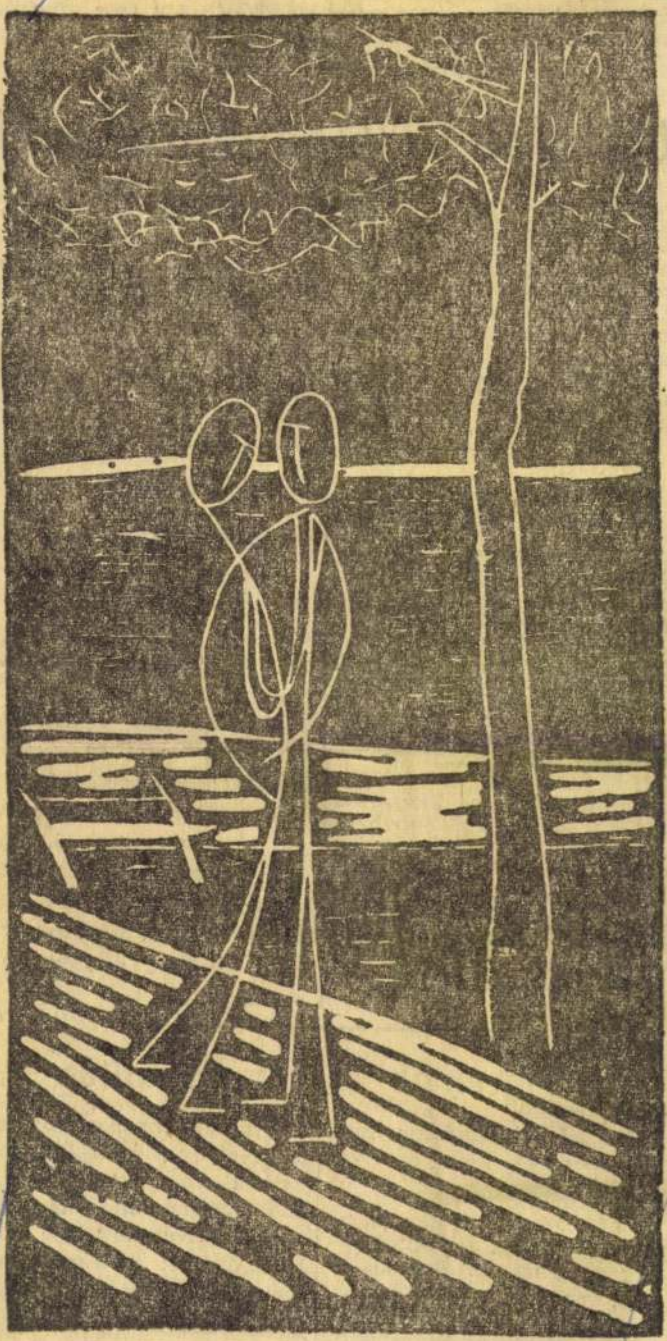

Szabady Béla rajza

Szabady Béla

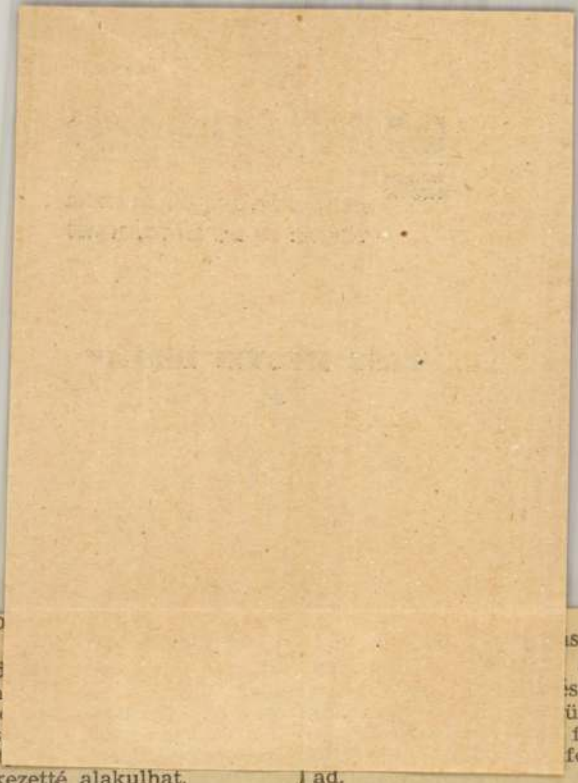

varo
den
gazd
a m
zat
erős
tosít
vetkezetté alakulhat.

si szö-
a ter-
sére a
üzemek
felül a
forinto
ad.

Új telep 200 teherautónak

Július elsejétől — a területi illetékesség alapján — a Volán 1. számú vállalat (Budapest) végzi Százhalombattán a bérfuvarozást, s nem a székesfehérvári 14-es vállalat. Az átszervezés előnyös a szállíttatóknak is.

Az idén *több mint egymillió forintot költenek telephelyük korszerűsítésére;* felújítják a javítóműhelyt, és szociális létesítményeket építenek. A mostani ötéves terv idején, 3 millió forintos költséggel nagyobb telepet építenek. Eddig száz teherautót és rakodógépet üzemeltettek Százhalombattán. Az építkezés befejezése után újabb 200 gépkocsi zavartalan elhelyezését és műszaki ellátását biztosítják.

BALCZÓÉK VISEGRÁDON

Vasárnap délután befejeződtek a két napig tartó visegrádi lovasnapok és a keretükben rendezett Mátyás lovasverseny. Vasárnap délelőtt a rekkenő hőségben is közel 5 ezer ember izgulta-tapsolta végig a látványos bemutatókat. Az eredményhirdetés során nagy taps köszöntötte — többek között — a gödöllői Agráregyetem versenyzőjét, *Benőcz Tamást*, aki Bob herceg nevű lován a nyeretlen lovak díjugratásában az első lett. Indult a világhírű öttusaversenyző *Balczó András* is, aki szombaton Farsang nevű lován bukott, de vasárnap Szamba nevű lován megnyerte a díjugratást.

Gönc környéki

muskotályos sárgabarack

Borsod megyében a Gönc környéki gyümölcsösökben beérett a híres tájfajta barack. A zárt területté nyilvánított községnek határában megközelítőleg harmincezer fa termését szedik le: nyolcvan vagon különleges zamatú, muskotályos ízű gyümölcsre számítanak. A keményhúsú, szállításra kiválóan alkalmas gyümölcs jó részét az idén is exportra küldik.

Pinceklub és bélyegkiállítás

Két jelentős esemény színhelye volt az elmúlt hét végén a dunakeszi József Attila Művelődési Központ.

Két teremben nyílt meg az ország vasutas bélyeggyűjtőinek az a nagyszabású kiállítása, amelyen 1896-tól máig valamennyi olimpiára megjelentetett bélyeg megtalálható, soknak az elsőnapi borítékja is.

A másik ünnepszámba menő esemény a *pinceklub* megnyitója volt. A dunakeszi MÁV Járműjavító fiataljainak önzetlen és lelkes munkáját dicséri: *több mint ezerhatszáz óra társadalmi munkával alakították ki klubjukat* régi, omladozó falú szenespincékből.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1976 APR 25

Szabady Béla

1021

Fényben

Szabady Béla linója

lyos sérüléseket szenvedett, a *Ferroglobus* Vállalatnál történt baleset következtében: a XIV. kerületi Körvasút-sor 110. szám alatti csarnok tetőjavítási munkálatait végezték a Fővárosi 3. számú Építőipari Vállalat dolgozói, amikor *beszakadt a hullámpalatető* és a három munkás *12 méter magasból* a csarnok betonpadlózatára zuhant. *Hamar Zsigmond*, 43 éves bádogos, *vecsési* és *Juhász Pál*, 41 éves bádogos, abádszalóki lakos a helyszínen meghalt; *Farkas László*, 23 éves bádogos, jászapáti lakost életveszélyes állapotban szállították a mentők kórházba. A baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség szakértők bevonásával vizsgálatot indított.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

A JÖVŐ MÉRNÖKE

1971 MÁR 13

1021

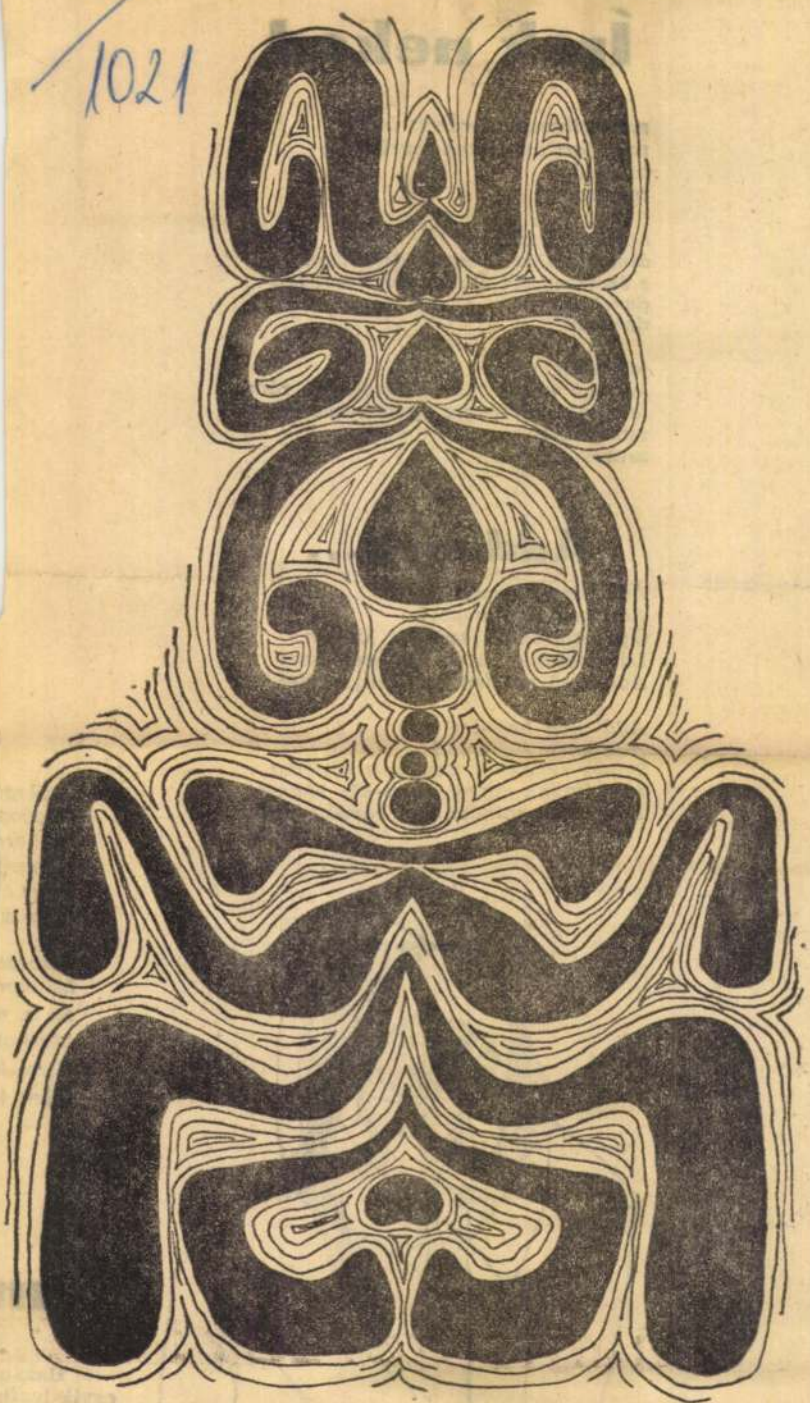

SZABADY EDIT KIÁLLÍTÁSÁRÓL: HALÁLPILLANGÓ

Szabady Edit

horpadt padok
álmos emberek szeme fennakad
s én mindjárt érzem sima derekad
derekad
derekad

jaj édesem
könnyü kezed már kulcsolódna rám
lennénk már végre együtt zsuzsikám
zsuzsikám
zsuzsikám

Add meg...

Add meg véremet
Add meg csókomat
Gyaloglásokkal szerzett lábaim
Látomásokkal szőtt két szememet
Add meg mindennapi kenyeremet

Add meg hajadat
Add meg önmagad
Szines ruhákból hámozott testedet
Szerelmünk forró közös-két sóhaját
Add meg mindennap barnán-vörös haját

Csillag
Ragyog
Embere
Gagyog
Én is e
még a

Szivese
Máskor
Itt is, m
Máshol
Kicsi k
télen in

Tan

Hazánl
egyik legfig
fokú tanint
pel első ven
is alkalmar
rögtönzött l
zés lel mélt

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337 748, 340-726

Szabady Béla
grafikusművész

PEST MEGYEI HÍRLAP
1979 OKT 14

Akváriumrészlet 1021

Szabady Béla metszete

Nác

1973 MAR 11
MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
PEST M
HÍRLAP

Szabady Béla

8 1021

Magány

Szabady Béla linómetszete

s — futószalagon

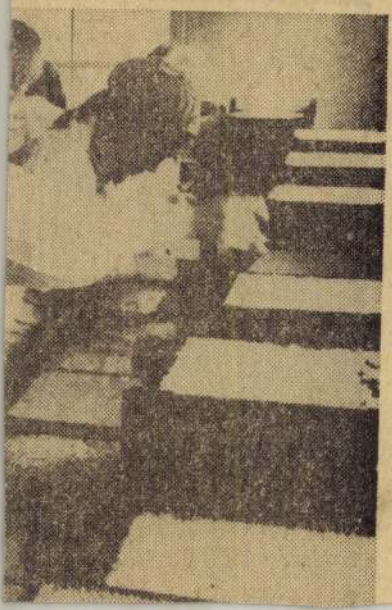

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

Pestmegyei Hírlap

Szabady Béla

1972 JUL 22

1021

Horgászok

Szabady Béla linómetszete

e menni, költözzenek fel
Pestre!...
Zsoldos Sándor rajzai

57. Tenorszerep a „Bolygó hollandi" c. operában. 59. Idegen női név (... Best). 60. Dél-Jemen fővárosa. 61. „... nevezzelek" (Petőfi). 63. A Tisza mellékvize. 64. Közlekedési eszköz, ahogy az utasok hívják. 65. Szovjet repülőgéptípus. 66. Ládafia. 68. Mi az, hogy. 70. Izomkötő.

FUGGOLEGES: 1. Planquette eme operettjének dallamait gyakran hallhatjuk a rádióban. 2. „Ezt" a könyvet rendszerint a titkárnők kezelik. 3. A háború és halál istene a germán mitológiában (németül: Wotan). 4. Visszasír! 5.

evízió műsora

Kalandok elé. 10.15: Táborról táborra ... 11.00: Hajdú Kupa. Férfi kézilabda döntő mérkőzés. Közvetítés Debrecenből. 15.38: A kétszer született város... Riportfilm. 16.20: Süsü keselyű. Amerikai rajzfilmsorozat. VII. rész. 16.45: Magyarország—Nagy-Britannia úszóverseny. Közvetítés a Margitszigetről. 18.00: Reklámműsor. 18.05: Fésületlen gondolatok. Részlet Kovács Kálmán írásaiból. 18.15: Mi micsoda? Ismeretterjesztő műsor. 18.45: Esti mese. 19.00: Híradó. 19.30: Esti magazin. 20.30: Kék fény. Magyar játékfilm. 22.00: Sportvilág. 22.30: Tv-híradó.

10.05: Korlátok és lehetőségek. 10.20: Zenekari muzsika. 12.00: Déli Krónika. 12.20: Ki nyer ma? Játék és muzsika tíz percben (élő). 12.30: Reklám. 12.35: Tánczenei koktél. 13.20: Lakatos Sándor népi zenekara játszik. 13.50: Válaszolunk hallgatóinknak. 14.05: Édes anyanyelvünk. 14.10: Hidas Frigyes—Csoóri Sándor: Szigorú korban élünk — kantáta. 14.16: Debussy műveiből. 14.40: Soha nem felejtem el. Szahib Dzsemál elbeszélése. 15.00: Hírek. Időjárásjelentés. 15.10: Fanfárok. 15.21: Az Iskolarádió műsora. 15.34: A Gver-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR IFJÚSÁG

1973 AUG 17

Szabady Béla

1021

Szabady Béla metszete

KÉPZÉS: AZ
ISKOLÁ
SZAKI
B
TOV
LAKATOS- I
A SZAK
M

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR IFJÚSÁG
1973 JAN 12
Szabady Béla
1021

MEGDERMEDT MOZDULAT

SZABADY BÉLA RAJZA

Harmadik napja havazott. Reggel még puha, kövér pelyhekben hullott, de most, délutánra már csillapodott, csak itt-ott szállingózott tétován néhány apró, megkésett hókristály. Kristóf fázósan kuporgott a rosszul fűtött ivóban. A második hetét töltötte a faluban, és a turistaházból minden délután lezarándokolt ide, mert embereket akart látni, annak ellenére, hogy éppen előlük menekült a hegyekbe. A negyedik napon már tudta, hogy kikkel találkozhat, és most bosszankodott, hogy késik a sánta tanító, akivel összemelegedett, aki a bizalmába fogadta. Kristófot még az sem zavarta, hogy alkoholista volt a jóember, és a hatodik konyak után minden alkalommal bevallotta, hogy drámaíró, akit még nem fedeztek fel, de nagyot fog nézni egyszer ez a „sárfészek", ha kiadja összes műveit, és suttogva adta Kristóf tudtára, hogy csak az utolsó felvonás hiányzik a Nagy Műből . . .

A sánta tanító csak nem akart bebicegni, és Kristóf egyre kutyábbul érezte magát. Arra már ugyanis rájött, hogy nála nagyobb ökröt nem hordoz a föld hátán, mert valóban nevetséges dolog azért otthagyni csapot-papot, mert a felesége kimaradt egy vállalati bulin, és mikor ő betoppant, akkor éppen azzal az örökké frissen borotvált, márványképű osztályvezetővel táncolt, aki mellesleg a főnöke is. És végső soron megbocsátható, ha olyan szorosan táncoltak, hiszen egymásba kellett kapaszkodniuk, mert enyhe alkoholmámorban libegtek. Igaz, nem kellett volna olyan címzetes jelzőkkel elhalmoznia, amelyekből minden átlagos műveltségű ember számára kiderült, hogy a feleségére minden elmondható, csak az nem, hogy tisztességes foglalkozású, feddhetetlen erkölcsű mintaasszony. No meg azt az irtózatos pofont sem kellett volna lekevernie, legalábbis nem a T. kollégák és kolleginák előtt —, hanem otthon, négyszemközt, sűrű, apró legyintésekkel is el lehetett volna intézni. Kristóf idáig jutott szerény kis eszmefuttatásában, mikor rádöbbent, hogy megint pózol, és most semmivel sem különb a sánta, alkoholista tanítónál. Leintette magát, és kért még egy konyakot.

Kint újból sűrűsödtek a pelyhek, és Kristófnak eszébe villant egy gyerekkori kép. Meghitt szoba, csillogó, kellemes meleget árasztó cserépkályha. Még a hajszálrepedéseit is maga előtt látta. Ő az ablak előtt áll, és megrészegülve csodálja a hóesést. Orrát a hideg, párás ablaküvegre nyomja, lehelete pedig gyöngyözve iramlik szét, és olyan ábrákat rajzol az üvegre, mint a lecsöppent tinta az itatóspapíron. Fenyőillat kószál, és a havazást bámulva azon töpreng, vajon mekkora dunyhája lehet a Mikulásnak, ha ilyen sokáig kell ráznia? A konyhában pedig almás pitét süt az édesanyja . . .

Kristóf egy mozdulattal kihörpintette a konyakot, és gyorsan kért egy másikat. Olyan sóvárgás fogta el, hogy belecsikordultak a fogai. Az ideérkezése első percétől tudta, hogy el fog jönni az a pillanat, amikor megadja magát, amikor szeretné visszapörgetni, semmisnek tekinteni a napokat, eseményeket — egészen addig a pillanatig, amikor elvétette a lépést. Azt is tudta, hogy ilyen nincs, ezeket a kockákat nem lehet kivágni és eldobni, mint egy filmrészletet. Most ez a hóesés, ez a felvillant gyerekkori emlék kizökkentette illúzióiból, és rádöbbentette a valóságra, amit most már nem tudott, és nem is akart meghamisítani. Pillanatok alatt eléje tolult házasságának összes kedves pillanata. Megint látta magukat, amint a rokonok és a kíváncsiskodók legnagyobb megrökönyödésére kézen fogva, párosával véve a lépcsőfokokat, szaladnak le két emeletet az anyakönyvvezetőtől a felcicomázott taxiig. Hallotta a tenger morajlását, látta a frissen terített asztalt a gőzölgő, illatozó vasárnapi ebéddel, vagy az új lakás parkettját, a krétával berajzolt bútorokkal . . .

Kristóf nem tudta pontosan, hol rontották el, de úgy érezte, most ismét rohannia kell, mint az emlékezetes pofon után.

Még elérte a késő délutáni vonatot. Északról szélcsapatok nyargalták meg a hegyeket, és mindent elsöpörve, felkavarva zúdultak a hómezőkre, és eszeveszett körtáncba ragadták a tehetetlen pelyheket. Kristóf töprengve figyelte a szélfiókák fütyülését, és rádöbbent, hogy érti őket. Kacagva, nyerítve, vad csatakiáltásokkal kergették, üldözték egymást, és közben hívták, csalogatták, sürgették Kristófot —, Siess, rohanj! Az acélkerekek csattogva ugráltak a váltókon, s már az éjszakában robogtak. A füstös, pislákoló fülkében Kristóf egymás után szívta a cigarettákat, és orrát éppen úgy odanyomta az ablaküveghez, mint hajdanában, abban a cserépkályhás szobában.

— Hát te . . . ? ! ! ! — a felesége hálóingben, kócosan, tágra kerekedett szemekkel állt az előszobaajtóban. Kristóf bambán, szelíden vigyorgott, kereste a szavakat, és mélyeket lélegezve mohón itta, szívta magába az asszony jól ismert illatát, remegés futott végig a hátán, tétován megemelte a kezét, félszeg, esetlen simogatásra nyíltak ujjai, de félúton megdermedt, megfagyott a levegőben a mozdulat. Az asszony háta mögött, a fogason egy kockás télikabát függött, ugyanabból az anyagból készült kalappal. A fal mellett pedig egy pár kalucsni szerénykedett. Kristófnak sohasem volt kalucsnija . . .

Varga László

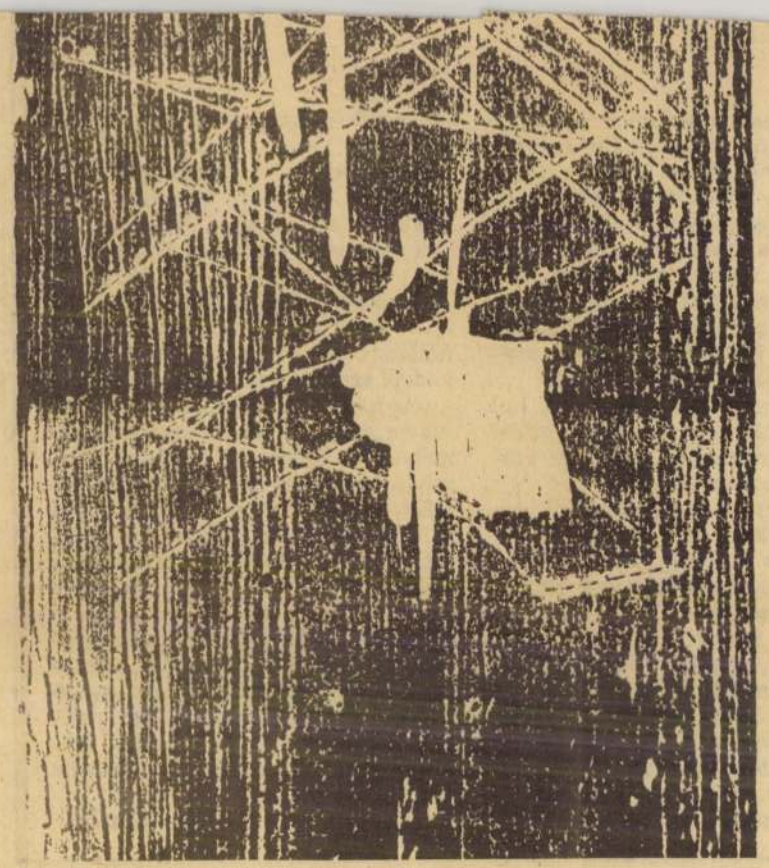

A tett, amit elkövetett, nem egyéb, mint hogy vontatójával — teljes sebességgel — üldözőbe vette Kozma Ferenc idős mezőőrt, végig az országúton, aztán tovább a kukoricaföldeken, körbe, a két akácfa körül, egészen addig, amíg a szerencsétlen ember halálfélelmében át nem mászott a soroksári tangazdaság kerítésén.

Hogy miért éppen ott? Azért, mert Kozma Ferenc a tangazdaság mezőőreként éppen a gazdaság több holdas gyümölcsösét volt hivatott őrizni.

Az almák miatt szólalkoztak össze.

Az történt ugyanis, hogy ezen a szép napon — 1972. szeptember 8-án még meleg idők jártak — a vontatóvezető almát lopott. Fogalmazhatnánk persze szebben is, de miért ne neveznénk nevén a gyereket? Kovács Imre maga is az egyszerű szavak embere. Amikor a bíró megkérdezte, hogy havi 4900 forintos jövedelme mellett ugyan miért volt szüksége a lopott gyümölcsre, így válaszolt:

— Valahogy megkívántam.

Erre persze nem lehet mit mondani. Ha megkívánta, az más. Különösen, ha olyannyira megkívánta, hogy nem is egy-két szemet el azokat az órákat, perceket, amikor az egész világ rettegéssé képes koncentrálódni.

Még békében, napsütéses szeptemberi délutánon is.

Persze, mindez nézőpont kérdése. A félelmet általában nem az veszi komolyan, aki okozza, hanem aki átéli. Például az ősz hajú mezőőr, aki ezt mondta:

— Futottam, ahogy bírtam, a kutyám hátsó lábát már felsebezte a vontató. Tudtam, elég, ha megbotlom, elesem, végem van! Azt se tudom, hogy kerültem át a kerítésen, de az biztos, hogy még egy hét múlva is remegett a lábam.

És komolyan vette a 62 éves Németh János is, aki nyugdíjas létére kerékpárra pattant és azon pedálozott rendőrökért.

— Én csak azt láttam, hogy Kovács felugrik a vontatójára, és irány a mezőőr. Az szegény segítségért kiabált. Én kérem öreg ember vagyok, én bizony úgy megijedtem, hogy elsírtam magam, mert azt gondoltam, akárhogy hajtok, mire meghozom a segítséget, késő lesz.

A bíró, az ügyész, a védő — hiszen ez a dolguk — az okot, a miértet kutatja a tárgyalásokon. ne a KRESZ szerkesztőit is. Könyvükben ugyanis a vontató legnagyobb megengedett országúti sebessége 40 kilométer óránként. Igaz, lábjegyzetként nincs odaírva, hogy ez a maximális sebesség — más emberek üldözésére nem alkalmazandó. Lehet, hogy Kovács Imrét is csupán ez a fogalmazási pontatlanság tévesztette meg?

A bíróságot azonban nem tévesztette meg a vádlott ártatlan kérdése:

— Csak nem gondolják, hogy komolyan el akartam gázolni?

Nem, nem gondolták. Ha azt gondolták volna, emberölés kísérletével vádolták volna.

Nem volt ez komoly dolog. Szórakozás volt csupán, embertelen és komisz játék a halálfélelemmel, amit a két öreg — ki tudja, miért — mégis komolyan vett.

Kovács Imrét egy év felfüggesztett szabadságvesztésre, 8 ezer forint pénzbírságra ítélték, és a közúti közlekedéstől 3 évre eltiltották.

Talán azért, hogy ő legyen a harmadik, aki komolyan veszi a szeptember 8-án történteket.

Bedecs Éva

Egyetemváros Lágymányoson

Lágymányoson a Petőfi híd és a Déli összekötő vasúti híd között több mint tíz hektárnyi területen épül fel a főváros egyetemvárosa. Itt kap helyet az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Természettudományi Karának fizikai, kémiai, földtudományi és biológiai épülete, illetve az ezekhez kapcsolódó kiszolgáló létesítmények egész sora. Lágymányos a Budapesti Műszaki Egyetem közelében van, s így szorosabb együttműködés alakulhat ki majd a két intézmény között. A BME tanszékei külön épületsorokban kapnak helyet, de a két egyetem fiataljainak közösségi létesítményei — a kollégiumok, a diákklubbok, az üzletek, a színház és a sportpályák — közös beruházásban valósulnak meg. A lágymányosi egyetemváros építéséhez a tervek szerint még ebben a tervidőszakban hozzálátnak. Addig is, az előkészületek során megkezdődik a hatalmas terület rendezése, a hiányzó közművek kiépítése.

1973
meg
kás
KIS
nak
ren
has
kás
sára
ered
sára
pro
mur
művelődésének elmélyítését, országos és helyi kiállításokkal dokumentálják szakmai jártasságukat, bemutatják találmányaikat, újításaikat. Ez alkalmakkor a bányász, a melegüzemi, az építőipari és a számítástechnikai ágazatokban országos szakmai versenyeket rendeznek. Hat művészeti ágban tartanak majd országos vetélkedőket, szemléket, számítanak az irodalmi színpadok és színjátszócsoportok, a zenészek, a vers- és prózamondók, a fotózók és filmezők, a képző- és iparművészettel foglalkozók s a folkloristák bemutatóira is. Az ifjúmunkásnapok országos rendezvényeit mindig május—júniusban tartják.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR IFJÚSÁG

1972 DEC 1-

Szabady Béla

sárgásbarna, fényes, olyan, mint-
ha sok apróra tört dolgot préseltek volna egy üveglap alá. Az asztalon nagy halom papír: a naplóm. Mellette egy múlt heti

igazi — az egész decemberi ösztöndíjamból anyagot vettem neki egy paplanhuzatot varrattam az anyámmal tudod sose volt huzat

Holnap veszek egy nagy porcelánvázát az anyámnak.
Karácsonyra.

1021

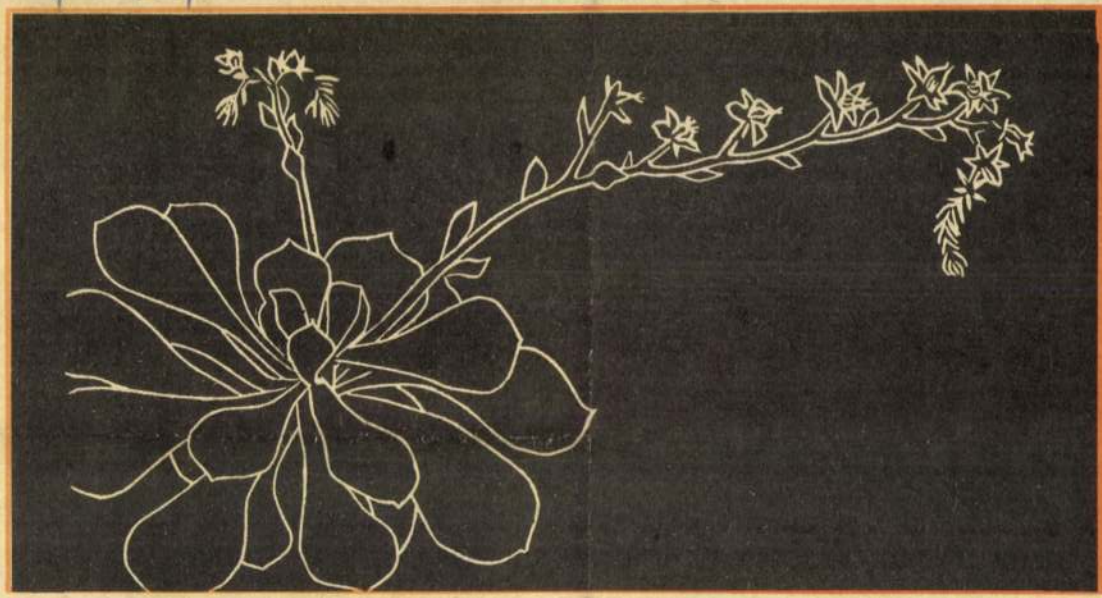

SZABADY BÉLA: VIRÁGZÓ KAKTUSZ

ÁLLAMI
ÁB
BIZTOSÍTÓ

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR IFJÚSÁG
Szabadi Béla
1972 MAR 3

1021

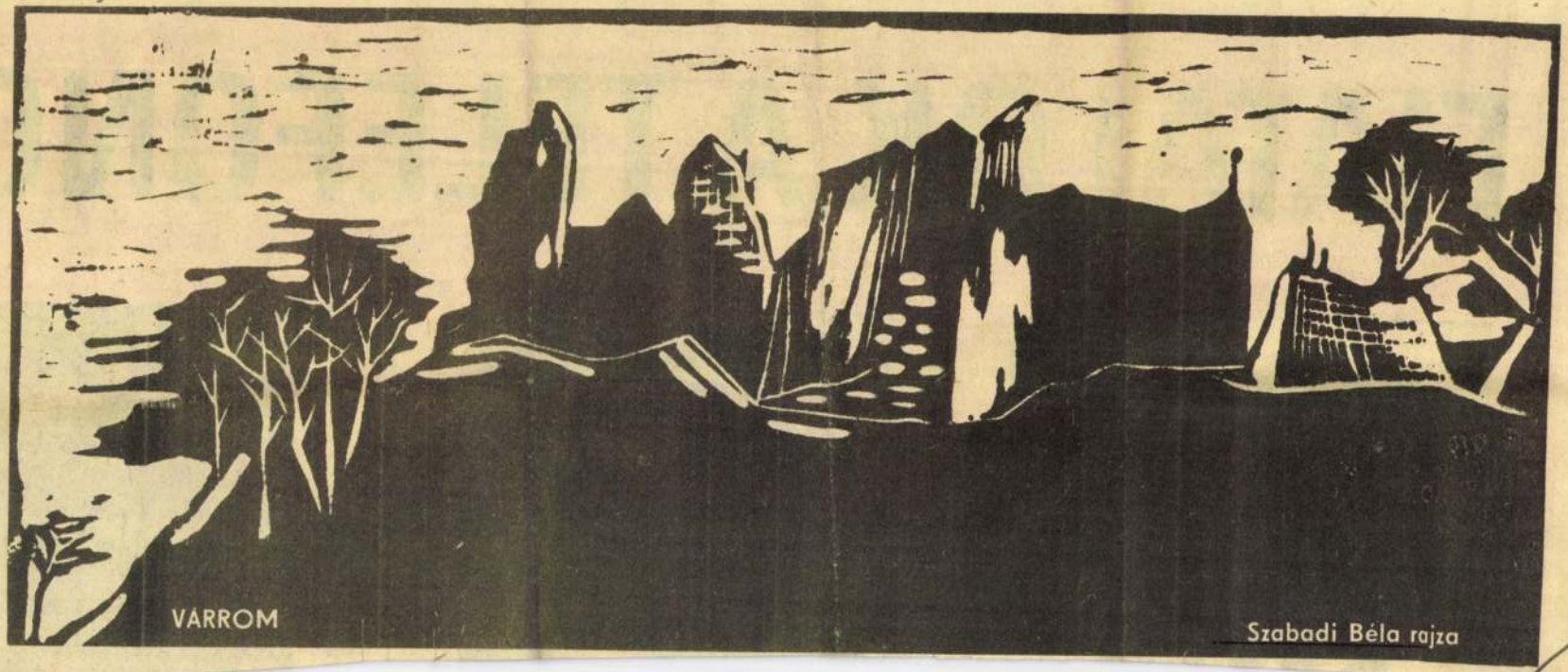

FIATALOK A TELE

TERTA

JÁNOS

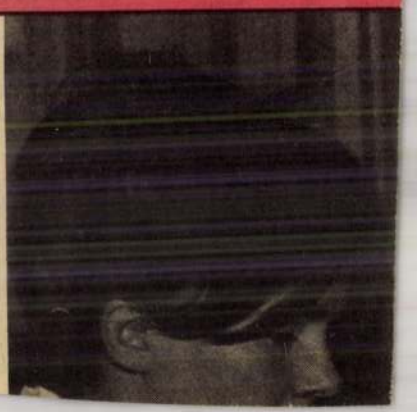

IKLÓSNÉ

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

A JÖVŐ MÉRNÖKE
Budapest

1972 MAR 18

Szabady Béla
1021

SZENTENDRE. SZABADY BÉLA GRAFIKÁJA

GYETEMI
TI NAPOK
RAMJA:

tói Képző- és Iparművészeti
ás —
vító R-épület
cskiállítás — Megnyitó R-

tervezés és belsőépítészeti
is az Iparművészeti Főiskola
lóinak munkáiból
ító

ző- és Iparművészeti kiállí-
yagának értékelése, a Mű-
ni Képző- és Iparművészeti
kör megalakulása.
t

yes zöld karók..." előadás
nében — a Főnix-együttes
) előadása
a Szkénében — az Orpheo
s (Bp.) előadása
m, szerelem... előadás a

Hallg

és a tűzvédelem

AZ EGÉSZ ORSZÁG területén hatalmas építkezések folynak. Az egyetem területén az utóbbi években történt építkezésekre is igen nagy szükség volt, mivel az ipar technológiai fejlődése mind több és több magas szintű képzettséggel rendelkező műszaki szakembert kíván.

Az építőipar állandó fejlődése ma már olyan korszerű tűzbiztos építőanyagokat használ fel, hogy az ezekkel felépített létesítmények — tűzrendészeti és biztonságtechnikai előírások betartása mellett — már lényegesen csökkentik a tűzveszélyt.

Az utóbbi időben a tűz keletkezésének lehetősége egyetemünk területén is inkább az

nyoznak. A dohányzásból keletkezett hulladékot (cigarettavég, gyufa) az asztalfiókba helyezik, illetve a padozatra szórják. Az asztalfiókba dobált cigarettavégektől számos asztalfiók elszenesedett vagy azokon égési nyomok láthatók.

A HALLGATÓKNAK ilyen magatartását egyes oktatók is elnézik, a tilalmat nem veszik kellő szigorral, és ez a helyzet így könnyen tűz keletkezéséhez is vezethet.

Az előforduló tűzrendészeti szabálytalanságokért sok esetben a kollégiumok vezetői a diákbizottságok intézkedéseire hivatkozva akarják a felelősséget elhárítani. Ez az eljá-

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748, 340-726
1972 FEB 20
PEST MEGYEI HÍRLAP

1021 Szabady Béla

SZABADY BÉLA: SZENTENDRE

csolatban hivat
Mü.M.-közlemé
az 1971—75. évi
ződések megkö
ki. (Tanácsok l
március 11-i s
Munkaügyi Kö
5. száma.) Ez a
mondja, amely
vasónk által felv
is vonatkozik:

Az érvényes
szerint a dolgozó
csak egy pihenő
a heti pihenőnap
badnapok nem
pihenőnapnak, s
szabadnapon vég
dolgozó napi munkaidejét meghaladó munka, ennek megfelelően a szabadnapokon (szabad szombatokon) már az első órától kezdve — végzett munka minden tekintetben (pl. korlátozások, tilalmak, ellenértékek stb.) munkanapon — túlmun-

21.11: A zene nem ismer határokat... 21.59: Pontos időjelzés. 22.00: Hírek. Időjárásjelentés. 22.10: Sporthírek. Totó. 22.15: Vers és muzsika. a XX. századból. 23.15: Irene Hardy és Bob Luman énekel. 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. 0.10: Kodály művek. 0.25: Himnusz. 0.30: Vízjelzőszolgálat.

Szabady Edit Mária

1021

MŰVÉSZETI MELLÉK

LAZÁNYI ISTVÁN

KÜLÖNBÖZŐ ÉLŐLÉNYEK

A madarak időnként költözködnek
szárnyra kelnek — mert nekik csak a meleg fontos,
később visszatérnek ugyan
de akkor már itt sem kell
tartaniuk a hidegtől.

Ezzel szemben becsülnöm kell a fák állhatatosságát
itt maradnak — viselik a másnak elviselhetetlent
eltűrik a zimankót a telet
a lombtalanság gyötrelmeit.
Valóban tiszteletreméltó ragaszkodás ez —
csakhogy ők nem tudnak repülni.

Klemm Pál:

Vízcseppek

Töredékeimben élek
felfújt
gondolat-morzsákban
elszállt
hamu-füstben
csendes őszben
lomb-alomban

Ha tiszta a fájdalmad
ne hallgasd el
igyák az emberek
ha nem emberek
hát az állatok

Üressé vált a délelőtt
számból és agyamból
a dolgok úgy szóródnak szét
mint rég őrzött
cigarettából
hullik a porrá vált
dohány

Üressé vált a délután
utána az este
sorban az éjszakák
mint kezdjek hát reggel.

Mit tegyek a mérleg két kezébe, barátaim?
Nem tudom, mennyi a világ bennem,
Még kevésbé, mennyi vagyok én a világban;
A nyelvet pontosan csak középről láthatnám,
De benn ülök az egyik serpenyőben
Ti a másikban, és találgatjuk az egyensúlyt.

Ne menj még
hisz Te vagy bennem
az egyetlen hely
ahol leülhetek

O, tárgyak, ti körülhatárolhatók,
ti bizton foghatók,
ti tudjátok csak helyetek felmérni,
ti tudjátok csak, ha az idő
egy részt lesodor,
mennyit vesztettetek el.

Eljött hát a tudott-dolgok ideje, a biztosé
nem tétovázunk már, merre az igen és a nem.
merészen haladunk az ismert cél felé...
Ebben a kristály-időben tán csak akad valaki,
hogy megfejtse számomra a talányt:
ugyan mért szaglászik a kutya minduntalan,
mikor szükségét végzi.

A színes páva

(Szabady Edit Mária kiállítása)

Nevével először a múlt évben találkoztunk. Plakátterve díjazott munka volt a Művészeti Napok pályázatán.

Jelenleg az R-épület klubjában, mintegy húsz alkotásából álló anyag mutat képet törekvéséből, tudásából.

Ő is — bár a megállapítás vitatható — csatlakozik a Műegyetem kiállítóhelyein bevált gyakorlathoz, művei jó része — hasonlóan, mint az előző tárlatok legtöbb alkotása — nem a megszokott értelemben vett táblakép.

Úgy érzem ennek gyökere van és nemcsak véletlen az, hogy a legsikeresebbek a különböző iparművészeti, alkalmazott grafikai kiállítások. Bizonyára igazság van abban, hogy a hallgatói tárlatok ilyen jellege az egyén szellemi beállítottságának, műszaki nevelésének következménye is.

Mindez Szabady Edit Mária IV. éves vegyészhallgató képeire fokozottan érvényes.

Érdekesen lehet kétrészre bontani a falra került anyagot. Ragyogó plakátok és sikertelen rajzok. Valahogy fekete-fehér munkái nem tetszenek.

Be kell vallanom, legszívesebben két művéről írnék csak. Nagyon tetszettek. Azt hiszem művészi értékük magasan kiemelkedik a többi közül. Gondosan, szépen megkomponált plakátok anélkül, hogy felirat, vagy bármi jelzés utalna erre. A két kép címe: Páva, Szivárványhal. Mindkettőre az élénk színhang és a figura jellegzetes tartásának ragyogó elkapása a jellemző. A stilizált hal esetében olyan érzése van a szemlélőnek, hogy annak lebegése egy villanás múlva megszűnik, a hal tovább úszik.

Az egymáshoz jól illő, kellemes érzést keltő kékek, sárgák, pirosak és zöldek tisztán való alkalmazása, annak ellenére nem kölcsönöz rikító jelleget, hogy élénkek, mert arányuk kellemesen van a képen eltalálva, élvezet a szemnek hosszan kalandozni a színek során, felfedezni, hogy ugyanaz a sárga egy másik mellett mennyire eltérően világít.

Érdekes kísérleteket láttunk tőle. Így alufólia és madártoll, gyöngy posztón stb. Ezek közül legsikerültebb a Bagoly figurája volt.

Legkevésbé tetszett a Busójárás és az Anya című rajz. Úgy gondolom a szépen összeválogatott anyagot e kettő falra kerülése kissé lerontotta, a többihez képest igen gyenge próbálkozások voltak.

Talán a jövőben Szabady Edit Mária munkáival többször találkozhatunk, mint eddig, akár a Jövő Mérnöke hasábjain, akár az egyetem rendezvényeinek plakátjain. Ez utóbbiakat különösen érdemes megnézni. Dinamikusak, alkotójuk nagy érzéket árul el e műfajban.

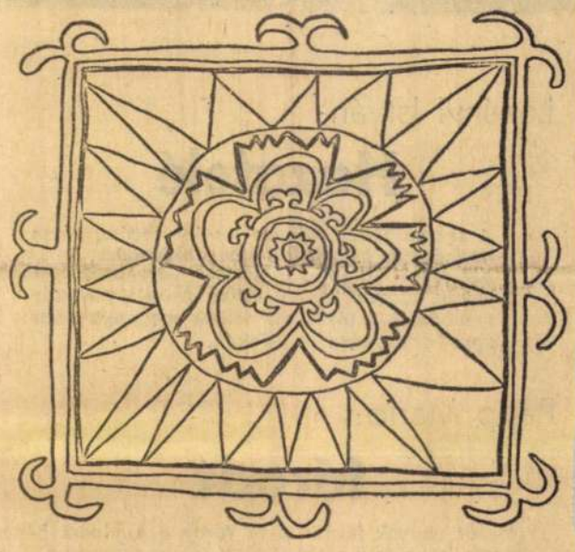

Érdemes volt megrendezni a kiállítást, mert Szabady Edit Mária képei figyelemre méltóak, s velük szó szerint is értve színesebbé válik a Budapesti Műszaki Egyetem képzőművészeti élete.

Radnóti Kovács Árpád

Rabb Péter:

Képesség

Megismered:
magad megismerhetetlenségét
Álmodozol:
képzeletben minden a tiéd
és
Nem nyúlsz a biztosan elérhető után sem,
A lehetőséget mire meglátnád — elszalasztod.

1971 FEB 13
A JÖVŐ MÉRNÖKE
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRLAPÍRÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KOPPÁNY ATTILA: BACCHANÁLIA

Lazányi István:

Hazafelé

A szerencsétlen könyvelő mint sovány rózsa
hajladozik, barnás estéken át döcög
velünk, a villamos elveszített szerelmek
útjain, mondd Uram, hideg szobák, alázatos
megbánások, társtalan séták magánya után
úgye nemsokára hazaérünk.

Papp Mario:

fáradt

fáradt vagyok fáradt nem forog a nyelvem béna
szárny a galamb mely fészket rakott torkomon
kölykét költi verdes tojáshéjak alatt kiáltás
nem lesz könnyű röpte ha felszáll egyszer föld-
nehéz örökség húsa vére csak ágyadig bírja majd
addig él míg homlokodra nem ül egy reggelen
annyi az élete mint első pillantásod ha átsuhan
a szobán mert nem talált senkit melletted

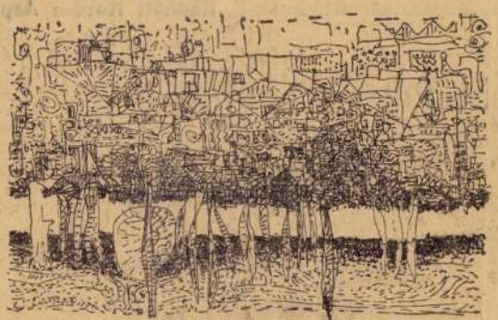

JÁNOSSY PÉTER: BALATON-PARTI FÁK

Jánossy Péter IV. éves építészmérnök-hallgató
Klemm Pál III. éves villamosmérnök-hallgató
Koppány Attila V. éves építőmérnök-hallgató
Lazányi István V. éves vegyészmérnök-hallgató
Lugosi Péter IV. éves vegyészmérnök-hallgató
Méhes Balázs IV. éves építészmérnök-hallgató
Papp Mário IV. éves építőmérnök-hallgató
Rabb Péter II. éves építőmérnök-hallgató
R. Kovács Árpád V. építőmérnök-hallgató
Sárándi Vera II. éves építőmérnök-hallgató
Szabady Edit Mária IV. vegyész-h.
Szentpaly László V. éves építőmérnök-hallgató

Lugosi Péter:

Hiány

és elvesztettelek az úton.
ki tudja hol.
nyomomban még egyszer
mint a sár
felcsapódtál
merevebben a tengerhaboknál.
Lassan belepett a por.
elájultak a levelek a fákon.

Közreműködik:

HACKI TAMÁS és az EX ANTIQUIS együttes

Szeretettel meghívjuk

SZABADY VERONIKA

kiállításának ünnepélyes megnyitójára

1976. július 17-én 15,30 órára

Helyszín:

a Haraszthegy sportcsarnok mögötti része

A kiállítást megnyitja:

Harangozó Jánosné, a Városi Művelődési Központ igazgatója

A kiállítás megtekinthető:

1976. július 17-től augusztus 17-ig

76–9219 KNYV Tb.

Szabady Veronika

Meghívó

Szabady Veronika
szobrászmüvész

— **Szabady Veronika szobrászművész munkáiból** nyitottak kiállítást Oroszlányban szombaton. A természeti környezet díszítésére hivatott, figurális és nonfiguratív kompozíciókat stílszerűen a Haraszt-hegy ligetes parkjában állították ki.

A müvész munkáiból
kiállitás nyilt Oroszlányban.

Népszava, 1976. julius 18.
12. oldal

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 AUG 10

Dolgozók Lapja Komárom

Szabady Vera kert-plasztikus szobrászművész

KERTPLASZTIKÁK

Szabady Vera kert-plasztikus szobrászművész alkotásaiból nyílik kiállítás pénteken délután 17 órakor az esztergomi tanítóképző parkjában. Az érdekes anyagot egy hónapig láthatja a közönség: A tárlatot Dévényi Iván nyitja meg, s mutatja be a művészt a közönségnek.

1592 pont, ifj. bronz. Négy-
próba(1959), 100 m, magas,
súly, 600 m: 1. Kiss Rozália
(TBSI) 2163, ifj. ezüst, 2.
Csapucha Judit (TBSI) 2150,
ifj. ezüst, 3. Presszer Éva

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728
1973 SEP 9
Pestmegyei Hírlap

Szabady Vera
1021

1973. SZEPTEMBER 9., VASÁRNAP

Fiúfej

Szabady Vera lavírozott tusrajza

TUDOMÁNY TECHNIKA

E HETI TUDOMÁNY-TECHNIKA ÖSSZEÁLLÍTÁSUNK TÉMÁJA

a kőolaj

ÚJ LELŐHELYEKKEL, A FELDOLGOZÁS ÚJABB MÓDSZEREIVEL, A SZÜNTELEN VÁLTOZÓ TECHNIKÁVAL KÍVÁNJUK MEGISMERTETNI OLVASÓINKAT.

Légpárnás fúrótorony

1975-re a nyugat-szibériai olajtermelés eléri a 120—125 millió tonnát. Az olaj- és gázmezők legnagyobb része áthatolhatatlan mocsár alatt nyugszik. Felmerült a kérdés, miként szállítsák ide a fúrótornyokat? Tyuményi szakemberek kidolgozták és a gyakorlatban alkalmazzák a fúrótornyok légpárnás módszerrel történő szállítását. Ezzel az el

Az ez

Olvasóink bizonyára tud
Vállalat az ország legnagyob
üzeme és hogy nemzetközi
között tartják számon. Nyil
feldolgozó, mint a százhalo
befejezettnek, ahhoz, hogy r
dóan fejleszteni kell.

Hazai konstrukciók

— Az 1965-től napjainki
mintegy 6,5 milliárd forinto
felemésztő finomító kapacitá
sa kétszer akkora, mint a
másik három hazai kőolaj-
feldolgozóé együttvéve —
mondja *Nagy Sándor*, az
Olajterv főosztályvezetője. —
S egyik sincs olyan jól fel-
szerelve, mint éppen a bat-
tai. Megtervezéséhez a kőolaj-
feldolgozásban már nagyobb
tapasztalatot szerzett *szovjet
szakemberek nyújtottak se-
gítséget*, sőt a berendezések
egy része is szovjet gyártmá-
nyú. A gépek másik csoport-
ja viszont teljesen új, *hazai
konstrukció*, amelyet magyar
tervezők álmodtak rajzpapír-
ra. Közéjük tartozik a Ma-
gyar Ásványolaj és Földgáz-
kísérleti Intézet szabadalma
alapján készült *bitumenfúva-
tó* berendezés, amelynek se-
gítségével évente 100 ezer
tonnányi útépítéshez és 150
ezer tonnányi egyéb célokra
használható bitument gyárta
nak.

Ugyancsak magyar terve-
zők munkája, a paraffin me-
chanikus és kémiai finomítá-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Dolgozók Lapja Komárom

1973 AUG 14

Szabady Veronika szobrászművész: 1021

A virág mellettem nyíljon...

Jegyzetek Szabady Veronika kertplasztikáiról

Különös, talán egyedülálló kiállítás nyílt szombaton az esztergomi tanítóképző intézet kertjében. Szabady Veronika szobrászművésznő kertplasztikáit láthatjuk természetes környezetben.

A művésznő — az esztergomi tanítóképző elvégzése után — a főiskolán Borsos Miklósnál díszítő-szobrászatot tanult. A főiskola elvégzése után munkássága a kertkultúrához kötődött. Talán a Duna-kanyar csodálatos florája oltotta belé a szenvedélyt, a természet szeretetét, a fák, a bokrok és virágok iránti rajongást.

Meglehetősen mostoha terület Magyarországon a parképítés, általában a tájesztétika. Néhány lelkes úttörő, ember ügybuzgalma egyre inkább a sajátos, nem nélkülözhető terület felé irányítja a figyelmet. A civilizált ember, az urbanizáció, a rohanás milliónyi ártalma közül a kertbe, a parkokba menekül. Nyugvópontot jelent ez az életben, pihentetőt a zilált térben.

Az emberiség már régen rájött, hogy a kertbe, a természetbe „illik valami". A kertitörpéktől a csodálatos szökőkút-költeményekig sokféle alkotással próbálkozik az emberiség kiegészíteni a természetet. *Szabady Veronikának a* japán-kert a példaképe. Az ősi kultúrában rituális céllal együtt volt a természet a vízzel, a kővel és a fénnyel. A kertben sétáló régi japánok *gyertyát vittek magukkal, s* hogy el ne oltsa azt a szél, kődobják" azt. Kétféle kert van: a kirekesztős és a befogadós. A „kirekesztős" kertet csupán szemlélni lehet. Szabady művésznő a „befogadós" kertkultúra híve. „A virág mellettem nyíljon..." mondja, az ember éljen együtt a természettel, hangulataiba, érzelmeibe épüljön be a természet csodálatos rendje, tiszta harmóniája.

Alkotásai, plasztikái stabilizálják, szinte „megállítják" a természetet. Érdekes, nagyon sokszor jártam már a tanítóképző intézet kertjében. Egy kert volt a sok közül. Most, hogy a kiállítást megnéztem, az elhelyezett plasztikák nyomán feltárult előttem a kert eddig rejtve maradt szépsége, üdesége. Szabady Veronika kerekre csiszolt formáiról lesiklik a tekintet, nem akasztja meg a szemlélődőt — ebben az egyszerűségben, hivalkodás nélküliségben rejlik az értékük. Michelangelo azt mondta: „Az igazán jó szobrot le lehet gurítani a hegyről..." — a művésznő is sajátjának vallja ezt a formaalkotási ars poetikát.

A munkák égetett samottból készültek. Amfórák, kerti kutak, torzók, tányérok. „Eljutunk oda, hogy minden ember igényli majd: víz csobogjon kertjében" — mondja a művésznő. Szabálytalan — de a szemnek mégis oly kellemes — alakú kavicsformák kapcsolódnak egymáshoz. A néző nem asszociál, az alkotás nem is készteti erre, csupán(!) gyönyörködik a kecses formákban, a rend ritmusában. Az alkotások nem reprezentálnak, szolgálnak.

A gyönyörködtetésen kívül valamire megtanít Szabady Veronika kiállítása: a természet őszintébb tiszteletére. Nemcsak vágyakat, hanem igényt is kelt a csend, a nyugalom iránt. Érdekes, szép kiállítást tekinthet meg az érdeklődő, ha bemegy a tanítóképző intézet parkjába.

Cs. Nagy Lajos

A torzók csodálatosan illeszkednek a természet rendjébe

V. Jegorov dol.

Az augusztusi pártnapok az időszerű külpolitikai kérdésekről

Dorogi járás

Csolnok, 17-én, 18.00, előadó Bosznai Jenő.
Bajna, 17-én, 19.00, Kunya János.
Dorog bányaműszaki felügyelőség, 17-én, 14.00, Zelenai István.
Dorogi MÁV, 18-án, 18.00, Lieb Ottó.
Süttő kőfaragó, 22-én, 14.00, Kontra Sándor.
Sárisáp kaolin, 23-án, 13.00, Bauer Márton.
Nyergesújfalu, eternitgyár, 23-án, 14.00, Vezér József.
Nyergesújfalu, viscosagyár, 23-án, 13.30, Takács Tihamér.
Dorog, fémmunkás váll., 23-án, 13.30, Sümegi Imre.
Dorog, kőbányai gyógyszerárugyár, 23-án, 14.00, Könözsi Csaba.
Lábatlan, vasbeton, 24-én, 14.00, Krausz Jenő.
Tát, 24-én, 18.00, Kroszner László.
Leányvár pestv. kőb. 27-én, 14.00, Horváth Péter.
Lábatlan terület, 27-én, 18.00, Bugány Imre.
Dág (Uny-Máriahalom), 27-én, 17.00, Rétei Lőrinc.
Tokod terület, 27-én, 18.00, Tamás János.
Lábatlani papírgyár, 28-án, 14.00, Fodor Sándor.
Tokodi Üveggyár, 29-én, 15.00, Tóth Dezső.
Sárisáp terület, 29-én, 19.00, Nánási János.
Szénbánya Vállalat, 29-én, 15.30, dr. Gombár József, a KISZ kb titkára.
Dorog költségv. üzem, 29-én, 15.00, dr. Kovács József.
Sárisáp Tsz, 31-én, 14.00, Biber Imre.
Dorog kórház, 22-én, 14.00, Kulcsár Sándor.
Dorog Május 1. Ruhagyár, 27-én, 13.45, Megtért Ferencné.

Esztergom város

MÖFEM, 15-én, 14.00, előadó Csanda Ernő.
Tűzrendészet, 17-én, 8.30, Domavári István.
Pestvidéki gépgyár, 23-án, 14.45, Kovács Károly.
Városi II. sz. alapsz., 23-án, 17.00, dr. Sárosi József.
Kályhagyár, 23-án, 14.00, Pelczer István.
EMG gyáregység, 27-én, 14.00, Kroszner László.
Városi I. sz. alapsz., 27-én, 17.00, Hegedüs Rajmund.
Földhivatal, 27-én, 14.00, Palócz Miklós.
Városi tanács, 28-án, 15.00, dr. Varga János.
Bíróság, 28-án, 16.00, dr. Kovács György.
Építőipari szöv., 28-án, 15.00, Brunszkó Antal.
Látszerészeti eszk. gyára, 29-én, 14.15, Tóth Mihály.
EDASZ, 29-én, 14.45, Mazurka Károly.
Műszeripari művek, 30-án, 14.00, Németh Jenő, a KB mtsa.
SZIM Marógépgyár, 30-án, 14.00, Somogyi József, a KB alosztályvezetője.
Pedagógusok, 30-án, 16.00, Nagy Lajos.
UNIKER Váll., 30-án, 13.00, Rácz Béla.
Terület III., 30-án, 19.00, Bencze László.

Komáromi járás

Bakonybánk, 13-án, 13.30, előadó Tóth Jenő.
Komáromi AG Perjéspuszta, 13-án, 6.30, Fehér András.
Szőkepuszta, 15-én, 17.00, Vigh János.
Bartusekpuszta, 16-án, 15.30, Dián János.
Körzetek, OTP, posta, GELKA, Cipész ktsz, kárpitos részl., 30-án, 16.00, dr. Nagy István.
Szénbánya Vállalat, 30-án, 17.00, Karsai Lajos, a külügymin. mtsa.

Tatai járás

Kecskéd, 15-én, 20.00, előadó, Gruber György.
Bokod tsz + község, 17-én, 18.00, Mohácsi Lajos.
Megyei tanács járási hivatala, 21-én, 15.00, Ámon Ferenc.
Baj tsz + község, 21-én, 19.00, Szijjártó Jenő.
Vértestolna, 24-én, 19.00, Szilaj Ákos.
Kocs tsz + község, 27-én, 19.00, Lovász László.
Szomód tsz, 27-én, 19.00, Kozel Leóné.
Neszmély, 27-én, 18.00, Mohácsi Lajos.
Tarján, 27-én, 19.00, Szabó Nándor.
Tardosbánya, 27-én, 19.00, Haris Gyula.
Vértessomló, 27-én, 19.00, Budai Károly.
Tata állami gazd. 28-án, 15.00, Vései Árpád.
Kömlőd tsz + község, 28-án, 17.00, Nagy Zsigmond.
Környe község, 28-án, 19.00, Magyar Henrik.
Vértesszőllős, 29-én, 19.00, Mohácsi Lajos.
Járási rendőrkap., 31-én, 8.00, Varga József ales.

Tata város

Költségvetési Üzem, 15-én, 15.00, előadó, Szirtes László.
Téglagyár III., 15-én, 12.30, Füstös László.
Hűtőtechnika szöv., 15-én, 15.30, dr. Sármán György.
Kesztyűs szöv., 15-én, 15.00, Holecz Sándor.
Faipari szöv., 16-án, 15.00, Keindl Győző.
MARVÁNY ESZKV., 16-án, 15.00, Heizer József.
Útépítő váll., 27-én, 14.00, dr. Varga Gyula.
Parképítő váll., 16-án, 15.00, Bunda István.
Megyei vízmű váll., 17-én, 15.00, Sárközi Géza.
Városi tanács, 17-én, 15.00, Szakácsi János.
Temetkezési váll., 21-én, 15.00, Oltai Elemér.
MÉK, 21-én, 15.00, Szakács Mihály.
Cardó bútorgyár, 21-én, 14.00, Kollok Péter.
Háziipari szövetkezet, 22-én, 14.30, Országh László.
Műanyagipari szöv., 23-án, 14.00, Váli-Tóth János.
Latex váll., 23-án, 14.15, Kulcsár Sándor.
Moziüzemi váll., 23-án, 14.00, Gyimes Viktor.
AFESZ, 23-án, 15.00, Körmendi Lajos.
Városi kórház, 23-án, 14.00, Kiss Etelka.
Bőrgyár, 27-én, 13.30, dr. Kovács Gáborné.
Téglagyár I., 27-én, 12.30, Hartmann Márton.
Téglagyár II., 27-én, 8.00, dr. Gira Ferenc.
TANÉP váll., 27-én, 15.30, Budai Károly.
Vízgazd. társulat, 27-én, 15.00, dr. Tompa Károly.
MESZÖV, 27-én, 15.00, Eck Tibor.
III. körzet, 27-én, 17.00, Doma József.

Tatabánya város

Tömedékanyagtermelő, 13-án, 6.00, előadó, Viczina Ferenc.
Gazdasági iroda, 13-án, 14.00, Kiss László.
KISZ megyei bizottság, 13-án, 15.00, Doktor Éva.
Bányagépgyár, 13-én, 9.00, Takács Tihamér.
Kőbánya, 15-én, 14.00, Titkó György.
Bányaműszaki felügyelőség, 15-én, 14.00, Rácz Béla.
Újtelepi gépüzem, 16-án, 9.30, Király István.
XII. bányaüzem, 16-án, 13.30, Székely József.
XV/C bányaüzem, 15-án, 13.30, Pintér István.
Tatabányai osztályzó, 16-án, 14.00, Marton Konrád.
n, 16-án, 14.30, Siklósi István.
ly, 16-án, 14.30, Lucza János.
t, 16-án, 14.00, Kiss József.
szerv., 16-án, 8.00, Kratochwill Imre
m, 17-én, 5.30, Mercz Béla.
zpont, 17-én, 14.00, Nagy Béla.
-én, 14.00, D. Kónya Lajos.
1-én, 14.30, Keresztesi Ferenc.
ás, 21-én, 14.00, Enyedi Gábor.
z, 22-én, 8.00, Keresztesi Ferenc.
én, 13.30, Kovács Sándor.
n, 22-én, 13.30, Kappel Emil.
-én, 13.30, Hortobángi János.
n, 14.00, Nagy Béla.
én, 15.00, Szunyogh László.
apszervezet, 22-én, 14.00, Enyedi

11.30, Veszprémi József.
m, 23-án, 13.30, Medgyesi József.
m, 23-án, 13.45, dr. Varga György
n, 23-án, 14.15, dr. Bukta László.

lyozó, 23-án, 14.15, Marton Konrád.
, 23-án, 14.15, Kádi István.
3-án, 14.15, Raffai István.
, 23-án, 15.00, Kisbán Jánosné.
et, 23-án, 13.30, Rigó Pál.
(OTP, MNB, ÁB), 23-án, 15.30,
c.
0, Rácz Béla.
3-án 16.00, Mikus István.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 MÁJ 21

Magyar Hírlap

Szabady Veronika

1024

Szabady Veronika rajza

igazi regényíró, nekem nem elég a történet, de a probléma se, engem nem röpít a mese ki a nagyvilágba, csak ha íróilag még elmondatlan dolgokat tudok adni.

Nos, nem arról van szó, hogy már mindent elmondtam, hanem arról, hogy ugyanakkor csak a fontos — a közösségnek fontos és történelmileg is időszerű dolgok érdekelnek, tehát mind-mind magasabban fészkel a madár, a költészet madara, s mind-mind ritkábban és nehezebben lehet megfogni.

Nem gyerekjáték az. Az írói sors örök szenvedés. Lelki szomjúság a szép, a nagy iránt. De milyen kevés a szép és a nagy a földön.

Az oldalt összeállította:

NÁDASDI PÉTER

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

Szabady Veronika
1978 AUG 29.
kerámikusművész

1021

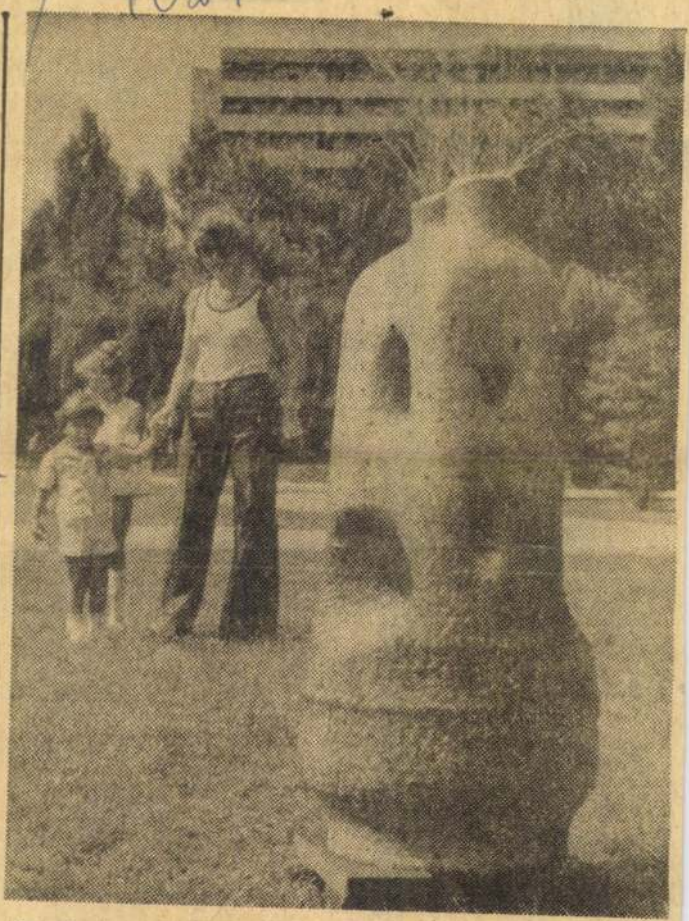

Szombaton este Székesfehérváron Surányi István, a városi tanács elnökhelyettese nyitotta meg a Béke ligeti savanyúvízforrásnál Szabady Veronika kerámikusművész szobrainak, szökőkútjainak, térplasztikáinak szabadtéri kiállítását, amelyet a FAÉV és a Velinszky László Ifjúsági és Úttörőház rendezett. Nagy tetszést aratott a megnyitó műsorában Sándor György humorista és a Hacki Tamás vezette Ex Antiquis együttes. Szabady Veronika kiállítása október 2-ig látható

Kabáczy Szilárd felvétele

Ft-ért eladó. Szfvár, Palkovits u. 11. fszt. 2. 62 975

— UH 1200-as **ZSIGULI** eladó. Szfvár, Zsolt u. 36. 62 847

— Másfél éves **TRABANT** eladó. 220 Voltos fejőgépet vennék. Aba, Kossuth u. 131. 62 971

— 1200-as **VOLKSWAGEN**, üzemképes, 20 ezerért eladó. Érdeklődni: Szfvár, Esze T. u. 1. 14. Láng. 62 979

x Polski **FIAT** 126-os eladó. Szfvár, dr. Koch L. u. 8. VIII/2. Oranecz.

— 120 L-es **SKODA** — betegség miatt — eladó. Érdeklődni: kedd. szerda, csütörtökön este 5—7-ig. Szfv. Mészöly G. út 1. V. 502. 62954

NYI
Zs. u.
Érdekl
nen v
vembe
Fekete

—
fürdős
rázs)
szögöl
beköl
Szfvár
út 73/

— B
I. utc
négys
telek
dapest
„Vízkö
igére
téri H

x B
alja u
szobá
szőlő-
adó.
sziner
20-ig.

TISZTELETTEL M

Szabadi Vera

1021

1972. VII.8. Tv. 19.30. Ka

Tv-Híradó.

- Visegrádon, a Művelődési ház parkjában, vasárnap délután nyilik meg Szabadi Vera kiállitása. A szentendrei művészek csoportjához tartozó művésznő 1958-ban szerzett diplomát. Mestere Borsos Miklós volt.

Szabadi Vera legtöbb alkotása kertekben áll. A Margitszigeten, a Városligetben, a Metro végállomásánál és Budapest más parkjaiban.

Munkában az a szándék vezet, vallja magáról Szabadi Vera, hogy beilleszkedve a természet csodás harmóniájába, plasztikáim nyugodt formáival, a sétáló, fáradt ember belső egyensúlyát, békéjét is sikerüljön előmozditanom.

Szabadi Veronika

1021

Szabadi Veronika rajza

Magyar Hírlap

72 JUN 18

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

sikerült érzékletes kör- és kórképet festenie az 1933-as Európáról is.

A *Halhatatlanul...* jól összeszokott szerzőhármasa — az összeállító *Nagy László*, a szerkesztő *Ascher Gabriella* és a rendező *Zolnay Pál* — legutóbb a költészet napján jelentkezett. Most arra vállalkoztak, hogy a bolgár költészet gyöngyszemeit ismertetik meg a nézőkkel. Megvalljuk, hirtelenjében nem is tudjuk, mit s kit dicsérjünk jobban. A szokatlanul mozgalmas válogatás? A vers és a zene izgalmas szintézisét? A 25. Színház tagjai közül verbuvált közreműködők hibátlan összmunkáját? A remek fényképezést? (Operatőr: *Németh Attila.*) Vagy inkább azt, hogy érzékeltük, ami sajátosan bolgár? Alighanem vétek lenne bármelyik mozzanatot a többi rovására hangsúlyozni. Már csak azért is, mert nincs annál nagyobb dicséret, mint amikor a nézők jólesően nyugtázzák: ez igazi költészet, ezért érdemes a képernyő elé ülni.

1972 MÁR 1 2

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-066, 337-748, 340-926

Szabady Veronika

MAGYAR

/ 1021

Szabady Veronika rajza

épít
tett
nak
azt
ügye

Tud

Az
proble
sének
közi v
dik egy szervezet (ISWA, székhelye London), amely 1971-ben Zürichben tartotta, 1972-ben Prágában tartja évi összejövetelét, s amelyeken tapasztalataikat cserélik ki, és közlik egymással új műszaki megoldásaikat. Ugyanezt a célt szolgálja majd az *Országos Köztisztasági Egyesülés*, amely március 21-én tartja alakuló ülését. Ezen 80 magyar város és nagyobb település képviselői vesznek részt, s ahol arról is tárgyalnak majd, hogyan segíthetik ki egymást a drága, túlnyomó részt külföldi eredetű gépi felszereléssel. Az egyesülés elnöke *Hajdu György*, a Fővárosi Köztisztasági Hivatal igazgatója lesz, aki egyben az ISWA elnökségének is tagja.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 SEP 31

Nógrád

Szabadi Veronika szobrászművész

Szabadtéri tárlat Balassagyarmaton

Az immár hagyományos salgótarjáni szabadtéri szoborkiállítás sikere bizonyára közrejátszott abban, hogy hamarosan a megye második városának lakói is hasonló élményekben részesülhetnek. Szeptember 20-án nyílik meg az a tárlat, mely jelenleg Tatán tekinthető meg. A kiállítás Szabadi Veronika szobrászművész alkotásait mutatja be, s Balassagyarmaton, a Köztársaság téren kerül megrendezésre. Reméljük, hogy e szabadtéri tárlat nem az utolsó lesz az Ipoly menti városban, hanem hasonló hagyomány megindítójává válik.

— **Iskolabusz.** A körzetesítés következtében, a most indult tanévet már Rétságon kezdik a tolmácsi felső tago-

zsa. Pécs—Ferencváros. Videoton—Diósgyőr. Haladás—Tatabánya. MTK—Salgótarján.

NB III. ÉSZAKKELETI CSOPORT ÁLLÁSA

1. Záhony	6	4	1	1	16- 6	9
2. DMTE	6	4	1	1	11- 9	9
3. Leninváros	6	3	2	1	12- 0	8
4. K.-barcika	6	3	2	1	13- 9	8
5. N.-bátony	6	2	4	-	7- 3	8
6. MVSC	6	3	2	1	11-11	8
7. Kisvárda	6	3	1	2	10- 7	7
8. Lehel SC	6	3	1	2	10- 7	7
9. S. Kohász	6	3	1	2	12-10	7
10. Gyöngyös	6	3	-	3	12-11	6
11. DEAC	6	2	2	2	10-10	6
12. Rudabánya	6	2	2	2	11-12	6
13. Nyíregyh.	6	1	3	2	8- 7	5
14. H.-bösz.	6	2	1	3	9-11	5
15. K.-terenye	6	1	2	3	5- 8	4
16. S.-újhely	6	2	-	4	5- 8	4
17. B. Bánya	6	1	2	3	6-11	4

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 AUG 10

Északmagyarország

Szabady Veronika
szobrászművész

— SZABADY VERONIKA szobrászművész kert-plasztikai alkotásaiból nyitottak meg tegnap kiállítást a tatai szabadtéri színpadot körülölelő ligetes népparkban. A valóban látványos kiállítás augusztus 17-ig tekinthető meg.

1024

az auto

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Szabady Veronika

1974 AUG 10.

Népszava

Szobrászművész

zettségek indokolják.

— **Kertplasztikai kiállítás.** A tatai Kuny Domokos Múzeum rendezésében pénteken kiállítást nyitottak Szabady Veronika szobrászművész kertplasztikai alkotásaiból. Az alkotásokat festői környezetben, a Tatai Szabadtéri Színpadot körülölelő ligetes népparkban állították ki.

órás program a Rákóczi-induló hangjaival ér véget. A záróünnepélyen be-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Dolgozók Lapja (Komárom)

1974 AUG 10

Szabady Vera kerámiái
1021

Szabady Vera kertplasztikái Tatán

A Kuny Domokos Múzeum rendezte meg Tatán Szabady Vera kiállítását, a Népparkban, a szabadtéri színpadot körülölelő ligetes részen.

Szabady Vera munkái nem ismeretlenek megyénkben. Éppen egy esztendeje, hogy a millenniumát ünneplő Esztergom a Tanítóképző Intézet kertjében megrendezte parkdíszeinek, kerti kerámiaszobrainak, szökőkút vázáinak bemutatóját. Az arra az alkalomra készített, ízléses katalógusában így vall önmagáról a művész: *„Esztergomban diákoskodtam és szereztem diplomát a tanítóképző falai között, s hogy hűtlen lettem a pályához, melyre itt készítettek fel, talán megbocsátják nekem, akik most látják munkáimat... Borsos Miklós szobrásznál, hazánk kiemelkedő művész-egyéniségénél tanultam, aki az Iparművészeti Főiskola díszítő-szobrász szakán mesterem volt. Kezeiből kaptam 1958-ban diplomát és azt a szemléletet, mely az élet legkisebb dolgait is értékeli, s az örömöket, az eredményeket szemenként fűzi gyöngysorrá..."*

Egy év után ismét visszatért a megyébe, munkáit megmutatni, ezúttal a tatai közönségnek, hasonlóan nagy szeretettel és várakozással, ahogyan Esztergomba érkezett.

Ha csak ennyi lenne, amivel a közönséget a szabadtéri bemutatóra invitálni tudnánk, az sem kevés. Ámde joggal keltenek őszinte érdeklődést s váltanak ki egyértelmű lelkesedést maguk az alkotások, amelyek kezéből kikerültek.

Fontos tényező munkái hatásának érvényesülésében, hogy természetes éltető közegükben, a szabad természetben láthatók, körüljárhatók, egy-egy kisebb parkban egymagukban is elképzelhetők. A rendezést kell tehát először is elismeréssel említegetnünk. (Nem kis gond azonban ezeknek az értékes munkáknak az őrzése — éjjel-nappal: ami összefügg azzal a jól ismert gondunkkal, hogy alig van megfelelő kiállító helyünk, szabadtéri bemutató lehetőség meg alig-alig. Ezek a kertplasztikák nem kívánkoznak a megyei művelődési központ télikertje zárt négyszögébe, ott — érzésem szerint — a zsúfoltság érzetét keltené ennyi alkotás, kevesebb pedig hiányos jellemzést adna Szabady Vera törekvéseiről.)

Egy figurális térplasztika a tárlatról

Az utóbbi időben meglehetősen sokszor volt alkalmunk az „alkalmazott művészet" kategóriájába tartozó alkotásokat felsorakoztató kiállításokról szólni. Hogy az ilyen jellegű alkotások mind szívélyesebb fogadtatásra találnak a közönség körében, az funkciójuk és tartalmi vonatkozásaik közvetlenebb és közvetlenül érthető egységére utal, mint mondjuk a táblaképfestészet esetében, amikor is jóval nagyobb ismeretbéli „hátországgal" kell rendelkezni a nézőnek.

A tatai Népparkban látható díszkutak, különféle vázák, női torzók, a nagyméretű kerámia falitálak egytől egyig annak a szemléletnek a kibontakozásához társulnak, amely — a művésznő szavaival — *„az örömöket... szemenként fűzi gyöngysorrá."* (Egyetlen munkáját érzem e sorba nem valónak: a tömbszerűség és figurális jelzés ellentettségére épülő leányfejet...)

Női torzói és figurái oly természetes meghittséggel simulnak a környezetükbe, hogy némileg hitetlenkedünk is: vajon nem voltak ezek korábban is itt? Az esztétikum keresése tekintetében pedig az autonóm művészethez legközelebb álló alkotásnak a „Szikleveles női torzó"-t tartjuk. Finom vonalaival, kecsességével, izgalmas nyújtózkodásával méltán vonja magára a szabadtéri tárlat nézőinek figyelmét.

(Jenkei)

Vendégeink — önmagukról

Testvért köszönteni mindig szívet melegítő érzés. Csecsen-ingus földről érkezett barátaink, elvtársaink a sok tapasztalatszerző látogatás közben néhány percet szenteltek arra, hogy önmagukról beszéljenek. Keveset, szűkszavúan, mert vallják, hogy az ember önmagában egyéniség, de csakis a társadalommal együttélve, lélegezve képes igazán eredményekre, s ezeket szovjet ember soha nem tulajdonítja egyedül — önmagának.

O. SZ. BELJÁJEV

elvtárs majdnem „ősgrozniji". 1917-ben született Mineralnije Vodu városában, de 1921-től a köztársaság fővárosában él. Vegyipari főiskolát végzett, s mint annyian a „csodálatos forrás földjén", meg is maradt a választott szakma mellett. Sajnos, a második világháború közbeszólt, a békés munkát felváltotta a fegyverek zaja. Harcolt az I. belorusz, majd az I. ukrán fronton a Kaukázusban. Lövészezred parancsnokaként fejezte be a háborút, hogy ismét elfoglalja helyét a termelésben, a békés építőmunkában. Kőolajgyárban részleg-, majd üzemrész-vezetőként tevékenykedett, aztán átkerült a pártapparátusba, s városi, majd járási titkárként dolgozott. Szervezési osztályvezető lett a területi pártbizottságon, s 1970-től a Csecsen-Ingus Területi Szakszervezeti Tanács elnöke. Beljájev elvtárs igen büszke a gyerekeire, feleségére. A nagyobb fiú most fejezte be a kőolajipari főiskolát, s az aspirantúrára készül. Felesége ugyanennek a főiskolának előadója, a kisebb gyerek — nyolcadikos. Zenei hajlamokat dédelget magában, de „majd még meglátjuk!" — véli az édesapa. Beljájev elvtárs mindig mosolyog. Kedves, derűs tekintetében a sokat átélt, sok rettenetest látott ember békés óhaja mellett ott a kemény, acélos akarat — megvédeni, megóvni mindent, amit a szovjet állam teremtett — a jövő nemzedékeknek, az unokáknak.

V. J. HASZANBEKOVNA

igazi ingus alkat. Nyúlánk, magas, nádszál derekára az ember szinte ráképzeli a kaukázusi lányok kék köntösét, amiben a felejthetetlenül szép lezginkát lejtik. Válja nagyon reális asszony. Szakszervezeti elnöke csaknem 1300 dolgozónak. Nazranyban, 100 kilométerre Groznijtól, termel az elektromos műszerek gyára, ahol ez a törékeny teremtés intézkedik, foglalkozik ezernyi emberi és gyári problémával. Ordzsonikidze mellett, egy kis hegyi faluban született hétfős munkáscsaládban. Groznijban végezte a középiskoláit, aztán — mint itt is sokakkal megesik — nem vették fel a főiskolára. Sebaj, dolgozni ment. Szervezőkészségére hamar felfigyeltek, s elküldték Moszkvába szakszervezeti iskolára. Ezen a felsőfokú bentlakásos iskolán megszerezte mindazt az alaptudást, amelynek birtokában ma — elismerten dolgozik. Édesanya. Tizenhárom esztendős kislánya, Róza, nagyon várja, hiszen az anyuka először jár most külföldön, s íme azonnal a testvérmegye látja vendégül. Minden érdekli Válját, ami a dolgozó asszonyok, lányok életével kapcsolatos, üzemében 65 százaléka a dolgozóknak nő. Életüket könnyebbé tenni, gyermekeikről minél jobban gondoskodni — a szakszervezet feladata. Így érzi, így vallja, s ezt valósítja meg életében. Szereti a munkáját, boldog, ha az üzem légkörében élhet, s most a tapasztalatokat úgy rendezgeti, hogy

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 AUG 13

Dolgozók Lapja (Komárom)

Szabady Veronika
szobrászművész

„Esernyős" látogatók

4021

Sok látogatót vonz Szabady Veronika szobrászművész kertplasztikai kiállítása a tatai Népparkban. A vasárnapi esős idő sem riasztotta el az érdeklődőket, s háromszáz „esernyős" látogató nézte meg az érdekes kiállítást, amelynek nyitva tartási idejét szeptember 3-ig meghosszabbították.

32. heti eredménye

MAGYAR HÍRLAP SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAPÍRÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 AUG 23

Neue Zeitung

Veronika Szabady

IM TATAER VOLKSPARK können die Interessenten in der Veranstaltung des Domonkos Kuny-Museums die Ausstellung der Keramikerin Veronika Szabady besichtigen. Die Ausstellung ist bis Ende des Monats geöffnet.

1027

Szabady Vera *kertplasztikái* Tatán

A Kuny Domokos Múzeum rendezte meg Tatán Szabady Vera kiállítását, a Népparkban, a szabadtéri színpadot körülölelő ligetes részen. Szabady Vera munkái nem ismeretlenek megyénkben. Éppen egy esztendeje, hogy millenniumát ünneplő Esztergom a Tanítóképző Intézet kertjében megrendezte parkdíszeinek, kerti kerámiaszobrainak, szökőkút vázáinak bemutatóját. Az arra az alkalomra készí-

tett, ízléses katalógusában így vall önmagáról a művész: „Esztergomban diákoskodtam és szereztem diplomát a tanítóképző falai között, s hűtlen lettem a pályához, melyre itt készítettek fel, talán megbocsátják nekem, akik most látják munkáimat... Borsos Miklós szobrásznál, hazánk kiemelkedő művész-egyéniségénél tanultam, aki az Iparművészeti Főiskola díszítőszobrász szakán mesterem volt. Kezeiből kaptam 1958-ban diplomát és azt a szemléletet, mely az élet legkisebb dolgait is értékeli, s az örömöket, az eredményeket szemenként fűzi gyöngysorrá...”

Egy év után ismét visszatért a megyébe, munkáit megmutatni, ezúttal a tatai közön- [illegible] tettel és várakozással, ahogyan Esztergomba érkezett. Ha csak ennyi lenne, amivel a közönséget a szabadtéri bemutatóra invitálni tudnánk, az sem kevés. Ámde joggal keltenek őszinte érdeklődést, s váltanak ki egyértelmű lelkesedést maguk az alkotások, amelyek kezéből kikerülnek.

Fontos tényező munkái hatásának érvényesülésében, hogy természetes éltető közegükben, a szabad természetben láthatók, körüljárhatók, egy-egy kisebb parkban egymagukban is elképzelhetők. A rendezést kell tehát először is elismeréssel emlegetnünk. (Nem kis gond azonban ezeknek az értékes munkáknak az őrzése — éjjel-nappal: ami összefügg azzal a jól ismert gondunkkal, hogy alig van megfelelő kiállító helyünk, szabadtéri bemutató lehetőség meg alig-alig. Ezek a kertplasztikák nem kívánkoznak a megyei művelődési központ télikertje zárt négyszögébe, ott — érzésem szerint — a zsúfoltság érzetét keltené ennyi alkotás, kevesebb pedig hiányos jellemzést adna Szabady Vera törekvéseiről.)

Az utóbbi időben meglehetősen sokszor volt alkalmunk az „alkalmazott művészet” kategóriájába tartozó alkotásokat felsorakoztató kiállításokról szólni. Hogy az ilyen jellegű alkotások mind szívé- [illegible] a közönség körében, az funkciójuk és tartalmi vonatkozásaik közvetlenebb és közvetlenül érthető egységére utal, mint mondjuk a táblaképfestészet esetében, amikor is jóval nagyobb ismeretbeli „hátországgal” kell rendelkezni a nézőnek.

A tatai Népparkban látható díszkutak, különféle vázák, női torzók, a nagyméretű kerámia falitálak egytől-egyig annak a szemléletnek a kibontakozásához társulnak, amely — a művésznő szavaival — „az örömöket... szemenként fűzi gyöngysorrá.” (Egyetlen munkáját érzem e sorba nem valónak: a tömbszerűség és figurális jelzés ellentétségére épülő leányfejet...)

Női torzói és figurái oly természetes meghittséggel simulnak a környezetükbe, hogy némileg hitetlenkedünk is: vajon nem voltak ezek korábban is itt? Az esztétikum keresése tekintetében pedig az autonóm művészethez legközelebb álló alkotásnak a „Szikleveles női torzó”-t tartjuk. Finom vonalaival, kecsességével, izgalmas nyújtózkodásával méltán vonja magára a szabadtéri tárlat nézőinek figyelmét.

(Jenkei)

Balra: Cikk a Dolgozók Lapja 1974. augusztus 10. számából

★

Jobbra: Szökőkút a tatai Néppark öreg platánja alatt

★

Középen: Szikleveles női torzó

★

Lent balra: Női torzó a tatai Kuny Domokos Múzeum tulajdona

★

Lent jobbra: a tatai kiállítás plakátja

ÉLETRAJZI ADATOK

1933-ban született Budapesten.

[illegible] Főiskola díszítő-szobrász szak.

Mestere: BORSOS MIKLÓS.

1972. Visegrád, 1973. Esztergom — önálló kiállítások, 1974. Tata.

Országos kiállításokon szerepelt a Műcsarnokban, a pécsi Kerámia Biennálékon és szabadtéri tárlatokon.

Köztéren felállított alkotásai: Budapest (Margit-sziget, Kispest Petőfi tér, Városliget, Metró), Leányfalu (strandfürdő), Visegrád, Zebegény (Szőnyi Múzeum), Esztergom (Aranyhegy).

Kerámiái élettereül Szabady Veronika a kertet, a természetet választotta. — „A parkok, a kertek díszítését tűztem ki célomul; nyugvópontokat létesíteni a térben, melyeken a tekintet megpihen. Színben és formában alkalmazkodni a természethez, hogy befogadjon, s részem lehessen búfelejtő, nagy művében, ahová a fáradt ember csendesülni, pihenni jár.” — fogalmazta meg költőien ars poeticáját. S alkotási célkitűzését, hitvallását méltón igazolják: ősi nyugalmat árasztó, archaikus formákra rímelő korsóit, amorf elemekből harmónikus konstrukcióvá épülő térplasztikáit befogadja a tér. Kerámiái nem hivalkodók: a természeti környezet szerves részévé illeszkednek, a fákhoz, a bokrokhoz simulnak; a természet és az ember, a művész alkotta világ egységbe olvad, összefonódik. — Formavilága leegyszerűsített; a tömör súlyos tömböket lágy kontúrokkal ellenpontozza. A magas hőfokon égetett samott színei; fehérek, szürkék, sárgák és barnák — szelíd árnyalatokban. „Nyugvópontjai”, alkotásai észrevétlenül olvadnak életünk magától értetődő elemeivé: a természet és a természettől elszakadó embert közelítik újra egymáshoz, a természet és az ember szétrombolt, eltűnő kapcsolatát szeretnék ismét visszaállítani. — Szabady Veronika kert-plasztikáinak léte, jelenléte fontos; hiányainkat pótolja, hiányainkat szünteti meg. —

Wehner Tibor

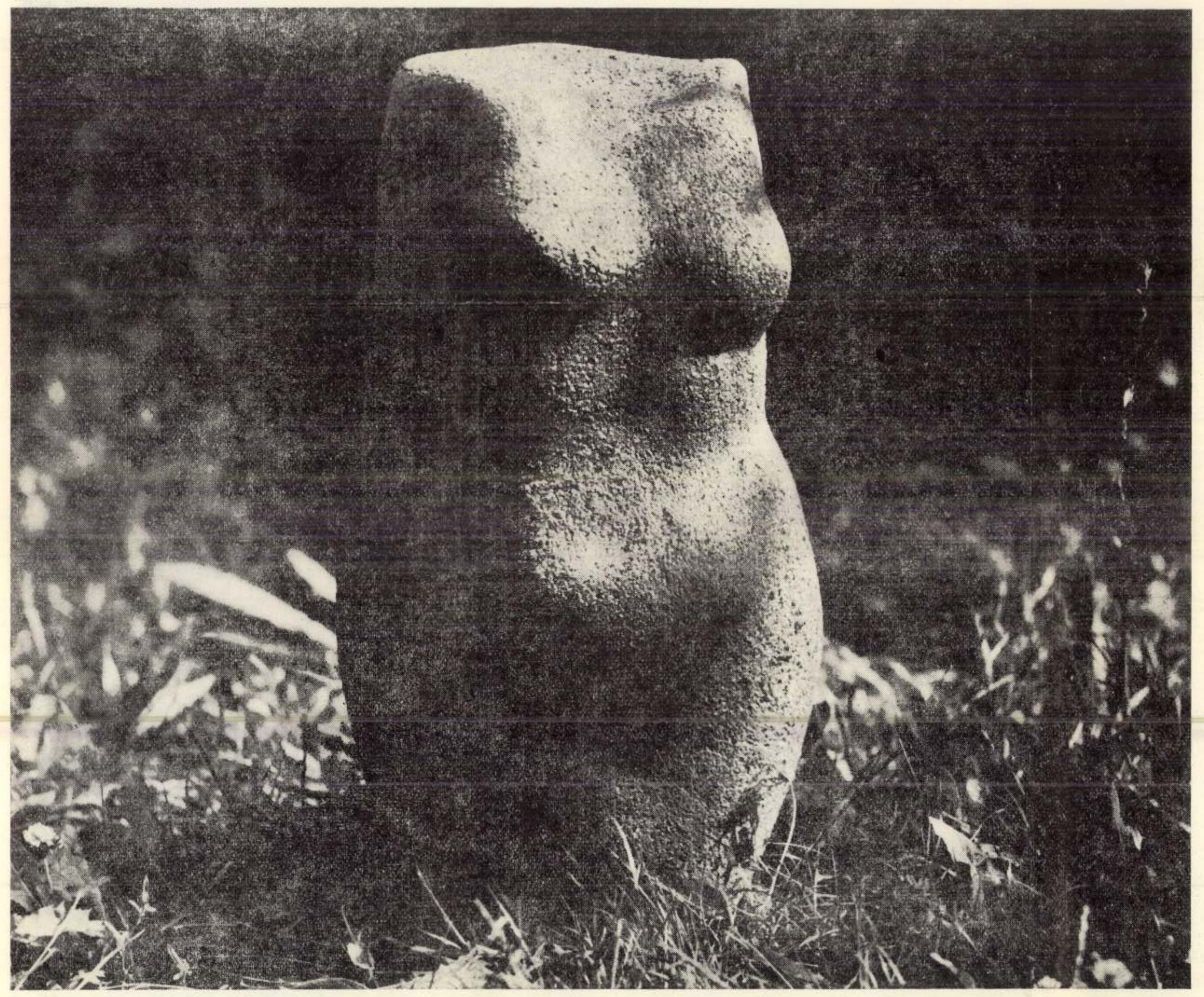

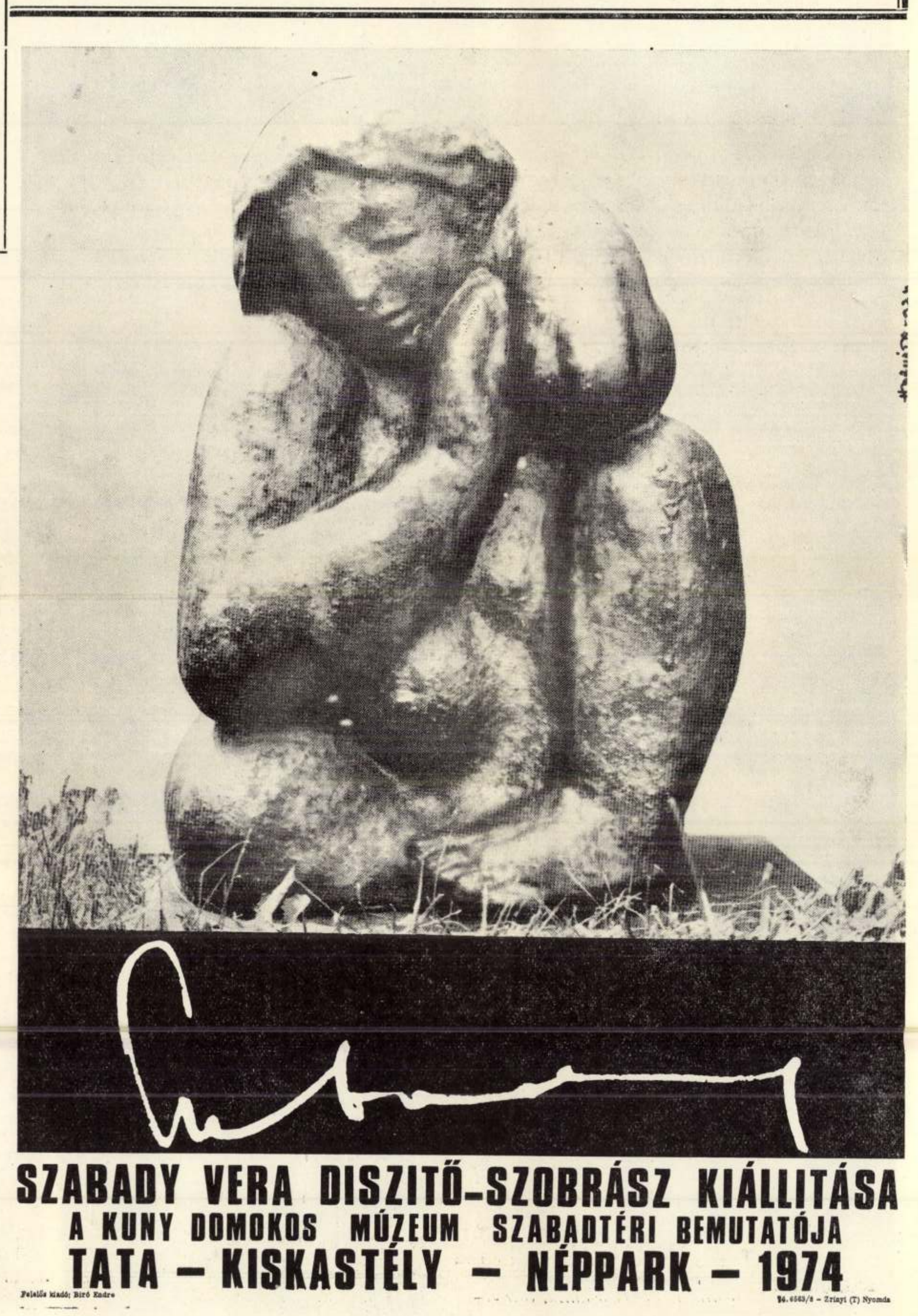

Szökőkút Esztergomban az Aranyhegyen

kiállításról—kiállításra ESZTERGOMBAN

SZABADY VERONIKA tanulóéveit kötik Esztergomhoz, a tanítóképzőben kapott diplomát, de „hűtlen lett” a pályához. Ugyanis az Iparművészeti Főiskola díszítőszobrász szakára iratkozott be, ahol Borsos Miklósnál tanult. Most mintegy hazatért, s a tanítóképző intézet kertjében állította ki kertplasztikáit. Ez a megjelölés túlságosan sommás, hiszen a plasztikák egy része hagyományos értelemben vett figuratív szobor, másrészük a természet alapformáit újraálmodó, szerkezetberendező térplasztika, maradéka meg nagyméretű edény.

Egy dolog mindenesetre összekapcsolja a különböző formanyelven, az ábrázolási szándéknak, vagy formateremtő kényszernek engedelmeskedő plasztikákat: arra születtek, hogy kerteket díszítsenek, fák lombjának árnyékában, gyepszőnyeg zöldjében éljék életüket. Magától értetődő természetességgel, mint maguk a bokrok, vagy a kövek, még akkor is, ha „művi jellegűek”, azaz kisebb szökőkutakká válnak: vizet lövelve magukból, s megfürödve az aláhulló cseppekben. Többször láttunk már országszerte, s főleg Budapesten olyan kiállításokat, amelyeknek anyaga túlnyomórészt a természetbe kívánkozott volna, s amely darabjai mintegy otthontalanul ásítoztak a kiállítótermekben, vagy szinte összeroppantak a teret bezáró falak nyomasztó súlya alatt. Annál örvendetesebb, hogy Szabady Veronika kertplasztikái nemcsak elvont formáikat, de teret hangsúlyozó szerepüket is magától értetődően bonthatják ki, olyan környezetben, amilyennek a díszítésére, szolgálatára, gazdagítására valójában születtek.

Bojár Iván

(Cikk a Magyar Hírlap 1973. augusztus 29-i számából.)

Jegyzetek SZABADY VERONIKA kertplasztikáiról

Különös, talán egyedülálló kiállítás nyílt szombaton az esztergomi Tanítóképző Intézet kertjében. Szabady Veronika szobrászművésznő kertplasztikáit láthatjuk természetes környezetben.

A művésznő — az esztergomi tanítóképző elvégzése után — a főiskolán Borsos Miklósnál díszítőszobrászatot tanult. A főiskola elvégzése után munkássága a kertkultúrához kötődött. Talán a Duna-kanyar csodálatos flórája oltotta belé a szenvedélyt, a természet szeretetét a fák, a bokrok és virágok iránti rajongást.

Meglehetősen mostoha terület Magyarországon a parképítés, általában a tájesztétika. Néhány lelkes úttörő ember üdv buzgalma egyre inkább sajátos, nem nélkülözhető terület felé irányítja a figyelmet. A civilizált ember az urbanizáció, a rohanás milliónyi ártalma közül a kertbe, a parkokba menekül. Nyugvópontot jelent ez az életben, pihentetőt a világtérben.

Az emberiség már régen rájött, hogy a kertbe, a természetbe „illik valami”. A kertitörpéktől a csodálatos szökőkútkölteményekig sokféle alkotással próbálkozik az emberiség kiegészíteni a természetet. Szabady Veronikának a japánkert a példaképe. Az ősi kultúrában rituális céllal együtt volt a természet, a vízzel, a kővel és a fénnyel. A kertben sétáló régi japánok gyertyát vittek magukkal, s hogy el ne oltsa a szél kőből gyertyaóvó, -megőrző tartókat készítettek. S ebből a praktikus eszközből keletkezett a kerti lámpás.

Szabady Veronika munkája előképei a japán kertplasztikának. Intim, nyugodt hangulatot teremtő, a kertbe vezeti a tekintetet. A munkák nem konkurálnak, nem hivalkodnak a természettel, hanem kiegészítik, „feldobják” azt. Kétféle kert van: a kirekesztős és a befogadó. A „kirekesztős” kertet csupán szemlélni lehet. Szabady művésznő a „befogadós” kertkultúra híve. „A virág mellettem éljen...”, mondja az ember éljen együtt a természettel, hangulataiba, érzelmeibe épüljön be a természet csodálatos rendje, tiszta harmóniája.

Alkotásai, plasztikái stabilizálják, szinte „megállítják” a természetet. Érdekes, nagyon sokszor jártam már a Tanítóképző Intézet kertjében. Egy kert volt a sok közül. Most, hogy a kiállítást megnéztem, az elhelyezett plasztikák nyomán feltárult előttem a kert eddig rejtvemaradt szépsége, üdesége. Szabady Veronika kerekrecsiszolt formáiról lesiklik a tekintet, nem akasztja meg a szemlélőt — ebben az egyszerűségben, hivalkodásnélküliségben rejlik az értékük. Michel Angelo azt mondta: „Az igazán jó szobrot le lehet gurítani a hegyről...” — a művésznő sajátjának vallja ezt a formaalkotási arspoetikát.

A munkák égetett samottból készültek. Amforák, kertikutak, torzók, tányérok. „Eljutottunk oda, hogy minden ember igényli majd: víz csobogjon kertjében” — mondja a művésznő. Szabálytalan — de a szemnek mégis oly kellemes — alakú kavicsformák kapcsolódnak egymáshoz. A néző nem asszociál, az alkotás nem is készteti erre, csupán (!) gyönyörködik a kecses formákban, a rend ritmusában. Az alkotások nem reprezentálnak: szolgálnak.

A gyönyörködtetésen kívül valamire megtanít Szabady Veronika kiállítása: a természet őszintébb tiszteletére. Nemcsak vágyakat, hanem igényt is kelt a csend, a nyugalom iránt. Érdekes, szép kiállítást tekinthet meg az érdeklődő, ha bemegy a Tanítóképző Intézet parkjába.

Cs. Nagy Lajos

(Cikk a Dolgozók Lapja 1973. augusztus 14-i számából.)

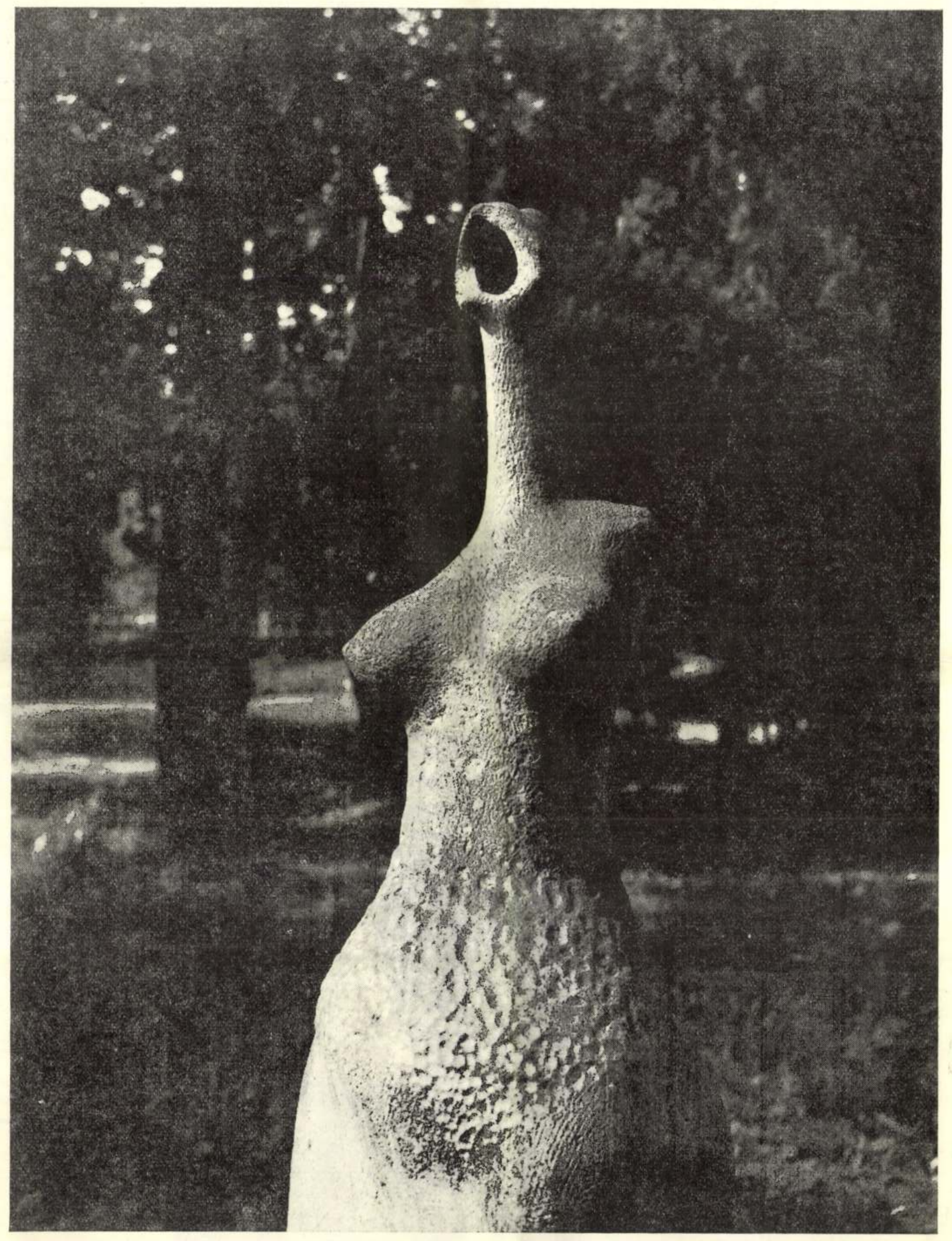

Borsos Miklós szobrásznál, hazánk kiemelkedő művész-egyéniségénél tanultam, aki az Iparművészeti Főiskola díszítő-szobrász szakán mesterem volt. Kezeiből kaptam 1958-ban diplomát és azt a szemléletet, mely az élet legkisebb dolgait is értékeli s az örömöket, az eredményeket szemenként fűzi gyöngysorrá. Ő tanított munkára és alázatra, a dolgok mélyére hatolni s megkeresni mindennek a magját. A látványt önmagában és összefüggéseiben nézni s megfogalmazni tömören a formaalkotás legegyszerűbb eszközeivel. – A parkok, kertek díszítését tűztem ki célomul; nyugvópontokat létesíteni a térben, melyeken a tekintet megpihen, színben és formában alkalmazkodni a természethez, hogy befogadjon s részem lehessen búfelejtő, nagy művében, ahová a fáradt ember csendesülni, pihenni jár.

Az esztergomi kiállítás katalógusa és szövege

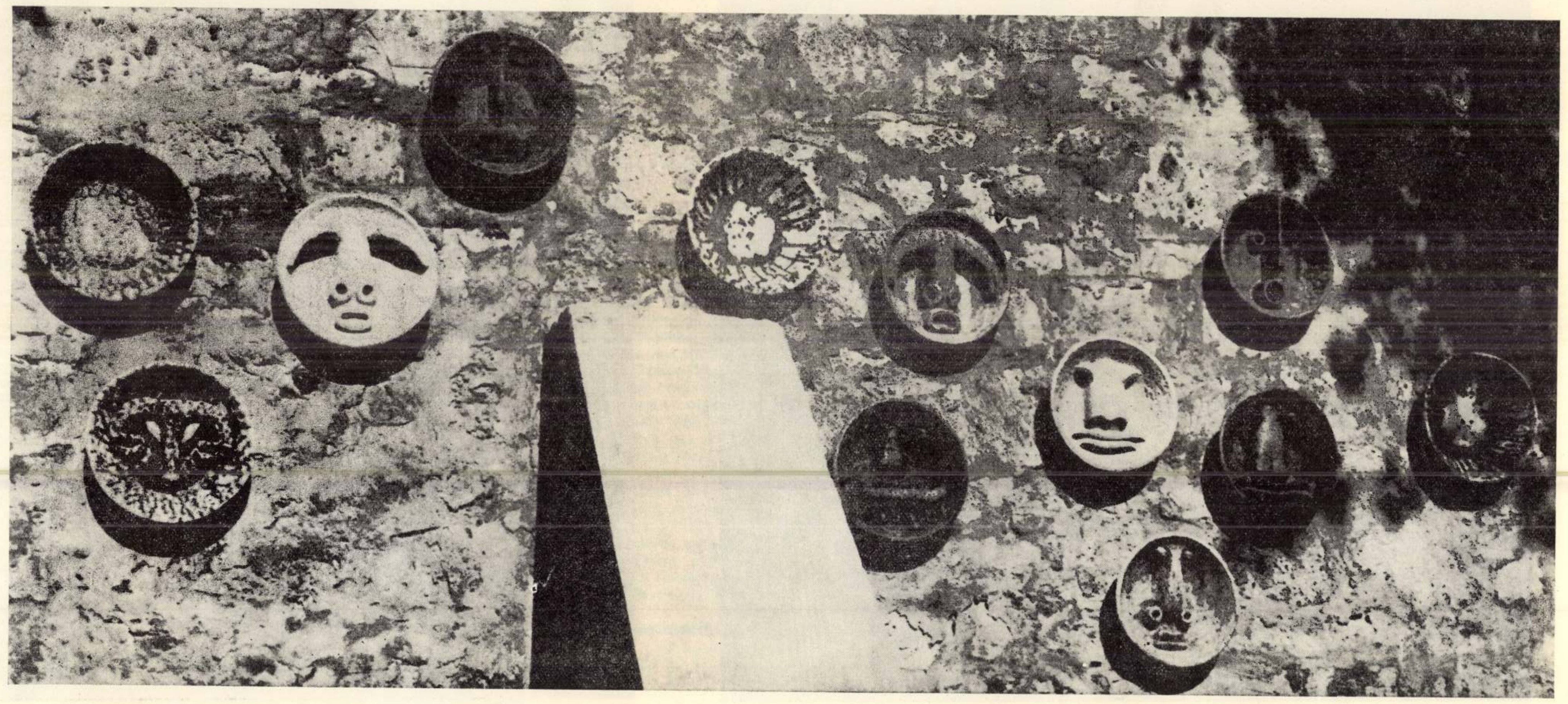

Maszkok tálak Esztergom ősrégi várfalán

VISEGRÁDI KIÁLLÍTÁS 1972

..... Kiáltsátok szét megszokotakon:
az anderzitre plántált ősi város,
virágokon, felhőkön, patakon,
az azurban kerengő vadmadáron,
. . . . . .
S ámulva szóljon: Most voltam gyerek."

(Apréily: Ámulni még. . .)

Az utóbbi évtizedekben több visegrádi ifjú választotta élethivatásnak a művészet művelését. E különlegesen egyedi táj természeti szépségei, küzdelmes multunk romjaiban is pompás művészeti emlékei között érlelődött meg bennük az alkotás szenvedélye.

A tanulás izzó vágya, a megvalósítás akarása, küzdelmei között, a szülőföld kapcsolata megváltozott. Visegrádon ma már legtöbbjükről keveset tudnak, s ők is kevésbé ismerik az ittmaradottakat.

Ezért kezdeményezi most Visegrád múzeuma ezt az új találkozást. Az egymásra találásért.

Héjj Miklós

Az Iparművészeti Főiskola díszítő szobrász szakán szereztem diplomát 1958-ban. Borsos Miklós volt a mesterem. Szemléletemet; a világ bonyolult dolgaiból befogadni a szépet, egy tárasztó benső folyamat során megérlelni a mondanivalót, s a legegyszerűbb formában kivetíteni – neki köszönhetem. Megtanított „látni", s bámulni a természet formaalkotó örök szépségét egy kavicsban, falevélben. Gyermekkoromat Visegrádon töltöttem. Akkori életemnek minden mozzanatát a természet csendje és nyugalma hatotta át. A későbbi nehézségek között visszatérő elsődleges igényem a kert békéje. Úgy érzem, a civilizált ember végső s egyetlen menedéke a kert, a fák, a „zöld" néhány év múlva mindenki számára létszükségletté lesz. Ezért a kertkultúrának rendeltem alá munkásságomat. Kerámiaplasztikáim nyugvópontokat jelentenek a térben, pihenésre késztetik a szemet s az elmét. Célom, hogy a természeti környezetbe jól illeszkedő színükkel legyenek kellemes díszei az intim jellegű parkrészletnek, kertnek. – A katalógusban bemutatott térkompozícióim, kerti vázáim, kerámiafiguráim legtöbbje a Margitsziget, a BNV, a földalatti végállomás s a főváros parkjaiban kaptak illő helyet. Munkámban az a szándék vezet, hogy beleilleszkedve a természet csodás harmóniájába, plasztikáim nyugodt formáival a sétáló fáradt ember belső egyensúlyát, békéjét is sikerüljön előmozditanom.

Kompozíció Budapesten a margitszigeti Nagyszálló mellett

„Díszkertjeinkben, különösen a házi kertekben igen sok a „plasztikai" szörnyszülött. A gyakran, szinte elviselhetetlen giccs. A városvégi, faluszáli „művészet" sajnos, még ma is ontva önti a gipsztörpéket, -gombákat, -kutyákat és ezekkel körítik a gondosan kiválgitott „lovagvárakat" és a gyermeknemese színjén szépet vágyó kulturálatlan felnőttek sok más műremekét.

Sok új városunk, lakótelepünk közterületeiről szinte kiirthatatlanok ezek a mesésen szép alkotások. A MÁV-állomás kertjeiből is csak a legutóbbi időben sikerült a hasonlókat kigyomlálni.

Mindennek sok oka van. A legjegyzetebbeknek egyike azonban az, hogy nem volt művész, aki gondolt volna arra, hogy a sok tizezer forint értékű szobrok mellett valami mására is szükség van, valamire, ami lényegesen olcsóbb, ami formájánál, funkciójánál és nem utolsósorban művészi értékénél fogva szerves része a kertnek.

Ezt a hiányt pótolta Simon János szebbnél-szebb, jobbnál-jobb kerti váza plasztikáival és Szabady Veronika tömören fogalmazott kerti szobraival.

Mi kertterveznők nagy-nagy örömmel üdvözöljük ezt az igen sikeres kezdeményezést. Kérjük a művészeket, hogy az eddigihez hasonló eredménnyel folytassák értékes munkájukat."

Dr. Mócsényi Mihály

(Magyar Építőművészet 1964/6. számából.)

„A kertépítésznek sajnos, még ma is gondot okoz, ha a modern kert terébe az épület és a kert hangulatához is illő térplasztikát szeretne elhelyezni. Kellemes meglepetés volt felfedezni Simon János és Szabady Veronika új utat kereső sajátos ízű, kerti kerámiáiban régi vágyainkat is kielégítő alkotásokat. Műveik színben, formában és sajátos funkciójukban jól egészítik ki a modern kert tér- és tömegképzését, valamint az architektúrával való kapcsolatát. Az út, amit kezdtek, biztató eredményekhez vezetett, mindannyiunk kötelessége, hogy nemes törekvéseikre felhívjuk az „illetékesek" figyelmét és támogatásunkkal még szebb sikerekre ösztönözzük a két fiatal művészt."

Dalányi László

(Magyar Építőművészet 1964/6. számából.)

„Simon János és Szabady Veronika kertplasztikái élénk érdeklődést váltottak ki a kerttervező szakkörökben. Ezek a samottanyagból rakott vázák és hasonló technikával készült szobrok enyhén archaizáló és rendkívül változatos modern formákkal és a természeti környezethez igen finoman hangolt színükkel nyertek meg a tervezők tetszését. Nézetünk szerint munkásságuk a kerti díszek fejlődése során új szakaszt jelentenek, ennek lényege a természeti és az emberkéz-alakította formák rendkívül finom összhangjában rejlik."

Balogh András

(Magyar Építőművészet 1964/6. számából.)

Kerámia a kertben

A lakáskultúra rohamos fejlődése már általános hazánkban. — Hétvégi, avagy nyári pihenésünket szolgáló — kertünkkel is mindhöbbet foglalkozunk. Arra punk is ezt igyekszik segíteni —, hogy a kert minél jobban szolgálja pihenésünket, minél többet adjon anyagilag és esztétikailag egyaránt.

A kiskert, házikert, nyaraló tulajdonosainak többsége elsősorban haszonnövényekkel, gyümölcsfákkal, szőlővel, zöldséggel foglalkozik „birtokán", de sokan egész telkűket díszkert jellegűvé alakítják. Ugy gondoljuk, mindkét tábor számára, tehát valamennyi kiskertulajdonos érdeklődésére számot tarthat a kert hagyományos díszítőelemek után a kert szebbétételének, gyönyörködtető, pihentető hatása fokozásának újabb lehetőségét, a kerti kerámiákat. Akár az egész kert, akár csak egy sarka a díszkert, egy váza, vagy kerámiaszobrocska — ízléssel kiválasztva és elhelyezve — szinte újjávarázsolhatja pihenőhelyünket.

A kerámia új anyag a szabadban. A lakásoknak elterjedt és szokásos dísztárgyai anyagalként már régi ismerőink. Most új színekkel és a kertbe illeszkedő mon János újraformálta e nyersanyagot. Véleményünk szerint e praktikus művészeti ág gyorsan terjed és hamarosan nagy közönségsikert vív ki.

Gévay János

(Kertészet és Szőlészet c. lapból 1968. július.)

F. k.: Kelemen István

Fotók: Kalapos, Mészáros

74.6170 N. m. Ny. St
1800 db

Jobbra lent: Kockaszobor és Nagy váza a Városligetben

Szabady Veronika
szobrászművész

KATALÓGUS

Szabady Veronika

kerti szobrainak kiállítása Balassagyarmaton a Palócföld fővárosában 1974. szept. 20-tól okt. 14-ig a Fő-téren

Megnyitja: péntek du. 5 órakor Lombos Márton, a Városi Tanács elnöke

A MOSTANI KIÁLLITÁS

— Szabady Veronika szobrászművész bemutatkozása — több vonatkozásban is rendhagyó. Az alkotások ez alkalommal nem belső térben, a kiállítóterem megszokott környezetében kerültek, megrendezésre, hanem a város főterén kialakított szép parkban, a sétáló, pihenő városlakóknak szinte karnyújtásnyira.

Rendhagyó a tárlat „Katalógusa" is.

Nem a meghökkenteni vágyás, a minden áron újatakarás vezette a művészt és a rendezőket. Sokkal inkább az a szándék, hogy így, ebben a formában is közelebb kerüljön egymáshoz mű és közönsége.

Szabady Veronika művészete ősi művészet. Eredete, a súlyos magyar agyagban és hagyományokban gyökerezik. A földbe, amely a mesterségek kezdete óta csak azok kezén és korongján hagyta magát formálni, akik nem pusztán az eszközt, az alakítandó tárgyat látták benne, hanem egyszersmint életteremtő erejét is; hagyományokba, mert fejlődésének állomásait a hajdani parasztfazekasok közhasználatú edényeiből a monumentális, dekoratív igényű korszerűen fogalmazott kerámia-plasztikák és faliképek formái, technikai és funkcionális szempontból egyaránt változatos, rangos sora jelez.

Az a karakterisztikus kép, harmónia, a művészi gondolati tartalom, amelyet horformagazdag alkotások, a művész egyéni hangvételének jó példái, Szabady Veronika műhelyéből magas esztétikai értékkel bíró alkotások kerülnek ki. Ugy tűnik, motívumainak tárházza szinte kimeríthetetlen. Meggyőződéssel példázzák alkotásai, miként emelkedhet ki a földből gyúrt művészet az időtlenség szférájába. Csak az őskorban a kultuszhelynek szánt menhireket és dolmeneket formák, az így egymásravetett az építészet és a plasztika névtelen mesterei, ahogyan ezt a most kiállító művész teszi.

A víz és a szél alkotóerejét érzem egy-egy alkotásában, amely szüntelenül munkálkodik. A színek sajátos alkalmazása, a kialakított formák, az így egymásravetett az építészet és a tőlő árnyak gazdag sokféleségével — mindezek élővé, meleggé teszik a műveket.

„— Munkámban az a szándék vezet, hogy beleilleszkedve a természet csodás harmóniájába plasztikáim nyugodt formáival a sétáló fáradt ember belső egyensúlyát, békéjét is sikerüljön előmozditanom."

Így vall magáról, művészi szándékáról. Bizom abban, hogy művész — mű — közönség egymásra talál és a mostani alkalom csak kezdete későbbi találkozásainknak.

Kelemen István

Szeretettel köszöntöm Balassagyarmat város lakóit és köszönöm odaadó segítségét mindazoknak, akik számomra e kiállítás lehetőségét biztosították és munkájukkal részt vettek abban, hogy „Katalógus"-om megszülessen. Örömmel vállalom alkotásaimmal ennek a szolgálatkész és barátságos városnak díszítését.

SZABADY VERONIKA

Térplasztikák a parkban. Harmónikusan illeszkednek környezetükhöz, a természetben. A fekete fej Budapesten a kispesti Petőfi-téri parkot díszíti

Szabady Veronika szobász

Szövery említi samott szobrait

1966 - ápr. Művészet

Szabady Veronika

SZABADTÉRI SZOBORKIÁLLÍTÁS NYÍLT tegnap Szekszárdon, a város szívében levő parkban, Szabady Veronika alkotásaiból. A tizenhat művet két hétig láthatják az érdeklődők.

Magyar Hirlap 1981/8/15/9

Szabadi Veronika, szobrászművész

1021 1980. IX. 9. 21.00. Tv.2.müsor. S.J.né.

T.-hiradó

- A paksi Munkás Művelődési Központ előtti téren, kiállitást rendeztek, Szabadi Veronika szobrászmüvész alkotásaiból. A samottból készült szobrok és szökőkút plasztikák egycsapásra emberi léptéket, intimitást hoztak a modern környezetbe. A látvány és a hangulat, tökéletesen egybecseng a müvésznő hitvallásával. Az egyre kisebbedő zöldterület egyensúlyának kialakitásában segitenek térplasztikái. Irja a katalógus előszavában. Közelebb hozzák a távoli hegyet, vizet és köveket. Ezek jelenlétével válik teljessé a park , állnak helyre a szükebb területen az arányok, meghitt sarkokat, gondüző szigeteket kell a munkában megfáradt testnek, szellemnek nyujtani a parkokban, ahova nem ér el a városi zaj, ahol megpihen a tekintet, egyegy sima egyszerü formán, a zaklatott pulzus megcsendesül a vizcsobogás halk ütemére, és elárasztja a lelket az a nyugalom, mely erőt ad az ujaknak ujabb gondjaihoz. Erre a varázslatra, itt a Paksi Atomerőmü Vállalat támogatásával vállalkozott Szabadi Veronika. A kiállitást egy hónapra tervezték, ám könnyen meglehet, hogy szobrainak egyrésze végleges helyre talált.

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Szabady Veronika szabadtéri művész
NÉPÚJSÁG (TOLNA)
1980 SEP. 5.

1980. szeptember 5.

Szabadtéri kiállítás Pakson

1021

Kerti szobrok, szökőkutak, térplasztikák

A művészet barátai Szabady Veronika nevét csaknem indulásának évétől — 1958-tól — számítva ismerik már és mind szélesebb lesz azoknak a tábora, akik lelkesülten tartanak igényt munkásságának mélyebb ismeretére. A növekvő érdeklődés indokolt, hiszen a művész — aki Borsos Miklós tanítványaként szerzett az Iparművészeti Főiskola díszítő-szobrász tanszakán diplomát — parkok, kertek díszítését tűzte ki célul, vállalva a lehető legnehezebbet: úgy alkalmazkodni alkotásaival a természethez, hogy nyugvópontnak szánt műveit a természet befogadja. Különös, ma még csaknem egyedülálló vállalás ez. Mint tudjuk, hazánkban a parképítés sajnos nem számít a dédelgetett területek közé, így az urbanizáció ártalmai elől menekülő ember a parkokban, kertekben nem mindenütt találhatja meg azt a pihentető nyugalmat, mely megújulását segíthetné elő.

Egy, a különös formájú szökőkutak közül

Szabady Veronika rusztikus kerámia kerti szobrait, meghökkentő, ugyanakkor elbűvölő kecses szökőkútjait archaizáló vázáit és térplasztikáit rövidesen Pakson ismerheti meg a közönség. Hisszük, hogy nem véletlenül esett a választás éppen Paksra, mint ahogy az sem véletlen, hogy itt, a munkásművelődési központ épülete előtti téren rendezik meg a kiállítást szeptember 7. és október 7. között. A fiatal városnak ez a kulturális eseménye feltehetően nemcsak a paksiak és a környéken élők figyelmét kelti majd fel. A kiállító művész rászolgál a szélesebb körű szívélyes fogadtatásra és joggal hisszük, hogy az ismerkedés sikere nem is marad majd el.

Zöld környezetben — asszonyarc Fotó: Kabaczy

A kiállítás megnyitója szeptember 7-én lesz este hat órakor, Hacki Tamás és az Ex Antiquis együttes közreműködésével. A megyénkben ez idő szerint még rendhagyónak számító szabadtéri tárlatot a Paksi Atomerőmű Vállalat igazgatóhelyettese, Szabó József nyitja meg.

15-4 (7-1)

büntetőből lőtte negyedik gólját.

A hétközi NB II-es mérkőzésen fegyelmezett játékkal a vártnál könnyebben szerezte meg nagyarányú győzelmét megyénk csapata. A mözsi együttes valamennyi játékosa dicséretet érdemel. Gólszerzőik: Fazekasné 8, Somorjai, Bagdiné 2—2, Bauerné, Kláb, Kurucz 1—1.

A Mözsi Tsz SE női gárdája szombaton délután Pécsett lép pályára, a Zsolnay elleni találkozójuk 16 órakor kezdődik.

Találkozó Balatonföldváron

Az Express Ifjúsági és Diák Utazási Iroda Tolna megyei kirendeltsége harmadik alkalommal rendez a Balaton mellett kispályás labdarúgótornát. Szeptember 26—28-án Balatonföldváron, az Express nemzetközi táborában találkoznak a Tolna megyei fiatalok.

Szekszárdról, a Gemencszálló parkolójából szeptember 26-án, 14.30-kor indul az autóbusz. Dombóvárról ugyanebben az időben indulnak autóbusszal a fiatalok, 18 óráig valamennyi résztvevő megérkezik a földvári táborba. Vacsora után diszkó, filmvetítés és olimpiai élménybeszámoló következik. Várhatóan Növényi Norbert olimpiai bajnok tartja a beszámolót. Szombaton reggeli után egész nap folynak a kispályás mérkőzések. A vacsora után közös hajókirándulás vesznek részt, ahol természetesen nem maradhat el a dicsó sem. Vasárnap reggeli után azonnal folytatódnak a labdarúgó-mérkőzések, az elődöntők és a döntők, majd az ebédet követően kerül sor az eredményhirdetésre.

A kispályás labdarúgótorna mellett — ezúttal először — Tenisz-kupát is ren-

Vasárnap ismét versenyeznek

Nagy István, Mészáros István és Kern György, a 125-ösök „B" kategóriájában indul

A szekszárdi motorosok a hét végén ismét nyeregbe szállnak, felveszik a küzdelmet az ország legjobbjaival. Ezúttal a Dorog közelében lévő Piliscséven lesz a verseny.

A szekszárdiak szombaton reggel indulnak a mintegy 180 kilométerre lévő verseny színhelyére, ahol délután már megkezdődnek a kötelező edzések és az időmérések. A verseny, mely eldönti a helyezéseket, a sorrendet, természetesen vasárnap lesz.

Felhívás

Az 1967. évben alapított sportszerűségi díjat a kiemelkedően sportszerű magatartást tanúsító sportemberek (versenyzők, diáksportolók, sportvezetők, edzők, testnevelő tanárok, játékvezetők, társadalmi aktivák stb.), vay sportkollektívák (sportegyesületek, diáksportkörök, szakosztályok, csapatok, együttesek sb.) erre irányuló javaslat alapján ez évben is elnyerhetik.

A testnevelési és sportszervezetek a területileg illetékes testnevelési és sporthivatalok, a magánszemélyek pedig közvetlenül, vagy a sportsajtó útján tehetnek írásban indokolt javaslatot, amelyet az OTSH sajtó osztályához (1054 Budapest, Rosenberg hp. u. 1. sz.) kell beküldeni. Az oktatási intézmények megindokolt javaslataikat a területileg illetékes művelődésügyi szakigazgatási szervhez küldhetik, amely azokat a Művelődési Minisztérium testnevelési és sportosztályához (1055 Budapest, Szalay u. 10—14. sz.) továbbítja.

A beérkezett javaslatokat társadalmi bizottság bírálja el, amely egyúttal dönt az adományozható díjak, plakettek és elismerő oklevelek számáról is.

Az 1980. évi sportszerűségi díjra a javaslatoknak legkésőbb 1981. január 15-ig kell beérkezniök a fenti címekre.

az Országos Testnevelési és Sporthivatal
sajtó osztálya
a Művelődési Minisztérium
testnevelési és sport osztálya
a Magyar Újságírók Országos Szövetségének
Elnöksége

A PAKSI ATOMERŐMŰ VÁLLALAT ÉS
A MUNKÁSMŰVELŐDÉSI KÖZPONT
szeretettel meghívja Önt a Művelődési Központ épülete
előtt rendezett szabadtéri kiállításra, ahol

SZABADY VERONIKA szobrász

mutatja be kerámia kerti szobrait,
térplasztikáit, vázáit, szökőkútjait

A kiállítást megnyitja 1980. szeptember 7-én 18 órakor
SZABÓ JÓZSEF, a Paksi Atomerőmű Vállalat ig. helyettese

Közreműködik: Hacki Tamás, az Ex Antiquis együttes
A kiállítás megtekinthető: szeptember 7 – október 7-ig

SZABADY VERONIKA

SZABADTÉRI KIÁLLÍTÁSA

Szabady Veronika
szobrászművész

PAKSON

MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 JUL 18

NÉPSZAVA

Szabady Veronika,
szobrászművész

— Szabady Veronika szobrászművész munkáiból nyitottak kiállítást Oroszlányvárban szombaton. A természeti környezet díszítésére hivatott, figurális és nonfiguratív kompozíciókat stílszerűen a Haraszt-hegy ligetes parkjában állították ki.

1021

Szabadi Veronika

Oroszlányban Szabadi Veronika szobrászművész munkáiból nyitottak kiállítást. A kiállításon díszkutakat, kerti kerámiaszobrokat, nagyméretű falitálakat, női torzókat, figurákat, korsókat láthatnak az érdeklődők.

Magyar Hirlap 1976/169/4

Közreműködik:

HACKI TAMÁS és az EX ANTIQUIS együttes

Szeretettel meghívjuk

SZABADY VERONIKA

kiállításának ünnepélyes megnyitójára

1976. július 17-én 15,30 órára

Helyszín:

a Haraszthegy sportcsarnok mögötti része

A kiállítást megnyitja:

Harangozó Jánosné, a Városi Művelődési Központ igazgatója

A kiállítás megtekinthető:

1976. július 17-től augusztus 17-ig

SZABADY DEZSŐNÉ

76—9219 KNYV Tb.

Meghívó

1975. VIII. 8.
19.00 (June)
Esti Krónika

Szabadi Veronika kerámikus

A harmadik kiállitás ,amelyről szólunk,szabadtéri,melyet Vácott,az Ady Endre sétányon rendeztek meg.A 900 éves városban először,rendeztek szabadtéri kiállitást és a váciak szeretnék,ha ez a mai hagyomány teremtő lenne.

Szabadi Veronika kerámiái,korsói,groteszk torzó alakjai,szökőkut kompoziciói,amorf figurái,szerencésen találkoztak a dunaparti hangulattal,a kellemes környezettel.Szines márványból készült szobra,mestrrének,Borsos Miklósnak utmutatását

A harmadik kiállítás, amelyről szólunk, szabadtéri, melyet Vácott, az Ady Endre sétányon rendeztek meg. A 900 éves véres-ban először, rendeztek szabadtéri kiállítást és a vácíak sze-retnék, ha ez a mai hagyomány teremtő lenne.

Szabadi Veronika kerámiái, konsói, groteszk torzó alakjai, szö-kökut kompozicióí, amorf figurái, szerencésen találkoztak a dunaparti hangulattal, a kellemes környezettel. Szines márvány-ból készült szobra, mestrrének, Borsos Miklósnak utmutatását

tükrözik,egyéni ábrázolás módban.

A kiállitás megnyitóját Bánder György képzőművészeti paródiájával,valamint Hacky Tamás együttesének fellépésével kötötték egybe.

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 AUG 19

Dolgozók Lapja (Komárom)

Szabady Vera

Műsorkalauz

A tatabánya-ótelepi (Zsdanov) művelődési ház bányász fotókörének kiállítása, Tatabánya, Népház, nyitva a hónap végéig.

Szabady Vera térplasztikái, Tata, Néppark, megtekinthető a hónap végéig.

Borbás Tibor szobrászművész kamarakiállítása a megyei művelődési központban, nyitva egész héten.

Dokumentumkiállítás a Jószerencsét Mezőgazdasági Termelőszövetkezet életéről, Oroszlány, nyitva 20-tól.

A Benkó-dixieland együttes koncertje, Tatabánya, szabadtéri színpad, 22-én, csütörtökön, 20 órakor.

A jövő könyvtára. Szabó Szerafina előadása a tatabányai Fiatal Olvasók Klubjában, augusztus 22-én.

A Denk-zenekar közreműködésével utcabál Komáromban, augusztus 20-án este.

Braginszkij: Ma éjjel megnősülök, vígjáték a Déryné Színház előadása, augusztus 23-án, 19 óra, Komárom, Csokonai Művelődési Központ.

A Sebő—Halmos duó estje, Esztergom, ifjúsági park, augusztus 25-én, vasárnap.

A BEMUTATÓ MOZIK

A Tatabányai Bányász Sport Club felvételre keres gazdasági főelőadó munkakörbe: közgazdasági egyetem, vagy technikumi végzettséggel rendelkező férfit. Fizetés besorolás szerint. Jelentkezés: Tatabányai Bányász SC. Tatabánya I., Ságvári E. u. 9. Cseh József gazdasági vezetőnél.
3215

ÉDÁSZ Vállalat tatabányai üzemigazgatósága azonnali belépéssel felvesz gyors-gépírót és normaelőadót. Jelentkezés a munkaügyi csoportnál 7—15 óráig. Tatabánya III., Beloiannisz u. 67.
3226

Az Autóközlekedési Tanintézet technikusi állást hirdet. Feltételek: középiskolai végzettség, hivatásos gépkocsivezetői jogosítvány. Jelentkezni lehet: Autóközlekedési Tanintézet, Tata II., Tópart u. 16. sz. mindennap 8 órától 15 óráig.
3223

Raktárosi munkakör betöltésére férfi munkaerőt felveszünk. Fizetés: kollektív szerint. Cím: Komárom megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat, Tatabánya, Vágóhíd út 2.
3232

Szabady Veronika, keramikus

□ SZABADY VERONIKA keramikusművész szabadtéri kiállítása augusztus 8-án, pénteken délután fél 5-kor nyílik Vácott, a Duna-parti Ady Endre sétányon. Közreműködik Hacky Tamás és együttese.

– : a Szabady Veronika ... 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. aug. 6.

fnyv 16.

SZABADY VERONIKA

MEGHÍVÓ

SZABADY VERONIKA

szabadtéri kiállítása

VÁCOTT

A DUNAPARTI ADY ENDRE SÉTÁNYON 1975. AUGUSZTUS 8 — SZEPTEMBER 8-IG

A kiállítást megnyitja: **VENESZ ERNŐ** a művelődési osztály vezetője

1975. augusztus 8-án, péntek délután 1/2 5 órakor

A kiállítást támadja: **SÁNDOR GYÖRGY** humoralista

A feszült hangulatot **HACKI TAMÁS** és együttese oldja fel

A megnyítóra Önt szeretettel várja

A **900 ÉVES VÁC VÁROS TANÁCSA** és

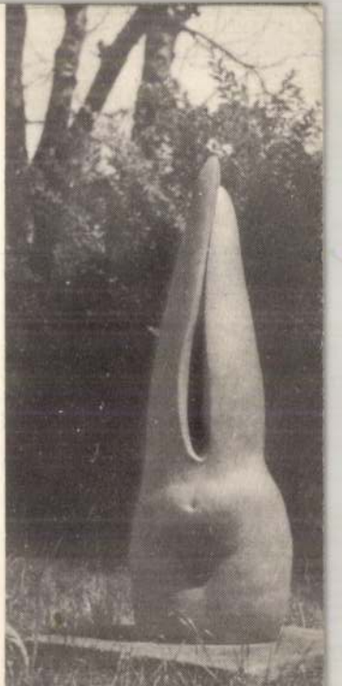

A városi tanács és a Babits Mihály Megyei Művelődési Központ
tisztelettel meghívja

az Augusz-ház mögötti parkban rendezett
szabadtéri kiállításra,
ahol

SZABADY VERONIKA
szobrász

mutatja be kerámia szobrait, térplasztikáit,
vázáit, szökőkútjait.

A kiállítást megnyitja:

DR. BŐSZ ENDRÉNÉ
a városi tanács vb-titkára
1981. augusztus 14-én, 17 órakor

A kiállítás megtekinthető:
augusztus 14-től szeptember 14-ig.

SZABADY
VERONIKA

szabadtéri
kiállítása

SZEKSZÁRDON

Szabady Veronika
szobrászművész

MEGHÍVÓ

1000 81.2281 Szekszárdi Nyomda

1021 Szabadi Veronika, szobrász

- 5 -

1978.VIII.26. 12,00 BJ.

Déli Krónika

- Szabadi veronika kerti kerámia szobrainak, szökőkutjainak, térplasztikáinak szabadtéri kiállitását Székesfehérvárott a Békeliget-i Savanyuviz forrásnál ma este 6 órakor nyitják meg.

Szabady Veronika
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR IFJUSÁG

19[illegible]0 MÁR 6-

1021

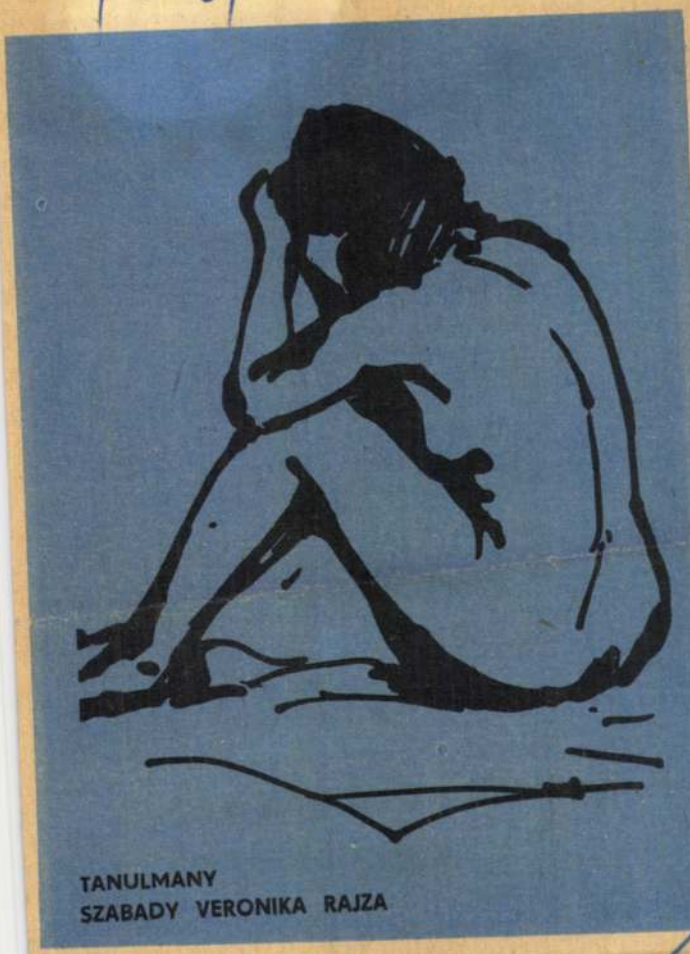

TANULMÁNY
SZABADY VERONIKA RAJZA

Hogyan fejtsünk „keresztrejtvényt"?

Az Esti Hírlap február 24-i, keddi számában szó érte a „házam elejét". A (d.) betűvel szignált glossza írója kételyeket támasztott *„Százötven éves »keresztrejtvény«"* című, *„Bánk-próba után — Bessenyeivel"* alcímű cikkem kapcsán.

Nem szeretem a „keszty ődobálást", egyszerűen csak válaszolok.

Ami a cikk mottóját, a bevezetőként használt Illyés-idézetet illeti: magam is tisztában voltam, hogy e sorok, konkrétan, nem a *Bánk bánra*, hanem a *Kegyencre* vonatkoznak. (Ha máshonnan nem is, megtudhattam ezt a *Színház* című folyóirat 1968/1-es számából, *Bessenyei Ferenc „Bánkról gondolkodom"* című tanulmányából, amely e sorokkal fejeződik be..) A mottó, azaz jelmondat természetrajzához tartozik, hogy legtöbbször nem tényszerű kapcsolatban áll a cikkben foglaltakkal, inkább a gondolattársítást segíti elő. Én a „helybenjáró mozdony" képébe beleéreztem *(s a tanulmány tanúsága szerint Bessenyei is!)* a Bánk bán körüli sok, segíteni akaró, jó szándékú töprengést és vitát.

A (d.) jellel ellátott

gondolatokat akarok közölni..

KISS ISTVÁN

Huszonhat éves volt, amik iskolásként — pályadíjat című szoborcsoportjával. lendülő kaszás parasztok vezérrel, aki egy fejjel ugy közülük, de — a mozdulat len hatalmas hullámba nyítja — test a testükből, A művet a zsüri elfogadta, a próságot kérték az if vá ntól, hogy — ugyan mé

Kerámiái életteréül Szabady Veronika a kertet, a természetet választotta. – „A parkok, kertek díszítését tűztem ki célomul; nyugvópontokat létesíteni a térben, melyeken a tekintet megpihen. Színben és formában alkalmazkodni a természethez, hogy befogadjon s részem lehessen búfelejtő nagy művében, ahová a fáradt ember csendesülni, pihenni jár." – fogalmazta meg költőien ars poetica-ját. Kerámiái nem hivalkodók: a természeti környezet szerves részévé illeszkednek, a fákhoz, a bokrokhoz simulnak; a természet és az ember, a művész alkotta világ egységbe olvad, összefonódik. Szabady Veronika kertplasztikáinak léte, jelenléte fontos, hiányainkat pótolja, hiányainkat szünteti meg.

W. T.

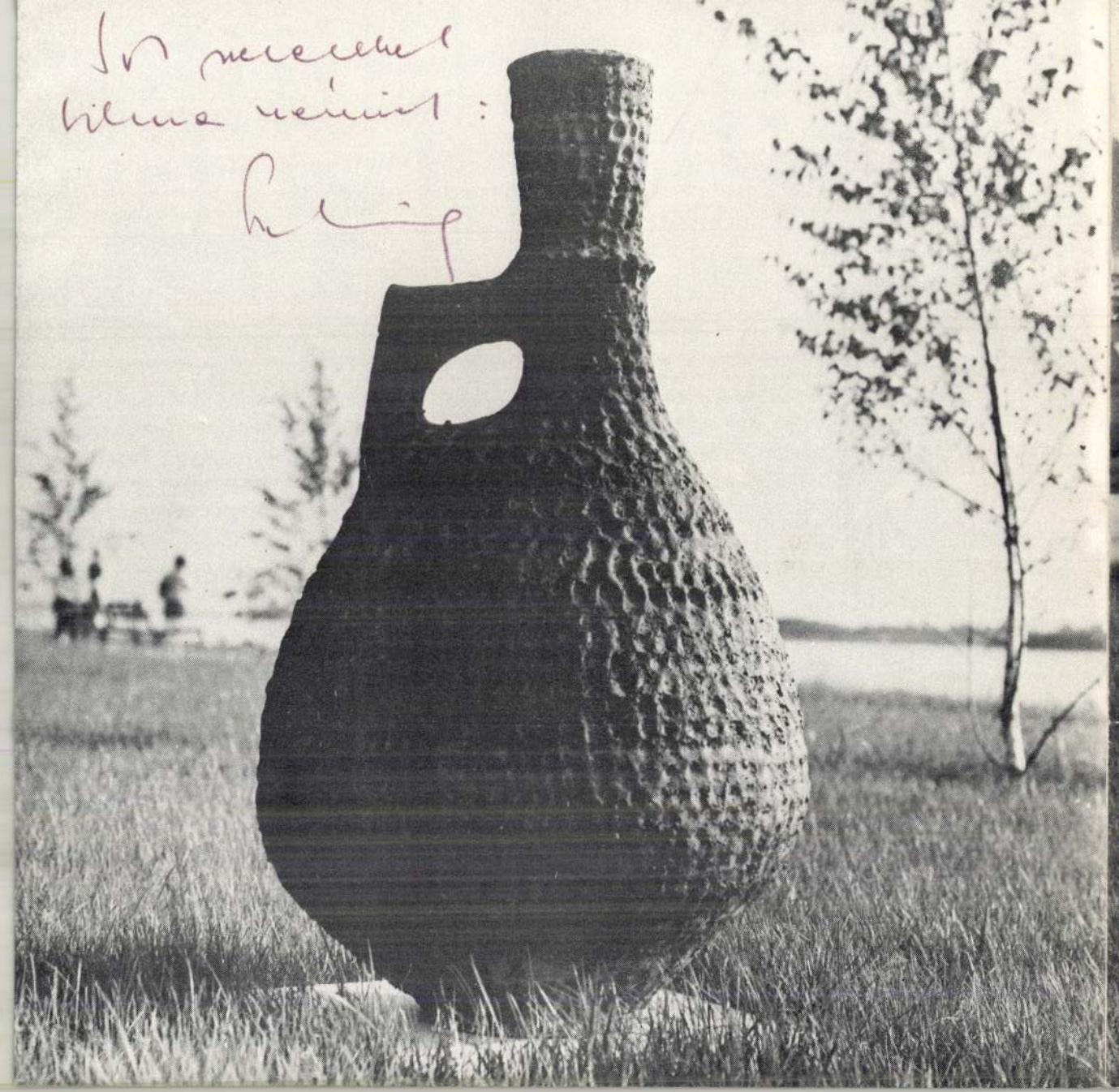

FOTO: MESZÁROS
KATALÓGUSTERV: KOVÁCS ISTVÁN
M. H. TATABÁNYA — DÁTORO

SZABADY VERONIKA

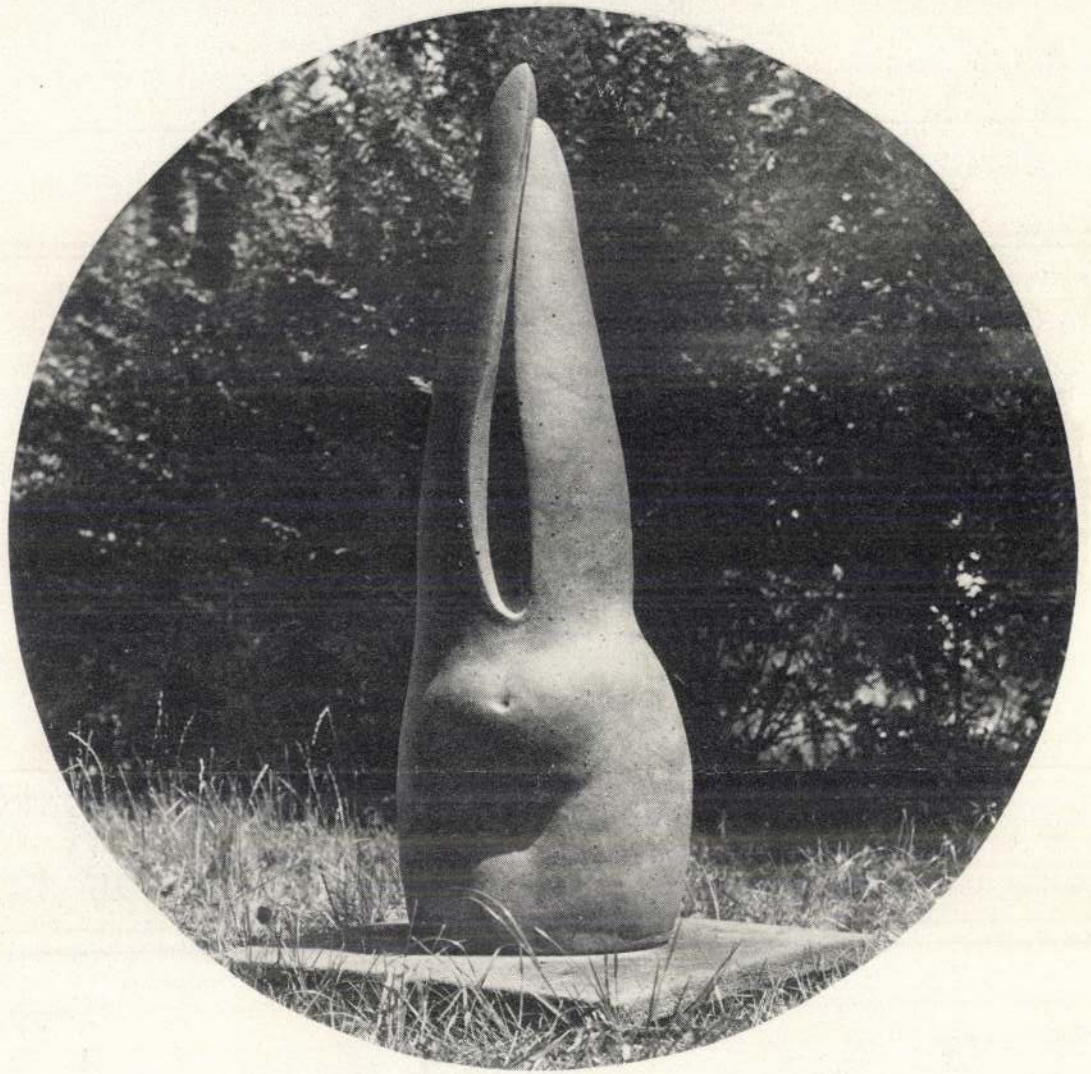

KIÁLLÍTÁSA OROSZLÁNY 1976

KATA MÉSZÁROS
KATALÓGUSTERV: KOVÁCS ISTVÁN
M.H. TÁMOGATTA – BÁTORY

SZABADY VERONIKA

KIÁLLÍTÁSA OROSZLÁNY 1976

Kerámiái életteréül Szabady Veronika a kertet, a természetet választotta. – „A parkok, kertek díszítését tűztem ki célomul; nyugvópontokat létesíteni a térben, melyeken a tekintet megpihen. Szinben és formában alkalmazkodni a természethez, hogy befogadjon s részem lehessen búfelejtő nagy művében, ahová a fáradt ember csendesülni, pihenni jár." – fogalmazta meg költőien ars poetica-ját. Kerámiái nem hivalkodók: a természeti környezet szerves részévé illeszkednek, a fákhoz, a bokrokhoz simulnak; a természet és az ember, a művész alkotta világ egységbe olvad, összefonódik. Szabady Veronika kertplasztikáinak léte, jelenléte fontos, hiányainkat pótolja, hiányainkat szünteti meg.

W. T.

KERTPLASZTIKÁK

SZABADY VERONIKA

KIÁLLÍTÁSA

Esztergomban diákoskodtam és szereztem diplomát a Tanítóképző falai között s hogy hűtelen lettem a pályához, melyre itt készítettek fel; talán megbocsájtják nekem akik most látják munkáimat. Nagy szeretettel és várakozással jöttem az 1000 éves Esztergomba ahová annyi kedves ifjúkori emlék és kapcsolat fűz. Borsos Miklós szobrásznál, hazánk kiemelkedő művész-egyéniségénél tanultam, aki az Iparművészeti Főiskola díszítő-szobrász szakán mesterem volt. Kezeiből kaptam 1958-ban diplomát és azt a szemléletet, mely az élet legkisebb dolgait is értékeli s az örömöket, az eredményeket szemenként fűzi gyöngysorrá. Ő tanított munkára és alázatra, a dolgok mélyére hatolni s megkeresni mindennek a magját. A látványt önmagában és összefüggéseiben nézni s megfogalmazni tömören a formaalkotás legegyszerűbb eszközeivel. – A parkok, kertek díszítését tűztem ki célomul; nyugvópontokat létesíteni a térben, melyeken a tekintet megpihen, színben és formában alkalmazkodni a természethez, hogy befogadjon s részem lehessen búfelejtő, nagy művében, ahová a fáradt ember csendesülni, pihenni jár.

AZ 1000 ÉVES

ESZTERGOMBAN

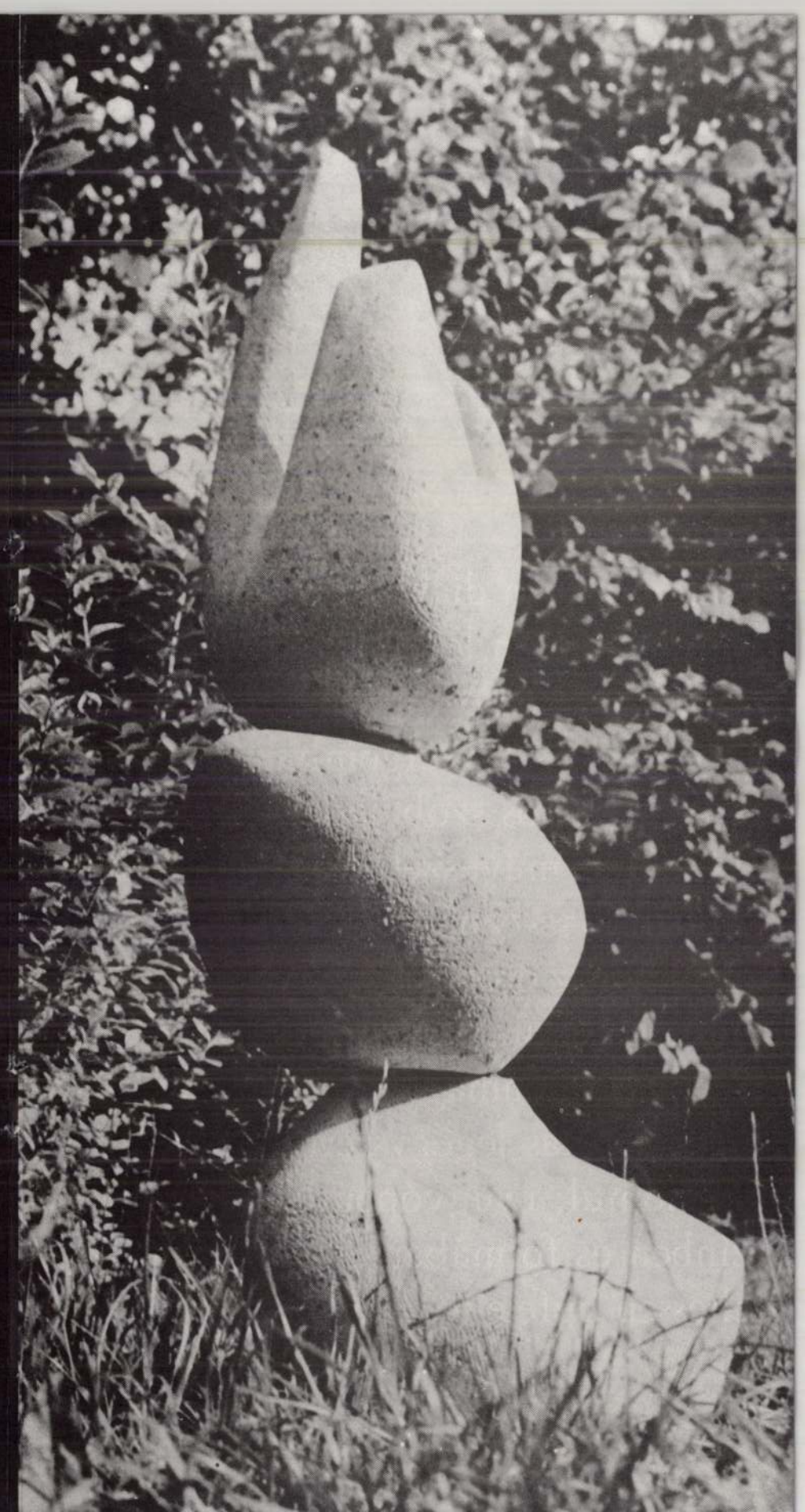

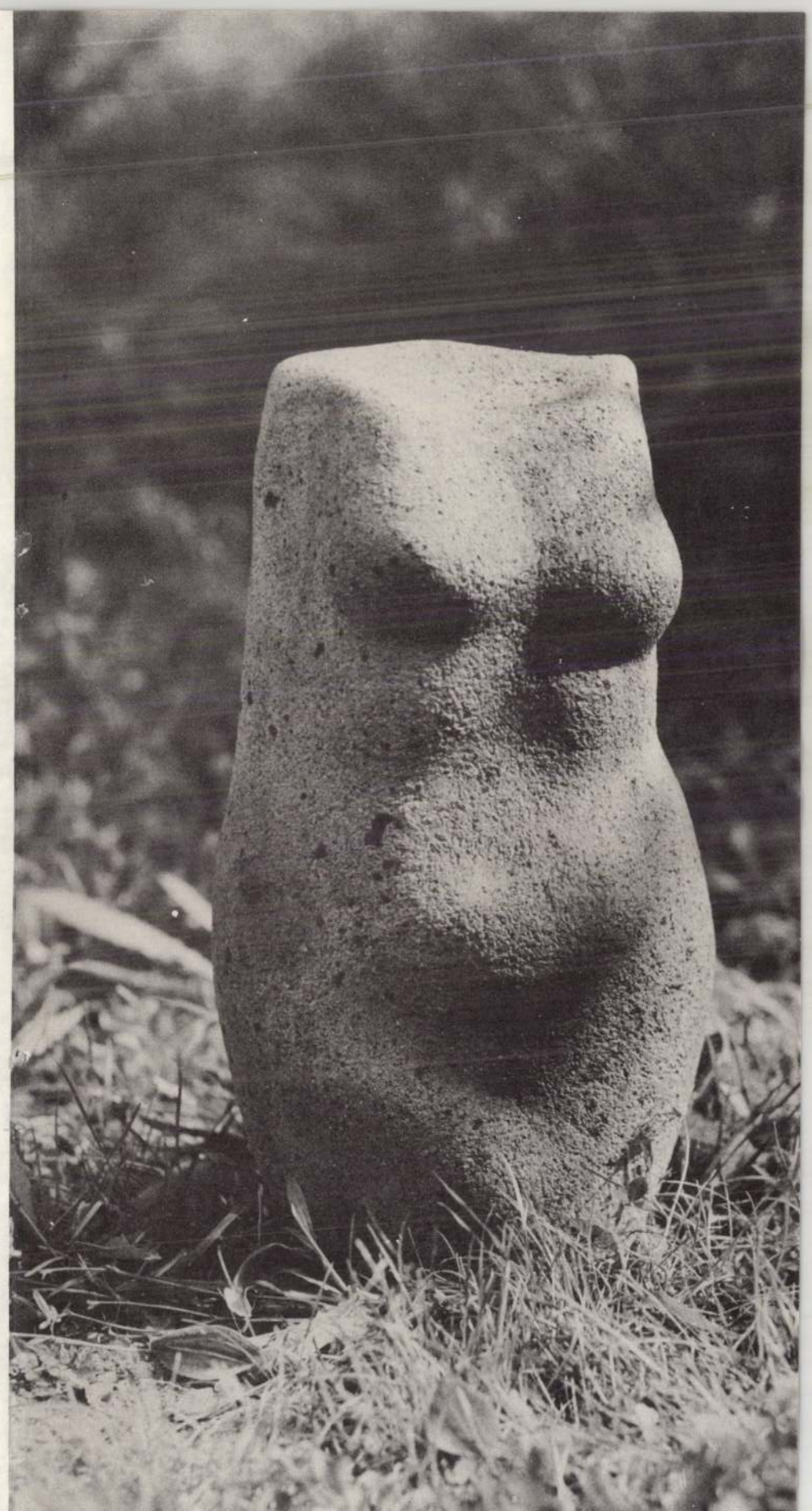

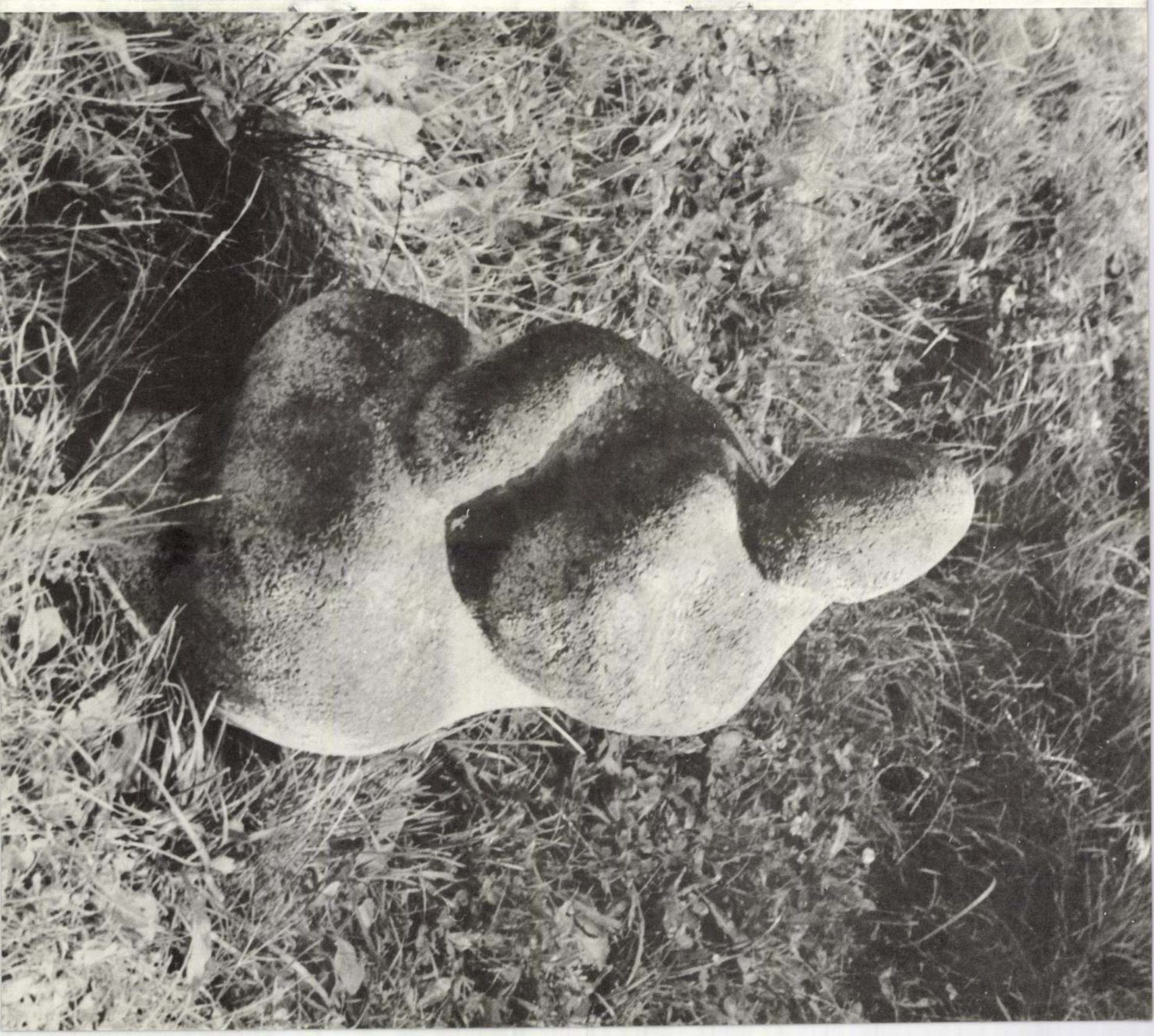

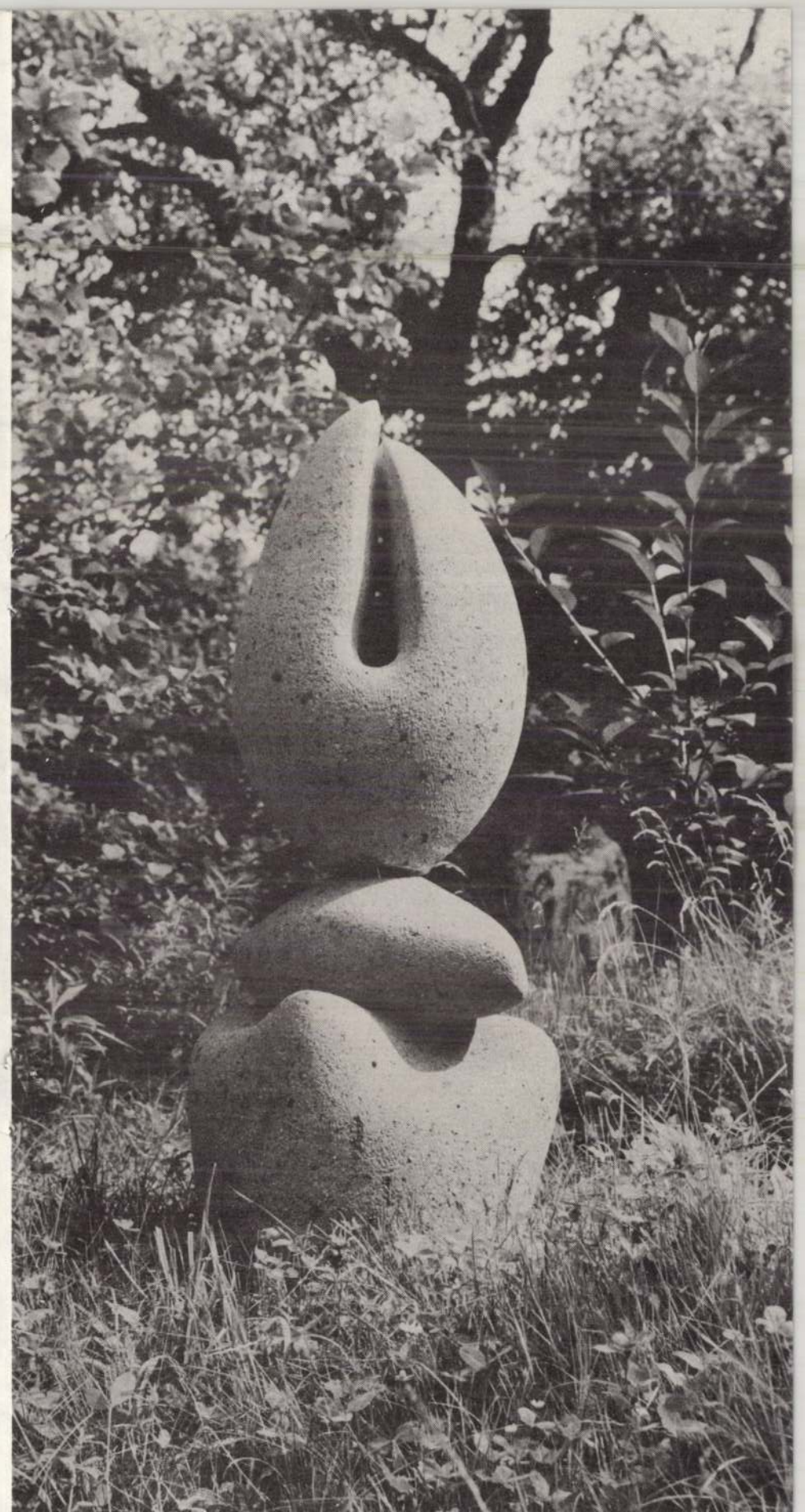

731765 - FNyV 16. üe.
Felelős kiadó: Kottra Dezső
Fotók: Kalapos János

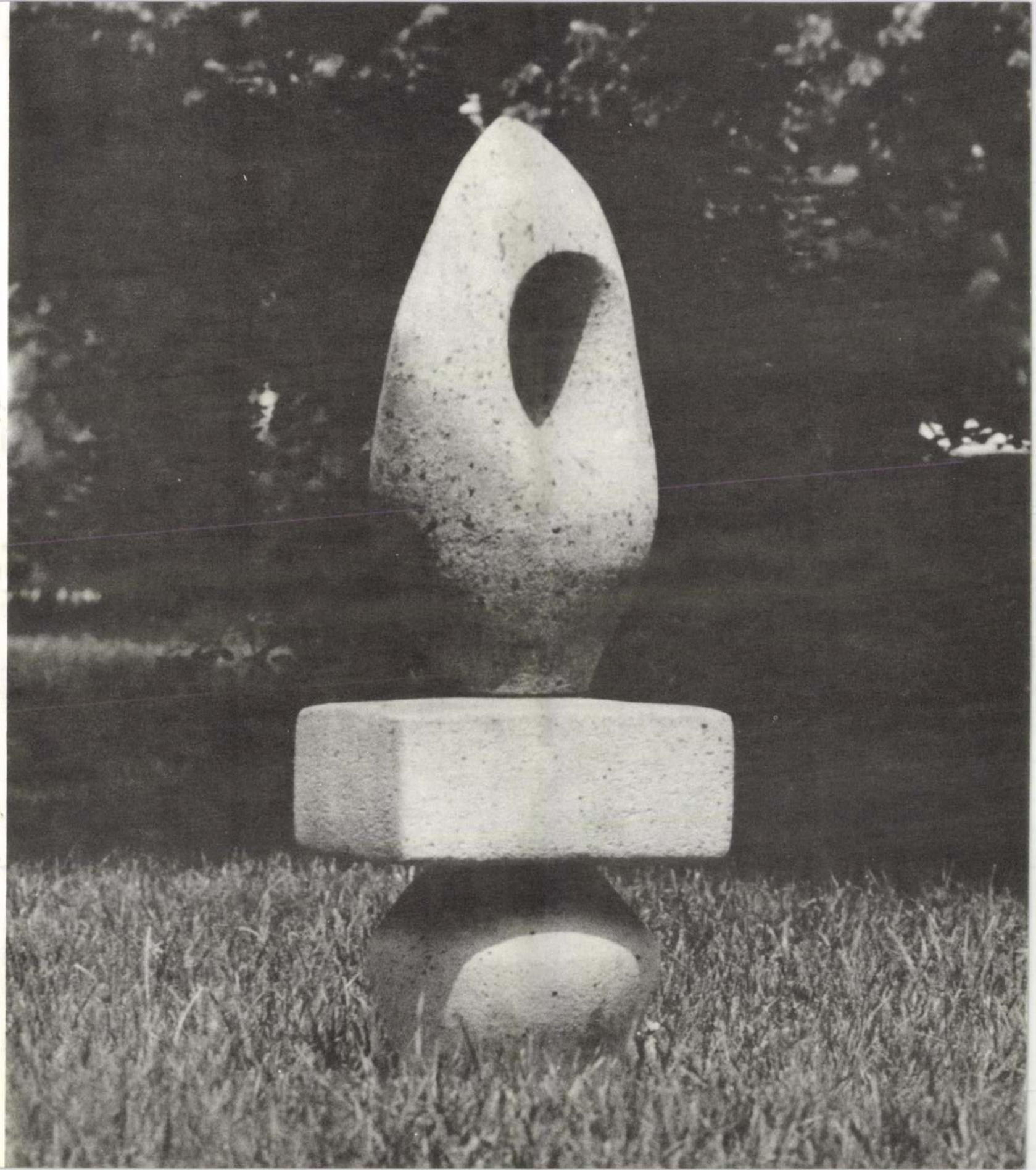

PARKDÍSZEK KERTI
KERÁMIASZOBROK
SZÖKŐKUTAK VÁZÁK

AZ
IOOO
ÉVES
ESZTERGOM
TISZTELETÉRE

KIÁLLÍTÁS A TANÍTÓKÉPZŐ
KERTJÉBEN ESZTERGOMBAN
SZABADY VERA
ANYAGÁBÓL 1973 AUG. 10 – SZEPT. 10

Fotó : Mészáros András

Fotó : D. Erdőkúti Zsuzsa

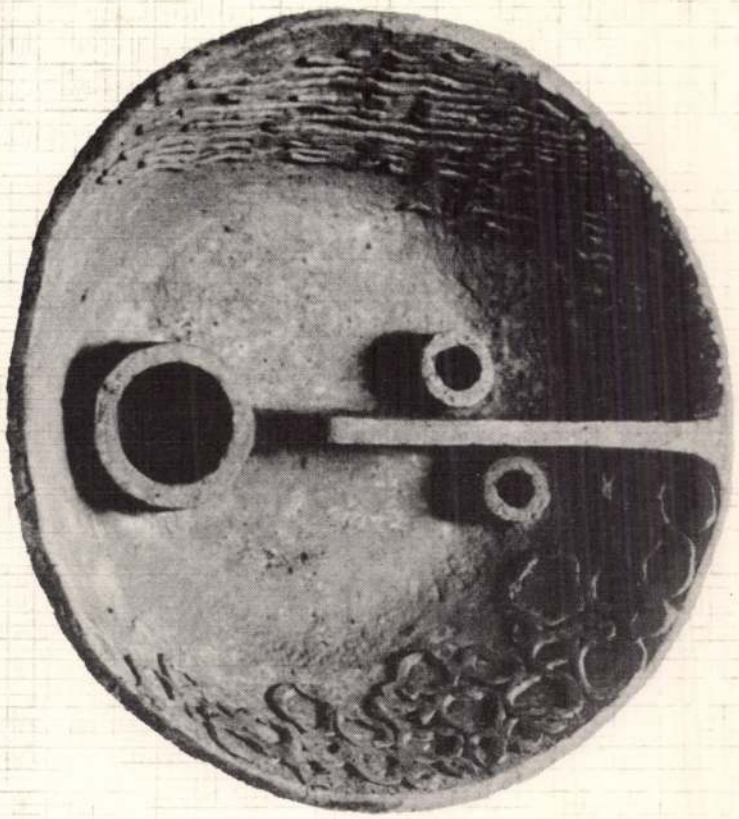

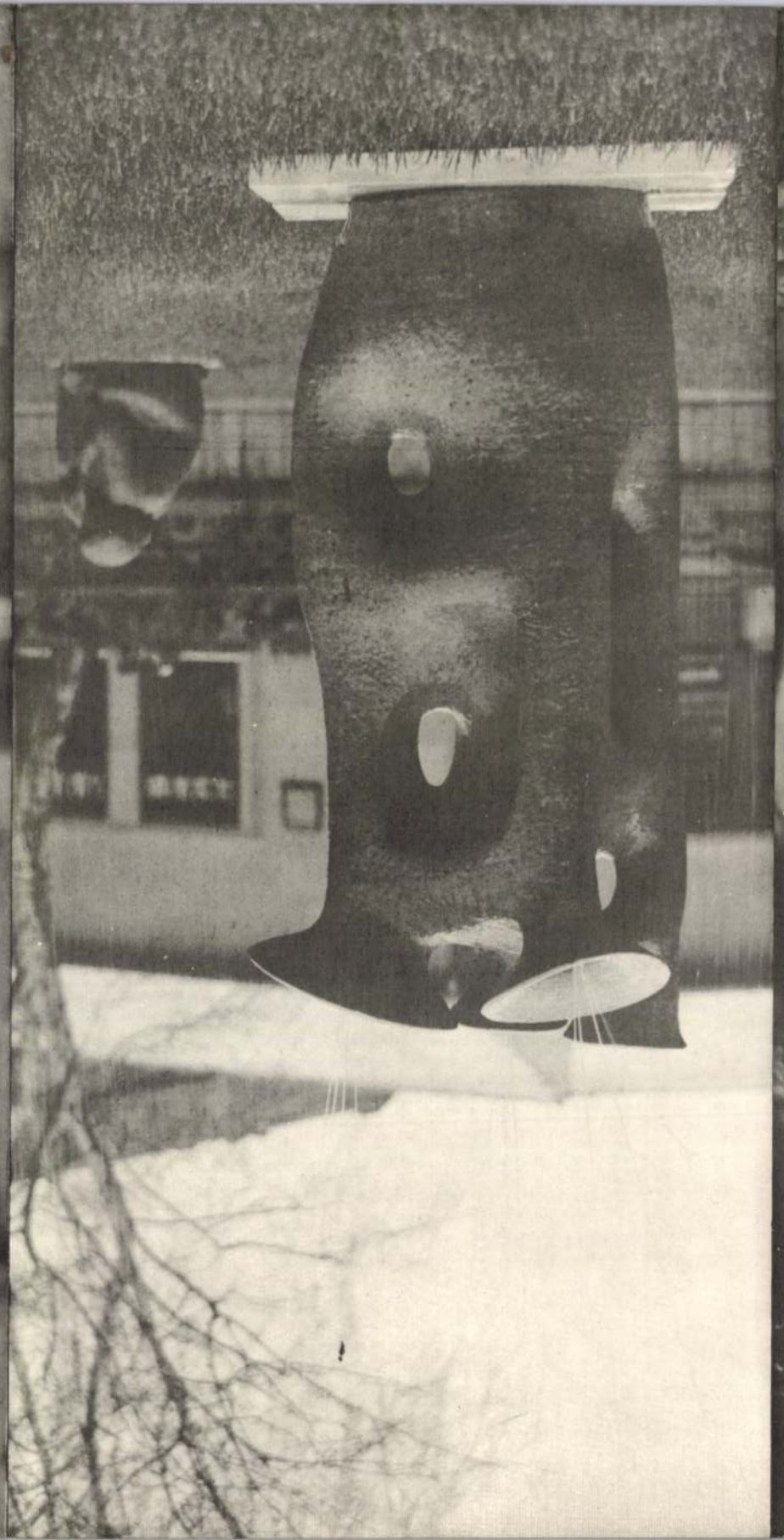

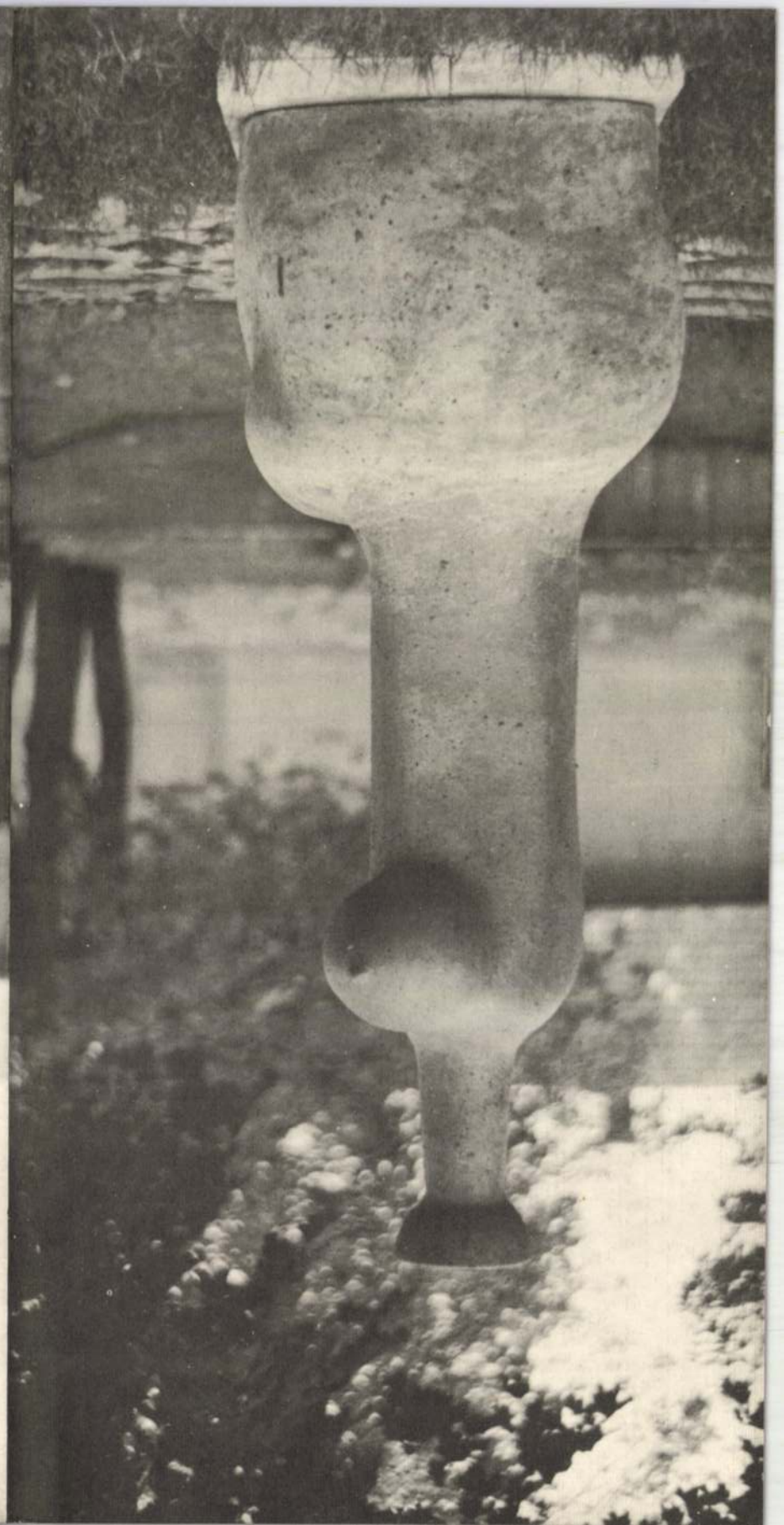

VAC 900 ÉVES
1075 - 1975

Fotó : Mészáros

fnyv 16

ÉLETRAJZI ADATOK:

1953–1958, Iparművészeti Főiskola díszítő-szobrász szak
Mestere: BORSOS MIKLÓS

1972. Visegrád, 1973. Esztergom, 1974. Tata és Balassagyarmat önnálló kiállítások

Országos kiállításokon résztvett a Műcsarnokban,
a pécsi Kerámia Biennálékon, szabadtéri tárlatokon
és külföldi kiállításokon

Köztéren felállított alkotásai: Budapest (Margitsziget, Kispest Petőfi tér, Városliget, Metró), Leányfalu (strandfürdő), Visegrád, Zebegény (Szőnyi Múzeum), Esztergom (Aranyhegy), Göd, Dunakeszi, Balassagyarmat (Fő tér), Tata (Művelődési Ház)

„ . . . . . Egyáltalán, hogy tudta rávenni a művész a nyers anyagot, hogy pont ilyen legyen?! Mert ilyen még nem volt. Szabady Vera művei itt Vácott végre *méltó* helyükre kerültek. A művésznő még szabadlábon van. – Bár úgy tudom, hogy a női fegyház Kalocsán van. Szobrok börtönéről a kiállítás után döntenek.
Ki állítja még, hogy ez kiállítás? Mi ebben a művészet? Ilyet minden ugyanilyen művész tud!"

(Részlet Sándor György humoralista megnyitó beszédéből)

SZABADY VERONIKA

SZABADTÉRI KIÁLLÍTÁSA

VÁCOTT

A DUNAPARTI ADY ENDRE SÉTÁNYON

1975. AUG. 8 – SZEPT. 8-IG

Közreműködik:

HACKI TAMÁS és az EX ANTIQUIS együttes

Szeretettel meghívjuk

SZABADY VERONIKA

kiállításának ünnepélyes megnyitójára

1976. július 17-én 15,30 órára

Helyszín:

a Haraszthegy sportcsarnok mögötti része

A kiállítást megnyitja:

Harangozó Jánosné, a Városi Művelődési Központ igazgatója

A kiállítás megtekinthető:

1976. július 17-től augusztus 17-ig

76—9219 KNYV Tb.

Meghívó

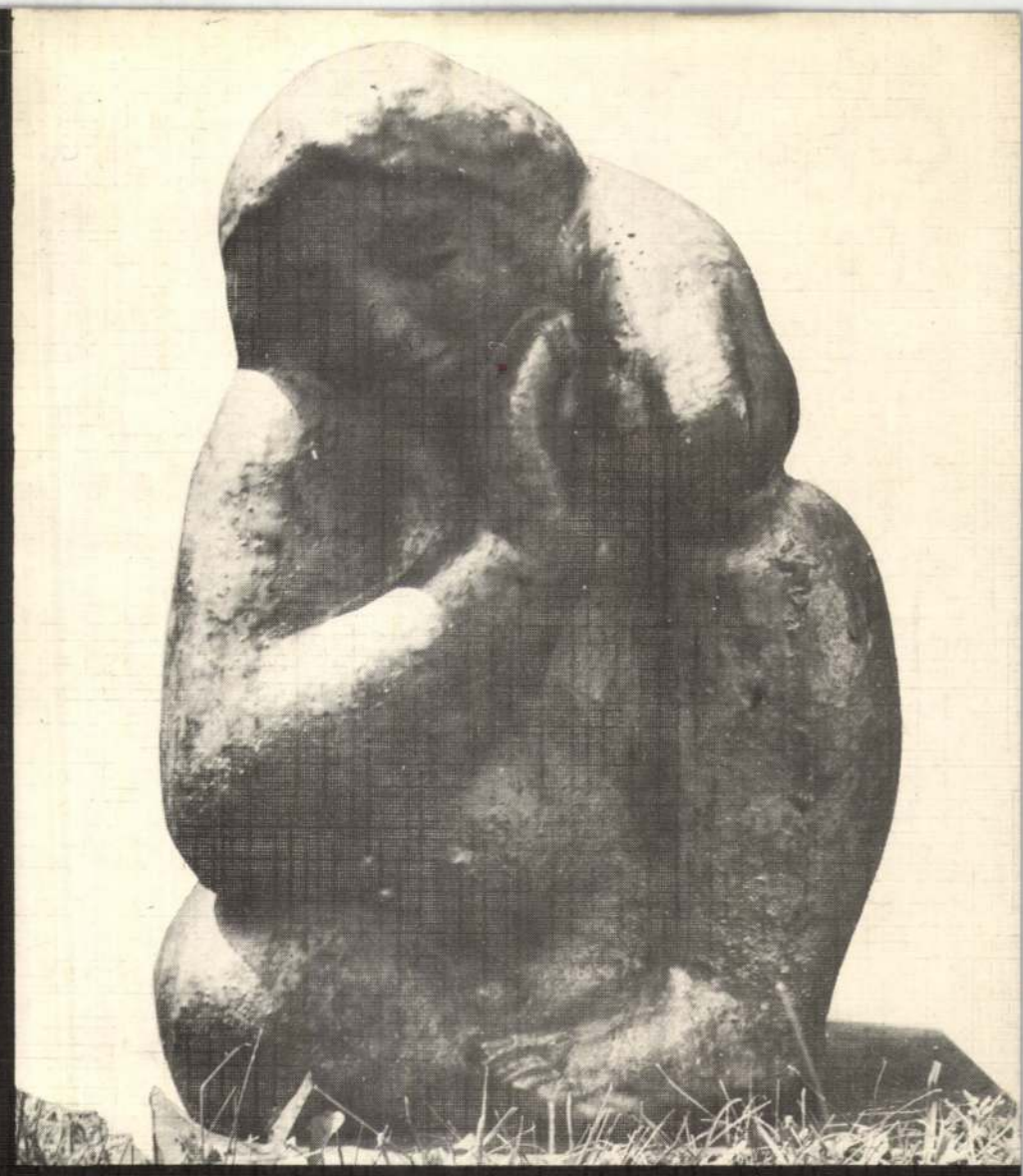

ÉLETRAJZI ADATOK

1933-ban született Budapesten

1953–1958, Iparművészeti Főiskola díszítő-szobrász szak

Mestere: BORSOS MIKLÓS

1972. Visegrád, 1973. Esztergom – önálló kiállítások

Országos kiállításokon szerepelt a Műcsarnokban, a pécsi Kerámia Biennálékon és szabadtéri tárlatokon.

Köztéren felállított alkotásai: Budapest (Margitsziget, Kispest Petőfi-tér, Városliget, Metró), Leányfalu (strandfürdő), Visegrád, Zebegény (Szőnyi Múzeum), Esztergom

BIOGRAPHY

Born in Budapest in 1933

Applied Arts School, decorating sculpture faculty led by

MIKLÓS BORSOS 1953–1958.

Individual expositions:

Visegrád, 1972. Esztergom, 1973.

Participations in national expositions:

Ar Gallery, Budapest, Ceramics biennales, Pécs

Open air shows.

Works reared in public squares:

BUDAPEST

(Marguerite Island, Kispest, Petőfi Square, City Forest, Metropolitan)

LEÁNYFALU (opein air bath)

VISEGRÁD, ZEBEGÉNY (Museum)

ESZTERGOM

SZABADY VERONIKA

díszítő-szobrász kiállítása

1.

VERONIKA SZABADY

scuiptor-dekorator

A KUNY DOMOKOS MÚZEUM KÉPZŐMŰVÉSZETI
KIÁLLÍTÁSAI I.

SZABADY VERONIKA

díszítő-szobrász kiállítása

Tata, Néppark, 1974. augusztus

Katalógusterv: HORVÁTH FERENC

Foto: LENKEY GYULA és KALAPOS JÁNOS

FINE ARTS EXHIBITIONS AT THE KUNY DOMOKOS
MUSEUM I.

Exhibition of the works of

Veronika SZABADY

sculptor-decorator

Tata, Néppark, August, 1974

Catalogue de
Ferenc HORVÁTH

Photos by
Gyula LENKEY and János KALAPOS

Kerámiái életteréül Szabady Veronika a kertet, a természetet választotta. – „A parkok, a kertek díszítését tűztem ki célomul; nyugvópontokat létesíteni a térben, melyeken a tekintet megpihen. Színben és formában alkalmazkodni a természethez, hogy befogadjon s részem lehessen búfelejtő, nagy művében, ahová a fáradt ember csendesülni, pihenni jár." – fogalmazta meg költőien ars poeticáját. S alkotási célkitűzését, hitvallását méltón igazolják: ősi nyugalmat árasztó, archaikus formákra rímelő korsóit, amorf elemekből harmónikus konstrukcióvá épülő térplasztikáit befogadja a tér. Kerámiái nem hivalkodók: a természeti környezet szerves részévé illeszkednek, a fákhoz, a bokrokhoz simulnak; a természet és az ember, a művész alkotta világ egységbe olvad, összefonódik. – Formavilága leegyszerűsített; a tömör súlyos tömböket lágy kontúrokkal ellenpontozza. A magas hőfokon égetett samott színei; fehérek, szürkék, sárgák és barnák – szelíd árnyalatokban. „Nyugvópontjai", alkotásai észrevétlenül olvadnak életünk magától értetődő elemeivé: a természet és a természettől elszakadó embert közelítik újra egymáshoz, a természet és az ember szétrombolt, eltűnő kapcsolatát szeretnék ismét visszaállítani. – Szabady Veronika kert-plasztikáinak léte, jelenléte fontos; hiányainkat pótolja, hiányainkat szűnteti meg. – Wehner Tibor

Veronika Szabady has chosen the Nature as a living space for the ceramics. – „I have aimed at decorating the parks and the gardens; to rest, where the eye can take some relaxation. To adapt to Nature in colours as well as in form in order that she absorb me, and I can submerge in her great work lessening all the griefs, and where exhausted people goes for to calm down, to relax." – she expresses her ars poetica in such a poetical form. Her works do verify worthily her setting of objectives, her credo: her pitchers rhyming to archaic forms and emanating primaeval quitude, her spatial plastics building up to harmonic constructions of amorf elements, are taken by the space. Her ceramics do not flaunt: they adjust themselves organically to the natural scenery, adapt themselves to the trees, the shurbs; Man and Nature, and the artist-created world form one unit, intertvin. – Her world of forms is very simplified: counterpoints the massive, heavy blocks with soft contours. Behold the colours of the fire-clay burnt out at high temperature: white, grey, yellow, brown – each one of mild tints. Her „points of rest", the works, become unperceived the natural elements of our life: they bring nearer again Nature and Man being alienated thereform, intend to reestablish their symbiosis, destroyed and disappearing. – The being and the presence of Veronika Szabady's garden plastics is very important as complement our wants, even do away with them. – Tibor Wehner

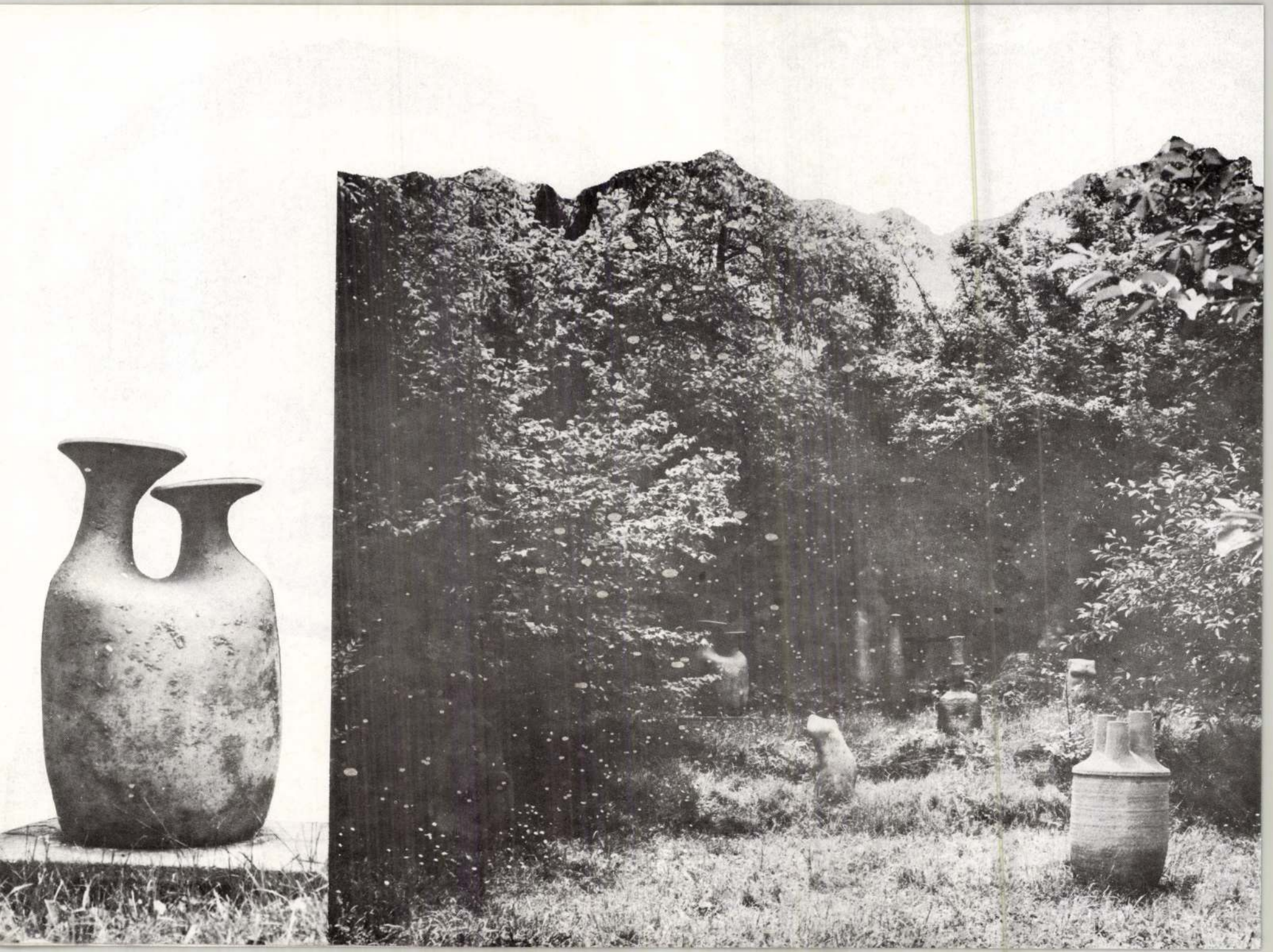

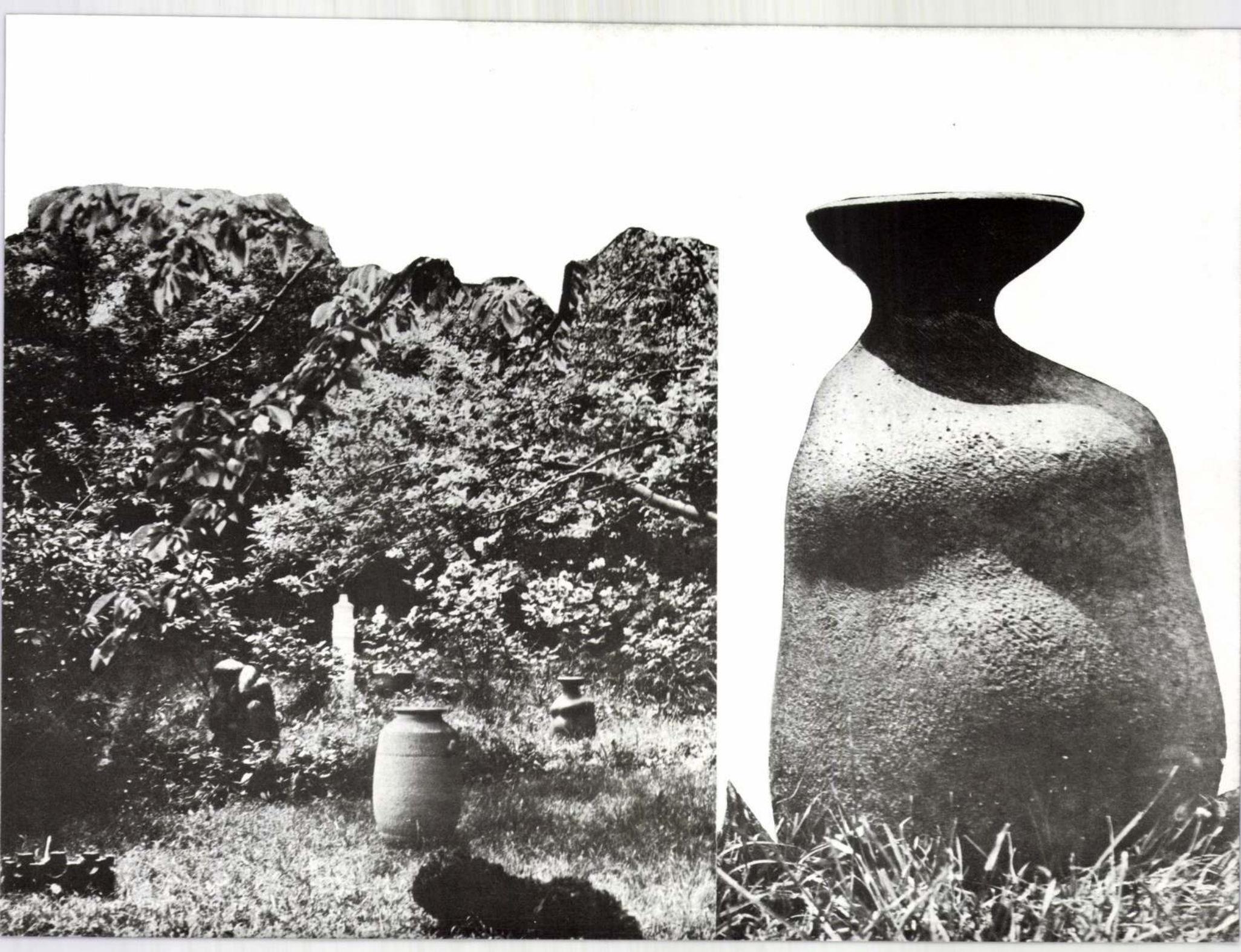

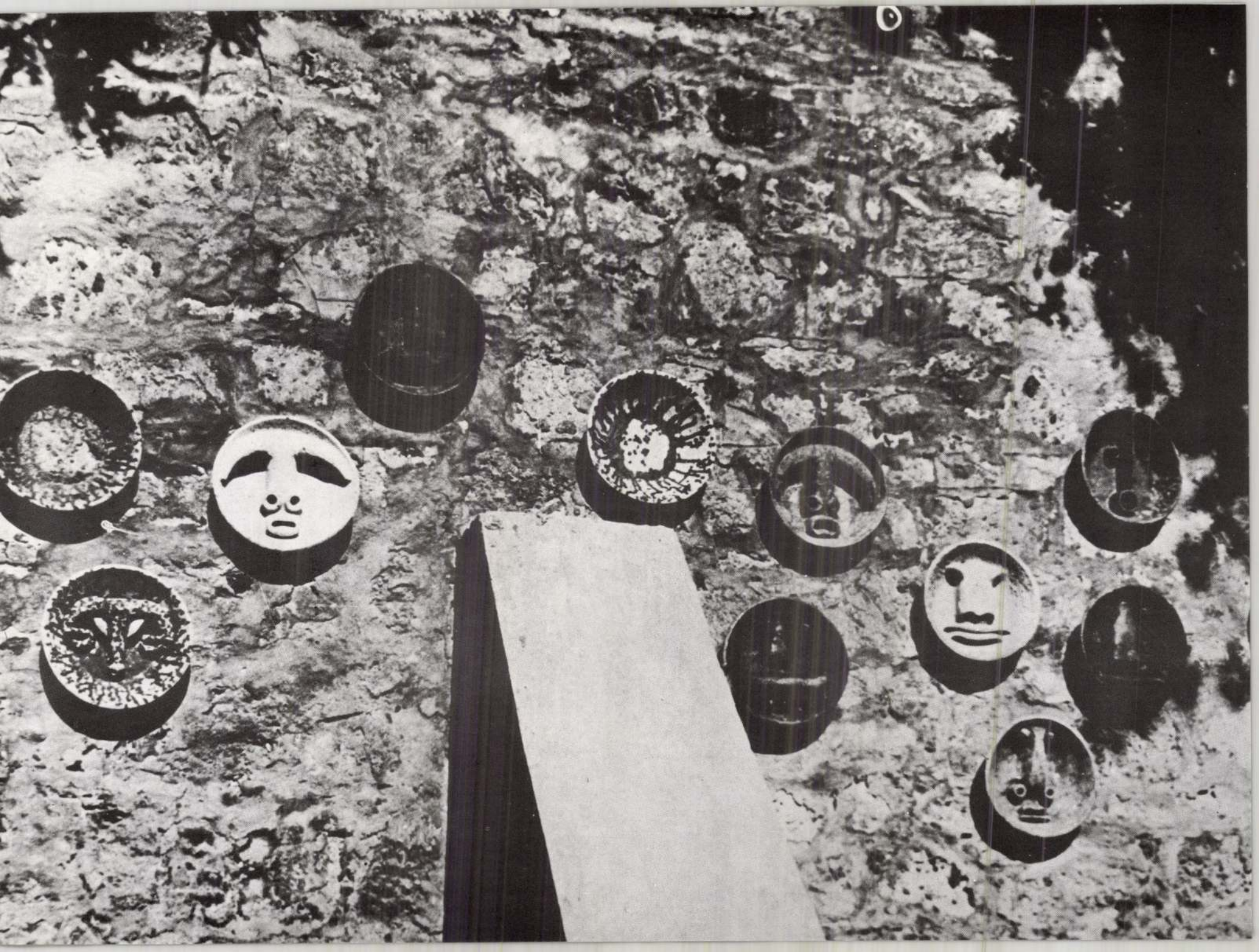

KATALÓGUS

1.	Három csövű kút	97x48x48 cm.
2.	Kettős kút	102x30x30 és 40x40x40 cm.
3.	Mozsárfülű váza	102x40x40 cm.
4.	Fekete váza	120x25x25 cm.
5.	Figurális váza	50x40x40 cm.
6.	Tányértetejű kettős nyakú váza	80x50x60 cm.
7.	Torzó	55x30x40 cm.
8.	Torzó	55x35x40 cm.
9.	Kuporgó figura	63x40x40 cm.
10.	Ülő vörös figura	96x70x40 cm.
11.	Álló vörös figura	162x50x40 cm.
12.	Fekete mázas figura	61x45x50 cm.
13.	Vietnami leányfej	80x60x60 cm.
14.	Vízjátékos csobogó	115x40x40 cm.
15.	Tányéros négyágú szökőkút	125x55x55 cm.
16.	Absztrakt vázafigura	115x40x40 cm.
17.	Csiga-kút	95x50x65 cm.
18.	Szikleveles női torzó	125x45x40 cm.

CATALOGUE

1 –	Three-pipe well	97x48x48 cm.
2 –	Double well	102x30x30 and 40x40x40 cm.
3 –	Mortar-eared vase	102x40x40 cm.
4 –	Black vase	120x25x25 cm.
5 –	Figurative vase	50x40x40 cm.
6 –	Plate-roofed, double-neck vase	80x50x60 cm.
7 –	Torso	55x30x40 cm.
8 –	Torso	55x35x40 cm.
9 –	Squatting figure	63x40x40 cm.
10 –	Sitting red figure	96x70x40 cm.
11 –	Standing red figure	162x50x40 cm.
12 –	Black glazed figure	61x45x50 cm.
13 –	Viet-Namese girl's head	80x60x60 cm.
14 –	Plashing with waterplay	115x40x40 cm.
15 –	Four-branch plated fountain	125x55x55 cm.
16 –	Abstract vase figure	115x40x40 cm.
17 –	Snail well	95x50x65 cm.
18 –	Woman's torse with coty!edons	125x45x40 cm.

Felelős kiadó Bíró Endre — FNYV 16

Részlet a Kuny Domokos Múzeum
középkori kőtárából

14.13.V.

Tanítványom

NAGYMÉRETŰ MODERN KERTI VÁZÁINKAT ÉS KERÁMIA SZOBRAINKAT AZ ÁLLAMI LEKTORÁTUS ZSŰRIJÉNEK 1967. MÁRCIUS HÓ 3-ÁN MUTATJUK BE A JÁNOS KÓRHÁZ PARKJÁBAN, AHOL AZ ÉRDEKLŐDŐK A TOVÁBBI HÁROM NAPON TEKINTHETIK MEG.

SZIVES MEGJELENÉSÉT KÉRJÜK:

SZABADY VERA
SZOBRÁSZ

SIMON JÁNOS
KERAMIKUS

672019 – FNYV 11. T.

MEGHÍVÓ

MEGHÍVÓ

SZABADY VERONIKA
kerámia kertplasztikáit, díszkutait
a Fő-tér parkjában mutatja be
Balassagyarmaton
1974. szeptember 20-tól október 14-ig
a kiállítást: LOMBOS MÁRTON
a Városi Tanács elnöke
nyitja meg szeptember 20-án du. 5 órakor
melyre Önt szeretettel meghívjuk

*

Borsos Miklós szobrásznál, hazánk kiemelkedő művész-egyéniségénél tanultam, aki az Iparművészeti Főiskola díszítő-szobrász szakán mesterem volt. Kezeiből kaptam 1958-ban diplomát és azt a szemléletet, mely az élet legkisebb dolgait is értékeli s az örömöket, az eredményeket szemenként fűzi gyöngysorrá. Ő tanított munkára és alázatra, a dolgok mélyére hatolni s megkeresni mindennek a magját. A látványt önmagában és összefüggéseiben nézni s megfogalmazni tömören a formaalkotás legegyszerűbb eszközeivel. – A parkok, kertek díszítését tűztem ki célomul; nyugvópontokat létesíteni a térben, melyeken a tekintet megpihen, színben és formában alkalmazkodni a természethez, hogy befogadjon s részem lehessen búfelejtő, nagy művében, ahová a fáradt ember csendesülni, pihenni jár.

MEGHÍVÓ

A KUNY DOMOKOS MÚZEUM MEGHÍVJA ÖNT

Szabady Veronika

DÍSZÍTŐSZOBRÁSZ

SZABADTÉRI KIÁLLÍTÁSÁNAK

MEGNYITÁSÁRA

1974. AUGUSZTUS 9-ÉN, 17 ÓRÁRA

A KIÁLLÍTÁS HELYE: TATA, NÉPPARK, A SZABADTÉRI SZÍNPAD MELLETT

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA: Dr. NAGY ZOLTÁN MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ: 1974. AUGUSZTUS 9 — 31-IG, NAPONTA 8 — 20 ÓRÁIG

fnyv 16.

MEGHÍVÓ

Drága Vilma néni! Meghajstam
lovaly a levelet, de elmulasztottam
válaszolni.
Legalább ig. Köszönöm a
kedves sorokat. Salgótarjban
voltam kollégista. Ot szeret-
tel gondolot Vilma nemise
jó erőt, egészséget kívánot!
Vera

VÁC 900 ÉVES 1075-1975

SZABADY VERONIKA

szabadtéri kiállítása

VÁCOTT

A DUNAPARTI ADY ENDRE SÉTÁNYON 1975. AUGUSZTUS 8 — SZEPTEMBER 8-IG

A kiállítást megnyitja: **VENESZ ERNŐ** a művelődési osztály vezetője
1975. augusztus 8-án, péntek délután 1/2 5 órakor

A kiállítást támadja: **SÁNDOR GYÖRGY** humoralista

A feszült hangulatot **HACKI TAMÁS** és együttese oldja fel

A megnyitóra Önt szeretettel várja
A 900 ÉVES VÁC VÁROS TANÁCSA és

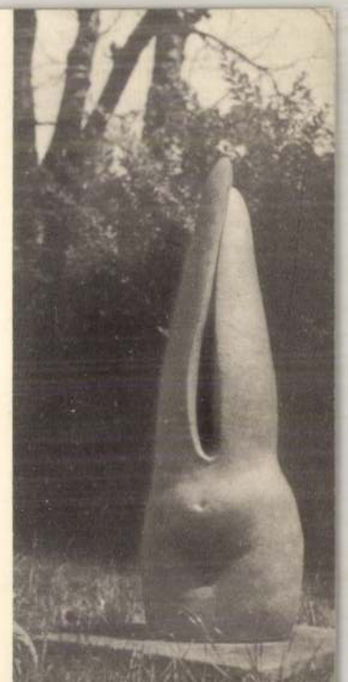

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

MAGYAR HÍRLAP
1970 AUG. 9

1021

Szabady Veronka

Szabady Veronika rajza

Eörsi István:

új lakása

Sokan kopogtattak be *dr. Rozsnyai Mi-ály*, városi NEB-elnök irodájába, felhív-i a figyelmet az észlelt visszásságokra. Az elnök utánanézett a jelzéseknek, s ninthogy időközben más oldalról is meg-rősítést nyertek kételyei, július 1-i dá-ummal *ügyészi óvást kért* Fazekas Jó-sefné szövetkezetilakás-kiutalása ellen. hogy miért csak Fazekasné ellen? Mert bben az esetben *vitathatatlan törvény-értésről* van szó.

Iktatva: június 12-én

Fazekas Józsefné két lányával élt egy *étszobás házban*, amelynek felerészben ulajdonosa. (A ház másik fele az elvált érjet illeti.) Időközben egyik lánya férj-hez ment és elköltözött, majd férjhez ment másik lánya is, de nem költözött el, vál-

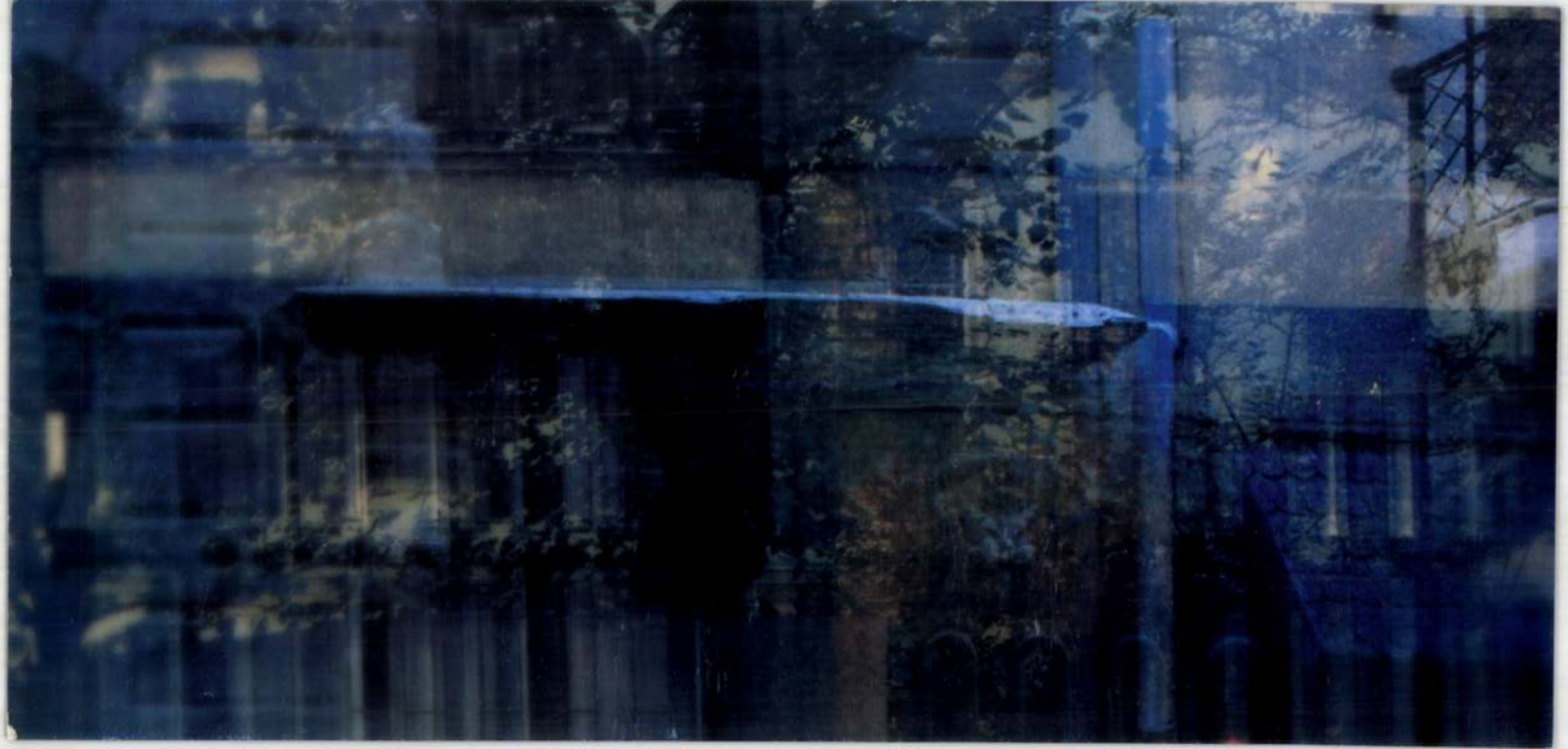

SZABICS ÁGNES

Fiatal Képzőművészek Stúdiója Egyesület – **STÚDIÓ GALÉRIA**
kiállítása 2000. szeptember 26-tól október 22-ig
Megnyitó: 2000 szeptember 26. (kedd) 18 óra
Beszélgetés: 2000. október 9. (hétfő) 18 óra
Meghívott vendégek: **HORÁNYI ATTILA, PETRÁNYI ZSOLT, SŐRÉS ZSOLT, SZŰCS TIBOR**
Budapest, V., Képíró utca 6., tel.: 267 20 33, tel/fax: 266 65 02, e-mail: studgal@c3.hu
Nyitva: vasárnap kivételével naponta 14 - 18 óráig
Támogatók: NKA, MAK, NKÖM, Fővárosi Kulturális Alap, Liga

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
MAGYAR HIRLAP
1970 OKT 11
1970 OKT 11

SZABADY VERONIKA

1021

Szabady Veronika rajza

Rédey félreismerhetet-

Nemcsak f

Nemcsak méregdrága külföldi kozmetikai szerekkel szépíthetjük magunkat, hanem felhasználhatjuk azokat a természetes szépítőszereket is, amelyek a zöldség- és gyümölcsboltokban rendelkezésünkre állnak. Csak tudni kell, mit mire használjunk *külsőleg és belsőleg egyaránt.* Ugyanis a világ minden szépítőszerét magunkra kenhetjük és semmi sem használ, ha rosszul táplálkozunk. Rossz emésztés, vitaminhiány, nagyon fűszeres, zsíros ételek nemcsak a gyomornak ártanak, hanem arcbőrünket is előnytelenül befolyásolják. Tehát nézzünk körül, mikor mit lehet kapni és bevásárlókosarunkat úgy töltsük meg, hogy

672019 – FNYV 11. T.

Chabaeky Vera

MEGHÍVÓ

NAGYMÉRETŰ MODERN KERTI VÁZÁINKAT ÉS KERÁMIA SZOBRAINKAT AZ ÁLLAMI LEKTORÁTUS ZSŰRIJÉNEK 1967. MÁRCIUS HÓ 3-ÁN MUTATJUK BE A JÁNOS KÓRHÁZ PARKJÁBAN, AHOL AZ ÉRDEKLŐDŐK A TOVÁBBI HÁROM NAPON TEKINTHETIK MEG.

SZIVES MEGJELENÉSÉT KÉRJÜK:

SZABADY VERA
SZOBRÁSZ

SIMON JÁNOS
KERAMIKUS

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

Szabady Vera

1967 MÁR 6

1021

Karcsú nő alakjára emlékeztető kerti váza, szokatlan helyen: a János kórház parkjában. Szabady Vera szobrásznak és Simon János keramikusnak itt nyílt a bemutatója.

(Wormser felv.)

N

az NB

t, eredményeket vá

ések nélküli hónapok után, ma
l a labdarúgó-csapatok, kezdődik
NB I-ben, a következő héttől
üzdelembe az NB II., NB III.
14.30 órakor Csepelen Münc
re a Csepel—Pécs mérkőzéssel
darúgó-bajnokság. Nemcsak a
osok készülnek hetek óta, az
ényeket várnak.

patot alakítsunk ki. Sajnos
nem a legjobban sikerültek
az előkészületek, új labdarú-
góink közül többen nem áll-
tak heteken át rendelkezé-
sünkre, s az első mérkőzést
is összeállítási gondokkal
kezdjük. Marosi, Dudás, Zi-
monyi, Tóth Gy., Szendrei
sérüléssel bajlódik, csak va-
sárnap tudok csapatot hir-
detni.

Szabady Vera

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188—296, 188—307

1966 OKT 11

MAGYAR NEMZET

Szabady Vera szobrász és Simon János keramikus parkdíszítő elemeit, vázáit, kerámiáit állítják az Állami Lektorátus zsűribizottsága elé. A Fővárosi Kertészeti Vállalat részére készített munkákat a Jászai Mari téri parkban mutatják be október 13—14—15-én.

4094

MINDENKI TUDJA:
A SZÓDAVÍZ

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-226

Szabady Veronika

MAGYAR HÍRLAP
Budapest

1970 JUN 21

1021

MAGYAR HÍRLAP

Szabady Veronika rajza

Csanády János:

Dunakanyar

Soha ily selymesen
nem fénylett el Visegrád alatt,
nem szálazott ilyen
játékosan, ily hívó, hűs
habokkal ékesen.
Mi volna nélküle az égbolt,
a halvány pára-fedte mennyezet,
a várrom csipkedísze a hegyen,
és mik lennének a hegyek?
A dombok barna-zöldjét
már csak néhány szabálytalan
tavaszjel-hófúvás csíkozza,
mi volna nélküle a partbeton,
esők bőségszaruja, ringatója
— soha ily selymesen,
mint most, e februári nap alatt
mely folyónyi fényt, fehér aranyat
áraszt reá, — soha nem ringott,
nem suhant, nem
surrogott ily hangtalan
és ilyen elevenen.
Hol a szerető, aki így ölel,
kinek bőrén így remeg át
az ígéret, a felkavart vágy
— ki vagy? ki vagy?
Már nem is tudom
a télből felbukkanó nap alatt;
éreznek az ablakon át
hátukkal, tarkójukkal is a lányok,
s szemükben édes tengerek
lágy pillangója rebben.

Pákolitz István:

Önérzet

Ez a többsincs madár
olyan felsőbbrendűséggel
rúgja el magától
a körtefagally
pici trambulinját,
mint aki biztos benne:
ha nem pittyent
néhány biztató futamot,
sose borul virágba a kert.

— *Hogyan születik az olyan muzsika, amelynek úgy kell hangoznia, mintha három-négyszáz évvel ezelőtt komponálták volna?* — ezzel a furcsa kérdéssel *Vujicsics Tihamérhoz* fordultunk, aki az utóbbi időkben nem is egyszer vállalkozott és újabban ismét vállalkozik ilyen feladatokra.

— Igen, elég gyakran adódik alkalom, hogy beleéljem magam a régi magyar muzsika világába. Legutóbb *Banovich Tamás Balassi-filmjéhez* írtam így zenét. Azt tudjuk, hogy a korabeli zene mily fontos szerepet töltött be Balassi költészetében, de a verseiben erre utaló *ad notam* jelzésen kívül nem áll rendelkezésünkre konkrét anyag. Hasonló feladat volt tavaly a *Szentendrei Teátrum* részére egy XVIII. századi magyar vígopera „elveszett" zenéjének megírása is.

— *Hír szerint s mindössze két hét alatt készült el ezzel a munkájával. Hogyan sikerült ilyen gyorsan komponálnia?*

— A „titok" nyitja az, hogy annak idején jól és pontosan tanítottak meg magyar zenetörténetre. Főiskolás korom óta kutattam és bújtam a zenei nyelvemlékeket, mindent, ami fellelhető volt a kódexekben és egyéb kéziratos forrásokban, mint például *Tóth István Magyar áriák és dallok című kéziratos gyűjteményében.* Ezeket a régi kottákat kimásoltam és tüzetesen tanulmányoztam, velük együtt természetesen a kor művelődéstörténetét és néprajzát is, hiszen a zenetörténet és néprajz szoros összefüggésben van egymással. Így ismertem meg — a nagy mesterek, *Bartók Béla, Kodály Zoltán* és *Szabolcsi Bence* tanításaiból, az ő nyomdokaikat követve — az elmúlt korok zenei szemléletét, válhattam otthonossá a régi zenei közgondolkodásban.

Mostanában, mikor felélénkül az érdeklődés a régi magyar színjáték, a mélybe merült hagyományok iránt, mind gyakrabban nyílik alkalom ilyenfajta zenei régészkedésre. Filmen, szabadtéri előadásokon vagy éppen gitáron egyre gyakrabban szólalnak meg a sok évszázados hangulatok, zenei „előtörténetünk" szívesen hallott dallamai. A hajdankor muzsikája — az atomkor közönsége előtt.

Sz. J.

A moszkvai rádió magyar díjnyertesei

A moszkvai rádió magyar adásainak szerkesztősége nemrég körkérdést intézett hallgatóihoz: mi érdekli őket a Szovjetunió életéből, miről hallanának szívesen? A több mint ezer válaszlevél írója közül negyvenet értékes ajándékokkal jutalmazott a szerkesztőség.

Az első tíz helyezett: *Csiszár Imre* hajdúnánási, *Nagybalyi Flórián* ófehértói, *Elekes István* eleki, *Meyer Lajos* debreceni, *Sárkány Dániel* székesfehérvári, *Horváth Ferenc* gyulai, *Ollári János* kőteleki, *Kalmár Ferenc* otvoki

Szabady Veronika

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KÉPES ÚJSÁG
Budapest

1970 MAJ 30
1021

LÁMPÁS

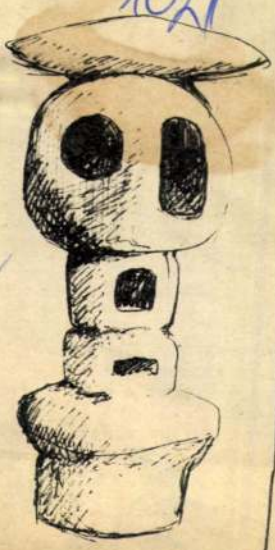

Szabady Veronika: Vázlat japán kerti lámpás témára. A fiatal művésznek több kút-kompozícióját állították fel a margitszigeti sziklakertben.

Szabady Veronika

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PESTMEGYEI HÍRLAP
Budapest

IFJÚMUNKÁS Szabady Veronika rajza

Heti jogi tanácsaink

A kerítéslétesítésről... A családi segélyről... ...és a honvédelmi hozzájárulásról

Hogyan rendezi a jogszabály a szomszédok kerítéslétesítési kötelezettségét?

K. M. olvasónk kérdésére közöljük, hogy az építési szabályok szerint a telek tulajdonosa a teleknek az úttal párhuzamos homlokvonalát, az útra merőleges jobb oldali határát, továbbá a telek hátsó határvonalát a jobb oldali telekhatártól a telek közepéig terjedő telekhatárt köteles bekeríteni, és így a kerítést is fenntartani.

A családi segély szempontjából kit kell eltartásra szorulónak tekinteni?

Kérdezi: M. P. olvasónk.

A sorkatonai szolgálatot teljesítővel közös háztartásban élők keresetét, illetve bármely forrásból származó összes jövedelmét össze kell adni, és a hozzátartozókat akkor lehet eltartásra szorulóknak tekinteni, ha a havi keresetük (jövedelmük) együttes összege két személy esetén a havi 1100 forintot, három személy esetén a havi 1400 forintot nem haladja meg.

Mikor mentesül a dolgozó a honvédelmi hozzájárulás fizetési kötelezettsége alól?

V. M. nagykátai olvasónkat honvédelmi hozzájárulásra kötelezték, pedig mint családfenntartót mentesítették a katonai szolgálat alól. Olvasónk kérdezi, jogos-e a reá kiszabott honvédelmi hozzájárulás?

A honvédelmi hozzájárulásról szóló, 1959. évi 26. számú törvényerejű rendelet módosított törvényerejű rendelet rendelkezik. (Olvasónk megtalálhatja az 1969. novemberi 4-én megjelent 83. számú Magyar Közlönyben.)

E szerint mentes a hozzájárulás fizetési kötelezettsége alól az a dolgozó,

a) aki testi vagy szellemi fogyatékossága következtében kereső foglalkozás folytatására képtelen, illetőleg munkaképességét legalább kétharmad részben elvesztette,

b) akit a sorkatonai szolgálatból katonai kötelmekkel összefüggő baleset, sérülés, vagy betegség miatt leszereltek,

c) akit fizetési kötelezettségének ideje alatt a fegyveres testület hivatásos állományába felvettek.

Ezenkívül személyi vagy egyéb körülményekre tekintettel a honvédelmi miniszter és a pénzügyminiszter adhat felmentést.

Az a véleményünk, hogy olvasónk a most említett utolsó lehetőséggel éljen, és adjon be kérvényt a hozzájárulást kivető pénzügyi szerv közvetlen felettes szervéhez. Ez azonban csak lehetőség, de nem kötelező a mentesítés, tekintettel arra, hogy az általános rendelkezés szerint a honvédelmi hozzájárulást mindazon hadköteles személy köteles fizetni — az előbb említett a—b—c pontban foglaltak kivételével —, aki sorkatonai szolgálatot bármilyen oknál fogva nem teljesít, illetve nem teljesített, vagy akit a sorkatonai szolgálatból 1 év letöltése előtt le-

Gyermeknevelés

„Kétéves el

A gyermek teljesítménye, az, hogy mit tud már, mit beszél, a kisgyermekes anyák központi témája. Büszkélkedve mesélik a kicsi hőstetteit, bemondásait, amikor már nagyobb. Közben viszonyítják is, hogy a többiek között hol van a saját gyermekük „rangsora". Kétéves kor körül a beszédkészség, a szókincs az, amin lemérik, hogy mennyire „okos" gyermekük. A beszédfejlettség és az értelmi fejlettség közé egyenlőségjelet tesznek, holott ez nem így van. A beszédfejlődés mutatója a gyermek értelmi fejlettségének, de nem mérőeszköze, és különösen nem az egyetlen fokmérője. Hogy mikor kezd beszélni a gyermek, az nagyon sok tényezőtől függ. Igen kis százalékban oka a késői beszédnek szervi elváltozás. Bár igaz az, hogy a szellemi fogyatékos gyermekek később beszélnek, de minden más területen is — mozgás, játék — elmaradást mutatnak. Nem igaz, hogy minden beszédkésés csökkentebb értelmi képességre mutat.

A vizsgálatok szerint

Magyarországon az első értelmes szavakat a lányok 12—14 hónapos, a fiúk 13—15 hónapos korban mondják. Ez még nem beszéd, csak azt jelenti, hogy a gyermek már a kifejezést mindig megfelelően alkalmazza, pl. „mama", „baba". Fokozatosan mind több szót sajátít el és 18 hónapos kor körül már kis mondatokat is formál. Igaz, hogy ezekben többnyire csak alany és állítmány van, és jelentésük is több értelmű, pl. „baba ni"; jelentheti, hogy nincs baba, keressük meg a babát, vagy esetleg éppen az a szándéka

MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

1971 FEB

Szabady Veronika

1021

MAGYAR HÍRLAP

Szabady Veronika rajza

MAGYAR H

LEMMINGEK

Beszámoltak róla a lapok, hogy Állatkertünkbe lemmingek érkeztek. Az ember eddig hírét is alig hallotta s az első pillantásra leginkább a nálunk mostanában olyannyira népszerű hörcsöggel rokonítja.

Nem is alaptalanul, bár ezek a rokonok sohase látták egymást mivel a lemming a messzi észak gyermeke, a törpe fenyő, a törpe nyír és a zúzmó világáé. Sokáig titkok vették körül ezt az arasznyi állatkát s megfigyelését nehezítette, hogy ember nem lakta helyeken tanyázik és ott is éjszaka jár-kél.

Mégis — elsősorban különös vándorlásai miatt — hamar hírre vergődött rokonai között. Az állatbúvároknak sok fejtörést okozott a rejtély: miért vándorolnak a lemmingek? Az ok nyilvánvalóan életkörülményeikkel magyarázható s így természetes tartozéka életüknek. Mégis, a természet kutatóit újra és újra meglepi a látvány, amint a kis állatok hatalmas sereggé egyesülnek s — betartva egymástól bizonyos „követ-

tonságáért s mindennapos gondunk, hogy mit tehetünk még anyagiakban és szellemiekben. Erőnkhöz mérten építettünk és építünk biztonsági berendezéseket. Hírközlési eszközeinket jelentősen állítottuk a biztonságos közlekedés érdekeinek szolgálatába. Néhány év óta gyermekeink már az iskolában tanulják az efféle tudnivalókat. A hivatalos rendelkezések betűje, szelleme és gyakorlata gondoskodik róla, hogy ezen a téren mindenki megtegye a magáét, a gyalogos éppen úgy, mint a volánnál ülő. Betartatják a szabályokat, bírságolják az ellene vétőket, s ha mindez nem használ, a mérlegelő igazságszolgáltatásé az utolsó szó.

A statisztika számai azonban azt válaszolják a fentiekre, hogy sok embernek mindez együttvéve sem használ. Sem a biztonsági berendezések, sem kidolgozott előírások, sem az oktatás, sem a büntetés. Bizonyosan belülről nem épültünk még fel annyira, hogy mindenkiben kellő mértékű lenne a felelősség emellett

Szabady Vera

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188—296, 188—307

1960 OKT 12

MAGYAR NEMZET

1021

— **Szabady Vera** szobrász és Simon János kerámikus munkáinak bemutatója, amelyre október 13-a és 15-e között került volna sor a Jászai Mari téri parkban, elmarad.

Szabady Veronika

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR
HÍRLAP

1021

Szabady Veronika rajza

Őszi-téli div

823048 fnyv 11

Szabady Veronika szobrászművész

1988. aug. 19.

A II. KER. TANÁCS VB MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
szeretettel meghívja Önt a Mechwart tér parkjában
rendezett szabadtéri kiállításra, ahol

SZABADY VERONIKA szobrász
mutatja be kerámia kerti szobrait,
térplasztikáit, vázáit, szökőkútjait

A kiállítást megnyitja 1982. augusztus 19-én 12 órakor
ZSIGMOND ATTILA
a Budapesti Képzőművészeti Igazgatóság főigazgatója

Közreműködik: PEGE ALADÁR és együttese
A kiállítás megtekinthető: aug. 19-től szept. 19-ig

SZABADY VERONIKA

SZABADTÉRI KIÁLLÍTÁSA

BUDAPESTEN

A MECHWART TÉR
PARKJÁBAN

SZABAN György keramikus

MN 1997. febr. 21.

SZABAN GYÖRGY keramikusművész kiállítása február 22-én, szombaton délután 5 órakor nyílik meg a szigetszentmiklósi Városi Könyvtár galériájában. A tárlat március 31-ig tekinthető meg naponta délután 1-től este 6-ig, szombat és vasárnap délelőtt 10-től 3-ig.

A hatvanas évek totális elzártságával és dezorient
gával szemben a hetvenes évekre megérkező nem
kek így már egy jelekkel és útirányokkal teli kognití
képen tájékozódhattak, és ennek megfelelően is
kedhettek. Miközben az ellenkultúra, a neoavant
szinte semmiféle hivatalos támogatást nem kapott, n
tájékozódási pont, és ami talán a legfontosabb, hi
morális alternatíva lett. A hetvenes évek kortárs m
szettel foglalkozó művészettörténészei is részben „
tak". Egyre nyilvánvalóbb volt a hatalmi helyzetbe
vők morális súlyának csökkenése, és a hivatalos
kívül állók vonzó ellenkultúrájának sodrása. Amíg
vanas években pl. a *Zuglói kört* a teljes elszigetelts
kommunikációs zárlat jellemezte, a hetvenes évek n
dik felére a neoavantgárd szcénájában már az inter
ók, a szakmák feletti és közti kommunikáció, a hírek
tetlenül gyors áramlása, s a nagy nyilvánosságban
fokozatos térnyerés volt a jellemző.

A későszocializmus utolsó éveire pedig már egy
műen megváltozott a helyzet. Még létezett a hiva

Hangversenyek a Zeneakadémián

■ KÁLMÁN GYÖNGYI

Ma este fél nyolckor lesz a Zeneakadémia nagytermében a Nemzeti Kulturális Alapprogram és a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma támogatásával létrejött, Bartók-, Kodály- és Dohnányi-műveket felsorakoztató hangversenysorozat első estje. Kamarazenei koncerten hallható művek: Bartók I. rapszódiája, Kodály: Duó hegedűre és csellóra Op. 9., és a műsor második részében Dohnányi: Zongoraötös Op. 1. A darabokat előadja *Onczay Csaba*, *Baranyay László*, *Kiss András*, *Balogh Ferenc* és *Papp Sándor*.

Két, Magyarországon eddig be nem mutatott mű is hallható lesz a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának hétfői, november 22-i koncertjén a Zeneakadémián este fél nyolckor kezdődően. Az egyik kompozíció *Hans-Jörg Scherr* Két jelenet Bartók Béla emlékére című műve, a másik *Max Bruch* két zongorára írt versenyműve lesz. Ez utóbbit az *Egri Mónika–Pertis Attila* művészházaspár mutatja be először a hazai közönségnek. Az est zárószáma *Beethoven* VII. szimfóniája. A hangversenyt vendégkarmester, *Wolfgang Czeipek* (Ausztria) dirigálja.

Szabán György rakukerámiái

Izzó cserépmadár

■ ILOSVAI

Az 1996-ban megnyílt budatéteny Kerámia Parkban kerül sor *Szabán György* keramikus kiállításának megnyitójára november 21-én, délután 15 órakor. Bevezeti és a művész munkásságát ismerteti *Angyal Mária* művészettörténész. Közreműködnek: *Fabók Mariann* és *Vincze Márton* versmondók, valamint a Vánmocsello duó muzsikusai: *Vándor Béla* és *Mócsai Tamás*. Az 1952-ben született Szabán György keramikus, aki Svájcban, Belgiumban, Hollandiában is bemutatta már a műveit, kőedény jellegű plasztikákat, madárfigurákat, továbbá tradicionális korongozott edényeket készít. Különféle technikákat (samott, keménycserép, félporcelán) alkalmaz, egyúttal a japán rakut is. Ez utóbbi ősi égetési eljárás, melynek magyar fordítása: „a ráérő idő élvezete". A raku technika alkalmazásával az edényeken hajszálrepedések keletkeznek. Az ezer fokon égetett, tarka alapanyagokból való kerámiák színét a művész akarata és a tűz szeszélye közösen alakítja.

Kínai könyvtár

■ B. B.

Kína kultúrája az elmúlt ezer évben távol volt hazánktól, de az eredményezett. *Chen Guoyan* kínai nagykövet részvételével átadták az első kínai olvasótermet Közel

Mir

Stephen Poliakoff

Nem tudni, miért, de mind a akik megijednek, ha Stephen dig művei talán csupán keleti tak botránykőnek, különösen nak számító nyelvezete miat azonban már csak kuncogni fo szépségem, igen-igen, te... cím elhangzó mondatok hallatán, Kamaraszínházában. Földes Hc nos után most Szakács Tibor Rendezőként a magyar származ bütál hazánkban.

FŐPRÓBA

■ DITZENDY ATTILA

– 1976-ban íródott a színdarab, s nemcsak a nyelvezete, de maga a történet is megkopott – véli *Dobák Lívia*, az előadás dramaturgja. – A szerző szándékának akartunk megfelelni, amikor a szöveget a mai színházi elvárásokhoz igazítottuk.

„Na, adtunk a szarnak egy pofont" – fejezi be élő rádióműsorát Leonard Brazil *(Szakács Tibor)*, a City Rádió sztárja. Magabiztos, nagyképű, pökhendi figura, akárcsak hús-vér „kollégái", akiknek be nem áll a szájuk hajnaltól késő estig a megszámlálhatatlan kereskedelmi csatornán. Rex *(Varga Szabolcs)*, az ambiciózus technikus, aki maga is műsorvezetői álmokat dédelget, szenvedő alanya a sztár ízetlen tréfáinak mind négyszemközt, mind az éterben. De nem jár jobban a korosodó hírolvasó *(Konrád Antal)* sem. Itt a hírek nem többek kötelező rossznál, s ha már így alakult, hát legyen szórakoztató műsorszám, függetlenül a valóságtartalmától, egy perc tíz másodpecig.

A mű keletke

TÓ- ÉS RÁDIÓMŰSOR

ORF 1:

6.20 Confetti-tévé
12.05 A habókos Carey
12.30 Kirk
12.50 Nick Freno
13.15 Kaliforniába jöttem
13.40 Rendőr-akadémia
14.25 Beverly Hills 90210
15.10 Szívecském
16.00 Kiddy Contest 99
17.05 Mr. Bean
17.30 Kiddy Contest 99
18.00 Sí-vb
19.30 Híradó
20.00 Sport
20.15 Féktelenül
22.05 Sí-vb
22.30 Drágán add az életed!
0.35 Jéghideg éjszaka, forró lány
2.20 Ómen

RTL:

11.00 Power Rangers
11.35 Macseb
12.10 Áldott ez a ház
12.35 Moesha
13.00 Egyről a kettőre
13.30 A Hold mögött mindjárt balra
14.00 Kaliforniába jöttem
15.00 Nicsak, ki kalapál?
16.00 Beverly Hills 90210
17.45 Top of the Pops
18.45 Hétvégi hírek
19.10 Vigyázat, robban! – Hétvége
20.15 A 100 000 márkás show
22.00 Karl Dall-show
23.00 Verona világa
23.55 South Park
0.20 7 nap, 7 fej
1.10 Kaliforniába jöttem
2.00 Nicsak, ki kalapál?

SAT 1:

5.35 Vera délben
6.25 SAT 1 Bundesliga
7.20 Filmsorozatok
12.05 A bosszúállók
[illegible] Egy bogár külön
18.00 Alf
18.30 SAT 1 Bundesliga
20.00 „ran"
20.15 Fej a víz felett
22.10 Heti show
23.10 Heti show
23.40 Pillangócsók
1.20 The Cranberries
2.45 Éjszakai suttogás

PRO 7:

11.15 Time Trax
12.10 Libabőr – Kísértetek órája
12.35 A Simpson család
13.05 Egy rém rendes család
13.30 Dharma és Greg
14.00 Roseanne
14.30 Családi ügyek
15.00 Zsaruk két keréken
15.55 Bugs – A cég hullámhosszán
17.00 Buffy – A vámpírok réme
18.00 Rózsák a múltból
19.00 Talk, talk, talk
19.45 Galileo extra
20.15 Napóleon
21.50 Beverly Hills-i zsaru 3.
0.00 TV Total
0.55 Pletykaklub
2.15 Kapcsoló

EUROSPORT:

8.30 Extrém sportok
9.30 Szántó Vk
10.00 Szánkó Vk
11.00 Alpesi sí Vk
12.00 Szánkó Vk
13.00 Extrém sportok
14.00 Alpesi sí Vk
15.00 Tenisz – WTA
17.00 Extrém sportok
18.00 Alpesi sí Vk
19.15 Tenisz – WTA
22.30 Alpesi sí Vk
23.15 Tenisz
1.00 Ökölvívás

KOSSUTH:

4.30 Reggeli Krónika
8.00 Krónika, sport
[illegible] Kopogtató
9.00 Hírek
9.05 Családi tükör
9.35 Pótkerék
10.00 Hírek
10.05 Szombat délelőtt
12.00 Déli Krónika
12.30 Faluról falura
13.00 Hírek, időjárás
14.04 Új Zenei Újság
13.40 Rikkancs
14.05 Oxigén
15.00 Hírek
15.04 Irodalmi újság
16.00 Tizenhat óra
16.55 Hatoslottó-sorsolás
17.00 Hírek, időjárás
17.30 A magyar népzene és népköltészet hete
18.00 Esti Krónika
18.20 Elő-futam
18.25 Szemle
19.00 Hírek, időjárás
19.05 Sportvilág
19.25 Az ötös lottó nyertes számai
19.30 Jó éjszakát, gyerekek!
19.40 Miska bácsi levelesládája
20.00 Hírek
20.04 Carmilla
21.00 Hírek, időjárás
21.04 Rádiószínház
22.00 Késő esti Krónika
22.20 A 23. óra
23.00 Hírek, időjárás, kenó
23.04 Noktürn
0.00 Hírek, időjárás

PETŐFI:

4.30 Hírek, időjárás
4.32 Hajnali dallamok
6.03 A szeretet közösségei
6.35 Sportszombat
8.05 Hazai slágerkívánságok
9.05 Petőfi-kabaré
10.00 Kedvenceink kedvencei
11.00 Hírek, időjárás
11.07 Sztárparádé
12.00 Jó ebédhez szól a nóta
13.00 Hírpercek
13.15 Daráló
13.45 Hang-dominó
[illegible] Sportkoktél
15.08 Szív küldi...
16.00 Ízes történetek
16.27 Emberek és egyéb állatfajták...
16.55 Hatoslottó-sorsolás
17.00 Hírek, időjárás
17.05 Hogy tetszik lenni?
17.30 Varázsnaptár
18.02 Magyar kuriózumok
19.04 Gospelek a javából
19.30 Olimpiai bajnokaink
20.00 FTC-UTE bajnoki vízilabda-mérkőzés
20.30 Kedvenceim...
21.00 Hírek, időjárás
21.04 A magyar népzene és népköltészet hete
22.00 Kulissza
23.00 Hírpercek
23.15 Ennyi...
0.00 Éjfél után...

BARTÓK:

5.55 Rákóczi-induló
6.00 Muzsikáló reggel
7.03 Kulturális hírek, programajánlat
7.33 Internet-rejtvény
8.00 Hírek
8.06 Pódium
9.05 A Lánchíd regénye
10.00 Hírek
10.05 Hangfelvételek felsőfokon
11.23 Bartók-művek
12.00 Hírek
12.06 Repríz
14.00 Hírek
14.05 Beethoven természetzenéi
15.10 Opera-művészlemezek
16.00 Hírek
16.05 A komlói Pedagógus kórus énekel
16.55 Kamarazene
18.05 Bemutató – komolyzenei újdonságainkból
18.55 Trisztán és Izolda
20.00 Hírek
20.07 Kenyéren és vízen
20.20 A Svéd Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye
21.56 Összkiadás
22.38 A XX. század nagy

SZABÁL GYÖRGY

Szabény János

ötvös.

7. *Szabény* János, *Szeniczén* lakik,

ózán tanult ; nyomorúságosan él. 8

dr. Illésy János: Magyarországi ötvösök 1732-ben. Arch. Ért 1904 évf. 389. l.

A Műcsarnok meghívja Önt

SZABICS ÁGNES és SZIGETI ANDRÁS

FLEX

című kiállítására a Dorottya Galériába

megnyitja: SZŰCS TIBOR

a Fiatalok Fotóművészeti Stúdiójának titkára

1999. május 14-én (pénteken) 18 órakor

Budapest V., Dorottya utca 8.

a kiállítás megtekinthető: 1999. június 13-ig,

vasárnap kivételével naponta 10-18 óráig

támogató: Fiatalok Fotóművészeti Stúdiója

MŰCSARNOK
KUNSTHALLE

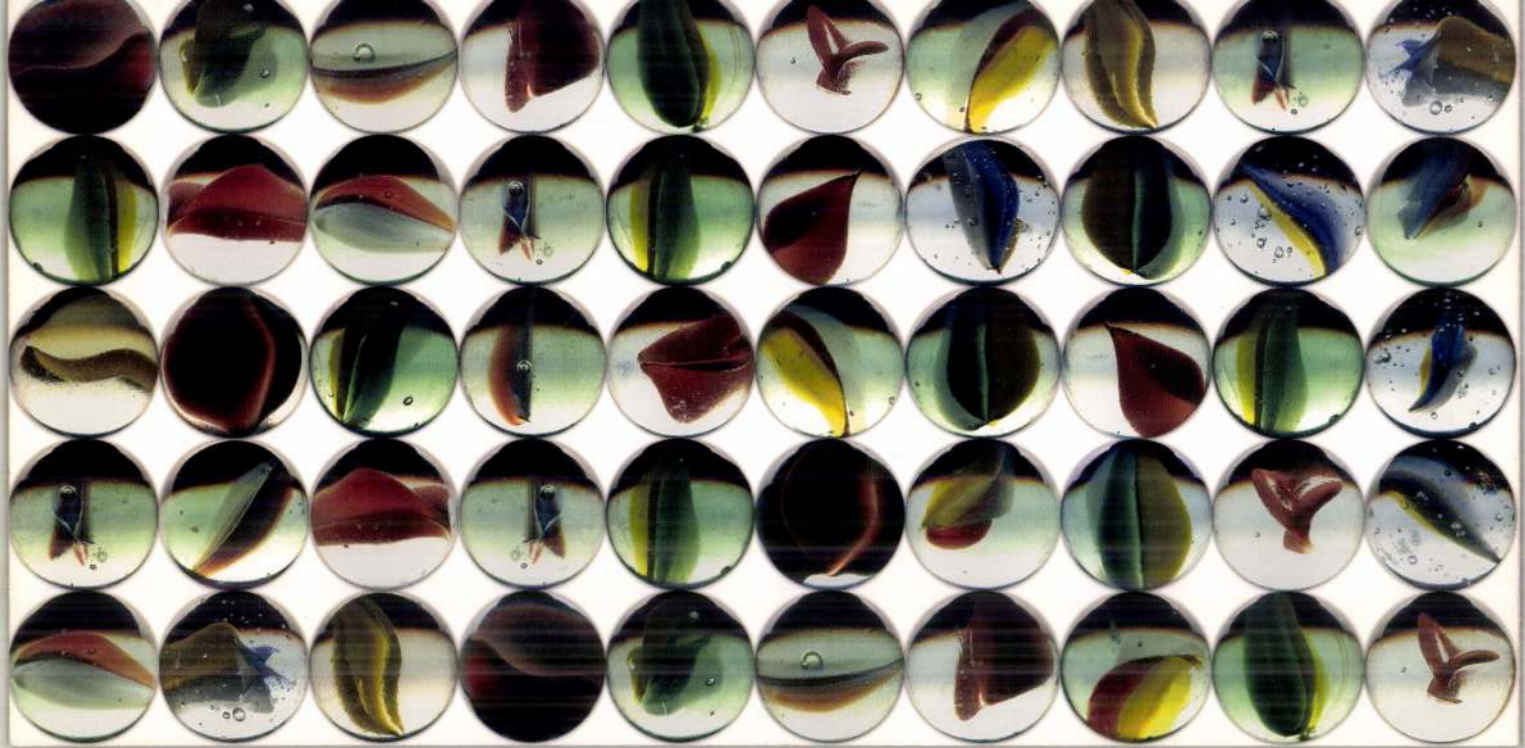

VÍZPRÓBA
Kiállítássorozat az Óbudai Társaskör Galériában
és az Óbudai Pincegaléria

WATER-ORDEAL
A series of exhibitions at the Óbuda Club Gallery
and at the Cellar Gallery in Óbuda

Budapest
1995

A kiállítás támogatói:
Fővárosi Képzőművészeti Alap
Nemzeti Kulturális Alap
Soros Alapítvány

VÍZPRÓBA

XI.

WATER ORDEAL

ÓBUDAI TÁRSASKÖR GALÉRIA

Budapest, III. Kiskorona u. 7.

SZABICS ÁGNES

kiállítása

Megnyitó: 1995. augusztus 2-án

18 - 20 óra között.

Megtekinthető 1995. augusztus 27-ig,
hétköznap 14-18, szombat-vasárnap 10-18 óra között.
Hétfőn zárva.

SZABICS ÁGNES

FIATALMŰVÉSZEKKLUBJA-CLUBOFYOUNGARTISTS

FMK

1062 BUDAPEST, ANDRÁSSY UT 112. ☎ 131-8858, 132-2959 POSTACÍM: 1391 BUDAPEST PF.203 FMK

A SOUVENIR ALAPÍTVÁNY ÉS AZ FMK
SZERETETTEL MEGHÍVJA

AZ 1994. ÉVI SOUVENIR DÍJASOK
KÖZÖS KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA,
1995. OKTÓBER 11.-ÉN 17 ÓRÁRA,
A FIATAL MŰVÉSZEK KLUBJÁBA.
1062 BUDAPEST, ANDRÁSSY ÚT 112.

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:
RÉZ ANDRÁS

A MEGNYITÓ UTÁN
KÁLLÓY MOLNÁR PÉTER
(A VÍGSZÍNHÁZ SZÍNMŰVÉSZE)
KESELYŰ-DAL CÍMŰ VERSESKÖTETÉNEK
BEMUTATÓJA.
A VERSEKET ELŐADJA:
KÁLID ARTÚR
(A VÍGSZÍNHÁZ SZÍNMŰVÉSZE)

AZ ESTEN KÖZREMŰKÖDIK:
LAJKÓ FÉLIX
(SOUVENIR DÍJAS HEGEDŰVIRTUÓZ)

MEGTEKINTHETŐ:
1995. OKTÓBER 16-IG
NAPONTA 10-18 ÓRÁIG.

SZABICS ÁGNES

A RÉSZTVEVŐK EGYÉNI
KIÁLLÍTÁSAI MEGTEKINTHETŐK:
1995. OKTÓBER 17-31 KÖZÖTT.
MEGNYITÓK
A KIÁLLÍTÁSOK ELSŐ NAPJÁN 17 ÓRAKOR.

GERHES GÁBOR
OKTÓBER 17-19-IG

SZABICS ÁGNES
OKTÓBER 20-22-IG

ZSANKÓ LÁSZLÓ
OKTÓBER 24-26-IG

KORONCZI ENDRE
OKTÓBER 27-31-IG

A KIÁLLÍTÁSOKAT A SOUVENIR-DÍJ ALAPÍTVÁNY
ÉS AZ FMK RENDEZI.

Szabics Ágnes

Magyar Nemzet 1998. IV. 9

SZABICS ÁGNES kiállítása ma öt órakor nyílik meg a Duna Múzeumban (Esztergom, Kölcsey u. 2.).

SZABICS ÁGNES KIÁLLÍTÁSA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:
LÉVAY JENŐ
1995. MÁRCIUS 10-ÉN
PÉNTEKEN 17 ÓRAKOR

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ:
1995. MÁRCIUS 31-IG

GALÉRIA

GALLERY

Budapest V.,
Apáczai Csere János utca 5.
Telefon: (00-361) 117-05-41

A HOTEL MARIOTT MÖGÖTT, AZ UDVARBAN BALRA
BEHIND HOTEL MARIOTT, LEFT IN THE COURTYARD
HINTER DEM HOTEL MARIOTT, IM HOF NACH LINKS

Készült a Budapesti Tavaszi
Fesztivál támogatásával

Nyitva:
Kedd—Szerda—Csütörtök—Szombat: 10–13-ig
Péntek: 11–17-ig

Open:
Tu, We, Th, Sat: 10 am.–1 pm.
Fr: 11 am.–5 pm.

Öffnungszeiten:
Di, Mi, Do, Sa: 10–13 Uhr
Fr: 11–17 Uhr

©MSZH Nyomda és Kiadó Kft.

GALÉRIA

GALLERY

Szabó Ágnes

Magyar Nemzet

1998. január 7.

SZABÓ ÁGNES munkáiból nyílik meg kiállítás január 9-én, pénteken este hét órakor a Bartók 32 Galériában (Budapest XI., Bartók B. út 32.).

Szabics Ágnes

FÁBIÁN NOÉMI • SZABICS ÁGNES • URBÁNFY ÉVA
KIÁLLÍTÁSA
TAGOR IGNÁC MŰZEUM
GÖRÖG TEMPLOM KIÁLLÍTÓTERME
2600 VÁC MÁRCIUS 15. TÉR 19.
A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA: SUDÁR BALÁZS
ÉS CSŐRSZ RUMEN ISTVÁN (KOBOZ-LANT)
1993. MÁRCIUS 26-ÁN PÉNTEKEN 18 ÓRAKOR
A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ:
1993. MÁRCIUS 26-TÓL ÁPRILIS 25-IG
HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL NAPONTA 10-18 ÓRÁIG

BIO-NEMEZ KFT., KŐSZEG

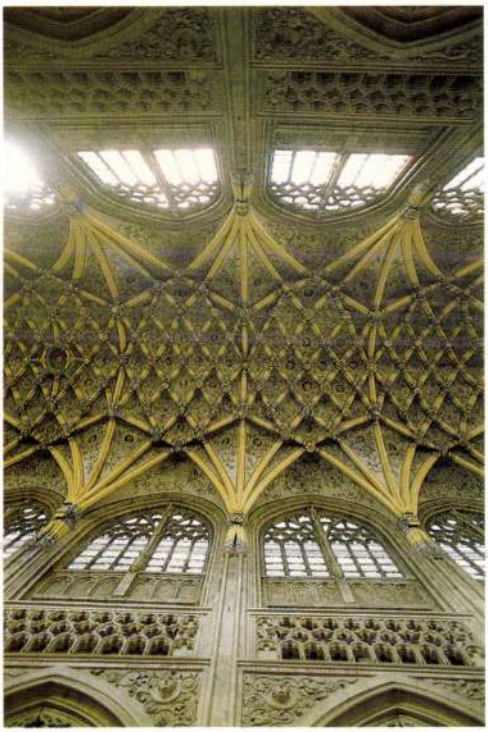

SZABICS ÁGNES

H-1149 Budapest, Limanova tér 1.

1967 november 22-én született Budapesten

1986-ban érettségizett a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolában

1992-ben diplomázott a Magyar Iparművészeti Főiskolán

1991-től tanít a GYIK-Műhelyben

1991-től tagja a Fiatal Iparművészek Stúdiójának

1993-tól tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának

1993-tól tagja a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének

KIÁLLÍTÁSAI:

1989 ▮ Pesterzsébeti Művészek Tavaszi Tárlata, Pesterzsébeti Múzeum, Budapest

1990 ▮ TEST-ÉK Kiállítás, Budapest Galéria

1991 ▮ "Tatarozás", Műcsarnok, Budapest

▮ Minta Triennálé, Ernst Múzeum, Budapest

1992 ▮ Gallery by Night, Stúdió Galéria, Budapest (Koronczi Endrével, Sárkány Sándorral, Szőnyi Krisztinával és Zsankó Lászlóval)

▮ Ferencvárosi Pincegaléria, Budapest (Urbánfy Évával)

▮ Margitszigeti Viztorony Galéria, Budapest (Brinkus Katalinnal, Fábián Noémivel, Mihályffy Andreával, Somodi Ildikóval és Urbánfy Évával)

▮ MEDIUM:PAPER Nemzetközi Papírművészeti Kiállítás, Budapest

1993 ▮ Gallery by Night, Stúdió Galéria, Budapest (Koronczi Endrével és Sárkány Sándorral)

▮ Görög Templom Kiállítóterem, Vác (Fábián Noémivel és Urbánfy Évával)

▮ "Térbezárva", Egyetemi Színpad, Budapest

▮ Bartók' 32 Galéria, Budapest

Szabics Ágnes 1992-ben végzett a Magyar Iparművészeti Főiskolán, kiállításokon 1989 óta szerepel rendszeresen. 1993 decemberében a Bartók' 32 Galériában fából, papírból és vászonból készült tárgyakat mutat be. Ezek az 'oszlopok' és 'sarkok' vékony, átlyuggatott lemezekből állnak. A valódi lyukak mellett festettek (föld, homok, porfesték, vízüveg) is megjelennek, mindegyik oldalon egy másik oldal lyukrendszerének tükörképeként. Az építészeti fragmentumokat idéző tárgyak együttese - egy összefüggő mű - nem szándékozik átértelmezni a galéria terét, nem szervezi azt át, 'csak' van. Önmagáról szól, az 'oszlopságról', a 'sarokságról'.

Az oszlopállítás és sarokkijelölés szakrális esemény, térkijelölő funkciójuk van. A sarkok a horizontális kiterjedésnek szabnak határt, az oszlopok pedig a vertikális irányt jelzik. A sarkok kijelölésével a végtelen, ismeretlen térből metsződik ki egy darab, ezáltal ismerőssé válik, elhatárolódik a külső, kaotikus világtól. Az oszlopállítás kijelöli a világ közepét, e körül olyan erővonalak, sűrűsödések jönnnek létre, amelyek szervezik, struktúrálják a teret.

Szabics Ágnes azonban három oszlopot helyez a térbe. Nem egy közepe lenne a világnak? Bár a megsokszorozás lehet egyszerű ismétlés is, vagy inkább egy bonyolultabb térszerkezet létrehozása. Ha az oszlop nem Középpont, akkor irányultsága válik hangsúlyosabbá.

Szabics Ágnes oszlopai nem emlékeztetnek semmiféle eddig ismert oszlopra (csak legelemibb formájukban - amennyiben karcsúak, a földbe gyökereznek és az égbe törnek). Mint oszlopok azonban hasonló asszociációkat ébresztenek bennünk, mint elődeik; le és föl vezetnek bennünket, ahogy Jákobot, amikor az égi lajtorján angyalokat látott fel és alá járni. A mai emberben épp ezek a profánnak tetsző keskeny szobrok (?) képesek megidézni minden álszentség nélkül azt, amit korábbi kultúrákban az oszlop: a világ középpontja, tengelye, az ég támasza, a világmindenség megtartója, az égi és földi világ közti kapcsolat szimbóluma, a Szentlélek hét ajándéka, Fortitudo attribútuma; a középkori templomokban az apostolok maguk is oszlopok, oszlopokon állhatnak istenek, a csavart vagy páros oszlopok a jeruzsálemi templomot jelentik, de Oszlopos Simeon is azt gondolta az oszlop tetejére mászva, hogy az éghez közeledik, stb.

Szabics Ágnes karcsú oszlopainak sem fejezete sem lábazata nincs, a végtelenben folytatódnak lefelé és fölfelé egyaránt; a 'rész' mindig is kiváltja a folytatást, a tökéletesség - de nem feltétlenül a befejezettség - igényét, a lélekben továbbjárást. Az anyagok hétköznapisága és múlandósága további értelmezési lehetőségeket kínál...

Talán létünk dimenzióiról szól ez a munka? A sarkok, mint a horizontális (földi?) kiterjedés jelzései, a behatároltság, a múlandóság, az elválasztás zárójelei. Az oszlopok a végtelen lehetőségét (a lélek halhatatlanságát?) sugallják.

Budapest, 1993. Tatai Erzsébet

Bartók' 32 Galéria

SZABICS ÁGNES

kiállítása

A kiállítást megnyitja:
SZKÁROSI ENDRE
1993 december 20-án
hétfőn 18 órakor.
A kiállítás 1994 január 16-ig
tekinthető meg hétfő kivételével
naponta 14 és 18 óra között.
1111 Budapest, Bartók Béla út 32.

A kiállítást a XI. kerületi Kulturális Alap támogatta.

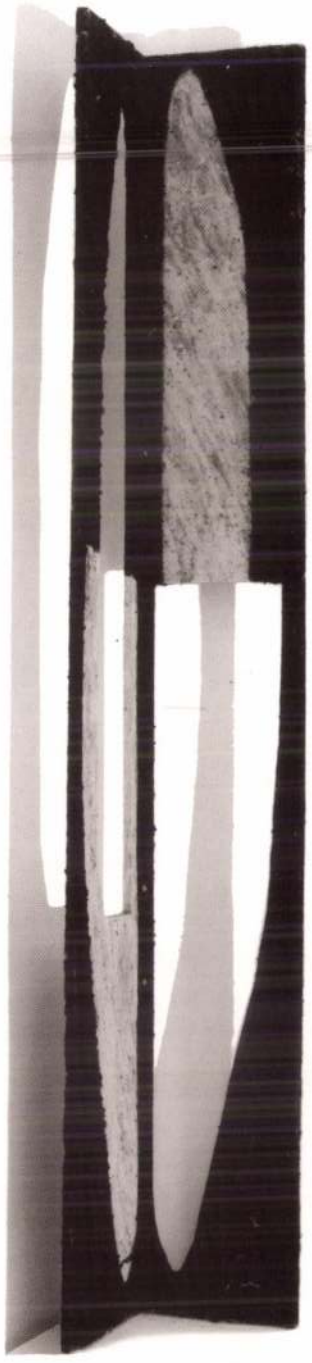

föld, homok, porfesték, vízüveg, vászon
250 x 33 x 33 cm

föld, homok, porfesték, vízüveg, vászon
250 x 33 x 33 cm

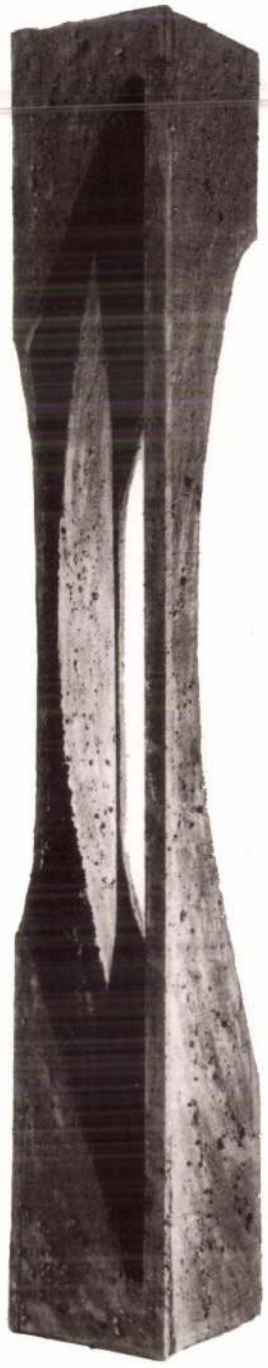

föld, homok, porfesték, vízüveg, vászon
250 x 33 x 33 cm

SZABICS ÁGNES

BARTÓK'32 GALÉRIA

1111 Budapest, Bartók Béla út 32.

december 20 - január 17.

Szabics Ágnes 1992-ben végzett a Magyar Iparművészeti Főiskolán, kiállításokon 1989 óta szerepel rendszeresen. 1993 decemberében a Bartók'32 Galériában fából, papírból és vászonból készült tárgyakat mutat be. Ezek az 'oszlopok' és 'sarkok' vékony, átlyuggatott lemezekből állnak. A valódi lyukak mellett festettek (föld, homok, porfesték, vízüveg) is megjelennek, mindegyik oldalon egy másik oldal lyukrendszerének tükörképeként. Az építészeti fragmentumokat idéző tárgyak együttese - egy összefüggő mű - nem szándékozik átértelmezni a galéria terét, nem szervezi át azt, 'csak' van. Önmagáról szól, az 'oszlopságról, a 'sarokságról'.

Szabics Ágnes

Az oszlopállítás és sarokkijelölés szakrális esemény, térkijelölő funkciójuk van. A sarkok a horizontális kiterjedésnek szabnak határt, az oszlopok pedig a vertikális irányt jelölik. A sarkok kijelölésével a végtelen, ismeretlen térből metsződik ki egy darab, ezáltal az ismerőssé válik, elhatárolódik a külső, kaotikus világtól. Az oszlopállítás kijelöli a világ közepét, e körül olyan erővonalak, sűrűsödések jönnek létre, amik szervezik, strukturálják a teret.

Szabics Ágnes azonban három oszlopot helyez a térbe. Nem egy közepe lenne a világnak? Bár a megsokszorozás lehet egyszerű ismétlés is, vagy inkább egy

ÉNETI TANSZÉK, BUDAPEST

KTORI (PH.D.) PROGRAMRA

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Új Stúdiótagok Kiállítása

Becsey Zsuzsa
Dániel András
Gulyás Ágnes .
Gallusz Gyöngyi
Hernádi Réka
Kennedi Erzsébet
Linter Tamás
Medve Zsuzsa
Meszlényi Dénes
Nagy Gábor György
Páldi Lívia
Szabics Ágnes
Szacsvai Pál
Szöllősi Tibor
Zsemlye Ildikó
Vogronics Zsuzsa

Megnyitó: 1994 március 10-én 18 órakor.
Megtekinthető; 1994 március 20-ig naponta 10-18h
Fővárosi Művelődési Ház 1119 Budapest Fehérvári Út 4

SZABICS ÁGNES KIÁLLÍTÁSA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:
LÉVAY JENŐ
1995. MÁRCIUS 10-ÉN
PÉNTEKEN 17 ÓRAKOR

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ:
1995. MÁRCIUS 31-IG

GALÉRIA

GALLERY

Budapest V.,
Apáczai Csere János utca 5.
Telefon: (00-361) 117-05-41

A HOTEL MARIOTT MÖGÖTT, AZ UDVARBAN BALRA
BEHIND HOTEL MARIOTT, LEFT IN THE COURTYARD
HINTER DEM HOTEL MARIOTT, IM HOF NACH LINKS

Készült a Budapesti Tavaszi
Fesztivál támogatásával

Nyitva:
Kedd—Szerda—Csütörtök—Szombat: 10–13-ig
Péntek: 11–17-ig

Open:
Tu, We, Th, Sat: 10 am.–1 pm.
Fr: 11 am.–5 pm.

Öffnungszeiten:
Di, Mi, Do, Sa: 10–13 Uhr
Fr: 11–17 Uhr

©MSZH Nyomda és Kiadó Kft.

GALÉRIA

GALLERY

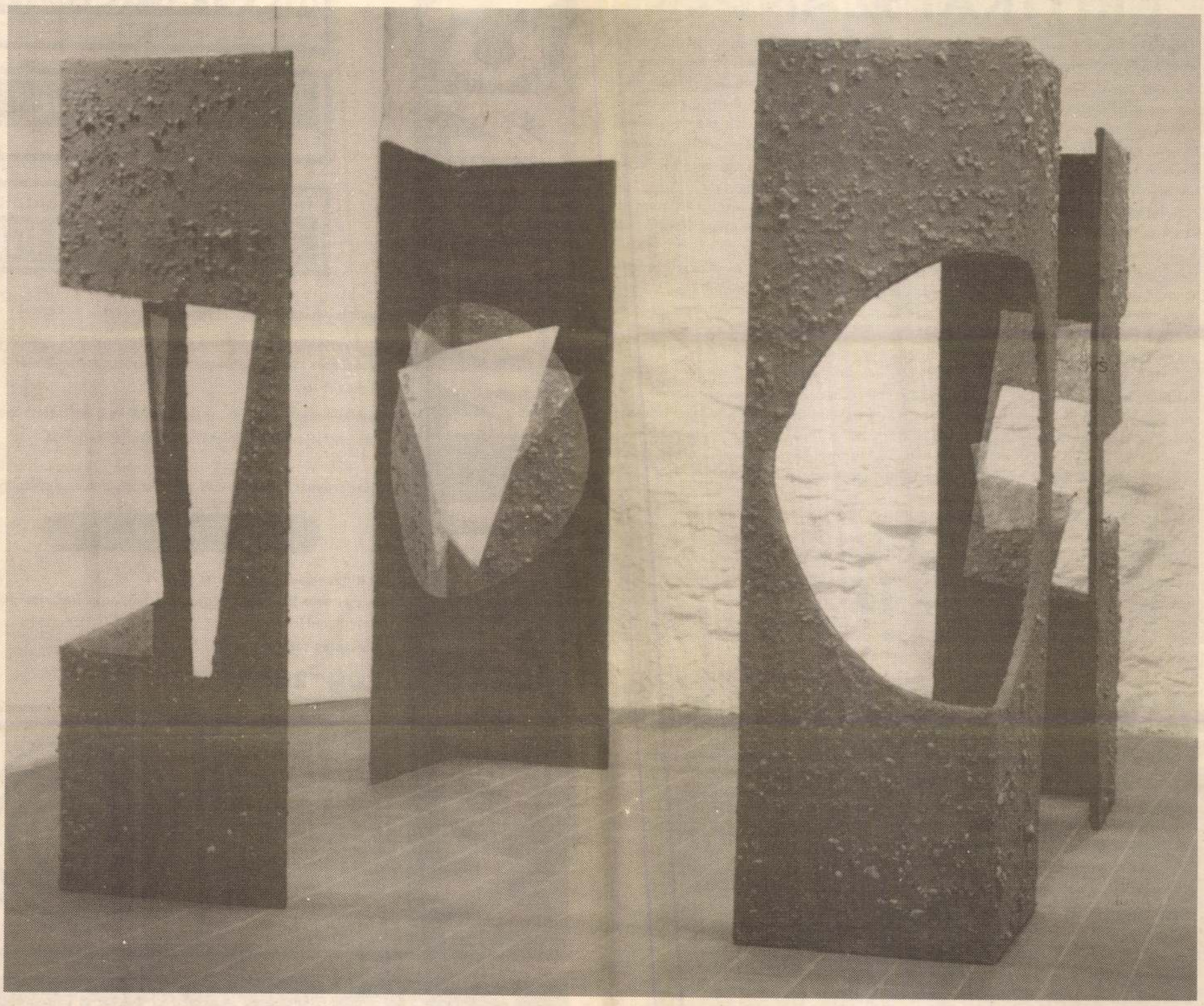

SZABICS ÁGNES

Nézegettem Szabics Ágnes új munkáit, és az volt az érzésem, mintha kis papírhajtogatások lennének felnagyítva. „Édes drága nyuszikám összegyűrt rengeteg sok mütyürkét", juttatják eszembe Wahorn András nem feltétlenül hitelesen idézett szavait a szerző Bizottság-korszakából. Szabics művészetének kialakulását figyelemmel kísérhettem közös főiskolai éveink alatt is. Ez a világ már ott is látható volt. Munkái egyszerre szobrok és installációk, robusztusak, mégis könnyedek. Szabics szereti a nyers, természetes anyagokat (üveg, fa, fém stb.), ugyanakkor vonzódik a rücskös, agyongyötört felületekhez is. Kiállításain fontos szerepet játszik a fény–árnyék problematikája. Nyughatatlan, kísérletező művész, aki újabb és újabb célokat tűz ki maga elé és oldja meg azokat kiállításain.

Tooth Gábor Andor

Szabics Ágnes kiállítását
1995. március 10-én pénteken 17 órakor
Lévai Jenő nyitja meg a No. 5 Galériában
(Budapest, Apáczai Csere János u. 5.)

KRITIKAI SZÁNDÉK

Az elmúlt héten, szerdán került sor Fodor Gábor művelődési miniszter kulturális bizottsági meghallgatására. Nagy várakozás előzte meg az eseményt, ám a várt parázs vita vagy a legoptimistábbak által remélt durva hangnem elmaradt. Ennek elsősorban az SZDSZ javaslata volt az oka, amely lehetetlenné tette, hogy a vita bármiféle életszerű külsőt öltsön: a miniszter nem egy kérdést válaszolt meg egyszerre, hanem több képviselő tett fel egy körben kérdéseket, s aztán témakörönként, hosszan válaszolt a miniszter vagy valamelyik közeli munkatársa. Garantált unalom, bár sokak szerint a parlamenti élet nem szükségszerűen báli hangulatú.

A dolognak arról az oldaláról már nem az SZDSZ tehet, hogy a retorikájában oly kritikus ellenzék Fekete György (MDF) és Sasvári Szilárd (Fidesz) vezérletével nem tudta igazán kellemetlen helyzetbe hozni a minisztert. Igaz, ez az előző ciklusban is ritkán sikerült az akkori ellenzéknek hasonló megmozdulásokon. Konkrét kérdések alig merültek fel, kivéve a Műcsarnok már túlbeszélt és a Római Magyar Akadémia nem túl érdekes ügyét. A miniszter a négy és fél órás meghallgatáson egy esetben adott kitérő választ, amikor tanácsadóiról kérdezték (*lásd Miniszterközelben című keretes írásunkat*), az ellenzék pedig, úgy látszik, vagy nem volt elég informált, vagy nem volt elég lelkes, hogy tovább erőltesse a dolgot.

Voltak, persze, akiket nem győzött meg a miniszter. Akinek volt olyan szerencséje, hogy Balaskó Jenő közelében állhatott, megfigyelhette, amint a költő a következőket mormogja maga elé: „Nna, szép!" vagy „Ő is tudja, hogy ez nem igaz" vagy „Ugyan, kérem!" A terem másik végében ülő Murányi László csak akkor bírt hallatni egy lesújtó „Bravó"-t, amikor Fodor fontosnak nevezte, hogy találkozott a Music TV-s Paul Kinggel.

Az MSZP képviselői nem tettek fel Fodornak kellemetlen kérdéseket, kivéve Kósa Ferencet, akinek esetében azonban nem a kérdés, hanem az aköré font szónoklat volt fontos. Próbálkozott kérdezéssel egy másik, nem bizottsági tag MSZP-s, Bársony András is: kérdése ugyan tökéletesen érthetetlen volt, de a hanglejtéséből úgy lehetett kivenni, kritikai szándékkal tette fel.

Galotti Balázs

MINISZTERKÖZELBEN

A meghallgatáson Zsigmond Attila MDF-es képviselő Fodor Gábortól megkérdezte, van-e tanácsadó testülete, nyilvános-e szakértőinek kiléte, kiknek a véleményét kérte ki a fontosabb döntések előtt az elmúlt időszakban. A miniszter a jelenlevő minisztériumi dolgozókra hivatkozott, mint közvetlen segítőkre. Azt is mondta, hogy egyes kérdésekben kikéri barátai és ismerősei véleményét is. A közvetlen tanácsadók után szimatolva ennél bővebb tájékoztatást kaptunk.

Bernáth Gábor sajtófőnök szerint rendszeres tanácsadói nincsenek Fodor Gábornak, „olyanok, akikkel minden kérdést megkonzultál". Minden hétfő délelőtt a miniszteri értekezlet dönt az aktuális kérdésekről, s ezen csak a minisztérium szakemberei vesznek részt. Vannak ellenben olyan „külsősök", akik bizonyos „projektekre" kapnak megbízást, de ezek, Bernáth szerint, azért nem nevezhetők tanácsadóknak, mert nem közalkalmazottak, mert állandó fizetésük nincs, hanem csak megbízási szerződésük. Mint mondta, közéjük tartozik Szántó András, aki az Internettel kapcsolatos kérdések amerikai referense. A közoktatási kérdésekben szakvéleményeket összeállító csapatot is megemlíti Bernáth – ezt Horn Gábor SZDSZ-es képviselő vezeti (itt dolgozik Halász Gábor és Lukács Péter is, aki az Oktatáskutató Intézet igazgatója) –, azt azonban nem tudja, hogy ezért kapnak-e pénzt. A sajtófelelős véleménye szerint szakértőnek számítanak „ilyen értelemben" (B. G.) azok a jeles tudósok, akik a külföldi Magyar Intézetek igazgatói pályázatának elbírálását végző bizottság tagjai: Kulcsár Kálmán volt igazságügy-miniszter, Németh G. Béla irodalomtörténész, Ludassy Mária filozófus, Ormos Mária történész, Szegedy-Maszák Mihály irodalomtudós, Almási Miklós esztéta. Információink szerint néhány SZDSZ-es országgyűlési képviselő és pártközeli értelmiségi hónapokon át heti rendszerességgel konzultált a miniszterrel. Ilyen tanácsadóként emlegetik Mészáros Istvánt kisebbségi és vallási ügyekben, Molnár Pétert médiapolitikai és kulturális kérdésekben, Horn Gábort oktatásügyben, Bretter Zoltánt a felsőoktatás területén és Rajk Lászlót általános kulturális kérdésekben. Rauschenberger Péter, a miniszteri kabinet munkatársa a kormányülésekre való felkészülésben segíti a minisztert, György Péter esztéta (*lapunk főmunkatársa – a szerk.*) és Gerő András történész szintén a miniszter személyes tanácsadóinak számítanak. A rendszeres találkozók a hírek szerint az év elején abbamaradtak, de az említettek tanácsait a miniszter természetesen továbbra is figyelembe veszi.

- galotti–somos -

Magyar Globusz

Magyar Narancs
eHETI

Narancsfül
zenei melléklet

heti programajánlat 32 oldalon
SNOBLESSE OBLIGE

Különleges akció az új előfizetők részére!

Aki telefonon megrendeli a Narancsot egy évre, annak a jelentkezés időpontjától számított 10 napon belül már házhoz megy a lap.

Nem kell mást tenni, mint telefonálni és a befizetést igazoló postai csekk másolatát eljuttatni a Kiadóhoz.

Újságárusnál egy szám ára 78 Ft, előfizetve egy szám ára

még mindig csak 64 Ft!

Az előfizetés díja egy évre: 3324 Ft
Ha egy évre fizet elő, megkapja a legendás Narancs-pólót!
(Komolyan!)
Előfizetés telefonon:

209-2603

gépház DESIGN

Magyar Narancs

Március 16–19.

Azok a kedves jövendőbeli előfizetőink, akik a kiállításon felkeresik a Narancs pavilonját (a büfé mellett) és helyben kifizetik az egyéves díjat, azon nyomban megkapják a **Narancs-pólót** és a Narancs **Öt év tejföl** című különszámát.

EGYEDÜLÁLLÓ ALKALOM!

az ART EXPO-n!

A Műcsarnok meghívja Önt

SZABICS ÁGNES és SZIGETI ANDRÁS

FLEX

című kiállítására a Dorottya Galériába

megnyitja: SZŰCS TIBOR

a Fiatalok Fotóművészeti Stúdiójának titkára

1999. május 14-én (pénteken) 18 órakor

Budapest V., Dorottya utca 8.

a kiállítás megtekinthető: 1999. június 13-ig,

vasárnap kivételével naponta 10-18 óráig

támogató: Fiatalok Fotóművészeti Stúdiója

MŰCSARNOK
KUNSTHALLE

INSTITUT FRANÇAIS
EN HONGRIE
L'INSTITUT FRANÇAIS EN HONGRIE

Jean-Luc Soulé
Directeur de l'Institut Français en Hongrie
a le plaisir de vous inviter au vernissage de l'exposition de l'artiste

ÁGNES SZABICS
intitulée
ROME - BUDAPEST
le mardi 25 juin 1996 à 18 heures à l'Institut Français.
L'exposition sera inaugurée par Gábor Szilágyi, historien de la photographie.

L'exposition est ouverte jusqu'au 19 juillet 1996,
du lundi au vendredi de 9h à 21h, et le samedi de 9h à 13h.
(Institut Français, Budapest I. Fő utca 17.)

Jean-Luc Soulé
a Magyarországi Francia Intézet Igazgatója
tisztelettel meghívja Önt

SZABICS ÁGNES
RÓMA - BUDAPEST
című kiállítására,
amelyet Szilágyi Gábor fotótörténész nyit meg
1996. június 25-én kedden 18 órakor a Francia Intézetben.

A kiállítás megtekinthető 1996. július 19-ig,
hétfőtől péntekig 9-21 óráig és szombaton 9-13 óráig.
(Francia Intézet, Budapest I., Fő utca 17.)

Pro

Kiállítás

MAGYAR TEKINTET
fotóművészeti kiállítás
San Daniele del Friuli – Spilimbergo Fotografia
július 15.-
szeptember 16.

ROBERT CAPA
A magyar származású fotóművész retrospektív kiállítása
július 5.- szeptember 29.
Cagliari – Centro Culturale il „Ghetto"
október 11-
2003. január 12.
Siena – Santa Maria alla Scala

MAGYAR KÉZMŰVESKIÁLLÍTÁS ÉS -VÁSÁR
Olaszország különböző városaiban
szeptember - november
Mesterségbemutatókon az olasz közönség megismerheti a fafaragók, fazekasok, szövők, hímzők, kovácsok, hangszerkészítők, mesterségbeli fortélyait, a játszóházakban pedig gyermekek és szüleik maguk is kipróbálhatják a mesterségeket. A hagyományos kirakodóvásárokon a tárgyak megvásárolhatók. A programot régi vásári hangulatot idéző maskarások, bábosok, zenészek és táncosok teszik elevenné és színessé.
Rómában a spanyol lépcső melletti téren, a Piazza Mignanellin szeptember 13-15 között tart a kézművesvásár.

ÚTIKÁRPITOK
Como – Museo della Seta
november - 2003. február
Itáliában rendkívül nagy szerephez jutottak az olajalapú vagy földfestékkel vászonra festett nagyméretű figurális vászonfalak. Alkalmazták az útikárpitokat az egyházi, liturgikus szerepkörben ugyanúgy, mint a világi életben. Nagy előnye az utaztathatósága, könnyen kezelhető és mindenhol feltehető volt. E művészettörténeti előzmények alapján jutott arra az elhatározásra tíz festőművész és tíz textilművész, hogy ezt az elfeledett műfajt felfedezzék. Ki-ki saját értelmezésében, saját megközelítési módján fogalmazta meg, hogy a XXI. században mit üzen, miről szólhat az útikárpit. A selyemiparáról híres Como selyemmúzeumában rendezik a kiállítást.

SZABICS Ágnes

KORTÁRS KÉPZŐMŰVÉSZEK SZABADTÉRI KIÁLLÍTÁSA, HÁROM KORTÁRS MAGYAR MŰVÉSZ SZABADTÉRI INSTALLÁCIÓI
Trieszt, Parco Miramare
október 3.- december
Októbertől decemberig Trieszt egyik leghangulatosabb parkjában állítja ki szabadtéri installációit Gerhes Gábor, Imre Mariann, Koronczy Endre és Szabics Ágnes.

SZABICS, ÁGNES

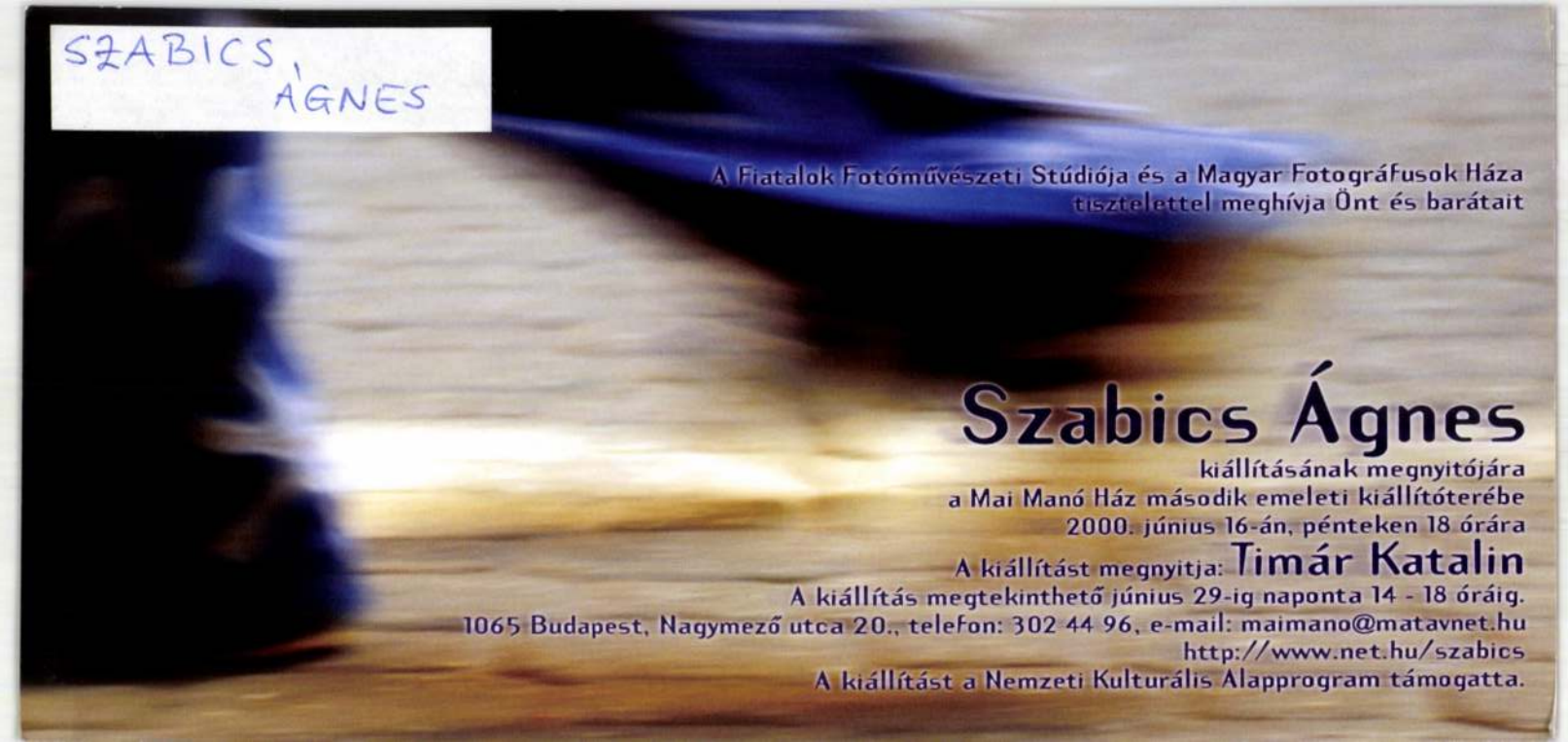

A Fiatalok Fotóművészeti Stúdiója és a Magyar Fotográfusok Háza
tisztelettel meghívja Önt és barátait

Szabics Ágnes

kiállításának megnyitójára
a Mai Manó Ház második emeleti kiállítóterébe
2000. június 16-án, pénteken 18 órára

A kiállítást megnyitja: **Timár Katalin**

A kiállítás megtekinthető június 29-ig naponta 14 - 18 óráig.
1065 Budapest, Nagymező utca 20., telefon: 302 44 96, e-mail: maimano@matavnet.hu
http://www.net.hu/szabics

A kiállítást a Nemzeti Kulturális Alapprogram támogatta.

ARITMIA

2000. november 25.,szombat

SZEMPONTVÁLTÁS
(a gondolat rugalmassága)
KORTÁRS MŰVÉSZETI INTÉZET
Kurátor: Szőke Katalin

Kiállítás Csörgő Attila, Lakner Antal, Kiss Péter és Várnai Gyula műveiből, megnyitó 14.00-kor
nyitva 2001. jan. 12-ig., 10.00-18.00
zárva hétfőn, dec. 23-27., 30-31. és jan.1.

Előadások 14.00-16.00 között, az
ELTE Pszichológiai Intézetének munkatársaitól
Mérő László: *Bevezető a Szempontváltáshoz*
Kő Natasa: *A kényelem zsákutcája*

Flexibilitás-terminálok (játékok, tesztek, kísérletek)

HÁZI FELADAT (új, művészeti barkácslap)
Szerkesztette és készítette: Kupcsik Adrián és Vécsei Júlia

DR. DZSEKI & MR. HÁJ SÓ
21.00-22.30: *Nagy utazások*
Házigazdák: Nyulasi Zsolt & Boda András
Vendégek: Kiss Tibor (informatikus), Papp László (plébános), Szabó Ferenc (lapgazda), Szalay Balázs (autóversenyző)

www.ica-d.hu
A műsorváltozás jogát a rendezők fenntartják.

alapzaj

PLAYBACK
(multimédia show)
17.00 - 21.00
DUNAÚJVÁROSI FŐISKOLA

résztvevők:
BALDANDERS, Csáki László, Farkas Roland, foxy (Ravasz András), Horváth Tibor, KissPál Szabolcs, Kokesch Ádám, Komoróczky Tamás-Szőnyi András, Loránt Anikó E., Nagy Róbert, PSEUDO TROUVÉE (Tonyo-Mik Trouvée), Szabics Ágnes-Sőrés Zsolt, TERRA ROSSA, Várnai Gyula

©keserue

PARTY
22.00 - 02.00
DJ Nande
E meghívó a party belépőjegye, kérjük hozza magával!

Ingyenes busz indul Budapestről a Műegyetem főépületétől 12.00-kor, vissza Budapestre: 24.00-kor.
Az utolsó Volánbusz Dunaújvárosból Budapestre 20.20-kor, Pécsre 17.45-kor, Székesfehérvárra 19.52-kor indul.

Amennyiben nem kíván visszautazni a fenti időpontokban, szállást az alábbi szállókon foglalhat. Bejelentkezés november 25., 20.00 óráig!
Dunaferr Szálló, Építők útja 2., 6000Ft/2fő/éjsz., 06-25-58-12-27
Kevei Kristóf, Nyárfa u. 2., ~4000Ft/fő/éjsz., 06-20-345-68-47
Hild J. Szakközépiskola, Dózsa Gy. út 35., 750Ft/fő/éjsz.,06-25-412-010

Kortárs Művészeti Intézet-Dunaújváros
Institute of Contemporary Art (ICA-D)
HUNGARY 2400 Vasmű út 12. T/F: 25 412 220
ica-d@dunanet.hu http://www.ica-d.hu

Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata, Apple Magyarország, Dunanet, Vivendi, Dunaújvárosi Főiskola HÖK, SZEM Baráti Kör
NKA

NYOMTATVÁNY
BOLT Galéria
Detvay Jenő
galériavezető
Budapest
Podmaniczky u. 69.
1064

SZABICS ÁGNES

BARTÓK 32 GALÉRIA

M E G H Í V Ó

GALLERY BY SLIDES II.

1997. január 28. és 31. között délutánonként 5 órai kezdettel képzőművészek diavetítéses előadással bemutatják munkáikat.

kedd ▶ I. 28.	szerda ▶ I. 29.	csütörtök ▶ I. 30.	péntek ▶ I. 31.
Szabics Ágnes	Szabó Ágnes	Szilágyi Lenke	Deli Ágnes
Gulyás Ágnes	Szépfalvi Ágnes	Kámán Gyöngyi	Németh Ilona
Benczúr Emese	Herceg Nándor	Szabó Dezső	Erdélyi Gábor

H- 1111 Budapest, Bartók Béla út 32. tel./fax: (36-1) 189 9038

SZABICS ÁGNES

SZABICS ÁGNES

Ön nyert!

TÍZ ÉV - TÍZ MŰ

a tízéves Óbudai Társaskör Galériában

A tíz év kiállítóiból sorshúzással kiválasztott művészek

BARANYAY ANDRÁS
BÖRÖCZ ANDRÁS
JOVÁNOVICS GYÖRGY
KARMÓ ZOLTÁN
KÁRPÁTI ZOLTÁN
MOLNÁR SÁNDOR
PÁL CSABA
SZABICS ÁGNES
TÜRK PÉTER
VOJNICH ERZSÉBET

Megnyitó 1998. szeptember 8-án 18-19 óra között
Megtekinthető 1998. október 4-ig,
hétfő kivételével 14-18 óráig

Nemzeti Kulturális Alap
Fővárosi Képzőművészeti Alap

A meghívón:
Tarot-kártya lap (X. Szerencsekerék), XVIII. század
az Iparművészeti Múzeum szíves engedelmével

SZABICS ÁGNES

A Műcsarnok meghívja Önt

SZABICS ÁGNES és SZIGETI ANDRÁS

FLEX

című kiállítására a Dorottya Galériába

megnyitja: SZŰCS TIBOR

a Fiatalok Fotóművészeti Stúdiójának titkára

1999. május 14-én (pénteken) 18 órakor

Budapest V., Dorottya utca 8.

a kiállítás megtekinthető: 1999. június 13-ig,

vasárnap kivételével naponta 10-18 óráig

támogató: Fiatalok Fotóművészeti Stúdiója

MŰCSARNOK
KUNSTHALLE

DROG

BAKOS GÁBOR
C CSOPORT
DÁNIEL ANDRÁS
KISS PÁL SZABOLCS
LAKNER ANTAL
NEMES CSABA
SZACSVA Y PÁL
SZABICS ÁGNES
SZÉPFALVI ÁGNES
VERESS ZSOLT

Bartók 32 Galéria

MEGHÍVÓ

a

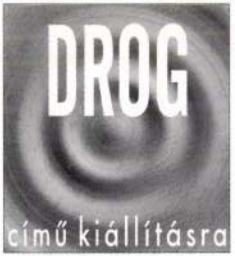

MEGNYITÓ:

1996. július 12-én 18 órakor

megnyitja: Tímár Katalin művészettörténész

GOETHE INSTITUT BUDAPEST

A kiállítás július 31-ig, hétfő kivételével naponta 14 és 18 óra között tekinthető meg.

H-1111 Budapest, Bartók Béla u. 32. tel./fax: (36-11) 186-9038

Goethe-Institut
H-1061 Budapest
Andrássy út 24.

BUDAPEST 96 VI.24

MAGYARORSZÁG 0013 FORINT

NYOMTATVÁNY

Bolt Galéria
Detvay Jenő
Budapest
Leonardo da Vinci u. 40.
1082

utcah

SZABICS ÁGNES

BARTÓK'32 GALÉRIA
1111 Budapest, Bartók Béla út 32.
december 20–január 17.

Szabics Ágnes 1992-ben végzett a Magyar Iparművészeti Főiskolán, kiállításokon 1989 óta szerepel rendszeresen. 1993 decemberében a Bartók'32 Galériában fából, papírból és vászonból készült tárgyakat mutat be. Ezek az "oszlopok" és "sarkok" vékony, átlyuggatott lemezekből állnak. A valódi lyukak mellett festettek (föld, homok, porfesték, vízüveg) is megjelennek mindegyik oldalon egy másik oldal lyukrendszerének tükörképeként. Az építészeti fragmentumokat idéző tárgyak együttese – egy összefüggő mű – nem szándékozik átértelmezni a galéria terét, nem szervezi át azt, "csak" van. Önmagáról szól, az "oszlopságról, a sarokságról".

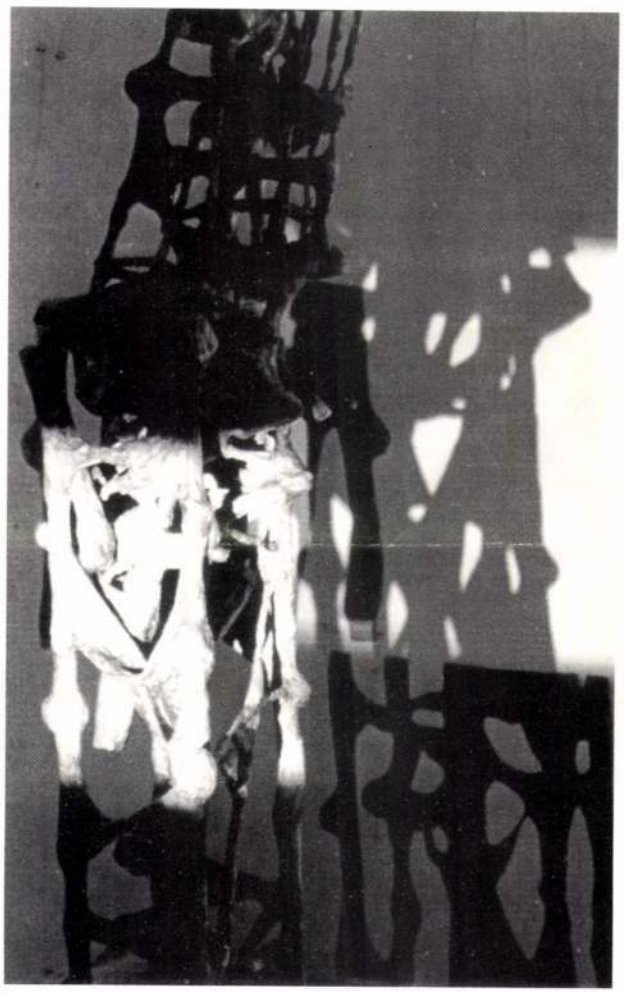

Szabics Ágnes: Installáció, 1993, Egyetemi Szinpad (Fotó: Koronczi Endre)

Az oszlopállítás és sarokkijelölés szakrális esemény, térkijelölő funkciójuk van. A sarkok a horizontális kiterjedésnek szabnak határt, az oszlopok pedig a vertikális irányt jelzik. A sarkok kijelölésével a végtelen, ismeretlen térből metsződik ki egy darab, ezáltal az ismerőssé válik, elhatárolódik a külső, kaotikus világtól. Az oszlopállítás kijelöli a világ közepét, e körül olyan erővonalak, sűrűsödések jönnek létre, amelyek szervezik, strukturálják a teret.

Szabics Ágnes azonban három oszlopot helyez a térbe. Nem egy közepe lenne a világnak? Bár a megsokszorozás lehet egyszerű ismétlés is vagy inkább egy bonyolultabb térszerkezet létrehozása. Ha az oszlop nem Középpont, akkor irányultsága válik hangsúlyosabbá.

Szabics Ágnes oszlopai nem emlékeztetnek semmiféle eddig ismert oszlopra (csak a legelemibb formájukban - amennyiben karcsúak, a földbe gyökereznek és az égbetörnek). Mint oszlopok azonban hasonló asszociációkat ébresztenek bennünk, mint elődeik; le és föl vezetnek bennünket, ahogy Jákobot, amikor az égi lajtorján angyalokat látott fel és alá járni. A mai emberben pont ezek a profánnak tetsző keskeny szobrok (?) képesek megidézni minden álszentség nélkül azt, amit korábbi kultúrákban az oszlop: a világ középpontja, tengelye, az ég támasza, a világmindenség megtartója, az égi és földi világ közti kapcsolat szimbóluma, a Szentlélek 7 ajándéka, Fortitudo attribútuma; a középkori templomokban az apostolok maguk is oszlopok, oszlopokon állhatnak istenek, a csavart vagy páros oszlopok a jeruzsálemi templomot jelentik, de Oszlopos Simeon is azt gondolta - az oszlop tetejére mászva-,hogy az éghez közeledik stb.)

Szabics Ágnes hihetetlenül karcsú oszlopainak sem fejezete, sem lábazata nincs, a végtelenben folytatódnak lefelé és fölfelé egyaránt; a "rész" mindig is kiváltja a folytatást, a tökéletesség, – de nem feltétlenül a befejezettség –igényét, a lélekben továbbjárást. Az anyagok hétköznapisága és mulandósága további értelmezési lehetőségeket kínál...

Talán létünk dimenzióiról szól ez a munka? A sarkok, mint a horizontális (földi?) kiterjedés jelzései, a behatároltság, a mulandóság, az elválasztás zárójelei. Az oszlopok a végtelen lehetőségét (a lélek halhatatlanságát?) sugallják.

Tatai Erzsébet

PETER WEIBEL: Virtuális világok, avagy a művészet hipotetikus természetének és a tárgyi világ azonosság-hiányainak bizonyítása

Interaktív komputeres installáció

DOROTTYA UTCAI KIÁLLÍTÓTEREM
november 11–december 5.

A magyarországi művészeti életben ritkán láthatók interaktív művek, olyan installációk, melyeknek főszereplője és fő témája a néző. Peter Weibel munkáinak egyik kulcsszava több mint két évtizede a kommunikáció, az alkotás és befogadás, a jel és jelentés közti összefüggés. A hatvanas évek vége óta a filozófia és a művészet alapkérdéseit, a mű, az alkotó, az eredetiség és azonosság problémáját egyre újabb médiumok felhasználásával kutatja. Jelenleg éppen a legmodernebb komputertechnika segítségével. A cselekvő befogadó, jobban mondva felhasználó már attól a pillanattól fogva szembesül ezekkel a kérdésekkel, amikor belép az installáció terébe.

A címben aktivitásra felszólított nézőt lesötétített tér fogadja, az egyetlen fénykibocsátó felület a keskeny terem közepén álló vetítővászon, mely a néző tekintetét a virtuális világok felé vezeti. Már a kiállítóterembe lépés is döntés eredménye: elfogadjuk-e a kiállítás játékszabályát, hogy ez itt a világ többi jelenségétől elválasztva, a művészet bemutatásának színtere vagy kívül maradunk rajta, úgy a teremben is rajtunk áll, megtesszük-e a következő határátlépést, kiválasztjuk-e a művész által felkínált virtuális világok valamelyikét, melynek irányításában később részt kell vennünk. A látogató a valós világ (a kiállítóterem realitása) és három virtuális világ közül választhatja ki saját –ideiglenes –létmódját. A vetítővászon előtt fekvő szőnyegen egy-egy vörös, kék és zöld, illetve huszonhat szürke pont található, mindegyikük alatt a padlóba épített érzékelővel. Ha a néző mozgása közben elkerüli a három színes pontot, a realitás talaján marad. Ha kiválaszt egyet és rálép, akkor további lépéseivel egy virtuális világban irányíthatja a vetítővásznon megjelenő formákat és azok mozgását. Az érzékelők egy komputerrel vannak összekötve, melynek digitális információit a terem végében elhelyezett projektor a vetítővásznon grafikusan jeleníti meg, elénk tárva a három választható világot: a *tér világát*, a *szövegét* és a *tárgyakét*. A nézővel kapcsolatot teremtő installáció így maga is három részből áll: az érzékelők, az érzékelés adatait feldolgozó számítógépes program és a vetítés képei. Az egyes virtuális világok berendezettsége teljes mértékben a nézőre vonatkoztatott, megegyezik legegyszerűbb mindennapi környezetünk elemeivel: a nyelvet reprezentáló szöveg-világban betűk, az ezekből összeálló szavak és mondatok láthatók; a tér-világban egy üres dobozszerű tér; a tárgy-világban pedig asztal, szék és egy arc. A néző a szürke érzékelők segítségével a megjelenő betűk, tárgyak, térelemek mozgásirányának, arányának, forgásának teljhatalmú, de nem teljesen tudatos irányítója lesz, megcsavarhatja, vagy akár hullámmozgással vibráltathatja a látszatvalóság elemeit. A szövegek, a tér és a tárgyak a néző közbelépésével a mindennapi tapasztalatoknak ellentmondó törvényeknek engedelmeskednek, a felismerhetetlenségig elváltoznak, hogy aztán újrarendeződjenek.

A *szöveg-világ* a nyelv rendszerét modellezi. A virtuális világ talaján, hasonlóan az írógép billentyűzetéhez, az ábécé huszonhat betűje válik aktiválhatóvá: az érzékelőre lépve a néző egy betűt választ és hoz mozgásba, mely hátrahagyva hasonmását, elválik a képzeletbeli talajtól. A programozó minden egyes betűhöz egy-egy szót rendelt, melynek további betűi a kezdőbetű kijelölésekor szintén felemelkednek és együttesen „szó-szoborrá állnak össze. A szavak a Weibel által művelt tudományágak, a matematika, fizika, filozófia és a számítástechnika szókincséből származnak (pl. Identity, Symbol, Code, stb). A betűk a térben lebegve összekeverednek, a szó olvashatatlanná válik, bár értelme többnyire megfejthető marad. Egy idő után - ha esetleg egy másik néző jelenik meg párhuzamosan, az érzékelőkkel kapcsolatot teremtve -, egy másik szó is olvashatóvá válik, a két szó pedig egyszerű kötőszavak („is, „has, „seems) segítségével mondattá alakul. A mondatok rendszere ezután felbomlik, a szavak ismét "szó-szoborrá" változnak, végül szétesnek és visszatérnek eredeti betűállapotukba.

A *tér-világban* a nézőt egy doboztér belseje fogadja magába, egy nyitott kocka öt belső lapja veszi körül, egyelőre mozdulatlanul. Az érzékelővel kontaktusba lépve a falakból a doboz formájával azonos, kisebb, fekete és kék színű elemek szakadnak ki és a bejárt útvonaltól függően hol lassan, hol felgyorsulva törnek a tér belseje felé, látszólag a néző irányába. A megszülető kockák a gravitáció törvényeinek ellentmondó elveknek engedelmeskedve veszik körül az egyszerre aktív és passzív (mert nem tudatosan irányító) nézőt, különböző, előre beprogramozott csoportokat hozva létre. Az üres tér önmaga képével teliti önmagát, a virtuális anyag kialakulását meghatározó, szigorú, a művész által kialakított szabályainak megfelelően. A kép minden egyes beavatkozásnál újrastrukturálódik, pozitív és negatív formalehetőségek váltogatják egymást,

így a virtuális világ folyamatosan többértelmű marad.

A *tárgyi világba* lépve a felismerhetetlenségig eltorzult tárgyak jelennek meg, folyamatos forgással, színüket és anyagi tulajdonságaikat a háttérrel cserélve. Nagy sebességgel változtatják irányukat, lassan felismerhető képződményekké válnak: asztal, szék és arc, melyek megsokszorozódva és egymásba olvadva csak együttesen értelmezhetők. A néző ebbe a képbe lép be, arányt, perspektívát, színt, mozgást irányítva lépéseivel. Minél több érzékelőre lép, annál zűrzavarosabb lesz a tárgyi világ megjelenése. A program végén az addig felismerhetetlen szemek előrenyúlnak, zöld, vörös sugárnyalábokat rajzolva a környezetet letapogató tekintetté válnak.

A néző bevonásával készülő interaktív művek a hetvenes évek elején, a videókorszak kezdetén jelennek meg Peter Weibel munkáiban. Egyik első ilyen műve az 1973-as *"Az identitás keresztre feszítése"* című videó-installáció, melynek kiindulóhelyzeteként a néző egy kereszt formájú szobor előtt áll, melyhez egy kamera kapcsolódik. A kamera csak abban az esetben kapcsol be, ha valaki kiterjesztett karokkal lép a kereszt elé, Krisztust imitálva. Aki ezt megteszi, egy monitoron láthatja önmagát a kereszt közepén.

A kommunikáció és a véletlen összefüggése már első munkáitól kezdve Weibel egyik fontos témája. A bécsi akcionisták 1967-es kollektív fellépésén adta elő az ezt a problémát feszegető *ZOCK-Exercises* című akcióját. Újságkivágásokkal kötötte be a szemét, úgy gépelte le előadását, anélkül persze, hogy tudott volna vakon gépelni, majd a leírt szöveget szó szerint felolvasta. Mostani installációjában az írógép billentyűzetét a komputer tasztatúrájának modellje helyettesíti. A néző, cselekedeteinek hatását ugyanúgy nem tudja kiszámítani, az útvonalat az érzékelők felett ugyanúgy "vakon" járja be, mint a huszonhat évvel ezelőtti akcióban maga a művész.

A mű és a befogadó közti kapcsolat itt azonban többrétegű, egyrészt, mert maga a médium bővült, másrészt mivel a dialógus több relációban folyik: néző és érzékelő, komputer és néző, esetleg néző és néző között. Az érintkezési ponton, az egyik oldalon az érzékelő áll, nagy billentyűzetként, a másikon pedig a felhasználó, minden kommunikációs eszközével. A néző reális térbeli mozgása mozgást hoz létre a virtuális világokban, a vetítővásznon is, de a rendszer, más nyelvet beszélő, gondolkodó szerkezetként, igazából nem a felhasználóval kommunikál. A billentyűzet a néző számára előre ismeretlen jeleket tartalmaz, ezért visszacsatolásra csak minimális lehetőség nyílik.

Mélyi József

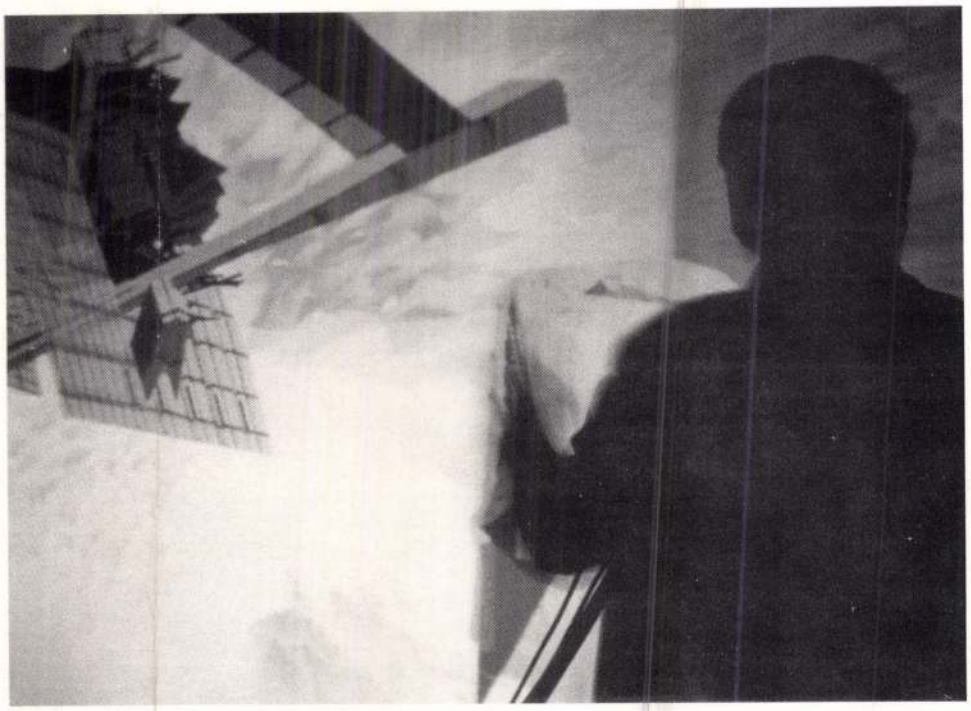

Peter Weibel, fotó: Rosta József

Peter Weibel, fotó: Rosta József

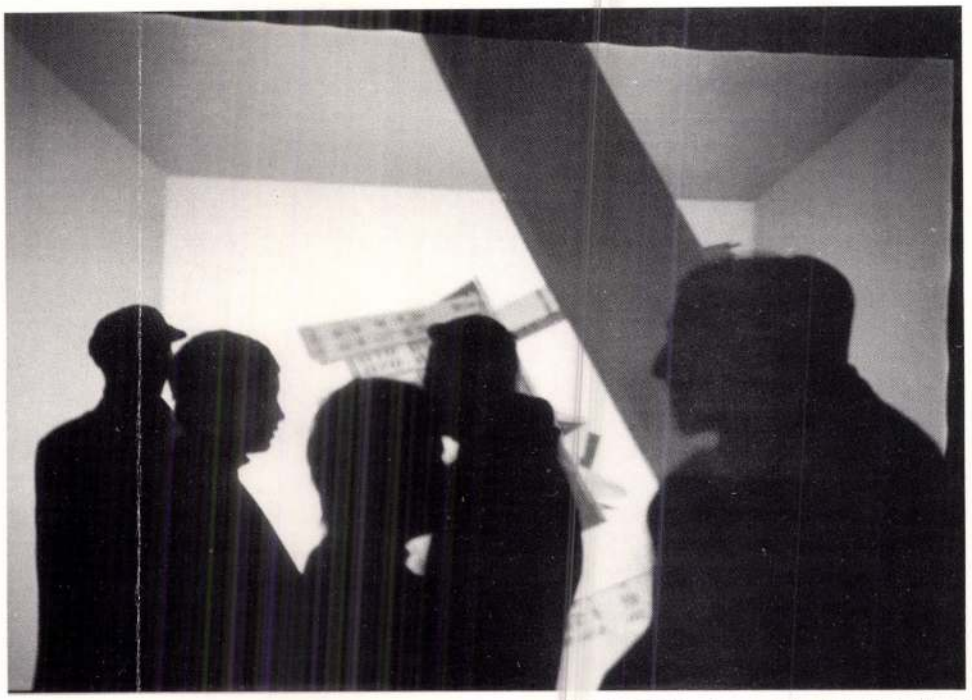

Peter Weibel kiállításának megnyitója, fotó: Rosta József

FRANCIA BÁBOSOK BUDAPESTEN

június 23-30.

1996 június 23-30 között Budapesten rendezik meg a XVII. Nemzetközi Bábművész Kongresszust és Fesztivált, amelynek keretében Utcai és Vásári Bábjátékos találkozót szervez a magyar Bábjátékos Egyesület. A Vajdahunyad várában magyar és a külföldi bábosok minden délelőtt Vitéz László, Kasperle, Pulcinella és Punch játékokat adnak elő. Ebben a sorban első hely illeti meg a franciákat: Polichinelle és fiatalabb báb-testvére, Guignol világhírű hősei a francia bábos hagyománynak. A magyar Bábjátékos Egyesület és a Magyarországi Francia Intézet a műfaj néhány jeles képviselőjét kívánja bemutatni a magyar közönségnek. Philippe Casidanus Párizsban él, a hagyományos Polichinelle játék mestere. Egyszemélyes színházában mindig Polichinelle győz, akár rendőr, akár a halál az ellenfele. Louis Caron a marsailles-i Guignole-játék klasszikusa. Több mint fél évszázada népszerűsíti az eredetileg Lyonból származó takácslegény alakját, cseltevéseit. A hetven éves mester ma is fiatalos lendületű játéka a régi vásárok hangulatát idézi. A rangos magyar és a külföldi társulatok bemutatói közül kiemelkedik Massimo Schuster társulatának, a Théâtre de l'Arc-en-Terre-nek az előadása, amelyet az Andrássy út 3-ban mutatnak be.

MARIONNETTISTES FRANÇAIS À BUDAPEST

23-30 juin

Le XVIIème Congrès et Festival International des Marionnettistes aura lieu cette année à Budapest, du 23 au 30 juin 1996. C'est dans le cadre de cette manifestation que l'Union Hongroise des Marionnettistes organise une rencontre de Marionnettistes de Rue et de Foire. Des représentations mettant en scène les personnages de Vitéz László, Kasperle, Pulcinella et Punch seront données dans le château de Vajdahunyad tous les matins par des artistes hongrois et étrangers. Les français détiennent la première place parmi ces derniers, avec Polichinelle et son "petit frère", Guignol, les deux héros de renommée mondiale de la tradition française. L'Union Hongroise des Marionnettistes et l'Institut Français à Budapest profiteront de l'occasion pour présenter au public hongrois quelques-uns des grands représentants du théâtre de marionnette français. Philippe Casidanus est un maître du spectacle de Polichinelle traditionnel. Les spectacles de Louis Caron sont des classiques du théâtre de Guignol de Marseille. Cela fait plus d'un demi-siècle qu'il popularise le personnage de cet apprenti tisserand originaire de Lyon et les intrigues dont celui-ci est l'auteur. La représentation du Théâtre de l'Arc-en-Terre, avec la troupe de Massimo Schuster, qui aura lieu au 3, Andrássy út, est l'un des spectacles majeurs de ce festival présentant des ensembles renommés hongrois et étrangers.

SZABICS ÁGNES KIÁLLÍTÁSA

Június 25 - július 19.

EXPOSITION D'ÁGNES SZABICS

25 juin - 19 juillet

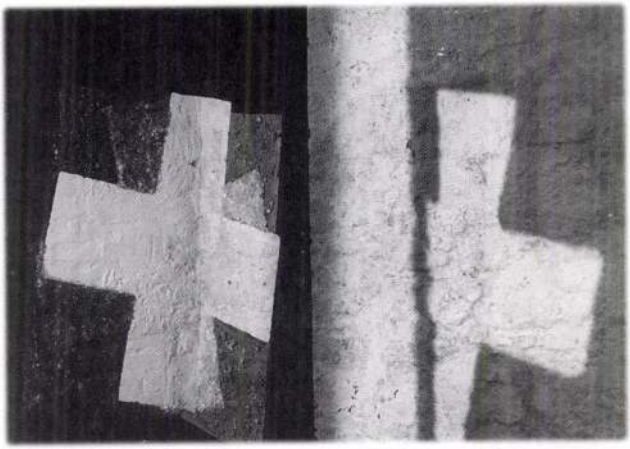

SZABICS Ágnes

1967 november 22-én születtem Budapesten. 1991-ben diplomáztam. Jelenleg a GYIK-műhelyben és a Budapesti Tanítóképző Főiskolán tanítok. Tagja vagyok a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének és a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának. -Írja magáról Szabics Ágnes.

"Munkáinak átgondoltsága, és némelyikben magának az alkotó folyamatnak az érzékeltetése, arra utal, hogy bizonyos értelemben erősen kötődik - még ha talán nem is tudatosan - ahhoz az őelőtte járó generációhoz, amelynek munkásságára nagy hatással volt a conceptual-art. Azonban az egyszerű, természetes anyagok sajátosan érzéki kezelése - amely olyannyira jellemző rá - már korosztályának sajátja."

(Szemadám György)

Agnes Szabics, à propos d'elle-même :
"Je suis née à Budapest le 22 novembre 1967. J'ai obtenu mon diplôme en 1991. J'enseigne, en ce moment, à l'Atelier GYIK et à l'Ecole Normale Supérieure de Budapest. Je suis membre de la Société Nationale des Artistes Hongrois et du Studio des Jeunes Artistes."

"Le caractère réfléchi des œuvres d'Ágnes Szabics et la représentation, dans certaines d'entre elles, du processus-même de création indiquent que l'artiste est attachée, dans un certain sens, et peut-être sans le savoir, à la génération qui l'a précédée, et dont le travail fut fortement influencé par le Conceptual Art. Toutefois, le traitement sensuel de matières simples et naturelles qui démarque son travail la relie à sa propre génération. "

(György Szemadám)

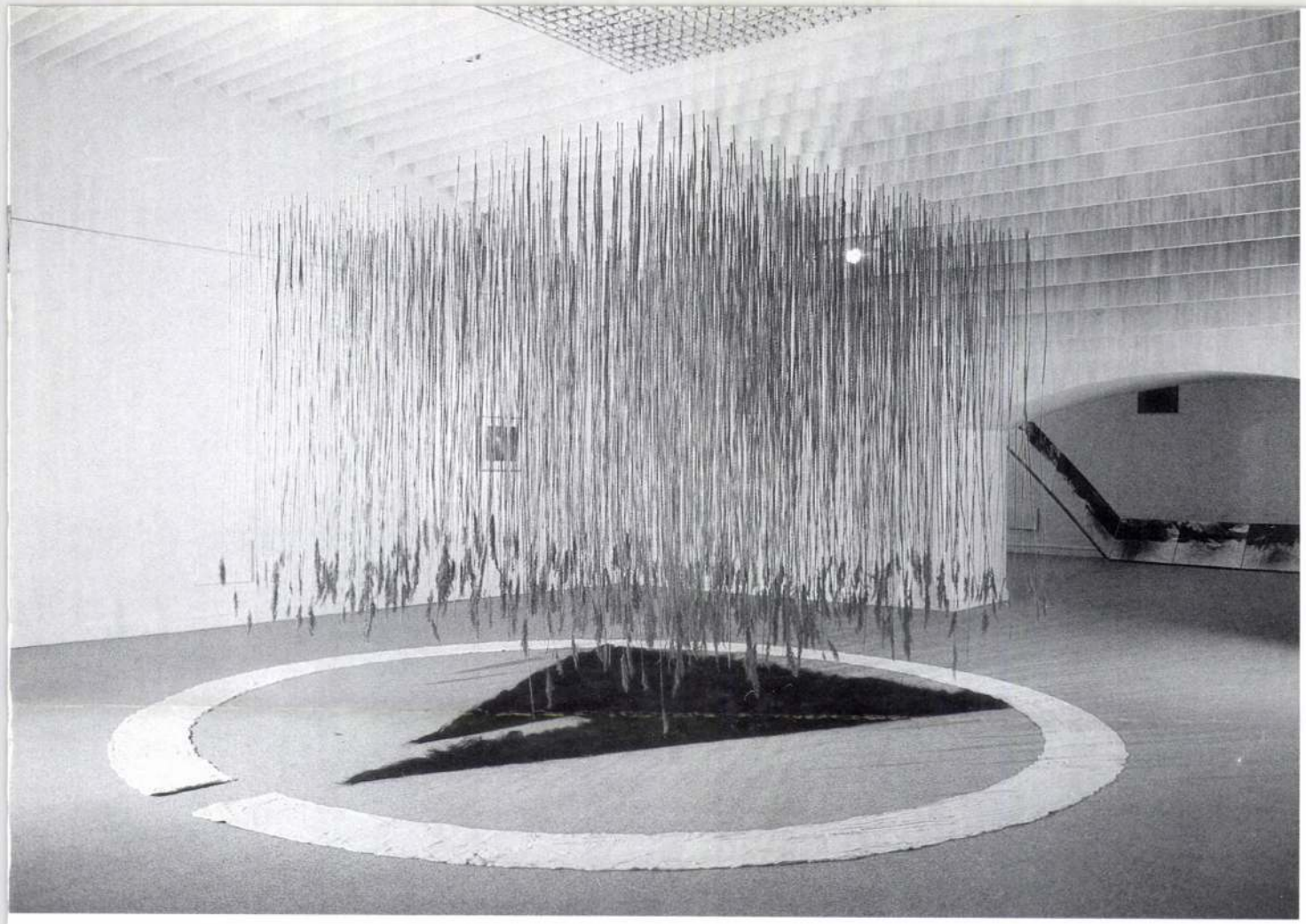

Németh Ágnes: Cím nélkül, 1996, gipsz, fekete lószőr, 900 szál nád, 6 m×6 m

A látszólag tökéletes formák, a kocka, a kör közül egyik sem volt teljesen zárt, tökéletes, mindegyik részben nyitott, vagy vágott volt, ezzel is játékosan a nőiségre utalva.

Németh Ágnes bemutatott szobrai is szinte kizárólag olyan, az élet és a halál határán álló növényi, vagy a testből kinövő, de attól szemléletünkben elválasztott, nem a test részeként elfogadott állati anyagból készültek, – pata, sörény, farokszőr – melyet a közfelfogás a *testiség,* a szexualitás fogalmaihoz kötve lenéz. Ezek a ,,testrészeink'' holtnak tűnnek, de a halál után is továbbnőnek, így bár a halálhoz is kapcsolódnak, de a rendíthetetlen és megállíthatatlan életerő és idő szimbólumai. A gusztustalannak ítélt, a fejen, a lábon vagy a szemérem környékén lévő, sokszor az anyagi rothadáshoz közel, a sárban taposó szaru-szörzetborítóknak elengedhetetlenül fontos védő szerepe van, amely nélkül az állat elpusztulna. A ló farka például a kórokozók, a legyek, a hideg ellen védi a lágy részeket és segít az egyensúlyozásban és a futásban. Ezek a védő-óvó funkciójú anyagok egyben felidézik a nemzetközi női művészetben oly gyakori utalásokat a nő ilyetén szerepkörére.

A természeti anyagok alkalmazásának inditékát – túl ezen – Németh Ágnesnél *két élmény:* a természetközelben eltöltött gyermekkor és a lovaglás mind a mai napig tartó imádata adja, amelyekről azt tartja, hogy még közvetlen érzéki és spirituális teljességében, egóját feladva élte-éli meg a valóságot, s amely nem pusztán művészetének kiindulási pontja, hanem olyan egzisztenciális szükség, amely egyenrangú a műalkotással. Az installációt ezért egészítette ki az a természet energiáival való azonosulást jelképező fotómontázs, melyen a művész és egy ló párás lehellete egyesült.

A szobrok ugyanúgy szentélyszerű teret képeztek, mint az installáció. A tér középpontjában egy újabb, az élet és halál örök körforgását megtestesítő, a víz életprincípiumából kihajtó zöldvesszőből font és a minden holtat befogadó földből származó gipsszel betapasztott oltárszerű alkotás, a *Lélekhajó* függött. A szakrális-mitikus művészet feleleventési vágya sokszor a nosztalgia veszélyét rejti, melyet Németh Ágnes az egyszerű hétköznapi anyagok és a kézműves eljárások alkalmazásával igyekszik elkerülni. Minden szobrában egy hétköznapi, de szimbolikusan is értelmezhető használati tárgyból, egy-egy fonott *csapda-, vagy varsa-formából* indul ki, azt nagyítja fel, sokszorozza meg, mindig megőrizve az eredeti formát, melyet egyenrangú félnek tekintett alkotótársával, egy dunai vesszőfonó mesterrel együtt készítenek. Így, bár kötődik a modern szobrászat formai tradíciójához, a Duchamp-i ready made-hez, a szürrealista talált tárgy hagyományához és az appropriation arthoz, a kisajátítás jelenkori művészetéhez, de megőrzi a régi népi kézműves technikákat, a lassan feledésbe merülő fonásfajtákat is.

A *Lélekhajó*ban a legősibb, erdélyi csíkászok által készített bocskor-varsa formát a halászvidékeken használt vesszőkoporsó-formával kombinálta. Ezeket a koporsókat élő, zöld vesszőből fonják, s a vizes földbe temetik, azért, hogy az elhunytat minél gyorsabban visszaadják az élet-halál körforgásnak. A vesszőt borító gipsz fehér színe is a halált szimbolizálja, mivel Németh Ágnes szülőföldjén a halál színe a fehér, s a holtakat is fehérben temetik. A gipszfelületen a szobrász kezének, ujjainak lenyomata személyes vonást, érintettséget is ad a műnek. A forma nyitottságának is szimbolikus jelentősége van, ugyanis az ilyen koporsókat a használatig befeje-

zetlenül hagyják, egyfajta életszimbólumként fogják fel, melynek vesszei egyaránt mutatnak az Ég és a Föld felé.

A *Lélekhajó* halálon felülemelkedő, az élet-halál egységébe belenyugvó felfogásával szemben a *Kapu* ennek a folyamatnak a sötétebbik oldalát, a már a születésben is ott lappangó halált mutatja meg. A kapu hagyományosan is az élet és a halál, a két létforma közötti átmenet szimbóluma, mely gyakran jelenik meg síremlékeken. Németh Ágnes *Kapu*ja egy hatalmas, kívül emlő, belül anyaméh formájú női torzó, melyen a nem létből a létbe léphet a gyermek. Az anyafigura azonban szúrós, fenyegető, száraz varsákból, csapdákból épül fel, belső tere a testtől való irtózás iszonyatát, klausztrofóbiás testbezártságot sugall. Az anyaméh *Klimt* képein, s az őt inspiráló *Freud* szerint nemcsak a születés helye, de a halál fojtogató gödre is. Németh Ágnes *Kapu*jának méhében is egy nyomasztó, laboratórium vagy kínzókamraszerű tér jelenik meg, a futószalagon gyártott életet és halált jelképező, szülésnél és boncolásnál használt gumikesztyűk halmával, rozsdás vastepsivel, benne az élet vagy a magzat vize, melynek tükrében a halállal is szembesülhetünk.

Az *Álomcsapdá*ban Németh komplex módon ragadta meg, ejtette (szó szerint is) csapdába az emberben megbújó, ősi, állati energiákat. A szexuális energiát egy fallikus, *Martin Puryear* szobrait megidéző, tőzeggel bevont kónikus forma tartalmazza. Ebből indulnak ki a csapda, vagy rácsformában rendeződő nádszálak, melyek energiavonalakként teszik láthatóvá az impulzusok áramlását, melyek egy lófarokban végződnek. Az ,,erővonalakról'' kicsiny, lószőrékszer-készítő mester által kötött, perui, hopi indián, cigány mágikus csomók formáit felhasználó batyuk lógnak, melyekben az indiánok hite szerint a jó álmokat csapdába ejtő, a rosszakat elkergető szent kristályok és színpompás kövek függenek.

Németh Ágnes szobrai tudatalatti szorongásokat, vágyakat, kreatív impulzusokat és álmokat ejtenek csapdába az ősi formák, anyagok és szimbólumok segítségével, de rendkívül személyesen, a női test érzékelési formáiban megélve. Az élet és halál körforgását ragadják meg, s ezen keresztül az elveszett spirituális energiák visszaszerzésére törekszenek. *(Vigadó Galéria, 1997. X. 22–XI. 9.)*

Rajzok és karcok

IV. Nemzetközi Rajz és Grafikai Biennále, Győr

LÓSKA LAJOS

A rézkarcolás nemcsak lehetőséget nyújt a művésznek, hogy megmutassa egyéniségét, hanem a fémlapon egyenesen lehetetlennek látszik eltitkolni legbelsőbb, személyes énjének jegyeit.

Baudelaire

Dunántúli utazásaim során mindig megcsodálom Győr történelmi belvárosát, a Káptalandombot, a Székesegyházat, a főteret, a tér zárterkélyes palotáit, a Szent Ignác templomot és kedvencemet, a Karmelita templomot. Ezt tettem januárban is a téli nyárban, amikor elzarándokoltam, hogy megnézzem a *IV. Nemzetközi Rajz és Grafikai Biennálé*t.

Vannak települések, ahol ma is elő tudnak teremteni pénzt a kultúrára. Jó példája ennek a nemrégen gyönyörűen helyreállított volt Esterházy palota, ma *Városi Képtár,* ahol bemutatásra került a biennále törzsanyaga, közel ötven ország művészeinek majdhogynem másfél száz alkotása. A tetemes kollekciót nézve megállapítottam, hogy a mai világhálós, posztmodern korunkban közel kerültek egymáshoz a különböző országok művészeinek alkotásai, stílárisan nem sokban térnek el egymástól, és ez bármilyen furcsán is hangzik, aggasztó dolog, ugyanis arra érdemes figyelni, ami egyéni, ami sajátos, ami különbözik az ezredvég generál művészetétől.

A Rába-parti biennálén az egyedi és a sokszorosított munkák egyaránt bemutatásra kerülnek, ami meglehetősen zavarja a műfaji – sokszorosított grafika, egyedi rajz stb. – biennálékhoz szokott látogatót annak ellenére, hogy ha e stíluskeverés nem teszi parttalanná az anyagot, kétségtelenül színesíti, változatossá teszi a kollekciót. Többször is szóvá tették/szóvá tettem, hogy ha már nem technikai kritériumok alapján kerül megrendezésre kiállítás, akkor célszerű lenne tematikust rendezni vagy meghívásos tárlatot. Magyarországon ugyanis a miskolci sokszorosított, a salgótarjáni egyedi rajz, az esztergomi pasztell vagy a szekszárdi színesnyomat kiállítások tel-

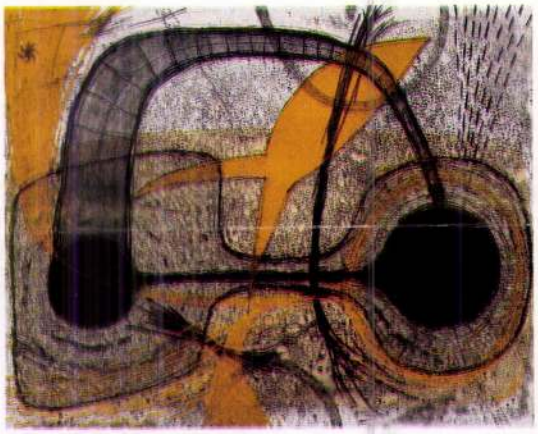

Akiko Tanguchi: Cím nélkül, 1996, 62×52 cm

jesen lefedik a grafikai műfajokat, tehát mindenképpen törekedni kell az egyéni karakter kialakítására. Fontos lenne például a közép-európai régió biennáléjának a megszervezése, melyen értelemszerűen csak e terület művészeinek az alkotásai kerülnének bemutatásra.

Az arculat kialakításánál két szempont kerülhet szóba: vagy megpróbáljuk a Föld minden jelentős grafikáját Győrbe hozni, és akkor leírhatjuk a katalógusban, hogy Albániától Zimbabweig mindenhonnan érkeztek munkák a bemutatóra, ám korántsem biztos, hogy ettől hiteles lesz a kép. A másik lehetőség a helyi sajátosságok kiemelése. Magam is régiópárti vagyok, úgy gondolom, hogy egy adott terület grafikájának alapos feldolgozása célravezetőbb a nagy területekre kiterjedő, de óhatatlanul is felszínes válogatásnál.

A győri biennálé már megtette az első lépést a specializálódás felé, mégpedig azzal, hogy indulásakor nemzetközi anyaggal jelentkezett, ezzel túlszárnyalta még a legnagyobb tradícióval rendelkező, 1961 óta működő miskolcit is, ugyanis minden szervező beérte azzal, hogy csak a honi rajzművészet vagy grafika helyzetéről ad számot. Az, hogy a győri nemzetközinek indult, kétségtele-

SZABICS ÁGNES

Víz és nád

Szabics Ágnes és Németh Ágnes kiállítása a Vigadó Galériában

STURCZ JÁNOS

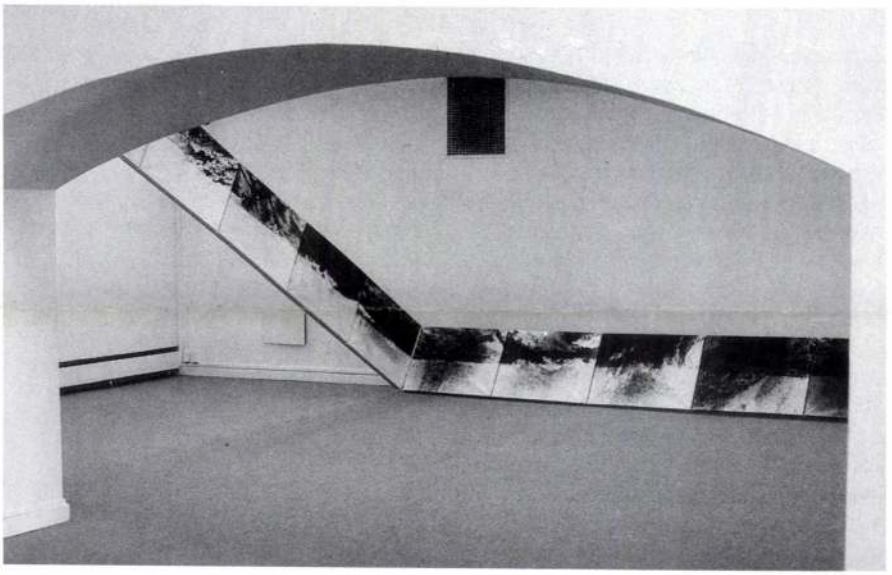

Szabics Ágnes: Kiállítási enteriőr

Bár a két Ágnes alkotásai a véletlen révén kerültek egymás mellé és különböző művészi attitűdöt képviselnek, mindketten a *térrel* foglalkoznak. Míg Szabics folyamatosan a tér konceptuális felbontására, elanyagtalanítására, egy imaginárius hiány-tér újrateremtésére, Németh a tér ősi anyagokkal és elveszett spirituális energiákkal való feltöltésére törekszik.

Szabics Ágnes az utóbbi egy-két év analitikus fotósorozataiban szisztematikusan kapcsolja egybe az utazásai során személyesen felfedezett és pszichéjében eggyé forrt távoli tereket.

A Vigadó-beli installáció egybekomponált 24 darabján két teljesen különböző, *távoli vizet*, az Atlanti-óceán romantikus, sziklás portugáliai partvidékétől övezett fenséges, szinte határtalan sós vizét és a budapesti Szilas-patak kicsiny, betonmederbe zárt, kétes tisztaságú édes vizét elegyítette a vizuális alkímia eszközeivel. A filmet újrabefűzve, úgy fényképezte őket egymásra, hogy az óceáni víz felületét a pesti patak partja, míg a Szilas vizét a portugál sziklák fedik. Földre Víz, Vízre Föld kerül. Az eljárás eredményeképpen absztrakció és ábrázolás határán lebegő, gazdag textúrájú festői képekhez jutott, melyek egy térkonstrukcióban szorosan egymás mellé illesztve, könnyed, anyagtalan kontinuumot hoznak létre. Az egyes képek alapvetően absztrakt hatásúak, de a felismerhető realisztikus részletek, felületek révén utaló jelleget is hordoznak, s a tengerparti sziklák néhol őskori barlangfalakká zárulnak össze, vagy szelíd patakokká alakulnak.

A távoli valóságos terek összekapcsolásával a szemünk előtt egy földrajzi határok fölötti, irreális, mégis érzéki, a víz hullámzásával párhuzamosan állandóan ide-oda mozgó, egyszerre külső és belső, *képzeletbeli tér* születik meg. Ahogyan korábbi, szélsőséges alul- és fölülnézetet alkalmazó munkáin, úgy Szabics itt is a szimbolikus értelmű lent és fent segítségével lép ki a valóságos térből és egy a Duchamp-i infravékonyhoz hasonló lét és nemlét határán egyensúlyozó szellemi teret, u-toposzt hoz létre. A két motívum látszólag kioltja egymást és a művész a Semmihez érkezik. Valójában a két faktúra, a két tájképi

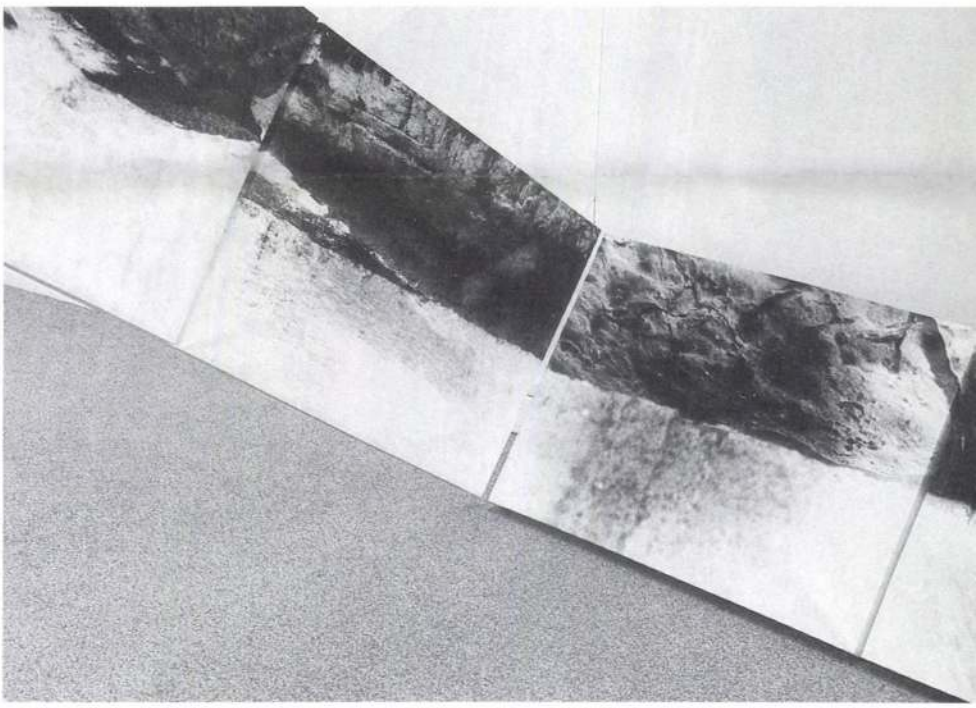

részlet egymást fedéséből, a két elem tautológikus egyesüléséből az eredendő *Egység* teremtődik újra, annál is inkább, mivel a képek síkján a két ősprincípium, a Föld és a Víz párosul. Mindez a szándékosan nem-mitikus, személytelen, mechanikus művészi alakítás segítségével szinte észrevétlenül, rejtve játszódik le.

Szabics fotóinak – még ha a motívum kiválasztásánál nem is zárható ki az esztétikai szempont – nincs esztétikai célja; a képen hordozott valóságdarabkákat *logikai-meditatív eszközként* használja. Ám a szigorúan racionális szisztémán belül a véletlen erejére is bízza, hogy az alakítsa, roncsolja vagy éppen teremtse újjá az egyesülő motívumokat és az esztétikumot. Így az eredeti intenció ellenére a végeredménynek határozott festői-fakturális minősége van.

A képeket a művésznő egy installációba, megdöntött téglalap alakú térkonstrukcióba is rendezte, így a rajtuk megjelenő külső, természeti tereket a mesterséges építészeti belsőtérrel is összefüggésbe hozta, s a fotók négyszögletes tereibe zárt vizekkel egy hatalmas megbillent akváriumhoz hasonló tér-a-térben helyeket hozott létre. A fényképeken megjelenő vizek szintje azonban a fotók elmozdítása ellenére – az emberi leképzés merevségét mutatva – nem mozdult el, az egymásra kerülő vizek az ábrázoláson képletesen befagytak, mozdulatlanná váltak. A tudatunkban rögzített, tájékozódásunkhoz elengedhetetlen *vízszint* így az installációban megdőlt, az emberi megismerés és ábrázolás relativitását és esetlegességét jelezve. Ez a ferde „vízszint" meghatározhatatlanul imbolygó, ambivalens téri érzést váltott ki a nézőből, a kompozíció egyszerre látszott felemelkedni és lesüllyedni, de még inkább önálló szellemi létezőként szabadon lebegett a kiállítás terében. Az installáció nem oldotta fel a feszültséget, nem zárta le a mozgás irányát.

Németh Ágnes: Kapu, 1995,
fonott fűzfa, színes földek, magok, ólomkatonák, kórházi gumikesztyűk, víz, 180×120×160 cm

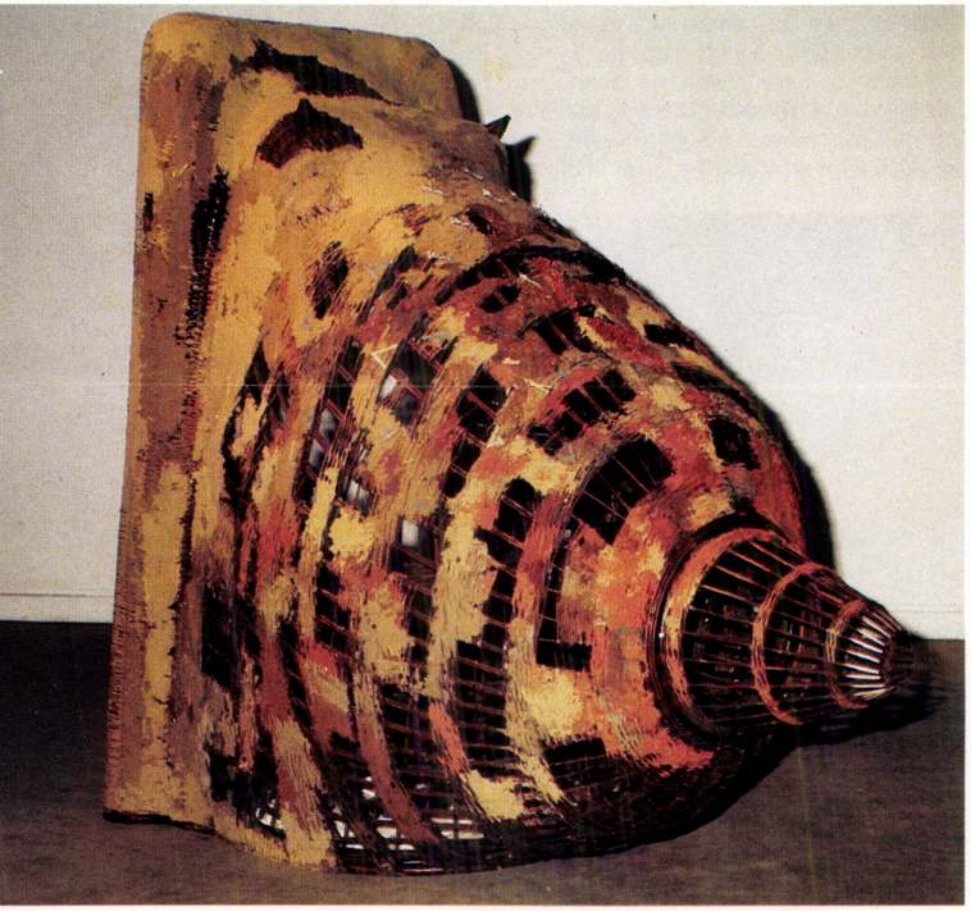

Bár Szabics manipulált fotómunkáinak látszólag nincs ábrázolási célja, alkotásaiban folyamatosan felhasználja a *leképzés* elméleti paradoxonait, legegyszerűbb, kettősségen alapuló eljárásait, az árnyékot, a tükörképet, a vetítést, az egymásra fényképezést. Ebben a művében a vizek és terek egybekomponálása által áttételesen, a vizuális leképzés segítségével „ábrázolta" azt a bonyolult belső pszichikai-szellemi folyamatot, melyben a különböző külső terek a szubjektum, a belső tér részévé válnak. Kihasználta az ábrázolás mágiáját, a víz és föld megidézésével átalakítva a belső teret, más anyaggá változtatva át a kiállító tér levegőjét, s kihasználva azt is, hogy az elemek fotón történő mágikus egymásra rétegzésével szellemi rétegek hozhatók létre. A horizonttal, a perspektívával, a térrel való játék *Jan Dibbets*et is idézhetné, azonban Szabics munkáin a hetvenes évek mediális kutatásainak konceptuális szigora enyhült, s helyébe egyfajta festői érzékenység, finom fakturális hatások, s rajtuk keresztül bizonyos asszociatív utalások léptek.

Németh Ágnes is szorosan a víz szimbolikájához kapcsolódó, a *férfi és női princípium* egyesüléséből születő mítikus teret hozott létre. Az ő tere nem anyagtalan, konceptuális és nyitott, mint Szabicsé, hanem súlyos anyagiságú, gazdag jelentésekkel terhelt természetes anyagokkal és szakrális, ősi szimbólumokkal telített. Olyan zárt ikonográfiát alkalmaz, melyben az organikus anyagokat elvont, geometrikus jelekké, egyben a két nemi princípiumot jelképező szimbólumokká alakította. A mű középpontjában egy 900 szál, esőzuhatagszerűen a térbe függesztett *nád*ból megformált *kocka* állt, mely a hagyományos emblematikában a világ, az Isten és a férfiprincípium jelentését hordozza. Testetlensége, lebegése a levegő, az ég (és az erdők) férfi isteneit idézte, de mint a négy elem, a víz, a föld, a levegő és a Nap tüzének egyesüléséből származó organizmus, a világ teljességének szimbóluma is. A náderdő maszkulin princípiuma alatt egy, a női nemiségre profán-pimaszul utaló lószőr-háromszög feküdt, s a két nem egységét az őket körülölelő gipszkör sugallta, amely a szellemiség, a kettősségből keletkező tökéletesség jelképe. A nemiség közvetlen testi oldalának lószőr háromszög által felidézett női oldalát a sarokban álló, fallikus jellegű kettős oszlop ellenpontozta, melyek közül az egyik lókörmökből és sörényekből készült, a másikon pedig a nemiségben is jelenlévő rabságot-birtoklást és fájdalmat megidéző lóbillogokból létrehozott absztrakt szépségű hieroglifszerű titkosírás jelent meg.

GALÉRIA

GALLERY

Budapest V.,
Apáczai Csere János utca 5.
Telefon: (00-361) 117-05-41

A HOTEL MARIOTT MÖGÖTT, AZ UDVARBAN BALRA
BEHIND HOTEL MARIOTT, LEFT IN THE COURTYARD
HINTER DEM HOTEL MARIOTT, IM HOF NACH LINKS

Készült a Budapesti Tavaszi
Fesztivál támogatásával

Nyitva:
Kedd—Szerda—Csütörtök—Szombat: 10–13-ig
Péntek: 11–17-ig

Open:
Tu, We, Th, Sat: 10 am.–1 pm.
Fr: 11 am.–5 pm.

Öffnungszeiten:
Di, Mi, Do, Sa: 10–13 Uhr
Fr: 11–17 Uhr

©MSZH Nyomda és Kiadó Kft.

JZABICS Ágnes

GALÉRIA

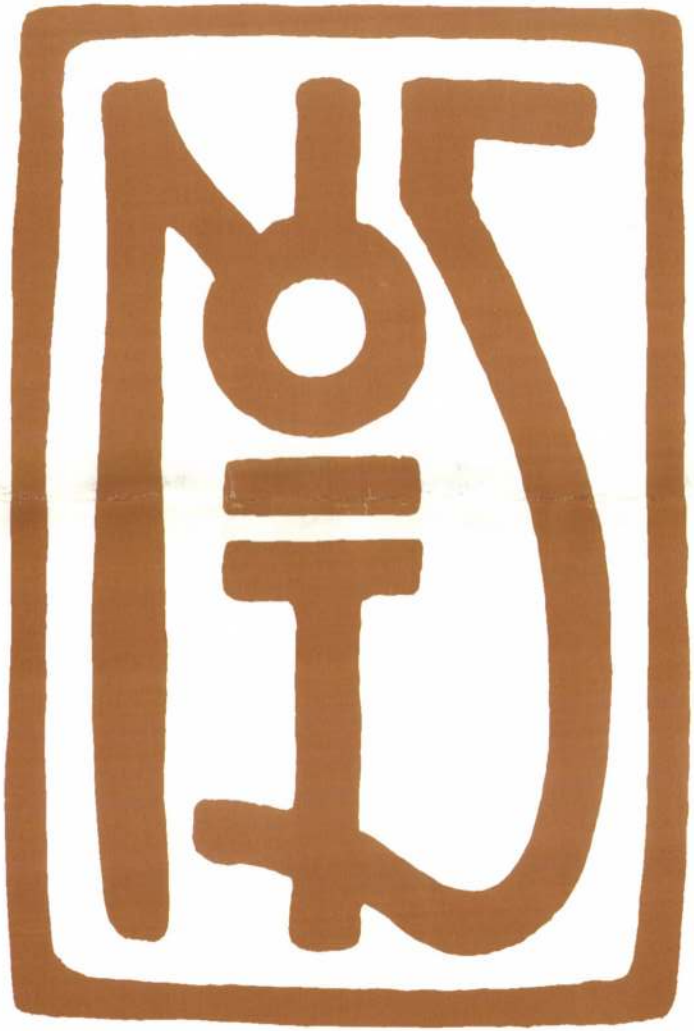

GALLERY

SZABICS ÁGNES KIÁLLÍTÁSA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:
LÉVAY JENŐ
1995. MÁRCIUS 10-ÉN
PÉNTEKEN 17 ÓRAKOR

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ:
1995. MÁRCIUS 31-IG

VÍZPRÓBA
Kiállítássorozat az Óbudai Társaskör Galériában
és az Óbudai Pincegalériában

WATER-ORDEAL
A series of exhibitions at the Óbuda Club Gallery
and at the Cellar Gallery in Óbuda

Budapest
1995

A kiállítás támogatói:
Fővárosi Képzőművészeti Alap
Nemzeti Kulturális Alap
Soros Alapítvány

SZABICS Ágnes

VÍZPRÓBA XI.

WATER ORDEAL

ÓBUDAI TÁRSASKÖR GALÉRIA

Budapest, III. Kiskorona u. 7.

SZABICS ÁGNES

kiállítása

Megnyitó: 1995. augusztus 2-án

18 - 20 óra között.

Megtekinthető 1995. augusztus 27-ig,
hétköznap 14-18, szombat-vasárnap 10-18 óra között.
Hétfőn zárva.

VÍZPRÓBA
Kiállítássorozat az Óbudai Társaskör Galériában
és az Óbudai Pincegaléria

WATER-ORDEAL
A series of exhibitions at the Óbuda Club Gallery
and at the Cellar Gallery in Óbuda

Budapest
1995

A kiállítás támogatói:
Fővárosi Képzőművészeti Alap
Nemzeti Kulturális Alap
Soros Alapítvány

VÍZPRÓBA

XI.

WATER ORDEAL

ÓBUDAI TÁRSASKÖR GALÉRIA

Budapest, III. Kiskorona u. 7.

SZABICS ÁGNES

kiállítása

Megnyitó: 1995. augusztus 2-án

18 - 20 óra között.

Megtekinthető 1995. augusztus 27-ig,
hétköznap 14-18, szombat-vasárnap 10-18 óra között.
Hétfőn zárva.

M. TÓTH ÉVA: SZABICS ÁGNES

Ágnes a pincében

■ A fülbevalója jutott eszembe. Az a szokatlan konstrukció, ami a bal füléből lógott gyakorta, az évfolyam hölgytagjainak heves érdeklődését kiváltva. Ha jól emlékszem, egy tanítványa készítette, egy gyerek, akit már feltehetően áthatott az ágnesi pedagógia szelleme. Ugyanis Ágnes, nem sajnálva időt és energiát, az „Iparon" lehúzott öt esztendő alatt — mintegy mellékesen — gyerekeket nevelt boldogabb emberekké.

Úgy is mondhatnám, hogy önálló kreatív programot valósított meg szakköri foglalkozásokon, s ekképpen vizuálisan formálta a tanulóifjúságot, de nem mondom. Az az örömzenélés, amit a gyerekekkel művelt, messze több volt ennél: a szabadság nagy lehetősége valamennyiük számára, beleértve Ágnest is. Sosem láttam őt akcióban, a létrejött műveket azonban sokszor elirigyeltem, akárcsak később Ágnes önálló műveit.

Irigységem nem az a sárga, gyűlölködős fajta, hanem derűs vágyakozás, ami a jó dolgok iránt fogja el az embert. És ha mi, léha főiskolások annak idején kicsit lököttnek tartottuk Ágnest, aki ahelyett, hogy művészi kiteljesedésén fáradozott volna éjt nappallá téve, inkább kölköket idomított szorgalmasan, nos ha bármi ilyet gondoltunk, nem jól mértük fel a helyzetet. Mert Ágnes — talán a gyerekek surgárzó közelsége révén — maga is gyerek maradt, aki immár művésznek álcázva keres ürügyet arra, hogy játékaiba bevonja a „fölnőtteket.".

Mint tudjuk, a Játék borzasztó komoly dolog. Hallatlan fantáziát és fizikai aktivitást igényel, kitartást és következetességet, valamint képességet a választásra a lehetőségek keresztútjain. A Játékban a véletlent kell tudni egyensúlyban tartani a tervezettel, precíznek muszáj lenni, s nagyvonalúnak ugyanakkor. Új világokat kell megalkotni, új pályákat kijelölni, új harmóniákat összecsendíteni.

Az Óbudai Társaskör pincéjében a fentiek jegyében mutatkozik meg Szabics Ágnes univerzuma, melyben minden tényezőnek meghatározott helye van, akár a periódusos táblán az elemeknek. Első pillantásra túlságosan is érthető a felépítmény, ám a betévedt utazó, ha a látvány szépségeivel már kielégítette esztétikai éhségét, még meglepő felfedezéseket tehet. Titokzatos vonatkozási rendszerben kelnek életre az archaikus kőrakások, a MÉH-telepi-konstruktivista képződmények és a köztük feszülő üveglapok, melyek a tér egy-egy pillanatát örökítik meg az ezercsontú vasfüggők és az egymásra halmozott kövek közös történetében. Az izgalom, ami rövid bolyongás után erőt vesz az utazón, a rejtvényfejtés bűvöletéhez hasonló.

Számtalan nézőpontból számtalan új kérdés merül fel, s minél tovább kering a kívülről jött ebben a csillagrendszerben, annál inkább eggyéolvad vele. A látványos mozdulatlanság mozgó tényezőjévé lesz, nézőből alkotóelemmé, társait, a tárgyakat, önkéntelenül megérinti, hozzájuk hajol és közéjük illeszkedik, egyszóval megtörténik a kapcsolatfelvétel.

Kivételes teljesítmény egy művésztől ilyen mértékű aktivitásra serkenteni közönségét, és jó diplomáciai érzékre vall a kezdeményezés gesztusa. Bár kétlem, hogy Ágnes ezt előre kigondolta. Ő egyszerűen csak ilyen. Tehetséges ember.

Szovott háromszögek

■ Van a kitüntetésnek, az érdemrendnek és a többi plecsninek egy hegyére állított háromszögletű színes textilrésze, amely arra szolgál, hogy kabáthajtókán vagy az egyenruhán rögzíteni lehessen a fityegő fém érdemrendet.

Az átkosban sokszor lehetett kitüntetésekkel teleaggatott embereket látni a televízióban. Emlékszem például, hogy milyen jól mutattak Leonyid Brezsnyev revers-jén az érdemrendek. Nos, a kitüntetéseknek ez a kis felső textil háromszögrésze ihlette meg *Lencsés Idát*, aki a nyolcvanas évek végén bennük találta meg nagy motívumát, azóta szövi háromszög alakú gobelinjeit, melyekből most egy csokorra való (pontosan 11 gobelin, 2 terv és 1 térkonstrukció) látható a *Dorottya Galériá*ban. Lencsés Ida akkor érkezett a pályára, (1983-ban fejezte be az Iparművészeti Főiskolát), amikor már látszott, hogy leszálló ágba kerül a hatvanas évek vége óta jelentős szerepet játszó kísérleti textil. 1988-ban *Eleven textil* címmel megrendezték a Műcsarnokban az experimentális textil eredményeit bemutató összefoglaló tárlatot. Ezen volt látható *Szenes Zsuzsa Sorompója*, mely kvázi jelképesen is lezárta a magyar textilművészetnek ezt az igen eredményes korszakát.

A kísérleti textil teoretikusai nagyon haragudnak a falikárpitokra, afféle úri cifraságoknak tartották azokat. Valószínűleg tisztes és hosszú történetük is idegesítette őket, (emlékezzünk csak az 1100 körül készült bayeux-i kárpitra, illetve az azóta szőttekre, mondjuk *Ferenczy Noémi* alkotásaira), és ha tehették jól elverték a port e műfajon.

Szerencsére akadtak megszállottak, akik a textil nélküli textil időszakában is szorgalmasan szőttek, mint például *Péreli Zsuzsa* vagy *Nagy Judit*. Az avantgárd textil leáldozása után posztmodern korunkban pedig ismét megnőtt a gobelin szerepe, többek között *Hauser Beáta* vagy éppen *Lencsés Ida* munkásságának köszönhetően.

Sőt napjainkra a gobelin funkciója is megváltozott; már nem rideg-hideg tereket burkolnak vele, és nem is a főúri pompa jelképe, funkciója ma inkább a táblaképhez hasonló, és formája is igen változatos.

Lencsés Ida művei is elsősorban textilképek, melyek harmonikus színvilágukkal, nonfiguratív motívumaikkal és az anyag eredendő puhaságával andalítják el a nézőt; klasszikus értelemben szépek, finomak, nőiesek.

Ha már most alaposabb pillantást vetünk ezekre a gyapjúból, selyem- és aranyszín fémszálakból készült háromszögekre, motívumvilágukban megfigyelhetünk bizonyos változásokat. A koraiakon, mint például a *Kitüntetés I-en* (1987) — mely nem szerepel ugyan a kiállításon, csak a katalógusba került reprodukálásra — következetes rendben vonulnak fel a geometrikus motívumok. Az említett munka három csúcsán még aranyszínű antik bojtok is csüngenek, direktül utalva az ünnepélyességre, a kitüntetésekre. Azután az évtized végétől a színes háromszögminták mellett feltűnnek különböző neogeós alakzatok — pöttyök, vonalkák, piciny háromszögek — eleinte inkább csak a fekete bordűrön *(Dialógus*, 1989), majd megszűnnek, elmosódnak a motívum kemény élei, ezáltal festői hatásúak lesznek a pasztell színű művek (*Eső és harmat*, 1994), míg a legújabb alkotások keményebbek, töredezettebb motívumúak és kevésbé színesek (*Emlékezés III.*, 1995).

A háromszög formán kívül még egy kedvelt, visszatérő témája — a zöld-vörös rózsabokor — van a művésznek. Én egy korai, még hagyományos, téglalap alakú erősen geometrizáló bordűrök között találkoztak vele először *(Rózsakert*, 1985), melyen a szikár-hideg, illetve az organikus meleg, meghitt formák jól kiegészítik, kiemelik egymást. Ezt a motívumot most újra láthatjuk a Dorottya utcában egy háromszög alakú, háromszögekkel keretezett gobelinen *(Átültetés*, 1989).

Aki szereti a szép falikárpitokat és az eredeti ötleteket, az okvetlenül látogasson el a Dorottya Galériába erre a kellemes és szellemes tárlatra.

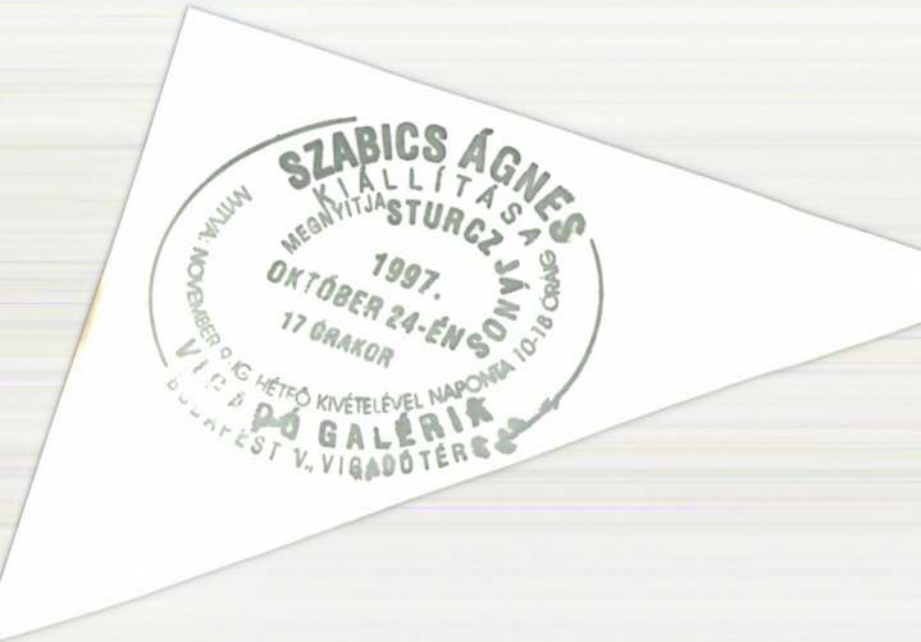

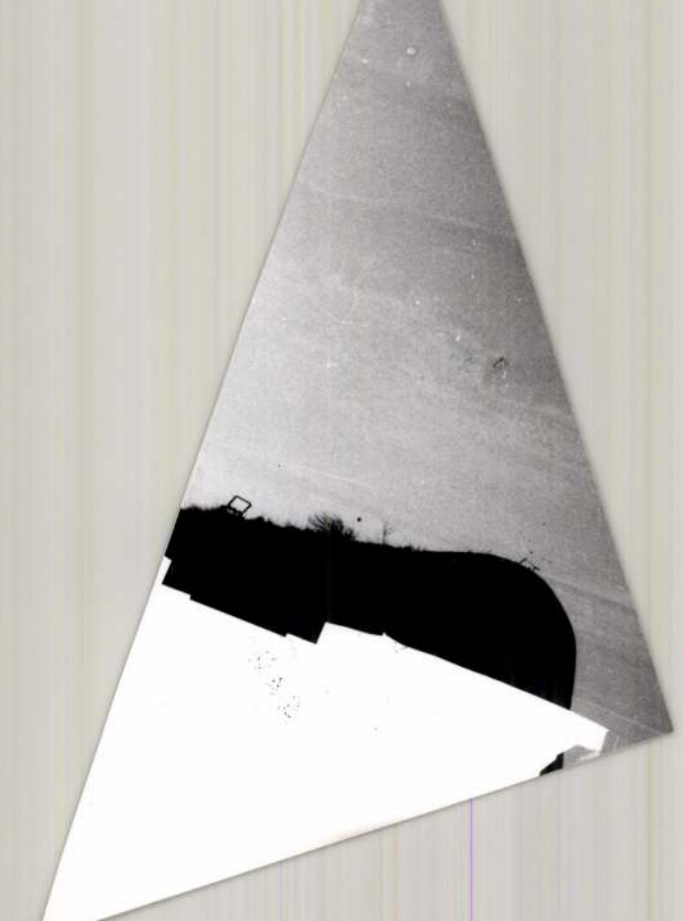

Szabics Ágnes

xponált világ

ok, aukciók tanulságokkal

p meg-
t hiány
szerve-
ritikus
ságos
szerint
között
az or-
c város
n szá-
harminc
a fotog-
A ren-
z volt,
hagyo-
a a ha-
és gaz-

volt könnyű előteremteni. Hiába adott kétmillió forintot a Nemzeti Kulturális Alap, ha csak az Iparművészeti Múzeum egyhetes bérleti díja hárommillió forint.

Kétségtelenül vonzó összképet rajzolt a kortárs magyar fotográfiáról az Iparművészeti Múzeum egyik tárlata, amelynek anyagát *Török* László fotóművész válogatta: a kreatív fotográfia műfajait, jeles képviselőit mutatja be. Ezt a képet árnyalta tovább jó néhány más tárlat, amelyekre más helyszíneken került sor, s amelyek némelyike, ahogyan az már lenni szokott.

NAPLÓ

1998. N. 8.

SZABICS ÁGNES kiállítása ma öt órakor nyílik meg a Duna Múzeumban (Esztergom, Kölcsey u. 2.).

A VILÁGOK VILÁGA című sorozatban Csányi Vilmos tart előadást A globális emberről ma este hatkor az Egyetemi Könyvtárban (Budapest V. ker., Ferenciek tere 6.).

ÁGH ISTVÁNT köszöntik hatvanadik születésnapja alkalmából a Magyar Írószövetség klubjában (Budapest VII., Bajza u. 18.) ma délután öt órakor. Ugyanitt mutatják be ma délben

TÁJOLÓ

HELYI EGYHÁZAK elkötelezett keresztényeinek klubját alakították meg Nagykapos székhellyel a felvidéki Ung-vidéken. A kelet-kassai római katolikus körzetben létrejött civil szerveződés célja, hogy fórumot adjon az egyházi jellegű előadásoknak, vitáknak, kulturális rendezvényeknek, összehangolja a keresztény és a társadalmi élet különféle eseményeit, valamint elősegítse időszakos kiadványok összeállítását, megjelentetését. A klub alapítói fontos célul tűzték ki a régió egyházközségei közötti együttműködés élénkítését, illetve elmélyítését.

Csel

Talán nem volt véletlen, hogy a kereszténység legnagyobb ünnepe, a húsvét előtti napokban rendezte meg Budapesten a Miniszterelnöki Hivatal és a Határon Túli Magyarok Hivatala immár második alkalommal a kárpát-medencei egyházi konferenciát. Először a múlt évben került sor hasonló fórumra, amikor az egyházak közösségépítő szerepét tekintették át.

A hitélet sok évszázados kereteinek mindig alapvető jelen-

zumké
Román
jövő év
láthatól
zumköt

E k
oldása
mert cs
medenc
ságot ös
ló, terer
az *össz*
lidaritá
helyzet

Szabics Ágnes

SZABICS ÁGNES
KIÁLLÍTÁSA

MŰ-TEREM KIÁLLÍTÓ

1071 BUDAPEST, DOHÁNY U. 16-18.
MEGNYITÓ: 1997. ÁPRILIS 22-ÉN 20 ÓRAKOR
MEGTEKINTHETŐ: MÁJUS 5-IG, 0-24 ÓRÁIG

INSTITUT • FRANÇAIS
FRANCIA INTÉZET
• BUDAPEST

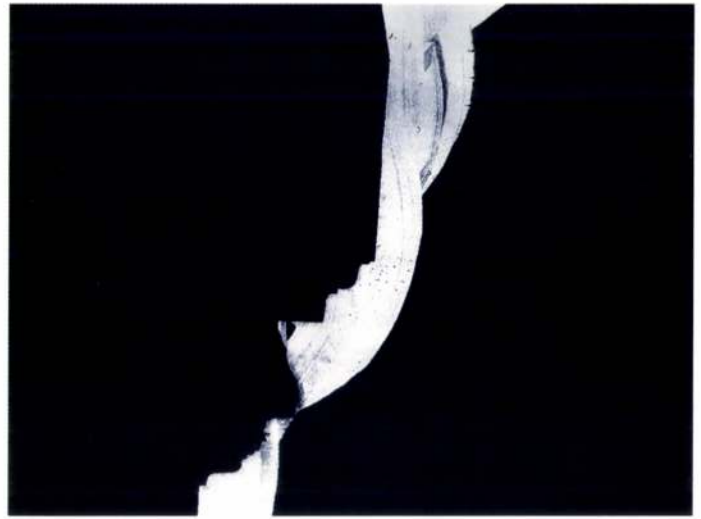

Jean-Luc Soulé
Directeur de l'Institut Français en Hongrie
a le plaisir de vous inviter au vernissage de l'exposition de l'artiste

ÁGNES SZABICS
intitulée
ROME - BUDAPEST
le mardi 25 juin 1996 à 18 heures à l'Institut Français.
L'exposition sera inaugurée par Gábor Szilágyi, historien de la photographie.

L'exposition est ouverte jusqu'au 19 juillet 1996,
du lundi au vendredi de 9h à 21h, et le samedi de 9h à 13h.
(Institut Français, Budapest I. Fő utca 17.)

Jean-Luc Soulé
a Magyarországi Francia Intézet Igazgatója
tisztelettel meghívja Önt

SZABICS ÁGNES
RÓMA - BUDAPEST
című kiállítására,
amelyet Szilágyi Gábor fotótörténész nyit meg
1996. június 25-én kedden 18 órakor a Francia Intézetben.

A kiállítás megtekinthető 1996. július 19-ig,
hétfőtől péntekig 9-21 óráig és szombaton 9-13 óráig.
(Francia Intézet, Budapest I., Fő utca 17.)

A világ legdrágább bútorának díszítése

A pietra dura

December 9-én a Christie's londoni aukcióján ismét gazdát cserélt az 1990 óta „a világ legdrágább bútoraként" számon tartott Badminton kabinetszekrény, amely Firenzében készült a XVIII. század elején. Ugyancsak a Christie's árverésén 1990-ben Barbara Piasecka Johnson 8 millió 580 ezer fontot adott a darabért. Most Liechtenstein hercege, II. János Ádám vásárolta meg 19 045 250 fontért a csaknem négy méter magas, aranyozott bronzveretekkel és pietra dura mozaikkal (kevéssé használt magyar nevén firenzei mozaikkal) díszített ébenfa bútort. A kabinetszekrényt jövő tavasztól a hercegi gyűjtemény többi pietra dura díszítésű darabjai között a nagyközönség is megtekintheti Bécsben, a 2004 márciusában megnyílt Liechtenstein Múzeumban.

A Badminton kabinetszekrény
Firenze, XVIII. század eleje

A főúri luxusbútorokat díszítő firenzei mozaik pontos olasz elnevezése: commesso in pietre dure. A technikát – amelyről magyarul legfeljebb néhány sornyi információt találunk – azért jogos olasz nevén emlegetni, mert Itáliából származik, készítésének évszázadokon át itt volt a központja, és a hagyományt máig folytató egyetlen manufaktúra is Firenzében működik. Az olasz elnevezés szó szerint egymás mellé helyezett, „egyesített" kemény köveket jelent; a díszítéshez felhasznált ásványok többsége a Mohs-skála szerint 6–7 keménységű. A köznyelvben még mindig él a „féldrágakő" elnevezés, s bár ez szakmailag túlhaladott, ezért kerülendő, de esetünkben szemléletesen jeleníti meg az ásványok egy különösen gazdag színvilágú nagy csoportját.

A firenzei mozaik úgy készül, hogy a fentebb említett ásványok 2–5 mm vastagságú lapjaiból a dekoráció egyes színfoltjainak megfelelő formákat vágnak ki, s ezeket egymás mellé illesztve hozzák létre azt a színes felületet, amely kötőanyagokkal rögzítve az alapul szolgáló kőlap – például márvány – e célra kialakított mélyedésébe kerül. Amikor a felület elkészült, az egészet végigcsiszolják.

Itáliában a római korig visszavezethető az „opus sectile" elnevezésű technika, amelynek lényege, hogy formára vágott színes márványlapokból rakják ki a padlóburkolat díszítését. A drágakőcsiszolás (gliptika) évezredes hagyományait továbbfejlesztve a XVI. századi Itáliában számos olyan műhely is működött, ahol nagyméretű drágakövekből díszedényeket állítottak elő. A többféle tradíciót egyesítő pietra dura mozaik a XVI. század végén már egész Észak-Itáliában elterjedt. A firenzei manufaktúra 1588-ban jött létre, s legfőbb megrendelői a Mediciek voltak. Érdekesség, hogy nem sokkal később Habsburg II. Rudolf is hívott olasz mestereket prágai udvarába; többek között a bécsi Kunsthistorisches Museum is őriz a prágai műhelyből kikerült pietra dura tájképeket. A firenzei mozaikdíszítés kedvelt motívumai a színpompás virágok és a tarka tollú egzotikus madarak, főleg papagájok lettek, amelyek megjelenítése, mindenekelőtt a kövek kiválasztása és variálása bravúros teljesítményekre késztette a mestereket. A firenzei mozaik virágkorát jelentő XVII–XVIII. században különösen nagy számban készültek reprezentatív bútorok ezzel a díszítéssel, amint ezt a híres Badminton kabinetszekrény is példázza.

Asztallap részlete
firenzei mozaik, XVIII. század első fele

A „világ legdrágább bútorát" (amely egyúttal a világ legdrágább iparművészeti tárgya) Henry Somerset, Beaufort harmadik hercege rendelte a firenzei manufaktúrától 1726-ban. A XVIII. század egyik legjelentősebb művészeti megrendelésének mecénása csupán 19 éves volt, és egy rövidebb itáliai útja során jutott el a firenzei műhelybe. Mai becslések szerint legalább harminc szakember, közöttük asztalosok, mozaikkészítők, bronzöntők és aranyozók 5–6 évi munkájával jött létre a monumentális alkotás. A bútor készítését az olasz barokk neves szobrásza, Giovanni Battista Foggini irányította. A badmintoni levéltárban őrzött szállítólevél szerint az elkészült kabinetszekrényt 1732-ben hajón szállították Angliába.

A színes kőmozaik a XIX. század historizáló bútorain is megjelent, de legtöbbször nem az eredeti nemes technika formájában, hanem a pietra dura felülethez megjelenésében igen hasonló, de jóval egyszerűbben kivitelezhető és olcsó anyagból készülő scagliola helyettesítette. A scagliola magyar elnevezése márványstukkó, egyes variációi az ókor óta ismertek. Márványpor, gipsz, színező- és kötőanyagok felhasználásával készül, és különböző nemes köveket utánoz. A firenzei mozaikot imitáló scagliolánál a kőfelületnek a díszítmény számára előkészített mélyedéseibe különkülön kerül be az anyagában színezett márványstukkó.

Firenzében ma is működik az Opificio delle Pietre Dure, amelynek múzeumában megismerhetjük a mozaikkészítéshez használt különféle ásványokat, az egykori szerszámokat, és megcsodálhatjuk a műfaj válogatott darabjait. Egy-egy díszbútor hazai kiállításokon is felbukkan, de ha az érdeklődők el tudnak utazni Bécsig, akkor a firenzei mozaik történetének kiemelkedő kvalitású emlékeit tekinthetik meg a Kunsthistorisches Museum és a Liechtenstein Museum gyűjteményében – ez utóbbiban hamarosan már a világ legdrágább bútorát is láthatják.

P. Á.

Balázs József Róbert munkássága

A brácsától a Mandelbrot-halmazig

A 74 éves mozaikművész egy olyan műfajnak kötelezte el magát, amely a mai közgondolkodásban anakronisztikusnak, vagy legalábbis konzervatívnak minősülhet – ha ugyan nem asszociálódik azonnal és kizárólagosan a szocreál mozaikok világával. Balázs József Róbertet a közelmúltban egy televíziós interjú során megkérdezték, készített-e szocreál mozaikokat. „Nem, mert nem volt kedvem" – hangzott a válasz.

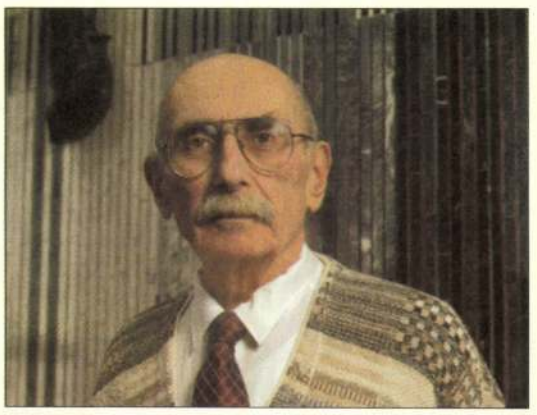

Balázs József Róbert
a mozaik nem csupán technika, hanem műfaj

Balázs József Róbert, aki élete jelentős részét tanítással töltötte, nemrégen tért haza egy római ösztöndíjas útról. Most fejezi be doktori (DLA) tanulmányait a Magyar Képzőművészeti Egyetemen, disszertációjának témája is a mozaik. Nagyon érdeklik a természettudományok is, márványintarziával készült Mandelbrot-ábrája a Magyar Tudományos Akadémia vendégházának előadótermét díszíti, és a 2004-es Symmetry: Art and Science című interdiszciplináris tihanyi konferencián angol nyelvű előadást tartott a szimmetriáról a mozaikművészetben.

Pályáját ez a nyitottság kíséri végig. A muzsika és a képzőművészet egyaránt érdekelte, brácsázni olyan szinten megtanult, hogy a zenét is választhatta volna hivatásául. Mégis a Képzőművészeti Főiskolára ment, annak is a tanárképző osztályába. Tanárai közül nagy hatást gyakorolt rá Berény Róbert és Bernáth Aurél. Tanulmányai befejeztével előbb a pécsi óvónőképzőben, majd Budapestre kerülve a Ferenczy István Képzőművészeti Körben tanított, a Népművelési Intézet munkatársaként pedig vidéki szakköröket is segített. Itáliába 33 évesen jutott el, ahol elvarázsolták a nemes kövek és a mozaikok. Hazatérve felkereste Mattioni Esztert, és az ő vezetésével sajátította el a technika alapjait. További utazások következtek, Balázs József 1964–1965-ben New Yorkban élt és dolgozott. Onnan hazatérve 1966-ban kapta meg az első megbízást, hogy mozaikot készítsen: egy csendéletet a kisterenyei gimnázium számára. Ezt követően márványmozaikok, üvegablakok, olaj-, tempera-pannók, márványplasztikák, valamint márványintarziás asztalok sora következett. A művek témái között időről időre feltűnik a tudomány (Kozmosz, márvány-gránitmozaik, 1987, békéscsabai sportcsarnok vagy a mértani testek és a világegyetem rendjét egyszerre idéző Kristálygömb, márványplasztika, 1992, Gazdasági Minisztérium, Budapest) és a muzsika világa (Zene, márványmozaik, 1984, Kecskemét, Kodály Zoltán Zeneiskola, illetve egy azonos című márványmozaik, 1997, Dunaharaszti, Dyckerhoff Építőanyag-ipari Kft. Irodaépület).

Balázs József Róbert: Budapest, 1972
csiszolt márvány fali mozaikintarzia, 315x750 cm, Budapest, Benczúr-szálló

Számára a mozaik nem csupán technika, hanem műfaj, amelynek kifejezési eszközrendszere nem helyettesíthető semmi mással. A mozaikról alkotott személyes gondolatait és tapasztalatait foglalja majd össze doktori értekezésében, mert ő is tudja, hogy az érdeklődők számára is ez a leghasznosabb, nem pedig egy sokadik „iskolás" történeti összefoglalás. A titulusra nincsen szüksége – mondta –, de ötven évvel főiskolai tanulmányainak befejezése után úgy gondolta, szeretne élni azzal a lehetőséggel, hogy újra tanuljon és a művészet legújabb törekvései, legújabb médiumai terén is elmélyíthesse ismereteit.

Fiai érdeklődésének egy-egy területét vitték tovább: idősebbik fia matematikus, a fiatalabbik pedig, Balázs Miklós Ernő, a párizsi Ecole Nationale Supérieure des Beaux-Arts mozaik szakán diplomázott.

Apa és fia más-más stílust és szemléletet képvisel, de mozaik iránti elkötelezettségük azonos, és gyakran állítanak ki együtt. *Következő kiállításuk Mozaikművészet ma címmel 2005. január 11. és 21. között tekinthető meg az Építészek háza Kós Károly termében (Budapest VIII., Ötpacsirta u. 2.)*

PRÉKOPA ÁGNES

Állami megrendelésre

Szocmodern a falakon

A kommunista hatalomátvétel kellős közepén, 1948-ban, Rabinovszky Máriusz megrendezte a Közösségi művészet felé című kiállítást. A tárlat azokat a balos képzőművészeket mutatta be, akik a maguk módján keresték a kapcsolatot az új szocialista társadalommal, olyan köztéri munkák segítségével, mint például Bán Béla mozaikterve. Az önkéntesek ideje hamar lejárt, 1950-ben hivatalosan is beköszöntött a szocialista realizmus korszaka. Révai József járt az élen, nyomában pedig a szovjet képzőművészet Sztálin-kori mutációja, a tematikus festészet. A kötelező stílussá váló deskriptív, fotószerű naturalizmus nem kedvezett az absztraháló alaptermészetű mozaikművészetnek. A közterek meghódítására törekvő Rákosi-éra mégis megszülte a maga monumentális mozaikkompozícióit a realista festészet receptje szerint (a Népstadion metróállomás tervei, sztálinvárosi mozaikok).

Az anekdotikus mesélőkedv, a naiv hurráoptimizmus és a leíró naturalizmus a rossz emlékű ötvenes évekkel együtt elszállt. A szocreál kivonult a kiállítótermekből a közterekre és a hivatalos épületek (belső-külső) falaira. Az irodalmias képtémák helyét elfoglalták a szocializmus elvont szimbólumai, a realista stílust pedig felolazította az avantgárd. Tulajdonképpen a hatvanas évektől már nem is beszélhetünk igazából „szocreálról", a korszak termését illethetnénk a „szocmodern" műszóval, ahol a „szocializmus" az elvont balos tematikát jelöli, a „modern" pedig a figurativitásba oltott avantgárd hagyományt. (A társadalomtudomány bevett „felemás modernizációjának" analógiájára: felemás, felhígított, iskolás eszköztárként kezelt modernizmus – avantgarde light.)

Szocialista városaink köztereit ellepték a szocmodern szobrok és murális munkák. A hivatalos megrendelésre készülő freskók, reliefek, pannók, üvegablakok, sgraffitók és lemezplasztikák között ott találjuk a mozaikokat is. Hincz Gyulának az inotai hőerőmű falára tervezett kompozícióját (1955–1958) még köti az ötvenes évek szelleme: daloló asszonykórus, picassós arcélekkel és enyhén geometrizáló formákkal. A hatvanas évektől már szabadon bontakozhatott ki a falakon a szocmodern. Az egyéni stílusvariációk között a fősodort Barcsay Jenő munkái jelentették. A volt Nemzeti Színház számára készített márványmozaikja búcsút int a naturalizmusnak: redukált színvilág, sematizált alakok, avantgárd ritmus (1966). A hetvenes évek derekán Barcsay még inkább eltávolodik a realizmustól: a szentendrei Művelődési Ház mozaikján az asszonyalakok teste „elpalackosodik", fejük körformára redukálódik. A Barcsay-féle geometrizáló „iskola" mellett ki-ki követhette egyéni intencióit. Domanovszky Endre oldott, lírai festészetet vitt át a kőkockákra: a Gödöllői Agrártudományi Egyetem hatalmas mozaikjának figurái megfolyt akvarellként csurognak alá (1972). Berki Viola a gyermekrajzok egyszerűségét vegyítette a mesés elbeszélő modorral a Budapesti Táncsics Mihály utcai általános iskola mozaikján (1974), míg Túry Mária a szürrealitás irányába tolta el munkájának amorf szereplőit a szekszárdi Művelődési Ház falán (1971). A hivatalostól mind messzebb sodródó tematika és a figurativitástól egyre távolabb kerülő stílus az absztrakt dekorativitásban jutott el a végpontjára. Victor Vasarelynek a Déli pályaudvar egyik falára készített színes kerámiakockái (1976) már egy történet végét jelzik. Azt, hogy a frizsiderszocializmusban miként szívódott fel a hatvanas–hetvenes évek államilag pénzelt, magas színvonalú, „szocmodern" mozaikművészete, átadva a stafétabotot a színes, geometrikus aluljáró-dekorációnak.

RIEDER GÁBOR

Szabics Ágnes

Interjú Szabics Ágnes képzőművésszel

Továbbra is keresem a helyeket

– Mostani beszélgetésünk aktualitása, hogy köztéri projekted, a Túlélési gyakorlatok először mutatkozott be külföldön. Fotóinstalláció-sorozatod legújabb darabja – immár a 21. – a portugáliai Bragában rendezett fesztiválra jött létre. De mi adta az ötletet a sorozat elindításához?

– A műveim véletlenszerűen kerültek ki a közterekre. A legelső hely- és térspecifikus munkáim még galériákban jelentek meg, amelyeknél az adott belső terek különböző sajátosságai érdekeltek, azok jelentették a kiindulópontot az installációkhoz. Az első kültéri próbálkozásom 1999-ben, Szegeden történt, ahol egy klasszikus kiállítóhelyiségben kellett volna szerepelnem a művésztelep záró kiállításán, de a tér annyira nem inspirált, hogy addig gondolkoztam, míg végül a galéria mellett álló trafóépületet használtam munkám bemutatásához. Onnantól datálható ez az érdeklődés, és hamar ráéreztem az új munkamódszer ízére: érdekes, megragadó építményekre, épület- vagy éppen utcarészletekre reagálok a munkáimmal. Hamarosan már kifejezetten helyspecifikus művekben kezdtem gondolkodni.

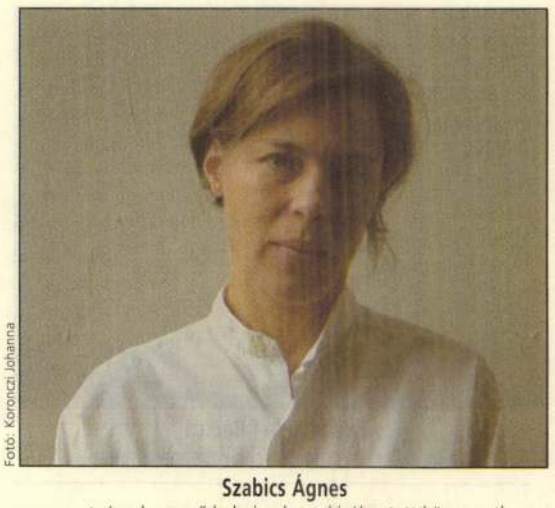

Fotó: Koronczi Johanna

Szabics Ágnes
szeretném, ha a mű belesimulna a kiválasztott környezetbe

– A városi környezetben mennyire tartod meghatározónak, hogy hol jelennek meg a munkáid? Miként választod ki a helyszíneket?

– Domináns a helyválasztás, természetesen, hiszen a kiszemelt helyszínek inspirálnak. De azt is mindig szem előtt tartom, hogy a „beavatkozás" ne legyen túlságosan agresszív. Azt szeretném, ha a mű valamennyire belesimulna a kiválasztott környezetbe. Nem szeretek a munkákkal durván beleszólni egy épületbe, látványba vagy térbe. Persze el tudom képzelni, hogy valaki számára még így is zavaró lehet, amikor fotókkal átértelmezek egy konstrukciót, pedig én inkább csupán érdekes és számomra szép helyeket jelölök ki. Olyan pontokat a városban, amelyeket nap mint nap nem nagyon veszünk észre. Van ebben valami birtoklásféle is: a kiválasztott tárgyat az installáció elkészítése után már egy kicsit a magaménak érzem – még akkor is, ha a munkám hamarosan eltűnik. Hozzátettem valamit, és rövid időre felhívtam a figyelmet a kijelölt helyre.

– Nem értek olyan kritikák a Túlélési gyakorlatokkal kapcsolatban, hogy az adott tér vagy objektum esztétizálásával tulajdonképpen egy hagyományos galériában is bemutatható művészetet művelsz? Azaz hogy a munkamódszer nem változik, csak áthelyezed egy külső térbe?

– Ilyen jellegű kritika nem ért, de másféle igen. Elhangzott, hogy valamennyire erőszakos a közönség felé a tevékenységem…

– Milyen értelemben?

– …hogy esetleg a járókelők nem akarnak kortárs képzőművészeti alkotással találkozni közterületen. Erre én nem gondoltam volna, mert annyira nem hangsúlyosak a művek, hogy a járókelőket fölháboríthatnák, ráadásul a témájuk sohasem botránykeltő. De a visszajelzések alapvetően pozitívak.

– Amikor a Túlélési gyakorlatokban köztéri intervenciókat hajtasz végre, nem zavar, hogy nem feltétlenül és automatikusan válik művészeti kontextusban is láthatóvá, ami ott, a helyszínen megjelent?

– Nem különösebben. Az azonban igen, hogy – fizikai értelemben – nem túl hosszú életű egy ilyen mű, vagyis az időjárás, a körülmények, a vandalizmus vagy az engedélyeztetések miatt elég hamar eltűnhet. Ha az adott helyre odakerül egy munka, akkor azt szeretném, ha minél tovább ott is maradhatna és minél többen láthatnák: tulajdonképpen ez lenne a célja a gyakorlatoknak. A szakmai közegben a munkák nyilván csak reprodukciókban élnek tovább, ezeknek az installációknak azonban nem ez az elsődleges megjelenési formájuk.

– Meddig tart majd ez a sorozat? Mennyi lehetőséget látsz még benne? Van előtted egy végpont, vagy folyamatprojektnek tekinthető?

Túlélési gyakorlat, 21., Braga (Portugália), 2004

– Amikor elkészült az a katalógus, amely összesen egy tucat Túlélési gyakorlat dokumentációját tartalmazta, be akartam fejezni. Összeszedtem, lefotóztam, megszerkesztettem a dokumentációt, és úgy gondoltam, a kiadvánnyal lezártam valamit. De képtelen voltam abbahagyni. Egyszerűen ráállt az agyam, továbbra is kerestem a helyeket, és végül örültem, hogy folytattam. Közben persze valamennyire módosult a munkamódszerem, már nemcsak fotóval, hanem más anyagokkal is dolgozom, és nem feltétlenül teszem ki a munkákat az utcára, hanem megpróbálok védettebb közeget keresni a számukra. Dolgoztam például a Zichy-kastély udvarának védettségében vagy a Rottenbiller utcában egy bérház belső udvarában, bár ott a házmester elég gyorsan leszedte a művemet. Maradandóbb, koncentráltabb beavatkozásokra váltottam a nyílt utca helyett. Ezek a lakóknak vagy egyszerűen csak az ott megfordulóknak szólnak. Mint mondtam, sok a pozitív visszajelzés, egy karácsony előtt készített gyakorlat alkalmával az egyik lakó azt mondta, olyan volt számára ennek a munkának a felbukkanása a közvetlen környezetében, mint egy karácsonyi ajándék.

– Portugália volt a legutóbbi helyszín, ahol dolgoztál. Hogyan adódott ez a lehetőség?

– Idén nyáron a Mai Manó Házba érkezett egy portugál kurátor a Csizek Gabriella által szervezett portfólió-találkozóra, és ott látta meg a katalógusomat. A Valóság metamorfózisa című tárlaton dolgozott éppen, és bár tulajdonképpen már lezárta a művészek listáját, felajánlotta: ha vállalkozom rá, akkor szeptemberben csinálhatok egy helyspecifikus munkát a kiállításra. Örültem a meghívásnak, csak kicsit furcsán és hirtelen jött az egész. Nem fordult még elő, hogy valaki más jelöljön ki egy helyet, ahol dolgoznom kell. A helyszín egy hatalmas, egykori bencés kolostor volt, óriási udvarral, tehát számtalan lehetőséget tartogatott. Három hétre szólt a meghívás, de nagy volt a kihívás, mert mi van, ha nem jut eszembe semmi? Ha én választom ki a helyet, akkor én határozok meg magamnak mindent, itt azonban semmit sem tudtam előre. Odamentem, és kószálni kezdtem a terekben. A kolostor egyébként ma híres turistalátványosság, ahol minden évben megrendezik ezt a fotó- és videoművészeti fesztivált. Fesztiválnak hívják, de szerintem csak azért, mert a helyiek nagyon szeretnek mulatozni, egyébként egyszerűen egy nemzetközi fotókiállításról van szó: egy részét a kolostorban, másik részét pedig a 14 kilométerre levő város néhány kiállítóhelyén rendezik meg, ahol négy-öt párhuzamos egyéni tárlat is tartozik a hivatalos programhoz.

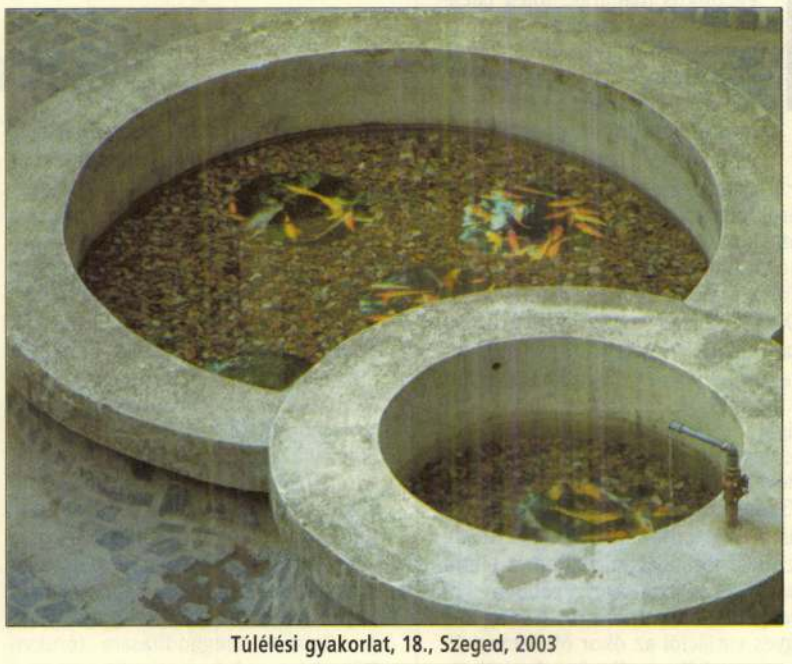

Túlélési gyakorlat, 18., Szeged, 2003

– A kezdeti szorongás után mikor „kaptad el" a teret?

– Meseszerű volt a környezet, és ez hamar eloszlatta a szorongásomat. Már az első napon tudtam, mit akarok csinálni. Különösen inspiráló, alig tapasztalt munkahelyzetben találtam magam. Ha itthon dolgozom, akkor párhuzamosan ezer és egy dolgot csinálok, például tanítok. Ott viszont csak erre a műre kellett koncentrálnom. Különös érzés volt, hogy semmi sem vonta el a figyelmemet, és kizárólag a munkámmal foglalkozhattam. A kolostor belső folyosóján a lepotyogott csempék helyére készíttettem négyzet alakú, kasírozott prinketet. 177 fotót helyeztem el oda, ahol még látszottak az eredeti csempék maradványai. Hagyományos portugál csempemintákat és állati húsokról készült közelképeket fotóztam egymásra. Az elfedés és a megmutatás problematikája érdekelt. A falon való átlátás, a mögöttes, a belső dolog. A kolostor igazgatónője, aki azt is végigasszisztálta, amikor fölraktam a munkát, végül megkért, hogy az a kiállítás bezárása után maradhasson a falon, a fesztivál egyetlen, állandó „murális" alkotásaként. Számomra mostantól kezd ez a mű úgy működni, mint egy túlélési gyakorlat.

Túlélési gyakorlat, 20., Miskolc, 2004

– A budapesti kortárs művészeti életben közismert, hogy a vizuális oktatás terén markáns figura vagy. A pedagógiai érdeklődésedet és tevékenységedet nemegyszer kiállítási kontextusban is érvényesítted. Hogyan kapcsolódik ez saját művészeti munkásságodhoz?

– Nem közvetlenül a saját tevékenységemhez kapcsolnám, mint inkább általában a magyar kortárs képzőművészet befogadásának problémájához. Nagyon sok helyen tanítottam eddig is, többféle korosztállyal foglalkoztam, sokféle összefüggésben, de most leginkább az érdekel, hogy miként lehet a gyerekekkel kortárs képzőművészeti alkotásokról beszélni. Hogyan lehet egy kiállításon kreatív képzőművészeti foglalkozást vezetni, miként lehet kapcsolatot teremteni egy konkrét műről való beszélgetés során. Emellett még felnőtteknek tanítok módszertant. Velük sokkal nehezebb a helyzet, de gyerekekkel nem látok semmilyen akadályt azelőtt, hogy a műveknek az a közös felfedezése, amely egy-egy kiállításon megtörténhet, gördülékenyen működjön.

– Szerinted a gyerekek oktatásában hol található a törés, az a pont, amelytől kezdve elveszettnek tekinthető a kreatív látásra és nyitottságra való képesség ösztönzése?

– Már hároméves korban. Az óvodapedagógus- és a tanítóképzés általában olyan módszereket közvetít, amelyek már negyven-ötven éve is elavultnak számítottak. Nem szeretnék bárkit is ócsárolni, tisztelet az elhivatott pedagógusoknak, mégis valahogy az egész rendszer porosnak és szürkének tűnik, és ebből nem nagyon látok kiutat.

– A kortárs művészet és a közönség kapcsolatát alapvetően befolyásolja a vizuális oktatás problémája, a nézői aggodalom, értetlenség és frusztráció ide vezethető vissza. Látsz valamilyen alternatívákat az oktatás megreformálására e téren?

– Nagy munka lenne a felsőoktatásban a pedagógusképzést más irányba terelni, annyira sokrétű és sokszereplős ez a történet. Szerintem az apró lépéseknek és kezdeményezéseknek lehet itt eredménye. Én például az Iparművészeti Egyetemen tanítok a tanárképző posztgraduális képzésén, ahová az ország különböző pontjairól jönnek már végzett tanárok, akik egyetemi szintű diplomát szeretnének szerezni. Tulajdonképpen három évig beszélgetünk. Nem nagyon „tanítom" őket, inkább elmondom, én hogyan dolgozom, megkérdezem, ők mit gondolnak, mik a tapasztalataik – és akkor három évig nyúzzuk egymást, sokszor igen feszült helyzetekben. Mert ők is tanítanak vagy tizenöt éve valamilyen módszerrel, és nekik is sok a tapasztalatuk, de lehet, hogy nem is láttak vagy hallottak másféle lehetőségekről. A folyamat általában tökéletes értetlenséggel kezdődik. Egyik alternatív pedagógiai módszer mellett sem kötelezem el magam, bár a GYIK-műhely meghatározó és ösztönző volt számomra, hiszen ott dolgoztam tizenkét évig.

– Hogyan reagálnak a gyerekek a kiállítási környezetben zajló foglalkozásokra?

– A nagyobbakban már erősen működnek az előítéletek, de általában kilenc-tíz éves korig teljesen nyitottak. Örülnek az idegen és érdekes közegnek, a furcsa tárgyaknak, és kíváncsiak, mert olyan témák kerülnek szóba, amelyekkel általában sem otthon, sem az iskolában nem foglalkoznak.

– Hogyan hat ez vissza a munkáidra? Máshogy látod ennek fényében a művészeti tevékenységedet?

– A tanításból sok energiát nyerek. Nagyon örülök, amikor minden alkalommal történik valami a gyerekek agyában, bár néha azt érzem, könnyű dolgom van, amikor egy kiállításon foglalkozást vezetek, mert ez a gyerekek életében ritka alkalom. Az ilyen jellegű pedagógiai munkában az a legjobb, hogy folyamatosan művészeti problémákkal foglalkozhatom – éppúgy, mint amikor a saját műveimet készítem.

MOLNÁR EDIT

Szaló Albert
Grafikus

M.D.K.

Részt vett a tárlaton.

B.I.: Ifjúsági Ház – népszőmüvészet otthona
Vas~~[illegible]~~ népe 1969. okt 17

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.Y.

Szabó Albert
grafikus

„Tavasz"

Élet és Irodalom, 1968. ápr. 27 - 4 lap

MDK.

Szabó Albert

Kiállitási kritika

Vas Néoe 1967 szept.17.

MDK.

Szabó Albert

Kiállítási kritika

Vas Népe 1956 szept.17.

Szabó Albert, jelmeztervező

M D4

A fővárosi Nagycirkusz új műsorához a jelmezeket tervezte.

M.: Cirkuszrevü

8. 1

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. júl. 10.

Szabó Albert, jelmeztervező

A jelmezeket tervezte.

(t, a): Cirkuszverü

2.

ESTI HIRLAP, bp. 1962. júl. 7.

Szabó Alajosné

iparművész

152. Könyvjelzők, szines bőrégetés.

Győri Képzőművészeti és Iparművészeti Társulat 1943. téli tárlatának katalogusa.

DEBRECEN
44 I 25 14
1

ányi Gyula
tithár urnak

Budapest XI

Lágymányosi ut 16

Szabó Albert, ruhakvező ipaműven

L: Deini Pál

—: Díjok, kitüntetések 8.

Élet és Irodalom Bp. 1985 ápr. 5 XXIX/14.

MDK

Szabó Albert iparmüv.

Diploma-munkák. Magyar Nemzet. 1952. jul. 19. 5 l.

Szabó Albert

magyar származású szobrász-
művész, francia
állampolgár lett.

A párisi Grand Salonban
1907-ben kovácsolt vasbe-
lenzője volt kiállítva.

Lendvai Károly - Párisi
levél. Művészet 1907.
273. l.

Klinkhardt & Biermann IV. 33.

SZABÓ Alice festő

10. 60. Varadinum '92

Új Művészet 1992

Szabadságharc illusztrációi az olasz sajtóban

Dayer, Lodovico: La guerra per l'indipendenza ungherese 1848-49 nelle illustrazioni della stampa italiana dell'epoca.
8-r, 31 kép, 26 l.
Roma, 1948

Gyenis (2306)

A nemélyi járan

1. alrovat. Fizetések, 1

Tételszám	Fizetési osztály	Létszám	
1	VII	1	Előadó
2	IX	1	Titkár
3	.	1	Szolga 1.000 K fizetéssel és termén lakás

Tételszám	Létszám	Az állás megnevezés rész leterése

2. alrovat. Évi

4	1.	Előadó építén tünteletdíja
5	1.	Építén tünteletdíja
6.	2	Építénszakornok díja, egyen
7	1	Munkavezető díja
8.	1	[illegible]

Szabadszállás Vas. templom

(Pest vm)

Emlitve

Chobotvac 289. l.

Szabadszállás ref. templom

(Pest vm)

l.

Chobotvác

289. l.

Szabadszállási templomrom

(Pest vm)

d

Chobotac

289. l

Szabady Béla

„Szentendre" c. rajza

a 8. oldalon

Pestmegyei Füzetek 1971 augustus 8

Szabady Béla

„Szentendre" c. cikke

a 9. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1972 február 20.

Szabady Béla

„Várrom" c. metszetének reprodukciója a 8. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1971 október 10

MDK

Szabady Erzsi ip.

Nők az Ipm.Társ. jub. kiállitásán. Magyar Női Szemle, 1936. márc. sz.

78 t.

Szabady Ferenc

iparm.

Erl. 1928.

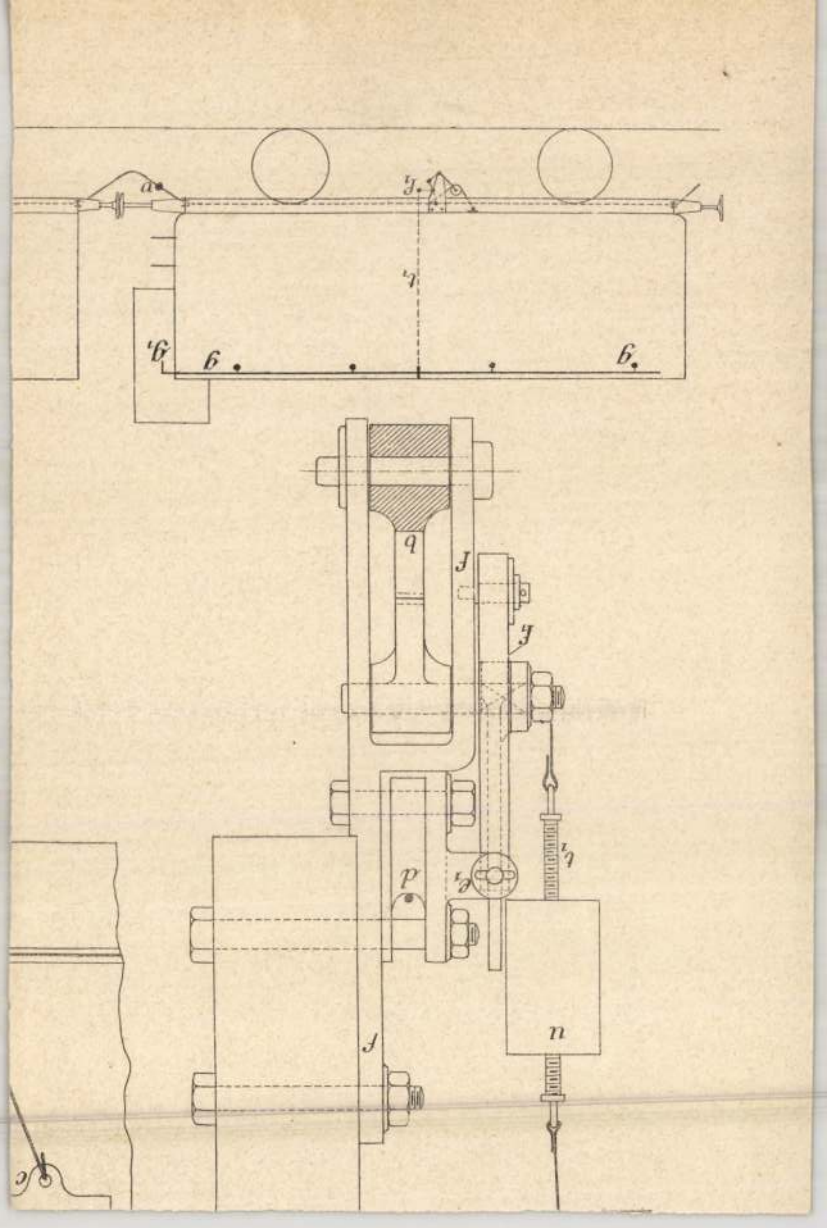
a
q
J
J
p
n
J

Szabady Jenő

festő

1888–9

Címtár 1930

88. l.

Fogadja Mélt

nyilvánitását

Budapest, 1931. február 18.

Méltóságos

K e r t é s z

vallás- és közoktatásüg

mint a Müemlékek Ország

Szabady Kálmán, dijnok

Munkájával szerepelt a rendőrtisztv.kiáll.-án.

M.934.V.25.

Szabady Károly

nobrán

1899

Éimisk 1930

88. l.

óságos Uram mély tiszteletem őszinte

Vazjúrkemény

K. Róbert

yi m. k. államtitkár urnak

os Bizottsága Elnökének, stb., stb.

B U D A P E S T

Szabady Lajos

szul. Veszprémben 1895
nov 3. RK - 4 polg. 2
akadémia
1915/16. I. Harmadéves
nincsenek. Ballo Éde
Bevonult Eat. szolg ra -

Szabady Lajos

szül. Veszprémben 1895 nov.
3. Rk. 4 polgári.
1912/13. I. első osztálybeli mü-
vésznőv. Balló Ede, Bosznay I.
1912/13. II. első osztbeli u. o.
1913/14 I. másodosztbeli u. o.
1913/14 II. " " "

Marcus Aurelius VI. 271.

Szabady Lajos

1912/13 - 1915/16 I.

Ferképzőmfoiskàvk

134. 0.

11586

e.

lélhető, hol Horját kerékbe
yelik. Közelökben balról a
tok és a kirendelt katonák
n a városok láthatók, a hol
ai vannak kitüzve. Fölül ke-
emlélhető. Felirata:
85 zu Carlsburg volbrachte
an dennen 2 Siebenbürgischen
ia und Gloska.
e: 1 Horja és befejezése: 7.Ort-
pfe und Vierteln ausgesteckt wor-

vonalkeretnek 17.8:29.7 cm.

-913
-10
10017.

4 K.

Szabady Sándor

Szabady Sándor és Deák Gábor készitették a Bp. V. Apáczai Csere János u. 5.sz. müemlékjellegü lakóépület 1966-69-es helyreállitásának tervét.

Percházy Károly: Müemlék lakóépületek restaurálása a pesti Belváros rekonstrukciójában /Müvtört.Ért. 1969.4.sz. 286. l.

Szabady Sándor

kénílette a Bp. V. Bajcsy Zsilinszky út 18. sz. mű-
emlékjellegű ház helyreállításának (1965-1969)
terveit

Pereházy Károly: Müemlék lakóépületek restaurálása a pesti Belváros rekonstrukciójában /Müvtört.Ert. 1969.4.sz. 288.l.

Szabady Sándor

Hild József tervezte a Bp.V.József Attila u.16.sz. házat, melynek felújitása Szabady Sándor terve szerint történik.

Komárik Dénes: Rövid hirek budapesti épületekről. Műemlékvédelem, 1970.2.sz. 121-122.l.

122.l.

Szobady Sándor

készítette a Bp. V. Alpári Gyula u. 13. sz. műemlékjellegű épület 1965-68-as helyreállításának tervét.

Ugyanő készítette a Bp. V. Apáczai Csere János u. 3. sz. ~~[illegible] (1966-1968) a pesti Belváros rekonstrukciójában. /Müvtört. Ért. 1969.4.sz. p. 285./~~

műemléképület helyreállításának tervét (1966-68)

Pereházy Károly: Müemlék lakóépületek restaurálása a pesti Belváros rekonstrukciójában. /Müvtört.Ért. 1969.4.sz. 285. l.

285

Szabady Sándor

festő

1887-90

Římisk 1930

88. l.

vid indokolással együtt - legközelebbi
i Bizottság rendelkezésére.
bocsátása után a fenti bizottsági kép-
in felkérem a Bizottságot, hogy a saját
it észrevételeket, javaslatokat, a javas-
rövid indokolásával együtt folyó évi
szere bocsátani méltóztassék.
jelentés is teendő.
1931.évi február hó 23-n.

A miniszter rendeletéből:

Dr. Filei-Szántó Endre s.k.
minisztéri osztálytanácsos.

s Bizottságának,

Budapest.

Szabady Sándor

A Bp.V.József Attila u.16.sz. házat az 1838-as árviz után Hild József épitette újjá. - 1969-ben megkezdett felújitésének tervét Szabady Sándor késztitette.

222.l.

Perehózy Károly: A városrész-rekonstrukciók...
Művtört.Írt.1972.3.sz. 213-223.l.

Szabadi Sándor (BVTV)

az V. apáczai Csere János u. 3. sz. műcsu-
lék lakóház felújítási munkála-
tainak tervezője.

Bibó István: Budapest.

Műcsulékvédelem, Bpest, 1970. 4. 252. old.

Szabady Veronika

Bohus Zoltán szobrászművész a Studió Galériában julius 28.-án,
Kontraszty László festőművész a Műcsarnokban julius 30.-án, nyitja meg kiállitását,
Robert Capa fotóművész és
Szabó Zoltán festőművész a Kecskeméti Művelődési Központban, mindketten julius 24.-én nyitják meg kiállitásukat,
Szabady Veronika szobrászművész kiállitása a Haraszthegyen megtekinthető augusztus 17.-ig, mint a kulturális eseményeket ismertető rovatában a lap közli.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. juni 24.
XX. évf. 30. sz. 8. lap.

Szabadi Veronika

Megbízást kapott Szabadi Veronika hogy a váci Forte gyár udvarán „Diszkút"-jat helyezze el.

------:Köztéri munkák.

Művészet, 1977. május - 48.oldal.

Szabady Veronika, keramikus

L.: Decsi Ilona

—: Kiállítások 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. júl. 17.

Szabady Veronika, [ ]

L.: Gorka G.

Bodri J.: Művészeti ..... 814-822.

XVIII
9.

JELENKOR, Pécs, 1975. szept.

MDK

32
ALFÖLD, Debrecen

Szabady Veronika

rajza

Magyar Ifjúság 1971/37 10. old

Szabady Vera

Esztergomban, a tanítóképző intézet kertjében

1973. aug-ban kiállítása nyílt.

Népszava, 1973. aug. 11. 101. erf. 187 s. 10 p.

Szabady Vera

Kertplasztikái kertjében, a tanítóképző parkjában egész életen láthatók.

Műsorkalauz.

Dunántúli Napló, 1943. aug. 12.

Szabady Vera

A visegrádi Művelődési Ház parkjában tegnap nyílt meg Szabady Vera kerámikus kiállítása. A visegrádi születésű művész – alkotásait a Margitszigeten és a metro végállomásán is láthatjuk – most parkdíszítő elemeket, kerti vázákat, kerámiafigurákat állított ki.

Magyar Hírlap 1972/189 8 old.

Szabady Veronika
rajza.

Magyar Elirlap 1972/139 10old.

Szabady Veronika, szobrász

● KIÁLLÍTÁS. A székesfehérvári Béke-ligetben ma délután nyílik Szabady Veronika szobrászművész szabadtéri kiállítása.

– o kiállítás

12.

Esti Hírlap Bp. 1978 aug. 26.

Szabady Veronika

Lesenyei Márta, Kiss Sándor és Kiss Kovács Gyula szoborkiállítása a szombathelyi Berzsnyi Könyvtárban szept. 9.-ig, Tóth István "Pillanatok" c. fotókiállítása a kecskeméti SZMT Művelődési Közp.-ban szept. 10.-ig, Banga Ferenc grafikai kiállítása a hódmezővásárhelyi Tornyai János Muzeumban szept. 27.-ig, Szabady Veronika kerámiakiállítása a székesfehérvári Béke Ligetben, Bokros Birman Dezső emlékkiállítása a székesfehérvári István Király Muzeumban szept. 2.-től tart nyitva. Somogyi Gábor festőművész a Helikon Galériában szept. 18.-ig, Stein Anna /Franciaország/ a pécsi Janus Pannonius Muzeumban szept. 17.-ig, Scholz Erik festőművész a Csontváry Teremben szept.7.-től, Orbán István faragó a kecskeméti Naiv Művészek Muzeumában szept. 3.-tól mutatja be műveit. Élet és Irodalom, Bp. 1978. szept. 2. XXII. évf. 35. sz. 8. lap.

Szabady Veronika, szobrász

Augusztus végén a rózsaligetben a művész terplasztikai kiállítása nyílik meg.

Vértes J. Andor: Hagyjuk pihenni az embereket!
Tejes Megyei Hírlap, 1978. júl. 30.

Szabady Veronika
rajza.

Magyar Hirlap 1972/72 10 old.

Szabady Veronika

szobrászmüvész alkotásaiból nyilt kiállitás,
a tatai Kuny Domokos Muzeum rendezésében.A látvá-
nyos kiállitáas a szabad éren került megrendezés-
re

Magyar Hirlap 1974/219.8.

Szabady Veronika, szobrász

Kerbplasztikai alkotásai ból
nyílt meg szabadtéri kiállítása
Tatán a Népparkban.

— : Hír

J.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. aug. 10.

Szabady Veronika, szobrai

A tatai népparkban van
kertplasztikai kiállítása.

— : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. aug. 23.

Szabady Veronika diszsitőszobrász

A Tatai Népparkban rendezett, szabadtéri kiállitása augusztus 31.-ig tekinthető meg,- irja a lap, a kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. aug. 17.
XVIII. évf. 33. sz. 8. lap.

Szabadi Vera dírzítő szobrász

Visegrádon júl. 9.-én mýlik meg a helyi Mátyás Király Művelődési Ház parkjában, szabadtéri tárlata.

TÉKA.

1972. júl. C. TV. 18.40 | 11 | KGYné

Szabadi Veronika

rajza.

Magyar Elnlap 1972/167 10old.

Szabady Veronika

Balassagyarmaton, a Főtéren kiállitott kerti plasztikáiról irja Vadas József: "Kisplasztika-e a kis plasztika?" c. kritikájában: ez győzte meg arról, hogy "a kerámia is lehet plasztika" s ezen tul azt is megállapitja, hogy szobrászatunk jobb, mint ahogy a pécsi kisplasztikai biennálé mutatja.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. nov. 2.
XVIII. évf. 44. sz. 13. lap.

Szabady Veronika díszítőszobrász

MEGHÍVÓ

A KUNY DOMOKOS MÚZEUM MEGHÍVJA ÖNT

Szabady Veronika

DÍSZÍTŐSZOBRÁSZ

SZABADTÉRI KIÁLLÍTÁSÁNAK

MEGNYITÁSÁRA

1974. AUGUSZTUS 9-ÉN, 17 ÓRÁRA

A KIÁLLÍTÁS HELYE: TATA, NÉPPARK, A SZABADTÉRI SZÍNPAD MELLETT

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA: DR. NAGY ZOLTÁN MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ: 1974. AUGUSZTUS 9—31-IG, NAPONTA 8—20 ÓRÁIG

Szabady Veronika

tanulóéveket Esztergomban tölti, diplomát szerez a tanitóképzőn. Az Iparmüvészeti Főiskolaán diszitőszobrászatot tanul, Borsos Miklós tanitványa, Mosz a tanitóképző kertjében állit ki térplasztikát. A müvész Budapesten is szerepelt már.

Magyar Hirlap 1973/237/6

Szabady Vera

szobrász alkotását a ug. 16-án avatták fel az esztergomi tanitó képző kertjében./térplasztika/

Magyar Hirlap 1973-22o-8

Szabady Veronika

szobrász alkotása

Népmüvelés 1975/1o/37

Szabady Vera szobrai

Vándorkiállítás Visegrádon 1977-ben

Katalógus a könyvtárban 4303/77

SZABADY VERONIKA
KIÁLLÍTÁSA VOLT
TATÁN, 1974 AUGUSZTUS-
BAN.
KATALÓGUS A KÖNYVTÁR-
BAN, 13 729 SZÁM
ALATT

adatokat tudnál adni róluk, tal
rendőrségen. - És most, kedves
kívánok Neked szivemből, minden
minden kívánságod, adjon Neked
szerencsét.

Sok szeretetteljes
vagyok és mar
régi, hüséges M

A levél utolsó bekezdéséb
iró az elválasztáskor elfelejt

Poellnitz, Mary von ld. 132/2.

1. Ld. 272/6.

2. A levél mellett 3 fénykép

Szabadi Veronika

Megbizták a müvésznőt , hogy az Uj-Delhi-beli Magyar Nagykövetségen Madár mázas kerámia plasztika kompozicióját helyezze el.

--------:Köztéri munkák.
MŰVÉSZET,1980.május - 47.lap.

Szabady Vera szobrász és Simon János keramikus

parkdíszítő elemeit, vázáit, keramiáit

állítják az Állami Lektorátus szűrőbizottsága

elé. A Fővárosi Kertészeti Vállalat részére készített

munkálat a Jászai Mari téren parkban mutatják be

okt. 13-14-15.-én

Magyar Nemzet 1968 ott M.

Napló —

MDK

Szabady Vera, szobrász

Okt. közepén a Zrínyi Miklós téren kiállítja parkdíszítő szobrait.

—: Hallottuk

?

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. okt. 12

Szabady Nóra

Csoportkiállításon szerepelt művei az IPARTERV művelődési házában.

Magyar Nemzet 1965. nov. 9.

Szabady Vera

Csoportkiállításon szerepelt művei az IPARTERV rendezésében.

Magyar Ifjúság 1965. nov. 13.

Szabady Vera

Csoportkiállításon szerepelt az "SPARTERV" rendezésében.

Magyar Nemzet 1965. nov. 20.

Szabady Veronika M.D.K.

Kerti figurák, vázák, rácsok. Játszótéri kompozíciók

Balog János: Új törekvések a murális művészetben

Magyar Nemzet 1965. július 3. 4. l.

MDK.

Szabady Veronika

Kiállitási kritika

Esti Hirlap 1965 juni.2o.lap -

Svabody Veronika.

Kiallitási kritika

Bati Hirlap 1965 Juni.20.Lap -

M.D.K.

Szabady Veronika szobrász

kiállitása az IPARTERV kulturtermében

S.M.: Négy fiatal művész kiállitása

Magyar Nemzet 1965. nov. 20. 4.1.

Szabady Veronika M.D.K.

Rakott technikáju kerti figurák.

Rácz György: Uj murális képzőművészeti műfajok

Magyar Építőművésze 1 65/4. 60.-61.1.

Szabady Veronika
keramikus

M.DL

Samott szobrát mutatta be
a tárlaton.

Vidos Zoltán: Uj törekvések a muralis művészetben
Művészet, 1966. ápszlis – 45 kep.

MDK

Szabady Vera, nobrász

A János Kórház parkjában
nyílt meg bemutatója.

— : (— fényképp — növeg —) 5

ESTI HIRLAP Bp. 1967. márc. 4.

Szabady Veronika, grafikus

Tanulmány
repr.

Magyar Ifjúság, 1970. III. 6. 14. l.

Szabady Veronika

rejta, „Ifjúmunkás"

a 9. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1970 május 1

Szabady Veronika
keramikus

M.D.K.

Az Építőipari Dolgozók Szikházában tartott tárlaton bemutatta nagyméretű keramika műveit.

Kovács Ilona: Lakástextil és ülőbutor-kiállítás
Művészet, 1965. április – 44 lap

Szabadyné Strasser

Lídia

Íparművész

† 1932.

Magyar Iparművészet

1933. 80. l.

SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 827-748, 340-726

Szabó György keramikus

DÉLI HÍRLAP

1983 OKT 24.

karcok, kerámiák

1021

Két fiatal művész kiállítása

eszt József grafiku
és Szabán György

Vasárnap reggel
percen belül két poko
merényletet hajtottak
Bejrútban a nyugati né
haderőhöz tartozó
s francia csapatok

Szabán György

Grafikái szerepelnek a mártélyi képző-művészeti tábor kiállításán, a Tornyai János Múzeumban.

Csongrád Megyei Hírlap, 1971. dec. 4.

M-D-K

SZABAY Gyula szobrász

1635. Korsós nő Hsz.: 56.606-N.

1636. Tánc mozdulat Hsz.: 56.607-N.

A M. N. Galéria állagjegyzése T. 16. rész
Bu. 1959. 214. l.

Szabédi László

Tuarcheg.

Igaz Szó 69/A 550.

Szabény János

ötvös

1732 Szenic
Szakolcán tanult.
Kapmagyarországötvösök 29 l.

T. József:

Gyermekkorában:

Derékon alól, kissé
daillonban. Kezeit csipőjére
szorítja, mentéjei vállra ~~van~~
lára ~~át van~~ akasztotta. Ba
resztel ~~a~~ tetején. A medal
át. Felirata a talapzato

GIOSEFFO 1º RE' APOSTOLICO D'I
Arciduca d'Austria, Duca di Bi

Prencipe di Sezenia, March

burgo, Gorizia &c. Lantgrau

Sedendo nel Trono Imp
INNOOCENTIO XI. Gl

s legalól: „Data in luce da A
lic. sup."

Rézmetszet, méret

G

Szabi Iván

MDK

Éva, fa

Műcsarnok 1957 Tavaszi tárlat

SZABICS Ágnes

Gallery by Night, 1992. 03.25. - Koronczi Endre,
Szabics Ágnes, Zsankó László,
Sárkány Sándor és Szőnyi Krisztina
installációja

meggyőződésed szolgálatába, s úgy alkotsz, hogy nem
belső igazságával.

Destruktív lelkületünkkel ezeket a konstruktív
Balás-Piri két új könyvéből is. (A *destruktív* és *kons*
egészen tisztán előttünk – úgy lehet, előbbi mondat
Az egyik könyv, amelynek szép kiállítása a német
cséri, a XIX. és XX. század magyar művészetét ism
hatalmas Német Birodalom új művészetét mutatja
egységes, hogy Prokrustes-ágyba kényszeríti a műa
vetít a múltra, s a szellemtörténeti elvek sutba dob
szeket és olyan művészeti irányokat, akiknek és ame
arról, hogy mit fog tőlük követelni a XX. század más
litikusa. Semmi jóstehetség sem volt szegényekben.

Hogy a magyar művészettel foglalkozó írásművel
a művészeti méltatásnak ahhoz a formájához, amel
csúfolásával szívesen időzik a *minorum gentium dii*[7] -
között *Réti* Istvánt, *Iványi-Grünwald* Bélát, épp csak
nyes Adolfot, *Márffy* Ödönt, *Egry* Józsefet, *Berény* R
Andort. Avagy ne sajnáljuk-e, hogy a művelt néme
mondó lexikális adatokkal untatja Balás-Piri, s a ma
lásáról alig ejt felvilágosító szót? Ne kedvetlenítse
lapos, amit pedig festményeiről mond a szerző, az sz
a Munkácsyval szemben igazságtalan német művész
rása lett volna az egyetlen érdemes cél? Vagy nép
művészeink, ha egyikükre-másikukra kapásból ner
telme van annak, ha Balás-Piri fölényeskedve állap
„hiányzott belőle a nemzeti összetartozás mély érz
pi, nemzeti, közösségi elem, amit könyveiben úton-ú
olyanokban fedez fel, akik a népiesség tájékán sem
a szavakkal, mintha ismert *művészeti* mesterszavak

Szabics Ági, gyermekrajzoló

2 rajz: repr.

Szabics Ági: Rajzai

Melléklet 2-3

Új Tráz, Budapest, 1983. dec.

XXIII/12.

SZABICS ÁGNES

ÚJ MŰVÉSZET

1998/ápr.

P - 9396

23.0.

Hogy haza jöttem, az első
csak ugy összejöttem és beszél
kül, csak véletlenül felhozódta
hogy Debrecenben több olyan pap
hogy 'a nép belehelyezze a biza
választanak jobbat? azt mondja
beszéltem a mesterről. Nagyon
cimét és felirta. Innét támadt
a Mestert, rá lenne-e arra, hog
nek mem mondtam, mert addig mé
ha itt állás lenne, hogy lejön
Én mindenesetre rábeszélném a
Én felkeresném, akiket kell és
lyen nyereség lenne Debrecenne
nem a kultura szempontjából is

SZABICS ÁGNES

Új művészet

2002/nov.

8.o.

nyét
tartja
a gyc
dul e

ja, h
válik
hogy
fogal
konti
láció
rend
zajlil
rítás
forma
tal e
Ilyen
közöl
emb
kérd
vezet
őrülh
Irány
ten a
csász
ből,
tézk
ön m
köré
hogy
zető
mine
delk
kedj

Szabics Ágnés

Vigil. Bp. 1995, Óbudai Társaság

M. TÓTH Éva: Ágnes a pincelen
= ÉS 1995. szept. 8. 10.

hely, Aréna út]. = Műemlékvédelem, 30, 1986, 4. 292-293. ill.

243. TAKÁCS Máté: A szegedi rekonstrukció tapasztalatai. = Magyar Építőipar, 35, 1986, 9-10. 569-574. ill.

244. TAMÁSSY István - FRICS Gyula: Nógrád megye műemlék-helyreállításai. = Magyar Építőipar, 35, 1986, 8. 486-492. ill.

245. TOMIČIĆ, Jaszna: Stari grad u Varaždinu. = Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske, 1985, 1-2. 12-13. ill.

246. TOMPOS, Erzsébet: Die puristische Umbau des Pécser Domes im XIX. Jahrhundert, I. = Periodica Polytechnica. Architecture, 30, 1986, 1-4. 219-234. ill.

247. TÖREKY Dezső: A volt Festetics-kastély, Keszthely - revitalizáció. = Opeion, 1986 7-9. ill.

248. TURÁNYI Gábor: A Lázár-kastély újjáépítése, Szárhegy. Műszaki leírás egy szabálytalan műemlék helyreállításról. = Magyar Építőművészet, 1986, 5. 11. ill.

249. VARGA István: A győri történelmi negyed rekonstrukciója. = Magyar Építőipar, 35, 1986, 9-10. 555-559. ill.

250. VARGA István: Nagycenk Széchenyi kastély úgynevezett "Vörös-kastély" épületszárny helyreállítása. = Műszaki Tervezés, 26, 2986, 9-10. 72-76. ill.

251. WINKLER Gábor: Belvárosi tömbök megújításának tervezése Győrben. = Műszaki Tervezés, 26, 1986, 6. 18-30. ill.

252. WINKLER Gábor: Az elmúlt 100 év épületeinek helyreállításáról. = Műszaki Tervezés, 26, 1986, 5. 26-35. ill.

253. WINKLER Gábor: A legújabb kor építészeti emlékeinek védelme. = Magyar Építőművészet, 1986, 5. 29-31. ill.

254. WINKLER Gábor: A legújabb kor vidéki építészeti

SZABICS ÁGNES

SINKÓ ISTVÁN: JELEK A HOMOK VIHARBAN.
SZ. Á. KIÁLLITÁSÁRÓL

MAGYAR MŰHELY 1994 junius

Br. HERZOG gyüjtemény

BADDASS LUdwig
Herzog báró gyüjteménye, MM III-1927. 177-184. 5 K

SZABICS ÁGNES

Új művészet

1998. ápr.

23.o.

SZABICS Ágnes

Derkovits-öntöndijasok Vidill. Bp. Ernst, 1998

Új Mův. 1998/6. 12.

e 369

1007

prajzi irodalma 3

SZABADY VERONIKA

KERTI SZOBRAINAK KIÁLLÍTÁSA

BALASSAGYARMATON

A PALÓCFÖLD FŐVÁROSÁBAN 1974.

SZEPTEMBER 20-TÓL OKTÓBER 14-IG A FŐ-TÉREN

Fk.: Kelemen István — 74.617 0 N. m. Ny. Salgótarján 1300 db

Fotó: Halapes

IFJ. SZABICS FERENC (Szentes, 1954. jan. 13.) — gépésztechnikus, fafaragó

SZKK.

T: 1968—1971 603. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet, Szentes (szerszámkészítő), 1976—1980 Déry Miksa Gépipari Szakközépisk., Szeged, 1980—1981 Kossuth Lajos Gépipari Szakközépisk., Bp. — magánúton — fafaragás — id. Szabics Ferenc. Mh: 1971 — Kontakta Alkatrészgyár, Szentes (szerszámkészítő). Fm: fafaragás, népi díszítőművészet, 1981— kiállító művész; csoportos kiállítások (10), amatőr Alkotó Ifjúság pályázatok rendszeres résztvevője. M: fából két szült emlékoszlop (3), fajátszóterek (Ásotthalom, Szeged, Szentes) — id Szabics Ferenccel. K: KISZ KB Dicsérő Oklevél (1974), a Szakma Ifjú Mestere (1984), Kiváló Társadalmi Munkáért (1986), Kiváló Dolgozó (1987). C: 6600 Szentes, Árvai Bálint u. 17.

DR. SZABÓ ANDRÁS (Kolozsvár, 1943. okt. 11.) — orvos

T: 1958—1962 Bethlen Gábor Gimn., Hódmezővásárhely, 1963—1969 SZOTE, 1973 szülész-nőgyógyász szakvizsga. Mh: 1969— Szentesi Kórház Szülészet-Nőgyógyászat Osztály: 1969—1977 (alorvos), 1977— (adjunktus). Fm: nőgyógyászati betegek postoperativ kezelése, szülészet orvostörténeti vonatkozásai. M: 8 tudományos közlemény az Orvosi Hetilapban és a Magyar Nőorvosok Lapjában, 44 szakmai előadás kongresszusokon. K: Kiváló Munkáért (1981). C: 6600 Szentes, Móra F. u. 1/3.

SPROK TIBOR (Szentes, 1966. febr. 24.) — vízilabdázó

T: 1980—1984 Horváth M. Gimn., Szentes. **Mh:** 1984—1986 CsM-i Víz. és Csatornamű Váll. (gépkezelő), 1986— MÁV, Bp. (gépkezelő). **Et:** vízilabdázó: 1978—1986 Szentesi Vízmű, 1986— Budapesti Vasutas SC, 1980—1983 a Magyar Ifjúsági Vízilabda válogatott tagja, 1985— a felnőtt Magyar Vízilabda válogatott tagja. **K:** Jó Tanuló — Jó Sportoló (1979—1980), Ifjúsági Vízilabda EB 1. hely (csapattag, 1983. Isztambul), Ifjúsági Barátság Versenyek 1. hely (csapattag, 1983 Dzonkow), **K:** „Szentesért" arany fokozat (1983), KISZ KB Dicsérő Oklevél (1983), Kiváló Ifjúsági Sportoló (1983), IX. Junior Vízilabda EB 4. hely (csapattag, 1984. Kanári-szigetek), az Év Legjobb Ifjúsági Játékosa (Faragó-kupa győztes, 1984), Vízilabda EB. 5. hely (csapattag, 1987. Strassbourg). **C:** 1145 Budapest, Szobránc u. 31. 3. em. 2.

ID. SZABICS FERENC (Szentes, 1928. jún. 12.) — asztalos, fafaragó

T: 1942—1947 Ipari Isk., Szentes (stílbútor-asztalos). **Mh:** 1951—1970 Tisza Bútoripari Váll., Csongrád (asztalos). **Fm:** 1959— kiállító művész; egyéni tárlata — Bp. (1974), csoportos kiállítások rendszeres résztvevője. **M:** népi díszítőművészet, fafaragással készült emlékoszlopok (4) Szentes, Bp., fajátszóterek (4) (Szentes, Szeged, Siófok, Ásotthalom) tárgyai megtalálhatók a Magyar Nemzeti Galéria, Bp. gyűjteményében (3). **K:** Kiváló Dolgozó (1965, 1970), Kiváló Társadalmi Munkáért (1986). **C:** 6600 Szentes, Árvai B. u. 17.

212

212. Szablya Frischauf Ferenc: Oltárterv a galgamácsai r. k. templom részére.

212. Franz Szablya Frischauf: Entwurf eines für die Galgamácsaer r. k. Kirche bestimmten Altars.

Magyar Iparművészet

1917.

210

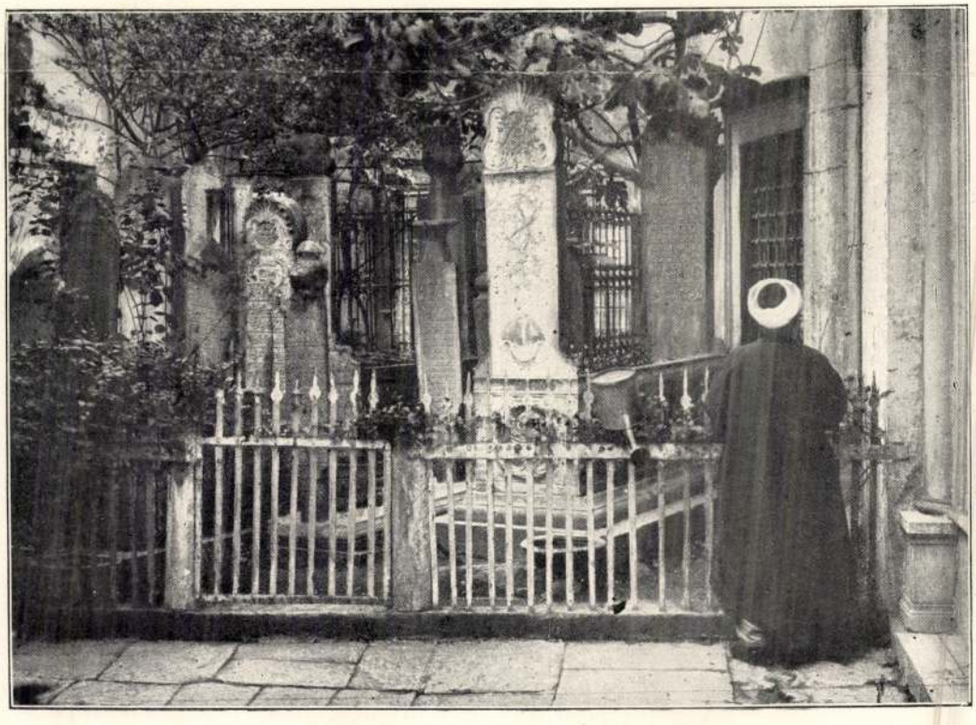

211

210 A skutarii Valide-mosé kútja. — 211. Musztafa szultán turbéja Ejubban.

210. Brunnen der Valide-Moschee in Skutari. — 211. Grabdenkmal des Sultan Mustafa in Ejub.

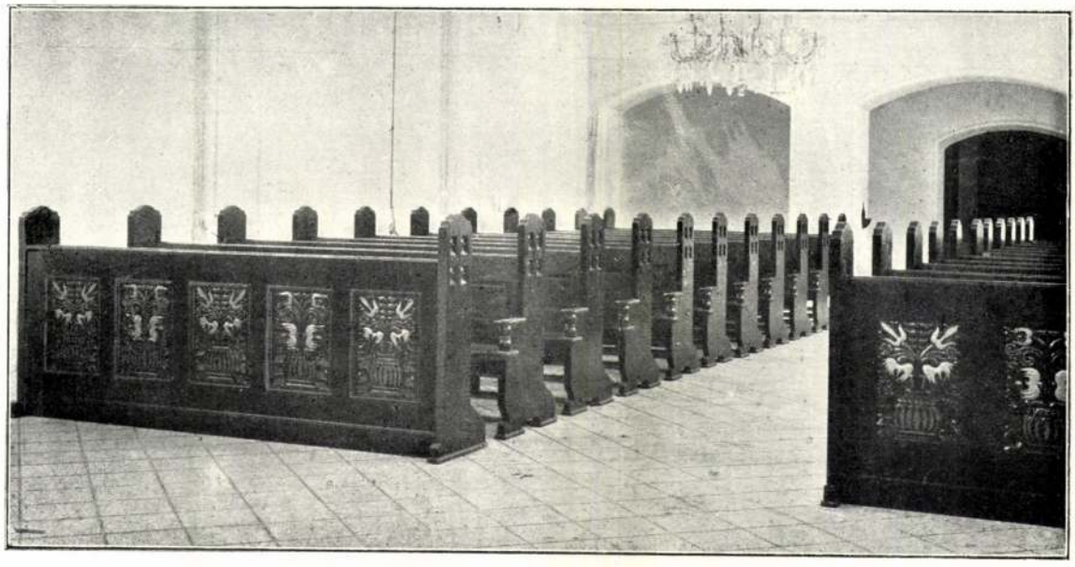

215

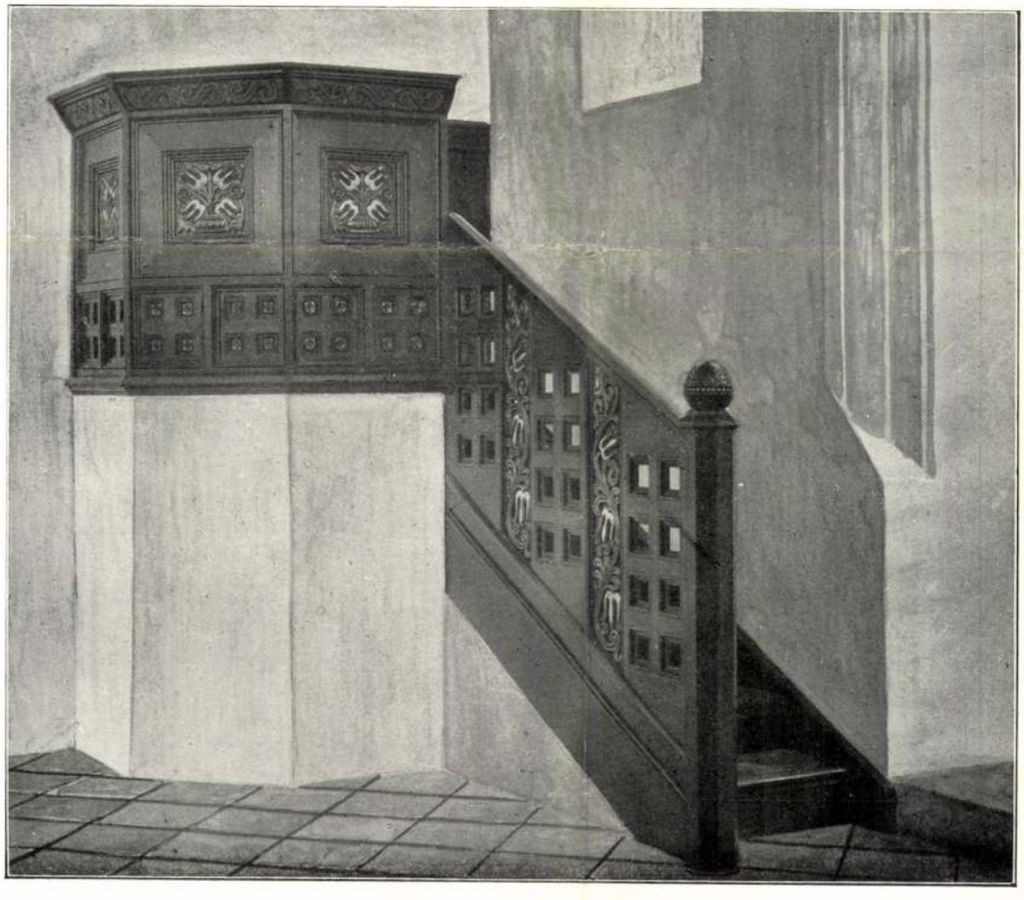

216

215. Szablya Frischauf Ferenc: A nőrincsei r. k. templom padjai. Készítették: Mayböhm J. és Fia. — 216. Szablya Frischauf Ferenc: Szószék a nőrincsei r. k. templomban. Készítették: Mayböhm J. és Fia.

215. Franz Szablya Frischauf: Bankreihen der Nőrincseer r. k. Kirche. — 216. Franz Szablya Frischauf: Kanzel in der r. k. Kirche.

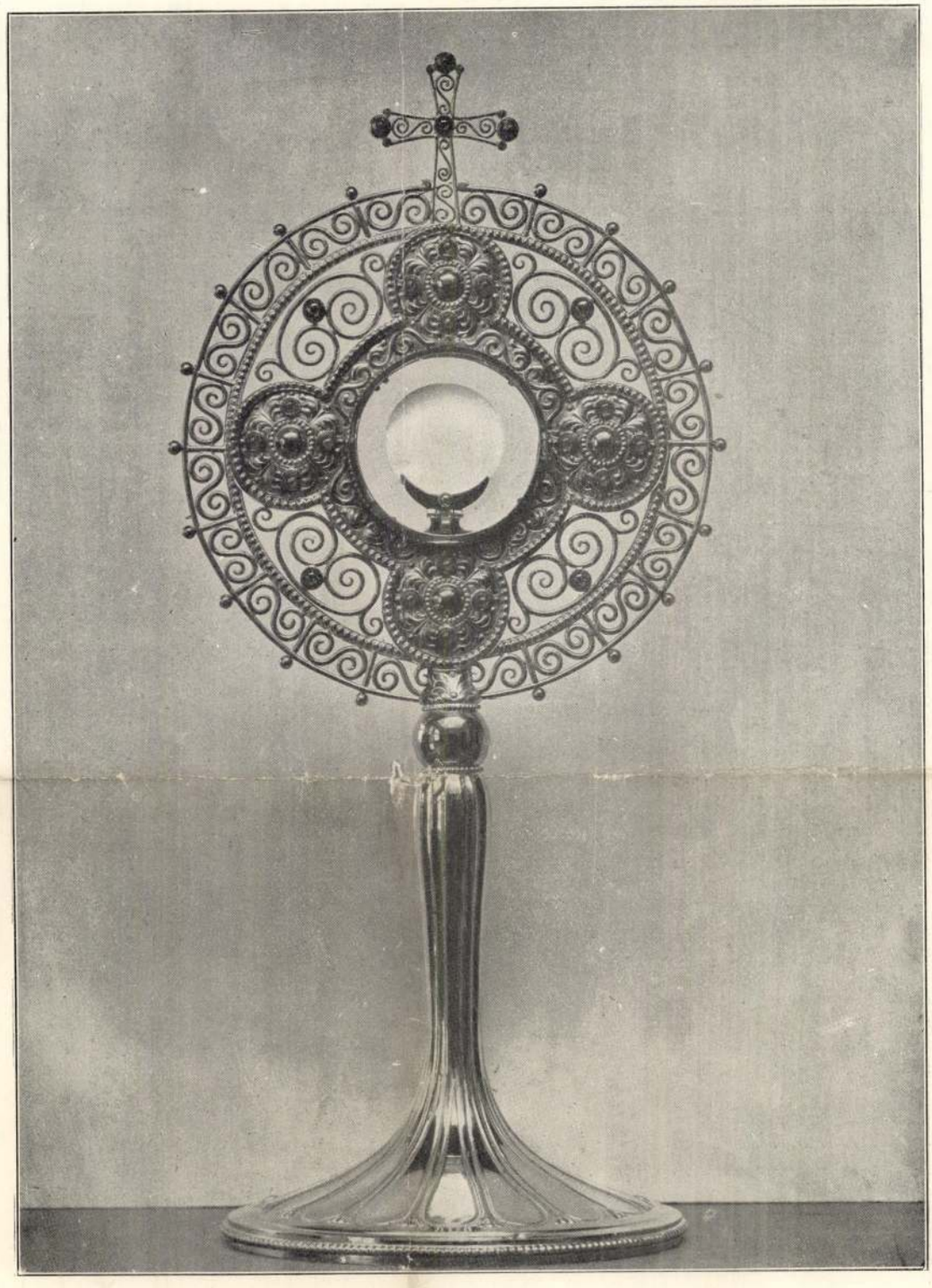

217

217. Szablya Frischauf Ferenc: A nőrincsei r. k. templom oltári szentségtartója. Készíttette: Wilfinger Béla.

217. Franz Szablya Frischauf: Monstranz der Nőrincseer r. k. Kirche.

Szablya Frischauf

213

213. Szablya Frischauf Ferenc: A nőrincsei r. k. templom oltára. Készítették: Mayböhm J. és Fia.

213. Franz Szablya Frischauf: Altar der Nőrincseer r. k. Kirche.

214

214. Szablya Frischauf Ferenc: A nőrincsei r. k. templom gyóntatószéke. Készítették: Mayböhm J. és Fia.

214. Franz Szablya Frischauf: Beichtstuhl in der Nőrincseer r. k. Kirche.

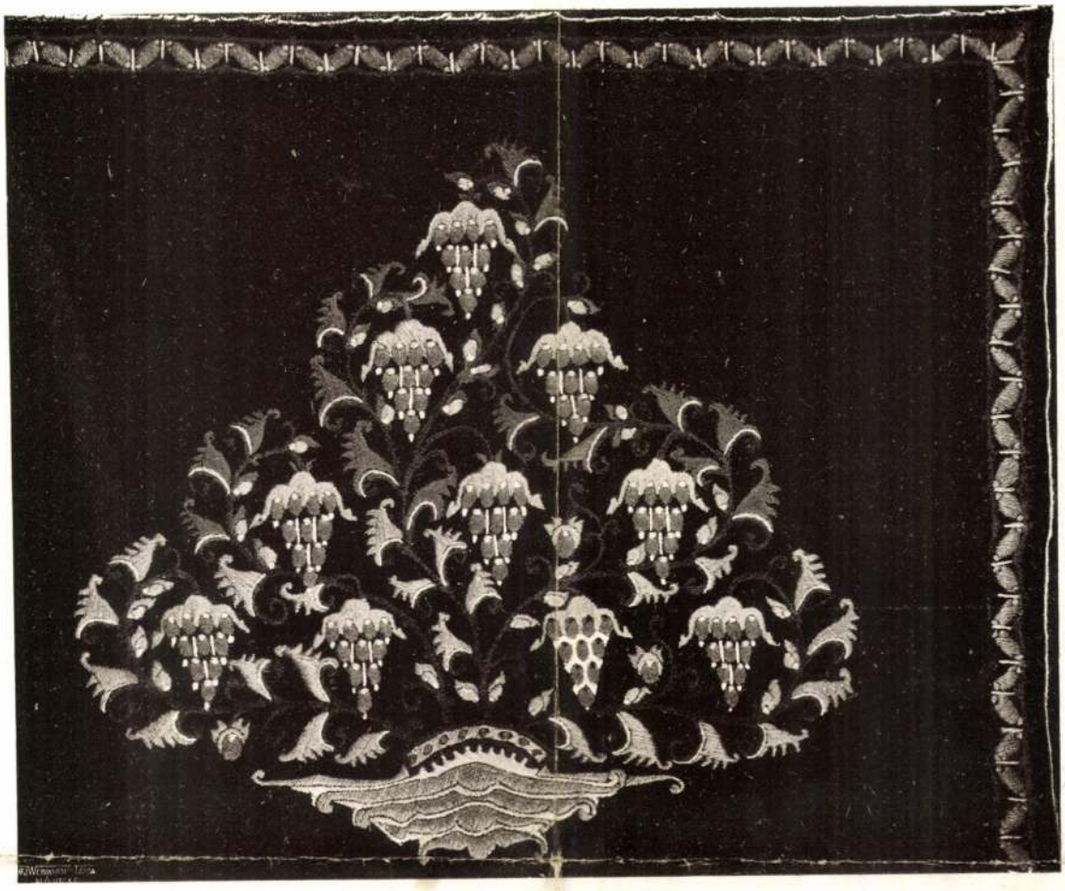

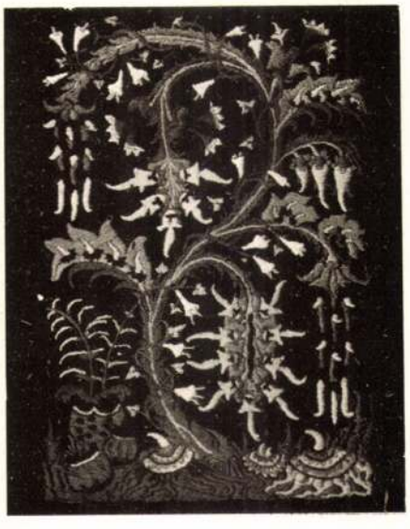

Magy. Kir. Iparművészeti Iskola. Textilosztály. Tanár: Groh István.
Königl. Ung. Kunstgewerbeschule. Klasse für Textilkunst.
École Royale Hongr. des Arts Décoratifs. Section des textile.

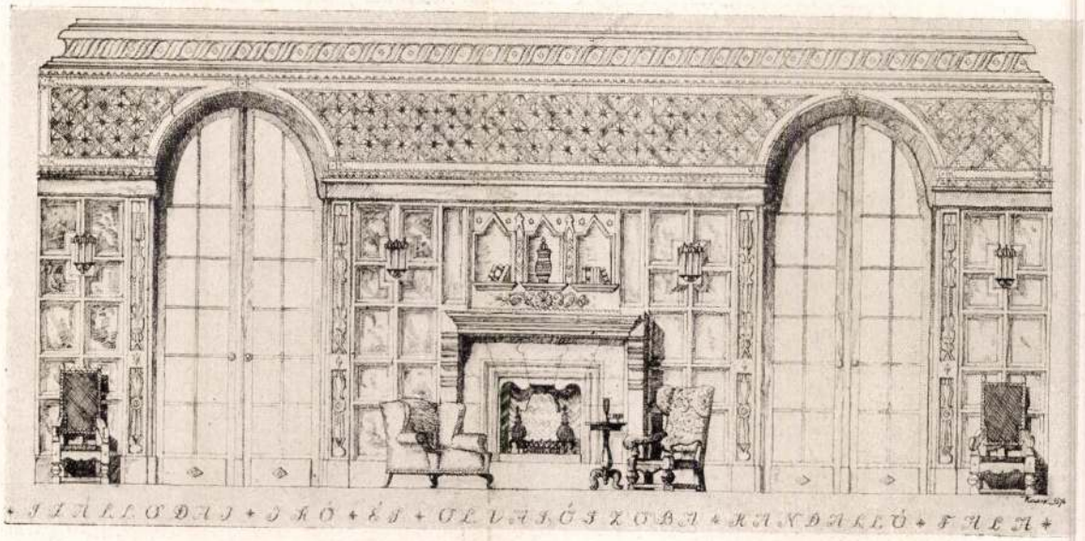

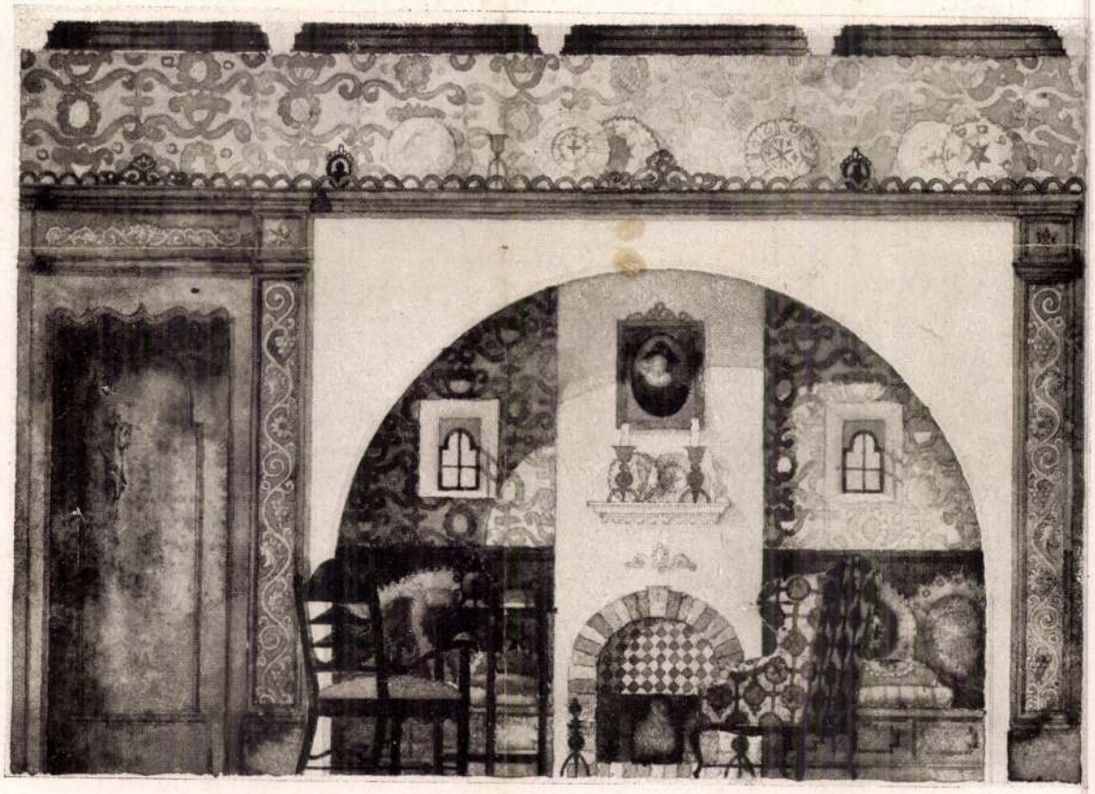

Magy. Kir. Iparművészeti Iskola. A belső építészeti osztály munkáiból. Tanár: Szablya-Frischauf Ferenc.
Königl. Ung. Kunstgewerbeschule. Klasse für Innenarchitektur. ✦ École Royale Hongr. des Arts Décoratifs. Section de la décoration et de l'ameublement.

Magyar Iparművészet
1925.

A BÚZAKÖTVÉNYEK JÖVEDELMEZŐSÉGE

A búzakötvények jegyzése iránt napról-napra fokozódik az érdeklődés.

Ez természetesen összefügg azzal, hogy a búzakötvények figyelemreméltó jövedelmezőséget biztosítanak.

A búzakötvények ugyanis évenkint 3%-ot kamatoznak, tehát 100 pengő után évenkint 3 pengőt jövedelmeznek. A kamat évenkint kétszer, február és augusztus 1-én esedékes.

Egy címlethez 50 kamatszelvény jár, vagyis huszonöt év alatt ötven ízben lehet kamatot kapni.

Az első kamatszelvényt 1944 augusztus 1-én be lehet váltani.

A búzakötvények bevezetésével a jövőben nincs szükség arra, hogy a polgárság a jövőre való tartalékolás jogcímén összegyüjtse a bankjegyeket s azoknak összegyüjtése révén feleslegesen megduzzassza a bankegyállományt.

Senki sem védekezhetik tehát a jövőben azzal, hogy bankjegyeit háborúutáni befektetés céljára gyüjti össze, mert erre a célra a búzakötvény vásárlása sokkal jobban megfelel.

A búzakötvény van jó helyen a ládafiában

FÖLAVATTÁK

a szófiai Magyar Tudományos Intézetet

Szófia, december 30.

A szófiai magyar kultúrintézetet kedden délután avatták fel ünnepélyes keretek között. Az előkelőségek élén megjelent *Borisz Jocov* közoktatásügyi miniszter, *Ljubomir Csakalov* rektor, valamint a szófiai egyetem prorektorai és a közoktatásügyi és a külügyminisztérium számos vezető tisztviselője. Az ünnepséget *Negencov* tanár, a filológiai fakultás doyenje nyitotta meg.

Beszédében rámutatott a bolgár-magyar kapcsolatok szilárdságára és arra, hogy ezek a kapcsolatok a mult század közepe tájáig nyulnak vissza.

Ebben az időben Bulgária politikai és szellemi rabszolgaságban élt és *a menekülő Kossuth hozta magával először Bulgáriába a kultúra első sugarait.*

A magyarok és a bolgárok sorsa közös volt. Harc jogaikért és létükért, nemzeti függetlenségért.

Ezután *Borisz Jocov* közoktatásügyi miniszter arra mutatott rá, hogy a jelenlegi helyzet nehézségei ellenére is *a magyar-bolgár egyezmény mind szorosabbá válik és példát ad Európa összes népei számára.* Hangsúlyozta, hogy a két országot összekötő Dunán és a földrajzi közelségen kívül *szellemi rokonságban* is állunk.. Történelmi küldetése mindkét országnak a délkelet-európai rend fentartása.

Bulgária és Magyarország kicsiny nemzetek, de nagyok a szellem erejében, mert a népek nagyságát nem a terület, sem a polgárok száma, hanem mindig erkölcsi és szellemi nagyságuk határozza meg.

A miniszter beszéde után *Bödey* József dr., a szófiai magyar tudományos intézet igazgatója beszélt. Megemlítette, hogy *az első bolgár könyvet 1806-ban nyomtatták a budapesti egyetemen,* ahol még nagyon sok bolgár kiadványt állítottak elő. Ismertette azoknak a magyar tudósoknak munkáját, akik a két nép közötti kapcsolatokat vizsgálták.

A magyar egyetemeken hallgató bolgár tanulók száma, *Bödey* József megállapításai szerint, *évről évre nő.* Nemrégiben a Magyarországon tanult bolgár diákok Szófiában társaságot is alapítottak és ez szintén arra szolgál, hogy *a bolgár-magyar barátságot elmélyítsék.*

Rendelet a gördülő csapágyak *forgalmának szabályozásáról*

A *Budapesti Közlöny* mai száma közli az iparügyi miniszternek 67200/1943. Ip. M. számú rendeletét egyes *gördülőcsapágyak forgalmának és felhasználásának szabályozása tárgyában.*

A rendelet 1. §-ában felsorolt gördülőcsapágyakból (csapágyalkatrészekből) meglevő készletet az *Anyaghivatalhoz* be kell jelenteni, még pedig a rendelet hatálybalépése napján meglévő készletet 15 nap alatt, a minden naptári negyedév utolsó napján meglévő készletet pedig *a következő hónap 15. napjáig.* A bejelentési kötelezettség alá eső gördülő csapágyat (csapágyalkatrészt) *csak az Anyaghivatal engedélyével* szabad kiszolgáltatni és felhasználni. Azt a csapágyat (csapágyalkatrészt), amelynek pótlására a rendelet alapján csapágyat (csapágyalkatrészt) kiszolgáltattak, illetőleg felhasználtak, be kell szolgáltatni a kiszolgáltatott csapágyat előállító gyár belföldi vezérképviseletéhez.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mélységes gyászunkban kifejezett jóleső részvétért hálás köszönetet mond *Grünstein-család.*

— **A Pesti Tőzsde** új száma érdekes tartalommal jelent meg.

Schiffer Sándorné fájdalomtól megtörten jelenti maga, gyermekei: **Erzsi** (dr. Zuckermann Ferencné), **Magdus, János** (Bolivia), kis unokája **Péterke** nevében, hogy

Schiffer Sándor

a leggyengédebb férj, a legjobb apa és nagyapa, életének 70., ideálisan boldog házasságának 37. évében itthagyott bennünket.

Gyászolják még testvérei, anyósa, menye, veje, sógorai, sógornői és a kiterjedt rokonság.

Pénteken délben 1 órakor kísérjük utolsó útjára a rákoskeresztúri izr. temetőben.

Fájdalomtól megtörten jelentjük, hogy a legeszményibb férj és legjobb családapa,

Vértes H. Hugó

kereskedelmi tanácsos, bőrnagykereskedő

életének 75.. boldog házasságának 41. esztendejében rövid szenvedés után elhúnyt.

Gyászolják: felesége sz. **Unterberg Elza**, gyermekei: **Lilly, István és László**, veje **Hacker Ödön**, menye **dr. Erényi Edit**, anyósa: özv. **dr. Unterberg Adolfné**, szemefénye, unokája: **Hacker Péter** és kiterjedt rokonsága s barátai..

Temetése f. hó 31-én ½3 órakor lesz a Kerepesi temetőben a róm. kat. anyaszentegyház szertartása szerint.

HÍREK MINDENFELŐL

A KÁLLAY-CSALÁD nagykállói kegyúri templomában karácsony másodnapján iktatták be plébánossá Horváth István címzetes kanonokot. A beiktatási ünnepségen megjelent Kállay Miklós miniszterelnök is feleségével és dr. Gergelyffy András államtitkárral. A vármegyét dr. vitéz Jékey Ferenc főispán és dr. Borbély Sándor alispán képviselte.

◆

A BOLGÁR ÁLLAMVASUTAK 1944. évi költségvetése a szobranje előtt fekszik s összesen 5.94 milliárd levát irányoz elő.

◆

MINDENNEMŰ VADHÚST ÁRUSÍTHATNAK a mészárosok és hentesek 1944 március 31-ig az iparügyi miniszter most megjelent rendelete alapján.

◆

AZ ANGOL ÉLELMEZÉSÜGYI MINISZTER kilátásba helyezte, hogy rövidesen spanyol és portugál narancs fog érkezni.

◆

SZÜLETÉSÉNEK SZÁZADIK ÉVFORDULÓJÁT ünnepelte Milovanovics János bajmoki kisgazda. A kisgazda 24 éves korában nősült s a születésnapon 2 fia, 12 unokája, 21 dédunokája és 4 ükunokája volt jelen.

◆

A „BUND" MEGÁLLAPÍTJA, hogy az északamerikai vámjövedelmek visszaestek. A Unió vámjövedelmeit az 1943. július elsején kezdődő pénzügyi évben az államháztartási tervezet 204 millió dollárra irányozta elő. Ez az összeg az előző évihez képest 116 millió dolláros, azaz 36 százalékos visszaesést jelent.

◆

ÉRSEKI IRODAIGAZGATÓVÁ nevezte ki dr. Szávа János pápai kamarást Czapik Gyula egri érsek.

◆

SZLOVÁKIA energiagazdálkodását az ötéves villamosítási terv jellemzi, amely eddig igen kielégítő eredményeket hozott. Ezidőszerint már 1050 szlovák községnek van villamosvilágítása, 1942-ben a szlovák villamostársaságok, mint a belföldi energiagazdálkodás központi vállalatai kereken 82 millió koronát fektettek be a villamoshálózat kiépítésébe.

◆

A GÖRÖGKELETI MAGYAR EGYHÁZKÖZSÉG kápolnájában (Visegrádi-utca 3, I. emelet 1) minden vasárnap és ünnepnap délelőtt tízórai kezdettel magyarnyelvű istentisztelet van.

◆

AZ ANGOL KINCSTÁRI KANCELLÁR az alsóházban megcáfolta azokat a híresztelléseket, mintha a szövetségesek a francia frankot oly mértékben akarnák tovább aláértékelni, hogy egy angol fontot 200 helyett 300 frankkal vennének egyenlőnek. Azt is kijelentette, hogy a francia frank paritásának megállapítása ma már nem a szövetségesektől, hanem az Algirban székelő Nemzeti Bizottságtól függ.

◆

MEGBIZATÁSA ALÓL FELMENTETTE a földmüvelésügyi miniszter dr. Szelbert János miniszteri osztálytanácsost, az Országos Falusi Kisiakásépítő Szövetkezethez kinevezett miniszteri biztost.

◆

A SVÁJCI SERFŐZŐK EGYESÜLETE jelentésében foglalta össze a svájci serfőzőipar helyzetét, amely az egyes vállalatok zárlatai szerint kedvezőtlennek mutatkozott meg. A jelentés megállapítja, hogy az 1942—43. gazdasági évben a svájci serfőzők termékeinek elhelyezése a háború előtti elhelyezési lehetőséghez képest kerek 50 százalékkal csökkent és 1943 szeptembere óta még ennél is nagyobb méreteket öltött.

HALÁLRA ÍTÉLTE A KALOCSAI TÖRVÉNYSZÉK rögtönítélő tanácsa Farkas József kisteleki napszámost, aki karácsony előtt Kiskúnhalason négy embert agyonlőtt, kettőt pedig életveszélyesen megsebesített.

◆

AZ ÁLLAMI MONOPÓLIUMOK igazgatósága az 1944. gazdasági évben összesen 330 millió dohánypalánta ültetését engedélyezte Horvátországban. Az 1944. évi dohánytermés átvételi árát Hercegovina és Dalmácia területén kilogrammonként 8—72 kunában, Bosniában pedig 8—32 kunában állapították meg. Az idénytöbbletet majd annakidején fogják megállapítani.

◆

A BUDAPEST—SEPSISZENTGYÖRGY közötti műútnak a Körösbídtól a nagyvárad-velencei városrészig terjedő szakaszát szerdán délelőtt adták át a forgalomnak.

◆

TRÁKIA, SAMOTRAKE ÉS TASOS szigetek idei olajszüretének eredménye közepes volt. Az olajbogyók minősége sem kielégítő. A szüreti eredményből sajtolható olaj mennyisége korántsem lesz elégséges ahhoz, hogy a lakosság szükségletét kielégíthessék. A gyenge szüreti eredmény oka, hogy a folyó gazdasági évben erős jégverés pusztított ezeken a területeken s a jég a fiatal olajfák egy részét tönkreverte.

◆

VÁGÓMARHA HELYETT JUHOKAT is beszolgáltathatnak a vidéki gazdák a közellátásügyi miniszter engedélye alapján. A beszolgáltatást azonban úgy korlátozták, hogy csak annyi juhot lehet beszolgáltatni, amennyi az illető város vagy község közfogyasztására engedélyezett vágómarhaszükségletét fedezi.

— **Asszonyok, akik évek óta** renyhe bélműködésben szenvednek, igen könnyű székürülést, kielégítő anyagcserét és jó emésztést érhetnek el, ha reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes «Ferenc József» keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát!

A DÉLAFRIKAI ARANYBÁNYÁK közül, mint Johannesburgból jelentik, az angol-amerikai csoport tette legutolsónak közzé félévi osztalékára vonatkozó jelentését. Az érdekeltséghez csatlakozott 7 bánya közül 4 ugyanakkora osztalékot fizet, mint júniusban, míg a Daggnfontein, a Brakpang és a Dagg East osztalékukat kisebb mértékben emelték. A társaságok egyesített nyilatkozatából az tűnik ki, hogy a 44 aranybánya közül 32 kevesebb osztalékot fizet, mint tavaly, a Vlakfontein először adott egy szerény osztalékot, míg a Grootvlei, amelynek üzeme a háború kitörésekor indult meg, évi osztalékát 4 shilling és 9 pennyről 5 shilling és 9 pennyre emelte. Az összes délafrikai aranybányák 1943-ban 14.7 millió délafrikai font osztalékot fizettek a tavalyi 16.9 millió fonttal szemben. A legmagasabb osztalékot 1940-ben fizették, amikor ez 20.4 milliő fontot tett.

◆

AZ ANGOL VASÉRCTERMELŐK háború utáni érdekeik megóvása céljából szövetséghe tömörültek. A termelők attól tartanak, hogy helyzetük meg fog ingni. Ez a helyzetük még meglehetősen újkeletű és a háború következtében túlzottnak tekinthető. Saját magukban véve az angol érchányók csak korlátolt terjedelmű kiaknázást hálálnak meg, mert érceik magas foszfortartalmuk következtében rendes körülmények között nem versenyképesek. A most megindított mozgalom londoni nagyipari körök véleménye szerint csak abban az esetben járhat eredménnyel, hogyha a bányák nem szorítkoznak a kormánnyal szemben támasztott követelésekre, hanem versenyképességüket tervszerű újjászervezéssel is fokozniok kell.

KÖZELLÁTÁSI NAPTÁR

CSÜTÖRTÖK:

A B. 2., B. 3. és B. 4. sz. szelvényekre marha-, borjú- vagy lóhúst, vagy bármely húsféléből készült kolbászárut, a B. 5. számú szelvényre lóhúst vagy lóhúsból készült kolbászárut szolgáltatnak ki.

Az A. 1. számú szelvény nem váltható be.

A közellátási szelvénytv 1. számú szelvényére 1 darab tojást lehet vásárolni.

A 17. számú szelvényre a január 1-től 7-ig terjedő hétre személyenként 2 kg burgonyát szolgáltatnak ki.

A Közellátási Hivatal leirata a GyOSz-hoz *A FELÁRAKRÓL*

Egy konkrét eset kapcsán a közellátási minisztérium Közellátási Hivatala értesítette a GyOSz-t, hogy a felárak megállapításával, illetve engedélyezésével a felszámítható legmagasabb eladási árakat kívánta szabályozni.

Ennek megfelelően a megállapított, illetve engedélyezett feláraknál kisebb felár természetszerűen felszámítható, kivéve azokat az eseteket, amelyeknél a felár a megállapításról szóló rendeletekben úgy intézkedett, hogy a felárak figyelembevételével kiszámított ár egyúttal legalacsonyabb árnak is tekintendő. Annak eldöntése, hogy a megállapított, vagy engedélyezett feláraknál alacsonyabb árak felszámítása tisztességtelen versenynek tekinthető-e, csak esetenkénti elbírálás tárgya lehet.

Eltiltottak az autóvezetéstől *egy gázoló fodrászmestert*

Grosz István fodrászmester 1940 augusztus hó 26-án a Kossuth Lajos-utcán a Magyar-utca felé vezette autóját. *A sarkon összeütközött egy 75-ös jelzésű villamossal.*

A karambol folytán Grosz István elvesztette a kocsi feletti uralmát, úgy hogy az autó felszaladt a járdára s ott elütötte Brückner Rezsőt, aki az elszenvedett sérülései folytán pár nap mulva meghalt.

Grosz István ellen megindult a bűnvádi eljárás *közveszélyű cselekmény és gondatlanságból okozott emberölés vétsége* miatt. A büntetőtörvényszék előtt megtartott főtárgyaláson a fodrászmestert *felmentették a vád alól* olyan indokolással, hogy az autó vezetése körül *semmiféle gondatlanság őt nem terheli.* Ezt az ítéletet a *tábla is helybenhagyta.* A főügyészség semmisségi panasza folytán a Kúria dr. *Bán* József tanácselnök vezetése mellett tárgyalta ezt az ügyet.

Dr. Miskolczy Ágost koronaügyészhelyettes felszólalása után bűnösnek mondotta ki Grosz Istvánt a vádbeli cselekményben s ezért egyhónapi fogházra ítélte és három esztendőre eltiltotta a kocsivezetéstől.

Csak újabb vizsga letétele után kaphat vezetési engedélyt.

KÉT PENGŐ HELYETT

három pisztolygolyóval fizetett

Mándi Márthon Gábor budapesti építőmester megbízást kapott arra, hogy *Dunaradvány* községben a hivatalos *gabonatároló-magtárt* építse fel. Az építkezési munkálatok folyamata alatt *Morvai* András nevű munkásával összeszólkönbözött, mert *az két pengő munkadíjjal többet igényelt, mint amennyit kifizettek számára.*

A munkás bement Mándi Márthon Gábor építőmester szobájába és ott olyan támadó és fenyegető hangon követelte a szerinte neki járó két pengő munkadíjat, hogy az építőmester kiutasította a lakásából.

A munkás az elhangzott felszólításra azzal válaszolt, hogy addig nem megy ki a lakásból, amíg meg nem kapja a két pengőjét, sőt megfenyegette a gazdáját azzal, hogy *„összegyúrja, mint valami tésztát". Mándi Márthon* Gábor építőmester a fenyegető szavak hallatára az éjjeliszekrényéről *fölemelte a pisztolyát* s azt a munkás felé tartva, *elsütötte kétszer.* Mind a két golyó *Morvai András lába mellett a padlóba fúródott.* Ez azonban tovább folytatta a követelődzését és a fenyegetéseit.

Hetyke módon kijelentette, hogy őt nem lehet így kifizetni s egyáltalán nem ijed meg az építőmester pisztolyától.

Erre *harmadszor is elsült a revolver s ez a harmadik golyó a munkás hasába fúródott. Morvai* András a *saját lábán orvoshoz ment* s épp ez a gyors orvosi beavatkozás eredményezte, hogy *komolyabb baj nem történt, a munkás húsz napon belül megyógyult. Mándi Márthon Gá-*

bor ellen pedig megindult a bűnvádi eljárás és a komáromi törvényszéken *szándékos emberölés büntettének kísérlete* miatt vonták felelősségre.

A lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján a bíróság az építőmestert, bűnösségének megállapítása után, tizhónapi börtönre ítélte.

Ezt az ítéletet a *győri tábla* és most végső fokon a *Kúria* dr. *Szolnok-tanácsa*, dr. *Kovács* Péter koronaügyészhelyettes felszólalása után helybenhagyta.

— **A Jászberény felé utazók figyelmét felhívom,** hogy üzemanyagkorlátozás miatt Nagykáta—Jászberény közötti autobuszjárat 1944 január 3-tól az alábbi menetrend szerint fog közlekedni. Menetrend: 1944. évi január hó 3-tól Jászberény—Nagykáta közötti autobuszjáratokra. Jászberényből ind.: 4.50, 8.10, 14.30. Nagykátára érk.: 5.40, 9.00, 15.20. Nagykátáról ind.: 7.33, 9.43, 18.44. Jászberénybe érk.: 8.23, 10.33, 19.34. MÁV Nagykátáról ind.: 5.56, 9.21, 15.42. MÁV Budapest keleti p. u. érk.: 7.35, 10.25, 17.38. MÁV Budapest keleti p. u. ind.: 5.57, 7.45, 16.33. MÁV Nagykátára érk.: 7.33, 9.43, 18.44. Üzemanyagkorlátozások miatt egy utas csak 15 kg súlyú kiscsomagot vihet magával, azt is csak saját felelősségére. Élőbaromfiszállítás hatóságilag tilos. Korlátozott járatokra való tekintettel a Budapestről 16.38-kor induló vonattól csatlakozó autobusszal a visszautazás csak a jegykezelőknél helyjegy váltásával biztosítható. A változó körülmények miatt fenntartom magamnak a menetrend és díjszabás megváltoztatásának jogát. Esetleges késés, járat elmaradása, vagy a menetrendszerű csatlakozás elmulasztása kártérítésre igényt nem nyujt. *Strompf* Pál autóbuszvállalata.

VICHY ÜRESEBB, MINT VALAHA

A PARISER ZEITUNG TUDÓSÍTÓJÁNAK JELENTÉSE VICHY MAI ÉLETÉRŐL

A *Pariser Zeitung* vichyi tudósítója «Hétvég Vichyben» címen tudósítást közöl Vichy életéről.

— Ismét álmosan bandukolunk a vichy-i pályaudvaron. «Vichy, öt perc tartózkodás!» — kiált a vasuti alkalmazott s egy lámpát lenget a kezében. Egy francia kolléga egyszer már rámutatott előttem arra az iróniára, amely e bejelentésben rejlik. Vichy — öt perc tartózkodás...

...Olyanok, akik azelőtt még azért sem keresték fel Vichyt, hogy a májukat gyógyítsák, most már harmadik éve rostokolnak itt. Az örök monotónia hangulata ragadja itt meg az embert.

A városi éjszakai omnibusz kopott plüss ülésein szoronganak az utasok.

Egy fiatal leány bőröndöt tart a kezében. A túltömött bőrönd felpattan és akták ömege ömlik elő. Dossziék és papírhalmazok mindenütt, minisztériumokból való akták.

Az omnibusz fényszórói fakó világosságot vetnek a néptelen utcákra. Hotel X. — kiált a vezető és két utas kiszáll a kocsiból.

A hotelek lakói

Vichyben hotelekben laknak az emberek. Azért egy ilyen éjszakai utazás során általában kétféle kijelentést hallunk. Az egyik úgy hangzik, hogy *„most már egész életemben csak szállodában fogok lakni"*. A másik: *„A jövőben rá sem tudok nézni egy szállodára"*.

Az éjjeli portás barátságosan köszön. Egyre nyugodtabb és egyre üresebb lesz az élet Vichyben, Monsieur — mondja nekem, miközben felmegyünk a lifttel.

— Bár éppen most... — szed hozzá és sokatmondóan hozzáteszi. Az éjjeli portások volt mindenről tudnak. Akár arról van szó, hol lehetne egy konyakot lopni záróra után, akár pedig attól, hogy nincs-e valami atmoszférikus zavar a politikában.

A reggeli lap Vichyben most különös hatással van rám a többhónapi távollét után. Azelőtt *égetett gerstlire* emlékeztetett, most pedig *pirított fakéregre* kell gondolnom. Talán saját termés a Kurpark-ból? Ennek fái meglehetősen csupaszok mostanában. A platánok téli frizuráját „körülstuccolják" s az utcákon mindenütt a levágott ágakba botladozunk.

A kihalt Cintra-bár

Az éjjeli portásnak egyébként igaza volt.

Vichy érezhetően üresebb és csendesebb lett. A kormányzat szállodája előtti Kurpromenád elhagyatottnak látszik.

Csak egy kiskutya játszik a hatalmas téren a platánok lehullott leveleivel, egyébként élőlényt nem látni sehol. Felkeressük a Cintra-bárt.

Régebben, amikor a Cintra mellett az USA-követség sárga villája állott, a zsúfoltságtól azt sem tudta az ember, hogy a lábát hova tegye, annyi politizáló agg férfi és ifjú szorongott a bárban.

Nem is szólva a Harmadik Köztársaság tricoteuseiről, ezekről a fecsegő női társaságokról, amelyeknek tagjai harisnyakötés helyett bridgepartikkal foglalkoztak, miközben megbeszélték a legújabb «Tuyau»-kat, vagyis a legmerészebb információkat.

Ma a Cintra üres. Az ember bedugja a fejét az ajtón s mindjárt visszakapja, mert megijed ennyi üres térségtől. Az ember szinte térszonyt kap és óvatosan visszahúzódik.

A minisztériumi hotelek halljai és följáratai sem mutatják azt az élénkséget, mint régebben, nem látni azt a rengeteg képviselőt és szenátort, akik mint a politikai barométer jelzői mindig éppen a hétvégén érkeztek a kormányzat városába, hogy kipuha[illegible]

Nagy szenzációja volt a napokban Vichynek Sarraut meggyilkolása. Sarraut, a *Depéches de Toulouse* tulajdonosa és szerkesztője, rendkívüli anyagi eszközökkel rendelkezett és a prototipusa volt a radikális szocialista képviselőnek. Dél-Franciaország és Közép-Franciaország egy részének koronázatlan királya volt, de mindig a háttérben maradt s a legfontosabb döntéseknél ő szőtte a szálakat.

Mindig több utat és lehetőséget tartott magának nyitva. A géppisztolyos terrorista golyói házának kapuja előtt ölték meg Sarraut-t.

Mikor fogják megérteni, hogy a bizonytalanságnak nincs jövője. A kül- és belpolitikában való bizonytalan érzések némították meg a nemzeti forradalmat s mindenekelőtt a szociális szándékokat.

NAGY TŰZ PUSZTÍTOTT *a Gyömrői-úton*

Tegnap este nagyarányú tűz pusztított a *Magyar Kerámiagyár Rt.* Gyömrői-út 63. szám alatti telepén. *A tűz este hét órakor egy szénakazal lángralobbanásánál keletkezett s a lángnyelvek csakhamar átcsaptak a szomszédos szárítóépületre is.*

A nagyarányú tűzhöz a mentők több kocsival kivonultak, de szerencsére *emberéletben nem esett kár, úgyhogy a mentőkre nem volt szükség. A tűzoltók tíz sugárral dolgoztak s éjjel 12 órára sikerült csak a tűzet eloltaniok.* Még az éjjel *tűzvizsgáló bizottság* szállt ki a *Kerámiagyár Rt.* telepére, amelynek megállapítása szerint *a kár meghaladja a százezer pengőt.* A tűzvizsgáló bizottság tovább folytatja munkáját a tűz keletkezésének megállapítására.

Árdrágítás miatt öthónapi fogházra ítéltek *egy textilnagykereskedőt*

Az uzsorabíróság dr. *Papp* László elnöklése mellett most tárgyalta *Tóth* János textilnagykereskedő és *Krausz* Tibor, a *Textilszövő Kft.* tisztviselőjének *árdrágítási bűnperét*. A vád szerint a *Textilszövő Kft.* az anyaghivatal útján megfelelő fonalmennyiséget kapott és ebből *molinót* gyártott.

Tóth János 6000 méter anyagot kapott, amit azután a vád szerint a megengedett árnál drágábban árusított ki.

A detektívek *próbavásárlást* is végeztek s ez alkalommal *Tóth János nekik is magasabb árat számított fel az áruért.* A vizsgálat során *Tóth* előadta, hogy azért kért többet a textilanyagért a megengedett árnál, mert *felárat kellett fizetnie Krausz Tibor kezeihez.* Ilyen előzmények után emelt vádat az ügyészség *mindkettőjük ellen.*

A főtárgyaláson *mind a két vádlott tagadta bűnösségét. Tóth* továbbra is megmaradt amellett a védekezése mellett, hogy *kénytelen volt a felárat áthárítani a vevőkre.*

Ezzel szemben Krausz tagadta, hogy a cég részére felárat kapott volna.

A törvényszék *több tanut hallgatott ki,* köztük a cég tulajdonosait is, *Palló* Jánost és vitéz *Dancs* Pál János cukorgyári igazgatót is.

A bizonyító eljárás befejezése után a bíróság bűnösnek mondotta ki *Tóth* Jánost árdrágítási visszaélés vétségében s ezért *öthónapi fogházra ítélte. Krausz Tibort a bíróság bizonyíték hiányában felmentette.*

Az indokolás szerint bár gyanu merült fel ellene, nem nyert beigazolást megnyugtató módon hogy a Textilszövő Kft. részére felárat kapott Tóthtól.

Az ítélet nem jogerős.

Műszaki vezetőt

keres ásványolajvállalat gyárüzeme részére. Részletes ajánlatokat életleírással, csak komoly multtal rendelkező, keresztény, lehetőleg **okleveles mérnök urak részéről.** „Vidék" jeligére, **Bloekner**-hirdetőbe, **Vilmos császár-út 33. szám.**

Hirdetőinkhez!

Figyelmeztetjük hirdetőfeleinket, hogy holnap, Szilveszter napján hirdetést csak reggel 9 óráig fogadhatunk el.

A kiadóhivatal.

Adományok a Főméltóságú Asszony segélymozgalmára

A Főméltóságú Asszony segélymozgalmára a 99.000 számú postatakarékpénztári csekkszámlán 1943 december 28-án a következő adományok érkeztek be: M. kir. József Nádor Műegyetem tanári kara 1500.—, „Albus" szappan- és olajgyár cégfőnökei, Budapest 500.—, Rigó Lajos posztó- és bélésárunagykereskedő, Kolozsvár 300.—, *Esti Kurir* folytatólagos gyüjtése 286.—, Automobiltechnikai és Fémöntőgyár Rt., Bpest 250.—, Barcza Károly, Budapest 200.—, Grove Rt., Bp., 200.—, Háromszék vármegye 200.—, Tres Rt., Bp., 200.—, Verkanovits-vendéglő Jóbarátok asztaltársasága, Bp. 100.—, N. N., Sopron 100.—, Kisvárdai m. kir. dohánybeváltó hivatal 42.—, Stein Béla, Bp. 40.—, Tökösi erdőőri személyzet 35.—, Radványi Tibor Bp. 30.—, „Béke" asztaltársaság, Rákospalota 25.—, Újpalánkai m. kir. dohánybeváltó hivatal 23.—, dr. Makay Oszkár Bp. 20.—, Löwy Gézáné, Budapest 20.—, Szauter János, Budapest 20.— pengő. Természetbeni adományok: Kender-, Juta- és Textilipar Rt., Budapest 200 darab szalmazsák.

Üzen a Keresztény Női Tábor

A Keresztény Női Tábor értesíti munkatársait és barátait, hogy január 6-án ¾11 órakor, Háromkirályok napján lesz a Tábor XXIV. évadnyitó összejövetele a Barlang (Broodvay-filmszínházban, VII., Károly-körút 3). Műsor: A Szent Korona kultúrfilmje: XII. Pius pápa multévi karácsonyi szózatát, melyet az egész emberiséghez intézett, dramatizálva és vetített képek kíséretében adják elő: báró Apor Gizella, gróf Esterházy Móricné, gróf Hunyady Józsefné, Lukács Sarolta, Gulácsy Irén, Zilahy Lajosné, Stadler Frida, Oberle Károlyné, báró Kray István, dr. Zeöke Pál és még sokan mások. Beszédet tartanak: dr. Hamvas Endre és Schlachta Margit. A rendkívül érdekesnek és nagyszabásúnak ígérkező előadásra jegyek kaphatók a Tábor papírkereskedésben, IV., Veres Pálné-utca 3 és a Tábor középpontjában, XIV., Thököly-út 69 és mindenütt, ahol szociális testvérek dolgoznak.

Hat építkezés

Szendy Károly polgármester legutóbb a következő építkezésekre adott engedélyt:

Szabó Kálmán II., Kapy-út 11, 11.929/9. egyemeletes lakóház, két lakással; *Varga* Sándor XIII., Frangepán-út 30/32. egyemeletes műhely-épület két lakással; *Nemes* Soma XIV., Nagy Lajos király-útja, épület két lakással; *MÁV Acél- és Gépgyár* X., Kőbányai-út 21/23. emeletráépítés, irodaépület; *Nagy* Rezső Dorogi-utca 25, szerszámépület és *Singer* Henrik XIII., Jász-utca 53, padlástér beépítés egy lakással.

BOLIVIÁBAN az óntermelés a munkáshiány és az érctelepek hiányos kitermelése következtében ki nem elégítő. Az ónbányatulajdonosok eddig gazdasági okokból abban voltak érdekelve, hogy a legjobban kiépített bányákat lehetőségükhöz képest kíméljék, hogy a termelést a háború után fokozni lehessen. Az új bolíviai kormány azonban elrendelte, hogy az óntermelést a gazdag ércerek kiaknázásával azonnal fokozni kell ami természetesen később vissza fog hatni az óntermelésre. Végeredményben azonban ez az egyetlen módja annak, hogy az óntermelést azonnal fokozni lehessen.

BESZÉDIDŐT KORLÁTOZÓ KÉSZÜLÉKET SZERELNEK a nyilvános telefonállomásokra

A budapesti helyi távbeszélőforgalom tehermentesítése érdekében a posta december hó 31-én a budapesti egységes távbeszélőhálózatban a pénzbedobásra működő készülékkel ellátott összes utcai nyilvános távbeszélőállomásokhoz beszédidőtartam korlátozó berendezést helyez üzembe.

Ugyanilyen berendezés létesült a nem utcai, hanem egyéb helyeken felszerelt nyilvános távbeszélőállomások egy részéhez is.

Az időtartamkorlátozásra a nyilvános távbeszélőállomásoknál elhelyezett figyelmeztetés a közönség figyelmét külön is felhívja.

Az időtartam korlátozó berendezés az állomásról kiinduló helyi kapcsolást a hívás kezdeményezésétől számított öt perc elteltével figyelmeztetés nélkül bontja.

Időtartam korlátozó berendezést a posta az előfizetőknél felszerelt, pénzbedobásra működő állomásokhoz is felszerel. Erről az érdekelt előfizetők külön kapnak értesítést.

Iparművészeti Kamara létesítését kéri *az iparművész társadalom*

Az *Országos Magyar Iparművészeti Társulat* rendkívüli közgyűlés keretében foglalkozott az iparművésztársadalom egyik legidőszerűbb kérdésével, az *Országos Magyar Iparművészeti Kamara* létesítésével. A rendkívüli közgyűlésen megjelentek a mérnökegylet képviseletében vitéz *Becske* Kálmán fővárosi tanácsnok, elnök, *Ugron* Gábor v. b. t. t., *Szablya-Frischauf* Ferenc kormányfőtanácsos, báró *Szalay* Gábor és iparművészeti társadalmunk vezetői közül számosan.

Szablya János kormányfőtanácsos elnök megnyitó beszédében megemlékezett a nagysikerű kassai II. Országos Magyar Iparművészeti Tárlatról és a társulat elnöksége nevében elismeréssel beszélt a kiállító iparművészekről és műiparosokról.

Elhatározta ezután a közgyűlés, hogy több évtizedes közérdekű munkásságuk elismeréseképpen díszoklevéllel tünteti ki a társulat *Szablya-Frischauf* Ferencet, a társulat tiszteletbeli alelnökét, *Seenger* Béla kormányfőtanácsos, műiparos-alelnökét, *Ágotay* Lajost, a fővárosi iparrajziskola ny. igazgatóját, *Hosszú* Istvánt, dr. *Szalay* Emilt és *Csák* Istvánt.

A rendkívüli közgyűlés ezután az *iparművészeti kamara* ügyét tárgyalta. A társulat elnöksége *körkérdésben hívta fel összes iparművész és műiparos tagjait, hogy foglaljanak álláspontot.*

A tagok túlnyomó többsége a Magyar Országos Iparművészeti Kamara létesítése mellett foglalt állást, s ezért a választmány indítványára a rendkívüli közgyűlés elhatározta, a társulat feliratot intéz Szinyei Merse Jenő kultuszminiszterhez, akitől a Képzőművészeti Kamarától független Iparművészeti Kamara létesítését kéri.

A kamara megvalósításával az elnökség véleménye szerint megszűnik majd a most tapasztalható viszály, amely az iparművész társadalom munkásságát gátolja.

Szablya János elnöki záróbeszédében annak a reményének adott kifejezést, hogy a magyar iparművészek és műiparosok a nehéz idők ellenére *fáradhatatlanul, lelkesedéssel folytatják munkásságukat* a küszöbön álló új esztendőben is.

Ki búzakötvényt vett, nyugalmat arat

HELYEZD PÉNZEDET BÚZAKÖTVÉNYRE

forgalom, a magyar népművészet fokozódó megbecsülése, de elsősorban az a körülmény, hogy ünnepi nyitány ez a kiállítás a megújhodó társulat életében. A jó népművészeti munka értékeinek átmentésére indított mozgalomban a társulat példát akar adni s a kereskedelmet, háziipari tevékenységet helyes irányú alkotásokkal igyekszik kifogástalan utakra terelni. Így szemlélve e kiállítás — mindenesetre mint első lépés ebben az akcióban — a propagandának jelentékeny tényezője. Friss színek, eleven mozgás, a falusi termelőműhelyek atmoszférájának részletei vonultak be a Lakatos Artúr és Urbányi Vilmos tervezte festői hatású keretbe. A kiállítás, melynek megnyitása a kormányhatóság képviselőinek és társulatunk vezetőségének, valamint nagyszámú érdeklődőnek jelenlétében július 15-én volt ünnepi külsőségek között, — egészen szeptember 15-ig lesz nyitva a közönség számára. Bővebb ismertetését legközelebbi számunkban fogjuk közölni.

THONET KIÁLLÍTÁS. A Thonet cég híven külföldi nagy telepeihez, minálunk is megbízást adott néhány jeles iparművésznek, hogy modern bútorterveket készítsenek. Mintegy nyolc kis szobát e megvalósított tervekből be is mutatott a kiállítási célokra felette alkalmatlan bolthelyiségében. Kozma Lajos és Kaesz Gyula interieurjei e két iparművészünk mai alkotásmódjának jellemző bélyegeit mindenütt magukon viselik. Egyszerű, könnyen mozgatható, többnyire kombinációs bútordarabok, melyek az olcsó előállítás kedvéért minden felesleges elemről — sőt itt-ott még a szükséges fényezésről is — lemondtak. Nemcsak a képző-, de az iparművészet alkotásai is hiányoznak ezekből a kiállító termekből, ami egyik-másik szobát túlságosan sivárrá teszi, annak ellenére, hogy a bútor-tervezők enyhe, kellemes formákkal törekszenek a dísztelenséget ellensúlyozni. A mai lakásigényekkel és a mai életkeretekkel számoló bútorok bizonyára sok visszhangot fognak kelteni a berendezkedő fiatal házasok közt. Hatásuk persze még fokozottabb volna, ha a tálalás módja több lakályosságot nyujtana és ha az ülőbútorok végleg szakítanának a Thonet-székek atavisztikus lábformáival, amik ártalmára vannak a bútorok nyugodt körvonalainak.

Dr. N. P.

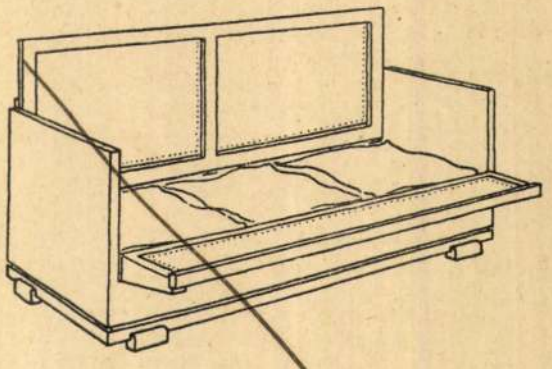

„Dimensio“ szab. fekvőhely. Tervezte Vágó Dezső.
Az ágynemű elhelyezése.

Hóman Bálint dr. kultuszminiszter, dr. Tihamér Lajos miniszteri tanácsossal képviseltette magát és átiratban köszönte meg az ünnepeltnek azt az eredménydús munkásságot, amelyet a képző- és iparművészet fejlesztése és a fiatal művésznemzedék nevelése érdekében sikerrel kifejt. Dr. Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter meleghangú átiratát dr. Feyér Gyula miniszteri tanácsos nyujtotta át és köszöntötte a jubilánst.

Dr. Pacher Béla Budapest Székesfőváros üdvözletét hozta.

A megjelent vendégeket a Társulat nevében Ligeti Miklós szobrászművész alelnök, az ünnepeltet pedig Seenger Béla gyáros alelnök köszöntötte, méltatván azt a munkásságot, amelyet olyan hosszú idő óta, mint a Társulatnak alelnöke a Társulat érdekében kifejtett. Dr. Say Géza festőművész és Beretvás Hugó a „KÉVE" művészegyesület nevében köszöntötték a mestert, kérve őt arra, hogy vezesse tovább is az egyesület ügyeit olyan szeretettel, szakértelemmel, mint eddig tette s egyben további őszinte ragaszkodásuknak adtak kifejezést.

Csók István a Szinnyei-Merse Pál társaság, Telcs Ede a Céhbeliek, Lakatos Arthur a Pál László-társaság tagjainak, Györgyi Dénes az Iparművészeti Iskola tanári kara nevében köszöntötte az ünnepeltet, Borbás Lajos pedig a volt iskolatársak üdvözletét tolmácsolta. Schober József a Társulat gazdasági bizottságának nevében hajtotta meg az elismerés zászlaját.

Az ünnepelt mély meghatottsággal mondott köszönetet azért a szeretettől és megbecsüléstől áthatott kedves szavakért, amelyekkel az ő munkásságát méltatták, köszönetét fejezte ki továbbá azoknak akik őt eddigi munkásságában támogatták és ígéretet tett arra, hogy minden erejével továbbra is szolgálni fogja a magyar képző- és iparművészet ügyét.

Helbing Ferenc az Iparművészeti Iskola igazgatója az ünnepi vacsora után kiosztotta mindazon kiállítóknak, akik a „Hogyan rendezzük be lakásunkat" című kiállítás alkalmával oklevéllel lettek kitüntetve, az elismerő okleveleket és buzdító szavakkal további kitartó munkára serkentette a megjelenteket. D. E.

A TÁRSULATUNK KEBELÉBEN FOLYTATOTT MUNKA fontosabb eseményeiről az alábbiakban számolunk be.

1933 március hó 30-án az igazgatóság és gazdasági bizottság tartott ülést Seenger Béla elnökletével. Jelen voltak: Bodon Károly, Lakatos Artúr, Ligeti Miklós, dr. Pacher Béla, Schober József, Szablya János és Végh Gyula.

Seenger Béla elnök üdvözölte az együttes ülés tagjait és felkérte Szablya János ügyvezető választmányi tagot, hogy a folyó ügyeket ismertesse. Ügyvezető ismertette a beérkezett leveleket és iratokat, majd bejelentette, hogy a folyó évben belépett új tagok száma 64. Jelentette, hogy a Magyar Iparművészek Boltja Kft. taggyűlésén megállapították a kiállított tárgyak után járó jutalék tételeket, ezek 2000

IPARMUVESZET
1933. 120. l.

• TÁRSULATI •
• KÖZLEMÉNYEK •

SZABLYA FRISCHAUF FERENC FESTŐMŰVÉSZ-TANÁR JUBILEUMA. A tisztelet, szeretet és ragaszkodás érzése hozta össze a képző- és iparművészeti élet hivatalos tényezőit és előkelő reprezentánsait a napokban a Fészek Klubba azért, hogy ünneplésben részesítsék Szablya Frischauf Ferencet, folyóiratunk szerkesztőjét. Az ünneplésre az adott alkalmat, hogy a mester az idén áll negyed évszázad óta mint elnök az általa alapított „KÉVE“ művészegyesület élén, továbbá, hogy azokért az érdemekért, amelyeket az Iparművészeti Társulat fejlesztése körül szerzett, most választotta meg a Társulat tiszteletbeli alelnökévé.

MAGYAR

le elismer ott, ahol igazi értéket lát.

Ezt a legújabb könyvét, melyet részletes és a legújabb külföldi kiadványokat is magába foglaló bibliográfia egészít ki, nagy örömmel és haszonnal fogja forgatni minden olvasója. A könyv külső csínja az Egyetemi Nyomdát dícséri.

RÉGI-RERRICH BÉLA: A SZEGEDI TEMPLOMTÉR. Budapest, Egyetemi Nyomda, 1932. Méltó köntösben, bő illusztrációs anyaggal jelent meg az Egyetemi Nyomda kiadásában Rerrich Bélának, a szegedi templomtér alkotójának szentelt emlékkönyv. Kertész K. Róbert előszava és Móra Ferenc lírai lendületű viziója után Ybl Ervin szakavatott tolla jelöli meg Rerrich hatalmas épületkomplexumának előkelő esztétikai helyét. Ugyancsak Ybl írt Rerrichről a Magyar Iparművészet 1932 évi 1—2 számába. Folyóiratunk akkor az épületcsoport számtalan részletét és nézetét is kö-

Szablya Ferenc

wząd

Lykamnitort. II.

316.1

Ettore Beraldini: *Torna a fiorir la rosa.*

Lap: KIS UJSÁG, BPEST
1942 DECZ 2 8
Megjelent: .....

Főiskolai rangot kér az Iparművészeti Iskola

SZABLYA FERENC cikke az iskola évkönyvében

Alig, hogy kikézbesítette a posta *a hatvanéves Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskola Évkönyvét* és éppen csak belelapozunk az *iskola* hatvanéves történetének szines és tanulságos krónikáiba — egyre inkább nyilvánvalóvá lesz a mai olvasó napi aktualitást leső szeme előtt is az *a példátlan szellemi erőkifejtés*, amíg a *Trefort* Ákos által elvetette magból a kis *„műfaragászati tanműhely"*-ből a *magyar kultúra virágzó intézménye lett.*

Ezt a nagymultú iskolát 1936 óta igazgatja *Szablya-Frischauf* Ferenc kormányfőtanácsos. Maga is kiváló *festőművész* és mint az iparművészeti szakoktatás felelősségteljes pozíciójának nagykvalitású betöltője — *az iparművészeti oktatás időszerű kérdéseiről írt ebben az évkönyvben.* Minden szakosztály tanműhelyét megfelelő eszközökkel, gépekkel és kéziszerszámokkal látta el — amikor az igazgatói széket átvette —, amennyire azt az iparjellegű fejlettség megkövetelte. Ujjárendezte a faipari tanműhelyt, a szobrászati szakosztályt, a többi szakosztályt pedig a kor követelményeinek megfelelő gépekkel látta el. A növendékek most már *művészi kiképzésük előtt alaposan megtanulják szakmájuk mesterségbeli részét* és erre annál inkább szükség van, mert hovatovább *köznapjaink állandó díszítő elemét adja a modern iparművészet.* A minőségi ipar produktumaira is rányomja a maga bélyegét az *iparművész* tudása — éppen ezért legfőbb problémájuknak és a szakoktatás alapvető korszerűsítésének érdekében mindent meg kell tenni. A magyar iparművész-társadalom évtizedes törekvéseit hivatottan fejezi ki ebben az évkönyvben *Szablya-Frischauf* Ferenc és többek között a következőkben foglalja össze egy nagyrangú társadalmi réteg alapvető törekvését:

„Több alkalommal — szóban és írásban — kifejtettem, hogy a hazai iparművészeti oktatás egyetemes érdeke megkívánja, hogy az előképzettség felemelésével szerves kapcsolatban — mint sok helyen már régebben, legutóbb pedig *Bécsben* és *Münchenben* megtörtént — *iskolánk mielőbb főiskolai rangra emeltessék.*"

Nincs a közgazdasági életnek, iparnak, építészetnek, városszépítésnek olyan megnyilatkozása, amelyben ne vennék igénybe a legnagyobb mértékben az iparművészet munkáját. Éppen ezért a ma művésze nem nélkülözheti azt a *szélesebb ívelésü megalapozottságot*, amit a középiskola nyolc osztályának elvégzése jelent. Itt az ideje, hogy az *Iparművészeti Iskolába* való felvétel előfeltétele az *érettségi* legyen.

LA SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

invita la S. V. Illma ad intervenire alle

CONFERENZE

che

il Rev.

P. VITTORINO FACCHINETTI

Professore dell'Università del Sacro Cuore di Milano

terrà

sabato, 27 aprile alle ore 18
nella Sala del Museo d'Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—37.) sul tema:

DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA

(con proiezioni); e

lunedi, 29 aprile alle ore 18
nella Sala della TESz (V., Falk Miksa-utca 1) sul tema:

LA RADIO IN VOLO

LA PRESIDENZA

Gli ospiti sono graditi.

Szablya Frischauf Ferenc

MEGJELENT A MAGYAR IPARMŰVÉSZET ELSŐ SZÁMA

Az O. M. Iparművészeti Társulat kiadványa *Szablya Frischauf* Ferenc szerkesztésében uj köntösben jelenik meg. A rendkivül érdekes cikkeket *Relle* Pál *(a magyar színpadművészet utja)*, *Ronchányi* Gyula dr. *(Régi magyar bábsütőformák)* és *Nádai* Pál dr. *(A kárpitos butorai* irták. Külön cikk ismerteti a társulat nagysikerü rigai kiállitását is. Könyvismertetés kiállitási rovat, krónika és a társulati közlemények egészitik ki a szövegi részt. Az illusztrációs részben *Oláh* Gusztáv színpaddekorációit *Kovács* Zsuzsánna belsőberendezéseit, *Radnainé Szörédy* Ilona magyaros kártyaterveit és kso szép régi magyar bábsütő formát mutat be a Magyar Iparművészet, melynek melléklapja, a *Muskátli Magyar Kézimunkaujság* rendkivül sok érdekes népmüvészeti és modern textiliás ruhát közöl. A pompás cimlap *Végh* Gusztáv kitünő munkája.

M. 936. II. 14.

Szablya Frischauf Ferenc

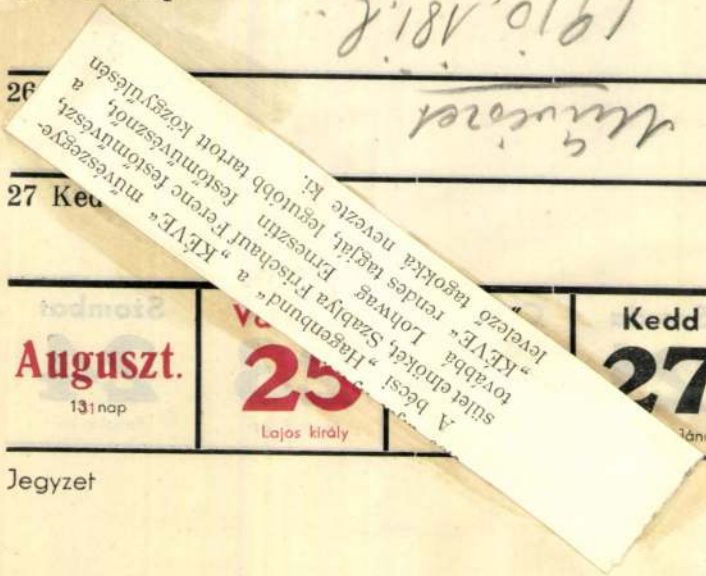

A bécsi „Hagenbund“ a „KÉVE“ művészegyesület elnökét, Szablya Frischauf Ferenc festőművészt, továbbá Lohwag Ernesztin festőművésznőt, a „KÉVE“ rendes tagját, legutóbb tartott közgyűlésén levelező tagokká nevezte ki.

Művészet

1910. 181. l.

21 Szerda

22 Csütörtök

23 Péntek

24 Szombat

Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat
21	22	23	24
Chant. Franciska	Timót vt.	Beniti Fülöp	Bertalan c.

Nincs békesség

*

Ugyan mi lehette a spanyolokat, hogy olyan kegyetlenül öldösik egymást? Ezt a véres drámát nem könnyű megmagyarázni. Most megjelent könyvemben (»*Az emberiség története*«, — ára egy pengő *Az Est*-lapok árusítóinál és a saját könyvesboltunkban) a 80-ik fejezetnek ez a címe: »A forrongó Spanyolország«. Ebből kitűnik, hogy a spanyoloknál már több mint száz év óta a forradalom és a polgárháború a normális állapot; ezek a spanyolok nem a gyors befejezések emberei. Egyik hitvány királyuk, VII. Ferdinánd, vérlázító dolgokat követett el s attól kezdve nincs nyugságuk. A népeket az új korban nem a zsarnokok döntik veszedelembe, mert őket elvégre le lehetne fejezni vagy fel lehetne akasztani. A baj abban van, hogy a modern zsarnok a nép egyik felének mindent megad, hogy a nép másik felétől mindent elvehessen. Ma nem egyéneket használnak fel eszközül, hanem intézményeket, osztályokat vagy foglalkozási ágakat. Cseppet sem habozom kijelenteni, hogy a papság, mely ma a legirtózatosabb kínokat állja ki Spanyolországban, a nagy felfordulás kezdetén eszköz volt a zsarnokság kezében. Nem mondom, hogy mai sorsa »Isten büntetése«; még kevésbé mondom, hogy »úgy kell nekik«! A barbár, embertelen dolgoktól undorodom, bárki is az áldozat, s ha ezzel segíthetnék, készséggel adnám a véremet a szenvedések megváltásáért, — mint minden igazi ember. De semmi sincs elegendő ok nélkül...

A közeljövőtől nem sokat remélek a spanyolok számára. Föntebb említett könyvem 341-ik lapján olvasható, hogy 1833-tól 1858-ig, tehát huszonöt év alatt nyolcvanhét kormánya volt Spanyolországnak. Ez azt jelenti, hogy valójában egy kormány se volt, — tábornokok és felkelők kezében volt az ország s az a tábornok, aki erősebbnek érezte magát, elkergette a gyengébbet. A nép tulajdonképpen nem is tudta, hogy kinek kell engedelmeskednie. Majdnem egészen közvetetlen forrásból tudom, hogy a legutóbb elűzött király, XIII. Alfonz kiknek tulajdonítja bukását? Valószínű, hogy gyanúja nem egészen alaptalan, s nem igazságtalanság, hogy a király megmentette körülbelül ötszázmillió pengő értékű vagyonát, azok pedig, akik megbuktatták, Spanyolországban mindent elvesztettek. De lesz még a dolognak folytatása is: minden nagy vagyon nagyon elaprózódik a harmadik-negyedik nemzedék kezében, — bukott királyok vagyona még előbb; azok pedig, akik most méltán vesztettek el mindent, méltatlanul újra meg fognak gazdagodni egy vagy két nemzedék mulva, mert a nyájat időnként meg kell nyírni, — hiszen enélkül beteg lesz.

De hogy van az mégis, hogy a spanyol oly kegyetlenül gyilkolja egymást? Hiszen egy nemzet fiai mindnyájan! Igaz, hogy Spanyolország — béke idején — csak politikailag egységes, de fajilag nem; azonban a történelem nem igazolja azt a feltevést, hogy a különböző fajokból összeverődött nemzetek fiai szükségképpen veszekednek egymással. Minden nemzet nagyon sokféle népelemből van összetéve. Például az angolhoz hasonlóan sokfajú nép kevés van a világon, mégis teljes közöttük a békesség harmadfél évszázad óta. Fajilag legvegyesebb nép az amerikai; igaz, hogy ez a nép egy véres háború árán alakult nemzetté, de csak egyetlen polgárháború kavarta fel nyugalmát másfél évszázad alatt. Talán a temperamentum lenne döntő a forradalmak gyakoriságában? Kérem, ez nem lehetetlen.

Ha azonban ránéz az ember a mai hadihelyzet térképére, lehetetlen észre nem venni, hogy most a faji ellentétek is belejátszanak a dologba. A déli és nyugati spanyolt, aki most »felkelt«, az északi és a keleti meg nem érti, amit a cadixi vagy szevillai a barcelonainak vagy sansebastianinak mond, az ezeknek »spanyolul hangzik«, azaz — nem értik meg. Spanyolország nemcsak a frázis szerint, de valójában is »földrajzi fogalom«, egy nagy földterület, melynek lakóiban nincsenek közös jellemvonások, nincsenek közös érzések, s ami mindezeknél fontosabb: nincs meg bennük egy közös érdeknek felismerése.

A spanyol nép politikailag hiába egységes, ha például valamely áruból az egyik városban harminc darab egy tucat, nyolcvan kilométerrel odább pedig már ötven darabot értenek egy tucat alatt; egy véka gabona az egyik faluban tizenhárom liter, a másikban tizenhat; egy font kenyér negyvenöt deka, de egy font szappan ötvenhat deka. Spanyolország északi szélén egy hold föld területe minden faluban más; a tájszólások megszámlálhatatlanok, a szokások minden napi járóföldön változnak, — a népjellem még inkább. Mi »büszke spanyolokról« beszélünk, pedig csak a castilliai büszke, — ezt a népet tiszta lehetetlenség egy közös nemzeti eszme szolgálatába állítani. Az északi part kikötői hiába kitűnőek, ha vasúti kapcsolataik rosszak s miután a nép vagyoni és összes életviszonyai rendkívül különbözőek, az egész ország számára egységesen megállapított egyenes és közvetett adók mindenütt elviselhetetlenek. Ez egy olyan ország, amelyet a maga egészében, egységesen úgy kormányozni, hogy mindenki tűrhetőnek érezze a maga sorsát, — nem lehet.

A portugálok valaha a spanyol néptől szakadtak el s önálló nemzet lett belőlük, ma már külön nyelvvel, külön kultúrával és külön népjellemmel. Az ő példájuk mutatja a jövőt: a Pireneusi félszigeten független nemzetek és független államok fognak alakulni, mert ez a nép csak külön-külön, kisebb csoportokba osztva kormányozható. Legközelebb van az elváláshoz (vagy elszakadáshoz) Katalónia, melynek nyelvi és kulturális elkülönülése már meg is történt. Az ilyen kérdésekben a természet szava dönt: nem lehet együttartani azt, ami nem együvévaló. A katalán elkülönülési törekvéseknek egy évszázadon át ellenállott a központi kormány, és mi lett az eredmény? Oly elkeseredés, melynek kitörésére már a bolsevizmus sem eléggé vad: politikai párttá lett a bombákkal dolgozó anarchia. S a népek, miként az egyének, még mindig nem akarják megtanulni, hogy a nagyobb bajt csak úgy lehet elkerülni, ha idejekorán elejét veszik.

Gyomorsavas szellemi munkásoknál, neuraszténiás embereknél és betegeskedő asszonyoknál reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz rendkívül jótékony hatást fejt ki. Az orvosok ajánlják.

Megnyílt Budapesten Európa legmodernebb majomháza

Négy csimpánzunk van — Több mint száz majom él az új épületben

(Saját tudósítónktól.) A budapesti Állatkert miatt eddig sem kellett szégyenkeznünk, most azonban olyan atrakcióval bővült, amely a *legelső állatkertek sorába emelte.* A berlini és a londoni állatkertek nagyobbak, de szépség tekintetében eddig is versenyezhettünk velük. *A majomházunk azonban nem volt megfelelő.* A közönség pedig elsősorban a majmokat szereti és minden állatkert főatrakciója éppen a majomház. A hiányt most pótolta a főváros és *felépítette Európa legmodernebb majomházát, amelyben több mint száz majom ugrál a gyerekek és az érdeklődő közönség örömére.* Nagyságra a mi majomállományunk most már a második Európában. *A mult héten több mint hetven majom érkezett a budapesti Állatkertbe.*

Az Állatkert igazgatósága meghívta a főváros vezetőit az új majomház bemutatására. *Lamotte* Károly alpolgármester és *Kovácsházy* tanácsnok fogadták a vendégeket, *Nádler* Herbert, az állatkert igazgatója magyarázta a majomház történetét.

— *Szendy* Károly polgármester hozzájárult ahhoz, hogy *új majomházat csináljunk és engem tanulmányútra küldött.* Bejártam valamennyi külföldi állatkertet. Berlinben tizennégy évvel ezelőtt, Schönbrunnban öt évvel ezelőtt épültek az új majomházak. *A legmodernebb a frankfurti, mely mindössze hároméves.* A mi régi majomházunk belsejében sem a világítás, sem a szellőztetés nem volt jól megoldva, éppen ezért *a kényesebb majmok élettartama nagyon rövid volt.* Új majmokat is akartunk beszerezni és ez bizony elég költséges, ezért *olyan épületről kellett gondoskodnunk, ahol a majmok élete nem forog veszélyben.* A közönség nagyon szerette »*Péter*« orangutáng majmunkat. Ez az orangutáng családjával együtt a majomház belsejében lakott és *ketrecébe sohasem sütött be a nap. A mostani majomház a legmodernebb. Az egészségügyi és tisztasági szempontoknak a legmesszebbmenő módon eleget teszünk és napfényt viszünk be a majomházba.* Négy embernagyságnyi csimpánzunk van és ezek jól fogják érezni magukat Európa legmodernebb majomházában.

Milyen az új ház?

A társaság megtekintette az új majomházat. A régi front megmaradt. *Az új épületszárny pálmaházszerűen van megépítve, egész teteje, valamint a mennyezete csupa üveg, hogy az üvegmennyezeten át a majmok az esztendő minden szakában, tehát télen is megkapják egészségük főfeltételét, a napsütést.* Mindenki megállapította, hogy a majomháznak az új szárnyában *olyan világosság van, mint a szabad ég alatt.* Az üvegtető közepe ernyős szerkezettel egy pillanat alatt kinyitható és az elhasznált rossz levegőt azonnal el lehet távolítani.

Az épület közepén egy *kis pálmaszigetet létesítettek.* A pálmák és egyéb élő növények öntözése és gyakori permetezése következtében a majomházban *páradús és kellemes levegő van.*

Eltűnt a köpadló is. *A földön apró kőtörmelékek vannak,* melyek a nedvességet szintén jobban megőrzik.

Az összes belső ketrecek *tiszták,* és *valamennyinek megvan a külső ketrece is.* A belső és a külső ketrecek sora között van az ápolószemélyzet számára készült kezelőfolyosó. A majmok szabadon közlekednek a benti és a külső ketrecek között, a kezelőfolyosón keresztül egy vasrácsos átjáró van. A majomházban *a 20—22 fokos állandó hőmérsékletet a központi melegvízfűtés biztosítja.*

Az épület északi oldalán is épült egy új szárny, ehhez egy külső ketrec csatlakozik. Ez a majomháznak *egyetlen olyan külső ketrece, amely egészen szabad ég alatt van és nincs felette tető.* Itt a *galléros páviánok* tanyáznak. Ez az egyetlen nem kényes majomfajta. Csak a *hím majmokat* lehet itt elhelyezni, mert nőstényeket nem tűrnek maguk között. Ezek a majmok rendesen *két társaságra szakadnak,* egymással verekednek, harcolnak, majd megbékülnek.

Hanna, Jimmy és a két ifjú rokon

Amikor a vendégek megérkeztek a majomházba, *a csimpánzok üvölteni kezdtek.* Talán az első vendégek érkezése miatt érzett örömüket akarták kifejezni.

A legnagyobb ketrecben van a két fejlett csimpanz. »*Hanna*« már régi lakója az Állatkertnek. A férje korán tavasszal itthagyta, *újat kellett keresni számára.* Ezért vásárolták meg Hagenbecktől »*Jimmy*« csimpánzot. Kedves és szelíd állat, de *Hanna még nem tudott megbarátkozni vele.* Jimmy hiába udvarol, Hanna tudni sem akar róla.

Az Állatkert igazgatója elmondotta, hogy *egyedül dr. Szabó Ferenc állatorvos, aki Budapestre hozta a csimpánzokat, mer bemenni az embernagyságú majmok ketrecébe.*

Szabó alakja feltűnt az eddig ráccsal elzárt ajtóban. A két csimpánz feléje rohant. Szelíd hangon nyugalomra intette őket, majd játszani kezdett velük. *A csimpánzok kezet adtak neki, megölelték és úgy csináltak, mintha a fülébe súgdosnának.* Az állatorvos spongyával megmosdatta, kefével lekefélte őket, mint a kisgyerekeket. Úgy Hanna, mint a Jimmy vidám üvöltéssel viszonozták a kedveskedést.

A szemben levő második ketrecben két kedves fiatal csimpánzot őriznek: *Maxit* és *Micit.* Őket is Hagenbecktől vásárolták meg. A csimpánzgyerekek még nagyon neveletlenek és szófogadatlanok. Bizonyos idő el fog telni addig, amíg »állatkert-tisztáks« lesznek.

Beszélgettünk dr. *Szabó* Ferenccel, aki a következőket mondotta:

— A majmokkal úgy kell bánni, mint az emberekkel. *A fiatalokat meg is lehet fenyíteni, de a nagy majomhoz nem lehet hozzányúlni, mert annak már önérzete van és ha valaki megüti, annak komoly ellenségévé válik.* Nemcsak a majmokkal, hanem más állatokkal is könnyen lehet boldogulni, *ha tudunk a szemükből olvasni.* Az állatot a szeme mindig elárulja. A tekintetéből rögtön láthatni: haragszik rám és most rám akar ugrani, sőt azt is nézi, hogy hová vesse magát. Elég egy éles hang és akarata megtörik. *Az állat szeme nem tud hazudni.*

— Az állatokat nem fajták szerint kell osztályozni. *Közöttük is vannak egyéniségek* »Hanna« például már régen nálunk van, de *még mindig renitens.* Ha egyszer engednék neki, többé nem volna előtte tekintélyem. Ha az ember valami parancsot ad, akkor addig kell fáradnia, amíg azt az állat végrehajtja. »*Jimmy*«-*vel kevesebb bajom van.* Nagyon jóindulatú, kedves majom. *A két fiatal csimpánz nagyon játékos, karakterük még nem fejlődött ki.*

Hetven új majom

Hetven új majmunk van. A régi állománnyal együtt most már száznál több majom tölti meg az új majomház huszonnégy belső és ugyanannyi külső ketrecét. Az emberszabású csimpánzokon kívül érkezett még hat galléros pávián, tíz Bunder, három Drill, három szakállas pávián, három Tschakma pávián, két szürkegyapjas majom, két fehértorkú Cerkof. Ezek valamennyien *Hamburgból* jöttek. Alfeld-Leinekből két Mandril, öt fehérvállú csuklyás majom, két fehérkezű Gibbon, két fehérszájú Geréza, 2 vörösarcú Makakó, 3 apácamajom és három fehérpártás Cerkof érkezett. A müncheni állatkert szállítmánya három hosszúkarú pávián, két Celebes Makakó, egy galléros Mangabe és öt galléros pávián. Walter *Hauser* hamburgi állatkereskedőtől jött négy kékorrú Cerkof, egy fehérpártás Cerkof és egy örvös Mangabe.

Aki szereti az állatokat, annak *ezeket a majmokat meg kell néznie.* Egy-egy ketrecbe öten-hatan összebújnak, mert még nem barátkoztak meg a környezettel, de azután magukról megfeledkezve vígan játszanak.

Az új majomház kétségkívül legnagyobb érdekessége a budapesti Állatkertnek.

Fabinyi ma beszél a genfi pénzügyi bizottságban

Genf, szeptember 14.

A Népszövetség pénzügyi bizottsága hétfőn megkezdte ülésszakát. A bizottság Ausztria, *Magyarország* és Bulgária pénzügyi helyzetét fogja megvizsgálni a szokásos negyedévi jelentés alapján. A pénzügyi bizottság *Dayras* (Franciaország) elnökletével ülésezik. Royal *Tyler*nek, a Népszövetség magyarországi megbízottjának jelentése alapján ma a bizottság Magyarország helyzetével foglalkozott.

A Népszövetség pénzügyi bizottsága kedden délelőtt ½11 órakor folytatja munkáját *Fabinyi* Tihamér pénzügyminiszter részvételével, aki *részletes beszámolót* mond majd Magyarország pénzügyi helyzetéről.

Borzalmas szerencsétlenség a rosztovi pályaudvaron

Felrobbantak a veszteglő petróleumvonatok — az égő kőolaj lángbaborította a kiev—bakui expresszt

Rosztov, szeptember 14.
(A Pesti Napló külön tudósítójának jelentése.)

(United Press.) A rosztovi pályaudvaron szombaton nagy vasúti szerencsétlenség történt, de a szovjethatóságok titkolják a dolgot. Az állomáson veszteglő petróleumvonatok robbanás következtében kigyulladtak és az égő petróleum elöntötte a Rosztovba berobogó kiev—bakui expresszvonatot. Az expressz személy- és hálókocsijai szintén tüzet fogtak és az utasok közül igen sokan a lángokban lelték halálukat. A megindított vizsgálat során eddig négy személyt tartóztattak le.

Díszes várószalónt ajándékozott a magyar kormány az új népszövetségi palotának

Genf, szeptember 14.

A magyar kormány díszes várószalónt ajándékozott az új népszövetségi palotának. A szalónt a Nagykövetek szalónjának (Salon des ambassadeurs) nevezték el. *A díszes szalónban várakoznak majd azok, akik a Népszövetség főtitkárához kívánnak bejutni.*

Dr. *Fabinyi* Tihamér pénzügyminiszter meleg ünnepély keretében adta át a Nagykövetek szalónját hétfőn délben *Avenolnak*, a Népszövetség főtitkárának.

— Egy évvel ezelőtt, — mondta a miniszter — amikor először tekintettem meg az új népszövetségi palota építkezését, az a gondolatom támadt, hogy *a magyar szellemnek és munkának képviselve kell lennie ebben az épületben*, ahol közös erővel dolgoznak az emberiség jobb jövőjének előkészítésén. Nagyon örülök, hogy genfi tartózkodásom alkalmával átadhatom önnek a várószalón berendezését, amely e hatalmas épületnek csak kis, elenyésző része, de amelyben elsőrangú művészünk, *Szablya-Frischauf* Ferenc és munkatársai a magyar lelket igyekeztek kifejezésre juttatni.

Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter szavaira Avenol főtitkár válaszolt meleg és közvetlen szavakkal. Emlékeztetett arra, hogy Magyarország nagy megpróbáltatásokon ment keresztül. A várószalón tanuságot fog tenni a magyar civilizációról. Különösen megköszönte Szablya-Frischauf professzornak a művészi munkát.

Ezután a pénzügyminiszter megmutatta Avenolnak a szalónt és annak berendezését, amelynek költségeit az egyes minisztériumok, a Nemzeti Bank és a GyOSz adták össze.

A szalón berendezése teljes harmóniában van a palota többi helyiségével, de ennek ellenére a bútorokat diszkrét magyar motívumok díszítik. A bejárattól balra beépített pamlag van, amely előtt hosszú, alacsony dohányzóasztal áll fotelekkel és kartámlás székekkel. A hatalmas tükör alatt fiókos szekrény áll, rajta fajánsz óra. A tükörrel szemben íróasztal áll, amelynek felszerelése a magyar iparművészet remeke. A beépített pamlaggal szemben szabadon álló pamlag van, amely előtt alacsony, kerek asztalka áll fotelekkel. A pamlag két oldalán, a szezlon sarkába beépítve, két vitrin áll, amelyekben bronz szobrok, kerámiák, ötvösmunkák és porcellánok vannak elhelyezve, amelyek mind a magyar művészet és háziipar fejlettségéről tesznek tanuságot.

A falak diófaburkolata a padlótól a mennyezetig ér és az a különös érdekessége, hogy *többféle színű és rajzú diófák váltakoznak benne.* Három hatalmas, mennyezetig érő gobelin szakítja meg a diófaburkolatot. A gobelinek magyar népies jeleneteket ábrázolnak. A gobelinek megalkotásánál az a gondolat érvényesült, hogy *a békés magyar munkát tárja a várakozó diplomaták elé.* Szürke velúrszőnyeg borítja a padlót, kellemes harmóniát adva a szalónnak.

Nemcsak a szalón teljes bútorzatát és a faburkolatokat készítették Magyarországon, de *az utolsó szeget is Budapestről hozta magával Szablya-Frischauf professzor*, aki személyesen vezette a berendezési munkálatokat hazulról jött magyar munkásokkal.

— **Az Okleveles Gazdák Nemzetközi Szövetségének nagygyűlése Bécsben.** Az Okleveles Gazdák Nemzetközi Szövetsége (»FITA«) most tartotta nagygyűlését Bécsben a parlament épületében *Leaple* belga egyetemi tanár elnöklete alatt. Dr. Franco *Angelini* olasz parlamenti tag főtitkári jelentését adta elő, dr. Gioacchino Dallari az okleveles gazdák helyzetét ismertette különkülön minden európai államban. Több előadás hangzott el még a mezőgazdasági szakemberek fontos szerepéről, amelyeket élénk vita követett. Magyar részről dr. *Vutskits* György gazd. akadémiai tanár és *Faber* György, a Gazdatisztek Egyesületének igazgatója vettek részt a nagygyűlésen.

Egy féltékeny feleség vallomása

Éreztem, hogy férjem elhidegül tőlem. 20 éves koromban arcom csinos volt, bőröm üde és tiszta. A háztartás nehéz munkája és két gyermek gondos nevelése ráncossá tette bőrömet. 30 éves koromban már 40 évesnek hittek. Ekkor olvastam, hogy egy világhírű bécsi professzor csodálatos felfedezést tett és Biocel néven olyan anyagot állított elő, amely visszaadja a nőknek a fiatalság varázsát. Sikerült egy tubus Biocel-tartalmú bőrápoló krémet szereznem és még aznap éjjel kísérletet tettem vele. Már másnap reggel frissebbnek és tisztabbnak látszott az arcbőröm. Egy hét mulva a férjem így szólt: »Mi történt Emmi? Fiatalabbnak látszol! Egy hónap mulva már barátnőim tárgyalták meg külsőm előnyös változását. Most már nem is vagyok féltékeny az uramra!«

A Biocel nevű vitális bőjsejttápanyagot dr. Stejskal, a bécsi egyetem professzora gondosan kiválasztott fiatal állatokból nyeri. Ez az anyag biztositja a rózsaszínű bőrtápláló Tokalon-krém kitűnő hatását. Táplálja és megifjitja a bőrt, mialatt Ön alszik. Megszünteti a vonalakat és ráncokat. Nappal viszont fehér, nem zsíros Tokalon-krémet használjunk! Kioldja a mitteszereket, szűkiti a kitágult pórusokat, lágyítja, fehéríti és bársonyossá teszi a sötét, durva bőrt. Visszaadjuk pénzét, ha az előírás szerinti alkalmazás nem hozna sikert.

Merrill és Richman visszafelé is átrepülték az óceánt

Ujabb világrekord után Ujfundlandban kényszerleszállást végeztek

St. Johns (Ujfundland), szeptember 14.
(A Pesti Napló külön tudósítójának telefónjelentése.)

(United Press.) Merrill és *Richman* amerikai óceánrepülők, akik ma reggel indultak el Angliából, hogy visszafelé is átrepüljék az Atlanti óceánt, a sűrű köd miatt 20 óra 47 perckor St. Johnstól északra 250 kilométernyire, a Musgrave Harbourtól két mérföldnyire lévő mocsaras vidéken *kénytelenek voltak félbeszakitani útjukat. A repülők nem sérültek meg*, de arról még nincsen hir, nem történt-e baja kényszerleszállás közben a repülőgépnek. *Merril és Richman így is világrekordot javitott, mert kelet-nyugati irányban 14 óra alatt repülte át az óceánt.*

Hetvenévi fennállás után megszűnt a Girardi cég

A MABI-val folytatnak tárgyalást az Apponyi téri ház eladásáról

(Saját tudósítónktól.) Budapest női divatjának egyik vezető üzlete: a *Girardi József* cég, amely tevékenységét az utóbbi évek rossz viszonyai közt egyre szűkebb körre szorította, csendben, szinte észrevétlenül szüntette most meg egész üzleti működését. Ezzel kapcsolatban hírek terjedtek el arról, hogy *Girardiék Apponyi tér 4. számú házát a MABI veszi meg másfélmillió pengőért.* Ezt a házvásárlást kapcsolatba hozták *Nagykovácsy* Milenkó üzleti terveivel, kivált azóta, hogy régi üzlethelyiségéből kivonult és újat keresett.

A *Pesti Napló* munkatársa *Girardi* Tibor kormányfőtanácsoshoz, a cég tulajdonosához fordult, aki a hozzá intézett kérdésekre a következőket mondotta:

— A MABI házvásárlásáról szóló híreket részben túlzottaknak, részben koraiaknak kell minősítenem. Tény az, hogy a MABI megbizottai megtekintették a házat, amelyet *Alpár* Ignác épített 1915-ben és amely kétségkívül egyike a főváros építészeti remekeinek. Az építési költség annakidején egymillió koronát tett ki. Ennek ellenére azonban a hiresztelt vételár, vagy ahhoz hasonló összeg aligha lesz érte elérhető. Ismétlem azonban, hogy *a tárgyalások nincsenek még lezárva, úgyhogy az eladás korántsem tekinthető még perfektnek.*

— Viszont tény az, hogy *üzletemet teljesen megszüntettem* és a régi alkalmazottakat, akiknek száma mintegy huszonötre rúgott, el kellett bocsátanom. A viszonyok kényszerítettek erre a lépésre, azok a viszonyok, amelyek *nem tették lehetővé egy ilyen természetű üzletnek a fenntartását.* Megtehettem volna ugyan, hogy a kor igényeivel lépést tartva, megfelelően átalakítom az üzletet. Erre a lépésre azonban végül is nem tudtam rászánni magam, mert konfekcionált cikkek készítéséhez és forgalombahozatalához nem értek és nem is igen ismerem azokat az üzleti szokásokat, amelyek a női divatnak ezzel az ágával kapcsolatosak.

— A cég hetven évig állt fenn, s mindig, még a háborús években is *meg tudott őrizni bizonyos szinvonalat, amellyel én sem akartam szakitani.* Számomra tehát nem marad más megoldás, minthogy *másutt helyezkedjem el*, amit megtehetek annál inkább, mert a cégnek semmiféle kötelezettsége nem maradt fenn. *Mindent kiegyenlitettünk* s eleget tettünk természetesen az alkalmazottak végkielégítésével járó kötelezettségeinknek is.

— Amikor a cég feloszlatásának híre terjedt, *több oldalról ajánlatot tettek a cég nevének megvásárlására*, s ezzel együtt az üzlethelyiség átvételére is. Igy tárgyaltam többek közt *Nagykovácsy* Milenkóval és több női konfekciós céggel is. De végül, mikor elképzeltem, hogy *Girardi-féle női kabátokat fognak hirdetni 17.80 pengős áron, visszariadtam ettől a lépéstől is*, bár egyébként az ajánlatok igen kedvezőek voltak. Azt hiszem, tartozom ezzel elődeimnek és a hetvenéves cég soha ki nem kezdett üzleti hírnevének. Ezek a tárgyalások tehát meghiusultak és úgy tudom, hogy Nagykovácsy, aki szintén el akarta foglalni üzlethelyiségemet, a Holczer-féle házat bérelte ki. Az én üzlethelyiségem tehát kiadó, azonban *a cég nevét nem bocsátom áruba: az véglegesen megszűnt.*

Megnyílt

FÓTI átépitett földszinti boltja, ahová beérkeztek az őszi divatkülönlegességei, gyapjú-, selyem- és bársonyújdonságok, úgy angol és francia, mint belföldi áruban.

Közismert kitűnő minőségei mellett is Fóti árai ezúttal igen alacsonyak.

Fóti kéri tisztelt vevői látogatását átépitett helyiségeiben, hogy meggyőződjenek: ajánlatai mily gazdaságosak és áldozatkészséggel előzékenyek.

Fóti Ferenc
IV., Váci u. 9, földszint és félemelet

Szablya-Frischauf Ferenc

— **Szablya-Frischauf Ferenc kitüntetése.** Mint a Magyar Távirati Iroda jelenti, a kormányzó a miniszterelnöki teendők ideiglenes ellátásával megbízott földmüvelésügyi miniszter előterjesztésére *Szablya-Frischauf* Ferenc kormányfőtanácsos, festőművész-tanárnak, az Országos Magyar Iparművészeti Társulat tiszteletbeli alelnökének az Országos Magyar Iparművészeti Társulat fennállásának ötvenedik évfordulója alkalmából a Társulat érdekében kifejtett érdemes munkássága elismeréséül a magyar érdemrend középkeresztjét adományozta.

Pesti Napló

1936. maj. 28.

Schoen Arnold: Hogyan idézzünk? ...

8-r. 24 l. Budapest Bp. 1935

Szablya Frischauf Ferenc

Új Magyarság

KEDD, 1941 JUNIUS 17

Az iparművészeti iskola jubiláris kiállítása

Kedden délelőtt féltizenegy órakor nyílik meg az országos iparművészeti iskola hatvanéves fennállásának emlékére rendezett kiállítás az intézet Kinizsi-utcai helyiségeiben. Közoktatásunknak ez az intézménye mindig fontos szerepet töltött be. A jelenlegi igazgató, *Szablya-Frischauf Ferenc* öt évvel ezelőtt vette át az országos iparművészeti iskola vezetését. Keze alatt valósággal *megújult az intézet, az egyes szakosztályok célszerű elhelyezést kaptak, a műhelyeket modern, korszerű berendezéssel egészítették ki.*

Hatvan évvel ezelőtt Eötvös József báró közoktatásügyi miniszter elgondolásai alapján nyílt meg az iparművészeti iskola első szakosztálya, a *„műfaragászati tanműhely"*. Az eltelt hatvan esztendő alatt a magyar iparművészettel együtt *az országos iparművészeti iskola is világhírnevet szerzett* és ma a külföldi hasonló célú iskolák között megkülönböztetett helyet foglal el.

A jubiláris kiállítást az intézet saját helyiségeiben rendezte, hogy az oktatásnak azt az elvét, mely szerint a növendék *a műhelyen át a művészetig jusson*, a tanműhelynek üzemben való bemutatásával minél meggyőzőbben dokumentálhassa. Ez a bemutatás teljesen új gondolat az efajta kiállítások terén, éppen ezért különös érdekessége és vonzó ereje lesz a kiállításnak, annál is inkább, mert *a kiállítás egész tartama alatt a tanári kar szakszerű vezetés mellett bemutatja a szakosztályok mellett működő iskolai műhelymunkát.* A kiállítás anyaga nemcsak az intézet kiváló tanárainak, *Györgyi* Dénesnek, *Antal* Dezsőnek, *Lesz-*

kovszky Györgynek, *Ohmann* Bélának, *Keményi* Józsefnek, *Haranghy* Jenőnek, *Csajka* Istvánnak, *Weichinger* Károlynak jelent újabb sikert, hanem a jubiláló intézet jelenlegi növendékeinek is.

A SZALON SARKÁBAN

— Melyik strandra jár, Asszonyom?

— Én nem járok pesti strandra, mert mire az ember visszaér a fürdőből, olyan, mintha ott se lett volna. Azér menekül este mindenki a zöldbe.

— Mit csinálnak most a nyári vendéglősök?

— Segítenek magukon, úgy ahogy lehet. Nagy ponyvasátrakat csinálnak a kertekben, azon belül van levegő és van fény. Legfeljebb a rántottcsirke adagban lesz egy félcombbal kevesebb. A lényeg az, kedves barátom, hogy az emberben legyen egy alap-optimizmus és mindent, ami van, fogadjon el úgy, ahogy van. Először, mert nem lehet másképp, másodszor, mert sokkal okosabb derűsen elfogadni a kellemetlent, mint keseregni a muszájon.

— Mondja, tényleg minden muszáj, amire azt mondják, hogy az?

— Én azt hiszem, hogy voltaképp még sokkal több muszájra volna szükség, hogy a derék pesti nyárspolgár tudomásul vegye: Európában nincs nyugalom, Európában háború van és az, ami ennek következtében ma nálunk kellemetlen, az ezredrésze sem annak a kényelmetlenségnek, amit másutt el kell szenvedni és tűrni. Az, hogy nálunk van lóverseny, van teniszmérkőzés, futball és korlátolt esti nyári vendéglő, még nem ok arra, hogy azt képzeljük, hogy a régi szép és boldog világban élünk.

— De maga mondja, hogy mégis úgy kell tennünk, mint hogyha boldogok volnánk.

— Természetesen, mert ez relatív. Azért, mert nem szabad többé kalácsot sütni, józan embernek nem lehet dühbe gurulni. Sőt! Szinte nem is volna illendő kalácsot enni, még ha lehetne is, amikor másoknak csak előírt kenyeret lehet enni. Lássa, mostanában annyit beszélnek a közösségről, meg a közösségi érzésről s akkor mindúntalan találkozik az ember olyanokkal, akik haragusznak, mert ők nem élhetnek kivételesen, azaz nem élhetnek a régi megszokott passzióiknak.

— Nem élhetek a passzióimnak? Miért nem? Például passzióval szeretek lórumot játszani. Ebben nem akadályoz meg senki. Szeretek úszni. Ezt is lehet. Szeretem a jó magyar bort, a sört nemkülönben.

— Én passzióval teniszezem. Maga nem?

— Nem. Mert amiben az ember rájön, hogy a közepes eredményig se lehet eljutni, azt okosabb abbahagyni.

— Például?

— Például én abbahagytam a zongorázást, később a bridzset és közben a teniszt... Mondja, különben nem furcsa az, milyen hosszú idő kellett, hogy Kehrling óta megint elérjünk egy viszonylagosan magas európai klasszist.

— Azért, mert mi mindig a rövid, gyors, szinte azonnal eldőlő harcot szeretjük. Ha nálunk meg fogják egyszer tanítani a magyart arra, hogy az az igazi szép harc, ami sokáig tart, akkor másképp fogja felfogni az életet. Mert nálunk a karrierben is az emberek máról holnapra akarnak mindent elérni s a végcélt túlságosan magasra tűzik ki maguknak. Ha régen valaki belépett egy minisztériumba, az lebegett előtte, hogy ötvenéves korában miniszteri tanácsos legyen. Ma azonban legalább is államtitkár akar lenni, de legfeljebb negyvenéves korára.

— Nekem egyszer elmesélte egy magasállású úr, hogy a 85-ös kiállításon az úgynevezett Fővárosi Pavillonban egy este három, már nem egészen fiatal ember, beszélgetett és azon panaszkodtak, hogy Magyarországon nem lehet karriert csinálni. Az egyik miniszteri fogalmazó volt, a másik segédtitkár, a harmadik titkár. És nem telt el hosszú idő, az egyikből pénzügyminiszter lett, a másikból államtitkár, a harmadik a belügyminisztérium közigazgatási osztályának a vezetője, pedig 85-ben mindegyik megelégedett volna vele, ha negyvenéves korára osztálytanácsos és negyvenötéves korára címzetes miniszteri tanácsos lett volna. De lássa, az rendesen úgy van, hogy ha az ember valami állás felé vágyik és nem kapja meg, akkor nagyon elkeseredik, végül kiderül, hogy éppen ezért lesz belőle valami nagyfejű, mert ha azt az állást megkapta volna, ott maradhatott volna élete végéig.

— Ugyan! Például ki?

— Mondhatnék egész közeli példát, egy nagyon tehetséges fiatalemberről, aki 1917-ben nem lett valahol vidéken jogakadémiai tanár — és ez volt a szerencséje, mert ma nem állna ott, — abban a magasságban, — ahol van. De névvel is szolgálhatok. Lukács László egy kis erdélyi városból megpályázta a kolozsvári kereskedelmi iskola igazgatói állását. Nem kapta meg, dühében feljött Budapestre a pénzügybe. A többit tudjuk... Jó estét kívánok!

— thl —

Az iskola növendékei színpadi kosztümtervezést is tanulnak

kából is áthajóztak tanulni vágyó fiatalok a budapesti iskolába...

A hatvanéves jubileum alkalmából a Kinizsi-utcai iskola termeiben kiállítást rendeztek, amely gazdag és értékes tárháza a magyar iparművész-növendékek modern törekvéseinek. A tanműhelyek bemutatása külön vonzóereje a kiállításnak. Az érdeklődő közönség előtt a kiállítás egész tartama alatt bemutatják működő szerszámokkal, gépekkel és kemencékkel az iskolai műhelymunkát. A hét önálló szakosztály: az asztalos, a díszítő-festő, díszítő-szobrász, grafikai, kerámikai, ötvös és zománcozó s végül a textilművészeti kitűnő és neves művésztanárok vezetésével működik. Ehhez a munkához kiegészítő művésztantárgyak csatlakoznak.

A kiállított anyag ékes bizonyítéka annak, hogy az iskola nem papírosismereteket ad, hanem az életre nevel.

H.

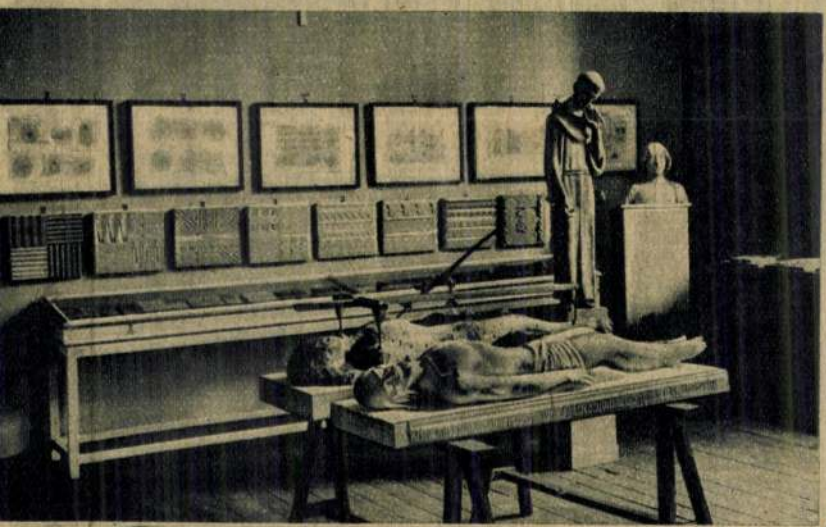

Faszobor faragás alatt

Képes Krónika 1941. jún. 26. (27.4.)

Szablya-Frischauf Ferenc a jubiláló iskola igazgatója

Szent László hermája kőből

Negyven év előtti műhely az iskolában

Hatvan esztendő . . .

Hatvan évvel ezelőtt Trefort Ágoston kultuszminiszter hívta életre az állami Iparművészeti Iskolát, amely annakidején egyetlen szakosztályból állott és „műfaragászati tanműhely" volt. Azóta hat évtized telt el és az iskola Európa legnevezetesebb tanintézetei sorába lépett. Szablya-Frischauf Ferenc igazgató korszerű elgondolásaival és kitűnő oktatási módszerével tökéletesen modernizálta a nagymultú intézményt. Az iskola tanműhelyeiben szorgoskezű és tehetséges növendékek készülnek a művészi pályára és sorsukat jó kezekbe tették le, mert az iparművészeti iskola világviszonylatban is jelentős helyet foglal el a művészképzés és nevelés terén. Hallgatói között számos külföldi növendék akad s még Ameri-

Gyönyörű munkák készülnek fémekből is

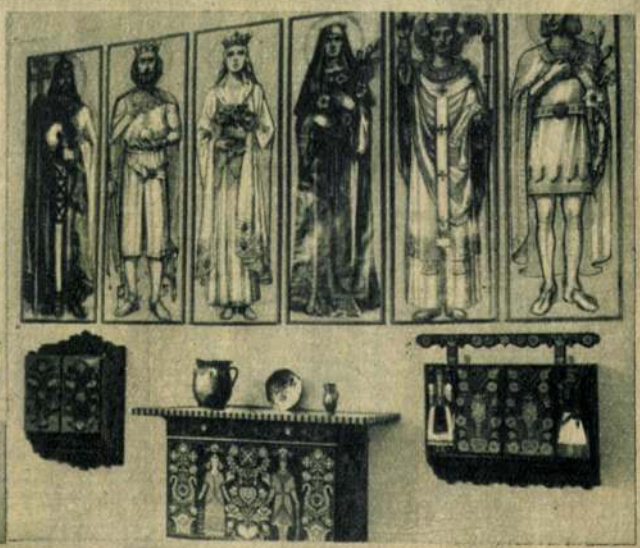

Magyar szentek képei a jubileumi kiállításon

hordanak pápaszemet, mert „édes"-nek lenni akkor sem baj, ha a pápaszem csak közönséges ablaküvegből készül. Ezek az ál-pápaszemek se nem kicsinyítenek, se nem nagyítanak, a legtöbb ifjú hölgy szeme olyan éles, erős és egészséges, mint a sasoké, vagyis a pápaszem a legtöbb esetben immár csak divatdísz az orrocskák felett. Miután azonban divatdísz, természetes, hogy mint minden divatholmi: fejlődik s így születtek meg azok a napozás, strandolás, soffőrködés divatjával indokolt színes pápaszemek, amelyek manapság kék, sárga, füstszínű, zöld és fekete színekben fedik el a női szempárokat, felismerhetetlenné téve viselőiket.

Ezek a színes pápaszemek immár nem fiatalság-fokozók a fiatal arcon, hanem valósággal torzítók. Viszont óriási előnyük, hogy a legforgalmasabb, ismerősökkel megrakott utcán felismerhetetlenül közlekedhetik segítségükkel a viselőjük, őket — mondjuk így —, senki sem látja, míg ők a pápaszem-fedezékből mindent megfigyelhetnek. Ezért az előnyért lemondtak az ifjú bájról és lemondtak arról, hogy hódolattal köszöntsék őket. Ugyanakkor azonban van bátorságuk számonkérni másnap pápaszem nélkül, a tegnapi pápaszem miatt elmaradt köszönést.

És mi természetesen bocsánatot kérünk s máris belenyugodtunk abba, hogy a hölgyek egyre többen hódolnak a formákban és színekben ugyancsak egyre változatosabbá fejlődő napvédő-pápaszem viseletnek.

Miért ne hódoljanak? Ha kifúrják a fülüket, befestik a hajukat, átalakíttatják az orrukat, miért csak a szem maradjon békében, a szem, amely ha kéken nyílt ki a bölcsőben: kéken zárul le a koporsóban, tehát az egész életen keresztül nem történik vele semmiféle változás.

Akkor már igazán a legkevesebb, hogy szórakozásból más színűre üvegezzük.

Dr. Rónay Gyula és felesége zágoni Bodolla Anikó (Foto: Jakab)

Dr. Simor István pénzügyi titkár és felesége Vig Edit Mária esküvőjük után a Várkápolnában (Foto: Orelly)

Dr. Palágyi István és Tötösi Molnár Magdolna házasságot kötöttek (Foto: Inkey)

Szablya Frischauf Ferenc

Szablya-Frischauf Ferencnek a Társulat jubiláris kiállítására készült szobája példaadóképen mutatja, hogy a mai lakásban a célszerűségnek, a helyes szerkezetnek és az anyagszerűségnek kell uralkodni. Mennél jobban oldjuk meg lakásunk különböző problémáit, annál kellemesebb és tartalmasabb lesz az életünk. Szablya-Frischauf lakástervéből is látjuk, hogy a mai lakás előkelősége és nemessége a kéz munkájának az értékelésével szorosan kapcsolatos.

Michalik Sándor dr.:
Az iparművészet Magyarországon.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1937. 223. l.

Szablya Frischauf Ferenc

A távozó igazgató helyett lett a megbizott igazgató. Szablya-Frischauf Ferenc, kormányfőtanácsos. Ő is körülbelül negyedszázados tanári működés után jut a díszes, de felelősséggel teljes pozícióba. Tevékenységének kezdete összeesett az Iparművészeti Iskola újjászületésének és a gyakorlatias irány meghonosításának termékeny korszakával. Mint a belső építészet és lakásberendezés tanszakának professzora az utolsó negyedszázad fiatal iparművészeinek hosszú sorát nevelte, s úgy ezek, mint tanártársai osztatlan örömmel vették tudomásul kinevezését.

MAGYAR IPARMUVESZET

1936. 133. l.

(Igazgatóválasztás az Iparművészeti Iskolában.)

A ma

Buda

A ma

2 o

Amb

K,

A m

Épi

sőc

9 K

A m

Épi

gyö

nil

A m

Ép

ró

4

A NÉPSZÖVETSÉG
MAGYAR T

A Népszövetség rendkívüli közgyűlése 1926 tavaszán hirdette meg nemzetközi pályázatát egy oly palotának terveire, mely egyfelől már külsejével és méreteivel is kifejezi, hogy ennek az intézménynek a keretében a világ legjelentősebb nemzetei egyesültek közös céljaik megvalósítására, másfelől pedig kényelmes és modern munkalehetőséget ad az ötvennél több nemzet fiaiból egybeválogatott több száz főnyi nemzetközi tisztviselői karnak, feladata teljesítésére. A probléma méltó volt arra, hogy felkeltse a világ legjelentősebb építőművészeinek az érdeklődését. S valóban, alig néhány hónappal később a nemzetközi bírálóbizottság megkezdhette tevékenységét, mely minden eddiginél nehezebb volt, amennyiben 377 építőművész munkái közül kellett a legmegfelelőbbet kiválasztani. Két hatalmas épület helyiségeit töltötte meg a beküldött anyag — a rajzok száma meghaladta a tízezret — s csak a tervekbe fektetett munka és anyag értékét négy millió svájci frankra becsülték.

Nincsen terünk, hogy a pályázatnak, majd az 1931 március elsején megkezdett nagyarányú építkezésnek mozgalmas történetét részleteiben ismertessük. Az első díjat s ezzel a megbízatást öt nemzetközi hírnévvel bíró építőművész — közöttük a magyar Vágó József — nyerte el s ma már, aki a genfi tónak Thonon és Evian-les-Bains felőli oldaláról érkezik Genfbe, messziről szemlélheti a Népszövetség épületének a háttérből kibontakozó monumentális körvonalait.

Az épület belső felszerelése előre megállapított egységes alapelvek szerint történt, de mivel egyfelől a díszesebb kiképzéssel bíró termek berendezését el-

ügy
r é
ség
14-
V é
Nép
ben
A v
zott
erő
A
terv
elk
egy
ala
zőj
síta
lása
ság
ság
nag
me
viss
szel
is á
T
tern
ben
zatr
asz
lábá
any
laka

Szablya Frischauf Ferenc

a magyar szoba kiképzésének és berendezésének terve fentitől.

Radisics Elemér:

A Népszövetség palotájának magyar terme.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1936. 193. l.

képekkel.

szemei előtt így feltárul a magyar róna napsugaras végtelensége.

Szerencsés gondolata volt Szablya Frischauf Ferencnek, hogy nem elégedett meg a hivatalos célt szolgáló helyiségben elengedhetetlenül szükséges bútordarabokkal, hanem módot talált arra, hogy a két oldalt elhelyezett két üveges szekrényben és szétszórtan az egész szobában ízelítőt adjon a magyar iparművészet és képzőművészet gazdag terméséből. Ezek sorában ott látjuk Ohmann Béla erőteljes fajánsz Szent Kristófját, Lux Elek pompásan cizellált, bronzból való, táncosnőjét, Sidló Ferenc remek Vénuszát, Pátzay Pál szép bronz aktját, Reményi József nagyvonalú egyszerűséggel megmintázott női aktját, az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola fajánszból való érdekes matyó Madonnáját, Herendi, Zsolnay- és Hüttl gyárak kerámiáit, Sinkó András finoman mintázott porcellán szobrocskáit, Pásztor János zamatosan magyaros parasztalakjait és még egész sorát a porcellánból, bronzból, rézből, fajánszból és fából való dísztárgyaknak, melyek alkotói közül megemlítjük még Gorka Géza és Gádor István nemes kerámia vázáit, Kovács Margit népies zamatu fajánsz állóóráját, H. Rahmer Mária, Zilzer Hajnalka, Endrő Margit kedves kerámiafiguráit, a Hódmezővásárhelyi Művészek Majolika és Agyagipartelepe Rt. magyaros edényeit, K. Holéczy Etus festett porcellánjait, M. Deli Anna és ifj. Richter Aladárné artisztikus fadobozait. Ötvös munkákkal szerepelnek: Hodina Mihály, Borda János, Iván István. Tevan Margit hamutartókkal, Kitlinger Kálmán bonbonierrel, Batta György karos gyertyatartókkal.

Az íróasztalt a Seenger Béla Márványipari Rt. márványból készült szép íróasztalkészlete és M. Kiss Erzsi nemes egyszerűséggel bőrből készült írómappája díszíti.

A csipkekészítők egész sora szerepel kiváló háziipari munkákkal: Pongrácz Margit, Henynyeyné Márkus Erzsi, Pannonia Csipkeüzem, Izabella Háziipari Egylet, Jancsó Mária, Szontagh Aranka, K. Márton Ilona, Peics Teréz, K. Tuzson Erzsébet, Herzog Irma.

A világító testeket az Elektra Csillárgyár készítette, a lámpaernyők Bosnyák és Magyar műhelyéből valók.

A függönyöket Hoepfnerné és Társa készítette, az egész szobát takaró velour szőnyeget Haas Fülöp és Fia cég szállította.

A berendezési dísztárgyak közül a világítótesteket az állólámpát, az asztali lámpát és a fiókos szekrényre állított karos gyertyatartókat Szablya Frischauf Ferenc tervezte.

A szoba egyik falának faburkolatába berakott írás ifj. Petry Béla grafikus terve közli a látogatókkal a berendezés magyar eredetét.

A népszövetségi magyar szoba gondolatának megvalósítása sok kitartást igényelt és igen nagy szeretettel készült. Minden tárgya, minden porcikája magyar műhely alkotása és a magasrendű magyar munkakészségnek hirdetője. Hiszen még a genfi helyszínen való összeállítást is három kiküldött magyar munkás végezte, bizonyságot téve arról, hogy mindenki ereje s teljesítőképessége legjavát öntötte bele a vállalt feladatba.

E sorok írójának úgyszólván naponként van alkalma szemlélni azt az osztatlan tetszést, melyet a helyiség minden látogatójában kelt s a kényes ízlésű diplomáciai személyiségekre éppen úgy, mint az építőművészeti szakértőkre is gyakorol. Ha büszkék vagyunk — s joggal — a külföldi kiállításokon elért iparművészeti sikereink új sorozatára, tiszta szívvel örülhetünk ennek a nemzetközi érdeklődés központjában álló díszes szobának is, amely ízlésünket és a magyar akaraterőnek formábaszökkenését a világ elé állítja.

RADISICS ELEMÉR

Elek Arthur kedves barátomnak
igaz nevetettel

Bpest, 1942. december Szablya Frischauff Ferenc

AZ ORSZÁGOS
MAGYAR KIRÁLYI
IPARMŰVÉSZETI ISKOLA

ÉVKÖNYVE

1880—1941

SZERKESZTETTE
SZABLYA-FRISCHAUF FERENC
IGAZGATÓ

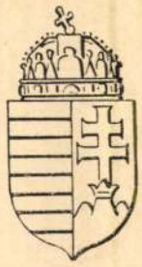

BUDAPEST, 1942

TARTALOMJEGYZÉK:

OLDAL

A magyar iparművészeti oktatás időszerű kérdéseiről.
Írta: Szablya-Frischauf Ferenc igazgató 3

Az iskola 1936/37—1940/41. tanéveinek története.
Írta: General Miklós titkár 7

Szemelvények az iskola tanműhelyeiből szakosztályainak munkáiból és 60 éves fennállása alkalmából rendezett kiállításáról ..... I—XLVIII

Az iskola személyzete az 1936/1937—1940/41. tanévekben 27

A tanítványok névsora az 1936/37—1940/41. tanévekben 31

Végbizonyítványt, szakoklevelet nyert növendékek névsora az 1936/37—1940/41. tanévekben 33

Órarend az 1940/41. tanévben 35

Statisztikai táblázatok 38

képei az évszázadok családi életének. Makettjei a lakásberendezésnek. Keresztmetszetei, a szó igazi értelmében keresztmetszetei a régi flandriai, velencei, délnémet háznak. És milyen elbűvölően tanulságosak azok a babák, melyeken Mária Antoinette idejének selyemviganói és csipkés főkötői suhannak elénk. Csak kevesen tudják, hogy e babák jórészben — reklámbabák voltak. Utazó kis mannequinjei akkori párizsi szabócégeknek. A londoni, antverpeni dámák divatlapok hijján róluk tanulták meg a divatos öltözködés titkait.

Csináltak is e száz-kétszázévelőtti gyerekjátékkészítők annyiféle babát, babaházat, katonát, kocsit, bútort, edényt, hogy a nagy külföldi múzeumokban tucatszám vannak a szobák erre a gyüjtésre berendezve. Bár az efféléknek igazi virágkora a tizennyolcadik század volt, a gyüjtemények anyagában mindenütt a mult század gyerekjátékai harsognak és csilingelnek legerősebben. A törékeny gyermekjátékok barokk és rokokó meglepetései nem bírtak úgy dacolni az évszázadokkal, mint a rusztikusabb multszázadiak.

A Studio könyve páratlan sokoldalúsággal a nagy közgyüjtemények és a finom magánkollekciók anyagából egyaránt kifotografálta, ami érdekes. A sonnebergi, a tyroli, a bécsi, a hágai, a nürnbergi híres játékkincsek mellett fölfedik Fordnak, Karsavina táncosnőnek, Erlanger bárónőnek és még sok jeles amatőrnek gyüjtését. Mi, magyarok is képviselve vagyunk a kötetben, amit elsősorban folyóiratunk, a *Magyar Művészet* szívességének tulajdonítanak a kiadók. Nemzeti Múzeumunk, Ernst Lajos, Szablya-Frischauf Ferenc kedves játékfigurái (melyeket a Magyar Művészet egy régebbi évfolyamában [1] már bemutattunk olvasóinknak) hírmondói annak, hogy a mi egykori udvarházainkban s patricius-családainkban szintén szerették a büszke babákat, mulatságos, tollasvégű katonalovakat.

Mert a gyermekek végre is mindig s mindenütt nagyjából egyformák voltak. A kis képgaléria, amelyet 1839-ben Bécsben készítettek lemezpapirosból, igazi bekeretezett festményekkel, egész bizonyosan úntatta őket. De ugyanakkor a körhintázó, libatollas parasztlegényeken mulattak. A két favágó, amint felváltva fűrészeli a fát, a négy akrobata, kik minden kerékfordulásra bukfencet vetnek a kocsin, a mechanikai játékok előfutárai, biztosan kitörő örömre hangolták. És abban is egyeztek mindig, hogy a legprimitívebb fafigurák voltak számukra a képzelet legdúsabb teremtői. A mézeskalácsszerű lovak, kuglibabákra emlékeztető dámák, a rongyból és tollseprűből szerkesztett huszárok; ezek a csaknem absztrakt világokba áthelyezett hősök. Ugyanazok, akik a mai művészt is szíventalálják. *(N. P.)*

[1] *Magyar Művészet* V. (1929) évf. 1. sz. 34. és köv. lapok.

PÁLYÁZATI HIRDETÉS.

I.

A *„Balló Ede-képzőművészeti alapítvány"* ösztöndíj osztálya pályázatot hirdet az 1933-ik év október havában *negyedízben kiadandó 5000 pengős ösztöndíjra.*

Pályázhatik minden magyar honosságú fiatal festő egy teljes odaadással festett alkotásával és három — forma- és színbeli törekvését jellemző — tanulmánnyal. Melléklendők a legszükségesebb életrajzi adatok és igazolandó, hogy az illető valamely képzőművészeti iskola szokásos évfolyamait már elvégezte, esetleg kiállításokon is részt vett.

A díj a nyertesnek egy évi megélhetést kíván biztosítani, hogy azalatt gondmentesen művészi törekvéseinek élhessen.

A pályamunkák fölött 12 szakemberből álló jury fog dönteni.

Ha ezen jury a pályázók között ilyen nagy díjra érdemeset nem találna, joga van a kitűzött összeget a legjobb pályázók között segélyképpen felosztani. *A pályázatok* és a rövid életrajzi adatok *1933. szept. utolsó napján nyujtandók be* a Műcsarnokba.

II.

Hogy kitünjék: a tanulmányfestésnél kik ragaszkodnak még a természethez, a *„Balló Ede-alapítvány"* 1000 pengős díjat tűz ki olyan olajfestékkel festett fej- vagy akttanulmányra, amely az utolsó három éven belül készült és a természet őszinte átérzéséről tesz tanuságot.

A díjra pályázhat — korra való tekintet nélkül — minden magyar festőművész vagy művésznövendék. *A pályamunkák 1933. évi május 2-án szállítandók be* a Műcsarnokba. Melléklendők rövid életrajzi adatok.

A díjat szakemberekből álló jury ítéli oda.

III.

Hogy Közép-Európa művészeti intézményeit megtekinthesse, *1000 pengős utazási segélyt kap* azon, a folyó tanév végén oklevelet nyert rajztanárjelölt, akit erre a Képzőművészeti Főiskola Tanári Karának azon művésztanárai találnak legérdemesebbnek, akik őt tanították.

Budapest, 1932. december hó

CÍMLAPUNKON nemzetünk nagy halottjának, *Apponyi Albert grófnak* Kisfaludi Strobl Zsigmond által készített fejtanulmányát közöljük.

Felelős szerkesztő: Majovszky Pál

Főmunkatárs: Dr. Lázár Béla

Segédszerkesztő: Dr. Péter András

Kiadó: Ormos György

Magyar Művészet. 1933. 2. szám

Szerkesztőség: VII., Erzsébet-körút 7. II.

BADEN-BADENBŐL ELLOPTÁK Feuerbach „Poesie" c. olajfestményét, melynek értéke 10.000 márka.

Nyomatott a Lorilleux Ch. és Tsa gyár festékével. Az Athenaeum r.-t. mély- és könyvnyomása.

MAGYAR MÜVESZET
1933. 64. l.

vágó szó, így a *kék* (l. a kökörcsin c. fejezetet), így maga a *kert*, amely a kerítésből származtatható, de amely az ősmagyarság nyelvében még nem teljesen azonos a mi kertünkkel. Virág- és kertkultuszról minden ábrándos föltevés kirekesztésével attól az időtől fogva beszélhetünk, amidőn a magyarság a kereszténység fölvételével belépett az európai népek nagy közösségébe. Akkor a kolostorok voltak minden tudomány és művészet melegágyai, egész kerti kultúránk is a *kolostorkerten* alapul. Magyarországi kolostorkertekről nem maradtak ugyan fenn használnavehető följegyzések, de mert akkor az ideoda vándorló szerzetesrendek a kolostoraikban valósággal nemzetközi kultúrát képviseltek, biztosra vehetjük, hogy a hazai kolostorkertek is alig különböztek a nyugatiaktól. A típusos kolostorkertek anyaga: gyógynövények („herbák") és főzeléknövények. A herbák legnagyobbrészt erős illatú növények és éppen e sajátságuk adta meg később az ötletet más, gyógyításra nem használható, de illatos növények, „virágok" termesztésére. A kolostori herbák különféle hiedelmek okából áttelepedtek a temetőkbe is, sőt, mint a szerző táblázatosan kimutatja, elhagyatottabb kisebb községek temetőiben ma is megtalálhatók.

A kolostorkertek még a klasszikus ókortól vették át, mégpedig mint gyógynövényt, a magyarság két legkedveltebb virágát, a *rózsát* és a *lilomot*, amelyek, mint *Rapaics* részletesen kimutatja, oly nagy szerephez jutottak költészetünkben és művészetünkben. Ott látjuk pénzeinken, címereinkben, számtalan művészeti emlékünkön. Szerepüket azonban nem vezethetjük vissza a kereszténységnél régibb időkre.

A régi kolostorkerttel szervesen függ össze a lovagkori *várkert*, a későbbi *úrikert* őse. Ez mintegy folytatása a kolostorkertnek: ápolóinak a várban tevékenykedő szerzeteseket tekinthetjük. Sajnos, eddig nem akadtak oly följegyzésekre, amelyek a lovagkori magyar várkertről részletes felvilágosítást adnának. De ez is, mint az egész lovagság, nyugati hatás alatt keletkezett. *Albertus Magnus* részletes leírást ad erről a típusról, sőt megadja ennek elméletét, kifejti stílusának jellemző vonásait. A XIV. századig a várkert kertészeti ideálja a virágos rét („paradicsom", ahogy akkor nevezték). Számos egykorú festmény ad róla közvetlen képet. Ezt a várkertet kőkerítés fogja körül, a virágoktól tarka pázsitszőnyeget még nem szelik utak. A „paradicsom" legfőbb dísze a forráskút meg a rózsalugas. Tudjuk azt is, hogy miféle virágok tarkították a gyepet. Sokjukat egykorú följegyzésekből ismerjük. De némelyik emlékét nem az irodalom, hanem egykorú festmények őrízték meg számunkra. Ilyen a hazaiak közül például a gyöngyvirág, amelynek hű képe ott van a kassai dóm főoltárának Angyali üdvözletképén.

A renaissance, mint annyi más téren, itt is új alkotásokkal gazdagította meg a kultúrát. A kertben a renaissance új eleme a kavicsolt út, a terraszos kialakítás, a fasor, az útvesztő. Ez az *olasz kertstílus* eljutott hozzánk is; nem csoda, hiszen már *Róbert Károly* király olasz kertészt tartott Visegrádon, utódai szintén az olasz stílust művelték. *Villakertünk* tehát olasz hatás alatt keletkezett.

Mi ebben a rövid ismertetésben csak éppen a kertstílus magyarországi alakulását érintettük. Ámde *Rapaics* könyve ezenkívül még igen nagy anyagot dolgozott fel, így például a magyar kert egyes növényeinek történetét is, így a kissé zavarossá vált „tulipánproblémát" és sereg tisztán kertbotanikai érdekű kérdést is. Ezeken a területeken is a kiváló szakember szava szól hozzánk, de folyóiratunk jellegénél fogva ezekre a bőven fejtegetett tárgykörökre nem térhetünk ki, inkább a hozzánk közel álló művészi kertproblémára vonatkozó megállapításait akartuk röviden körvonalazni. Egészében ez a könyv valóban alapvető fontosságú, számtalan értékes szempontjain túl oly gazdag anyagot tár fel, amely eddig hiányzott irodalmunkból, kis része pedig annyira széjjel volt szórva, hogy szinte elveszett *(Lk.)*[1]

HAJDANI GYERMEKJÁTÉKOK. (C. Geoffrey Holme: „Children's toys of yesterday", London, 1932.) A Studio téli külön-kiadványa. Szerzői keresve sem találhattak volna szebb karácsonyi ajándékkönyvet, ízlésesebbet, időszerűbbet. A gyermeklélek, ez a titokzatos kincsesláda, csak most kezd feltárulni a lélekkutatók előtt. A primitív művészet formanyelve pedig most van azon az úton, hogy átalakítsa az egész esztetikai világfelfogást. Igy hát nemcsak a műélvező, de elsősorban a gyakorlatilag tevékeny művész örülhet azoknak a sok-sokszázéves gyerekjátékoknak, melyek e könyvből eléje hullanak. A gyerekek már évtizedekkel ezelőtt is elsősorban környezetük világát sűrítették bele játékaikba. Az egyptomi fiúcska a krokodilusokat, a görög a dárdás harcosokat szerette. És a németalföldi gazdag polgárgyerek is környezetét akarta látni játszópolcán: piciny házat, melynek emeletén babaszobák vannak berakott bútorokkal, földszintjén pedig konyha, ónedényekkel. Nagy művészettörténeti, de még inkább műveltségtörténeti értékük van tehát e játékoknak. Miniatűr-

[1] L. még *Rapaics Raymund* dr.-nak: „A XV. század magyar várkertjei" és *dr. Zádor Annának:* „A Grassalkovich-levéltár kerttervei című, e tárgykörbe vágó, bőven illusztrált élvezetes írásait folyóiratunk 1931. évfolyamában.

~~Gorka Géza~~

Szablya Frischauf F.

K

— **Megjelent a Magyar Iparmüvészet negyedik száma.** *Szablya Frischauf* Ferenc szerkesztésében most jelent meg a Magyar Iparmüvészet negyedik száma, amelyben ifj. *Richter* Aladár *Gorka* Géza keramikusról irt méltató tanulmányt. *Latabár* Károly a falusi télimunka- és háziiparszervezésről értekezik. Krónika, gazdag illusztráció és a tartalmas *Muskátli* melléklet, amelyben M. *Csipy* Jolán és Sz. *Halló* Valéria tanulmányai keltenek figyelmet, alkotják a lap érdekes tartalmát.

Esti Kurir

1939. május 5.

WANDERER

kek anyagát. A tömör bükkből készülnek a lábak, körtefa adja a hajlított karokat. A dombormives hátlap kőrisfából készül. Egyetlen szál bicskával faragja ezeket a csikkarcfalvi ember. Mindenik szék más-más mintával, képpel ékes: turulmadár repül az egyiken, forrásból iszik a szarvas a másikon. Két lábon álló medve reliefje váltakozik a repülő gólyával, Kossuth apánkkal, az ifjú szeretőkkel. Tulipánvirágok között állnak az ifjú szeretők. Csak a virágszirom alsó széléig érnek a fiatalok, olyan magasra, majdnem fa-szerűvé álmodta a fafaragó ember a székely tulipánt...

Régi sírlámpa, vagy talán istállólámpa lehetett valami hatalmas istállóban az a kovácsolt vasból készült, veretekkel díszített népötvösművészeti remek, amit így összeállított ebédlőmhöz, Hunyadmegyéből, egyik nővérem küldött nekem.

Mikor gyüjteni kezdtem: két bokájom volt, egy apró lakásban. Ma egy nagy lakás ebédlőszobáját töltik meg erdélyi népművészeti tárgyaim. Hogy a zsufoltságot kerüljem, ma már csak a ritka, régi, különleges népművészeti tárgyaknak szorítok helyet az ebédlőben valahol. Nagyon büszke vagyok rá, hogy száz év előtt élt nagyasszonyunk, a kalotaszegi kézimunka újjászülőjének, Gyarmathy Zsigánénak hagyatékából birtokomban van egy stilizált, fiait hordó pávákkal ékes falvédő kézimunkám.

De legjobban azt a fából faragott képet szeretem, amit ráadásul adott nekünk a szék-készítő mester. A Gecsemáné-kertben térdepelve imádkozó Krisztust ábrázolja ez. A „múljék el tőlem ez a keserű pohár" szomorú, édes Jézusa köré a Jeruzsálemi pálmafák helyett három szál sudár, hetyke csiki fenyőt vésett az öreg székely fafaragó.

A külföld a magyaros női divatról

Az egyik nagy svájci lap hosszabb cikkben számolt be az új magyar divatmozgalomról. Elmondja, hogy külföldön eddig kevéssé ismerték a tősgyökeres magyar öltözékeket, újabban azonban a Páris által diktált női divatban is minduntalan feltünnek egyes vonalak és díszítmények, amelyeket a tervezők a magyar viseletből vesznek át. A magyaros öltözködési mozgalom részint történelmi, részint népművészeti elemeket használ fel a modern ruhák tervezésénél. Megemlíti a cikk, hogy a dolmányfazonú kabát, amely az elmúlt télen a világszerte viselt női divatban jelentős szerepet játszott, a magyar katonai viseletből származik, ugyaúgy a vitézkötés is, amit külföldön brandenbourg-nak neveznek. Tárgyalja a cikk azt is, hogy magyar motívumú hímzések, zsinórozások, csipkék, ingvállak és a régi magyar úri, valamint a népi viseletből átvett egyéb elemek alkalmazásával akarják a magyar divattervezők a modern magyar női divatot megteremteni. Ezzel kapcsolatban még beszámol a cikk a nemrégiben rendezett londoni magyar bálról, amikor a jelenlévő előkelő angol árasság hölgytagjai mind festőien szép, jellegzetesen magyar öltözékekben jelentek meg. *(B. I.)*

A népszövetségi palota magyar terme

A Népszövetség genfi palotájának belső berendezését különböző nemzetiségű művészek tervezték s tudvalevőleg az egyik teremnek, a főtitkár szobájához kapcsolódó „nagykövetek szalónjá"-nak berendezését a magyar kormány vállalta magára. Fabinyi Tihamér, Kánya Kálmán és Bornemisza Géza miniszterek érdeme elsősorban, hogy ez a terv sikeresen megvalósult és amikor 1936 őszén az elkészült magyar termet a kormány átadta Avenol népszövetségi főtitkárnak, az úgy nyilatkozott, hogy ilyen eredeti és művészien szép szobát még nem látott.

A genfi palota magyar terme példát ad arra, hogyan kell modern és amellett teljesen magyar szellemben elképzelni a jövőben kialakítandó magyar úrilakást. A terem berendezésének és belső kiképzésének tervét Szablya-Frischauf Ferenc, az ismertnevű iparművész készítette, aki kifogástalanul oldotta meg azt a nehéz feladatot, miként kell a klasszikus alapokra helyezett modern szellemet harmónikusan összekapcsolni a magyar művészet jellegzetes formanyelvével. Szem előtt tartotta azt is, hogy a magyarosság megnyilvánulása ne legyen helyhez nem illő népies modorosság. A művész munkája rendkívül sikerült összeegyeztetése a modern követelményeknek és a magyar szellemnek és a genfi palota magyar terme az itt összegyülekező nemzetközi társaságban osztatlan tetszést aratott.

A szobában levő bútorzat (asztalok, székek, íróasztal, háromfiókos szekrény, vitrinek stb.) diófából készült, nemesen egyszerű, modern vonalakkal s valamennyit finom, magyaros faragás díszíti. A székek és fotöjök szövetanyaga borszínű bársony, ugyanilyen színűek a függönyök. A két vitrin tele van a magyar kerámia és képzőművészet művészi darabjaival, amelyek hatását még fokozzák az ott elhelyezett gyönyörű magyar háziipari csipkék. A terem magyar jellegét biztosítja még a három főfalra elhelyezett falikárpit, amelyek Basilides Barna festőművész terve után készültek. Az egyik szüreti jelenetet, a másik aratókat és legeltető pásztorokat, a harmadik gyümölcsöt tartó matyóasszonyt ábrázol. Magyar stílusúak ezenkívül a lámpaernyők, vázák, az írókészlet és egyéb kisebb tárgyak, melyek a termet díszítik.

A terem elgondolása: a mai igényeket kielégítő bútorzatnak magyar motívumokkal és díszítő tárgyakkal való harmonikus egészbe való összeillesztése hatásos és művészi példája annak, miként lehet és kell az új utakon járó magyaros lakásberendezést megteremteni. *(B. I.)*

IGNÁCZ-RÓZSA: EGY SZÉKELY EBÉDLŐ HISTÓRIÁJA

A béke utolsó évtizedében, szüleink fiatal korában már nem volt divatban a népművészeti tárgyak lakásdíszítő alkalmazása. Még kevésbé, a mi gyermekkorunkban, a háború első éveiben. A szecesszió zavaros szörnyszülöttei, cifra, porfogó, rendszerint piros bársony húzatú szalón alkalmatosságai, nádfonatú, magastámlás ebédlőszékei otrombították a vidék nemesi kúriáit is. A kép olcsó olajnyomat volt, fehér madeira himzés, vagy receterítő a kézimunka dísz. A magyar biedermeier néhány szép, dédanyáinktól ránk maradt „kegyeleti" darabja stilustalan összevisszaságban vegyült a divatos szecesszióval. Emlékszem, így volt mindenütt szülőföldemen, Háromszék megye úri lakásaiban, csíki rokonoknál, udvarhelyszéki ismerősöknél, így volt Kalotaszegen, Mezőségen is. Épen azokon a helyeken, ahol az erdélyi népművészet legtündéribb remekei születnek. Nem csoda így, ha ránk, utódokra alig maradt régi népművészeti tárgy. Volt ugyan néhány bokájunk, mondják háromszáz éves is, szerényen meghúzódva lógtak a kis ebédlőt és a konyhát összekötő folyosó falán, megvetett paraszti tárgyak, hitvány cserepek, a konyhához közel... Anyám őrizgette őket itt, nem tulajdonított jelentősebb értéket nekik, de szerette őket, ha nem is voltak „modernek", belső szobába valók.

Pedig ugyanebben az időben Erdélyszerte erősen felkarolták egy másik erdélyi nép művészetét. Bizantikus jellegű, aranyhímű katrincát viseltek vasárnapon Erdély román úriasszonyai, falusi románok fekete-fehér csíkos szőtteseivel vonta be legbelsőbb szobája bútorzatát a román pap, a tanító. Szobája falára aggatta névtelen falusi piktorok üvegre festett, együgyű ikonjait. Sovinizmus, nemzetiségi tüntetés, — mondták a mieink erre, erdélyi magyarok és lenézték a paraszti mezbe bújt népművészeti tárgyakkal teletömött lakású román intelligenciát.

Aztán . . . ezerkilencszáztizennyolc után, egyszerre ráébredtek otthon Erdélyben a mieink, magyarok, hogy a néphez fordulni, a népművészetben élni, több mint sovinizmus, több mint kisebbségi demontsráció. Túl faji öntudaton, magyarságuk igazolásán, ez a logkomolyabb gazdasági meggondolás: önmaguk előállította használati tárgyaikat maguk, a nép által készített művészeti termékekkel díszíteni föl.

Idekint, Magyarországon pedig, későn jött, nagy szerelemmel fellángolt az Elszakított Részek utáni fájdalom... És ha most az egész Erdély nem is lehet a miénk, itt élő erdélyiek és Erdélyt szerető, ittenti jó magyarok gyűjteni kezdtük az Erdélyre emlékeztető műtárgyakat, hogy azokból egy pici darab Erdélyt varázsolhassunk magunk köré, Erdély lényegét, népművészetét, ami elvehetetlenül a miénk legyen... Így lett divat Budapesten erdélyi szobát tartani.

És útrakeltek Pest felé a Királyhágón túli átalvetős, harisnyás székelyek, kiknek megélhetési forrásává vált az, hogy ideát, túl a határon, az ő kezük munkáját megveszik, megbecsülik, szeretik.

*

Két csorba, öreg bokájjal kezdtem a gyüjtést. Háromszázéves, ú. n. figurás bokájok ezek. Egyiken furulyázó legény, maroknyi szedő leány a másikon. Első, apró, modern lakásomban csak az előszoba falán jutott neki hely. Az előszobában nem volt még szőnyegem. Drágára nem telt. Az olcsó spárgaszőnyegeket, műselyemrongyból szőtt tálcolmányokat nem szeretem. Átalvetős székely ember csöngetett be egy napon. Hogy, bocsánatot istáll tisztelettel, de né, ő eladná ezeket a hazai dolgokat. Nézi, itt szerte, ebben a zsidó világban, a kapuk alatt, a lakók jegyzékén a neveket.

— S úgy gondolom, a nevük után, hogy tán magik lelkem, magyarok. Ha nem is vesznek, bárhogy megpihenjek egy szikrát, ehejt a sok kő között. Osztán olcsón adom. Van mindenem, ami egy ügyes háztájba kell. Vegyék no. Nem is kell nekem lelkem tudakolás a kedves kilétjük felől. Látok én. Adok magiknak részletre is.

Piros-fehérkockás cserge volt nála. Azt nem árulta. Azzal utazott az erős télben, mint valami pléddel, jóllehet a csergét odahaza inkább csak a havason használják, takarónak, az esztenán, pásztorok és lovak, hogy meg ne fagyjanak. Megvettem tőle néhány pengőért és szőnyegként terítettem az előszobámba. Nincs az a modern szőnyeg, ami ennyi ízléssel keverné a színeket, ilyen olcsó lenne, ilyen tiszta, puha, süppedős.

Hogy az első megtudta címünket, jönni kezdtek sorra a többiek: Mihály István Kalotaszegről. Az ő fehérhímzésű abroszaiból, asztalkendőiből, futóiból rendeztem be vacsorázó, uzsonnázó, teázó készleteimet. Nincs az a modern csőasztal, amihez ne találnának ezek. Dobos Péntek András, gyerőmonostori, három vég fodorvásznából megvarrattam a lakás függönyeit, Török Ferencné az úri szoba díványára hozott párnákat nekem.

Mikor lakásomon már mindenütt otthoni színek, díszek ékeskedtek: megkaptam örökségemet Erdélyből, egy hatalmas, tölfgya ebédlő-garnitúrát. Gyermekkoromban nem is vettem észre ezeknek a bútoroknak nemes formáját, kúriális magyar jellegét. Kovásznai mester készítette őket. A párisi világkiállításon díjat nyert egyszer ez a különben kis műhelyben, pár segéddel dolgozó asztalos: Székely Ferenc. Igaz ugyan, hogy a kor divatjának megfelelően, szecessziós cirádákkal rakta tele a bútorok tetejét és nádfonatú támlával ellátott székeket csinált a nehéz tölgyasztal köré, de a bútorok konstrukciója mégis egyszerűen nemes, magyar maradt. A nehéz lábakon álló masszív kredenc, az unitárius papi székekre emlékeztető „fedeles" vadász-fogas, nehéz vasvereteivel, fegyvertartó, kovácsolt vaskampóival valami olyan ősi, olyan jó szagot lehellt... Könnyeztem örömömben a váratlan örökség fölött. És letisztittattam bútoraimat, leszedettem róluk a szervetlenül odabigygyeszett cifrázatokat, lesuroltattam a megrozsdásodott vasvereteket...

Sepsiszentgyörgyön szőtt, lépcsőcske mintás terítőt terítettem a régi almák, fűszeres kalácsok, ősanyáim boldog életét lehellő öreg kredenc lapjára. A stilizált, tulipánformás vasverettel ékes szekrény párkányát korondi mázas korsókkal raktam tele. A nagy, ebédlőasztalra Háromszéken készült, liliomos abrosz került. A kistálalót madár-mintás, ú. n. büszkepávás, udvrehelyi terítővel terítettem le. Fölé került egy nyárádmenti tálas, sok-sokszínes, mázas cseréppel. A kis, faragott, csíki menyasszonyládát a tálalóra tettem. Kitünően bevált ezüstevőeszköztartónak. És a stílustalan, nádfonatú székek helyébe tizenkét darab remek széket faragott egy öreg székely, Csikkarcfalván. Kőrisfa, körte- és bükkfa képezik e szé-

B. Szörédi Ilona rajza

Szablya-Frischauf Ferenc (Bp., 1876. ápr. 9. -- Bp., 1962. okt. ?): festő és iparművész. Nagybányán és Münchenben tanult Hollósy Simon egyik legkedvesebb tanitványaként. Finom atmoszferikus, naturalisztikus tájakat és portrékat festett. 1903-ban Bp.-en szabadiskolát nyitott, majd 1906-ban megalapitotta a Magy. Képzőművészek és Iparművészek Egyesülete (KÉVE) művészegyesületet. Később főleg iparművészettel, butortervezéssel és belsőépitészeti munkákkal foglalkozott mint az Iparművészeti Isk. tanára, 1913-tól, majd 1938-tól 1943-ig ig.-ja. Az Orsz. Iparművészeti Társulat alelnöke, a Magyar Iparművészet c. folyóirat szerk.-je volt. Nyugdijba vonulása után Ábrahámhegyen, majd Keszthelyen élt. -- Irod. Marçó: A Frischauf (Szablya) iskola (A Hét, 1906. 12/837 sz.); Margitay E.: Templomos művészet (Magyar iparművészet, 1917. 273-275).

Szablya-Frischauf Ferenc (irodalom)

Magyar Szemle. 1906. 189–190 l. [Sz.-F. F. és tanítványainak kollektiv kiállítása a Philanthia helyiségében.] —

Szablya-
Fischauf
Ferenc.

*** A magyar iparművészet terjesztése.** Az *Országos Magyar Iparművészeti Társulat* kiállitási- és propagandabizottságainak ma tartott együttes ülésén *Szablya-Fischauf* Ferenc alelnök és *Györgyi* Kálmán igazgató üdvözölték a bizottságok uj elnökét, *Czakó* Elemér dr., h. államtitkárt, aki válaszában kijelentette, hogy készséggel vállalta a bizottság elnöki tisztségével járó munkát, mert örül, ha ismét közreműködhetik hazai iparművészetünk érdekében folyó komoly munkában. Ezután a kiállitások sorrendjét állapitották meg, ugy, hogy előbb a grafikai és a könyvmérészet körébe tartozó kiállitásokat mutatnak be, ezután iparművészetünk ujabb java alkotásait gyüjtik egybe a nagyobbarányu karácsonyi kiállitásra, tavasszal pedig a mai szociális viszonyoknak megfelelő lakásmüvészeti kiállitást rendez a társulat. Végül az iparművészeti ismeretek terjesztésére és a közizlés fejlesztésére irányuló előadássorozatok megszervezését vitatták meg.

M. 927 IX 30

Magyarság, 1927. Sept. 30

3

932 8 ÓRAÚJSÁG XII. 18

MŰVÉSZET

A KÉVE jubiláris kiállítása a Téli Tárlaton

Az idei Téli Tárlat három termét a *KÉVE* művészegyesület foglalja le jubiláris tárlata számára. S ezek a termek együttesükkel, választékos anyagukkal pontosan jelzik ennek a művészi testületnek szerepét és jelentőségét a magyar művészetben. A *KÉVE* most 25 esztendős. Alakulása óta valami nobilis zárkózottság, előkelő hang, valami komoly szellemi atmoszféra és elmélyült művészi törekvések jelezték útját, akár itthoni kiállításokról volt szó, akár külföldi jelentkezésekről, amelyekben ez az egyesület valóban úttörő volt. Mintha emberei általában nm a hangos külső sikereket keresnék, komoly értékek és csendes elvonult művészek. Nagyrészük a késői impresszionizmus útját járja ma is s ezzel párhuzamosan erős dekorativizmus támasztja alá legtöbbjük törekvését. *Szablya* Frischauf Ferenc előkelő neve. piktúrája köré csoportosulnak most is, s ő maga két finom portrén kívül egy cirkuszi bohóc festőiségében megható figurájával szerepel. Legnagyobb sorozatot a fiatal *Boldizsár* István hozza, aki, mint tájképfestő, egyre színesebb és érettebb. Hasonlóképpen kollektív kiállítás anyagával szerepel *Benkhardt* Ágoston s különösen két aktkompozíciója, egy tájképe jellemzi kvalitásait. *Basilides* Barna Nyár című keleti jellegű aktját már láttuk, ennél erősebb érték *Pihenő gulyása* faintarziás hatásával. *Döbröczöni* Kálmán kékinges munkása, *Lohwag* Ernesztin akvarellportréi, *Sverák* akttanulmánya, *Shay* Géza, *Rozgonyi*, *Tornyay*, *Haranghy* egy-egy képe kívánnak még figyelmet pikturai anyagukból. Grafikusaik közül *Lénárt* Róbert majdnem egy termet tölt meg finom karcaival és rajzaival, a ritkán látható *Mihály* Rudolf néhány közvetlen akvarelljei, *Boldizsár*, *Nagy* Sándor és *Haranghy* grafikái mellett *Reményi* József szobrász nobilis kis tanagrafiguráin kívül ez alkalommal néhány invenciózus rajzával és egy festményével is szerepel. *Erdey* Dezső, a szobrász, két jó aktot és egy jó fejet hoz.

Ugyancsak a tárlat keretében kapjuk *Katona* Nándor hagyatékának két termét, értékes művészi emlékeit a magyar tájkép előkelő lírikusának, ennek a gazdagtermésű igaz magyar művésznek, akinek nagy tudása és fantáziája jelentősen bontakozik ki ebben a két teremben.

A tárlat általános része a szokott neveket adja. *Magyar-Mannheimer* rivierai tájképe kezdi meg a sorozatot, *Gábor* Móric komoly tudású női- és férfiportréja, *Burghardt* tájképe, G. *Sándor* József vásári scénája, *Aldor* János, *Kukán*, *Prohászka*, *Heintz* Henrik, *Vadász Delakroix* Géza és *Thurmayer* Sándor portréi következnek mellettük jó értékekkel. *Kövesdi* Géza fürdő gyermekei, *Csóka* István Évája, *Bosznay* tiszaparti képe, *Márton* Ferenc ceruzarajz-sorozata, *Gyenes* Lajos csendélete, *Szabó* Béla alkonyata, *Udvary* Pál tanulmányainak friss színessége, *Szönyi* Lajos tájképimpressziói, *Mihalovits*, *Gaál* Ferenc, *Csizik*, *Kézdi-Kovách* László és *Kézdi-Kovách* Elemér, *Gimes*, *Kmér* Gyula, *Müller* Ágosta, *Abonyi* Tivadar, *Gál* János, *Czene*, *Gallé*, *Major* Jenő, *Nyilassy* és *Zombory* egy-egy képe számíthatnak a közönség érdeklődésére. A plasztikai rész jó portretistái *Sóvári*, *Visnyovszky*, *Pór* Lili, *Fülöp* Elemér, *Szódi*, *Csillag* István, *Siklódi* Lőrinc, egyéb tanulmányokkal pedig *Darabos*, *Botlen*, *Törzsök*, *Vastagh* Éva, *Andrejka*, *Kóbor* Elek és *Bory* Jenő szerepelnek, jó nívót adva a sorozatnak.

Kisplasztikában *Haich* Erzsébet ötletes kis terrakottája, *Szamosi-Sós*, *Moirot*, *Matéka* és *Damkó* egy-egy kis szobra, vagy plakettje egészítik ki a majd nyolcszáz darabból álló kiállítási anyagot.

B. L.

8. o. U. 932 XII. 18

Szablya Frischauf Ferenc

i hangul
plő könt
a Győr G

s kísérte egész útjá
tős installációs ün

az egész éjszakát.

A győri vármegyeházán *Skultéty* Mikló alispán nyitotta meg az installációs közgyűlést, majd az új főispánt *ősi szokás szerint a megye főszolgabírái vállukra emelték.* Felsőőri *Nagy* Pál székfoglalójában hangsúlyozta, hogy embertől csodát nem lehet várni, de meggyőződése, hogy

ha van kivezető út ebből a mai pokoli zürzavarból, akkor azt csak a mostani kormány találhatja meg.

A megyei installáció után *a városházán délben megkezdődött a beiktató közgyűlés.* Szauter polgármester megnyitója után az új főispán hangsúlyozta, hogy *mindenkinek főispánja kíván lenni, aki nem rekeszti ki magát a nemzet közösségéből.*

Gömbös Gyula miniszterelnök a főispáni eskütétel megtörténte után eltávozott a beiktató közgyűlésről és látogatást tett *Fetser* Antal megyéspüspöknél, majd *Kapi* Béla evangélikus püspöknél.

don túl is dacolhatnak az idő fogával. Sőt némelyek tovább mennek és azt mondják, eljő hamar az idő, amikor gipszből épült házakban fogunk lakni, ha ezeket víz- és időállókká sikerül tennünk.

Ebben az irányban, a rekordépítkezés terén valóban nagy lépést tett előre a Shepherd-Bush-i kiállítás. Az igazgatósági épület például, mely egészen téglából épült, öt hét és három nap alatt lett kész, pedig nem kicsiny szárnyas épület, amennyiben hossza 125 láb, szélessége pedig 111. Falai 14 hüvelyk vastagok s 270.000 téglát használtak el építéséhez. De még érdekesebb a gyarmati kiállítás indiai épületének elővarázsolása két hét alatt, tizennégy kecses kupolájával, hindu stílben. Az épület 140 láb hosszú, 99 láb széles. Itt azonban már acélstrukturát használtak. A tuniszi épület mögött álló csinos afrikai bungalowval francia építésze azt akarta bemutatni, hogy egy utazó hogyan építhet gyorsan föl bármely puszta sivatagon kényelmes házat, amely megvédi a portól, vízöntéstől és a moszkitótól. Ez három nap alatt épült teljesen fából, fundamentuma nincs, de öt kényelmes helyiséget foglal magába, körülfutó széles verandával. V.

A „Kéve" művészegyesület Közgyülése. Szablya Frischauf Ferenc elnöki bejelentései megtétele után az ügyvezetőség előterjesztette az 1908/9. üzleti évre vonatkozó zárszámadásokat és jelentést. Az ügyvezetőség jelentése nemcsak az egyesület egy évi történetének adja hű képét, hanem kimerítően foglalkozik az általános képzőművészeti viszonyokkal is. A tagok az ügyvezetőség rendkívül tartalmas jelentését őszinte tetszéssel fogadták. A közgyűlés az ügyvezetőségnek a felmentvényt egyhangulag megadta és dr. Vermes Károly jogtanácsos indítványára jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az elnöknek és a titkárnak az egyesület rendkívül céltudatos és gazdaságos vezetéséért. Az 1251 korona 13 fillért kitevő felesleg felhasználására vonatkozólag határozatba ment, hogy azt általános tartalékalap gyanánt az 1909—1910. üzleti évben elővezetik. Az 1909—1910. évre vonatkozó költségvetés elfogadása után, a közgyűlés elhatározta, hogy az ügyvezetőség jelentését kinyomatja és azt az egyesület összes műpártolóinak megküldi. A kedvezőtlenebb anyagi körülmények között élő tagok anyagbeszerzésére vonatkozó ügyvezetőségi indítványt a közgyűlés rövid vita után elfogadta. Az egyesület a lapbizottságba Szablya Frischauf Ferenc és Lévy Róbert festőművészeket, továbbá Kozma Lajos építőművészt delegálta. Minthogy az ügyvezetőség megbizatása lejárt, a közgyűlés az ügyvezetőségi tisztségekre a következőket választotta meg: elnök Szablya Frischauf Ferenc festőművész; ügyvezetőségi rendes tagok: Benkhardt Ágost és Lévy Róbert festőművészek; ügyvezetőségi póttag; Málnai Béla építőművész; jogtanácsos: dr. Vermes Károly; titkár: Szablya János. Az elnök indítványára a közgyűlés Lévy Róbert festőművésznek az egyesület érdekében kifejtett intenziv működéséért jegyzőkönyvben fejezte ki elismerő köszönetét. A napirend kimerítése után az elnök további kitartó és lelkes munkára serkentette a tagokat és a közgyűlést berekesztette.

A „Dekorative Kunst" a magyar népművészetről. Berlinben a Lyceum-Klub helyiségeiben nagyszabású és érdekes népművészeti kiállítást rendeztek, amely alkalomból a „Dekorative Kunst" Ernst Schur tollából eredő ismertetést és méltatást közöl. A kiállítás kimerítő és karakterisztikus képet adott az egész világ jelentősebb népművészeteiről. Magyarországra vonatkozólag Ernst Schur a következőket írja:

„Végül azokat az országokat kell összefoglalnunk, amelyekben a végzet az emberek lelkét valósággal a népművészetre predesztinálta. Három ilyen ország létezik: Magyarország, Norvégia és Oroszország. Az első helyen Magyarország áll. Akinek alkalma volt ezeket a szövőmunkákat látni, az merőben új benyomásokhoz jutott. Ez tényleg valami új, önmagában zárt és a nép lelkében gyökeredző dolog, egy technika irányában való koncentráció, amely egyoldalusság azonban nagyon kedvezően befolyásolta a hagyomány, a stílus kialakulását. E technikát szavakba foglalni nehéz. Szövött zsinórokat varrnak fel és hímeznek. Érdekes azonban, hogy a szövet felülete nagyjában érintetlen marad és csak a szoknya, vagy az ujjak szegélyét díszítik, azon mód, hogy a minták szorosan egymás mellé kerülve halmozódnak és mindent betöltenek. Túlságosan sok szín keverésétől a magyarok szinte ösztönszerüleg tartózkodnak és ez rendkívül kellemes érzéssel tölti el a szemlélőt. Mindig csak egy szín látható: fekete, vörös, kék, szürke és itt-ott arany is. A legelőkelőbben (majdnem a bécsiekre emlékeztetve) a fekete szín hat, fehér alapon. A mintákat mindig gyüjtve alkalmazzák és így a hatás tudatosan dekoratív. A díszített szövetekből függönyöket, ruhákat és vánkosokat készítenek. Itt olyan érett stílusra bukkanunk, amely a maga nemében páratlan.

Magyarország egy másik vidékén kötőket és kendőket készítenek, amelyek színben a fentemlített fegyelmezett eljárásnak érdekes ellentétét adják. Ezeknél bizonyos vadság, fékevesztettség talál kifejezésre. Hatásosan halmozott színek (zöld, piros, narancs, kék), amelyeknek merészsége őserővel hat. Azonban itt is megtaláljuk azt a koncentrációt, amelyet a minták szorossága ural. Ennek a forma-fegyelemnek az energiája itt kétszeresen csodálatraméltó, mivel a megoldandó feladat nem könnyű. Ezeknek az összegyüjtött dokumentumoknak a hatása valóban faji, nagyon előkelő és eredeti." Fordította: Sz.

LEJÁRÓ TERVPÁLYÁZATOK

Augusztus 16. Alispán Nagyvárad: közkórház tervezése; díjak: 3000, 2000 és 1000 korona.

31. Szamosujvár város polgármestere: vigadótervezés; díjak: 2000, 1200 és 800 korona.

A Hét 1909. II. 4-5 sz.

31. Marostorda megye alispánja (Marosvásárhely): megyei székház tervei; díjak: 1500, 1200 és 900 K.

Szeptember 15. Orsz. m. kertészeti Egyesület. $^{63}/_{95}$ cm kiállítási plakát 5 színben; díjak: 250 és 150 K.

25. Keresk. min.: Soproni posta és távirda épülete; díjak: 2700, 1800 és 900 K. Két terv megvételi ára à 500 K.

30. Vallásmin.: Rákóczi-síremlék (250.000 K.); díjak: 6000, 5000, 2×3000 és 2000 korona.

Október 1. Arad város: temetőkapu (10.000 K); díjak: 150 és 100 K. (Csak aradiak pályázhatnak.)

30. Magyar Mérnök- és Építész-Egylet: Ybl-pályázat: aranykönyv.

31. Erzsébet-emlék Budán: díjak: 6000, 5000 és 4000 K.

November 1. Budapesti aut. orth. izr. hitközség: templom, iskola és községház tervei; díjak: 1800 K, 900 K és 500 K.

1. Az állami számvevőszék elnöke: a számvevőszék palotájának tervei; díjak 2500, 2000 és 1500 K.

27. Magyar Mérnök- és Építész-Egylet: falusi iskola tervei; díj: ezüstérem és 100 K.

1910. jan. 3. Magyar Mérnök- és Építész-Egylet: nagy árúház tervei; díjak: aranyérem és 1200 korona.

15. Debreceni Kossuth-bizottság: Kossuth-szobor mintája; díjak: I. megbízás a munkával (vagy 3000 K), II. 2000, III. 1000 K.

Április 30. M. Építőművészek Szöv.: vidéki színház (300.000 K); díjak: I. aranyérem és 1000 K, II. bronzérem.

Július 1. Zalaegerszegi szoborbizottság: Csányi László szobrának tervei (30—50 ezer K); díjak: I. megbízás, II. 500 K, III. 250 korona.

TERVPÁLYÁZATI EREDMÉNYEK

A medgyesi ág. ev. főgymn. tervpályázata. Második díj: Balthes Frigyes Segesvár, harmadik díj: Müller József Budapest; továbbá Opaterny F. és Hofstädter K. Pozsony.

A szombathelyi Közvágóhíd tervpályázata. Első díj: Schedl István Budapest, második díj: Rauscher Miksa Szombathely és a Nicholson gépgyár r.-t., harmadik díj: Mathiasco Károly és Ciarthi Hugó Fiume.

Győri első takarékpénztár székháza. Első díj: Román Miklós és Ernő Budapest, második díj: Hübner és Mészner Budapest, harmadik díj: Sebestyén Arthur Budapest.

Magyar Építő- és Iparművészeti Rajzolók Országos Egyesületének nagypályázata. Ezen évben két munka nyerte el az egyesületi aranyérmet, Thomas Antal műve és Károly Lajos műve.

Ullmann-féle pályázat. (Magyar építő- és iparművészeti rajz. orsz. egyes.) Első díj: Dormann Jenő, második díj: Berger Dezső, úgyszintén Quittner Hugó.

Debreceni izr. templom tervpályázat. Első díj: László testvérek Budapest, második díj: Gyárfás Antal Budapest.

A szászsebesi városháza tervpályázata. Második díj: Ottó Róbert Budapest, megvétel: Opaterny F. Pozsony.

Borsodmegyei takarékpénztár tervpályázata Miskolc. Három egyforma első díjat nyertek: Hajós és Villányi Budapest, Haasz és Málnai Budapest, Kármán és Ullmann Budapest.

Kolozsvári kereskedelmi és iparkamara tervpályázata. Első díj: Kappéter Géza Budapest, második díj: Dobozi Mihály Budapest, harmadik díj: Román Miklós és Ernő Budapest.

A M. É. Sz. Wellisch-féle tervpályázata. Két második díjat nyertek: Bábolnai József és Bihari Ödön műegyetemi hallgatók.

A szegedi állami felsőipariskola tervpályázata. Első díj: Orth és Somló Budapest, második díj: Kőrösi és Kis Budapest, harmadik díj: Sandy és Orbán Budapest, megvétel: Bobula János Budapest.

A jászberényi artézi kút pályázata. Első díj: Vértes Vogeri Dezső szobrász Budapest, második díj: Körmendi (Frim) Jenő szobrász Páris.

A Magyar műhely és raktártelep bérháza tervpályázata. Első díj: Miklós és Wirth Budapest, két második díj: Kommer József, valamint Novák és Guoth.

Debreceni Kossuth-szobor pályázata. Második díj: Róna József Budapest, harmadik díj: Margó Ede, megvétel Füredi, Ligeti, Istók, Kallós, Tóth munkái.

Sárospataki tanítóképző intézet tervpályázata. Első díj: Lechner J. és Warga Budapest, második díj: Kotál Henrik, harmadik díj: Lechner Ödön és Sebestyén A. Budapest.

Kézdivásárhelyi törvénykezési palota tervpályázata. Első díj: Jablonszky Ferenc Budapest, második díj: Frecska János Budapest, harmadik díj: Schannen Ernő és Arthur Budapest.

Polgári fiuiskola Komárom. Első díj: Kopfenstein Dénes Szombathely, második díj: Nagy Sándor Budapest.

22. BOLDIZSÁR ISTVÁN: Verőfény.
23. ROZGONYI LÁSZLÓ: Fekvő akt.
24. BOLDIZSÁR ISTVÁN: Itatás.
25. BASILIDES BARNA: Pihenő gulyás.
26. †KONSTANTIN FRIDA: Korai hó. A Szépművészeti Múzeum tulajdona.
27. B. SVERÁK JÓZSEF: Női akt.
28. REMÉNYI JÓZSEF: Szent László. Gipsz.
29. TORNYAI JÁNOS: Tavaszi ásás.
30. SZABLYA FRISCHAUF FERENC: Beretvás Ferenc. Mgt.
31. BOLDIZSÁR ISTVÁN: Gyümölcsös a hegyoldalban.
32. SZABLYA FRISCHAUF FERENC: Az érem másik oldala.
33. Dr. SAY GÉZA: Balaton.
34. SZABLYA FRISCHAUF FERENC: Stadler Károly. Magántulajdon.
35. BOLDIZSÁR ISTVÁN: Major Erdőszádán.
36. SZABLYA FRISCHAUF FERENC: Arckép. Magántulajdon.
37. BOLDIZSÁR ISTVÁN: A Dégenfeld-kastély parkja.
38. Dr. SAY GÉZA: Virágok.
39. †KÁROLYI LAJOS: Tájkép. Mgt.
40. DÖBRÖCZÖNI KÁLMÁN: Siesta.
41. TORNYAY JÁNOS: Felhő a falu felett.
42. Dr. SAY GÉZA; Plenair.
43. TORNYAY JÁNOS: A Tisza télen.
44. DÖBRÖCZÖNI KÁLMÁN: Mire megvénülünk.
45. †GUNDEL JÁNOS: Fej. Bronz. Mgt.
46. ERDEI DEZSŐ: Fiú akt. Gipsz.
47. ERDEI DEZSŐ: Női akt. Gipsz.

(Folytatása a jobbra nyíló teremben.)

I/a TEREM.

A KÉVE KIÁLLÍTÁSA.

Olajfestmények és pastelek. Eladók. A magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

48. TORNYAY JÁNOS: Csendélet.
49. B. SVERÁK JÓZSEF: Tájkép.
50. ROZGONYI LÁSZLÓ: Művészek vacsorája. Dr. Schiffer Ferenc tulajdona.
51. Dr. SAY GÉZA: Feleségem. Mgt.
52. Dr. SAY GÉZA: Vörös rózsák.
53. Dr. SAY GÉZA: Burgonyaszedők.
54. Dr. SAY GÉZA: Vitorlázók a Balatonon.
55. BOLDIZSÁR ISTVÁN: Út a hegyek között.
56. Dr. SAY GÉZA: Őszi rózsák.
57. HARANGHY JENŐ: Kórószedők.
58. Dr. SAY GÉZA: Csendélet.
59. BOLDIZSÁR ISTVÁN: Naplemente Felsőbányán.
60. †REMSEY ZOLTÁN: Búcsúzó katona.
61. BOLDIZSÁR ISTVÁN: Felsőbánya reggel.
62. ROZGONYI LÁSZLÓ: Ifjúság. Tempeora.
63. ROZGONYI LÁSZLÓ: Sakkozók. Pastel.
64. ROZGONYI LÁSZLÓ: Arab leány. Pastel.
65. BASILIDES BARNA: Bujdosó kuruc. Mgt.
66. ROZGONYI LÁSZLÓ: Zöldruhás nő. Pastel.
67. ROZGONYI LÁSZLÓ: Munkások. Tempera.
68. ROZGONYI LÁSZLÓ: Gordonkás. Tempera.
69. B. SVERÁK JÓZSEF: Zsuzsanna.
70. B. SVERÁK JÓZSEF: Napsütés.
71. TORNYAY JÁNOS: Alszik a puszta.
72. BASILIDES BARNA: Mulató magyarok.
73. TORNYAY JÁNOS: Téli éj.
74. DÖBRÖCZÖNI KÁLMÁN: Hegedüs bácsi.
75. B. SVERÁK JÓZSEF: Parkrészlet.

(Folytatása az első teremből balra nyíló teremben.)

retbe foglalta a kiállított kép- és szoboranyagot. Ezt későbbi kiállításai alkalmával is folytatta. A freskó szerűen megfestett képek artisztikus elhelyezést nyertek, a szobrok külön fülkéket kaptak. Sajnos, a háborús viszonyok miatt a kiállítási helyiség belső kiképzéséről teljesen le kellett mondani. Ez sok érdekes lehetőségtől fosztotta meg a magyar kiállítási életet.

De az egyesület még más téren is úttörő volt. 1908-ban Berlinben, Düsseldorfban, Drezdában rendezett önálló kiállítást. Ezek olyan sikerrel jártak, hogy már 1909-ben a bécsi Hagenbund összes kiállítási helyiségét felajánlotta egy önálló kiállítás rendezésére.

Az egyesület külföldi kiállításai közül kiemelkedik az 1914-ben Münchenben rendezett kiállítás, amelyet a német sajtó a legnagyobb elismeréssel fogadott.

A külföldi kiállításokkal párhuzamosan a művészeti irodalom útján is új szempontokat vitt a magyar művészi életbe a KÉVE. 1908-ban „A Ház" című folyóirattal igyekezett nexust teremteni a művészet és a művészetkedvelő közönség között. Az igen magas nívójú és nyomdatechnikai szempontból pompásan kiállított folyóirat anyagi okból megszűnt. Később, ha szerényebb keretek között is „A KÉVE Könyve"-t adta ki időközönként, mint számozott példányú bibliofil kiadást, amely főleg az egyesület tagjainak munkásságát ismertette.

1914-ben a férfitagok nagy része aktív háborús szolgálatot teljesített és mindjárt az elején, 1914 október 1-én Szőri József festőművész rendes tag az uzsoki szorosnál elesett. Még ez évben Beretvás Hugó tiszteletbeli tagunk kezdeményezésére és anyagi áldozatkészségével megalakítottuk az Iparművészeti Iskolai Hadikórház-at a legénységi állományban lévő művészek, tanítók, tanárok stb. számára, akik annakidején mint póttartalékosok vonultak be. Amidőn a kórház a háború vége felé feloszlott, a százszemélyes teljes be-

Szablya Frischauf Ferenc

A KÉVE

1907—1932

Amidőn huszonöt esztendővel ezelőtt a KÉVE művészegyesület alapító tagjai az egyesület fundamentumát lerakták, az akkori idők jövőbeli távlata szebbnek és derűsebbnek igérkezett. A jövőből jelen, a jelenből mult lett. Ebből a multból tizennyolc esztendő emberfeletti küzdelmet és elképzelhetetlen szenvedést jelentett a magyar nemzet, a magyar kultúra munkásai számára. A szebb jövő álmait széttépte a sors és közel két évtizede dolgoznak a magyar művészek is heroikus erőfeszítéssel, művészetünk színvonalának fenntartásán. A KÉVE művésztagjai ezekben a nehéz időkben is kötelességüket híven és becsületesen igyekeztek teljesíteni.

Az egyesület megalapítása — 1907 április hó 27-ike — óta a tagokat az a törekvés fűzte egymáshoz, hogy a magyar művészetet meggyőződéses, becsületes munkával gazdagítsák. Az egyesület mindig feladatának tekintette, hogy ismeretlen, fiatal tehetségek számára utat vágjon a kezdeti nehézségek rengetegében.

Az alakuló közgyűlés 1907 április 27-én volt. *Szablya Frischauf Ferenc* festőművész lett az elnök; *Benkhard Ágost, Göröncsér Gundel János, Lénárd Róbert* festőművészek az ügyvezetőség tagjai lettek. Ők voltak a KÉVE tulajdonképpeni alapítói.

Az egyesület első kiállítását 1908 január havában rendezte a Nemzeti Szalón Kossuth Lajos-utcai helyiségében. Elindulása idején azzal is megnyerte a közönség érdeklődését, hogy már az első kiállítása alkalmával új interieurt készített és így külön művészi ke-

Műcsarnok 1932/33. téli 3
kiáll. Egyesében a Kéve
jub. kiáll. kat.

rendezést az Országos Magyar Iparművészeti Iskola létesítendő internátusának ajándékozta az egyesület. Egyesületünk barátai körében a kórház számára 40.000 aranykoronát gyüjtött. Hadiérem-akciójával pedig 60.000 aranykoronát szerzett a háborúsujtotta képzőművészek és a magyar vöröskereszt számára. Az orosz invázió következtében bajbajutott sárosi nép felsegélyezésére 25.000 aranykorona összértékű műtárgyat ajándékoztak a művésztagok az országos bizottságnak.

Közben a KÉVE minden évben megrendezte Budapesten kiállítását.

De e nehéz időt még nehezebb követte. És az, amit az egyesület programmként hirdetett, hogy a művészetben a döntő szempont nem az irány, nem a divat, hanem kizárólag az egyéni képesség, nehezen volt beleilleszthető a nagy felfordulásba. De egyesületünk megküzdött minden akadállyal.

A XVI. kiállítás, mely 1925 novemberében nyilott meg, már a békeidőkre emlékeztető külsőségek között került bemutatásra. A sajtó egyértelmű megállapítása szerint ez a kiállítás magas művészi színvonalát tekintve, a háborús és a háborút követő esztendők legjobb kiállításai közé tartozott.

Az egyesület az Országos Magyar Képzőművészeti Főiskola miskolci művésztelepét — amelynek *Benkhard* Ágost festőművész-tanár, ügyvezetőségi tag a vezetője — induláskor jelentékeny anyagi támogatásban részesítette ösztöndíjak által. Ebből a kapcsolatból keletkezett a KÉVE XVII. kiállítása Miskolcon, 1926-ban. 1927 novemberében Székesfehérvárott rendezett az egyesület kiállítást. 1928-ban húszesztendős fennállásának alkalmával nagyobbszabású kiállítást rendezett a Nemzeti Szalónban, míg a legutolsó években kiállításait az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat csoportkiállításának keretében a Műcsarnokban rendezte.

A KÉVE MŰVÉSZEGYESÜLET JUBILÁRIS KIÁLLÍTÁSA.

Rendezte: *Szablya Frischauf* Ferenc és *Benkhard* Ágost.

I. TEREM.

Olajfestmények és szoborművek. Eladók. A magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

1. †GUNDEL JÁNOS: Fej. Bronz. Mgt.
2. SZABLYA FRISCHAUF FERENC: Arcképtanulmány. Magántulajdon.
3. BOLDIZSÁR ISTVÁN: Reggel a város felett.
4. B. SVERÁK JÓZSEF: Szent Erzsébet.
5. BOLDIZSÁR ISTVÁN: Eső előtt.
6. DÖBRÖCZÖNI KÁLMÁN: Éneklő fiú.
7. BOLDIZSÁR ISTVÁN: Erdőrészlet.
8. BENKHARD ÁGOST: Nyári délelőtt.
9. BENKHARD ÁGOST: Reggelizőasztal.
10. DÖBRÖCZÖNI KÁLMÁN: Munka nélkül.
11. BENKHARD ÁGOST: Tündöklő ég.
12. BENKHARD ÁGOST: Álmodó.
13. BENKHARD ÁGOST: Derűs szeptember.
14. DÖBRÖCZÖNI KÁLMÁN: Kapaélesítés.
15. BENKHARD ÁGOST: Tavaszi eső után.
16. BENKHARD ÁGOST: Virágok az ablakban.
17. †KÁROLYI LAJOS: Rózsák. Mgt.
18. REMÉNYI JÓZSEF: Önarcmás. Gipsz. Mgt.
19. Dr. SAY GÉZA: Horgászók.
20. BENKHARD ÁGOST: Fürdő leányok.
21. BASILIDES BARNA: Nyár.

vártüzérségi lövőiskolát is. Tanulmányai befejezte után a dandárparancsnoksághoz nyert beosztást, majd átvétetett a vezérkarhoz. 1900-ban soronkivül századossá léptették elő és a temesvári 20. hadosztály tüzérezredéhez vonult be. 1904-ben a frankkircheni tüzérhadapródiskolának lett mint tüzérkari tiszt a tanára és itt müködött 1904-től 1909-ig. 1909-től 1911-ig a temesvári ezrednél törzstisztjelölt, majd a honvédelmi minisztériumhoz osztották be, ahol a 11. osztályban nyert beosztást és itt müködött 1912-től 1913-ig mint tanulmányvezető. A háboru kitörésétől 1917-ig a minisztériumban teljesitett szolgálatot, majd az északi frontra vezényelték, ahonnan távirati uton Wienbe rendelték és itt a hadiszükségletek csoportjának vezetésével volt megbizva és ebben a minőségben előbb Wienben, majd Budapesten az összeomlásig teljesitett szolgálatot. 45 évi szolgálat után 1925-ben nyugállományba helyezték. Tulajdonosa a Ferenc József-rend hadiékitményes lovagkeresztjének, a Signum Laudis-nak és több tiszti jelvénynek.

Szabó Árpád dr., Máv. főfelügyelő. Született Györök községben (Arad vm.), 1876-ban. Középiskoláit az aradi állami főgimnáziumban végezte. Az érettségi megszerzése után

a budapesti és kolozsvári tudományegyetemeken jogi tanulmányokat folytatott, a kolozsvári tudományegyetemen pedig államtudományi doktorátust szerzett. Diplomájának megszerzése előtt, 1898-ban már az Államvasutak szolgálatába lépett és az aradi üzemvezetőség számosztályánál nyert beosztást, ahol 1921-ig teljesitett szolgálatot. 1914/1915-ben Arad állomásparancsnokságához volt beosztva. 1921-ben a budapesti üzemvezetőség számosztályának csoportvezetőjévé nevezték ki. 1923-ban az igazgatóság B. 3. főkönyvvezetőségéhez osztották be, melynek 1926 óta vezetője. Több vasuti, illetve kulturális egyesület vezetőségében foglal helyet.

Szabó Ferenc *(iványosi)*, ny. segédhivatali főigazgató, magy. kir. kormánytanácsos. Született Kecskeméten, 1857-ben. Atyja néhai Ferenc földbirtokos és őstermelő volt. Középiskoláit Kecskeméten a kegyesrendi főgimnáziumban végezte, majd a kecskeméti kir. járásbirósághoz került, ahol sikari Kovács József járásbiró idejében mint diurnista müködött, ezután pedig a kir. törvényszékhez osztották be, ahol öt éven át teljesitett szolgálatot. 1884-ben Budapestre jött és itt a honvédelmi minisztérium elnöki osztályánál (báró Fejérváry alatt) 1894-ig volt alkalmazásban és ugyanezen évben a földmivelésügyi minisztériumhoz irodatisztté nevezték ki és néhány év eltelte után segédhivatali igazgatóvá lépett elő, majd 1916-ban a segédhivatali főigazgatói cimet kapta és 1917-ben tényleges főigazgatóvá nevezték ki. 42 éven át teljesitett kitünő szolgálatainak elismeréseképen 1917-ben megkapta a III. o. polgári hadi érdemkeresztet, 1925-ben pedig kormánytanácsosi cimmel tüntették ki. Számos izben részesült miniszteri elismerésben. 1924-ben nyugalomba vonult.

F. Szabó Géza, országgyülési képviselő. Született Nagykőrösön, 1870-ben. Középiskoláinak elvégzése után a budapesti tudományegyetemen jogot hallgatott és jogtudományi államvizsgát tett. Nagy publicisztikai és szépirodalmi tevékenységet fejtett ki; évekig munkatársa volt „A Vasárnapi Ujság"-nak és a „Cél" cimü folyóiratnak. A „Vármegye" cimü közigazgatási szaklap főszerkesztője. Pestvármegye hivatalos lapját is egy évtizeden át szerkesztette. Komárom városának polgármestere, majd főlspánja és kormánybiztosa volt. Polgármestersége alatt a III. o. Vaskorona-renddel tüntették ki. Társelnöke a komáromi Jókai Egyesületnek. 1905—1914-ig Pestvármegye, 1914—1918-ig pedig Komáromvármegye törvényhatósági bizottságában foglalt helyet. Régebben a függetlenségi és 48-as párthoz tartozott, majd az egységespárt megalakulásakor csatlakozott a párthoz. A törvényhozásba az 1912-es választásokon került be, amikor a biai kerület választotta meg egységespárti programmal. Különösen sokat foglalkozott a megyei tisztviselők anyagi helyzetének kérdésével, és az egységespártban mozgalmat inditott egy, a tisztviselők ügyeit különösen felkaroló külön képviselői blokk alakitására. Ma is állandó munkása a sajtónak; a „Budapesti Hirlap" hasábjain gyakran jelennek meg a nép életéből vett zamatos elbeszélései.

Szabó Géza *(sellyei)*, m. kir. postatakarékpénztári I. o. főszámtanácsos. Született Budapesten, 1875-ben. Meghalt 1930 április 15-én. Középiskoláit a budapesti II. ker. főreáliskolában végezte. Hivatali pályáját 1894-ben kezdte meg a postatakarékpénztár szolgálatában, ahol az intézet összes osztályain teljesitett szolgálatot, majd később a közigazgatási osztályhoz osztották be. A háboru után megszervezte a postatakarék beszerzési osztályát és ezen osztálynak három éven

delésétől egészen 1919 október hó elejéig az ujonnan felállitott magyar központi szállitás vezetőségének tagja volt. 1919 október havában a trianoni békeszerződés 301. paragrafusa értelmében alakitott és Wienben székelő „reparticiós bizottság"-hoz rendeltetett, ahol mint a Máv kocsiügyek referenseként és mint a bizottság egyik csoportjának elnöke müködött. Már, mint kocsiintézőségi főnök évtizedeken át igen nehéz és fontos szolgálatot teljesitett és különösen az esős őszi hónapokban nem kimélt fáradságot, hogy a nagy kocsihiány mellett is akadálytalanul bonyolittassék le a forgalom. Eredményes szolgálataiért 1915-ben a katonai érdemkereszt szalagján viselendő Ferenc József-rend lovagkeresztjével, 1917-ben a II. o. hadiékitményes osztrák-magyar és a német III. o. Vöröskereszt éremmel lett kitüntetve. 1918-ban ujabb kitüntetésre volt felterjesztve. 1926-ban történt nyugdijazása alkalmával buzgó szolgálataiért a Kormányzó Ur őfőméltósága elismerésében részesült.

Szabados Béla, a Nemzeti Zenede főigazgatója, a Zeneművészeti Főiskola r. tanára. Budapesten született, 1867-ben. Középiskolai tanulmányainak befejezése után az Orsz. Zeneakadémia növendéke lett, majd 1894-ben az intézet rendes tanára. Zene és énekpedagógiai működésén kivül mint zeneszerző fejt ki tevékenységet. Ismertebb művei: Tragikai nyitány, Szimfónia, Három Kázmér (énekes bohózat), Kukta kisasszony, Rika (operettek), Alszik a nagynéni (vigopera), A bolond (zenés legenda, mely később dalmüvé átdolgozva a m. kir. Operaházban került szinre), Karácsonyi álom kisérőzenéje, Szép Ilonka (daljáték), Bolond Istók (daljáték), Fanni (opera). 1896-ban a Király-dijat nyerte el vonósnégyesével. Számos dalt, kart és vonósnégyest szerzett. 1921-ben elnyerte a Magyar Hiszekegy megzenésitésére kitüzött pályadijat. Énekpedagógiai kiadványai közül megemlitjük: Solfége, Nótaország, Kariskolai kézikönyv. A Ferenc József jubileumi emlékérem, a III. osztályu Vaskorona-rend és a kormányzói Signum Laudis tulajdonosa.

Szabados Ferenc dr., ügyvéd, ny. Máv. ügyész. Született Kolozsváron, 1887-ben. Középiskoláit a debreceni piarista gimnáziumban végezte, ugyanott érettségit tett, majd 1904-ben a Máv. szolgálatába lépett Debrecenben, mint gyakornok. Közben a kolozsvári egyetemen jogot hallgatott, 1908—1909-ben a vasuti tiszti tanfolyamot miniszteri kitüntetéssel végezte el. 1909-ben jog- és államtudományi doktorátust szerzett, ugyanez évben fogalmazói szakra minősitették át és a debreceni üzletvezetőség szolgálatában nyert beosztást, mint a forgalmi osztály előadója. 1910-ben áthelyezték Budapestre az igazgatóság kereskedelmi főosztályához, itt párhuzamosan ügyvédjelölti gyakorlatot folytatott. 1903-ban ügyvédi vizsgát tett, mely után az ügyvédi osztályhoz helyeztetett át, hol mint ügyész 1924. évben történt nyugalomba vonulásáig szolgált. Már 1914-ben ügyvédi vizsgája letétele óta magánprakszist is folytat. A háboru alatt a köztisztviselők ügyvédi kamarájának szervezője volt, majd a Kansz megalapitásánál müködött közre, melynek államvasuti csoportját egyedül szervezte meg. A kommun alatt a Horváth-Dormándyféle ellenforradalom vasuti szervezője és vezetője volt, majd letartóztatták és csak a kommun bukásának köszönheti kiszabadulását. Mint a Máv. ügyésze, több Máv. egyesületnek volt jogtanácsosa, a Kansz több vállalati létesitésének előmozditója volt. Több részvénytársaságnak ügyésze (Kapitol-Taurus, Kereskedelmi, Flamma-szén, Orsz. Vasuti Gyümölcsárusitó Rt. stb.). Szép pereket vitt és eredményesen képviselte a Máv.-ot ugy a háboru alatt, mint utána, több nagy anyagi érdeket érintő perben. Hivatalos kiküldetésben képviselte a Máv.-ot külföldi konferenciákon, igy Badenben, Bécsben, Prágában stb.

Szabados Gyula, földbirtokos. Született Ipolyságon, 1876-ban. Iskoláit szülővárosában végezte. Gyakorlatot atyja birtokán folytatott, majd egyik bátyjával annak birtokán közösen gazdálkodott. 1905-ben egy másik bérletet vett át, majd Lónyay Margit grófnő birtokát bérelte, amelyet később meg is vásárolt. 1918-ban még a Velics-féle bérletet is kivette.

Szablya-Frischauf Ferenc, festő- és iparművész, az Iparművészeti Főiskola tanára. Budapesten született, 1876-ban. Középiskoláit Budapesten elvégezve, Nagybányán és Münchenben folytatott festészeti tanulmányokat, melynek befejezése után Budapesten nyitott festőiskolát és megalapitotta a KÉVE Művészegyesületet, amelynek ma is elnöke. A kiállitásokon naturalista felfogással festett portrékkal és figurális képekkel szerepel, ezenkivül lakásberendezési művészettel is foglalkozik, amely művészi ágnak tanára az Iparművészeti Főiskolán. Az Orsz. Iparművészeti Társulat alelnöke, a Képzőművészeti tanács tagja, a szerzői jog szakértője.

Szabó Antal Emil, ny. honvédtüzérezredes. Született Eperjesen, 1868-ban. Középiskoláit a kassai katonai alreáliskolában és Kismartonban a főreáliskolán végezte, majd Mährisch-Weisskirchenben a müszaki akadémián folytatta tanulmányait. A felső tüzértiszti tanfolyam befejzése után elvégezte a

Szablya-Frischauf Ferenc

Szablya-Frischauf Ferenc (1876–1962): festő és iparművész, a KÉVE alapítója. „Kolorisztikus naturalista" képeket festett, és hatott rá a szecesszió is. Festészeténél jelentősebb belsőépítészeti tevékenysége. Éveken át a *Magyar Iparművészet* című folyóirat szerkesztője, az Iparművészeti Iskola tanára, majd igazgatója volt.

Mihályfi Ernő: Művészek, barátaim Bp. 1977. Corvina

Szablya Frischauf Ferenc

l.

Éimisk. 1930

25. l.

sonlóan két külön bérházban, összesen 8 szobában s egy hosszú folyosón volt elhelyezve, ahol a könyvtárnak egy szobája, a régiségtárnak egy terme, a néprajzi gyüjteménynek öt egymásba nyíló szobája, a természetrajzi gyüjteménynek egy terme s a tájrajzi osztálynak egy folyosója van. E bérhelyiségekért az egyesület 1000 K házbért fizetett, amelynek fedezetét a múzeum telkén álló, de múzeumi czélra nem használható ódon épület bérjövedelme képezte.

A múzeum állandó épületének emeléséhez engedélyezett 150.000 K államsegélynek 1913-ban utalványozott 5000 K 4-ik részletét a Keszthelyi Takarékpénztár r.-t.-

kiegészíteni lehetne és 2000—30
volna emelendő az évi dotáczió, ho
landóan nivón tartassék. Ily tetemes
zatokra pedig az intézet ismert sz
helyzete mellett nem igen számítha

A pártfogóság azonban, belátva a
nagy fontosságát és megértve azt, h
misszióját csak úgy teljesítheti, ha
ség által támasztott igényeknek me
felelni, végre utat és módot talált,
most egy-két éven belül a könyvtá
sét és látogatottságát gátló akadál
részben megszüntethetők lesznek,
ben az államtól beruházásra kért
segélyből 10.000—15.000 K-t fog

ORLOV ÉS A TRÓNKÖVETELŐ TARAKANOVA HALÁLOS SZERELME

Sok vita folyik mostanában a francia lapok hasábjain egy uj, Párisban készült monumentális filmalkotás körül. Ez az uj francia film Tarakanováról szól, Katalin cárnő hires ellenlábasáról, a szép és fiatal lengyel nemeslányról, aki magát a cári család sarjának adta ki s igyekezett megszerezni Oroszország trónját. A szcenáriumirók beállitása szerint Katalin hires kegyencét, Orlov herceget küldte Tarakanova ellen, ez az akció azonban nem járt sikerrel, mert halálosan nagy szerelem lobbant fel a herceg és a fiatal lány között és Orlov inkább megtagadta a cárnőt, a leány mellé állott, aki végül is vérpadon fejezte be életét. A történetirók azt igyekeznek kimutatni, hogy a film meséje a végén eltér az igazságtól, Orlov nem ugy fejezte be életét, ahogyan azt a filmen beállitják. Ezzel szemben a filmgyár arra hivatkozik, hogy a filmszerüség és a romantika megengedik azt, hogy néha változtassanak a történelmi igazságon, különösen akkor, ha az a mese romantikagazdagságát szolgálja. Pierre Richard *Wilm*, Annie *Vernay* és Suzy *Prim* a három főszereplője az uj Katalin-filmnek.

— **Művészi bábjáték-előadás a Pátria Klubban.** December 5-én, hétfőn este 7 órai kezdettel a *„Botond"* művészi bábjáték — *Büky* Béla festőművész előadást rendez. Műsorra kerülnek szcenirozott népi mesék, dalok, székely népballadák, valamint Toldy Miklós és a cseh párviadala története. A bábjáték a legkomolyabb és legmüvészibb népmüvelési eszköz, az ország különböző városaiban elért siker igazolja a müvészt, aki ebből a szempontból foglalkozik a kérdéssel. Közreműködik *Büky* Béla, *Hajdu* Anna, *Ságody* Ottmár és *Farkas* Gyula. Az előadást a klub vezetősége december 18-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel megismétli, hogy a klubtagok gyermekeinek is alkalma legyen az előadást megtekinteni. A Pátria Klub vezetősége ezuton hivja meg tagjait és hozzátartozóit az előadásra, miután külön meghivót nem bocsát ki.

— **A rádió karnagya két hangversenyt vezényel Varsóban.** *Rajter* Lajost, a magyar rádió karnagyát a varsói filharmónikusok két hangverseny vezényletére kérték fel. Az első hangverseny *december 2-án* lesz és ezt valamennyi lengyel rádió-állomás is közvetiti.

SZINHÁZAK HETI MŰSORA

MAGY. KIR. OPERAHÁZ. Vasárnap délután: Sylvia, Játékdoboz (Bsz.); este: Hoffmann meséi (Népm. Biz.); hétfő: Nincs előadás; kedd: Mária Veronika (A.); szerda: Lohengrin (E. fél 7 ó.); csütörtök: Traviata (B.); péntek: Szöktetés a szerályból (C.); szombat: A láng (D.); vasárnap délután: Turandot; este: A sevillai borbély (Bsz.) (3, fél 8).

NEMZETI SZINHÁZ. Vasárnap délután: Fekete Mária; este: Madarak (VIII.); hétfő: Madarak (II.); kedd: Vidéki történet (Népmüvelési Biz., N. I.); szerda: szerda: Vidéki történet (IV. bérl.); csütörtök: Vidéki történet (XII.); péntek: Madarak (VI.); szombat: Madarak (VII.); vasárnap délelőtt: Sasfiók (a Sziniakadémia vizsgaelőadása); délután: Gyurkovics lányok; este: Madarak (Bsz.). (Fél 11, fél 4, fél 8).

NEMZETI KAMARASZINHÁZ. Vasárnap délután: Országut; este: Utolsó tánc; egész héten minden este: Utolsó tánc; vasárnap délután: Villámfénynél. (4, 8).

VIGSZINHÁZ. Vasárnap délután és este, hétfő, kedd: Francia szobalány; szerda: Öregek és fiatalok (premier); csütörtök (M.), péntek (L.): Öregek és fiatalok; szombat este és vasárnap délután: Francia szobalány; vasárnap este: Öregek és fiatalok (T.). (Fél 4, 8).

PESTI SZINHÁZ. Egész héten minden este és vasárnap délután: Művészpár. (4, 8).

MAGYAR SZINHÁZ. Vasárnap délután és este, hétfő: Angyalt vettem feleségül; kedd: Démon (H); szerda: Angyalt vettem feleségül; csütörtök: Démon (O.); péntek: Főpróba; szombat: Válóok (premier); vasárnap délután: Angyalt vettem feleségül; este: Válóok (A.). (Fél 4, 8).

ANDRÁSSY SZINHÁZ. Egész héten minden este és vasárnap délután: Bubus. (Fél 4, 8).

BELVÁROSI SZINHÁZ. Egész héten minden este és vasárnap délután: Conway-család. (4, 8).

VÁROSI SZINHÁZ. Vasárnap délután: Carmen; este: Cigányszerelem; hétfő: Fischer Edvin zenekari hangversenye; kedd: Jazz, Harry Baur és társulatának vendégjátéka; szerda: La Marique J'aivouku, Harry Baur és társulatának vendégjátéka; csütörtök: Nincs előadás; péntek: Francescatti-hangverseny; szombat: Cárdáskirályné (III. bérlet); vasárnap délelőtt: Olasz-magyar tornászverseny; délután: Hoffmann meséi; este: Cárdáskirályné. (10, fél 4, 8).

ROYAL SZINHÁZ. Vasárnap délután: Marinka, a táncosnő, este: Mindig a nők kezdik; hétfő, kedd: Nincs előadás; szerda (premier), csütörtök, péntek, szombat, vasárnap délután és este: Kávé habbal; szombat délután: Marinka, a táncosnő. (4, fél 9).

TERÉZKÖRUTI SZINPAD. Egész héten minden este és vasárnap délután: Vigyázat, mázolva! (5, negyed 10).

PÓDIUM. Egész héten minden este és vasárnap délután: Elő az okmányokkal. (Fél 5, 9).

KOMÉDIA. Egész héten minden este és vasárnap délután: Két telefonbetyár. (Fél 5, fél 9).

ERZSEBETVÁROSI SZINHÁZ. Csütörtökig mindennap: Gellérthegyi kaland. (Hétköznap fél 6, fél 9, vasárnap fél 4, 6, 9).

JÓZSEFVÁROSI SZINHÁZ. Csütörtökig minden nap: Sárgapitykés közlegény. (Hétköznap fél 6, fél 9, vasárnap fél 4, 6, 9).

KISFALUDY SZINHÁZ. Csütörtökig minden nap: Legyen ugy, mint régen volt. (Hétköznap fél 6, fél 9, vasárnap fél 4, 6, háromnegyed 9).

JÓKAI SZINHÁZ. Vasárnap: Kéklámpás. (Fél 4, fél 6, fél 8, negyed 10).

A Képes Krónika
a hölgyek lapja
Egy hónapra csak 80 fillér

— **Magyar művészek képkiállitása Franciaországban.** A franciaországi „Association Artistique Cheminote" művészegyesület művészei egy nemzetközi kiállitást rendeztek Délfranciaország gyönyörüen szép ősrégi Nimes városában. Erre a kiállitásra a francia művészek meghivták az angol, svájci, belga, holland, svéd művészeken kivül most első izben a magyar művészeket is. A magyar szineket és a magyar művészeket *Radnai* József és *Kiss Farkas* Imre festőművészek képviselték. A kiállitást fényes külsőségek között a francia kereskedelmi miniszter nevében M. *Martin* prefekt, *du Gard* és M. *Callimard* premier president niytotta meg. M. *Mollion* elnök minden jelenlévő nemzet képviselőjét külön üdvözölte s a francia nemzet tiszteletjeléül a résztvevő nemzetek zászlóival feldiszitett kiállitó-helyiségben minden nemzet képviselőjét nemzeti himnuszával fogadták. Radnai József festőművész üdvözlésekor hangoztatták a magyar—francia barátságot és a igen magas magyar művészi kulturát dicsérték. Az ünnepi ebéden Radnai József festőművész lelkes francianyelvü beszédben köszönte meg, hogy a baráti nemzetek közé most első izben meghivták Magyarországot is, ezzel is tanujelét adva őszinte barátságuknak. A magyar művészek, *Radnai* József 13 darab, *Kiss Farkas* Imre 10 darab képpel szerepelt a kiállitáson.

Befejeződnek az őszi bajnoki küzdelmek — kezdődnek a külföldi vendégszereplések

A meglepetésekkel, előre nem várt fordulatokkal tarkitott őszi bajnoki évad utolsó fordulóját játsszák vasárnap az első liga csapatai De erre az évadzáró bajnoki fordulóra is az élcsapatok olyan kitünő középegyütteseket kaptak ellenfélül, hogy pontveszteségük ez alkalommal éppen nem lenne meglepetés. A három élcsapat, a *Ferencváros*, a *Hungária* és az *Ujpest* vasárnap akarja végleg biztositani elhelyezését az őszi bajnoki tabellán.

A vezetést jóideig a *Hungária* tartotta. A *Kispest* is egészen elől volt, a legutolsó hetekig. Az *Ujpest* is már-már bajnoki reményeket táplált, de azután ellenállhatatlan lendülettel nyomult előre a tavalyi legjobb klubcsapat, a *Ferencváros* együttese. Most a *Ferencvárosé* az első hely és ha vasárnap nem borul fel a papirforma, megerősitheti őszi elsőségét. De éppen ugy veszthet is pontot, mint a *Nemzeti* az *Ujpest* ellen és esetleg a nagy mértékben feljavult *Hungária* is a *Kispesttel* szemben. A *Ferencváros—Phőbus* mérkőzés ez alkalommal is érdekes nyilt találkozó, amit még nyiltabbá tesz az a körülmény, hogy a *Ferencvárosnak* az ellenfél otthonába kell ellátogatni. A Ferencváros támadósorában vasárnap ismét ott lesz *Toldi*, de vasárnap is *Gyetvaytól* várhatjuk a legveszélyesebb támadások és helyzetek előkészitését. A Ferencváros legénységének azonban igen nagy lendülettel és átütőerővel kell belefeküdnie a küzdelembe, mert vele szemben a *Phőbus* betonvédelme sorakozik fel, *Korányi* vezényletével. *Korányi* érthetően nagy sulyt helyez arra, hogy hibátlanul lássa el feladatát, régi egyesülete elleni mérkőzésen. A Phőbus egészen különleges harci taktikával kisérli meg a *„pontrablást"*. A két csapat összeállitása a Berlini-utcai pályán a következő lesz:

Phőbus: Csikós — Wéber, Korányi — Gombkötő, Titkos II., Megyeri (Törös II.) — Béky, Szikár, Solti, Turay II., Tóth.

Ferencváros: Tihanyi — Tátrai, Polgár — Lázár, Sárosi III., Pósa — Biró, Jakab, dr. Sárosi, Toldi, Gyetvay.

A *Hungária* vasárnap változatlan összeállitásban indul a *Kispest* ellen. *Sas* még mindig nem jutott megegyezésre a kék-fehérek vezetőségével. Ujabb haladékot kért és igy természetesen vasárnap sem áll még csatasorba.

A *Hungária—Kispest* mérkőzésre a következő csapatok állanak ki:

Hungária: Szabó — Kis Biró — Sebes, Turay, Dudás — Vidor, Müller, Kardos, Cseh, Titkos.

Kispest: Boldizsár — Olajkár I., Rátkai — Kajdácsi, dr. Varga, Vig — Kineses, Nemes, Páli, Olajkár II., Déri.

Az *Ujpest* meglepő átcsoportositással akarja gólképesebbé tenni támadósorát. *Hidast* állitották centerbe, *Vincze* és *Kállai* összekötő játszik, *Zsengellér* pedig mint balösszekötő mutatkozik be. A Nemzeti mindezek ellenére is könnyen pontot szerezhet az Ujpesttől. A *Nemzeti—Ujpest* mérkőzést a következő csapatok vivják meg.

Nemzeti: Angyal — Flóra, Tompa — Tulok, Balogh, Szalay — Palágyi, Pálya, Molnár, Kelemen (Bihámy), Horváth.

Ujpest: Sziklai — Futó, Fekete — Szalay, Szücs, Balogh — Havas, Vincze, Hidasi, Kállai, Zsengellér.

A *Szürketaxi—Szeged* mérkőzés szinhelye a Latorczautcai pálya lesz. A győztest nehéz lenne megjósolni.

A *Budafok—Zugló* mérkőzés is nyilt. A két vidéki találkozó *Salgótarjánban* és *Debrecenben*, a *Szolnoki MÁV* és az *Elektromos* győzelmét várjuk a *Salgótarjáni SE.* illetőleg a *Bocskai* ellen.

•

Az évadzáró bajnoki forduló után hétfőn utaznak indul a B-válogatott. A csapat végleges kifejölése csak a vasárnapi forduló után történik meg, mert azok a játékosok, *akik kimaradnak az A-együttesből, a B-csapattal utaznak turára.* Az A-válogatott hivatalos összeállitása hétfőn este történik meg és a csapat *csütörtökön indul utnak.*

•

Az *Ujpest—Hungária* kombinált csapata délamerikai turára készül. Megegyezés azonban még nem jött létre, mert a vendéglátó délamerikaiak a pénzbeli biztositékot ezideig nem helyezték letétbe. A kombinált csapat összeállitásának külön érdekessége, hogy *Korányi*, a *Ferencvárosból* a *Phőbusba* szakadt válogatott hátvéd is szerephez jut.

•

A december 4-re kitüzött *Kispest—Nemzeti* mérkőzés a válogatott turák miatt ebben az időpontban lebonyolitani nem lehet. Azt csak a tavaszi évad során játszhatják le a csapatok.

A *Ferencváros* a jövő vasárnap ünnepi külsőségek között fogadja *Kassa futballcsapatát.* A meccs előtt a pályán a Nemzeti Liga nevében *Felkay* Ferenc elnök üdvözli a kassai csapatot.

Nagy versenyprogramot bonyolit le a BKE

Megszervezik az utánpótlás kiválasztását

A Budapesti Korcsolyázó Egyesület vezetősége most állitja össze a magyar korcsolyázó gárda idei mozgalmas versenyprogramját, amelynek főeseménye *a női és a páros műkorcsolyázó világbajnokság, valamint az ezzel kapcsolatos nemzetközi férfiverseny lesz a müjégpályán.* Az idén, ezek szerint, a műversenyzőkre vár Budapesten a legnagyobb feladat s műkorcsolyázóink szorgalmasan tanulnak, hogy a nagy versenyekre idejében hibátlanul tudják gyakorlataikat.

A műkorcsolyázók közül elsőnek a *Szekrényessy-testvérpár*, *Szilassy* Nadin és *Terták* Elemér szerepel a nyilvánosság előtt. Mind a négyen december 9-én *Berlinben* műkorcsolyázó bemutatót tartanak német versenyzőkkel együttesen.

A jéghokkizók első meccsüket december 8-án játsszák *Budapesten.* Erre a napra hivták meg *Kassa csapatát*, amelyet ünnepélyesen fogadnak. A BKE jéghokki csapatát azonkivül *Milanoba* hivták, ahol december 20—22-én mérkőzik. A jéghokki bajnokságot is december elején kezdik, a fővárosi csapatok közül a *BKE*, az *FTC* és a *BBTE* csapatának a részvétele biztositva van.

A *Budapesti Korcsolyázó Egylet* december folyamán a vasárnap délutáni korcsolyázók közül a korcsolyázásra alkalmas tehetséges egyéneket kiválasztani és azoknak gyakorlási alkalmat nyujtani szándékozik. A versenyzők hiánya különösen a gyorskorcsolyázásban érezhető, ahol nemcsak a női gyorskorcsolyázók teljes hiánya teszi lehetetlenné ennek a sportnak a fejlődését, hanem *a fiuk között is igen kevés az erre alkalmas jelentkező.* Ebből az okból elsősorban gyorskorcsolyázókat és ezzel kapcsolatban másodsorban hokkizókat és harmadsorban a *műkorcsolyázásra alkalmas tehetségeket* szándékozik az egylet a rendszeresitendő versenyek révén kiválasztani.

Kanada szineit az idei jéghokkivilágbajnokságban a Trail Smoke Eators nevü csapat képviseli, amely megnyerte az Allan-serleget és a bajnokságot. A kanadaiak december 9-én szállnak hajóra és a világbajnokság előtt kiadós turát bonyolitanak le Európában.

△ **Aranyjelvénnyel tüntette ki a Tennisz Szövetség** *Bárczy* Oszkárt és gróf *Révay* Istvánt, a Felvidék két kiváló sportvezérét. A Felvidékről eddig hét egyesület jelentkezett a szövetségbe felvételre. Kimondotta a szövetség, hogy a jövő évben nagy nemzetközi versenyt rendez Kassán.

Az UTE versenye, Tungsram ... délután 5 óra.

Kézilabda.

Budapest-serleg középdöntője: MAFC—Elektromosok, Bertalan-utca, délelőtt fél 9 óra.

Uszás.

Az UTE Antwerpenben.

HANGVERSENYNAPTÁR

Koncert rendezései:

November 27. Heinrich Lajos klasszikus zongoraestje.
November 28. Fischer Edvin kamarazene-estje.

RÁDIÓ

Vasárnap

november 27.

9.30: Hirek. — 10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplebánia-templomból. A szentbeszédet mise közben Csókás Károly segédlelkész mondja. — 11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Predikál Turóczy Zoltán győri lelkész. — 12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 12.30: Beszkárt-zenekar. — Közben kb. 13: Hirek. — 14: Bóka László: Pozsony. — 14.20: Hanglemezek. — 15: Időszerü gazdasági tanácsadó. — 15.45: Utry Anna magyar nótákat énekel. — 16.30: Hankis János: Ezentul sokszor együtt leszünk. — 17: Dr. Ember Nándor zongorázik. — 17.35: Tóth László főszerkesztő elbeszélése: Ezüst trombita. — 18.05: A rádió szalonzenekara. — 19: Hirek. — 19.10: Hirek szlovák és kárpátorosz nyelven. — 19.25: II. számu régöcsoport. — 20: Sporteredmények. — 20.10: Pálmai Ilka-est. — Utána kb. 21.20: Kurina Simi cigányzenekara. — Közben 21.40: Hirek, időjárásjelentés. — 22.30: Hirek német és olasz nyelven. — 22.45: Rendőrzenekar. — Közben 23: Hirek angol és francia nyelven. — 00.05: Hirek külföldi magyarok számára. — **Budapest II.** 11.15—12.15: Szalonötös. — 15—15.40: Hanglemezek. — 17.35—17.55: A rádió szalonzenekara. — 18.30—18.55: Kisléghi Nagy Dénes: Az angol közgazdaság utolsó klasszikusa. — 19.30—19.55: Szobotka Tibor: Költő a csatatéren. — 20.10—20.55: Hanglemezek. — 21—21.20: Hirek, ügetőversenyeredmények.

Héttő

november 28.

6.45: Torna, hirek, hanglemezek. — Utána: Étrend, közlemények. — 10: Hirek. — 10.20: Hadituđósitások 1790-ből. — 10.45: Frank Buchmannak rádiószózatát ismerteti Ébner Ferenc. — 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból, Himnusz, időjárásjelentés. — 12.10: Hajdu Mihály zongorázik. — 12.45: Hirek. — 13: Farkas Sándor cigányzenekara. — Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 14.35: Hirek. — 14.50: A rádió műsorának ismertetése. — 15: Árfolyamhirek, piaci árak, élelmiszerárak. — 16.15: Gál István: Régi magyarok Angliában. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hirek. — 17: P. Ábrahám Ernő: A külföld humora. — 17.25: Rácz Aladár cimbalmozik. — 17.45: Schoen Arnold: Hires magyar mecénások. — 18.15: Budapesti Könyvnyomdászok Dalköre és a Budapesti Általános Munkásdalegylet. — 19: Hirek. — 19.10: Hirek szlovák és kárpátorosz nyelven. — 19.25: Radics Béla cigányzenekara. — 20: Móra Ferenc: a) A fajtám: b) Példának okáért. — 20.30: Operaházi Zenekar. — 21.40: Hirek, időjárásjelentés. — 22.05: Farkas Béla cigányzenekara muzsikál. Kalmár Pál énekel. — Közben 22.30: Hirek német és olasz nyelven. — 23: Hirek angol és francia nyelven. — 23.10: Hanglemezek. — 00.05: Hirek külföldi magyarok számára. — **Budapest II.** 18.30—18.55: Német nyelvoktatás. — 19.30—19.55: Kadics Ottokár: A Karszt csodái. — 20—20.25: Radics Béla cigányzenekara. — 20.30—20.55: Hanglemezek. — 21—21.20: Hirek. — 21.25—21.55: Hanglemezek.

Állványok
Selyemernyők
Schäffer Béláné
Erzsébet-körut 17
telefon: 1-344-57

Szinház, művészet

SZÉKESFEHÉRVÁR EZERÉVES ÉLŐ MUZEUM

JÓZSEF FERENC FŐHERCEG MEGNYITOTTA AZ IPARMŰVÉSZETI KIALLITÁST

Székesfehérvár, november 26.

Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat iparművészeti, háziipari és népművészeti kiállitását szombaton este 6 órakor előkelő közönség jelenlétében nyitotta meg Székesfehérvárott *József Ferenc* főherceg. Az Iparművészeti Társulat ötven tagja *Szablya Fischau* Ferenc és *Szablya* János kormányfőtanácsosok vezetésével már délután négy órakor megérkezett a városba s itt megtekintette a muzeumokat, a székesegyház kincstárát, a különböző nevezetességeket. Hat órára egészen megtelt a Szent István terem nagyszerüen dekorált tágas helyisége, amelyben vászonfalakból pompás népművészeti termek egész sorát alakitották ki. Ezekben a gerendás, alkovos szobákban helyezték el a gazdag népművészeti, iparművészeti anyagot; szőtteseket, kerámia munkákat, szobrokat, az ötvösművészet remekeit stb. *József Ferenc* főherceg, *Tomay* Géza, *Törley* Bálint, *Kruchina* Károly államtitkár, *Ilovszky* János, a Baross Szövetség országos elnöke, *Messik* Vilmos, *Szviezsényi* Zoltán és dr. *Say* Géza miniszteri tanácsosok kiséretében érkezett meg. Dr. *Csitáry* G. Emil polgármester köszöntötte a város nevében *József Ferenc* főherceget.

Törley Bálint államtitkár az iparügyi miniszter nevében beszélt, rámutatott a háziipar gazdaságpolitikai jelentőségére, amely abban nyilvánult meg, hogy ott, ahol a nép háziiparát megőrizte, könnyebben élték át a gazdasági válság megpróbáltatásait.

Szablya János hangsulyozta, hogy nálunk ezeréves tradició a népmüvészet és háziipar, hiszen Szent István hitvese, Gizella királyné maga szőtte udvarhölgyeivel együtt szép koronázási palástunkat. A népmüvészet terén mindig olyat tudunk produkálni, ami egészen más, mint amit a Nyugat és a Kelet nyujthat.

Most *József Ferenc* főherceg mondotta el nagy tetszéssel kisért beszédét. Kifejtette, hogy *Székesfehérvár ezeréves élő muzeum* s legnagyobb emléke az a szellem, amit lakosainak lelke sugároz. Ami nagy volt itt és hires, mint Szent István bazilikája, amely a velencei Szent Márktemplommal vetekedett, annak csak romjait láthatjuk. Ám a romok felett ott ragyog a magyar ég és szikrázik a magyar nap. És a napsütésben ezek a romok beszélnek a világosságról, a jövőről és feltámadásról. Könyv ez a város, amelyben évszázadokon át királyok irtak történelmet. Itt hangzott el Nyitra gyermekének, Prohászka Ottokárnak szava, ő köt össze bennünket a várost, hol hamvai pihennek, a másik várossal, Nyitrával, ahol született. A Szent Jobb, a Szentév és az Eucharisztikus kongresszus együttes csodája, hogy vér nélkül kerültek vissza legfontosabb felvidéki városaink. Miért maradtak fennt és miért boldogabbak azok a népek, amelyek megőrizték ősi háziiparukat? Mert a háziipar a családi élet szüleménye, ahol családi élet van, ott él a háziipar. Belőle fakad a magasabbrendü kultura, belőle terebélyesedik minden müvészi alkotás.

Ezután a főherceg megnyitottnak jelentette ki a kiállitást, amely nyolc napig marad nyitva. Az ünnepély után társasvacsora volt.

FIATALOK OPERASZINPADA

Második operaestjüket rendezték a *Fiatalok Operaszinpada* gyüjtőnév alatt tömörült lelkes fiatal művészek és művészjelöltek a Zeneakadémián. Már első bemutatkozásukat is rokonszenvvel kisérték. Mindenképpen dicséretes a tehetséges fiatalok ilyen irányu törekvése, annál is inkább, mert ezzel a vállalkozásukkal mintegy *utlevelet szereznek* egyetlen operaszinházunkba. Bizonyos *előzetes tájékoztatási jellegük* van az ilyen bemutatkozásoknak és éppen ezért a tárgyilagos kritikust egy kissé a felfedezés kiváncsisága is füti, amikor róluk megemlékezik.

A műsoron három kamara-opera, *Grisar:* „Jó éjt, Pantalon ur!", *Adam:* „A nürnbergi baba" és *Wolf—Ferrari:* „Susanne titka" szerepelt. Nem csalódtunk várakozásunkban. A szereplők közül nem egy *komoly igéret* a jövő operaszinpadának. Emlitsük meg az eredeti tehetségü *Kronfusz* Richardot, aki egyre fejlődő hangbeli és játékbeli készségével — némely tulzásától eltekintve — egyik erőssége a kis operaszinpadnak. *Bánlaky* Etelkától ugyancsak sokat várunk, nemkülönben az érceshangu *Járay* Józseftől. Jó tenorista válhatik belőle, ha sok müvészi gonddal gyarapitja zenei kulturáját.

Az est igazi felfedezettjének *Szirmay* Reginaldot tartjuk. Ő nem kisérletező: kész művész, aki az Operaház kapuját döngeti. Tömör, meleg tónusu s mégis átütőerejü orgánum. Nemes baritonja sok kifejezésbeli árnyalattal rendelkezik. Mindehhez különös, természetes, szinjátszó készség járul. Korántsem befejezett művész: de amit még fejlődni fog, az már az igazi operaművészet javára válik. Az Operaházban lenne a helye! Meg kell emliteni *Pogány* Zsuzsa nevét (a Wolf—Ferrari-intermezzo nem könnyü cimszerepében), továbbá *Bán* Elemért, *Fayl* Erzsébetet és *Szendrő* Máriát. A tehetséges karmesternő. *Érsek* Márin pompásan fogta össze a zenekart, *Nemes* János ambicióját is siker koronázta.

(Sz. I.)

•

Szirmay Reginald, a rokonszenves, 27 éves művész *Székelyhidy*-növendék volt, a Zeneművészeti Főiskolán szerezte oklevelét.

Amikor az év elején *Reuss XVI. Lajos* herceg, akinek *Gerában* saját operaháza van, Budapesten járt a fiatal énekesanyag tanulmányozása végett, őt is behivták az Operába próbaéneklésre és a herceg akkor *a legnagyobb elismeréssel* nyilatkozott róla. Felajánlotta azt is, hogy menjen ki Gerába az ő operaházához.

— **Eltemették Martos Ferencet.** Szombaton délután helyezték örök nyugalomra *Martos* Ferencet, a világhirü magyar irót a farkasréti temetőben, ahol százával gyültek össze *Martos* Ferenc rokonai, tisztelői, barátai. Képviseltették magukat a miniszterelnökség, a Magyar Szövegirók, Zeneszerzők Szövetkezete, a Budapesti Szinigazgatók Szövetsége, a Magyar Szinpadi Szerzők Egyesülete, a fővárosi szinészek, valamint az összes szinházi alakulatok. A vallás- és közoktatásügyi minisztériumot *Mariay* Ödön és *Huszka* Ernő miniszteri tanácsosok képviselték. Lovag *Kriegs-Au* Emil apát végezte az egyházi szertartást az Operaház énekkarának kisérete mellett. Kriegs-Au Emil apát után *Babay* József iró, a Magyar Szövegirók és Zeneszerzők, a Magyar Szinpadi Szerzők Egyesülete és a budapesti szinészek nevében búcsuzott Martos Ferenctől. A beszéd után a Jókai lepellel leborított koporsót a főváros által adományozott diszsirhelyre kisérték s rövid ima után Martos Ferenc földi maradványait leeresztették a sirba.

Kulisszatitkok

— A Magyar Királyi Szinművészeti Akadémia december 4-én, vasárnap délelőtt tartja ezidei első előadását a Nemzeti Szinházban. Az akadémia növendékei Nagy Adorján rendezésében a Sasfiók cimü ötfelvonásos drámában mutatkoznak be.

— A Szinészkamara előkészitő bizottsága báró Wlassics Gyula államtitkár elnöklésével szombaton tartotta utolsó tagfelvételi ülését. A felvett tagok névsorát december 1—3. között hozzák nyilvánosságra. A kamara december 12-én tartja meg választó ülését.

— A Belvárosi Szinház legközelebbi ujdonsága Hevesi Sándor „Művészinas" cimü vigjátéka lesz, amelynek főszerepét Turay Ida játssza.

— A Magyar Szinház szombaton mutatja be Mildred angol szerző „Válóok" cimü darabját Stella Adorján forditásában. A darabot Vaszary János rendezi, mig főszereplői Dayka Margit, Törzs Jenő, Simor Erzsi, Z. Molnár László. A darabban Dayka Margit két remek dalt énekel.

— A Royal Szinház kedden mutatja be Barabás Pál és Eisemann Mihály „Kávéhabbal" cimü zenés vigjátékát. Eredetileg a darab egyik szubrettszerepét Fenyvessy Évának szánták, de a Magyar Szinház nem engedte meg fellépését és igy Szőnyi Lenke vette át a szerepet. A darab főszereplői Lantos Ica, Latabár Kálmán, Somogyi Nusi, Rátkai Márton és Pártos Gusztáv.

— Berlinben uj német operát mutattak be, amelynek külön érdekessége, hogy a nálunk is oly népszerü Peer Gynt drámai költeményt használták fel szövegkönyvül. Werner Egk, a zeneszerző maga irta át Ibsen drámai költeményét hatásos operaszöveggé és a bemutatót a berlini állami operaházban nagy sikerrel tartották meg. Habár Peer Gynt drámája az európai publikum előtt igen összenőtt Grieg hatásos kisérőzenéjével, az uj német feldolgozás teljes sikerrel járt.

— A magyar közönség is sajnálattal vette tudomásul Jusnij halálát és sokan kiváncsiak voltak, hogy az oly nagy sikereket látott orosz „Kékmadár Kabaré" folytatja-e világjáró vándorutját. Amint most értesülünk, a társulat Nicolaj Gogotzky karmester személyében uj igazgatót kapott, aki Jusnij özvegyének irányitása mellett müködik. A társulat székhelye most Svájcban van, ott tanulják be az uj müsort, amelyet még az elhunyt igazgató készitett elő. Az uj Kékmadár Kabaré először Európában mutatkozik be, de azután nemsokára utrakél az egész társulat, hogy végigjárja Amerika nagyvárosait.

— Bécsben nemsokára Somerset Maugham-bemutatót tartanak. A kiváló angol drámairó „Barátom, Jack" cimü szindarabját mutatják be. A cimszerepet Karl Ludwigh Diehl, a filmről is kitünően ismert kiváló német művész alakitja.

— A háboruutáni idők szinpadi forradalmának egyik sok kavarodást okozó uttörője volt Georg Kaiser, aki amilyen gyorsan feltünt, épp oly gyorsan el is tünt a drámairók világából. Bár egyidőben igen sokat keresett, valami félreértése támadt a hatóságokkal és egyideig börtönben is ült. A svájci lapok most hirt adnak róla, hogy a hirhedt expressionista drámairó most ünnepelte meg Baselben hatvanadik születésnapját. A nemrégiben még uttörő fiatal drámairóként feltünt Georg Kaiser felett bizony hamarosan eljárt az idő nemcsak fizikailag, hanem egyéb értelemben is.

— A jó öreg Nestroy-vigjáték, a „Lumpacius Vagabundus" ismét szinrekerült Bécsben a Burgtheaterben. Hermann Thimig játszotta Eduard Volters és Fred Hennings mellett az egyik főszerepet és az ősrégi komédia ismét nagy sikert aratott.

— Előry Kató, a Nemzeti Szinház művésznője különös véletlen folytán tiz nappal ezelőtt sörétet nyelt és nemsokára erős vakbélrohammal szanatóriumba kellett szállitani. A tiz nappal ezelőtt lefolytatott operáció teljes sikerrel járt, ugy hogy Előry Kató már gyógyultan el is hagyta a szanatóriumot.

A NAGY ÁBRÁND

A *Corso* filmszinház meghivott közönség előtt előre levetitette az évad legnagyobb érdeklődéssel várt filmjét. A *„Grande Illusion"*, a velencei filmversenyen első dijat nyert és a francia filmgyártás méltán kitüntetett remekművel. A francia filmipar uj utra tért ezzel a filmmel, mert az amerikai, angol és német nagy háborus filmek után megcsinálta a bajtársiasság és a hazaszeretet német-francia epopeáját. A filmben a franciák franciául, a németek németül, az angolok pedig angolul beszélnek és aminthogy a három nyelv müvészi egységbe forr *Renoirnak*, a nagyszerü rendezőnek keze alatt, épp ugy mind a három nemzet a maga valóságában, a maga hősiességében és katonás udvariasságában lép elénk. Semmi ressentiment, semmi gyülölködés nem érzik ezen a filmen, amely a német-francia barátság egyik legszebb megnyilvánulása. Sőt, mintha a farncia rendező és szövegiró még hizelegni is akart volna a németeknek, a lehető legjobb szinben mutatja be, hogyan bántak a germánok háborus foglyaikkal. A film tartalmát nem akarjuk előre eláru'ni, hisz azt ugy is lélegzetvisszafojtva nézi majd végig Budapest mozilátogató közönsége. Gyakran könny szökik majd a szemükbe, ha a film költői realitásu jelenetei leperegnek és még többször fognak mosolyogni a páratlanul humoros jeleneteken, amelyek a „Nagy ábránd" ólmos egü háborus képeit oly müvészien enyhitik meg. A francia hadifoglyokat Jean *Gabin* és Pierre *Fresnay* játsszák, a német várkapitányt Erich von *Stroheim*, a határszéli német asszonyt pedig Dita *Parlo*, akit sohasem láttunk még ilyen jónak. *Renoir* csak a valóságot akarja visszaadni ebben a filmjében, de millió és millió rendezői ötletből állott össze a háborus filmek eme legkitünőbbike, amely európa- és amerikaszerte dicsőséget szerzett és szerez a farncia filmgyártásnak.

NYUGAT LEÁNYA
HOLLYWOOD FILMSZALON

— **Hangverseny a Felvidékért.** Általános érdeklődés előzi meg ruszkinai *Lorx* Éva és *Breznóy* Judith felvidéki énekesnők hangversenyét, melyet december 1-én 8 órai kezdettel tartanak a Zeneművészeti Főiskola nagytermében a felvidéki inségesek felsegélyezésére. A müsor klasszikus számai az est nivóját biztositják. Müsoron: Händel, Cherubini, Schubert, Dohnányi és érdekes régi magyar dalok. A zongorakiséretet *Kósa* György látja el.

— **Toscanini nem szerepelhet többé külföldön.** A berlini lapok értesülése szerint az olasz hatóságok *nem hosszabbitották meg Toscanini utlevelét. A meghosszabbitást* azzal utasitották el, hogy Toscanini a külföldön olyan magatartást tanusitott, amely az olasz közvéleményben rendkivül *kinos feltünést* keltett. Legutóbbi palesztinai utján Toscanini ellentmondás nélkül türte, hogy *zsidó részről fasisztaellenes érzelmünek tüntessék föl* és ezenkivül olyan politikai kijelentéseket is tett, amelyek nem egyeztethetők össze az olasz állampolgárok nemzeti kötelességeivel. Az utlevél meghosszabbitásának elutasitása annyit jelent, hogy Toscanini *nem szerepelhet többé külföldön*, olaszországi működését nem korlátozták.

— **A Magyar Amatőrfilm Szövetség előadásai.** Csak néhány nappal ezelőtt mutatta be a Magyar Amatőrfilm Szövetség a honvédvezérkar illetékes osztályának közreműködésével készült amatőrfilmjét a *Felvidék visszacsatolásáról*. A jólsikerült bemutató után a szövetség előadótermében (Rákóczi-ut 19) a következő előadásokat rendezi: November 29-én *Zombory* Vilmosnak, a debreceni katasztrófánál szerencsétlenül járt kitünő amatőrnek az *idei Eucharisztikus Kongresszusról* készült szines filmje s a bécsi nemzetközi versenyen dijat nyert *„Tragédia"* cimü játékfilmje — november 30-án, december 1-én és 2-án, az *„Észak felé menetelünk"* és a Felvidék visszacsatolásáról készült amatőrfilm — december 5-én, 6-án és 7-én a harmadik magyar nemzetközi amatőrfilm-versenyen dijat nyert *lengyel, német, svájci, svéd és magyar amatőrfilmeket*. Az előadások d. u. fél 6 és fél 8 órakor kezdődnek. Jegyigénylés a Szövetség titkárságánál, (Rákóczi-ut 19, félemelet 16, telefon 14—27—15.).

Válóok

Bemutató szombaton a Magyar Szinházban

Végtelenül szórakoztató, mulatságos vigjátékot nyujt közönségének szombaton, december 3-án a Magyar Szinház. Cime *„Válóok"*, szerzője az amerikai Mildred Harris, forditója *Stella* Adorján. A darab női főszerepét *Dayka* Margit játssza, aki hosszu idő után ebben a szerepben lép ujból a Magyar Szinház közönsége elé. A „Fruska" óta ehhez hasonló bájos női szerep nem akadt magyar szinésznő számára. A férfi főszerepet *Törzs* Jenő alakitja, a többi főszerepet *Simor* Erzsébet, *Z. Molnár* László, *Szakáts* Zoltán, *Sivó* Mária, *Gonda* József, *Bacsányi* Paula, *Szabó* Klári, *Pethes* Ferenc és *Sugár* Lajos játssza. Az előadást *Vaszary* János rendezi, diszlettervező *Upor* Tibor. A bemutatóig a világsikerü *„Angyalt vettem feleségül"* és a *„Démon"* szerepel a Magyar Szinház müsorán. Pénteken este 8 órakor lesz a *„Válóok"* nyilvános főpróbája a Magyar Szinház Nyugdijintézete javára.

Harry Baur Budapesten

személyesen lép fel nagyszerü társulatával kedden és szerdán a Városi Szinházban. 29-én: Pagnol: Jazz, 30-án: Verneuil: Mari,... Jegyek 2 pengőtől Koncertnél, szinháznál.

A Koncert rendezései:

Heimlich-matiné ma Z. 11.
Fischer Edwin Kamarazenekarával holnap.
Harry Baur I. est 29-én: Pagnol: Jazz.
Harry Baur II. est 30-án: Verneuil: Mari...
Francescatti—Georgesco 2-án.
Brailowsky Chopin-est 3-án.
Bacsák Erzsébet zongoraest 5-én.
Stravinsky nagyzenekari-est 7-én.

Szablya (Frischauf) Ferenc

festő

1904. Rottenbiller u. 46.

1903/4. téli kiállitáson

Tanulmány. Olajf (581)
Kukoricaföld. olajf (594).
kiáll. cat. 56. l.

Szablya Frischauf Ferenc

Könyvtárszoba

Tér és Forma, 1936 IX. 53

Kiállitások:Szablya Frischauf Ferenc iskolájának bemutatkozó kiállitása 1906-ban.

Ld.:Müvészet VII.1908.267.

renc

Magyar Művészet, 1926

... művészegyetület.

Száblya-Frischauf Ferenc festö.

Mibarát.1923.III.23.1.

Szabolya-Frischauf Ferenc festő

Pesti Hirlap. 1926. márc. 2. 8

A Kéve első vidéki reprezentatív
kiállítása

Szolya

Szolya-Frischauf Ferenc festö.

Mübarát.1922.II.70.l.

Szablya Frischauf Ferenc festő

Pesti Hirlap. 1923. márc. 25. 8

k. k. l. a Kéve kiállítása

Szablya - Frischauf Ferenc festő

Műbarát, 1922. II. 70. o.

A kéve kiállítása.

Szablya Frischauf Ferenc festő,
butortervező

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
364.
"Pályázat sirok terveire"

Szablya Frischauf Ferenc festő

Népszava XXXVII.1909 nov.7.
264 sz. 5 lap.
A " Kéve" tárlata

Gobelinek a megye részére

Az Iparművészeti Vállalat gobelin műtermében elkészült *Redő* Ferenc festőművész új, 7 négyzetméteres gobelinje. A megyeszékhely városképét és halászokat ábrázoló kompozíció a Csongrád megyei tanács vb megrendelésére készült és a szegedi Tisza Szállóban kerül elhelyezésre.

Ugyancsak a Csongrád megyei tanács vb megbízásából folyamatban van *Csík* Jolán iparművész »*Szeged*« című, öbb figurás gobelinjének zövése. A szintén nagyméetű gobelin szövése a befeezéshez közeledik.

Csongrádmegyei Hirlap
Vasárnap, 1963. szept. 22.
4. oldal.

nyit terveztek. A kormány ezért engedélyezte, hogy a tartozás törlesztése és a létszámgondok enyhítése érdekében

nyolc vasárnapi műszakot tartsanak az építők a népgazdaság legfontosabb építkezésein.

Július harmadik vasárnapján kezdődött meg a pihenőnapi munkák programja. Az első alkalomra a Csongrád megyei Állami Építőipari Vállalat is csak 266 főt tudott mozgósítani. Országosan ezen a napon 6277 önként jelentkező dolgozó töltötte munkával a vasárnapi pihenőnapot. A következő alkalommal, augusztus 4-én már 35 725 építőipari munkás dolgozott vasárnap, közöttük megyénk építőipari vállalatának 1259 dolgozója.

Ezen a vasárnapon 22 millió forint értékű munkával csökkentették tervadósságukat. Ebből 1 millió forint értéket megyénk építőipari munkásai ter[illegible] meltek.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

Magyar Müvészet 1933. 64.l.

TEMPLOMOS MŰVÉSZET

SZABLYA-FRISCHAUF FERENC MŰVEIHEZ

ÍRTA MARGITAY ERNŐ

Esztendőkkel ezelőtt a Műcsarnok helyiségeiben szokatlan kiállítás nyilt meg. Egyházművészeti kiállításnak nevezték s egyes jelenségektől eltekintve, szomorú bizonysága volt annak, hogy ugyanakkor, amikor a művészet egész mezején hatalmas fejlődés indult meg, a templomos művészet a végtelenségig lerombolt, annyira lesülyedt, hogy úgyszólván elvesztette művészeti jellegét. A kiállítás nyomában elhangzott kritika, a dolgok mélyére nem tekintve, azzal az egyetlen okkal intézte el a modern egyházművészet siralmát, hogy a katholikus egyház ma nem törődik a művészettel s azok, akik hivatva volnának templomok emelésére, berendezésére s a kegyszerek ajándékozására, nem ismerik, nem szeretik a művészetet. A bírálat visszasírta a mecénás pápákat, egyháznagyokat, s ezek után a magyar templomos művészet ügye ismét feledésbe merült. Az igazság azonban nemcsak ez. A hanyatlásnak oka a megváltozott viszonyokban, a papirend nevelésében s a modern építőművészet forrongásában is rejlik.

Ha valaki csak felületesen foglalkozik is az egyházművészet kérdésével, a történelem kapcsán megállapíthatja, hogy a templomos művészet hol hanyatlik, hol emelkedik, aszerint amint a kereszténység elfordult a világ hiuságaitól s a földi életet siralomvölgynek nézte, vagy megtelt azzal a vággyal, hogy a vallás a maga hódító pompázó erejében mindeneken úrrá legyen. Ahogy ez a két irány viaskodik egymással, úgy alakul a művészet, s az őskeresztények komor alakjaitól kezdve a reneszansz pápákig s azoktól folytatólag a mai napig ezen az alapon feleletet kapunk az egyházművészet fejlődésére. Tűnő korok folyamán megváltozott az egyházi szertartás, mint ahogy a szegény, üldözött egyházból a diadalmas egyház világot átölelő ereje keletkezett, s a művészet a változásokat hűségesen mutatja. A katakombáktól a Szent Péter-templomig nagyon, nagyon hosszú út vezet. És kellett hogy vezessen, mert fejlődés nélkül nincs élet. A kereszteshadjáratok, a pápák világi hatalma, az egyházi vagyon felhalmozott tömege, a hit mellé sorakozó világi nagyok ereje természetszerűleg szárba szökkenti a templomok művészetének virágát. Előbb a papok, szerzetesek, a művészet művelői és terjesztői, később a profán művészek legkiválóbbjait foglalkoztatják a mecénások, akiknek nemcsak hatalmuk és vagyonuk van, de teli van a lelkük a művészet, a csillogás, a pompa szeretetével. Természetes, hogy mindezt az egyházművészet alkotásaival bizonyíthatjuk.

Amikor azonban az élet folyása száz ágra szakad s a művelődés óriásivá tágult területén a vezetés szükségképpen a világiak kezébe kerül, amikor az egyház kebelében szakadások történnek, meggyengül a külső hatalom és szűkebb körbe szorul a birtoklás, amikor a régi mecénások helyére a tömeg jut, amelynek ízlése, művészettörténeti tudása nincs, akkor az egyházművészet sülyed, mert hiányzik a felvirágzását segítő, szolgáló kéz. A művészek a tömegek ízlésének szolgálatába állanak s mert a tömegek lelki életének vezetőiből hiányzik a kellő művészeti tudás, a gyáripar — amely többek közt a szocializmusnak is szülőanyja — a templomok művészetére is ránehezedik, és templomokat fenntartók primitív szükségleteit talmiművészettel, hamis anyagú, hitvány utánzatokkal fedezi. Így lehetett csak, hogy nagyjában a a ma egyházművészetének fogalmát bátran helyettesíthetjük a templomépítési és berendezési üzlet szomorú valóságával.

Említettük, hogy a művészet hanyatlásának okát a papirend nevelésében s a modern építőművészet forrongásában is látjuk. Nem szeretnénk, ha félreértenének, de a kolostori művészet egykori megalkotói s a modern papság művészi nevelése között — a maiak hátrányára — óriási a különbség. Abban a régi időben a pap nemcsak lelkivezetője volt a rábízott népnek, de tanítója és mestere a zenében, az építésben, festésben, szobrászatban, ők rajzolták, írták a könyveket s mindez nem volt tilos s mindez nem ártott az egyház tekintélyének, mint ahogy sohasem ártott az, ha bölcsebb, jobb és tanultabb többemberek a gyengék, tudásra szomjasak, vezetésre szorulók állandó támogatására vannak. Ha a tudásuk, a képességük alapján vezetésre tényleg hivatottak, akkor a maguk megfelelő helyét jogosan követelhetik. A kérdés azonban ezek után az, vajjon a fiatal papságot nevelik-e művészetre, van-e a modern magyar egyházművészet fanatikus harcosán: Fieber Henriken kívül, aki megérti, átérzi a lelkipásztorok jövendő generációja művészeti nevelésének óriási fontosságú kérdését?

Úgyszólván ezen fordul meg a modern egyházművészet egész jövendője s még azonfelül is sok minden. Mert ugyebár minden intézmény csak nyer erejében, ha mentől több fegyvert vihet a küzdelembe s a művészet a ma életében még a legalsóbb néprétegekbe is beszivárog s a benne rejlő szépség apránként megváltoztatja, megnemesíti a nyers ösztönök egész tömegét. Ha rég porló egyháziak nem szerették volna a művészetet, vajjon volna-e ma művészet és nem volna-e csonka az emberi művelődés magasba emelkedő tornya? Elszomorodunk, ha végignézzük a ma épített templomok legtöbbjét. Rideg, lelketlen utánzása az utolsó padig valamely letünt kor stílusának, ahol a mesteremberek a stílustisztaság nevében nem életet, de halált hirdetnek s azt bizonyítják be az egyháziak jóhiszemű segédletével, hogy az egyház kapcsolata a modern élettel megszűnt, ami pedig nem igaz. Mintha bekötött szemmel ődöngenének azok, akiket illet s nem látnák, hogy a stílusok egymásba kapcsolódó láncszemként váltják fel egymást, hogy nem megállást, de folytonos fejlődést hirdetnek s hogy természetes fejlődésüket megakadályozni nem lehet. Nem gondolkoznak el azon, hogy íme a gótikus templom rejtelmes félhomályában barok oltár vonalain játszik az empire gyertyatartók szövétnekének fénye s hogy a miséző pap magasra tartott kezében modern monstranciában pihen az Úr teste. A stílustisztaság félreértett áligazsága megölte volna magukat a stílusokat s kicsavarta volna művészek alkotó kezéből a szerszámot, amellyel a templomosművészet annyi csodaszép termését ajándékozták nekünk. Mert mi a stílus? Egyes korok emberei életének teljes megnyilatkozása s mert ez, megújhodik, mint ahogy az egyes ember földi élete folytatódik gyermekeiben, unokáiban, minden ivadékában.

A modern egyházművészet megteremtésénél az építőművészet forrongása egyik legnagyobb nehézségünk s a kísérletek alapján érthető, hogy látszatra a konzervatívoknak is van valami igazuk. Ám itt újra csak a stílusokra kell utalnunk. Azok máról holnapra nem keletkeztek és nem teremhetnek. És kétszeresen féltő gonddal kell kezelnünk a templomépítés nagy problémáját. Száz meg száz esztendőre épülnek s így, aki hozzájuk nyúl, az vérbeli művész legyen. Mert ki a megmondhatója, hogy hány ezer meg ezer kísérleten keresztül jutott oda a gótika és a reneszansz vagy barok, amíg templomokat építhetett s hány ember verejtékes küzdelme hozott létre egy-egy lakatot, kilincset, rácsot, ablakmegoldást, tetőszerkezetet, amíg teljes ragyogásában állhatott, hogy csak egyet mondjunk, a milanói dóm, amely gót csipkerengetegével akkor épül, amidőn egyébként a rinascimento házait és palotáit emelik. Az egyházművészetben is igaz az a tétel, hogy minden építés alólról felfelé történik s így a használati cikkek özönét kell elsősorban széppé, művészivé tenni. Ez azonban távolról sem jelenti azt, hogy modern templomot ma nem emelhetünk, hisz erre külföldön is, nálunk is elég példa akad. Egyedül az a fontos, hogy aki mihez nyúl, ne kontárja, de művésze legyen annak.

A nálunk megindult fejlődésnek eddig is van néhány nagyon finom, biztató megnyilvánulása. Alapjában véve két irány küzd egymással. Az egyik, mely érvényesíteni akarja a művésznek azt a természetes jogát, hogy kifejezője legyen kora eszmevilágának és mondani-

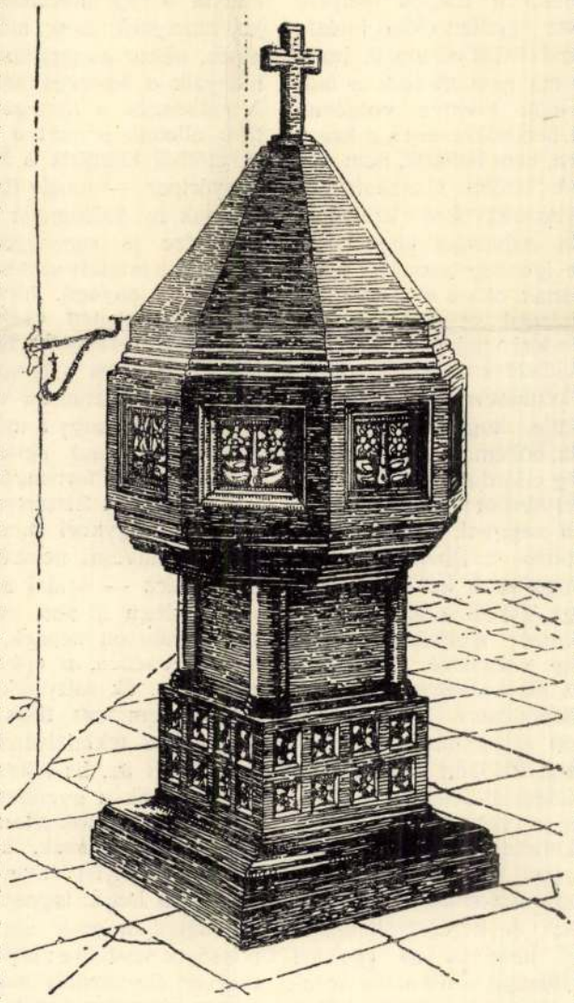

Szablya-Frischauf Ferenc: A nőrincsei r. k. templom keresztelőmedencéje.

Franz Szablya-Frischauf: Taufbecken der r. k. Kirche in Nőrincse.

Befejező oldal Pál Hugó csomagjában.
Magyar Iparművészet 1917.

sebb súlyt helyeznek. Az elmult századok eredményes művészképzésének azt a leglényegesebb, legegészségesebb módszerét, hogy a mesterségbeli rész előzze meg a művészit, elejtették; a XIX. század utolsó harmadában azután a művész a festéket már nem maga állítja elő, hanem készen veszi, így tehát semmiféle technikai és anyagismerettel nem rendelkezik. Jelentékeny időnek kellett eltelnie, amíg ennek az újkeletű művészképzésnek súlyos hátrányai a gondolkodó főket beavatkozásra késztették. A XIX. század utolsó harmadában keletkezett iparművészeti iskolák — főleg az Angliából kiindult mozgalom hatására — mindinkább felismerik a mesterségbeli tudás nélkülözhetetlenségét, egymás után jönnek rá, hogy a mesterségbeli, technikai ismeretek tanítása nélkül a művészképzés csaknem teljesen meddő és hangoztatják, hogy vissza kell térni a régi, klasszikus festő- és szobrászműhelyek művésznevelésének alapvető tételéhez, mely szerint a művészképzés *„a műhelyen át a művészetig"* jelszó szószerinti alkalmazásával történjék.

Nálunk az 1880-ban létesített műfaragászati tanműhely mellett évtizedek alatt újabb szakok keletkeznek, de a mai értelemben vett iparművészeti iskoláról beszélni még nem lehetett.

A kívánatos átalakulás felé vezető útra 1910-ben lépett intézetünk. Ekkor került az iskola élére dr. Czakó Elemér személyében olyan igazgató, aki felismerte egyfelől az addig folytatott képzés hiányait, másfelől tele volt nemes szándékú, rendkívül hasznos gyakorlati tervekkel. Gyökerében újjászervezte az intézet tantervét és oktatási módszereit, új szakosztályokat létesített, melyekkel teljessé tette az iparművészeti iskola szervezetét. Így jött létre a ma is fennálló hét szakosztály.

Ezáltal lett iskolánk csak igazi iparművészeti iskolává. Dr. Czakó Elemér, hogy kitűzött céljait elérje, kiváló művészeket hívott az iskola tanári karába, akiknek keze alatt az iskola évtizedekre megállapított programmja csakhamar gyakorlatilag is megvalósult. Az 1930-ban rendezett nagysikerű ötvenéves jubileumi kiállítás alapjában véve ennek a reformnak mutatta ki eredményszámláját.

Hogy ez az eredményszámla rendkívüli sajtó- és közönségsikerrel zárult, azt természetesen nagy mértékben biztosították a Czakót követő igazgatók, s ezek sorában legfőképen közvetlen elődöm: Helbing Ferenc, akinek tartalmas egyénisége, eredményes igazgatói működése jelentős részt igényelhet az 50 éves jubileum sikereiből.

Az ötvenéves kiállítás után a siker közvetlen hatásának csökkenésével azonban erős bírálat érte az iskolát. Ezeknek a bírálatoknak, ha volt is némi alapjuk, ne feledjük, hogy a világ minden intézménye, minden művészeti iskolája bírálható és egy sincs ezek között, amelyik ne szorulna működése folyamán javításokra, újabb és újabb pótlásokra. Ez a szabály természetesen a mi iskolánkra is vonatkozik.

Kétségtelen viszont, hogy az 1910-es reformok rendkívül üdvös eredményeinek teljes kibontakozását az időközben lezajlott 1914/18-as világháború s a történelmi törvényszerűségeknek megfelelő hátrányos következmények is megakadályozták.

Még inkább fokozta ennek az elszegényedésnek káros következményeit az a körülmény, hogy az iskola oktatásában ennek folytán a gyakorlati ismeretek és tervezés oktatása között — ez utóbbi javára — eltolódás következett be.

Ennek belátása indított arra, hogy az igazgatói szék átvétele után a hibákon javítani, módosítani igyekezzem a fejlődés célkitűzéseinek szellemében.

Ezért elsősorban az elsorvadt tanműhelyeket szereltettem fel korszerűen s mindent elkövettem annak érdekében, hogy egy-egy szakosztály tanműhelye, amennyire csak lehetséges, az iparjellegű fejlettségnek megfelelő gépekkel, eszközökkel és kéziszerszámokkal szereltessék fel.

S e helyen kedves kötelességemnek teszek eleget, amikor a legmelegebb hála hangján mondok őszinte köszönetet dr. Hóman Bálint m. kir. titkos tanácsos, vallás- és közoktatásügyi Miniszter Úr Ő Nagyméltóságának, akinek kultuszminiszteri működését a magyar nemzeti kulturpolitika történetében új fejezet illeti meg, amelynek lapjain intézetünk hálatelt szavakkal jegyzi fel azt a hathatós és szeretetteljes támogatást, amely elsősorban biztosította iskolánk továbbfejlesztését; de szívből jövő köszönetemet kell kifejeznem fáji Fáy István m. kir. titkos tanácsos, államtitkár úr Ő Nagyméltóságának, dr. vitéz Haász Aladár miniszteri osztályfőnök úr Ő Méltóságának és dr. Say Géza miniszteri tanácsos úr Ő Méltóságának, akik mindenkor teljes megértéssel fogadták előterjesztéseimet és hathatós pártfogásukkal lehetővé tették, hogy a magyar iparművészeti oktatás egyetemes érdekei szolgálatába — az ország nehéz anyagi körülményei között is — igen jelentős anyagi erőket állíthattunk. Az alábbi adatok körvonalakban mutatják azoknak a támogatásoknak a nagyságát, amelyeket a kultusztárca intézetünk részére biztosított; azt pedig, hogy ezek a támogatások nem történtek hiába, meggyőzően igazolták azok az eredmények, amelyeket kiállításunk felmutatott.

De őszinte elismeréssel kell adóznom iskolánk tanári karának is, amely e rendkívül nehéz esztendőkben oly lelkes ügyszeretettel és kiváló

tudással volt segítségemre a nagy célkitűzést szolgáló, átalakító munka végrehajtásában.

Rendkívül hosszú lenne részletesen felsorolni az összes, az ipari képzést szolgáló ilyen irányú beszerzéseket, erről különben is kimerítő tájékoztatást nyujt Évkönyvünk krónikás része, azonban mégsem mondhatok le a legjelentősebbek felemlítéséről. Így például teljesen újjárendezést nyert a *faipari tanműhely*, új gyalúpadokkal, pácolókísérleti berendezéssel, minden növendék részére külön-külön teljesen felszerelt, leltárilag berendezett asztalos- és kárpitos-szerszámszekrényekkel. *A díszítő szobrász-szakosztály* tantervébe a fa- és kőfaragászat intézményes beillesztése biztosítja a szakszerű és gyakorlati képzést; e szakosztályon is minden növendék teljes fa- és kőszobrászszerszámszekrénnyel rendelkezik, a gipszöntőde modern iszapoló-készülékkel egészíttetett ki. *A díszítő festő-szakosztály* nagy anyagi áldozattal egy egész terem beállványozására alkalmas állványkészletet, villanyerőre kapcsolt festékőrlő- és szóró-gépet, a technológiai gyakorlatokhoz pedig igen gazdag festékgyüjteményt kapott. *A textil-szakosztály* szintén sokezer pengős befektetéssel a legmodernebb hímző- és varrógépekkel, gőzölőkazánnal, egy teljesen különálló, korszerűen felszerelt festékszóró és gőzölő tanműhellyel, azonkívül messzemenő igényeket kielégítő textilkémiai laboratóriummal bővült. *Az ötvös-szakosztály* és a bronzöntőde szintén megkaptak mindent, hogy felszerelésük a kor követelményeinek megfelelő legyen, így itt is a növendékeknek — gázcsappal felszerelt — új munkaasztalok állnak rendelkezésükre; a felszerelést új gépek, egy kompresszoros homokfúvó-készülék, egy legmodernebb elektromos zománcégető-készülék teszik eljessé. *A kerámikai - szakosztály* korszerű felszereléséről is megfelelő gondoskodás történt; ezek közül legfontosabbak a következők: egy kompresszoros agyagőrlő-gép, két égetőkemence újjáépíttetése, az agyagipari kémiai technológia részére szükséges gyüjtemény és felszerelés. *A grafikai - szakosztály* a tantermi és nyomdai tanműhely felszerelésének állandó kiegészítése mellett a közeljövőben részesül szintén többezer pengős beszerzésben. *Az elméleti tárgyak* taneszközei is a lehetőség szerint a legmesszebbmenőkig fejlesztettek; így nevezetesen a művészet- és művelődéstörténet szemléltető tanítását külön e célra újonnan berendezett tanteremben epidiaszkópos vetítőkészülék beszerzése szolgálja, szemináriumi könyvállománya pedig szintén jelentékenyen kiegészült; hasonló támogatásban részesültek az egyházművészeti, az emberbonctani és a kosztümtörténeti tárgyak is. Külön is felemlítem a *népművészeti gyüjteménytár* szervezését, melynek külön helyiséget adtam s ide sikerült megmenteni a raktárainkban hosszú - hosszú éveken, talán évtizdeken át pusztulásnak induló, rendkívül értékes és eredeti népművészeti tárgyainkat.

Beható és alapos vizsgálódásaim további során a legfőbb hibának azt találtam, hogy a mesterségbeli és a művészképzést *párhuzamosan* tanították. Itt teljesen figyelmen kívül maradt egy rendkívül fontos psychikai körülmény, nevezetesen az, hogy az a növendék, aki művészi kiképzése *előtt* nem tanulja meg alaposan szakmájának mesterségbeli részét — például a szobrász a művészi studiumok, a természetutáni mintázás előtt nem sajátítja el a fa- és kőfaragást, — az a magasabb évfolyamú studiumaiban már csak nehezen kényszeríthető a mesterségbeli ismeretek megtanulására, mert ezeket a már végzett művészeti tanulmányok mellett másodrendűeknek tekinti és valósággal lenézi.

Éppen ezért főprogrammom az lett, hogy az iparművészeti oktatásban helyesnek vallott elvet, vagyis, hogy „a tanítás a műhelyből, az ipari tanműhelyből" induljon ki és a művészi tanulmányokat feltétlenül az alapos, mesterségbeli tudás előzze meg, megvalósítsam. Megvalósítsam úgy, hogy a gyakorlati kiképzés gyors és hathatós eredményét ne hátráltathassa semmi.

Annak megállapítása után, hogy az ipari képzés elengedhetetlen előfeltétele az eredményes iparművész-nevelésnek, önként következik az is, hogy ezt a képzést a lehető legteljesebb alapossággal kell végrehajtani. Nem szorul bővebb bizonyításra, hogy az az iparművész, aki tanulmányai alatt minőségi munkára neveltetett, aki szakmájának ipari vonatkozásaival tökéletesen tisztában van, a vele összeköttetésbe kerülő iparosoktól is feltétlenül minőségi munkát fog követelni, mely minőségi munkának a nemzetek versenyében való jelentőségét nem lehet célom és feladatom e helyen bővebben tárgyalni. Feleslegesnek tartom viszont hangsúlyozni, hogy az ipari rész tanításánál kellő és helyes mértéket kell tartanunk s nem tévedünk az ipari szakiskolák területére, szem előtt tartván, hogy nem segéd- vagy iparosképző, hanem művésznevelő intézet vagyunk. Vitán felül áll azonban, hogy egyetlen iparművésznek sem árt szakmája ipari részének alapos ismerete, mintahogy például nem vont le semmit sem Munkácsy és Fadrusz művészi értékéből az a körülmény, hogy előzőleg valamilyen mesterséget tanultak.

A jövő szempontjából fokozott jelentőséget tulajdonítok az iskolai előképzettség felemelésének.

Tarthatatlan és fonák helyzetnek kell minősítenem, hogy ma, amikor ipartörvényeink bizonyos ipari pályákhoz a középiskola 4, sőt bizonyos esetekben 6 osztályának sikeres elvégzését

Szablya-Frischauf F.

Iparművészeti Iskola 1880–1941.

írják elő, amikor iparosaink nagy része csak négy középiskolát végzett inast hajlandó szerződtetni, akkor mi az iparművészeti — tehát feltétlenül magasabbrendű — tanulmányok folytatásához még mindig kénytelenek vagyunk négy középiskolai osztályt, mint előképzettséget elfogadni. Nem szorul bővebb bizonyításra, hogy ma, amikor az iparművész működési területe az ipari életnek majdnem minden részére hatványozott mértékben kiterjed, amikor az iparművész tudása, fejlett műízlése irányító szerepet tölt be s rányomja a maga bélyegét a minőségi ipar produktumaira, akkor nem lehet, de nem is szabad ugyanolyan előképzettség elfogadásával lerontani azt a fensőbbséget, amit az iparművész működéséhez fűzünk, hanem ezt a magasabb-rendűséget az iskolai előképzettség felemelésével inkább fokoznunk kell.

Köztudomású, hogy kultúrigényeink minden irányban megnövekedtek. A jelen század első tizedében már a középiskola négy, illetőleg hat osztálya bizonyos értelemben befejezett tanulmányt jelentett, mert ez utóbbi előképzettség tekintetében teljesen elegendő volt például állatorvosi, gyógyszerészi, képzőművészeti, gazd. akadémiai tanulmányokhoz, de a fejlődés folyamata mind nagyobb és nagyobb követelményeket támasztott, úgyhogy az említett pályákon lehetetlen volt kitérni a magasabb iskolai végzettség, az érettségi követelése elől.

Az iparművészképzés kérdésében sem hunyhatunk szemet az idők követelményeivel szemben; az ipari, általában a közgazdasági, de a mindennapi élet is mindinkább fokozott igényeket követel az iparművészektől. Minthogy a ma művésze nem nélkülözheti azt a szélesebb ívelésű megalapozottságot, amit a középiskola nyolc osztályának elvégzésével szerezhet meg magának, ezért szükséges az iskolai előképzettség határának felemelése és az érettségihez való kötése.

Több alkalommal — szóban és írásban — fejtettem ki, hogy a hazai iparművészeti oktatás egyetemes érdeke megkívánja, hogy az előképzettség felemelésével szerves kapcsolatban — mint sok helyen külföldön már régebben, legutóbb pedig Bécsben és Münchenben történt, — mielőbb főiskolai rangra emeltessék. Az előképzettségnek az előbbiekben tárgyalt felemelése természetesen nem zárja el a lehetőséget azon kiváló tehetségek elől, akik nem rendelkeznek a megkívánt iskolai végzettséggel, ezek ugyanúgy és ugyanazt az oktatást, kiképzést nyerik, mint a rendes, tehát érettségivel rendelkező növendékek, csak nem kaphatnak olyan képesítést, mely érettségi végzettséghez van kötve. Az ilyen rendkívüli hallgató a katonai szolgálatban a karpaszomány (tartalékos tiszti kiképzés) kezdvezményét a Képzőművészeti Főiskolára jelenleg érvényben lévő törvényes rendelkezések szerint szerzi meg.

Nagy fontosságot tulajdonítok annak, hogy az iparművészeti oktatásban a lehető legnagyobb mértékben érvényesüljön a *magyar jelleg*; éppen erre való tekintettel intézetünk tanrendjében hatványozott óraszámmal biztosítottam a „magyar népművészet" című tantárgy eredményesebb tanítását.

Fokozott kiépítését tartom szükségesnek a diákszociális ügyeknek is, amelyek között legjelentősebb szerepet a Diákasztal tölti be. E kérdésnél annyit tartok szükségesnek megemlíteni, hogy amíg igazgatóságom előtt a Diákasztal csak az étkezésnél felszolgálásra vállalkozó 1—2 növendéknek nyujtott ingyenes étkeztetést, három év óta naponkint húsz szegénysorsú, jó előmenetelű növendék mindennapi ebédjének kérdése van kielégítően biztosítva.

*

Hittel és benső meggyőződéssel vallom, hogy az iparművészeti oktatás időszerű kérdéseiről ezen a pár oldalon összesűrített, csupán csak körvonalakban vázolt gondolatoknak gyakorlati keresztülvitele hatványozott mértékben alkalmassá teszi a magyar iparművészeti oktatás intézményét s vele együtt az iparművészeti társadalmat arra, hogy azt a kiemelkedő szerepet, amelyet hazánk megbecsülésére a nemzetek versenyében eddig kivívott, — a jövőben is megtarsa!

Ezt az Évkönyvet, mely tulajdonképen kiegészítése a kiállítás szándékainak, s egyben igazgatói működésemnek az 1936/37—1940/41. tanévekre vonatkozó beszámolója, a föntebbi szempontok és kérdések megvilágításával kívánom útjára bocsátani.

Szablya-Frischauf Ferenc.

Iparművészeti Iskola Évkönyve 1880—1941. Bp. 1942

A MAGYAR IPARMŰVÉSZETI OKTATÁS IDŐSZERŰ KÉRDÉSEIRŐL.

Az Orsz. M. Kir. Iparművészeti Iskola az 1940/41. tanévben töltötte be fennállásának 60. évét.

Ez a hatvan esztendő a magyar nemzet történetének, küzdelmeinek és sikereinek egyik legmozgalmasabb korszakába esik, amelyben a nemzet erői, képességei eddig soha nem látott arányokban bontakoznak ki. Ez az időszak teljes egészében mutatja a magyar nép szellemi és fizikai gazdagságát és nagyságát, amelyben iskolánk mint parányi alkatrész teljesítette a maga rendeltetését azzal, hogy magyar iparművészeti kultúrát teremtett; ezt kívánja szolgálni a jelenben és a jövőben is.

Az iskola történetének krónikása Évkönyvünk további lapjain részletesen ismerteti azokat a közvetlen és közvetett okokat, miért kellett ebből az alkalomból nyilvános számadásnak szánt önálló kiállításunkat egy évvel később megrendeznünk, másfelől miért kellett lemondanunk azokról a kétségtelen előnyökről, amelyeket egy reprezentatív kiállítási helyiség termei, keretei nyujtanak s amelyek a maguk hatásos külsőségeivel oly nagymértékben járulnak hozzá a sikerhez. A magam részéről ezeket nem ismétlem meg, ellenben sietek hozzátenni, semmi okunk sem volt megbánni, hogy az utolsó évtized munkásságának legjelentősebb eredményeit az iskola szürke falai között mutattuk be, mert ezáltal a hivatalos és a szakkörök, valamint a nagy nyilvánosság számáralathatóvá tettük az intézet belső, igazi életének színterét: a tanműhelyeket, laboratóriumokat és öntődéket, amelyek önmaguk tanúskodtak arról a művészeti, szellemi és gyakorlati munkáról, mely intézetünkben folyik.

Ez a kiállítás ismét alkalmat adott annak igazolására, hogy a Trefort Ágoston által elvetett magból, a kis „műfaragászati tanműhelyből" a magyar kultúra és művészeti élet hatalmas és virágzó intézménye fejlődött ki. S amikor önmagamban seregszemlét tartok nemzeti kultúrértékeink felett, jóleső érzéssel mutatok rá, hogy országunk az iparművészeti oktatás intézményesítése kérdésében is lépést tartott a gazdag és művelt Nyugattal, hiszen például a dédelgetett császári főváros, Bécs iparművészeti iskolája is csak egy évtizeddel előbb látott napvilágot, mint a mi intézetünk.

Intézetünk 60 éves fennállása alkalmából rendezett kiállításunkat — hála Istennek — nagy és fényes siker, osztatlan elismerés jutalmazta mind a hivatalos és szakkörök, mind pedig a sajtó és a nagyközönség részéről. Természetesen ennek megállapítása után — úgy érzem, — az a kötelesség hárul reám, hogy a multra nézve kutassam, milyen körülmények és tényezők tették lehetővé az elért eredményeket, a jövőre nézve pedig — a mult tanulságainak figyelembevételével — keressem azokat az utakat és feltételeket, amelyek meggyőződésem szerint a hazai iparművészeti oktatás felfelé ívelő fejlődésének további kellékei.

Ha a multat vizsgálom, a fejlődés legfontosabb mozzanatát a tanműhelyek reorganizálásában, az alapoktatásnak műhelyszerűvé, gyakorlativá tételében kell megjelölnöm.

Köztudomású, hogy a XIV—XVII. század nagyszerű művészképzése az iparban ma is fennálló inasrendszer volt. A művészettörténelemnek ebben a tündöklő korszakában a legkiválóbb művészek mint inasok kezdték el pályafutásukat; a leendő művész inasként lépett be mestere műhelyébe, ahol először is a mesterségbeli részt kellett alaposan elsajátítania és csak azután, inaskodásának későbbi részében tanult rajzolni, festeni, mintázni, stb. Ez a nagyszerűen bevált rendszer a XVIII. században teljesen megváltozik; ekkor keletkeznek az ú. n. akadémiák, amelyek a technikai tanulmányokra mind keve-

Szablya-Frischauf festő

Magyar Müvészet 1925.28¼.o.
Müvészetünk a külföldön.

Szablya Frischauf Ferenc festő

M Ű V É S Z E T
XII. évf. 1913.
36.
"KEVE pályázata"

Szablya Frischauf Ferenc festő.

Népszava XXXVIII.1910 máj.29.
127 sz. 7 lap.
A Kéve' művészeti egyesület közgyülése.

Szablya-Frischauf Ferenc festő

Birálobizottsági tagság az
Orsz.M.Iparmüvészeti Társulat
siremlék-pályázatán

M Ú V É S Z E T
XIII.évf.1914.
95-96.

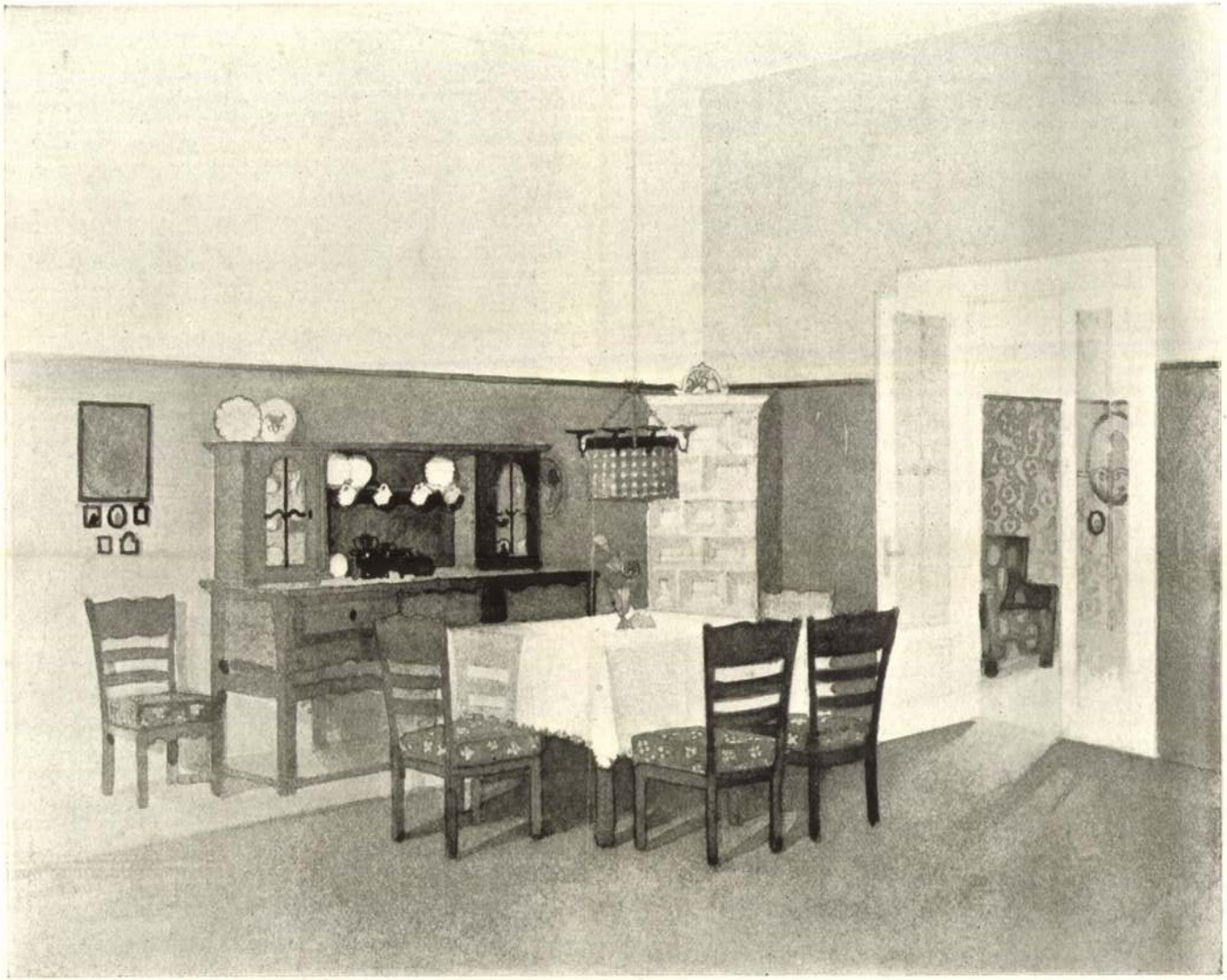

Tervezte: Méray Dezső III. éves.
Tanár: **Szablya Frischauf Ferenc.**

Polgári bérlakás. Ebédlő távlati képe.
Butorok tölgyfából, nyomtatott vászon huzattal. Egyszínű falfestés.

17

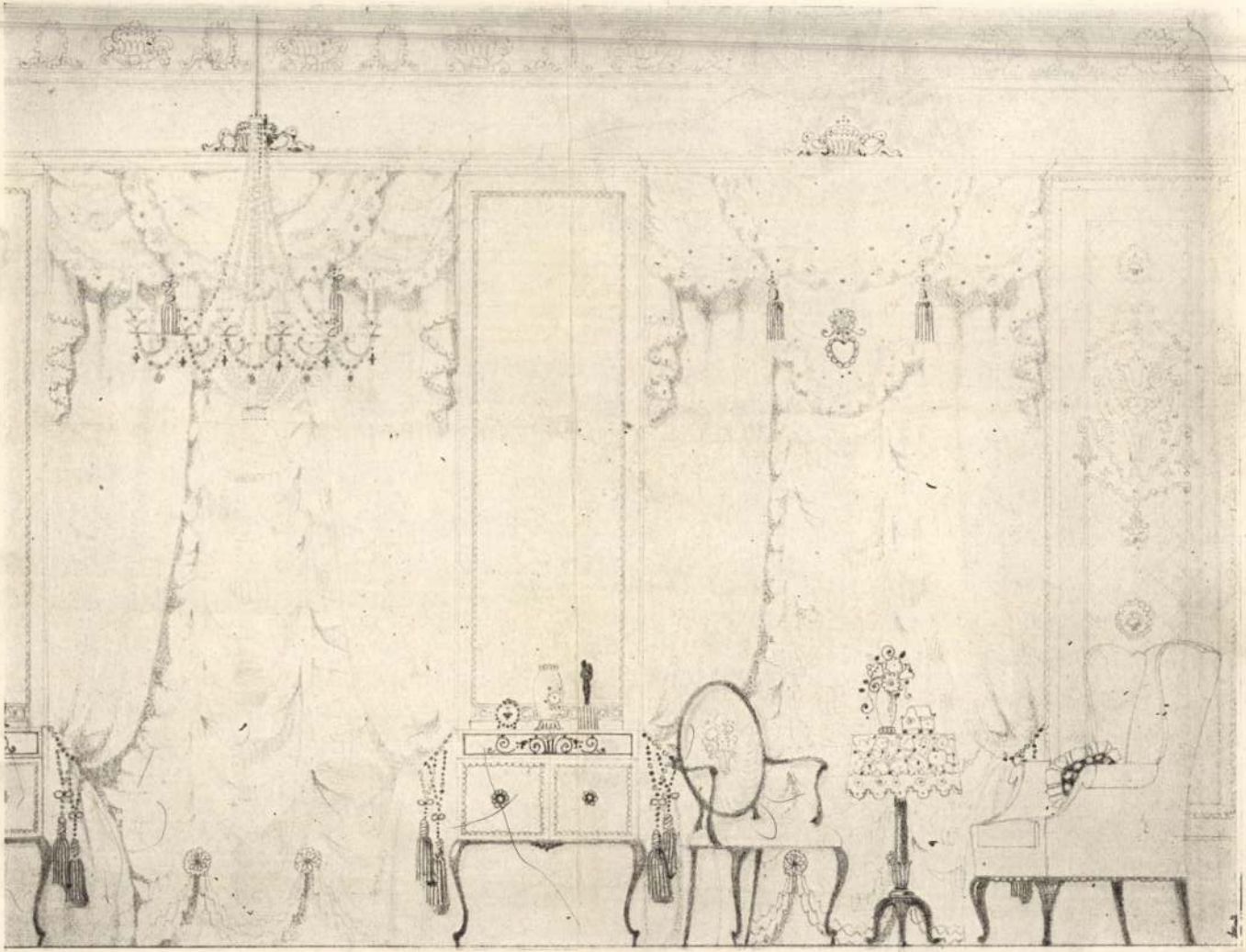

Tervezte Ferenczi Sándor III. éves.
Tanár: **Szablya Frischauf Ferenc.**

Főúri lakás fogadótermének
ablakfal részlete

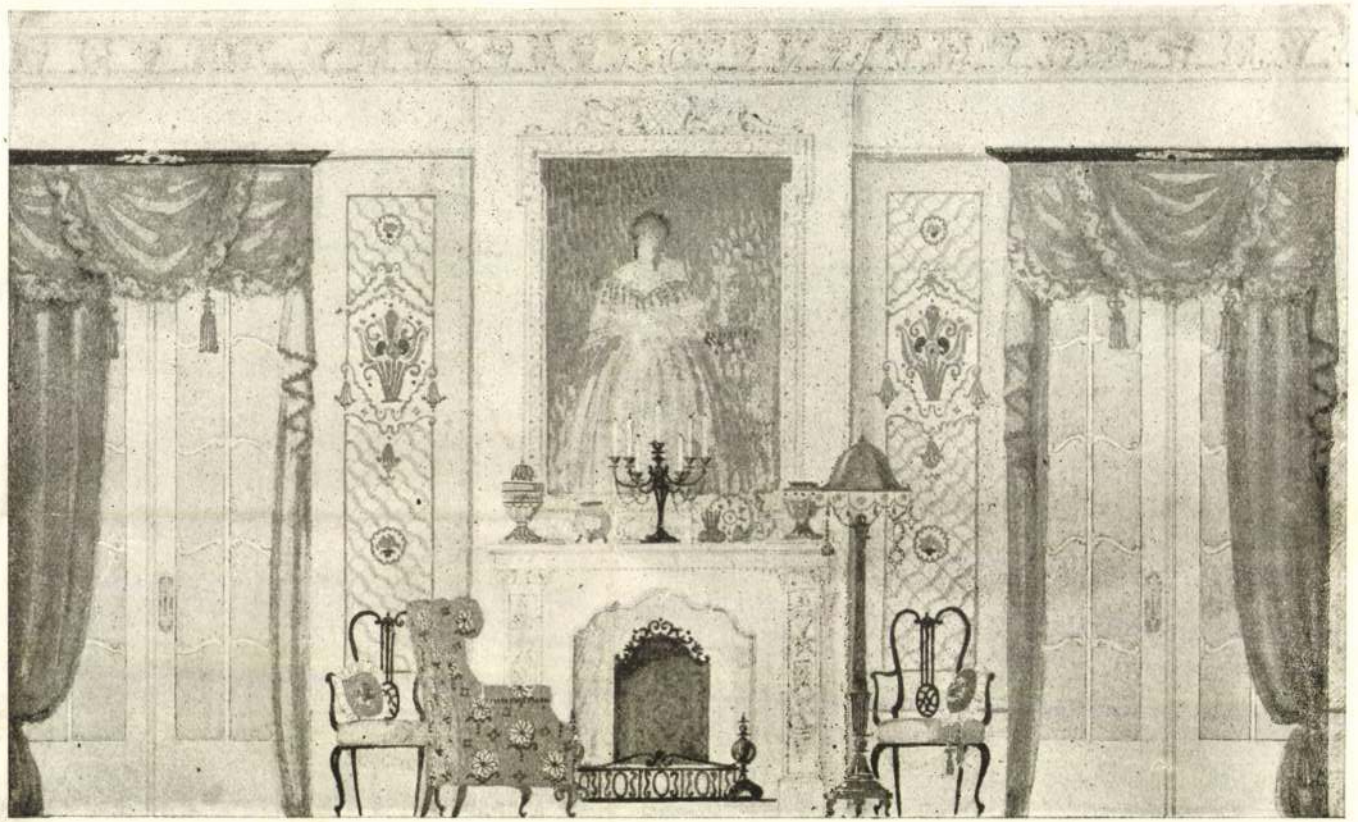

Tervezte : Ferenczi Sándor III. éves.
Tanár : **Szablya Frischauf Ferenc.**

Főuri lakás fogadó termének kandalló részlete. Márvány kandalló fal és menyezet, gazdag stucco, beépített képpel, oldalfalak festéssel, zöld selyem függönyökkel.

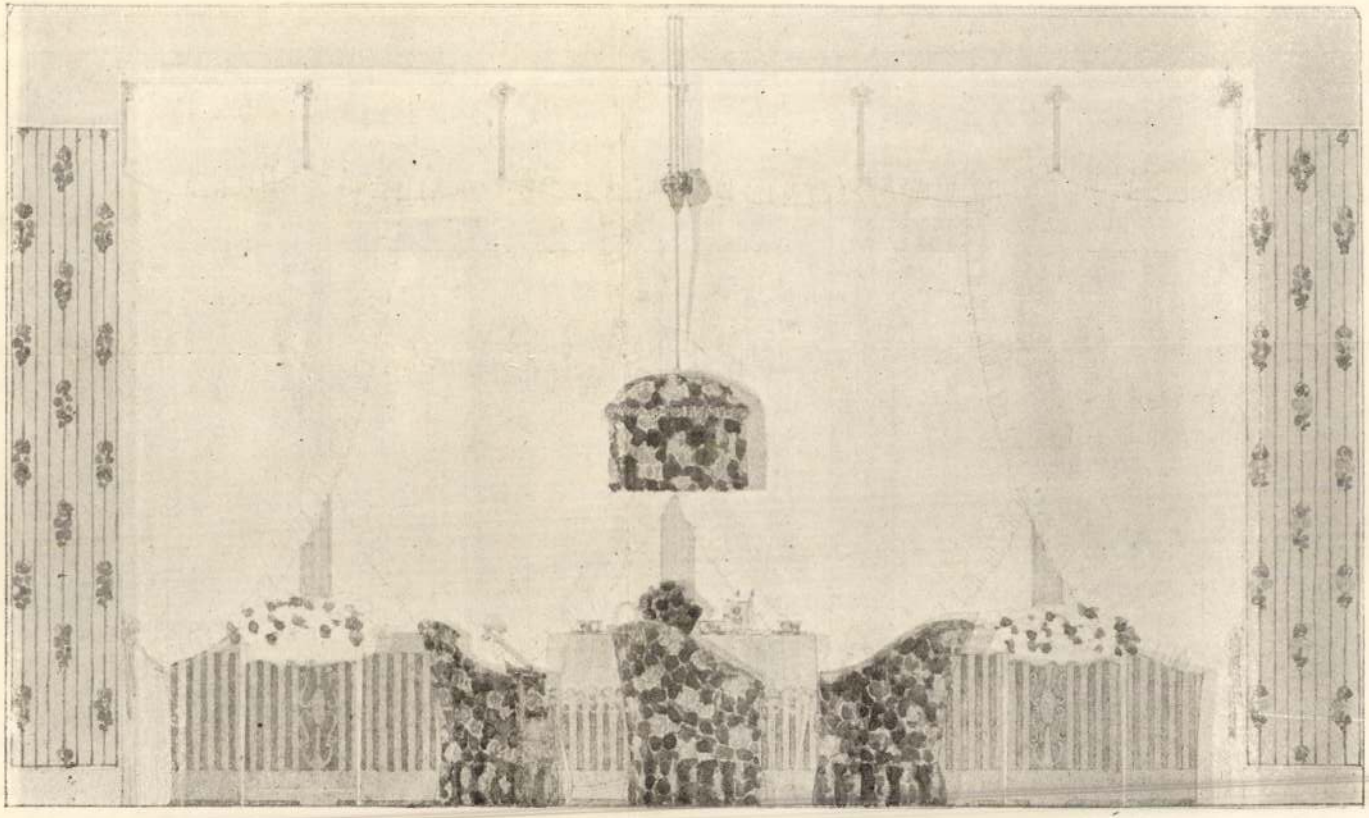

Tervezte Gönczi (Grosz) Dezsö III. éves.
Tanár: **Szablya Frischauf Ferenc.**

Urasági lakás részlete. Reggelizö szoba. Ülö butorok nyomtatott szines vászonnal, a fal papirkárpittal bevonva; fütötest burkolat és virágállványok fehérre mázolva, a többi butor fényezett cseresznyefából.

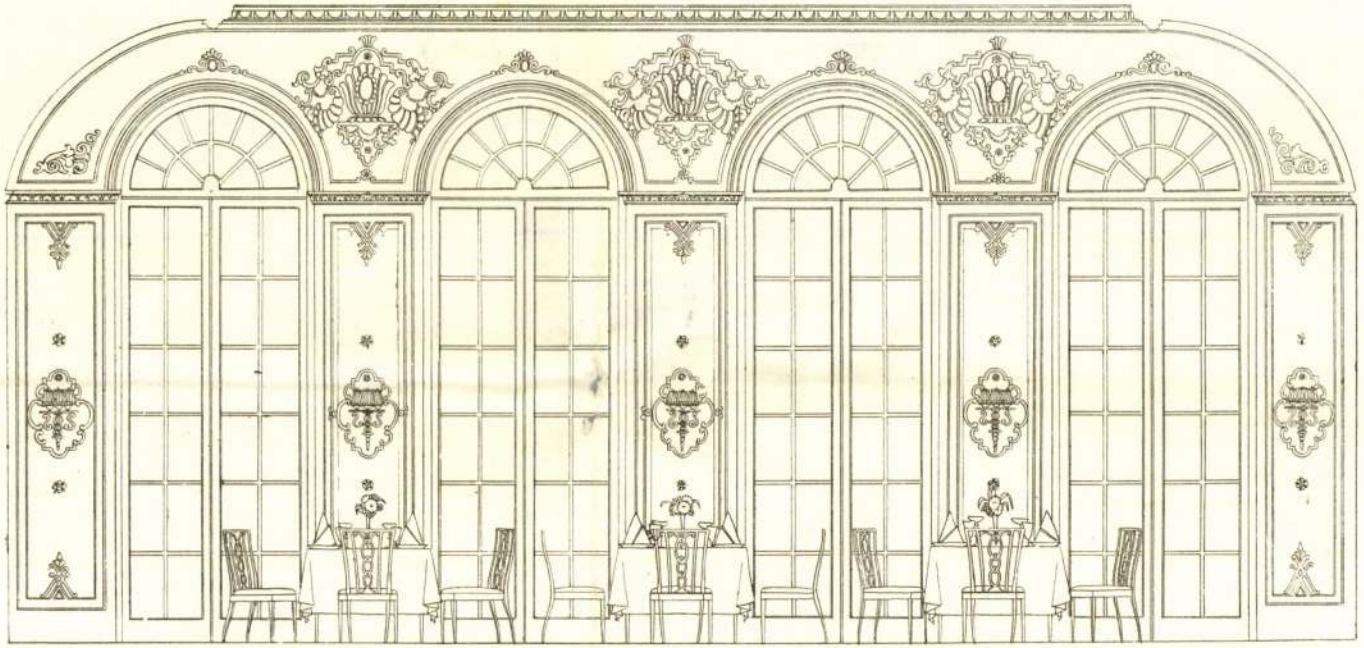

Tervezte: Ferenczi Sándor IV. éves.
Tanár: **Szablya Frischauf Ferenc.**

Szálloda éttermének ablakfala. Falak és menyezet gazdag stucco mintával díszítve, butorok fényezett sötét diófából, gobelin áthuzással.

Ebédlő
tölgyfából
Mérai Dezsőtől.

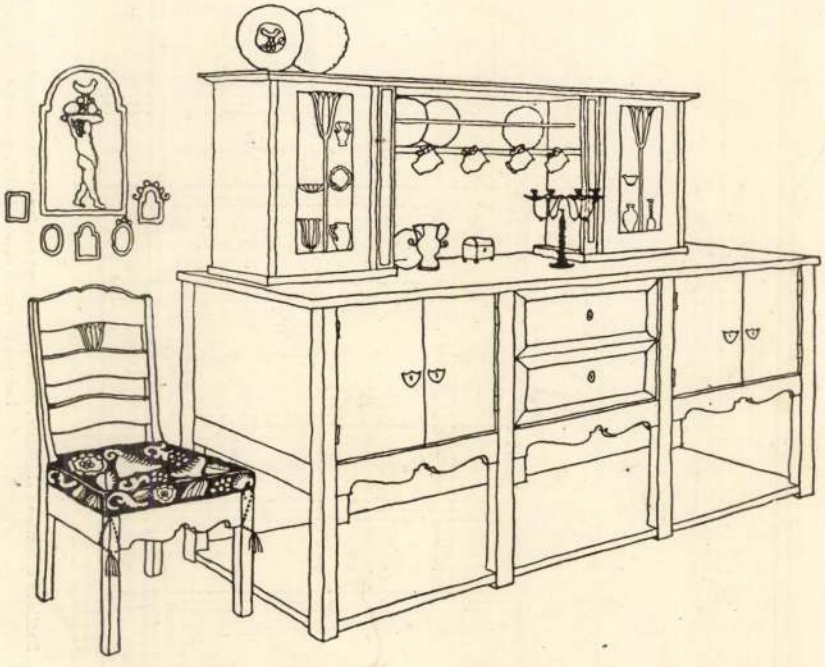

Az O. M. Iparművészeti Társ.
pályázatán
I. díjjal jutalmazott tervezet.

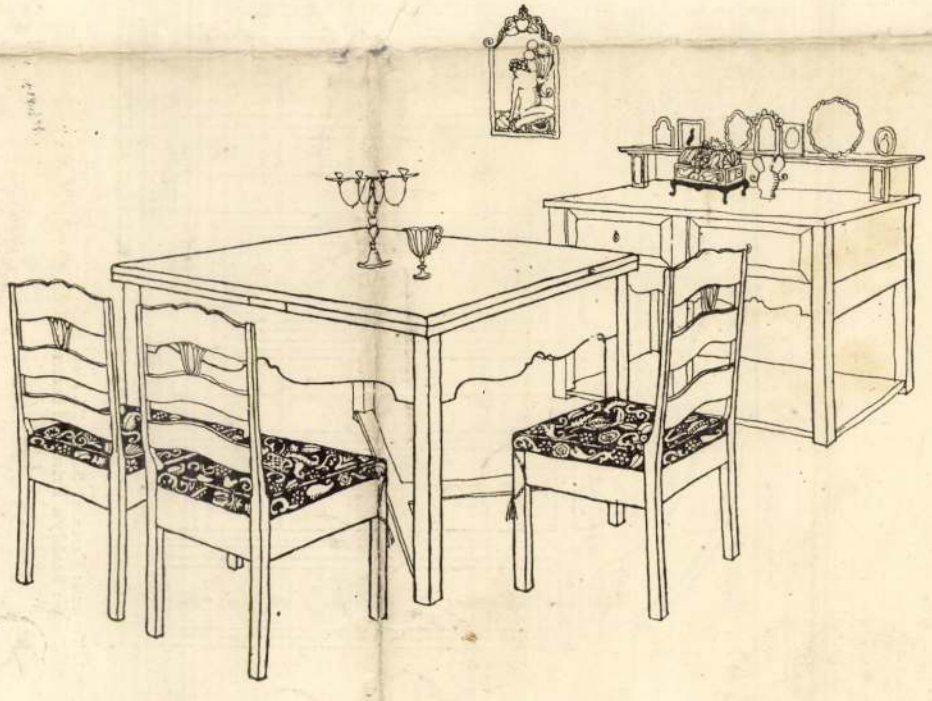

A belső építészeti
szakosztály
III. éves növendékeinek iskolán
kívüli munkája.

SZABLYA-FRISCHAUF 1. *Ferenc*, festő és iparművész, * Budapest 1876 ápr. 9. Nagybányán és Münchenben végzett tanulmányai után Budapesten letelepedve, festőiskolát nyitott s' társaival megalapította a Kéve művészegyesületet, melynek kiállításain a kolorisztikus naturalizmus értelmében festett alakos és arcképekkel vett részt, ezenkívül lakásberendező művészettel is foglalkozik s ennek tanára az Iparművészeti Iskolán. Szerkesztője a „Magyar Iparművészet"-nek.

Ke. Gy. II. 486 l

IUS
ÁRSULAT

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-148, 340-125

Szablya Frischauf Ferenc, festő- és iparművész

1984 JÚL 1
PETŐFI NÉPE
(1876-1962).

MŰVELŐDÉS · IRO

A KÉVE 1021

Századeleji művésztársaság kiállítása a Kecskeméti Galériában

A Kéve Művészegyesület már névválasztásával is jelezte, hogy tagjait nem stílusbeli, vagy műfaji kritériumok szerint válogatta össze. Ahogyan a gabonakévében a kalászok összegyűlnek, úgy gyűjtötte magába ez a társaság a különböző irányultságú és különböző műfajban tevékenykedő képző- és iparművészeket.

A magyar piktúrát az európai színvonalhoz emelő nagybányai művésztelepen, Hollósy Simon tanítványaként dolgozott Szablya Frischauf Ferenc. Köréje újabb szabadiskola gyűlt az ott tanuló fiatalokból. Első bemutatkozásuk 1906-ban a Philanthia virágüzlet Váci utcai helyiségében volt, és nem kisebb kritikus, mint a szigorú ítélkezéseiről ismert Fülep Lajos üdvözölte két cikkben is a kiállítást.

A Kéve ezekből a fiatalokból alakult meg, akik „folyton újat keresnek, de nem a motívumokban, hanem a formák minél készebb és tökéletesebb megoldásában, és mennek előre így lépésről lépésre, nem egy merev mesterséggel, melyet, ha műteremben szerzett meg az ember, a szabad természetben nem tud mit csinálni —, hanem organikus fejlődő tudással, folyton erősödő és edződő szemmel és lélekkel; mennek ki a szabadba, és megállják a helyüket a természet akármelyik pontján, belenéznek a legizzóbb napsütésekbe, nem félnek a legélesebb színektől sem, mindenütt elölről kezdik a munkát, a hódítást, gazdagodnak és gyarapodnak minden lépéssel, felszabadult ruganyos eszközökkel rendelkező egyéniségei megtalálják a maguk útját, egy szóval fejlődnek szabadon, és egészségesen, és annak örülnek — minél jobban eltérnek egymástól."

A művészegyesület célja alapszabályuk szerint a szépművészetek és iparművészetek fejlesztése és művelése volt. Ezért kapcsolódhattak a Szablya-iskolákból jött nagybányai plein-air, illetve poszt-impresszionisztikus irányultságú festőkhöz (Benkhard Ágost, Konstantin Frida, Lévy Lénárd Róbert, Máté Ilona, Gölöncsér Gundel János, Szablya Frischauf Ferenc, Szőri József, Dénes Valéria, Fejérváry Erzsi, Bálint Rezső és Erdei Viktor) a szecessziót, s annak a művészet minden ágára kiterjedő érdeklődését képviselő alkotók is. Gara Arnold kerámiákat, zománcékszereket, bútorokat, Kozma Lajos intérieuröket, bútorokat, a Rózsavölgyi Zeneműbolt és a New York (ma Hungária) Kávéház berendezését, Kövesházi Kalmár Elza kerámiatárgyakat tervezett.

Mihály Rezső a gödöllői művésztelepen szőnyegeket, textileket, kerámiákat, Remsey Zoltán szintén Gödöllőn gobelineket készített. Az utóbbi két művész, valamint Remsey Jenő és Moiret Ödön személye kapcsolatot teremtett a Kéve és a gödöllői művésztelep között. A magyar szecesszió alkotótelepét 1978-ban mutatta be a kecskeméti Katona József Múzeumban rendezett kiállítás.

A most látható bemutató nemcsak az azonos korszak, illetve művészek miatt kapcsolódik az előbbihez, hanem azzal a szándékkal is, hogy a magyar művészetnek egy, a nagyközönség számára ismeretlen, ám figyelmet érdemlő művészeti csoportosulását állítja reflektorfénybe. Az eddig felsorolt művészek néhány kivételtől eltekintve — mint a gödöllőiek, vagy az építészként és grafikusként ismert Kozma Lajos, az építész Málnai Béla és a magyar aktivizmus egyik előfutáraként számontartott Dénes Valéria — újdonságot jelentenek még a művészettel foglalkozók számára is.

Élményt nyújtottak, friss szellemet hoztak az egyesület kiállításai az akkori Műcsarnok hivatalos akadémizmusával szemben, művészeti irányzatukkal és korai időszakban rendezésükkel is. Kicsit a bécsi Secession (az osztrák szecessziós művészegyesület) példáját követve a képző- és iparművészeti alkotásokat a társaság belsőépítészettel is foglalkozó művészei — Szablya Frischauf Ferenc, Kozma Lajos, Málnai Béla — által tervezett tapétákkal, növényekkel díszített intérieurökben mutatták be.

A Kecskeméti Galéria díszterében rendezett kiállítás a lehetőségekhez képest egy intérieurben — melyet Kozma Lajos bútoraiból állítottak össze — próbálja ezt a hangulatot megidézni, kicsit a mester születésének centenáriumára is emlékezve. A kiállítás anyaga egyébként csak erre az alkalomra állt össze. A társulat ugyan 1947-ig folyamatosan fennállt, de a galériában a művészeti fejlődés szempontjából jelentősebb, egységesebb 1907—1920-ig terjedő időszakot mutatják be, a díszterem magyar századelőt feltáró kiállítás sorozatában.

A műveket a Kéve-tagok hozzátartozói, műgyűjtők, valamint országos gyűjtőkörű és vidéki múzeumok kölcsönözték a Kecskeméti Galéria számára. A kiállítás létrejöttéért köszönet illeti őket. A legjelentősebb műtárgyanyag a Magyar Nemzeti Galériából került ide. A műgyűjtők közül külön jelentőséggel bír Kiss Horváth László gyűjteménye —, aki a Magyar Nemzeti Galériában dolgozó Plesznivy Edit művészettörténész mellett a bemutató társrendezője —, amely nélkül ez a kiállítás nem jöhetett volna létre.

S. M.

● Tichy Gyula: Énekesnő.

● Kozma Lajos: Faragott vitrin részlete.

ETŐFI Nyomda azonnali belépéssel elvesz asztalos szakmunkást stancaormakészítői munkakörbe. Felveszünk továbbá női munkavállalókat berakónőnek és férfi segédmunkásokat. Jelentkezni lehet: Petőfi Nyomda, Munkaügyi Osztályán. Kecskemét, Külső-Szegedi út 6. Megközelíthető a 13-as autóbusszal. 1269

ÉBKM Vízmű Vállalat Hőszolgáltató részlege felvesz kazánfűtőket, vízvezeték-szerelőket, központifűtés-szerelőket, valamint a Külső-Mindszenti úti kazánházhoz művezetőt. Jelentkezés helye: ÉBKM Vízmű Vállalat Kecskemét, Izsáki út 13. Hőszolgáltató részleg. 1973

ÉBKM Vízmű Vállalat Szennyvíztelepe felvesz kertészeti segédmunkásokat. Jelentkezés helye: ÉBKM Vízmű Vállalat Szennyvíztelepe, Kecskemét, Mindszenti út 10. 1976

8 ÓRÁS foglalkoztatással takarítónőt és női segédmunkásokat felveszünk. „VOSZK", Kecskemét, Árok u. 39. 1979

A MAGYAR—SZOVJET Barátság Mgtsz. Világítástechnikai részlege ETC—165. típusú árokásógépre gépkezelőt felvesz. Jelentkezni lehet az üzemvezetőnél 8—12-ig. Kecskemét, Városföld 127. 2045

AZ ALFÖLDI TÜZÉP Vállalat felvesz bérelszámolót és SZTK ügyintézőt. Jelentkezés Kecskemét, Nagykőrösi u. 32. Munkaügyi Osztályon. 2046

A BÁCS-KISKUN Megyei Tervező Vállalat, Kecskemét Reiszmann S. u. 25. szám alatt fúrósegédi munkakörbe felvesz férfi dolgozót. Jelentkezni lehet a személyzeti vezetőnél, vagy a talajmechanikai osztályon. 2048

KECSKEMÉTI Ipari Vállalat pályázatot hirdet főkönyvelői munkakör betöltésére. Feltételek: közgazdasági egyetemi végzettség, 5 éves ipari üzemi gyakorlat. A pályázatokat részletes önéletrajzzal együtt a hirdetés megjelenésétől számított két héten belül „B kategória 254525" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérjük. 2047

DUTÉP KECSKEMÉT

A DUTÉP Házgyárába felvételre keresünk panelgyártáshoz kőműves, burkoló, épületasztalos szakmunkásokat, és betanított munkásokat, férfi és női segédmunkásokat. Vidéki dolgozók részére munkásszállás vagy naponkénti hazaszállítás biztosított! Jelentkezni lehet DUTÉP Házgyár Munkaügyi csoport Kecskemét, István király krt. 2049

VIV

VILLANYSZERELŐIPARI Vállalat 1. sz. Szerelőipari Üzeme Kecskemét és környéke munkahelyre — személyi besorolóson alapuló teljesítménytől függő (4500—9500 Ft) kereseti lehetőséggel — felvesz: villanyszerelőket, lakatosokat ezek mellé segédmunkásokat. Vidékieknek szükség esetén szállást biztosítunk, valamint útiköltségtérítést, különélési pótlékot fizetünk. Jelentkezés: Kiss Antal vezetőszerelőnél, Kecskemét, Lóverseny u. 21. II. 6. de. 8—10 óráig. 2036

HUNGAVIS

A KECSKEMÉTI Baromfifeldolgozó Vállalat felvesz baromfi-darabolási, csomagolási munkákhoz női és férfi segédmunkásokat, jó kereseti lehetőséggel, teljesítményhez kötött prémium mellett, 40 órás munkahét egy műszakos munkaidő bevezetésével. Felvételre keres még továbbfeldolgozó üzemébe húsipari szakmunkásokat és hentest. A vállalat kedvezményes étkezést, védőruhát, gyermekének óvodai, bölcsődei elhelyezést biztosít. Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán, Kecskemét, Ceglédi út 7—11. 1944

HUNGAVIS

FIGYELEM! GYES-en lévők és szabad idővel rendelkezők! Kiemelt kereseti lehetőség mellett, baromfidarabolás, csomagolási munkákhoz, napi 4 órás munkaidőben alkalmaz a Kecskeméti Baromfifeldolgozó Vállalat dolgozókat. Gyermekfelügyeletet biztosítunk. Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán, Kecs-

KÖZLEMÉNYEK

ÉRTESÍTJÜK fogyasztóinkat, h pébégázpalack-hiány miatt a pa kok értékesítését 1984. július 1 ideiglenesen szüneteltetjük. DÉGÁ

Gyászhír

NAGY SÁNDOR
ny. rendőr alezredes

életének 54. évében, türelemmel viselt, hosszan tartó súlyos betegség után, 1984. június 23-án elhunyt. Az elhaltat a rendőrség saját halottjának tekinti. Temetése katonai tiszteletadással f. hó 3-án, fél 2 órakor lesz a kecskeméti Köztemetőben. A gyászoló család. Bács-Kiskun megyei Rendőr-főkapitányság. 24682

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó édesanyánk, anyósunk, nagymamánk

JUHÁSZ LÁSZLÓNÉ
Pintér Mária Rozália

Kecskemét, Ballószög 91. szám alatti lakos, életének 65. évében türelemmel viselt hosszú szenvedés után június 27-én, csendesen elhunyt. Temetése f. hó 2-án, 16 órakor lesz a helvéciai temetőben. A gyászoló család. 24701

Mély fájdalommal és megtört szívvel tudatjuk, hogy a legdrágább férj, édesapa, nagypapa és após

BANÓ BÁLINT

Kecskemét, Színyei Merse P. u. 15. sz. alatti lakos életének 69. évében hosszú súlyos betegség után jún. 23-án csendesen elhunyt. Temetése júl. 2-án 3 órakor lesz a kecskeméti Köztemetőben. Gyászoló családja. 3139

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesapánk, testvérünk, nagyapánk, dédnagyapánk

NAGY JÓZSEF

Kecskemét, Szarkás 10. szám alatti lakos, életének 83. évében, csendesen elhunyt. Temetése július 4-én, szerdán, délelőtt fél 11 órakor lesz a kecskeméti Köztemetőben. A gyászoló család. 3187

FARKAS ISTVÁN
Új Tavasz Tsz nyugdíjas főkönyvelője

Kecskemét, Nagykőrösi u. 31. szám alatti lakos 60 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése július 4-én szerdán du. negyed 3 órakor lesz a kecskeméti Köztemetőben. Gyászoló család. 3175

Köszönetnyilvánítás

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazon rokonoknak, jó szomszédoknak, ismerősöknek, a BRG kecskeméti üzem dolgozóinak, a kecskeméti Konzervgyár Építésvezetőségének dolgozóinak, gyermekeim tanárnőinek, osztálytársainak, akik szeretett felesègem, édesanyánk

BENDE JÁNOSNÉ
Gyuris Mária

temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, mélységes fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Bende János és gyermekei. 19999

Köszönetet mondok mindazoknak, akik szeretett férjem

DR. KNEPPÓ DEZSŐ

temetésén megjelentek, virágot hoztak és fájdalmamban osztoztak. Dr. Kneppó Dezsőné. 24515

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazon rokonoknak, szomszédoknak, ismerősöknek, akik szeretett halottunk

SZABÓ ISTVÁNNÉ
Margit Ilona

temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család. 19675

VOLÁN 9. SZ. VÁLLALAT

HIVATÁSOS GÉPJÁRMŰVEZETŐI

tanfolyamot szervez

1984. július 23-i indítással.

Jelentkezni lehet a vállalat oktatási csoportjánál

Kecskemét,
Csáktornyai u. 4—6.

2035

KISTERMELŐK RÉSZÉRE TEJELŐ TÍPUSÚ TEHENEKET HELYEZ KI

a kecskeméti Magyar—Szovjet Barátság Mgtsz

Érdeklődni hétfőtől—péntekig 8—9 óra között a Termelőszövetkezet Városföldi központjában vagy a 21-066-os telefonon. Ügyintéző: Szabó Kálmán.

1986

MAGÁNOSOK ÉS KÖZÜLETEK, FIGYELEM!

Szövetkezetünk új, korszerű technológiával

ISOLA — X néven

utólagos vegyi falszigetelést végez, melynek eredménye a falak vizes állapotának teljes megszűnése. Salétromos falak esetében is.

Érdeklődni: Kossuth Mgtsz Építőágazata Kecskemét, Klapka u. 7. Telefon: 24-576.

2026

SI ÜGYELET

állalat alkatrészosztálya

augusztus 10-ig

ügyeletet tart.

n: 7—19 óráig,
7—17 óráig,
7—13 óráig.

on: 20-268
ex: 26230

1201

INTERIEUR

SZABLYA FRISCHAUF FERENC

A Kéve harmadik kiadítása
1911. január

A Ház 1911. IV. 3–4. sz

Szabłya Frischauf Ferenc

óvhatni az igen gyors enyészettől. Ily darabokkal ütnek bennünket agyon, ha a szeméremnek bizonyos jogait védjük a szinpadon. Ez aztán a szemérmetes darab, de oh! mily kopott, mily üres, mily kevéssé művészi. Nem izgat, az igaz, de Marlittnak se válnék szégyenére. Ha franczia darab tisztességes, akkor ugyancsak alaposan az. Csak kár, hogy csak a tisztességből nem élhet meg a szinpad, még darab is kell, a művészet sem, mert még műalkotásra is szükség volna. Az ismeretlen tánczos csak tisztességes. Mily tisztességes! Egyik barátja sok pénzt kereső üzletember gyanánt csempészi be egy gazdag polgári házba, a hol két kézzel kapnak utána, mint vő után. De ő nem bir hazudni. Ő fölfedi magát mint szegény nobodyt, ki senki és semmi, csak bútortervező. De miért szerelmesek a fiatal polgárleányok és miért jószivűek a gazdag polgáremberek? Hogy megbocsássanak a bútortervezőnek, hogy fölkeressék a műhelyben és hogy megkérjék, sziveskednék a gazdag leányt nőül venni. Ezt a szegény, nemeslelkű, ügyes és szerelmes bútortervezők meg szokták cselekedni és igy minden oly jól végződik, hogy még ma is élnek, ha véletlenül közbe meg nem haltak. Úgy rémlik előttem, hogy a ki még életben akarja őket találni, siessen a Vigszinházba, a hol Tanai, Vendrei, Harmath Hedvig játékával nagyon meg lesz elégedve. Boszankodni nem fog és az unalmat nehány mulatságos jelenet legalább előadás alatt távol fogja tartani. Van azonban előadás utáni unalom is, az igen speciális és nagyon veszedelmes. Ez ellen nem biztosithatom a szives olvasót.

Alexander Bernát.

A «KÉVE» KIÁLLÍTÁSA A NEMZETI SZALONBAN.

Már a kiállítás katalógusa is kellemes meglepetés; a megszokott, izléstelenül nyomtatott füzet helyett egy elejétől végeig művészies könyvecskét kapunk, mely stilusát még a benne közölt hirdetésekben is következetesen megtartja. Különösen vörös és fekete szinű boritéka sikerült; Kozma Lajos egyik legügyesebb diszitő alkotása.

A Nemzeti Szalon helyiségei átalakultak, egy szép modern teremcsoportot épitettek beléjük. Hófehér falakon alig egy-két keskeny, sötét, markáns szinű sáv fut végig, jellemzően kieemelve a szobák tagozódását. Szerfelett karcsú, szögletes oszlopok, melyek hosszú, egyenes vonalú mennyezeteket tartanak, majdnem mindenütt nagy, nyugodt és merev egyenesek. Sem ivelések, sem nehéz oszlopok nem mivelik ezekben a szobákban a kővel való épités támasztó és tehereloszto törekvéseit: hiszen évtizedek óta óriási teherbirású vasgerendákkal épitünk, a stilus szervesen hozzásimult az anyaghoz. A kisebb szobák mennyezetét sülyesztették s ezzel nemcsak arányosságát, de bensőbb hatást is értek el.

Modern képek modern környezetet kivánnak, hiszen a kép dekorativ eleme egy nagyobb környezetnek, s ezért hatása is nagyobb, ha összecseng környezetének stilusával. E kiállitás egészen következetesen minden tekintetben érvényesiti az egységes stilus elvét akként, mint az a Wiener Werkstätte berendezésein látható, modern tagozódású szobákban újszerű butorokat, szőnyegeket, porczellánokat, himzéseket, rajzokat, festményeket helyez el. Az ember otthoni életének minden használati tárgyát egy stilus keretén belül tervezi meg, a mint azt a barokk, rokoko vagy empire, azaz minden kialakult művészeti irány megtette. Ezáltal a közelmultnak mindenfelől összeszedett zsibáruskamraszerű berendezései helyett, hol legkülönbözőbb roszul értelmezett s elkevert történelmi stilus hamis modernségű, tudja isten milyen butorokkal volt tarkitva, egy egységes hangulattal betöltött környezetet nyujt. Az interieurt *Kozma* Lajos és *Frischauf-*

INTERIEUR; TERVEZTE KOZMA LAJOS.

Lohwag Ernesztin: Női arczkép.

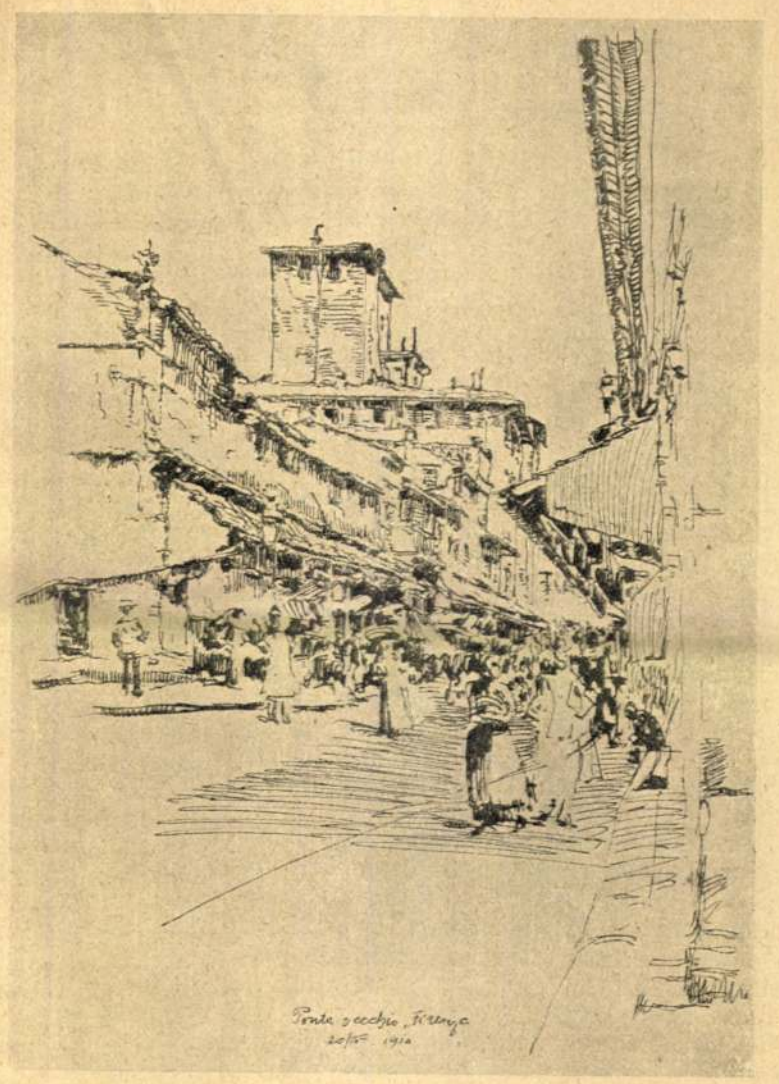

Lénárd Róbert: A Ponte Vecchio Firenzében. (Rézkarcz.)

A «KÉVE» KIÁLLÍTÁSA A NEMZETI SZALONBAN.

Szablya Ferencz tervezték, ugyancsak tőlük valók a szép butorok is.

Az első termet *Moiret* Ödön szoborművei diszitik. Parallelogrammba állitott falikútjának alakjai szükségszerű szögletességgel követik a falfülke alakját. Ez a kis csoport komoly, nyugodt vonalaival erősen emlékeztet a görög szobrászat még teljesen dekorativ, az adott térhez simuló ábrázolásaira. Négy homokkőfaragás számára elgondolt metopéja, Szentgyörgy-plakettje szintén figyelemreméltó alkotás. A többi termekben is nem egy jó szoborműve látható: Léda-plakettje, mely a Michelangelónak tulajdonított Léda-kép felfogását ügyesen illeszti bele egy elliptikus keretbe, aztán a nagyteremnek erős realizmusú férfiaktja, majd egy földre kuporodó női akt sokoldalú tehetséget mutatnak, bár még nem egyforma művészi megérzésből, egyéniségből születtek.

~~*Benkhardt*~~ Ágoston képeit erőteljességük és a tarka szinekben való örömük jellemzi, legjobb a képei között önarczképe. Különben is aránylag sok arczkép van ezen a kiállításon. *Fehérváry* Erzsi kék háttér előtt álló feketeruhás, tarkakendős női alakja szép szinakkordokat ád, egy fiatal férfit ábrázoló képe meg jó lelki jellemzést. *Konstantin* Frida önarczképe finoman, bájosan, hű és könnyed realizmussal van megfestve, különösen a kézmozdulat ellesése meglepő rajta. *Remsey* Jenő arczképei talán a legszembeötlőbbek, egy fiatal festőt ábrázoló képe s önarczképe különösen emlékezetünkbe vésődnek. Ő festette a tárlat legnagyobb igényű képét, mely Magdolnát Krisztus lábainál ábrázolja. Érdekes, erősen világító, zománczosfényű rikító szinekkel festett kép, mely sok tulajdonságával, kiváltképen erős stilizálásával, a régi német faoltárképfestők felfogására emlékeztet. Erősen dekorativ hatású, mitha olajjal festett fresko volna, melyen a Cranachok világának sok érdekes és értékes különössége éled fel erősen modern felfogásban.

Lohwag Ernesztin arczképei is meglepően jók. Vidám, életerős tarka szinek, életerős, vidám, mosolygó alakok. A gyermeke fölé hajló anya képén jó beállitás és mozdulatellesés, a tarka karosszékben hátradülő lányka képén sok friss bájosság. Jó rajz, szép szinösszeválasztás. Teljesen nőies érzés, de édeskésség nélkül.

Tájkép aránylag igen kevés van a kiállításon. Feltünőbbek *Bálint* Rezsőnek Van Goghra emlékeztető képei közül egy gyümölcsfás hegyoldal s Konstantin Frida képei. A figurális képek a túlnyomóak s ennek csak örülni lehet, hiszen az utóbbi évek oly kevés figurális festményt hoztak, mert a fiatalabb festők leginkább a tájképre vetették magukat. *Tichy* Gyula zárkózottan érzékeny alakokkal benépesitett képein nemcsak direkt festői hatásokat keres, álmodozó, elzárkozó egyénisége szimbolumokat lát a mindennapi élet jelenségeiben is, mint Madonna czimü képe mutatta. Néhol ki-kiesik a praerafaelitákra emlékeztető stilusából, például a lombozatot nem stilizálja minden képén úgy át, mint alakjait.

A rajzolók között *Lénárd* Róbert rézkarczai fölényes könnyedséggel kezelt technikát és sok poétikus meglátást mutatnak. *Erdei* Viktor nagy és kevés vonalú litografiáin valami erotikus pesszimizmus ömlik el. *Kozma* Lajos Adyilustraczióin meglep a diszitő elemek gazdagsága. *Mihály* Rezső, a ki talán a kiállitók legfiatalabbika, igen nagy rajzoló készséget árul el. Még a vivódók közé tartozik, még nem találta meg teljesen a maga egyéni kifejezésmódját, de rajzai igy is értékesebbek sok kiforrott művészénél. Sok reminiszczenczia, többféle modor van még alkotásain, viszont nem egy nyoma az egyéniség bontakozásának. Ezt leginkább sikerült keramikai tárgyai mutatják.

Ennek a művészszövetségnek figyelme a nálunk meglehetősen elhanyagolt keramikai tárgyakra is kiterjed. *Kövesházi-Kalmár* Elsa, a ki egy szép kis gyermekszobrot is kiállitott, csempéket tervezett, *Gara* Arnold szép porczellánfestéseket mutat be s nehány ügyes groteszk fayenceszobrocskát.

Ne feledkezzünk meg *Tóthváradi-Kornis* Elemérné különösen kuszált technikáju, buja képzeletü, szines himzéseiről sem, mielőtt *Ács* Lipót tanárnak a Sárköz népművészetét bemutató gyüjteményébe lépünk. E gyüjtemény ismét egy tanubizonysága népművészetünk bámulatosan erős diszitő erejének. Gyönyörü himzések, babaruhák láthatók itt, de a legmeglepőbb az a képsorozat, mely 10—14 éves kislányok rajzaiból áll. Mily törvényszerüleg öröklődik át egyes vidékek diszitő hajlama nemzedékről-nemzedékre. Mily sok szinellentét és szinegyeztetés! A háttérben még ott lappang az állandó kérdés: miért hogy oly kevéssé érvényesülnek ezek az elemek képzőművészetünkben, miért nem lesznek akként alkotó elemévé a képzőművészeti megújhodásnak, mint annak idején a népköltés az irodalmi újjászületésnek talajává lett? Vagy pedig már a hatás kezdetén élünk? Vajjon ennek a kiállításnak s a többi modern törekvésü festőnknek élén, került szinei, erősen dekorativ hajlamai tudatosan vagy öntudatlanul ebbe az óriási kincsesházba nyúlnak?

Még egy dolgot akarunk kiemelni, azt hogy ez a kiállitás, mely még hozzá zsürimentesen jött létre, aránylag kevés tárgyat nyújt s ezért nem fárasztja holtra a látogatót, de mivel viszont kevés a kivetni való benne, ez a kevés több mint a sok, kusza zürzavar helyett egységes hangulatú élvezet.

Farkas Zoltán.

GYULAI PÁL EGY IFJÚKORI LEVELE.

Gyulai Pál bizalmas barátainak egyike volt Szász Károly. Mindketten erdélyi református családból származtak, igen korán kezdtek irodalmi téren munkálkodni s már serdülő ifjú korukban megismerkedtek. Gyulai három és fél évvel idősebb volt, mint Szász Károly, s mikor először találkoztak és Gyulai a nagyobb fiú szokott fenhéjázásával beszélt a kisebb diák Szász Károlylyal, sőt már kritikusi oroszlánkörmeit is mutogatta, — Szász Károlynak imponált ugyan a fiatal Gyulai éles esze és irodalmi jártassága, de kissé meg is neheztelt. Néhány esztendő mulva levelezésbe kezdtek s annak során igen erős barátság fejlődött ki köztük, a mely aztán — itt-ott irodalmi polémiák fegyvercsörgetése közt, — de mély érzéssé erősödve, igen bizalmas viszonynyá szövődve, lényegében zavartalanul tartott köztük mindvégig, mintegy 60 esztendeig, Szász Károlynak 1905 őszén bekövetkezett haláláig.

Szász Károly hagyatékában rendkivül érdekes levélgyüjtemény maradt, mert régi jó szokása volt, a hozzáérkezett levelek közül azokat, a melyek akár tárgyuknál, akár irójuk személyiségénél fogva érdekkel birtak — megőrizni.

Szász Károly maga nagy súlyt fektetett a levélirásra, igen pontosan válaszolt minden hozzá intézett levélre, s nagyon részletesen, tartalmasan irt. Gyulai azonban nem tartozott a szorgalmas levélirók közé, — és mert életpályájuk jó nagy részén át a fővárosban laktak mind a ketten, nem is fejlődött köztük nagy levelezés. Gyulaitól mindössze 52 levél van Szász Károly hagyatékában — köztük több egészen rövid, néhány soros, — egy pár csak névjegyen vagy levelezőlapon irva. A levelek elseje 1847 márczius 15-én kelt, Kolozsvárt, — az utolsó 1899 augusztus 1-én.*

E levelek közül különösen a fiatalkoriak — a mult század 40-es, 50-es éveiből — terjedelmesek, s nagyon érdekesek, — mert Gyulai nemesen érző szivének, rendkivüli értelmi erejének s tiszta erkölcsi érzésének igazi tükörképei. S nevezetes, hogy a mily kevéssé változott meg Gyulai apróbetűs irása, mely a Szász Károlyhoz intézett első levélben már eléggé jellegzetes, — s majdnem teljesen egyezik azzal az irásssal, mit Gyulai késő aggságában rovogatott — ép oly hű maradt Gyulai önmagához, ifjúkori eszményeihez, felfogásához, meggyőződéséhez — egész közéleti pályáján.

Ime, a Szász Károlyhoz 1847-ben irt levélben — mit alább egész terjedelmében közlök — már olyan kritikai vezérelvről szól, a melyet késő aggkoráig — erős jellemről téve tanuságot — mindig követett. A saját apróbb irodalmi munkáiról szólva, megemliti, hogy azok többeknek tetszettek, — neki magának azonban kételyei, aggályai vannak velök szemben, már pedig — mint irja — azt tartja fődolognak, hogy munkái őt magát elégitsék ki. Alább pedig kifejti, hogy még bizalmas barátainak irodalmi működésével szemben sem fogja baráti érzés soha elfogulttá tenni.

Ez a — merem mondani — teljes objectivitás volt Gyulainak leghatalmasabb fegyvere, a hányszor csak irodalmi csatát zudított, — s ez, legnagyobb erőssége, a mikor csak ellene támadtak. Pedig mindkét eset igen gyakori volt az ő zajos irodalmi pályáján.

A levél szószerinti szövegben itt következik:

Kolozsvár, Mart. 15-én, 1847.

Barátom Károly!

E levél s e megszólítás egyképen furcsán tetszhetik előtted. Ha ismernél, nem csodálkoznál rajtok, de minthogy csak tél-túl ismersz, fölvilágositást kell adnom. Mások mondják — s magam is hiszem — hogy én tiszteletre méltó barát lennék, ha nem volnék annyira czudar azon baráti kötelesség teljesitésében, melyet levelezésnek, kedélyes megemlékezésnek sat. szoktak nevezni. Innen van az, hogy csak elkerülhetetlen szükségben mázolok néhány sort, bár azt nagyon szeretem, ha mások rólam minden héten megemlékeznek. Hanem olykor-olykor mégis megszáll a lelkiismeret s ha jó pennám s tisztességes papirom van, neki kezdek egy-egy levélnek, s ha történetből nem ejtek bele sok mocskot, be is végzem. Tudva ezeket, úgy hiszem nem érezheted magad megsértve, hogy két leveledre — majd egy év esvén közbe — most válaszolok, s hiven osztod velem azon elvet, mi szerént mint minden költőt, úgy minden embert önmagából kell megitélni s nem *csak* a fölállitott aestheticai s moralis szabályok szerint. A mi pedig a megszólitást illeti, azon sem csodálkozhatsz, ha meggondolod, hogy te jó indulattal viseltettél hozzám, s mind ketten költők lennénk, kik között a tegeződés épen olly divat, mint az irigykedés. Mint idősebbet, engem illetett a kezdemény, el nem fogadni vagy visszautasitani azt, tőled függ.

Tavaly egy népregét küldöttél volt nekem. Nekem ez különösen azért vala kedves, hogy belőle tudám meg költőiségedet. Még akkor mindjárt megkezdek vala egy levelet, melly köszönetem s némi észrevételeket tartalmazott, de bevégzetlen maradt s tudja Isten hova lőn. Köszönetem most ujra ismétlem, de észrevételeim elhagyom... mert miután a «Szabad székely dalá»-t irtad,[1] úgy hiszem tudod mi az: népies eszméket népies kül- és belalakba önteni. E rege tartalmát regéim sorába irtam, de ha te ki akarod még egyszer dolgozni, kihuzom onnan.[2] Én ugy is nem tudom: létesithetem-e valaha kedvencz tervemet? Legalább még most sem a népies nyelv nincs úgy hatalmamban, sem a népet nem esmerem annyira, hogy e teren sikerrel működhetném. Néhány kész népregémről ugyan nem épen rosz véleménynyel vannak azok, kiknek fölolvastam, de engem nem elégitenek ki, előttem pedig ez a fődolog. Neked nem ártana e nemben dolgozni, én legalább szerencsés sikert jósolok. Nem tudom ugyan, minő fogalmaid vannak a szerkezet, elbeszélés, s a bennök rejlő alapeszme kiviteléről, de a «Székely dal»-odról itélve úgy gondolom, hogy a hangot és a külalakot el fogod találni. E müved engem igen meglepett s hogy mennyire tetsze, megitélheted onnan, hogy Krizát gondoltam irójának. Még egyszer mondom: e müved nekem inkább tetszett, mint minden mit tőled olvastam. Különösen az ügyes szerkezet, a correctség, a szabatos előadás — mert őszintén megvallva nekem úgy tetszik, hogy a többi verseidben a bőbeszédüség sok helyt rontja a hatást — olly hatással voltak reám, hogy — megengedj e bókért — szinte nem hittem azon hirnek, mely szerzőjének téged valla be. A kolozsvári literatorok különben s köztök maga Szathmári[3] is, ki különben köztünk legyen mondva, minden esze mellett a poesishez nem sokat ért — igen keveset találtak müvedben, annyira, hogy én és Lőrincz[4] véleményünkkel majdnem izolálva állottunk. Mindezekből azonban ne

* Két névjegyen irt levél kelet nélküli, s pontos idejüket megállapitani nem tudom.

[1] Szász Károly 1846-ban *Szabad székely dala* czimü versével elnyerte azt a négy arany jutalomdíjat, a Frankenburg szerkesztette *Életképek*-nél, mit Szathmáry Károly tűzött ki népies költeményre.

[2] E mondatot itt folytatni akarta Gyulai *tied* szóval kezdvén a folytatást, de kihúzta e szót, — azután pedig ezek a kihúzott szavak olvashatók: *tulajdoni jogod lévén hozzá.*

[3] Talán P. *Szathmáry* Károly, a később oly termékeny történeti elbeszélés- és regényiró, ki 1831-ben született, s akkortájban végezte tanulmányait Kolozsváron és esküdött föl (1847-ben) az erdélyi kir. tábla irnokai közé, mikor Gyulai ezt a levelet irta. Abban az időben már irogatott az Erdélyi Hiradó-ba.

[4] Valószinüleg *Lőrincz* András, erdélyi származású költő, a ki 1826-ban született, s 1848-ban, a decz. 30-iki moóri csatában elesett. Versei a Pesti Divatlap-ban, a kolozsvári Unio-zsebkönyvben, s az Életkép-ben jelentek meg.

a magyarok érdekét mindig szivvel-lélekkel pártolta és védelmezte. A mellett, a mikor csak tehette, hazajárt hazájába, hol régi, hűséges barátai voltak. Sűrűn megfordult Budapesten is, s mulatságosan beszéli el könyvében, mily kedves előzékenységgel vitte fel egyszer svábhegyi külön fogaskerekű vonatán dicső emlékű Erzsébet királyasszonyunkat, a nélkül, hogy tudta volna, kinek teszi a szivesen fogadott szolgálatot.

Utoljára tavaly járt hazájában, Pöstyénben. Szivének régi érzései erős kötelékekkel és megindító kegyelettel fűzték szülőhazájához. Új, fogadott hazáját nemes jellemű feleségéhez, Balánu Helénhez érzett «mély és áhitatos szerelme», s az emberszeretet általánosabb érzelmei kedveltették meg vele.

—*a.*

a művet. Nem tudja, hányan vannak mellette, hányan ellene. De ha egészen magára maradna is, az egy pillanatig se nyugtalanítaná, oly erős az érzése és ebből fakadó meggyőződése.

Csakhogy a szerző oly kényes témát tárgyal, hogy nagyon nehéz róla e helyen nyiltan szólni.

A czim szimbolikus, mert csak egy fiúról van szó és több leányról. Az az egy fiú, Jenő, 18 éves, a latinban és görögben kitünően érett, de a szerző föltevése szerint egyébként teljesen éretlen, illetőleg tudatlan. Ezt a fiút tehát föl kell világositani. Tengeri fürdő (a darab szinhelye) erre a czélra nem alkalmatlan hely. Fred kisasszony, 17 éves, a ki, úgy látszik, elméletileg föl van világositva, addig játszik a tűzzel, míg majdnem áldozatul esik ennek a fölvilágositó tanfolyamnak. Szerencséjére közbe

királynői allüreket ád, vagy jobban mondva, Kaméliás női vonásokat, a tüdőbaj kizárásával, mert Jolán, hála Istennek, nagyon egészséges. Első fölvonás tehát: Az oroszlán ébred, de kitünő szelidítőre talál. Ez az ügy idáig majdnem banális. Igaz, hogy ezeket a dolgokat nem igen vitték ily realisztikusan szinpadra, kivéve Párisban, bizonyos közönség mulattatására, és Németországban, részint az erkölcsjavitás, részint az igazság ürügye alatt; annál kedveltebb téma a pornografikus irodalomban, a melynek megvan a maga elég nagy közönsége. De azt az igazságot ki kell szolgáltatni Hajó Sándornak, hogy kellemes irói finomsággal tárgyalja témáját, nem czinikusan vagy bohózatosan, mint a párisiak, és nem lomhán és pedánsan, mint a németek. Valami grácziа van benne. De sajnálom, hogy

SZORGOS MUNKA. — Czenez János rajza.

SZINHÁZ.

Hajó Sándor vigjátéka: *Fiúk és lányok* a Magyar Szinházban. — **Tristan** Bernard vigjátéka: *Az ismeretlen tánczos* a Vigszinházban.

«Fiúk és lányok», *Hajó* Sándor vigjátéka, többféle okból zavarba ejt bennünket. Nagy hozsannával fogadta a sajtónak nagy része, mig a közönség elég hűvösen viselkedett, nevetett, a hol nem lett volna szabad, nem kapott egységes benyomást; e sorok irója pedig ebben az esetben a közönségnek ád igazat, sőt egyáltalán nem érti azt a nagy elragadtatást, melyet jóhiszemű és finom érzésű birálók irásában olvasott. Komolyan magába szállt, hátha valamiféle elfogultságában találná meg ennek az okát. *Akarta* beleérezni magát a szerző lelkébe, hogy valami jót találjon a műben. Nem sikerült neki. Miután igy kritikai lelkiismeretével tisztába jött, nyiltan kimondja, hogy kelletlen érzéssel, türelmetlenséggel, a leghatározottabb visszatetszéssel nézte végig

lép Jolán, a kit nem szokás családnéven szólitani és a ki a fölvilágositás terén rendkivül képesitett. Igy azután minden baj nélkül megtörténik Jenő fölvilágositása. Az ember önkénytelenül Wedekind «Tavaszi Ébredés»-ére gondol. Épenséggel nem rajongok Wedekindért és a «Tavaszi Ébredés»-ért. De el kell ismernem, hogy a tizennégy évesek tudatlanságából és ébredező nemi ösztönük vad erejéből oly drámát fakasztott, melynek egy-két jelenete szinte tragikus erővel hat. Hajó nem utánozta Wedekindet, csak az ő gondolatköréből indul és a vidámság sarka felé igyekszik. De Frednek félig raffinált, félig tudattalan kaczérkodása nem nagyon vidám, inkább a romlottság, a szemérmetlenség felé hajlik. Jenő reszkető térde, falánk szeme, lihegő beszédje még kevésbbé vidám, kiszabadulása az állatnak, mely az emberben lakozik, félelmetes, ijesztő, mint minden vad, korláttalan indulat. Jolán liberalizmusa sem kaczagtató, főleg minthogy a szerző és a szinésznő Jolánnak bizonyos

ez a téma reáragadt, mint roszindulatú baczillus, mely újabb időben szörnyen elterjedt. Mi jöhet még, ha ez a téma is majdan elkopik? Nyilván az anyagcsere tragédiái, mert komédiáit már rég fölhasználták, ha nem is épen a szinpadon. De hogy ezt merik modernizmusnak, nyugatiasságnak nevezni, mégis csodálatos. Nevezetes, hogy a közönség szemérmesebb, mint az irók. Az előadás alatt az emberek nem mernek egymásra nézni és a függöny legördülése után bámulják azokat a lelkes ifjakat, a kik oly rajongóan tapsolnak, mintha csodálatos, misztikus, boldogító Igét hallottak volna. Bámulják őket és nem tapsolnak velük. Ezt a közönséget nyilván még ki kell nevelni. Némely birálók emlitik Hajó Sándor merészségét. Miért merészség ez? Nálunk ilyenekért, hála Istennek, be nem csukják az embert, sőt a modernizmus koszorúját nyújtják neki. Kasszasiker is szokott lenni. Nagyobb bátorságnak tekintem ma ily ingereket kerülni; az embert azonnal ósdinak bélyegzik és in effigie eltemetik.

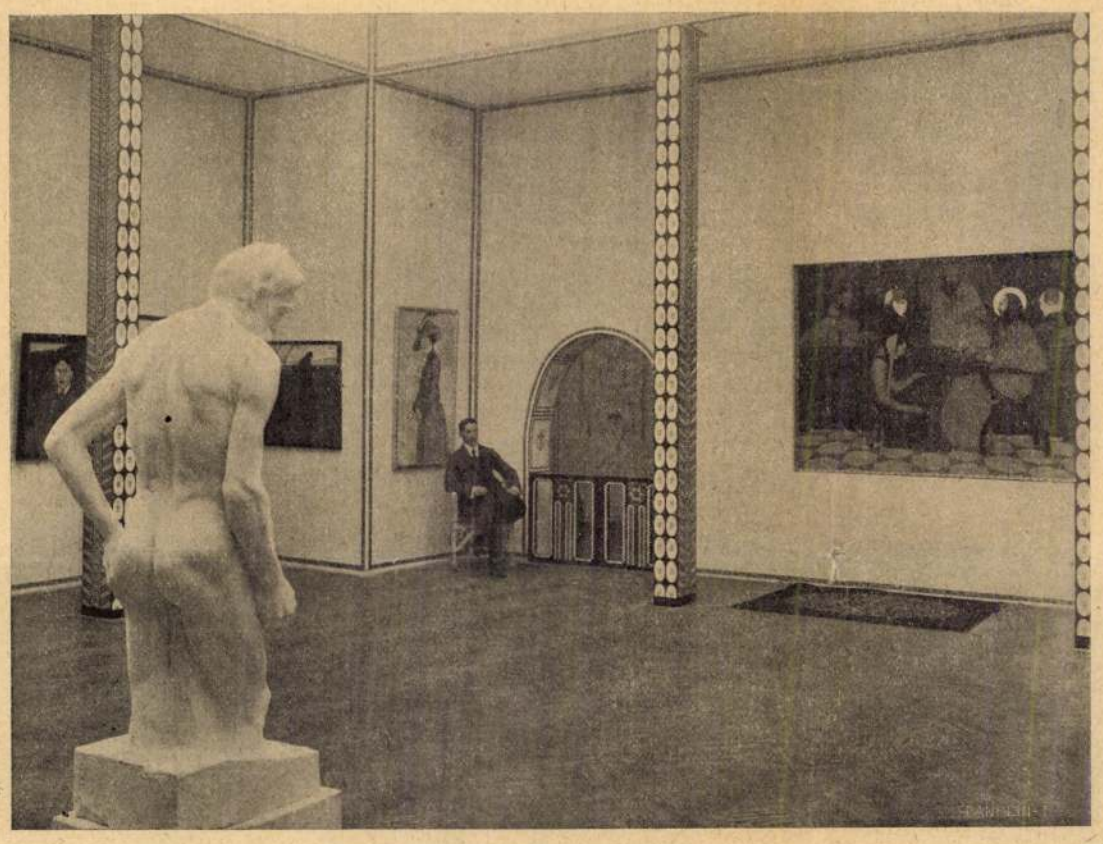

KÖZÉPTEREM, AZ ELŐTÉRBEN MOIRET ÖDÖN SZOBORMŰVE.

Drámai szempontból az első fölvonás a legjobb, világos, egységes, kerek egész. Folytatását próbáltam a fölvonásközben elképzelni, de nem találtam semmit. Mi jöjjön most? Jenő úr most már föl van világosítva, talán csak megjő az esze is, mely egy időre elvándorolt? Őszintén mondva, a legroszabbtól féltem: az első fölvonásban egy tapasztalt nő elcsábított egy tapasztalatlan ifjút, a másik talán a pendant-t hozza, egy tapasztalt öreg elcsábítja a tapasztalatlan ifjú leányt, Fredet. Ezután csak egy jöhet még, tapasztalatlan ifjú és leány kölcsönösen elcsábitják egymást, de körülbelül ezt irta meg Wedekind. És hol marad a vigjáték, a mely az első fölvonásban oly kevéssé vig volt? A második fölvonásban Fred, a ki különben mindent tud, a mi történt, fölvilágosítja Jenőt, hogy az a Jolán közönséges kurtizán, a mint a darabban mondják. Valóban, megérkezett Jolán barátja a fürdőhelyre, Gácsnak hivják. De mit tud Jenő igazi vagy nem igazi kurtizánokról? Jenő úr ismét szerencsétlen. Jolánt megveti, Fredhez nem mer nyúlni, csak egy aggszűz van még a szinpadon, ennek adja oda azokat a vizi liliomokat, melyeket ép most élete veszélyeztetésével hozott volt — Jolánnak. Végre tehát megvan a vigjáték, kár, hogy csak egy pillanatig tart. Mert a folytatás ismét nem nagyon vidám. Jolán annyira beleszeretett Jenőjébe (lásd Kaméliás hölgy), hogy miatta szakit Gács bácsival, visszautasítja annak komolyan felajánlott kezét és egészen Jenőé akar lenni, a ki azonban még mindig nem akar tudni róla. Akkor Jolán nagy beszédet mond Jenőnek, illetőleg nekünk, mert Jenőnek egészen más gondjai vannak, t. i. kifejti a tisztaságnak meglehetősen új elméletét, melyet azzal végez, hogy most már ő nem más Jenő számára sem, mint közönséges kurtizán, mire Jenő sürgősen nagyobb pénzösszeget kér, jobban mondva elragad anyjától és utána rohan Jolánnak. Függöny. De akkor mit jelent Jolán tanitása, discours-ja? A befejezés valóban komikus, scurrilis, de Jolán magatartása egy perczczel előbb grandiozus akart lenni. Itt a szerző egészen elvesztette az érzés fonalát. Jenő félelmetes volt, most nevetséges tacskó; Jolán nagyszerű volt, nemes érzéssel teli, most senki; mit akar a szerző? Nevessünk, de hiszen Jolánon sirnunk kell? Sirjunk? De az a Jenő mégsem komoly alak a fölvilágositás után. Fredre se tudunk rimet. Ilyenek a mai fiatal leányok? Isten ments! Akkor ki kell vándorolni. Miért kérte Gács bácsi ép most feleségül Jolánt? A ki tudja, jelentkezzék!

Se egységes érzés nincs a II. és III. felvonásban (azért nem tudta a közönség, mikor nevessen, mikor reszkessen), se egyetlen egy

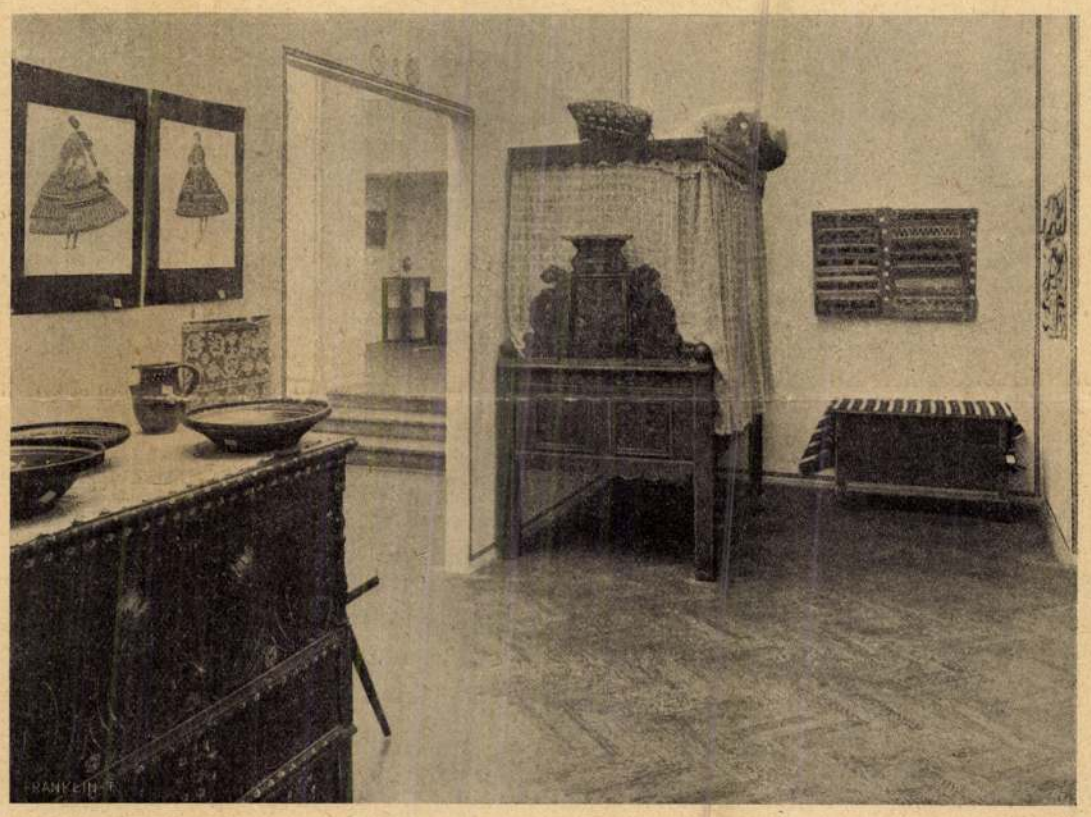

SÁRKÖZI PARASZTSZOBA. (Ács Lipót tanár gyüjtése.)

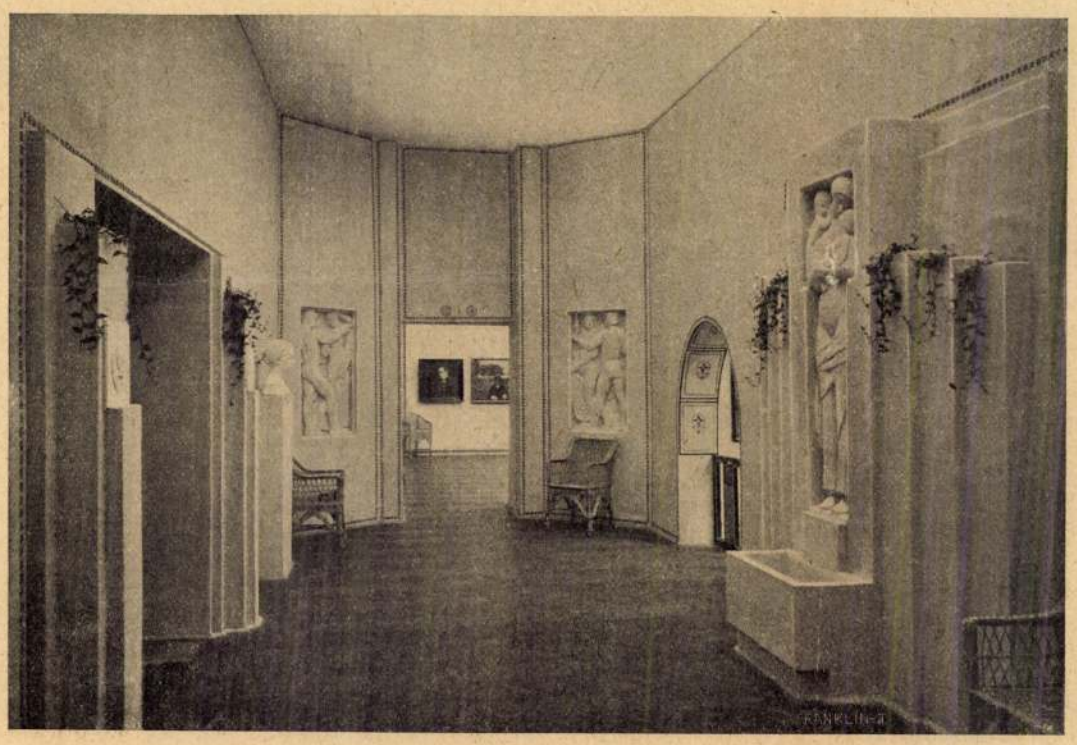

ELŐCSARNOK MOIRET ÖDÖN SZOBORMŰVEIVEL.

A «KÉVE» KIÁLLÍTÁSA A NEMZETI SZALONBAN.

alakját nem látta igazán a költő. Jenőből élete kritikus pontján állatot csinált, de nem tudta vissza emberiesíteni. Jolánra nagyon szép érzelmi ruhát adott, de itt a ruha nem teszi az embert. Gács bácsi igazán a tiszta nonsens. Fred még a legjobb, annak a formálásában a szerző művészi érzése nyilvánul, de drámai tekintetben ez az alak is non valeur. A darabban nincsenek élő alakok, csak egyetlen egy szituáczió van, a melynek kifejlése után nincsen igazi mondanivalója a szerzőnek. Az Úristen Sódom és Gomorhának kegyelmet akart adni, ha egy pár becsületes ember akad benne. Én a szerzőt néhány művészi vonásáért örömmel fölmentem. De a darabot el kell itélnem. Ez a darab a szerző nagy tévedése, melyet, azt hiszem, jóvá tud tenni, ha a maga érzésére hallgat.

Az előadás minden dicséretre méltó. Főleg *Törs* Jenő volt igaz és egységes, a meddig lehetett. *Gombaszögi* k. a. nobilis és érzelmes volt, igazi Kamiliás hölgy, de egészséges, csak mint szónok és conférencière nem tudta, mikép viselkedjék. Mentségére szolgáljon, hogy azt senki meg nem mondhatta neki. Fred szerepében *Váradi* Ilike igen jó volt, de kérünk természetes beszédet.

Nem hiszem, hogy a Vigszinház *Tristan* Bernard «Ismeretlen tánczos»-át meg fogja

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Szablya Frischauf Ferenc festő- és iparművész (1876–1962).

NÉPSZABADSÁG
1984 JUL 13

NÉPSZABADSÁG 7

1021

„Alkotóközösség" a századelőn

A Kéve művészegyesület kiállítása a Kecskeméti Galériában

Ez bizony mind valószínűbben gazdasági vállalkozásnak látszik. És praktikusan családi alapításnak. A poétikus *Kéve* néven bejegyzett művésztársulat elnöke *Szablya Frischauf Ferenc* festő, titkára az öccse, *Szablya János* Ganz-gyári tisztviselő, az első, 1908-as kiállítás katalógusát és plakátját *Lohwag Ernesztin* tervezi, polgári nevén Szablya Frischauf Ferencné, s a tárlatok oszlopos tagja *Konstantin Frida*, született Lohwag, az anyakönyv szerint Szablya Jánosné. Az egyesület Szablya Frischauf kilencszázháromban megnyílt budapesti magániskolájából nőtt ki 1907. április 27-én, nemcsak felfogásban, színvonalban is igen különböző hallitókat mutatott be —, mint az efféle vállalkozásoknál általában, gyenge igyekvők, szorgalmas középszerűek elegyedtek az igazi tehetségekkel és a tehetséges művekkel.

Mihály Rezsőről bizony az első tollvonás elárulja, hogy halvány rajzbiztonságú, spekulatív Beardsley-utánzó a Duna partján, jó tíz évvel a zseniális angol halála után, a *Remsey testvérek* szociális borzongása festőileg nyers, naiv, kiérleletlen. A *Tichy Gyula Királyasszony néném* képéről meg éppen a mostani történelmi elégtételszándékok bizonyítják, hogy zavaróan amatőr kompozíció Kőrösfői-Kriesch Zách Klára-tábláihoz képest is, pedig az utóbbiak sem feltétlenül nemzeti remekművek.

Mindez igaz, és folytatható is. A *Kecskeméti Galéria* nagytermében mégsem száraz filológiai feladatot teljesít a Kéve-kiállítás, a Cifrapalotában üdítően érdekes gyűjtemény látható ezen a nyáron. S még csak nem is csupán a finom helyszín teszi. Márkus Géza méltóképp restaurált művének van ugyan szerepe a hangulatban, nem mindennapi lehetőség, hogy dús eozin-csempék vezessék a szemet a falon, ott, ahová történetesen nem kerültek század eleji művek, s hogy domború-színes párvadiszítmények, fodros üveglámpák és gipszornamensek alatt legyen látható egy szecessziós vállalkozás összegyűjtött műtárgyanyaga. A műtárgysorozat azonban önmagában is izgalmas, tanulságos és sok részében töredékesen is gyönyörködtető. Mihály Rezső gobelin faliszőnyege például egyedül is feledtetné a grafikák soványságát, s különösen feledteti a bemutatott együttesben, *Kozma Lajos*-bútorok és -lámpa, egy dekoratív *Tichy Kálmán*-akvarell meg egy *Kövesházi Kalmár*-majolika társaságában. Tichy Gyula kiagyalt tollrajzvonalai és -ötletei is értelmet és funkciót kapnak azokon a könyvcímlapokon, amelyeket szintén kiállítottak egy előkelően bizarr, keskeny Kozma-üvegesszekrényben, együtt a sok között Kozma irigylésre valóan elegáns tizenegyes újságíró-almanachjával s *Gara Arnold* Ady-, Székely Aladár- és Kaffka Margit-tipográfiáival.

Az előbb említett úriszoba-töredéknél, meg a Kozma-szekrény-költeménybe elhelyezett könyvművészeti sorozatnál több együttes bemutatására a mostani kiállításnak már sajnos nem futotta, de ezek, meg a környezetbe nem állított fragmentumok így is felidézik a Kéve nagy lehetőségeit, azt az elévülhetetlen történeti-művészettörténeti elsőséget, amelyet napjainkra jobbára csak a szövegforrások, s néhány elhasznált minőségű fotó őrizett meg. A festőiskolából kinőtt Kéve ugyanis összművészeti eredményekre törekedett, s az építészettől a tipográfiáig terjedő érdeklődését és ajánlatait — ez volt a nagy újítása — mai szóval komplexnek mondható kiállításokon mutatta be esztendőről esztendőre. Azaz: a Kéve nemcsak *teljes művészeti környezetben* gondolkodott — ilyen művészeink, művészcsoportosulásaink voltak még a századelőn —, abban is *gondolkodtatott*. Építészekkel, belsőépítészekkel terveztetett kiállításokat, benne pihenősarkot kanapétól az alkóv-falmintáig, kabinetképtől a virágcsokorig, s rendesen az egész kiállítási helyiséget átalakította az évenkénti tárlataira, a Nemzeti Szalont is, ha a lehetőségei úgy hozták, az első világháború előtti Bécs vagy München kiállítócsarnokait is.

Tichy Gyula grafikája a Kéve 1913-as kiállításának plakátján — és a mostani emlékkiállításán.

Ebben számunkra már nem az a fontos, amin a kortárs kritika okkal lelkesült fel, hogy tudniillik a Kéve bemutatói 1908-tól forradalmasították az addig pedánsan lélektelen, képnagysági rendben és szimmetriában megcsontosodott hazai kiállítási szokványokat. Hanem az, amit ezzel az új tárlatrendezéssel elérni akartak. A Kéve-kiállítások ugyanis — ha jól olvassuk ki a művekből, a leírásokból, dokumentumokból és az eredményekből — korrekten színvonalas ajánlatok, művészi gonddal válogatott korszerű életmódminták voltak. Javaslatok polgári környezetkultúrára az alakuló magyar polgárságnak. Az ilyen vállalkozásnak azután igazán nem kell röstellnie azt, ami a Kévére nézvést egyébként is eléggé hiányos művészettörténetből csak nehezen derül ki, hogy tudniillik a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Egyesülete (ez volt a Kéve hosszabb, nem használt, el is feledett neve) bizony művészeti-gazdasági vállalkozásként működött. Ha komolyan vette a munkáját, nem is működhetett volna másként, hiszen lényegében kereskedelmi ajánlatokat tett egy modernizálódó ország kereskedelemmel foglalkozó közönségének. Nincs rá adat, hogy a Kéve tagjai a polgárrá váló századeleji ország még mindig feudális államának mecénás-kegyeire számítottak volna, fénykorukban nem is kaptak municipiális, egyházi vagy kormánymegrendelést, mint más szecessziós érdekszövetségek. A Kéve modern otthonkultúrát hirdetett, ha úgy tetszik, kívánt piacra dobni —; a művek és a korabeli reakciók szerint a középpolgárságnak.

Német, és kivált osztrák gondolkodásmódot meghonosító komplex munkájában aztán megtalálta a helyét a szolíd-szecessziós tusrajz, az akkoriban nem sok figyelemre méltatott rézkarc, a bizarr-archaizáló ékszer szekrényke a már ekkor nagyra törő, s kiválót alkotó Kozma-bútorművészet, vagy a mai szemmel is maradandónak tetsző festészeti és szobrászmunkák társaságában. Együtt alkottak ezek a tárgyak szolid — a szó eredeti, szilárdat, biztosat jelentő értelmében szolid — kínálatot egy polgári közönség kielégítésére és megteremtésére. S bár a nagy reformévtized, a világháborúig felfelé ívelő kor haladó kritikája eleinte épp a hagyományos festői-szobrászi műfajok teljesítményét üdvözölte a Kéve teljesítményében, Fülep Lajos, Bölöni György, a Nyugat-kritikusok méltató lelkesedését aligha csak ezek a teljesítmények magyarázzák. Szablya Frischhauf Ferenc jó festőnek bizonyul Kecskeméten is, a fiatalon meghalt, alig ismert *Göröncsér Gundel János* meglepetés, az ifjú *Benkhardt Ágost* huszonévesen is érett művész volt már, s *Dénes Valéria* Kéve-indulása figyelemre méltó. A jó képek azonban *Simai Imre* markáns szobraival, *Kövesházi Kalmár Elza* különös plasztikájával, *Bokros Birmannal* és a rendkívül nemes kisplasztikus *Zutt Adolf Richarddal* együtt sem magyarázzák meg a Kéve igazi jelentőségét.

Sokkal többet tudnánk meg erről például a Kéve tipográfiai-grafikai terméséből, ha a nyomtatványok nem volnának — érthetően, de sajnálatosan — üveg alatt, s ha ezt a munkásságukat a szaktörténet már feldolgozta volna. Sejlik, hogy az 1912-től évenként megjelent *Kéve Könyve*, meg a grafikus Kéve-tagok könyvgrafikája sokkal mélyebb nyomot hagyott például a magyar könyvművészetben, mint amennyire számon tartjuk. — *Székely Aladár fényképei. Írók, művészek. Ady Endre és Ignotus előszavával* — a Gara Arnold-gyűjtemény egyetlen példája is jelképezhetné a közösséget, amelyet itt a fél Nyugat-nemzedék első kiadásai bizonyítanak Gara-, *Haranghy Jenő*- és Kozma-tipográfiával a karcsú, üveges-faragott Kozma-szekrényben.

A Kéve és a második reformnemzedék összetartozását a későbbi közös sors is bizonyítja. Mert nyilvánvaló, hogy ha ez a tipikus polgárművész vállallkozás az európaivá váló magyar évtized képződménye, el is kellett satnyulnia a kor erőszakos lezárásával, de legkésőbb a forradalmak bukásával. A stílusban és minőségben sokféle vállalkozásában egységes társulás egy kicsit a mostanában némi eufémizmussal alkotó közösségeknek nevezett újabb hazai vállalkozások nemes elődje volt (bárcsak a mai alkotóközösségek produkálnának érdekegységen kívül közös szellemet, évkönyvet minél hamarabb), s tulajdonképpen bő fél évszázadig nem volt folytatása. A Kéve, mint művészszervezet 1947-ig egzisztált, de jogosan zárja le az eddig alig ismert históriát 1920-szal a kiállítást rendező *Plesznivy Edit* és *Kiss Horváth László* Kecskeméten: a Kéve, mint vállalkozás, 1920 után nem működött. Nem működhetett egy tipikusan polgári képződmény egy erőszakosan refeudalizált magyar kultúrában, noha az idő és az ízlésváltozás törvényei szerint tulajdonképpen ekkorra kellett volna elhatolnia a magyar polgárlétig, s aztán a magyar kispolgárlétig is.

A Kéve művészei azonban ekkortól legfeljebb magános munkát végeztek egy megfélemlített és megzavart töredékpolgáriság szolgálatában. A szakmai hatásuk tovább élt, többen művészetoktatók lettek. Szablya Frischauf éppen az Iparművészeti Iskola igazgatója, de munkáját éppoly ellentmondásosan kellett folytatnia, mint közülük a legnagyobbnak, Kozma Lajosnak. Nem is olyan merész és kort előző törekvésük elhalt, mielőtt kiteljesedett volna. E századi modern otthonkultúránk torzóemléke ez a vonzó, tanulságos kecskeméti rekonstrukció.

Rózsa Gyula

HÍRE

Kende Béla kitüntetése

Az Elnöki Tanács több mint négy évtizedes kiemelkedő társadalmi, közéleti tevékenységének elismeréséül 70. születésnapja alkalmából Kende Béla nyugállományú ezredest a Szocialista Magyarországért Érdemrenddel tüntette ki. A kitüntetést tegnap Csémi Károly vezérezredes, honvédelmi minisztériumi államtitkár adta át.

*

Szerkesztőségi kollektívánknak külön öröm e hír, mivel Kende Béla kerek 12 éve segíti társadalmi munkásként lapunk levelezési rovatának tevékenységét. Gazdag élettapasztalatának, lelkiismeretes és pontos munkájának eredményeként sok olvasónk ügyes-bajos dolgában tudtunk eredménnyel eljárni.

Születésnapja alkalmából jó erőt, egészséget, még sok aktív esztendőt kívánunk neki.

ÜDVÖZLŐ TÁVIRAT. Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke és Apró Antal, az országgyűlés elnöke táviratban köszöntötte Szufanuvongot, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság és a legfelsőbb népi gyűlés elnökét 75. születésnapja alkalmából.

A LENGYEL ÁLLAMTANÁCS a Lengyel Népköztársaság Szolgálatáért Érdemrend parancsnoki fokozatát adományozta Garamvölgyi Józsefnek, hazánk varsói nagykövetének a magyar és a lengyel nép, a két állam, az MSZMP és a LEMP testvéri barátságának és együttműködésének elmélyítésében szerzett érdemeiért, állomáshelyéről való hazatérése alkalmából. A kitüntetést csütörtökön Stefan Olszowski, a LEMP PB tagja, külügyminiszter adta át.

JAVULT A VASÚT MUNKAERŐHELYZETE az ösztönző bérszabályozás révén — állapították meg a Közlekedési Minisztérium és az ágazati szakszervezetek képviselői a tegnapi tanácskozásukon.

Balatoni pavilonterv-pályázat

A balatoni üdülőterületek ellátásához új módszereket keresnek — pályázat útján — az érintett megyei tanácsok, minisztériumok és a Balatoni Intéző Bizottság. A pályázóknak komplex kereskedelmi, vendéglátó- és egyéb szolgáltató jellegű paviloncsoportokat kell tervezniük. A pályázati kiírást már átvehetik az érdeklődők az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztériumban, s a kész terveket legkésőbb október 1-ig kell elküldeni a Balatoni Intéző Bizottságnak. A legjobb munkák díjazására és a tervek megvásárlására 600 ezer forintot irányoztak elő. A bíráló bizottság október végéig hirdet eredményt.

Kettős gyilkosság Geszteréden

Budinszki Tibor 24 éves kazánfűtő, geszterédi lakos édesapja lakásán több késszúrással megölte nagyanyját, a 72 éves *Budinszki Mihálynét*, valamint édesapját, a 48 éves *Budinszki Mihályt*. Tettének elkövetése után jelentkezett a legközelebbi rendőri szervnél. A Szabolcs-Szatmár megyei Rendőr-főkapitányság előzetes letartóztatásba helyezte Budinszki Tibort, és szakértők bevonásával folytatja a bűnügy vizsgálatát. (MTI)

A NYÁRI ÖNKÉNTES ifjúsági diáktáborok szemléjével megkezdte tevékenységét a július elsején megalakult Országos Munkavédelmi Főfelügyelőség Szolnok megyei általános emberei ezekben a napokban sorra járják a megye táborait, ellenőrzik, miképpen gondoskodnak a fiatalok munka- és egészségügyi védelméről.

SZÉKESFEHÉRVÁR AD OTTHONT augusztus 14. és 16. között az országos biológusnapok eseményeinek; a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat biológiai választmánya és Fejér megyei szervezete által rendezett tanácskozássorozatot a fehérvári Technika Házában nyitják meg.

A SEMMELWEIS Orvostudományi Egyetem II-es belklinikájának, neurológiai és sebészeti klinikájának több szakorvosa az NSZK-beli freiburgi Albert-Ludwig és a heidelbergi Ruprecht-Karl egyetemre utazik tapasztalatcserére a következő hetekben. A szív- és érrendszeri betegségek megelőzését és gyógyítását előmozdító elméleti és klinikai kutatásaik tapasztalatait vizsgálják.

BALETTÉ DOLGOZTA ÁT Bartók Béla operáját, A kékszakállú herceg várát P. Bausch nyugatnémet koreográfusnő a wuppertali balettegyüttes számára. Az új balettel a társulat a napokban New Yorkban mutatkozott be.

PÁRATLAN LÁTVÁNYT nyújt ezekben a napokban a hortobágyi halastavaknál a puszta ritka kanalasgémeinek tömeges feltűnése. A csaknem ötezer hektár vízfelületű tógazdaságban megkezdődött a nyári halászat, s a termés betakarítását nagy csapatokba verődve kísérik ezek a szép madarak.

A YORKI SZÉKESEGYHÁZ ismét megnyitotta kapuit a nagyközönség előtt. A középkori katedrálisban a hét elején tűzvész támadt, és a lángokban páratlan szépségű műalkotások pusztultak el. A károkat több millió dollárra becsülik.

AZ ÉV ELSŐ FELÉBEN a vasiparban a létszám csökkenése mérséklődött, de ma még nem lehet megállapítani, hogy ez az irányzat mennyire lesz tartós. Ezt állapították meg a vasasszakszervezet csütörtöki elnökségi ülésén, amelyen összegezték a 24 nagyvállalatnál végzett felmérést, s megvizsgálták a kohászat, a gépipar és a villamosenergia-ipar munkaerőhelyzetét.

ÚJABB 81 BÁNYÁSZ holttestét hozták felszínre csütörtökön abból az észak-tajvani bányából, ahol kedden tűz következtében több mint száz ember rekedt kétezer méteres mélységben. Csak 22 bányászt sikerült élve kimenteni. A katasztrófának több mint száz halálos áldozata van.

MOST JELENT MEG: Elektronikus műszerek. Szerk. Kiss Ernő. — Matos Attila: Tüzeléstechnikai és kéményseprő-ipari zsebkönyv. — Zoran Perisic: A filmtrükk. — Barkuti Jenő: Lemezszabási példatár. Ipari szakkönyvtár. — Ludwig Arnold: Sztochasztikus differenciálegyenletek. Elmélet és alkalmazás (Műszaki). — Nagy László: A „bibliás őrálló" fejedelem. I. Rákóczi György a magyar históriában. Nemzet és emlékezet. — Sárándi József: Útszéli történetek. — Puszta Zoltán: Kalódó bábuk (Magvető).

SZOPORI JÁNOS, a Szocialista Hazáért Érdemrend kitüntetettje, aki 1934 óta volt a párt tagja, 84 éves korában elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása július 17-én, kedd délután három órakor lesz a Farkasréti temetőben. — *Az MSZMP XI. kerületi Bizottsága; a Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szakszervezete.*

A TERMELÉS BIZTONSÁGÁNAK javítása, a környezet védelme és a tárolási, szállítási veszteségek csökkentése érdekében műtrágyatárházhálózatot hoznak létre a Zala megyei mezőgazdasági üzemek. Négy nagy befogadóképességű raktárt építenek, az első Lentiben már elkészült.

SIÓ-HÍD ÉPÍTÉSÉT kezdték meg Szekszárdnál, közvetlenül a régi mellett. A 81 méter hosszú, tíz és fél méter széles híd a terv szerint a jövő év őszére készül el. A két forgalmi sáv mellett mindkét oldalán járdát is kiképeznek. A beruházási költség 40 millió forint.

NAGY SZERENCSE érte csütörtök hajnalban Balogh István autóbuszvezetőt, a tatabányai Jószerencsét horgászegyesület tagját. A bánhidai erőmű tavából egy 39 kilós, 174 centiméteres harcsát fogott ki. Csalinak kenyérhéjat tűzött a horogra, a 35-ös francia zsinórral mindössze 25 percig tartott a fárasztás.

AMERIKAI KÓRUS VENDÉGSZEREPELT tegnap Sárváron. Az Illinois állambeli Harper College Choir énekegyüttes a Nádasdy-vár dísztermében lépett fel. A vegyeskar holnap Szombathelyen mutatkozik be.

TÖBB MINT SZÁZMILLIÓ forintos költséggel négyhajós forgalmi telepet épít a város trolibuszainak a Szegedi Közlekedési Vállalat.

A FRANCIA BÚTORTERVEZÉS legújabb irányzatait szemléltető kiállítás nyílt meg tegnap a Fényes Adolf Teremben. A bemutató július 29-ig tekinthető meg.

Hátba szúrta élettársát

Pálinkás György 57 éves segédmunkás, büntetett előéletű budapesti lakos szóváltás közben lakásán hátba szúrta élettársát, a 35 éves *Siklós Tibornét*. Az asszony a helyszínen meghalt. Pálinkást a rendőrség őrizetbe vette, és eljárást indított ellene. (MTI)

A budapesti színházak mai műsora

Mátyás-templom: Andreas Rothkopf orgonaestje (8). **Pesti Vigadó:** Operettműsor (8). **Körszínház:** Szépasszonyok egy gazdag názban (fél 8). **Hild-udvar:** Szeretem a feleségem (a Vidám Színpad előadása, fél 9). **Margitszigeti Színpad:** Az igazság pillanata (9). **Budai Parkszínpad:** A Török Állami Népi Együttes műsora (8). **Városmajori Színpad:** Uraim, csak egymás után (8). **Hilton Szálló:** A

KÖZLEMÉNYEK

KEMPINGCIKK-ÁRUSÍTÁS. Az Ezermester Úttörő és Ifjúsági Kereskedelmi Vállalat ma és holnap kempingcikkeket árusít a XI. kerületben, a kelenföldi szabadidőközpont Tétényi úti oldalán. Tízféle 2—4 személyes sátrat, szélfovas-vitorlákat, kemping-gázfőzőket kínálnak a vásárlóknak. Az ideiglenes kempingcikküzlet mindkét napon reggel 9-től délután öt óráig várja a vásárlókat.

A MAGYAR MUNKÁSMOZGALMI MÚZEUM igazgatósága közli, hogy a múzeum fotóarchívumában, valamint könyvtári és adattári osztályán a kutatószolgálat július 16-tól augusztus 31-ig szünetel.

BARTHA ÁGNES ötvösművész kiállítása ma nyílik meg a Budavári Iparművészeti Boltban. A tárlat július 21-ig látogatható.

Meleg marad az idő

1984. július 12., csütörtök, 13 óra.

A legutóbbi napokban Dél- és Közép-Európát déli felől érkező, meleg, száraz, afrikai eredetű levegő árasztotta el. Ezeken a területeken jobbára napos, igen meleg az idő. A hőmérséklet csúcsértéke 10 fokkal haladja meg a sokéves átlagot. Kontinensünk nyugati és északi részén változékony az idő, helyenként esik az eső. A következő időszakban a Kárpát-medencét is nyugat felől közeledő, mindjobban gyengülő időjárási front éri el. Ennek hatását inkább csak a Dunántúl északnyugati részén lehet érezni, ahol időnkénti felhősödés és elszórtan zápor, zivatar is előfordulhat.

Hazánkban csütörtökön a sokórás napsütés hatására délutánra általában 32—36 fokra melegedett fel a levegő.

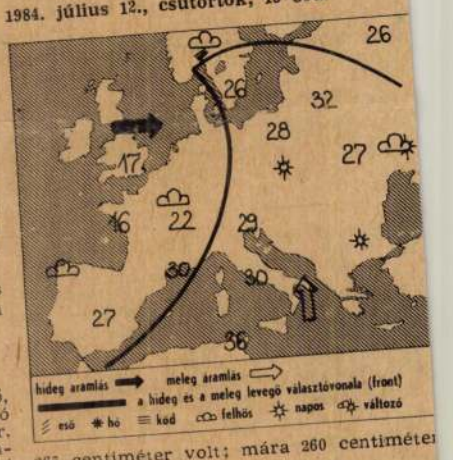

Előrejelzés ma estig:

Folytatódik a túlnyomóan napos idő, csupán északnyugaton, nyugaton várható időnként felhősödés. Elszórtan zápor, zivatar is előfordulhat. Főként a Dunántúlon időnként megerősödik a délnyugati szél. A hőmérséklet délutánra 31—36 fok között alakul.

A Duna vízállása tegnap Budapestnél 265 centiméter volt; mára 260 centiméter várható.

A Balaton vizének hőmérséklete tegnap délben Siófoknál 21 fok volt.

 1909. II. 8. n.

A Kévé második kiállítása. fordító

Bíró Henrik

B. H. ÚR ARCKÉPE

SZABLYA-FRISCHAUF FERENC

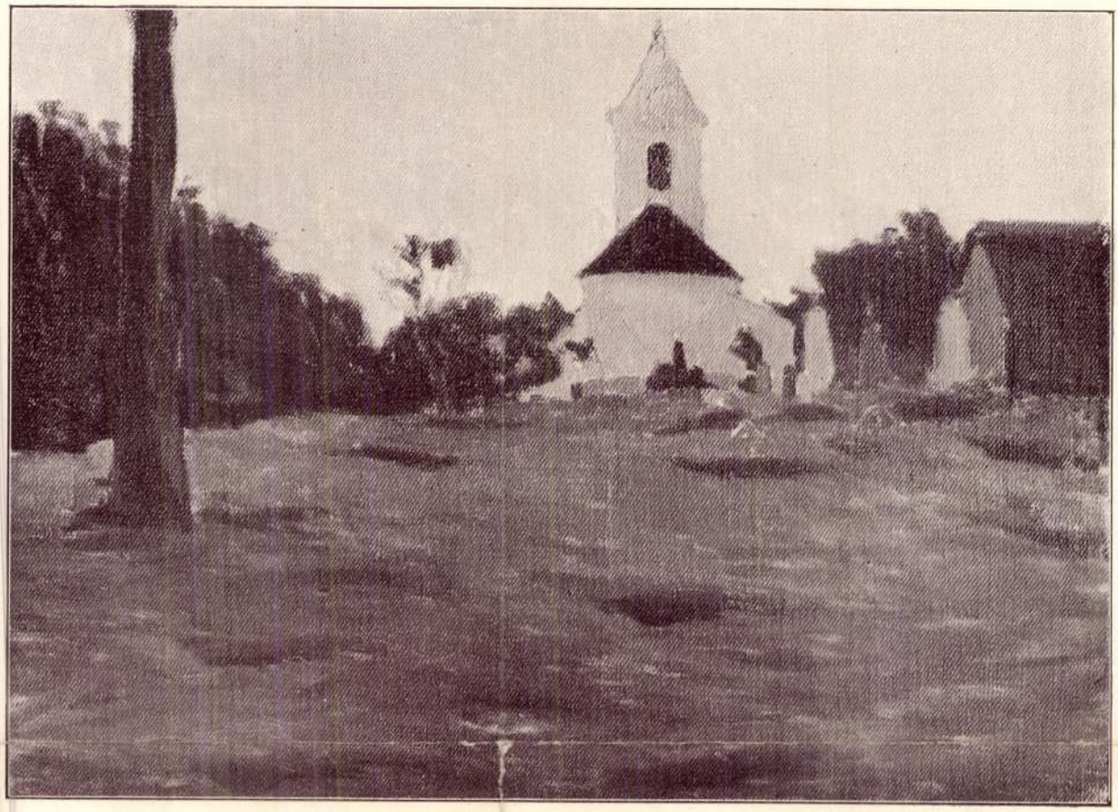

ALKONY

SZABLYA-FRISCHAUF FERENC

Szablya Frischauf Ferenc

A VISSZATÉRT BÁCSKA EGYHÁZKORMÁNYZATÁNAK ÁTVÉTELE. A kalocsai főegyházmegyének 20 évig elszakitott déli része, a Bácska, mint ismeretes, az Apostoli Szentszék rendelkezésére junius 1-én visszakerült egyházi főpásztorának, a kalocsai és bácsi érseknek: gróf Zichy Gyulának főpásztori joghatósága alá. A főegyházmegye bácskai részének átvételére a mult héten megjelent Szabadkán dr. Kujáni Ferenc kalocsai érseki irodalgazgató és dr. Tantos Gyula főszékesegyházi kanonok. Előbbi a Szabadkán működött püspöki aula ügyrendjét, utóbbi pedig az egyházi vagyon kezelését vizsgálta felül. Most már rövidesen Kalocsára szállitják az összes iratokat és a szabadkai püspöki, illetve apostoli kormányzói aula ezzel véglegesen beolvad a kalocsai főegyházmegye érseki irodájába.

A hercegprimás vasárnap Pannonhalmán papszentelést végez. Dr. *Serédi* Jusztinián biboros hercegprimás e hét végén Pannonhalmára utazik, ahol vasárnap, junius 22-én az ottani főmonostori székesegyházban áldozópapokká szenteli a Szent Benedek-rend végzett teológusait. A biboros főpásztor fogadására nagyban készül a főmonostor minden tagja.

A NAGYATÁDI KATOLIKUS DOLGOZÓ LEÁNYOK EGYESÜLETE junius 15-én tartotta tagavatását és zászlószentelését. Zászlóanya gróf Somssich Mária Terézia volt. A szentelést követő diszgyülésen 500 hallgató előtt a zászlóanya, P. Hajnal Zenó plebános, Holló Rózsa budapesti központi titkár és a csoport vezetője, Veress Dezsőné beszéltek. A csoport tagjai Szévald Mihályné Májusfa-táncát és szórakoztató műsorszámokat adtak elő.

Felvétel a Szervita-Rendbe. Azok az ifjak, akik a Mária Szolgái rendjébe óhajtanak lépni s életüket lelkipásztorkodásra szentelni, felszerelt kérvényeiket junius végéig adják be a Rend Tartományfőnökségének (Budapest, IV., Szervita-tér 6.). Kérvényhez mellékelni kell a keresztlevelet, bérmalevelet, a hittanár ajánlólevelét, félévi értsitőt a VIII. osztályról, vagy érettségi bizonyitványt, szülők házasságlevelét, szülők nyilatkozatát, melyben kijelentik, hogy a jövőben semmi anyagi támogatást nem várnak. Azok az ifjak, akik a gimnázium VIII. osztályát még nem végezték el, tanulmányaikat a rend kötelékében tovább folytathatják. A Rend segitő testvérei közé felvételért csak olyanok folyamodhatnak, akik 30. életévüket még nem töltötték be s akik jártasak a gazdasági ipari munkákban.

Hálaadó zarándoklat Csatkára a Délvidék visszatéréséért. A Szervita-atyák julius 5-én és 6-án hálaadó zarándoklatot vezetnek a Délvidék visszatéréséért Hazánk Patrónájának csodás kegyhelyére, a Bakony rengetegei közé ékelt kies fekvésü Csatka-Szentkutra, mely kegyelemhelyet a mult évben dr. Czapik Gyula veszprémi megyéspüspök a Szervita-rendnek adta. Indulás: elsőosztályu autobuszokkal Budapest-Szervita-térről 1941 julius 5-én délután 1 órakor. Visszaérkezés vasár-

SZINHÁZ - MŰVÉSZET

Az Iparművészeti Iskola hatvan éves

Idén ünnepli az Országos m. kir. Iparművészeti Iskola fennállásának hatvanadik életévét. Egykor szerény keretek között indult a hazai iparművészeti oktatás, melyet báró *Eötvös* József elgondolásai alapján és *Keleti* Gusztáv, a kiváló művész és mükritikus szorgalmazására *Trefort* Ágoston valósitott meg. Az elmult hatvan esztendő alatt a kezdeti idők egyetlen szakosztálya hatalmas intézménnyé bővült. Az iskola igazgatói egytől-egyig áldozatos munkát végeztek. Első igazgatója *Keleti* Gusztáv után *Fittler* Kamillnak jutott a szerep, hogy a szecessziós korszak művészetét a korszerü és modern stilusok felé vezesse át. Utána dr. *Czakó* Elemér, *Nadler* Róbert, *Gróh* István, *Simay* Imre és *Helbing* Ferenc vállalták a komoly feladatot. A *Szablya-Frischauf* Ferenc igazgatása mellett működő iskola figyelme az iparművészet minden ágára kiterjed és teljes felkészültséggel, komoly hivatásérzettel neveli a már sok sikert aratott fiatal magyar iparművészgárdát. A reneszansz művészethez hasonlóan a „műhelyen át a művészetig" jelszót igyekszik megvalósitani minden ténykedésével; kiváló művésznemzedéket nevel, de az elméleti felkészültségen tul elsőrendüen nagy sulyt helyez a gyakorlati vagy technikai tudásra is.

A jubiláris kiállitást kedden délelőtt *Hóman* Bálint képviseletében *Fáy* István államtitkár nyitotta meg. A megjelent előkelőségeket az intézet igazgatója üdvözölte. Beszédében elsősorban rámutatott arra, hogy bár az iparművészet alkalmazott művészet s igy működésében követnie kell a mindennapi élet szükségleteit, az iskola tulajdonképpeni feladata mégis az önzetlen művészképzés.

Az igazgató üdvözlő szavaira *Fáy* István államtitkár válaszolt, majd a megjelent nagyszámu közönség megtekintette a gazdag és páratlanul érdekes kiállitást.

Az egész iskola az érdeklődő közönséget szolgálja. A tantermek kiállitó helyiségekké alakultak át, melyben őszintén és minden kertelés nélkül mutatják be a növendékek mindazt, amit az első félévtől a hatodik év végéig tanultak. A gazdag anyag részletes méltatásához több árkus lenne szükséges. Általánosan jellemzi a mintaszerüen rendezett kiállitást az anyag választékos gazdagsága és talán mindenekelőtt az elsőrendü szempont, mely az egész oktatási rendszert a magyar izlésnek megfelelő alkotások felé tereli. Egység és összhang uralkodik a különböző szakosztályok között, a diszitőfestőknél, a grafikusoknál, keramikusoknál, a szobrászoknál, az ötvösöknél, a műasztalosoknál, a lakásberendezőknél és épülettervezőknél, a textiliákkal foglalkozóknál egyaránt. Külön méltatni érdemeiket komoly és hosszadalmas feladat lenne. Talán elég hivatkoznunk egy-egy nagysikerü külföldi kiállitásra, mint az 1939-es berlini és ezévben rendezett newyorki tárlatok sikere volt, hogy tiszta és való képet nyerjen a kevésbbé tájékozott látogató a kiállitás lényegéről. Egyformán tiszta művészi érzékkel és technikai felkészültséggel oldják meg feladataikat a különböző szakosztályok növendékei. Közülük nem egy az európai művészet terén is méltó hirnévre tett szert.

K. D.

DAYKA MARGIT feleségül megy **JÁVOR PÁLHOZ!**
Mindenki tanuja lehet az érdekes eseménynek az
ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZBAN
ha megváltja jegyét ERDÉLYI MIHÁLY uj nagy nyári operettjéhez.
A BECSKERENDI MENYECSKE

Kezdődik a sportélet a Balatonon

Siófokon a téli kikötőben a MAC versenyuszodát épit. A helyszini szemle során az érdekeltek megegyeztek a téli kikötő uj beosztására és a hajózás módjára nézve. A nemzetközi sporthét alkalmából az uj kikötő versenyuszoda már használatba kerül.

*

A MAC kezelésében lévő Siófok—balatonujhelyi repülőtéren a Horthy Miklós repülőalap nagyszabásu befektetéseket eszközöl. A felszálló terepet viztelenitette, nagy hangárt épitett, a legénység részére pedig laktanyát és férőhelyet emelt. Már a nyár folyamán három hónapos turnusokban megkezdődnek a repülő kiképzések.

*

A kereskedelem és közlekedésügyi minisztérium Tihanyban az automobil körpálya rendbehozatala érdekében helyszini szemlét rendelt el. Szemlén a nemzetközi sporthét rendező bizottságának kérésére az elmult évi pályát fokozatosan kijavitják, azonkivül a pályához vezető utakat is kijavitják. A minisztérium foglalkozott a tihanyi félszigetet körülvevő automobilut megépitéséhez is.

*

A magyar Vitorlás Jacht Szövetség német, olasz, magyar nemzetközi vitorlásversenyt rendez junius 28-tól julius 3-ig Balatonkenesén a Székesfővárosi Üdülőtelepen. A versenyek iránt igen nagy az érdeklődés. Megtekintésére a Balaton minden pontjáról külön hajójáratok lesznek. A verseny rendezője vitéz Sebők Sándor, Dorottya-utca 4. Telefon: 181—870.

Kolozsvárott lesz a Hősök emlék kardvivó versenye

A Magyar Atletikai Club a Kolozsvári Atletikai Clubbal közösen rendezi vasárnap az idei *„Hősök emlék kardvivó versenyét" Kolozsvárott*, amely egyben a tragikus körülmények között elhunyt vitéz *Tersztyánszky* Ödön világbajnok emlékversenye is. A magyar kardvivó társadalom *ezen a viadalon ünnepli Északerdély felszabadulását és itt találkoznak először Erdély és az anyaország vivói nemes vetélkedésben.* A „Hősök Emlékversenye" legmagasabb védnökségét a kormányzó vállalta.

A kolozsvári „Hősök Emlékversenyének" *előmérkőzése Budapesten, csütörtökön kezdődik.* Az erdélyi vivók a döntőbe jutásért szombaton mérkőznek Kolozsvárott. A dön-

HÁROM FIU – HÁROM LEÁNY

IRTA: TÖRÖKNÉ KOVÁCS HERMIN

Délben bejött Angéla. Összehuzta szemét; élesen nézett reám.

— Hallom, rászántad magadat.

Bólintottam. Könnyednek, természetesnek akartam látszani.

Angéla leült a szemben levő irógép mellé. Tett-vett, babrált a papirosokkal, de nem kezdett kopogtatni. Tudtam: engem figyel, beszélni akar, nem tudja, hogyan kezdje és kezdheti-e?

Nem néztem fel. Tollam futott a papiroson. Amit irnom kellett, betüszerint élt a tudatomban, szinte a véremben. Közben kellemetlen, leküzdhetetlen rosszérzéssel viaskodtam.

— Eddig nem mentél, Dóra. Miért éppen most?

Nem birtam tovább a tettetést. Szembenéztem vele.

Angéla tul volt a harmincon, tul a csodálkozások, meglepetések korán, tul a vonalon, mely az ösztönös és tudatos cselekedeteket elválasztja egymástól. Rövid várakozás után, józan és jóindulatu komolysággal folytatta:

— Ajánlom, ne tedd! Nem neked való.

Az a tudatalatti, erőszakos, lázadó valaki, akinek egyénisége önmagunk előtt ismeretlen, ugy robbant ki, mint a bomba.

— Miért? Mindenki teszi, miért ne tehetném én is? Fiatal vagyok, élni akarok. Örökös munka, robot, lemondás, küszködés a mával, holnappal, megsavanyodás, koldussors? Nem! Ma még én parancsolok, holnap más parancsol nekem. Igaz?

Csak ne nézett volna olyan furcsán, értetlenül! A mohó láng kezdett kialudni bennem. Gyorsan, részben a magam meggyőzésére, beszéltem tovább:

— Miből áll az életem? Otthon Margit néni, panaszos vergődés, örökös siratása a multnak. Millió évvel távolabb tőlem, a mai kortól, céloktól, roményektől, eszményektől. Itt gyilkos munka, lélektelen gép, árnyék, sötétség. Napfényre vágyom, akármilyen kicsi, csöpp, vigasztaló ragyogásra. Megértheted, Angéla.

Nem felelt. Papirost tett a gépbe.

— Hányadik oldalnál tartunk?

Belenéztem a kéziratba.

— Ötvenhét.

Én is belesüllyedtem munkámba, vagyis csak ugy mutattam, mintha belesüllyednék. A valóságban nyugtalanító gondolatok bénítottak. Margit néni a karosszékében, jobbról az ablaknál kedvenc kanárija előtte, pasziansz-kártya, gük, lelki berendezésük a világváros ököllel vivott harcában edződött. Fiatalok, de tudják, mit ér a fiatalságuk, a szépségük. Legtöbbjük megközeliti azt az üzleti alapot, ahol talán nem lehet tulsokat nyerni, de veszíteni sem. Vállat vonnak, ha kevesebb tiszteletttel, több bizalmaskodással találkoznak. Nem hinném, hogy te ezt szeretnéd, vagy elbirnád.

Valaki bejött. Angéla nem szólt többet; dolgozott tovább.

Különös az emberi természet. Csak most, hogy kiméletlenül rátapintottak, vettem észre bizonyos jelenségeket önmagamon. Például azt, hogy szigoruan őrzöm a belém nevelt kényes tartózkodást, hogy ösztönösen ugy formálom az adottságokat, amint azt az a bizonyos, legyőzhetetlen kényszer parancsolja.

Aznap minden arcról titkos gondolatokat olvastam. A mosoly alatt kis gunyt, az utánam futó tekintetből gyanut, a szóban célzást sejtettem. Kényelmetlen, rossz érzés volt. Mintha kevesebb volnék annál, aki tegnap voltam.

Biri, a festetten kanárisárgahaju leány a D-ből, bizalmasan karonfogott.

— Örülök, hogy végre megjött az eszed. Az ember nem él meg abból, hogy trónuson ül. Igaz?

Mintha arcul ütött volna. Éppen mint a többi, felém áradó, könnyü idegen hang.

Ebédnél összejöttünk, mi hatan. Három fiu, három leány. Vidám, lármás társaság. Csupa életöröm, csupa várakozás. Hogy igy és ugy és ez és az...

Hallgattam. Figyeltem. Rejtett ellenérzéssel. Ugy éreztem: mérhetetlen messzeségben vannak tőlem. Örömük nem az én örömöm.

Nem tudnám megmagyarázni, miért szöktem el titkon, hogy Bolgár Pál hazáig ne kisérhessen.

Margit nénit keserü hangulatban találtam. Itt járt Setneky Gyuri, a sátorosi Setnekyek közül. Szomszéd birtokosok voltak valamikor, otthon, Erdélyben. Pénzügyőri tisztségig vitte, mióta leolvasztották kezéről a földet. Valami ügyben le kellett neki utaznia nemrég. Most hireket hozott.

— Isten ellen való vétek — siránkozott Margit néni. — Szeszgyárat csináltak a kuriánkból, Szétszedték, ami valaha drága emléke volt családunknak. Nincs bennük tisztelet, megbecsülés. Hová süllyedtünk?

Junius 18. Szerda

Vizállás:

A földm. minisztérium vizrajzi osztálya jelenti: A Duna Passaunál és Dunaremete—Bezdán között árad, máshol apad. Steinig alacsony, Bécs—Baja között közepes, lejjebb magas vizállásu. Vizállások: Schärding 340, Passau 575, Aschach 302, Struden 478, Stein 390, Bécs 396 holnap 405, Pozsony 289, Komárom 413, Budapest 373 holnap 378, Paks 277, Baja 393, Mohács 425, Gombos 509, Ujvidék 483. — A Rába Szentgotthárdnál minusz 20. — A Dráva Barcsnál 70, Drávaszabolcsnál 181. A Tisza végig apad. Záhonyig alacsony, Tokajnál közepes, Tiszafüredtől lefelé magas vizállásu. Vizállások: Máramarossziget 102, Visk 40, Tekeháza 32, Tiszaujlak 30, Vásárosnamény 166, Tokaj 386, Tiszafüred 480, Szolnok 584, Csongrád 573, Szeged 594 holnap 590, Titel 526. — A Szamos Désnél 68, Szatmárnémetinél 78. — A Bodrog Bodrogszerdahelynél 293. — A Sajó Bánrévénél 118. — A Hernád Hidasnémetinél 88. — A Berettyó Margittánál 38. — A Körösök Csucsánál 14, Nagyváradnál minusz 74, Békésnél 370, Gyománál 496. — A Maros Marosvásárhelynél 78, Makónál 200. — A Balaton Siófoknál 93. — A Velencei-tó Agárdnál 130.

Találkozó:

A budai tanitóképző intézetben 1926-ban végzett tanitók junius 21-én tartják találkozójukat. Vidékiek jelentkezése Mosonyi Ferenc igazgatónál, XII., Városmajor-utca 31.

A szabadkai városi magyar gimnáziumban az 1900—1908. években végzett diákok juniusi találkozóját augusztus 15-re halasztották.

A pécsi reáliskola 1930—31-ben érettségizett növendékei junius 29-én tartják 10 éves találkozójukat. Mielőbbi értesitést kér Papp József, Pécs, Dunántuli Bank, Postafiók.

A Mester-utcai gimnáziumban 1916-ban érettségizett növendékek junius 21-én 5 órakor tartják 25 éves érettségi találkozójukat. Este fél 9 órakor a Szent Gellért-szállóban vacsora lesz.

Egyesületi hirek:

A Magyar Külügyi Társaság junius 19-én 6 órakor a parlamenti muzeumban rendezendő ülésén dr. Lobmayer Iván tart előadást az ősi horvát nemzeti királyságról.

A magyarországi Turán Szövetség junius 18-án fél 8 órakor rendezi ülését, amelyen Nagy E. Kiss Imre tart előadást „Dzsungária, a magyar őshaza" cimmel.

A Klotild-szeretetház Egyesület junius 19-és 5 órakor tartja évi rendes közgyülését. (XII., Budakeszi-ut 8.)

Az Orvosi Továbbképzés Központi Bizottsága meghivására Alexander Schtaniseff junius 19-én negyed 7 órakor a Pázmány Egyetem Közegészségtani intézetében előadást tart.

Szinházak műsora:

OPERAHÁZ. Szerda: Simone Boccanegra (Népszerü Operák I.—4). Csütörtök: Hovanscsina (Népszerü Operák II.—4. — fél 7). (fél 8). Péntektől: Nyári szünet.

NEMZETI SZINHÁZ. Szerda: Két ur szolgája. Csütörtök: Eleserélt vőlegény. Péntek: Eleserélt vőlegény (N.—II. fél 8). Szombattól: Nyári szünet.

MARGITSZIGETI SZABADTÉRI SZINPAD. Csütörtök: Szentiványéji álom. Péntek: Parasztbecsület, Pozsonyi majális. Szombat, vasárnap: Szentiványéji álom (9).

MAGYAR MŰVELŐDÉS HÁZA. Szerda: Honvéd-est (7). Csütörtöktől: Nyári szünet.

VIGSZINHÁZ. Szerda: A tizedik kérő. Csütörtök: Nem lehessen tudni (K). Péntek: A tizedik

Napirend:

Szerda.

Róm. kat.: Erfém e. a. — Gör. kat.: Leone. — Prot.: Arnold. — Nyári időszámitás szerint Budapesten a nap kel 4 óra 46 perckor, nyugszik 20 óra 43 perckor, a hold kel 1 óra 29 perckor, nyugszik 14 óra 29 perckor.

Élelmiszerpiac

Az élelmiszerpiacra kedden vasuton 63 vagon különféle áru, közte 17 vagon burgonya, 1 vagon kalarábé, 3 vagon káposzta, 4 vagon gyümölcs és 2 vagon citrom érkezett. Hajókon összesen 589 mázsa különféle árut, többnyire zöldségfélét hoztak fel. Ezenkivül 379 termelői és rendelt kocsin és 40 teherautón jött még különféle áru. Élőbaromfiból a felhozatal 318 ketrec, vágott baromfiból 55 mázsa és tojásból 197 láda volt. A forgalom élénken indult. A *baromfipiacon* az árakban nem történt lényegesebb változás. A *zöldség- és főzelékfélék piacán* egyes cikkek ára emelkedett, mert az élénkebb kereslettel szemben a kinálat nem volt kielégitő. A *gyümölcsfélék piacán* az alma drágult.

Az élelmiszerpiacon a következő cikkek árában történt változás: (A feltüntetett árak nagyvásártelepi árak.)

Baromfi és tojás. Élőbaromfi: tyuk 240—250, liba öreg 300—330, kacsa idei 300, vágott baromfi: tyuk 260—290 fillér. A tojáspiacon nem változtak az árak.

Zöldség és főzelékfélék: Kelkáposzta 30—55, fejeskáposzta 30—35, leveles karfiol 60—90, sóska 20—35, fejessaláta 3—12, tök 60—80, uborka 80—110, zöldborsó 26—32, zöldpaprika hegyes 3—30, töltenivaló 10—50, paradicsom 250—400, hónaposretek 6—14, zöldhagyma 8—40, sárgarépa uj zöldjével 3—25, petrezselyem uj zöldjével 5—28. szekfügomba 120—200, vargányagomba 160—260 fillér.

Gyümölcs: Alma nemes 280—300, meggy 60—140, zöld egres 45—70, szamóca kerti 50—170, szamóca erdei 70—300 fillér.

Rádióműsor:

A VATIKÁNI RÁDIÓ JUNIUSI HIRSZOLGÁLATA

Szerda 20 óra: Francia hirszolgálat 48.47 m. hullámhossz. 21 óra: Spanyol hirszolgálat 48.47 m. hullámhossz.

Szerda, junius 18.

6.40: Ébresztő, torna, hirek, hanglemezek. — 10: Hirek. — 10.20: Háziasszony a magyar föld termányei között. — 10.45: A visegrádi királyi palota. — 11.10: Vizállás. — 12: Harangszó, Himnusz. — 12.10: Hanglemezek. — Közben 12.40: Hirek. — 13.20: Időjelzés, vizállás. — 13.30: Országos Postászenekar. — 14.30: Hirek. — 14.45: Műsorismertetés. — 15: Árfolyamhirek. — 15.20: Szalonzenekar. — 16.15: Séta a m. kir. Hadimuzeumban. (Hanfelvétel.) — 16.45: Időjelzés, hirek. — 17: Hirek szlovák és ruszin nyelven. — 17.15: Katonazenekar. — 17.45: Szelek szárnyán. — 18.15: Magyar nóták cigányzenekisérettel. — 19: Hirek magyar, német és román nyelven. — 19.20: Hangképek az országgyarapitás éveiből. — 20: Bárdossy László miniszterelnök köszönti Magyarország kormányzóját. — 20.15: Zenekari hangverseny. — 21.40: Hirek. — 22.10: Melles Béla-zenekar. — 23: Hirek idegen nyelveken. — Kb. 23.25: Cigányzene. — 24:

Szabó Kálmán Ferenc

SZABLYA FRISCHAUF FERENC

az Orsz. M. Kir. Iparművészeti Iskola tanára. szül. Bpesten, 1876. Művészeti tanulmányait Nagybányán és Münchenben végezte, majd Bpesten telepedett le és festőiskolát nyitott. Később tevékeny részt vett a KÉVE művészegyesület megalapításában, melynek kiállításain a kolorisztikus naturalizmus értelmében festett portrékkal és alakos képekkel vett részt. Ezenkívül lakásberendező művészettel is foglalkozik s ennek tanára az Iparművészeti iskolában. Műveivel több díjat és kitüntetést nyert a hazai és külföldi kiállításokon.

SZABLYA FRISCHAUF FRANCESCO

professore della Scuola d'Arte industriale, nato a Budapest, nel 1876. Ha studiato a Nagybánya ed a Monaco, poi si stabilì a Budapest, ianugurando una Scuola di pittura. Più tardi prese parte all'organizzazione della Società artistica KEVE, ed ebbe successo alle esposizioni ordinate da quest'ultima coi suoi quadri di tendenza coloristico-naturalista. Si occupa anche dell'arte dell'arredamento della casa ed insegna tale materia anche alla Scuola d'Arte industriale. Ha ottenuto numerosi premi ad esposizioni nazionali ed estere.

MAGYAR KÖNYVBARÁTOK

ÉVENKÉNT 4 ÚJ ILLETMÉNYKÖTETET ADNAK

EGYSÉGESEN ÁTGONDOLT ELV SZERINT AZ EGÉSZ
MAGYAR MŰVELTSÉGANYAGOT FELÖLELIK
AZ ÉVRŐL-ÉVRE MEGJELENŐ POMPÁS KÖTETEK

A MŰVÉSZI KÖNTÖSŰ KÖNYVEK ELŐFIZETÉSI ÁRA 20 P

A M. KÖNYVBARÁTOK ELŐFIZETŐINEK DIJMENTESEN JÁR
A MAGYAR KÖNYVBARÁTOK DIÁRIUMA
A MAGYAR SZELLEMI ÉLET EGÉSZÉT SZÁMONTARTÓ
KRITIKAI SZEMLE

ÉVENTE NYOLC SZÁMBAN JELENIK MEG

K
K.
BU
T

Szabolya Frischauf Ferenc

Könyvtárszoba,
tervezte Szablya Frischauf Ferenc

MAGYAR IPARMŰVÉSZET 1935.258.l.

és Konek Ida művésznőé. Nincs okosabb és sympathikusabb az ilyen magán-kollekciónál, ahol az irányok különfélesége nem zavarja hangulatunkat, az egyik mester nem szólit el a másik elől, hanem minden az egyéniségnek megértésére hat össze. Hosszadalmasabban nem foglalkozhatunk ezekkel a magánkiállitásokkal, inkább csak az elv kedvéért jegyezzük fel, hogy ezek a festők atelierjükben ilyen bizalmas, intim s minden tekintetben nagy sikerü tárlatot rendeztek.

ÁLLANDÓ TÁRLAT.

A mult esztendő végén Budapest egy állandó, művészi izlésü és ingyenes tárlattal gazdagodott. A Könyves Kálmán műkereskedő cég állandó tárlata ez, Budapest főütőeréhez közel, a Nagymező-utca 37/39. számu házban. Ennek a tárlatnak az az alapgondolata, hogy a nagy műtárlatokon megfordult s ott el nem kelt képeket tovább is a közönség szeme előtt tartsa. Hasznára van ez a művésznek és a művásárló közönségnek egyaránt. Azonkivül az eredeti magyar festmények terjedését, ezzel a művészek sikerét és a közönség izlésének fejlődését azzal kivánja szolgálni a Könyves Kálmán, hogy a drágább eredeti festmények megszerzését megkönnyiti, amennyiben kiváló festők képeinek részletfizetésre való megvételét közvetiti. A közönségnek itt mindig szeme előtt vannak a magyar művészek ujabb és legujabb alkotásai eredeti festményekben, — a régebbiek, a muzeumba vagy magángyüjteményekbe kerültek pedig a művész felügyelete alatt készült reprodukciókban. Finom és izléses kiállitás ez, művészi gonddal rendezve. Csak annyi tünik fel, hogy a képek száma mellett kis cédulákon meglapul értékük feljegyzése is. Egyes egyedül ennyi az, ami arra figyelmeztet, hogy nemcsak tárlaton, hanem boltban is vagyunk.

A tárlat egy egy sarkában egy csomóba huzódnak össze Bihari Sándor, Vaszary János, Ujváry Ignác, Mednyánszky László, Grünwald Béla, Ripp-Rónai, Kézdi-Kovách László, Keményfi munkái. Egyes képeket küldtek Grünwald, Kann Gyula, Boruth, Zempléni, Tull, sőt egy érdekes Munkácsy is akad.

Minthogy ez a tárlat állandó jellegü, — belépő dij nincs, megtekintését a közönség szives figyelmébe ajánljuk.

MŰBARÁT.

MŰVÁSÁR.

* **Az állami képvásárló-bizottság** a téli kiállitáson 24 olajfestményt, 5 szoborművet és 26 grafikai művet vásárolt meg, részint a Szépművészeti Muzeum, részint vidéki muzeumok számára, összesen 43.355 korona értékben. A megvásárolt műtárgyak a következők: Olajfestmények: Grünwald Béla: Ruhaszárítás; Kriesch Aladár: Én vagyok az út, igazság és az élet; Thorma János: Október elsején; Koszta József: Kosaras leány; Vaszary János: Őszi est; Zombory Lajos: Magaslaton; Ujváry Ignác: Árvizkor, A rév; Olgyay Ferenc: Nyári éj; Bihari Sándor: Mire megvénülünk; Lotz Károly: Fürdő nő; Katz Endre: Kis özvegy; Mihalik Dániel: Balaton; Szlányi Lajos: Falu vége holdvilágnál; Nyilasy Sándor: Hazatérő kapás; Zemplényi Tivadar: Csipkeverő leány; Knopp Imre: Fürdés; Jendrassik Jenő: Magdolna; Poll Hugó: Vizsga; Tull Ödön: Rónaság; Kacziány Ödön: Hangulatok Tiszadobról; Olgyay Viktor: A mező télen, Patak mentén; Markó Ernő: Holdas táj. Szoborművek: Damkó József: Kézimunka, Kaszás, Potya szivar, Szegény asszony; Horvay János: Zsolnay szobra (bronzban). A grafikai müvek közül: Kaza György: Dunaparti korcsma, A filatori gát; Glatz Oszkár: Kapus, Reggeli, Falusi fodrász; Székely Árpád: Szadai részlet és három tájkép; Chabada Béla: Tanulmányfej, Női fej. Ezenkivül megvásárolták a Könyves Kálmán kiadásában megjelent „Magyar litografiák“ cimü albumnak mind a tiz lapját.

* **A Nemzeti Szalonban** eddigelé a következő műtárgyakat vették meg: Munkácsy Mihály: Az elaludt modell, megvette a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület, Naplemente, megvette dr. P. F.; Kézdi-Kovács László: Erdő szélén, Thein Miksa: Merengő leány, megvette Hajós József; Balló Ede: Sekrestye, Neogrády Antal: Téli táj, Rosenmayer Ferenc: Ujpesti vásár, megvette Szitányi Ödön; Rubovics Márk: Téli reggel, Kézdi-Kovács László: Pihenő gólyák, megvette Ernyey Gyula; Pállya Celesztin: A fogadó udvarán, Pálinkás Béla: Krumpliszedők, megv. Hatvany József; Lámné Hilberth Irén: Chryzantemum, Stróbl Zsófia: Ima, megvette H. K.; Radnai Béla: Jár a baba, megvette gróf Dessewffy Emilné; Tölgyessy Artur: Eső után, megvette gróf Teleky Tiborné; Déry Béla: Mosó olasz asszonyok, megvette dr. Grauer Vilmos; Bér Dezső: A vurstliban, megvette Braun Arnold és az Őszeres, megvette E. L.; Pálinkás Béla: Falun, megvette B. M.; Baditz Ottó: A mácsai parkból és Markó Ernő: Ősszel és Naplemente, megvette dr. Domokos Lajos; Csók István: Éva, megvette G. G.; Tull Ödön: A Themze partján megvette S. J.; Kézdi-Kovács László: Ólmos eső, megvette Szász Ottó; Stróbl Alajos: Liszt Ferenc (szobormintа), megvette Szitányi Géza: Radnai Béla: Mellszobor, megvette Saxlehner; Istók János: Mellszobor, megvette E. L.

* **A „Könyves Kálmán“** magyar műkiadó r.-t. kiállitásán eddig a következő képeket vásárolták meg: Bihari Sándor: Aratás, olajf., megv. dr. Dalnoky Béláné, Budapest; Csók István: Patrona Hungariae, olf., megv. dr. Gyarmati Vidor, Budapest; Edvi-Illés Aladár: Alföldi táj, vizf., megv. Erdős Géza, Budapest; Gergely Imre: Az igazmondó planéta, olajf., megv. dr. Ajkay Zoltán, Budapest; Margit, olajf., megv. dr. Egger Leo, Budapest; Garay Ákos: Malom alatt, rajz, megv. dr. Váradi Ödön, N.-Várad; Glatz Oszkár: Tájkép, olajf., megv. Révai Ödön, Budapest; Greguss Imre: Szegedi veressipkás, olajf., megv. dr. Szohner Lajos, Budapest; Szalonaki vár, olajf., megv. dr. Berényi Sándor, Budapest; Grünwald Béla: Interieur, olajf., megv. Sebestyén Arthur, Budapest; Téli tájkép, olajf., megv. Révai Mór, Budapest; Innocent Ferenc: Férfihűség, olajf., megv. Schwarz L., Budapest; Vasárnap reggel, olajf., megv. Székely Mihály, Budapest; Sanguis sanctus, olajf., megv. Löwenstein Béla, Budapest; Keményffy Jenő: Tornác, olajf., megv. dr. Rajner Béla, Budapest; Kézdi-Kovács László: Őszi est, olajf., megv. Weil Gyula, Budapest; Tavaszi fuvalom, olajf., megv. dr. Hutyra Ferenc, Budapest; Levélhullás, olajf., megvette Székely M., Budapest; Karácsonyest, olajf., megv. dr. Dalnoky Béláné, Budapest; Tó partján, olajf., megv. Imrédy K., Budapest; Őszi szellő, olajf., megv. Ledermayer Valéria, Pest; Margitay Tihamér: Parasztember, olajf., megv. dr. Rohsinger Henrik, Budapest; Kis madarász, olajf., megv. dr. Fischer Mihály, Budapest; Szinház után, olajf., megv. dr. Egger Leo, Budapest; Fürdés előtt, olajf., megv. Baronyi Arthur, Budapest; Fürdés után, olajf., megv. dr. Faludy, Budapest; Hely-

szerzőnél, olajf., megv. Kühne Károly, Budapest; A duzzogó huszár, olajf., megv. Székely Mihály, Budapest; Markó Ernő: Kertekalja, olajf., megv. dr. Benedikt, Budapest; Br. Mednyánszky László: Tájkép, olajf., megv. Révai Ödön, Budapest; Tájkép, olajf., megv. Sebestyén Arthur, Budapest; Tájkép, olajf., megv. dr. Poór Ferenc, Budapest; Tájkép, olajf., megv. dr. Bleuer Samu, Budapest; Tájkép, olajf., megv. Kohner Jenő, Budapest; Nagy Zsigmond: Vándorló muzsikusok, olajf., megv. Ágoston Lajos, Budapest; Peske Géza: Ismét otthon, olajf., megv. Ágoston Lajos, Budapest; Poll Hugó: Balatoni esthangulat, olajf., megv. dr. Váradi Ödön, N.-Várad; Salgótarjáni állomás, pastel, megv. Reschofszky Viktor, Budapest; Ripp-Rónai József: Mosónők, pastel, megv. Kirnstein, Lipcse; Skuteczky Döme: Modern Páris, olajf., megv. Székely Ferenc, Budapest; Szenes Fülöp: Szilvaszedés, olajf., megv. dr. Trajtler István, Budapest; Telepy Károly: Tisza árjában, olajf., megv. Kurländer Győző, Budapest; Szélmalom Dömsödön, olajf., megv. Kurländer Győző, Budapest; Lomnicz és Kőpak, olajf., megv. Kurländer Győző, Budapest; Tolnay Ákos: Tessa, pastell, megv. Kühne Károly, Budapest; Tájkép, olajf., megv. Grosz Sándor mérnök, Uzsok; Tull Ödön: Voloskai út, olajf., megv. dr. Lichtenstein, Budapest; Vaszary János: Tájkép a Balatonról, olajf., megv. Kohner Jenő, Budapest; Zilzer Antal: Öreg asszony, olajf., megv. Tömöry János, Kovaszinc.

* **Díjak.** A téli műtárlaton következő ösztöndíjakat adták ki: A Lipótvárosi Kaszinó által alapított 1000 koronás ösztöndíjat Thorma János festőművész nyerte el „Október elsején" című művével. Lotz Károly 2000 koronás díját Tardos (Krenner) Viktor kapta meg a téli tárlaton kiállított „Megzavart fürdés" című olajfestményére. Az özvegy Nemes Nándorné grófné, szül. Ransonette Eliza bárónő által alapított 900 koronás ösztöndíjat a Képzőművészeti Társulat pályabirósága tizennégy pályázó közül Szablya (Frischauf) Ferenc festő művésznek ítélte oda két esztendőre.

IRODALOM.

Szerkesztőségünkbe beküldettek a következő illusztrált könyvek és folyóiratok: A *Művészet* legujabb száma. — A *Magyar Iparművészet* utolsó száma. — A Koronghi Lippich Elek szerkesztésében megjelenő *Művészeti Könyvtár* eddig megjelent kötetei, ugymint: *Michelangelo*, Meller Simontól; *Donatello*, Éber Lászlótól; *Budapest művészete a török hódoltság előtt*, Divald Kornéltól. — *Az épitőművészet története*. Szerkeszti Kabdebo Gyula. I. kötet, ***Ó-kor.*** — Koronghi Lippich Elek *Költeményei*. — Mindezekkel jövő számunkban foglalkozni fogunk.

KÉPEINK.

Az e számbeli képeket a „Könyves Kálmán" műkiadó intézet jogositásával közöljük, a mely azokat szines műlapokban vagy heliogravure- és fénykép-reprodukciókban kiadta. E műlapok kaphatók a „Könyves Kálmán" műkiadó intézetnél.

Szerkesztő: OBSERVATOR.

KÖNYVES KÁLMÁN
MAGYAR MŰKIADÓ RÉSZV.-TÁRSASÁG
kiállitási termében
BUDAPESTEN, NAGYMEZŐ-UTCA 37—39.

Magyar festőművészek
eredeti művei vannak állandóan kiállitva, amelyek igen méltányos áron megszerezhetők havi részletfizetésre

UGYANOTT KAPHATÓK A LEGNAGYOBB MAGYAR FESTŐMŰVÉSZEK LEGJOBB MUNKÁI FÉNYKÉPEK-, HELIOGRAVURE-, FÉNYNYOMAT- ÉS SZINES KIVITELBEN.

MŰVÉSZET, IRODALOM, ZENE.

Aki képet akar venni
Aki könyvet akar venni
Aki zeneműveket
akar venni, az forduljon a
KÖNYVES KÁLMÁN
MAGYAR MŰKIADÓ RÉSZVÉNY-TÁRSASÁGHOZ BUDAPESTEN, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 37—39 SZ.

Kép, könyv- és zenekatalogusok kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Ne forduljunk külföldi cégekhez. Minden — bárhol megjelent — kép, könyv, művészi folyóirat vagy hangjegy megrendelhető a KÖNYVES KÁLMÁN magyar műkiadó r.-t. utján ezen rendelő-lap felhasználásával.

RENDELŐ-LAP. *Alulirott a »Könyves Kálmán« Magyar Műkiadó Részv.-Társ.-tól* **Budapesten,** *VI., Nagymező-utca 37—39. szám, ezennel megrendeli a következőt*

Példány	a) utánvéttel b) az alant jegyzett havi részletek mellett. Fizetendő Budapesten.	Ár kor.	fill.

Összesen ..... *kor.* ..... *fill.-ért,* ***mely összeg a szállitást követő hó 1-től*** *kezdődőleg Budapesten havonként fizetendő* ..... *koronás részlet fizetésének kötelezettsége mellett. A részletfizetések be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszünik és a teljes vételár esedékessé válik.* ***Az első részlet a szállitáskor utánvendő.***

Lakhely és kelet: .....
Vasut-állomás: .....
Megrendelő sajátkezü aláirása: .....
állása: .....

Révai és Salamon könyvnyomdája Budapest, VIII., Üllői-út 18.

SZINHÁZ és MŰVÉSZET

Beszámoló a Nemzeti Szinház idei évadjáról

Az 1921/22-iki évadról szóló beszámolónkban örömmel állapitottuk meg, hogy a Nemzeti Szinház még sohasem tört olyan tiszteletreméltó tudatossággal célra, mint abban az esztendőben; arra az eszményi célra, hogy magyar és klasszikus legyen. Abban az esztendőben ugyanis hat eredeti ujdonsággal szemben egyetlenegy külföldi szerzőt mutatott be a szinház. (Abel Hermant) s idegen fölujitásai is — egy Sudermann darab kivételével — egytől-egyig klasszikusok voltak. Tévedés tehát az igazgatóság minapi hivatalos beszámolójának az a kijelentése, hogy a Nemzeti Szinház fennállása óta soha olyan kevés idegen darabot nem játszott, mint az idén. Ebben az évadban ugyanis mindkét szinpadán összesen kilenc nem-klasszikus idegen bemutató-estéje volt (Candida — A becsületesség öröme — A fenevad — Uj bálvány — Alice, ülj a kandallóhoz — Mint a falevelek — Boubouroche — A névtelen hajó — Kitartás), nyolc eredeti bemutatóval szemben (Karamazow-testvérek — Házasságok az égben köttetnek — Három egyfelvonásos — Mózes — Magyar Nábob (?) — A halhatatlan ember — Vége a nagy nyárnak — a Juss). Ez bizony eléggé kedvezőtlen szám, mely még kedvezőtlenebbre fordul, ha szigorubban pontosak vagyunk, s Hevesi Sándornak egy másik budapesti szinpadon már sokszor előadott Jókai-dramatizálását nem számitjuk, amint hogy nem is számithatjuk a Nemzeti Szinház eredeti bemutatói közé. Igy hát a szinháznak — mindkét szinpadát értve — kettővel kevesebb magyar bemutatóestéje volt, mint idegen.

Ez a három évvel ezelőttihez képest igen kedvezőtlen arányszám 5 : 2-re javul, ha csupán a Nemzeti Szinházat vesszük figyelembe, a fiókintézete nélkül; de még ugy is vajmi távol jár az akkor elért arányszám fényes eredményétől.

A fiókintézet pedig, ha anyaszinházától függetlenül vizsgáljuk, minden más budapesti szinháznál idegenebb volt az idén, mert hét külföldi ujdonságot bemutató estével szemben, csak két magyart tudott produkálni.

Ezzel az idegenséggel el is dőlt a fiók-szinház problémája, amelyet egészen alaptalanul neveztek el »Kamara«-szinháznak. Bevallott célja immár nem is az, hogy nevének megfelelően ujszerü különlegességek, merész elképzelések, merőben más eszközökkel való uttörések és a nagy szinpadok méreteihez képest tulságosan is intim vagy tulságosan is irodalmi mondanivalók talprasegitője legyen, hanem hogy Laokoonnál laokoonibb fiuként magára kanyaritsa nemzője válláról a kigyót: az idegent-dédelgetés ódiumát.

Ha nem volna Budapestnek egy tucat olyan szinháza, mely bőségesen kielégitheti közönségét idegen darabokkal, egy szavunk sem volna ellene, hogy — házán kivül — maga a Nemzeti Szinház elégitse ki ezt a sok kiábrándulással járó külföldszomjuhozást. De *átmeneti állapotnak* remélve még igy is elfogadjuk. Jó; legyen a fiókszinház tulnyomó részben az idegen szerzőké, ha ezen az áron nemcsak megközelitjük valamelyest, de teljes mértékben el is érjük az anyaszinpad célját s ezzel a tehermentesitő intézménnyel *minden* lekerül a Nemzeti Szinház szinpadáról, ami idegen és nem klasszikus. Maradjon meg azonban, sőt évről-évre fokozódjék emellett a fiókszinpadnak másik, sokkal fontosabb feladata: a kisérletezés olyan magyar szerzők müveivel, akikről nincsen az igazgatóságnak eleve határozott jó véleménye. Erre igen jó példával szolgál Schöpflin Aladár darabjának, a *Vége a szép nyárnak* esete. Nagy szinpadán nem merte bemutatni a Nemzeti Szinház, de a közönség és a kritika kimondták róla, hogy odavaló s a kedvezően eldőlt kisérlet után oda is vitték.

A fiókszinház végső célja is csak az lehet, hogy magyar legyen. Kamaraszinházzá nem válhatik, mert konzervativ erő kormányozza s a »Kamaraszinház« fogalma forradalmasan ujitó. Legyen tehát — idővel — pusztán kisérleti szinház, mely kész magyar diadalokat szállit a Nemzeti Szinház kétségtelen értékü bemutatóihoz. Addig pedig — nem bánjuk — legyen fokozatosan csökkenő mértékben a háboru utáni ántánt-kultura zavaros ködfelhőinek lecsapolója, hadd mérhessük meg a Nemzeti Szinház pompás szinészgárdájának müvészetén keresztül is: mennyivel érnek többet *vagy kevesebbet* az idegen szerzők, mint a miéink.

Tagadhatatlan, hogy az elmult esztendőben kemény és odaadó munka folyt a szinfalak mögött; de az is tagadhatatlan, hogy ez a minden tagot mozgósitó s többnyire jól ki is használó lázas erőfeszités nem járt megfelelő eredménnyel. Ez az egész, átélve tarkabarka, visszafelé tekintve szürke átlagosságba folyó szinházi esztendő egyetlen nagyjelentőségü eredeti sikert sem mutathat föl. A szinesen romantikus, szenvedélyesen lobogó »Halhatatlan ember« és az erős ökölre, egyoldalu, de sokat igérő tehetségre való »Juss« mérsékelt sikerén kivül volt ugyan a szinháznak Csathó Kálmán és Schöpflin Aladár jóvoltából két zajos és jól megérdemelt sikere is, de ezek — »Házasságok az égben köttetnek« és »Vége a szép nyárnak« — könyuyebb fajsulyuknál fogva mégsem elégségesek arra, hogy egy szinházi évet emlékezetessé és jelentős fordulóvá tegyenek.

Az, amiért e szinházi esztendő évszámát időről-időre még emlegetni fogják: Madách Mózesének és Shakespeare II. Rihárdjának nagy mulasztást helyrehozó bemutatása volt. Irodalmi értelemben ez a két este kétségbevonhatatlan érdem.

Nem hallgathatjuk el azonban a Nemzeti Szinháznak egy másik érdemét sem s ez szinészei középgenerációjának teljesebb és ragyogó eredményekkel járó foglalkoztatása. A nagyok generációja ijesztően megapadt Pethes és Gyenes elköltözésével s Kürti József ideiglenesnek remélt eltávozásával. A megmaradottakból sem Jászai, sem Márkus, sem Hegyesi nem jutott olyan szerephez, mely komoly próbára tette volna egész erejét; Gál sem bizonyitotta be, hogy Shylock után fejlődésének még magasabb állomásai is vannak s Rózsahegyinek sem adatott meg, hogy Dandin Györgyének komolyságához méltó uj diadalokat arasson. Odrynak is csak egyetlenegy az ő roppant jellemző erejéhez méltó feladat jutott: Tartuffe. A nagy generáció erejét tehát nem használja ki eléggé a szinház. Az apró generáció szárnypróbálgatásaira viszont annál több olyan szerepet pazarolt, melyek tulontul felülmulták e többé-kevésbé mükedvelőszámba vehető igénytelen csapat müvészi képességét.

Helyesen csak a közép-generáció tehetségeivel gazdálkodott a szinház; ezért azonban hálás elismeréssel adózunk neki. Tasnády Ilonát, remek Candidájával, a nagyok küszöbéig vitte, s Mózessel és II. Richarddal hatalmasat lenditett Abonyi Gézán, felére röviditve a még odáig hátralévő, araszokkal mérhető utat. Körülbelül ugyanezt cselekedte Kiss Ferenccel (Cyrano), Uray Tivadarral (Marchbanks), Petheő Attilával (A becsületesség öröme), Nagy Adorjánnal (Morsel lelkész), Környey Paulával (Chrysothemis, Julia, Viola), Somogyi Erzsivel (Becsületszó, Házasságok az égben köttetnek) s Mihályfi Bélával (XV. Lajos). A szinház ugyancsak sürün foglalkoztatta nem kevésbé érdemes többi tagját is, de csak azokat emlitettem föl, akiknek alkalmuk volt eddigi feladataiknál különb erőpróbához jutni s azt sikerrel ki is állani.

Azok az évek óta háttérben szerénykedők természetesen még kevesebben vannak, akiknek legalább egy-egy szereppel sikerült végre mégis a számottevők közé emelkedniök. De ha csak ketten akadtak is, — az egyezségtől duzzadozó naiv humor megtestesülése Bodnár Jenő (Ragueneau) és Szőke Sándor, a féreggé aljasodott emberi silányság kitünő ábrázolója (Rakityin — ez a csekélyke szám sulyosabban esik a latba egy nagy müvészi feladatokkal birkózó szinház mérlegén, mint egy ármádia kipróbálatlanul szerződtetett mükedvelő, aki mind öles szereppel kezdi, hogy előbb-utóbb mégis csak méltó helyére, a néhányszavas statiszták sorába kerüljön.

Harsányi Kálmán

---

* **(Charley nénje.)** Ez már nem is »nyári« bohózat, hanem kánikula, hőhullám, amely felszinre sodorta ezt az ócska, a leggyatrább helyzetkomikummal agyonspékelt szörnyüséget. Ezen nevettek volna annyit a régiek? Vagy csak azon az olcsó tréfán, hogy egy diák nagynénjének öltözik és végigörmesterkedik a legtriviálisabb kaszárnyahelyzeteken. Nemrég láttuk Budán, tehát a nyári darabok őshazájában Liliomfit, ó, milyen friss, jóizü, zamatos humor, milyen kedves játék, pedig valamivel öregebb darab, ha már mindenáron valami régit akartak volna itt is játszani. És mennyivel több alkalom szinésznek, szinháznak, hogy kedveset, kacagtatót, finoman ósdit adjon a jó nyári közönségnek. Milyen más zeneszámok, mint itt a Newyork szépe elcsépelt, beleszurt két melódiája, Csortos meleg, mély komikuma a cirkuszi Auguszt-szerepben is fölényes és eredeti volt, de a többiek közül csak *Tóth* Böske és *Kőszeghy* Irén tudott megállni azon a határon, mely még innen van a bukfencező produkción. A közönség elég sokat nevetett .. hangosan, rikoltón, fuldokolva, gyomrát nyomkodva, talán siker volt, de olcsó, igen olcsó siker.

(m. j.)

* **(Operaesték Szegeden.)** A szegedi szinházban jövő héten a budapesti m. kir. Operaház tagjai közreműködésével nagyszabásu operaelőadássorozatot rendeznek. Különös érdekessége a zenekultura fejlesztésének szolgálatában álló vállalkozásnak, hogy olyan operákat mutat be a vidéken, amelyeket eddig Magyarországon kizárólag a budapesti m. kir. Operaház adott elő. Ezek között a Walkürt a következő budapesti müvészek éneklik: Brünnhilda *Németh*y Ella, Wotan *Szende* Ferenc, Hunding *Vencell* Béla,, Siegmund *Pilinszky* Zsigmond, Sieglinde *Bihóy* Zóra, Fricka *Radnai* Erzsi. Kivülök az előadásra kerülő operákban szerepelnek még *Alpár* Gitta, *Goda* Gizella, *Hajdu* Ilona, *Rella* Gabi, *Havas* Gyöngyi, *Pataki* Kálmán, *Szügyi* Kálmán, *Csóka* Béla stb. Az operák előadását *Fleischer* Antal operaházi karnagy vezényli, a rendezés munkája *Dalnoky* Viktor dr. és *Mihályi* Ferenc operaházi főrendező kezében van.

Vitéz Garamszeghy Sándor

Vasárnap vitézzé ütik *Garamszeghy* Sándor színészt.

A Nemzeti Szinház müvészi gárdájában ő a nemes hagyományoknak, a nagy játékstilusnak, a férfias erő megjelenitésének egyik legkifejezőbb személyesitője és ápolója. Férfias magyarsága, tempós játéka, szép beszéde a nemes, nagy szinészek régi alakját varázsolja elénk a szinpadra.

Amilyen őszinte, igaz és méltóságos a játéka, ugyanolyan az irása is, mert Garamszeghy Sándor a tollával is igen szép sikereket ért el. Széleskörü irodalmi tevékenységének egyik legjelentősebb állomása a »Matyólakodalom« cimü népszinmüve, mely drámai erejével, törzsökös nyelvezetével és festői szépségével a Nemzeti Szinház sokszor előadott, igen népszerü darabja volt.

A háboruban önként ment a harctérre. A gorlicei áttörés után az év őszén a Strypa-folyó melletti burkanovi erdőkben mint hadapród kicsi csapatával hosszu ideig tudta az előhömpölygő orosz tömegeket feltartóztatni, fedezte tartalékjaink felfejlődését, később körülzárva, elszánt bátorsággal keresztülvágta magát és ezrek életét mentette meg. A szinpad páncélos, lámpafényben csillogó hőse, falusi történetek, hangulatos novellák irója, a matyó lakodalom násznagya kitett magáért a harctéren is és hősiességével, bátorságával a vitézzé avatást érdemelte ki.

Hosszu orosz fogságból tért haza, hogy megint müvészetének és irói kedvének éljen. Odaállt megint a Nemzeti Szinház kivilágitott szinpadára, megirta finom érzésü, formás novelláit, mind a két téren fokozatos fejlődéssel és elmélyüléssel ma jelentős alakja ugy a magyar nemzet első szinpadának, mint a komoly, az ország jövőjén munkálkodó irodalomnak.

A nemes trodiciókhoz való ragaszkodás, szerzett értékek féltő megőrzése, nemzeti sajátságaink megmutatása, ez jellemzi Garamszeghy Sándort, mint szinészt és irót. Forró szeretete a magyarsághoz, melyért életét is önként feláldozta, vezeti biztosan további utján ujabb sikerei felé. Nagyon komolyan veszi a müvészetet, gondos lelkiismeretes iró, mert mindakettővel csak a magyarság ügyét akarja szolgálni.

Vitézzé avatása haretéri érdemeinek elismerése. A szinpadon és az irodalomban már felavatta a közönség szeretete.

Szinházak heti müsora		Városi Szinház (8, ½8)	Vigszinház (½8)	Királyszinház (8, ½8)	Magyar Szinház (8, ½8)	Budai Szinkör	Apollo-Szinház (8)	Scala Szinház (½4, 6, ½9)	Royal-Orfeum
Vasárnap	d. u.	–	–	–	Egy csésze tea	Arvácska	–	Uj varieté müs	–
	este	Lili bárónő	Nyári kabaré	Régi jó Budap.	Charley nénje	A falurossza	Téves kapcsol.	Uj varieté müs	Apolló-Sz. vj.
Hétfő	este	Parasztbecsül.	Nyári kabaré	Régi jó Budap.	Charley nénje	–	Téves kapcsol.	Uj varieté müs	Apolló-Sz. vj.
Kedd	este	Lili bárónő	Nyári kabaré	Régi jó Budap.	Charley nénje	–	Téves kapcsol.	Uj varieté müs.	Apolló-Sz. vj.
Szerda	este	Lili bárónő	Nyári kabaré	Régi jó Budap.	Peer Gynt	A nóta vége	Téves kapcsol.	Uj varieté müs.	Apolló-Sz. vj.
Csütörtök	este	Lili bárónő	Nyári kabaré	Régi jó Budap.	Charley nénje	A nóta vége	Téves kapcsol.	Uj varieté müs.	Apolló-Sz. vj.
Péntek	este	–	Nyári kabaré	Régi jó Budap.	Charley nénje	A nóta vége	Téves kapcsol.	Uj varieté müs.	Apolló-Sz. vj.
Szombat	este	A kis huncut	Nyári kabaré	Régi jó Budap.	Peer Gynt	A nóta vége	Téves kapcsol.	Uj varieté müs.	Apolló-Sz. vj.
Vasárnap	d. u.	–	–	–	A szigetv vért.	Dolly	–	Uj varieté müs.	–
	este	A kis huncut	Nyári kabaré	Régi jó Budap.	Charley nénje	A nóta vége	Téves kapcsol.	Uj varieté müs.	Apolló-Sz. vj.

* **(A Nemzeti Szinház szerződései.)** A *Nemzeti Szinház* szerződtetési tárgyalásai befejeződtek és néhány tagot leszámitva, akik most nincsenek Budapesten, a többiek már alá is irták uj szerződésüket. A fizetések a szinház állami költségvetésének keretei közt valamivel jobbak a tavalyiaknál, különösen a kisebb fizetésü tagok kaptak nagyobb pótlásokat, hogy a létminimumot mindnyájan elérhessék. Az igazgatóság a Kamaraszinházi fellépésekkel együtt minden jogos fizetési kérésnek eleget tudott tenni.

* **(Vizsgaelőadás.)** *Rózsahegyi* Kálmán szinésziskolájának növendékei rendkivül előnyösen mutatkoztak be vizsgaelőadásukon a közönségnek. Valamennyien tanuságot tettek arról, hogy kiváló mesterük tanitása hivatott lelkekhez talált utat. Különösen feltünt soraikban *Laborfalvyné-Arató* Katinka dr., akinek izmos tehetsége komoly igéret arra, hogy a legnehezebb müvészi feladatokat is könnyedén meg fogja oldani. Mellette *Szigeti* Mária, *Bodó* Ica, *Kádár* Margit, *Jászay* Endre és *Sebestyén* Zoltán tettek tanuságot komoly hivatottságukról.

* **(A KÉVE ösztöndijai.)** A *KÉVE* müvészegyesület *Benkhard* Ágost festőmüvész tanár elnöklésével tartott rendes gyülésén *Szablya* János igazgatótanácsos inditványára elhatározták, hogy az idén is dijakat és ösztöndijakat tüznek ki és pedig az Országos Képzőmüvészeti Főiskola Miskolci Müvésztelepén dolgozó fiatal müvészek közül a következőknek: *Baressi* Jenő, *Debröczöni* Kálmán, *Frimt* Géza és *Schwerák* József két-két millió koronát, a telepen rendezendő kiállitás legjobb müvének szánt egy millió koronát, az Országos Magyar Iparmüvészeti Iskola belső épitész növendékei számára 1,500.000 koronát, ugy hogy összesen 10,500.000 koronát juttat az idén az egyesület a magasabbrendü müvészi nevelés céljaira. Végül a gyülés elhatározta, hogy ősszel a Nemzeti Szalonban rendezi kiállitását, amelynek részletes programját az ügyvezetőség fogja megállapitani.

* **(Egyházi zene.)** A budapest-belvárosi főplébánia-templom ének- és zenekara vasárnap délelőtt 10 órakor Griesbacher Péternek Szent Benedek tiszteletére irt miséjét adja elő. Az Offertóriumot Gollertől éneklik, a többi változó részt pedig a vatikáni Graduáléból.

* **(A Budai Dalárda állatkerti hangversenye.)** A Budai Dalárda olaszországi hangversenykörutjának befejezése után, mely nagyszerü sikereivel hazánk legjobb propaganda-eszközének bizonyult, 1923-as amsterdami győzelme kétéves évfordulójának emlékére az Állatkertben julius 4-én este hangversenyt rendez. Müsorán a legjobb nevü hazai és külföldi irók müvei szerepelnek. Minden számot *Szeghő* Sándor, a Budai Dalárda karigazgatója vezényel. Közreműködnek a *Filharmóniai Társaság* és *Szánthó* Jenő hegedümüvész. A székesfővárcs tanácsa a nagy érdeklődésre való tekintettel a belépti dijat az állatkerti belépővel együtt csak 12.000 koronában állapitotta meg, hogy az est minden résztvevője olcsón és kellemesen szórakozhasson.

* **(Jeltelen sirok.)** A Kerepesi-temetőben jeltelen sirban alussza álmát *Náday* Ferenc, *Kovács* Mihály, *Egressy* Ákos, *Lainczt* Jelka, *Mészáros* Lajos, *Molnár* László, *Pethes* Imre, *Iványi* Jenő és *Gyenes* László, a Nemzeti Szinház volt tagjai, *Takáts* Mihály, *Anthes* György, *Mészáros* Imre és *Környey* Béla az Operaház volt tagjai, *Solymossy* Elek, *Németh* József, *Ujváry* Károly, *Sántha* Antal, *Szöts* Kata és *Csatay* Zsófi, a régi Népszinház tagjai, *Haraszti* Hermin, *Tanay* Frigyes, *Tapolczay* Dezső, a Vigszinház volt tagjai, *Stoll* Károly, *Kertész* Endre, *Sajó* Géza, *Magyary* Lajos, *Virányi* Sándor, *Tomcsányi* Rusi, a Magyar Szinház volt tagjai. Ennyi hir, siker, diadal, diesőség és — élők hálátlansága jeltelen sirokban.

* **(Dalos-délután.)** A Soproni Országos Dalosverseny első csoportjában szereplő Budapesti Polgári Dalkör vasárnap délután 6 órakor tartja bemutatkozó hangversenyét a Márkus Emilia-parkban. (Muzeum-körut 2.).

* **(Medgyaszay Vilma vidéki körutjai.)** *Medgyaszay* Vilma kis alkalmi társulattal, melynek *Kővári* Gyula, *Vidor* Ferike, *Bányai* Irén és *Várnai* Vilmos a tagja, több estén a szegedi Vigszinpad vendége lesz, onnan pedig további körutra indul a vidék nagyobb városaiba. Müsorán dalok, kis tréfák és magánszámok szerepelnek.

* **(A főváros uj müemléke.)** *Petz* Samu volt müegyetemi tanár, aki sok szép középületnek, igy az Országos Levéltárnak, a Szilágyi Dezső-téri református templomnak, a Központi Vásárcsarnoknak is tervezője és épitője és akinek értékes munkásságát a Műcsarnok tavaszi tárlatán láthattuk, szép és müvészi emlékművet fog kapni a Központi Vásárcsarnok mögötti téren. Az emlékmü egy bronzból öntött, diszes gótikus kut, melyet *Rerrich* Béla müépitész és *Berán* Lajos szobrász tervezett és kis bronzmodellje ugyancsak a Műcsarnok tavaszi kiállitásán sok dicséretet kapott. Az emlékkutat az ősz elején kegyeletes ünnepség keretében fogják leleplezni.

* **(Bán-Kuszka Lili kiállitása.)** Nyári szünete után szeptember 6-án nyitja meg kapuját a Nemzeti Szalon. *Bán-Kuszka* Lili, festőmüvész kollektiv kiállitása lesz az első tárlat egyik szenzációja. Müvei ragyogó fantáziára valló, szindus kompozicók és Bán-Kuszka Lili teljesen egyéni, a maga külön utját járó müvészete bizonyára maradandó hatást tesz majd. Müvészkörökben máris nagy sikert várnak e sokat igérő szárnybontás nyomán.

Táblás házak a Royal Orfeumban

Napról-napra zsufolt nézőtér előtt folyik le a vendégszereplő Apolló Szinház ragyogó müsora, melynek minden száma a szenzáció erejével hat és tomboló tapsvihart arat. Három és félórán át muszáj nevetni, még a leggondterhesebb embernek is. És ezt a nagyszerü élvezetet mindenki megszerezheti magának, mert a legdrágább jegy 50.000 korona, a legolcsóbb 8000 korona.

* **(A Vigszinház nyári kabaréját)** a hét minden estéjén megismétlik. Kezdete 8 órakor.

* **(A Wiener Kaufmännischer Gesangverein,)** a Männergesangsverein mellett legjobb osztrák dalárda, diszhangversenye junius 27-én V., 8 órakor. (Rózsavölgyi.)

* **(»A fehér apáca« előadásai a Kamarában ma)** fél 5, egynegyed 7, 8 és 10 órakor kezdődnek.

Budapesti Szimfonikus Zenekar

Nagy Hangversenyei

Ábrányi Emil
elnök, karnagy

Márkus Dezső
Müller Károly
Fraknói Károly
karnagyok vezénylete alatt

az **Alsó Margitszigeten**

Márkus Imre
éttermei, kávéház és tejcsarnoka

1925 június 22-től esténként

Részletes müsor a helyszínen.
Külön belépődij nincs

KÖZGAZDASÁG

Az Első Magyar igazgatósága a biztositottak helyett önmagát valorizálta

A mérlegvalódiság helyreállitására vonatkozó rendelet alapján a biztositó társulatok is most teszik közzé megnyitó mérlegeiket, melyek egyszerüen azt a célt szolgálná, hogy a közönség, mely e társulatoknál legelsősorban érdekelt, legalább bepillantást nyerhessen oda, ahol az igazgatók sáfárkodtak a megtakaritott fillérekkel. A nagyközönséget különösen érdekelheti az ország legrégibb biztositó intézetének, az *Első Magyar Általános Biztositó Társaság*, melynek mostani vezetősége makacs következetességgel hivatkozik arra a történelmi tradicióra, mely a társaság mögött áll és ennek tisztes leplét használják föl az üzletkötéseknél. De az Első Magyar legelső »aranymérlege« mértékadó abból a szempontból is, hogy a vállalat elnöke az a *Teleszky* János dr., aki immár évek óta sürgette a mérlegvalódiság helyreállitását és a szanálás mostani eszközeinek fölhasználásában látja az ország jövendő boldogulását. Bármennyire is tiszteletreméltók azok a törekvések, amelyeket *Teleszky* János sokáig egyedülállóan képviselt és később kénytelen-kelletlen követőkre talált, ezeket a tiszteletreméltó akarások még sem jutnak kifejezésre az általa képviselt Első Magyar üzleti szokásaiban és üzletvitelében, mert hisz a tények azt mutatják, hogy az egész aranymérleg-akcióhoz, mely manapság is oly heves ellentállással találkozik, voltaképpen nem országos, tehát a közönség érdeke, hanem egyes *vállalati érdekek füződnek.*

A biztositó társulatoknál, melyek sulyosan visszaéltek a jóhiszemü közönség bizalmával, szigoruan el kell határolni az aranymérlegek dolgát és azt nem szabad összefüggésbe hozni a közönség érdekeivel, melyeket az Első Magyar Általános Biztositó igazgatósága a legkevésbé egyezteti össze saját érdekeivel.

Mit is célzott a mérlegvalódiság helyreállitására vonatkozó rendelet? A megalkotásnál az volt a törekvés, hogy a vállalatok minden vagyontétele, tartozása és követelése a zárószámadásokban tényleges és ne fiktiv értékelésén szerepeljen. Ezzel a szándékkal most egyenesen szembehelyezkedik az az *Első Magyar Biztositó*, melynek elnöke *Teleszky*, aki egyik legbefolyásosabb elindítója volt az aranymérleg-akciónak és *most saját igazgatói* olyan mérleget produkálnak, mely mindennek nevezhető, csak aranymérlegnek nem. Hogy a vállalat igazgatóságát ilyen mérleg közzétételére mi vezette, ezt megállapitani természetesen nem lehet, de közelfekvő az a föltevés, hogy az aranymérlegben is óriási vagyontételeket igyekeznek elrejteni, nehogy a közönség lássa, *hogy hol vannak azok az aranykoronákban befizetett százmilliók, amelyeket az Első Magyar szerencsétlen biztositottjainak nagy tömege reklamál.*

A most közzétett mérleg csupán összevont, az élet- és elemi biztositási üzletágban megállapitott adaktokat tartalmazza, de ha ezeket egybevetjük a békebeli számokkal, igy is bőséges magyarázatot kapunk arra, hogy miért pusztul el a biztositott és miért gyarapszik vagyonban a biztositó társulat? Közleményünk keretében látható összeállitásunkban, mely az 1913-as adatokat is felöleli, az érthetőség kedvéért a kisebb tételeket elhanyagoltuk. Két rendkivül fontos körülményre azonban fel kell hivnunk a biztositottak figyelmét és pedig arra, hogy az Első Magyar Biztositó a legkevésbé élt a felértékelés jogával, de ha átértékelést végrehajtott, az azoknál a tételeknél jutott kifejezésre, amelyek az igazgatóság számára nem jelent kötelezettséget és kizárólag a társulat saját vagyona.

A rendeletet azonban itt is kellő óvatossággal kezelték, a tényleges vagyoni helyzetet nem fejezték ki és a felértékelés mellett is óriási titkos tartalékokat rejtegetnek.

Ezuttal csak néhány tételre kivánunk utalni és ezek a következők: Az Első Magyarnak békében a bankoknál nem volt követelése, a megnyitó mérleg szerint most *kétmillió aranykoronát követel.* A társulat ingatlanai a békében 5.081 millió koronával szerepeltek, az 1924 december 31-iki mérlegben ezek a tételek *négyszáz aranykoronát*, a megnyitó aranymérlegben 960.000 aranykoronát képviselnek. Tehát amig az ingatlanok — *szintén már alacsony értékelés mellett* — 1913-ban hetven milliárdot értek, nyilván a vállalat igazgatóságának *alacsony* becslése szerint, most ugyanezeknek értéke *az aranymérlegben*, mely hivatva volna arra, hogy a közönséget a tényleges vagyonértékről fölvilágositsa, — *most még tizennégymilliárdot sem mutat.* De a legnagyszerübb az Első Magyar tartalékpolitikája és ha az erre vonatkozó számadatokat nézzük, megállapithatjuk, *hogy a vállalat közel hatvanszázalék erejéig valorizált* és a biztositottak pénzén hatalmas latens tartalékokat gyüjtött, sőt most olyan tartalékok is szerepelnek, amelyek békében nem is voltak. A közönséget ne tévessze meg az elértéktelenedett alaptőke és tiszta nyereség, *mert ez nem a majoritást birtokló igazgatóságot, hanem a közönséget érinti.* Egy vállalat keretében a többségi részvényes — különösen az utóbbi tiz évben — nem az osztalékban és a részvények árfolyamában kapott és kap kárpótlást.

Az Első Magyar azonban nem csupán a részvényeseivel és biztositottjaival szemben követ kifogásolható eljárást, saját alkalmazottaival szemben is, akik másfél-kétmilliós fizetések mellett szolgálják a társulatot. A szerencsétlen alkalmazottak is ugyanoly elbánásban részesülnek, mint a biztositottak. A tisztviselők és szolgák nyugdijalapja a béke éveiben *jóval tulhaladta a hárommillió aranykoronát*, most ugyanez a nyugdijalap 25.000, azaz: huszonötezer aranykoronából áll. Itt is az történt, ami biztositottakkal; a nyugdijalapot az igazgatóság teletömte értéktelen papirrongyokkal és *nem valorizálta.* A tisztviselők, akiknek a nyugdijalap dolgainak intézésébe sose engedtek beleszólási jogot, itt állnak pénz nélkül és azokra a könyöradományokra vannak utalva, amelyeket esetről-esetre adnak. *Az igazgatóság a biztositottak és az alkalmazottak helyett önmagát valorizálta* és tegyük hozzá rögtön: teljes sikerrel.

VAGYON:	Elemi ágban aranykor.	Összevont mérlegalatok 1924 XII/31 millió K	Nyitó mérlegben
Pénztár	0.123	0.680	0.680
Bankoknál	—	1.842	2.050
Ingatlanok	5.081	0.0004	0.960
Értékpapirok	29.662	0.555	1.150
Nyugdijalap	3.405	—	—
Biztositóknál	1.193	1.230	1.230
Képviselőségeknél	3.752	3.440	3.080
Váltótárca	1.176	—	—
Adósok	—	0.558	0.538
Leltár	leirva	leirva	leirva
Életbiztositási ágban			
Értékpapirok és elhelyezett tőkék	151.117	—	—
Kölcsönök	26.000	—	—
Adósok és ügynökségek	7.080	—	—
Veszteség	—	0.037	—
Elemi ágban TEHER:			
Alaptőke	8.000	0.011	0.011
Nyeremény tart.	8.000	0.011	0.011
Külön tartalék	0.026	0.042	—
Dijtartalék	11.622	5.500	4.800
Egyéb tartalékok	2.341	0.660	0.660
Rendes tartalék	—	—	1.040
Alaptőke rendezési tartalék	—	—	1.130
Ált. biztons. tart.	—	0.010	0.720
Nyugdijalap	3.557	0.025	0.025
Hitelezők	1.520	0.190	0.325
Nyereség	3.868	0.164	—
Életbizt. ágban:			
Dijtartalékok	180.818	—	—
Kfe. tartalék	4.500	—	—
Nyereség	2.876	—	—

Film-szinházak heti müsora	Corvin vas. 4, 7, ½10. hétk. 7 és 9	Elit-mozgó Vigszinh. mell. h. ½7, 9, v. 5, ½8, ½10	Kamara hétk. 6, 8, 10 v. ½5, ½7, 8, 10	Kert-Mozi Tel. 26—04 8, 10 órakor	Liget-Mozi 8 és 10 órakor	Márkus Emilia Parkmozgó 8·10, 10·10	Tó-Mozi Telefon: 153-83 és 20-82 8, 10 órakor	Turán-mozgó v. 3, 5, 7, 9 h. 5, 7, 9
Vasárnap	Lengyelvér	Az álomkoros Fix-Fox. Notre Dame-i toronyőr	A fehér apáca Fridolin mint autospecialista	Frametta Élet korbácsa	Asszony asszony ellen	A holdkór Amikor egy férfi igazán szeret	Paprikajancsi kisassz. Kisértetek éjszakája	Ujé a ligetben Névtelen vár
Hétfő	Lengyelvér	Scaramouche Áruló levelek	A fehér apáca Fridolin mint autospecialista	Frampta Élet korbácsa	Asszony asszony ellen	A holdkór Amikor egy férfi igazán szeret	Paprikajancsi kisassz. Kisértetek éjszakája	Gyorsabb a halálnál. Koroskói tragédia stb.
Kedd	Lengyelvér	Az utolsó ember A nagyherceg pénzügyei	A fehér apáca Fridolin mint autospecialista	Frametta Élet korbácsa	Asszony asszony ellen	A holdkór Amikor egy férfi igazán szeret	Paprikajancsi kisassz. Kisértetek éjszakája	Gyorsabb a halálnál. Koroskói tragédia stb.

Szablya János

iparművészeti problémák, cikk

Rér és Forma, 1935 VIII. 2o2

Szablya - Fischer

SZ 2

Szablya Frischauf Ferenc

Változás az Orsz. M. Kir. Iparművészeti Iskola vezetésében. Az Iparművészeti Iskola igazgatója, *Szablya-Frischauf* Ferenc, betöltötte szolgálati idejét, mindazonáltal a közoktatásügyi miniszter még 3 hónapra, ez év december 31-ig szolgálatában visszatartotta. Egyidejűleg a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Fáy* Aladárt, a Képzőművészeti Főiskola r. tanárát az Iparművészeti Iskola helyettes igazgatói teendőinek az ellátásával megbízta.

IIIA

Rajzoktatás 1943. 12. e.

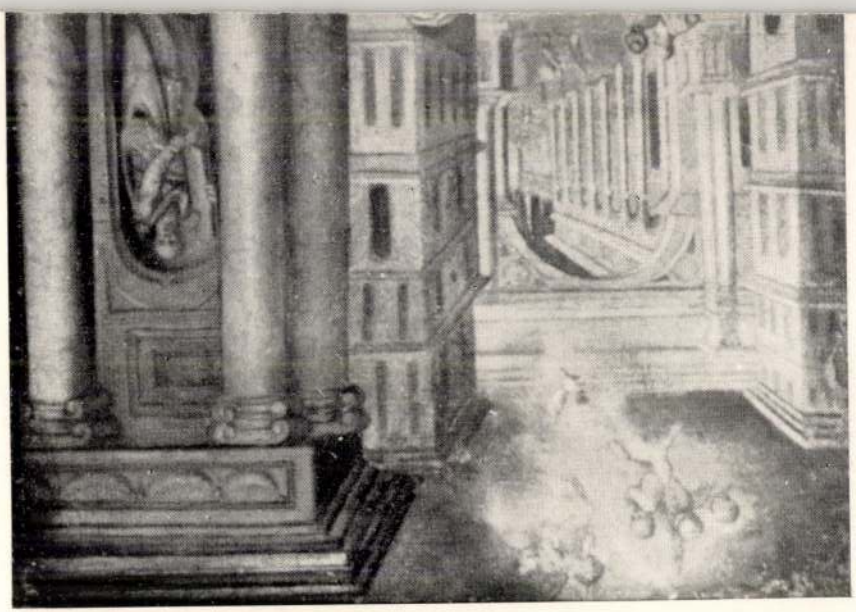

IIA

Napi hirek

— **Zárórarendelet Zágráb környékén.** Zágrábból jelentik: A horvát főváros rendőrhatóságának rendelete értelmében szerda estétől további intézkedésig zágrábkörnyéki hét község területén este 10 óráról reggel 5 óráig tilos a közlekedés. A rendelet szerint este 10 óra után senkinek sem szabad Zágráb területét elhagynia vagy a környékről oda belépnie. A rendőrség felhívja a rendelet hatálya alá eső községek lakosságát a rendelet legszigorúbb betartására, mert ellenkező esetben mindenki életveszélybe kerülhet, minthogy 10 óra 30 perc után a katonai őrszemek és járőrök minden előzetes figyelmeztetés nélkül lőfegyverüket használhatják.

— **A győri püspök a katolikus diákotthonokról.** Apor Vilmos báró győri püspök a katolikus diákotthon-mozgalom ügyében körlevelet intézett papjaihoz és híveihez s hangsúlyozza, hogy a diákotthonok felállítása a katolikus magyar jövő érdeke. Mindenkinek kötelessége e nagy terv valóraváltásának előmozdítása.

— **Fatalp-betegség.** *Tudott dolog, hogy a háború sok mindenre kihatással van. Hogy egyebet ne mondjunk, elmaradtak a tünetei a békebeli, zsírban úszó táplálkozás következményeinek, alább hagytak a tejfelpuhán ringó tokák, egyszóval nincs túltengés a gasztronómiai élvezetek nyomán. Ami igen jó, sokaknak aranyat ér és megspórolja a karlsbadi kúrák költségeit. Ám ahogy a háború eliminál bizonyos jelenségeket, bajokat, — hoz újat is. Mint most egy szaklapban olvassuk, a francia orvosok felfedeztek egy új betegséget, a „fatalp-isiászt". Ez a kellemetlen, nem egyszer fájdalmas tünet a fatalpú cipők viselésétől lép fel. A rugalmatlan cipők túlerőltetik a lábat és fatalp-isiász áll elő. Hát... ami ezt illeti, bizony nem jó ez, sőt számos vélemény hajlik afelé, hogy jobb lenne hízni egy-két-kilenc kilót, tejszínhabon és csokoládéskuglófon...*

— **Szóváltásból emberhalál.** A kiskunmajsai Pálospusztán szóváltás támadt Ördög József és Ádám István legények között. A szóváltásból verekedés keletkezett, miközben Ördög József négyszer megszúrta ellenfelét. Ádám István oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen rövidesen meghalt. Ördög Józsefet letartóztatták.

— **Az egri érsek beszéde az erdélyi tanítókhoz.** Az angolkisasszonyok intézetében ünnepélyesen megnyitották az erdélyi tanítók és tanítónők továbbképző-tanfolyamát, amelyet Nagy Árpád tanügyi tanácsos nyitott meg. Utána Somos Lajos érseki tanítóképzőintézeti igazgató beszélt, majd lelkes éljenzés közben Czapik Gyula egri érsek állott szólásra. Beszédében a papot és tanítót, mint népnevelőt jellemezte. Mindkettőnek kötelessége a templomon és az iskolán kívül is tanítani, nevelni, összefogni a magyarságot és megértetni a nemzetiségekkel, hogy él ebben az országban a szentistváni lélek.

— **Román nyelven hallgatta ki a tárgyalásvezető bíró egy bűnper tanúit.** László Géza dr. budapesti büntetőtörvényszéki tanácselnök csütörtökön tárgyalta Dubai László, Krizsán András és Nagy Bogyó András munkások bűnperét. A vád szerint csalásokat követtek el; román területen lakó ismeröseiknek kukoricát ígértek azzal, hogy utalványuk van és ezt módjukban van beváltani. Kiderült, hogy a felmutatott utalvány hamisítvány volt. A vádlottak valamennyien beismerő vallomást tettek. Több tanút hallgattak ki, akik csak románul tudnak és László Géza dr. tanácselnök, aki különben jól beszél románul, ezen a nyelven tette fel a kérdéseket és nyomban lefordítva diktálta jegyzőkönyvbe a vallomásokat. A bíróság mindhárom vádlottat bűnösnek mondotta ki és ezért Dubait egyévi és háromhónapi, Krizsánt és Nagy Bogyót pedig fejenként egyévi börtönbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

— **Húsz márka büntetés egy indulatos tollvonásért.** *Berlini jelentés szerint, Köthen németországi városban egy iskolásfiú atyja nagy méltatlankodással fogadta azt a megrovó megjegyzést, amelyet a tanítónő a gyerek iskolai dolgozatához fűzött. Felháborodásában tollat ragadott és egy erőteljes vonással áthúzta a szerinte igazságtalan észrevételt. A tanítónő ebben tekintélyét csorbító sértést látott és ezért feljelentést tett ellene. A bíró összebékítette a feleket, de az apának kötelezte kellett magát, hogy húsz márkát fizet háborus jótékony célra.*

— **Elmulatták a hőrcsögbőrökre felszedett előlegeket.** A nyíregyházai törvényszék egyegyévi börtönre ítélte Söregi Sándor és Hüse Sándor büdszentmihályi lakosokat, akik több helyen 8000 pengő előleget szedtek fel hörcsögbőrökre, de az előleget elmulatták és a bőröket nem szállították.

Halálozás

Svidorszky Kálmán ny. alezredes július 6-án meghalt. Temetése pénteken délután lesz fél 5 órakor a farkasréti-temető ravatalozójából.

Jakab Imre ny. jegyző 75 éves korában Budapesten meghalt. Temetése nagy részvét mellett szerdán délután volt az óbudai temetőben.

— **A pápa részvétét nyilvánította Sikorszki halála alkalmából.** Mint Vatikánvárosból jelentik, Maglione bíboros államtitkár a Szentatya nevében Sikorszki tábornok halála alkalmából részvétét nyilvánította a lengyel köztársaság elnökének.

— **A kultuszminisztérium elnöki osztályának új vezetője Lőrinczy Szabolcs dr.** Szinyei Merse Jenő dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter a kultuszminisztérium elnöki osztályának vezetésével Lőrinczy Szabolcs dr. miniszteri tanácsost bízta meg s az elnöki osztály felülvizsgálását közvetlenül magának tartotta fenn.

— **Megerősítik az egyiptomi erkölcsrendőrséget.** Egy Antakvából érkező jelentés arról számol be, hogy az egyiptomi minisztertanács elhatározta az erkölcsrendészeti rendőrség létszámának emelését. A tisztikart 25 fővel, az altiszti kart 23 fővel, a legénységi állományt pedig számos közrendőrrel bővítik ki. A kommentárok utalnak az Egyiptomban tartózkodó angolszász katonákra.

— **Megszünik a külföldi rendeltetésű táviratievelcknek távbeszélőn való felvétele.** Budapesten a táviratokat távbeszélőn felvevő munkahelyek forgalma az utóbbi időben igen nagy mértékben megnövekedett. Ezért a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter e munkahelyek zavartalan, fennakadásnélküli munkamenetének biztosítása érdekében a külföldi rendeltetésű táviratleveleknek távbeszélőn való felvételét a budapesti egységes távbeszélő hálózat területén július 15-től kezdve megszüntette. Ez az intézkedés nem érinti a táviratoknak távbeszélőn való feladását.

— **A magyar követ Partow bolgár igazságügyminiszternél.** Szófiából jelenti a Transkontinent Press: Partow bolgár igazságügyminiszter szerdán fogadta Jungert-Arnóthy Mihály magyar követet.

— **Vihar és jégeső Kecskeméten.** Szerdán délután két órakor felhőszakadás és jégeső vonult el Kecskemét felett. A felhőszakadást száz kilométer sebességű szél követte, míg a város északi határában embervastagságú fákat csavart ki. A gyümölcsösökben nagy a kár. Gabonában, miután az aratás már majdnem mindenütt megvolt, lényeges kár nem keletkezett.

— **Jégverés a Bácskában.** Északbácskán pusztító jégeső vonult végig. A jégverést különösen a szabadkai, bajmoki, horgosi és verbászi határ sínylette meg. Szabadkán helyenként galambtojás-nagyságú jégdarabok is estek és még az állatállományban is kárt tettek. A horgosi és királyhalmi szőlővidéken szintén tetemes a kár. Ezen a vidéken orkánerejű vihar volt és a sűrű villámcsapásoknak halálos áldozata is van Radics József 54 éves szőlőcsősz személyében. Különösen nagy kárt tett a jégverés a napraforgóban.

— **A tanulóifjúság nyári közmunkaszolgálata Délerdélyben.** A temesvári római katolikus magyar fiúgimnázium tanulóit értesítették, hogy a legutóbb megjelent miniszteri rendelet értelmében harmincnapos munkaszolgálatot kell teljesíteniök. A munkaszolgálat elvégzéséről bizonyítványt kapnak a tanulók. E bizonyítvány nélkül senkisem iratkozhatik be a következő tanévre.

JÁTÉK

Ha teniszpálya mellett megyek el, még ma is átfut valami elkésett vágyakozás. Mindig is irigyeltem őket kicsit: a fehérruhás fiúkat és lányokat, ahogy a lapdahálóval szegett vörös salakon repdestek, mint a lepkehálóba került pillangók. Én valahogy a hálón kívül maradtam. Ha megvolt a teniszcipő, hiányzott a racket, ha minden együtt volt, vizsgára kellett készülnöm, s később már nehezen játszik új játékot az ember.

Azért a teniszpályákra emlékszem. A rózsadombi pályára, melynek hálója mozaikdarabkákra osztotta a Várhegyet, a Citadellát és a Margit-szigetet... Egyetlen hálószem keretébe belefért Budapest fele s ráadásul az egész ég...

A pályával szemben padot helyezett el a véletlen s ezen a padon készült vizsgára Buda sok-sok ifja. A finn és gót szavak a teniszezők play- és ready-kiáltásaival keveredtek el s a német hangváltozások törvényeit és Bessenyei életét pillanatokra megakasztotta egy-egy nyert vagy vesztett game hangosan bejelentett pontaránya. Mint valami francia négyes modernizált figurája percenkint buukkant elő egy-egy könyvet szorongató szemüveges fiú s a másik oldalról egy-egy racket-tet lóbáló szandálos lány. Találkozáskor bizalmatlanul és kicsit ellenségesen méregették egymást, aztán ki-ki folytatta a maga mesterségét: a teniszezők tovább teniszeztek, a tanulók tovább tanultak.

A pályát minden márciusban símára hengerelték, újra salakozták s fehérshortos fiúknak és lányoknak órabérben kiadták. Ez volt a program húsz év óta. Az idei tavasz aztán alaposan felforgatta az évtizedes műsort. Henger helyett eke jelent meg a pályán, és salak helyett krumpli meg kukorica került a földbe! A pályán idén nem üde fiatal lányok, hanem krumplivirágok nyílnak s hosszúra nőtt legénykék helyett kukoricaszárak hajladoznak. A föld visszaadatott a természetnek! Csak a lapdaháló maradt meg élő anakronizmusnak, — talán madárijesztőként visszatartja majd a lapda helyett beléütődő madarakat.

S a fiúk s a fehérruhás lányok? Velük vajjon mi lett? A fiúknak racket helyett puska van a kezében, a lányoknak pedig toll, szatyor vagy főzőkanál. A játéknak, a pázsitos, vörössalakos, fehérruhás — az ifjúság szívfájdítóan friss játékának pedig, úgylátszik, egyelőre vége.

Károlyi Amy

— **Szerb partizánok meggyilkolták az emigráció egyik vezetőjének leányát.** Szófiából jelentik, hogy a Zora nisi tudósítása szerint szerb partizánok néhány nappal ezelőtt Arangyelovacs városkából elraboltak nyolc személyt, akiket később holtan találtak meg. A szerb rendőrség üldözés közben tizet lelőtt a partizánok közül. A Zora értesülése szerint az áldozatok közt volt Ilia Mihailovics is, a szerb skupstina egykori elnökének leánya. Mihailovics jelenleg a londoni jugoszláv emigráns kormány hadügyminiszterének, Zinkovicsnak legközelebbi munkatársa.

— **Magyar diákházat avattak Genfben.** Bensőséges ünnepiség keretében avatta fel Pintér József a genfi magyar otthont a Champel-villanegyedben. Az avatás napján fogadást rendeztek a magyar otthonban, amelyen a magyar főkonzulátus, a genfi magyar kolónia, valamint a Svájcban tanuló magyar ösztöndíjas diákok teljes számban megjelentek. A magyar otthon a Claparéde-villában helyezkedik el. A fogadáson Choisy professzor, a genfi hittudományi fakultás tanára, a debreceni egyetem tiszteletbeli doktora beszédben méltatta a Claparéde-család szerepét. Különösen szívélyes hangon emlékezett meg a nemrég elhunyt Claparéde Sándorról, akit családi kapcsolatok fűztek Magyarországhoz és akinek alapítványa lehetővé teszi, hogy évről-évre magyar ösztöndíjasok tanulhatnak a genfi hittudományi karon. Steller Mária belügyminiszteri szociális felügyelő, aki tanulmányúton van Genfben, a magyar nép- és családvédelemről tartott ezután érdekes előadást. Végül a holland Asbeck bárónő mondott meleghangú beszédet Magyarországról. Csonka János dr., a magyar diákegyesület elnöke mondott köszönetet az előadóknak, majd a diákok régi magyar dalokat adtak elő.

— **Ötven kivégzés Horvátországban vasúti merénylet miatt.** Zágrábból jelentik: Csütörtökön kiadott hivatalos jelentés szerint még május 13-án a szerémmegyei sid—vukovári vasútvonalon fekvő Morovics és Grk között kommunista bandák felrobbantották a vasúti vonalat, aminek következtében öt személy életét vesztette. Mivel a tettesek meghatározott időn belül nem kerültek elő, a fennálló rendelkezések értelmében még június 22-én a merénylet színhelyén ötven személyt kivégeztek a rendőrség által megállapított kommunista személyek közül.

— **Felhívás hivatásos honvéd képességvizsgáló szakszolgálatos tiszti pályázatra.** A honvédelmi miniszter a honvéd hivatásos szakszolgálatos tisztek képességvizsgáló szakmájában fennálló hiányok pótlására pályázatot hirdetett. Pályázhatnak 32 évesnél nem idősebb bölcsészeti vagy orvosi abszolutóriummal rendelkező tartalékos tisztek (tisztjelöltek), továbbá kivételesen a 26 évesnél nem idősebb gimnáziumi (reálgimnáziumi, reáliskolai) érettségit tett tartalékos tisztek (tisztjelöltek) közül azok, akik a tudományos képzettség (bölcsészeti vagy orvosi abszolutórium) utólagos megszerzésére kötelezettséget vállalnak. Az egyetemi végzettséggel pályázók tízhónapos tanfolyam és nyolchónapos gyakorlati idő, az érettségivel pályázók pedig tízhónapos tanfolyam és a tudományos képzettség (egyetemi végzettség) megszerzése után fognak a hivatásos képességvizsgáló szakszolgálatos tisztek csoportjába felvétetni. A felvétel alkalmával az egyetemi éveket a rangmeghatározásnál beszámítják. A pályázati határidő 1943 július 25. A részletes pályázati feltételek a m. kir. honvédképességvizsgáló intézet parancsnokságától, (Budapest, IX. Üllői-út 49.) Mária Terézia-laktanya I. em. 182) szóbeli vagy írásbeli érdeklődésre kaphatók meg.

Önarckép

Görnyedt a teste,
Éles az álla,
Mint két letört szárny,
Olyan a válla.

Arca beesett,
Homloka ráncos,
Élete szürke,
Sivár, magányos.

Hangja fátyolos,
Mosolya nincsen;
Bánatát sírta
Belé az Isten.

Tüdeje sípol,
Kosztja diéta,
Tán nem is ember,
Csak egy poéta...

Fóti Tóth József

— **X. Pius pápa szenttéavatási pere.** Vatikánvárosból jelentik: A szertartások szent kongregációja összeült, hogy első alkalommal tárgyalja X. Pius pápa szenttéavatási perét.

— **A hercegprímás a központi katolikus kör alapító tagja.** Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás értesítette a központi katolikus kör elnökét, hogy a kör alapító tagjai sorába lép.

— **Élvezik a fürdőidényt Vatikánváros diplomatái.** *Rómából jelentik: a tengelyhatalmakban álló országok vatikáni diplomatái, mint ismeretes, engedélyt kaptak arra, hogy hetenkint kétszer felkereshessenek egy Róma közelében fekvő strandfürdőt. A diplomaták sűrűn élnek is ezzel az engedéllyel, az olasz rendőrség természetesen gondosan ellenőrzi a kirándulásokat. A követségek tagjai szorgalmasan járnak a fürdőre, eddig csupán az angol, a francia és a lengyel nagykövet sem vett részt a fürdő-expedíciókban.*

— **Alszeghy Zsolt az országos közoktatási tanács ügyvezető alelnöke.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter újjászervezte az országos közoktatási tanácsot. A Kelemen Krizosztom pannonhalmi főapát elnöklete alatt működő tanács alelnökévé Imre Sándor dr. egyetemi ny. r. tanárt, ügyvezető alelnökévé Alszeghy Zsolt dr. egyetemi ny. r. tanárt, mezőgazdasági oktatási osztályának elnökévé Gesztelyi Nagy László dr. egyetemi ny. rk. tanár, országgyűlési képviselő, mezőgazdasági kamarai igazgatót, iparoktatási szakosztályának elnökévé Náray-Szabó István dr. egyetemi ny. r. tanárt, kereskedelmi oktatási szakosztályának elnökévé vitéz Gyulay Tibor dr. a budapesti kereskedelmi és iparkamara főtitkára és miniszteri biztosa, a magyar országgyűlés felsőházának tagját nevezte ki a kultuszminiszter, aki ezenkívül kinevezte a tanács 97 tagját.

— **Elmozdított olasz főtisztviselők.** Rómából jelentik: Scorza miniszter, párttitkár megvonta a fasiszta párt tagsági igazolványát Sciorillim Borelli dr.-tól, Tarento tartomány prefektusától, Perrone dr.-tól, Tarento tartomány federalejától és Mendola dr.-tól, Tarento tartomány rendőrfőnökétől. Az illetők megsértették a háborús idők erkölcsi kötelességét azáltal, hogy lakomán vettek részt. A prefektust nyugalombe helyezték, a federalet állásától felmentették, a rendőrfőnököt pedig rendelkezési állományba helyezték. Perrone dr. utódául a Duce Domenico Nesnet, az eddigi salernoi helyettes federalét nevezte ki.

— **Aki tanuja volt III. Napoleon elfogásának.** *Mint Berlinből jelentik, Niederorschel thüringiai helységben elhunyt százéves korában Birkefeld August gazda, aki fiatal korában résztvett a königgrätzi és a sedani csatában, valamint Páris ostromában. Sokszor emlegette, hogy jelen volt, amikor III. Napoleon Sedánnál a győztes porosz hadak fogságába esett. Egy életbenmaradt leánya, továbbá húsz unoka és negyvennyolc dédunoka gyászolja a derék veteránt.*

Házasság

Folyfalvi *Jánosy* Margit tanár és battyáni *Paksy* Tibor m. kir. gyógyszerész-főhadnagy július 5-én tartották esküvőjüket Budapesten a Pozsonyi-úti református templomban.

Kunt Edit és vitéz *Sebestyén* Béla m. kir. ejtőernyős-főhadnagy július 10-én délután ½7 órakor tartják esküvőjüket a pápai Szent István-plébániatemplomban.

Steinhofer Erzsébet Anna Mária és *Schranz* Ottó július 5-én Budapesten házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Kencs Edit és *Magyar* Sándor házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Wachter Józsa és *Kovács* János dr. m. kir. államvasúti fogalmazó július 8-án házasságot kötöttek.

Hivjon! Jöjjön!

Veszek legelőnyösebb áron férfiruhát, női ruhát, egyenruhát, fehérneműt, bundát, szőrmeket, bútort, zongorát, szőnyeget
Telefon: 427-122, Erzsébet-körút 32.
Gerstl G. Hivásra jövök

Kis következtetés

„Ausztráliában sok a válás!"
Aggódik egy sidneyi ujság:
Az egyedüllétet a Tommyk
Menyecskéi hamar elünják.

Minden hon talpköve az erkölcs
S alig kétes, hogy majd elválik:
„Épületes" dolgok készülnek.
Ott, ahol a talpkő... elmálik.

Bényi Kálmán

— Vitéz Martsekényi Imre a borsodi pártgyűléseken. A borsodvármegyei Mépszervezetek Edelényben, Szendrőn és Szendrőládon választmányi értekezleteket tartottak Batthyány István gróf elnökletével, amelyeken a környékbeli pártszervezetek vezetői teljes számban megjelentek. Az értekezleteken vitéz Martsekényi Imre országgyűlési képviselő, a párt propagandaosztályának vezetője ismertette a külpolitikai és katonai helyzetet, majd a kormány legújabb rendeleteivel foglalkozott. Vitéz Martsekényi Imre végiglátogatta a környékbeli gazdaköröket is, ahol a terményrendelettel kapcsolatban folytatott megbeszéléseket az érdekelt gazdaközönséggel, rámutatván a beszolgáltatás rendszerességének szükségszerűségére, s buzdította az egybegyülteket a további kitartó munkára és a termelés fokozására. Leszögezte, hogy a mai időkben a kenyérmagvak éppen olyan fontosak, mint a katona fegyverében a puskagolyó. Az értekezletekről táviratokban üdvözölték a miniszterelnököt és vitéz Lukács Bélát, a párt országos elnökét.

— Párthirek a magyar élet pártja fővárosi szervezeteiből. A magyar élet pártja fővárosi szervezeteiben, mint jelentik, élénk pártélet folyik. Legutóbb a III. kerületben Seidl József bizottsági tag adott tájékoztatót. A VIII. kerületben az ifjsúági csoport, a munkáscsoport, az iparos csoport és a fővárosi altisztek szakcsoportja tartott összejövetelt. Az altisztek értekezletén részvett Donáth György országgyülési képviselő is és felszólalásában azt a kívánságát hangoztatta, hogy az altisztek a maguk szociális és gazdasági problémáit a pártban, nem pedig hazafiatlan, vagy szélsőséges helyeken vitassák meg. A XIII. kerületi szervezet helyiségfelavatással egybekötött nagyválasztmányi ülést tartott, amelyen többek között megjelent Homonnay Tivadar főpolgármester és Donáth György országgyülési képviselő is. Az ülésen Fülöp Endre hódolattal emlékezett meg a kormányzó úr hetvenötödik születésnapjáról, majd üdvözölte a főpolgármestert örökös felsőházi taggá történt kinevezése alkalmából. Az üdvözlésre Homonnay Tivadar főpolgármester válaszolt s az erős belső egység megőrzésére intette a jelenlevőket. Donáth György az áldozatvállalásról beszélt. A XIV. kerületi szervezetben a kerületi elnök és az ügyvezető-elnök tájékoztatták a megjelenteket a kül- és belpolitikai helyzetről.

— Petain marsall ajándéka az Alcazar védőjének. Madridból jelentik: Petain marsall tiszteletét kifejező adomány átadásával bízta meg a barcelonai francia konzult Moscardo tábornoknak, Alcazar hős védőjének. A Moscardo tábornok tiszteletére rendezett fogadáson kijelentette a francia főkonzul, hogy Alcazar hős védője Franciaországban nagy közkedveltségnek örvend, s Petain marsall és Laval is a tábornok tisztelőinek sorába tartozik.

— Amerika szállította egy évvel ezelőtt az isztanbuli drótkötélvasút elszakadt kötelét. Isztanbulból jelentik: Az isztanbuli drótkötélvasút-szerencsétlenség felülvizsgálása során alaposan megvizsgálták az elszakadt drótkötelet is, amelyet körülbelül egy évvel ezelőtt szállított az Egyesült Államok. Érthetetlennek mondják, hogy szakadt el a drótkötél, hiszen a szerencsétlenség időpontjában csekély volt a forgalom és a normálison alul maradt a megterhelés is. A második kötél, amely a szerencsétlenség után a fokozott terhet is kibírta, svájci gyártmányú.

— Korlátozzák a szlovák államtanács terjedelmét. Pozsonyi jelentés szerint az államtanács intézményében annakidején a parlament második kamarájának szerepkörét betöltő szervet kívántak létrehozni. A gyakorlatban azonban kitünt, hogy a tanács nagy terjedelme ellenére a jelenlegi formák közt nem tudja feladatát betölteni. Ezért a parlament csütörtöki ülésén novellát terjesztenek be, amely az államtanács tagjainak számát leszállítja és tevékenységét szükebb, körülhatároltabb területre korlátozza.

— A pannonhalmi bencések intézetükben ingyen nevelnek fel egy hadiárvát. A pannonhalmi bencésrend felajánlotta, hogy a szeptember hónapban kezdődő iskolaévben a pannonhalmi olasz gimnázium első osztályába egy hadiárva fiút vesz fel, akit — ha arra érdemesnek bizonyul — nyolc éven át ellátásra, nevelésre és oktatásra vállal. Az országos hadigondozó szövetség a felajánlott helyet az elemi iskola IV. osztályát kitünő eredménnyel végzett hadiárvák közül óhajtja betölteni. Felhívja ezért a hadiárvák gondviselőit, hogy az erre a helyre pályázó hadiárvafiúkat 1943 julius 25-ig jelentsék be a szövetségnél (Budapest, IV., Kecskeméti-utca 10). A bejelentéshez mellékelni kell az elemi iskolai, a születési, vagyoni, illetve szegénységi bizonyítványt és a hadigondozási igazolványt, vagy az atya hősi halálát igazoló egyéb okmányt.

Színház, Film, Művészet

Beszélgetés Abonyi Gézával,
aki huszonöt éve egyfolytában tagja a Nemzetinek

A nyitott öltözőablakon erőszakosan tolakszik be a verőfényes dél zajló élete. *Kint:* villamoscsengetés, autótülkölés, lárma; *bent:* hűvös nyugalom, béke, harmónia. Háttal az öltözőtükörnek ül *Abonyi* Géza, aki *az idén töltötte be negyedszázados tagságát a Nemzeti Színháznál,* amelynek az elmult huszonöt év alatt megszakítás nélkül tagja volt. Az ország első színpadától háborútól-háborúig küzdött a magyar színpadi beszéd tökéletességéért.

Abonyi Gézát jubileuma alkalmából keressük fel. Kérdéseinkre mosolyogva mondja:

— Első szerepem a Nemzeti Színház színpadán *a Faust egyik arkangyala* volt. Kormányzó urunk bevonulásakor előadás előtt *Herczeg* Ferenc megható köszöntőjét mondtam el, utána *Vörösmarty:* Áldozat című drámáját játszottuk, *Szabolcs vezér szerepét alakitottam.* Utána jöttek a világirodalom nagy szerepei: Csongor, Romeo, a Lear király bolondja, az Élet álom Segismundója, II. Richárd, Az ember tragédiája Ádámja, Faust, Brutus, Don Carlos, Jago, Árva László király...

Az iró és a színész

— És mindezideig *melyik volt legkedvesebb szerepe?*

— *Nincs kedves és jó szerep. Nehéz szerep van.* Minden szerepért egyformán rajongtam, de meg is kínlódtam érte. A szerep feldolgozásának titkai azonban maradjanak árnyékban. *Műhelytitok!* Ezekről még egyetlen színész sem nyilatkozott *őszintén.* Egyébként nagyon is lelkiismeretes vagyok. Minden szerepem előtt skrupulusaim vannak: *vajjon hogy fogjam meg az alakot?* Ilyenkor elzárkózom a külvilágtól, hosszú napokon keresztül, sokszor délután kettőtől éjjel tizenkettőig egyfolytában küzdök az anyaggal. Minden ellenkező megállapítással szemben mondhatom ugyanis: *amit az iró megir betükben,* azt életrekelteni csak abszolut művész tudja. Figyelje csak meg, ha egy iró felolvassa saját művét, például egy színdarabot, *az nem mindig sikerül neki úgy ahogy benne zeneileg életrekelt.* Ezzel szemben a színész újra alkot. *Az életrekeltés,* bár ugyanabban a zenei formában jelentkezik az irónál is, de az előadóművész átélésében *élőbbé válik az anyag,* mint az íróéban. A színész, igenis, mindig újraalkot. *A holt anyagot élővé teszi,* sokszor élőbbé, mint ahogy az iró elképzelte. Ha ugyanaz a zeneiség és ritmus kél fel bennünk, mint az íróban, akkor *megközelitettük az alakot,* azonban az alak még akkor sem tökéletes.

— *Tovább kell mennünk.* Talán szerénytelenség az, amit most mondok: az iró által elképzelt alakot *tökéletesebb lelkiformában kell kivetitenünk,* mert ez az alak nem mindig fedi pontosan azt, amit nekünk lelki síkon ki kell teljesítenünk. Az iró által elképzelt alak lelki szerkezete *szükithető és tágitható.* Ebből magyarázható az, hogy például Hamletet ezerféleképen lehet eljátszani. *Minden színészegyéniség egy új színnel járul hozzá az általa elképzelt szereplelkiséghez. Pethes* Imre más Hamlet volt, mint *Mihályffy* Károly Hamletje, s mindkét kiváló színész alakításával szemben merőben ellentétes Hamletet hozott elénk *Ódry* Árpád.

Az utánnevelés feladatai

— Művész úr *nagy tréfacsináló volt,* különösen fiatalabb éveiben...

— *Igen.* A néha bolondságig menő tréfálkozó hajlam, *a kinzó idegmunka ellenlábasaként jelentkezik.* Szinte gyermekes ez a játékosság, az állandó belső feszültség ebben oldódik fel. Aki a játékosságot, a gyermekkorát át tudja menteni a férfikorba, *nagyobb fantáziával alkot, érettebb a művészete,* mert tudjuk, a gyermek képzelőerejének szinte nincs is határoló horizontja. A művész — *gyermek,* mint ahogy a gyermek — a legnagyobb *képzelőművész...*

— Film?

— A film *egészen más világ, mint a színpad.* A film is keresi a művészetet, de *még nem tudta megtalálni.* Én azonban hiszek benne. Oda kell nekünk, magyaroknak is eljutnunk, *ahová a film terén a franciák elértek.* Csak a merészség, anyagi áldozatkészség és az önállóság hiányzik. *Ne másoljuk a külföldet,* ne menjünk külföldi minták után. Ne legyünk a külföld rabszolgái. *Merjünk igazi magyar filmet csinálni!*

— Mi a véleménye művész úrnak a *színészutánpótlásról?*

— Nagyszerű színészanyagunk van. Csak a nevelés, az utánnevelés és főleg *az önnevelés fontos.* Nevelni kell az iskolában, utánnevelni a színpadon. A legégetőbb problémák egyike tehát, amely megoldásra vár, *az utánnevelés.* Túl könnyelműen bánunk fiatal tehetségeinkkel. Kellő nevelésükről nem gondoskodunk eléggé. Különösen a vidéki igazgatók nemtörődömségében, a képzett rendezők teljes hiányában látom ennek legfőbb okát.

— *Mik a tervei* most, negyedszázados nemzetiszínházi tagság után?

— *Ma nem lehet előre tervezni.* Engem csak egyetlen cél vezet: mindazt a tudást, amivel rendelkezem ma, mindazt a tapasztalatot *a maga teljes egészében visszaadni a fiatal nemzedéknek.* Azt hiszem, ennél szebb tervem és kívánságom nem is lehet...

Abonyi Géza mosolyogva feláll, kezet nyujt és mi a kézfogás közben arra gondolunk: *hogyan lehet az, hogy ez a nagy magyar színész* — az utóbbi két évtized magyar színjátszásának leghiresebb Ádámja, Romeója, Brutusa és a passiók Krisztusa, — *még huszonöt esztendős tagság után sem örökös tagja a Nemzeti Színháznak?*

D. L.

Ma 7-kor Szevillai: FAILONI

Rossini vigoperája. Föv. Képtárban. Szabó Ilonka, Hámory, Angyal Nagy, Littasy, Solymosy, Komáromi. Harmónia.

A Lázadó férj a Corvinban

Nem újkeletű szereplő a színdarabokban és a filmekben az az úr, aki általában „a primadonna férjének" neveznek. Rendszerint jelentéktelen, szürke figura, aki alázatosan tűri és népszerű primadonnának segítségére. A horihorgas Albert Matterstock és a széphangú, temperamentumos Lizzi Waldmüller személyesitik meg a párt. A botcsinálta zeneszerzőnagyság feleségének dicsőségében fényében sütkérezhetik. Az új Berlin-film egy másfajta primadonnaférjet mutat be, aki fellázad és beigazolja a világ előtt, hogy ő is tehetséges s az érvényesüléshez nincs szüksége feleségének, a híres festő szerepét Rudolf Platte kapta,. Ő képviseli a filmben a humort, Grethe Weiser és Lucie Englisch társaságában. A gondűző, szórakoztató, zenés újdonságot a Corvin filmszínház mutatja be szombaton „Lázadó férj" címmel.

Színyei Merse Jenő látogatása az iparművészeti iskolában

Színyei Merse Jenő dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Tasnádi Nagy* András dr., a képviselőház és az országos irodalmi és művészeti tanács elnökének társaságában megtekintette az országos iparművészeti iskola növendékeinek munkáiból rendezett, nagysikerü bemutatót. Kiséretükben volt *Wlassics* Gyula báró államtitkár, vitéz *Haász* Aladár dr. miniszteri osztályfőnök, *Lőrinczy* Szabolcs dr. miniszteri tanácsos, *Takács* Menyhért dr. osztálytanácsos, *Gedényi* Mihály dr. miniszteri titkár, az országos irodalmi és művészeti tanács főtitkára és *Dénes* Jenő dr. titkár.

A vendégeket *Szablya Frischauf* Ferenc kormányfőtanácsos, igazgató fogadta és vezette végig a munkabemutató impozáns anyagát. A miniszter és a képviselőház elnöke kíséretük tagjaival együtt rendkívüli érdeklődéssel és figyelemmel szemlélték végig a munkabemutató minden részletét, örömmel állapítva meg, hogy a hivatása magaslatán álló tanári kar irányitása alatt *az ifjú magyar iparművész-generáció köbe, fába, agyagba, szinbe, szövetbe nagyszerü felkészültséggel bele tudja vinni a magyar művészi gondolatot* úgy, hogy abban benne él a ma modernsége, de teljesen érvényesül benne a tiszta, magasredü magyar művészet minden feltétele és kelléke.

Szinyei Merse Jenő és Tasnádi Nagy András *a legteljesebb elismerésüket fejezték ki a látottak felett* az iskola igazgatójának, tanári karának és rajtuk keresztül az intézet tehetséges fiatal hallgatóinak.

Mire készül a székesfővárosi zenekar a képtárkertben?

Pénteken a képtárkertben Failoni vezényletével a „Sevillai borbély" hangversenyelőadása kerül sorra, *Szabó* Ilonka, *Hámory* Imre, *Angyal Nagy* Gyula, *Littasy* György, *Komáromi* Pál, *Solymossy* Margit és az Operaház tagjaiból alakult kamarakórus közreműködésével.

Szombaton „Bécsi muzsikát" vezényel Hans *Swarowsky. Schubert-, Lanner-, Suppé-,* Johann és Josef *Strauss*-müvek csendülnek fel.

Kedden este *Csilléry* Béla *Beethoven-, Kodály-* és *Csajkovszkij*-műveket vezényel.

A Tábornokné és a Boldog pesti nyár utolsó előadásai

Az Uj Magyar Színházban a napokban érte meg századik előadását *Tóth* Miklós *Vándor* Kálmán és *Buday* Dénes „Tábornokné" című katonaoperettje, *Fedák* Sárival, *Simor* Erzsivel, *Bordy* Bellával, *Szilágy* Szabó Eszterrel, *Földényi* Lászlóval és *Pethes* Ferenccel a főszerepekben. Az időszerű daljáték julius 18-án, jövő vasárnap kerül utoljára előadásra s ettől kezdve a színház rövid szünetet tart.

A Fővárosi Operettszínházban *Szilágy* László, *Orbók* Attila „Egy boldog pesti nyár" című operettje julius 15-én kerül színre utoljára. A nyári szünet csak augusztus 2-ig tart s ekkor újra folytatják a sikeres operett előadásait, a régi szereposztásban, tehát *Honthy* Hannával, *Turay* Idával, *Csikós* Rózsival, *Csortos* Gyulával, *Kertész* Dezsővel, *Gozmány* Györggyel a vezető szerepekben.

*** Az Operaház ujvidéki vendégszereplése.** Ujvidékről jelentik: A városi színházban táblás ház mellett adták elő a budapesti Operaház tagjai részvételével a Trubadurt. Leonora szerepét Németh Mária énekelte, s mellette vitéz Király Sándor és Csóka Béla, az Operaház tagjai továbbá Rácz Tilda, Szőts D. Péter, a régi Városi Színház operaénekesei vendégszerepeltek nagy sikerrel.

*** Az Uránia legközelebbi újdonsága.** Jelentettük már, hogy az Uránia következő újdonsága egy irodalmi ízü kamarafilm lesz. Az országos mozgóképvizsgáló bizottság csütörtökön délelőtt engedélyezte a film végleges magyar címét, amely szerint az Ufa újdonsága „Egy csókért" címmel kerül rövidesen bemutatásra. A film három főszerepét Anna Dammann, Karl Ludwig Diehl és Hans Söhnker játsszák.

*** Befejeződtek a kamarai gyakorlatos vizsgák.** A mostani, nyári kamarai gyakorlatos vizsgákra nagyon sokan jelentkeztek azok közül, akik már eddig is szerepeltek a színházakban, mint statiszták, vagy pedig akik színészi pályára akarnak lépni. A színművészeti kamara rendelkezéseinek értelmében, az akadémiát és a sziniiskolát végzettek kivételével, csakis azok szerződhetnek színházhoz, akik a bizottság előtt vizsgát tesznek. Három évre kapják meg a működési engedélyt és a három esztendő után lesznek csak a kamara rendes tagjai. Öt napon keresztül folytak a gyakorlatos felvételi vizsgák a színművészeti akadémián, vitéz Haász Aladár miniszteri osztályfőnök elnöklete mellett. A bizottság tagjai között helyet foglaltak a színművészeti akadémia és a zeneművészeti főiskola tanárai s a kamara megbizottjai. Szerda délelőtt volt az utolsó vizsganap, eredménykihirdetésre csütörtökön kerül sor.

KÉVE XVI.kiáll.Nemzeti Szalón.1925.feb

Magyar Müvészet 1925.435.o.
Szab ya János: A KÉVE

K

Művészet 1918. 85 l.

SZABLYA JÁNOSNÉ KONSTANTIN FRIDA

dec. 29-én halt meg Budapesten. Konstantin Frida a magyar festőnők első vonalába tartozott. A bécsi születésű művésznő (szül. 1884-ben) tanulmányait Szablya Frischauf Ferenc festőiskolájában kezdte 1905-ben. Két év múlva már a «Kéve» első kiállításán szerepel a Balaton mellett festett állat- és tájképekkel s magára vonja a figyelmet. Mint a «Kéve» alapító művésztagja, az egyesület valamennyi hazai és külföldi kiállításán résztvett, így a bécsi Hagenbundban (1901), amikor a volt bécsi udvari rézkarcgyűjtemény számára több művét megvásárolják s a «Hagenbund» levelező tagjává választja. A «Kéve» kollekciójának berlini, düsseldorfi, drezdai szereplése után a lipcsei nemzetközi grafikai kiállításon ezüst érmet nyer s Münchenben kiállított festményeiről egy ottani kritikus, Hermann Esswein így ír: «Túlságosan sokat kiállító müncheni művészeinknek azt kívánom, hogy az átélés oly erejével, az alkotás oly benső szükségszerűségével dolgozzanak, miként ezt Konstantin Frida tájképeiben és interieurjeiben tanultam nagyrabecsülni.» Utoljára a «Kéve» X. kiállításán vett részt színes krétarajzokkal és olajfestményekkel. Konstantin Frida rokonszenves tehetség volt, temperamentumos és intelligens, korai és hirtelen halála a legszebb lendület idején törte le.

FIATAL LEÁNY

évei lettek. Tanulmányfejeket készített, majd néhány íróbarátjának mellszobrát mintázta meg. (T. Józsi Jenő, Kenczler Hugó, Kaffka Margit, Schöpflin Aladár.) Két féléletnagyságú alakot mutatott be a «Nyolcak» kiállításán és néhány kisebb bronzalakot a Műcsarnok kiállításain. Különösen szép sikert ért el a kora-renaissance által inspirált öntött érmeivel.

A háború legszebb lendületében szakította meg munkásságát, amikor végre szép feladatok

S z a b l y a J á n o s sz. Budapesten 1880 augusztus 29.-én. Középiskolai tanulmányait a Markó utca gymnáziumban végezte. 1900-ban a Ganz és Társa R.T. gép-waggon és elektromosgyár R.T. szolgálatába lépett, mint gyakornok. 1910-ben már a vállalat törzsgyárának az adminisztrativ és kereskedelmi vezetője. Ujitásaival már fiatal korában feltünt. 1922 - 1926 között olyan mintaszerüen szervezte át a vállalat adminisztrációját, hogy az korszerüség szempontjából az egész magyar nehézipar és egyéb nagy vállalatok számára irányadó lett. A magyar müszaki irodalom egyik legszebben illusztrált érdekes folyóiratát a " Ganz-Közlemények-"et az ö elképzelése és tervei szerint inditotta meg a vállalat igazgatósága. Erős szociális érzésével szellemi munkatársainak nagyrabecsülését és szeretetét biztositotta magának. 1932-ben mint központi igazgató ment nyugdijba a vállalat igazgatóságának teljes elismerése mellett, mint kereskedelmi tanácsadó. Mint Mübarát sokat foglalkozott szabad idejében képzőmüvészeti és iparmüvészeti kérdésekkel. Amidőn fivére S z a b l y a F r i s c h a u f F e r e n c a neves festőmüvész, belső épitész és müvész-pedagógus - 1907-ben legkiválóbb tanitványainak köréből megalapitotta a " KÉVE " müvészegyesületet. Az egyesület alapitó közgyülése őt kérte fel az adminisztráció, illetőleg a titkári teendők intézésére, Az egyesület nagysikerü bel és külföldi kiállitásainak mintaszerü megszervezésével és adminisztrációjával nagy érdemeket szerzett . Ö szerkesztette több éven át a bibliofil kiadásában megjelent "KÉVE-KÖNYVE" -ket. Az első kötetben megjelent " Nagybánya cimü tanulmánya annakidején müvészkörökben feltünést keltett. Munkatársa volt több müvészeti folyóiratnak és szaklapnak.

Rendkivül sok tanulmány és hivatalos utat tett Európa minden országában járt - Bulgária kivételével. De volt Amerikában és Afrikában is. Amidőn 1932-ben az Országos Magyar Iparmüvészeti Társulat válságba került a választmány, mint ügyvezetőt hivta meg a nehéz feladatot teljesen önzetlenül vállalta készkiadásainak megtéritése mellett. A Társulatnak 1916 óta volt a választmányi tagja. 1933 tavaszán a társulat közgyülése alelnökévé választotta.1942-ben a Társulat elnöke lett és jelenleg is az. Szivós, lelkes és önzetlen munkával a Társulatot nehéz helyzetéből kivezette és uj fellendülés felé vitte. Ő inditotta meg az " Uj magyar otthon " mozgalmat, amelynek főcélja a kis ember esztétikai értékü lakása problémájának a megoldása volt. Sok érdekes bel és külföldi kiállitás, nagyobb összegü pályadijakkal dotált pályázatok és ösztöndijak a fiatalság részére és sok egyéb teljesitmény - különösen a magyar iparmüvészeti és háziipari cikkek exportja terén - jelzi ennek a nemcsak kulturális, de gazdasági szempontból is fontos fejlődési utnak egyes állomásait. A külföldi kiállitások magyar iparmüvészeti csoportjainak szervezésében - közöttük három világkiállitás Bruxelles, Páris és New-York - a legkiemelkedőbb teljesitményt az 1939 és 1940-es New-York-i világkiállitás jelentette, mert ekkor választotta meg New-York város közönsége a város d i s z p o l g á r á v á . Nemcsak itthon, de több külföldi államban is magas kitüntetésben részesült. A második világháboruban a Társulat minden vagyonát-kb. 129.000 dollár értékben - elvesztette. A háboru után a közgyülés egyhangu bizalma ismét öt ültette az elnöki székbe és igy ismét változatlan lelkességgel dolgozik a Társulat ujjáépitésén.

Szabolya János

SZABLYÁNÉ LOHWAG ERNESZTIN:

366. † Ottlikné Balogh Ilona. Vízf. Mgt.
367. Bonczné Koemley Bianca. Vízf. Mgt.
368. Balogh Brunóné Wolf Ilona. Vízf. Mgt.
369. Graeflné Haggenmacher Margit. Vízf. Mgt.
370. nagybányai vitéz Horthy Miklósné. Vízf. Mgt.
371. Dr. Péteryné Hendrich Edmée. Vízf. Mgt.
372. Forbáth Zsuzsi. Vízf. Mgt.
373. báró Weiss Alice. Vízf. Mgt.
374. gróf Festetics Izabella. Vízf. Mgt.

Tanítónő. A nő a művészetben. 1936.

KÉPEK.

rálta, hanem önönmagával szemben is. Lassan, nehezen írt és szinte agyonkorrigálta önmagát is mint kritikus. Ezért, bár igen szorgalmas és nagyon sokoldalú is volt, termékenység dolgában elmaradt talentuma mögött. Én különben azt tartom, az irodalmi többtermelés leghathatósabb trágyája a — népszerűség. Népszerű pedig Gyulai nem volt. Ő a kevesebbeknek, a nagyobb igényű olvasóknak volt az írója. A népszerű író ellenben mindenkié: a műveletlené és a legműveltebb közönségé egyaránt. Mint elbeszélő is, mint verskölto is kedves volt és szívesen látott vendég. De ha magától nem jött, senki sem hívta. A kritikának pedig, ha jól figyeltem meg a dolgot, az irodalom, az élő írói nemzedék azt a hasznát, amelyet a kritikus keresni látszik, nem veszi. A kritika arra jó, hogy a közönséget nevelje, kioktassa, szempontokkal ellássa, a művészi értékek megismerésére tanítsa, ízlését csiszolja s nem arra, hogy bírálataiból a költő helyesen költeni, az elbeszélő elbeszélni, az író jól írni tanuljon. Ez mind talentum dolga, amit a bíráló nem adhat és minden talentumnak megvan a maga törvénye és természete, amelyet a kritikus et si furca expellit tamen usque redibit. Ha bár vasvillával verje ki, visszatér mindig. De hogy mint kell egy művet nézni, mint kell megérteni, mint kell méltányolni, mint lehet élvezni: ezt megtanulhatjuk a jó bírálótól. A költő-veréb pedig csevetel tovább, a költő-rigó füttyent tovább, a költő-csíz csicsereg s a költő-fülemüle fujja tovább bűbájos melódiáját. Mindenik a magáét, egyik se a másikét, és egyik se a kritikusét.

Köztem és Gyulai Pál közt tizenhat esztendő különbség volt. Mikor én mint író névhez jutottam, ő már pályája, dicsősége, tekintélye tetején volt. Abban az időben a *Csengery* Antal szalónja volt a döntő fórum egy író sorsára nézve. Oda vágyott, oda iparkodott mindenki, aki érvényesülni akart. Én sohasem voltam ott. Gyulai Pálhoz akkor jutottam közelebb, amikor *Kemény* Zsigmond a *Pesti Napló*-hoz szerződtetett, nem azért, — mint ő mondotta, — hogy ujságiró legyek, hanem azért, hogy havi száz forint fizetésem legyen és — drámákat írjak. Gyulai Pál sokat járt Kemény Zsigmondhoz, írt egy-egy pikáns polemikus politikai ujdonságot és írt néha vezércikket is. Legnagyobb hatású cikke volt, melyet a Kossuth-párti Heves megyéről írt, s mely azzal végződött:

— Heves megye csak termesszen — dinnyét.

Deák Ferenc katonái voltunk mind és nap-nap után hadakoztunk a kiegyezésért. Mégis bizalmas baráti, bensőbb viszony nem keletkezett köztem s Gyulai Pál között. Gondolom azért, mert bár politikailag a víznek ugyanazon sodrában eveztünk, irodalmi dolgokban ellenkező áramlatok vitték csónakunkat. Ez pedig megmaradt az ő élete végéig. Nem tudtunk találkozni, hogy már messziről rám ne süsse mindig felhúzott ravaszú puskáját. Mikor pedig az Akadémia szabályul kiadta, hogy a *görög* neveket *magyarban latin* helyesírással kell írni és én csak annál szilajabban hirdettem a fonetikus helyesírást, az teljesen kivette őt a sodrából.

Egy alkalommal is e kérdésben robbant ki erősen, amikor én igen higgadtan azt találtam neki mondani:

— Hagyja el, kérem. A magyar torok a magyar hangokra van berendezve, a német a németekre, a francia a franciákra. A maga torka oly tökéletesen hozzáidomult a magyar abéce hangjaihoz, hogy ezt a szót *psichologia,* ki se tudja mondani becsületes magyar torkával.

— Nem tudom kimondani?

— Hát mondja ki!

Erre ő a társaság nagy derültségére kivágta, hogy

— *Szikologia.*

Ezt az ő kedves és elmés évődését természetesen kiterjesztette minden hozzámtartozóra is. Egyszer Sipulusznak nevezett Viktor öcsémmel találkozott a Rákóczi- — akkor még Kerepesi-úton. Még tíz lépésnyire van tőle, amikor rászegzi kinyújtott jobbjának mutatóujját, hogy megállítsa s elsüti rá lövegét:

— Tudom, hogy mit gondol most magában!

— Ugyan mit?

— Azt, hogy bár ez a Gyulai itt törné ki a lábát.

Az öcsém is fölemeli a kezét és szól:

— Nem. A nyakát.

És Gyulai nevetve tovább nyargalt.

Ráth Mór, egy igen nagyműveltségü ember, volt akkor úgyszólván a magyar irodalom generális kiadója. Az már márkát jelentett, ha az ő kiadásában jelent meg valamely könyv. De ő volt Pesten a legidegesebb ember is. Könyvesboltja ott volt a Váciutca és a Duna-utca sarkán, a Vastuskóhoz címezve, úgy, hogy két ajtó volt, egy a sarok egyik oldalán, a másik a másik oldalán az utcára. Ide járt az ötvenes években Deák Ferenc s egész félnapokat töltött itt. Könyveket válogatott és szóba állt a vevőkkel a boltban. Gyulai Pál erre ment mindennap Sándor-utcai lakásáról az Akadémiára „főtitoknok" korában. Az egyik sarki ajtón belépett, elmondta a pulpitus mögött lévő Ráthnak, amit aznapra szánt neki, de mire Ráth dühösen előre jött volna, Gyulai már kiugrott a másik sarki ajtón és nyugodtan folytatta útját az Akadémia felé.

Hogy ez Gyulainál csak természet, temperamentum volt és nem volt benne soha se harag, se rosszakarat, se ártó indulat, azt mindenki tudta, aki őt ismerte. Ő mint kritikus igazságos és tárgyilagos kivánt lenni. És az tudott lenni, mint ember is. Énvelem hosszú, tiszta és nemes élete végéig ilyen baráti hadilábon állt. És csak igen későn, amikor mind a ketten már jó öregek voltunk, akkor tudtam meg tőle, hogy mikor Ráth Mór a Reform cimü lap kiadására készült s engemet hívott meg szerkesztőjének, Gyulai Pál volt az, aki az ő figyelmét felhívta reám s engemet ajánlott szerkesztőnek.

Az ő kritikai szellemét, az ő elmés és finoman kidolgozott noveliáit, az ő érzékeny verseit még nemzedékeken keresztül sokan és sokáig fogják élvezni. Az ő egész, nemes emberi szívét akik ismertük, tudjuk és porában is szeretjük: azok már csak kevesen vagyunk itt.

Őszi légy

Fölrepülne, de visszalankad,
Az ablak tetejére szállna,
De ólomsúlyú most a szárnya
És óriási most az ablak.

Mégis nekivág a magasnak,
A régi lendülettel szállva.
De meginog: útját nem állja
S enged a bénuló inaknak.

Él még, de szállni szárnya gyönge,
Lehull, mint falevél a földre
S fölszállni nem tud. Érzi sorsát.

Őszi szél fúj már be az ajtón,
Összeesve hever a padlón
És úgy várja, hogy eltapossák.

Virágh Ferenc

Uj Idők 1926.

Gróf Károlyi Györgyné, született Nádasdy Kata grófnő. Szablya Ferencné miniatürje

dik évfordulóját ezekben az esztendőkben megünnepeltük. Sohasem vonult fel a magyar égre annyi csillag, nap és üstökös, mint a mult század első felében. Ezek jelentették voltaképpen a nemzet újjászületését eljövendő új esztendők ezerére.

És lám, közéjök iktattuk a *kis Gyulait* is, akiről a Kisfaludy-Társaság közülésén két értékes tanúlmányt és egy halhatatlan verset olvastak fel. Ez a vers, *Bárd* Miklós tollából oly eredeti formában is, tartalomban is, kompozíciója szerint is, hogy egyetlennek kell mondanom a maga nemében. Nem egy szárnyaló óda, nem egy patétikus ének, nem a szokott ünnepi versek elégikus, végül ideálisan meglendülő hangja. Ez a vers egy megfestett kép, amelyből elevenen lép elénk és szól hozzánk Gyulai Pál, amint volt, élt és szólt. Egy külső és belső hasonlóság dolgában megdöbbentő arckép. És tréfa és humor és művészet és esztétika és bölcseség és tanúlság. Az ember nem tudja, Gyulai Pál jött-e le csakugyan Bárd Miklóshoz, vagy Bárd Miklós ment-e fel Gyulaihoz.

Gyulai nagyon kemény és nagyon szigorú kritikus volt. Természetesen nemcsak mikor Jókait bí-

Zichy Marie Eugenie grófnő. Szablya Ferencné miniatürje

Gyulai Pál

Irta: **Rákosi Jenő**

Gyulai Pál a klasszikus illusztrációja annak a jó magyar közpéldaszónak, hogy kicsiny a bors, de erős. Alakra nézve olyan alacsony volt, hogy Deák Ferenc ezért sokat évődött vele. Közismert az az adoma róla, hogy egyszer izgatottan benyitott a haza bölcséhez és így szólt:

— Na, vége a tréfának, ma láttam egy nálamnál kisebb embert.

Erre a maga flegmatikus humorával ennyit mondott Deák:

— De csak nem ingyen?

Azt mondták róla, hogy az kakas. Az is volt a neve, hogy mérges kis Gyulai. Pedig mérges nem volt. Ellenkezőleg igen jó volt mindig és mindenkivel szemben. De a hivatását igen komolyan vette és igen komolyan teljesítette is. Tekintélye sohasem volt kockán és ma is megvan, sok évvel halála után és semmi sem természetesebb, mint hogy a Kisfaludy-Társaság ezidei közülését a múlt vasárnap neki szentelte, az ő születése évének századik fordulója alkalmából. Szeretném azt mondani, hogy a mi nemzeti irodalmunk törzskara vagy vezérkara azokból áll, akiknek centenáris ünnepét az utókor érdemesnek tartja megülni. És ime Gyulai Pál beiktattatott a magyar irodalmi Plejádok csillagképébe. Ott tündöklik az ő csillaga a halhatatlanság fényével azokéi mellett, akiknek vagy születésük, vagy haláluk száza-

Pannit tartottam meg, a palóc konyhalányt. Ő lesz a mindenesünk.

— Elsejéig itt maradhattak volna a leányok, addig úgy is kikapták már a bérüket, — jegyezte meg Márta csendesen és hűvösen.

— Persze, ha nem járna nekik ellátás. De én azért bocsátottam el őket, hogy megtakarítsuk a kosztjukat.

Az aprólékos gondosság kicsit útálatos volt. Márta nem is ismerte eddig az urának ezt a Katuska-hajlamát.

Szórakozottan babrált az írásokkal, amelyek az asztal üveglapján feküdtek. Azok bizony számlák voltak, az ő számlái, amiket a szabónője és a divatárusnője küldtek.

Azelőtt roppantul egyszerű volt az ő gondolkodása: ami kellett, azt megvette vagy megrendelte, a számlákat pedig „az irodába" dirigálta. Ott mindent megfizettek.

Most azonban kínosan rápirítottak a borsos tartozások, amelyek az összeomlás pillanatában az ő fényűző életmódjára emlékeztették.

— Ki fogja rendben tartani ezt a nagy lakást, ha nem lesz személyzetünk? — kérdezte Márta, hogy elterelje a saját figyelmét a számlákról.

— A lakást nem tarthatjuk meg. Néztem már másikat.

— Itt Újpesten?

— Igen, a Neumann-házban, két bútorozott szoba. Ideiglenesen fogunk ott lakni, amíg be nem jutok valami gyárba, — azután majd meglátjuk.

— Bútorozott szobák? Hát ezekkel a bútorokkal mi lesz?

— El fogjuk adni.

Márta valami nagy keserűséget érzett a torkában . . .

— Mindent?

— Mindent!

Olyan határozott hangon mondta, hogy bizonyos volt: az utolsó tűzlapátnak sem szándékozik megkegyelmezni. És hozzátette:

— A befolyó pénzből ezeket a számlákat kell kifizetnünk.

Ó, hát ennyire vagyunk?

Lánszky a kezébe vette és Márta felé nyujtotta a számlákat.

— Nézze át, rendben vannak-e?

Az asszony látszólag nagy figyelemmel vizsgálgatta az írásokat. Nem merte bevallani, hogy ő az utóbbi időben egyáltalában nem szokta kialkudni a rendeléseit.

— Mért küldenek most mind számlákat? — fakadt ki elkeseredetten.

— A pénzüket féltik. Megtudták, hogy tönkrementem . . . Van ezenkívül még tartozása?

Márta kicsit gondolkozott.

— Nincs! — mondta. Majd hozzátette: — Ezenkívül egy fillér tartozásom sincs!

Ezt jólesett hangsúlyoznia. De ekkor rájuk nyitott Panni, a mindenessé előléptetett konyhaleány. A kis trampli olyan rosszkor jött, mint Pantalone az olasz komédiában.

— Kérem, a szűcstől jöttek.

Márta mélyen elpirult. Persze, az új autóbundáról tökéletesen megfeledkezett. Pedig biztosan nagyon drága lesz . . .

A szűcs követe elszánt képű ifjú volt, az a bizonyos ügyes fiú, (külvárosi nyelven: *link* gyerek), aki a bodzafából is tud pénzt fejni.

Igen mentegette magát az alkalmatlankodásért, de a Fábián Testvérek most rettenetes szorultságban vannak, — hiszen méltóztatik ismerni a pesti piac katasztrófális helyzetét? — a cég hitele és fennállása most azon fordul meg, le tud-e fizetni még a mai nap folyamán bizonyos összeget — és így tovább!

Márta kivette az ifjú kezéből a számlát, — a bunda szemérmetlenül drága volt! Midőn észrevette Lánszky kérdő tekintetét, zavartan elfordult, — nem, ezt az összeget most nem meri bevallani!

Ennyiben rendben lett volna a dolog, de az ügyes fiú mondott még valamit, ami nagyon megütötte Márta fülét. Hogy rendelésük volna egy éppen olyan bundára, amilyet a nagyságos asszonynak szállítottak és mivel őnagyságának az átvételkor azt méltóztatott mondani, hogy nem tetszik neki a bunda — szóval a Fábián Testvérek szerették volna visszakapni a bundájukat!

Márta kérdően tekintett az urára, de nem tudott olvasni az arcáról.

Az asszony ekkor azt mondta az ifjúnak: várjon! — avval sietve átment a gárderobba, leakasztotta a fogasról a bundát, bevitte az úriszobába és odaadta a szűcsnek:

— Tessék!

De most megmozdult végre Lánszky is, aki eddig olyan mozdulatlanul ült a helyén, mint egy hindu istenkép és azt mondta:

— Elismervényt kérek!

— Egyik olyan szatócs, mint a másik, — jegyezte meg magában Márta.

A Fábián Testvérek azalatt ragyogó arccal és gyöngéd kézzel összehajtogatta az autóbundát, amely még illatos volt Márta testétől. Folytatjuk

Visszatérés

Miként a játékhoz a pénzre éhes,
mint züllött életéhez a ledér,
mint gondolatban néha visszatér
az agglegény első szerelméséhez;

mint olykor régi álmai a vérnek,
szépíteni a mostoha valót,
mint ősi kikötőbe a hajók,
mint bűnözők a bűnhöz visszatérnek;

s mint kinek búja, gondja millió:
a borhoz visszatér a vén ivó,
kit minden józan megvet és kiátkoz:

úgy térek vissza néha titkon én,
a bánatok és gondok idején
a rímek részegítő ó-borához.

Kelemen Viktor

Báró Inkey Józsefné Apponyi Teréz grófnő. Szablya Ferencné Lohwag Ernestin miniatür vízfestménye

husvétkor kiesett kezéből a könyv, éppen akkor, amikor gyermekeit magához várta.

Jókai Mór ekkor a következőket írta:

Feltámadunk!

Az én szívemet is tetszett a Mindenhatónak szent akarata próbakövéül kiválasztani. A csendes családi életben kerestem boldogságomat mindig és mindig meg is találtam azt ott. A sorsnak tetszett családunkat úgy szétszórni, hogy minden testvérem külön városba jusson. Szétvált érdekek, újra kezdett élet, még messzebb távolított bennünket, mint a hosszú mérföldek. De volt egy közös helyünk, egy közös gondolatunk, amelyben mindig találkoztunk, egy jó édesanyánk. Amidőn hivatal, lekötő munkakör, nehéz körülmények megengedték, itten szoktunk összejönni az ősi fedél alatt, melynek minden zúga gyermeki boldogságunkra emlékeztetett vissza. Az ilyen találkozásokat hónapokkal előbb szoktuk tervezgetni és úgy örültünk neki, hogy számolgattuk előre a napokat, úgy készültünk reá. A Feltámadás boldog husvéti ünnepére tűztük azt ki ez évben. Amint a határidő közeledett, megsűrüsödtek leveleink, üzeneteink egymáshoz, nehogy elfelejtse, nehogy elmulassza valamelyik azt a napot, amelyen találkoznunk kell... És valóban, találkoztunk is... anyánk koporsója mellett. A mi óhajtva várt örömnapunkat választá az Úr fájdalmas látogatása napjául. A boldog, életvidám, mosolygó ajk helyett egy hallgató, hideg arc fogadta csókjainkat és azon túl sincs több helye közös találkozásunknak, mint két egymás mellett levő sirhalom. Feltámadunk, bizony feltámadunk. De én azért mégis úgy szeretnék ott azon két sir között arcra borulni és kisírni magamat és ne tudjon arról senki semmit, csak az Úr, az örökké élő Úr, aki minden tavaszi fűszálban ezt suttogja nekünk: Feltámadunk, bizony feltámadunk!

Uj Idők 1926. I.

Szablya Ferenc

A főnyeremény

— Elbeszélés —

Irta: **Arkadij Averesenko**

A Városi Parkban nagy népünnepély volt aznap Két zenekar játszott, volt ott mindenféle tréfa, zsákbafutás, lepényevés, póznamászás kolbászért és jótékonysági sorsjáték, aminek a főnyereménye egy élő tehén, egy rádió-apparátus és egy szamovár volt.

Jenja Plintussow szintén ott volt az ünnepségen, — hiszen aznap nem kellett irodába menni, — vele volt fess kis kolléganője: Nastja, akivel titokban eljegyezte magát. Végignézték a sok tréfát, ámultak a tüzijátékon s egyszerre csak ott találták magukat az apró kioszk előtt, ahol a sorsjegyeket árulták.

Nastja szorosabban belekarolt kísérőjébe és kacér nevetéssel mondotta:

— Tudja mit, Jenja, próbáljuk ki a szerencsénket! Hátha megnyerjük a főnyereményt.

— Nastja, — felelte Jenja és gavalléros mozdulattal előhúzta kopott pénztárcáját, — kívánsága parancs nekem.

Odalépett a pénztárhoz és olyan mozdulattal, ami Rotschild bárót magát megszégyeníthette volna, odadobta utolsóelőtti rubeljét a párkányra. Aztán az urnából kihúzott két sorsjegyet.

— Nastja, válasszon. Az egyik az öné, hercegnő, a másik az enyém.

Nastja egy pillanatig habozott, aztán mind a két sorsjegyet kivette Jenja kezéből s végül az egyiket visszaadta a fiúnak. Most mind a ketten kibontották, belepillantottak sorsjegyükbe, összehasonlították a transzparensként pompázó világító számokkal. Nastja kedvetlenül gyürte össze a maga sorsjegyét:

— Nem nyertem! Csalás az egész...

Jenja azonban felordított.

— Itt, itt! A szám! Nyertünk!

Szerelmesen nézett a leányra és a fülébe súgta:

— Nastja, ha egy skatulya puder, vagy egy darab szappan a nyeremény, akkor hajlandó vagyok lemondani valaki javára.

Aztán kissé idegesen fordult oda az árusító kisasszonyhoz.

— A tizennégyes szám, kisasszony. Az enyém! Mit nyert az?

— Tizennégyes? Szabadna látnom? Ez a tehén! Ön megütötte a főnyereményt, uram... egy élő tehén.

A körülállók mind gratuláltak a szerencsés nyerőnek. Jenja úgy érezte, mintha ez a pillanat valóban kárpótolná élete minden eddigi szenvedéseiért.

— Mondja csak, kisasszony, — érdeklődött kissé gőgösen Jenja, amint a mámora eloszlott kissé, — most mindjárt magammal vihetem a tehenet?

— Ahogy parancsolja. Természetesen el is adhatja a tehenet, mi például hajlandók vagyunk huszonöt rubelért visszavásárolni.

Jenja gúnyosan felnevetett.

— Úgy! Önök hajlandók! Ez a tehén testvérek között is megér százötven rubelt és önök hajlandók huszonöt rubelért visszaváltani! Nem, kisasszony! Ilyen üzletet nem csinálunk! Adják csak ide az én tehenemet!

Hősi elhatározással az öklére csavarta a tehén kötőfékjét és másik kezét Nastja karjába öltve, az izgalomtól remegő hangon mondta:

— Gyerünk haza, Nastja. Itt már úgy sincsen semmi keresnivalónk.

Nastjának szemmelláthatóan nem tetszett, hogy társaságuk új taggal szaporodott meg, egy mélatekintetű tarka riska tehénnel és ezért vonakodva kérdezte:

— Valóban magával akarja cipelni ezt a tehenet?

— Miért ne? Csak nem hagyom itt! Utóvégre ez is csak emb... izé, élőlény...

Így aztán hárman hagyták el a fényesen kivilágított Városi Parkot: Jenja, Nastja és a riska.

Nastja szégyenében összeharapta az ajkát és a mindenfelől felzúgó kacagás közepette, vérvörös arccal kérdezte:

— Hallja, Jenja, hát nem hajlandó hazakísérni engem?

— Ki mondta, hogy nem vagyok hajlandó?

— De... a tehén!

— Mit zavar minket ez az ártatlan jószág?

Nastja azonban csipőre rakta a kezét:

— Hát azt hiszi, hajlandó vagyok az egész városon végigmenni ilyen díszkísérettel?

— Jó, — jelentette ki Jenja komor hangon, rövid szünet után. — Hát vegyünk egy autót. Még van nálam egy rubel.

— És... a tehén?

— Azt hátul majd hozzákötjük a kocsihoz.

Nastja most elsápadt haragjában.

— Nem értem... Hát mit gondol tulajdonképpen? Miért nem mindjárt azt akarja, hogy a maga tehene hátán lovagoljak hazáig?!

— Igen szellemes megjegyzés volt, — válaszolta Jenja. — Egyáltalában nem értem én sem... Az apjának, ha jól tudom, négy tehene van... s mégis annyira fél éttől a tehéntől! Szégyelje magát!

— Miért nem hagyta holnap reggelig a Városi Parkban a tehenet? Ne féljen, nem lopta volna el senki... ezt a dögöt.

— Én igazán nem tehetek róla, ha a tehenem nem tetszik magának.

— Egyszóval, hazakísér vagy nem?

— Hát az istenért, hol hagyjam ezt a tehenet? Zsebre csak nem vághatom!

— Úgy, hát akkor megyek egyedül!... S egyáltalán megkímélhet a további látogatásaitól.

— Kérem, kérem, — válaszolta sértődötten Jenja. — Meg fogom kímélni, kisasszony.

— Isten vele, — pattogott Nastja. — Én egyedül megyek haza, de ön valóban nem panaszkodhat, uram, mert méltó társaságban hagytam itt.

Ezzel eltünt a sötét utcán. Jenja elhülve bámult utána, majd büszkén kiegyenesedett és zord hangon rászólt a tehénre:

— Előre!

A sötét kültelki utcákon még minden jó volt. Amint azonban beért a városba, a fényesen kivilágított körutakra, bizony nagyon kényelmetlenül kezdte magát érezni a kocsiút közepén. A járókelők meglepetten néztek rá, az utcakölykök visítozva követték. Az út felénél mentő ötlete támadt. A sétabotjával oldalbabökte a tehenet s a nyakába vette kötőfékjét. Az okos állat erre magától megindult, Jenja kellő távolságból a járdáról követte, mintha nem is hozzá tartozna a tehén... Ha az állat megállt, elbámészkodott, gyorsan odasietett és ujból belébökött. A tehén erre ismét megindult...

Végre elértek a kis utcába, ahol Jenja lakott. Már ott állt az asztalos háza előtt, ahol tiszta bútorozott szobát bérelt... csak ekkor villant át az agyán:

— Most aztán mit kezdjek ezzel a tehénnel? Hová tegyem éjszakára?

Az udvaron nem hagyhatja semmiesetre sem, mert egészen bizonyosan ellopnák. Itt nincs más választás, mint hogy meg kell osztani a szobáját a tehénnel erre az éjszakára, míg reggel aztán majd talál

Bárcza Imréné Széchenyi Henriette grófnő. Szablya Ferencné Lovag Ernesztin miniatürje

— De hiszen nyakig ült rokonokban.

Csend.

— Azt kezdem hinni, hogy az ember rokonai nem lehetnek egyszersmind barátai is. Sem a vérrokonai, sem azok a rokonai, akiket házasság útján szerzett.

— Mondja, — kérdezte kis szünet után Christopher, aki egy kicsit elgondolkozott ezen a megjegyzésen, — a férjet maga a házasság útján szerzett rokonok közé sorolja?

— Attól függ, — mondta Catherine, — hogy kinek a férjéről van szó.

— Természetesen a magáéról.

Christopher gyorsan előrelépett.

Catherinenak nem volt ideje megfordulni.

— Maga nevet, — mondta a fiu és felragyogott az arca. — Éreztem, hogy nevet. Na, most már nem is hiszem, hogy haragszik. Sőt. Azt hiszem, örül, hogy eljöttem. Catherine, maga örül annak, hogy eljöttem! Maga torkig van Virginiával és Stephennel, meg azzal a nagyorru öreg asszonnyal és bennem a megváltót üdvözölte. Nincs igazam, Catherine? Ugy-e, hogy örül?

— Azt hiszem, inkább ők vannak torkig velem.

— Torkig? Magával? Ezek? Ezek a dohos, bepenészedett emberek?

Christopher rámeredt Catherinera.

— Hát akkor mért akar itt maradni hétfőig?

— Virginia miatt.

— Szóval, ő még nincs torkig magával.

— De igen, ő is...

— Ő is?

Christophernek idő kellett hozzá, amig megértette.

— De hát akkor miért akar itt maradni? — kérdezte ujra.

— Mert nem akarom, hogy ő megtudja, hogy én tudom, hogy ő torkig van velem. Látja, hogy rám ragadnak a maga kifejezései.

Christopher nevetett.

A rokonok mindig csak bajt csinálnak az embernek.

— Igen, — helyeselte Catherine.

Uj Idők 1926. 263 l.

A Majomszinházban. Virág helyett banán és naranes. Mühlbeck Károly rajza

— Hála Istennek, hogy nékem nincsenek rokonaim.

— Bizony, — bólintott Catherine és sóhajtva tette hozzá, míg tekintete kint járt a távoli tengeren. — Nem kellett volna idejönni.

— Mintha én azt nem tudtam volna az első perctől fogva.

— Úgy értem, hogy a fiatalokat magukra kell hagyni.

— A fiatalokat! Stephen, mint fiatalember: nem rossz!

— Hát a fiatal *párokat.*

— Stephen nem fiatal pár.

— Virginia megfiatalította. Magukra kell hagyni őket. Nem mintha Virginia nem szeretne engem. De Stephent jobban szereti és egyedül akar vele lenni.

— Rettenetes nő az a Virginia, — jelentette ki Christopher mély meggyőződéssel.

— Az én leányom. Szeretem. Legyen szíves, ezt ne felejtse el. Ő hozzá tartozik az életemhez.

Christopher megfogta és megcsókolta mind a két kezét.

— Imádom, — mondta egyszerüen.

— Na, az nem valami okos dolog.

— Micsoda?

— Imádni valakit, aki anyja lehetne magának.

— Vigye el az ördög . . .

— Ó, én is azt gondoltam egész héten, — kiáltott fel Catherine.

De aztán úgy megijedt saját szavaitól, hogy Christopher nevetésbe tört ki. Mind a ketten jóizüen nevettek.

— Hát nem vagyunk mi jóbarátok? — kérdezte az asszony és mosolyogva nézett Christopherre.

A fiu ujra megcsókolta mind a két kezét.

— Jó barátok vagyunk, — felelte boldogan.

Kicsit sétálgattak a parton. Ez a közös nevetés ledöntötte közöttük a válaszfalat. Mind a ketten érezték, hogy közelebb jutottak egymáshoz. Catherine séta közben elmondta a véleményét a barátságról. Már ahogyan asszonyok ilyenkor szokták.

Christopher pedig mint ahogyan a férfiak szokták, ráhagyta, hogy ő is éppen így gondolta.

Nem merte többé elriasztani. Lám, váratlanul visszajött hozzá, mert Stephen meg Virginia nem bántak jól vele. De ha olyan barátok közé került volna, akik értékelik, akik kényeztetik, például Fanshawékhoz, akkor soha, de soha nem lett volna ilyen kedves hozzá. Pedig milyen rettenetesen szenvedett miatta. Ez volt életének legkeservesebb hete. Többé nem meri megkockáztatni. Inkább sétál vele a parton és a barátságról beszél.

Catherine, aki megszokta Georgeot, járatlan volt a szerelem útjain. Jól érezte magát Christopherrel és minden perccel nyugodtabb és biztosabb lett. Úgy látszott, Christopher is belátja, hogy miután az életben senki sem kaphatja meg mindazt, amit kiván, okosabb elfogadni legalább azt a keveset, amit az élet ad. És, hogy barátság férfi és nő között, igenis elképzelhető.

— Különösen, amikor nagy korkülönbség van férfi és nő között, — mondta Catherine.

Amire Christopherből megint kitört a régi hang:

— Ördög vigye a korkülönbséget.

Kis hijja volt, hogy fel nem borította Christopher az egész gyönyörüen felépített elméletet, de aztán mégis felülkerekedett a jobbik esze. Hiszen ez is nagyon szép volt, ez a séta kettesben, a parton, ahol senki sem járt. Az elmult hét gyötrelmei után: tulságosan szép. Kár lett volna elrontani.

Beszéljen csak Catherine, amit akar. A barátságról. Vagy, ha úgy tetszik neki, mondja azt, hogy szeretne testvére lenni. Vagy az édesanyja, akihez bizalommal fordulhatna minden bajában, vagy más, lehetetlen női rokon. Hadd beszéljen. Ő meghallgatja türelmesen és magában nevet rajta.

Az ő Catherineje. Az ő szerelme.

Ahogy itt ment mögötte és nézte a nyomokat, melyeket keskeny kis lába hagyott a homokban, Christopher jobban érezte, mint valaha, hogy egyetlen szerelme, ez az asszony. Ezt ő is meg fogja tudni. A „testvér", „anya", „barát".

— Catherine, — mondta. — Már az a tény is, hogy magával együtt lehetek, boldoggá tesz.

Milyen megkönnyebbülés volt Christopherrel lenni! Érezni megint, hogy szeretik, hogy valaki örül annak, hogy együtt van vele. Hogy valaki szivesebben van vele, mint bárki mással a világon. Mekkora ellentét a chickoveri tapasztalatok után. Most már nemcsak a hiuságát mulattatta az eset, mint eleinte, Londonban. Amit most érzett, az sokkal egyszerübb volt és sokkal őszintébb. Mindkettő átélte a maga viharát és most friss levegőre, napsütötte vízpartra értek. Jóbarátok voltak.

— Nagyon örülök, hogy eljöttem — mondta az asszony és felmosolygott Christopherre. Olyan ragyogóan fiatalnak, csillogószemünek látta a fiut, hogy majdnem hozzátette: — Szeretem magát, Christopher.

De attól félt, hogy félreérti, minthogy félre is értette volna.

Mielőtt visszafordultak, megbeszélték, hogy délután visszamennek Londonba. A csomagot majd feladják. Ostobaság lenne, vélte Christopher, itt maradni hétfőig, amikor sem Catherina nem akart maradni, sem Virginia nem akarta, hogy maradjon. Senki sem akarta, Londonban pedig annyi jóbarátja volt, aki várt rá.

— Csak egy barátom van, — mosolygott Catherine.

— Egyetlen egy barát is elég ahhoz, hogy megváltoztassa a világot körülöttünk.

— Hogyne, — helyeselt csillogó szemmel az asszony.

Schaumburg-Lippe hercegi udv. pince Villány. Pezsgő, palackbor V., Béla-u. 8.

Salm-Salm Rosemary hercegnő. Szablya Ferencné Lowagh Ernesztin miniatűrje

— Hogyne, hogy az egész városban hire menjen, milyen vendéglátó háziasszony vagyok ... Te képes lennél arra, hogy így állítsd oda a feleségedet a világ elé ...

— Hm, ... átkozott helyzet! És hol van az a fickó, a Stepa?

— A Stepa? Ott kinn ül az előszobában ...

— Küldd be! Éppen ideje megszabadulni tőle, mielőtt a vendégek megérkeznek ...

Pár pillanattal később Stepa, az unokaöccs, belépett a szobába. Nagy, kövér és izmos kölyök volt, legtöbbnyire tátott, széles szájjal, kidülledt, ijedt szemekkel, elálló fülekkel. Homloka nem is volt, haja majdnem a szemöldökéig előrenőtt, — egyszóval Stepa nem Adonisz.

— Szervusz, fiu, — üdvözölte a nagybátyja, — hogy vagy?

— Köszönöm kedves kérdését, jól! Eljöttem, hogy boldog ünnepeket kivánjak és minden jót a bácsikámnak és a néninek ...

— Jó van, jól ... Köszönöm! ... De mit is akartam mondani, Stepa ... nem tudsz nekem valahonnan egy pulykát szerezni?

— Ma? Az ünnepnapon? Amikor minden üzlet zárva van?

— Igen, éppen, hogy ma ... Nagy bajban vagyunk ... Tudod Stepa, egyetlen pulyka van a házban és mára és holnapra is vendégeket kapunk ebédre! ... A helyzet nagyon kényes ...

— Istenem, ... hát mondják a vendégeknek, hogy megbetegedtek, ... vagy nincsenek itthon ...

— Nem lehet, mert ma már láttak az utcán, azonkivül a szomszédaink, akik minden lépésünket kényelmesen megfigyelhetik ...

— Hát mondják azt, hogy a szakácsné odaégette a pulykát!

— No és ha kimennek a konyhába, hogy megnézzék az égett pulykát, ... mert ezek mindenre képesek, ... akkor mi lesz? És egyébként is! Mit találjunk akkor fel nekik? Az embert mégis megszólják ...

— Bácsikám, ... van egy pompás ötletem. Amikor a pulykát behozzák, a vendégek egyike elkiáltja magát: „Be kár, hogy most jön ez, amikor már úgy teleettem magamat, hogy mozogni sem tudok ... Kár felszeletelni ezt a pompás pulykát, csak éppen azért, hogy megkóstoljuk ...“ Erre aztán a többi vendég sem tehet mást, mint hogy helyeseljen és a pulyka megmarad ...

A nagybácsi elgondolkodott:

— Hm, ... nem is olyan rossz ötlet ... Tudod mit, Stepa, maradj itt ebédre. Te leszel az a vendég, aki nem engedi felszeletelni a sült pulykát ... De Stepa, miért állsz fel? Ülj le, ha mondon ...

Uj Idők 1926.

— De mégis, bácsikám, ez kellemetlen... Mit szólnak a többiek?

— Mit szólnak? Magukban biztosan megátkoznak, de kifelé nem mutathatják a haragjukat... Én persze a forma kedvéért erőszakoskodom egy kicsit, te azonban egyszerüen megtiltod... érted, megtiltod, hogy felszeleteljem a pulykát...

— De bácsikám, a vendégek elé ebben a cipőben... Még ha egy lakkcipőt vehetnék fel...

— Várj csak, próbáld meg az én tavalyi lakkcipőmet, ... az nekem úgy is utálatosan bő... Ha jól viseled magad, meg is tarthatod...

A lakkcipő pompásan állt.

— Köszönöm bácsikám,... mindenben megbízhatnak bennem...

Nem sokkal később a házigazda bemutatta Stepát az asztal körül ülő vendégeknek:

— Hölgyeim és uraim, ez az öcsém... eredeti fickó, Stepán Fedorovics... De foglaljanak helyet... Parancsolsz egy pohár vodkát, Stepa?

Stepa vigyorogva parancsolt és egyetlen hajtásra kiitta a pálinkát. Ezt a mutatványt azután még többször megismételte. Nagysokára megszólalt:

— Ismertem egy tábornokot, aki egyenesen az üvegből itta a vodkát... egyszerüen az üvegből... így!

— Ez az a tábornok, aki aztán a gyámapad lett? — próbálta a helyzetet menteni a nagybácsi.

— Nem, ez egy másik!... Amikor legutoljára Európában jártam, akkor ismerkedtem meg vele...

— Ah, ön külföldön is járt?

— Igen, minden évben utazgatok egyet idegen országokban... Különösen az operaházakat keresem fel szivesen! Egyébként is életvidám fickó vagyok,... majd meglátják! — Ezzel a harmadik hatalmas kaviáros kenyérszeletet tüzte villájára. — Úgy van, tisztelt társaság, az embernek életművésznek kell lennie...

A háziasszony aggódó pillantást vetett a kaviáros tál felé:

— Parancsoljon egy kis levest, Stepan Fedorovics!

— Az angolok egyáltalában nem esznek levest... Hja Anglia!...

Csakhamar Stepa lett a társaság központja... Hihetetlen és hajmeresztő történeteket adott elő állitólagos külföldi élményeiből és — nagybátyja szemrehányó tekintete dacára — akkorákat hazudott, hogy a függőlámpa is beléremegett. Azonkivül most már végleg magához ragadta a vodkásüveget és — nagynénje minden szemrehányó pillantása dacára — a szendvicsestálat... Épp, amikor arról beszélt, hogyan tréfálta meg egyszer a barátaival a londoni Lordmajort és az egész várost, — nyílt az ajtó és belépett Dassa, a szakácsnő, ünnepi díszben s egy óriási tálban, kivánatos köritéssel hatalmas, barnára sült, pompás illatu pulykát emelt ünnepélyesen az asztalra... Egyszerre mindenki elhallgatott és a sóvárgó tekintetek valósággal megbüvölve tapadtak a remekbesült pulykára.

— Mi az?... Még pulyka is van? De hiszen ez borzasztó... Ki birja ezt?... Hölgyeim és uraim azt hiszem éppen eléggé teleettük magunkat. Nincs sok értelme, hogy felszeleteljük... minek!

A vendégek az asztal körül mormogtak valamit az orruk alatt. Stepa gyorsan közbevágott ismét...

— Úgy van... én is azt gondolom... Kérem vigye ki a pulykát!

A házigazda megpróbált valamicskét ellenkezni:

— Igazán sajnálom! De ha a vendégek közül senki sem akar belőle, akkor nincs mit tenni... Dassa, vigye vissza a pulykát! Csodálatos, hogy senkinek sincs étvágya... Ilyen nagyszerü szárnyas gesztenyeszósszal...

— Gesztenyeszósszal? — mormogta Stepa. Majd jókedvüen hozzátette most már emelt hangon:

— Gesztenyeszósz? Az más! Éljen a gesztenyeszósz, pulykával... ezt már valóban muszáj megkóstolni...

A szeletelőkés megremegett a házigazda kezében. Most már csak az menthette volna meg a helyzetet, ha a fiu észretér és kijelenti, hogy csak tréfált s ugyanakkor maga adja ki erélyesen a parancsot, hogy vigyék vissza a pulykát a konyhába.

Ehelyett azonban Stepa kereken kijelentette:

— Bácsikám, vágjon le egy kis darabot nekem, sok gesztenyeszósszal...

— Szivesen, kérlek, parancsolj, — kellett felelni a nagybácsinak, de hangja reszketett.

— Ha már egyszer fel tetszik vágni, akkor kérek én is egy kicsit, — szólt most közbe Stepa szomszédnője, egy fitosorru szemtelen kis szőke leány.

— Én is kérek!

Öt perc mulva nem volt más meg, mint a pulyka csontváza, az is szerteszórva a tányérokon. A házigazda felállt az asztal mellől.

— Majd elfelejtettem — szólt oda Stepának, — gyere csak, akarok mutatni valamit... A tábornoknak kell...

— Majd később, bácsikám, — próbált ellenkezni az unokaöccs és úgy tett, mint aki buzgó beszélgetésbe merül szőke szomszédnőjével. A nagybácsi megsemmisítő tekintetére azonban mégis jobbnak látta, ha követi a mellékterembe.

Ahogy az ajtó bezárult mögöttük, a nagybácsi, mintha csak valami politikai népgyülésen nyilvánitaná érzelmeit, felhördült:

— Le a cipővel! Le a cipővel...

— De bácsikám... hát mit csináltam...

— Azonnal vesd le... És ki a házamból... Majd adok én neked pulykapecsenyét! Hát így állapodtunk meg? Miért tetted ezt? Miért?

— Bácsikám, — mentegetődzött Stepa, — miért nem mondta meg, hogy gesztenyeszósszal van... akkor egy pillanatra sem vállalkoztam volna... Ez a kedvenc ételem... nem birtam ki!

A nagybácsi felemelte kezét, hogy hatalmas nyaklevessel könnyítsen lelke háborgó indulatain, de a következő pillanatban erőtlen hanyatlott le a karja. Stepa behunyt szemekkel, élettelenül hevert a padlón előtte... Olyan volt, mint a halott.

— Jaj Istenem, — sopánkodott a bácsi, — megirigyeltem szegénykétől azt az átkozott pulykát... Tulságosan szigoru voltam hozzá... most itt van ni!... Stepa... Stepankám... térj magadhoz lelkecském...

Néhány percnyi élesztgetési kisérlet után Stepa felnyitotta szemeit és megkérte bácsikáját, hogy mentse ki a társaság előtt, de szörnyü módon rosszul van, — nincs kizárva, hogy kolerás — s ezért mennie kell. A cipőről nem esett többé szó közöttük.

A nagybácsi gyengéden az ajtóig kisérte bizonytalan léptü unokaöccsét, aki azonban a bejáratnál szokatlanul vidám és fürge lett. Mielőtt becsapta volna az ajtót maga mögött, hirtelen megcsipte a hüledező nagybácsi állát és felkukorékolt a pulykák hangján:

— Kru, kru... életművésznek kell lenni, atyuskám...

Fordította: *Vécsey Leó*

Herczeg Ferenc műveinek jubiláris díszkiadása egyetlen magyar ember könyvespolcáról sem hiányozhat.

— Szablyáné Lohway Ernesztin festőmüvész meghalt. Fájdalmas veszteség érte müvészetünket: festőink sorából egy derék müvész dőlt ki, aki nő létére a legritkább férfierényekkel volt ékes: a komoly elmerülés, a becsületesség és önmaga pihenéstelen fejlesztésének ambiciójával. Idegenből származott hozzánk, miután Hollósy Simon körében megismerte és megszerette a magyarságot. Itthon hamar beleilleszkedett a hazai müvészetbe, egyik megalapítója lett a „KÉVE" müvészegyesületnek és finom uri lényével kedveltje a főváros legjobb társaságainak. Körülblül tiz évvel ezelőtt egy alattomosan fejlődő baj megfosztotta a könnyü mozgás képességétől és attól fogva a kicsiny méretü ,szinte miniatürszerü arckép festésére koncentrálta erejét. Nagytudásu festő és biztos kezü rajzoló volt. Modelljeiben nemcsak az érzékelhető festőiséget tudta megragadni, hanem a felszin mögött megbujt lelket is. Az utóbbi éveknek legkedveltebb és talán legtöbbet foglalkoztatott arcképfestője volt. A női és kivált a gyermeki bájosságnak ábrázolóját ünnepelték benne. Egyik legnagyobb sikerét 1924-ben érte meg, mikor a Horthy Miklósnéról festett arcképével a Mücsarnoki Esterházy-féle vizfestmény-dijat nyerte el. 1905-ben kelt egybe Szablya Frischauf Ferenccel, az Iparmüvészeti Iskola igazgatójával, akivel mint fiatal festővel Hollósy körében ismerkedett meg és akivel harminc évig zavartalanul boldog házasságban élt. Tiz éven át (1910—1920) magán festőiskolája volt Budapesten és kiváló pedagógusi képességével számos értékes tanitványt nevelt müvésszé. Az ő iskoláját járta ki Feszty Masa, Benedek Kata, Székely Kovács Olga és több azóta jelentékeny müvészi egyéniséggé fejlődött festőnő. Két hónappal ezelőtt kezdődött Lohwag Ernesztinnek az a betegsége amely ma délben véget vetett életének. A festőállvány elöl ragadta el és nyolc heti szenvedéssel összetörte testének ellenállását. Ritka lelki erejű ember volt: tíz esztendei kényszerü mozdulatlanságát panasztalanul viselte el és panasztalanul türte a végső megpróbáltatást is Aki ismerte ,akinek valaha is része jutott a lényéből kisugárzó kedvességből és derékségből, megindultan bucsuzik tőle.

Ugság
1940. márc. 19.

780.

ázzal, rajta aranytájkép alakokkal a kinai lakkok
Untertasse, Porzellan, mit schwarzer Glasur, darauf
Manier der chinesischen Lacke. Wien, 1791.

n arany tölgylevelekkel, a csészén elől szinesen sast
Intertasse, Porzellan, auf blauem Fond Eichenblätter
einen Adler tränkend. Wien, 1816.

három oroszlánlábon nyugszik, zöld koszorukkal
ő anya bölcsőn nyugvó gyermekével. Bécs, 1821. —
chale auf drei Löwenfüsse, mit Kranzdekor in Grün
1821.

l alapon grisaillefestésü sisakokkal és aranydisszel.
se, Porzellan, auf grünem Fond Grisaillemalerei und

ánszobrocska. Herend, 1856. — Sitzender Mann mit
356.

rocska, bő térdnadrágban, álló helyzetben, mellette
gy. Bécs, 1755—60. — Ziegenhirt, weisse Porzellan-
ben ihm Ziegenbock auf einem Felsen liegend. Wien,

II.

KEDVES, JÓ, FELHÁBORODOTT KOLLÉGÁK!

Teljes egészében átérzem a felháborodást, mely levelükből kiárad erre a közönyben fuldokló magyar művésztársadalomra. Meg tudom érteni azokat az erőteljesen kifejezett szemrehányásokat, melyek a felháborodás, a sértődöttség kohójából lángolnak fel. Átérzem igazukat és megértem felháborodásukat, — csak éppen nem tudok oldalukra állni. Nekem ebben az ügyben egészen más véleményem van. Megítélésemet egészen más élmények határozzák meg.

Most jövök Magyarország egyik legkultúráltabb városából. Igazi kultúrgócpont. Lakosainak száma eléri az ötvenezret. Messze a multba nyúló hagyományok és pompás kultúrintézmények ma is ennek a városnak híresinálói. Kiállítást rendeztünk ott az egyik legnagyobb magyar mester válogatott munkáiból. A mesterrel együtt töltöttünk ott egy teljes hetet. A helyi sajtó nagy odaadással állott a kiállítás mellé, magam előadást is tartottam a kiállítás termében, minden elképzelhető megtörtént az ünnepies megnyitás külsőségeitől a személyes propagandáig ennek a ritka értékes kiállításnak sikere érdekében. A város vezető férfiai ki is jelentették, hogy ilyen értékes kiállítási anyag városukban még nem volt. Mégis az eredmény nem is szo-

SZABLYÁNÉ LOHWAG ERNESZTIN: ALBRECHT FŐHERCEG

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

Képzőművészet

1930. 30. 7.

ont, amely felfogásunk szerint kétszázötvennél is többet képes magába fogadni.

Tudomásul vesszük, hogy a többség nem kívánja a Magyar Pantheon megalkotását, vagy pedig — ezzel a lehetőséggel is kell számolnunk — nem bízott bennünk, szerkesztőkben, hogy ezt a művet az ő művészetükhöz méltóan tudjuk megteremteni.

Mi magunk szeretnők, ha ez az utóbbi volna a tényleges ok, de sajnos, ennek ellentmond kedves küzdő művész barátunk, az a tömeg levél, tömeg eset, amikor telefon, feleségek útján, barátok, ismerősök, és fantasztikus összemint azt, hogy nem bíznék erőnkben, s mert minden hitünk és energiánk sem elég arra, hogy életet rázzunk Önbe, ha már a Magyar Pantheon eszméje sem lendítette ki Önt tespedéséből, kénytelenek vagyunk tervünk megalkotásának reményéről lemondani.

Pantheont építeni, hogy harminc százalék viselje a költséget, hogy hetven százalék olyan érték kapjon örök életet, amely négy filléres áldozattól is megrettent, méltánytalanság volna azokkal a lelkes mesterekkel szemben, akik akkor is helyet igényelhetnének, ha húzodoznának tőle, ha fordítva: a hetven százalék önti az áldozatot, hogy ő is oda

SPÁNYIK CORNÉL: INTERIEUR

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

köttetések árán igyekezett Ön a mi hozzáértésünket, zseniális szaktudásunkat, pártatlanságunkat, művészetszeretetünket megkörnyékezni azért, hogy az itt-ott lógó egyké műremekéről ne feledkezzünk meg beszámolónkban, mert mint írja: *„mindennél többet jelent az olyan értékes hozzáértő kritikus észrevétele", mint a miénk.*

Arra kell tehát gondolnunk, hogy más oka van annak, hogy még a négy filléres költséget sem szánta rá arra, hogy érdeklődését, vagy elutasítását velünk közölje. A közöny, a letargia, a nemtörődömség, a maga dolgával való foglalkozás érzésének teljes hiánya: Ez az oka az Ön magatartásának. És mert mi ezt az okot sokkal súlyosabbnak ítéljük,

kerüljön, ahol a harminc százalék örök jogot szerzett minden külön áldozat nélkül is.

Ha ezek után valaha is arra gondolnánk, hogy mégis kellene valamit csinálni, a magyar Walhallára gondolunk, *amelynek minden helyét betöltötte már az a harminc százalék, amely az immár tervben összeomlott Pantheon elgondolásánál jelen volt.*

Nem haragszunk Önre kedves küzdő művész barátunk, csak sajnáljuk.

Tisztelő híve

Boross Mihály és Gál Imre.

Szablyáné Lohwag Ernesztin

Pesti Hirlap 1940, márc. 22.

— **Szablyáné Lohwag Ernesztin temetése.** Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra Szablyáné Lohwag Ernesztin festőművésznőt. A koporsót az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat Munkácsy-leplével takarták le. A szertartást Lupkovich László hittanár végezte. A gyászszertartás befejezése után a ravatalnál Benkhardt Ágost, Györgyi Dénes, Somló Sári és Stuhl Ilona mondott bucsuztatót kiemelve az elhunyt érdemeit. A sirnál a lelkész ujabb imát mondott, majd elhantolták Szablyáné Lohwag Ernesztin földi maradványait. A kormányzó és felesége a kabinetiroda utján meleghangu táviratban tolmácsolták részvétüket Szablya Frischauf Ferencnek.

Pesti Hirlap 1940. márc. 21.

Egyesületek és előadások

Az Országos Gyermekvédő Liga és Gyermekszanatórium Egyesület női választmánya szerdán tartotta első ülését. Anna kir. hercegasszony elnöki székfoglalójában megjelölte a választmány jövő feladatait és lelkes szavakkal buzditotta a jelenlevő hölgyeket a Liga május 3-án és 4-én tartandó gyermeknapjain való közreműködésre. A liga célkitüzéseit dr. Petri Pál ügyvezető elnök tolmácsolta.

Az Országos Sajtókamara ujságiról főosztályának első szakcsoportja: a „repülőszakosztály" megalakult. Gáspár Jenő kamarai főtitkár üdvözlő beszéde és Raczkó Lajos beszámolója után megejtették a szakosztályi tisztikar választását. **Raczkó Lajos elnök,** Kelemen Ernő — a Pesti Hirlap belső munkatársa — alelnök és Morvay Zsigmond, a repülőszakosztály főtitkára lett.

Az Országos Középiskolai Tanáregyesület a tanügyi kamara felállításának kérdését tárgyalta. Elhatározta, hogy ezzel a kérdéssel mint nem időszerüvel nem kiván foglalkozni.

Az Egyetemes Tanitószövetség elnöki tanácsában Berkényi Károly elnök ünnepélyes szavakkal méltatta Magyarország kormányzójának történelmi érdemeit. Sugár Béla főtitkár bejelentette, hogy a magyar tanitóság novemberben ünnepli az Egyetemes Tanitószövetség fennállásának ötvenedik és az I. Egyetemes Tanitógyülés összehivásának hetvenedik évfordulóját.

Mai előadások. Egész- rei francia gimnázium ségü. Muz. Vitéz Solth az 1940—41-es tanévre Károly (7). — *Heltai* elsőoszt. növendékek *Gáspár Biliakör.* Szent- részére két ösztöndijat Iványi Sándor (7). — bocsát ki. Kérvénye- Különféle. *Szépmüv.* ket a jászóvári pré- *Muz.* Pént., vas. zárva. posti irodába (Jászó. H.: nyitva, belépőd. 40 Abauj Torna vm.) kell f. 10—11 közt dijtalan. küldeni.
— A *gödöllői prémont-*

— Husvét után, kedden temetik gróf Mailáth Gusztáv Károly volt erdélyi püspököt. Gróf Mailáth Gusztáv Károly soteropolisi c. érsek, volt erdélyi püspök halála mind a csonkaországi, mind az erdélyi magyar társadalom körében mélységes részvétet keltett. A püspök holttestét a Vöröskereszt-kórház szanatóriumában diszes koporsóba helyezték és kiszállitották a farkasréti temető halottasházába. Itt pihen husvét hétfőig, egyrészt, mert a nagyhét liturgiájába nem illeszthető be a püspöki temetéseknél szokásos, a ravatal mellett megtartani szokott ünnepi requiem, másrészt pedig azért, hogy erdélyi hivei is megjelenhessenek volt főpásztorok végtisztességén. Husvét hétfőn este a holttestet átszállitják a budavári koronázó főtemplomba, ahol a főpásztort annakidején püspökké szentelték, ott ravatalozzák fel, *kedden délelőtt 10 órakor* beszentelik, és a Regnum Marianum-kápolnájában (Damjanich-utca 50.) levő kriptában helyezik végső nyugalomra. Az Actio Catholica országos elnöksége a nagyhét folyamán küldi szét a temetésre szóló hivatalos meghivókat. *Ravasz László* püspök meleghangu részvéttáviratot intézett gróf *Majláth György* felsőházi taghoz.

— Egy kis népszerü csillagászat. A régi jó idők az égi Állatöv 12 állatjegyü csillagképét alábbi hexameteres sorokba foglalták össze: Kos, Bika, Rák, Kettős az Oroszlán és Arató Szüz, Mérleg után Ollós, Bak, Kanta, Nyilas a Halakkal. Látszat szerint ezen a 12 égi jegyen, az Állatövön „jár" a Nap. A 12 jegy között ott van az, mely igy tavaszidőn legjobban érdekli a derék polgárokat, a Bak. Ez a télből tavaszba átmenő Napforduló jelképe. A Bak Dreherék Bakserét hozza tavaszi örömül. Régi ez az elnevezés, mert keleti csuvas, nogajtatár, baskir, karakalpak és kirgiz atyánkfiainál, de a lappoknál, finneknél, észteknél mindenütt ott van a Tavaszi Ser és annak ünnepe, mellyel serivó atyánkfiai már évezredekkel ezelőtt köszöntötték a Tavaszt. Tavaszjelkép a Bak és az ő nevéről nevezett Bakser. Lám, a mocsári gólyahirrel, a tavaszi héricscsel, a hóvirág után következő szende ibolyával és a kávéházak elé kitólt kerttel együtt a Bakser cégérei jelentik a budapesti tavaszt, annyira, hogy ezek a vidám cégérek valóságos meteorológiai müszerek. Ha a cégért himbálja a tavaszi szél, akkor itt a tavasz, vagyis a Bakser, ami bizonyára igen népszerü és közkedvelt csillagászat és meteorológia.

Agglegény, fizess!

Rájár a rud a nőtlenekre. Küszöbön az agglegényadó. Most aztán elmegy a kedvük a legénykedéstől. Avagy, ki tudja? Meg kellene kérdezni tőlük.

Egy keserü agglegény igy vélekedett:

— Én inkább a nős férfiakat adóztatnám meg. Ők a boldogabbak. Van otthonuk, gyermekük, meleg, családi fészkük. De nekünk ebből semmi se jut. És még fizessünk is?

Egy boldogtalan szerelmes felnyögött:

— Elza menyasszonyom hűtlenül elhagyott. Azóta pokol az életem. Kérni fogom az adóhivatalt, hogy a rám kivetett adót Elzán hajtsa be, mert ő az oka, hogy agglegény maradtam.

Felkerestünk egy kékszakállt is. Azt mondta:

— Én már megnősültem. Nem is egyszer. Nem is kétszer. Nem is háromszor. Ezek szerint tehát jogom van igényt tartani annyi kárpótlásra, mint amennyi agglegény helyett nősültem. Egészen csinos összegecske lesz ez a kárpótlás.

Egy régimódi agglegény igy zúgolódott:

— Mit akarnak tőlünk? Hát nem látják, hogy ma a nőuralom korszakában élünk. Tehetünk mi róla, hogy a nők nem akarnak férjhez menni? Adóztassák meg inkább az eggyüzeket.

Végül egy férj is nyilatkozott:

— Istenem, milyen boldogan fizetném én azt az agglegényadót.

DYMI

— „Ragaszkodunk a mi nemzeti, magyarok által lakott területünk egységének biztositásához." Ottlik György, a „Pester Lloyd" főszerkesztője az Europäische Revü cimü német külpolitikai folyóiratban elvi jelentőségü tanulmányt irt Magyarország helyzete és külpolitikája cimmel. A következő szavakkal foglalja össze Magyarország helyzetét:

„A magyar állam, amely a Kárpátok medencéjének középponti része és a Duna hajlata felett uralkodik, alapvető fontosságu faktora minden politikai és gazdasági rendnek Európa eme részén. *Ragaszkodunk azonban ahhoz, hogy a mi nemzeti, magyarok által lakott területünk egysége biztositassék.* Nagy és nemes az a cél, amit magunk elé tüztünk: a béke ujjáépitése az igazság, a méltányosság, a kölcsönös megértés és nemzeti jogaink tisztelete alapján. A többi ezen a területen élő és államalkotásra érett nemzetek jogait és érdekeit megsérteni nem akarjuk, legyenek bár ezek a nemzetek hozzánk való viszonyukban független államok vagy nemzeti kisebbségek, akiknek jogait és kötelességeit a régi magyar hagyományok és a fennálló törvények szellemében mindig tisztelni és védelmezni fogjuk."

— Szablyáné Lohwag Ernesztin halála. A hétfőn elhunyt kiváló festőművésznőnek temetése f. hó 21-én, csütörtökön d. u. fél 4-kor lesz a farkasréti temetőben, a székesfőváros által adományozott diszsirhelyen. Sz. Lohwag Ernesztin Bécsben született. Atyja Lohwag Ernő iró és szerkesztő, gondos nevelésben részesitette. 1900-ban Münchenben a kiváló magyar uttörő mesternek, Hollóssy Simonnak lett a tanitványa. Itt ismerkedett meg férjével, Szablya Frischauf Ferenccel. Egyik alapitója volt a KÉVE művészegyesületnek, amelynek kiállitásain müveivel nagy sikereket ért el. *Legkiválóbb alkotása vitéz nagybányai Horthy Miklósnéról festett arcképe, amelyyel 1924-ben a Műcsarnokban az Esterházy vizfestmény dijat nyerte.* Ugyancsak ő nyerte a Magyar Képzőművésznők Egyesületének 1000 koronás diját a Nemzeti Szalonban rendezett kiállitásán. Nagy sikere volt külföldre került illusztrációival is. 1910—1920-ig magánfestőiskolája volt Budapesten. A fiatalabb magyar női festőművészgárdának több kiváló tagja volt az ő tanitványa (Feszty Masa, Benedek Kata, Székely Kovács Olga stb.) Az első világháboru alatt a betegápolás terén kifejtett érdemeiért a Magyar Vöröskereszt Egylet hadiékitményes ezüstérmét kapta. Halála mély részvétet keltett a magyar művészvilágban és társadalomban. Ritka tehetsége és nemes emberi tulajdonságai miatt mindenütt nagyon szerették és művészetének hire az ország határain tul is megbecsülést szerzett müvészeti kulturánknak. Két hónappal ezelőtt ütötte ki kezéből sulyos betegsége az ecsetet s noha a leggondosabb orvosi és szanatóriumi ápolásban részesült, a tudomány ereje nem tudott megbirkózni a sulyos kórral.

— Az 1901—1904. évfolyambeli ipari szakmunkások összeirása. Az iparügyi miniszter hirdetményt tett közzé az 1901—1904. évfolyamu besorozott, de az első tényleges katonai szolgálatra be nem hivott ipari szakmunkások közül a honvédelmi szempontból fontosabb szakképzettségü ipari szakmunkások összeirása céljából.

A hirdetmény szerint mindazok a besorozott 1901—1904 évfolyambeliek, akiknek a vasesztergályos, fémesztergályos, szerszámesztergályos, idomszeresztergályos, revolvergépbeállító, automatagépbeállító, géplakatos, üzemlakatos, szerszámlakatos, szerszámkovács, idomszerlakatos, müszerész, gépkovács, fegyverkovács és puskamüves, autogén- és villamoshegesztő, motorszerelő, vas- és fémipari, valamint gépipari betanitott gépmunkás (például marós, gyalus, furós stb.) mintaasztalos, repülőgépasztalos, mechanikai cipőgyári munkás, timár, nyerges- és szijgyártó iparok, illetve ipari foglalkozási ágak valamelyikében szakképzettségük, vagyis segédlevelük és egyben legalább két évi gyakorlatuk van, vagy segédlevelük nincs, de az illető szakmában már legalább három évi gyakorlattal rendelkeznek, akár foglalkoztatva vannak a szakmájuknak megfelelő munkakörben, akár nem, nyilvántartásba való fölvételük céljából legkésőbb március 25-éig a postahivataloknál (postaügynökségeknél) dijmentesen kapható ürlapon jelentkezni kötelesek. A pontosan kitöltött ürlapot postadijmentesen (bélyeg felragasztása nélkül) az iparügyi minisztérium XVII. szakosztálya cimére (Budapest, II., Zita királyné-u. 2.) postán kell feladni. A honvédelmi miniszter által hadiüzemmé nyilvánitott üzemek 1901—1904 évfolyambeliek besorozott alkalmazottaira ez a hirdetmény nem vonatkozik, nekik tehát nem kell jelentkezniök.

— Halálos gépkocsiszerencsétlenség az Erzsébethidon. Szerdán este 9 órakor az Erzsébethid budai hidfőjénél halálos gépkocsiszerencsétlenség történt. *Pál Endre* mérnök, aki Buda felé vezette gépkocsiját, a hidfő közelében meg akart előzni egy villamosszerelvényt és egy másik gépkocsit. A két jármü között sikerült is előznie, de valószinüleg a nagy iramban *felszaladt a hid gyalogjárójára.* Körülbelül 10 métert szaladt a gépkocsi a járdán és elütötte *Göncz József MÁV altisztet és feleségét. Göncz a helyszinen belehalt sérüléseibe.* Feleségét könnyebb sérülésekkel a Rókus-kórházba vitték. A mérnököt előállitották a főkapitányságra, ahol egyelőre őrizetbe vették. A vizsgálat megindult.

— Házasság. Dr. simándi *Kállay Miklós* m. kir. itélőtáblai tanácselnök és neje leányát, *Ilonát* eljegyezte kisvicsapi *Koronthály Kálmán* nyug. székfőv. főszámvevő-helyettes és neje fia, dr. kisvicsapi *Koronthály Kálmán* székfőv. tisztviselő.

Muzsay János ny. járásbirósági elnök és néhai *Szekeres Sarolta* fia, *János*, a Lesvári uradalom intézője (Tát) dr. *Pécs Miklós* orvos és neje *Walter Laura* leányával, *Judittal* (Pilisszentiván) husvét vasárnapján déli egy órakor tartja esküvőjét a Budapest II., Margit-körut ferences plébániatemplomban.

Harcsa Irén és *Thomes Zoltán* folyó hó 20-án tartották esküvőjüket.

Lassan tovább melegszik az idő

Március 21-ike a tavaszi napéjegyenlőség napja, vagyis ekkor az éjszaka ugyanolyan hosszu, mint a nappal. Egyben ezen a napon kezdődik hivatalosan a tavasz. Sajnos, az időjárás nem igazodik ehhez a naphoz. Európát még mindig igen ellentétes hőmérsékletü levegőtömegek boritják és a nyugati melegebb levegő csak igen lassan nyomul előre a keleti hideg rovására. Hazánk, sajnos, még az utóbbihoz tartozik, de az erős felhősödés és a többeflé hullott csapadék már azt bizonyitják, hogy a magasban enyhébb levegő nyomul előre. A felmelegedés szerdán különösen a nyugati megyékben már emelkedett az előző naphoz képest és Sopronban 6, Pécsett 5, Szegeden, Budapesten 3, Debrecenben 1 fok volt a hőmérsékleti csucsérték. Kedd estétől sokfelé hullott eső, néhány helyen havazott is, de ennek mennyisége csak a nyugati és déli határszélen volt jelentősebb. Hazánk hőmérsékleti értékei még mindig 8—10 fokkal a normális értékek alatt vannak.

Csütörtökön már derültebb időre van kilátás és a hőmérséklet ismét néhány fokkal emelkedni fog. Helyenkint kisebb havaseső vagy eső még lehet.

Budapesten március 20-án reggel a legalacsonyabb hőmérséklet —2 (normális 2), délben a legerősebb felmelegedés 3 (normális 12) fok volt. (Előző nap —4 és 0 fok volt).

Hójelentés: A husvéti ünnepekre sportlehetőségek csak az egész magas hegyeken és Kárpátalján lesznek. Az alacsonyabb hegyeken sportolásra alkalmas hó már nem lesz. Z. A.

*

A Meteorológiai Intézet jelenti: Budapesten szerdán este 9 órakor a hőmérséklet +1 Celsius fok, a tengerszintre átszámitott légnyomás 767 milliméter, mérsékelten emelkedő irányzatu.

Várható időjárás a következő 24 órára: Mérsékelt déli-délnyugati szél. Változó felhőzet. Helyenkint, de inkább csak keleten, kisebb havaseső, eső, a hegyeken hó. A hőmérséklet emelkedik.

A nap kel 5.46-kor, nyugszik 17.58-kor, a hold kel 15.15-kor, nyugszik 7.06-kor.

*

Vizállás. Duna: Gönyü-Dunapentele között apad, másutt árad. Aschach-Dunaremete között közepes, Dunapentele-Mohács közt igen magas, máshol magas vizállásu. Bécs 478, Pozsony 366, Oroszvár 284, Dunaremete 429, Komárom 501, Esztergom 487, Budapest 542, Dunapentele 703, Paks 648, Baja 590, Mohács 618. Tisza: Vásárosnaményig apad, lejebb árad, Tiszaujlakig alacsony, lejebb magas vizállásu. Tisza jege Viskig, Tiszaujlaknál és Szegednél zajlik, máshol még áll. Körös: Körösszakál 46, Békés 632, Gyoma 728, Balaton: Siófok 79

— Tömeges ciánmérgezés egy csalogány-utcai lakásban. A Csalogány-utca 55. sz. ház egyik lakásában eddig ismeretlen okból özvegy *Wolff Róbertné*, özv. *Klinger Benőné, Klinger Judit* 16 éves tanuló, *Klinger Richárd* 15 éves tanuló és *Barna Adrienne* 15 éves háztartási alkalmazott ciánmérgezést szenvedett. Özv. Wolff Róbertnét a mentők a Rókus-kórházba vitték. Állapota sulyos. A többieket a helyszinen részesitették első segélyben.

— Április 30-ig kell beoltani a fővárosi kutyákat. Az önként be nem oltott kutyák oltását a kerületi elöljárók hivatalból fogják elrendelni. Oltási bizonyitvány nélkül a folyó évre érvényes ebvédjegyeket nem szolgáltatják ki. Szegénysorsu tulajdonosok ebeit a kerületi állatorvosok dijmentesen oltják be.

— Ajándékot kapott a vak kosárfonó. Lapunk március 14-iki számában cikket közöltünk egy falusi világtalan kosárfonó életéről és nehéz anyagi körülményeiről. Cikkünk visszhangjaként értesitette szerkesztőségünket a Magyar Parlagi Baromfiakat Nemesitő Országos Szindikátusa, hogy „szeretettel s örömmel váltja valóra derék és dolgos magyar testvérünknek egyelőre elérhetetlen álmát s vágyát és a nemesitő szindikátus országos fajtakataszteri törzskönyvének legkiválóbb nemesitő tagtenyészeteiből ajándékként felajánl Vajta Mihálynak és sokgyermekes hadiözvegy édesanyjának egy törzs nemesitett magyar parlagi tenyésztyukot és száz darab keltető-tenyésztojást a legkiválóbb tenyésztörzsanyagból. Az „egy törzs" azt jelenti, hogy egy kakast és több tyukot ajándékoztak a szegény kosárfonónak. „Olyan időket élünk — folytatja tovább a hozzánk intézett levél —, amikor hazafias kötelességteljesitsük áldozata által szerencsétlen helyzetbe jutott munkaszerető és dolgos, egyben jó hazafias érzésü magyar embereket és sokgyermekes, rászoruló családokat mindnyájunknak segiteni kell, ugy, ahogyan legjobb igyekezetünkkel lehet. Szindikátusunk erkölcsi testülete ennek a nemzeti s erkölcsi kötelességnek akar eleget tenni azáltal is, hogy a világtalan falusi magyar embernek s nagy családjának a baromfitartásban rejlő értékes jövedelemezőségi lehetőséget akarja számukra megteremteni ajándékával. Hiszszük, hogy példánkhoz hasonlóan, lesz olyan agrár-szaktestület az országban, amely a sertéstartás lehetőségét is megteremti Vajta Mihály és nagy családja számára s ezáltal a husvéti szentünnepek igazi örömünnepek is lesznek egy hősi halott apa sok gyermekkel s világtalan felnőtt fiuval visszamaradt családjában!..."

BERLITZ
NYELVISKOLA
THE BERLITZ SHOOL OF LANGUAGES
IV., VÖRÖSMARTY-TÉR 2. I. EM.
TELEFON: 187—469.
UJ ANGOL TANERŐK.
Angol, francia, német, olasz, spanyol nyelvtanfolyamok.
Beiratás minden időben.
Tanitás egész éven át.

Női ballonkabát
elrejthető csuklyával, kiváló minőségü nehéz angol ballonból. Legjobb szabás, gondos kiállitásban. Ez az ötletes és igazán célszerü ujitást hozó női ballonkabát Sport-osztályunk tavaszi ajánlata
P 49.—

Tavaszi szövetujdonságaink megérkeztek!
Ime néhány példa:
Gyapju Cloqué, 130 cm sz., jó, külföldi minőség ... 1 m P 7.92
Tiszta gyapju Afghalaine, 135 cm széles, az összes tavaszi divatszinekben, jó külföldi gyártmány, ... métere P 9.85
Tiszta gyapju Angora, 130 cm sz., jó külföldi gyártmány, puha fogású, kellemes viselet, 1 m. P 14.31
Férfi tavaszi sportöltönykelmék, 140 cm szélességben ... métere P 15.80, 13.80
Tiszta gyapju divatos férfi öltöny-kelmék, 145-150 cm széles ... métere P 19.80, 17.80
Tavaszi férfi kabátkelmék, divatos szinek, 140-145 cm széles ..... métere P 19.80, 18.90

Cipő-osztályunk is meglepetéssel szolgál.
Uj tavaszi ajánlata:
Férfi bőrfélcipő,
fekete vagy barna szinben, párja
P 13.90

CORVIN AJÓ MINŐSÉGEK ÁRUHÁZA

SZINHÁZ ÉS ZENE

Nem vagyunk házasok

Michel Duran vigjátéka a Pesti Szinházban

A Pesti Szinház uj francia vigjátéka kedvesen frivol példálódzás a szerelemről és a házasságról. Egy ifju párisi festőről és kedveséről szól a szinpadi mese. Fölényesen, többször is hangsulyozzák a fiatalok, hogy ők *„nem házasok"*. Csak szeretik egymást. De éppugy civakodnak, veszekednek, mintha házasok lennének. Nem is gondolnak a házasságra. Azonban, mikor a fiatalember váratlanul beleszeret kedvese egyik barátnőjébe és a két szerelem kereszttüzében, kapkodva, menekülést, megnyugvást keres, nem talál más kiutat, mint az egyik szerelemnek a házasság pecsétjével való megerősitését. Ez a kicsit léha párisi bohém is érzi, hogy van a házasságban valami varázserő. Ehhez a varázserőhöz folyamodik. Talán igy meg tudja menteni a régi szerelem bensőségét, igazságát s legyőzi az uj szerelem, a friss mohóság kalandos izgalmát. Jókedvüen készülődnek az esküvőre. S a hosszadalmas harmadik felvonásban a szerző, aki, ugy látszik, szereti a logikai meglepetéseket, egyszerre visszájára fordit mindent. Feleségül vegyek valakit, hogy egy másik nő iránt érzett szerelmemet ezzel öljem meg magamban? — kérdi önmagától a lelkiismeretben meghasonlott bohém. Elég erősnek kell lennem, folytatja az érvelést, hogy a házasság kötelező külső parancsai nélkül is kiirtsam magamból az uj érzéseket! S hogy erejének bizonyságát adja, az utolsó percben „lefujja" az egész házasságot. Ugy érzi, hogy szerelme, az első, az igazi, elég erős lesz megvédeni önmagát a házasság polgári erődítései nélkül is.

A tipikus francia „társalgási" darab erősen elhajlik a bohózat felé, tele van szórva kabarétréfa-szerü epizódocskákkal. Fecsegő, vidám fickók tréfálkoznak a szinpadon egymással és a saját szivükkel. A *Pesti Szinház* előadása a bohózati jelleget emelte ki az érzelmes okoskodásokkal is teletüzdelt darabból. A fiatal festőt játszó *Perényi László* pár bohóc-jelenete osztatlan tetszést aratott. Esküvői készülődései közben háromféle álszakállt is ragasztott magára, hogy kipróbálja, milyen ábrázattal lenne legstilusosabb megjelenni az anyakönyvvezető előtt. Neki volt legnehezebb feladata: a szentimentális töprengés és a bohócos vidámság végletei közt cikázott kisebb-nagyobb egyenetlenségekkel. Hálásabb, egyenletesebb rajzu figurákat kellett szinpadra vinni a két női főszereplőnek. *Muráti Lili* egyre egyszerüsödő, elmélyülő művészetének köszönhetjük az előadás legőszintébb szineit. A női főszerep felszines, csirkefogós párisiasságát az őszinte szeretet bensőséges hangjaival tudta átmelegiteni. *Mezey Mária* a csábító, a második asszony. *Melanchiavelli-Vaszary* 3 f. boh. (Törzs, Simor E.) (8).

KELLEMES HUSVÉTI ÜNNEPEKET SZERET
HANNELORE SCHROTH
a legfiatalabb európai filmcsillag és
HÖRBIGER PÁL
remek vigjátéka
KITTY és a VILÁGKONFERENCIA
Premier ma!
Terra UFA film
URÁNIA

kolikus démon, meginditóan emberi őszinteséggel játssza meg a lemondó szerelmes fáradt szomoruságát. *Somló István* szuggesztiv egyénisége, nagyvonalu egyszerüsége kis szerepében is kitünően érvényesült. *Pártos Erzsi* és *Mátray József* két pompás zsánerfigurával gazdagitotta az előadást. A forditás *Vaszary János*, a rendezés *Horváth Árpád* munkája.

(sz.)

Végh Sándor hegedüestje

Veress Sándor közreműködésével rendezte *Végh Sándor* idei második hegedüestjét. A legujabb magyar zeneszerzőnemzedék kiváló, érdekes és értékes tehetsége nemcsak mint előadó, hanem mint alkotóművész is résztvett a közös művészi munkában. Veress két tételes hegedükoncertje volt a műsor kimagasló eseménye. A figyelmet elejétől végig lekötő mű az ugynevezett modern zene zordon hangzás-világához mérten üditően élvezetes muzsika. Az „Ária" cimü első részben a lélek mélyéről fakadó, szinte fájdalmasan szép dallamkompozició emelkedik fojtott izgalmat éreztető akkord-ostinatók fölött, egy-két helyen megszakitva a kiséret hatalmas szenvedély kitöréseitől. A második tétel csiklandós ritmikával lüktető, táncdal-gyökerü motivum-anyagból formál szélesivü szonáta-szerkezetet, pompás kadenciában szabaditva neki a magánhangszer parádézó-kedvét. *Végh Sándor* remekelt a rendkivül nehéz mű előadásával. De egyébként is mindig ugy muzsikál, mint akinek anyanyelve a hegedüszó: derüsen, szivből, közvetlenül és tündöklő tudással. *Kadosa Pál* elmés Scherzinóját és *Farkas Ferenc* kellemes csángó táncait is bemutatta a két kitünő művész igen nagy sikerrel.

lv.

• **Szinészi siker.** Lehotay Árpád mesélte a Nemzeti Szinház kiskapujában ezt a kedves kis történetet:

— Néhány évvel ezelőtt, ilyenkor husvét táján, egy passiójáték együttesével vidéki körutra mentem. Én játszottam Pilátust. Fölléptünk Kecskeméten is. Előadás után egy sürgős levelet akartam föladatni. A szinészbejárat előtt egy fejkendős öreg parasztasszony üldögélt. Mondom neki: nénike, legyen szives, dobja be ezt a levelet a legközelebbi postaládába... Rám néz és nem szól semmit. Nógatom. Nem hallja, néni, ezt a levelet kell föladni!... Csak néz rám valami roppantul mélységes szemrehányással, végül megszólal:

— Hát volt szive elitélni?...

• **Katherine Hepburn**, Hollywood hires drámai sztárja ismét vigjátékban lép fel. Uj filmjének cime a „Szerelem beleszól".

Vitéz Somogyvári Gyula a „Frontharcosok"-nál

Husvét után érdekes bemutató lesz a Városi Szinházban. Egy alkalmi társulat előadja vitéz *Somogyvári Gyula* „Frontharcosok" cimü szinjátékát. A szerző ezeket mondja darabjáról:

— Eredetileg a rádió számára irtam a „Frontharcosok"-at, akkor még „Bajtársak" cimen. Világháborus élmény az alapja, szembe állitom benne a fronton küzdők bajtársi összetartásának szellemét az itthon élők merőben más gondolkodásával Darabomnak két katonatiszt a hőse, akik egymáson tesznek tul önfeláldozásban. Ebbe a nemes versenybe majdnem belepusztulnak ők is, meg a lány is, akibe mindketten szerelmesek. Végre az egészséges női ösztön és boldogságvágy oldja meg a csomót. *Toronyi Imre*, *Turáni Endre* és *Tahy Anna Mária* lesz a három főszereplő. *Mihályffy* a rendező. A budapesti bemutató április 3-án, az ország frontharcosainak meleg érdeklődés folytán, diszelőadásként fog lezajlani.

Kosáry Emmy visszatér a szinpadra

A Városi Szinházban éjjel-nappal próbálják az uj operettet, melyet csak pár nap választ el a premiertől. Az ujdonság érdekessége, hogy hosszu idő után ebben lép ismét szinpadra Kosáry Emmy.

Meglepő, hogy a kissé hosszu önkéntes számüzetés milyen keveset változtatott Kosáryn. Hangja, mosolya, hires szőkesége a régi. Talán csak az alakja lett divatosan karcsubb.

— Nagyon boldog vagyok — mondja csendesen. — Külön öröm számomra, hogy ujra azon a szinpadon játszhatom, amelyen a „Csárdáskirálynő" utáni legszebb sikereimet arattam. Két hires parádés szerepem emléke fűz ehhez a szinpadhoz: férjem operettje, az „Ezüstsirály" és a „Diadalmas asszony"...

— Mi az oka annak, hogy olyan régen nem lépett fel pesti szinpadon?

— Nem akadtam olyan szerepre, amilyent vártam. Most megtaláltam az igazi szerepet. Azt hiszem, érdemes volt rá várnom. Ez a szerep nemcsak énektudást kiván, hanem alkalmat ad az operett keretein tulmenő szinpadi produkcióra is. Régi vágyam, hogy necsak operettprimadonna legyek: a prózai szinésznő is szóhoz jusson játékomban. Egyszóval hogy teljes értékü operettben teljes értékü prózát is játszhassam.

— Mi a véleménye a sokszor elparentált operettről mint műfajról?

— Mint mindennek, az operettnek is haladni kell a korral. Az operett modern formában és a kor tempójához igazodva, ma is kell a közönségnek.

— Drukkol a szinpadi premier előtt?

— Nagyon. Higyje el, szinésznő számára a legizgalmasabb randevu hosszu idő után ujra találkozni a publikummal.

(H—sz.)

• **Somlay Artur vendégszereplése a Pódiumban.** A Pódium kabaré, mint már megirtuk, április második felében átköltözik a *Pesti Szinházba*, amelynek nagyobbméretü szinpada nagyobb terjedelmü kabarédarabok előadását is lehetővé teszi. A

MARION
a
Városi Szinház szenzációs operettujdonsága
Primadonna:
Kosáry Emmi
Főszereplők: Sziklay Szeréna, Csikós Rózsi, Mihályffy Béla, Greguss Zoltán, Márkus Lajos, Fodor Artur, Ujváry Lajos.
Rendező: Tihanyi Vilmos.
Karnagy: Beck Miklós.
Káprázatos kiállitás!
Nagyszerü muzsika!
Izgalmas szöveg!
Premier: Szombat, március 23-án. Husvét vasárnap és husvét hétfőn ünnepi előadások délután és este.

Pódium első műsorának középpontjában a Pesti Szinház szinpadán, *Fóthy János* egyfelvonásos játéka, a *Negyvenéves találkozó* áll, amelynek főszerepét *Somlay Artur* játssza. A Pódium szerdán állapodott meg a művésszel, aki Fóthy János darabjában egy biboros fenséges emelkedettségü alakját eleveniti meg.

Rózsavölgyi hangversenyei:

„Százan egy mellett" husvétvasárnap d. u. 5. a Zeneakadémiában. 3 órás vidám műsor 20 kitünő közreműködővel.

Jugoszláv Akadémiai Énekkar 26-án.

Relle Gabi—Kelen Dóra-est 30-án.

Nevető Parádé 31-én, vasárnap Z. 8. Tréfák, vidám jelenetek, kacagtató számok. Jegyek 1—4 P.

Beethoven: IX. szimf. ápr. 1. és 2.

Bach: Jánospassio holnap Z. ½8. (Koncert.)

Apróságok

Az operaénekes meséli a klubban:

— Van egy zenerajongó fogorvos barátom, aki kezelés közben operaáriákat énekel a betegeinek.

— Látod, nálad ez éppen forditva van — mondja az epés kritikus —, amikor te énekelsz, ugy érzem, mintha a fogamat huznák.

*

A féltékeny természetü szinésznő-feleség megkérdezi jóbarátnőjétől:

— Te még nem láttad soha, hogy a férjed valami nőnek udvarolt volna?

— Csak egyetlenegyszer.

— És mit csináltál akkor?

— Hozzá mentem feleségül.

Walt Disney
szines műsora:
FERDINÁND
CASINO prolongálta! MÁTOL CITY is.

GÖRE GÁBOR VISSZATÉR
TOMPA PUFI, PETHES SÁNDOR, MISOCA LÁSZLÓ, ADORJÁN ÉVA, RÓZSAHEGYI
MA PREMIER! CÁRDONYI GÉZA alakjai filmen! OMNIA

SZINHÁZ	OPERA (3, ½8)	NEMZETI (½4, ½8)	VIG (½4, 8)	KAMARA (4, 8)	BELVÁROSI (4, 8)	PESTI (4, 8)	FŐVÁROSI (½4, 8)	MAGYAR (½4, 8)	ANDRÁSSY (½4, 8)	ROYAL (4, ½9)	VÁROSI (½4, 8)
Csüt. . .	Krisztus B. 18.	I. N. R. I.	Főpróba (½8)	Feleség	Espresso	Nem vagyunk	Handabanda	Tokaji aszu	Mandragora	—	—
Péntek .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szomb. .	—	I. N. R. I.	Első szerelem	—	Espresso	Nem vagyunk	Handabanda	Tokaji aszu	Mandragora	Bombaüzlet	Marion
Vas. d. u.	János vitéz	I. N. R. I.	Első szerelem	Feleség	Espresso	Nem vagyunk	Handabanda	Tokaji aszu	Mandragora	Bombaüzlet	Marion
Vas. este	Denevér	I. N. R. I.	Első szerelem	Feleség	Espresso	Nem vagyunk	Handabanda	Tokaji aszu	Mandragora	Bombaüzlet	Marion
Hétfő d. u.	—	I. N. R. I.	Első szerelem	Feleség	Espresso	Nem vagyunk	Handabanda	Tokaji aszu	Mandragora	Bombaüzlet	Marion
Hétfő este	Faust	Uj haza	Első szerelem	Feleség	Espresso	Nem vagyunk	Handabanda	Tokaji aszu	Mandragora	Bombaüzlet	Marion

KOMÉDIA (½5, ½9). Naponta, csüt., szombat, ünnep délután is: **Hendy-Bendy.** — Csütörtök d. u. és este: **akcióban.** — **PÓDIUM** (½5, 9). Naponta, ünnep d. u. is: **Ami az élőtárlatból kimaradt.** — **KAMARA VARIÉTÉ** (½6, ½9). Naponta kétszer, vasárnap és husvétkor 3, 6, 9: **Mozi a szinházban.** — Valamennyi előadás: **akcióban.**

SZINHÁZAK MÚSORA

Opera. Krisztus. Liszt 3 r. orat. (Palló, Budanovits M., Rigó M.) (B. 18. bérl.) (½8). — **Nemzeti.** I.N.R.I. Csanády Gy. 3 f. husv. szinj. (Abonyi, Szörényi E., Major) (½8). — **Vig.** Az „Első szerelem' főpr. (½8). — **Kamara.** Feleség. Bókay J. 3 f. vigj. (Bajor G., Páger, Rajnai) (8). — **Belvárosi.** Espresso. Vécsey L. 3 f. vigj. (Eszenyi O., Ladányi, Görbe) (8). — **Pesti.** Nem vagyunk házasok. Duran 3 f. vigj. (Muráti L., Mezey M., Perényi) (8). — **Fővárosi.** Handabanda. Halász, Kristóf, Eisemann 3 f. operettje (Kiss M., Gombaszögi E. (8). — **Magyar.** Tokaji aszu. Szilágyi, Eisemann 3 f. zenés vigj. (Fedák S., Rátkai, Zimonyi M.) (8). — **Andrássy.** Mandragora. Machiavelli-Vaszary 3 f. boh. (Törzs, Simor E.) (8).

MOZIK MÚSORA

ATRIUM, Margit-krt. 55. T. 153—034 **Jöjjön elsején** (Páger, Jávor, Turay). (½6, ½8, ½10; szo., vas. és ün. ½4-kor is.

CASINO, Eskü-ut 1. T.: 383—102. 2-ik hétre prol.! **Ferdinánd és a 3 kis malac.** Walt Disney legujabb filmcsodái (¼4 ½6, ½8; szom., v., ü. ½10-kor is.

CITY, V., Vilmos császár-ut 36—38. T. 111—140. **Ferdinánd és a 3 kis malac.** Walt Disney mesterműve. — **Felvidéki levél (Kulturf.) (Naponta: ¾4, ¾6, ¾8, ¾10).**

CORSO, IV., Váci-u. 9. T. 18-28-18. **Asszonyok** (Norma Shearer, Jean Crawford, Rosalind Russel) (½5, 7, ½10; szom., v., ü. ½3, 5, ¾8, 10).

DÉCSI, Teréz-krt. 28. T. 125—952. **Jöjjön elsején** (Páger, Jávor, Turay) (6, 8, 10; sz., v., ü. 4-kor is).

FORUM, Kossuth Lajos-u. 18. T. 189—707. 2-ik hétre prolong.! **Vágyak asszonya** (Marcelle Chantal) (¼6, ½8, ¾10; szom., v. és ü.: ¼4-kor is).

HIRADÓ, Erzsébet-krt. 13. T. 222—499. **Magyar, Fox, Metro, Ufa és Rajzos hiradó.** Külön riport az árvizről. Boldog világ. Folyt. 10-től tól éjfélig.

KAMARA, Dohány-u. 42. T. 144—027. **A négy toll.** Rendezte Korda Zoltán (½11, ¾1, 3, ¼6, ½8, ¾10). (Első három előadás mérsékelt helyárakkal).

PALACE, Erzsébet-krt. 8. T. 221—222. (6-ik hétre prol.! **Várlak** (Irene Dunne, Charles Boyer) (11, 2, 4, 6, 8, 10). Az első három mérsékelt.

OLCSÓ JEGYAKCIÓNK

Husvéti műsorunk

huszonkét előadást nyujt olcsó jegyakciónk közönségének. Három előadásunk lesz az Operában. Vasárnap a „János vitéz és a „Denevér", hétfőn „Faust" kerül szinre. Az Andrássyból hétfő estére a „Mandragorát" iktattuk be. Négy-négy előadást nyujtunk a Belvárosi szellemes Vécsey-vigjátékából, az „Espresso"-ból, a Fővárosi remek operettjéből, a „Handabandá"-ból és a Royal igen mulatságos „Bombaüzleté"-ből. Valamennyi husvéti előadást beiktattunk a Kamara Veriétéből is, ahol a „Mozi a szinházban" cimü ötletes revü kerül szinre.

Jövőheti előadás. Nemzeti. Kedd: **Uj haza.**

Jegyakciós előadásaink rendjét vastag betükkel emeljük ki.

Jegyárusitás: Vilmos császár-ut 73. (Tel. 1—122—93—24—95.) — Erzsébet-körut 1. (Tel. 1—352—96.) — Apponyi-tér 5. (Tel. 1—833—99.) — József-körut 30. (Tel. 1—343—71.) — Krisztina-körut 133. (Tel. 1—509—24.) — Horthy Miklós-ut 29. (Tel. 2—695—95.) — Margit-körut 8. (Tel. 1—520—25.)

RÁDIUS, Nagymező-u. 22—24. Tel. 122—098. **Egyetlen éjszaka** (Pierre Blanchar) (½6, ¾8, ¾10). Szom.-tól: **A szerelem beleszól.** — Husv. vas. és hétfő d. e. 11: **Hófehérke.**

ROYAL APOLLÓ, Erzsébet-krt. 45. T. 222—002. Ma ¼6 és ½8: **Erdélyi kastély** (Tasnády M., Páger, Mezey M.) Kisérő müsor. — Diszbem. ¾10: **Óz, a csodák csodája** (Judy Garland).

SCALA, Teréz-krt. 60. T. 114—411. **Vén lány** (Bette Davis, Miriam Hopkins) (¼6, ½8, ¾10; szom., v. és ü. 3-kor is.

URÁNIA, Rákóczi-ut 21. T. 146—046. **Kitty és a világkonferencia** (Hannelore Schroth, Hörbiger) (5, ¼8, ½10; szom., vas., ün. ¾3-kor is.) **Nagyszom.: ¼8, ½10.** — Husv. vas. és h. 11: **Csatasorban földön, vizen, levegőben.**

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Kék csillag ½4, ½6, ½8, ½10). **Alkotás.** Tarzan és fia (¾4, ¼6, ¼8, ¼10). **Astra.** Bercsényi huszárok (¾4, ¼6, ¼8, ¼10). **Belvárosi.** Kék csillag (4, 6, 8, 10). **Budai Apoló.** Garszonlakás kiadó (½5, ¾7, 9). **Capitol.** 3-ik hétre prol.! Halálos tavasz (½11, ¾1, 3, ¼6, ½8, ¾10). **Elit.** A férj közbeszól (4, 6, 8, 10). **Homeros.** 2-ik hétre prol.! Hófehérke és a 7 törpe (½4, ½6, ½8, ½10). **Józsefvárosi.** Kék csillag (½4, ½6, ½8, ½10). **Lloyd.** Pygmalion (4, 6, 8, 10). **Nyugat.** Torockói menyasszony (½5, 7, ½10). **Odeon.** Kék csillag (¼5, ¾7, ¼10). **Orient.** A préri kapitánya (¼5, ¾7, ¼10). **Otthon.** Garszonlakás kiadó (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Rialto.** 2-ik hétre prol.! Dzsungel Jim (11, 1, 3, 5, ¾8, ¼10). **Simplon.** Mátyás rendet csinál (½4, ½6, ½8, ½10). **Studió.** A nőnek mindig sikerül (11, 2, 4, 6, 8, 10). **Tiszti Kaszinó.** 21-én: Mozi-szünet. **24-én: A férj közbeszól** (½5, ¾7, 9). **Tivoli.** Kék csillag (½5, 7, ½10). **Turán.** Garszonlakás kiadó (4, 6, 8, 10).

RÁDIÓ MÚSORA

Budapest I. csütörtöki **műsora. 6.45** Torna, hir, lemez, étrend. **10** Hir. **10.20** és **10.45** Felolvasás. **11.10** Viz. **12** Harangszó, Himnusz, idő. **12.10** Cigányz., közben **12.40** Hir. **1.20** Idő, viz. **1.30** Szalonz. **2.30** Hir. **2.45** Müsor. **3** Ár. **4.15** Ruszin hallgatóknak. **4.45** Idő, hir. **5.15** Földm. előad. **5.45** Beszkárt zenekar. **6.20** Előad. **6.50** Brahms-dalok. **7.15** Hir. **7.25** INRI. Csanády Gy. passiójátéka (Hangfelvétel). **9.40** Hir, idő. **10.10 Az Országos Liszt Ferenc Társaság hangversenye. 11** Idegen nyelvü hir. **11.25** Lemez. **12.05** Hir. — **Budapest II.** müsora. **4.15** Lemez. **5.15** Beszkártzene. **5.45** Angol lecke. **6.50** Előad. **8** Hir. **8.25** Lemez. **9.35** Idő.

II.

KEDVES, JÓ, FELHÁBORODOTT KOLLÉGÁK!

Teljes egészében átérzem a felháborodást, mely levelükből kiárad erre a közönyben fuldokló magyar művésztársadalomra. Meg tudom érteni azokat az erőteljesen kifejezett szemrehányásokat, melyek a felháborodás, a sértődöttség kohójából lángolnak fel. Átérzem igazukat és megértem felháborodásukat, — csak éppen nem tudok oldalukra állni. Nekem ebben az ügyben egészen más véleményem van. Megitélésemet egészen más élmények határozzák meg.

Most jövök Magyarország egyik legkultúráltabb városából. Igazi kultúrgócpont. Lakosainak száma eléri az ötvenezret. Messze a multba nyúló hagyományok és pompás kultúrintézmények ma is ennek a városnak hírcsinálói. Kiállítást rendeztünk ott az egyik legnagyobb magyar mester válogatott munkáiból. A mesterrel együtt töltöttünk ott egy teljes hetet. A helyi sajtó nagy odaadással állott a kiállítás mellé, magam előadást is tartottam a kiállítás termében, minden elképzelhető megtörtént az ünnepies megnyitás külsőségeitől a személyes propagandáig ennek a ritka értékes kiállításnak sikere érdekében. A város vezető férfiai ki is jelentették, hogy ilyen értékes kiállítási anyag városukban még nem volt. Mégis az eredmény nem is szo-

SZABLYÁNÉ LOHWAG ERNESZTIN: ALBRECHT FŐHERCEG

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

ont, amely felfogásunk szerint kétszázötvennél is többet képes magába fogadni.

Tudomásul vesszük, hogy a többség nem kívánja a Magyar Pantheon megalkotását, vagy pedig — ezzel a lehetőséggel is kell számolnunk — nem bízott bennünk, szerkesztőkben, hogy ezt a művet az ő művészetükhöz méltóan tudjuk megteremteni.

Mi magunk szeretnők, ha ez az utóbbi volna a tényleges ok, de sajnos, ennek ellentmond kedves küzdő művész barátunk, az a tömeg levél, tömeg eset, amikor telefon, feleségek útján, barátok, ismerősök, és fantasztikus összemint azt, hogy nem bíznék erőnkben, s mert minden hitünk és energiánk sem elég arra, hogy életet rázzunk Önbe, ha már a Magyar Pantheon eszméje sem lendítette ki Önt tespedéséből, kénytelenek vagyunk tervünk megalkotásának reményéről lemondani.

Pantheont építeni, hogy harminc százalék viselje a költséget, hogy hetven százalék olyan érték kapjon örök életet, amely négy filléres áldozattól is megrettent, méltánytalanság volna azokkal a lelkes mesterekkel szemben, akik akkor is helyet igényelhetnének, ha húzodoznának tőle, ha fordítva: a hetven százalék önti az áldozatot, hogy ő is oda

SPÁNYIK CORNÉL: INTERIEUR

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

köttetések árán igyekezett Ön a mi hozzáértésünket, zseniális szaktudásunkat, pártatlanságunkat, művészetszeretetünket megkörnyékezni azért, hogy az itt-ott lógó egyké műremekéről ne feledkezzünk meg beszámolónkban, mert mint írja: *„mindennél többet jelent az olyan értékes hozzáértő kritikus észrevevése", mint a miénk.*

Arra kell tehát gondolnunk, hogy más oka van annak, hogy még a négy filléres költséget sem szánta rá arra, hogy érdeklődését, vagy elutasítását velünk közölje. A közöny, a letargia, a nemtörődömség, a maga dolgával való foglalkozás érzésének teljes hiánya: Ez az oka az Ön magatartásának. És mert mi ezt az okot sokkal súlyosabbnak ítéljük, kerüljön, ahol a harminc százalék örök jogot szerzett minden külön áldozat nélkül is.

Ha ezek után valaha is arra gondolnánk, hogy mégis kellene valamit csinálni, a magyar Walhallára gondolunk, *amelynek minden helyét betöltötte már az a harminc százalék, amely az immár tervben összeomlott Pantheon elgondolásánál jelen volt.*

Nem haragszunk Önre kedves küzdő művész barátunk, csak sajnáljuk.

Tisztelő híve

Boross Mihály és Gál Imre.

Szablyáné festőnő.

lásd Lohwag Ernestine

Művbarát.1922.II.70.l.

Szablyáné Lohwag Ernesztin

190 Salm Salm Rozemary hercegnő arcképe, akvarell magt.

191 Barcza Imréné Széchenyi Henriette grófnő arcképe, akvarell mgtul.
192 Gróf Keglevich Gábor ur arcképe, akv. mgtul.
193 Özv. Pallavicini Edéné őrgrófné arckép, akvarell mgtul.
194 Ernst Vilmos ur arcképe, akvarell mgtul.
195 Borbás Loli arcképe, akvarell mgtul.
196 Farkas Adolfné urnő arcképe, akvarell mgtul.
197 Bányai Viktorné urnő arcképe, akv. mgtul.
198 Gróf Károlyi József ur arcképe, akvarell mgtul.
199 Páday Gedeonné grófnő arcképe, akv. mgtul.
200 Gróf Batthyány Bálint arcképe, akv. mgtul.
201 Gróf Károlvi Gvörgyné urnő arck. akv. mgtul.
202 Gróf Keglevich Nénárd urnő arck.. akv. mgtul.
203 Gróf Wenkheim Szigi arcképe akv. mgtul.
204 Fáy Lászlóné urnő arcképe akv. mgtul.
205 Weisz Irén urleány arcképe, akv. mgtul.
206 Zichy Mária Eugenia grófnő arck., akv. mgtul.
207 Őrgróf Pallavicini Alfonz R. ur arcképe, akvarell mgtul.
208 Gidró Anna urnő arcképe, akv. mgtul.
209 Szablya János és neje arcképe, akv. mgtul.
210 Gróf Keglevich Georgette arck., pasztel mgtul.
211 Károlyi Fruzsina grófnő arcképe, elefántcsont miniatüre mgtul.
212 Gróf Semsey Andorné urnő arcképe, elefántcsont miniatüre mgtul.
213 Báron Tibor arcképe, elefcs. miniatüre mgtul.
214 Báron János arcképe, elefcs. miniatüre mgtul.
215 Tanulmány, rajz
216 Tanulmány
217 Tanulmány
218 Tanulmány
219 Tanulmány
220 Tanulmány
221 Tanulmány
222 Tanulmány
223 Tanulmány

224 Tanulmány
225 Tanulmány
226 Tanulmány
227 Tanulmány
228 Tanulmány
229 Tanulmány
230 Tanulmány
231 Tanulmány

Reményi József

161a Érmek nem eladó

224 Tanulmány
225 Tanulmány
226 Tanulmány
227 Tanulmány
228 Tanulmány
229 Tanulmány
230 Tanulmány
231 Tanulmány

Tichy Kálmán

232 Vagyondézsma linoleum metsz. Megrendelhető

Szabolyánné
Lohwag Ernesztin
festő

Kévé XVI. kiáll
1925

Nemzeti Szalon

Marlos
cipő
női
cipőkülönlegességek
IV. Váczi-utca 11b.

nő arcképe, akvarell mgtul.
192 Gróf Keglevich Gábor ur arcképe, akv. mgtul.
193 Özv. Pallavicini Edéné őrgrófné arcképe, akvarell mgtul.
194 Ernst Vilmos ur arcképe, akvarell mgtul.
195 Borbás Loli arcképe, akvarell mgtul.
196 Farkas Adolfné urnő arcképe, akvarell mgtul.
197 Bányai Viktorné urnő arcképe, akv. mgtul.

elnök az 1940. évi államsegélyekre vonatkozólag tartott beszámolót és jelentést tett a Magyar Nemzeti Bank 5000 pengős adományáról. Richter Aladár, a kiállítási bizottság elnöke beszámolt a „Herend 100 éves" kiállítás eredményeiről és az „Új Magyar Otthon" kiállítás előkészületeiről. Bejelentette, hogy a minisztertanács a társulatra és az Egyesületre bízta a VII. Milanói Triennale megrendezését. A Triennale kormánybiztosa dr. Gerevich Tibor, rendezője Richter Aladár, installátora Erhardt Ernő lettek. Ügyvezető alelnök bejelentette, hogy az iparügyi miniszter ezévben is a társulatot bízta meg a new-yorki világkiállítás rendezésével. Ohmann Béla, a propagandabizottság elnöke a társulati előadások eredményéről tett jelentést. Ismertette a Vigadóban rendezett „Nemzeti öntudat a magyar nő öltözködésében" c. divatbemutató és előadás ügyét, valamint a „Herend 100 éves" és az „Új magyar otthon" kiállítások propaganda szolgálatát és annak eredményeit. Tudomásul szolgált. Csák István ellenőr a társulat 1939. évi számadásait és az 1940. évi költségelőirányzatot ismertette, amelyeket a választmány tudomásul vett. Helbing László titkár a folyó ügyekről számolt be. Ügyvezető alelnök indítványára az elnökség és a választmány köszönetét fejezte ki a társulat tisztviselői karának az 1939. évben végzett eredményes és buzgó munkájukért. Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

1940. február hó 28-án a társulat bíráló bizottsága Helbing Ferenc elnökletével tartott ülést. Elnök bevezető szavai után bejelentette, hogy a mai ülés tárgya az „Új magyar otthon" kiállítás — amely ma este 6 órakor nyílik meg — bírálata. A bizottság gondos és körültekintő munkával átvizsgálta a kiállítási installációt és a beküldött bútor- és iparművészeti anyagot, s megállapítva egyes kisebb változtatásokat, a rendezés és a kiállított anyag felett legnagyobb megelégedését fejezte ki. Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

• IN MEMORIAM •

SZABLYÁNÉ LOHWAG ERNESZTIN. Fájdalmasan dús aratása van ezidén sorainkban a halálnak. Most olyan valakit ragadott el körünkből, akinek elmúlása egy tehetséges művésznő és egy nagyon kifinomult lélek elvesztését jelenti. E két képességnek ritka szerencsés találkozását minden festői alkotásáról le lehetett olvasni. Olajfestményei melyek az egykori Kéve-kiállításokon tűntek fel, a nagybányai iskola erőteljes színeit és az emberlélek mély megértését tolmácsolták. Lehelletfinom miniatürjei pedig úgyszólván egyedülálló festői tehetséget reveláltak. Évről-évre csaknem haláláig, megjelentek képzőművészeti kiállításainkon ezek az ízes csemegék, elbájolva mindenkit, aki e romantikus és előkelő művészetben egy hajdani kultúra illatát élvezi. Iparművészeti munkái közül plakátjai és könyvilusztrációi tűntek fel annakidején. Mintha Barabás, Daffinger és az egész melegszívű bidermeier-kor élt volna tovább a színeknek e tiszta zenéjében. Sokoldalú festő-tehetségét a bécsi Künstlerbund—Hagen és kiállításain is nagyra értékelték s ennek a művészegyesületnek levelező-tagjai sorába választották. Emellett megértő és sugalmazó társa volt férjének, Szablya Frischauf Ferencnek, lapunk főszerkesztőjének, az Iparművészeti Iskola igazgatójának és az Országos Magyar Iparművészeti Társulat tiszteletbeli alelnökének. Művészek, műbarátok, az utolsó évtizedek egész sereg szellemi értéke kapott finom ösztönzéseket Várfok-utcai szalonjukban, melyet nagyvilági kultúrával töltött meg szeretetreméltó egyénisége. A Kormányzó Úr Ő Főméltósága és a Főméltóságú Asszony, dr. Hóman Bálint kultuszminiszter, továbbá szellemi és társadalmi életünk sok kiválósága táviratban fejezte ki részvétét.

A temetésen nagyszámú és előkelő közönség jelent meg. A Munkácsy-lepellel letakart koporsó és a koszorúkkal elhalmozott ravatal mellett egymásután búcsúztatták a művészeti intézmények képviselői a halottat. A Kéve Művészegyesület részéről Benkhardt Ágoston, a Képzőművészeti Főiskola v. rektora mondott megindító gyászbeszédet, az Iparművészeti Iskola tanári kara részéről Györgyi Dénes tanár mondott utolsó Istenhozzádot. A magyar képzőművésznők gyászát Somló Sári tolmácsolta, a Képzőművészek Országos Szövetsége részéről pedig Sz. Gyenes Lajos festőművész tette le meghatott szavakkal koszorúját. A Kőrösfői Bajtársi Egyesület megbízásából Stuhl Ilona búcsúzott a minden nemes törekvést felkaroló védő-asszonytól. A tavaszi délután borús hangulatában a jóbarátok, tisztelők és ismerősök százai mélyen megindulva követték a Munkácsy-lepellel borított koporsót a főváros által adományozott díszsírhelyhez.

DR. HEKLER ANTAL egyetemi tanár, a nagynevű művészettörténész 58 éves korában meghalt. Sok évtizedes munkássága európaszerte ismertté tette a nevét. Hazánkban mindenütt jól ismerik és becsülik munkáit. Társulatunk elnöksége nagy hálával gondol azokra a szolgálatokra, amelyeket a Megboldogult a társulatnak tett s ezért ravatalára koszorút helyezett, s a temetésen küldöttségileg képviseltette magát.

ZSITVAY GÉZA m. kir. ítélőtáblai bíró, társulatunk régi kedves tagja elhúnyt. Őszinte kegyelettel fogunk reá emlékezni mindenkor.

TÁRSULATUNK közszeretetben álló műtárosát, Derzsy Gergelynét súlyos csapás érte. Egyetlen kisfia, a kis Gergő fiatal életének tizenegyedik évében hosszas szenvedés után meghalt. Mély meghatottsággal és őszinte részvéttel álltunk a kis halott sírja mellett. A Jó Isten adjon Néki békés nyugodalmat és szüleinek enyhülést nagy fájdalmukra.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Szablya Frischauf Ferenc. 33.386. — Kir. Magy. Egyetemi Nyomda. (F.: Thiering Richárd.)

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1940. 42. c.

• KIÁLLÍTÁSOK •

AZ „ÚJ MAGYAR OTTHON“ KIÁLLÍTÁS ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSA. 1940. február 28-án délután 6 órakor nagy és előkelő közönség jelenlétében nyitotta meg dr. Hóman Bálint m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselője, dr. Fáy István m. k. t. t., államtitkár az „Új magyar otthon“ kiállítást. Az államtitkárt a társulat nevében Szablya János ügyvezető alelnök üdvözölte ünnepélyes szavakkal. Fáy államtitkár rendkívül nagy érdeklődéssel, hosszadalmasan szemlélte meg a kiállítást s teljes elismerésének adott kifejezést a magyar iparművészek és műiparosok kiváló teljesítménye felett, amely — mint mondotta — a mai nehéz viszonyok közepette kétszeresen nagy teljesítménynek számít, s fokozottan becsületére válik a magyar lakásművészeti kultúrának. Az államtitkárt Szablya Frischauf Ferenc tb. alelnök, Szablya János ügyvezető alelnök, Ligeti Miklós és Seenger Béla alelnökök, Richter Aladár a kiállítás rendezője és a kiállítási bizottság elnöke, és Kaesz Gyula az installáció tervezője kalauzolták a kiállítás területén.

A meghívott közönség körében köszönthettük még dr. Varga Józsefnét, az iparügyi miniszter nejét, dr. Hóman Bálintnét a kultuszminiszter nejét, dr. Karafiáth Jenő főpolgármestert és nejét, dr. Ugron Gábort, az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács elnökét, dr. Say Gézát, az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács főtitkárát, dr. Mariay Ödön és dr. Tihamér Lajos miniszteri tanácsosokat, dr. Pacher Bélát, aki a székesfőváros polgármesterének képviseletében jött el, Gyulay Ákos miniszteri tanácsost, a művészeti és és társadalmi, továbbá élet sok kiválóságát.

SPORTDÍJKIÁLLÍTÁS AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUMBAN. Ünnepélyes keretben nyitotta meg báró Wlassics Gyula államtitkár a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter által meghirdetett sportdíjpályázatra beküldött pályaművek kiállítását. Az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács nevében dr. Ugron Gábor v. b. t. t., a Testnevelési Tanács nevében dr. Prém Lóránt köszöntötték a kultuszminiszter képviselőjét.

A bíráló bizottság javaslata alapján a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Sóváry János „Diszkoszdobó“-ját az I., G. Fekete Géza „Úszó“-ját a II., Antal Károly „Jégkorongozó“-ját a III. díjjal tüntette ki.

A pályázat célja volt az eddigi sok gyári, szokványos tárgy helyébe valódi művészi alkotások megszerzésének lehetővé tétele, elsősorban a sportegyesületek bajnokainak díjazása.

A szép és eredményes kiállítást dr. Kőszeghy Elemér, az Iparművészeti Múzeum igazgatója rendezte és a kiállított anyagról, a képekkel dúsan ellátott tárgymutatót is ő állította össze.

• PÁLYÁZATOK •

A KISLAKÁSOS TÍPUSHÁZAK PÁLYÁZATÁNAK EREDMÉNYE. A Közmunkatanács egy és kétlakásos házak típusterveire kiírt pályázatán 102 pályázó 323 tervet adott be. A bírálóbizottság az egyszobás lakóépületek terveire kiírt 150 pengős díjakat a következőknek ítélte oda: Frey Gyula, Lehoczky György, Lipcsey László, Ludányi Béla, Makk Károly, vitéz Nemes Árpád, Névery Gábor és Tibor, Papp Endre, Papp Sándor és ifj. Toldy János, Pázmándy István, Szalágyi Géza, Thoroczkai Wigand Ede, Zöldy Emil, Zrinszky József iparművészek és Zsitva Tibor. A kétszobás lakóépületek 200 pengős díját elnyerték: Hunyadi László és Mihalik János iparművészek, vitéz Kamarássy Jenő, Károlyi Antal, Köteles József, Kriszta Pál, Lehoczky György, Nyári László és Jálics János iparművészek, Pázmándy István, Rökk Károly, Szalágyi Géza, Tóth Kálmán, Winkler Oszkár, Zöldy Emil, Zrinszky József iparművészek. A Közmunkatanács érmét kapták jutalomképen: Almási Balogh Loránt, Csáth Géza, Fodor Jenő, vitéz Kamarássy Jenő, Kriszta Pál, Laureczky Gusztáv, Pázmándy István, Schmidhoffer István, Wihart Ferenc, Winkler Oszkár. Számunkra különösen örvendetes, hogy ebben az érdekes pályázatban iparművészek is nyertek díjakat s ezáltal bebizonyították, hogy méltók e feladatok megoldására. E helyütt is örömmel üdvözöljük őket nagy sikerük alkalmából.

• TÁRSULATI • KÖZLEMÉNYEK •

A TÁRSULAT KEBELÉBEN FOLYTATOTT MUNKA fontos eseményeiről az alábbiakban számolunk be.

1940. január 26-án a társulat választmánya Ligeti Miklós elnökletével tartott ülést, aki elnöki megnyitójában üdvözölte a választmány tagjait az 1940. évi első választmányi ülés alkalmából és megértő munkásságukat kérte a társulat érdekében továbbra is. Szablya János ügyvezető alelnök előterjesztést tett Vitéz Nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Úr Ő Főméltósága és Hitvese üdvözlésére, a Kormányzó országlásának 20 esztendős jubileuma alkalmából. A javaslat szerint: 1. A választmány táviratilag üdvözli a Kormányzó Úr Ő Főméltóságát. 2. A „Magyar Iparművészet‘ legközelebbi száma méltóképen emlékezik meg Ő Főméltóságáról. 3. A társulat a Herendi Porcellángyárban elkészítteti a Kormányzó Úr mellszobrát egy kiváló művésszel s annak első példányát felajánlja neki. A választmány a javaslatot közfelkiáltással fogadta el. Elnök az 1939. évre vonatkozó LV. rendes közgyűlés előkészítéséről tett jelentést. Helbing László titkár az 1939. évi választmányi jelentést ismertette. Tudomásul szolgált. Ügyvezető al-

Szablya-Frischauf Ferencné, Lohwag Ernesztin

Magyar Életrajzi Lexikon

MAGYAR ÉLETRAJZI LEXIKON

is készitett. Női rajziskolát nyitott Bp.-en.

Szablya-Frischauf Ferencné, Lohwag Ernesztin (Bécs, 1878. jan. 9. -- Bp., 1940. márc. 18.): festő. Münchenben és Nagybányán tanult. Tagja volt a Magy. Képzőművészek és Iparművészek Egyesülete (KÉVE) művészcsoportnak, melynek kiállításain arcképekkel szerepelt. Számos miniatür akvarell portrét

KSné

SZABLVÁR ZSUZSA - festő
Népszabadság 1998.09.01.

Szablvár Zsuzsanna festőmûvész kiállítása a Bank Center Galériában (V., Szabadság tér 7.) szeptember 12-ig látogatható

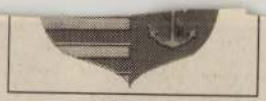

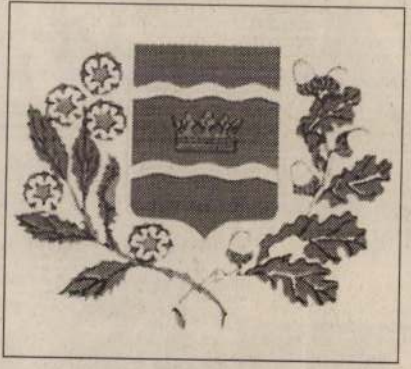

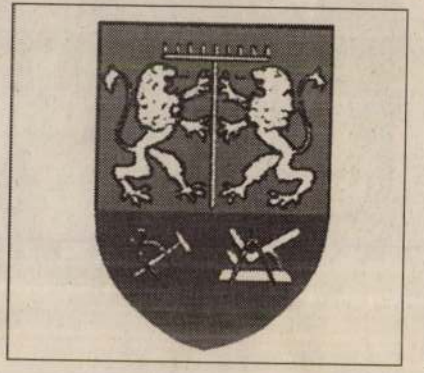

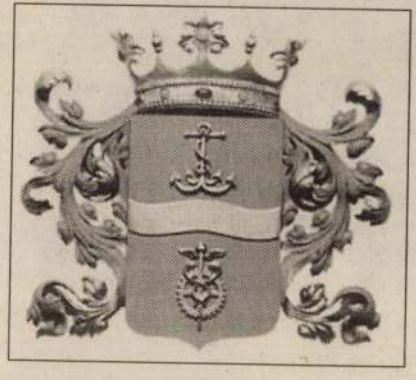

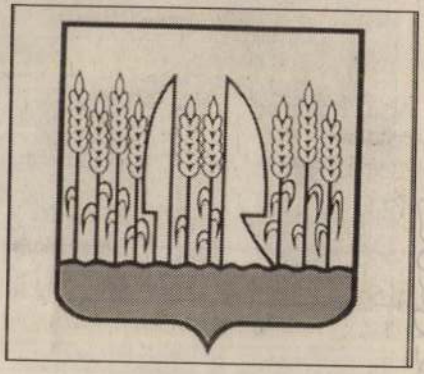

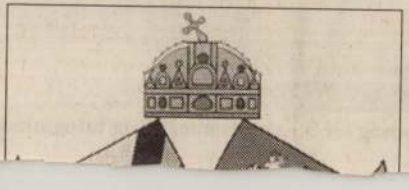

dár felemelt lábával követ tart. Az éberség ősi motívuma ez: ugyanis ha a daru őrködés közben elszundítana, ráejtené a követ a másik lábára és azonnal felébredne. Érdekessége egyébként, hogy Ma-

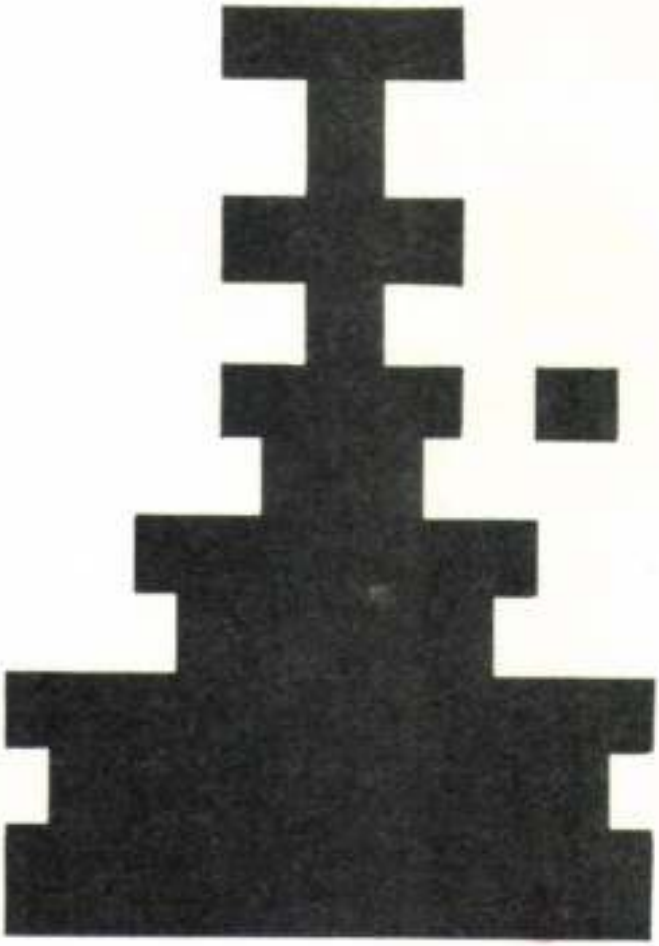

OLIVETTI MICROCOMPUTER

Per le loro dimensioni, il basso costo e la semplicità operativa, i microcomputer Olivetti rendono accessibili a tutti i vantaggi dell'elaborazione elettronica. Modelli da tavolo e da ufficio, per applicazioni scientifiche, tecniche, statistiche, amministrative. Istruzioni di programma registrabili su schede magnetiche, sempre riutilizzabili a tempo indeterminato. Nessun bisogno di operatori specializzati.

71° Anno N. .....

L'ECO DELLA STAMPA

(L'Argo della Stampa: 1912 - L'Informatore della Stampa: 1947)

UFFICIO DI RITAGLI DA GIORNALI E RIVISTE
FONDATO NEL 1901 - C.C.I.A. MILANO N. 77394

Direttori: Umberto e Ignazio Frugiuele

VIA GIUSEPPE COMPAGNONI, 28

1021 **20129 MILANO**

Telefono 723.333

Casella Postale 3549 - 20100 Milano
Telegr.: Ecostampa - Milano - C/C/Postale 3/2674

LEGGASI A TERGO

LEGGASI A TERGO

Grabò

VALIGIA DIPLOMATICA - MILANO

NUMERO 133-1972

L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO
DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO
STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA
MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA
L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO
DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO
STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA
MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA

presentata da
carlo munari
la "personale"
milanese di:

Le inquietanti figure che Bruno Aloisi va evocando nei suoi dipinti sembrano creature superstiti di una immane catastrofe.
Una catastrofe dello spirito, un naufragio dell'intelligenza, un'abdicazione della qualità umana. La condizione del superstite, tuttavia, non coincide con la condizione del salvato, dell'indenne. Di quella catastrofe anzi, le figure recano segni evidenti. Le mostruosità fisiche sono proiezioni di mostruosità psichiche: nuclei di perversità che le fissano in un greve cerchio di angoscia.
Aloisi è impetuoso nel tratteggiarle, non per com-

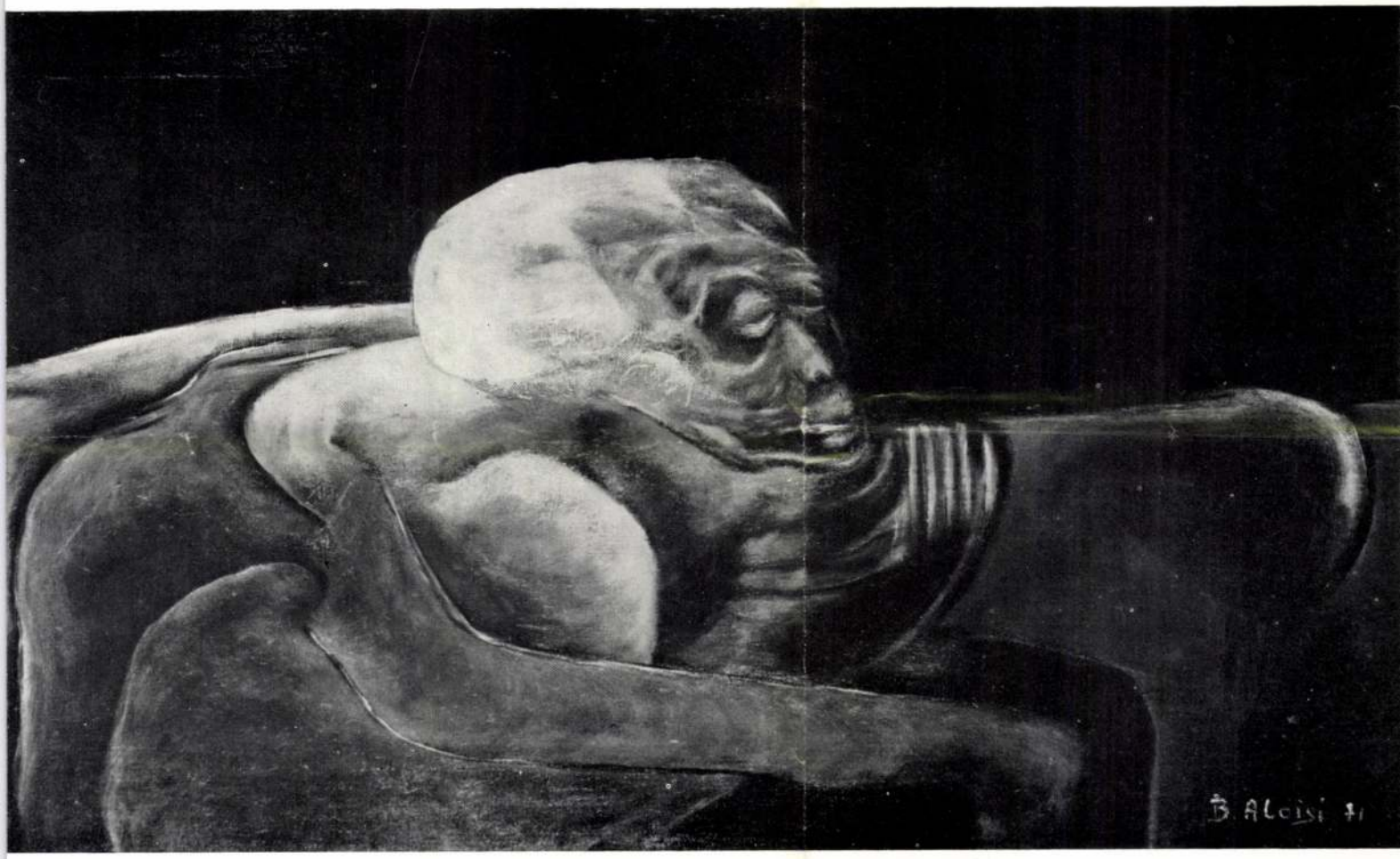

piacimento dell'orrido ma per urgenza di denuncia. L'artista sottintende con esse il destino dell'uomo; mette a fuoco dell'uomo, cioè, il progressivo corrompimento, il suo sfacelo morale, il suo degradare verso remoti strati animali. Per cui queste figure si costituiscono alla fine quali emblemi mortuari, non dissimili dai bucrani abbandonati nel deserto.
Nei loro ghigni si intravvede la disperazione per un Eden smarrito, per una armonia perduta per sempre. Basta osservare questi corpi di donna, macerati e

Giuseppe Vuerich (Szabò) "Riflessi autunnali" olio su tela cm. 31 x 55

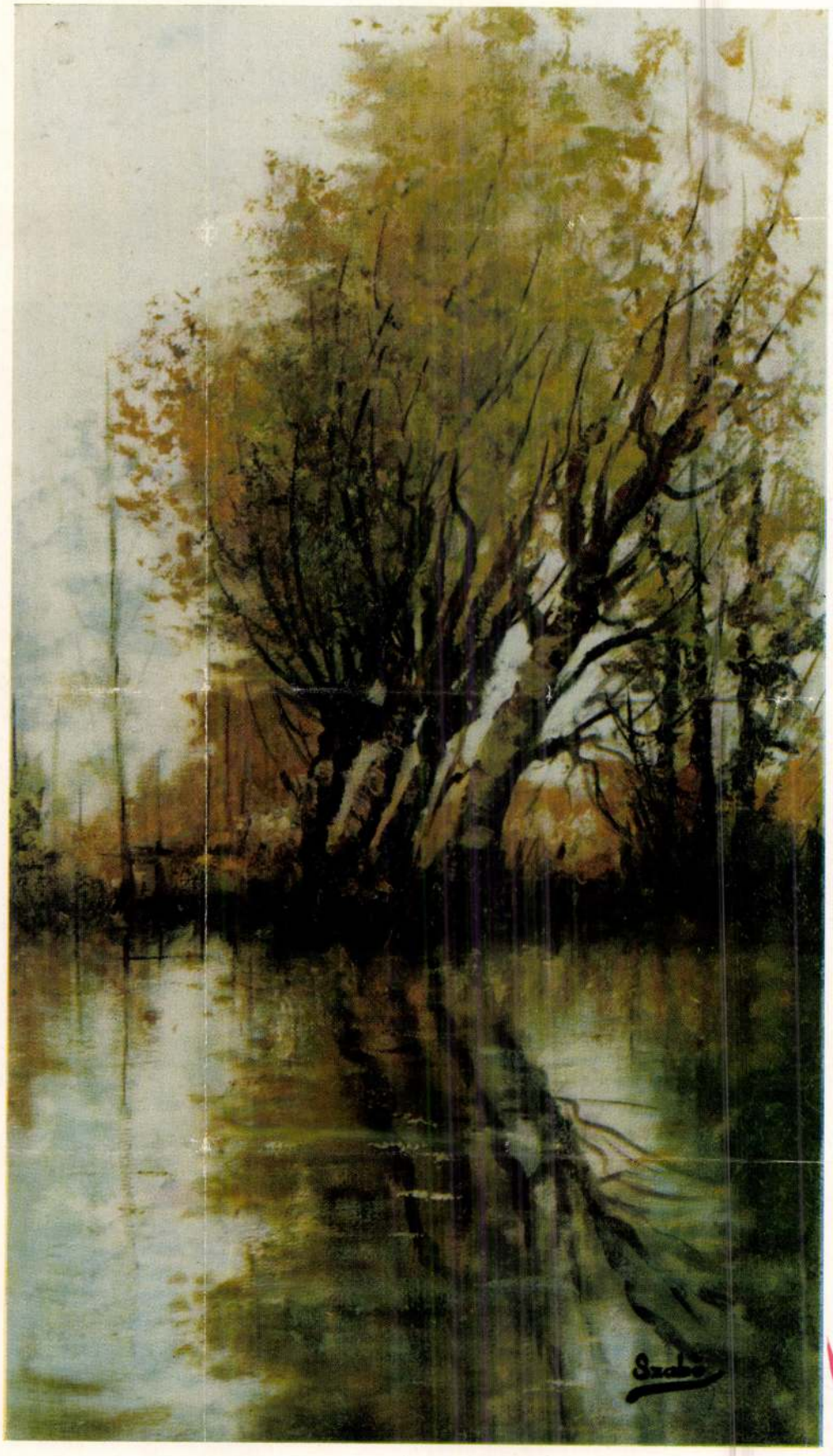

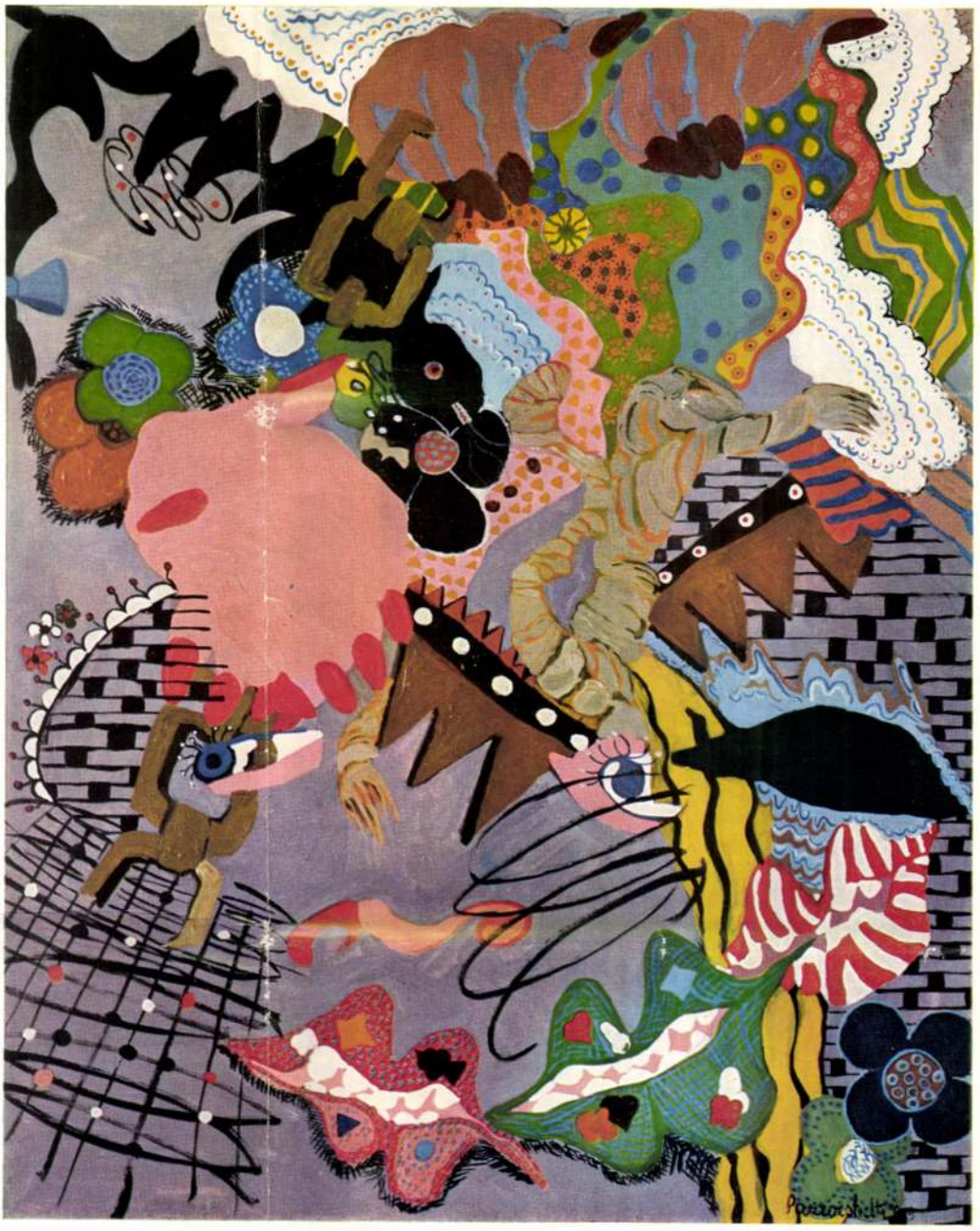

"ironia, favola e fantasia nei quadri di Clemen„

Tutto ciò è proposto al fruitore attraverso un colore da cinemascope, da folclore paesano, da luna-park, da disegno infantile, e con la sua sfacciata chiarezza avverte subito che è necessaria una lettura delle immagini ad alta voce, come per le favole dei più piccoli.

Questi quadri stanno dunque sotto il segno di una giocosa contestazione delle immagini falsificate che si identificano con la nostra civiltà. Dentro la felicità dei colori smaglianti si nascondono eventi minacciosi: i nuovi « stregoni » sanno che devono mascherare con questi sortilegi i segni della distruzione dell'uomo moderno. Questa personalissima pittrice ha trovato un suo modo di rivelare, non tanto la perversione che cova dietro il volto dell'innocenza, quanto l'innocenza che a volte, possiamo ancora trovare nell'uomo, cercando sotto la maschera di ottusità, moralismo, conformismo, che la società dei consumi, gli ha ormai imposto.

m. v.

PINO ZANCHI SCRIVE:

"Nella serenità e nella ricchezza dello spirito

I PAESAGGI ED I RITRATTI DI

GIUSEPPE VUERICH - SZABÒ

CI RIPORTANO IL CLIMA DELLE SCUOLE RINASCIMENTALI"

Ecco un doveroso riconoscimento a quei pittori che operano — ce ne sono ancora — in sincerità, in animo sereno, in bellezza, per dirla magari con una frase fatta la quale, però, non ha perduto ancora il suo pieno significato.

GIUSEPPE VUERICH (Szabò) è uno di questi ultimi, in tutta modestia costruttiva e in possesso di carte artistiche in regola: da una dozzina d'anni è a Milano, dopo il periodo d'inizio nella sua terra — Ungheria — e altri soggiorni nel nostro Paese. Ha lo studio-abitazione in via Tolstoi 40, che gli serve egregiamente e con successo da esposizione permanente; dirò ch'egli è un notevolissimo paesaggista e in questo si trova certo in ottima compagnia con quelli che sono definiti pittori ottocenteschi, dato che fa « respirare » le sue composizioni per la spontaneità, la freschezza, il giusto ed ispirato equilibrio cromatico ma, soprattutto, quella interiore interpretazione nel soggetto ch'è un poco il suo nobilissimo « pallino ».

Del resto, anche nell'altra sua qualità di ritrattista egli mostra lo stesso scrupolo, la medesima perfezione, lo stesso « occhio clinico » che adopera per il paesaggio. Ecco perchè posso ricordare, per Szabò, i « quattro-cinquecentisti » delle Botteghe e Scuole, più o meno famose, che mantenevano in prima linea la regola assoluta della « somiglianza », base indispensabile di intelligente cooperazione fra il modello e il pittore, come viene ampliamente dimostrato nelle pinacoteche di ogni Paese, dove il patrimonio artistico di secoli, quando non esisteva ancora la fotografia, era affidato soltanto alla interpretazione dell'artista.

Concetto, questo, magari elementare (ma solo all'apparenza a guardar bene) e basilare e soprattutto decisivo sotto tutti gli aspetti, che trova il « contraccolpo » morale istintivo, quasi quotidianamente, da parte dei visitatori dello studio-mostra di Szabò che « cercano » proprio quella somiglianza nei ritratti, giocando su questa eccezionale particolarità, come un tempo i loro predecessori.

Non è detto che l'arte, quando non ha maschere, cammina e l'ieri deve avere una *diversa angolazione dell'oggi? Dunque, bisogna avere il coraggio di ammetterlo e di giudicare con onestà di spirito, di comprensione intelligente e sagace i più diversi schemi o — se volete — stili, dal tradizionale all'avveniristico, entrambe espressioni validissime di un linguaggio il quale attinge nella sua universalità il maggiore e duraturo valore.*

Questa « passeggiata-panorama » tra le pieghe di un'attività che, magari, non ricerca le vistose affermazioni ma si accontenta di registrare una innegabile ricchezza interiore capace di far compiere al singolo (in questo caso l'artista ungheresitaliano) un passo avanti e non dei minori, dimostrando una autentica abilità e validità che non si può certo ignorare.

E il pubblico più schietto, quello che giudica un pittore attraverso il filtro un poco, forse, attutito delle parole di moda contestataria ma, in fondo, sempre in possesso dell'autentica « carica » emotiva ch'è quella indispensabile a comprendere ed apprezzare la creazione artistica anche e soprattutto quando si vela dietro la veste della modestia, consapevole anche se convinta di operare nel giusto, il pubblico — dicevo — ha compreso in pieno il discorso e si ripete, dentro, sentendone il calore, la coerenza, la necessità, tutte ideali pedine di un dibattito tra pubblico e artista.

E quando ciò esiste, significa che siamo ancora in tempo per comprenderci.

D. Szabó

NAGY MÉDA: **Négyek szövetsége.** Négy negyedikes polgárista leány szövetkezik arra, hogy mindig és mindenben azt teszi, amit az igazi jóság kíván. Temérdek baj és nehézség között is hősiesen állják a szövetséget, mert érzik, hogy a jóság szolgálata leánylelkük legmélyéről fakad és életük legszebb feladata s programmja. D. Szabó rajzaival, díszes kötésben 3.40

Európa Film. Könyv

Lapterszto" és könyvkiadó R.T.

Budapest.

Rothermere u 12

III. 2

Vidéki hirek.

Ujbárd. Minálunk is Máramaros vármegyében merülnek fel olly jótévők, kik bár szerénységgel elhallgatják jótéteményeiket, szivökben hordván az evángéliom szent szavait, „hogy a mit ád a jobbjok, a baljok ne tudja.“ — de a közvélemény el nem hallgathatja, hogy ne tegye nyilvánossá az olly tényeket, mellyek nyilvánosságra méltók, lehető mások példájára, és serkentésére nevezetesen :

1) Verchovinai kerületben Kalocsa helységében mint közbirtokos, és egyszersmind lelkész nagyon tisztelendő Fánkovics István ur felfogva a népnevelés magasztos jótékonyságát első volt egész Verchovinán — hol közel 38 helység minden tanitó és iskola nélkül neveletlenül pángásba zsibbadoz — ki jó elkészitett ujdon uri lakát tanitólakul, és iskola házul bel- és kültelki járulékokkal örök időkre a helységnek ingyen ajándékozta.

2) Szintén talabori kerületben csományfalvi lakos Országh Iván nevü beltelkét házástól együtt jövendő tanitó és iskolai lakul a helységnek ingyen felajánlotta — amellett egész Máramarosban a császári kir. tisztviselők az illető lelkészekkel kezet fogva ernyedetlen szorgalommal, minden követ megmozditanak tanitók rendezésére és népiskolák felállitására, következésképen a népnevelés sikeres előmozditására.

3) Talabori kerületben csományfalvi lelkész másod alesperes és szentszéki ülnök főtisztelendő Kovács Bazil ur, szivére vevén a papleány-árvák sulyos helyzetét és elhagyattatását, folyó hó 2-án a papárvá-leánykák nevelő intézete alapjának gyarapitására 6000, mond hat ezer ezüst forintokat adományozott.

Hála és köszönet mint a nép, ugy az árvák nevében, és Isten áldása kiserje minden lépteiket, és jóra való igyekezetüket az illy jótévőknek. — *Lyáchovics* ifjabb *Vazul*, ujbárdi lelkész.

Tépén a tagositási egyesség létre jött. Cz. püspök és nagyváradi d. sz. nagyprépost főtisztelendő Györffy László ur ő meltósága kedves emlékü előidei nyomán a községet, főként pedig a ref. egyházat, maga iránt örökös hálára elkötelezte. — Urbéri telek utáni illetményünket, a régen birt területi mennyiségben — 38 holdban — kiadatni; a maradék földekért eső kárpótlás felerészét, tőkévé alapitva, az iskolás szegény gyermekek növelése, s tehetetlen öregek segélyzésére fordittatni kegyesen elrendelte. Minden urbéri telek után tizenkét hold legelőt, a régi temetőhöz három hold, az iskolás gyermekek fatenyésztésbeni oktatására 1 hold, a templom föntartására 20 hold szántóföldet adományozni, s a leánytanitó $^1/_4$ telek földjét $^2/_4$ telekre fölemelni kegyesen méltóztatott. Kegyeletteljes felekezetet nem tekintő adományozása községünkben minden elfogulatlan egyént meglepett, s örök hálára lelkesitett. A közös emberiség növelésére nyujtott segédkezet. — Éljen boldogul!!

Nagy Pál, ref. lelkész.

Tolcsva. Tisztelt szerkesztő ur! Egy örvendetes dolgot irok meg ön becses lapjának: Felső-Zemplén szlávajku népe között Gataj helységben még eddig nem volt iskola : és már van. — Van, mert e helység nagy érdemü földesura, Szirmay István ur ő nagysága — felfogván a kor- és ritka jó lelke intését — létesité azt, ön maga méretvén ki saját földéből egy szép belső-ház helyet, mellé egy holdnyi kertet; e mellett évenként 12 köbölynyi illetőséget buzában és rozsban igért a tanitónak, többi tandija a hallgatoktól jő ki, e részben rom. kath. és óhitü nép növendékeit, oktatandja. Magának ez egyet tartá fenn a jó földesur : hogy csak az ő helybenhagyásával választható a tanitó, kitől megkivánja, hogy az magyar legyen. Gataj községe örökre áldhatja jó földesurát, ki közzéjök első hozá be a népnevelés lelki eledelét. Sok illy példát a hazában!

Vidékünkön más nevezetes ujság is van. — A sárospataki, olafei és komlóskai és igy három határok összeszögellésénél egy nevezetes forrást látogat régen a vidék különbféle betegségekben sinlő népei; a hely Szarkakút nevet visel. Eddig mindenki szabadon fördhetett a forrás vizében — önmaguk által ásott gödrökben, holott a vizet forró téglák által melegiték föl : és sok csúz- s más nyavalyákban sinlődők tértek meg fölgyógyúlva sulyos betegségekből. — Most azonban eljött az ideje, hogy a helyre nagyobb gond forditassék.

Czáfolat. A „Vasárnapi Ujság“ 32-dik számában „Vidéki hirek“ rovatában közlött eset, nem — mint sokan vélik — Tolcsván történt; hanem, miként irva van — „ott, hol Árpád a hős“ sat. Azt pedig igen jól tudjuk a történetek könyvéből, hol ütött tanyát Árpád másodszor e haza földén. Különben annyit mondhatok, hogy a gondolatlanúl tett nő a törvény itélőszéke előtt áll. Ezzel sokaknak, kik a dolgot nem elégé értették meg, tartoztam ; tartoztam föleg Tolcsvának : mert itt semmi illy eset nem szokott megtörténni, — ezzel dicsekedni merek!

Miskolcz. Látta ön Miskolcz vidékét? Körülövezve gazdag szőlőtermő bérczekkel, aranykalászt rengő róna, és országszerte ismert Sajó melléki rétekkel? ugy-e valóságos földi mennyország! levegője páratlan tiszta, vize ritka jóságu. — Al- és felföldnek főközlekedési pontja! . . Ezek szerint itten nyakig járnak a boldogságban!!. . igy kellene, lehetne is, de nem igy van. — Hajdan gazdag bérczeinken nectar folyt az arany gerézdekből, még aranyaik mellett is megsüvegelték boros gazdáinkat lengyel és porosz atyánkfiai, csak ugy nyomta a kincs azt a láda fiát! . . emelkedtek is a hegyoldalakban szebbnél szebb borházak, s tátongó pinczeöblök nyujtóztak a kőrétegek között, egy illyen rakott pincze fölért egy ócska tót uradalommal, most azonban okos a világ, ki ortja a jó bort termő fajt, és ültet ollyat a melly özönnel adja a lőrét, ezóta elmaradt az asszu, de eltüntek a jó porosz és lengyel atyafiak is, beteg szinü aranyaikkal együtt és veszik a sovány vinkót koresmárosok porosz áron, és mérik méreg drágán, elpusztultak a virágzó szőlőhegyek, idétlen gyom vette fel magát bennök, néhol a javát meg is kaszálják a sovány gazért, soronkint bedüledeztek a gyönyörü borházak, s némellyiknek romjaiból összetákolt fészer alatt savanyu képpel iszogatja a gazda lelket csigázó sovány lőréjét, sőt az se szokatlan dolog, hogy pinczéjében pálinkát szörpölget!!! de bezzeg panaszkodik aztán, hogy nem jár jó idő a szőlőre, nincs asszu, felfordult a világ, a bor már a kutyának se kell! . . ugyan hol teremne asszu olly fürtök között mellyeknek megérlelésére három nyár is alig elegendő. — Követendő példaként emelem ki Szabó festész urat, kinek példány szőleje valóságos gyönyörrel tölti el a nézőt, lehetne ebből fajokat szerezni nagyon jutányos áron, utasitással is szivesen szolgálna a jó ur, de az itt a tom szokás, hogy a sült galamb senki szájába nem akar röpülni. — Szántóföldeinkkel is alig állunk tovább, itt a vetés rendszert még csak hirből se ösmerik, de nem is akarják, igéző rendetlenségben váltják föl egymást őszivetés, zab, kukoricza, köles, napraforgó, csicsóka, burgonya és az ösmeretes s nem ösmeretes világnak mindenféle veteményei, igy aztán a föld a szántóvető erszényével együtt szép csendesen elsoványodik; és mégis csodálkozik a miskolczi ember ha más határban szép vetést lát „no lám ebugatta tótja millyen szép életje van, nem hiába mindég benne lakik.“ — Gyakran elő áll azon eset, hogy midőn a gazda elvet, kenyérnek valóért a piaczra szorul, a tetőkön levő földek nagyon természetesen csendes parlagodásban hevernek. — „Tagositanunk kellene“ mondom többeknek, de kiknek ez ohajtásom nyilvánitám egyik se lett többet jó emberem . . . majd bizon, az kellene még, no csak az volna még hátra, jó is lenne az urakét kihasitani a javából, száz illyen ellenvetésekkel állanak elő, pedig nem ott mutatják a hol fáj nekik, a közlegelőt sajnálják, mert most egy pár hold területü földbirtokos, nyugodt lélekkel kizavar a közlegelőre 8—10 darab marhát és aztán a tulterhelt pástra meg a jó Istenre bizza, hogy egész álló nyáron tartsa ki, majd ő télre eladja, meg alsóbb rendü gazdáinknál azon okszerü gazdászati rendszer kapott lábra, hogy más véres verejtékkel összerakott élet, rét termését éjszakánként, de fényes nappal is megmentik a hazaszállitás költségétől, felrakják ügyesen és elcsikarják még ügyesebben.

Pedig volna itt már gazdasági egyesület, és mezei rendőrség is, tesz is a mit tehet, de megkötött lábakkal nehéz a mezitlábos tolvaj czigánygyereket elérni a gyepen, mondom volna gazdasági egyesület, tenne is, de . . . . Utólagosan gazdáink szellemi miveltségét azon egyetlen körülmény is tanusitja miként az előkelőbbek házainál is a „miskolczi kalendáriom“ az egyedüli tanuságos olvasmány.

Kappan Tóbiás.

Déva. A mint látom, Dévaról eddig lapjainkban soha semmi emlités sem volt; pedig itt is adják magukat olly események elő, mellyek megérdemlik a közzétételt. Illyen az is, hogy jelenleg kis városunk kórházzal dicsekszik. Valójában községünknek e nemes tette követésre méltó. Vajha minden községben a tehetősbek, felesleg valóiknak egy részét odaadnák s kórházat épittetnének. — Szomoru eset. Egy férfi a szüreten volt, neje elment husért, otthon hagyá égő tűz mellett négy éves fiát, ez a tüz mellett játszott s meggyult a köntöse; ekkor kiszaladt az udvarra s ott oltották el a szomszédok; de már késő volt, mert tizennyolcz órai kin után a szegény gyermek meghalt.

Sp . . . . k János.

Adoma.

— A vásáron egy bicskást észrevett a kereskedő, midőn épen egy darab gyolcsát el akará csenni. „Lassan koma!“ — mond a kalmár — „azon az áron nem adhatom.“ „Az ur lássa“ — felel a szegény legény — „én meg máskép nem vehetem!“ —

Szerkesztői mondanivalók.

756. **Szathmárról. Három sonett.** Egyik igy szól : (a költőt) „Kínja kiséri az életen, Soknak csuda, ha szive nem reppen.“ Ezt a szót eddigelé repülésre használtuk, nem hiszszük hogy „reped“ helyett is alkalmazható lenne.

757. **Néptanitó boldogsága.** Hasonló verseket, miket tartalmuknál fogva, bárha technikájuk kissé gyönge is, szivesen közölnénk, de az érdemes versiró czéh ide fenn megintete bennünket törvényesen, hogy ezentul verseket csak ollyan legényektől vegyünk fel, a kik már vándorlásukat bevégezték Pesten egyik kávéházból a másikba s legalább két hónapig valamellyik hír- és divatlap műhelyében dolgoztak, s letették a remeket. Azután irhatnak gyönge verseket is, de addig nem.

758. **Uram bátyám, stb.** Bizony nem adhatók.

759. **Kis furulya.** Jól szól; csak fújja tovább.

760. **V. Sz. Janosnak. Bécsben.** Csak te fogadd el a kinálkozókat akármi foltét alatt.

Utólagos értesités.

A hirdetett pályázatok érdemében.

Hiteles bizonyitványokkal érvényesitett tudósitás folytán nyilvánitjuk, miszerint a lapjainkban népismertetési czikkre kitüzött **öt arany** pályadijt elnyert munka szerzőjéül (jeligés levél által akkor meg nem neveztetvén) előttünk, maros-vásárhelyi r. c. tanár **t. Nagy Imre** ur lőn felfedezve.

Pest, november 4-én 1856.

A „Vasárnapi ujság“ szerkesztősége.

Felelős szerkesztő : **Pákh Albert.**

Kiadó-tulajdonos : **Heckenast Gusztáv.** — Nyomtatja **Landerer és Heckenast**, egyetem-utcza 4-dik szám alatt Pesten.

Vas. Ujs 1856.

Az első harangszó Sztambulban. Egy titkos drámairó kinszenvedései, siralmas történet egy levélben. Két lángész egy házban. Vad hangok. Az erdei lal. Az ellenséges kopornyák. A jó öreg asszony. — A második kötet pár nap alatt szét lesz küldve az előfizetőknek. Ára mind a két kötetnek 2 ft. p.

Mi ujság?

*** Kirántották a lábunkból a szálkát! Tudva lévő dolog, hogy a minap nemes Győr városa képét adván, hogy, hogy nem, tudtunkon és akaratunkon kivül két harisnyás ember tévedt a kép elé. A mi derék győri olvasóink ezért akkor nagyon méltán megapprehendáltak s mi valahogy még is elsütöttük a dolgot. Azonban megjelen a győri naptár, elől a czimképen maga Győr városa, s ime a mi nagy vigasztalásunkra ott is jelen van egy harisnyás ember, még pedig most már hajót kormányoz. Ez kiváltott bennünket a zálogbul, már most feleljen ő, hogy mit keres ő a győri kalendárium czimképén, nemes Győrvárosa látképe előtt???

⸗ Igen jól tudják vidéki olvasóink e lapokból is hogy a nemzeti muzeum roppant udvarát diszes parkká szándékoznának alakitani, de ehhez sok igen sok pénz kell. A hátulsó udvar beültetésére a földmunkák a legnagyobb erélylyel folynak. de az adakozásból begyült összeg fogytán van, s a közönség ujabb részvétére van szükség. Felhivunk azért minden magyart, nyuljon zsebébe, mert a muzeum udvarának kertté alakitása nemcsak a főváros lakói kényelmére, hanem az egész nemzet becsületére szolgáland.

⸗ Leczke a szüléknek. Romában élt két zsidó, az egyik gazdag, a másik rongyszedő. A rongyszedőnek volt egy derék fia, és a gazdagnak egy szép leánya, kik nagyon szerették egymást. A szülék keservesen ellenezték ezen viszonyt, de sikertelen maradt még a fenyegetés is. Egy este megszöktek szüleik házától, és másnap két hullát találtak a Tiberis mellett. Hogy egyesüljenek, egy shawllal kötötték össze derekukat. A két atya a hulláknál találkozván, először vissza borzadt egymástól, utóbb kibékültek a holt jegyesek fölött. Nem jobb lett volna-e azt tenni az élök lakomáján, mint a halottak torán?

⸗ A kunszentmiklósi ref. algymnazium tökeletesen rendeztetett, s 6 rendes, és négy segédtanitó hinti benne a tudomány magvát.

⸗ Sopronmegyében lévő Agfalván mult hó 23-án vigyázatlanság miatt tűz támadván 16 ház, és 15 pajta hámvadt el két óra lefolyása alatt. Talán nem ártana az illy vigyázatlanokra rá ijeszteni, majd ők is más is ovatosabban bánnék a tüzzel.

⸗ A Duna és Tisza közt, Kalocsa, Kecskemét, és Szeged táján annyi bor termett, hogy azt sem tudták hová tegyék. Miért nem küldték ide, akadt volna rá ember? Mint halljuk Kecskemétről mintegy 20,000 akót szállitottak már Pestre. Annyi bizonyos hogy itt ezen ártatlan kerti bort hegyi bor gyanánt disputálják ránk, s ha tán szót emelnénk ellene, azt felelné a bölcs borkeverő hogy nem értünk hozzá. Persze hogy nem értünk a bor vizezéshez.

⸗ Mint a népnevelés haladásának egyik örvendetes példáját hozzuk fel, hogy Komárommegyében Gután össze gyültek azon vidék tanitói, s a gutai lelkész elnöklete alatt tanácskoztak. Tanácskozmányuk tárgyai ezek valának: A néptanitó tiszte, s kötelességei; az uj tanrendszer magyarázása; hogyan kell a tantárgyakat éven át elővenni, közéletre tartozó irmodor, mikép lehet az iskolába járást előmozditani, vasárnapi iskola állitása; tantárgyak, és eszközök megszerzése; gyümölcsfa nemesitès; elaggott tanitók, s özvegyek gyámolitása; népujság, és népkönyvek terjesztése s a t. éljenek az ily derék tanitók! kik megértették a kor intő szavát.

⸗ Báthon Hontmegyében, melly nagy tüz után most épült fel, ujolag 112 ház égett le. A gyujtás gyanuja egy nem rég megtelepedett embert sujt, ki rosz házát két társulatnál is biztositatta, s azt hiszik róla hogy önkéntesen gyujtá fel, hogy ő is ujat épittethessen.

⸗ Hogy az iskolákra mindenütt kitünő gond s áldozat fordittatik, nehány példát hozzunk fel, 1854, és 55-ről. Nagy Körös évenként 2000, Kecskemét a népiskolákra évenként 6000, a czeglédi népiskolákra 4 év alatt 16,000, végre a kecskeméti papnöveldére évenként 2100 ft. fordittatott.

⸗ October 29-én egy gyujtogatási per tárgyaltatott a pesti törvényszék által, mellynek rövid meséjét adni érdekesnek tartjuk. Lefolyt nyáron Rácz-keve nagy része szándékos gyujtogatás következtében csaknem egészen leégett, s a lakosok nagy része koldusbotra jutott. Jelesül jul. 8-án délután tüz ütött ki Varga Antal házában, hol valami Pagnó János nevü pék is lakott, s 26 ház lett lángok martaléka. Pagnó János ideiglenes lakásul egy istállót vett fel, s jul. 12.én itt is tüz támadt, mi ismét 16 házat hamvasztott el, s a két tüz mintegy 40,000 ft. kárt okozott. Augustus 1-én vizsgáló bíróság jelent meg a hely szinén, s Borbély Gábor házánál ismét tüz ütött ki. A bíróság azonnal megjelent a tüzhelyén, hogy a gyujtogatót nyomozza. A nép dühe tetőpontot ért. Bizonyos Gyöngyéri nevü öreg koldúst vallottak gyujtogatónak, mivel az a tüzeket előre megjósolta, s az utóbbi tüznél látták is. A nép boszút, s halált kiáltott a koldúsra. A bíróság inté, hogy tartózkodjék az erőszáktételtől, de a bőszült nép azt mondván hogy védik a gonosztevőt, a bíróság felé tolakodott, s az a város házába vonult. Ezen gyanú következtében Gyöngyéri elfogatván a városházához vitetett, hol a dühöngö nép a kocsiról leragadván agyon verte, s test darabjait a város utczáin szétszórta. Ennek megvizsgálására egy uj bíróság küldetett ki, melly nem sokára bevégzendi működését. Most szólunk csak a gyujtásról. Gyujtással vádoltatik egy 15 éves leány, ki a már emlitett Pagnó péknél szolgált. Ez megvallotta hogy a jul. 12-iki tüzet ő gyujtotta, csak indokát nem akarta megvallani. Először azt vallotta, hogy testvére Mária vette rá; majd hogy gazdája elleni boszúból maga fejétől tette, mivel az 20 forintot az ő béréből, és 3 huszas napszámot az anyjától elfogott; majd, hogy azt kivánta látni hogyan ég az istálló. Az utósó vizsgálatnál pedig azt állitotta hogy eddigi vallomásait fenyegetés által csikarták ki belőle. Ezen visszavonás daczára is kimondták volna rá bünöst, de az a kérdés merült fel, valjon L. Katalin a vádlott van-e 15 éves? Az atya bebizonyitá, hogy volt egy Kata leánya, de az meghalt, s az volna jelenleg 15 éves. Ennél fogva az itélet kimondása elhalasztatott, mig a bíróság megvizsgálja, csakugyan ez a L. Kata-e a 15 éves, vagy a már meghalt?

⸗ Az államcsin óta Franczia ország minden hatósága megváltozott, csupán Sz. Etienne nevü gyárváros tartotta meg az 1848-iki kormány által kinevezett tisztviselőit, kik is a mostani kormány boszúságára hivatalkoskodnak. Ennek oka az, hogy a kormánynak megigérte miként nyugodtan marad, ellenkezőleg mintha egy ember volna, feltámad ellene. Ezen város előljárói társalmi irányt vettek, s e szellemben egy posztó-és selyemgyárt alakitottak. A gyármunkások 20,000, s nehány tőkepénzes 80,000 frankot adott annak felállitására. Minden munkás tulajdonos szedi munka dijját, és osztozik a nyereségben. A gyermekek köz-költségen neveltetnek, s tanittatnak.

⸗ Ez az a mit mindig rebesgetek, s rebesgetni meg nem szünök. Báró Babó kérdések és feleletekben egy kis *földmiveléstant* irt, melly arra volna rendeltetve hogy a falusi gyermekeknek iskolákban tanittassék. Varju István ó-szőnyi ref. lelkész ezen kis munkát magyarra forditotta, s Komáromban meg is jelent, és 20 kr. kapható. Mélt. gróf Zichy János ur, kinek e munka ajánlva van, 1000 példányt vett meg abból, hogy a nép közt ingyen ossza ki. Vajha hazánk minden nagyja követné a nemes gróf példáját, s a könyvek, mellyektől még most nemileg irtózik a nép alsó osztálya egy része, hamar otthonossá válnának a nép hajlékában. Most még sajnál pénzt adni ki, mert nem ismeri azon élvezetet, mellyet a jó és hasznos könyv olvasása okoz, de ha megizelíti, mint a szép hives patakhoz a szarvas kivánkozik, az ő lelke is ugy fog kivánkozni, és ugy ohajt a könyvhöz, mellyből életnek, és gyönyörüségnek vize folyik. Mi a nemes gróf tettét annyival inkább tudjuk méltányolni, mert egy kedvencz eszménknek adott életet.

⸗ Sulhoska herczegnő megöletése tárgyában is elkezdődött october 28-án a törvényes vizsgálat. Tanuk vallomása szerint az özvegy herczegnő és fia Miksa közt nem a legszivesebb családi összeköttetés uralgott. A herczeg azt kivánta anyjától, hogy vagy rangjához illő tartásdijt adjon neki, vagy mondjon le az általa kormányzott javadalmakról. Ennek megtagadása tulságokra ragadta a heves és dühös természetü herczeget. A herczeg házi tanitója azt állitja, hogy egykor asztalnál torkon ragadta anyját, fojtogotta, kést ragadt ellene; másszor töltött pisztolyt fogott rá, de a tanu megfogta kezében a gyilkos fegyvert. Végre hogy a herczeg egykor egy üveget mutatott neki, mellyről állitá hogy anyjának szánt méreg, ki nem méltó többre. Egy másik tanu, ki 1848-ban titoknoka volt a herczegnőnek, állitja hogy a herczeg utóbbi időben nem evett anyjával. Legvilágosabban szól a herczeg ellen, hogy a halálosan megsebzett herczegnő is Miksa fiát vallá gyilkosának. A számtartó azt vallja, hogy lövés után a herczegnőhöz hivatván, neki s a gazdának ezt mondta a herczegnő: „Nézze számtartó ur! fiam Miksa meglőtt.“ Figyelmeztetvén, hogy a herczeg Bécsben van, ezt felelé: „nem tesz semmit, ő volt, mert megigérte.“ A vizsgálatból kisült, hogy a herczeg csakugyan Bécsben volt, s a nyerges Obst Károly követte el a gyilkosságot, ki is kivégeztetett.

⸗ Doktor Entz kertésziskolájának 4 növendéke, kik három év előtt léptek az intézetbe, a gazdasági egyesület több tagja előtt próbavizsgálatot tett le mult hó 27-én, mellyet a jelenvoltak kitünőnek mondanak. A rajzolásban is szép haladást tettek, de kitünők a gyümölcsnek gypszből utánzásában. A két első zemplényi Krejnik és Mudi, kik Lónyai Gábor ur költségen tanultak; a harmadikat Kirschnert Kalocsa gyámolitotta; a negyedik Rimay, Biharmegyéből, saját költségén tanult. Ezek, mint a műkertészet apostolai elmennek széles Magyarországra, hogy tanitsák a kertészetet, fanemesitést; és megigérték kedves tanitójuknak, hogy működésük zsengéiből szolgálandnak neki. Az egészet azért irtuk le körülményesen, hogy olvasóink közül a tehetősebbeket figyelmeztessük Lónyai Gábor ur és Kalocsa városa példájára.

⸗ October 18-án Szent-Endrén egy 75 éves öreg özvegy asszony saját házában halva találtatott. Orvosi vizsgálatból az tünt ki, hogy hallatlan gonosztett áldozata, mert nyakán fojtás jelei látszottak. Mutassatok olly szörnyeteget, mint az ember, ha azt pénz, boszu, más-más nemtelen indulat szomja üzi.

⸗ Bajáról leverő hir jutott hozánk. Egy odavaló előkelő kereskedő G. két leánya elhagyta a szülei házat azon ürügy alatt, hogy bátyjukat látogatják meg. A két nővér csakhamar a Duna partjához jutott, s egy csónakban ülő leánytól azt kérdék, hol legmélyebb a Duna, sőt borra valót igértek neki, ha azt nekik megmutatja. Midőn kivánságuk teljesittetett, egymást átölelve a hullámokba rohantak, mellyek mohón csaptak össze a két ifju test fölött, s másnap egymást ölelve tették partra a két szerencsétlent. A G. leányok mostoha testvérek, ifjak, szépek, élénkek, és miveltek valának; a ki ismerte őket, meg nem foghatja mi vihette a 18 éves leányt egy illy borzasztó egyszerre határozott tettre? Alig történt ez meg, azonnal az a hit terjedt el, hogy K. nevü birtokos tolnai utjában felakasztotta magát, és S. kereskedő szolgálója gazdájától félelmében kutba ugrott. Négy öngyilkosság, kevés idő alatt egy városban nem kevés megrázkodást okozhatott.

⸗ Gyürky Antal, ki több gazdasági munkát irt, és adott ki „Szőlőszeti és borászati közlemények“ czim alatt folyóiratot szándokozik kiadni. A szőlő és borkedvelők figyelmébe igen ajánlható ezen czélszerü folyóirat.

y.— A jelen európai pénzzavar, melly Párisban vette kezdetét már hazánkba is elhatolt egész a Vág völgyébe, honnét azt irják, hogy ott nagy bőségben van a világon minden s csupán csak pénz nincs.

SZABÓ ÁGNES

Bartók 32 Galéria

Csáky M.C. Elekes Károly Göbölyös Luca Komoróczky Tamás Mátis Rita Pauer Gyula Pető Hunor Szabó Ágnes Veress Zsolt

MŰÉLVEZÉS***

Kurátor: Merhán Orsolya
Megnyitó: 1997. október 31-én 18 órakor
Nyitva: november 23-ig, kedd-vasárnap 14-18 óra között
H-1111 Budapest, Bartók Béla út 32.
Tel./fax: (36-1) 186 9038
E-mail: bartok32@c3.hu

A kiállítás része a Liga ***"Erotika és szexualitás
a magyar képzőművészetben" című eseménysorozatának.

Liga PRO HELVETIA XI. kerületi Kulturális Alap

Terv: EK

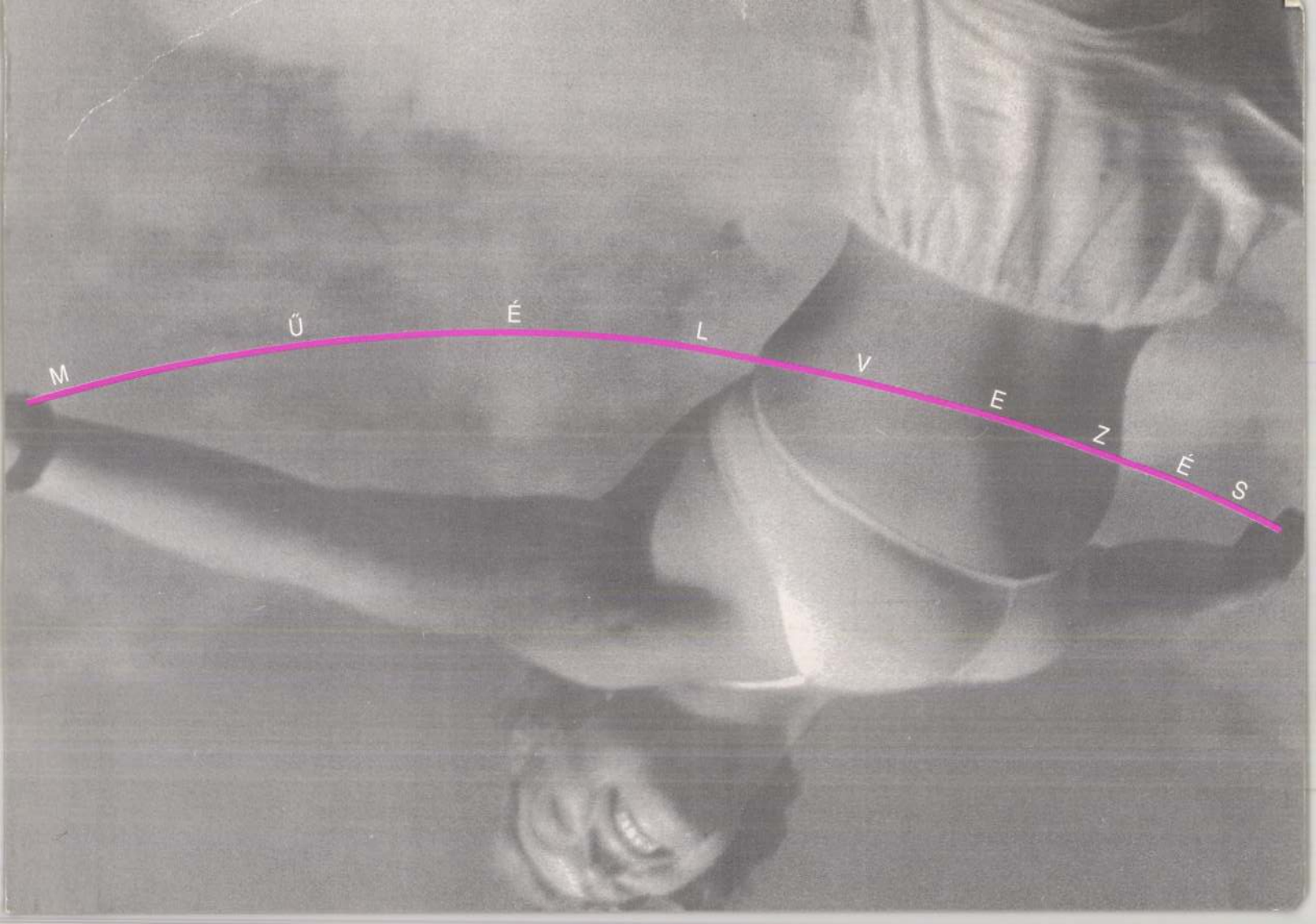
MŰÉLVEZÉS

SZABÓ ÁGNES

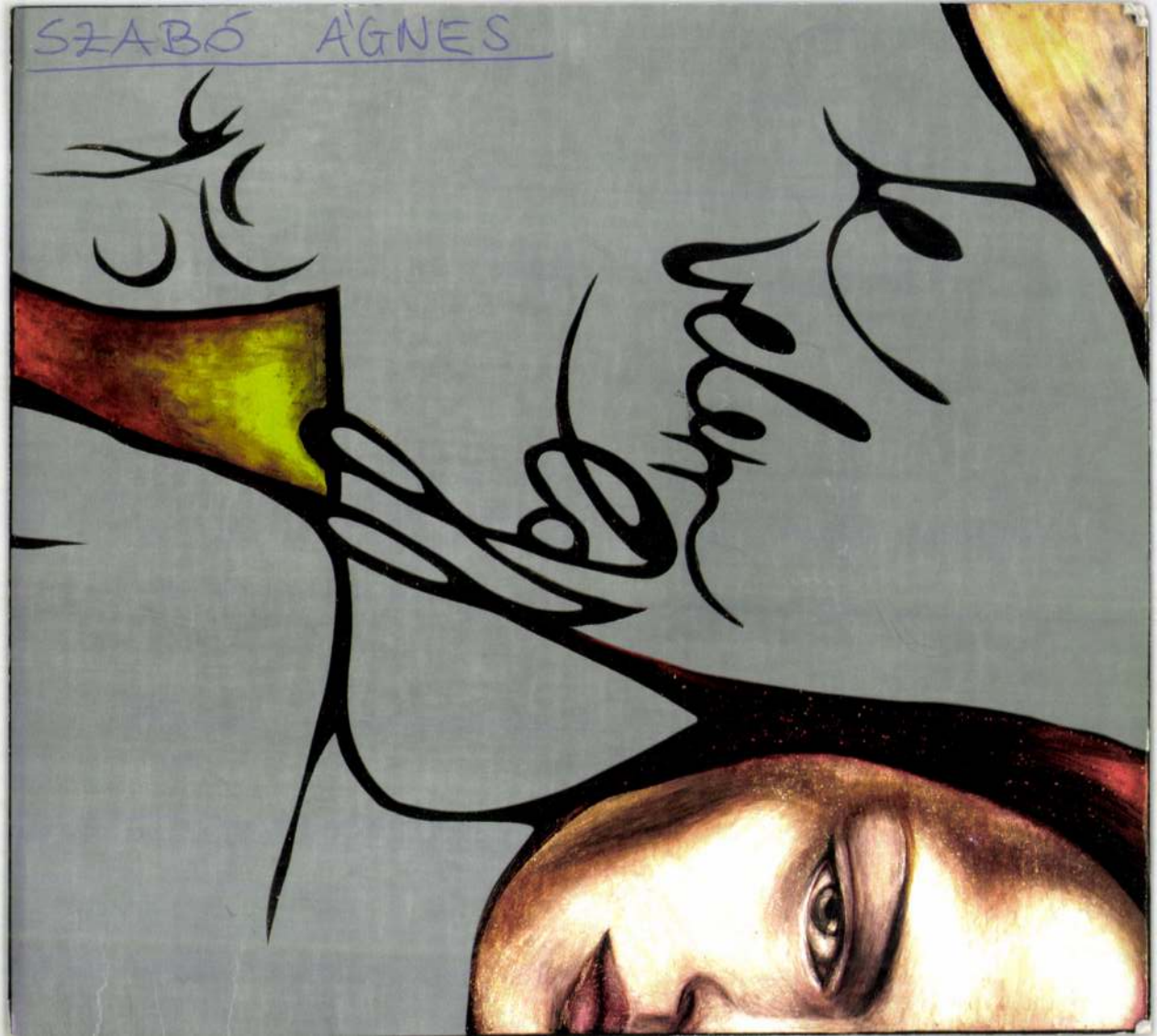

NYOMTATVÁNY
Detvay Jenô
Budapest 1066
Weiner l. u. 8.

1998 01 03

Bartók 32 Galéria

Szabó Ágnes kiállítása

Megnyitja Peternák Miklós
1998 január 9-én 19 órakor

A kiállítás megtekinthető 1998 február 1-ig,
kedd - vasárnap 14-18 óra között
H-1111 Budapest, Bartók Béla út 32.
Tel./fax: (36-1) 186 90 38
E-mail: bartok32@c3.hu

Bett, gestrichen. Salzburg, XVIII. Jh.

, két karosszék, két szék, mahagónifa, bronzverettel
Salongarnitur, ein Kanapee, zwei Armstühle, zwei
nd Gobelintapezierung. Empirestil.

három öntött bronz nőalaku lábbal. Empirestilus. —
Bronzefüsse in Form von Frauenfiguren. Empirestil.

a, hermás bronzverettel. Empirestilus. — Rundes

os lábbal. XIX. sz. — Ovaler Tisch, Pappelwurzel

SZÉK, piros plüssel. XIX. sz. — Kanapee, zwei Arm-
XIX. Jh.

point himzésü kárpitozással. Bidermeyer. — Kanapee
t Tapezierung. Biedermeyer.

pén virágcsokor. — Runder Alabastertisch, in der

anapee und zwei Armstühle.

és aranyozott fa, virágos Aubusson kárpitozással.
rmstühle geschnitzt, vergoldetes Holz, mit Aubusson

~~Gergely~~, Szabó, Pelcsár

Mics céd

K

1669. KANAPÉ, két karosszék, ké
zwei Armstühle, zwei Hocker

1670. NAGY KANAPÉ, nyolc karo
XVI. — Grosses Kanapee, ac
tapeziert. Louis XVI.

1671. CHAISELONGUE ÉS KÉT
longue und zwei Armstühle, N

1672. NŐI IRÓASZTAL, mahagóni
schreibtisch, Mahagoni, mit B

1673. OVÁLIS ASZTAL, zöld-aran
Tisch, mit Marmorplatte. Lou

1674. IRÓASZTAL, mahagoni fa, b
goni mit Bronzebeschläge un

1675. EMELETES EBÉDLŐSZEK
letekkel. — Speisezimmersch
lienisch, teilweise aus dem X

1676. DISZSZEKRÉNY, kétajtós,
rózsafa. XIX. sz. — Prunks
Plakett in Maleremail. Das In

1677. FIÓKOS PILLÉRSZEKRÉN

Györgyinagyépítőm. I.

41. 8

3/P

MDK

Szabó

építész

Magánép. eng. Épitő Ipar, 1909. nov. 14. 428 l.

Szabó

Művével szerepel a debreceni városháza nagytermében rendezett Képzőművészeti Kiállításon.

M. 929. XI. 20.
P. H. 929. XI. 20.

Szabó

Műveivel részt vasz az Arcképfestők kiállitésán, melyet a Nemzeti Szalonban rendeztek.

M.N. 930.X.19.

Szabó

Részt vesz a Magyar Arcképfestők Társasága kiállításán

_6.u. 93e.X.21.

Szabó

festőművész

Magyar Részkarcoló Művészek Egyesületének kiállitás
Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

8 órai Ujság
1931.III. 2.

Szabó épitész M.D.K.

Miákits-csal közösen készi-
tett műve a kerepesi-uti temető-
ben Fászai Mari sírcmléke, me-
lyet még életében megcsináltatott
Ceruzavázlatát közli:

Rerrich Béla: A bpesti kerepesi-uti
temetőből.

Épitőipar - Épitőművészet, Bp.1916 évf. 45. sz.
267. old.

Szabó
keramikus

M.D.K.

AMIMOSZ képzőművészeti és ipar-
művészeti iskolájában tanított.

M. Abonyi Arany: Emlékezés Káldor László grafikusművész
Művészet, 1963. március – 48 lap

MDK

Szabó

csop. kiáll.

Hir. 8 órai Ujs. 1926. XI. 14. 5.o.

Szabó

Szerepel a Fiatal Képzőművészek
Stúdiója kiállításán az
Ernst Múzeumban

Vigília, 1961, 7 sz., 440 old

Szabó diszeltöny kérnitö

v. č.: Kostyál

MDK

Szabó és Dávid épitészmérnökök

Az iparügyi miniszterium tervpályázatán
III. dijat nyertek

A munkaügyi székház tervpályázata. 8 Órai Ujság 1941. máj. 30. 6.l.

EGYETEMI NYOMDA

31 nap **MÁJUS** 19. hét

1 asárnap		Munka ünn.
2 Hétfő		Athanáz *Zsigmond*
3 Kedd		Sz. † feltal. *Irma*
4 Szerda		Monika *Florián*
5 Csütörtök		V. Pius *Gotthard*
6 Péntek		B. Gizella *Frida*
7 Szombat		Mihály főa. *Napoleon*

Szabó

Hobrász Parizsban

vód

Bouret, Jan: Le 1-er Salon de la Jeune Sculpture. Arts (1949 máj. 13.

Nagy nagy alak és tavaszi frissesség van benne. Kiállítva a Rodin-muzeumban

L (Paris)

M.D.K.

Szabó

Plakátrajza "Esti Kis Ujság izgalmas" cimmel.

Szinházi Magazin, Bp. 1944. jan. 26-febr. 1.
VII. évf. hátsó boritólap belső felén.

K é r d ő

Név: . . . . . .

Volt-e önálló kiállitása 1954-óta: . . .

. . . . . .

Milyen pályázatokon vett részt 1954 u

. . . . . .

. . . . . .

Milyen megbizásokat kapott: . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

1954 után készült fontosabb müvei: . .

Szabó

M. 932. XII. 18.

Kötelező-jegy

.....P, szóval .....

pengőről, mely összeg a Szépművészeti és Műkereskedelmi r. t. budapesti (IV., Mária Valéria ucca 10.) cégnek, vagy rendeletére fizetendő Budapesten, 193....

.....havi .....pengős részletekben.

Per esetére alávetem magam a budapesti központi kir. járásbiróság kizárólagos illetékességének. Egy részlet elmulasztása esetén a részletfizetési kedvezmény elvész.

Kelt, ... 193.... év .....hó .....napján.

.....

aláirás.

.....

pontos lakcim, uccanév és házszám.

4964 Sárközi, Tel. 13-1-53.

Szabó

műlakatos Páris

l.

Vádai Pál

Jelenkori szeprégtö-
rekvések.

Bp. én. képpel
a 40 l. mellett.

S z a b ó

Rerrich Béla: A modern városépitészet szociális irányu kertmüvészeti feladatairól. Magyar Mérnök és Épitész Egylet Közlönye. 1919. ápr.27. (Képek.)

p e s hely

ház.

ly.

A?

SZAKCSOPORT

Ötvösség.

KOR

XV sz. vége XVI sz.e.

MÉRET

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKOZÁS

EGYÉB ADAT

Szabó

hires pesti asztalos
XIX. sz első
fele

cród

Lyka Károly: Az
othon müvészete.
Magyar Művelődéstör-
ténet. V. k. Bp. é. n.
600. l.

Szabó

köv. mérnök

tervezte a bpesti

Péterhegyi kápolnát

1935-ben

erőd

Biertempl

XIII. c.

Szabó
festő

A fiatal Józsa Jánosra volt hatással.

Lehelyhidi Ágoston: Józsa János Úz évé
Alföld, 1970. 3. 82-88.

Szabó

ordélyi archépfestő

Báró Jósika Sámuel
archépe, fenti rajza
után Barabás Miklós
körajza repr.

Dézsi Lajós dr.: Báró
Jósika Miklós 1794–
1865. Magy. Tört. Élete.
Bp. 1916. 303, 431. l.

MDK

D.Szabó

szerepel a magyar grafika és könyvmüvész kiállitáson.

Dr.Ujlaky Andor: A magyar müvészet nagy bemutatkozása Milanoban. -Milano.VII. nagy Nemzetközi Iparmüvészeti kiáll. Nemzeti Ujság. 1910.III.24.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

B. Szabó

vajdasági képzőművész

Tolnai Ottó: A nádszál
Uj Symposion, 47. szám, 2.o.

Trencsénmegyei múzeum VI. 250

Szabó

Nagybánya k. k. 1912.

86

Szabó Lestvérek

MDK

magyar építészek,
a modern magyar építészet
képviselői

Bierbauer Virgil: Modern
Architecture in Hungary
Hungarian Quarterly, 1941, I.

137.0

MDK

Szabó II.dij

Végvári: Monumentális pályázatok kiáll. Magyar Nemzet 1949. okt. 19. 5 l.

M. D. C.

SZABÓ

1909-ben Nagybányán dolgo-
zott

Béke Bp. 1954. 328 l.

o tengelyes, ablakai tükrökben, XVIII.
Horváth Ádám költő 176o-ban és Obernyik
léktábla./

Szabó

F.A.: A építő nő és anya. Szabad Nép, 1948. nov. 27. 6 l.

Szalay festő M.D.A.

Széchenyi portréját Eybl képe alapján készítette.

MDK

Szabó,

"a szobrászati szakosztály tehetséges növendéke,
kinek nevével künn az életben találkozni fogunk."

Hanvay Ödön: Az iparművészeti iskola jubileuma.
Művészi Ipar.1905.nov.15. I.évf. 3.sz. 36.l.

Szabó litografus M.-D.K.

kőrajzait a nappsebeni nyomdában sokszorosították

Gerri, A magy. kőrajz. 1960 16

M. D. M.

SZABÓ kötő

„Képzőművészetünk a felszabadulás után" c. kiállításon szerepel (1960)

Magyar Nemzet 1960 (XVI) 81 sz (aug. 4)
11 é.
Dusa Mária: A Magyar Nemzeti Galéria ünnepi kiállítása.

MDK

Szabó,

1909- ben iskolán kivül dolgozott

A szabadiskola ideje. /1902-1912./ 86.1.

bronz

ssal teracotta

terracotta

bronz

Szabó

l.

LykaMagyműI800-50

74, 152, 289,
533. l.

G. Szabó

A Szombathelyen rendezett IV. Kis-alföldi Tárlaton szerepelt a mű-vész.

----:Kiállítási naptár.
MŰVÉSZET, 1976. január - 48. oldal.

Szabó
fotós

Molnár Gabriella: „Kurázsi mama" című képéről a fotót Szabó fotós készítette.

Pályázatok és megbizások.
Müvészet, 1975. április - 45. oldal

Szabó

Vietnami Golgota

A keresztrefeszitett munkás-harcos és a gyászolók fájdalma a háborus fenyegetettség és a gyész általános kifejezése.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina 1974 12o.

SZABÓ, iparos

Szombathelyi mester. Schwiegelhofer Ede, szombathelyi rezművesmester rendszeres szállítója volt Szombathelyen a Pap, a Gouth, A Szabó és a Klonkai iparostársaknak. 261.old

DOMONKOS JÁNOS: A rézművesség-rézkovács kismesterség Szombathelyen 253.old

VASI SZEMLE. XXVII.évf. 1973. 2.sz. Szombathely

SZABÓ, festő

A Soproni Múz. Grafikai gyüjteményében kb. 100 portré, sok Széchenyi ábrázolás. - Ezek jegyzéke:

7./.-Sárvári Felső Vidéki Gróf Széchenyi István Ismeretlen, XIX. sz. 2. fele. - Pest, 1860. Nyomt: Haske és Társa, Kiadó Werfer K. Pest. 34+ 25.5 cm. Kőrajz. Előkép: Szabó. 166. old.

DAVIDNÉ ASKERCZ ÉVA: A Soproni Liszt Ferenc múzeum grafikai gyüjteményének története 157. old

ARRABONA, 14. A Xantus János Múzeum Évkönyve, Győr, 1972

B. Szabó:

Az önállónak mondható vajdasági iskola képzőművéhez.

Tolnai Ottó: A nádasnál (Török István grafikai)
Új Symposion 1969/47 2. old

Szabó (2.)

a 60-as évek vége felé kialakult egy olyan építészmérnöki kar, egy olyan építész-gárda, amely a különlövő ütemekkel mellett hivatásszerűen kezdett foglalkozni a művelődési otthonok tervezésével, építésével. Ezek közé sorolják Szabót, aki Leninvárost tervezte.

a művelődés tervei.

1979. XI.5. Petőfi 13.25 /Grbné/.

Szabó.....

és Karl Schütz rajza nyomán képült Berkeny János színes rézkarca „Az Eszterházi fényes kastély etc" címmel. 30. sz. reprodukció.

Rózsa György és Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest, 1973.
5751

Szabó MDK

Repr.:

Eszterházy Antal Sopron megyei főispánná való beiktatásának ünnapsége. 1791 aug.3.án.

Rajzolta Szabó és Schütz, metszette Berkey

161.l. 48. kép.

Horányi Mátyás: Eszterházi vigasságok.Bp. 1959.

Szabó M.[illegible].K.

Esterházy [illegible]ntáa főispáni beiktatása /szinezett rézkarc/ 1791.

Munkatárs: Schütz, Berkeny

repr.

[illegible]eresztury-[illegible]écsey-Falv[illegible]: A magyar zene[illegible]történet képeskön[illegible]
Bp. 1960. 112.l.

· különleges minőségű
papirokat , rajzmappákat
· vásznakat
· képkereteket
· grafikai eszközöket

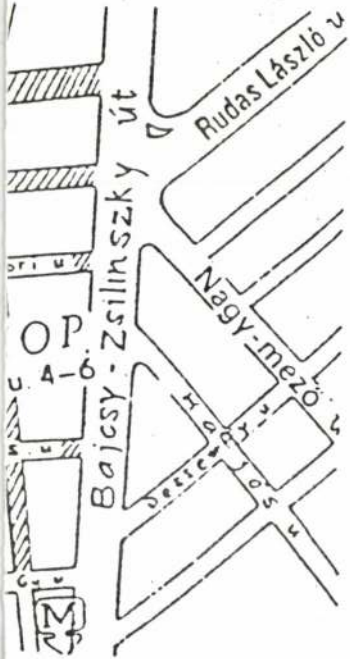

CÍM:
BP. Aulich u. 4-6

TEL: 132-9173

SZABLYIK János kőmüves

JÓZSA László: A kunszentmártoni nagytemplom két évszázada. = Magyar Egyháztörténeti Vázlatok,2. 1990 (1991) 94.p.
95.p.

Füleki kőmüves, 1741 dec.6-án kötnek vele szerződést az un. harmadik templomra (ma már nem létezik) 1760 ban tornyot épit a templomhoz. Ekkor már Szegeden él. A templom hamar romlásnak indul.

Szably ás György

fegyvercsináló

1715-ben Aradon.

ivod

Lakatos Arad

II. K. 205. 1.

Szabolya Péter
festő

M.D.K.

1507-ben díszítette a csekrákosi templom-
tornyának külső falát.

Balás Edit: Székelyföldi márványoltárok. 10 l.
Székelyföld történeti és művészi multja

Szablyáné Lohwag Ernesztin

Elefántcsont miniatürjei, krétarajzai elmélyedt munkáról tanuskodnak. Finomak, minuciózusak, /-l-a./ kritikája szerint, A KÉVE XII. kiállitásán szereplő müveiről, melyet a Nemzeti Szalonban rendeztek.
A Müvészet c. rovatban szerepel még "Dürer grafikai müvei"-ről és az Ernst Muzeumban rendezett kiállitásról szóló ismertetés.

A HÉT, Bp. 1920. okt. 10.
XXXI. évf. 31. sz. 478-479. lap.

Frischauf né Lohwag

Ernestin.

1938. Képzőművészeti Egyesületének őszi kiállításán grafikáit kiállító elismerés.

Magyaróvár
1938. jún. 14.

Szablya Frischauf Ferenc, festő

Szablya-Frischauf Ferenc mondt.;Galimberti Sándor sűrí
levelezésében állt Rippl Rónai Józseffel.Rippl egyengette
az ifjú Galimberti útjait. Ezért mutattak be az 1914-es
kiállítás anyagát Kaposvárott is Galimbertiék 219.old

Zolnay László: A Galimberti Házaspár művészete
328.old

Müv.Tört. Ért. 1974. XXIII. 4.sz. Bp

Szablya-Frischauf Ferenc

Benkhard Ágost, Erdei Viktor, Kozma Lajos, Lénárd Lévy Róbert, Málnai Béla, Moiret Ödön, Remsey Jenő és Szablya Frischauf Ferenc - a KÉVE 1911-es kiállitásán a Nemzeti Szalonban a kiállitási bizottság tagjai voltak.

Kocs Judith: Kozma Lajos munkássága Bp. 1975. Akadémiai Kiadó
4o. old.

Szablya-Frischauf Ferenc

Kitünő pedagogus, iskolája sok neves művezünknek volt bölcsője. Az Iparművészeti Főiskola tanára, majd igazgatója

Kunetty János - Festő voltam és vagyok

15 oldal

Szablya-Frischauf Ferenc

A Lakásművészeti Fereszés r. tanára.

Az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola évkönyve 1930-34; 44. f.

Szablya-Frischauf Ferenc

Növendékeinek munkájából:

Lakásművészeti tervezés és belső kiképzések tervezése.

Az O.M.K. Iparművészeti Iskola évkönyve 1930-34; 28.l.

Szablya-Frischauf Ferenc

Szakosztályának anyaga szerepelt az iskola jubiláris kiállításán.

Az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola évkönyve 1930-1934; Bpest 1934, 12. l.

Szablya-Frischauf Ferenc

A jubileumi kiállítás (1930) kapcsán a vallás- és közoktatásügyi miniszter elismerésében részesült. 1933-ban a m. kir. Koronaőrfőtanácsosi címet kapta meg.

Az O.M.K.E. Iparművészeti Iskola évkönyve 1930-1934; Bpest 1934, 15. l.

Szablya-Frischauf Ferenc, festő

Galimbertné Dénes Valéria Szablya-Frischauf iskolájában tanult Pesten ...

Dénes Zsófia: A Galimbert házaspár

688-691.

XV

JELENKOR, Pécs, 1972. júl.-aug. 7-8.

Szablya-Frischauf Ferenc

testő

v szabadiskolájában kezdett vaj-
rolni Déne Valéria.

Szabó Júlia: A magyar aktivizmus
tört. 28.
Akadémiai Kiadó 1971.

Szabolya - Frischauf Ferenc

~ szervezésében j~~elent meg~~ alakult

meg 1907-ben a KÉVE.

Szabó Júlia: A magyar aktivismus tört.
73.
Akad. Kiad. 1971.

Szabóya Frischauf Ferenc
festő -

Szabóya Frischauf Ferenc iskolája -
van tanuló Belányiné Hoffmann
Lenke.

Frank János: Belányiné Hoffmann Lenke....
Művészet, 1971.november - 23.oldal

Szablya-Frischauf Ferenc

Danyanich ülcai stüdiójában
képezi magát a piktúrában
Kmetty János.

Bodri Ferenc: Kmetty János

Látóhatár 1971/1-2 145 old.

Szabéyné Frischauf Fanny
festő

Az Iparművészeti Testület elnök-
jének tagja volt a művész.

Gádor István: Pályám emlékeiből.
Művészet 1975. november - 6 oldal.

Szablya -Frischauf Ferenc

Az Árpád nevü sinautóbusz nemzetközi sikerét a müvész formatervező munkájának köszönheti,- irja Vadas József: „A sinautóbusz utódai" c. beszámolójában, s hivatkozik Ernyey Gyula: "Az ipari forma története Magyarországon" c. könyvére, mely átfogó képet ad a magyar iparmüvészet fejlődéséről.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. márc. 22.
XIX. évf. 13. lap 12. sz.

Szablya Frischauf Ferenc, kstő
gyarmívész

L: Márkus Géza

Vadas József: Laza Kéve 12.

Élet és Irodalom Bp. 1984. szept. 14. XXVIII/37

Szablya Frischauf Ferenc

tanítványaiból lett a

KÉVE

"Műterem" "Öcsém a Balatonon"

"plein air" festészete

→ Kozma Lajos

MŰVÉSZET 1985 12/25

SZABLYA FISCHAUF Ferenc festő

Fülep Lajosról:

"Ugyancsak személyesen ismerte-mint tanulmányai is bizonyitják - Rippl-Rónait, Erdei Viktort, Kövesházi Kalmár Elzát, Szablya-Fischauf Ferencet."

Németh Lajos: Fülep Lajos és a modern művészet. In. Jelenkor, 28.évf. 9.sz. 1985. 783.p.

Svablya-Hirschauf Ferenc, festő- és iparművész (1876-1962).
Turinszky József: Györgyi Dénes, a pedagógus.

1937 karácsonyán az Iparművészeti Iskolán készült csoportkép: az ülő sorban a második Györgyi Dénes, középen Svablya Hirschauf Ferenc, mellette: Antal Dezső, Turinszky József és Welchinger Károly. (1 repr.)

Magyar Építőművészet, 1987. 4-5 szám, 40-old.

Szablya Frischauf Ferenc

Művészistolájának növendéke volt:

Lehwag Ernestin
báró Pongrácz Klementin
Benkhard Ágost
Görönosér-Gundel János

Fülep Lajos: A művészet forradalmától a nagy forradalomig
Bp. Magvető 1974

165. old.

Sazblya-Frischauf Ferenc

"Önarcképfestő" címmel Vadas József emlékezik Kmetty Jánosra a Műcsarnokban rendezett emlékkiállításával kapcsolatban. Először Szablya-Frischauf Ferenc nevét említi, akinek magániskolájában kezdi tanulmányait. Párisi utját követően a Kassák Lajos körül tömörülő aktivisták köréhez csatlakozik, akinek birálatát idézi a kritika. Az egyes festészeti irányzatokra hivatkozva kerül szóba Uitz Béla, Bortnyik Sándor, Nemes-Lampérth József, majd Szőnyi István és Aba-Novák Vilmos neve. Végül Derkovits Gyulát, mint Kmetty folytatójátszerepelteti. A megemlékezést lásd: Kmetty János nevénél.

Élet és Irodalom, Bp

1977. jan. 22. XXI. évf. 4. sz. 13. lap

Szablya Frischauf Ferenc

"Müvészetében a monumentalitásnak arra a pontjára jutott, hol már a végtelen egyszerüséggel ölelkezik a nagyszabásu fölfogás"-mondja a KÉVE kiállitásán szereplő müvész alkotásairól a Müvészet c. rovat közleménye.
Külön méltatja a kiváló müvészi vezetést, mely meg tudta őriztetni tagjainak önálló egyéniségét és az egészen ellentétes müvészi felfogást hagyta szabadon kifejlődni.

A HÉT, Bp. 1909. nov. 14. XX. évf.
46. sz. 762. lap.

Szablya-Frischau Ferenc,

Lévy, Mikola András, Lohwag Ernesztin és az elhunyt Göröncsér nevü müvészeket sorolja fel a "Müvészet" c. rovatban "A KÉVE külföldön" c. beszámoló. Düsseldorfban és Berlinben "egy darab magyar müvészetet" mutatott be ez az öt fiatal müvész anélkül, hogy állami segélyben részesültek volna.

A HÉT, Bp. 1908. aug. 23. XIX. évf.
34. sz. 552. lap.

Szablya Frischauf Ferenc

festő Kevé-tag.

Műcsarnok

1932. febr.-márc. kiáll.

1932/33. téli kiáll. 121

2, 30, 32, 34, 36.

Szablya Frischauf Ferenc

l. Dery 1927

10. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Szablya Frischauf

Arckép, repr. olajt -

A Kéve könyve

1928. 25. l -

Szabbya Frischauf Ferenc

d.

Orszk. Tparmkongr

916. B. Bruckenthal Sámuel.

Derékig, kissé jobbra fordu
szemöldöke és szeme barna, bajusza és
és kabátja fekete, ingének gallérja é
mellénye paszomántszegésű.

Réz, méretei 19: 13 cm.
Vétetett 1901: X. 10-én Dáv

Szablya Frischauf Ferenc

Magyarország.

Esti lap.
1944. jan. 14.
(Fáy Aladár lett az
iparművészeti iskola
új igazgatója.)

Mélyen tisztelt Szerke

Tisztelettel közöljük
állitásunk sajtóbemutatójának id
1944. évi január hó 18
Amennyiben akadályozta
kiállitás a többi napokon a nyil
delkezésére áll.
Budapest 1944. január 13-án.

Szabolya Friedrich

Ferenc

l.

Tér és Forma

1936. 58. l.

EUROPA
FILM-, KÖNYV-, LAPTERJESZTŐ
ÉS KÖNYVKIADÓ R.T.
Bp. V. Rothermere-u 12.

(Szabłya Frischauf Fren.)

wód

Forum 1934. 38. P.

(< ? ujmepleie.)

Srolnok (Albany)

Talempton

280

Szablya Frischauf

Ferenc

wód

e Erf 1928

37. l.

Szablya Frischauf Ferenc

Az Országos Iparművészeti Társulat 1937. nov. 21-én megnyilt kiállitásán részt vett.

Északmagyarország 1964. jan. 29. 2.1.
Hajdu Béla: Borus idők - napsütések

MDK

Szablya Ferenc

Pályázat. Magyar Művészet 1926. 5. sz. 304.l.

1. Pécs, Széchenyi tér 1
2. Miskolc, Hunyadi u. 8
3. Miskolc, Hunyádi u. 1
4. Baja /Bács-Kiskun meg
5. " "
6. " "
7. " "
8. " "
9. Abony /Pest megye/:

S z a b l y a F e r e n c festő

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
141-142.
"Céhbeliek"

MDK

Az Iparművészeti Iskola representativ kiállitása.

Szablya Ferenc

Pesti Hirlap 1935. jul. 17.

MDK

Szablya Ferenc

A Magyar Iparművészek Munkaszövetsége. Magyar Iparművészet 1917. 237.l.

Szabolya Freidrauf F.

l.

Magy. Ipam.

1941. 85 l. 86. l.
92. l.

november hó 8-napján.-

i püspök.-

e r G y u l a, v.b.t.t Urnak, a
ttság Elnökének.-
B u d a p e s t.-

Szabky Frischauf Ferenc

Iparművészeti Társulat jubiláris kiállítása
rendezőbizottságának tagja

Nemzeti Ujság
1935.VII.?6.

Szablya Frischauf F

d

Magy. Iparm

1938. 313, 314.

l.

74. kép. *Duccio di Buoninsegna: Szent Pál.*

Szabolya - Frischauf Ferenc

Szerepelt a diósgyőri téli tárlaton.

MO. 1932. XII. 18.

Szablya-Fischauf Ferenc

Szerepelt a Műsomok lék tárlatán.

PSL 1932. XII. 17.

Szablya - Fischauf Ferenc

Szerepelt a Mücsarnok téli tárlatán

BH. 1932. XII. 18.

Szablya Frischauf

Kiállít

M. 932. XII. 18.

K é r

Név: . . . . . .

Születési év: . . . . . .Hely: . . . . . .

Hol, mikor és kinél tanult: . . . . . .

Önálló kiállításai: . . . . . .

Mely kiállításokon vett részt: . . . . . .

Hol jelentek meg kritikák vagy méltatás

Szablya Frischauf F

1898. 1901.

Börtsök-Reti

76-l

77 i l.

MDK

Szablya-Frischauf

A külföldi kiállitások ügye. Képzőművészet 1928. 10. sz. 116.l.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Önarckép, of.

Börtsök-Réti Nagybányai kiáll. kat. 1912.

116 l.

MDK

Szablya Ferenc

Művészet 1917. 72.l.

Szablya-Frishauf Aurelius
Hadármúvár

„Magyar Lét" művészeti kiállítás — Nürnbergben a Noris Halle-ban — a kiállítási anyag kiválasztásában résztvett. —

Pesti Hirlap

1929 I. 24.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

B.H. zongoramüvész képmása, repr.

Gyöngyösy 131.1.

Szabó-Frischauf Ferenc
szobrászművész

A barcelonai kiállitás zsürijébe választották meg.

Ujság
1929.II.5.

Szabó-Frisch Ferenc
festőművész

A barcelonai kiállitás zsűrijébe választották meg.

Magyarság
1929.II.5.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc:

Arckép, repr.

Mücsarnok 1932. febr.-márc. kiáll. kat.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Beretvás Ferenc, of.

Az érem másik oldala, of.

Műcsarnok 1932/33. téli kiáll.keretében a KÉVE jub. kiáll. kat. 7.l.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Radisics E.: A Népszövetség palotájának magyar terme.
Magyar Iparművészet 1936. 193.l.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Arcképtanulmány, of.

Műcsarnok 1932/33 téli kiáll. keretében a KÉVE jub. kiáll. kat. 6.l.

MDK

Szablya /Frischauf/ Ferenc

Tanulmány, of.

KMT. 1903/4. téli kiáll. kat. 56.l.

MDK

Szablya Frischauf F.

Déry Kult. 1921. 7.1.

Izabtya Frischauf
Ferenc

Lárd okv.

Csányi 1954. 33. l.

Szabbya - Frischauf Ferenc.

8 órai Ujság.
1930. XI. 16., 8.
(: Kritika. :)

MIM

Szablya Frischauf Ferenc

Magy. Iparművészet 1939. 123 l.
Társulati közlemények.

Szablya-Frischauf Ferenc
Istőrmívész

A nemzeti szalonban kiállító francia avantgardista művések tiszteletére a kultuszminiszter a nemzeti Harsinóban ebédet adott, amelyen megjelent.

Nemzeti ujság

1929 III. 7

Szablya Frischauf Ferenc NDK

Leányka virággal, o.

Egyób köztulajdonból elveszett műtárgyak jegyzéke
Bp. 1952.

MDK Ér

Szablya Frischauf Ferenc

Érmisk. 1914-15. 17-21.1.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Kukoricaföld, of.

KMT. 1903/4. téli kiáll. kat. 56.l.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Az Iparmüvészeti Muzeum Györgyi Kálmán emlékkiállitásának megnyitásán részt vett.

K.A.: Az Iparmüvészeti Társulat Györgyi Kálmán emlékkiállitása.
Pesti Nap 1ó.1934 máj.19. 8.1.

Szablya Fràschauf Ferenc MDK

Arckép

Mücsarnok 1924 tavaszi kiállitás

Szablya Frischauf Ferencz

MDK

Az Országos Magyar Iparművészeti Iskola tanári karának 1919 márc 12-én tartott ülésén jelen volt. /Jegyzőköny./

78-80.o.

M.T. Képz. Él. Bp. 1960.

Az Iskola reformfjusága és a tanári kar közötti tárgyalásokon néhány tanártársával a tanári kart képviselte.

U.o.

Szablya Frischauf Ferenc

festő

Az Irodalmi és Művészeti Szaktanácsnak 1918 dec 23-iki határozatát a szakminisztérium létesítésének szükségességéről aláírta.

M.T.Képz. Fl. Bp. 1960.

21.o.

Szablya-Frischauf Ferenc

Iparművészeti Főiskola jubilárisi kiállításán növendékeivel szerepelt.

Mo.930.XI.16.

Szablya Frischauf Ferenc

A megalakult Magyar Képzőművészek Országos Szövetségének elnöki tanácstagja.

PH-932-V.24.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc szaktanár

A középitéstan IV.-ik évfolyamának munkajára, mint szaktanár Szablya Frischauf Ferenc lehet elsősorban büszke.

Richter Aladár ifj.: Iparművészeti iskolank 1937-38 tanévi munkabemutatójáról.

Magyar Iparművészet, 1938. 155.lap

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc festőművész-tanár

A festőművészet és iparművészet terén szerzett kiváló érdemeiért, kormányzói elismerésben részesült.

Cikk: Szakoktatás.

Magyar Iparművészet, 1927. 136.lap

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Művészet 1916. 13.1.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

Társulati közlemények. Magyar Iparművészet 1934.
75.l.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

Hirtelen meghalt Párizsban Tihanyi L. festőművész.
Az Est 1938. jun. 14.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

Müvészi Ipar-Nemzeti Müvészet. 1906. II. 3. sz.
78.1.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

A "Céhbeliek" jub. kiáll. Nemzeti Ujság 1934. jan. 14.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

Arckép, repr.

KMTárs. 1932. febr.-márc. kiáll. kat.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Képzőművészet 1930. 27. sz. 56.l.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

Dr. Péteryné Hendrich Edmée, repr.

KMTárs. A nő a müvészetben. 1936.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

Albrecht főherceg, repr.

Képzőművészet 1930. 30. sz. 114.l.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin festőművész

1929-ben a "KÉVE" Művészegyesület művésztagja.

Nemzeti Szalon, Kéve XX.kiáll. 1929. 3.l.

Szablyáné Lohwag Ernesztin MDK

Gundel Imre, vizf.

Wittgenstein Károlyné, vizf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

MDK

Szablya Frischaufné Lowagh Ernesztin

Quittner Tóni arcképe, vf.

Strobl Józsefné arcképe, vf.

KMT 1928. tav. kiáll. kat. 17.1.

Szablya Frischaufné, Lowagh Ernesztin MDK

Szücs Miklósné arcképe, vizf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

MDK

Szablyáné Lohwag Ernestin

Horthy Miklósné, repr.

Műcsarnok 1930/31. jub. kiáll. kat.

Szabályáné Lohwag Ernesztin

festőművész

Téli Tárlat - a Műcsarnokban - képével szerepel - két miniatürjével.

Pesti Hirlap 1931.XII.22.

Kettes számu cédula M.D.K.

Szablya Frischauf Ferencné Lohwag Ernesztin

Az olaj és pasztell mellett érdekli az illusztráció és a grafika. A kiállitások sikere után festőiskolát nyit. 1914 óta majdnem kizárólag miniatürarcképfestészettel foglalkozik.
Miniatürjeinek a lapban megjelent repr.-ói:
Szablya Jánoska, Báró H.J. arcképe, végfalvi Quittner Tóni, Báró Kornfeld Mária Alice, Münnich Antalka, Gróf E.J. elefántcsont miniatürje, Gyermek arckép, Szablya János és felesége cimekkel.

Réti Gyula dr.: "Ahol a legszebb miniatürök születnek c.
Szinházi Élet. Bp. 1930. dec. 21-27. XX. évf.
52. sz. 238-239. lap

Szablyáné Lohwag Ernesztin MDK

Horthy Miklósné, vizf.
Péteryné Hendrich Edmée, vizf.
Forbáth Zsuzsi, vizf.
báró Weiss Alice, vizf.
gróf Festetics Izabella, vizf.

Műcsarnok 1936. okt.nov.
A nő a művészetben kiáll.

Szabóyáné Lohwag Ernesztin MDK

Ottlikné Balogh Ilona ,vizf.
Boneznó Koemley Bianca, vizf.
Balogh Brunóné, Wolf Ilona, vizf.
Graeflné Haggenmacher Margit, vizf.

Műcsarnok 1936. okt.nov.
A nő a művészetben kiáll.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

Albrecht főherceg, repr.

Képzőművészet 1930. 30. sz. 114.1.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

Dr. Péteryné Hendrich Edmée, repr.

KMTárs. A nő a müvészetben. 1936.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

v. Horthy Miklósné arcképével 1924-ben a Műcsarnok tárlatán az Esterházy-vizfestmény dijat nyerte

Szablyáné Lohwag Ernesztin halála. Pesti Hirlap 1940. márc. 21.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

Szablyáné Lohwag E. temetése. Pesti Hirlap 194o. márc. 22.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernestin

Horthy Miklósné, repr.

Mücsarnok 1930/31. jub. kiáll. kat.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

A "Kéve" Művészegyesület tisztikara és tagjai. Kéve XX. kiáll. 1929.

311. BARKÁSZ LAJOS: Nyárutó.
312. RAKSSÁNYI DEZSŐ: A kápolnai plébániatemplom mennyezetének színvázlata. Magántulajdon.
313. MOLDOVÁN BÉLA: Kis fiam arcképe. Magántulajdon.
314. MOLDOVÁN BÉLA: Alpár Gézáné. Magántulajdon.
315. RAKSSÁNYI DEZSŐ: A biboros. Magántulajdon.
316. EDVI ILLÉS ÖDÖN: Krizantémum.
317. KACZIÁNY ALADÁR: Nyár.
318. KACZIÁNY ALADÁR: Szent éjszaka.
319. EDVI ILLÉS ÖDÖN: Id. Andrássy Gyula. A Közmunkatanács tulajdona.
320. Maróthi MAJOR JENŐ: Vadvizek az Alföldön. Pasztel.
321. SZENT-ISTVÁNY GYULA: Bányászhalál.
322. BARKÁSZ LAJOS: Havas udvar.
323. BRÜLL ALADÁR: Virágok.
324. BRÜLL ALADÁR: Női arckép. Magántulajdon.
325. Felsőeőri FÜLÖP ELEMÉR: Ady síremlék-terv. Gipsz. Magántulajdon.
326. KAMPIS JÁNOS: Arcképtanulmány. Pasztel. Magántulajdon.
327. BRÜLL ALADÁR: Csendélet.
328. KAMPIS JÁNOS: Kettős arckép. Magántulajdon.
329. KACZIÁNY ALADÁR: Női arckép. Magántulajdon.

Szablya Frischauf Francyé

292. BÁNÁTI SVERÁK JÓZSEF: Október.
293. FRIML GÉZA: Tájkép.
294. HARANGHY JENŐ: Cirkusz érkezése.
295. FRIML GÉZA: Csendelet.
296. BÁNÁTI SVERÁK JÓZSEF: Betegek gyógyítása.
297. BARCSAY JENŐ: Csendélet.
298. SIMAY IMRE: Sötét hatalom. Színes krétarajz.
299. SZABLYA FRISCHAUFNÉ LOWAGH ERNESZTIN: Quittner Tóni arcképe. Vízf. Magántulajdon.
300. SZABLYA FRISCHAUFNÉ LOWAGH ERNESZTIN: Strobl Józsefné arcképe. Vízf. Magántulajdon.
301. SIMAY IMRE: Sütkérezés. Tempera.
302. SIMAY IMRE: Átváltozás. Tempera,
303. SZABLYA FRISCHAUFNÉ LOWAGH ERNESZTIN: Dr. Szücs Miklósné arcképe. Vízf. Magántulajdon.
304. ERDEY DEZSŐ: Leányakt. Gipsz.

VI. TEREM.

SZÖVETSÉG TÁRSASÁG.

Elbírálta saját bíráló bizottsága. Rendezték: KAMPIS JÁNOS és BARKÁSZ LAJOS.

Olajfestmények, pasztelek. Eladók. A magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

305. KAMPIS JÁNOS: Gyermekarckép. Magántulajdon.
306 EDVI ILLÉS ÖDÖN: Némethy Károly v. b. t. t. arcképe. Magántulajdon.
307. BARKÁSZ LAJOS: Tél Óbudán.
308. maróthi MAJOR JENŐ: Tavasz. Pasztel.
309. RAKSSÁNYI DEZSŐ: Architektura romana. Magántulajdon.
310. maróthi MAJOR JENŐ: Esti hangulat. Pasztel.

KMT 1928. tav. Cat

Szablyáné Lohwag Ernesztin MDK

Lechner Marianna, olf.

Műcsarnok 1931/32 téli kiállitás

KARLOVSZKY BERTALAN: GR. WENCKHEIM DÉNES

Szablyáné Lohwag Ernestin

SZABLYÁNÉ LOHWAG ERNESTIN : HORTHY MIKLÓSNÉ

Műcsarnok 1930/31 jubil. kiáll.

Szablyáné Lowagh Ernesztin MDK

Horthy Miklósné arcképe, olf.

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

Szabłyáné Lohwag Ernesztin MDK

Pallavicini Alfönz őrgróf gyermekei, olf.

Mücsarnok 193o/31 jubileumi kiállitás

Szablyáné Lohwag Ernestin MDK

Horthy Miklósné, repr.

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

Három leány, of.

Börtsök-Réti Nagybányai kiáll. kat. 1912.

98 l.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

Plain air tanulmány, of.

Börtsök-Róti Nagybányai kiáll. kat. 1913.

109 l.

MDK

Szablyáné Löhwag Ernesztin

Tájkép, of.

Börtsök-Réti Nagybányai kiáll. kat. 1912.

116 l.

Szablyáné Lohwag Ernesztin

MDK

Dr. Péteryné Hendrich Edmée, repr.

Micsarnok 1936 Nő a művészetben c. kiáll.

Szablyáné Lohwag Ernesztin MDK

gr. Festetics Izabella, vizf.

Műcsarnok 1936 Nő a művészetben c. kiáll.

Szablyáné Lohwag Ernesztin MDK

Ottlikné Balogh Ilona, vizf.

Bonczné Koemley Blanca, vizf.

Balogh Brunóné Wolf Ilona, vizf.

Graeflné Hagganmacher Margit, vizf.

Mücsarnok 1936 Nő a müvészetben c. kiáll.

Szablyáné Lohwag Ernesztin MDK

Horthy Miklósné

Dr. Péteryné Hendrich Edmée, vizf.

Forbáth Zsizsi

br. Weiss Alice, vizf.

Műcsarnok 1936 Nő a művészetben c. kiáll.

Szablyáné Lohwag Ernesztin MDK

Gyermekarckép

Műcsarnok 1931/32 téli kiállitás

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

meghalt

In memoriam. Szablyáné Lohwag Ernesztin. Magyar Iparmüvészet 1940. 42.l.

Szablyáné Lohwag Ernesztin

festőművész

Téli Tárlat a Műcsarnokban - képével szerepel - arcképpel.

Magyarság 1931.XII.20.

Szablyáné Lohwag Ernesztin festőművész

‡ Ottlikné Balogh Ilona

Bonczné Koemley Bianca

"Nő a művészetben"kiállítás katalógusa.1936.Műcsarnok.

Szablyáné Lohwag Ernesztin festőművész

Balogh Brunóné Wolf Ilona

Graeflné Haggenmacher Margit

"Nő a művészetben"kiállitás katalógusa.1936.Műcsarnok.

Szablyáné Lohwag Ernesztin festőművész

nagybányai vitéz Horthy Miklósné

Dr Péteryné Hendrich Edmée

"Nő a művészetben"kiállitás katalógusa.1936.Műcsarnok.

Szablyáné Lohwag Ernesztin festőművész

Forbáth Zsuzsi

báró Weiss Alice

"Nő a művészetben"kiállitás katalógusa.1936.Műcsarnok.

Szablyáné Lohwag Ernesztin festőművész

gróf Festetics Izabella

"Nő a művészetben"kiállitás katalógusa.1936.Műcsarnok.

Szablyáné Lohwag Ernesztin festőművész

Dr Péteryné Hendrich Edmée repr.

" Nő a művészetben"kiállitás katalógusa.1936.Mücsarhok

Szablyáné Löwag Ernesztin, festőművész. MDK

A lenti folyóiratban megjelent reprodukciók:

Albrecht főherceg. 114.l,

Képzőművészet. 1930. május. 30.sz. IV.évf.

MDK

Szablyáné Lőhwag Ernesztin, festőm.

E.: Eszterházy-dij.

Kitüntetések, dijak.
Műv. -OMKT. 1931-32. évi téli kiáll. Kat. 32.l.

MDK

Szablyáné Lőwag Ernesztin, festöm.

Gyermekarckép.	Olf.	
Lechner Marianna.	"	17.1.

Műcs.-OMKT 1931-32. évi téli kiáll. dec.2o.-jan.17. Kat 15.1. és 17.1.

Szablyáné Lohwag Ernesztin MDK

Dr. Harrer Ferenc arcképe, vizf.

Dr. Harrer Ferencné arcképe, vizf.

Műcsarnok 1931 Művészcsoportok kiállítása

MDK

SzablyánéLohwag Ernesztin festőm.

a KÉVE művésztagja

KÉVE 14. kiáll. N.Szal. 1923. márc.

2. l.

Szabályáné Lowagh Ernesztin

Festőművész

Képzőművészeti Társulat jubiláris kiállitása - a Műcsarnokban - képével szerepel.
Kiváló Horthy Miklósnéről készült miniatürképmása, mely tökéletesen kifejezi modelljének előkelőségét, finom szépségét.

Budapesti Hirlap
1930.XII.21.

Szablyáné Lovagh Ernesztin

festőművésznő

Téli Tárlat - Képzőművészeti Társulat kiállítása - Műcsarnokban - képével szerepel.
Az Eszterházy-dijjal kitüntetett kis miniatürje.

Uj Nemzedék
1930.XII.21.

Szablyánné Lovag Ernesztin

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiál-
lításán.

PJL. 1931. II-21.

Szablyáné Lóhwag Ernesztin

szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

8 órai lígság 1931. II. 22.

Szabljané Lobwag Ernesztin

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

E.K. 1931. II. 24.

Szablyáné Lohwag Ernestin

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

Lipság 1931. II. 21.

Szablyáné Lowagh Ernesztina

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban- képével szerepel.
Egy finom miniatureképen a kormányzóné, nagybányai Horthy Miklósné szép feje.

Pesti Hirlap
1930.XII.20.

Szabolyáné Lohwag Ernesztin

Miniaturökkel nevezel a „Nő a művészetben" c. kiállításszal a műcsarnokban

Magyarság 1936 X. 24

Szablyáné Kolmog Ernesztin

Szerepel a „nő a művészetben" c. kiállításson a bűnarmel-ban

Lyság 1936. X. 24

MDK

Kéve X.kiáll. 1917. N.Szal.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin festőm.

Néve 12. kiáll. 1926. okt. 8. szal.

4. l.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

98-lel. Tanulmány, kr.
" cer.
" kr.

Kéve 12. kiáll. 192o. okt. N.Szal.
ll. o.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

Gyermekarckép, of.

Kévé 12. kiáll. 1920. okt. N.Szal 8. 1.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

Gidró Anna arck, akv.

Szablya János és neje arck, akv.

Gr.Keglevich Georgette arck, paszt.

Kéve 16. kiáll. 1925. nov. N.Szal.
14-16. o.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

Weisz Irén arck, akv.

Zichy Mária Eugenia grnő arck, akv.

Őrgr.Pallavicini Alfonz R. arck, akv.

Kéve 16. kiáll. 1925. nov. N.Szal.
14–16. o.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

Báron János arck, elefcs.miniatür

215-231. Tanulmány, rajz

Kéve 16. kiáll. 1925. nov. N.Szal.
14-16. o.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

Tanulmány, szén

93-95. Arcképek, elefántcsontminiatürök

96-97. Tanulmány, vf.

Kéve 12. kiáll. 1920. okt. N.Szal.

11. o.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

Ráday Gedeonné grnő arck, akv.

Gr. Batthyány Bálint arck, akv.

" Károlyi Györgyné " "

Kévé 16. kiáll. 1925. nov. K.Szal. 14-16. o.

MDK

Szoblyáné Lohwag Ernesztin

Gr.Keglevich Nénárd arck, akv.

" Wenkheim Szigi " "

Fáy Lászlóné " "

Néve 16. kiáll. 1925. nov. N.Szal. 14-16. o.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

Károlyi Fruzsina grnő arck, elef.csontminiatür

Gr.Semsey Andorné arck, " "

Báron Tibor " " "

Kéve 16. kiáll. 1925. nov. N.Szal.
14-16. o.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

Farkas Adolfné arck, akv.

Bányai Viktorné arck, akv.

gr.Károlyi József arck. akv.

Kéve 16. kiáll. 1925. nov. N.Szal. 14-16. o.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

Salm SalmRozemary hgnő arcképe, akv.

Barcza Imréné Széchenyi Henriette grnő arck.,akv.

Gr.Keglevich Gábor arck., akv.

Kéve 16. kiáll. 1925. nov. N.Szal.

14-16. o.

Szablyáné Lohwag Ernesztin, festő

417. Gundel Imre. Vizf.

419. Wittgenstein Károlyné. "

Bp. Műcs.-OMKT. Nemz. Képzőmüv. Kiáll. 1934. ápr. 29.-jun. 17.
Kat. 18. l.

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin

özv.Pallavichini Edéné őrgrné arck, akv.

Ernst Vilmos arck, akv.

Borbás Loli arck, akv.

Kéve 16. kiáll. 1925. nov. N.Szal. 14-16. o.

Arad.

Az ország czimerével és
retben az [redacted] ELITÉLTE
közül az Igazság istennője em
és VILÁGOS látképei veszik kö
zépütt:

ARADI
EMLÉK.

alól jobbra: F. F.

Tosrajz, mér. a vk.

Szablya Frischauf Ferencné

(Lohwag Ernestin)

életrajz

iroda.

Csókássy 134. l.

SZABLYA *Jánosné*, l. *Konstantin Frida*.

Szabolya Frischauf

Sz. 2. Ferencné, l. Lohwag Ernesztin.

M. L. T. 486 l

Szablya Frischauf Tęczné

Karácsony c. alkalmi festmenyének vznes 1 gr.

A Pesti Hirlap Vasárnapja

1934 dec. 23.

Szablyánc Lohwag E.

Gyermek árckép
szines repr.

A Pesti Hirlap Vasárnapja
1933. 36. sz.

..... *műhely.*

...főnökség!

...v ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számú .....

...m

évi ..... hó .....

.....

sajátkezű aláírás és munkásszám.

Szablya Frischaufné

Lohwag Ernesztin

Gróa

Buea 57. l.

arczk.

Edeny agyagból VII. 240, 241, 242,

Szablyáné Lohwag Ernesztin

1920. évi kiáll. Kéve ME
nepelt.

Lásd még Lohwag E. alatt is.

Edeiy agyagból VII. 243

Szablyáné Lohwag
Ernestin

1922. Kéve ME kiáll.
elefántcsont minia-
turokkel, vízfestmajok-
kel és krétarajzokkal
szerepelt.

1923. évi kiáll. szerepelt.

Carlyle III. 103.

Szabbyané

Lohwag Ernestin

Nagybányai k. k. 1912

126

Szablya Frischaufné
Lohwag Ernestin

N. 13.

15

Szabbya - Frischaufné
Lohwag Ernesztin

vrod

Tábori Kornél: Magyar művésznők. Pesti Napló 1912. dec. 25. (Önarckeppel.)

Bécsben született, u. o. és München-ben és Magyarányan Hollósynál tanult. 1905-ben ment férjhez Szabbya Frischauf Ferenczhez, aki Budapesten él. A Kéve alapító tagja, a bécsi Hagenbund és a Münchener Künstlerverband-nak kültagja.

U. 13.

Szablya Lohway

Ernesztin

MAGYAR MŰVÉSZET
1929. 115, 233

Kolozsvári egyetemi Könyvtár.

VIII. 135.

Szablya Frischaufné
Lohwag Ernesztin

Mácsarnok festő Keve
Vásfok u. 2
1928 tav. kiall. 299, 300, 303

Szablyáné Lohwag

Ernesztin

Gyermek arckép, vízfestmes repr.

A Pesti Hirlap Vasárnapja

1933. jan. 1.

Budapest Székesfővárosi I. kerületi K

Kama

Forgalmi Bu

	Tőke P	f	A kamatoz
T.	10.000	·	aug. 31. — s.
T.	8.500	·	
T.	18.500	·	szept. 2. —
K.	12.000	·	
T.	6.500	·	szept. 6 —
T.	8.000	·	
T.	14.500	·	szept. 22. —
T.	6.560	·	
T.	20.060	·	dec. 26. —

Szablyáné Lohwag Ernesztin
festő Várfok u. 2.

1934. téli kiáll. 409.

Kamatszámok

Napok | Tartozik | Követel

itás

Szablya Frischauf

Ferenc

1912-től a lakásmű-
vészeti tervezés tanára

Éúnisk 1930. 78. l.

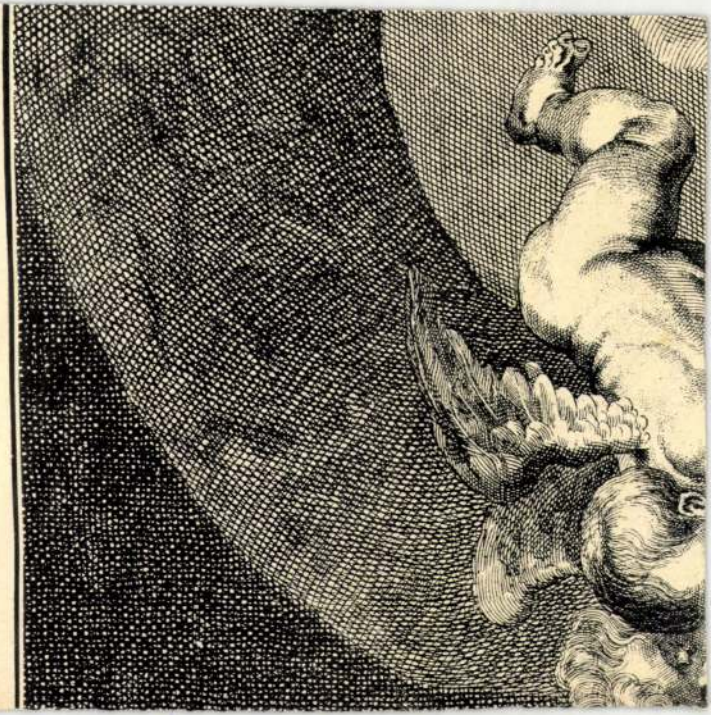

Szabolya Frischauf
Ferencné
szül. Lohwag Ernesztin
Pest
† Budapesten 1940
márc. 18.

Gyászjelentés

Praga h. n. VI. 183.

Szablyárné Lohwag
Ernesztin
a Kévé munkatársa.

A Kévé Könyve
1929. [illegible]k. 59. l.

zelmes fegyverei által visszaállított ezeréves Nagy-Magyarország műszaki és gazdasági fejlődésének előmozdítása körül.

Nyári Egyetemünk igen nagy sikeréül kell elkönyvelnünk azt a rendkívüli nagy érdeklődést és megértő elismerést, amelyet előadásainkkal szemben Sopron város társadalma részéről tapasztalhattunk. Ez az érdeklődés évről-évre bensőbbé és kiterjedtebbé válik. Leghűségesebb és legodaadóbb hallgatóink éppen a soproni társadalom köréből kerültek ki. Mindez annak a jele, hogy a Nyári Egyetem kiváló előadóinak sikerült utat találniok a mi kedves soproni hallgatóságunk szívéhez, előadásainkat nemcsak kellőképpen méltányolni tudják, hanem az egész intézményt igazán meg is szerették, mintegy a magukénak, Sopron város kultúrája egy értékes részének tekintik. A Soproni Nyári Egyetem tehát rövid hatéves pályafutásával máris elérte azt a rendkívül fontos célkitűzést, hogy igazi kapcsolatot létesítsen a „civitas fidellissima" ősi, magas színvonalú műveltsége és az ország fővárosából, Budapestről kisugárzó ezeréves magyar kultúra, illetőleg a magyar mérnöki és gazdasági tudományok között.

E jelentést *dr. Márffy Ede* ny. r. tanár és *dr. Bokor Rezső*

Szabolya Frischauf
Ernesztin
Thieme Becker
XXXII.
369. l.
(Lipka)
Lásd
Lohwag Ernesztin
alatt is.

2.

A RECTOR MAGNIFICUS MEGNYITÓ BESZÉDE A SOPRONI NYÁRI EGYETEM VI. TANFOLYAMÁN, 1942 AUGUSZTUS 2.

Tisztelt Közönség!

1. Mióta a háború újból nyiltan folyik, évről-évre felvetődött az a kérdés: ezt a Soproni Nyári Egyetemet lehetséges-e és helyes-e megtartanunk, nem lenne-e jobb abbahagynunk vagy legalább szüneteltetnünk. E kérdésben több kétség rejlett: vajjon ilyen viszonyok között lesz-e iránta kellő érdeklődés, — nem méltatlan-e az egyetemhez, hogy e súlyos időben ilyen szórakozással is kapcsolódó összejövetelt rendezzen, — nem

Csengő, elnöki, 1843-ból IX. 124.

Szablyáné. Lohwag Ernesztin. festő

Várfok utca 2. Műcsarnok

1930/31. pib. kiáll. 21.80.

1934. nemz. képzm. kiáll. 417, 419.

Szablyáné Lohwag

Ernesztin

KMTÁRS müvcsoptok
1931. feb-márc. kiáll.,

X 1.42, 48.

1931/32. téli kiáll. 239, 247

Egyes számu cédula. M.D.K.

Szablya Frischauf Ferencné Lohwag Ernesztin

Bécsben született, 1900-ban Münchenbe került Hollóssy Simon iskolájába, ahol három évig tanult. Később Nagybányán és Fonyódon dolgozott Hollóssy irányitása alatt. Szablya Frischauf Ferenchez való férjhezmenetel után végleg Pestre költözik és férje tanitványa lesz. 1907-ben a KÉVE müvészegyesület tagja. Ezután gyakori kiállitásaival komoly sikereket arat. Kiállitásait Budapesten, Bécsben, Münchenben, Düsseldorfban, Berlinben, Hollandiában és St-Louis-ban rendezi.

Szinházi Élet. Bp. 1930. dec. 21-27. XX. évf. 52. sz. 238-239. lap

Réti Gyula dr.: "Ahol a leghiresebb miniatürök születnek" c. beszámolója

110. kép. *Pisanello: Sz*

charisztia előtt. Bp. 1938., 26. kép. — Nagy Zoltán: La mostra della pittura napoletana. Corvina, 1938., 585. l. — Lepold—Lippay 55. l.

PROCACCINI, GIULIO CESARE (bolognai festő, 1548—1626 körül)

Madonna Jézussal

Vászon, olaj, 63×51 cm.

Az Ipolyi-gyüjteményből.

Őszi kiállítás 1930., Ipolyi, 83. szám.

III.

Szablyáné Lohwag Ernesztin festőművész
Báron Tibor arcképe, elefcs. miniatüre
Báron János arcképe, elefcs.miniatüre
Tanulmány, rajz
Tanulmány
Tanulmány
Tanulmány
Tanulmány
Tanulmány
Tanulmány
Tanulmány
Tanulmány
Tanulmány
Tanulmány
Tanulmány
Tanulmány
Tanulmány
Tanulmány
Tanulmány
Tanulmány

KÉVE XVI.kiállitásának katalógusa
Nemzeti Szalon, 1925. november

107. kép. *Pierfrancesco Fiorentino: Mador Jézussal.*

Pesellino miniatore. Dedalo, XII., 193 88. l. (Képe 88. l.) — Berti Toesca 950—9 l. (Pesellino.) — Delogu 184. l. (Képe 172. (Pesellino.) — Leopold—Lippay 55. l.

PETRUCCIOLI, COLA (orvietói festő, X század második fele)
Háromkirályok. Madonna trónon
Fa, tempera, 34×44 cm.
A kölni Ramboux- és az Ipolyi-gyüjteményből. Hátoldalt márványutánzatú festésben: Giovar da Melano (sic!) — Ramboux 107. szá (Giovanni da Melano.)

PIEMONTI ISKOLA, XV. század
Hármas kép. Balról *Sienai Szent Bernardin*, köz pen *Madonna Jézussal*, jobbról *Remete Sz Antal*
Fa, tempera, 48×83 cm.
A Bertinelli-gyüjteményből.
—ó: Az esztergomi Herczegprímási képt Magyar Korona, III., 1879., 20. szám. Maszlaghy II., 50. szám.

PIERFRANCESCO FIORENTINO (firen festő, XV. század második fele)

I. 36

Szablyáné Lohwag Ernesztin festőművész
Salm Salm Rozemary hercegnő arcképe, akvarell
Barcza Imréné Széchenyi Henriette grófnő arcképe, akvarell
Gróf Keglevich Gábor ur arcképe, akv.
Özv. Pallavicini Edéné őrgrófné, arckép, akvarell
Ernst Vilmos ur arcképe, akvarell
Borbás Loli arcképe, akvarell
Farkas Adolfné urnő arcképe, akvarell
Bányai Viktorné urnő arcképe, akv.
Gróf Károlyi József ur arcképe, akvarell
Páday Gedeonné grófnő arcképe, akv.
Gróf Batthyány Bálint arcképe, akv.
KÉVE XVI. kiállításának katalógusa
Nemzeti Szalon, 1925 november

Lepold—Homor 97. l. — Van Marle: VIII.' 1927., 208. l. (Pisanello isk.) — Gerevich PA, 236—238. l. (Képe 239. l.) (Pisanello.)— Décsei: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 173. l. — Benesch: Belved. 70. l. (Galasso Galassi.) — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 70. szám. (Képe hátul.) — Gerevich IPGY, 99. l. (Képe 91. l.) — Berti Toesca 959. l. (Képe 958. l.) (A Torchiara-kastély freskóinak mestere.) — Esztergom. MM, IX., 1933., 61, l. — Delogu 184. l. (A Torchiara-kastély freskóinak mestere.) — Pellicioli (szóbelileg): Giovannino de'Grassi. — Lepold—Lippay 55. l. (Képe XV. táblán.)

PITTONI GIAMBATTISTA (velencei festő, 1687—1767)

Bemutatás a templomban

Vászon, olaj, 95×90 cm.

Borromei Szent Károly áldoztat

Vászon, olaj, 30×25 cm.

Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 115. l. (Maulbertsch.) — Maszlaghy II., 315. szám. (Maulbertsch.) — Gerevich: PA, 220. l. (Maulbertsch.) — Jajczay János: A művészet hódolata az eucharisztia előtt. Bp. 1938., 79. kép. (Maulbertsch.) — Pellicioli (szóbelileg): Pittoni köre. — Lepold—Lippay 56. l.

II.

Szablyáné Lohwag Ernesztin festőművész
Gróf Károlyi Györgyné urnő arcképe, akv.
Gróf Keglevich Nénárd urnő arcképe, akv.
Gróf Wenkheim Szigi arcképe, akv.
Fáy Lászlóné urnő arcképe, akv.
Weisz Irén urleány arcképe, akv.
Zichy Mária Eugenia grófnő arck. akv.
Őrgróf Pallavicini Alfonz R.ur arcképe, akv.
Gidró Anna urnő arcképe, akv.
Szablya János és neje arcképe akv.
Gróf Keglevich Georgette arck. pasztel
Károlyi Fruzsina grófnő arcképe, elefántcsont miniature.
Gróf Semsey Andorné urnő arcképe, elefántcsont miniature.
KEVE XVI. kiállitásának katalógusa
Nemzeti Szalon, 1925 november

MDK

Szablyáné Lohwag Ernesztin festőmüv.

művésztag

Kéve XX. kiáll. N.Szal. 1929. febr.
1.

MDK

Szablya Jánosné Konstantin Frida

Művészet 1918. 85.1.

Kantavár, mecseki IX. 85.

Szablya Janosné
Konstantin Frida

+ 1918 életr.
Univeriet 1918. 85. l.

Kiss Ernő honvédtábornok aláírásával
ellátott okmány ~~IX.~~ IX. 119.

Szablya Janósné

Konstantin Frida

Jezo

† 1918.

Élet

Műveszet ~~1918~~
1918.
85 l.

MDK

Szablya János kormanyfőtanácsos, az Iparmüv. Társ. ügyvezető alelnöke

Az 1939.évi newyorki világkiállitás magyar pavillonjának nagy sikere alkalmából New-York város diszpolgárává választotta.

Cikk:Kitüntetések a newyorki világkiállitáson.

Magyar Iparművészet, 1940. 2.1.

MDK

Szablya János,

tevékenységének egyik részét a magy.gyáripar, organiz.művének szentelte, a Kéve művészegyesületben több,mint egy évtizede működik,az Iparm. Társulatnak két és félév óta vezetője, nemcsak itthon de külföldi kiállitások sikereinek hosszu sorozatában is felélesztette a magy.iparművészi s háziipari munka egykori fényét. A Társ. 50.éves jub.-t ez a Kormányfőtanácsossá nevezték ki. /kitünt.emeli/.

Szablya János kormányfőtanácsos.

KMagyar Iparművészet 1935. 138.l.

MDK

Szablya János kormányfőtanácsos

A tallini kiállitás nyomán kitüntetés érte a Társulat alelnökét, Szablya János kormányfőtanácsost. Az észt köztársaság elnöke az Észtországi Sasrend másodosztályú érdemkerésztjét a csillaggal adományozta.

Cikk: Szablya János kitüntetése,

Magy. Iparművészet, 1936. 32.lap

MDK

Szablya János,

cikkében küzd az igazi magyar otthon kialakulásáért.

Magy.Iparművészet.- 1939.174.l.

Szablya János.

A"KÉVE" müvészegyesület ügyvezető igazgatója megalakuláskor 1908-ban.

Bende János.
a Képzőművészeti Egyesületek Története.kézirat.

Szablya János.

Az Iparművészeti Társulat aldnöke.

Új Magyarság. 1935. Márc. 24.

M.O.K.

Szablya Ferenc, iparművész

Irányította a „Herend 100 éves" kiállítás szervezési munkálatait.

M.O.K.

„Herend 100 éves" kiállítás Katalogusa. Bp. 1939. 3. old. és 11. old.

Szablya János,
ügyvezető alelnök

gondos hozzáértését és szeretetét igazolja ez a kiállitás.

K.A.: Az Iparművészeti Társulat György Kálmán emlékkiállitása.
Pesti Napló. 1934 máj.19. 8.1.

Szablya János, MDK

az iparmüv. társulat az ö elnöklete alatt rendezte meg szokásos évi karácsonyi időben reprezentáló kiállitását.

R. Szörédi Ilona: A keramikai kiáll.
Uj Magyarság. 1942. nov. 7. 6.l.

MDK

Szablya János

Kéve 12. kiáll. 192o. okt. N.Szal. 5. 1.

MDK

Szablya János

Társasvacsora - 2 ünnepelttel. Magyar Iparművészet, 1934. 115. l.

Szablya János

1parmüvász

Lakásmüvészeti kiállítás - Technológiai Muzeumban ~~tervéivel szerepel.~~ megnyitón fogadta a vendégeket

Nemzeti Ujság
1933.I.22.

MDK

Szablya János

Ligeti Miklós és György D. ünneplése. B.H. 1934. jul. 29. 13.l.

MDK

Szablya János

A Társ.1936.febr.6.-án tartott ülésén, Szablya János ügyvezető alelnök a rigai kiállitás ügyét ismertette, amely jól sikerült s bejelentette, hogy a következő kiállitás Tallinban lesz.

Magy.Iparművészet, 1936. 51.l.

MDK

Szablya János

Magyar Iparmüvészet 1935. 249.l.

MDK

Szablya János

A herendi porcellángyár százéves történetét bemutató kiállitásnak egyik szervezője volt.

-r- : A 100 éves Herend kiállitása.

Pest, 1939.dec.9. 5.1.

MDK

Szablya János ipm.

Népmův. háziip. és ipm. kiáll. Rigában. M.Iparművészet 1936. 1.sz. 4.1.

ulok fentnevezett albérlőmhöz több-
án már irásban rögzitem az albérlet

lbérlőmet, hogy többszöri szóbeli
ajánlott levélben irásban is rögzitek,
i sziveskedjék. Ezt a felmondást hely-
dokoltá.

MDK

Szablya János

Szablya János előadása a bécsi rádióban a m.iparművészetről. Pesti Napló, 1935. márc.29. lo.1.

M.D.K.

Szablya János

"A magyar háziipari müvészet ismert szaktekintélye rendkivül érdekes előadást tartott a bécsi rádióban"- irja a lap Szablya János fényképe mellett.

Szinházi Élet. Bp. 1935. ápr. 7-13. XXV. évf. 15. sz. 46. lap

MDK

Szablya János, az ip. műv. társ igazgatója renderte a Litúnő-sherű kiállítást.

Mária Valéria u.-i termek. - „Művészet az iparban". Kar. kiáll.
Uj Magyarság 1941 XII. 5

MDK

Szablya János

Kiosztották a berlini nemzetk. kézmüv.ip.kiáll. magy. nyerteseinek dijait. Uj Magyarság, 1939, márc. 25.

MDK

Szablya János

az alábbi tervpályázat bíráló bizottságának tagja volt

Az Orsz. Magyar Iparm. Társ. tervpályázatának eredménye. Magyar Iparművészet 1939. 122.l.

MDK

Szablya János

Zsindelyné Tüdős Klára előadása. Magyar Iparművészet 1939, 62.l.

MDK

Szablya János

Társulatunk iparművészeti, házi ipari és népművészeti kiáll. Miskolcon. Magyar Iparművészet 1937. 247-248.l.

MDK

Szablya János

A Társulatunk kebelében folytatott munka...
Magyar Iparművészet 1937. 3. sz. 91.l.

MDK

Szablya János

Az uj Nemzeti Szinház. A Kéve Könyve 1913.
IV. köt. képekkel

SZABLYA FRISCHAUF FERENC

Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

537-538
Szöveg : 253, 254, *263/78*, 279-287, 320,
Kép : 279, 280, 281,
Kronológia : 1907,

M.D.K

Szablya Frischauf Ferenc
festő

Galimbertiné Deines Valéria Szablya
Frischauf iskolájában tanult.

Deines Zsófia: Galimberti Sándor — Deines Valéria
Művészet, 1963. május – 25 lap

SZABLYA FRISCHAUF FERENC

Amsterdami és hágai magy. kiáll. kat. 1921.

Szablya Frischauf Ferenc

festő

1907-től a Kéve Művész-
egyesület elnöke és állandó
kiállítója.

az Iparművészeti Iskola
tanára.

Revue celtique IV. 156.

Szablya Frischauf Ferenc

iparművészeti tanár

MDK

Az Országos Magyar Iparművészeti Iskola tanári karának 1919 márc 24-iki gyülésén az igazgató tanács /bizalmi -tanács/ tagjává választották.

85.o.

M.T. Képz. Él. B. 1960.

Szablya-Frischauf Ferenc
festőművész

A Képzőművészeti Tanács ülésén a barcelonai kiállitás zsürijébe választották meg.

Nemzeti Ujság
1929.II.5.

Szablya Frischauf Ferenc

festő

MDK

A Nemzeti Tanács meghivására 1918. dec. 23-án összejött Irodalmi és Művészeti Szaktanácsának tagja.

M.T. Képz. Él. Bp. 1960. 8.o.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc, belső építészet és lakásberendezés tanára, 1937.jul.1. igazgatóvá kinevezve

Iparműv. Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942.
1936-37, 1940-41. tanévek tört.

lo 1.

Szablya Frischauf Ferenc MDK

A Nemzeti Szalon államositása esetén megalakulandó intéző szerv tagjául ajánlják. 1919 jun 27.

128.o. /X26/96/

MDK

Szablya Frischauf Ferenc festőművész

A "Kéve" 1907 apr. 27.-én tartotta alakuló közgyülését. Az alapitas kezdeményezője Szablya Frischauf Ferenc volt.

Nemzeti Szalon.Kéve X.kiall.1917.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

megnyerte özv.Nemes Nándorné grófné 900 koronás ösztöndiját

Müvészeti Krónika 1. sz. 1904. jan. 15.

MDK

Szablya János

Tornyai János temetése. Pesti Napló 1936. szept. 24. 12.l.

MDK

Szablya János

Nemzetközi kézmüvesipari kiállitás Berlin,1938.
Magyar Iparmüvészet 1937. 245.l.

MDK

Szablya János

Karácsonyi vásár akadályokkal. Magyar Iparművészet 1937. 246.l.

Szablya János

Társulati közlemények. 1938. dec. 9-i választmányi ülés. Magyar Iparművészet 1939. 2o.l.

Szabolcsi Ignácz.

A VÉVE miszerint [illegible] hi-
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Nagyszalóg, 1926. febr. 26.

Szabolya János.

A KÉVE művészegyesület miskolci kiállításának megnyitásáról szól ver.

Magyarság, 1926. febr. 26.

Schöne Grüße
Ihr Hans

Szablya János.

a KÉVE műrészegyesület igazgatótanácsosa.

Benkhard ágost és tanítványai székesfehérvári kiállításának megnyitásán a KÉVE képviseletében jelent meg.

Magyarság. 1927. febr. 1.

MIK

Szablya János

Nagy. Iparművészet 1939.
Társulati közlemények. Kézcke 124 l.

MDK

Szablya János

Supka G. dr. előadása az Orsz. Iparművészeti Társulatban. Tolnai Világlapja. 1939. 52. sz.

MDK

Szablya János

Lakatos A.: Az első országos magyar iparművészeti
tárlat. Művészet 1938. III. 22. sz. 158.l.

MDK

Szablya János

Szerkesztette a KÉVE könyve c. illusztralt negyedévenként megjelenő köteteket.

E.G.I. 55ᵕ.1.

MDK

Szablya János

Társulati közlemények. Magyar Iparművészet 1934.
75.l.

MDK

Szablya János

Magyar Iparmüvészet 1935. 200.l.

MDK

Szablya János

Az Orsz. Magyar Iparműv. Társulat XLIV. közgyülése.
Magyar Iparművészet 1929. 125.l.

MDK

Szablya János iparművész

Szablya János iparművész volt egyike azoknak, akik a gigantikus világversenyben is elérték azt, hogy a látogatók százezrei felfigyelnek a magyar kiállításra.

Cikk: Magyar küzdelmek és magyar sikerek a Worlds Fair forgatagában.

8 Orai Ujság, 1939.Jun.11. 2.1.

MDK

Szablya János

Iparmüv. Társ. Körirat, 1948.X.11. 2061.sz.

1. l.

MDK

Szablya János ,ügyvezető alelnök és
Richter Aladár,a kiáll. bizottság elnöke

az Orsz. Magy. Iparmüvészeti Társulat feladatait igyekeztek megoldani.

A pécsi müvészeti hetek ünnepélyes megnyitása.
Magyar Iparmüvészet. 1941. 1.sz. 9.l.

MDK

Szablya János

Diplome d'honneur-vel tüntették ki közreműködé-
sért az 1937-évi párisi nemzetközi világkiállí-
táson.

Cikk: A párisi világkiállítás magy.pavillonja
kiváló nagy sikerének mérlege.

Magyar Iparművészet 1938. 179.l.

MDK

Szablya János, Iparm.Társ,
ügyvezető alelnöke.

Merre halad a Magyar Iparmüvészet?
Hosszabb cikket közöl az"Ipartestületek Lapja.

Magyar Iparmüvészet. 1937. 178.l.

MDK

Szablya János ügyvezető alelnök

A rigai lapok kivétel nélkül elismeréssel irnak arról a munkáról, melyet a helyszinen végzett a Társulat részéről a kiállitás érdekében.

Cikk: Népművészeti, ...

Magyar Iparművészet, 1936. 3-4.lap

Szabbya-Frischauf Ferenc

Tanítványai voltak: Ambrózy Georgine, Redlich Stefánia, Osváth Julia, Lohwag Frieda, Rácz-Kovách Margit, Fejérvány Erzsi, Pénes Valeria, Máté Ilona, Beer Lili

Fülep Lajos: A müvészet forradalmától a nagy forradalomig
Bp. Magvető 1974

170. old

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Tervezte a Steindl Ferenc műhelyében készült /késő empire és biedermeyer szalon/ bútorokból lévő belsőt. /Az Iparművészeti Múzeum Régi Pest-Buda kiállitásaról./ Repr.

Magyar Iparművészet, 1935. 168.1.

Szablya Ferenc

"A Frischauf /Szablya/ iskola" cimmel ir Marco: „szabad iskola, amint Hollósy elképzelte, mesteriskola a szó valódi értelmében, a mester személyéhez kötött. Ezt csinálta meg Szablya Ferenc, aki maga is fiatal...s egy intenziv élet dokumentumai élnek az ő képeiben, finom, széles foltokban felrakott szinek elrendezésében gyönyörködik...vagy brutális erejü világitásokkal birkózik meg elegáns könnyedséggel, s a zöld, vörös küzdelmében érezhető örömmel fedez föl halk, lirai tónusokat az árnyékba burkolt arcon..." Igy és ehhez hasonló képet ad a müvész munkáiról.

A HÉT, Bp. 1906. márc. 25. XVII. évf.
12. sz. 189. lap.

Szablya Frischauf Ferenc

„Mint művészt Hollósyval, Ferenczyvel, Grünwalddal, Thormával, Rétivel fogjuk együtt emlegetni".

Fülep Lajos: A művészet forradalmától a nagy forradalomig
Bp. Magvető 1974

168. old.

ORSZÁGOS MAGY. KEPZŐ-
MŰVÉSZETI TÁRSULAT

TAVASZI KIÁLLITÁS 1908

UDAPEST, SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSA

Szabolya Frischauf Ferenc

Lód

Valence 1922

166. l.

MINDEN JOG FÖNTARTVA

Szablya-Frischauf Ferenc, festő

1926-1943-ig igazgató.-Festőművész és formatervező 1926-ban veszi át az iskola vezetését. A lakásművészeti tervezések tanára volt. 50.old. Legfontosabb feladataként a formak egyszerüsitésére való törekvést jelölte meg. 50.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola/1880-1944/ oktatási rendszere és forrásai 37.old

Müv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Szablya Frischauf Ferenc

Lowagh Ernesztin, Fejérváry Erzsi, Moiret Ödön szerepelnek müveikkel a KÉVE kiállitásán.
Jean Preux: "Rhapsodie hongroise" cimmel elismeri a munkáit, kiemeli értékeiket, de "mindent magába fojtó jellegüket, németségüket"kifogásolja, s megkérdezi, hogy a magyar müvészetnek mi szüksége van erre?

A HÉT, Bp. 1913. márc. 16. XXIV. évf. 11. sz. 174-175. lap.

Gabriella Frischauf Ferenc festő

Festőiskolájának fajtái a
Philantia Váci utcai helyiségében
rendezett kiállításai /1906/

Fülep Lajos: A művészet forradalmától a nagy forradalomig
Bp. Magvető 1974

165. old

Szablya Frischauf Ferenc, festő

Szablya-Frischauf Ferenc irta, hogy Galimberti sikere annál örvendetesebb, volt 1915-ben, mivel céljai még a fe lettebb művészeti kultúraval rendelkező közönség számár is nehezebb problémákat rejtettek magukban. 319.old 10. jegyz

Zolnay László: A Galimberti hazapar művészete 328.old

Müv.Tört.Ert. 1974. XXIII. 4.sz. Bp.

Szablya Frischauf Ferenc, iparművész

A harmadik évben a tanar Szanlya,a tanitas körébe vonja a falak kiképzését,a lakas t kiegészitő egyes targyakat mindezeket nemcsak formai szempontból tervezik,hanem a szinekre,azok harmonikus összehangolasara is tekintettel vannak. 47.old.

Nemei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola/1880-1944/
oktatani rendszere és forrásai 37.old

Müv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Szablya-Frischauf Ferenc

szerepét és tevékenységét 1918 őszén az iparművészeti oktatásban említi, illetve ismerteti

Rónay György: Intézkrdések és tervek a művésznevelés megreformálására 1918-ban és 1919-ben. Mivtört.Írt. 1970.2.sz. 141-147. l.

145. l.

Szablya Frischauf Ferenc

— **Kitüntetés.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: A vallás- és közoktatásügyi miniszter az Országos Magyar Iparművészeti Társulat jubiláris kiállítása alkalmából eddigi munkálkodásuk kiváló művészi értékének elismeréséül az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács javaslata alapján *Szablya Frischauf* Ferenc m. kir. kormányfőtanácsos, építőiparművész tanárnak az állami aranyérmet, *Madarassy* M. Walter, boldogfalvi *Farkas* András, *Kovács* Margit, *Buday* György, *Reiter* László, *Horváth* Endre, *Hodina* A. Mihály, *Hiesz* Géza, *Sinkó* András, *Oláh* Gusztáv, *Basilides* Barna, *Kaesz* Gyuláné *Lukács* Kata, *Devecska* Ferenc, *Molnár* C. Pál és *Gorka* Géza iparművészeknek pedig állami elismerő oklevelet adományozott.

Pesti Napló
1936. június 21.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

A "Kéve" Bécsben. A Ház. Modern művészeti folyóirat. 1910. 35.l.

Szablya Frischauf Ferenc

A KÉVE Müvészeti Egyesületet Szablya - Frischauf Ferenc tiz évvel ezelőtt alapitotta meg néhány barátjával együtt. A tiz év munkája bizonysága létjogosultságának.

"Az Egyesület elkerülte az utóbbi évek -másutt hangos és meddőségre vezető- harcát, e-helyett itthon és Berlinben, Düsseldorfban, Drezdában, Bécsben és Münchenben kiállitásokat rendezett, s a kritika mindenütt elismerte munkájának komolyságát,-irja Margitay Ernő a KÉVE kiállitását ismertető kritikájában.

Élet, Bp. 1917. nov. 11. IX. évf. 45. sz. 1099-1101. lap.

M.D.K.

Szablya Frischauf Ferenc iparmüvész tanár

"Az eleven otthon" cimmel rendezett kiállitáson szerepel, amelyet az Országos Magyar Iparmüvészeti Társulat rendezett.

Simon Blanka: "Hogyan rendezzük be lakásunkat." c. Szinházi Élet. Bp. 1933. febr. 5-11. XXIII. évf. 7. sz. 89-90. lap.

S. Szablya Ildikó

P.A.: Irodaház, Kecskemét. Építész: Peschka Alfréd, munkatárs Varga Pál, statikusok Pálffy Tibor, S.Szablya Ildikó. /ismertetés, képekkel/

Magyar Építőművészet, 1971. 1.sz.

37-39. l.

S. Szablya Ildikó

P.A.: Napsugár Szálloda, Harkányfürdő. Épitész Peschka Alfréd, belsőépitész Kovácsy László, statikus S.Szablya Ildikó. - Ismertetés; foto MTI /Járai Rudolf és Peschka Alfréd/

Magyar Épitőművészet, 1971.6.sz. 21-23.l.

MDK

Szablya Gergely ács

Brassóban ács

Voit P.: Gyarmati Dénes mester és a régi m. építőgyakorlat.

Műv.tört.Tanulmányok. A Műv.tört.-i Dokum. Közp.Évk.1954-55. Bp.1957. 16, 61, 65.l.

M. D. K.

Szablya Gergely ács

Brassóban dolgozik

a XVI. sz. elején

Voitgyar. 65.

M.D.K.

Szablya Frischauf Ferenc
festő

1962 október közepén nyolcvanyolcéves
korában meghalt. — 1903 ban a
Damjanich utcában festőisholát nyitott.
1912-1944 ig az Iparművészeti isholá-
ban tanított.

Farkas Loltán: Szablya Frischauf Ferenc
Művészet, 1963. április — 48 lap

Szablyáné Lohwag Erneszt festőművésznő	Budapest, Várfok-u. 2.
Mihály Rudolf festőművész	„ I. Irányosi-út 21.
Reményi József festő- és szobrászművész	„ VIII. Üllői-út 89/b
Rozgonyi László festőművész	„ Kaszinó-u. 2.
Dr Say Géza festőművész	„ Aradi-u. 59.
Bánáti Schwerák József festőművész	„ Kmetty-u. 19.
Szablya Frischauf Ferenc festőművész, az Orsz. m. kir. Iparművészeti Iskola tanára	„ Várfok-u. 2,
Tichy Kálmán festőművész	Rozsnyó.
Tornyai János festőművész	Budapest, Horánszky-u. 9.

TISZTELETBELI TAGOK:

Beretvás Hugó	Lászlófalvi dr. Vélics Lajosné
Dr. Majovszky Pál	Lyka Károly
Daruvári dr. Daruváry Géza v. b. t. t.	Petrovics Elek

ELHUNYT TISZTELETBELI MŰVÉSZTAGOK:

Hollóssy Simon festőművész † 1918 május 8.
Kőrösfői Kriesch Aladár festőművész † 1920 junius 17.
Báró Mednyánszky László festőművész † 1919 április 17.
Szinyei-Merse Pál festőművész † 1920 február 20.
Rippl-Rónai József festőművész † 1927 november hó.

ELHUNYT TISZTELETBELI TAGOK:

Lászlófalvi Dr. Vélics Lajos v. b. t. t.

ELHUNYT MŰVÉSZTAGOK:

Göröncsér Gundel János festőműv., alapító tag, † 1908 jun. 13-án.
Károlyi Lajos festőművész, rendes tag, † 1927 március 16.
Máté Ilona festőműv.-nő, alapító tag, † 1908 október 4-én.
Szőry József rendes tag, † 1914. október 1-én, a hazáért, az uzsoki szoros hősies védelmében.
Remsey Zoltán festőműv., rendes tag, † 1925 november 21-én.
Tótváradi Kornis Eleméréné iparműv.-nő, 1920 február 20-án.
Sz. Konstantin Frida festőműv.-nő, alapító tag, † 1918 dec. 29-én.
Tichy Gyula festőművész, rendes tag, † 1920 junius 22-én.

ELHUNYT IGAZGATÓTANÁCSOS:

Dr. Vermes Károly † augusztus 29.

A „KÉVE" MŰVÉSZEGYESÜLET TISZTIKARA:

ELNÖK:

SZABLYA FRISCHAUF FERENC
festőművész.

ÜGYVEZETŐ ALELNÖK:

BENKHARD ÁGOST

ÜGYVEZETŐSÉGI TAGOK:	GAZD. IGAZGATÓTANÁCS TAGJAI:
Lénárd Róbert festőművész	Beretvás Hugó
Friml Géza festőművész	Borbás Lajos
Conrad Gyula festőművész	Forró Róbert
Say Géza dr. festőművész	Szablya János

FŐTITKÁR:

Dőry Ervin

TISZTELETBELI MŰVÉSZTAGOK:

Csók István festőművész Nagy Sándor festőművész
Réti István festőművész

MŰVÉSZTAGOK:

Barcsay Jenő festőművész	Budapest, Bajza-u. 23.
Barzó Endre festőművész	„ Váci-u. 56.
Basilides Barna festőművész	Rákosszentmihály, Gusztáv-u. 2.
Benkhard Agost festőművész, a Képzőműv. Főiskola tanára	Budapest, I. Lágymányosi-u. 17/b
Conrad Gyula festőművész	„ II. Margit körut 5/b
Deli Antal festőművész	„ Izabella-utca 65.
Ecsődy Ákos festőművész	„ I. Kruspér-u. 5/7.
Erdey Dezső szobrászművész	„ Bajza-u 23.
Friml Géza festőművész	„ István-út 35.
Goebl Jenő festőművész	„ Tancsics-u. 5.
Haranghy Jenő festőművész az Orsz. m. kir. Iparművészeti Iskola tanára	„ IX. Kinizsi-u. 31.
Jálics Ernő szobrászművész	„ Andrássy-út 71.
Lénárd Róbert festőművész	„ V. Nádor-u. 8.

SZABICS ÁGNES

SINKÓ ISTVÁN: AZ ÉRZÉKENY TÉR. SZ. Á. KIÁLLÍTÁSA

MŰVÉSZET 1995, 7-8, 80-1

g szűk és legvagyonosabb felső rétegének biztosított, s ez soportra tagozódott, a 14–15. század java részében szágot".

atalos szóhasználata *proceres* gyűjtőnéven említ és , azokat foglalta magában, akikre a király mint jelentős a számíthatott. E csoportból került ki az arisztokrácia éltóságviselői tartoztak. Őket, az országos méltóság viselőit a középkori szóhasználat az ország báróiként k a személyek, akik a király helyetteseiként (mint s bírói, igazgatási hatalom (elsősorban az országbíró és iterjedő politikai, katonai és igazgatási megbízatás ködtek. Másik csoportjuk, az udvari méltóságok köre hanem főleg a király személyes környezetében töltött be

tős országos szerep jutott a királyi tanács egyházi főpapoknak. Hatalmuk nemcsak egyházi s nemcsak llláriai, jogi szerepkörükben nyilvánult meg –, hanem atonai erejük és közigazgatási feladataik útján a világi Emellett jelentős szerep jutott a főpapságnak az ország egyaránt.

ltozatlanul a régi nemzetségek játszottak. A királyi lásának végéig egybeesik az arisztokrata nemzetségből etébe a legegyenesebb út a nagybirtokoscsaládok tagjai tóságokat a Sárkányrendben szövetkező nagybirtokos a tisztség betöltését örökletessé tenni. Míg az általában ságokban is elsősorban részesedő bárói családtagok gasabb méltóságok felé, a köznemesek és néhány nem

Szabics Ferenc, fafaragó

. kenteri fafaragó. Önálló

kiállítása nyílt meg Kispesten.

— : Hír

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. dec. 17.

MDK.

Szabics Ferenc

Szakköri munkásságáról

Csongrádmegyei Hirlap 1966 máj.8.

Szabics Ferenc csontfaragó M.D.K.
/ Csongrád/

Résztvett a megyei népmüvészeti pályázaton

Juhász Antal: Dél-magyarország 1965. márc. 16.

Szabics Ferenc

Csongrádi fafaragó.
Szerepelt a szegedi népművészeti
kiállításon.

Tinaláj, 1965, 4 n., 319 o.

Szabits Ferenc szentesi népszínész

Szívesen említi: Jaranott szaszkürtjét

Dél-Magyarország 1966. máj. 4.

SZABICS JÁNOS, takácsmester

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.-i mestereiről. Az egyik 1784-ből, a másik pár évvel későbbi. 64 mesterség, 519 név. Az arab számok a két listát, a rómaiak az öt csoportot jelzik. 263.old
/ 1,2./ V. takács. 266.old

U.VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII.században 263.old

ALBA REGIA. István Király Múzeum Évkönyve. VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

SZABICS MIHÁLY, takácsmester

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.-i mestereiről. Az egyik 1784-ből, a másik pár évvel későbbi. 64 mesterség, 519 név. Az arab számok a két listát, a rómaiak az öt csoportot jelzik. 263.old

/ 1, ?./ V. takács. 266.old

U.VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII.században 263.old

ALBA REGIA. István Király Múzeum Évkönyve. VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

Szabina Emma

Részletes a Biennálé
A katalógust lásd Mészáros
Sándornál

I. Ipari-Textil Művészeti Biennálé
Szombathely Savaria Múz.
1973. Nov-Dec.

SZABINA EMMA, iparművész

I.Ipari Textilművészeti Biennalé, Szombathely,1973
IV.dij.-Szabina Emma,Zsuffa Matyasné,Mészéros Sandor
Zsuffa Matyas/Békéscsabai Kötöttárugyar terve
zői/lanckötött butorszövete. 550.old

MIHALY MARIA: Az I.Ipari Textilművészeti Biennalé
541.old.

SAVARIA, A Vas Megyei Múzeumok Ertesitője, 5-6
1971-72, Szombathely, 1975.

M.D.K.

SZABLOTZKY János

1917-ben nagybányán a Szabadiskola tagja

Kéti: Nagybánya... bp. 1954. 332.l.

Szablya Ferenc, építén

L: Harmos Zoltán

– Tempályázat

Magyar Építőművészet, Bp. 1983

3–2.

83/4

Szablya Ferenc

Haranghy Jenő: "A nagytehetségü és képzettségü művész képei,
Lénárd Róbert: jó technikáju, de gyengébb rajztudással készült képei,
Benkhardc Ágost: szép arcképei és borsodi tájképei,
Lohwag Ernesztin: minuciózus pontosságu miniatür arcképei,
Károlyi József: éterikus finomságu rajzai,
Muhits Sándor: sokatigérő kompozició-vázlatai,
Reményi József: plakettjei,
Csulyok Margitt büsztjei,
Szablya Ferenc: arcképei,
Rippl-Rónai József: kissé szintelen müvei szerepelnek a KÉVE Művészegyesület tizennegyedik kiállitásán.
Élet, Bp. 1923. ápr. 8. XIV. évf. 7. sz. 165. lap.

Szablya Ferenc

Az épitészeti tanszék tanárai az Iparmüvészeti Iskolában:
György Dénes
Weichinger Károly
Szablya Ferenc, akikről A.V. sign.-val közölt beszámoló, "Az Iparmüvészeti Iskola kiállitása" cimmel ugy emlékezik meg, mint kiváló eredményeket elért professzorokról. Ezután megemliti még Lux Elek müvésztanárt, aki a kisplasztikát tanitja.
Arról nem szól a kritika, hogy közelebbről kinek és milyen müveit mutatták be a tárlaton. A tantestület valamennyi müvésztagjának nevét lásd: Simay Imre nevénél.

ÉLET, Bp. 1925. nov. 7. XVI. évf. 23. sz.

Szablya Frischauf Ferenc

SZABLYA-FRISCHAUF FERENC: ARCKÉP

KMTárs. 1927. tav. Eiäll.

ROMEK ÁRPÁD: KERTBEN

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

Bútortervezéssel: egy iróasztallal és karosszékekkel vett részt a "KÉVE" 1911.évi kiallitasan.

Bölöni György: A "KÉVE" kiallitása.

A Ház 1911. 3-4.sz. 171.l.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

Az 1911 jan.15.-én megnyitott "KÉVE" kiallitasának berendezését tervezte Kozma Lajossal.

Bölöni György: A "KÉVE" kiállitása.

A Ház 1911. 3-4 sz. 171.l.

Szablya Frischauf Ferenc

A Kéve elnöke

A Kéve Könyve

1929. ~~VIII. K.~~ 59. l.

Perehalom, tiszafüredi VI. 182

Szablya Frischauf Ferenc

cród
2

Elek Artur:

A Kevé kiállítása.
Az Ujság. 1913. márc. 9.

1228. Neeri di Bicci.
Sz. 1449-ben. † 14
Madonna a gyermek Jézussa

Szobrokkal ékesitett di
zolt Madonna, kissé jobbra
mek baljával átkarolta.
zével a hüvelyk-ujját megcsipő
kezében a gyermek zöld ruhácská
fátyolkendő védi, palástja kék
sén e szót olvassuk: MARIA. A g
szik.

Fa, méretei 121:80.4 cm.
Vétetett E. Costantinitől
Elszámoltatott 1895: VIII.
Az elszámolásra nézve l.

904:IV.26.

IPARMŰVÉSZET

'ka Károly: Az érem- és plakettművészet stílusa 273

ROVATOK

Műcsarnokból 38., 76., 175., 262., 389. l.

zai krónika: 42., 79., 135., 179., 218., 263., 303., 347., 392., 429. l.

atok művészetünk történetéhez 45.. 85., 138., 181., 269., 352., 430. l.

vészeti irodalom 47., 91., 141., 183., 223., 271., 310., 353., 395., 431. l.

utatóját lásd a 433-ik oldalon.

Szablya –

Frischaufne Lohwag

Ernestin

Simay Imre archége
rajz, repr.

Művészet 1910. 412. l.

Szablya-Frischau Ferenc

Iparművészeti iskola jubileális kiállitásán osztályával szép dolgozó szobát típus-butorokkal állitott ki.

UN. 930. XI. 16.

Szablya-Frischauf

Iparművészeti iskola jubileumi kiállításán neve szerepelt.

MH. 930. XI. 16.

Szablya Frischauf Ferenc

Szablya-Frischauf Ferenc: B. H. zongoraművész képmása.

Gyöngyösy 1911. C.

Szablya Frischauf Ferenc

Iparművészeti Iskola jubiláris kiállítá-
sán tanítványai építész terveikkel
szerepeltek, rajzban.

Újság 930. XI. 15.

letjegy stb. /– d/ mennyi hely
szerv, – e/ a kézbesítők
– e?

4/ Mennyi idő telik e
visszaérkezése között a/ min

Válasz adat 1/ 1930-ban
1931-ben

" " 2/ 1930 a/ posta
" b/ más szer
1930 c/ a hivatali

" " 1931 a/ posta utj
" b/ más szerv
" c/ a hivatali a

" " 3/ a/ rendszeresítek
a hivatali a
b/ rendszeresítek
c/ 1930-ban a kézb
mytéz
d/ kézbesítő nervün
e/ hivatalunkban

4/ az irat kiadás
a/ minimum
b/ átlagos
c/ maximum

Budapest 1932 jan

Szabolya Frischauf Ferenc

l.

Rajzoktatói

1937. 9-10. 7.

127. l.

129. l.

144. l. 145. l

Jelen volt a

Kongresszuson

Szablya - Frischauf Ferenc

tanár

Iparművészeti Iskola jubileumi kiállításán

szerepelt.

M.930.XI.15

Szablya Frischauff tanár

Iparművészeti Iskola jubileumi kiállításán osztálya kispolgári és nagyobb berendezések tipusaival szerepelt.

B. Ö. 4. 930. XI. 16.

Szablya Frischauf F.

l

Magy. Iparm

1938. 223 l.

226 l.

228 l

UBERT (osztrák festő, 1817—

5×133 cm.
bra: H. Sattler 1837.
álmán: Az esztergomi érseki kép-
gom, II., 1875., 44. szám. —
Az esztergomi érseki képtár. Új
, VII., 1876., 36. l. — Rényi 23. l.
ıy II. 494. szám. — Esztergom
. Bp. é. n. 176. l. — Lepold—
l. — Lepold—Lippay 56. l.

5×133 cm.
ora: Hubert Sattler 1837.
lmán: Az esztergomi érseki kép-
om, II., 1875., 44. szám. —
Az esztergomi érseki képtár. Új
n, VII., 1876., 36. l. — Rényi
ıszlaghy II., 495. szám. — Esz-
negye ... Bp. é. n. 176. l. —
mor 97. l. — Lepold—Lippay

nplom és a Vatikán
×128 cm.
ent: H. Sattler.
endelte a művésznél.

M.D.K

Szablya Frischauf
festő

1908-ban Kunetty János a
Szablya Frischauf festőiskolá-
ban tanult.

Kiss Sándor: Kunetty János művészete
Művészet, 1965. március – 24 lap

Szablya Frischauf

Ferenc

Nagykövet szalonja

Genf. nejszövetségi palota, szerverte fenti

Nádailakásb.

Lim Elp

12, 13, 22, 23, 34, 67. képes tabla

3 napon belül fogadtatnak el. — Bélyeges számla következik.

előleg 20'–

fizetendő 28'– P mely összeggel a fent.

szlm teljes kiegyenlítést nyert.

Teljes tisztelettel.

MOLNÁR ÉS GALAMBOS
katonai és polgári szabósága
Budapest, V., Bötvös-tér 2. sz.

SZABLYA FRISCHAUF FERENC

Az Akadémia kora

433.0—

- KNER IMRÉNEK

Z[engő]Várkony, 1938. V. 4.

andó lelkifurdalást érzek, hogy,
tam Önnek, s éppen most, - és
sülök, tisztelek és szeretek. Mintegy
ről, amit én - adatok nélkül is -
skép. Hiszen ha minden vállakozó
a, mint Ön s Önök, akkor szociális
na ismeretlen fogalmak volnának.
ondoltam s különösen nem az Önök
[b. i]
Számomra egész másról van itt szó.
ért emlitek, akkor Ön a "szocializmus"

Szablya-Frischauf Ferenc

Iparművészeti Iskola jubiláris kiállításán lakásművészeti és butormüves szakosztályának növendékeivel szerepelt.

PH.930.XI.15

Szablya - Frischauf Ferenc

~~szobrász~~
iparművész

Lakásmüvészeti kiállitás - Technológiai Muzeumban - ~~szoborral szerepel~~. üdvözölte a magyarokat megjelenteket

Nemzeti Ujság
1933.I.22.

MDK

Szablya Ferenc

az alábbi kiállitás biráló bizottságának tagjává választották

A varsói kiáll. előkészületei. Épitő Ipar - Épitő Művészet 1927. márc. 15. 44.l.

Szabbya Frischauf F.

mod

Nádai Pál

Ház, Est, napfény
Bp. én. 78 l.
kappel

Teleki József:

Mellig látható s ki
forgó díszíti; haja,
s nemöldöke barna.
Kék. Az előbbin ös
hatunk meg. Tel
Christu

s a kép körül:

Illustrissimus
Alba Ujvar: Sup

Vászon, méretei 18-
Gr. Csáky László a

< Szablya Frischauf
Ferenc >

wód
z
Lyka Károly
< > és sanitványai.
Uj Idők. 1906. I.
297. l.

Tek.

Európa Hírlap és könyv
terjesztő hivatalának,

Budapest V

Szablya Frischauf

Ferenc

vrád

z

Fiebermodunův

146. l

1898

Római pénzverő hivatalnokok elleni
jegyei V. 256.

Szabolya Frischauf
Ferenc

Thieme Becker
XXXII.
369.l.
(Lyka)

I.

A műegyetemi tanács az 1941/42 tanévben.

Rector Magnificus:

Imre Sándor dr.

Prorector:

Vendl Aladár dr.

Dékánok:

II.

Az 1941/42. tanévben működött nyilvános rendes és nyilvános rendkívüli tanárok.

Mérnöki és Építészmérnöki Kar.

Dékán: *Csányi Károly.* (l. alább.)

Mérnöki Osztály.

Nyilvános rendes tanárok:

Szily Kálmán (nagyszigeti), bölcsészettudományi doktor, m. kir. titkos tanácsos, volt vallás- és közoktatásügyi minisztériumi államtitkár, a berlini műegyetemen a mérnöki tudományok tiszteletbeli doktora, a mechanika ny. r. tanára, a M. Kir. József-Műegyetemnek az 1927/28—1929/30. tanévekben volt rektora, mérnöki és építészi osztályának az 1919/20—1921/22. tanévekben volt dékánja, az országgyűlés felsőházának [illegible]

Szablya Frischauf F.

Elsto

l.

Kelenyi Förkönyvtárt

54. l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási vállalata

Budapest.

Iroda:
IX. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

Czakó Elemér: Az O.M.Kir.Iparművészeti Iskola Évkönyve 1913-14. Bp. 1914.

MDK

Iparművészeti Isk.személyzete 1934-35-1935-36.

Szablya-Fraschauf Ferenc festőm.

Iparműv.Isk.Évk. 1934-36. Bp. 1936.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

A "Kéve" 1911.évi kiállitás berendezését Szablya-Frischauf Ferenc és Kozma Lajos tervezték, s a Nemzeti Szalon helyiségeit e célra teljesen átalakitották.

Cikk: A "Kéve" kiállitása.

A Ház, 1911.IV. 3-4.sz. 171.l.

Szablya Frischauf Ferenc, terv.

a lakberendezések sorát látogatva láttuk terveit.
"Könyvtár-szoba" ,melyet Hegyszu István kivitelezett.

Az Iparművészeti Társulatnak az Iparművészeti Muzeumban rendezett 5p éves jub.kiállításának rövetvevői.
Magyar Iparművészet.1935. 265.l.

M. D. K.

SZABLYA-FRISCHAUF Ferenc
iparművész

Az Iparművészet szerkesztője volt.

Belső építészeti és kiállítás rendezési munkák

Genthon - Németh - Bigvári - Zádor:
Magyar művészet 1800-1945
Bp. 1962. 466. l.

M.d.k.

SZABLYA FRISCHAUF Ferenc

Münchenben Hollósy tanótársa és iskolájában segédező

Felvinczy Taráts Zoltán: Hollósy Simonról

Müvészettörténeti Értesitő 1961. 2-4. sz. 207-l.

M.D.K.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Biedermayer halószoba. Steindl Ferenc pesti asztalos műve. Az interieurt Szablya Frischauf Ferenc tervezte. /Az Iparművészeti Múzeum Régi Pest-Buda kiállitasaról./ Repr.

Magyar Iparművészet, 1935. 167.l.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Szablyáné Lohwag Ernesztin halála. Pesti Hirlap 1940. márc. 21.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Szablyáné Lohwag E. temetése. Pesti Hirlap 1940. márc. 22.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

A Kéve Művészegyesület kiállitásáról, repr.

Magyar Iparművészet 1935. 1-2. sz. 29.l.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

/B.I./: A népszövetségi palota magyar terme. Vasárnapi Ujság az/ Uj Magyarság mell. 1937. III. 28.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

állami aranyérmet kapott

Kitüntetés. Pesti Napló 1936. jun. 21.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

K.D.: Az Iparművészeti Iskola hatvan éves. Nemzeti Ujság 1941. jun. 18.

Szabolya Frischauf Ferenc

Művészet 1906. 143
- 1908. 287, 419
- 1910. 181
- 1911. 132
- 1915. 320, 380

Magyar Művészet
1925. 284.
1926. 304, 377, 418.
1928. 273

Győr

1927 okt.	8.	F/3	Árúkért

SZABLYA -FRISCHAUF Ferne festő M.D.K.

ny. főiskolai igazgató, 86 éves korában elhunyt.

"alálozás

Magyar Nemzet 1962. október 10. 6.1.

Szabó Adalbert iparmüvész.

Müvészet.

VI. évf., 1907.

199.

Szabbya Frischauf F

l.

Mag. Iparm

1938. 21. 8 l.

M.D.K.

Szablya-Frischauf Ferenc, festő

Nyitott eblaknál zongorázó férfi arcképét – a KÉVE egész tárlatával együk – nagy elismeréssel méltatja a szerző. „... lehetünk végre magyar képek körök, ahol parazitát ágálása nem bant..." „Szablya képe okos összegezése annak, amit nekünk az impesszionizmus korok... de a maga mindenségében nagyszabásu, friss, naturalisztikus ez a kép."

Bölöni György: Képek között, Bp. 1967. 118. old.

/a cikk megj.: „Magyar Nemzet" 1909. nov. 7./

Szabolya Frischauf Ferenc

MAGYAR MŰVÉSZET

1925. 284
1926. 304, 377, 418
1928. 273
1929. 34, 115, 357

Szobolya-Frischauf Terez

szerepét és tevékenységét a Nemzeti Tanács mellett működő Irodalmi és Művészeti Szakosztályban emléki, illetve ismerteti

Rónay György: Intézkedések és tervek a művésznevelés megreformálására 1918-ban és 1919-ben. MTörténet. 1970.2.sz. 141-147. l.

142. l.

Szably Frischauf Ferencz

M.N.A.

Javasolva a Nemzeti Szalon ügyeinek vezetésére alakitandó szerv tagjául

Gerelyes Ede: A magyar muzeumügy a két forradalom időszakában 1918-1919. Bp. 1967. 224.l.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc tanar

Steindl Ferenc műasztalos összegyujtött munkáiból az interieurök tervezését és azok stilszerű berendezését Szablya Frischauf Ferenc tanár végezte.

Layer Károly dr.: A régi Buda és Pest iparművészete.

Magyar Iparművészet, 1935. 151.l.

Szablya Frischauf Ferenc

cród

Elek Artur. A magyar iparművészet jubileuma. Magyar Iparművészet

1930. 189, 194, 205. l.

Szablya Frischauf Ferenc

életrajz

írod.

Gókány 133. l.

Budapest.

Szemben a kirakodó pia
az utat járókelők és kocsik él
dereglyék kötöttek ki. Felirat

PESTH.

és az alatt: Ausladungsplatz.

Am., mér. a vk. 9: 14.2 cm

107-9

Szablya Frischauf Ferenc

irod

MAGYAR IPARMUVESZET

1935, 201, 202. l.

(Az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács iparművészeti programmja.)

NYOMDA- ÉS
KÖNYVKIADÓ
SZÖVETKEZET

6368
KOMÁROM

NÁDOR U. 29.
TELEFON: 80.

Tek.

" E U R Ó P A " lapterj.vállalat.

BUDAPEST V.

Visegrádi u.36.

Nyomtatvány

Szablya Frischauf Ferenc

Nad

5

Györgyi Dénes: Az

O. M. K. Iparművészeti

Iskola építészeti

szakoktatása.

Tér és Forma

1931. 1. sz.

Képekkel

KESZTŐ

Y PÁL

DONOS:

ÁRSULAT

Szabolya Frischauf Ferenc

l.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1937. 7. l. 8. l.

Szablya Frischauf Ferenc

láid

MAGYAR IPARMUVESZET

1933. 161. l.

VÁLLALATA JENŐ

PÉCS, RÁKÓCZI ÚT 38.

Tekintetes

Európa könyv és Cipterjesztő

R. T.

Budapest.

V. Vísegrádi n. 36. IV/1

S 8508 RÉSZVÉNYNYOMDA, PÉCS

Szabolya - Frischauf

Ferenc

l.

Képzőművészet

1941. 224 l.

isammenzuhalten."

Die bekannte englische Monatszeitschrift „The Fort-ghtly" bringt im Oktoberheft 1942 einen bemerkens-erten Aufsatz unter der Überschrift: „Das Britische eltreich im Amerikanischen Jahrhundert". Schon die-r Titel ist eine Zugeständnis an die Tatsache, daß man in ondon sich darüber klar zu werden beginnt in welchem usmaß Großbritanniens im zweiten Weltkrieg, den es vecks ungeschmälerter Aufrechterhaltung seines tradi-onellen Imperialismus begann, wichtige Positionen ines Weltreichs an die Vereinigten Staaten, von denen soviel Hilfe im Kampf gegen Europa erwartet hatte, rloren hat und noch ständig verliert. Als die beiden nschneidendsten Ereignisse des Jahres 1942 wurden n der englischen Zeitschrift der Verlust der britischen sitzungen im Fernen Osen und die Herausbildung des genwärtigen Verhältnisses zwischen England und SA. genannt. Wie groß die japanischen Erfolge 1942 ngeschätzt werden, geht aus folgendem Eingeständnis rvor: „Im Fernen Osten ist die Kontrolle über Ge-ete verloren worden, deren Ausdehnung und deren mmerzielle Bedeutung in der modernen Welt einen rgleich mit den amerikanischen Kolonien bei Aus-uch des Unabhängigkeitskrieges herausfordern."

Wenn die britischen Aussichten im Fernen Osten seit iem Jahr eine derart verhängnisvolle Wandlung rchgemacht haben, dann ist es für die Londoner Poli-ter und Publizisten doppelt schmerzlich, einsehen zu üssen, daß ihr Bündnis mit den USA. nur dem ameri-nischen Streben nach „world leader ship" gedient hat. mitten des von Großbritannien zur Niederhaltung ropas herbeigeführten zweiten Weltkrieges muß man London erkennen, daß die gegen eine Gesundung ntinentaleuropas gerichtete Politik Englands ein drei-ches Ergebnis gehabt hat: Förderung der europäischen

Szablya-Frischauf Ferenc

Az Árpád-mitonos (1934) megteremtésében a Ganz műszaki kollektívája mellett ucki is fontos szerepe volt. Festő, belsőépítő tanár volt (1876–1962).

Ernyey Gyula: Magyar design; Ipari Művészet, 1969. III. 18. l.

Szablya-Frischauf Ferenc

Mindnyival együtt részt vett a MÁV néhány új termékének a kialakításában, főként személykocsik tervezésében.

Ernyey Gyula: Magyar design; Ipari Művészet, 1969. III. 19. l.

Szablya-Frischauf Ferenc

Mináry Pál emlékezete szerint a Ganz gyár az Árpád-motorra (1934) külsejét illetően is konzultált vele.

Ernyey Gyula: Magyar design; Ipari Művészet, 1969. III. 18. l.

Szablya Frischauf Ferenc MDK

Sz. 1876

A KÉVE művészegyesület első tárlatán többek között Sz.F.F. debütált sikerrrel.

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a XX.században. Bp.1959.4o.l.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Az Iparművészeti Társulat ötezer pengős lakásberendezési pályázata. Pesti Hirlap 1943. jan. 30.

-

18. Dorog /Komárom meg

19. Esztergom /Komárom

2o. Tata /Komárom megy

21. Muraszemenye /Zala

B. Müemlék kategóriábó

A vizsgálatok során me
felsorolt épületek müv
tészettörténeti tekint
melyet a müemlékektől

Szablya-Frischauf Ferenc

~~építészi~~iparmüvész

Iparmüvészeti Társulat jubiláris kiállitása - Iparmüvészeti Muzeumban - lakberendezési tervekkel szerepel.

Nemzeti Ujság
1935.XII.5.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Karácsonyi vásár akadályokkal. Magyar Iparművészet 1937. 246.l.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

-

Réti I: Nagybánya. A Mübarát, 1922. II.

222.1.

Szablya-Frischauf Ferenc

magániskolájában tanult Kmetty János.

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon /Fonó Györgyné, Kis Tamás/ Budapest, 1969.

1-6171 2861.

Szablya Frischauf Ferenc MDK

Az Iparművészeti Iskola tanári kara /1919 márc 24-én öttagu bizalmi tanácsot választott, melynek tagjai: Gróh István, Simay Imre, Papp Sándor, Helbing Ferenc és Szablya Frischauf Ferenc.
Közoktatásügyi Népbiztosság előadója a határozatokat 1919 ápr. 2.án készitett leiratában "jóváhagyólag tudomásul" veszi, de az osztályvezető ezt nem adta ki.

M;T. Képz. El. Bp. 1960. 184.old. /vö. 86. o. /

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Az Orsz.Magyar Iparmüv.Társulat XLIV. közgyülése.
Magyar Iparmüvészet 1929. 125.l.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

5ooo pengős pályázatot hirdet az Orsz.Magy.Iparm. Társulat. Pest, 1943. jan. 29.

MDK

Szablya-Frischauf , festőm.

A Kéve termének leghangsulyosabb kiállitója.
" Bár csak egy portréjával szerepel, ám ez a mester
minden kvalitásával rendelkezik.

V. Kéve. - Tavaszi Tárlat.
Képzőmüvészet. - ? I.évf. 1.sz. 1o.l.

Szablya Frischauf Ferenc.

A "KÉVE" müvészegyesület tagjai a megalakulás idején 1908-ban.

Bende J: A Képzőművészeti Egyesületek története.

Szabolya Frischauf F.
festő Bpest

Nagybányai Festőiskola kiállítása
(Nemzeti Salon)
1899. téli kiáll.
49, 52, 53, 55, 62,
89, 90, szám

Könyvtárunkban

Szablya Frischauf Ferenc

festő

Élete

Szefeltlex 1016. l.

Viselet.

Magyarvönkéntesek 1859

A karba tett kezekkel bes
egy őrmester áll teljes felsze
fegyverben. A háttérben fellob
Felirata

alól balra: X.
jobbra: Lith.
Stá

Szines kny., mér. 23.9:

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc megb.igazg.

O.M.Kir.Iparmüv.Isk. 1936-37 - 1940-41. tanéveinek tört. Iparmüv.Isk. Évk. 1880-1941. Bp.1942.

10 l.

MDK

Szablya Frischauf

Jubilál az Iparmüv. Társ. Szinházi Élet, 1935. 4.sz.
64 l.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc, elnök, festőmüv.

Kéve XX. kiáll. N. Szal. 1929. febr.
1.

1.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc festőmüv. Iparm. Isk. tanára

művészsteg

Kéve XX. kiáll. N.Szal. 1929. febr. 1.

4

Szablya Frischauf Ferenc M.D.K.

festő

448) Leányka víraggal

Somogym. Muz.

Egyéb höltul ajdonból elveszett műtárgyak jegyzéke.
Budapest, 1952. 29 l.

Szablya Frischauf Fer nc festőművész
Esti séta, olajf.
Tájkép olajf.
Magyar Reprezentativ kiállitás
Nemzeti Szalon, 192o nov.

ESBOLTJA
TIQUARIUMA
UM KÖRÚT 3
NZTÁRI CSEKKSZÁMLA: 16,560

RÉGI RITKA
KONYVEK, EGÉSZ KONYVTÁRAK
VÉTELE ÉS ELADÁSA. ÁLLAMILAG
ENGEDÉLYEZETT KONYV- ÉS
METSZETAUKCIÓK

Budapest, 19 36.november 23.

ágos Bizottsága,

Budapest.

Rákos u.10.

-		Pengő
arbeiten	36	31.00 P.

MDK

Szablya Ferenc

Férfifej, olaj

Szent György Cóh IX. suk. 1911. nov. 1.

23

MDK

Szablya-Fischauf Ferenc festőm.

Ipm. Isk. személyzete.az 1936-7-1940-41.
Iparm.Isk. évk. 1880-1941. Bp. 1942. 27-30.l.

Szablya Frisdhauf Ferenc MDK

Arckép, repr.

Műcsarnok 1927 tavassi kiállitás

MDK

Szablya Frischauf Ferenc Iparmüv.Isk.ig.

Az Orsz.Iparmüv. Isk. tanévvégi munkabemutatóját az intézet igazgatója megnyitotta a sajtó képviselőinek.Igy betekintést nyerhettek az ott folyó elsőrangu munkába.

/f.j./: Az Iparmüvészeti Iskola munkabemutatója

Pesti Hirlap 1943.jul.8.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

Női képmása a Műcsarnokban rend.tavaszi tárlaton.

/Kézdi./ :Tav.tárlat a Műcsarnokban.

Pesti Hirlap 1927.apr.1. 4.1.

MDK

Szablya- Frischauf Ferenc

Faberakás Szablya-Frischauf Ferenctől.Repr.21.c

Diszitő Müvészet I.évf.1.sz.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc szerkesztő

A Magyar Iparmüvészet IV.sz.-nak megjelenéséről ad hirt a lap, melyet Szablya Frischauf F. szerkeszt.

Esti Kurir 1939.május.5.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc ipm

—

O. Ösztöndijtanács tagjainak névsora. Orszöszt
1941/42 71 l.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc, ipm

Országgyűlési tanácstag

Országgyűlés 1937/38. 91 l.

Szablya-Frischauf Ferenc ipm

Országgyűlési tanácstag

Országgyűlés 1939/39. VI 1.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

"Arckép" c. festm.repr.

Képzőm.Társ.1927.tav.kiáll.kat.

SZABLYA /FRISCHAUF/ FERENC

581 Tanulmány. Olajf. Eladó.
594 Kukoricaföld. Olajf. Eladó.

Képzőm.Társ.1903/4. téli kiáll.kat. 56.oldal.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc, festő.

Balaton. /1906/ Olaj.

Nemz.Szal.- A KEVE Müv. Egyes.kiáll.-a. 1947 márc.23-
ápr.7. Kat.

Szablya Frischauf Ferenc MDK

Arckép

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás.

Szablya Frischauf Ferenc MDK

Parasztleány

Mücsarnok 1924. tavaszi kiállitás .

Szablya Frischauf Ferenc MDK

Arcképtanulmány

Mücsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Szablya Frischauf Ferenc MDK

Orsz. Ösztöndijtanács 1937/38. 5.o.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Társulati közlemények. Magyar Iparművészet, 1936.
108 l.

SZABLYA FRISCHAUF FERENC, festő

Dr. Szőri József festőművész Szeged, 1879-Uzsok, 1914/ aki Baján lakott Szablya tanitványa volt. Ügyvéd volt. 1908 óta tagja a KÉVE-nek. 148.old. 9.jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

Szabolya Trischauf Ferenc
iparművész

A magyar iparművészet története.

A magyarországi műv. tört. I. 531.
Corvina 1971.

Szablya-Frischauf [Ferenc], festő, iparművész

Megemlítve: „Ajtósi Dürernek nevezi ... a magyar fülnek oly kedvesen csengő Szablya-Frischauf-ok ... mintájára"

Rózsa Gyula: Albrecht Dürer, 500

6-7. old

Népszabadság, Bn. 1971. máj. 18.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc osztályá: Könyvtárszoba terve. repr.

Magyar Iparmüvészet 1937. 133-134.o.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc, festö

Arcképtanulmány.

A Vall. és Közokt Miniszterium és a Szépmüv. Muz. ill.
a Főváros közös vásárlásai. 1938 jul.1.-aug.1.
Kat. 21.1.

M.D.K.

Szablya-Frischauf Ferenc, yszerűvén tanár

mint a Jellért szálló bútorberendezésének tervezője ad felvilágosítást a hivitelre ajánlatot tenni szándékozók részére

Vállalkozók Lapja, Bp. 1916. XXXVII. évf.

jan. 5. sz. 7 old.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

5ooo pengős pályázat az "Uj magyar otthon" megteremtésére. Esti Magyarország 1943. jan. 29.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

E.K.-né urnő arcképe, of.

Arcképtanulmány, of.

Piros ~~ház~~ bluz, of.

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Az érem másik oldala

Beretvás Ferenc

Három téli kiáll. Csallóközi Farkas L.: Műcsarnok.
Művész-Élet 1933. II. 2. sz. 3. l.

Szablya Frischauf Ferenc MDK

Kukoricaföld, olf.

Műcsarnok 1903/4. téli kiáll.

Szablya Frischauf Ferenc MDK

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 1903/4. téli kiáll.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

A Műcsarnokért. Képzőművészet 1930. 34. sz. 204.l.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc tanar

Négy művel vett részt a "KÉVE" Münchenben 1914-ben rend.kiállitásán.

Szablya Janos: A Kéve könyve.1916. VIII.k.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc tanar

Négy művel vett részt a "KÉVE" Münchenben 1914-ben rend.kiállitasan.

Szablya János: A Kéve könyve.1916. VIII.k.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc festőművész az O.M.K. Iparm.Iskola tanara

A "KÉVE" művésztagja 1925-ben.

A "KÉVE" XVI-ik kiáll.kat.1925.nov.29-től dec.13-ig.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc festőművész

A "KEVE" Művészegyesulet elnöke 1925-ben.

A "KEVE" XVI-ik Kiall.Kat. 1925.Nov.29-től dec.13-ig.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc festőművész

1929-ben a "KÉVE" Művészegyesület elnöke.

Nemzeti Szalon.Kéve XX.kiall. 1929. 3.1.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

Művészet 1914. 255.l.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc festőművész-tanár

A "Kéve" művészegyesület tagjai meleg ünneplésbe részesitették elnöküket, Szablya-Frischauf Ferencet, abból az alkalomból, hogy a kormányzó kormányfőtanacsossá nevezte ki.

Nemzeti Ujság, 1933.dec.5. 11.o.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc festőművész

A KÉVE művésztagja 1917-ben.

Nemzeti Szalon.Kéve.X.kiáll.kat.1917. 6.l.

Szablya Frischauf Ferenc

1906

Szablya, Frischauf Ferencék kiállítása. Napilapok, márc. 17.

(Művészet 1906. 143. l.)

MAGYAR FILM IRODA
CZVEK GYULA
Telefon 45-5-10 BUDAPEST, VIII, SÁNDOR-UTCA 7 Pikiári csekk: 35710

Müterem és laboratórium. Műtermi, műszaki és egyéb fényképfelvételek. Reprodukciók. Másolások. Nagyítások. Diapozitívek. Filmdiapozitívek. Amatőrmunkák kidolgozása

Felveszünk mindennemű megrendelést néma- és hangosfilmfelvételek, címfeliratok, reklám-, Trick-filmek és laboratóriumi munkák készítésére

T.

Müemlékek Országos Bizotsága,

Budapest

Szabbya Ferenc

1 rod

Fra Filippo. Szabbya Frischauf Ferenc és sanitwányainak kollektív kiállítása. Magyar Szemle. 1906. 12 sz

---

Marco A Frischauf (Szabbya) iskola. Hét 1906. 12 sz

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedély

.....

a műhelyfőnök vag
aláírá

Szablya-Frischauf Ferenc festő és iparművész

Magyar Életrajzi Lexikon

Szablya Frischauf Ferenc

l.

Iparmiskert

1912-13. 21. l.

SZABLYA-FRISCHAUF FERENC

Az Irodalmi és Művészeti Tanács kinevezett és hivatalos tagja.

Képzőművészet, 1934. 187. oldal

KDK

Szablya-Frischauf Ferenc

lakásmüv. és belső kiképzések terv. tanára

Iparmüv. Isk. Évk. 1934-36. Bp. 1936. 26. l.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

1912- lakásmüvészeti tervezés

Az Ipm.Isk. ...tanárai...szakoktatói...

Iparmüv.Isk.Évk. 1934-36. Bp. 1936. 45 l.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

Réti I.: Nagybánya. A Mübarát 1922. II. 11-12. sz. 222.l.

MDK

Szablya Freschauf Ferenc

Kéve müncheni kiállitása 1914.

Szablya Frischauf Ferenc.

A "Kéve" művészegyesület első elnöke.

Bende J:
A Képzőművészeti Egyesületek Története,kézirat.

Szablya-Fischauf Frigyes

iparművész

Iparművészeti Társulat jubiláris kiállitása - Iparművészeti Muzeumban - lakásberendezési tervekkel szerepel. Könyvtárszoba.

Budapesti Hirlap
1935.XII.4.

Szablya Fischauf Ferenc

The Studio, London, 1925. évr. képekkel

K. D. K.

SZABLYA - FRISCHAUF Terenc festő

Hollósy - tanítvány.

Nagybányán dolgozott.

Bp. magániszolát nyit Hollósy szelle-
mében vezeti.

Mikola András tanítványa

Cigánytej. (Rezv. 69. t.)

Réti István: A nagybányai művésztelep

Bp. 1954. 82., 128., 241., 257., 320. l

69. t.

BELÁNYI Viktor

A m. kir. vallás- és közo
és ügyszám alatt a keb. s
rendeletének másolata:

asitom a
Mihály építőmester
. . . . . .
részére /:lakik: Budapest,
. Budapest-Gödöllő és viss
utazása alkalmával felmeri
kiállitott és számvevősége
alapján /:.....19.....:/ . . P
60
. . . . fillért a 127.689.
utaljon ki.- Budapest, 19

ktatásügyi Miniszterium.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
350 1930 szám
Érk.: 1930 év VIII hó 8 n.

Szablya Frischauf Ferenc

tőd

Kovács Tanár dr.

Az Orsz. M. Kir. Ipar-
művészeti Iskola mun-
kabemutató kiállítása.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1933. 140. l.
141. l.

Szabolya Frischauf Ferenc

l.

Végvári Szolnok

57. l.

gyobb és nagyobb területet hódít meg a ha-
na a sárga tengertől. Ez a legnebb élmény
a nyári nünet alatt. A munka nyáron fa-
lum a legnagyobb öröm. Mikor a kévéket
szerentelbe szakják és össze hordják ontagba
a magyar parant ember boldogon néz a
bő termésre és a munkája eredményére.
Ezek a nép emlékek örökre maradnak
az ember életében.

Szablya Frischauf

Ferenc

iparművészeti iskolai tanárt, megbízott igazgatót, a kormányzó ar V. fizetési osztályba kinevezte.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1937. 125. l.

Budapest, 1934. április 12.

termelők Rt-nak,

Tokaj.

hivatkozva értesítjük Önöket, hogy az
irokat megkaptuk. A folyósított 4000-P.
számítjuk. Megbízásuk értelmében
edasági Gépgyár Rt-nak, 2876 P-t.
irtuk.
várjuk és vagyunk

Szablya Frischauf Ferenc

Szablya Frischauf Ferenc,
az Orsz. m. kir. iparm. isk. igazgatója, IX. Kinizsi-u. 31. 385-102

Bptávb 1940 szept.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Művészet 1918. 85.1.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Tervezte a Steidnl Ferenc műhelyében készült biedermeyer szalon és hálószoba interieurt. /Az Iparművészeti Múzeum Régi Pest-Buda kiállitásáról./ Repr.

Magyar Iparművészet, 1935. 168.l.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

A Műcsarnokért. Képzőművészet 1930. 34. sz.
204.l.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Műtermem
o.,v. 137x121 cm. MNG, letét.L.U. 1001

Tanulmány
o.,v. 32x32 cm. MNG, letét.L.U. 58.981

Magyar Nemzeti Galéria.Nagybanyai Festők.
Budapest 1962. Kat. 42.1.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Cigánylány
o.,v. 48x39 cm. MNG.letét.L.U. 58.980

Öreg paraszt
o.,v. 71x42 cm. MNG, letét.L.U. 58.984

Magyar Nemzeti Galéria.Nagybányai Festők.
Budapest 1962. Kat. 42.1.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

elnök

A "Kéve" Müvészegyesület tisztikara és tagjai.Kéve XX. kiáll. 1929.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Szépm. Muz. Új magyar képtárának kat. 1928.

Szablya Frischauf

Rézt vez a szentendrei művéztelep ünnepélyes felavatásán.

Az Est, 1926- XI.16.

MDK

Szablya Fischauf Ferenc

festőm.

KÉVÉ 11. kiáll. N.Szal. 1918. nov.

5.1.

MDK

Szablya Fischauf Ferenc, festőm.

KÉVE 11. kiáll. N.-szal. 1918. nov.

4.1.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Arckép, of.

KÉVE 14. kiáll. 1923. márc. N.Szal. 1o l.

MDK

Szablya Frischauf Feremc festő

a KÉVE művésztagja

KÉVE 14. kiáll. N.Szal. 1923. márc.

3. l.

MDK

Iparm. kiáll. Kassán. Magy. Iparművészet, 1911.

286. o.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Pesti Napló, 1934. jun. 29. 16. o.

Szablya Frischauf Ferenc

MDK

Társasvacsora - 2 ünnepélttel. Magyar Iparművészet,
1934. 115. l.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc, tanár

Esti séta, of.

Kévo 12. kiáll. 192o.okt. N.Szal.

8. 1.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc: Tájkép
Alkony

Nemzeti Szalon, 1909. KÉVE II. Kiáll.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc: B.H. ur arcképe.repr.

Nemzeti Szalon, 1909. KÉVE II. Kiáll.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc, festőm.

Kéve 12. kiáll. 1926. okt. N. Szal.

5. l.

MDK

Kéve [illegible].kiáll. 1917. N.Ssal.

R. Cass

Szablya Frischauf Ferenc

U. 1433

...olya = Frischauf Ferenc, festő 17 Dh

festőiskolájában tanult többet, között
Kmetty János festőművész is.

Lengyel István: Kmetty János 70. születésnapjára

Népszabadság, 1959. dec. 23. 9-l

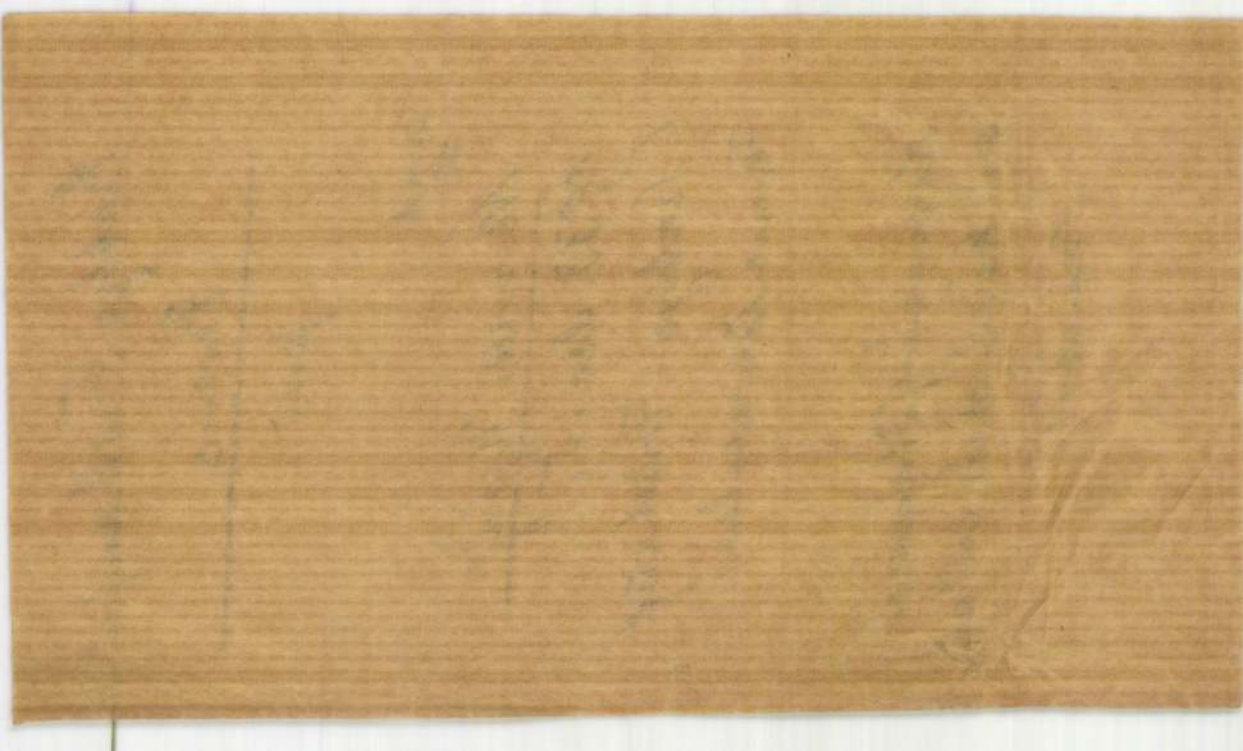

Szablya Frischauf
Ferenc

ferti

iród

Nemzeti Ujság
1933. dec. 5.
(Szablya - Frischauf
Ferenc ünneplése.)

Kormányfőtanácsi
kinevezése alkal-
mából.

Szablya - Frischauf 1. Ferenc, Jestö,

stb. marad, l. 753. old.

Szamosi Soós Vilmos, szobrász stb. marad,

l. u. o.

DECEMBER

25

Szablya-Frischauf Ferenc)

Műveszeti lex. 753. l.

Revai lex. 17 K. 285. l.

festő és iparművész, szül. 1876 IV. 9. Budapesten. Magyarországon és Münchenben tanult, 1903-tól festőiskolája volt Budapesten, hol 1906. alapitotta a Kévé műveszegyerületet. Tanára az iparműveszeti iskolanak. Arckepéket fest, butorokat tervez.

Szablya Ferencné l.

Lohwag Ernesztin

1

Ifjusági könyvtár VI. 4.

Szablya Frischauf Ferenc

Műcsarnok

1924. tav. Kiáll. 267, 272, 283

1927. tav. Kiáll. 405

~~1928. tav. Kiáll.~~

[illegible]). Sötét szürke, fényes.
A karizolatok 7, 10, 7, 9, 7 számma
a csoportokban. Bihari Andrástól
1894 Junius.

58,

Lóránthaza. Szürkés téglavörös. Nem egészen részarányosan el-helyezett hat alig kiemelkedő csü-csökkel. Egyik a fül alatt van. A cs-csökök felett és ezek között széles h-nyolatokkal. Tulsó oldalon peren-kissé csorla. A hornyolatok fenék-nyulnak. Vitéz Sándor uttól

latt
ből kis csetsnyujtváng emelk-
ki azt beltalkán találta

Szabolya Frischauf

Ferenc

Trencsinvármegye fegyverkára

VI. 240.

Nagybanyai kiáll.
kat. 1912

76, 77

Szabla Frischauff
Teresa

wod

Orszag Velej

1906. 258 l

Frischauf Ferenc

festő

Lásd: Szablya Ferenc

Frischauf Flora

1902. 587.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhe

Miután keresményemnek 191...

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételér

nevü munkástársamat szóbelileg megl

Kelt ....., 191...

.....

tanu.

.....

tanu.

Szablya Frischauf
Ferenc

Raid

Nemzeti Szalon Almanach

131.

'mán:

ánász.

e hajolva és bojára támaszkodva
örge kalap van; hosszú hajat és bajusza mandli,
lt. Öltözete: ing, vállra vetett suba, bő
dalán ostorja lóg és lábainál kutyája

ta, magassága 34·7 cm.
-án a 49,24 sz. rendelettel 200 Kan.
3-án (29/900. 457/900), az elszámo-
: XI. 17-én a 14683 sz. kirattal

Szablya (Frischauf) Ferenc

Müsarnott Bjert

1903-4. téli kiáll. 581, 594

1903 VII. 7. ~~Budapest~~

Számvevőségnek. Wosinszky Mór pécsi utiszámlája érvényesítés végett átítetik. (377/903)

Szablya Frixhauf Ferenc

Mil. Budapest 1876 apr. 9.

1897/98 I. Univers. Dom.

1897/98 II " " Dom. Domnio II. 99.

5

Kollányi Ferenc, pápai prelátus,
Kanonok V. 310.

Szablya Frischauf Ferenc

festö, mit. 1876. Budapest.

wach

Krück II. 526. l.

Caretto Ferenc, követ, arczk. III. 35.

Szably Frischauf

Ferenc

– Nagybányai k. k. 1912

126

Szablya–Frischauf Ferenc, festő; szül.

Szablya Frischauf Ferenc

szul. 1876. ápr. 9. Bpest.

l.

Ki-Kinoda?

773. l.

NYOMTATVÁNY

Budapest

úrnak

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután ½6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

LA THORA *LAURENCE*

(Collection de M. la baronne Edmond de R
(Bernès

Szablya Frischauf Ferenc

Faberakás, fenti Ferenc repr.

Díszítő Művészet

1914. 1. 7.

Szablya Frischauf Ferenc

irod

Magyar Iparmuvesz

1914. 269. l.

Méltóságos

Festetics Pál gróf

a József nádor- akadémia

Budapest

Szabolya Frischauf Franc

l.

Revai XXI. 762. l.

Szabolya Frischauf Ferenc

lakásművészeti tervezés tanára az Iparművészeti Iskolában.

Irod

Bozzay Margit:

„Munkabemutató."

Pesti Napló 1935 jun. 20.

felkészültséget, ugyhogy művészeink,
a tudásnak sokszor csak épen a kezd
álltak, bátran veszik kezükbe a vegy
krétát, vagy rajzolnak tussal a kőre
hogy az erről lehuzott lapok ennek
kornak sajátos mecénása, a kispolgár
kezébe jussanak. Senefelder találmán
-bár sok küzdelem után, gyorsan elte
jedt egész Európában. Hazánkban is h
meghonosodott, nemcsak Budán és Pest
hanem, mint látni fogjuk igen korán
a vidéken is. A mi viszonyainkkal kapcsol
ban abban látjuk nagy jelentőségét,
hogy mint könnyü kifejezési e
köz, s olcsó sokszorositási eljárás a
ekkor kibontakozó, az irodalom és a k
tura után áhitozó kispolgár kezébe v
te a művészetet -na az sokszor még

Szablya-Frischauf Frenc

a lakásmüvészeti tervezése tanára az iparmüvészeti iskolában.

F Magyar Iparmüvészet
1918. 7. l. 19. l.

F Györgyi Dénes: Jegyzetek az Iparmüvészeti Iskola belső épitészeti szakosztályának kiegészítő oktatásához.

Szablya Frischauf Ferenc

wód
z
Éimisk 1915/16. 22,
23. l.

Szablya Frischauf Ferenc

Férfi archép:
képe répr.

Képrőművészet
1933. 17. l.

MEGHÍ

A BELVÁROSI SZINHÁZ TÁRSU

FOLYÓ ÉVI ÁPRILIS HÓ 10-ÉN,

THÉÂTRI

KERETÉBEN M

ŐFENS

DR. JÓZSEF FERENCZ

Szablya Frischauf Ferenc

Szód
3

MAGYAR IPARMUVESZET

1934. 129. l.

Szabolya Fröschauf Ferenc

festő

Műcs. kiáll. 1902 tól
Pipics 120.l.

Szablya-Frischauf Ferenc tanár

Iparművészeti Iskola jubiláris kiállítá-
sán tanítványai lakásművészeti terve-
zés és belső kiképzéssel szerepeltek.
(dolgozó szoba típusburokkal).

PN. 930. XI. 16.

Szablya Huszár Adolf
Izsó Miklós

Szépm.Muz. Évk. IX. 276 l.

Szablya - Frischauf Ferenc

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

PH 1927. IV. 2.

Szablya-Frischauf Frigyes

iparművész

Iparművészeti Társulat jubiláris kiállitása - Iparművészeti Muzeumban - lakásmüvészeti munkáival - szobatervekkel - szerepel.

Pesti Hirlap
1935.XII.4.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Cigánylány, o.

Öreg paraszt, o.

Müterem, o.

Tanulmány, o.

Nagybányai festők. Nemz.Gal. 1962. jun.

Szablya Frischauf Eerenc

MDK

Arcképtanulmány

Mücsarnok 1924 tavaszi kiállitás

Szablya Frischauf Ferenc

MDK

Parasztleány

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Stadler Károly, of.

Arckép, of.

Műcsarnok 1932/33. téli kiáll.keretében a KÉVE jub. kiáll. kat. 7.l.

Kresz, 1955.

Tapolca
özv.Horváthné,
tanácselnök

Ker.

Hossof János
Vörös Imre, István, Ferenc
Laskai Lajos
Ács Ferenc
Ács Imre
Sárdi, Sárdi János
Pék Imre, István

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Egyházmüvészeti hirek. Magyar Iparmüvészet 1938.
64.1.

63.8632 Pátria ny.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Zsindelyné Tüdős Klára előadása. Magyar Iparművészet 1939, 62.l.

Szabolya Friedrich

Ferenc

l.

Képm. Műv. Esk

X. 207. l.

Szalkiewicz Tadeusz

A KÉVE [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] 1926. febr. 26.

Szabhya Fischhauf Ferenc.

A KÉVE művészegyesület miskolci kiállításának megnyitásán részt vesz.

Magyarság, 1926. febr. 26.

Szablya - Frischau Ferenc.

A varsói kiállításra beküldött műrek bírálóbizottságának munkájában részt vett.

Magyarság, 1927. márc. 10

Dear Mr. Hall,

Thank you for your letter of 1st July 1914.

I am sorry to say that I have not yet received the
Report of the Committee appointed to inquire into
the Water Supply of Ashton-under-Lyne. As soon as
I receive it I will send you a copy.

Yours faithfully,

Arthur Hall

Szablya-Frischauf Ferenc.

a KÉVE művészegyesület elnöke

Benkhard Ágost és tanítványai zékes-fehérvári kiállításának megnyitásán a KÉVE képviseletében jelent meg.

Magyarság. 1927. febr. 1.

FEJÉR VÁRMEGYE ALISPÁNJÁTÓL.

Szám: 7652/1939

Műemlékek

Felkérem,/hivatkoz

Pákozdi 48-a

reno

tárgyában ... évi ... V

kiadott megkeresésemnek mielőbb

lyait közölni sziveskedjék.

Székesfehérvár, 193

Szablya Frischauf
Ferenc

l.

Nemzeti Szalon
1920. nov. – dec

schen Reisches.(527-1453.) München, 30.-

. Tört. tanulmány. Bp. 1890. 10.-

z ásatások és muzeum ismertetése.
l és 2 ábrával. Bp. 1923. 2.-

ink a XI. és XII. század hazai liturgiá- 3.-

Rechentafeln für Chemiker. Berlin u. 12.-

nt Erzsébet-legendák irodalmunkban. 12.-

ei, ihre Verwaltung u. Einrichtung. 6.-

ezői Zsigmond alatt. Bp. 1876. Fvk. 8.-

élete. Bp. 1933. Vk. 15.-

tike. Mit Berücksichtigung ihres Fort- 30.-

iratról. Bp. 1946. 4.-

árvíz és a Duna szabályozása. (Képek- 20.-

kis tükre. Bp. é. n. Officina. (36 kép- 30.-

loták a legrégibb időktől mai na- 8.-

)okt. ért.) Bp. 1941. 6.-

gyság felszabadulása. 1711-1848. 18.-

gomi főszékesegyházi kincstár tör- 12.-

Stefano. 10 képtáblával. Bp. 1938. 10.-

Umschichtung der europäischen Ver- 16.-

Szablya Frischauf

Ferenc

l.

Magyar Iparm

1938 - 119 l.

120 l.

122 l.

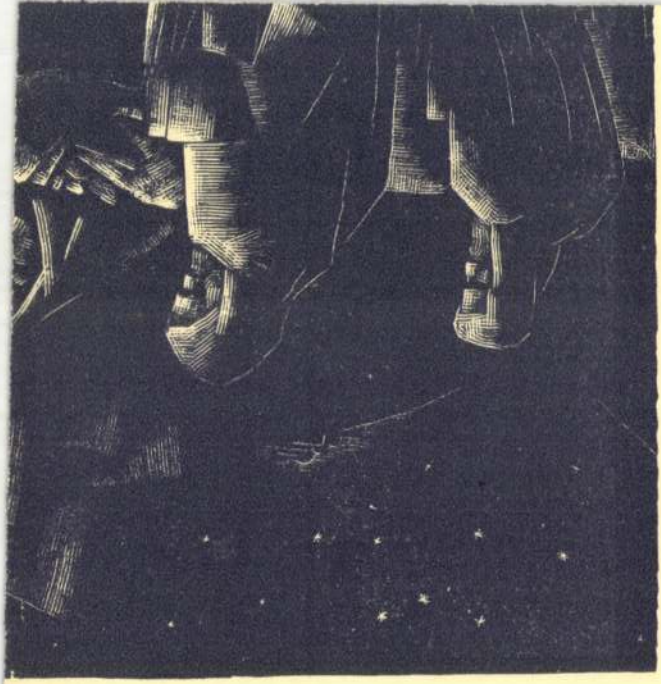

Szablya Frischauf

Ferenc

l

Iparm.Is'k.Évk.

1930-34. 15. l

44. l.

Szablya – Frischauf Terenc

A „Kéve" csoport tagjaként a Műcsarnok 1927-es tavaszi tárlatán szerepelt.

? 1927. április 1.

Szablya Frischauf Ferenc

A Nücsarnok 1927-es
tavasi tárlatán szerepelt.

M. 1927. IV. 1.

Szablya-Frischauf
Ferenc
festőművész-tanár.

* **A KÉVE uj tagjai.** A KÉVE művészegyesület most tartotta *Szablya-Frischauf* Ferenc festőművész-tanár elnöklésével tagválasztó ülését, amely rendes művésztagokká választotta *Tornyai* János, *Ecsödy* Ákos és *Basilides* Barna festőművészeket és *Jálics* Ernő szobrászművészt. A Képzőművészeti Főiskola ifjusági kiállitásán a KÉVE-dijat *Jaskievicz* István nyerte el kiváló szénrajzaival.

Magyarság, 1928. Máj. 27.

6

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Karácsonyfa, of.

Adagio, egysz. of.

Cigányleány, of.

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Reggel, of.

S.K. ur arcképe, of.

Boglyák lemenő napban, of.

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Falu holdfényben, egysz. of.

Kolduló cigányfiu, szénrajz

Alkonyatkor, szénrajz

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Kettős világitás, szénrajz

Tanulmányfej, of.

Cigány, egysz. of.

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Akttanulmány, egysz.of.

Arcképtanulmány, szénrajz

Tanulmány, egysz. of.

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

Szablya Frischhauf Ferenc festő

Rózsa Gyula: „Alkotókrösség" a századelőn
A Kéve művészegyesület kiállítása a Kecskeméti Galériában

Népszabadság, 1984. VII. 13

Szablya Frischauf Ferenc

A KÉVE kiállitásával kapcsolatban a kritika beszámol az Egyesület egyéb tevékenységéről is, többek között a Magyar Iparművészek Munkaszövetségének megalapitásáról.
A tárlatot a Nemzeti Szalon helyiségeiben rendezték.
Az ott kiállitó művészek nevének felsorolása Haranghy Jenő nevénél található, s a müveikre vonatkozó birálat külön cédulákon szerepel az alkotók nevei alatt.

Élet, Bp. 1917. nov. 11. IX. évf. 45. sz. 1099-1101. lap.

Szablya-Frischauf Ferenc

"Nappali szoba részlete" c. rajzot készitette a müvész.
Margitay Ernő: "Stiluskeresés" c. cikkét illusztrálta fenti képpel.
Repr.

Élet, Bp. 1916. dec. 17. VIII. évf.
51. sz. 587. lap.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Akttanulmány, szénrajz

Tanulmányfej, of.

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Olvasó fiu, ceruzarajz

Önarckép, of.

Tanulmányfej, egysz.of.

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

Szablya Frischauf
Ferenc

---

wód
2

Szablya Frischauf Ferenc
és tanítványai. Bpest
1906.

Kiáll. Katalógy

Szabolya

Frischauf Ferenc

1897/98

Ferképzomfoiskévk

83. l.

on-Avon, Barton-on-Humber, a hatalmas tornyú Earls Barton és Branston templomai). A formanyelv valamivel gazdagabb, itt-ott egy-egy arkatúra és néhány valóságos oszlop is feltűnik, egyébként nagy falfelületekkel s aránylag kisméretű nyilásokkal dolgoznak. Általában primitív és formaszegény művészet, amely mestereinek középszerű konstruktív és művészi képességeiről tanuskodik.

Új korszak kezdődik Anglia történetében, amikor Vilmos normandiai herceg átkel a csatornán (1066), s az angolszász nemesség színe-java elhull a hastingsi csatatéren. Megkezdődik a normann uralom, a maga nagy és virágzó kultúrájával. Az építészet a francia-román normandiai iskola hatása alatt fejlődik s jellemző vonásaik jóformán azonosak. Canterbury Caen nyomán épül s normandiai mintára építették azt a régi templomot is, mely a mai Westminster helyén állott. Az anglo-normann templomok rendszerint háromhajósak s nagy apsis-gazdagságukkal tűnnek ki (S. Albans). Egyébként hatalmas arányok, a konstrukció nehézkessége, rendkívül erős falak és támasztórendszerek jellemzik őket s mindenképen nagy haladást jelentenek az előző kor építészetéhez képest. A boltozat ritka s többnyire csak a mellékhajókban fordul elő, míg a főhajó fafödélszéket kapott. Szép példái az anglo-normann architektúrának, tehát az angol-román stílusnak a londoni Tower S. Johns kápolnája, a már említett S. Albans, amelynk szép festett famennyezete volt, York, Winchester, Ely, London, Rochester, Norwich, Worcester, Chichester, Gloucester és Durham katedrálisai, valamennyi a XI. sz. utolsó éveiből. Túlnyomó részüket később átépítették s így már csak kevés nyoma van rajtuk a normann mesterek művészetének.

Szablya Frischauf Ferenc

Kéve TV kiáll. 1913

SZABLYA FRISCHAUF FERENC VITRINA

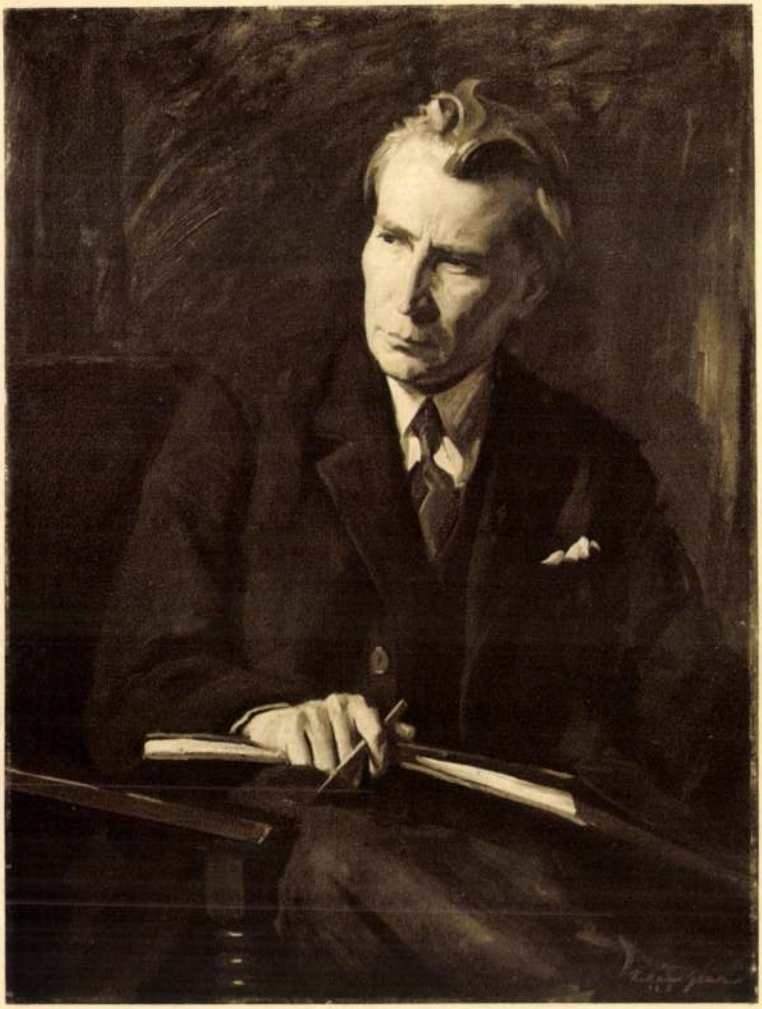

KUKÁN GÉZA: MÁRTON FERENC

Szablya Frischauf Ferenc

SZABLYA-FRISCHAUF FERENC: ARCKÉP

Műcsarnok 1932 febr. — márc.

K.

MDK

Szabó Á.építész

Mezőkövesdi tárház
Hajdunánási siló

Major Máté:Építészetünk helyzetéről Csillag,X.évf. 1956.781.l.

SZABÓ ÁDÁM, asztalosmester

Pesti asztalos kontár volt 1828-ban.- Józsefvárosi lakos.- Helyrajzi szám: 642.- Összeírási szám: 1265.- 48.old.

BATÁRI FERENC: Pest-budai asztalosok 1828-ban 39.old.

Az Iparműv.Múz.Hopp Ferenc Múz.Évkönyve. XIII. 1970. Bp. 1971.

Szabó

Több műve van a Tornyai János Múzeumban

Dömötör János: A Alföldi Galéria

Csongrád Megyei Hírlap 1968 XI. 29

M.D.K.

D. Szabó

"Pitralon hatása csodás" felirattal plakátrajz az Odolmüvek gyártmányainak reklamirozására.

"Chat Noir kölniviz" cimmel plakátrajz a lap cimlapjának belső felén.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1942. május 15-21
V. évf. 2o. sz.
" " 21. "

MDK

Szabó és Dura építész

Magánép. eng. Bp.n. Vállalk. Közl. 1907. jan.9.

5.l.

MDK

Szabó és Miakits építész

Magánép. eng. Építő Ipar, 1910. márc. 6.
108. l.

Szabó A.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;

beiratkozás éve 1875.

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis 1945. Ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1, 149 1

MDK

Szabó és Kántor, Karcag

használati-- és diszkerámia

Szolnok m.i képző-, népműv. tav. tárlata
1960. máj. Damjanich Muz.

Szabó és Kántor népművészek, MDK

Karcag

Szolnok m.i képző-, népműv. tav. tárlat,
1959. máj.

M.D.K.

D. Szabó

"Dávid Oxigén Borax Krém" cimmel plakátrajza

Film Szinház Irodalom, Bp. 1943. aug. 20-26.
VI. évf. 34. sz.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajzai: "Solvolith oldja a fogkövet" cimmel és az "Elite Fehérnemü Világmárka" valamint az "Elida" készitmények reklamirozására.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1943. juli 9-15. VI. évf. 28. sz.

M.D.K.

D. Szabó

Két plakátrajza: Az Odol-Müvek kölnivizének és "Dávid Oxigén Borax Créme" reklamirozására.

"Fogpaszta és szájvíz"reklámját a lap boritólapján hozza.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1943. juni. 18-24.
VI. évf. 25. sz.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza "Esti Kis Ujság izgalmas" cimmel

Film Szinház Irodalom, Bp. 1943. aug. 27.-szept. 2. VI. évf. 35. sz. hátsó boritólapján.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajzai: "Elite fehérnemü világmárka" és "Klaviano Mogyoróssy Hangszergyár" készitményeinek reklamirozására.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1944.márc. 2-8.
VII. évf. lo. sz.

M.D.K.

D. Szabó

Husvéti plakátrajza a M. ODOLMŰVEK készitményeinek reklamirozására.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1944. márc. 30.-ápr. 5. VII. évf. 14. sz. cimlap belső oldalán.

Szabó.

Az Uj Művészek Egyesületének bécsi kiállításán, – a Künstlerbund Hagen termeiben rendezték, – Műve szerepelt.

Magyarság, 1928, jan. 18.

M.D.K.

D. Szabó

Három plakátrajza a "Nor-coc" harisnya, a "Kalodont" fogkrém és az "Elite fehérnemü" reklamirozására.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1943. okt. 1-7
VI. évf. 4o. sz.

Szabó

Csendélete, a Műcsarnok tav. tárlatán.

M.932.IV.24.

Szabó

Csendélete, a Műcsarnok tav. tárlatán.

M.932.IV.24.

N.C.K.

M.D.K.

Szabó .... szobrász

Szabó

Habán nép Hécén a XVIII. sz-ban

1665–1680 között

Komán János: A Habánok Sárospatakon

Sárospatak, 1959.

23

Szabó

Kiákít

Sőrü. 1932. I. 5.

MDK

Szabó ötvös

Ács Lipót: Iparm. kiáll. a Technológián. Képző-művészet 1933. 63-64.sz. 183.l.

Cehek. 1457. Kassai szabócéh szabadalomlevele.

Archaeologiai Értesítő

XXXVIII., 1918–1919., 111–112.

Kemény Lajos: Kassai adatok a viselet történetéhez.

Szabó testvérek

Modern építészek Budapesten

The Hungarian Quarterly, Vol. VII. No. 1. 1941
(Bierbauer Virgil)

mdk.

Szabó

rajzai: Társasténc és Nevelés e. vázlok, a Népművelés melléklételben
9, 10, 13. lapon

Népművelés, 1962 11.sz (melléklet)

Szabo MDK

"Landschaft"/Táj/

Résztvett a magyar művészeti kiállitáson
Berlinben /Die 9. Republikausstellung Ungarns./

X kht: Weiter geistiger Radius.

Der Morgen. 11. Sept. 1962.

MDK

Szabó,festö

arcképe a női báj végtelen skáláját szólaltat-
ja meg.

Pipics Zoltán dr.:A képzömüvészek egyesületének
jubileumi kiállitása.-Mücsarnok.-U.M.1934 dec.8.
21.1.

Szabó

A Budai Szépművészeti Társulat koszorus arany-érmét nyerte.

Ujság, 935.I.11.
P.H. 935.I.11.

MDK

Szabó és Dura építész

Kőbányai polg. serfőzde, toldalék

Magánépitési eng.Bp. Épitő Ipar 1907. jan.13.

19. 1.

M.D.K.

Szabó és Néveri, építészek

közös terve 800 p-ő megvételben készült az OTI kétemeletes zártsoru házaira hűrt eszmei pályázaton.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1940. LXI. évf.

nov. 14. sz. 5. old.

Szabó és Szandhár

szobrászok

Kesztették a kivály-
pavillon nagy termének
dekorativ
szobrász munkáit

Kel 1885

I. k. 1. füzet. 34. l.

K

8901 Centrum Budapest

Szabó és Szandház szobrászok

MDK

készitették a király-pavillon nagytermének
dekorativ szobrászmunkáit

Kel 1885. I. k. 1. füzet, 34 l.

MDK

Szabó

ötvösmunkákat állitott ki

Ács L.: Iparmüvészeti kiáll. a Technológián. Képzőmüvészet 1933. 183.l.

Szabó épitész

MDK

részvétel a pályázaton

Tillai Ernő:Pécs déli városrész rendezési tervpályázata Magyar Épitőművészet 1956.V.évf.1.sz.4.l.

MDK

Szabó

Györgyiujmagyépitőm. I. 41. l.

MDK

Gy.Szabó

csop. kiáll.

Hir. 8 Órai Ujs. 1926. XI. 14. 5.o.

MDK

G. Szabó

debreceni művész alkotásai az 1930. febr.-ban Békéscsaban rend. városközi tarlaton.

Cikk: Városközi kiáll. Békéscsaban.

Képzőművészet, 1930. IV. évf. 29. sz. 103. l.

M.D.K.

D. Szabó

"Bahner DOLLÁR" harisnya reklamirozására plakát-rajz.

Szinházi Élet. Bp. 1932. dec. 18-24. XXII. évf. 52. sz. belső boritólapján.

M.D.k.

D. Szabó

Színes plakátrajza piperecikkek reklámirodsára.

Színházi Élet. Bp. 1907. május 16-22
XXVII. évf. 21. sz. belső címlapoldal.

M.D.K.

D. Szabó

Szines plakát rajza az „Exotic" pipere-cikker reklamirozására.

Szinházi Élet. Bp. 1937. május ~~[illegible]~~. 9-15. XXVII. évf. 20. n. címlap belső oldalán.

M.D.K.

D. Szabó

Szines reklámrajza az "OVENALL" fogpasztáról.

Szinházi Magazin. Bp. 1939. január 15. II. évf.
3. sz. cimlap belső oldalán.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza "Aranysorozat Standard Rádió" cimmel.

Szinházi Elet. Bp. 1937. okt. 3-9. XXVII. évf. 41. sz. a lap elején a hirdetési, számozatlan oldalakon.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajz "Bahner Dollár harisnya" cimmel.

Szinházi Élet. Bp. 1932. ápr. 17-23. XXII. évf. 17. sz. hátsóboritólapján.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza "Igy kell a fogkő ellen védekezni" felirattal.

Szinházi Ma azin, Bp. 1943. ápr.28.-máus 4.
VI. évf. 19. sz. 2. lap

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza "Solvolith oldja a fogkövet" felirattal.

- - -

"Old Sandal Water" cimmel plakátrajz kölniviz reklamirozására.

- - -

Szinházi Magazin, Bp. 1943. aug. 25.-31. VI. évf.36. sz. 2. lap
hátsó boritólapon

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza "Florette Rouge a Lèvres" felirattal.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. aug. 18-24. VI. évf
35. sz. 49. lap

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza " Már a legfiatalabb gyermekkorban Tarpan hajcseppel" cimmel.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. nov. 1o-16. VI. évf. 47. sz. 48. lap

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza "Oxigén Borax Krém" cimmel

Szinházi Magazin, Bp. 1944. febr. 16-22. VII. évf. 9. sz. 2. lap.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza "Pitralon hatása csodás" cimmel.

- - -

Plakátrajza "...és mégis CHAT NOIR a kedvenc illatom" cimmel.

- - -

Szinházi Magazin, Bp. 1943. ápr. 21-27. VI. évf. 18. sz. 8. lap
hátsó boritólap külső felén.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza "Minden divatszínben VALERY" felirattal.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. juni 23-29. VI. évf. 27. sz. 2. lap

M.D.K.

D. Szabó

Szines reklámrajza "ODOL szájviz-ODOL fogpép" cimmel.

Szinházi Magazin, Bp. 194o. nov. lo. III. évf. 46. sz. hátsóboritólapon.

M.D.K.

D. Szabó

Szines reklámrajza "ODOL fogpépet használjon" cimmel.

Szinházi Magazin, Bp. 194o. okt. 13. III.évf. 42. sz. hátsó boritólap külső felén.

M.D.K.

D. Szabó

Szines plakátrajza az „EXOTIC" piperecikkek reklamirozására.

- - -

Szines plakátrajza a Baeder OVENALL fogkrém reklamirozására.

- - -

Szinházi Magazin, Bp. 1939. ápr. 9. II. évf. 15. sz. cimlap belsőoldalán.

1939. ápr. 16. II. évf. 16. sz. cimlap belső felén.

M.D.K.

D. Szabó

Reklámrajza "Old Sandal Water" címmel

Szinházi Magazin, Bp. 1941. ápr. 2-8. IV. évf. 15. sz. hátsó boritólapján.

M.D.K.

D. Szabó

Reklámrajza "Chat Noir kölniviz" címmel.

Szinházi Magazin, Bp. 1941. febr. 5-11. IV. évf. 7. sz. hátsó boritólapon.

M.D.K.

D. Szabó

Szines reklámrajza "ODOL Fogpép" cimmel

Szinházi Magazin, Bp. 194o. dec. 29. IV./II./
évf. 1. sz. hátsó boritólapon.

M.D.K.

D. Szabó

Szines plakátrajza "OldSandal Water" cimmel.

Szinházi Magazin, Bp. 194o. márc. lo. III. évf. 11. sz. hátsó boritólapon.

.

M.D.K.

D. Szabó

Szines plakátrajza az "OVENALL" készitmények reklamirozására.

Szinházi Magazin, Bp. 194o. május 19. III.évf. 21. sz. cimlap belső oldalán.

M.D.K.

D. Szabó

Szines plakátrajza az "XOTIC" kölniviz és pipere-cikkek reklamirozására.

Szinházi Magazin, Bp. 1939. okt. 7. II. évf. 41. sz. cimlap belső felén.

.L.C.A.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza "Fogkő!- állapitja meg a fogorvos" cimmel fogkrém reklamirozására.

- - -

Reklámrajza "A dohányzóknak különösen kell ügyelniök a fogaikra!" cimmel.

- - -

Szinházi Magazin, Bp. 1941. szept. 24-3o. IV. évf. 4o. sz. 1. lap és hátsó külső boritólap.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza a"SOLVOLITH" fogkőoldó paszta reklamirozására.

- - -

Szines plakátrajza az"ODOL szájviz" reklamirozására.

- - -

Szinházi Magazin, Bp. 1941. szept. 1e-16. IV. évf. 38. sz. 47. lap és hátsó boritólap külső felén.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza "Különösen a gyermeket fenyegeti veszély" cimmel az ODOL szájvizet ajánlja.

- - -

Szines reklámrajza "Old Sandal Water" cimmel.

- - -

Szinházi Magazin, Bp. 1941. szept. 17-23. IV. évf. 39. sz. 4. lap és boritólap hátsó-külső oldalán.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza "Chat Noir kölniviz" cimmel az Odol-Müvek készitményeinek reklamirozására.

Szinházi Magazin, Bp. 1941. aug. 2o-26. IV. évf. 35. sz. 5. lap

M.D.K.

D. Szabó

"Florette Rouge a lèvres" cimmel reklámrajz.

Szinházi Magazin, Bp. 1941. juli 9-15. IV. évf. 29. sz. hátsó boritólap.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza "Szinte ujjászületünk!" cimmel az Odol-készitmények reklamirozására.

Szinházi Magazin, Bp. 1941. aug. 27.-szept. 2. IV. évf. 36. sz. hátsó boritólap külső felén.

M.D.K.

D. Szabó

Reklámrajza "Üditő kellemes illat Old Sandal Water" cimmel.

- - -

Szines plakátrajza "Aki könnyen kifárad..." cimmel az ODOL készitmények reklamirozására.

- - -

Szinházi Magazin, Bp. 1941. juni 4-lo. IV. évf. 24. sz. 1. lap és a hátsó boritólapon.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajzai a lap első oldalain szereplő különféle piperecikkek reklamirozására: "ODOL fogpép", "PITRALON hatása csodás"-s ugyancsak más Odol készitmények- "ODOL szájviz" cimekkel.

Szinházi Magazin, Bp. 1941. juli 16-22. IV. évf. ~~29.-sz.~~ 30. sz. 1.,2.,3. lap

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza "OXIGÉN-BORAX-KRÉM" cimmel az Odol-Müvek készitményeinek reklamirozására.

Szinházi Magazin, Bp. 1941. aug. 6-12. IV. évf. 33. sz. hátsó boritólap külső felén.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza az ODOL készitkények reklamirozására.

Szinházi Magazin, Bp. 1941. május 21-27. IV. évf. 22. sz. hátsó külső boritólapján.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza "Hatásos védekezés - ODOL" cimmel.

- - -

" az Odol készitmények reklamirozására.

- - -

Szinházi Magazin, Bp. 1941. szept. 3-9. IV. évf. 37. sz. 4. lap és hátsóboritólap külső felén.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza "Egy 'veszedelmes' szomszéd" cimmel az ODOL szájviz reklamirozására.

- - -

"ODOL Naponta háromszor" cimmel reklámrajz.

- - -

Szinházi Magazin, Bp. 1942. január 14-2o.
V. évf. 4. sz. 2. lap
" " " " hátsó boritólap

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza "CHAT NOIR kölniviz és puder" címmel .

Szinházi Magazin, Bp. 1941. május 7-13. IV. évf. 2o. sz. hátsé boritólap külső felén.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza a "Florette ajakruzs" cimmel
az Odolmüvek készitményeinek reklamirozására.

Szinházi Magazin, Bp. 1942. ápr. 22-28. V. évf
18. sz./boritólap
hátsó/

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza "Florette Rouge a Lèvres" cimmel
az Odol Müvek készitményeinek reklamirozására

Film Szinház Irodalom, Bp. 1942. márc. 20-26
V. évf. 12. sz.

M.D.K.

D. Szabó

Plakátrajza "Pitralon hatása csodás" címmel az Odol-Müvek gyártmányait reklamirozza.

Szinházi Magazin, Bp. 1942. május 13-19.
V. évf. 21. sz. 1. lap

Szabó
népművész

M.D.K

Munkáit kiállította a szolnoki
jubileumi tárlaton.

B. Supka Magdolna: Gondolatok a szolnok művész
telep multjáról és jelméről

Lászkunság, 1959. szeptember 132 lap. VI. ezf. 3 szám

malk

Szabó cét

1617-ben, sót előbb

alakult Körösön.

Horváth Lottán: Egy Mezőváros éthes Spara
Nagykörös 1943. 15. l

Szabó . [ ] MDk

Felkészültsége vitathatatlan.

Bencze Gyula: A Magyar Képzőművészek Szövetségének Közgyűlése elé 8.

NÉPSZABADSÁG. Bp. 1963. febr. 13.

MDK

Szabó festőm.

a római Coll. Hung. tagja

Nemzetk. velencei kiáll. Képzőművészet, 1930.
31.sz. 145. l.

M.D.K.

Szabó

A Képzőművészeti Társulat városligeti kiállitásán szerepel müve, ahol különféle művészeti irányzatok képviselői állitották ki müveiket. A kiállitásról Herman Lipót: "Ez is megtörténhetett..." cimmel ir.

Szinházi Élet. Bp. 1934. május 13-19. XXIV. évf. 21. sz. 54-55. lap.

Szabó, keramikus, Karcag

MDK

Szolnok m-i képző- és népművészek téli tárlata

Szolnok 1961. nov.

M.D.K.

Szabó,csizmadiamester

Egy ónmázas csizmadia céhkantán neve szerepel 1833-ból Pozsony környéki habán telepen készült,valószinüleg északdunántúli helység céhe rendelte.A Népr.Múz.gyüjtése 1966-ban.Ltsz.66.79.71. 295.o. 25.ábra.

Ifj.Kodolányi János: A Néprajzi Múzeum 1966.évi tárgygyüjtése. 277.o.

Néprajzi Értesitő.A Néprajzi Múz.Evkönyve.XLIX. 1967. Akadémiai Kiadó.Bpest.192Ex 1967

M.D.K.

Szabó, fazekasmester

Baján dolgozó jónevű fazekasmester volt. 105.o.
8.ábra.

J.István Erzsébet: Sárközi népi cserépedények. 91.o.

Néprajzi Értesitő. A Néprajzi Múzeum Évkönyve. XLVI.
1964. Bpest. Akad. Kiadó. Bp. 1964

MDK

G. Szabó L], pestő

Megemlítve.

Módy György: Senyei Oláh István 81-84.

ALFÖLD, Debrecen. 1970. július XXI/7.

Szablya Frischauf Ferenc, festo

Dénes Valéria ,mint fiatal lany elöször Vajda Zsihmond tanitvanya volt.1903-ban atment Szablya-Frischauf Feren festoiskolajaba.Nyaron a Városmajorban,télen a Rottenbi ler ill.Dohány utcaban müködött ez az iskola.Szablyat a rendestöl eltéro talentuma ,képes égei különös volta igen érdekelte. 321.old. 16.jegyz

Zolnay László: A Galimberti házaspár müvészete
328.old

Müv.Tört.Ért. 1974. XXIII. 4.sz. Bp

Szablya-Frischauf Ferenc, festő

Dénes Valéria Szablya-Frischauf Ferenc iskolajaban Pesten és a Városmajorban dolgozott. Azutan Nagybanyéa, majd Párizsban Henri Matisse tanitvanya volt. A párizsi szalonokban allandóan szerepelt. A legelső és a legutols képét Nagybanyan festette. 318.old

Zolnay László: A Galimberti házaspar művészete
328.old

Müv.Tört.Ért. 1974. XXIII. 4.sz. Bp

Szablya Frischauf Ferenc, festö

Dénes Valéria 1906-ban allitott ki elöször a Szablya Frischauf iskolának a váci utcai Nemzeti Szallóban é. rendezett kiallitasan. Mar ekkor kedvezően fogadtak a napisajtó kritikusai. 321.old.

Zolnay László: A Galimberti Házaspar müvészete
328.old

Müv. Tört. Ert. 1974. XXIII. 4.sz. Bp

Szablya-Frischauf Ferenc, festő

Az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola igazgatója volt 1936-tól 1943-ig 52.old

ezei Ottó: Az.Orsz.M.Kir.Iparművészeti Isk/1880-1944/ oktatási rendszere és forrásai 37.old

Műv.Tört.Írt. 1975. XXIV. 1.sz. Bp.

Szablya-Frischauf Ferenc, iparművész, festő

Az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola tanárai, tanársegédei, /segédtanarok/, -Szablya-Frischauf Ferenc, -1912-1943.-Lakasművészeti tervezés. 52.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola /1880-1944/ oktatási rendszere és xxxxx 57.old
forrasai

Müv.Tört.Krt. 1976. XXIV. 1.sz. Bp

Szablya Frischauf Ferenc /1876-1946/

A Ganz gyár tervezői a festő, főként azonban belsőépitész tanárként jelentős Szably és munka társa Mináry Pál belsőépitész.

Ernyei Gyula:Az ipari forma története Magyarországon Akadémiai Kiadó 1974 o. 39

Szablya-Frischauf Ferenc, festő

A "műhelyen át a művészetig" nem újkeltű elve Szablya Frischaufnak jelszóként hangoztatott gyakran az utóbbi keresett öncélú alkalmazáshoz vezetett. 50.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola /1880-1944/ oktatási rendszere és forrásai 37.old

Műv.Tört.Írt. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Szablya Frischauf Ferenc

1907. IV. 27-ény élnőtletével alakult a KÉVE Művész-egyesület, Benkhard Ágost, Görönöcsi János, és Lévy Róbert ügyvezetőségi tagok munkálkodásával.

Első kiállításukat a következő év februárjában a Ferenciek tere 9. szám alatt rendezték meg-a beérkezett nem nagy számu festményekből, szobrokból és grafikákból.

Kaós Judith: Kozma Lajos munkássága Bp. 1975 Akadémiai 40. old.

Szably Frischauf

A Ganz gyárban dolgoztt Szablya-Frischauf Ferenc /1876-1946/ festő és főként belsőépitő~~szakértxis~~ tanárként jelentős, valamint munkatársa Mináry Pál /1902-/ belsőépitész.

Ernyey Gyula:Az ipari forma története Magyarországon Akadémiai Kiadó 1974 39.o.

Szablya Frischauf Ferenc

anitványa volt Dénes Valéria

Szabó Julia:A magyar aktivzmus története

Akadémiai Kiadó 1971 28 old.

M.D.K.

Szably Frischauf Ferenc

"lkotása a MNG gyüjteményébe került

hagyatékából került a Berény Önarckép

Csengeryné Nagy Zsuzsa: A Magyar Nemzeti Galéria az 1962-1963-as évben

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei V. Bp. 1965.

163. l.

M.D.K.

Szablya Frischauf Ferenc

Műve a MNG. gyüjteményébe került
és felesége / hagyatéka

Csengeryné Nagy Zsuzsa: A Magyar Nemzeti Galéria
az 1962-1963-as évben

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei V. Bp. 1965.
162. l.

S z a b l y a - F r i s c h a u f
F e r e n c
festő-iparművész

Magyar Hirlap.1932.nov.6. (R.P.:
A vár barátai és- ellenségei.)

ci e stretti legami poli
ci e culturali nei vari
ma non di meno alla
somiglianza psicologi
dei due popoli, alla
spontaneità e facili
alle quali l'anim
artistica meglio se
riuscì a capire
l'arte italiana, ~~ed~~
~~ideologia~~ di comun
ideali, alla vicinanz
di mentalità e di sen
timento.

È certo che (parziale) le gu
turche e la dominazio
turca del Regno di S.
allentarono il corso d
pittura come in gene

Szablya Frischauf

Ferenc

cród

Pesti Hírlap

1943. júl. 8.

(c. j.: Az Iparmüvészeti Iskola munkabemutatója.)

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Kezdeményezésére 1907-ben alakult a KÉVE. magyar képző- és iparművészek egyesülete, mely 1908-ban rend. első kiállitását Bpesten.
A művészet iránt való érdeklődés felkeltésére inditotta meg a KÉVE Könyve c. negyedévenként megjelenő illusztralt köteteket, melyet Szablya János szerkesztett. A KÉVE műlapokat is adott ki és külföldön is rendezett kiállitasokat.

E. G. I. 550.l.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc igazgató

Kampis A: Az Ipm. Isk. jub. kiáll.
Szépművészet, 1941. 9.sz. 225-26 l. képekkel

Szablya-Frischauf Ferenc

festőiskolájában tanult Kmetty János.

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966.

3341 161 l.

Szabolya Frischauf

Ferenc

feste

Abrahámhegy

MKSz 1947

MDK

Szablya Frischauf Ferenc festőm.

Ligeti Miklós és György D. ünneplése. B.H. 1934. jul. 29. 13.l.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc festőművész, az Orsz. m.kir. Iparművészeti isk.tanára

1929-ben a "KÉVE" művészegyesület művésztagja.

Nemzeti Szalon, Kéve XX.kiáll. 1929. 4.l.

M.D.K.

Szablya Frischauf Ferenc /1876

448. Leányka virággal. Olajf. 44x48

Elveszett./Somogymegyei Muzeum/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet.
29. l.
MUMOK. Bp. 1952.

Szablya Frischauf Ferenc, [ ] MDk

Zádor István banktisztviselő korában esténként Vajda Zigmond, majd Szablya Frischauf Ferenc festő- és rajziskolájába járt tanulni.

Lengyel István: Látogatás a nyolcvanéves Zádor Istvánnál 8.l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. jan. 14.

Szablya Frischauf Ferenc MDK

Arcképtanulmány, olf.

Műcsarnok 1932/33. téli kiállitás

Szablya Frischauf Ferenc MDK

Beretvás Ferenc, olf.

Az érem másik oldala, olf.

Stadler Károly, olf.

Arckép, olf.

Műcsarnok 1932/33 téli kiállitás

vegyes

C. 41

2 Bot. 8°

Zaviziano,

Costantino

Sugli avvenimenti preistorici.

Studii.

1. 1. – 303. M. _____ Napoli
Morano
1871.

Szablya Frischauf Ferenc

festő

a festőművészet terén
szerzett érdemei elis-
mereséül Kormányfő-
tanácsosi címet
kapott.

Magyarság

1933. okt. 3.

(Kitüntetett festő-
művész!)

Szablya Frischauf Ferenc
Jestőművész

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter a nemzeti szalonban kiállító francia Avant-gardista művészek tiszteletére a nemzeti kaszinóban ebédet adott, amelyen megjelent.

Magyarság
1929 III. 7.

MDK

Szablya-Frischauf

Baranski E.L: Főiskolánk a párisi 8-ik nemz-közi
. . . kongresszuson. Képzőmüv. Főisk. Évk.
1936/37. 1.

MDK

Szablya F. Ferenc, festö

Férfifej. Olf.

Szent György Céh VIII.müvészeti aukciója.
1911 okt. Kat. 18.1.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc,

A kiállitási bizottság tagja.

OMKR.-Műcsarnok. IV.Nemzeti Képzőmüv. Kiáll.
BP.1937. ápr.29.-jun.20. Kat. 3.l.

Szabhy Frischauf Ferenc

festőművész

KÖVE Művészegyesület kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Ujság
1929.II.5.

Szabolya-Frischauf Ferenc

festőművész

KÉVE Művészegyesület kiállítása - Nemzeti Szalonban
- képével szerepel.

Nemzeti Újság
1929.II.5.

Szabhy Frischauf Ferenc

Festőművész

KÉVE Művészegyesület kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Magyarság
1929.11.6.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) díszermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) díszermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Szablya Frischauf
Ferenc

Okminkiáll 1943

Archéptanulmány:
olaszt:

XXXXXXXXXXXXX
erkesztősége
Szalay u. 10-14.

Putnokyné

u.3.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

Bozzay: Munkabemutató. Pesti Napló, 1935. jun. 20. 2 l.

~~Aganestöredék, öskori megmunkált VII. 104~~

Szably a Frischauf Ferenc

Esti sêta c. olaff.
repr.

A Kevé Könyvé
1929. ~~VIII. 6~~. 55. l.

Szabolya Ferenc.

A vonál magyar képes- és igazmérnek
kiállítása kellő mérni annyag hívá-
lóbizottági-tagá választatik.

Magyarság, 1917. febr. 17.

Szabbya Ferenc.
futó

A varsói magyar képző- és iparművészeti kiállításra kerülő műrézi anyag bírálóbizottsági-taggá választották.

Magyarság, 1927. febr. 17.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc, Körösfői Kriesch Aladár

Az Orsz. Szinművészeti Akadémia Egressy-terme. /Festését Körösfői Kriesch, a famunkákat Szablya Frischauf tervezte./

Magyar Iparművészet 1916. 318.l.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Társulatunk iparmüvészeti, háziipari és népmüvészeti kiáll. Miskolcon. Magyar Iparmüvészet 1937. 247-248.l.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Magyar Iparművészet 1938.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

az alábbi tervpályázat biráló bizottságának tagja volt

Az Orsz. Magyar Iparm. Társ. tervpályázatának eredménye. Magyar Iparművészet 1939. 122.l.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

A TESz Érdemkeresztjét kapta

A Társadalmi Egyesületek Szövetségének kitüntetései a magyar iparművészeknek. Magyar Iparművészet 1934. 202.l.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

Szablya-Frischauf Ferenc festőiskolája, az 1900-as évek elején átt tanult Zádor István

A Mücs. téli kiáll. Művészet XIII.évf.1914. 84.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

Rövid hirek a müvészvilágból. Müvészi Ipar
Nemzeti Müvészet. 1906. 78.l.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Elek A.: A régi pestbudai polgár otthona.
A Pesti Városháza 1935. 6-7. sz. 17.l.

Szablya Frischauf Ferenc MDK

Arckép, olf.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

Magyar Iparmüvészet 1925. 152.1.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

A "Kéve" müvészegyesület közgyülése. A Ház 1909. II. 4-5. sz. 151.l.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

Bútortervezéssel: egy iróasztallal és karosszékekkel szerepelt a "Kéve" 1911.évi kiallitásán.

Cikk: A "Kéve" kiállitása.

A Ház,1911.IV. 3-4.sz. 171.l.

MDK

Szablya-Frischauf Ferenc

Arckép, repr.

KMTárs. 1927. tav. kiáll. kat.

MDK

Szablya Frischauf Ferenc

Szablya Frischauf F. festőművész-tanár jub. Magyar Iparművészet 1933. 12o.l.

Szabó Ágnes

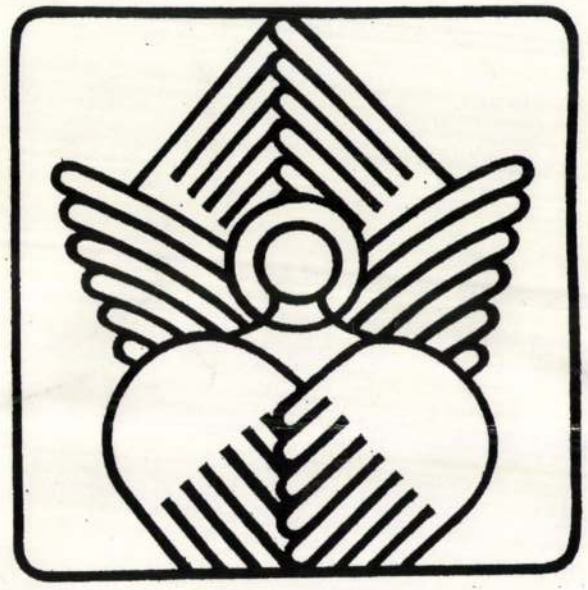

1136. Budapest, Tátra utca 20/B
E-MAIL: UJLIPOTVAROS@CHELLO.HU
HONLAP://MEMBERS.CHELLO.HU/UJLIPOTVAROS

ÚJLIPÓTVÁROSI

KLUB-GALÉRIA

1136. Budapest, Tátra utca 20/B, tel.,fax: 320-53-80

Szeretettel meghívjuk
Önt és barátait

Szabó Ágnes
iparművész

Piktogram-ikonok
című
kiállítására.

A kiállítást megnyitja:
Kőmíves István
grafikusművész

2004. november 16-án (kedd)
18 órakor.

A kiállítás megtekinthető:
december 17-ig
hétköznap 14-20 óráig.

Szabó Ágnes, grafikus

SZABÓ ÁGNES
VÍZFESTMÉNYEIHEZ

Különös világ az akvarellek világa. Mondhatni, ellentmondásos világ. Gyermekkorunkat idézi, azokat az éveket, amikor táskánkban ott lapult a gombfestéket rejtő doboz is, a vékony és a vastag ecset, a tálka a víznek, s amikor olyan titokzatosnak, változatosnak tűnt előttünk környezetünk, hogy minduntalan elbámészkodtunk valahol. Azután amikor az iskolában elővettük a gombfestéket, ecsetet, asztalra helyezett almákat, köcsögöket festettünk, s aprócska titkainkról lassanként magunk is megfeledkeztünk.

Pedig, ha van valamilyen eszköz, amellyel ezek az egymást gyorsan követő csodák megragadhatók, az bizonyára éppen e gombfesték; segítségével szinte ugyanolyan gyorsan hozható létre a kép, amilyen gyorsan a világ változik. Egy perc, s az ég kékje már csak a papíron olyan, mint az előbb volt, a virágok bókolásának emlékét már csak az ecsetvonások őrzik.

Felnőttként a festmény szóval másfajta munkákat azonosítunk, a műtárgy – mondjuk – nagyméretű, látványos legyen. Egy-egy akvarell láttán azonban felül kell vizsgálnunk előítéleteinket. A Szolnokon élő Szabó Ágnes munkái mintha visszalopnák életünkbe a bámész félórákat: a virágok és bogarak birodalmát idézik, azt a harmonikus világot, amelyet csak a mese és a gyermeki képzelet alakíthat ki.

A természeten keresztül a gyermekkort idézik Szabó Ágnes akvarelljei. Világa azonban nem idillikus. Groteszk részletei, expresszív elemei azt sejtetik, hogy a mese rólunk, felnőttekről is szól.

P. SZ. E.

Liliom I.

Állatmese

Lepke

Kiskondás

KOZMA KÁROLY FELVÉTELEI

vet — írja Mill —, ha sajat javunkra a magunk módján törekedhetünk mindaddig, míg nem próbálunk másokat ugyanebben megakadályozni", ámde ez „az elsődleges szükségletek — az étel és az öltözködés — után az emberi természet legfontosabb igénye". „Az egyenlőség pedig a társadalom természetes állapota", ahol egyedül az érdem s a rátermettség emelhet valakit mások fölé. Mindebből logikusan következik, hogy a női nemet sújtó korabeli hátrányos erkölcsi és politikai-jogi megkülönböztetés elfogadhatatlan, hiszen nem az észen s az elidegeníthetetlen emberjogokon alapul, hanem csu-

egyenlőtlenség ellen, mert az megalázza, lealacsonyítja, eltorzítja mindkét felet, képmutatást, hatalmi versengést, zsarnokság és „ellenzsarnokság" ördögi körét eredményezi. Igaz szerelem csakis egyenlők között lehetséges. Csak az egyenlően-szabad feleség hat lelkesítően felemelően férjére, márpedig „az a nő, aki nem viszi előre férjét, visszafogja őt".

Mill nagy könyvére gyakran hivatkoztak, belőle sokat merítettek az elmúlt s a jelen évszázadban a különböző országokban tevékenykedő szüfrazsett és feminista mozgalmak, bár az utóbbiaktól s főleg azok szélsőségeitől Mill minden bizonnyal éle-

magát. Ma viszont sokan úgy találják, a mű elavult, üzenete, szerencsére, már nem időszerű, túlhaladott. (S ezért például nálunk ki sem adják.) Ha tényleg így volna, azt Mill munkájának is köszönhetnénk és erkölcsi kötelességünk volna róla, mint az emberi személyiség felszabadításának jeles dokumentumáról tisztelettel és hálával megemlékezni. De Mill kritikájában és tanításában találunk mindmáig aktuális, megszívlelendő gondolatokat, melyek útmutatóul szolgálhatnak korunk s talán a jövő felvilágosító és reformküzdelmeihez is.

MADARÁSZ IMRE

Mit kell tudni a beíratásról?

Kell hozzá egy gyermek (iskola)érettségi igazolással, egy szülő, személyi igazolvánnyal, valamint egy iskola. Mi rendelkezünk mindezzel és minthogy nem keressük, jó hazai szokás szerint, a város túlsó végén található ismerős igazgatta tanintézményt, megyünk oda, ahová körzetünk diktálja, Klebelsberg Kuno közeli erődítményébe.

Szokás szerint azon a kapun lépek be, mely fölött kőbe vésve ez áll: „Fiúk bejárata". Anna lányom ma reggel óriásit kacagott, mikor elmondtam neki, hogy bizony mi, fiúk, szigorúan más kapun közlekedtünk, mint az akkori Annák. Azt hiszi, vicc. Nekem is annak tűnik. Az egész nap.

Nem is értem, miért nem vagyok lelkesebb. Apám sokszor és büszkén mesélte, hogy tíz évig járt egy borbélyhoz, 15 évig utazott mindig ugyanazon a HÉV-en és 25 évig lakott ugyanabban a lakásban.

És 36 évvel ezelőtt belépett ugyanezen a kapun, felment ugyanezen a lépcsőn — akkor még nem voltak rajta ilyen mélyek a gödröcskék — balra fordult, ugyanott, ahol most én, bement a tanáriba, ahol talán ugyanezek a lámpák lógtak a plafonról és beiratott a Pannónia utcai fiúiskolába.

Nem nagyon tudhatta, mibe irat be. Azt még csak sejthette, hogy már az első tanítási napon társaimmal együtt elítéljük Rajk Lászlót, de később egymás után érték a meglepetések. Ha jól emlékszem, először egyest vittem haza, aminek örült, mert akkor az volt a jó, aztán pár hétig a hetes, majd bejött a máig is érvényes ötös.

Bizonyára örült, hogy hamar lettek barátaim, bár az egyiknek nem volt apja, mert együtt elítéltük, mégis ember lett a fiúból, az egyik legnagyobb magyar nagyüzem vezetője. Apám örült, hogy már a másodikban oroszt tanultunk, és az egész iskola büszke volt ránk, kísérleti „á-sokra". Aztán még sokat kísérleteztek velünk, meg a tananyaggal, mígnem ezt egy időre felfüggesztették, mert osztálytársamról kiderült, hogy mégiscsak volt apja, és már lehetett is róla beszélni. Ezt követően a felnőttek inkább egymás dolgaival voltak elfoglalva és bár erre a környékre a lövéseknek csak a zaja jutott, mégis eléggé megmaradtak emlékezetünkben.

Apám hamarosan újra beiratott; megint a körzetben maradtam. Nekem még jutott a latinból — befértem az utolsó osztályba —, de a „bések" és a „cések" az 5+1-től kezdve a 4+2-n át egészen a 3+3-ig megérték a kísérletek minden kudarcát.

Belépek a Rajk László utcai kapun — a „fiúk bejárata" ugyanaz, csak az utcanév változott —, felmegyek, ahol Apám felment, balra fordulok, ahol Apám az irodát kereste. De én már ismerem az utat egyenesen a tanáriba. Embermagasságig ugyanaz a spenótzöld olaj, a tornateremből felhallatszik most is a labdák döngése. Kicsit megilletődötten benyitok, leülök a székre, 20 forint ellenében átveszem lányom baleset-biztosítását, meg az ismertetőt is, mely szerint 50 forint lefizetése ellenében Anna iskolaszövetkezeti tag lehet, és ha az esztendő sikeres, 7 százalék kamat üti a markát. Beiratom ide is, mert mint a formás füzetke leírja, az iskolaszövetkezet előnye:

— „az életre nevelés, a munka fontossága szempontjából,

— az elemi ismeretek gyakorlatban való kipróbálása,

— és nem utolsósorban anyagi előny is származik belőle".

Tulajdonképpen jó lenne tudni, hogy mit mondtak Apámnak 35 évvel ezelőtt. Kapott-e vajon füzetecskét?

Annának rettentően tetszik, hogy valószínűleg ugyanabban a padban fog ülni, mint én, hogy azokon a göröngyös lépcsőkön én ezerszer is felszaladtam és mikor az első emeleten balra fordultam, sokszor szorongtam egy kicsit.

Úgy, ahogy ma!

Csak meg ne kérdezze tőlem, hogy mibe is írattam be.

Mondhassa el ő harminchat év múlva az unokámnak a választ a remélhetőleg még akkor is Rajk László utcában.

HORVÁT JÁNOS

PÉNTEKI TŰNŐDÉS

Tilalmaink

Gyakran járok a Blaha Lujza téri aluljáróban. Az utóbbi időkben nemcsak kosarasok ütnek itt tanyát, akik sietve kapkodják a portékájukat, ha feltűnik egy rendőr. Az egyik sarokban hegedű szól, a másikban villanyzongora. S a zenészek nem menekülnek, ha jönnek a rendőrök.

Egy vagy két vagy három évvel ezelőtt még iszkolniuk kellett volna. Ahogy a pesti polgár, aki ma közömbösen elhalad mellettük vagy néhány percre megáll meghallgatni őket, akkoriban valószínűleg kikérte volna magának: erre való az aluljáró?

Az aluljáró, mint a neve is jelzi, arra való, hogy aluljárjanak benne. Az utca egyik oldaláról a másikra. A metrótól a villamosmegállóig, a villamostól az autóbuszig. Annak veszélye nélkül, hogy a járókelőt elüti valamilyen jármű.

Az aluljáróban mellesleg megfér még újságárus, virágüzlet, automaták sora, telefonfülkék és sok egyéb. Mit ad isten, néhány zenész is. Botfülem van, de engem nem zavarnak. Azokat sem, akik körbeállják őket. Mindenesetre kiderült, hogy nem kell kitiltani a zenészeket az aluljárókból.

Erről jutott eszembe egynémely korábbi tilalmunk.

Kezdetben volt a kapukulcs. Nem kisebb szellem, mint Karinthy Frigyes, már a harmincas években könyörgött, oldják fel a szigorú tilalmat, hogy a lakónak nem lehet kapukulcsa, s este kilenc vagy tíz óra után, ha ki akar menni a házból vagy be akar menni oda, fel kell csengetnie a házfelügyelőt, megvárni, amíg az felébred megérdemelt álmából s rossz lelkiismerettel kezébe csúsztatni a kapupénzt. Hiába érvelt Karinthy azzal is, hogy ezt a problémát már szerte a világon megoldották, Budapesten nem oldották fel a tilalmat. Fiatal koromban még nemzedékem is nap mint nap tapasztalta ennek a következményeit, noha a kapupénz értéke akkor már a semmivel volt egyenlő. A tilalmat csak akkor kezdték feloldani, amikor elfogytak a házmesterek. S kiderült, amit minden értelmes ember évtizedek óta tudott, hogy a felnőtt magyar állampolgár maga is képes kinyitni vagy bezárni a kaput.

Aztán volt a lift. Nemcsak korosztályom emlékszik azokra az időkre, amikor a liftet csak vizsgázott, liftkezelői engedéllyel rendelkező személy vezethette; fővárosunk régebbi liftjeiben még olvasható az erre vonatkozó szigorú tilalom. Ekkoriban, Karinthy Frigyes méltatlan követőiként, már nemzedékem is hallatta a hangját. Igyekeztünk megmagyarázni az illetékeseknek, hogy a magyar sem alávalóbb a franciánál, orosznál, angolnál, németnél, akik a liftkezelés bonyolult műveletét el tudják végezni hatósági vizsga és hivatalos engedély nélkül is. Igyekeztünk megértetni, hogy a lakatos, a sebészprofesszor, az óvónő, a mérnök, a zongoraművész feltehetőleg képes arra, hogy megtalálja és megnyomja azt a gombot, amelynek megnyomása következtében a lift felviszi őket arra az emeletre, ahová menni óhajtanak. Hasztalan. Maradt a tilalom, a vizsga és az igazolvány. Ezeket is csak a házfelügyelők ritkulása törölte el. S mit ad isten, megintcsak bebizonyosodott, amit minden értelmes ember tudott évtizedek óta, hogy a lift nevezetű bonyolult szerkezetet egy tízéves gyerek is el tudja kormányozni. Egyetlen esetről sem tudok, amikor a megfelelő képesítéssel nem rendelkező egyén által vezetett lift karambolozott volna.

Aztán emlékeznek még a farmernadrágra? Aminek viselőit, közbotrány okozása miatt, kitiltották az Ifjúsági Parkból? A fekete harisnyára, amit közbotrány okozása miatt kitiltottak az iskolákból? A hosszú hajra és a rövidre, a miniszoknyára és a maxira, a szakállra, a kötelező nyakkendőre, a rúzsra, a körömlakkra? Magyaráztuk mi, amennyire tudtuk, hogy a farmer nem burzsoá csökevény, hogy volt idő, amikor az iskolában csak fekete harisnyát hordhattak a lányok, mert a testszínű közbotrányt okozott, s ugyancsak volt idő, amikor a csupaszarcú fiatalember jelentett közbotrányt.

Ma már mosolygunk, nevetünk ezen a sok ostobaságon. De megszámolta-e valaki, hány tíz- és százezer embernek hánymillió kellemetlen órát okoztak ezek a felesleges tilalmak? Mennyi energia pocsékolódott el az értelmetlen tilalmak elleni küzdelemben?

S vajon ma elég érzékenyek vagyunk-e napjaink indokolatlan tilalmainak felfedezésére, kellő időben való felszámolására?

Gyurkó László

5

4 Szabó Ágota, Tyukod

Rajtár, 1976. nr. 3

Ismerjük a képet, hisz számtalanszor láttuk már: vidám, nevetgélő gyerekek szedik a mosolygó almát, a mézédes szőlőt, a szelíd barackot, az érett kalászt. A kobaltkék égen sárgán szikrázik a Nap, derűs és könnyű a világ. A természet mintha önként nyújtaná kincseit, vegyétek, vigyétek, egyétek!...

Aki viszont nemcsak látta ezeket a képeket, hanem szereplője is volt az ilyen eseményeknek, az tudja, hogy a látvány kissé csalóka. A termést még ilyen körülmények között is kemény munkával kell el-

csai Általános Iskola igazgatója:

— Hiába, ezen már aligha lehet segíteni, így november táján többnyire kellemetlen az idő. Az embernek még a meleg szobában is vacog az idegrendszere. A segítség viszont általában éppen ilyenkor kell. Meg is szálljuk minden évben a földeket, ha egyáltalán szállásnak lehet nevezni, amint a sárral birkózunk a ködbe vesző táblákon. Mindenesetre betakarítjuk a napraforgó, a kukorica, vagy a cukorrépa ránk eső részét...

— Közben, bizony, nem

més holdanként napraforgóból. A gyerekek szedték össze, amit a kombájn otthagyott. Ez a mennyiség végül is 280 mázsát nyomott a latban. Ha most hozzátesszük, hogy a napraforgó mázsája 800 forintot ér, akkor egy egyszerű szorzással megkapjuk ennek a munkának az értékét. Vetőburgonyából mintegy 15 vagonnal gyűjtöttek össze az iskolások. Őszintén meg kell mondanom, hogy nélkülük ez a termés igen könnyen elveszhetett volna...

Ami valóban felbecsülhe-

Csaba
szakos
—
vünk
ehhez
dámsá
nap, é
je!...
— N
a lele
— N
lenne
ki Cs
lyik k
gyorsa
nem szedi
gumókat, n
kerüli a tá
vég. A fut

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 FEB 6

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Szabó Ágnes, grafikus

1021

EGYEI NÉPLAP 1977. február

SZABÓ ÁGNES: ROKKA

Szabó Ágnes 1940-ben született Szegeden. Ugyanitt végezte 1961-ben a Pedagógiai Főiskola rajz-földrajz szakát Győrben, Szegeden, majd 1963-tól Szolnokon tanít. Rendszeresen állítja ki munkáit tanulmányainak elvégzése óta. Rézkarcokat, linoleum metszeteket és érzékeny vonalú tusrajzokat készít. Utóbbiakkal 1966-ban a Művészeti Alap grafikai szakosztályának tagja lett. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Középmagyarországi területének új művészeként vett részt már a legutóbbi Téli Tárlaton.

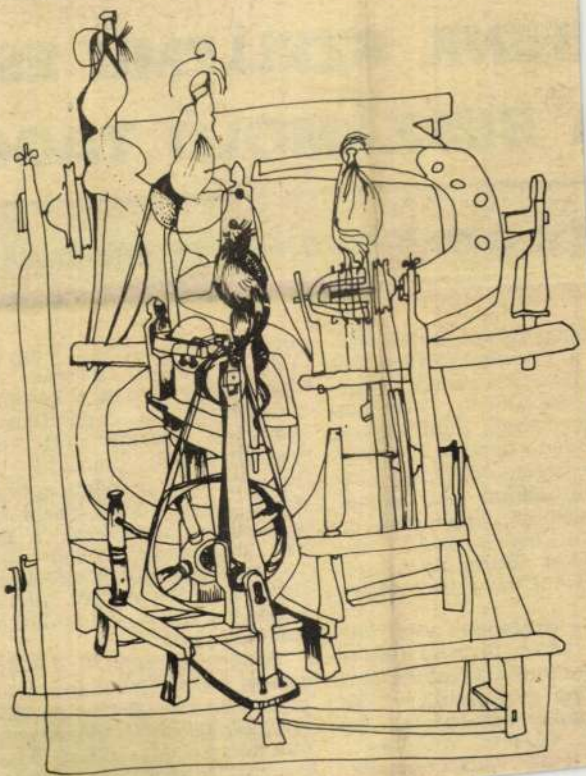

. február 6.

Jászberény—Tiszaszentimre—Szolnok

ÉLÉNK SZELLEMŰ ESZMECSERÉK A BESZÁMOLÓ TAGGYŰLÉSEKEN

Az embereken múlik

taggyűlésen bejelentet-
a termelőszövetkezet
is csatlakoztak a cse-
szocialista brigádok
:averseny felhívásához,
idén, tavalyi 135 mil-
termelési értéküket ki-
százalékkal akarják nö-
Érthető, hogy ezen az
a hozzászólók na-
sokat beszéltek arról,
n lehet a tervet telje-

t a megyében több he-
a héten tartotta össze-
beszámoló taggyűlését a
rényi Kossuth Tsz
pártvezetősége is. Az
an végzett munkáról,
7 évre vonatkozó fel-

vén sikeres évet hagytak maguk mögött. Hosszan sorolhatók a példák a kommunistáknak a párttagsági könyvek cseréje előtti beszélgetéseken elhangzott véleményeitől, a pártmegbízatások sikeres teljesítésén át egészen az ugyancsak a héten megtartott zárszámadó és tervtárgyaló közgyűlésig, amelyet a jól végzett munka örömével, jó hangulatban tartottak meg.

A termelésben a két főágazat közül 1976-ban az állattenyésztés ért el jobb eredményeket. A növénytermesztés a kedvezőtlen időjárás miatt nem tudta teljesí-

Ehhez viszont az szüks
ges többek között, hogy
szövetkezetben javuljon
információs tevékenysé
Időben és kellő alapossággal
ismerjék meg az emberek s
ron következő feladataika
erre épp oly szükség var
mint arra, hogy a szövetke
zet vezetői is tudjanak
párttagok és a pártonkívüli
ek véleményéről, javaslatai
ról. Ehhez nagyszerű mód
szer a pártcsoportok munká
jának még eredményesebbé
rendszeresebbé tétele.

A termelőszövetkezet kom
munistái az idei esztendőr
szóló feladataik között ezér
fogalmazták meg: fokozr

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 OKT 30

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1977 OKT 30

Szabó Ágnes
1021

9

„Élj és emlékezz!" – Szabó Ágnes illusztrációja

Ifjú alkotók

Hasznos s

Több száz fiatal küldte el munkáját — szakdolgozatokat, réztárgyakat, kézimunkákat, fafaragásokat, működő maketteket, fotókat — az Alkotó Ifjúság megyei k
zül három a
Krupincza Ist
mutatunk be

Hűtőszekrény-fárasztó

Kivágódik a hűtőszekrény ajtaja majd hirtelen becsapódik. És ez ismétlődik újra, meg újra két-három másodpercenként. Az ajtóra szerelt műszer tervezője — Szikra István, a jászberényi Hűtőgépgyár üzemmérnöke —, lelkesen magyaráz.

— Ezt a készüléket hűtőszekrény-fárasztónak neveztem el, az ajtóra szerelve mechanikai vizsgálatok végezhetők vele.

— Hogyan született az ötlet?

— Az Automatikai és folyamatszabályozási osztály munkatársainak a feladata, én is közöttük dolgozom —, hogy a hűtőszekrények villamos alkatrészeinek élettartamát, tartósságát vizsgálják. Erre szolgálnak a különböző mérések, így az ajtó mechanikai vizsgálata is. Megállapítottuk, hogy a hűtőszekrények ajtaját a háziasszonyok naponta 25—30-szor nyitják-csukják. Ezzel a szerkezettel

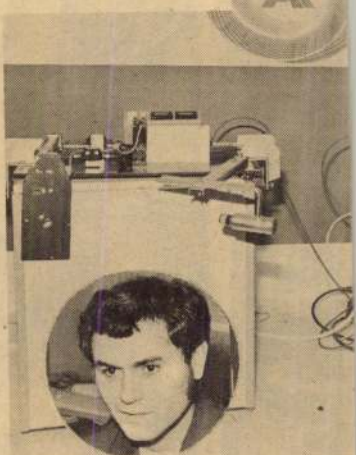

A hűtőszekrény-fárasztó, a h
all

A megyei kiállításon egy másik műszerét is láthatták az érdeklődők.

A hőmérséklet-szabályozót itthon nem gyártják, ezért

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 SEP 4

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Szabó Ágnes

1021

ENGEDMÉNYES

hőálló
üvegedények
üvegpoharak
üveg készletek
a szaküzletekben
és áruházakban.

Szabó Ágnes

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1979 FEB 16

KÖZNEVELÉS

április

Szabó Agnes rajza

1021

kivéve a dolgozatfüzeteket és néhány olyan házi füzetet, melyet mindig a kezünk ügyében kellett tartanunk.

Kikre emlékszem polgári iskolai oktatóim közül? Igazgatónkra, aki irrendenta szónoklatokban csillogtatta nem akármilyen előadói erejét. (Mellesleg tehetséges iskolavezető volt — rend, fegyelem, komoly oktatómunka jellemezte az általa igazgatott intézményt.) A testnevelő tanáromra emlékszem, aki vívótőrrel náspángolta el a renitenseket... És emlékszem egy Meyer János nevű oktatónkra, aki azt mondta nekünk, az akkor tízéveseknek: „Én sváb vagyok, de veletek üzenem a szüleiteknek, az a Hitler Adolf sok bajt okoz még a hazánknak..." És emlékszem egy párducléptű, elegáns fiatal tanárra, akiről azt mesélték, hogy báró, de valamiért kitagadta a család. Az a tanár meghívta magához látogatóba a felső osztályosokat, úgy

[illegible]

nár fizetése volt.

Az a bizonyos kereskedelmi kültelken, egy csődbe ment gyár irodaépületében létesült. Fiatal, becsvágyó, pompás fölkészültségű tanári kara akár egy kereskedelmi főiskola tanszemélyzeteként is helytállt volna. Ma már föl nem tudom mérni, nem volt utolsó a diákanyag sem. Csaknem kivétel nélkül küzdő kisemberekne a szüleik létföltételei közül kitörni vágyó gyermekei töltötték meg az iskolapadokat.

Harmincnyolc és negyvenkettő között jártam oda. Olyan évek voltak azok, ami-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI
HÍRLAP

Szabó Ágnes

1978 NOV 1 2

1021

SZABÓ ÁGNES RAJZAI

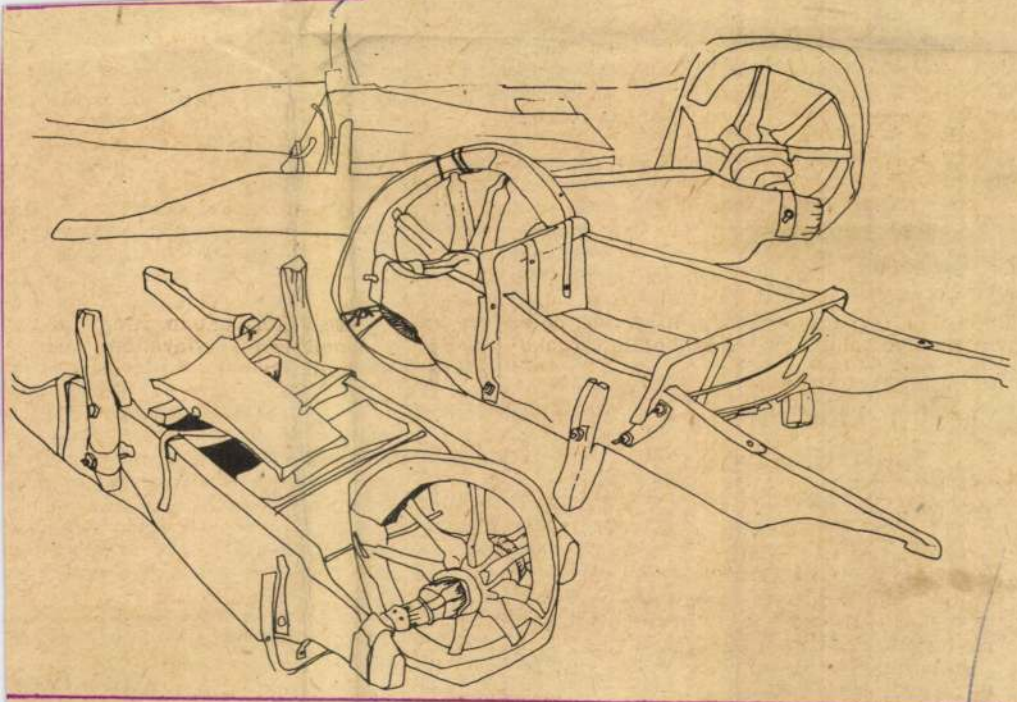

aki akar,

— *Hol tessék mo pig itt d ben, nem vasni való*

P A SZA

A kérdést, némi magyarázkodás kíséretében, már Öcsödön tettük fel, először a zöldséges bolt előtt. A megszólítottak — később kiderül — háztartásbeliek voltak.

— Hát... azt itt nemigen. Tán az iskolában, mert hallottam, hogy valamelyik tanító árul könyveket. De ha itt nem, Kunszentmártonban kap. Ott boltja van. Éppen mondtam is a múltkor a szomszédasszonynak, meg kellene nézni, ott biztos van szakácskönyv is. Mert tetszik tudni, mink, akik — már, hogy hármunk közül ketten is — nagy családra főzünk, minket az érdekelne legjobban...

A 100—150 méterre levő ABC-áruházban, igaz, eldugva kicsit, könyvek. Tóth Lajosné boltvezető-helyettes apróska bizományos parcellája ez.

— *Három házzal odébb nem tudják, hogy itt lehet szakácskönyvet venni.*

— Azt éppen nem lehet, mert rendszerint hiányzik. De keresik. Ebben az utcában éppen négy bizományos működik, próbálja meg valakinél... De nem hiszem.

— *De más, minden van?*

— Húsz éve vagyok bizományos, de mondhatom, ilyen rossz ritkán volt még a könyvellátás. Mindig az nincs, amit keresnek.

— *Mit keresnek?*

— Hozok egy példát. Azt mondja a fiam, aki most katona, hogy Anyu, te annyit meséltél nekem a régi paraszti nyomoruságról. Érdekelne az a világ. Vegyél már nekem néhány Veres Péter-könyvet. Ez már nem most volt, azóta is kéri a gyerek, [illegible], azt is — majd küldenek ha marad, mondták, mer előbb a szakboltok jönnek Értem is, meg nem is. Mi nek kényszerítik az embere ket arra, hogy 50—60 kilo métert utazzanak az igényü szerinti áruért?

— *A könyvekért is utaz nak?*

— Mondhatom, igen, főle a gyerekeknek a kötelező ol vasmányokért. Micsoda do log: bejön az iskolás, Pető fit akar venni, József Atti lát — hát kimondani is re tellem előtte, hogy nincs!

A tiszaföldvári könyves bolt ajtaján is tábla: *Leltár* De azért beengednek.

— *Miért pont ezekben a hetekben leltároznak?*

— Hegedűs Andrásné boltvezetőtől ugyanazt a mozdulatot kapjuk, mint kunhegyesi kollégájától. Helyette a leltározással megbízottak beszélnek.

— Van egy rendelkezés, hogy új boltvezető esetében 60 napon belül a leltározást meg kell...

Hegedűsné közbekottyant:

— *De hiszen az a 60 nap már augusztusban lejárt.*

Kínos csend, majd magyarázkodás: az Áfész így rendelkezett.

— *De kevés könyv van itt. Mind elkelt?*

— Éppenhogy sok van — mondja a boltvezető — igen nagy az árukészlet, bent a raktárban.

— *De miért a raktárban, így nem lehet böngészni.*

— Azoknak a könyveknek nagy részében — 2—300 ezer forint érték — nem is akar böngészni senki, mert azok senkit sem érdeklnek. Ki vesz Földváron könyveket például az öntészetről.

dezőszervek a könyv nepsz rűsítésében, vagy formálit ez is?

— Az Áfész szocialista br gádjai árulják a könyvet, pa vilonokat állítottunk fel, k állításokat szerveztünk a üzemekben... Szóval, igyé keztünk.

— *Böngészhetek? Megtalá lom a legújabb könyveket i amelyekre a tv, a sajtó, a rá dió úgyszólván „napra készen" felhívja a figyelme met?*

— Azért annyira még ner jutottunk. A megjelenés utá eltelik egy jó hónap, amí lehozzuk a legújabb könyve ket Pestről. Igen kocsiva megyünk érte, mert a postá sűrűn elhánykolódtak könyvszállítmányok.

— *Jó, akkor lemondok a újdonságokról. Ellenben szí vesen vennék egy Petőfi ösz szest.*

— Az meg azért nincs me mert régebben adták ki...

Tiszai Lajos

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEDAGÓGUSOK LAPJA
1979 MÁJ. 8.

Szabó Ágnes

1021

A Szolnok megyeiek tárlata

Színpompás látvány fogadta április 30-án este a vendégeket a szolnoki Szigligeti Színház előcsarnokában: pedagógus művészek rajzai, festményei sorakoztak a falakon.

Ekkor került sor a *VIII. megyei képzőművészeti kiállítás* megnyitására. A közönség körében ott voltak a párt-, az állami és mozgalmi szervek képviselői, valamint több kiállító művész és számos érdeklődő. *Dr. Vincze Sándor*, a megyei művelődési osztály vezetőhelyettese rövid ünnepi beszédében találó szavakkal méltatta az egyes alkotók művészetét, valamint az iskolában végzett igényes munkájukat.

Szabó Ágnes (Szolnok) rajza

A tárlat, melyet az egyik kiállító, *Baranyó Éva*, a szolnoki Verseghy gimnázium tanára rendezett, változatosan bizonyította, hogy a megyében élő pedagógus művészek tehetséges alkotók, és megérdemlik az elismerést, az érdeklődést, a támogatást. —i —s

felelősség) s munka alól felment. Gyáva epigrammájának folytatását rejtvényünk 27. és 62. sorai tartalmazzák. A megfejlevelezőlapon kérjük beküldeni a szerkij fasor 10.

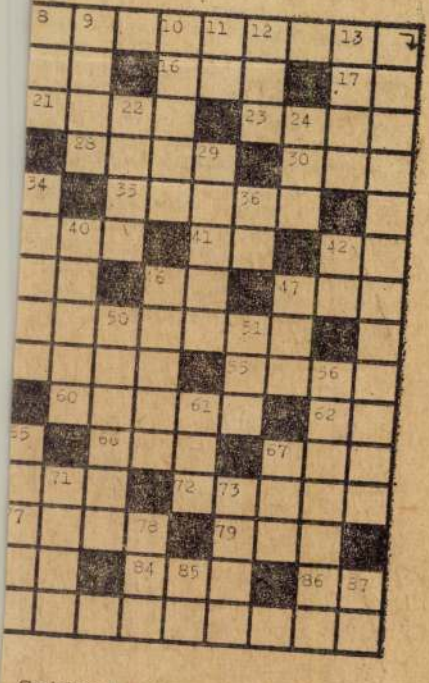

Cselekedet kiváltója. 22. Fonáshoz szükséges eszköz. 24. Néma rabod (!). 26. Titokban néz. 27. **Az idézet második része.** 29. Fiatal sertés. 32. Csonka foglya. 34. Jegy visszafelé. 36. Mutatószócska. 38. Púpos tulokfaj. 40. Fiatal író, kritikus (Péter). 42. Római 2. 43. Esztétikus. 44. Területi bizottság. 45. Ezen a napon. 46. Mérgező vegyület. 47. Össze-vissza mos (!) 49. Hibáztat. 50. Finom az ilyen szilva is. 51. I. M. Ú. 53. Nagyszájú nőre mondják. 56. Elgondolkodó. 58. Vékonyderekú. 59. Folyadék. 61. R. A. I. 64. Túl kényelmes. 65. Anna idegen változata. 67. Az üzletek polcain található. 68. **Az idézet befejezése.** 69. Háziállat. 71. Hallgat, mint .... 73 Gabonanyaláb. 75. S. Z. T. 76. Azonos mgh-k. 78. Szellemi foglalkozású ember. 81. Kijetett msh. 82. Eleinte hitte (!). 83. Az ihlet kezdete (!) 85. Lásd: vizszintes 52. 87. Még nem halt meg.

S. A.

— 5000 pengős pályázatot hirdet az Országos Magyar Iparművészeti Társulat. Az *Országos Magyar Iparművészeti Társulat* 5000 pengős pályzatot hirdetett egyszobás, kétszobás, háromszobás polgári lakások megtervezésére. *Szablya Frischauf Ferenc* kormányfőtanácsos, az *Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskola* igazgatójának, a társulat tiszteletbeli alelnökének elnöklete alatt álló szakmai bírálóbizottság döntésének eredményeképpen *300 pengős* pályadíjjal tüntette ki *Szohánczky* László okl. építőművésznek »Nappali-ebédlő« pályaművét, továbbá *Sajó* Gyula okl. építő iparművésznek »Garszon-szoba« cimü pályaművét 200 pengő pályadíjjal jutalmazta. 13 pályázónak a pályázat előírásai szerint egyenkint 100 pengő részvételi díjat ítélt meg a bírálóbizottság. A szakmai bírálóbizottság javaslatára a társulat elnöksége újabb pályázatot írt ki a következőkben: első díj 1000 pengő, második díj 700 pengő, harmadik díj 500 pengő.

TOLDI-RIALTO (224—443): **Zoro és Huru, a két örömapa.** (10 ¾12 ½2 ¼4 ½6 ½8; V Ü 11 1 3 5 ¼8.) — **TURÁN** (120—003): **Zoro és Huru, a két örömapa.** (11 ¼2 ¼4 ¼6 ¼8.) — **ÚJBUDA-SIMPLON** (268—999): **Halálos csók.** (½4 ½6 ½8; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **URÁNIA** (146—046): **A hegyek lánya.** (3 5 ¼8; V Ü 1-kor is.)

A színházak mai műsora

OPERA: *Álarcosbál* (C., 6). — **NEMZETI:** *Hatalom* (VI., 6). — **KAMARA:** *Bolero* (½7). — **MŰVELŐDÉS HÁZA:** *A kassai polgárok* (a Nemzeti vandégjátéka, D., ½7). — **VIG:** *A Manderley-ház asszonya* (½7). — **PESTI:** *Méreg* (½7). — **UJ Magyar:** *Páris* (½7). — **MADÁCH:** *Képzelt beteg* (½7). — **ANDRÁSSY:** *Egy nap a világ* (½7). — **FŐVÁROSI OPERETT:** *Mária főhadnagy* (6). — **VIDÁM SZINHÁZ:** *Patyolatkisasszony* (½7). — **BÁBSZINJÁTÉK:** *A rókacsinálta király* (d. u. ½4); *Az ember nincsen fából* (este ½7). — **ROYAL REVÜSZINHÁZ:** *Utazás a holdba* (½7). — **KAMARA VARIETÉ:** *Legyünk őszinték* (½7). — **KOMÉDIA:** *Szerencsemalac* (½7). — **ERZSÉBETVÁROSI:** *Dorozsmai szélmalom* (¾5, ¼8). — **JÓZSEFVÁROSI:** *Ártatlan vagyok!* (¾5, ¼8). — **KISFALUDY:** *Ö. dög lovas* (¾5, ¼8).

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KÖZNEVELÉS
Budapest

Szabó Ágnes

1972 2

1021

Török Tivadar

Nagy veszteség érte a rajzi, esztétikai nevelés fejlesztésén fáradozó pedagógusok közösségét: Török Tivadar, a Művelődésügyi Minisztérium főelőadója, 1971. december 27-én, rövid szenvedés után 59 éves korában elhunyt.

Emlékét megőrizzük.

Szabó Ágnes rajza

FIGYE

Programozás világszerte

A címlapon fehéringes, fülhallgatós fiúcska a szamítógépnél ülve, jobb kezével megoldásra tapintva, mosolyog a nézőre. Talán azért mosolyog, mert megtalálta a helyes megoldást, talán arra is büszke, hogy ilyen komoly géppel tanul, és arra is, hogy fényképezik — mindenesetre jól sikerült figyelemkeltés a könyv tartalmára. A könyv népszerű és agitatív formában az *oktatógépekkel* foglalkozik, és alighanem azt célozza, hogy a felnőtt is meggyőzve, jókedvvel, mosolyogva fogadja és használja az oktatógépeket, mint a címlapon látható kisfiú.

Kétségtelen, hogy hazánkban is a publikációk tömege ismeretes e tárgykörből. Csak egyetlen, összefoglaló jellegű kiadványt említve: a „Tanulmányok a neveléstudomány köréből 1968—1970." című kötet teljes terjedelmében az oktatás programozásával foglalkozik, és gazdag hazai és nemzetközi bibliográfiát is közöl.

Témáját tekintve tehát a kérdés elvi és gyakorlati oldala nem újdonság nálunk sem. Mégis ... címnél annyiban, hogy főleg csaknem kizárólagosan az okta gépek különböző fajtáival fogl kozik. Nem foglalkozik olyan tanulási módszerekkel, mint „hipnopédia" és az ún. szugge tiós módszerek; mellőzi a kors rű tartalom és a szervezési f mák (pl. csoportoktatás) új pr lémafelvetéseit; nem tér ki a t meléshez kapcsolódó gyakorla tanulási formákra, és hasonlók pen mellőzi az audio-vizuális e közökkel nyert újfajta tanít tanulási lehetőségeket is. *Tág körű* a könyv a címénél ann ban, hogy eléggé széles törtér miliőben tárgyalja az okta programozásának bizonyos el ményeit; nemcsak a tanulás szól, hanem a tanításról, az lenőrzésről is; kiszélesíti mon nivalóját a tanulás pszicholó magyarázata, a tanuláselméle irányában is.

A könyvből részletes tájéko tást kaphatunk a lineáris (egy nyú) programozással műk Skinner-féle gépekről, a Cr der-féle elágazó programokró a leginkább sokoldalúan ...

SZABÓ ÁDÁM

acb

KORTÁRS MŰVÉSZETI GALÉRIA / CONTEMPORARY ART GALLERY

KÉSZPÉNZZEL
BÉRMENTESÍTVE
BUDAPEST 62
1376[illegible]

Előd Ágnes, Szabó Ádám, és Szász György kiállítása

Ne ijedjenek meg, négerek vagyunk!

megnyitó vernissage

[2005. január 20., 19,00 - 21.00]

nyitva / on view: 2005. január 21 - február 25.
kedd - péntek / Tuesday - Friday.....14.00 - 18.00,
valamint előzetes bejelentkezéssel /
or by appointment

Budapest, VI. ker., Király u. 76. • T: (1) 413 7608 • www.acbgaleria.hu • acbinfo@acbgaleria.hu

Hornyik Sándor
MTA Művészettörténeti Kutatóintézete
Úri u. 49.
Budapest
H-1014

PANNON GSM
IRÓKÉZ
FRUTTA
Timp

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Szabó Ágnes

KÖZNEVELÉS
Budapest

1972 2

1021

Szabó Ágnes rajza

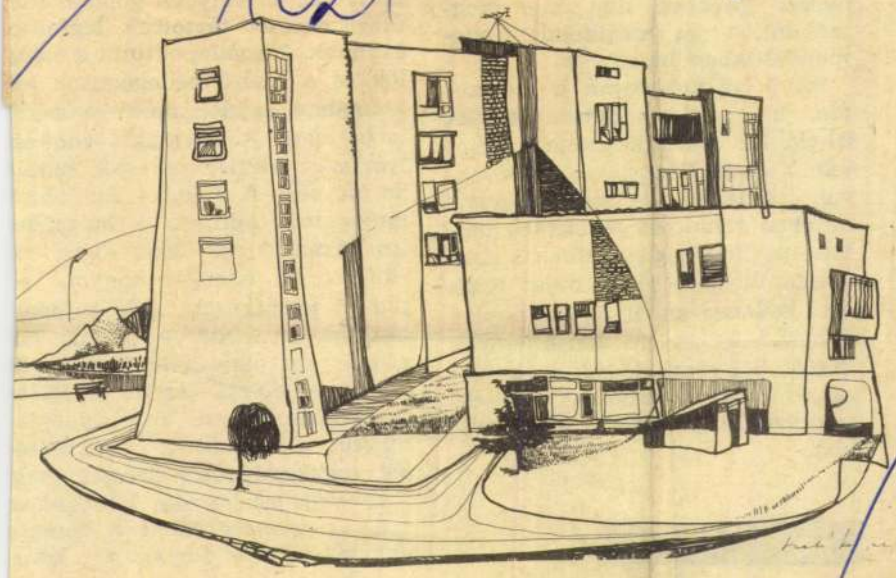

raink egy része az el
kevéssé vagy egyáltalá
gyakoroltatja, nem ker
szédre való alkalmakat
rok közül is akad olyan
nyelvi közegben alig
szólalni, s ha megszó
mondatokban beszél.

Hogy változtassunk
ten, a legcélszerűbbnek szovjet
iskolákkal való kapcsolat felvé-
tele látszott. Eddig is több moszk-
vai, leningrádi és más szovjet-
unióbeli tanulóval leveleztek paj-
tásaink. Felvetődött annak a gon-
dolata, hogy olyan szovjet part-
ner kellene, amellyel viszonylag
elfogadható anyagi körülmények
között bonyolíthatnánk le a cse-
reakciót. Már a gondolat felvetése
is éreztette hatását az orosz órá-
kon.

szállában, az időpontokban és idő
tartamban. A hivatalos engedé
lyeztetési aktusokra csak ezután
került sor. A felettes hatóságo
támogattak minket. A háromhe
tes út több mint 2000 Ft-ba ke
rült, ennek ellenére nagyon so
tanuló jelentkezett, még válogat
hattunk is. A szervezést már ka
rácsonykor elkezdtük, hogy a vi
szonylag magas összeg gyűjtés
kényelmes legyen. Volt olyan ta
nulónk, aki szinte az egész össze
get papírgyűjtéssel kereste meg

A végleges létszám kialakulás
után a szervező tanárok hetente
egyszer kétórás foglalkozás kere-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KÖZNEVELÉS
Budapest

4
1972
Szabó Ágnes
1021

Szabó Ágnes rajza

REJTVÉNY

VÍZSZINTES: *1.* Hatszázegy — római számmal. *4.* A XVII. századi magyar irodalom legnagyobb alakjának az 1645—46. év telén írt eposza. *13.* Emelvény, dobogó, kisebb színpad (francia). *15.* Kazincbarcika része, hőerőmű, vegyipar. *16.* Ovidius egyik neve. *17.* Teher — régiesen. *19.* A comb része. *20.* Győri sportegyesület. *21.* Branly francia fizikus által feltalált eszköz az elektromos hullámok kimutatására. *23.* Hő — a távíratban. *24.* Fél volt! *25.* Élesíti. *26.* A némafilm egyik nagy nevettetője. Igazi neve: Laurel Stanley. *28.* Nagy Lajos. *29.* Lelki folyamat, valamely művészi megnyilatkozás tárgyi alapja. *32.* Közép-európai szövetségi köztársaság francia neve. *34.* A legmélyebb női szólam. *35.* Irányomban. *37.* Kettőzve: kelet-ázsiai eredetű, semleges hangú, gongszerű ütőhengszer. *38.* Valaminek a kiegészítésére való. *39.* Az az anyag, amelyben a fizikai jelenségek lefolyását a vele való összefüggésben vizsgálják. *40.* Nap — angolul. *41.* Város Iránban. *42.* Gyakorlat a nyújtón. *43.* Kopár. *45.* Venezuelai helység (bauxit). *47.* Azonnal, rögtön. *49.* Félárva! *50.* Elevenek. *52.* Délceg — régiesen. *53.* Kettős betű. *54.* Én — Vergilius nyelvén. *56.* Nyelvtani fogalom. *58.* Súlyos lóbetegség. *59.* Öltözet. *61.* Érték, jó tulajdonság. *62.* Beázott férfinév. *63.* Kikötőváros Argen-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 MAJ 6
Szabó Ágnes
Szolnok Megyei Néplap

A szem és a kéz kultúrája

1021

Megyei kiállítás Mezőtúron

A IV. megyei képző-, ipari és népi díszítőművészeti kiállításra 70-nél több alkotó összesen 454 munkát küldött be, s a mezőtúri kiállítási csarnokban megrendezett tárlat be is mutat 57 pályázótól 183 művet. Ez a mennyiség azt jelenti, hogy a tavalyihoz képest körülbelül egyharmadával növekedett meg a seregszemle iránti részvételi aktivitás, tehát egyre erőteljesebben kér társadalmi elismerést a vizuális és manuális kulturáltságot óhajtó igény.

A kiállításnak a szorosabban vett képzőművészeti része a legterjedelmesebb és egyben — az említendők kivételével — a legkezdetlegesebb. Furcsamód a minden képzőművészeti tevékenység alapját jelentő rajznak igen csekély a kultusza, sokszorosító grafika pedig — néhány minősíthetetlen metszetet nem számítva — elő sem fordul. Így egészen meglepetésszerűek Szabó Ágnes míves finomságú, érzékenységükben is szigorú tollrajzai és P. Sebők Margit Bari Károly költészetét illusztráló, elmélyedő szépségű monotipiái. Figyelemre méltó még Szalai Béla rutinos könnyedségű vázlatcsokra.

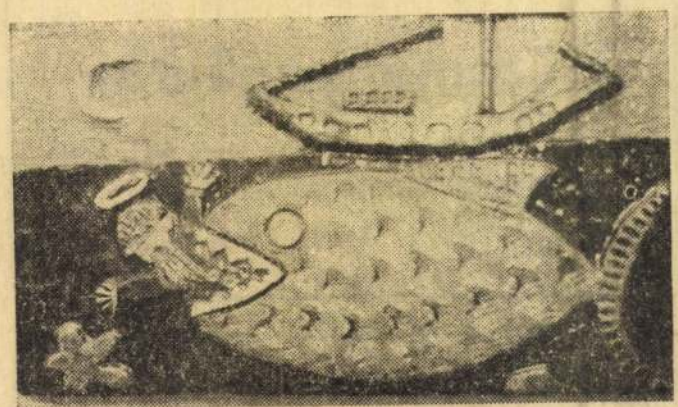

Bokros Julia: Jónás

A festmények zilált és népes csapatából — a múlt évi kiállításhoz hasonlóan — Fogarassy György képei emelkednek ki. Kisméretű, meleg tónusú utcarészleteit kiérlelt technika, derűs érzelmi telítettséget sugárzó látásmód jellemzi. Vannak néhányan, például Farkas Mária, Horváth István, Jeszenyi Mihályné, Pogány József, Szalai Béla vagy a naiv festőkkel rokon Budai Gabriella, akiknek munkája még örömet okoz a mesterségbeli fegyelem, a kulturált ízlés, avagy a friss szemlélet miatt. A többség részvétele épp oly kevéssé zavaró, amilyen távolmaradásuk lehetne. Sisa József idegesítően zavaros rikácsoló színű absztrakciói azonban körülbelül annyival kevesebb falfelületet érdemelnének, mint amennyit elfoglalnak.

Voltaképp a festészethez kell sorolnunk — bár inkább az iparművészethez szokták — a batikolással és más eljárással festett textilképeket. Ezek közül N. Imre Márta pipacsai, Kiss Imréné vörös-fekete ritmusú kompozíciója, Tóth Kornélné vonzó színösszeállítása, P. Sebők Margit agitatív hatású Dózsája és Szabó Ágnes csillagjegyes naptára a legrokonszenvesebbek.

Meglehetősen gyenge a szobrászati és kisplasztikai művek színvonala. Tulajdonképpen érthető. Ez az a képzőművészeti ág, amit nagyon alapos tanulmányok és jó tárgyi feltételek nélkül nemigen lehet elfogadhatóan művelni. Marton László markáns fejfaragásain kívül tulajdonképpen csak hiányérzetünket fejezhetnénk ki, ha elemzésbe bocsátkoznánk.

A legegyenletesebb és legszínvonalasabb munkákat a kerámikusok küldték be. Bokros Julia különösen a Jónás könyvét illusztráló faliképpel remekel. Russói István történelmi motívumokat és népi használati tárgyakat megújító munkái egyaránt tökéletesek. Nagyon szépek még Mikola Miklós sötétmázas, áttört edényei, Varga Gábor étkészlete, fűszertatója, Gonda István tányérai, rozettás butellája.

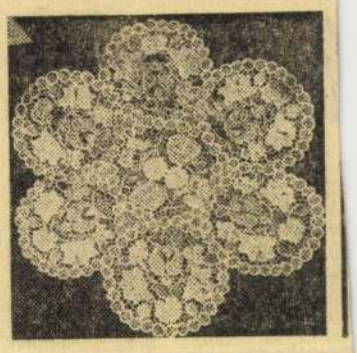

Himzett terítő (a kunszentmártoni szakkör munkája)

Az egyéb iparművészeti alkotások közül igen tetszetős Karancsi Szilárd öntalpú, tejüveges lámpája és pipás pohárkészlete, továbbá Lengyel Andor bőrdíszműves munkássága.

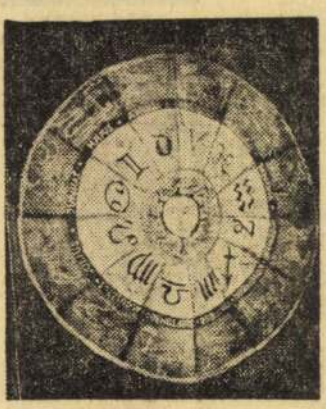

Szabó Ágnes: Naptár

A népi hímzőművészetet két szakkör, a kunszentmártoni és a tiszaföldvári képviseli legnagyobb anyaggal. Megkapó tradicióhűségük és gyönyörű kivitelezésük Méltánylandó a kunszentmártoniak törekvése, amellyel a modern ruhadarabokra is igyekeznek átmenteni a folklórisztikus díszítőelemeket.

Szabó János

szerelő szakmunkás vizsgával. Fizetés megegyezés szerint. Üdítőital üzem, Szolnok, Mártírok útja 12.

Kiskereskedői tevékenységhez társat keresek. Kocsival rendelkezők előnyben. „Kiskereskedő" jeligére a szolnoki hirdetőbe.

A karcagi Állami Gazdaság felvesz gyakorlattal rendelkező juhászokat. Lakás van. Jelentkezés a gazdaság központjában.

letések

Kiss Er-
z. ház el-
rdeklődni:
16.

miklóson,
/a. beköl-
z 140 ezer-
Érdeklőd-
/színen. —
ok. 14—391.

szolnoki
zvümölcsös
6-os busz
sánál 230
l gyümöl-
nott 174 n-
kert is. Er-
helyszínen
roivnál.

HÁZ építé-
kalmas 142
öl beépítet-
eladó. Sár-
sz. alatt. —
ni: Garami-
nok. Szántó
ám.

hető családi
adó. Szolnok,
út 34.

K központ-
szobás csa-
z eladó. Há-
ás lakrész
beköltözhe-
szpénz" fel-
szolnoki hir-

láson kertes
gősen eladó.
19.

on. Petőfi u.
latt több la-
akítására al-
ház közület
s eladó. —
beépíthető
adó. Érdek-
helyszínen.

RÉNY. Hu-
49. sz. alatt
0 négyszög-
rész többté-
dással, kert-
szen eladó.

családi ház
— Szolnok.
u. 48.

K. Dózsa
4. sz. alatti
bás kom-
ázrész kocsi-
eladó. Me-
csal szem-
tca.

zögöl gyü-
ladó. Szan-
Nagymező
n.

tmiklós. —
ereg u. 13.
7 négyszög-
l. gazdasá-
el sürgősen

CSALÁDI ház beköltözhetően eladó. — Szolnok. Zápor u. 23.

SZOBA-konyhás fél házrész. 136 négyszögöl telekkel eladó. Szolnok. Hunor u. 4. szám.

KÉTSZOBÁS családi ház beköltözhetően eladó. 200 négyszögöl telekkel. Szolnok, Dembinszki u. 13.

CSÉNYI féle tanya eladó. Érdeklődni: a helyszínen. — Török László, Szolnok, Ugar 99. szám.

400 négyszögöl föld a Holt-Tiszaparton eladó. Érdeklődni: 17 órától. Szolnok. Hunor u. 23. Közkórház mögött.

SZOLNOK belvárosában háromszobás ház beköltözhetően eladó. Meder u. 30.

Másfélszobás komfortos családi ház beköltözhetően eladó. Szolnok. Kinizsi u. 18. Érdeklődni: 18 órától.

ADÁS-VÉTEL:

LEHEL Varia bútor prima állapotban eladó, olcsón. Jászberény. Fehértói út 30.

ALIG használt 16 állapotban lévő most műszaki vizsgázott Tátrán 125-ös motorkerékpár olcsón eladó. Megtekinthető: hétköznap 17 után és szombat, vasárnap. Jászalsószentgyörgy, Micsurin u. 34. Oszlányi.

CRESCENT 25 lovas, távirányítással, bejáratás alatt mahagóni testtel eladó. — Dr. Sándor, Szentes, Arany J. u. 15.

1 ÉVES sárga német dog kan eladó. Kisújszállás, Ady E. u. 4. szám.

MODERN bőrhuzatos, 6 db-ból álló bútorgarnitúra újszerű állapotban eladó. Megtekinthető vasárnap du. 14-től. Szolnok. Verseghy u. 7. I. em. 7/a.

PIANINÓ bécsi, barna, szép és jó hangú eladó. Szolnok. Josika u. 6/b.

— vegyeshasználatú gépkocsi eladó. Ár megegyezés szerint. Kisújszállás. Háziipari Szövetkezet. Telefon: 69.

SKODA Spartak most vizsgázott és Csepel 125-ös motor eladó. Jászberény, Tűzok u. 7. szám.

TRABANT 601-es — prima állapotban eladó. Jászberény, Villany u. 8.

408-as Moszkvics jó állapotban eladó. Érdeklődni: Szolnok, Dohány Fermentáló portáján.

4 személyes motorcsónak 175-ös Budai motorral eladó. Szolnok, Madách u. 45.

belindult társasüdülő építkezéséhez társak jelentkezését még elfogadunk. Leköthető egy és kétszobás — összkomfortos lakóegységek. — átadás 1973-ban. Érdeklődni: Dr. Papp Sándor. — Debrecen. Széchenyi u. 5. szám.

adóba.

TÁRSASÁG hiányában megismerkednék házasság céljából 58 éves korig, komoly értelmiségi férfivel. — „Levélben bővebben" jeligére a szolnoki hirdetőbe.

Hirdessen a Néplapban!

ÁFÉSZEK, TSZ-ek

új üzemanyagkutak

szerelését, hitelesítését vállalja a gyulavári Lenin Tsz rövid határidővel. Kérjen költségvetést.

Ügyintézőnk: Dékány, Telefon: Gyulavári 28.

Az újszászi Szabadság Tsz. tipizálás miatt az alábbi

gépkocsikat és traktorokat

ajánlja fel megvételre:

1 db. ROBUR LO 201 tip. autóbusz (új)
1 db. NYSA 501 tehergépkocsi
1 db. U–650 M traktor
2 db. UE–50 traktor
6 db. UE–28 traktor 1972-ben műszaki vizsgázott.

Ár megegyezés szerint. A gépek a tsz géptelepén megtekinthetők.

Telefon: Újszász 22. Ügyintéző: Nagy.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Szolnokmegyei Hirlap

Szabó Ágnes

1974. augusztus 11.

1021

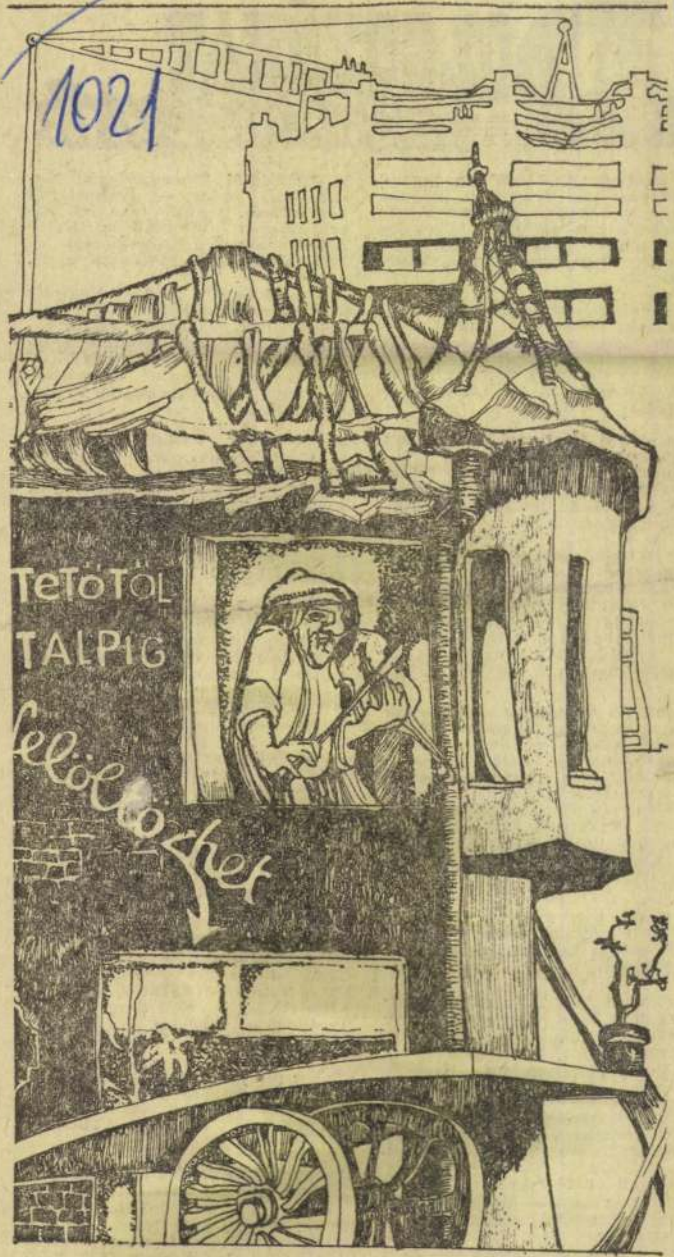

SZABÓ ÁGNES RAJZA

karcagi „FELISZ" anyaggazdálkodási és szállítási előadói munkakör betöltésére férfi munkaerőt keres. Fizetés megegyezés szerint. — Jelentkezési cím: Karcag, Madarasi út 24-28. Telefon: 326.

azonnali belépéssel szakács szakvizsgával rendelkező fiatal dolgozót veszünk fel. Jelentkezni lehet: Szolnok megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat, Szolnok, Vágóhíd u. 70. Munkaügyi osztály.

Szolnoki Háziipari Szövetkezet ötműszakos munkakörbe, a Vörösmarty úti üzemrészhez felvételre keres varrónőket. Betanított vállalunk. Jelentkezés: Szolnok, Magyar út 14.

elvételre keresünk szállítási ügyvezetői munkakörbe középiskolai végzettséggel rendelkező férfi munkaerőt, valamint fűszergépkezelőt, leszedőt, férfi rakodómunkásokat. Jelentkezni lehet Szajol, Üjtelep, GEV szajoli üzemegységénél.

azonnali belépéssel felveszünk férfi dolgozókat vagonkirakásra, kültéri rakodó munkára. Bérezés: havibér + teljesítménybér. Munkásszállást és kedvezményes ebédeltetést biztosítunk, vasúti költségtérítést fizetünk. Jelentkezés: Vegyipari Termelőeszköz Kereskedelmi Vállalat Budapest, V., Kozma Ferenc u. 3. Munkaügy.

Gelka 1601 szervize felvételre keres TV-műszerészeket. — Gelka 1601 szerviz Szolnok, Beloiannisz út 8. szám.

özépnyomású, olajtüzelésű gőzazánhoz fűtőt, Gaz típ. teherépkocsira gépkocsivezetőt keresünk felvételre. Szikvízüzem, Szolnok, Mártírok útja 12.

elvételre keresünk fiatalokat — számlázói munkakörbe. — Keletextil lerakat Szolnok, Rákási út. Megközelíthető 12-es autóbusszal.

azonnali belépéssel gyors- és épírót, valamint irodai takarítónőt felveszünk. — Jelentkezés: TEMPÓ Ksz. Szolnok, Szolgáltatóház, Várkonyi István tér 20.

A MÁV hódmezővásárhelyi Pályafenntartási Főnökség vonalon dolgozó munkához fizikai dolgozókat, pályamunkásokat vesz fel. Bérezés a kollektív szerződés szerint, Szolgálatba lépés után munka- és védőruhát, saját és igényjogosult családtagjainak — ingyen szabadjegyet biztosítunk.

A Délalföldi Pincegazdaság kisújszállási telepe — gyakorlattal rendelkező gépírót vesz fel adminisztratív munkakörbe. Helybeliek előnyben. Jelentkezni lehet: Kisújszállás, Pillangó u. 15.

A Tiszakanyar AFÉSZ Vezseny községben levő Fehér Holló melegkonyhás egységébe egységvezetőt és helyettest azonnali belépéssel keres. Bérezés a kollektív szerződés szerint. Jelentkezni lehet: Toszeg, Attila u. 25. szám alatt.

A Vetőmag Vállalat kunszentmártoni üzeme, alkalmaz mezőgazdasági technikumi végzettséggel rendelkező dolgozót, műszakvezetői munkakörbe. Bérezés a kollektív szerződés szerint. — Jelentkezni lehet: a vállalat üzemvezetőjénél, Kunszentmárton, Szentesi u. 12.

Szolnoki Nyomda Vállalat azonnali belépéssel felvesz segédmunkást, takarítót, portást és betanított munkakörbe női munkaerőt. Jelentkezés: személyesen Szolnok, Vöröscsillag u. 28.

MEK-kirendeltség zöldség-gyümölcs válogatónak női, árukiszerői munkakörbe férfi munkaerőt, — továbbá Tiszaföldváron nyíló élelmiszerboltba boltvezetőt vesz fel. Jelentkezés: Szolnok, Téglagyár u. 9.

A Tiszamenti Vegyiművek Vállalat 5007 Szolnok, Pf. 1. azonnali belépéssel felvételre keres export-import fuvardíj-ellenőrzési munkakörbe — gyakorlattal rendelkező, a Közlekedési Főiskola vasútüzemi szakán végzett, vagy hosszú gyakorlattal rendelkező technikumi végzettségű szakembert. Jelentkezni lehet személyesen a vállalat munkaügyi osztályán.

Takarmányost, karbantartó kőművest vesz fel az Építőipari Szállítási Vállalat szolnoki kirendeltsége. Szolnok, Thököly úti lőtelep.

Finommechanikában, hidegalakításban jártas mérnököket, valamint közgazdászokat veszünk fel. Jelentkezni lehet írásban vagy személyesen a szövetkezet elnökénél. Jászberény, 5100 Táncsics Mihály utca 11.

Nagykereskedelmi és vendéglátóipari gyakorlattal rendelkező dolgozót keresünk felvételre. Pályázatot „Hálózati ellenőr" jeligére a szolnoki hirdetőbe kérjük.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 [illegible]

Szolnok Megyei Néplap

Szabó Ágnes

1021

SZABÓ ÁGNES: KÖR

gozta a KGST
kedései egyezte
ptételeket az
terv felöleli
gainak az ip
ermelés szako
, a tudomán
lgozásában vé

XVIII. ülésszakának hatá-
lítják a szocialista gazda-
val kapcsolatos intézkedé-
ényesebb megvalósítását, a
nelékenység hatékonyságá-
alista közösséghez tartozó
növelését. (APN—KS)

Ebben a rendkívüli válsá-
gos politikai helyzetben,
amikor a balközép kormányt
csak rendkívüli manőverek-
kel lehet fenntartani, a gaz-
dasági problémák is oly sú-
lyosakká váltak, hogy az

---

háború eseményeinek és
problémáinak a hitleri pro-
pagandagépezet által kidol-
gozott értelmezését — néha
még a terminológiáját is.
Különböző társulatok, intéz-
mények, tucatnyi újság áll e
propaganda szolgálatában.
Az újnáci irodalom egyik
központja a Németország
háború utáni történetével
foglalkozó *Tübingeni Törté-
nelmi Intézet.* Vezetője —
kit a nyugatnémet bírósá-
gok is felelősségre vontak
már a könyveiben foglalta-
kért — így fogalmaz az in-

kal bizonyított — képet
felülvizsgálni. Egy ilyen
szerző, *I. F. Barnick Német
ütőkártyák* című könyvében
írja: *„A győztesek igazság-
szolgáltatása a németeket a
béke elleni bűncselekmény-
nyel vádolta... ugyanakkor
azok túl békések, túl együ-
gyűek, túl rendesek voltak.
Ma ezért megbüntették
őket."* Tagadják, hogy a né-
metek tudtak volna a ször-
nyű gaztettekről. Még e gaz-
tettek tényét is kétségbevon-
ja, mivel azokat „nem

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Szabó Ágnes

/ 1021 /

Szabó Ágnes (Szolnok):
Tetők

jugoszláviai csoportos utazást vette igénybe.

Dr. Szigetvári Dénes

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1972 MÁJ 28

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Szolnok

Szabó Ágnes

1972. május 28

1021

Szabó Ágnes: Adrien

1972.

G[illegible]

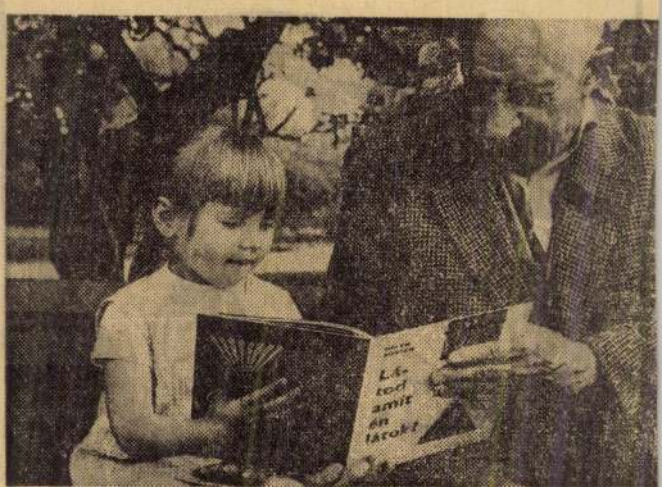

1950 óta ünnepeljük meg a gyerekek napját. Kezdetb[e] a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség és a DIVSZ elhat[ározása] alapján emlékeznek meg a gyerekekről, később so[k] sok nemzetközi szerv csatlakozásával és az ENSZ felhív[ására] egyetemes ünneppé vált ez a nap.

Sokhelyütt rendeznek ma hazánkban is játékos ünnep[ségeket]. Szükség van ezekre még akkor is, ha már-má[r] egyik legfőbb gondja nevelésünknek, hogy egész évbe[n] szinte korlátlanul mindent megkapnak a gyerekek. Eg[y] iskolai, vagy egy községi, kerületi rendezvény azonban ma[radandó] dolog, sokáig emlékezetes lehet számunkra. Örüljünk annak, hogy a mi gyerekeinknek lehetőségük van az önfeledt já[tékra].

De közben gondoljunk arra is, hogy a világ sok tájá[n] még ezen a napon sem lakhatnak jól a gyerekek, s Viet[namban] ma is háború van, az amerikai bombák áldozatai[nak] listáján sok az ártatlan kisfiú és kislány. Borzalmak borzalma, hogy akadnak amerikai katonák, akiknek otthon gyerekeik vannak, de hidegvérrel [illegible]

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Szolnok Megyei Néplap

1972 SEP 10

1021

Szabó Ágnes

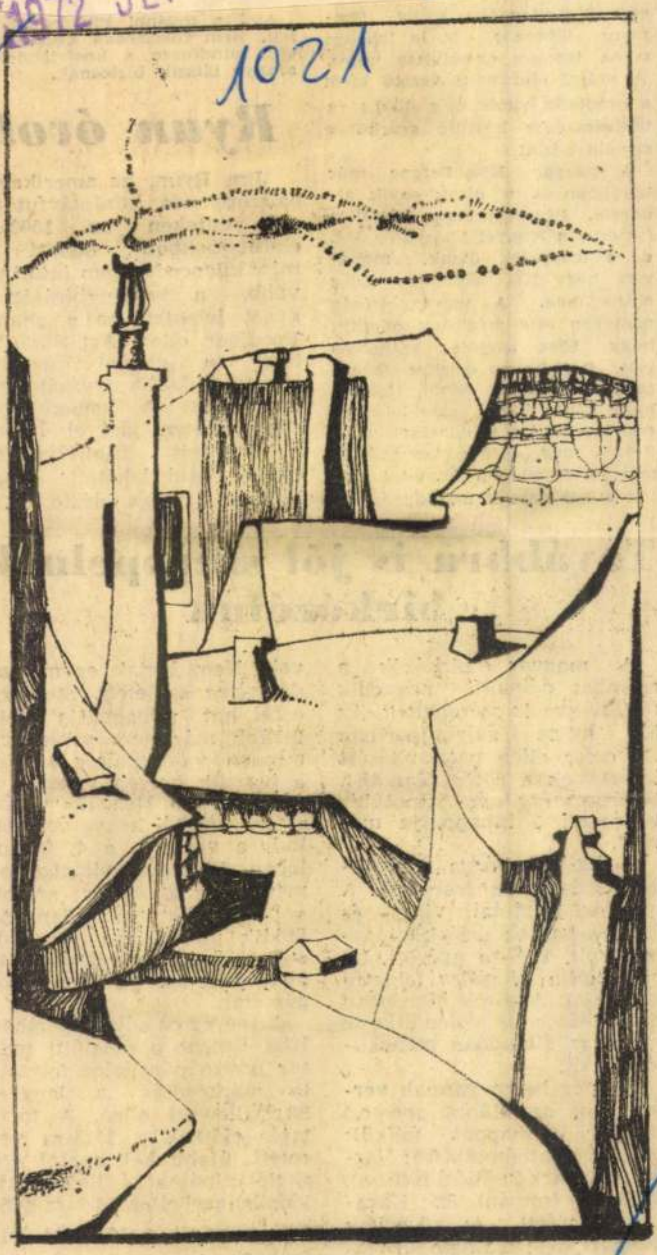

SZABÓ ÁGNES RAJZA

és a jugoszláv [illegible]
zója döntetlen lett, pe
mant többször is
volna léptetni passzivi
A svájci Martinetti v
a rendőrök vitték el a
tettlegességre készülő
sorfala között.

A magyar Kiss Fe
korábban is a bírók
dozata. Pénteken este
fektette, a lengyel Skrzydlewskit,
de a lengyelek óvtak, mondván, hogy Kiss akcióját gáncs
előzte meg. A versenybíróság
pénteken este még úgy döntött,
hogy Kiss akciója szabályos
volt. Szombaton délelőtt levetítették a filmet ebből kitűnt,
hogy gáncsról szó sem lehetett;
ennek ellenére a döntés: nem
ítélték meg a kétvállas győzelmet és szombaton folytatni kellett a két perc 21 másodpercet.
előfutamokban bukott s
mint kilencedik nem jutott tovább, a versenybíróságnál
óvást jelentett be a ghanai
Fordjour ellen. Azt állította,
hogy a ghanai versenyző
okozta bukását. Óvását elutasították. A versenybíróság helyesen járt el hiszen
a lassított filmfelvételen
tisztán látni lehetett, hogy
bukását ő maga idézte elő.

Továbbra is jól szerepelnek birkózóink

A magyar birkózók a szombat délelőtti negyedik fordulóban is szerepeltek. Az 52 kg-os súlycsoportban Doncsecz ellen passzivitásért leléptették a görög Ganotist. Doncsecz így nem kapott hibapontot, 5 hibapontja maradt.

57 kg-ban Varga a portugál Grilo ellen szerepelt. A magyar olimpiai, világ- és Európa-bajnok óriási fölényben volt, 13:0-ra győzött. De nem tudta kétvállra fektetni ellenfelét. A török Merdogan bíró ötször is leléptethette volna az állandóan menekülő Grilót.

Itt még heten vannak versenyben, az alábbi sorrend szerint: hibapont nélkül: Veil (nyugatnémet), 0,5: Varga (magyar), 2: Björlin (finn), 3: Baciu (román), 3,5: Kazakov (szovjet), 4: Trejkov (bolgár), 5,5: Yamamoto (japán).

68 kg-ban Steer ellenfele a nyugatnémet Schöndorfer volt. Nem birtak egymással, döntetlen született. Steernek ezzel hat hibapontja lett, tovább már nem versenyez, minden valószínűség szerint a hatodik helyen végez.

82 kg-ban Hegedűs Csaba szempontjából kedvezően alakult a verseny, a 4. fordulóban. A magyar világbajnok pontozásos győzelmet aratott a bolgár Dimitrov ellen. Az ötödik fordulóban Hegedűs erőnyerő és így minden valószínűség szerint már dobogón van.

A 100 kg-os súlycsoportban Kiss Ferenc a délelőtti műsor utolsó párjaként folytatta mérkőzését a lengyel Skrzydlewski ellen. A folytatás előtt Kiss 11:3-ra vezetett, újabb két pontot érő akciót csinált a sérüléssel bajlódó lengyel ellen. 13:3-ra győzött, meglett a 10 pont különbség, így Kissnek csak 0,5 hibapont jött, továbbra is versenyben van.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 MÁJ 25

PEDAGÓGUSOK LAPJA
Budapest

Szabó Ágnes

1021

Szabó Ágnes: Adrien

A fiatal oktatók anyagi helyzetének javítása érdekében használják fel bátran az új bérrendezés lehetőségeit.

A Felsőoktatási Tanács kérte a szakszervezet elnökségét: *bízza meg a munkaügyi és szociális osztályt, hogy vizsgálja felül a lakásszerzés összes lehetőségeit, és ennek alapján tegyen javaslatot a SZOT-nak a fiatal oktatók jelenlegi lakáshelyzetének javítására.*

Szalóki Lambert

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-048, 337-748, 340-776
1973 FEB 4

Szabó Ágnes

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Szolnok

1021

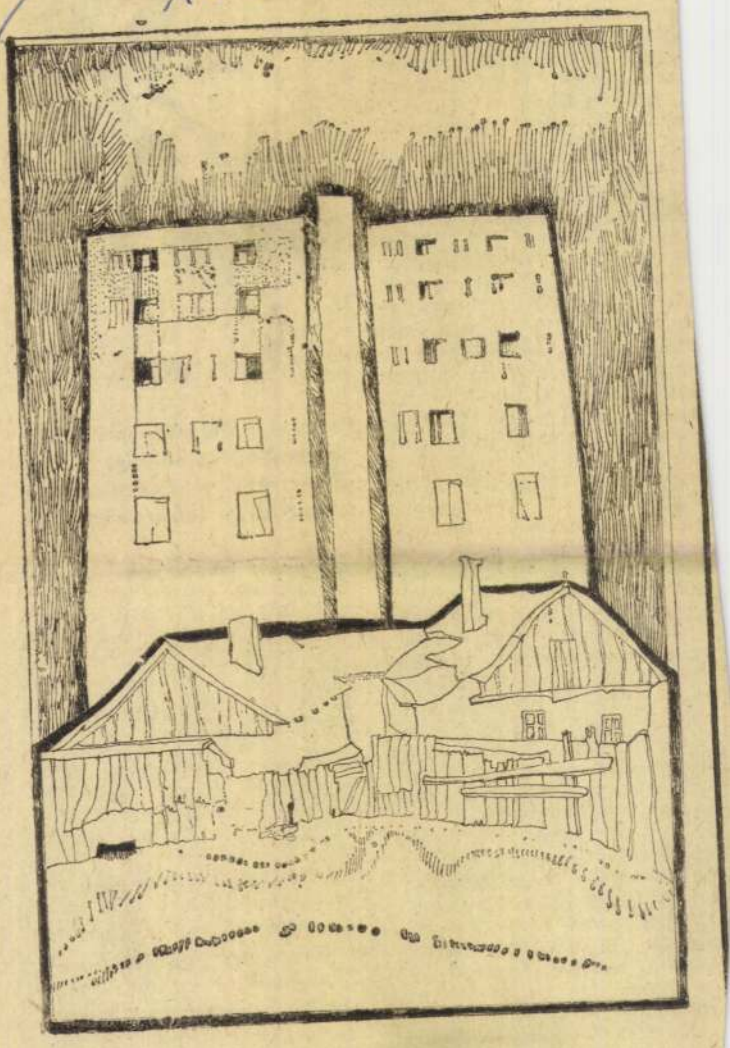

SZABÓ ÁGNES: TABÁN

osztottak szét
között. Gyakor
valósult a D
programpontja:
ki megműveli!
égest, támog
zzal, hogy m
parasztoknak
rendelkezésükre
zt a földet.

A felszabadít
en gyorsan fej
rasztszövetkezet
ormái. Mintegy 3 millió
paraszt több tizezer idény-
ellegű, vagy állandó kölcsö-
nös segélynyújtási csopor-
okba egyesült. Nagy gondot
fordítanak a terméshozamok
emelésére, s bár az ameri-
kai büntető osztagok a fel-
perzselt föld taktikáját folyta-
tták, nemhogy csökkenne,
hanem még növekszik is a
megművelt földterület a fel-
szabadított körzetekben.
Dél-Vietnamban azelőtt csak
egy rizstermést takarítottak
be. Itt most több mint
200 000 hektáron már két-
szer aratják a rizst évente.

A Nemzeti Front rugal-
mas nemzetiségi politikát
folytat. A nemzeti kisebbsé-
gek számára biztosítja az
autonomiára való jogot.
Minden kisebbségnek saját
szervezete van a DNFF ke-
belében. A Nemzeti Front
számos intézkedést tett a
kis nemzetiségek életkörül-
ményeinek megjavítására. A
nemzetiségi körzetekben
megszervezi az egészségügyi
ellátást, helyi káderekat ké-
pez ki, gondoskodik arról,
hogy a nemzetiségeknek sa-
ját írásuk legyen és így to-
vább.

A DNFF sikeresen vonja
a maga oldalára a különbö-

**Térkép a dél-vietnami erővi-
szonyokról: a sötéttel jelölt
övezeteket a Felszabadítási
Front tartja ellenőrzése alatt**

nak. Az iskoláskorú gyer-
mekek 80 százaléka tanul-
hat, míg az ellenség, a sai-
goni bábkormány fennható-
sága alatt álló országrészben
ez az arány mindössze 65
százalék. A szívós fáradozá-
sok eredményeként a lakos-
ság 80 százaléka írástudó, s
igen sok kerületben már
egyáltalán nincs analfabé-
tizmus. Biztatóak az egész-
ségügyi hálózat fejlesztésé-
nek eredményei is: több
mint 32 000 egészségügyi ál-
tomás működik, s a falvak-
ban 3000 képzett szakember
gyógyítja a betegeket. A
szülőotthonok száma meg-
közelíti a háromezret, s ápo-
lónők ezrei segítenek a be-
tegségek megelőzésében.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Szabó Ágnes

Szolnok Megyei Néplap

1973 AUG 19

1021

SZABÓ ÁGNES RAJZA

Aztán még nem

laikus számá
megkülönböz
koznak egym
tegek.

Dr. Mozsoli
ban kutatott
dult ide. R
idézve mondj

A Laposhalomnak mindig időrendi kulcshelyzete volt. A bronzkorban ugyanis három fő periódust különböztetnek meg. Más településeken hol az egyik, hol a másik található. Tószegen viszont mind a három egymásra épült periódus fellelhető. Ez adja régészeti hírnevét.

ószegen

totta azt az erdei klíma. Ennek megfelelően a kezdeti kor lovai keskenv. a későbbié pedig széles patájúak voltak. A klímaváltozással megjelentek a medvék, farkasok is Tószegen.

Valamikor — meggondolatlanul — kiparcellázták a Laposhalom környékét. A

csövektől nincs nyoma, csak öntödéknél.

Néhányan műkereskedőnek csapnak fel. A halom edénykincseit árusítják. Az egyik gyerek elmondta, hogy az általa talált bögrét hetven forintért adta el az apja. Hogy az ilyesmi törvényellenes? A helyiek nem mindig gondolnak rá.

A Laposhalom ma már egyre inkább hasonlít egy várfal maradványhoz, mint egy dombhoz. Az egyik oldalról a Tisza áradása koptatta el, a másikat a lakosság bányászta. A meglévő részt sürgősen védeni kellene. A legkézenfekvőbb megoldásnak a kisajátítás látszik. Magától érthető: a köz érdeke, hogy egy ilyen — nemzetközi viszonylatban is rangos — régészeti lelőhely megmaradjon.

S. B.

KEZDETÉN

Csak a napfényt im- pontján. A teraszról elát-
dhatnánk.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Budapest

Szabó Ágnes

1972 JAN 20

1021

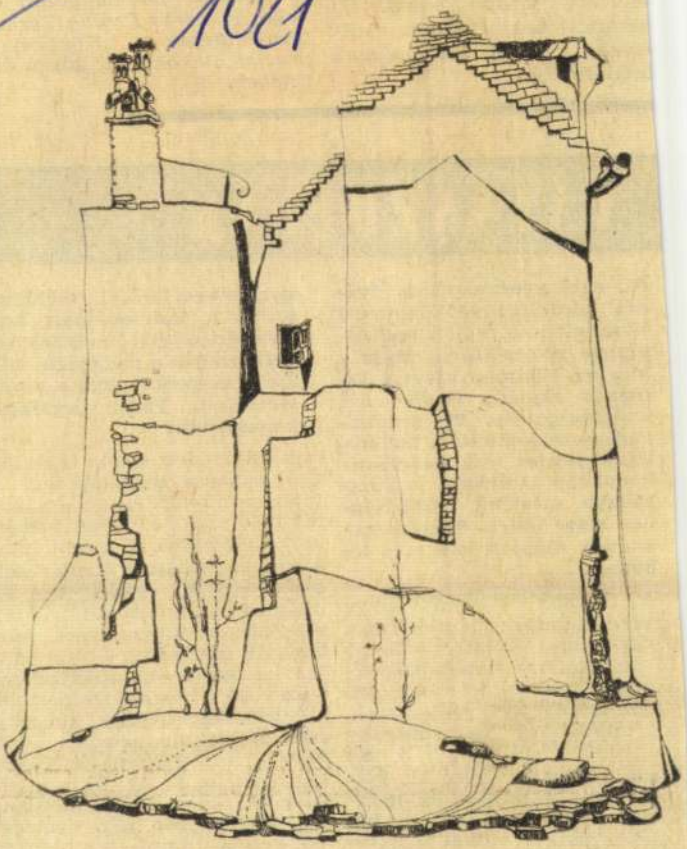

Ragyogó nyarat idéz az a változatos, gazdag tárlat, amely január 18-án nyílt meg a Fáklya-klubban a pécsi és a gyulai pedagógus-művésztelepen készített alkotásokból. Képünkön Szabó Ágnesnek, az egyik pécsi „telepesnek" rajza látható.

nöteves
lte. A n
ividesen
ísztanter
znek; a
lakították

VÁLASZOLUNK

Az egri gyermekváros óvónői kérdezik: 1971-ben évi 48 munkanap rendes szabadságban részesültünk. Majd a Megyei Illetményhivatal kifogása alapján rendes évi szabadságunkat 24 munkanapra csökkentették. Ismereteink szerint más nevelőotthonokban az óvónők is a magasabb mértékű szabadságban részesülnek. Milyen jogszabály alapján van erre lehetőség?

A Munka Törvénykönyve rendelkezéseinek megfelelően a pedagógusok naptári évenként 12 munkanap alapszabadságban és a munkakörüktől függő pótszabadságban részesülnek. A munkaköri pótszabadság mértékét a 14/1967. (IX. 9.) MüM számú rendelet 11. §-ának első bekezdése az alsó-, közép- és felsőfokú oktatás keretében oktató, valamint nevelőmunkát végző pedagógusok részére általában 36 munkanapban állapítja meg. Az ettől eltérő mértékű pedagógusi munkaköri pótszabadságot a hivatkozott rendelet 11. §-ának (2) bekezdése tartalmazza. E-

gyelembevételével csökkentettük a tanulócsoport tantervi óraszámát, melynek következtében a pedagógus túlórája megszűnt. Ezt a tanító sérelmezi. Van-e jogalapja panaszának?

A külterületi iskola tanítójának panasza megalapozott. A vitát a művelődésügyi miniszter 1965. október 18-án megjelent 25 755/1965. I. számú utasításában foglaltak alapján kell eldönteni. E rendelkezés — mely az összevont osztályokból alakított tanulócsoportok óratervéről intézkedik — kimondja, ha az 1—4. osztályokból összevont tanulócsoportból hiányzik egy osztály, akkor a pedagógusoknak az adott helyzetnek megfelelő új óratervet kell készíteni. Az új óraterv kialakításakor a való helyzethez legközelebb álló óratervből kell kiindulni, és a hiányzó osztály óráit — az anyanyelvi és a számtan-mértan órák növelésével — elsősorban az első és a negyedik osztályok között kell szétosztani. Így például ha az 1—4. osztályokból

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 FEB 9.
KÖZNEVELÉS
Budapest

Szabó Ágnes

1021

Szabó Ágnes rajza

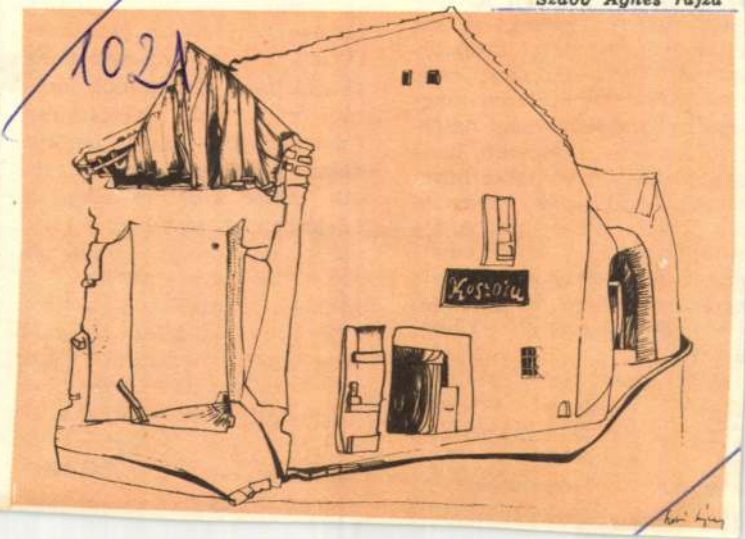

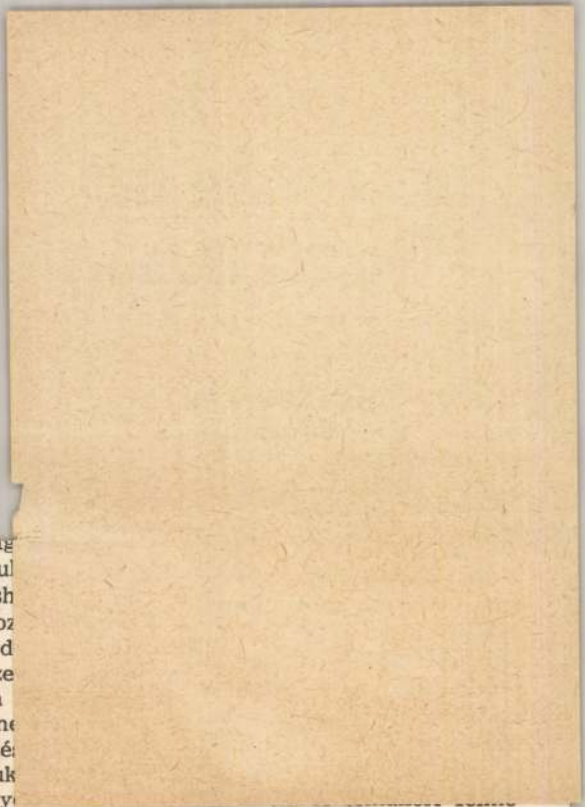

mikor jegyre dolg
en kötötték magul
etes megbeszélésh
asznált szavakhoz
ekhez. (Úgy gond
z a jó, amit előze
eszéltek.) Amióta
oz a nevelő, szín
ulatosabb kifejezé
álnak, önállóságuk
ük jobban érvény
almazásokban több eredeti-
éggel találkozunk, a gyermek
gyéni stílusa az új osztályo-
ás mellett hamarabb kibon-
akozik.

Sokat emlegetett akadály az
ödik osztályos átmenet.
sak egy példával illusztrálom
zt. A tanulók történelmi is-
eretei elég szegényesek, hi-
zen az alsó tagozatban csak

rés eredménye 0,1-del javult az elmúlt évihez viszonyítva, most 3,5. Feltűnően javult továbbá az analizáló-szintetizáló képességük, hamarabb felismerik az azonos és különböző vonásokat, mert az óra elei feleltetési idő felszabadulása ennek gyakorlására több lehetőséget nyújt.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KÖZNEVELÉS
Budapest
1971 — 12

1029

Cs. Szabó Ágnes

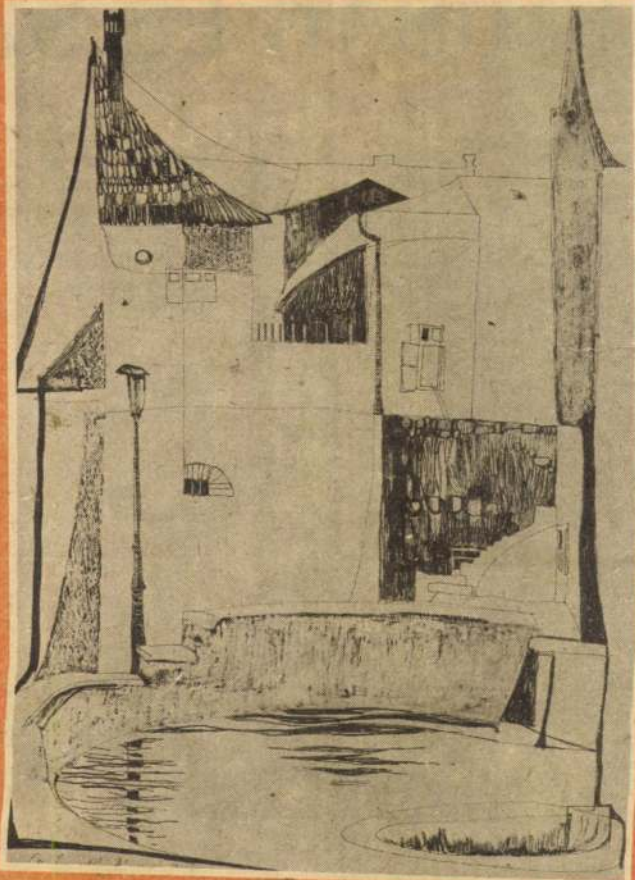

Cs. Szabó Ágnes rajz

IFJ

z MSZMP
atározata
okumentum, amelynek politikai
s pedagógiai konzekvenciái nem
asznosíthatók minden továbbondolás, továbbérlelés nélkül. Az
júság elkötelezett és alkalmi
evelői — pedagógusok és szük, funkcionáriusok és egyszeűen: a felnőttek — az elemzés
nulmányozásával közelebb jutak a gondjukra bízott, illetve a
atáskörükben élő fiatalok megrtéséhez. A KB elemzése segít
ban, hogy az ifjúságot hamis
úziók, túlzások nélkül ítélhesk meg. Segíti az iskolát, a
unkahelyet, a szülői házat a
ocialista emberformálás új és
bb módszereinek mielőbbi kilgozásában. Az anyag az ifjúg iránti megbecsülésről, a vele
embeni igényességről, az ifjúság
eretetéről tanúskodik.

De hasonló felelősséggel és
llyal kapott hangot a X. pártngresszus beszámolójában, hozszólásaiban és a határozatban
ifjúság helye és szerepe társalmunkban. Az ifjúság nevelt-

is
n
meki létezés és a szocia
nőtt öntudat kialakulá
sok minden lejátszód
mechanikus generáció-i
nem. Sőt, minél teljese
pes egy adott korszak fe
nerációja fiai számára
mi tapasztalatát, az eszi
gyakorlati szféra ismere
vékenységrendszerét áta
nál nagyobb az ifjúság e
ra, hogy eredeti, önálló é
matot alakítson ki a m
mára. Annál „hűtlenebb"
lanabb" a múlttal szeml
nél több útravalót kapot

Az ifjúság a forrada
nagy generációja (az 191
az 1945-ösök) számára e
kább úgy jelenik meg,
szocializmus jövőjének e
fontosabb tényezője.
úgy tetszik, hogy a szo
fejlődésének az az ellent
hogy a történelmileg
vagy részben régi tudat
kölcsű emberekkel kell

Cs Szabó Ágnes

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KÖZNEVELÉS
Budapest

1970 ... 16

1021

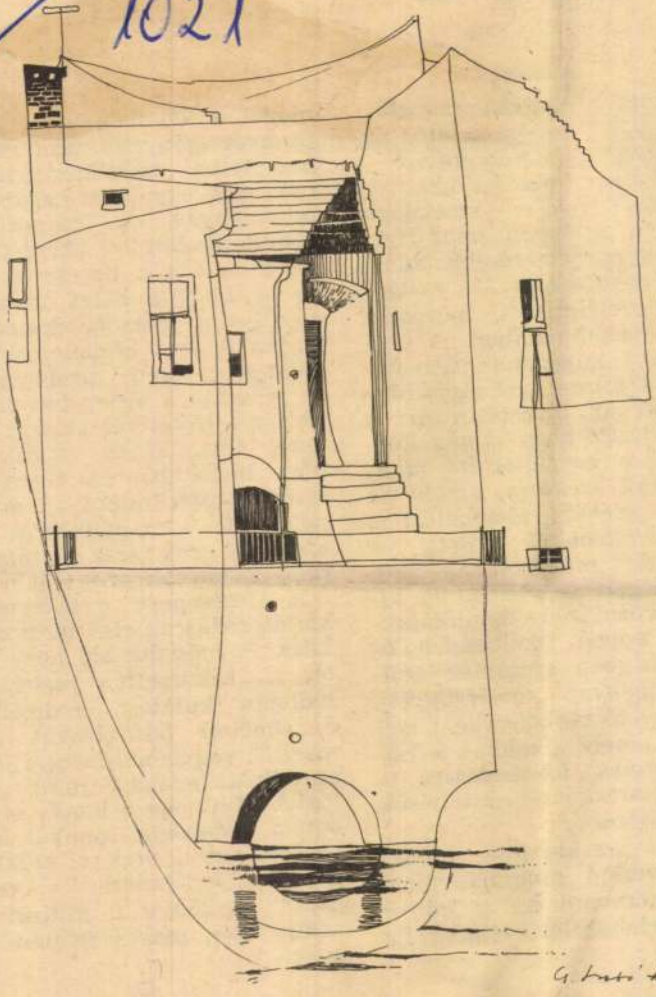

Cs. Szabó Ágnes rajza

tanulhat

A szoc
lógi
határtudomány, a pszichológia és a szociológia mezsgyéjén, s éppen mint ilyen játszik egyre jelentősebb szerepet az intézményes — családi, iskolai, nevelőintézeti, mozgalmi stb. — nevelőmunkában. A *Csoportlélektan* anyagának áttanulmányozása szinte szükségszerűen alakítja ki az olvasóban azt a meggyőződését, hogy *aligha képzelhető el a nevelő-tanító munkának olyan szektora, amely ne kaphatna jelentős támogatást a szociálpszichológiától.* Ezt a könyvet ezért mindazoknak, akik a pszichológiát szervesen be kívánják ötvözni nevelőmunkájukba (vagy éppen iskolapszichológusi minőségben szeretnék szolgálni a magyar nevelésügyet), szinte alapvető tankönyvként kell kezelniük, amely alkalmas a legtágabb keretek felvázolására, s későbbi tartalmas kitöltésük megalapozására.

A könyv szerkesztője, *Pataki Ferenc* bevezető tanulmányában pontosan körvonalazza a könyv célját. Mindenekelőtt elhatárolja

tásának igényétől, ami eleve
ménytelen vállalkozásnak tű
nék, még egy ilyen nagyon fia
tudományág, a csoportkuta
bemutatásakor is. „Arra töreke
tünk — írja a bevezetés szerz
je —, hogy a kötet anyaga f
rajzolja a kiscsoportkutatás t
lajdonképpeni kezdeteinek par
rámáját, vezető problémakör
és jellemző kísérleti-technikai
járásait. Kötetünk anyaga felt
lenül alkalmasnak látszik ar
hogy birtokában az olvasó me
kíséreljе áttekinteni az áttekin
hetetlent: a napjainkban foly
évenként sok száz publikáció
rúgó kutatások színterét."

A kiscsoport problematiká
korlátozódás az első tárgykörsz
kítés. A második az, hogy a k
tet a „kifejezetten pszichológ
indítékú kutatási eredményel
és elméleti felfogásokat tart
mazza", vagyis nézőpontja inká
szociálpszichológiai, mint szoc
lógiai. Minthogy a könyv elsős
ban a pedagógiai munkát kívá
ja támogatni, ezek a szűkítés
teljesen indokoltak, s tegy
hozzá: a könyv a kitűzött fe
adatot igen magas szinten old
meg.

⊙

Vajon a nevelőintézményekbe
található csoportok — osztályo

M E G H Í V Ó

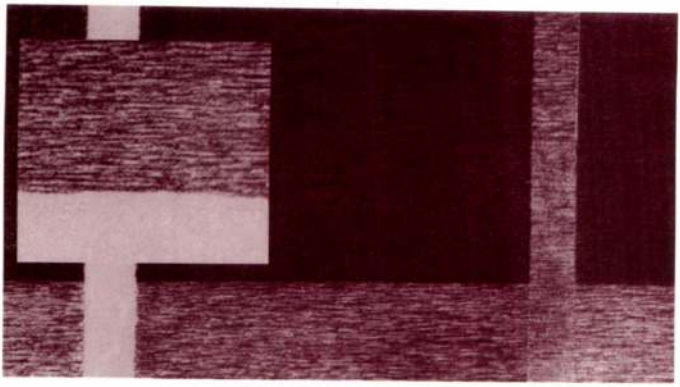

A soproni **Hetvennyolcas Galéria** nevében

NÉMETH MÁRTA és ESZIK ALAJOS
szeretettel meghívja Önt és családját

S Z A B Ó Á B E L

grafikusművész kiállítására.

Megnyitja:

K É R I Á D Á M

Munkácsy díjas képzőművész,
egyetemi tanár

1998 június 12-én, pénteken 19 órakor.
Cím: Sopron, Jégverem u. 2.
Tel.: (06-99) 335-022

Megtekinthető: június 12–július 12-ig.
Nyitva: keddtől szombatig 10–16 óráig

Szabó Ábel Sopronban lakik. 1998-ban diplomázik a Magyar Képzőművészeti Főiskola képgrafika szakán. Ezzel a kiállításával kíván bemutatkozni Sopron műkedvelő közönségének.

GALÉRIA
Tűztorony
Jégverem u.
Ikva-híd

E I N L A D U N G

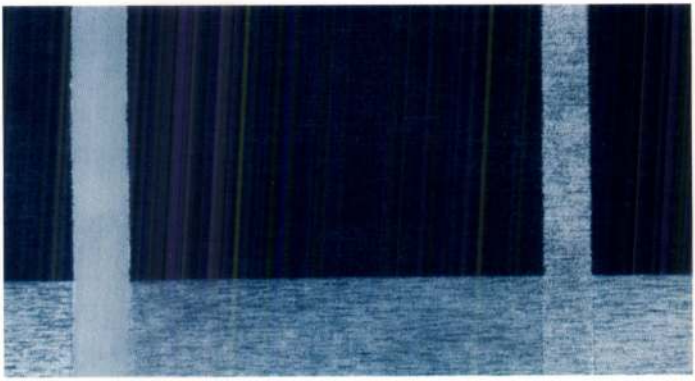

Im Namen der Soproner **Hetvennyolcas Galéria**

MÁRTA NÉMETH und ALAJOS ESZIK
laden Sie und Ihre Familie herzlich zur Eröffnung
der Austellung des Grafikers

Á B E L S Z A B Ó

ein.

Die Austellung wird von dem Künstler und
Universitätsprofessor

Á D Á M K É R I

Träger des Munkäcsy Preises für bildende
Künste eröffnet.

Eröffnung am Freitag, 12. Juni 1998, 19h.
Adresse: Sopron, Jégverem str. 2.
Tel.: (36-99) 355-022

Die Ausstellung ist geöffnet bis 12. Juli.
Dienstag–Samstag 10–16h

Ábel Szabó wohnt in Sopron.
1998 beendet er an der Ungarischen Akademie
für Bildende Künste sein Diplom.

GALERIE
Tuztorony
Jégverem u.
Ikva-híd

SZABÓ ÁGNES RAJZA

(Iszaak
hadser
ből. A
pályá
műve

Szabó Ágnes
Szabolcs Megyei Néplap,
1974. nov. 13.

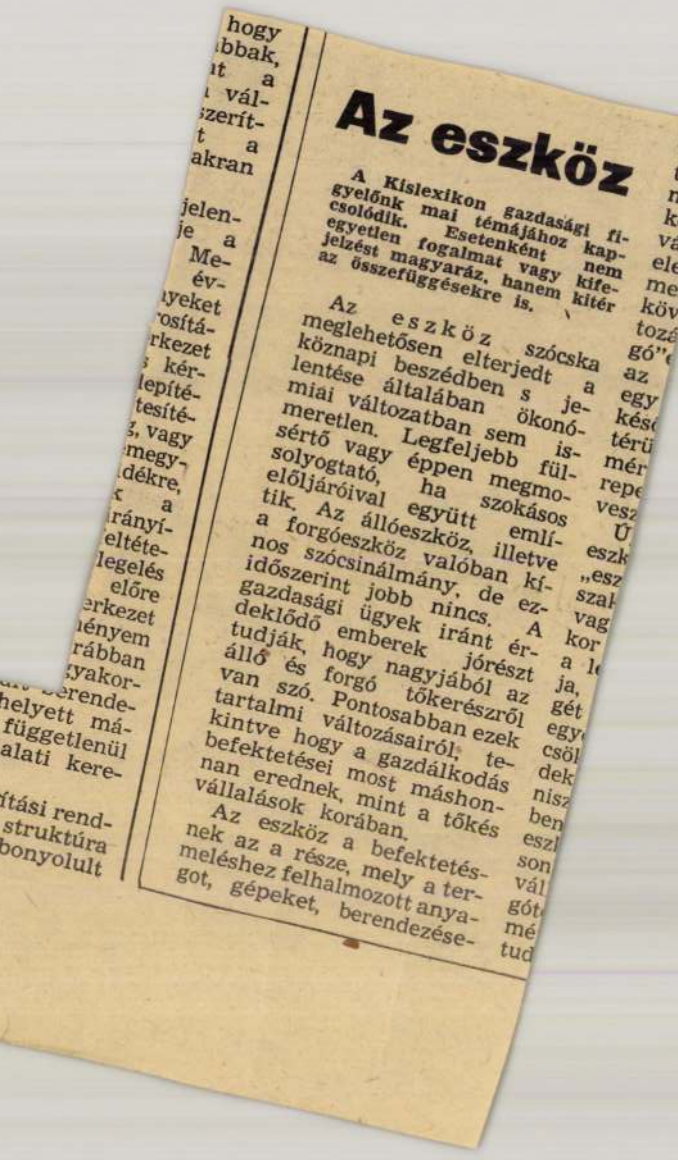

Az eszköz

A Kislexikon gazdasági figyelőnk mai témájához kapcsolódik. Esetenként nem egyetlen fogalmat vagy kifejezést magyaráz, hanem kitér az összefüggésekre is.

Az eszköz szócska meglehetősen elterjedt a köznapi beszédben s jelentése általában ökonómiai változatban sem ismeretlen. Legfeljebb fülsértő vagy éppen megmosolyogtató, ha szokásos előljáróival együtt említik. Az állóeszköz, illetve a forgóeszköz valóban kínos szócsinálmány, de ezidőszerint jobb nincs. A gazdasági ügyek iránt érdeklődő emberek jórészt tudják, hogy nagyjából az állóés forgó tőkeészről van szó. Pontosabban ezek tartalmi változásairól; tekintve hogy a gazdálkodás befektetései most máshonnan erednek, mint a tőkés vállalások korában.

Az eszköz a befektetésnek az a része, mely a termeléshez felhalmozott anyagot, gépeket, berendezése-

SHELBIT

AZ OLCSÓ UTÉPITÉSI ANYAG.

Shell Kőolaj Részvénytársaság.

Ezt a javaslatot a kereskedelemügyi miniszteren kivül a belügyminiszter is elfogadhatónak tartotta,

akire a megyei törvényhatóságok és városok kezében lévő kőbányák felügyelete tartozik. Igy most már semmi akadálya sincs annak, hogy a régóta függőben levő kérdés megoldáshoz jusson.

Az Utigépjavitó Telep megszüntetése már nehezebb kérdés.

Itt elsősorban arról van szó, hogy mi történjék azzal a többmillió pengő értékü leltárral,

GRÓSZ FRIGYES
okl. mérnök épitési és kövezési vállalkozó
BUDAPEST,
I., Bercsényi-u. 7. II. 3. Tel: 68-0-64.

Sok bosszuságtól és költségtől szabadul meg, ha

„Minerva" patent-kerekü taligát

használ

Gyártja:
MINERVA FAÁRUGYÁR
Ujpest, Lőrinc-u. 54. Tel. 94-1-89, 95-2-57.

Bérhengerlést
3 kerekü és tandemhengerekkel vállalunk.
Motor és Gépgyár MARTOS és HERZ
Budapest, VII., Erzsebet királyné-ut 87.
Telefon: 97-2-39.

uccában 150 ezer pengős, az Aréna uton 100 ezer pengős, a Külső Jászberényi uton 95 ezer pengős burkolást állitott a költségvetésbe és ezzel a nagyobb utépitési munkák felsorolása ki is merült.

Ezenkivül még Budán irányoz elő a költségvetés kisebb-nagyobb utépitési munkát, melyeknek elsőirányzati összege összesen kb. 150 ezer pengő körül van. Igy tehát az

uj utak épitésére megállapitott hitelkeret mindössze 700 ezer pengőt tesz ki.

Utak javitására csupán 1,320.000 pengőt állitottak költségvetésbe.

Uj csatornaépitésekre mindössze 650 ezer pengőt irányoz elő a költségvetési tervezet,

melyből a kelenföldi csatornázás folytatására 100 ezer pengőt, a rákosvölgyi főgyüjtő folytatólagos kiépitésére pedig 250 ezer pengőt irányoztak elő.

Csatornák javitására és tisztitására 90 ezer pengőt állitottak költségvetésbe.

Ez a költségvetési tervezet szomoru következménye az utóbbi időben folytatott hitelműveletes ut- és csatornaépitési politikának.

Az utóbbi időben sokmillió pengő értékü ut- és csatornaépitési munkát végeztetett a főváros hitelbe és ezeknek jövő évi részlete erősen szociális igazságtalansága azonban sulyosan érinti az ut- és csatornaépitési vállalkozók nagy tömegét. Az eddigi bőségből ugyanis nekik nem jutott semmi, mert nem volt pénzük és összeköttetésük a hitelmüveletes utépitéshez,

a hét szük esztendő katasztrófális következménye pedig teljesen reájuk, a kis vállalkozókra nehezedik.

A vállalkozók szempontjából a helyzet olyan katasztrófális, hogy

feltétlenül változtatni kell rajta!

Most már csupán az a kérdés, hogy az érdekelt vállalkozók körében meg lesz-e az az egységes felfogás és összetartás, melynek révén a helyzet orvoslását remélni lehet.

Uti kátrány Porolaj
SZOMBATHELYI KÁTRÁNYGYÁR
Szombathely.

Öt vagón bitument vásárol a Máv. Az államvasutak igazgatósága 48.000 kg bitumen szállitására irt ki versenytárgyalást. A minőségi feltételekben kikötik a bitumen lágyulási pontját és duktilitását, egyéb fontos kikötést azonban a kiirási művelet nem tartalmaz. Ez a versenytárgyalás, melyet október 17-ére hirdettek, azért érdemel különös figyelmet, mert tájékoztatást fog nyujtani a bitumen jövőbeli áralakulására. Az utóbbi időben a bitumenpiacon némi áremelkedés mutatkozott és egyesek szerint ez a jelenség folytatódik addig, mig a magyarországi igen alacsony bitumenárak nem emelkednek a világparitás szinvonalára. A versenytárgyalási hirdetményt megfelelő rovatunkban közöljük.

Utat a Tiszához. A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara megkeresést intézett Békés vármegye alispánjához annak érdekében, hogy Szarvas községtől a körösi kompig vezető törvényhatósági ut burkolással járhatóvá tétessék.

A lejárt előfizetések sürgős beküldését kéri
a KIADÓHIVATAL

MAGYAR ASPHALT R. T.
BUDAPEST, V., NÁDOR-UCCA 4. SZÁM. TELEFON: AUT. 83-8-41, 42, 43.

Vállal: Öntött, hengerelt és tömöritett aszfaltkocsiut és gyalogutépitéseket, fedéllemez préseltkavics, facement tetőfedést és mindennemü szigetelést.

Különleges utburkolatai: „Dernolit" öntöttaszfalt, synthetikus tömöritett aszfalt, bitumenes sétányjárdák. Utak olajjal való portalanitása „Pixor" anyaggal.

Gyárt és szállit: Mindenféle fedéllemezt, „Elastit" bőrlemezt, aszfalt szigetelőlemezt, különleges kiöntőanyagot, kocsikenőcsöt, gépzsirt (tovotte-ot) és mindennemü zsiradékot.

Utépitési célokra
a legalkalmasabbak a
MÁVAG
uthengerlő, utgyalu- és utfelszakitó gépek, lakó és öntözőkocsik.
Teudloff-Dittrich-féle járműves **kompressorok**
Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak
Budapest, X., Kőbányai-ut 21

kigyója. A debreceni egy[illegible] port felvert ügye rövidesen újabb állomáshoz érkezik, mert, mint arról már beszámoltunk, a Mérnöki Kamara fegyelmi bírósága szeptember hó 30-ára kitüzte azt a nagy érdeklődéssel várt fegyelmi tárgyalást, amelynek során vitéz Katona Mihály panaszára a fegyelmi bíróság váó alá helyezte dr. Mueller Félix épitészmérnök, kamarai tagot, a debreceni egyetemi épitkezések egykori miniszteri biztosát. A Mérnöki Kamara fegyelmi bírósága tárgyalását szeptember hó 30-án elhalasztotta azzal, hogy azt október hó 7-én, szombaton d. e. 10 órakor fogja megtartani a Mérnöki Kamara helyiségében (I., Mészáros u. 19). A tárgyalásra a műszaki élet számos kiválóságát idézték be tanuként, igy többek között dr. Magyary Zoltánt, Sándy Gyulát, Majorossy Gyulát, dr. Szily Kálmánt, B. Nagy Károlyt és K. Virág Andort. Hisszük, hogy e disszonáns műszaki szenzáció hovatovább az igazságnak megfelelő befejezést nyer — közmegnyugvásra...

Három uj hidat épitenek a Sió felett. Dombóvári jelentés szerint 400.000 pengő költséggel három 35 méter hosszu vashidat épitenek még az ősz folyamán a Sió felett. A hidakat még ebben az évben akarják átadni a forgalomnak.

Mezőturi 1/2-es tégla, 1500 drb.
olcsón eladó. II., Hermann Ottó-utca 6.
Telefon 56-3-99.

Keresünk megvételre,
használt, jó karban lévő cca 12 fm 1 m magas
lépcső vaskorlátot,
egyszerű korabeli kivitelben, **lehetőleg**
kovácsolt vasból.
Ajánlatokat az ár megjelölésével és vázrajzzal,
Treiber József és Fia, Barcs cimre kérünk. 5177

Mielőtt **KÁLYHÁT és TŰZHELYET**
vesz, kérjen árajánlatot
Fekete Dezső
Hungária vaskereskedés Budapest VIII., Népszinház-utca 35. Telefon: 36-0-15.

Kartellen kivüli gyári képviselet

Veszünk
használt jókarban lévő **5 és 7 kg-os sint.** Ajánlatot kérünk: Gróf Pappenheim Szenbánya, Puszta-kiskér, k. p. Terény cimre.
5176 Bányavezetőség.

Dr. RADVÁNYI LÁSZLÓ

Az egész magyar gazdasági élet, a sajtó munkásai megdöbbenve és őszinte részvéttel fogadták a váratlan hirt, hogy dr. *Radványi* László kormánytanácsos, az Üzlet cimü hetilap szerkesztője, a *Magyar Szaklapok Országos Egyesületének* ügyvezető-elnöke, a nemzetközi szaksajtó-szövetség alelnöke, október 3-án, életének ötvenhetedik évében elhunyt.

Váratlan volt a hir, mert dr. Radványi László, ki ismert munkása volt a magyar szaksajtónak és tevékeny részt vett mindig a szakmai mozgalmakban, egészen az utolsó napokig itt tevékenykedett körünkben és bátran, szivósan harcolt a szaksajtó jobb jövőjéért. Nem egy izben dultak harcok személye körül, de ezekben a harcokban, amelyeknek bajvivói a szaksajtó boldogulásának utját más-más utakon látták, még ellenfelei is elismerték jószándéku agilitását. Mindenki elismerte — még ha elvi ellentétek is választották el dr. Radványi Lászlótól —, hogy fáradságot nem ismer, ha a szaksajtó közügyéről van szó. Mint szakiró is kiváló volt. Tudását, tehetségét elismerték a külföldi szaksajtó munkásai is és ebbeli érdemeiért éppen a legutóbbi időben választották meg a nemzetközi szövetség alelnökévé, az osztrák kormány pedig arany diszjelvénnyel tüntette ki. Váratlan halála nagy vesztesége nemcsak a magyar szaksajtónak, hanem az egész magyar gazdasági életnek is, melynek érdekeiért olyan sokat harcolt.

Evangélikus templom épül Rákosszentmihályon. A rákosszentmihályi evangélikus egyházközség már régebben országos gyüjtést inditott a községben épitendő evangélikus templom céljaira. Október 8-án áldja meg a templom alapkövét Raffay Sándor dr. püspök istentisztelet keretében.

Ujpest a kormányhoz fordult panasszal az Ister-vizművek ellen

Az Ister ellen összegyült panaszok a legutóbbi képviselőtestületi közgyülésen robbantak ki, amikor több felszólalás után a város vezetősége elhatározta, hogy a megfizethetetlen és ihatatlan Ister-viz ellen felirattal fordul a kormányhoz, kérve, hogy az árelemző bizottság közbejöttével szállittassa le a tulmagas vizdijakat, továbbá a kormány a maga műszaki közegeivel állapittassa meg: vajjon az Ister a mostani felszereléseivel tudna-e elegendő mennyiségü, iható, tiszta vizet szállitani Ujpest lakosságának.

A belügyminisztérium, mint a legfelsőbb közegészségügyi hatóság, rövidesen foglalkozik az ujpesti vizellátás panaszaival. A maga szakembereivel megállapittatja, hogy az Ister-viz közegészségügyi szempontból tényleg kifogásolható-e? És ha igen, ebben az esetben a belügyminisztérium gyökeres intézkedésekre fogja kényszeriteni az Istert.

piros keresztmetszetü tégla
NEUSCHLOSZ ELEK TÉGLAGYÁRA TEL. 90-1-49.

Szablya Frischauf Ferenc — kormányfőtanácsos. A Kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére *Szablya Frischauf Ferenc* festőművész, országos magyar királyi iparmüvészeti iskolai tanárnak a festőművészet terén szerzett érdemei elismeréséül a magyar királyi kormányfőtanácsosi cimet adományozta. A kitüntetett művész szerkeszti a „Magyar Iparmüvészet" cimü folyóiratot.

Uj kultuszminiszteri palota épitésének terveit vetették fel nemrégiben miniszteriális körökben, mert sok panasz merült fel a Hold uccai épület alkalmatlan helyiségei miatt. A terv azonban — értesülésünk szerint — csak kezdetleges stádiumban van, mert ha komolyan gondolnának a terv kivitelére, ezt még hosszabb tárgyalásoknak kellene megelőzniök a katonai kincstárral és az épitkezés fedezetének előteremtése céljából. A tervek szerint ugyanis az uj kultuszminisztérium épületét a Honvéd uccai Károly főherceg-laktanya helyén épitenék fel.

A Finelon látja el Nagykanizsát villanyárammal. A kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta Nagykanizsa városnak a Finelon-nal kötött szerződését.

Ujszeged lakossága uj iskola megépitése érdekében inditott széleskörü akciót, mert most egészségtelen pince-tantermekben tanulnak az ujszegedi gyermekek. A polgármester bizottságot küldött ki a helyzet megvizsgálására és ennek javaslata alapján a polgármester rövidesen a közgyülés elé terjeszti az uj iskolaépités elrendelésére vonatkozó javaslatot. Az iskola épitését — ha ahhoz a közgyülés hozzájárul — a jövő év májusában kezdik meg.

Kecskemét uj, modern pályaudvarának megépitése érdekében Sándor István országgyülési képviselő, th. bizottsági tag beadványt nyujtott be a város közgyüléséhez. Beadványában hangsulyozza, hogy a kecskeméti kiviteli piac nagyobbarányu kibontakozásának egyik legfőbb akadálya a közlekedés hiányossága.

Szakmai fizetésképtelenségek. Egyezség: Turul Fakitermelő és Értékesitő Vállalat, Kiss Lajos debreceni cég ügyében a magánegyezség az OHE debreceni Kamarakerületi Szerve előtt létrejött. Kvóta 30 százalék, teljesitési idő 8 hó.

Adózási és könyvelési ügyekben előfizetőinknek dijtalan felvilágositást nyujt lapunk szerkesztősége. Levélbeli érdeklődés esetén válaszbélyeg melléklendő.

(—) **Felvilágositás Rádió ügyben.** Azok részére, kik a rádiópiac ujdonságai közelebbről érdekelnek, az alábbi ismertetést közlünk a 7331-es Orion rádió müszaki adatairól. Az egyenes, tehát nem superheterodyn rendszerü rádiókészülékek 3 lámpás kivitelben hangerősebb vételt adnak, mint az ugyanannyi csőszámu közönséges super készülékek. Szelektivitásuk is egyenlő a super gépek szelektivitásával, ha a Band-Pass rendszert alkalmazzuk. Mindezen tulajdonságokkal rendelkezik a 3 + 1 csöves, dinamikus hangszóróval egybeépitett 7331-es Orion „egyenes" készülék. Ennél a rádiónál az egygombos behangolás pontosan hitelesitett állomás skálával, pillanatok alatt történik. A hangerő és érzékenység szabályozóval pedig, a készülékkel egybeépitett nagy dinamikus hangszóró, a kellő hangerőre szabályozható. Hangerőn kivül, még a hang szinezetét is szabályozhatjuk. A 7331-es Orion rádió kapható bármely jobb rádiószaküzletben.

Számtalan probléma megoldatlan az egész világon. Ezek közé sorolható, hogy melyik sorsjegyszám nyeri a m. kir. osztálysorsjátékon a főnyereményt? Sok statisztikus, telepatikus, fakir, spiritiszta, graphológus foglalkozott már ezzel a kérdéssel, de egy sem tud biztosat. Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyforma a nyerési esélye! **Szerencse, kitartás kell és semmi más!** Bizonyos, hogy 42.000 nyereményt sorsolnak ki az október 14-én kezdődő sorsjátékon és közel 8 millió pengőt fizetnek ki a nyerőknek. Sorsjegyek kaphatók az összes főárusitóknál.

22 éve bejegyzett **épitőmester**
tőkeerős társat keres 5 évig tartó munkához.
Jelige „25.000" a kiadóba.

PARKETTÁT tölgyfából és bükkfából minden minőségben a legelőnyösebben szállit és padozati munkát elsőrangu kivitelben vállal: TELEFON: 15-9-65.
PARKETTGYÁRAK ELADÁSI IRODÁJA K. F. T. BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 21.

Szobrász stucco-, mükő és mármványmunkák elsőrangu kivitelben.
RÁKOS MANÓ, BUDAPEST,
VII,. Szt.. Domonkos-u. 5. Telefon: J. 380—37

Vállalkozók Lapja 1933. okt. 5.

A Rembrandt-film érdekességei

A nagy művészek életében gyakran váltakozik a szerencse a balsorssal, a dicsőség a kudarccal. Gyakran válnak mások kapzsiságának, vagy irigységének az áldozatává. Nagy lelkierő kell ahhoz, hogy a kicsinyes küzdelmekben művészetük el ne sorvadjon. Szép példát mutatott erre Rembrandt, akinek küzdelmes életét a Terra vitte filmre Hans Steinhof rendezésében. A rendezőnek főleg két munkatársa volt nagy segítségére abban, hogy a film hűen érzékeltesse a Rembrandt művészetére jellemző sajátosságokat, a fény és árnyék különleges keveredését. Az egyik Richard Angst, aki a filmet fényképezte és akinek beállításai valósággal életre keltik Rembrandt egyes festményeit, a másik pedig Alois Melichar, akinek zenéje artisztikusan festi alá fontos mozzanatait az érdekes művészfilmnek, amely a „Lidérfény" után kerül az Uránia műsorára.

D. Kenese Erzsébet: Vezérek

D. Kenese Erzsébet a „Honfoglalók" című regényében a honfoglalók szellemi és diplomáciai előkészítését, valamint annak harcászati végrehajtását írta meg. Lelkes elképzeléssel keltette életre Árpád legendás alakját. Új regénye Árpád halálától Zsolt haláláig terjedő időnek, tehát a X. század első felének történetét foglalja össze. A kalandozások kora ez, s így a regényben felvonulnak a győztes hadjáratok hősei, elkísérhetjük száguldó lovasainkat az augsburgi diadalmas csatától Pávia elfoglalásáig, azután az Alpokon át a Szent Gallen körüli, a római, a bizanci és a bolgárföldi portyázásokra, s megismerhetjük a gyengülő összetartás sötét árnyékot előrevető veszélyeit, de a települő magyarság államalkotó képességét is.

Ma már tudjuk, hogy volt olyan év (926), amikor Délnémetországot, Elzászt, a Verdun és az Ardennek vidékeit, Felsőolaszországot, azután az Appenineken átkelve Toscánát, majd Rómát is fenyegették a magyar csapatok. Tudjuk azt is, hogy a kalandozások jórészt a vezérek egyéni vállalkozásai voltak, s alaposan meggyengítették azt az egységet, amelybe Árpád a magyarságot összekovácsolta.

Csodálatos az írónőnek elképzelőereje, amellyel történelmünknek ezt a holymályba-vesző korszakát megelevenítette, s ahogy annak vezetőalakjait, a törzsek mindennapi életét, küszködéseit, vándorlásait, s harci tetteit megrajzolja. Hat évig tartó gondos tanulmány után készült el ez a regény, éppúgy, mint a „Honfoglalók". A „Vezérek"-ben megismerjük az árván maradt 7 éves Zsoltot, Árpál fejedelmi székének örökösét, aki a kisharcosok között is szerényen viselkedett, s gyengének érezte magát a parancsolásra. Zsolt mégis nagygyá, igazi fejedelemmé emelkedett, apja benne élő ereje tette azzá és azok, akik Árpád nagyságától lenyűgözve, a fejedelmi sarjat a hatalomhoz segítették. Az új hazában vezér nélkül maradt magyarok válságos éveinek izgalmas küzdelmeit lenyűgöző módon tárja elénk a regény az akkori magyarság állapotának reális rajzával, a történelmi események megszületésének titkait boncolgatva. Zsoltot felnőtt korában már úgy szerepelteti, mint aki mérsékletre inti a portyázó hadakat. Már alkalmazkodik az „új időkhöz", új harcászati formákat keres és ehhez szükséges polgári feladatok megoldását rendeli el.

Zsolt mellett Undfia Kupán a magyarok kendéje, a deresfejű Előd fia Szabolcs, azután Kundfia Kurzán, a tarjáni törzs vezére, Töhötömfia Horka, a kér törzs vezére, Abafia Kál, azután Bors és Tevel, a besnyő surbánok bekéje, végül Bars és Ocsád, a kabarok vezérei, továbbá mindezek feleségei, gyermekei a szereplői a lenyűgöző hatású regénynek.

D. Kenese Erzsébet írói készsége, eleven előadásmódja, jellemző ereje, tudományos felkészültsége, korképet teremtő képessége teszik kivételes értékűvé ezt a kitűnő regényt, éppúgy, mint a „Honfoglalók"-at. Minden sorából kiérzik a magyar lélek és szeretet, amellyel ezt a legendás kort és annak alakjait elénk varázsolta. A Stádiumot elismerés illeti, amiért a „Honfoglalók"-at és annak méltó folytatását, a „Vezérek"-et kiadta.

Tormay Cecil regénye filmen

Tormay Cecil „Emberek a kövek között" című regényéből a Délibáb-cég közel kétesztendős munkával filmváltozatot készített, amelyet legközelebb „A hegyek leánya" címmel mutatnak be. A változat, amelyet Farkas Zoltán rendezett, a hírek szerint, hiven adja vissza a regény hangulatát, ami főként azért sikerült, mert az egész cselekmény Erdély festőien szép vidékén, csodálatos hegyek, patakok, erdők, sziklák és lankák között játszódik. Az eredeti címet azért változtatták meg, mert a történetnek a hőse egy hánytatott sorsú furcsa leány, a hegyek leánya. A címszerepet *Fényes* Aliz, a többi nagyobb szerepet *Nagy* István, *Hosszu* Zoltán, *Ladomerszky* Margit, *Orsolya* Erzsi és *Greguss* Zoltán játsszák az ujdonságban, amelyhez *Dolecskó* Béla írta a kísérőzenét.

HATVAN ÉV

Az országos iparművészeti iskola hatvanéves fennállásának évfordulóját ünnepli. Ez alkalomból Szablya Frischauf Ferenc az intézet igazgatója díszes kiállítású, színes mellékletekkel és mélynyomású fényképekkel illusztrált évkönyvet szerkesztett, amelyben beszámol az iskola nevelő munkájáról hatvan éven keresztül.

— Ez az időszak a magyar történelem egyik legmozgalmasabb kora, amelyben az intézet a maga rendeltetését avval teljesitette, hogy magyar iparművészeti kultúrát teremtett. Az iskola falai közt bemutatott jubiláris kiállítás a művészeti és gyakorlati munkáról szemléltetően beszámolt és igazolta, hogy a Trefort Ágost által elvetett magból, a kis „műfaragászati tanműhelyből" a magyar kultúra és művészeti élet hatalmas intézménye fejlődött ki.

Szablya Frischauf Ferenc a korszakalkotó fejlődésnek a tanműhelyek újjáteremtésében látja. Visszatért az iparművészeti iskola a gyakorlati művészképzéshez, a műhelymunkához, amit a XIX. század teoretikus akadémiái elhanyagoltak. A XIV—XVII. század nagyszerű művészképzése az inasrendszeren alapult, amikor a kezdő, mint gyakorló inas, az anyagot alaposan megismerte és a mesterségbeli ismereteket a műhelyben sajátította el.

A mai értelemben vett iparművészeti oktatásról Czakó Elemér igazgatósága óta, 1910-től kezdve lehet beszélni, aki újjászervezte a tantervet és kialakította a mai hét szakosztályt, a faipari, díszítőszobrász, a díszítő-festő, a textil, az ötvös, a kerámia, a grafika szakosztályát. A világháború következménye, az elszegényedés károsan befolyásolta az iskola fejlődését, sőt az oktatás is eltolódott elméletibb viszonyba. Azt igyekezett Szablya Frischauf Ferenc kiegyensúlyozni főleg a korszerű felszereléssel, gépekkel, eszközökkel, így például a faipari tanműhelyt új gyalupadokkal, pácolószekrényekkel, minden növendék részére előirányzott, teljesen felszerelt műhelyszekrényekkel, a szobrász-osztályon szintén minden növendék rendelkezik fa- és kőszobrász szerszámszekrénnyel, a festő-osztályon állványkészletek, villanyerőre kapcsolt őrlő- és szórógép, a textil-szakosztályokon himző- és varrógépek, gőzölő-kazán, textil kémiai laboratórium biztositja a zavartalan munka és fejlődés tempóját. Az ötvösség szakosztályán gázcsappal felszerelt munkaasztalok, kompresszoros homokfúró-készülék, egy modern elektromos zománcégető és más új gépek mozdítják elő a munka menetét. A keramia — többek közt egy agyagörlő-géppel, két égető kemencével és kémiai tehnológiai felszereléssel gazdagodott, ugyanilyen mértékben fejlődik a grafikai szakosztály felszerelése is. Az újjonnan megszervezett szépművészeti gyüjteménytár megmentette a raktárakban hosszú időn át pusztuló, értékes tárgyakat.

Szablya Frischauf igazgató elveinek megfelelően fokozott súlyt helyezett arra, hogy intézetében a tanitás a tanműhelyből induljon ki és hogy gyakorlati studium megelőzze az elméletit.

a párisi. 1906-ban a milánói kiállítás hoz nagy sikert. 1910—14-ig Czakó Elemér reformintézkedései adnak lendületet a fejlődésnek, ő szervezi meg a grafikai és textilművészeti szakosztályokat és jelentősebb szerepet kap a műhelygyakorlat. A világháború alatt az iskola egyrésze hadikórház s megérzi az oktatás a proletárdiktatúrát, a gazdasági leromlást is. De 1923-ban a monzai—milánói kiállítás új siker színhelye. 1924-ben Kormányzó Urunk új szervezeti szabályzatot hagy jóvá s a tanulmányi idő hat évre emelkedik. Állandóan részt vesz az iskola a nagy külföldi kiállításokon (Bern, Basel, Genf, Róma, St. Gallen, London, Barcelona, Padua, Milano). Nagyjelentőségű az 50-ik évforduló kiállítása is.

A beszámoló után sok érdekes illusztráció mutatja be a műhelyekben folyó munkát, a növendékek résztvételével. Majd a tanitványok műveivel dokumentálja az iskolában elért magas színvonalat. **sz.**

* **Három Beethoven-szimfónia bérletben.** Január 29-én első hangversenyen a III. Eroica szimfóniát Mengelberg, április 9-én a VI. szimfóniát Ansermet, április 21-én a IX. szimfóniát Ferencsik vezényli. A hangversenyeken a Beethoven szimfónián kívül a zeneirodalom más művei is szerepelnek. A bérlet iránt, melynek árusítása még tart, igen nagy érdeklődés nyilvánult meg és egyes bérletek még kaphatók, a Harmónia pénztáraknál. A Harmónia pénztárak árusitásai: I. Mária Valéria-u. 12. 10—12-ig, 3—5-ig, vasár- és ünnepnap 11—1-ig. II. sz. Rákóczi-út 36 (Szöv. Bolt) 10—1-ig és 2—5-ig.

* **Ferdinándy Mihály előadássorozata.** Ferdinándy Mihály, a kitünő fiatal történész, akinek az Árpádház történetét újszerü megvilágitásban tárgyaló könyve, *Az Istenkeresők* a karácsonyi könyvpiac egyik eseménye volt, most előadássorozattal lép a budapesti közönség elé. A fiatal tudós Európa válságairól a Zeneakadémia kamaratermében január 14-én, csütörtökön este 7 órakor kezdi meg érdeklődéssel várt sorozatát. Első előadásában az antik kultúra összeomlásáról beszél és megvilágitja azokat a párhuzamokat, amelyek a késő antik és a modern európai ember között felismerhetők.

* **Emlékezés Lebstück Máriára, a szabadságharc Mária főhadnagyára.** Az évad elején mutatta be a Fővárosi Operettszínház a „Mária főhadnagy" című történelmi daljátékot, gazdag kiállitással és elsőrendü operettszereplőgárdával. A darab hétfőn éri meg 150-ik előadását s a jubileum alkalmából a szinház igazgatósága és művészegyüttese az ujpesti temetőben megkoszoruzza az 1892-ben elhunyt Lebstück Mária, a szabadságharc Mária főhadnagyának sirját. A hétfőesti előadáson az ujpesti polgármester vezetésével számos előkelőség jelenik meg. A színház a sikeres zenés vigjátékot természetesen tovább játssza Honthy Hanna, Szeleczky Zita, Csikós Rózsi, Szilassy László, Latabár Kálmán és Solthy György fellépésével.

* **A filmgyártás gondjai és kívánságai.** A filmkamara hivatalos lapja, a *Magyar Film* Matolay Géza dr. cikkét közli „A magyar filmgyártás multévi gondjai és jövő évi kívánságai" címmel. A terjedelmes tanulmány behatóan foglalkozik a színház és a film iránt megnyilvánuló közönségkritikával, a magyar film szereposztásának nehézségeivel, az egységes filmjátszási stilus kialakulásának akadályaival, a hangfelvevőgépek csekély számával, valamint egyéb, a filmgyártással kapcsolatos felszerelési hiányokkal.

* **A testvéri önfeláldozás filmje.** Előkelő környezetben, festői tájak között játszódik a „Láthatatlan bilincsek" című, új Esperia-film, amelynek drámai bonyodalmait két féltestvér különös találkozása és lelki párharca adja. Egy lezüllött férfi és egy segitenivágyó nő áll a cselekmény középpontjában, akiket láthatatlan bilincsként köt egymáshoz az elhúnyt közös apa emléke, anélkül, hogy a testvéri kapcsolatról tudnának. Az olasz filmujdonságnak a magyar közönség előtt is népszerü Alida *Valli* és Carlo *Ninchi* játsszák a főszerepeit. Bemutatására a jövő héten kerül sor.

Kisszakasz

Milliméntersor ára hétköznap 55 fillér, vasárnap és ünnepnap 65 fillér. Legkisebb hirdetés (10 mm) 5.50 P, illetve 6.50 P. Álláskeresőknek 50% kedvezm.

KÖNYVEKÉRT
SOROZATOKÉRT NAGY ÁRAKAT FIZETEK!
110 Jókai művei . . . 300.—
21 Révai lexikon . . 320.—
51 Mikszáth . . . . 200.—
46 Gárdonyi Géza összes művei . . . . 180.—
60 Klasszikus Regtár 120.—
5 Hómann—Szekfü: Magyarorsz tört. . 60.—
6 Choinoky: Föld és élete . . . . . 45.—
2 Zenei Lexikon . . 40.—
1 Á. T. I. atlasz . . 10.—
1 Révai vagy Pesti Hirlap lexikon . . 10.—
6 Rachmanova (piros bőr) . . . . . 30.—
12 Kodolányi művei . 30.—
10 Gárdonyi: Göre Gábor kötve . . . 25.—
1 Wells világtörténet alapvonalai . . . 10.—
15 Móricz Zsigmond művei . . . . . 35.—
5 Orvos a családban 18.—
Minden más sorozatot, egyes könyveket, teljes könyvtárt, a legmagasabb napi áron veszek.
„MUZEUM" könyvkereskedés, (tul: Rozsnyai Róbertné) Budapest, IV., Múzeum-krt 5. Telefon: 18—33—81.

Házasság
BOLDOG HÁZASSÁGOK az Égben köttetnek — földi hozzásegitőjük: Méltóságos Asszony, Bp., Főpostafiók 304. Válaszboriték. Csak cimre felel.

Hramnichatéves, józan, egészséges nagyotthalló rokonomnak keresek keresztény úricsaládból feleséget, ki a tanyai magányt kedveli. „Földbirtokos" jeligére a kiadóba.

Levelezés
Édes, Édes Szivem, legszomorúbb karácsonyom, legcsendesebb szilveszterem után, hétfőn délután Ujhelyen jártam. Cukrászdában hosszu levelet irtam. Mikor küldhetem? Remélem azóta Te legalább megnyugodtál? — Haza várunk!

ÉDES, ÉDES SZIVEM táviratod csütörtökön olvastam. Félek, levelem későn kapnád, Édesanyádnak irok röviden. Feltétlenül látni akarlak!

ALDEBARAN. Kedves, nem tudom, mikor tudok menni, lehet, hogy csak a hó végén. Rettenetesen hiányzol! Olyan lassan telik az idő! Nagyon!

Magánnyomozó
Magán-nyomozó
Dr. Békési Tibor ny. m. kir. rendőrkapitány
Erzsébet-körút 17 Telefon 222-802

Oktatás
ZSOLDOS-féle összevont tankönyvek, algebra magántanulók részére kaphatók Dohány-utca 34. Telefon 223 10.

Ki vállalná leánygimnázium V-ik osztálya teljes anyagának tanitását. Rákospalota Ujpesti előnyben. Jelige: Magántanuló.

ELVESZETT
S. 4766 számú színművészeti és filmkamarai tagsági igazolvány, 723 számú Magyar Artistaegyesület tagsági igazolvány, keresztlevél és születési anyakönyvi kivonat fotokópia, nagykorusági igazolvány, iratok és feljegyzések és 150 pengő készpénz fekete bőrtokban. Sas-utca, Andrássy-út, Teréz-körút útvonalon január 4-én délután. Megtaláló a pénzt tartsa meg, az iratokat küldje vissza Simon Györgyi, Sas-utca 7 címre.

Társ
Diszkrét
Csendes társulást kössön fedezettel.
1000.- P után
havi 30—60 P haszonnal. Pénzét gyümölcsöztesse meg! TÁRSULNI LEHET márkás
ecetgyárhoz
30.000—50.000 P-ig.
VEGYI- ÉS TÁPSZERÜZEMBE. Országoshirű
Gummi javító üzemhez
Világmárkás
GYERMEK KONFEKCIÓS ÜZEMBE.
Filmszakmához
10.000—200.000 P-ig.
Édesiparhoz. Péküzembe. Nyúlfarmhoz. Sertéshizlaláshoz. Parkettgyárhoz. Nagy söntéshez. (60.000 P-vel.) Edényüzlethez. Cipőüzembe. Korszakalkotó
Szabadalmakhoz
Gépgyártáshoz. Kötő-szövő üzembe. Nádvágáshoz. Fuvarozó vállalatba.
Köruti üzletekhez
Előköltség nincs!
CSAK KERESZTÉNY TŐKÉVEL TÁRGYALUNK.
Bizalommal keresse fel 10. éves irodánkat.
FORGALMI IRODA, Telefon: 332-009.
Rákóczi-út 61. III. 5.

Vétel, eladás
Veszek fogaranyat
ezüstöt, ékszert magas áron. KALLA. IV., Szép-utca 1.

Különféle
10—15 holdas gyümölcsös, vagy nagyrészt gyümölcsösből álló
tanyát
Budapest közvetlen közelében, lehetőleg Pomáz, Csobánka helyi körzetben készpénzfizetés mellett VENNÉK. Ügynököt díjazok. „Készpénzfizetés 32.800" jeligére Blocknerhez, Vilmos császár-út 33

KERESEK NAGYOBB FAJGYÜMÖLCSÖST BÉRBE az ország bármely részén. Közv. díjazok. Hajdu Lajos, Budapest, IX., Soroksári-út 46 sz., tejüzlet.

HONVÉDEINKNEK
HÁLÓZSÁK
MELEG HOLMI, stb.
Molnár Gyula
VII, Károly-körut 3|c
T: 427-575. Saroküzlet

Lakás
Lakásügyét szakértelemmel, lelkiismeretesen intézi el (délelőtt) Dr. Bárdosné irodája, V. Nádor-u 21. T: 114-614

Öröklakás
Öröklakás
III., Pusztaszeri-út 12/b alatt 3 szoba hallos
február 1-i beköltözéssel
eladó.
Ugyanott 3 szoba hallos lakás bérbeadó. Telefon d. u. 3—6 óra között: 111-891. Ügynök kizárva.

Egyszobás öröklakás
9.000 P
(konyha, alkov, éléskamra), XI., Bánk bán-utca 7. szám (volt Parádi-út), 19-es és 49-es villamosmegállónál. Megtekinthető vasárnap is.

Telek
AJÁNDÉKA legyen maradandó!
Kisvelencei villatelep parcelliázás, téli-nyári sportlehetőség.
TELKEK
már 6—13 pengőig □-ölenként. Fizetési feltételek nagyon
kedvezők
Iroda: Budapest, Baross-tér 17. Tel.: 424-373. Díjtalan kiszállitás

Szoba
KÜLÖNBEJÁRATU csinosan bútorozott SZOBA, fürdőszoba- és telefonhasználattal úriembernek azonnal KIADÓ. Batthyány-utca 58. sz. Telefon: 157-895, vasárnap.

Ingatlan
HÁZ
BUDAN, főútvonalnál, adómentes, II. em. 12.700 hozadékkal ELADÓ 175 000 pengőért. Zwillinger Győző, Rákóczi-út 12. Telefon: 426-569.

HIRDESSEN A KISSZAKASZBAN!

HARMÓNIA
Hangversenyek — Jegyárusítások.
Ma 4-kor Csajkovszky IV.
Beethoven hegedűverseny
Szőv. Zenekar Vigadó, vez.: Rajter, közr.: Cserfalvi.
Ferencsik-Michelangeli
11-én, hétfőn, Vigadó ½7. Mesterb. „A" IV. Műsor: Veress: Szimf. Bartók: Divertimento, Liszt: Es-dur zong. vers. Ravel: Spanyol rapszódia.
Basilides—Schubert jan. 12.
Zeneak. 7.
Benedetti-Michelangeli
zong. est 13-án, Vigadó ½7. Mesterb. „B" VI. Műsoron: Bach, Scarlatti, Beethoven, Schumann, Chopin, Debussy, Stravinsky művek.
15-én Filh. hangv. Opera 7.
18-án Richard Vogt dalest, Z. ½7.
Koréh dalest Zeneak.: fél 7
22-én Mengelberg vez. a Szőv. zenekart, közr.: Martzy J. Mesterb. „A" V. Vigadó ½7.
Tessék választani, ma
6-kor a Magyar Művelődés Házában, műsort a közönség a helyszínen választja
Honthy Hanna, Nagykovácsi, Nagy Izabella, Sárdy, Hámory, Koréh, Greguss, Latabár K., Solthy,
Kőváry, Rév, Óváry, Kazal, Mednyánszky, Rátonyi, Magyari. Vez.: Polgár T.
Jegyek 1 pengőtől a Magy. Műv. Házában egész napon át.
*
Marnitz targóharmonika-est
17-én, vasárnap, 6 órakor a Művelődés Házában. 20 sztár! 3 zenekar! 120 szereplő!
Jegyek 1.— pengőtől Marnitznál József-krt. 37. és a jegyirodákban.
*
Filharmóniai Társaság IV. bérl. hangversenye pénteken, 15-én, este 7 órakor, az Operaházban. Finn-est. Vez. Järnefelt.
*
Rózsavölgyi hangversenyei:
Holnap: Durigo—Kasics duett-est Z. ½7.
Basilides Schubert-est 12 (H)
Benedetti—Michelangeli 13-án (H)
Beethoven V. szimf. 13-án.
Waldbauerék Beethoven-estje 14-én.
Kálmán Mária hegedűmatiné 17-én.
„Élő hanglemezek" Pátria—Durium-estje 24-én, V. ½7.
6 zongorás jazz d. u. (Bródy—Eiseman—Komjáthy—Solymosy) 31-én, Z. 4.
*
Sztárok vidám délutánja 17-én
Vigadó 4 óra. Szörényi Éva, Fellegi Teri, Rácz Vali, Türk Berta, Dán Klári, Greguss, Rátkay, Latabár, Tapolczay, Pethes, Pécsi Öregdiákok, Szabó Kálmán jazztriója, a legragyogóbb műsorral. Jegyek Koncertnél és jegyirodákban.
*
Koncert rendezései:
WANDA LUZZATO MA 11-kor hegedűmatiné. Jegyek Zeneakadémián.
JOHANN STRAUSS-EST MA
Vigadó ½7. B. H. Z. bérlet. Vez.: Fricsay, közr.: Szabó Ilonka és Nagypál László.
Dániel Ernő zongoraest 19.
Végh vonósnégyes 21-én
Beethoven—Wagner-est 21-én
BHZ. Vez.: Failoni, közr.: Losonczy György,
Szegedi-Vásárhelyi kétzongorás matiné 24 én.
Mengelberg 22 és 29. (H.)
Beethoven Missa Solemnis. Febr. 10. Báthy Basilides, Rösler, Kálmán. Vez.: Lichtenberg.

Színház, Film, Művészet

Megdöbbentően selejtes a szórakoztató jellegü nyilvános hangversenyek műsora

Szervezetet kell létesíteni az ellenőrzésre

Egy példa áll előttünk: Németországban a birodalmi zenei kamara megköveteli, hogy a zenei közvetítések magas színvonalat képviseljenek. Az úgynevezett nagy tömegek részére rendezett szórakoztató hangversenyek Németországban, éppen az előbbi elv alapján komolyak. A *komolyság* ez esetben *nem műfaji megjelölés*, hanem *művészi értékjelző*. Az úgynevezett könnyű, szórakoztató, vidám hangulatú zene is *komoly, ha művészi értékű*. És a mai komor hangulatban éppen ez a felvillanyozóan derűs, humoros, gondtalan könnyedséget sziporkázó nemes zene nyujt igazi műélvezetet.

Nálunk, sajnos, még nem működik zenekamara, amely ellenőrizné a nyilvános hangversenyek műsorait, valamint a magyar rádió zenei közvetítését. A rádió zenei műsorának egy része és *a derüreborura rendezett, különféle szórakoztató jellegü nyilvános hangversenyek megdöbbentő képet mutatnak*. A vidám, könnyed követelmény csaknem kizárólag alacsonyrendű, tehát ízlésromboló és művészietlen zenének kedvez. Már a hirdetett műsorok is beszédes árulói a színvonalnak: *„Ünnepi harmonikarevü", „Ezeregyéjszaka revü", „Hatvantagú szimfónikus jazz"*. Még ezeknél az időnként rendezett hangversenyeknél is veszélyesebb a rádió érthetetlen zenei műsorpolitikája. Híre jár, hogy a rádió vezetősége a harctéren küzdő katonáink érdekében tartja helyénvalónak a komoly, vagyis művészi zene csaknem tökéletes száműzését a műsorból az úgynevezett „könnyű zene" javára. Ám a könnyű zene a rádióműsorok tanusága szerint egyenértékű a silány zenével. Még elvétve is ritkán akad a rádió műsorában léleküdítő, gyönyörködtető, nemesen elszórakoztató muzsika, természetesen a klasszikus közvetítéseket leszámítva. A harctereken küzdő honvédeink idegcsillapítását, erőgyarapítását, lelki felfrissülését az ilyen műsorpolitika aligha szolgálja.

Mindig veszélyes, amikor a műsorösszeállító attól fél, hogy *egy muzsika, amely igazi művészi fémjelzésü, akár komoly vagy vidám hangulatú*, csak bizonyos magasabb zenei képzettséggel rendelkező hallgatóréteg számára megközelíthető, de az úgynevezett *nagyközönségnek nem kell*. Rég beigazolódott tapasztalati tény, hogy *a remekmü mindenkié*. A lángész muzsikáját éppen az különbözteti meg mindenki más, még az ideig-óráig népszerű slágerszerzők zenéjétől is, hogy azonnal és minden időkre kiterjedő érvénnyel általánosan élvezhető a legtanulatlanabb és a legműveltebb hallagtók részéről egyaránt.

A zeneművészeti kamara felállítása égetően sürgős, hogy végre rendet teremtsen a hangversenyek és a zenei közvetítések bábeli zűrzavarában. Hogy *megrostálja* a műsorra tűzött szerzeményeket és a művészi érték kérlelhetetlen követelménye mellett féltő szeretettel *ügyeljen a magyar szempontokra is*. A vidám és könnyed táncdarabok címén *a nemzetietlen, idegen szellem valósággal tobzódik* a felcsendülő zenei számokban, nem beszélve a férczműveknek a szellemre, az erkölcsre, a kedélyre és az akaratra gyakorolt romboló hatásáról. Az egyes zenékben lappangó alacsonyrendüséget, silányságot, ízléstelenséget nem olyan könnyü észrevenni és bizonyítani, mint az olyan szellemi termékekben, amelyek a közérthető emberi nyelv segítségével azonnal felismerhetők és eltilthatók. Éppen ezért a zeneművészeti kamara hiánypótló, nélkülözhetetlen, rendkívül jelentős feladatot tölthetne be. Évek óta szenvedünk a rádió hibás műsorpolitikája miatt és halljuk, valamint kapjuk levelekben a refrénszerüen ismétlődő panaszt, hogy cigányzenén, tánczenén és kedélytompító műdalokon kívül alig nyujt egyebet a rádió zenei műsora.

* **Koréh Endre dalestje.** Koréh Endre, az Operaház kiváló énekese január 19-én önálló dalestet ad a zeneakadémián. Műsorán Händel, Caldara, Schubert, Brahms, Musszorgszkij, Liszt, Richard Strauss, Kodály-művek, valamint régi magyar dalok szerepelnek. A népszerű énekest Laurisin Miklós kiséri zongorán.

* **Hétfőre halasztották Michelangeli hangversenyét.** Benedetti Michelangeli, a kiváló olasz zongoraművész utazási nehézségek miatt kellő időben nem érkezhetett meg Budapestre s ezért a január 8-ra hirdetett hangversenyét 11-én, hétfőn tartják meg a pesti Vigadóban.

* **A VIII. kerületi MÉP szervezet operaestje.** A magyar élet pártja VIII. kerületi ifjúsági szervezete nagyszabású operaestet rendez január 10-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel VIII., Tavaszmező-utca 6., I. emeleti helyiségében. Az estélyen közreműködik: *Gróh* Klára hegedűművésznő, *Csernohorszky* Gyula Ottó, *Perényi* Gabriella és *K. Galgóczy* Mária operaénekesnő, *Karácsonyi* Margit és *Nagyorbán* Margit énekművésznő, *Dékány* Kálmán operaénekes, *Kárpáthy* L. Zoltán, *Elekes* Zsuzsa és *Alberti* Erzsébet filmművésznő. Megnyitót mond *Horváth* Ákos író. Zongorán kisér *Kály* Mária és *Dékány* Kálmánné.

* **Barna** látszerspecialista szemüvege 25 év óta márka, Andrássy-út 26 (Opera mellett).

A Bengázi a Nemzeti Apollóban, később a Korzóban is

A sokmilliós költséggel készült, hatalmas tömegeket mozgató olasz film néhány család életén keresztül mutatja be a sok vihart látott északafrikai város, Bengázi háborús életét, hősi küzdelmét a város feladását, majd visszavételét. Rendezője Augusto Genina, aki ezzel a filmjével a harmadik Mussolini-serleget nyerte meg, az asszonyoknak ajánlotta művét, azoknak, akik házitüzhelyeiket őrizve, aggódó szeretettel gondolnak gyermekeikre, férjeikre, testvéreikre, akik sebesülteket gondoznak és menedéket adnak üldözött honfitársaiknak. Cselekménye előterében egy százados, helyesebben annak felesége áll. Az asszony nem akarja elhagyni a kiürítés alkalmával Bengázit, férje kívánságára azonban egy muníciós kocsin Tripoliszba menekül négyéves gyermekével. A kocsit repülők támadják meg s a kisfiú meghal. Közben a százados is megsebesül, elveszti főlkarját és angol fogságba jut. Sok viszontagság és szenvedés lesz osztályrészük sorstársaikkal együtt, amig az olasz-német csapatok a várost felszabadítják, s az elszakadt férj és feleség újra megtalálja egymást. A százados feleségét Tasnády Fekete Mária, a két férfifőszerepet Fosco Giachetti és Amadeo Nazzari, a két másik női nagyobb szerepet pedig Vivi Gioi és Laura Redi játsszák a reprezentáns olasz filmalkotásban, amelyet a Nemzeti Apollo mutatott be s később aztán a Korzó-filmszínházban is műsorra kerül.

Uj szereplők a „Sevillai borbély"-ban

Rossini sevillai borbélyában három főszerep cserélt gazdát az Operaház pénteki előadásán, de új volt a darab vezénylője is. A játékosbeállítású előadás látszatra könnyű, de valójában kényes feladatot jelent. Hivatott, biztoskezű karmestert és jónéhány valóban vérbeli énekest kíván. *Rubányi* Vilmos Sevillai-vezénylését még erősen befolyásolta az *első alkalom* izgalma. Gyakran igen vontatott tempókat vett (bár elismerjük, hogy óvatosságával talán az új szereplőkre akart vigyázni) és általában az egész munkájából éppen az a pezsgő frissesség hiányzott, ami ennek a muzsikának éltető eleme. Az új főszereplők nagyjából igen jól beletalálták magukat a darab környezetébe. *Hámory* Imre a szemfüles figaro szerepében pályájának újabb értékes állomásához érkezett. Erős hangja igen jól győzte a pergő dallamokat, általában az egész alakítását helyes énekesi és színészi megtartás jellemezte. Apró játékötletei még új színekkel is gazdagították az előadók által annyira népszerűvé tett figurát, pompás szövegmondásáért pedig külön is megdicsérjük. Rosinia szerepében *Manyák* Lívia mutatkozott be. Az ifjú énekesnő az elmúlt évadban egy Gilda-alakítással esett át a színpadi tűzkeresztségen. Képességeit ezuttal már sokkal meggyőzőbben bebizonyította. Hangja igen szép terjedelmű és testes anyag, fénye, csengése is nem mindennapi és énekében máris sok az egészséges vonás. Szerepében igen jól megállotta a helyét, természetesen fontosnak tartjuk, hogy további útját kellő gonddal és hozzáértéssel egyengessék. Don Basiliot, a színház rokonszenves, fiatal basszistája *Littassy* György énekelte. Talán neki volt a legnehezebb dolga, hiszen olyan alakítások emlékével kellett megbirkóznia, mint Koréh és Székely remek Basiliója. Igazságtalanság volna összehasonlításokat tennünk, hanem inkább megállapítjuk, hogy szép hanggal és biztos zenei érzékkel, ügyes színpadi játékkal oldotta meg feladatát, s a rágalom áriáival igen szép sikert aratott. Az együttest régi tagjai: a rokonszenvesen éneklő Sárdy, Komáromy, Szilvássy Margit, Melly és Toronyi az „opera buffa" vidám hangulatában szolgálták az est sikerét. (L)

Amerikai rendszerű IRODABUTOR
Ipari és kereskedelmi kft. VIII., Magdolna utca 6. IRODA ÉS MINTATEREM: VIII., Baross utca 92. sz. Telefon: 143—932. — Kizárólag saját gyártmány.

Berczeli A. Károly: Hőskor

Révai-kiadás

A szegedi fiatalok kollégiumának első tagjai között szerepelt Berczeli Anselm Károly, a fiatal költő. Évről-évre újabb és újabb munkák jelentek meg tőle, mélyértelmü és lelkiségü költemények, novellák, misztikus világú színpadi művek. Berczeli A. Károly hangjára először főleg a kritika figyelt fel, elvontságában, klasszicizáló formájában is újat tudott adni, újabbat tudott hozni. Azután elmúlt egy-két esztendő és a fiatal szegedi író a „Fekete Mária" című szabadtéri misztériumával bizonyította be, mennyire ura a kompozicionak, a nagyvonalú, dinamikus hatásokra épített költői formának, a színpadnak is. Müfordításaiból pedig (új olasz költők) egy nagyon tehetséges, művészi átültetővel és nem tolmácsolóval ismerkedtünk meg.

Most azután, egy igen értékes irodalmi és költői munkásság eredményeképpen a Révai könyvkiadó jelentette meg „Hőskor" címmel Berczeli A. Károly válogatott verseit. A vaskos kötet teljes egészében bemutatja a költőt, közel húsz esztendő terméseinek legjaván keresztül. Amit elsősorban is érzünk kötetének elolvasásakor, az nyelvének tisztasága, megkapó ritmusa és a sajátos, misztikus világ egyéni szemléletének teljes, hü visszaadása. Költeményeit több részre osztotta be, az első csoport a meseszerüséget hangsúlyozza, a második a világról vallott elképzeléseket, azután következik az a hőskori rész, amely modernségében végtelenül megkapó és lenyügöző. A „Mise", „Adám bukása" és „Julius" ciklusa pedig magán viseli Berczeli A. Károly költészetének egész frisseségét, poétikus hangulatát, zengő és muzsikáló dallamainak erejét, néhol pedig szomorkás, mély lelkiségbe beleolvadó költészetét. Az értékes munkának külön szépséget ad a „Kele diák" című bübájosan finom, balladaszerü história, amely valóságos gyöngyszem abban a világban, amelyikben a költők szinte teljesen megtagadták (Sinka István és Erdélyi József kivételével) a magyar költészetnek ezt a törvényszerü formáját — a balladát. Több munkájából egy nagyon egészséges és gazdag filozófiai szemlélet bontakozik ki, amely bizonyos keretet ad a „Hőskor" kötetnek és bemutatja — őszintén és tisztán —, a gondolat igaz vallomásának teljes felkészültségével a tehetséges költőt. A könyvet egy nagyon értékes rész fejezi be: Petrarca, Giovanni Cena, Giovanni Pascoli, Silvio Novaro müveinek fordításai mellett több Janus Pannonius vers latinból átültetett pompás tolmácsolása. Berczeli A. Károly nagyon ízléses kiállítású versgyüjteményét Bordás Ferenc. Czene Béla és Gáborjáni Szabó Kálmán fametszetszerü művészi illusztráció díszítik. (d. a.)

Szablya Frischauf Ferenc

Az egyesület elnökének műveiről dr. Walter Rothes a Bayerische Staatszeitung tárcabirálatában a következőket mondja:

„. . . A francia impresszionizmus a kiállitásban szereplő művészek között nem haladt el nyomtalanul. Noha a szinadás tekintetében tulzástól óvakodnak, mégis az általuk hozott szinértékek azok, amelyek bennünket leginkább vonzanak és érdekelnek. E tekintetben Szablya Frischauf Ferencnek, a „Kéve" elnökének olajfestményei az összes kiállitott művek számára typikusak. Tiszta tónus, széles ecsetkezelés, egy uralkodó szin, leginkább a kék vagy zöld, amellyel a többi szin harmonikusan asszimilálódik. Milyen hatalmasan uralkodik és mennyire köt le bennünket például a „Fürdőháznál" cimü kép tündöklő kékje. A szineknek milyen moll-akkordban tartott hangversenye B. H. zongoraművész képmása a zongora előtt . . ."

4 képével vett részt a Kéve münchenni kiállitásán 1914. májusában

Szablya János: A Kéve könyve 1916. VIII. k. (A Kéve Münchenben.)

le akar számolni ezzel a végzettel s álmából ébredve öngyilkos akar lenni, hogy így kivonja magát sorsa alól. De Éva visszahúzza a szakadék széléről : anyának érzi magát . . . És az első embert, ámbár tudja, mi lesz utódainak sorsa, az apai érzés melege újra eltölti — látszólag indokolatlan — reménykedéssel. S az isteni szózat fokozza ezt a reményt :

»*Mondottam, ember, küzdj és bízva bízzál !*«

A hatalmas költemény szépen beleillik abba a sorba, amelyet Van den Vondel, Goethe, Byron, George Sand filozófiai drámái alkotnak, sok más társukkal együtt. De Madách remekének megvan a maga egészen sajátos helye és értéke ebben a ragyogó sorban is. Történeti képeinek elvi tisztázottsága s a gondolatmenet szilárd vonala élesen megkülönböztetik azoktól

kultúrált és bizonyos mértékben megunt művészi formák helyett, naivabb és primitívebb formákat keresnek az egész világon. E törekvések egy szélesebb szellemi világáramlatba torkollanak bele, amelyet a primitív formák tudatos keresésének lehetne nevezni. Ez az áramlat annakidején a post-impresszionizmusnak témakeresésével az exotikus szigetekre terelte a figyelmet, ami később a néger-zene és négerplasztika divatjához vezetett. Még a nagy művészi korszakokból, mint amilyen a renaissance is, a stílusok kezdő korát: a trecentot, quattrocentot részesítik inkább előnyben és kevesebb örömet talál a ma embere a cinquecento kiteljesedett formáiban.

Magyarország ma vezető helyen áll a népművészetek korszerű felhasználásában. A háború előtt csak Oroszország népművészeti gazdagsága multa felül. Ennélfogva a magyar rajz és iparművészeti oktatásnak integráns része lett a magyar népművészet gazdagsága.

Részint a múzeumokban gyüjtött mintadarabok és a monografikus művekben összegyüjtött anyag, részint pedig a valódi népélet közvetlen szemlélete nyujtják a legfőbb tanulságot a rajzoló és iparművészetet tanuló ifjúságnak.

Azon körülménynek, hogy hazai iparművészetünknek az utolsó évtizedekben az etnográfiai vonás erősebben domborodik ki és hogy vannak Magyarországon még ma is gazdag színekben pompázó, ősi népviselettel bíró vidékek érintetlen népművészettel, köszönhető talán éppen, hogy a világ figyelme újabban erősen ráterelődik művészetünkre, alkotásainkra és tájainkra.

Melyek tehát azok az elvek, amelyek mai iparművészetünket irányítják? És mit valósítsunk meg mindebből az iparművészeti rajzoktatásban és nevelésben?

Melyek azok az elvek, melyek a díszítésben vezetnek bennünket?

a) Első törekvésünk — az elmondottak alapján — a formák egyszerűsítésére vonatkozik. A hangsúlyt a szerkezeti főformák megéreztetésére helyezzük, a használati és esztétikai szempontok egyidejű szemmeltartása mellett. A rendeltetéssel ellenkező, mindennemű szerkezet és díszítés elvetendő.

b) A munka megtervezésénél az előállítás gazdaságos volta is nagy szerepet játszik, miután ma világprogramm az, hogy az ízlés hozzátartozik a mindennapi élethez és széles rétegek részére kell hozzáférhetővé tenni az iparművészeti termékeket.

c) Minden feladatot a lehető legkevesebb eszközzel kell megvalósítani és gondolni kell arra, hogy magából az anyagból is sok szépség adódik és ennek az anyagszépségnek kiemelése értékes dísze lehet a kivitelezett műtárgynak.

d) A gazdaságos kiképzés azonban nem jelentheti a díszítő elemek teljes mellőzését. A díszítés alkalmazásánál a díszítmény motívumait a magyar népművészet gazdag kincstárából merítjük.

E lehetőségek gondos kiaknázásában rejlik a ma iparművészetének legnagyobb erénye.

Mindennek azonban elsősorban az anyagok ismerete és a mesterségbeli tudás az alapfeltétele és ezért — mint már említettem — az iparművészet tanításának egyik legfontosabb eszköze a műhelyi nevelés. Az iparművészet tanításának ezirányú fejlesztése tehát éppen azért gyakorlati és értékes, mert ez a legbiztosabb és egyben a legrégibb módja az iparművészeti pályára készülő ifjúság kiteljesedő, alapos, céltudatos és harmonikus nevelésének.

SZABLYA FRISCHAUF FERENC

ÉPÍTÉSZETI ÉS IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS MÜNCHENBEN

A németek Münchent a művészetek fővárosává akarják fejleszteni. Valamikor régen is annak számított. Adottságai: a bajorok melegszívű művészet szeretete, festői környezete, hegyek közelsége predesztinálták arra, hogy az akkori romantikus kor művészi követelményeit minden irányban kielégítse. De ma? Józanabbak, tudatosabbak vagyunk. Ezért nem tudom, hogy ez sikerülni fog a németeknek úgy, ahogy azt nemcsak ők, hanem a „művészet" is szeretné.

A leégett „Glaspalast" helyett, Ludwig Troost azóta elhúnyt építész tervei szerint, tavaly fejezték be a „das Haus der deutschen Kunst" monumentálisnak ható épületét. Impozáns kőépület, nem holmi talmi, vékony kőlapokkal burkolva, hanem komoly kőarchitektúra, úgy építve, ahogy a régmult katedrálisait emelték — becsületes szolídsággal. Architektúrája nekünk magyaroknak talán kissé nyers részletképzésű, mindez azonban helyrehozható, ha az épület méltóságát profanizáló vis-à-vis-ját, az utca másik oldalán húzódó bérházsort lebontják, hogy helyet adjanak egy kertészeti keretezésnek, melynél a fák csipkés kontúrozása sok mindent megjavíthat. El kell azonban ismerni, hogy termei kiválóan alkalmasak az időszaki kiállítások megrendezésére. Ezek a termek nyugodt tagoltságuk (felülvilágításúak) szerény nobilitásuk révén, teljesen észrevétlenné válnak. S ez a helyes! Gondoljunk csak arra, mennyi baj van a műcsarnokunk félköríves klasszicizáló szobrásztermével, ha ott modern plasztikát akarunk kiállítani!

E miliőben immár másodszor nyitja kapuit a német művészetek háza. A tavalyi képzőművészeti kiállítás után nagyon logikusan ez évben alkalmazott művészetek bemutatását látjuk: a földszinti termekben a hatalmas, szinte ijesztő dimenziókat öltő városrendezői, építészi, esztétikai értelmezésű mérnöki teljesítményeket, míg az emeleten a

A DÍSZÍTŐMŰVÉSZET MODERN FELFOGÁSA MAGYARORSZÁGON*

Az ősember díszítési hajlamának keletkezését sokféleképen magyarázzák. Szerény véleményem szerint — anélkül, hogy részletes történelmi fejtegetésbe bocsátkoznék — e hajlam létrejöttét főleg annak köszönhette, hogy az ember olyasvalami után vágyott, mellyel a mindennapi foglalkozása fölé emelkedhetett és ezzel az életét megszépítette. Ez az érzés az első időben még teljesen zavaros volt, sok más érzéssel, a természeti erőktől való félelemmel, a földöntúli hatalmak tiszteletével, stb. keveredett össze.

Csak sokkal később válik a díszítés a gyönyörködtetés tudatos eszközévé. Hozzáadás volt ez a művész képzeletének világából a használati tárgyak felületén és sokszor teljes ellentétben állott a díszített tárgy konstruktív felépítésével és használhatóságával.

E téves díszítés, előző korok sokkal tisztultabb felfogásával szemben, a XIX. század második felében érte el csúcspontját, amikor a díszítés rendeltetésével ellentétben az öncélú művészet (l'art pour l'art) jellegével bírt azon a területen, amelyen az alkalmazott művészetnek l'art appliqué) lett volna kizárólagos jogosultsága.

Az 1900 körüli években a „l'art nouveau" korszaka (a nálunk szecessziónak nevezett korízlés), ha át is érezte ugyan ezt, szintén díszítési túltengésben szenvedett.

De éppen e két legutolsó kor túlzásának reakciója szülte a mai kor ellenszenvét a feleslegesen túlzott díszítéssel szemben és eredményezte korunk egyik legkirívóbb iparművészeti jelenségét: a funkcionalizmust.

A régi esztétikának jelszavát „szép az, ami érdek nélkül tetszik", a XIX. század első felében Semper Gottfried és korának esztétái már feltételekhez fűzik: „Legyen anyagszerű, fejezze ki a szerszámokat, amelyek létrehozták; funkciója legyen hibátlan".

A legújabb törekvések azután még inkább háttérbe szorítják a dísz szerepét. Ez a multtal szemben megnyilatkozó reakció azonban már a másik végletbe esik és a díszítést teljesen száműzi. Bizonyos, hogy a díszítéssel való visszaélés joggal idézte föl a díszítéstől való tartózkodás vágyát. Akárhogyan is vélekedjünk azonban akár az egyik, akár a másik túlzásról — feltétlenül el kell ismernünk, hogy a díszítést olyan értelemben, amint az azelőtt történt, alkalmazni nem lehet. Agyondíszített tárgyakról szó sem lehet többé.

Viszont, ha állást foglalunk is a túl sok dísz ellen, teljesen nem száműzhetjük életünkből a dszít ést, mert ennek pszichológiai ősokai a ma emberében is megvannak; csupán a díszítés fogalma és eszközei változtak.

Jól tudjuk, hogy az otthonnak a benne lévő tárgyakkal — a fizikai kényelem és használhatóság mellett — pszichikai rendeltetése és céljai is vannak, melyeket a jól értelmezett funkcionalizmusnak figyelembe kell vennie.

Ha az ember a napi munkától fáradtan, fásultan tér otthonába, a sivárságig egyszerű környezet nem pihenteti, nem tereli el figyelmét, nem zökkenti ki a napi munka gondjaiból; az agy munkája automatikusan halad tovább a megkezdett úton. Ezért kell, hogy otthonunkban a vonalak és foltok játéka feledtesse a napi munka gondjait; kell, hogy örömet és ezzel jóérzést okozzon, mert a sivárság és üresség nem szórakoztató és nem pihentető.

De ki hinné, hogy higiénia, napfény és színkezelés volnának kizárólagos eszközei az otthonban e pszichikai feltételeknek? Máris erősen mutatkozik az utolsó idők túlhajtott józanságával szemben a visszahatás! Sokaljuk azt az aszkézist, amelyet a modern otthon lakóira rákényszerít. A lakásban újra helyet kér a falakon a száműzött kép, s a belopakodó díszítmény kezdi már követelni jogait.

A díszítmény azonban ma már nem öncél; teljesen alá kell hogy rendelje magát a szerkezet és használhatóság elveinek, mennyiségben éppen úgy, mint a tárggyal való vonatkozásban. Más dolgokon van ugyanis ma a hangsúly. Az iparművész nem csupán díszítőművész — hanem az egész tárgy megalkotója, még akkor is, ha a kivitelezést nem ő végzi. De ha annak megalkotója, úgy technikusának is kell lennie, vagyis teljesen tisztában kell lennie az ipari előállítás követelményeivel. Ezért az iparművészeti oktatás alapja csakis az ipari szakoktatás lehet.

Viszont a műhelyoktatás mellett a díszítmény oktatása éppen úgy nem maradhat el. Erre vonatkozólag a mult század második felében kizárólag az elmult korok motívumait igyekeztek egyszerűen új életre galvanizálni; a történelmi stílusok örökös ismétlése azonban csömört eredményezett. Ezek a díszítmények egyébként is szorosan összefüggtek koruk szerkezeti formáival, anyagával és szerszámaival. Ma alkalmazva ezek egy változott világba csöppenek bele és nincsen kapcsolatuk a mai korszellemmel, holott a díszítés és annak alkotója, illetve tervezője között feltétlenül kapcsolatnak kell lennie. Ezért fontos, hogy aki díszítő motívumot keres, saját nemzedéke környezetében fajisága és talaja körül tájékozódjék és ezekből merítse díszítménye világát.

Egy ilyen par excellence eleven forrás a népművészet. Korunk szelleme nagyon is kedvez e díszítő felfogásnak, mert éppen ma a túlságosan

* Szablya Frischauf Ferencnek, az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola igazgatójának hozzászólása a Párisban 1937. év július 30-a és augusztus 5-e között megtartott „Művészeti rajz- és iparművészeti oktatás kongresszusá"-nak IV. vitakérdéséhez.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1938.

sebb súlyt helyeznek. Az elmult századok eredményes művészképzésének azt a leglényegesebb, legegészségesebb módszerét, hogy a mesterségbeli rész előzze meg a művészit, elejtették; a XIX. század utolsó harmadában azután a művész a festéket már nem maga állítja elő, hanem készen veszi, így tehát semmiféle technikai és anyagismerettel nem rendelkezik. Jelentékeny időnek kellett eltelnie, amíg ennek az újkeletű művészképzésnek súlyos hátrányai a gondolkodó főket beavatkozásra késztették. A XIX. század utolsó harmadában keletkezett iparművészeti iskolák — főleg az Angliából kiindult mozgalom hatására — mindinkább felismerik a mesterségbeli tudás nélkülözhetetlenségét, egymás után jönnek rá, hogy a mesterségbeli, technikai ismeretek tanítása nélkül a művészképzés csaknem teljesen meddő és hangoztatják, hogy vissza kell térni a régi, klasszikus festő- és szobrászműhelyek művésznevelésének alapvető tételéhez, mely szerint a művészképzés *„a műhelyen át a művészetig"* jelszó szószerinti alkalmazásával történjék.

Nálunk az 1880-ban létesített műfaragászati tanműhely mellett évtizedek alatt újabb szakok keletkeznek, de a mai értelemben vett iparművészeti iskoláról beszélni még nem lehetett.

A kívánatos átalakulás felé vezető útra 1910-ben lépett intézetünk. Ekkor került az iskola élére dr. Czakó Elemér személyében olyan igazgató, aki felismerte egyfelől az addig folytatott képzés hiányait, másfelől tele volt nemes szándékú, rendkívül hasznos gyakorlati tervekkel. Gyökerében újjászervezte az intézet tantervét és oktatási módszereit, új szakosztályokat létesített, melyekkel teljessé tette az iparművészeti iskola szervezetét. Így jött létre a ma is fennálló hét szakosztály.

Ezáltal lett iskolánk csak igazi iparművészeti iskolává. Dr. Czakó Elemér, hogy kitűzött céljait elérje, kiváló művészeket hívott az iskola tanári karába, akiknek keze alatt az iskola évtizedekre megállapított programmja csakhamar gyakorlatilag is megvalósult. Az 1930-ban rendezett nagysikerű ötvenéves jubileumi kiállítás alapjában véve ennek a reformnak mutatta ki eredményszámláját.

Hogy ez az eredményszámla rendkívüli sajtó- és közönségsikerrel zárult, azt természetesen nagy mértékben biztosították a Czakót követő igazgatók, s ezek sorában legfőképen közvetlen elődöm: Helbing Ferenc, akinek tartalmas egyénisége, eredményes igazgatói működése jelentős részt igényelhet az 50 éves jubileum sikereiből.

Az ötvenéves kiállítás után a siker közvetlen hatásának csökkenésével azonban erős bírálat érte az iskolát. Ezeknek a bírálatoknak, ha volt is némi alapjuk, ne feledjük, hogy a világ minden intézménye, minden művészeti iskolája bírálható és egy sincs ezek között, amelyik ne szorulna működése folyamán javításokra, újabb és újabb pótlásokra. Ez a szabály természetesen a mi iskolánkra is vonatkozik.

Kétségtelen viszont, hogy az 1910-es reformok rendkívül üdvös eredményeinek teljes kibontakozását az időközben lezajlott 1914/18-as világháború s a történelmi törvényszerűségeknek megfelelő hátrányos következmények is megakadályozták.

Még inkább fokozta ennek az elszegényedésnek káros következményeit az a körülmény, hogy az iskola oktatásában ennek folytán a gyakorlati ismeretek és tervezés oktatása között — ez utóbbi javára — eltolódás következett be.

Ennek belátása indított arra, hogy az igazgatói szék átvétele után a hibákon javítani, módosítani igyekezzem a fejlődés célkitűzéseinek szellemében.

Ezért elsősorban az elsorvadt tanműhelyeket szereltettem fel korszerűen s mindent elkövettem annak érdekében, hogy egy-egy szakosztály tanműhelye, amennyire csak lehetséges, az iparjellegű fejlettségnek megfelelő gépekkel, eszközökkel és kéziszerszámokkal szereltessék fel.

S e helyen kedves kötelességemnek teszek eleget, amikor a legmelegebb hála hangján mondok őszinte köszönetet dr. Hóman Bálint m. kir. titkos tanácsos, vallás- és közoktatásügyi Miniszter Úr Ő Nagyméltóságának, akinek kultuszminiszteri működését a magyar nemzeti kulturpolitika történetében új fejezet illeti meg, amelynek lapjain intézetünk hálatelt szavakkal jegyzi fel azt a hathatós és szeretetteljes támogatást, amely elsősorban biztosította iskolánk továbbfejlesztését; de szívből jövő köszönetemet kell kifejeznem fáji Fáy István m. kir. titkos tanácsos, államtitkár úr Ő Nagyméltóságának, dr. vitéz Haász Aladár miniszteri osztályfőnök úr Ő Méltóságának és dr. Say Géza miniszteri tanácsos úr Ő Méltóságának, akik mindenkor teljes megértéssel fogadták előterjesztéseimet és hathatós pártfogásukkal lehetővé tették, hogy a magyar iparművészeti oktatás egyetemes érdekei szolgálatába — az ország nehéz anyagi körülményei között is — igen jelentős anyagi erőket állíthattunk. Az alábbi adatok körvonalakban mutatják azoknak a támogatásoknak a nagyságát, amelyeket a kultusztárca intézetünk részére biztosított; azt pedig, hogy ezek a támogatások nem történtek hiába, meggyőzően igazolták azok az eredmények, amelyeket kiállításunk felmutatott.

De őszinte elismeréssel kell adóznom iskolánk tanári karának is, amely e rendkívül nehéz esztendőkben oly lelkes ügyszeretettel és kiváló

tudással volt segítségemre a nagy célkitűzést szolgáló, átalakító munka végrehajtásában.

Rendkívül hosszú lenne részletesen felsorolni az összes, az ipari képzést szolgáló ilyen irányú beszerzéseket, erről különben is kimerítő tájékoztatást nyujt Évkönyvünk krónikás része, azonban mégsem mondhatok le a legjelentősebbek felemlítéséről. Így például teljesen újjárendezést nyert a *faipari tanműhely*, új gyalúpadokkal, pácolókísérleti berendezéssel, minden növendék részére külön-külön teljesen felszerelt, leltárilag berendezett asztalos- és kárpitos-szerszámszekrényekkel. *A díszítő szobrász-szakosztály* tantervébe a fa- és kőfaragászat intézményes beillesztése biztosítja a szakszerű és gyakorlati képzést; e szakosztályon is minden növendék teljes fa- és kőszobrászszerszámszekrénnyel rendelkezik, a gipszöntőde modern iszapoló-készülékkel egészíttetett ki. *A díszítő festő-szakosztály* nagy anyagi áldozattal egy egész terem beállványozására alkalmas állványkészletet, villanyerőre kapcsolt festékőrlő- és szóró-gépet, a technológiai gyakorlatokhoz pedig igen gazdag festékgyüjteményt kapott. *A textil-szakosztály* szintén sokezer pengős befektetéssel a legmodernebb hímző- és varrógépekkel, gőzölőkazánnal, egy teljesen különálló, korszerűen felszerelt festékszóró és gőzölő tanműhellyel, azonkívül messzemenő igényeket kielégítő textilkémiai laboratóriummal bővült. *Az ötvös-szakosztály* és a bronzöntőde szintén megkaptak mindent, hogy felszerelésük a kor követelményeinek megfelelő legyen, így itt is a növendékeknek — gázcsappal felszerelt — új munkaasztalok állnak rendelkezésükre; a felszerelést új gépek, egy kompresszoros homokfúvó-készülék, egy legmodernebb elektromos zománcégető-készülék teszik eljessé. *A kerámikai - szakosztály* korszerű felszereléséről is megfelelő gondoskodás történt; ezek közül legfontosabbak a következők: egy kompresszoros agyagőrlő-gép, két égetőkemence újjáépíttetése, az agyagipari kémiai technológia részére szükséges gyüjtemény és felszerelés. *A grafikai - szakosztály* a tantermi és nyomdai tanműhely felszerelésének állandó kiegészítése mellett a közeljövőben részesül szintén többezer pengős beszerzésben. *Az elméleti tárgyak* taneszközei is a lehetőség szerint a legmesszebbmenőkig fejlesztettek; így nevezetesen a művészet- és művelődéstörténet szemléltető tanítását külön e célra újonnan berendezett tanteremben epidiaszkópos vetítőkészülék beszerzése szolgálja, szemináriumi könyvállománya pedig szintén jelentékenyen kiegészült; hasonló támogatásban részesültek az egyházművészeti, az emberbonctani és a kosztümtörténeti tárgyak is. Külön is felemlítem a *népművészeti gyüjteménytár* szervezését, melynek külön helyiséget adtam s ide sikerült megmenteni a raktárainkban hosszú-hosszú éveken, talán évtizdeken át pusztulásnak induló, rendkívül értékes és eredeti népművészeti tárgyainkat.

Beható és alapos vizsgálódásaim további során a legfőbb hibának azt találtam, hogy a mesterségbeli és a művészképzést *párhuzamosan* tanították. Itt teljesen figyelmen kívül maradt egy rendkívül fontos psychikai körülmény, nevezetesen az, hogy az a növendék, aki művészi kiképzése *előtt* nem tanulja meg alaposan szakmájának mesterségbeli részét — például a szobrász a művészi studiumok, a természetutáni mintázás előtt nem sajátítja el a fa- és kőfaragást, — az a magasabb évfolyamú studiumaiban már csak nehezen kényszeríthető a mesterségbeli ismeretek megtanulására, mert ezeket a már végzett művészeti tanulmányok mellett másodrendűeknek tekinti és valósággal lenézi.

Éppen ezért főprogrammom az lett, hogy az iparművészeti oktatásban helyesnek vallott elvet, vagyis, hogy „a tanítás a műhelyből, az ipari tanműhelyből" induljon ki és a művészi tanulmányokat feltétlenül az alapos, mesterségbeli tudás előzze meg, megvalósítsam. Megvalósítsam úgy, hogy a gyakorlati kiképzés gyors és hathatós eredményét ne hátráltathassa semmi.

Annak megállapítása után, hogy az ipari képzés elengedhetetlen előfeltétele az eredményes iparművész-nevelésnek, önként következik az is, hogy ezt a képzést a lehető legteljesebb alapossággal kell végrehajtani. Nem szorul bővebb bizonyításra, hogy az az iparművész, aki tanulmányai alatt minőségi munkára neveltetett, aki szakmájának ipari vonatkozásaival tökéletesen tisztában van, a vele összeköttetésbe kerülő iparosoktól is feltétlenül minőségi munkát fog követelni, mely minőségi munkának a nemzetek versenyében való jelentőségét nem lehet célom és feladatom e helyen bővebben tárgyalni. Feleslegesnek tartom viszont hangsúlyozni, hogy az ipari rész tanításánál kellő és helyes mértéket kell tartanunk s nem tévedünk az ipari szakiskolák területére, szem előtt tartván, hogy nem segéd- vagy iparosképző, hanem művésznevelő intézet vagyunk. Vitán felül áll azonban, hogy egyetlen iparművésznek sem árt szakmája ipari részének alapos ismerete, mintahogy például nem vont le semmit sem Munkácsy és Fadrusz művészi értékéből az a körülmény, hogy előzőleg valamilyen mesterséget tanultak.

A jövő szempontjából fokozott jelentőséget tulajdonítok az iskolai előképzettség felemelésének.

Tarthatatlan és fonák helyzetnek kell minősítenem, hogy ma, amikor ipartörvényeink bizonyos ipari pályákhoz a középiskola 4, sőt bizonyos esetekben 6 osztályának sikeres elvégzését

Iparművészeti Iskola Évkönyve.
1880–1941. Bp. 1942

A MAGYAR IPARMŰVÉSZETI OKTATÁS IDŐSZERŰ KÉRDÉSEIRŐL.

Az Orsz. M. Kir. Iparművészeti Iskola az 1940/41. tanévben töltötte be fennállásának 60. évét.

Ez a hatvan esztendő a magyar nemzet történetének, küzdelmeinek és sikereinek egyik legmozgalmasabb korszakába esik, amelyben a nemzet erői, képességei eddig soha nem látott arányokban bontakoznak ki. Ez az időszak teljes egészében mutatja a magyar nép szellemi és fizikai gazdagságát és nagyságát, amelyben iskolánk mint parányi alkatrész teljesítette a maga rendeltetését azzal, hogy magyar iparművészeti kultúrát teremtett; ezt kívánja szolgálni a jelenben és a jövőben is.

Az iskola történetének krónikása Évkönyvünk további lapjain részletesen ismerteti azokat a közvetlen és közvetett okokat, miért kellett ebből az alkalomból nyilvános számadásnak szánt önálló kiállításunkat egy évvel később megrendeznünk, másfelől miért kellett lemondanunk azokról a kétségtelen előnyökről, amelyeket egy reprezentatív kiállítási helyiség termei, keretei nyujtanak s amelyek a maguk hatásos külsőségeivel oly nagymértékben járulnak hozzá a sikerhez. A magam részéről ezeket nem ismétlem meg, ellenben sietek hozzátenni, semmi okunk sem volt megbánni, hogy az utolsó évtized munkásságának legjelentősebb eredményeit az iskola szürke falai között mutattuk be, mert ezáltal a hivatalos és a szakkörök, valamint a nagy nyilvánosság számára láthatóvá tettük az intézet belső, igazi életének színterét: a tanműhelyeket, laboratóriumokat és öntődéket, amelyek önmaguk tanúskodtak arról a művészeti, szellemi és gyakorlati munkáról, mely intézetünkben folyik.

Ez a kiállítás ismét alkalmat adott annak igazolására, hogy a Trefort Ágoston által elvetett magból, a kis „műfaragászati tanműhelyből" a magyar kultúra és művészeti élet hatalmas és virágzó intézménye fejlődött ki. S amikor önmagamban seregszemlét tartok nemzeti kultúrértékeink felett, jóleső érzéssel mutatok rá, hogy országunk az iparművészeti oktatás intézményesítése kérdésében is lépést tartott a gazdag és művelt Nyugattal, hiszen például a dédelgetett császári főváros, Bécs iparművészeti iskolája is csak egy évtizeddel előbb látott napvilágot, mint a mi intézetünk.

Intézetünk 60 éves fennállása alkalmából rendezett kiállításunkat — hála Istennek — nagy és fényes siker, osztatlan elismerés jutalmazta mind a hivatalos és szakkörök, mind pedig a sajtó és a nagyközönség részéről. Természetesen ennek megállapítása után — úgy érzem, — az a kötelesség hárul reám, hogy a multra nézve kutassam, milyen körülmények és tényezők tették lehetővé az elért eredményeket, a jövőre nézve pedig — a mult tanulságainak figyelembevételével — keressem azokat az utakat és feltételeket, amelyek meggyőződésem szerint a hazai iparművészeti oktatás felfelé ívelő fejlődésének további kellékei.

Ha a multat vizsgálom, a fejlődés legfontosabb mozzanatát a tanműhelyek reorganizálásában, az alapoktatásnak műhelyszerűvé, gyakorlativá tételében kell megjelölnöm.

Köztudomású, hogy a XIV—XVII. század nagyszerű művészképzése az iparban ma is fennálló inasrendszer volt. A művészettörténelemnek ebben a tündöklő korszakában a legkiválóbb művészek mint inasok kezdték el pályafutásukat; a leendő művész inasként lépett be mestere műhelyébe, ahol először is a mesterségbeli részt kellett alaposan elsajátítania és csak azután, inaskodásának későbbi részében tanult rajzolni, festeni, mintázni, stb. Ez a nagyszerűen bevált rendszer a XVIII. században teljesen megváltozik; ekkor keletkeznek az ú. n. akadémiák, amelyek a technikai tanulmányokra mind keve-

írják elő, amikor iparosaink nagy része csak négy középiskolát végzett inast hajlandó szerződtetni, akkor mi az iparművészeti — tehát feltétlenül magasabbrendű — tanulmányok folytatásához még mindig kénytelenek vagyunk négy középiskolai osztályt, mint előképzettséget elfogadni. Nem szorul bővebb bizonyításra, hogy ma, amikor az iparművész működési területe az ipari életnek majdnem minden részére hatványozott mértékben kiterjed, amikor az iparművész tudása, fejlett műízlése irányító szerepet tölt be s rányomja a maga bélyegét a minőségi ipar produktumaira, akkor nem lehet, de nem is szabad ugyanolyan előképzettség elfogadásával lerontani azt a fensőbbséget, amit az iparművész működéséhez fűzünk, hanem ezt a magasabb-rendűséget az iskolai előképzettség felemelésével inkább fokoznunk kell.

Köztudomású, hogy kultúrigényeink minden irányban megnövekedtek. A jelen század első tizedében már a középiskola négy, illetőleg hat osztálya bizonyos értelemben befejezett tanulmányt jelentett, mert ez utóbbi előképzettség tekintetében teljesen elegendő volt például állatorvosi, gyógyszerészi, képzőművészeti, gazd. akadémiai tanulmányokhoz, de a fejlődés folyamata mind nagyobb és nagyobb követelményeket támasztott, úgyhogy az említett pályákon lehetetlen volt kitérni a magasabb iskolai végzettség, az érettségi követelése elől.

Az iparművészképzés kérdésében sem hunyhatunk szemet az idők követelményeivel szemben; az ipari, általában a közgazdasági, de a mindennapi élet is mindinkább fokozott igényeket követel az iparművészektől. Minthogy a ma művésze nem nélkülözheti azt a szélesebb ívelésű megalapozottságot, amit a középiskola nyolc osztályának elvégzésével szerezhet meg magának, ezért szükséges az iskolai előképzettség határának felemelése és az érettségihez való kötése.

Több alkalommal — szóban és írásban — fejtettem ki, hogy a hazai iparművészeti oktatás egyetemes érdeke megkívánja, hogy az előképzettség felemelésével szerves kapcsolatban — mint sok helyen külföldön már régebben, legutóbb pedig Bécsben és Münchenben történt, — mielőbb főiskolai rangra emeltessék. Az előképzettségnek az előbbiekben tárgyalt felemelése természetesen nem zárja el a lehetőséget azon kiváló tehetségek elől, akik nem rendelkeznek a megkívánt iskolai végzettséggel, ezek ugyanúgy és ugyanazt az oktatást, kiképzést nyerik, mint a rendes, tehát érettségivel rendelkező növendékek, csak nem kaphatnak olyan képesítést, mely érettségi végzettséghez van kötve. Az ilyen rendkívüli hallgató a katonai szolgálatban a karpaszomány (tartalékos tiszti kiképzés) kezdvezményét a Képzőművészeti Főiskolára jelenleg érvényben lévő törvényes rendelkezések szerint szerzi meg.

Nagy fontosságot tulajdonítok annak, hogy az iparművészeti oktatásban a lehető legnagyobb mértékben érvényesüljön a *magyar jelleg;* éppen erre való tekintettel intézetünk tanrendjében hatványozott óraszámmal biztosítottam a „magyar népművészet" című tantárgy eredményesebb tanítását.

Fokozott kiépítését tartom szükségesnek a diákszociális ügyeknek is, amelyek között legjelentősebb szerepet a Diákasztal tölti be. E kérdésnél annyit tartok szükségesnek megemlíteni, hogy amíg igazgatóságom előtt a Diákasztal csak az étkezésnél felszolgálásra vállalkozó 1—2 növendéknek nyujtott ingyenes étkeztetést, három év óta naponkint húsz szegénysorsú, jó előmenetelű növendék mindennapi ebédjének kérdése van kielégítően biztosítva.

*

Hittel és benső meggyőződéssel vallom, hogy az iparművészeti oktatás időszerű kérdéseiről ezen a pár oldalon összesűrített, csupán csak körvonalakban vázolt gondolatoknak gyakorlati keresztülvitele hatványozott mértékben alkalmassá teszi a magyar iparművészeti oktatás intézményét s vele együtt az iparművészeti társadalmat arra, hogy azt a kiemelkedő szerepet, amelyet hazánk megbecsülésére a nemzetek versenyében eddig kivívott, — a jövőben is megtarsa!

Ezt az Évkönyvet, mely tulajdonképen kiegészítése a kiállítás szándékainak, s egyben igazgatói működésemnek az 1936/37—1940/41. tanévekre vonatkozó beszámolója, a föntebbi szempontok és kérdések megvilágításával kívánom útjára bocsátani.

Szablya-Frischauf Ferenc.

Szablya Frischauf Ferenc

Nagybányai Horthy Miklósné. Szablyáné Lohwag Ernesztin miniatür akvarellje

— Igen, az vagyok.

— Fogadja szerencsekívánataimat. Ez nagy nap az önök számára!

— Bizony nagy nap, köszönöm, köszönöm.

És a kis francia abbé hajlongott, mintha ő is hozzájárult volna ennek a nagy napnak az érdemeihez. Most hirtelen a templom mélyéről — hogy honnan, mely oldalról, nem lehetett tudni — mintha a tenger fenekéről jött volna — ének hangzott föl.

— V'lá! — kiáltott a francia abbé. A német zarándokok énekelnek! Már nem bírják ki! Az ő torkuk már tele van — és csufondáros mozdulatot tett kezével a torka felé. A hallgatósága megint nevetett. Az olasz passionista csendesen megszólalt:

— Abbé, az Isten házában valamennyi nemzet egy testvér!

Odafordult hozzám.

— Mit mondott? Nem értettem.

A fiatal passionista most latinul mondta el még egyszer az előbbi szavait.

— Nem értem — mondta az abbé —, ezt az olasz latinságot nem értem.

Mire lefordítottam neki, mit mondott a passionista.

Egy kicsit elröstellte magát, aztán zsebébe nyult és kivett belőle két darab piskótát, az egyikbe beleharapott, a másikat odanyujtotta az előtte ülő társának.

— Père général — mondta — egye meg, nagyon jó piskóta.

Père général megette s a kis abbé megint szónokolni kezdett.

Szabla Ferencné

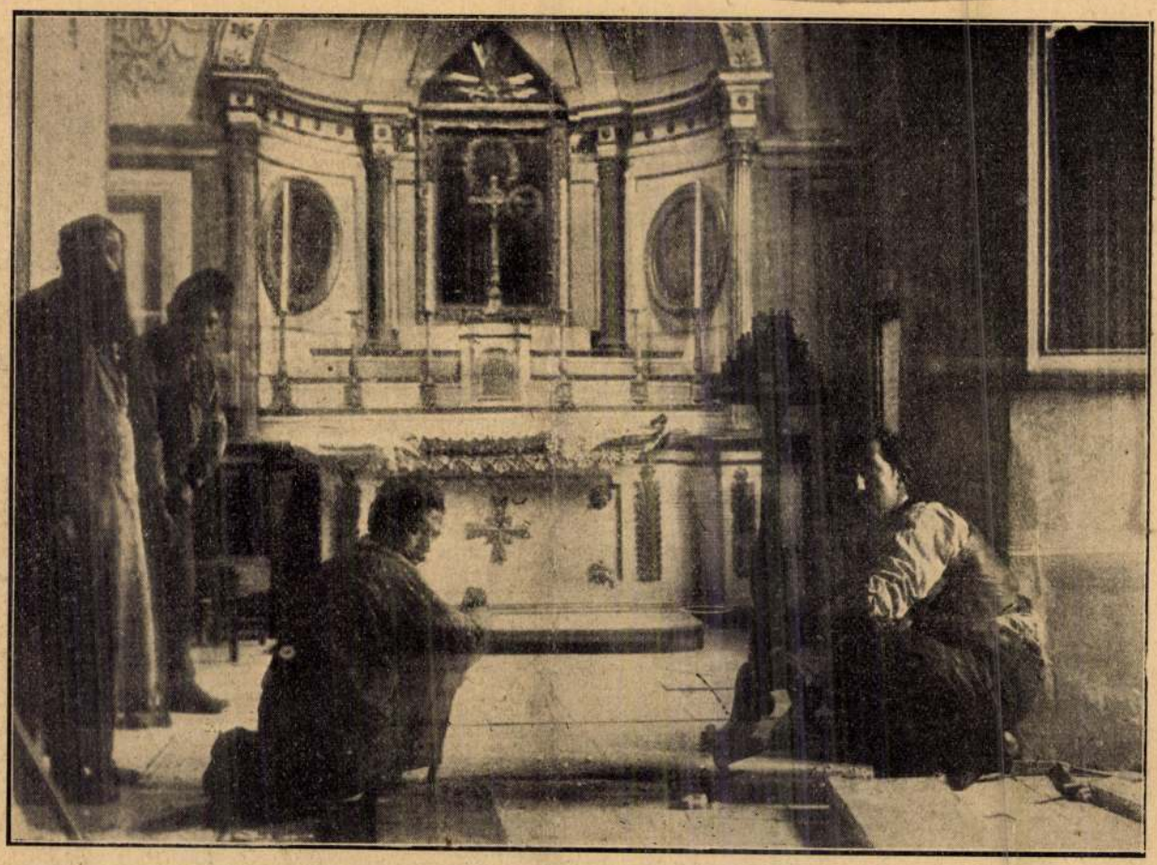

Rákóczi centenáriuma. A rodostói kápolna, amelyben Rákóczi fejedelem hamvai pihentek. Az Uj Idők számára fényképezte Müllner János

— Ez a kisleány — mondta — nem lehet mondani, hogy életében valami rendkívüli dolgott cselekedett volna. Azt mondta: a szentséghez nem kell semmi nagy dolgot művelni, elég ha az ember Krisztust szereti és bízik benne és ime, nem volt-e igaz? Látniok kellene a sírját Lisieux-ben! Mindig tele friss virággal! És állandóan három-négyszáz ember térdel a sír körül és imádkozik. Ha ön megérkezik Lisieux-be — fordult hozzám, mert úgylátszik nem bírta ki, hogy ne legyek azok között, akik őt áhitatosan hallgatják —, ha ön megérkezik Lisieux-be és az állomáson beszáll egy bérkocsiba, a kocsis nem kérdezi meg: hova vigye önt, egyenesen a temetőbe viszi, a kis Teréz sírjához. Mert mindenki odamegy először s csak azután a hotelbe.

Az ausztráliai bólintott és reszkető kezével a verejtéket törülte a homlokáról.

— Milyen meleg van itt! — mondta.

Az abbé megint a zsebébe nyult. Rettenetes hosszú zsebe lehetett, mert szinte könyökig elmerült benne a keze. Kivett egy staniolos cukorkát, aztán még egyet.

— Père général — mondta az előtte ülő papnak — un praliné du chocolat — egye meg, nagyon jó!

— De — védekezett az — nem fogom önt mindenből kifosztani.

— Legyen nyugodt! — mondta az abbé és a zsebére ütött — ez itt még tele van! Mit gondol; az ember ellátja magát, ha tudja, hogy délután két óráig itt kell ülnie.

— Délután két óráig? — kérdezem tőle. — De hiszen ez lehetetlen! Nyolc órakor kezdődik a szertartás!

— Nyolc órakor? Óh lala! Meg fogja látni, hogy a pápát nem hozzák le előbb, mint tiz órakor. Az órámra néztem. Nyolc óra már elmult. És még mindig jöttek emberek és megálltak a fentartott helyek jegyeinek birtokában és összeszorultak, várakoztak. Kilenc órakor hirtelen felgyujtották a templom középső hajójának ezernyi csillárját is. A fény még nagyobb lett. A zarándokok serege mit tehetett volna? Tapsolt. Aztán mult az idő. Féltizkor végre valami mozgás látszott a templom kapuja felől. Két hosszú rúdon egy festett zászlót hoztak, mind a két oldalán a kis Teréz képével. Az egyik oldalon, amely befelé jött, a megdicsőülésben állt szent Teréz, a mennyország fényében. A másik oldalon még mint élő térdel és fogadja az égből felé sugárzó fényességet.

A zarándokok tapsoltak. A németek megint énekelni kezdtek. A zászlót végigvitték a templom középső hajóján, a szabadon hagyott úton, amit igen jellemzően: kanálisnak neveznek, odavitték a főoltárhoz és ott felállították.

A zászló útja a kaputól az oltárig eltartott jó husz percig. Aztán megint csak a várakozás feszültsége borult a tömegre. Az állóhelyek közönségét szánalom volt nézni. Szinte fuldokoltak egymáson. Néha a csöndben egy éles sikoly hallatszott. A tömeg összerezzent. Valaki rosszul lett és elájult. A pápai gárdisták kivezették. Az egyik kápolnában a gyorssegélyhez szükséges orvosok és patika volt berendezve. Vártunk. Egyszerre csak nagy robaj töltötte meg a templomot. Az egyik fából készült balusztrádot a tömeg áttörte. Nyomban jöttek az asztalosok, akik szintén készenlétben álltak, helyreállították és megszögezték a balusztrádot. A kopácsolás zaja betöltötte a templomot. Alighogy ezzel elkészültek, ismét egy reccsenés. Egy pad leszakadt. Nosza, a kopácsolás ujból kezdődött. Tiz óra volt. Egyszerre a tömeg hullámozni kezdett. Jön a processzió.

És jött valóban. Felvonultak a különböző rendek, keresztjükkel, relikviáikkal és jelvényeikkel. Elsőnek természetesen a karmeliták, akiknek rendjéhez a szent tartozott. Aztán jöttek a ferencrendiek, minoriták, konventuálisok, kapucinusok. Jött a bencések két rendje, feketék és fehér monteolivetóiak. Jöttek a

O. EARELMAN: OROSZ AGARAK

— Szegény kis jószág! — mondotta, — úgy sír, mintha hideg volna a melled.

— Talán az is, — felelt a beteg közönyösen.

— Ma nem, Annus, ma nem, — szólott a másik asszony, — amikor az apja ilyen viharban van künn a tengeren!

— Oltalmazza meg a jó Isten! — szólott az öreg asszony s föltekintett a könyvből. — Vele van az a gazember Tapp Ruben. Hányszor megmondtam már Jóskának, hogy jobb volna tisztességes emberekkel indulni a tengerre.

Annus türelmetlenül mozdult meg.

— Ruben van olyan tisztességes, mint akárki más. És jóval ügyesebb.

— Ügyesebb a nyelve, talán! — felelt az öreg asszony. — Hazugságban nincs párja a községben. Nem lehet rossz néven venni az úristentől, ha haragszik reá, de talán eszébe jut, hogy Jóska mindig jó fiu volt és megóvja a csónakot.

Egy pillanatra elhallgatott. Hallgatta a nehéz kilincs szüntelen zakatolását. A vihar rázta.

— Azt a Rubent, — szólott aztán dühösen, — ki kéne hogy dobják a csónakból, miként a jáfóiak kidobták Jónást, Amittai fiát. Ki tudja, nem beszél-e az úristen e pillanatban a vihar hangján: dobjátok ki, hogy a tenger háborgó hullámai takarják be szégyenét.

— Hogy mersz ilyeneket mondani? — kiáltotta a menyecske s felült az ágyban. — Az úristen nem Moloch, hogy emberéletet pusztítson!

— Hát mi közöd néked hozzá, hogy Tapp Rubennel mi történik? — kérdezte az öreg szigorúan. — Egy tisztességes asszonynak, aki első gyermekét szoptatja, nem illik így érdeklődni idegen férfi iránt.

— Hagyd el Annust, anyám, — szólott közbe a másik asszony. — Kész a vacsora; jól esik egy falat!

— Igazam volt, hogy Mártának kereszteltettelek, — szólott az öreg. — Gondolataid mindig földi dolgokon járnak. Mi közöm nékem ételhez, italhoz, amikor a tenger éhes a fiamra?

Márta nem felelt. Kitöltött egy csésze teát s odavitte a fiatal asszonynak.

— Hátha oltja kissé szomjadat.

— Nem olyan szomjúság ez, — felelt a másik fásultan.

— Igyad csak, lelkem, — biztatta Márta.

Az asszony belékóstolt.

— Sós, mint a tenger! — kiáltott föl s eltaszította a csészét magától. — Mintha érezném a vízbefullás ízét.

— Nem is vón' csoda, — mondotta az öreg, — amikor az urad olyan közel van hozzá!

— Óh, Jóska nem fog beléfulni, — felelt menye közönyösen. — Miért fullana belé? Jaj, uramisten! — kiáltott, hirtelen elváltozott hangon, amint a vihar

pecsenyéjének!" . . . Az udvar mély bókkal fogadta a király pecsenyéjét.

És bizony kalapot emelhetünk a király pecsenyéje, illetve, a király étvágya előtt. Jeles étvágyu Bourbon volt ő, mint a többi Bourbon mind. Ime egy kis villásreggelijének az étrendje: Négy csésze különféle leves, egy fácán és egy fogoly; saláta; két szelet sonka; fokhagymás ürücomb; sütemények; kemény tojás.

A király egyedül evett és minden fogásból. A négy csésze levest rendesen megitta, a fácánból és a fogolyból csak a csontot hagyta az asztalon, elfogyasztotta a sonkát s emberségesen hozzálátott az ürücombhoz is; hat darab keménytojást okvetlen megevett.

Sajnos, a történelem nem emlegeti, hogy mit ivott.

Nem eshetik kifogás XV. Lajos étvágya ellen se; adott a konyhára, bár dicső elődjét meg nem közelítette.

Érdekes, hogy e korban mekkora becsülete van a levesnek. A XVII. és XVIII. század étrendjéről sohasem hiányzik a leves, olykor tiz-tizenkétféle levest szolgálnak föl s fő a tyúkleves, ami hogy máig is milyen jó étel és hogy milyen mesésen főzi a csatai jegyző páratlan felesége, arról *Bársony Pista* barátunk tudna tanulmányt irni s koszorús poétánk, *Endrődi Sándor* verset.

Csodálatos étvágya volt, még a vérpad előestéjén is, XVI. Lajosnak. A legendás étvágyu Bourbonok közé tartozott ő is. Aznap este, amikor halálra ítélték, a Conventionról visszatérvén a Templebe, megevett négy kotlettet, egy kappan kétharmadrészét és kilenc keményre főzött tojást; megivott két pohár fehér bort s egy pohár Alicanteit.

Ideges, modern étvágyu uralkodó volt Napoleon, úgy evett, akárcsak hajszolták volna. Szüntelen mozgott, türelmetlen volt örökké, úgyszólván alig ült *asztalhoz*. A villásreggelivel végezett tiz perc alatt, az ebéd nem tartott egy negyedóráig. Orvosa, Covisart, panaszkodott, hogy az ételt alig rágja meg, — hatalmas gyomra lehetett, hogy mégis annyi ideig birta. Mert a végén megadta az árát, — harmincéves korában elhízott, a sovány konzulból kövér cézár lett, amiért gúnyolták is őt szaporán a torzképrajzolók. És a legvégén, Szent-Ilona szigetén az a misztikus betegség, ami sírba vitte, nyilván gyomorrák volt.

Napoleon után . . . az özönvíz. A fehér asztal királyi pompája letünt, Fülöp Lajos asztala nyárspolgári, — rajong a husilevesért s nincs nap, hogy elengedné a jó kövér marhahust, levesben főtt zöldséggel.

A köztársasági elnökök asztala!? . . . Gyárilag főznek. Vállalkozónak van kiadva minden parádés ebéd, 15—20 frankjával egy teriték.

De a bor, az elsőrendü, az az állam pincéiből kerül az asztalra.

És ennek a kapcsán, mondjuk el hát, milyen sorrendben következnek a borok.

A leves után nehéz fehér bort szolgálnak (Bordeaux, Bourgogne, Château-Yquem, Meursault, Montrachet, esetleg rajnai, — persze van nékünk csakolyan pompás magyar borunk s magyar asztalon nincs is a franciának helye). A fehér bornak jó hidegnek kell lennie, tálalás előtt három-négy órával már jégben áll. Azután, ebéd végéig, következik a piros bor, amelynek hőmérséke egyenlő az ebédlőszoba hőmérsékével. Pezsgő szintén hideg s már a második fogásnál szolgálják, — aki akar, pezsgőt iszik mindvégig. A gyümölcscsel szolgáljuk a csemegeborokat. Ásványvíz ne hiányozzék az asztalról. A feketekávé mellé, — a szalonban, — adjuk a pálinkát, ujabban, nagy poharakban (de csak annyit, mint kis pohárban), mert a pálinka illata és zamatja teljesebb nagy pohárban. Divatos a curaçao, sherry-brandy és a chartreuse. Okos ember... nem iszik egyikből sem. *Tallózó*

Idegen írók

Zack

Zack, — igazi nevén Gwendoline Keats, — végtelenül eszes, végtelenül különös angol leány volt. Kevesen ismerték, mert kerülte az embereket; többnyire egyedül, vagy egy barátnője társaságában barangolta be a világot. Akit közel engedett magához, az rajongó szeretetet érzett iránta, mert pazarul adta mindazt, ami jó volt benne: szikrázó szellemét, kicsapongó jókedvét, határtalan jóságát. Csak egyből nem adott: a multjából, abból a multból, amelyben mindnyájan sejtettünk valami nagy tragédiát, valamit, ami azzá tette, ami volt, — egy minden jókedve, minden elmésssége mellett szánalomraméltóan ideges, csodálatos, nem normális lénynyé.

Hogy ezen elmult tragédiának árnyéka borult-e életére, vagy már magával hozta a betegség csiráját, amikor a világra jött, — ki tudná megmondani? . . . Csak azt tudjuk, hogy ezelőtt négy évvel elméje örökre elborult, s most egy kis devonshire-i faluban várja a megváltást.

Mi, akik ismertük és szerettük, nem felejtjük el őt soha. Azt hiszem, mindnyájan úgy érezzük, hogy az élet örökre elvesztett valamit varázsából, érdekességéből, amióta eltünt belőle Gwenda Keats az ő bizarr ötleteivel, nagyszerü humorával és mindent megértő, mindent megbocsátó velünk érzésével.

Mindössze négy kötetet irt — négy kötetet tele sötét, tragikus kis elbeszélésekkel, amelyeknek realisztikus, szélesen ecsetelt színeit az ő szeretett Devonshire-ének parasztéletéből vette.

Itt közlünk egyet, első kötetéből:

A vihar

Hirtelen szél támadt északkeletről s kergette a feketehátu nagy sirályokat és a gyöngeszárnyu vizifecskéket a szárazföld felé, a gomolygó ködön át. A vihar és a tengernek zúgása közepette leszállott az éj.

Keskeny ösvény kanyargott fölfelé a sziklák között, egy kis gunyhóhoz. A gunyhó ablakaiból világosság áradt. Benn három asszony volt a konyhában. A legfiatalabbik ágyban feküdt, szopós gyermekkel keblén. Az asztalnál egy magas, szikár, fehérhaju öreg asszony ült, előtte a biblia és dadogó ajkakkal ismert passzusokat olvasott a könyvből. A harmadik asszony csöndesen járt-kelt; a vacsorát készitette. Egy pillanatra megállott az ágy mellett, amikor a gyermek hosszu, halk sirásba fogott.

Téli tárlat

irta: Márjás Viktor

A Mücsarnok téli kiállitásának keretében rendezi meg a *KÉVE* jubiláris kiállitását és itt kapott helyet *Katona* Nándor müvészi hagyatéka is.

A *KÉVE* 1907 április 27-én alakult meg *Szablya Frischauf* Ferenc, *Benkhard* Ágost, *Göröncsér Gundel* János és *Lénárd* Róbert vezetésével, első kiállitását 1908. januárjában a Nemzeti Szalon Kossuth Lajos-utcai helyiségében tartotta. Az egyesület megalakulása és későbbi müködése sem támasztott vihart, programjából hiányzott az az offenziv elem, amelynek nyomán a muzsa szelid berkei az utolsó ötven évben oly sokszor voltak hangosak csatazajtól. Az uj egyesület inkább müvészerkölcsi és szociális célokat tüzött maga elé, semmint olyan müvészi elveket, amelyek a kényszer erejével sodorták volna szembe az akkori idők akár hagyománytisztelő, akár haladó szellemü müvészi törekvéseivel. A magyar képzőmüvészet pedig akkoriban sem volt egységes, *Szinnyei-Merse* Pál a megnemértés keserüségével tette le az ecsetet, hogy elvonuljon felvidéki földjeire birtokosnak, *Madarász* Viktor ugyancsak sebzett szivvel forditott hátat a müvészetnek és vaskereskedő lett. *Rippl-Rónai* meg hangos párisi sikerei után, zsenialitása teljében szembe találta magát egy könyörtelen hazai fronttal. A fiatalok ostroma, a hitvitázók szenvedélyességével örvénylő szellemi párbaj a naturalizmus jobboldali hivei és az impresszionizmus, vagy éppen a postimpresszionizmus baloldalinak nevezett pártjával folyt életre-halálra. Igaz, hogy a két pártnak akkor csak az elvek barrikádjain kellett megküzdeniök, a századeleji kulturális és gazdasági fellendülésben jelentősége, kisebb-nagyobb hitele volt minden megmozdulásnak, a pesszimizmus müvészi nihiljének halálos ölelése még nem szorongatott, a legkegyetlenebb ellenség, a nyomor, a mai értelemben még ismeretlen fogalom volt.

Azokban az időkben és azóta is a *KÉVE* valahogy ugy helyezkedett el a harci frontok között, mint a jóindulatu semlegesség, amely a béke ügyét szolgálja. Nem követelt és nem is adott uj formanyelvet, nem volt sem konzervativ, sem forradalmár, igyekezett mindent megérteni és megtanulni. Szemléletben és technikában az ellentétek ötvözetére tehát maradandóra törekedett s egységet akart a modernnek és a réginek abból a kétféleségből, amelyek tüznek és viznek vallották magukat és azt hitték, hogy a szenvedélyes gyülöleten kivül semmi sem füzi őket össze.

A KÉVE — akár programszerüen történt, akár nem — átivelést jelentett az ellentétek között. Ha van is szempont, amely a müvészetben nem fogadja el, sőt elitéli a kényszeregyezséget, a megalkuvás paktumait, a huszonöt éves multra vetett visszapillantás után, éppen a huszonöt éves jubiláris kiállitás kapcsán meg kell állapitani, hogy a KÉVE paktumai nem a gyávaság és az opportonizmus, hanem a józanság és a megértés paktumai voltak. A KÉVE az egyetlen sikeres ekleticizmuson kivül abban is történelmi hivatást teljesitett, hogy tagjai körét állandóan felfrissitette a baloldalhoz számító fiatalokkal és ezzel állandóvá tette a maga körében a stilusok vérkeringését. Szinte minden évjáratból toborzódtak képviselők az egyesületbe, az ujabb és ujabb törekvések is hangot kaptak és a garniturának ez a folytonos ütemes változása megőrizte az egyesület fiatalságát és ezzel annak a szerepének folytonosságát, hogy összekötő kapocs legyen a mult és a jelen, a jobb- és a baloldal között. Ezenkivül a külföldi és vidéki kiállitások, a szociális tevékenység és a fiatalság érdekében való kiállás egész sorozata jelzi azt a tiszteletreméltó utat, amelyet a KÉVE megalakulása óta megtett.

A mostani kiállitás élén *Szablya Frischauf* Ferenc és *Benkhard* Ágost állnak, az előbbi inkább a figurálisban, az utóbbi tájképben is kiváló. Ugyancsak ki kell emelni *Tornyay* János néhány erőteljes vásznát, a fiatal *Boldizsár* István, *Döbröczöni* Kálmán, *Say* Géza dr., *Basilides* Barna, az érdekes tehetségü *Rozgonyi* László, *Sverák* József és néhai Remsey Zoltán szép képeit, *Erdey* Dezső néhány erőteljes szobrát, *Lénárd* Róbert kitünő rézkarcait, Sz. *Lohwag* Ernesztin jó akvarelljeit, továbbá *Haranghy* Jenő, *Mihály* Rudolf tehetséges grafikáit és *Reményi* József vitrinekben elhelyezett kisplasztikai dolgait.

A téli tárlat keretében mutatják be *Katona* Nándor hagyatéki anyagát. Az elhunyt művész különcködő életet élt, a halála előtti években ugyszólván mindentől és mindenkitől elszakadt, a megnemértettség s a művészi érzékenység válaszfalaival szigetelte el magát pályatársaitól, sőt az egész eleven világtól. Pedig Katona Nándor pályafutását a siker kisérte végig, elismerésben, magas kitüntetésben egykép része volt. Téli tájképei, remeteéletéből származó erdőrészletei fogalommá váltak a piktura barátainak körében. Egybegyüjtött alkotásainak láttán meg kell állapitani, hogy néhai *Katona* Nándornak nem volt igaza. Azt az elismerést, amelyet méltán megérdemelt, maradék nélkül kiszolgáltatta számára a sors, többre, mint amennyit kapott, nem volt sem joga, sem igénye. *Katona* Nándor a naturalizmus utjait járta, de nem elégedett meg a fotografikus hüséggel, arra törekedett, hogy a természet hangulatainak költője legyen. Előadásában volt valami ellentmondás, — ezt egyébként a művész javára kell betudni, — sokszor elmerült a legkicsinyesebb részletek kutatásában, de ezeket is nagyvonaluan adta vissza. Téli tájképei, amelyeknek pedig legelsősorban köszönhette tekintélyét, önismétléseikkel már-már a sablon határán járnak, az egyéniség halk hangja gyakran elvész egy technikai modor mögött. Legszebbek azok a kicsiny, majdnem miniatürszerü tájképei, amelyekre nagy távolságokból nézve, néhány sommás ecsetvonással, de az igazi tehetségek szuggesztivitásával szólaltatja meg a fák zöldjében, a csermelyek vizfodraiban s a holt sziklákban az örök festőiséget. Ha *Katona* Nándor értékét és művészi jelentőségét őszintén akarjuk megállapitani, ezekre a képekre kell gondolni, nem a sokszor bizony sokkal üresebb és iztelen nagyvásznakra.

A már emlitett két kiállitást csak mintegy dekorálja a Képzőmüvészeti Társulat szokásos anyaga, amelyből ezuttal is kitellett vagy tiz teremre való. A stilus és a szereplők rangsora most sem változott, *Magyar Mannheimer* Gusztáv szép rivierai tájképpel, *Merész* Gyula József főherceg nagyvonalu portréjával, *Bosznai* István egy lirikus tájképpel, *Kukán* Géza és a nemrégiben elhunyt *Tury* Gyula kitünő portrékkal adták le névjegyüket. Friss szint jelent *Zombory* Lajos két élénk interiőrje, *Moldován* Béla jó portréja és nagyon jó a tehetséges *Hosszu* Márton vitéz Nánássy-Mégay Ernő altábornagyról készült karakteres arcmása, *Prohászka* József és *Kárpáthy* Jenő tehetségtől duzzadó vásznai is előnyösen hivják fel magukra a figyelmet. Az elsők között kell megemlitenünk *Kövér* Gyula Ivády portréját és kompozicióit, *Mihalovits* Miklós, *Visky* János, *Csóka* István, vitéz *Darvassy* István, *Kemény* Nándor, *Konek* Ida, *Emánuel* Béla, *Czene* János, *Heincz* Henrik, *Kampis* János, *Áldor* János László és *Bánovszky* Miklós tehetséges képeit. *Udvary* Pál mintha többet is nyujthatna.

A grafikai müvek között feltünik *Márton* Ferenc néhány elsőrangu ceruzarajza, *Lühnsdorf* Károly élethü portréi, Gy. *Takács* Béla, *Belányi* Viktor és *Gallé* Tibor szép akvarelljei. A szoborművek között *Siklódy* Lőrinc, *Bethlen* Gyula, *Bory* Jenő, Felsőeőri *Fülöp* Elemér, a tehetséges fiatal *Haich* Erzsébet, *Szamosi Soós* Vilmos, *Damkó* József és *Keviczky* Hugó dolgai a legszebbek.

Szablya Frischauf Ferenc

A legfőbb fegyelmi bíróság a szolgálati viszonyból eredő kötelezettségek szempontja szerint biráskodik, tehát

látus a Magyar Tudományos Akadémia képviseletében, *Lukács* György ny. miniszter. *Apponyi* Albertné grófné, *Skerlecz* Iván báró, bán, *Gévay Wolff* Nándor ny. *Rottenbiller* Fülöp ny. h. államminiszterelnök képviseletében *Gogonácsos*, *Madarász* István prelátus, *Mihályfi* Ákos villersi apát, piarista és *Biró* Ferenc jézusndfőnök, *Vargha* Damján egyet. egyetem képviseletében, *Nizsa*re egyet. tanár a debreceni egyetem *Négyesy* László, *Pataky* Arnold, *Balázs*, *Láng* Nándor és *Nékám* tanárok, *Zsembery* István az Orsz. ség alelnöke, *Strommer* Viktorin nök, *Sziklay* János kormányfőta*tochwill* Károly ny. altábornagy, él ciszt. főisk. igazgató, *Pallavi*őrgrófné, *Reiner* Irma, *Sajó* Sángazgató, *Pisztorff* Pál főisk. tanár, Zsolt és *Várdai* Béla szerkesztők. ő. a Szt. István Társulat h. vezér*Hamvas* Endre pápai kamarás, ási titkár, *Esty* Miklós világi pá*ás*, *Radnay* Rezső ny. min. taná*s* Cyrill egyetemi magántanár, tábornak és felesége, *Tóth* Istlmazott államtitkár *Dőry* Ferenc ári igazgató, *Bozóky* Kálmán min. felesége *Papp* Károlyné, özv. *Böhm* sokan mások.

ponyi Albert gróf megnyitója

i ülést *Apponyi* Albert gróf nyi-

ébet királyné emlékét — mon- emcsak a tragikus sors szenmely őt érte, az erőszakos haedésekkel és megpróbáltatásokt élet után; megőrzi azt a hanelme, mert e történelemnek egy döntő pillanatában döntő tényezőként nyult be az ő lelki ereje hazánk fejlődésébe.

Egy uralkodó lélektana

— Mindenki, aki az emberi természetet ismeri, át fogja érezni az egyéniség ilyen gyökeres átalakításának *lelki nehézségeit* és aki bele tudja magát gondolni *az uralkodói lélektanba*, azt is mérlegelni fogja, hogy az mennyire hatványozza az önérzet rovására hozandó ilyen áldozatnak kinját. A kiegyezés e lélektani nehézségeinek lekűzdése csak hasonló erejü lélektani befolyások közreműködésével volt lehetséges. *Okoskodás, érvekkel való meggyőzés, puszta észbeli belátás itt önmagában nem diadalmaskodhatott.* Az irracionális lelki ellentállásnak legyőzését kellett valahogy elérni és *ezen a döntő fordulóponton lép be a magyar történelembe Erzsébet királyné.*

— Ő nem állott egyénileg azoknak a kora ifjuségi benyomásoknak és megrögzött tanoknak hatása alatt, melyekkel királyi férje küzdött; ő lelki akadály nélkül engedhetett a magyar igazságról és a magyar erőről nyert belátásának, sőt *ő akadálytalanul szivébe zárhatta egy sokat küzdött, sokat szenvedett, ritkán megértett nemzetnek érzelmi világát is.* A hitvesi szeretettel egyesitve hazánk szeretetét, vette körül az önmagával nehéz küzdelmet vivó király lelkét és szelid női befolyásával elolvasztotta benne az érzelmi ellentállásnak utolsó maradványait, érlelte és fenntartotta lelkében az elhatározás erejét, mely felemelte őt az alkotmányos magyar királyság trónjára.

Goethe „pogánysága"

A nagyhatásu elnöki megnyitó után *Reiner* János egyetemi tanár terjesztette elő főtitkári jelentését, amelyben utalt arra, hogy bár az általános gazdasági válság ennek a tudományos testületnek az életében is sok nehézséget okozott, az Akadémia tudományos munkásságának ez a körülmény nem lehetett gátló akadálya, mert ezt a munkát a leghatalmasabb nemzeti eszme és a katolikus szellem ereje

szabályaira a kalocsai szeminárium növendékeit. *Ugyanilyen meleg szeretettel ragaszkodott a jezsuita rendhez, melynek 23 éven át tagja és disze volt.* A rend erőszakos eltörlése fájó sebet ütött lelkén, mely teljesen soha sem gyógyult be. Az egyháznál nem kevésbé szerette hazáját. Hazaszeretetének, ha kellett, még a rendi összetartozás kérdését is kész volt feláldozni. Mikor például egyik volt rendtársa, *Szklenár* György pozsonyi tanár Szvatopluk birodalmáról irott munkájában szembehelyezkedett a magyar felfogással, *háromszor is óvást emelt magyarellenes beállitása ellen.* Végelemzésben hazaszeretete inditotta őt hatalmas munkájának, a Historia critica regum Hungariae-nak megirására is. Egyrészt el akarta oszlatni a magyar történelem számos korszakán derengő homályt, másrészt meg akarta cáfolni a külföld balhiedelmét, mintha Magyarországon még mindig a barbárság sötétsége uralkodnék.

Értse meg végre felesége néma pillantását...

ő a ma okos, praktikus, szépet szerető asszonya és karácsonyra rendelje meg neki 14.40 pengővel egy évre a Tüzhely-et. A család nagyszerü kétheti folyóiratától mindjárt megkapja a fakulit is, ezt a mindenütt szükséges modern butort. Vagy fizessen elő ugyanennyiért a Tündérujjak-ra: a szép kézimunkaujság mellé kap egy 19 darabból álló, nagyon izléses uzsonnakészletet. De ha igazán örömet akar szerezni a családjának, rendelje meg 28.80 pengőért együtt mind a két ujságot s akkor a két ajándék helyett választhatja a gumikerekü Lingel-féle gör-piccolót. Ez a remek tálalókocsi egymaga nagyobb érték az előfizetés dijánál.

Uj Szent János-nál

330 öles gyönyörü fekvésü

VILLA-TELEK

ölenkint 21 [illegible]

Kapható: Kordánál és kiadóhivatalunkban

Ára: fűzve, izléses cimlappal ... ... P 1.20

Gróf Ráday Gedeonné. Szablya Ferencné Lohwag Ernesztin miniatürje

Azonban este mégis csak örült, amikor túl volt baj nélkül ezen a napon. Holnap már nyugodt napja lesz, holnap már vissza fogja hozni a hajót a helyére.

Otthon furcsa kép fogadta. A gyerek a sarokban ült, a képeskönyvei közt, halkan köszönt és nem mert rá felnézni. A felesége meg éppen olyan arccal nézett rá, mintha isszonyú vétek nyomná a lelkét. Mi az? Mi baj? Vaskóh lelkén átnyilallott valami szörnyű sejtelem.

— A hajó?...

— Elromlott — súgta az asszony rekedten és reszketett.

Pedig pontosan betartottak minden útbaigazítást, amit tegnap adott Vaskóh. Úgy ügyeltek, de úgy ügyeltek, hogy jobban már nem lehetett volna. De a hajó első pillanattól kezdve nem akart körbefutni a vízen. Egyáltalán nem akart megmozdulni. Füstölt és egy helyben állt, mint egy beteg vén ember.

— Bizony Isten, nem tettünk vele semmi rosszat.

Vaskóh nem szólt semmit, talán nem is tudott volna megszólalni. Megnézte a hajót, megpróbálta maga is. A hajó nem mozdult. Állt, füstölt és kék szine úgy vigyorgott rá, mint valami pokoli lidércfény. Egyszerre rettentő súly nehezedett Vaskóh egész lényére, majd megszakadt belé. Hirtelen meggör-

Uj Idők 1926.

nyedt, megöregedett, eltolta a vacsorát, nem gyújtott szivarra, gyorsan ágyba feküdt és becsukta a szemét, hogy ne lássa még az éjszaka feketeségét sem.

Másnap a kék hajó már ott fényeskedett megint a polcon. Vaskóh néha riadtan rábámult, aztán a gazdára, aki nyugodtan olvasta németnyelvű újságját és fogalma sem volt róla, micsoda szörnyűség történt a boltjában, mert Vaskóh úgy érezte, hogy ez szörnyűség, a legnagyobb szörnyűség és aljasság és útálta, szégyelte és megvetette önmagát és ezerszer meg ezerszer vetődött fel benne egy és ugyanaz a kétségbeejtő gondolat:

— A tolvaj bűnhődik... A bűnösnek ez a sorsa...

Nem tudott ebédelni sem. Nem tudott gondolkodni sem. Eltévesztette a számokat, betüket, az árúkat; a kiszolgálás, a könyvelés, a számolás nem ment ma sehogy sem.

— Mi van magával ma? — kérdezte a gazda.

— Kicsit a fáj a fejem, bocsánat — felelte alázatosan Vaskóh és már tudta, mi lesz a vége mindennek. — Holnap fel fog mondani, el fog innen erről a jó helyről menni, nem is menni, menekülni fog innen... hiszen itt van szembe vele a pulton a kék hajó és vigyorog rá és össze kell roskadni, meg kell őrülni attól a vigyorgó, hideg, kék fényétől.

Késő délután egy kövér úr jelent meg a boltban. Vevő. A gazda hajlongott, Vaskóh is hajlongott. A kövér úr kis hajót akart vásárolni. Vaskóh lehunyta a szemét egy pillanatra és jeges borzalom szaladt végig rajta. A gazda már vezette is a vevőt a kis hajók stelázsija felé és rakta eléje a szebbnél-szebb hajócskákat. Vaskóh ott állt mellettük és ügyetlenül, sután és jéggé dermedve segédkezett.

— Ezt különösképpen ajánlhatom, ez egy igazi remek jószág — magyarázta a tulajdonos — és megragyogtatta a kövér úr szeme előtt a kék hajót. Vaskóh nem mert lélegzetet venni. Szerette volna kitépni a kék hajót a gazda kezéből, de nem mert meg se mozdulni.

S a gazda ajkáról csakúgy ömlött a dicséret, mely mind a kék hajót tömjénezte körül, ellenállhatatlan modorban és behízelgően. A kövér úr válogatott, nézegetett, aztán megadóan mondta:

— Helyes — és a gazda már adta a kék hajót Vaskóh úr kezébe, tessék becsomagolni.

Vaskóh úr szeretett volna elsülyedni a kék hajóval, a csomagolópapírral és a gépspárgával együtt. Soha, még inaskorában sem csomagolt be ilyen félszegen, ilyen sután, ilyen ügyetlenül csomagot, mint ezt most. S közben zúgott és sajgott az agya: mi lesz, ha még ma, vagy legkésőbb holnap egyszer csak megint itt lesz a kövér úr, most már mérgesen és hozza a kék hajót és káromkodik, hogy ez egy nyavalyás semmi, egy elrontott szamárság, egy rongy...

És akkor neki, aki becsületes ember, mindent be kell majd vallania...

Az ajtó becsukódott a kövér úr mögött, a kék hajó elment, nem vigyorgott rá többé a szemközti polcról, mélységes csend volt a kis boltban.

És ekkor Vaskóh csendes nevetést hallott a gazda megszokott helye felől. Tulajdonos úr a kezét dörzsölte, felállt, végigsétált a bolton, aztán odaállt Vaskóh elé és a képébe nézett azzal a fura, ravasz fintorgással, amely oly egyéni sajátsága volt:

— Igy kell barátocskám leszedni a vevőt a lábáról. Tudja, hogy ez milyen rongy portéka, ez a híres hajó? Öt éve áll itt a boltban, régebben, mint maga. Senkire se tudtam rásózni. Mintha megszimatolta volna minden vevő, hogy baj van vele. Mert ez a hajó hibás, nyugodtan mondhatom: rossz. Úgy vettem annakidején, egy csomó selejtes árú közt...

Kis Tárca

Százezer néző

Valamelyik újság megírta multkor, hogy a Műcsarnok legutóbbi kiállítását százezernél több ember nézte meg. Ez rekordot jelent a Műcsarnok történetében, különösen, ha számbavesszük, hogy a belépődíj nagy volt, a bugyellárisok pedig ma igen kicsinyek. Hirtelenül szent őrület fogott el százezer polgártársat? Itt még nem tartunk, mert szakértők szerint ennek a népvándorlásnak volt egy más, nagyon józan oka: a tárlat ugyanis *elit-kiállítás* volt, csak művészi becsű dolgok kaptak benne helyet.

Ha a dolog így áll, akkor nagyon örvendhetünk, mert ezútal közönségünk nagyon szép sikerrel vizsgázott le a művészet című tantárgyból s most már igazán ki lehet neki adni az érettségi bizonyítványt.

Nem mindig álltak a dolgok úgy, hogy csak a legjelesebb alkotások érdekelték a közönséget. Visszagondolok jó egy negyedszázadra, amikor legnagyobb keletje a *gics*-nek volt. Annak a festett, faragott, bazár-holminak, amely csak szimulálta a művészet külsőségeit. Aki ilyesmit gyártott, népszerű lett. Aki nem, az petrezselymet árult. Az olcsó népszerűségnek, a *gics*-kultusznak nemcsak az volt az átka, hogy derék polgáremberek selejtes ponyvával tapétázták ki otthonuk falát, amely aztán csúnyán élősködött az izlésükön, hanem az is, hogy akárhány jobb sorsra érdemes tehetség lépre ment s maga is *gics*-gyártóvá fajult. Egy sereg művésznevet tudnék felsorolni, akik gyönyörűen indultak neki, s mihelyt beleszoktak a kiállításokba s észrevették, hogy minő kosztot kíván a közönség gyomra, maguk is kontárokká süllyedtek, s műtermük ajtaján hiába kopogtatott szép szomorú barátnőjük: a múzsa. Igen sok vért vesztett művészetünk csak azért, mert a közönségnek a selejtesben telt öröme.

Negyedszázad alatt úgy látszik nagyot fordúlt a világ Budapesten. Most már csak a legjava kell. Képzelhető, hogy ennek beköszöntése mekkora felháborodást kelthet a *gics*-gyárakban.

— Miért mindig végletekben csapongani? — szisszenhet fel akárhány. — Miért ne maradjunk a jó szolid középúton? — kiált fel a középszerűség.

Középszerűség a művészetben? Aki ilyet kíván, annak az egyszeri angollal kívánok egy középszerű hűségű feleséget. Vannak dolgok, amelyekben csak a tökéletesség, csak a java, az elit ér valamit s e dolgok közé tartozik a művészet is. Hogy véglet? A művészet maga is véglet: a legnagyobb távolság, amit a nulla és a tehetség közt le lehet mérni. Ha *ezt* a végletet ma már szeretettel és örömmel közelíti meg a közönség, az a bizonyos százezer néző, akkor valóban megérdemli, hogy számára művészet készüljön.

Szalámi a diplomáciában

Minden hentesnél kapható *prágai sonka*, amely azonban természetesen sohasem látta Prágát. A csehek most fiók-demarsot küldtek nekünk, hogy hát ez még sem járja. A mi diplomáciánk erre talpra szökött s viszont bebizonyította, hogy Prágában nagyban gyártják a *magyar szalámit*, amely soha nem látta Magyarországot. A harc áll: az egyik fél sonkacsonttal, a másik fél szalámi-doronggal néz farkasszemet.

Az esetből a szegény fogyasztó különös tanulságokat vonhat le mindazokra a cikkekre nézve, amelyeket drágábban kell fizetnie csak azért, mert az árú nevéhez egy idegen város neve füződik s mert vakon hisz abban, hogy azt az árút valóban abban a városban készítették és hogy az éppen ezért valóban jobb

Fáy Lászlóné Horthy Paulette. Szablya Ferencné Lohwag Ernesztin miniatürje

is. Jó volna egyszer hasonló diplomáciai tárgyalás világába emelni a frankfurti virslit, a kölni vizet, svéd gyujtót, tokaji bort, török dohányt s akkor egyebek közt kiderülne, hogy például Frankfurtban néhol még hírből sem ismerik a „frankfurtit" és a budapesti prágai sonka jobb a prágai „prágainál".

Mint sok más: a budapesti sonka sem próféta a maga hazájában. Ezért vesz magára idegen nevet. De ha ezt állandósítja, sohasem fog a maga igazi nevének becsülést szerezni. Egyszer egy felvidéki késgyárban nézegettem, hogyan készül a penge. Legnagyobb ámulatomra ott előttem sajtolták minden darabba ezt a szót: Solingen. Csak azért, mert a híres német acélváros neve kapósabbá teszi az árút. De mi lett volna, ha a legelső solingeni késgyár is így gondolkodott volna s a maga készítményeibe teszem egy angol gyárváros nevét hamisítja bele? Akkor a legkevesebb ember ösmerné ma Solingen nevét. A német azonban előrelát, kitart, s jó árújának végre is márka-hírt tud szerezni.

Egyetlenegy külföldi iparcikkel találkoztam eddig, amelyre magyar márkát hamisítottak. Egy kis dobozt láttam egy német város kirakatában ezzel a vignettával: *Madjár bajusz kenócs.* Idáig tehát már felkapaszkodtunk volna. Megvígasztal, hogy ime most párja akadt a prágai „magyar" szalámiban.

A tanulság azonban nem tréfa. A márka hírének megszerzése nagy gazdasági érték és érdek. Nem ártana ily irányban okulni a sonka-szalámi háborúból.

Krónikás

Idegen írók

A nepszerű dal

— Elbeszélés —

Irta: **Leonard Merrick.**

Hajnalfelé járt az idő s ilyenkor — néhány negyedórára — a montmartrei vidám kis kávéház váratlanul kiürül. A szolíd kispolgárok *már* hazamentek, az örökvidám és kipusztíthatatlan bohémek *még* nem érkeztek el ide, hogy itt fejezzék be az éjszakát... Az apró helyiségben a zenészeken és alkalmazottakon kívül csak ketten maradtunk, egy egykedvű tekintetű, rokonszenves arcú, szivaros úr, meg én. A zenekar éppen valami példátlanul népszerű dalba kezdett, ami akkor úton-útfélen felcsendült Párisban s úgy csörömpölt, mintha kényszerű vidámságával akarná enyhíteni az üres helyiség kietlen szomorúságát.

Akarva, nem akarva beszédbe kellett ereszkednem a szomszéd asztalbeli szivaros úrral, aki kényelmetlenül fészkelődött a népszerű melódia vidám csengésére.

— Nem tetszik ez a dal, uraim? — kérdeztem érdeklődve. — Pedig egész Páris megőrül érte!

— Hiszen éppen ez az — felelte a szivaros úr. — A dal nagyon szép s volt idő, amikor Páris nem ismerte még... egyedül csak én!

— Egyszóval ez a dal valami kellemetlen emléket idéz elő lelkében?

— Óh nem, nem így! De ez a dal... ebben a dalban benne van egész ifjúságom!... Bocsásson meg uram... de nem tudom hallgatni...

Arca nagy fájdalmat fejezett ki és valósággal befogta a füleit. E pillanatban a zenekar a refrént harsogta éppen és a vidám zenészek kórusban énekelték a közismert refrént: „Gyerünk a Moulin Rouge-ba!" Magam is akaratlanul ütöttem a taktust székem karfáján és egy cseppet sem voltam tekintettel hallgatag szomszédom fájdalmára.

Ahogy vége lett a zeneszámnak s a muzsikusok összeszedték hangszereiket és elfele készülődtek, a szivaros úr is visszasüllyedt előbbi egykedvűségébe. Később azonban felugrott, felkapta abszintes poharát és egyszerűen átült az asztalomhoz.

— Úgy érzem, magyarázattal tartozom ezért a kis idegességért, — kezdte. — Engedje meg, hogy elmondjam a történetem, uram!... Mindketten párizsiak vagyunk és a történet végén meg fogja érteni, miért hoz ki a sodromból, valahányszor ezt a dalt hallom...

*

Élt itt Párisban két bohém, Pitton és Tricotrin. Lakótársak voltak és gyerekkori jóbarátok. Vérbeli művészek mind a ketten. Pitton költő volt, természetesen a legújabb irány művelője és holtbiztosan tudta, hogy évek kérdése csupán és egész Páris a lábai előtt fog heverni. Tricotrin meg zeneszerző és az Akadémia már ki is tüntette néhány oratóriumát. Ő is vakon bízott dicsőséges és csodálatos jövőjében...

A két jóbarát Páris egyik apró mulatójában, az „Ambassadeurs"-ben meglátott egy szőke, sovány leányt. Jelentéktelen kis dalt énekelt a többi hasonló montmartrei táncosnő között és ügyetlen, suta mozdulatokkal táncolt hozzá, — a két jóbarát szeme mégis felragyogott a produkció láttán.

— Csodálatos nő, — mormogta Tricotrin.

— Isteni, — lehelte Pitton.

Előadás után nem volt nehéz az ismeretség, bár a két fiú olyan elfogult volt, mint valami süldő diák. Paulette Fleury azonban — így hívták a szőke leányt — oly közvetlen, kacagó barátsággal rázta meg a kezüket, hogy minden zavaruk elpárolgott.

— Művészek — csicseregte a szép leány. — Akkor írnak nekem egy dalt.

A fiatalok innen kezdve együtt töltötték napjaikat. A két fiú — ha vetélytársak lettek is — azért ragaszkodtak egymáshoz és megható gonddal tanúlmányozták Paulette minden fius mozdulatát, arcjátékát, hangját, hogy pontosan illő legyen majd hozzá az új dal. Pitton félretette az ötfelvonásos verses szomorújáték tervét, Tricotrin is lesöpörte a zongoráról új szimfóniájának vázlatait, csak a készülő dal és az új szerelem töltötte be bohó fantáziájukat.

Ó igen, mindketten bevallották szerelmüket Paulettenek, de a szőke lány nevetve kitért a válasz elől. Majd ha készen lesz a dal! És ha esett is egy-két csók a félhomályos öltözőben, a szép lány gondosan vigyázott rá, hogy az egyik szerelmes fiúnak se jusson több, mint a másiknak.

Végre elkészült a dal. Most következett a betanítás munkája. Pitton és Tricotrin napestig fáradhatatlanúl gyakoroltak a leánnyal, átformálták, kifejlesztették, szinte újjáalkották. Hányszor öntöttek friss kedvet csüggedő lelkébe, olthatatlan vidámságukkal. Igy érkezett el a bemutató napja.

Pitton és Tricotrin remegtek az izgalomtól. A montmartrei kis mulatóhelyen megkezdték a műsort, táncoltak, énekeltek, ők azonban nem láttak semmit. Csak Paulettet várták, az ő számát, egyedül Paulette volt számukra itt — és a jövőjükben.

A nézőtéren nagy a zaj és a meleg. Hátramennek az öltözőbe. Megkérdezik Paulettet, aki már kifestve várja a számát, hogy ideges-e, nem fél-e? A lány nevetve rázza szőke fürtös fejét.

Vége-valahára! Paulette következik. Milyen meleg van odalenn és milyen lárma! A függöny széttárul s a lány kiröppen a színpadra. A hallgatóság oda sem figyel, tovább isznak és beszélgetnek... Micsoda szégyen: A bukás... Most Paulette énekelni kezd. Tricotrin és Pitton keze remegve találkozik...

Nini, mi ez? Az emberek figyelni kezdenek. Már senki sem beszélget, a poharak nem csengenek. Néma csendben hallgatják a „művésznőt". S amikor harmadszor csendül fel a refrén, Paulette intésére, előbb bátortalanúl, aztán harsogva üvölti az egész nézőtér:

„Gyerünk a Moulin Rougeba"...

Micsoda dörömbölő tapsfergeteg és tomboló lelkesedés. Ötször kell újrázni az utolsó versszakot... De hiszen erről sokat írtak a lapok. Maga Paulette ezerszer is elmesélte, hogyan készült ez a dal és hogyan tette híressé őt... Két hét sem telt el és az „Ambassadeurs" lett a Montmartre legismertebb mulatója, majd nagy színházak szerződése következett és csakhamar egész Páris visszhangozta Paulette Fleury nevét.

Tricotrin és Pitton mámorosak és tébolyodottak voltak az örömtől. Természetesen Párizs nem ismerte a két fiú nevét, nem is nagyon érdeklődtek a dal szerzői iránt, pénzt sem kerestek, mert hiszen ők Paulettenek engedték át a dalt, szerelmük zálogául. S mégis mind a ketten részegek voltak az örömtől!... A leány egyedül csak nekik tartozhat hálával és most inkább, mint valaha, előtérbe lépett a kérdés, hogy

Az Uj Idők kiadóhivatala minden olvasónk számára igyekszik megkönnyíteni Herczeg Ferenc jubiláris díszkiadásának megszerzését.

183. R. BIGOT: ÁGY RÉSZLETE, FAFARAGÁS. 183. SCULPTURE SUR BOIS.

184.

184. R. BIGOT: HÁLÓSZOBA ÉS AZ ÁGY FARAGOTT FRÍZE. CHAMBRE À COUCHER.

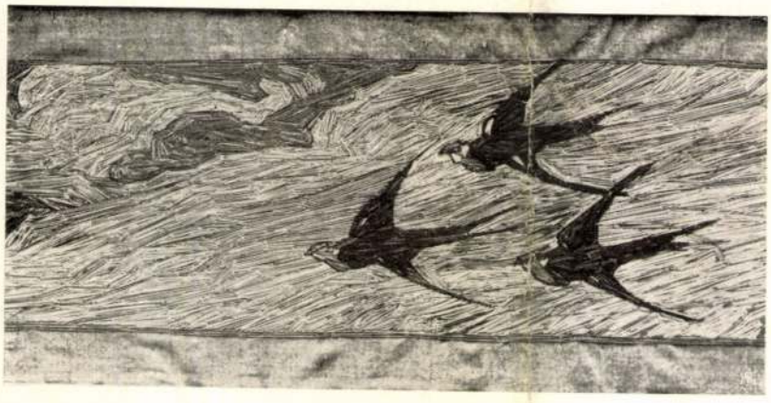

185.

185. Mme MARIE LE MEILLEUR: HÍMZETT FRÍZ RÉSZLETE. DETAIL DE FRIZ BRODÉ.

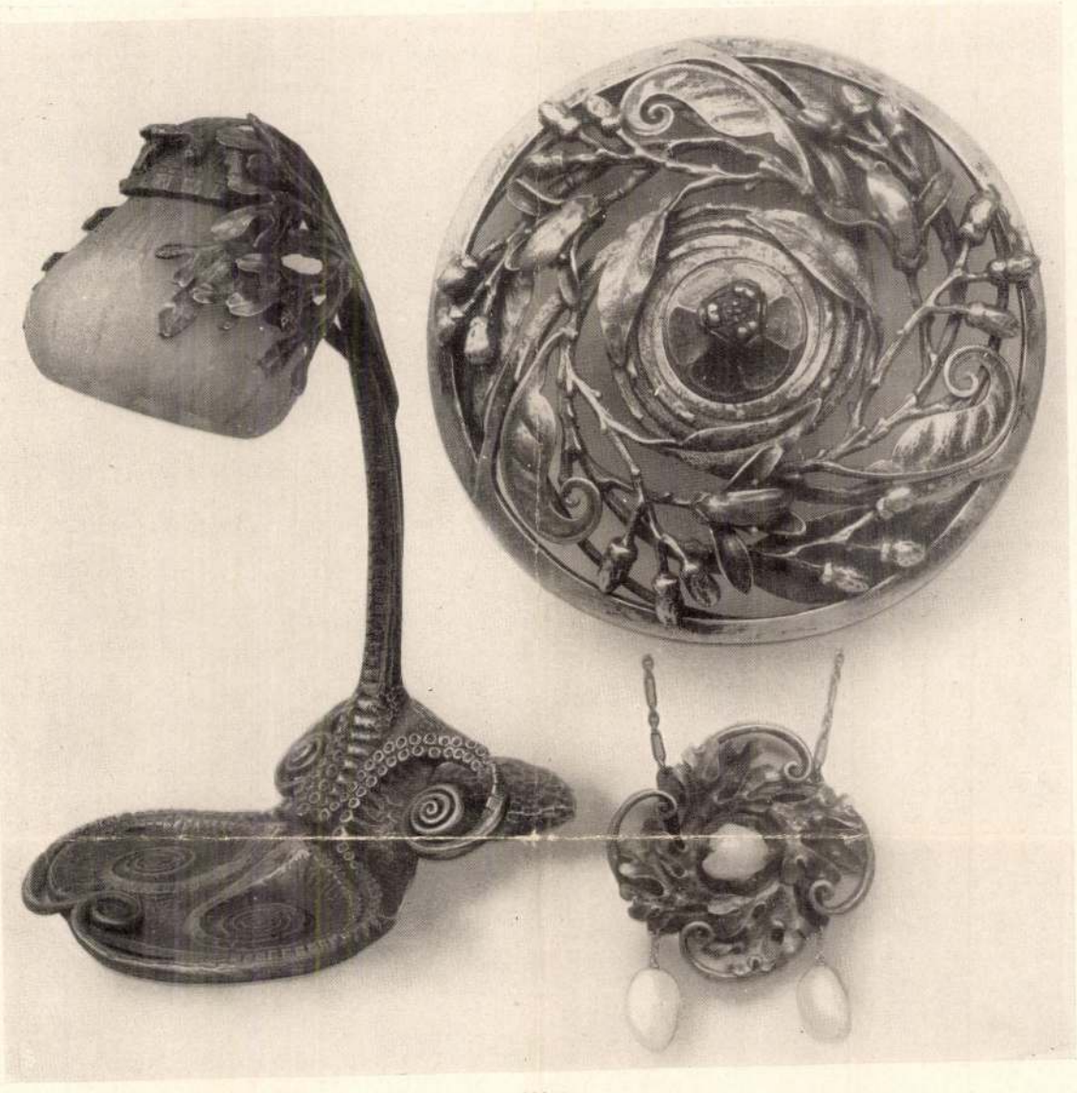

181.

181—182. SZABÓ A. GYÖRGY: VASBÓL KOVÁCSOLT ASZTALI LÁMPA, BETÉT ÉS NÁSFÁK, UTÓBBIAK RÉSZBEN KOVÁCSOLT ARANYBÓL, GYÖNGYÖKKEL.

182.

LAMPE, PANNEAU EN FER FORGÉS ET PENDANTIFS EN FER ET OR FORGÉS.

149.

149. Edgar Brandt: Lépcsőkorlát kovácsolt vasból. 149. Départ de rampe d'escalier.

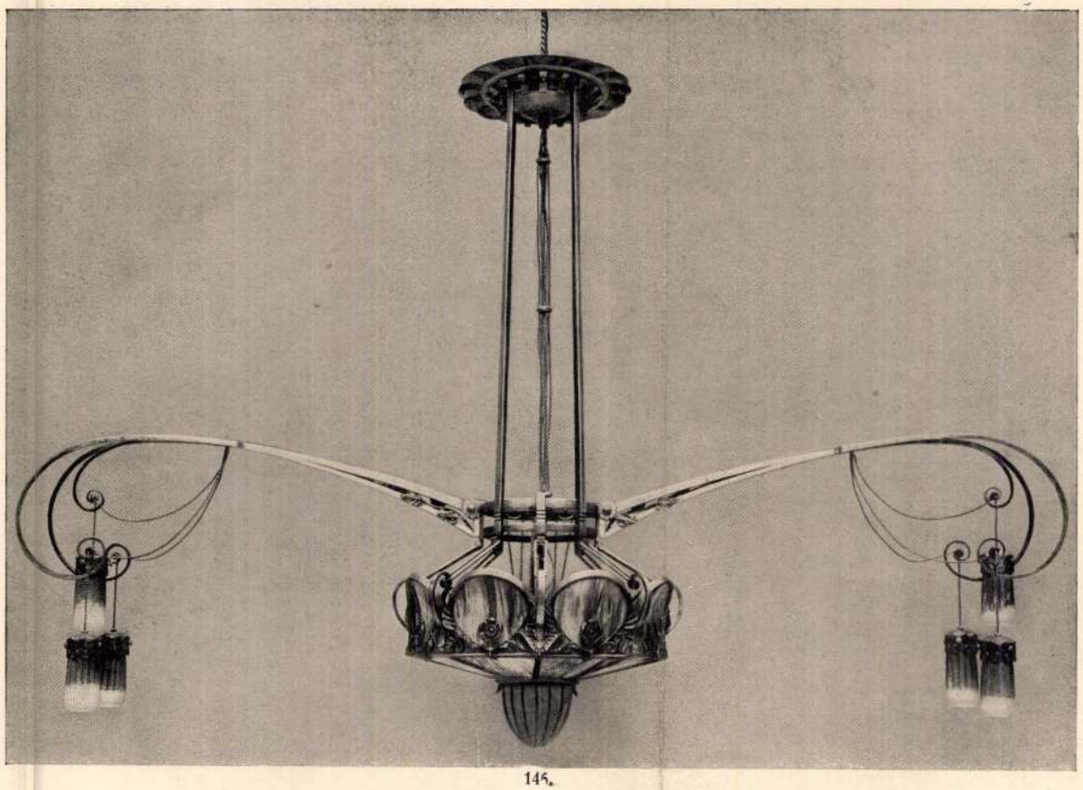

146.

147.

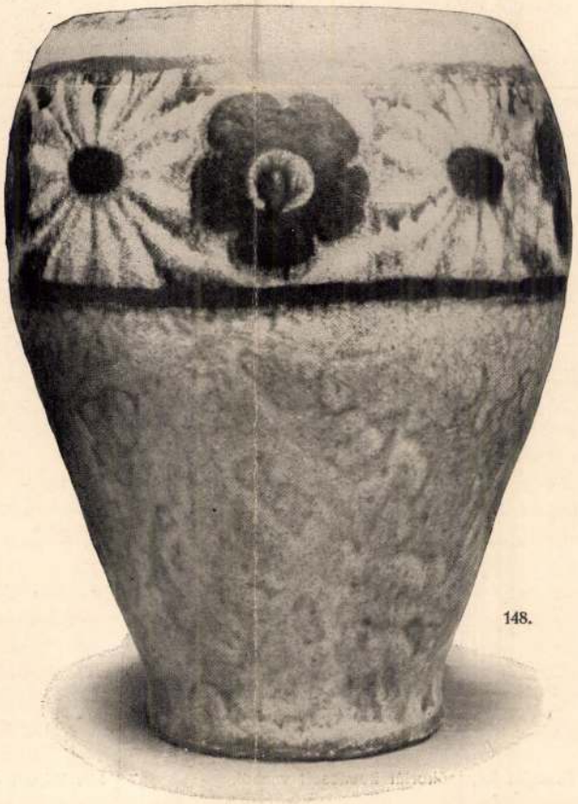

148.

146. Szabó A. G.: Csillár kovácsolt vasból és rézből. — 147. Clément Mère: Vésett elefántcsont szelence arany- és drágakőberakással. — 148. Massoul: Nagy kőedény váza, kék díszítéssel.

146. Lustre en fer et cuivre forgé. — 147. Boîte en ivoir patiné, gravé et incrusté d'or et pierres fines. — 148. Grand vase en grès, bleu d'Égypte.

Krusnyák Károly: Varró nő.

Szablyáné Lohwag Ernesztin:
Dr. Péteryné Hendrich Edmée.

KMTais. A nő a művészetben
1936.

MEGHÍVÓ

SZABÓ ÁBEL

kiállítása

1997. december 11. 19 h.

Bercsényi Galéria
1117 Budapest,
Bercsényi u. 28.

A kiállítást megnyitja:

Gaál József
festőművész

SZABÓ ÁBEL

Szabó Á Péter

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 ÁPR 1-2

EGYETEMI ÉLET
Debrecen

SZABÓ Á. PÉTER: DÓZSA

1021

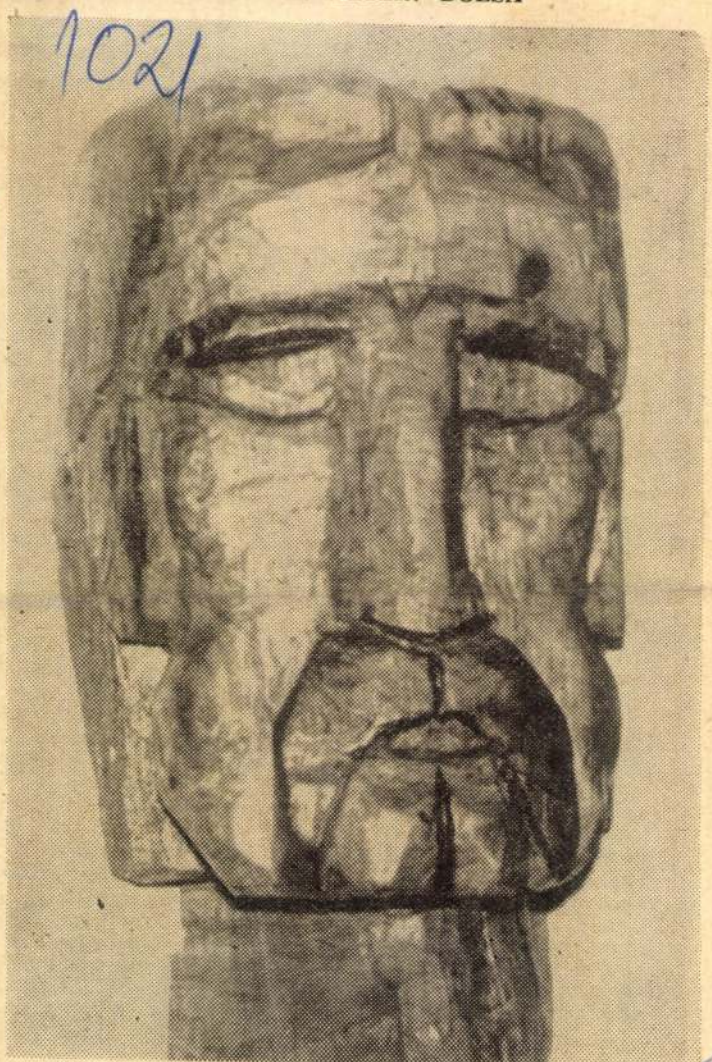

Kovács Tibor fotója

GÖ
TÜ

FŰTÉSFOKOZATOK

Nézem az olajkályhát. Számok egytől—hatig. Felette nagy betűkkel: FŰTÉSFOKOZATOK. Ötlet. Jól be lehet helyettesíteni. Valahogy így:

1. — Szabad?

— Igen.

Mosoly. Sablonkérdések. Iskola, munkahely. Otthon. Anyu, apu, Ubulka, a kisöccs. Megiszunk két gint a kantinban. Harmadosztályú árak. Kibírható. Még egy-két lejtés, megfogom a vállát. Hagyja. Randi? Igen. Másnap 8-kor a nagyóra alatt, félfordulat balra.

2. Öt percet késik. Lekötöm magam, hogy ne őrjöngjek. Hantázik valamit a beteg nagynéniről. Majdnem visszaküldöm oda...! No, most az egyszer... Mozi. A híradó után megfogom a kezét. Szünet. Mégsem. Rohadt ez a meleg. Lőnek. Na, most... Sikerült. Gyűrögetem, gyűrögetem. Fény. Feladom a kabátját. Nehéz, vatelines. Az ajtóban kapok egy puszit.

3. Egyre melegebb van. Újabb randi. Szerencse, hogy két órája van a templomnak. A másik alatt... Variálunk, variálunk... Tíz perc késés

mutatsz otthon?! Óh, kszönöm... Moooóst ne még neem. Két puszi kéto dalra, egy a közepébe! V lágos ez a kapualj.

4. Belemenjek — ne me jek. Családlátogatás. Kimos tam egy inget. Valami virá is kellene. Hallom saját han gomat: Hülyeség! Beszélge tünk, cseverészünk. Rohad éhes vagyok. Kevés ez a ka locsai ropogós. Az anyja kö vér. Úristen! Hátha ő i ilyen lesz? Az öreg tetszi nekem. Bontogatja a boros üvegeket rendületlenül. Kü lönben vadászik. Én is!

Ubulka kiköpött Lük Aladár. Kedves. Már a sála mat odagörcsölte a kilincs hez. Kibogozom magam. Tá vozok. Jöjjön el legközeleb is! Kézcsók, parola. Mé mindig éhes vagyok!

5. Tenni kellene valamit Tenni kellene valamit! Sé tálgatunk. Erre lakom. Gye re fel! Ne ácsorogjunk itt.. Félek. Hallgat. De jön. N végre. Egyedül vagyunk Mennyi szépség! A szemed a lábad. Sőt, most látom karcsú is vagy! (Szunnyad fülelő lelkiösmeret — t visszeres lábú házinéni) „Le vegőt! Ki tiltja meg, hogy...

ARGUS
CH-8030 Zürich, Telefon 01/252 49 37

See-Rundschau
Richterswil (CH)
Aufl. 14t. 38 000
Argus Media No. 1580

1021

4.0kt. 1984

SZABÓ Ágota

Altendorf

Agota Szabó — eine vielfältige Malerin

U.B. In der Galerie zur Fazion, Altendorf, stellt Ursula Schwarz noch bis zum 14. Oktober eine neue, vielschichtige Künstlerin vor: Agota Szabó.

Sie wurde 1947 in Ungarn geboren, studierte zunächst an der Medizinischen Universität und wanderte nach einem einjährigen Aufenthalt in Italien 1970 nach Kanada aus. Bereits in Ungarn hatte sie als Privatschülerin Kunststudien betrieben.

Von Anfang an fühlte sich Agota Szabó zur Portraitsmalerei hingezogen, wobei ihre Vorbilder die Werke der Portraitmaler des Quattrocento waren. Mit grossem zeichnerischem Können skizziert sie ein Gesicht und trägt mit feinen Pinselstrichen Schicht um Schicht Farbe auf bis das Portrait in seinem Ausdruck, seinen Schattierungen und Farben gelungen ist.

Dazu die Künstlerin:

«Im Gesichtsausdruck eines Menschen spiegelt sich sein ganzes Schicksal, seine Seele. Ich habe den Eindruck, dass wir Künstler unserer Zeit uns vom Menschen abgewendet haben. In der Verwirrung des modernen Lebens nehmen wir alles wahr, nur den Menschen haben wir aus den Augen verloren».

Seit Anfang des Jahres lebt die Künstlerin in Lachen. Die schönen Gegenden der Schweiz wirkten auf sie so inspirierend, dass sie anfing Landschaften der näheren Umgebung zu malen. Diese bilden einen Teil der Ausstellung und man könnte glauben, sie stammten von einem anderen Maler; sie sind leicht, haben reine Farben, muten impressionistisch an.

Es lohnt sich sicher, einmal einen Spaziergang (es geht auch mit dem Auto) durch den schönen Laubwald zur Galerie zur Fazion zu machen um dort neben der herrlichen Aussicht die Kunst von Agota Szabó zu geniessen. (Geöffnet: So 11—17 Uhr, oder nach telefonischer Vereinbarung).

Inserate in
haben imme

—

UNG

IAC

ten in Dir!

Wallis:
n

chuljahres

d Kreativitätsförde-
on finden, Prüfungs-
rntechnik, Ausflüge,
12 Schüler.
en, Monika Bühler,
daltherapeuten IAC
8 oder (01) 42 77 61

liche.
Lernstoffes wird ein-
ungen aufzudecken
elstunden oder Grup-
g.
er, Primar- und Se-
in
tin IAC
(01) 42 77 61

Knaben
«Fat
Wangs a

Familiär geführtes
darschüler, 1. bis 3.
Progymnasiale Freif

Eintritt nach den
(21. Oktober 1984

SZOLNOK MEGYEI HÍRLAP

1971 OKT 17

Szabó Ágnes

1971. október 17.

1021

Szabó Ágnes

SZABÓ ÁGNES RAJZA

SAJTÓIGYELŐ
MAGYAR HÍRKÖZLŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Harc
ókszer-fogyasztás ellen

font tiszta heroin jutott el az Egyesült Államokba.

Török—francia tengely

Általános az a vélemény, hogy még ha sikerül is teljesen elvágni a „török-francia ellátási vonalat", amelyen keresztül jelenleg a heroin nagyobb része érkezik az Egyesült Államokba, ez csak a hálózat fő tengelyének földrajzi áthelyeződését fogja eredményezni Délkelet-Ázsiába, ahol a kábítószer-áradat elleni harc még semmiféle eredménnyel nem járt.

Az illegális kábítszer-behozatal elleni harcot rendkívül megnehezíti az, hogy a kábítószer-kereskedelem mind az Egyesült Államokban, mind az Egyesült Államok határain túl mesés jövedelmeket biztosít. Egy font heroint például, melynek előállítása mintegy 275 dollárba kerül, New Yorkban 100 000 dollárért lehet értékesíteni.

Az Egyesült Államokban mindössze 275 orvos tart fenn olyan magánklinikát, amelyekben kábítószeresetet kezelnek. A két New York-i magánklinika 2750 ágybert gondoz, ezeknek fele „magán" beteg, akik napi 20 dollárt fizetnek a 30 dollár[illegible] felül. A két republikánus kongresszusi tagnak a jelentésében szerepelnek, akiket a kongresszus bűnügyi bizottsága ez év [illegible]sában küldött Délkelet-Ázsiába, hogy a helyszínen tanulmányozzák a kábítószerfogyasztás problémáját az amerikai hadseregben.

Napi 16 dollár

A Vietnamban lévő katonák a kábítószereket minden nehézség nélkül beszerezhetik. Saigon utcáin a heroinkereskedők egy negyedgrammos adagot másfél-két dollárért kínálnak. A New York-i utcákon illegálisan árusított heroin tízszer ennyibe kerül. A New York-i rendőrség számításai szerint egy kábítószerfogyasztónak naponta legalább 16 dollárra van szüksége a megfelelő dózis beszerzésére, egyes esetekben azonban még 50 dollárt vagy többet is kifize'. A csökkent akaraterejű ember bármilyen bűncselekményre képes, hogy megszerezze a kábítószer beszerzéséhez szükséges pénzt. Ebből adódik a kábítószerfogyasztás és a bűnözés közötti közvetlen kapcsolat. Könnyen elképzelhetjük, micsoda „erősítést" kap az Egyesült Államok alvilága az amerikai katonák Vietnamból való hazatérésével.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÚLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI HÍRLAP

1971 OKT 31

Szabó Ágnes

1971. október 31.

1021

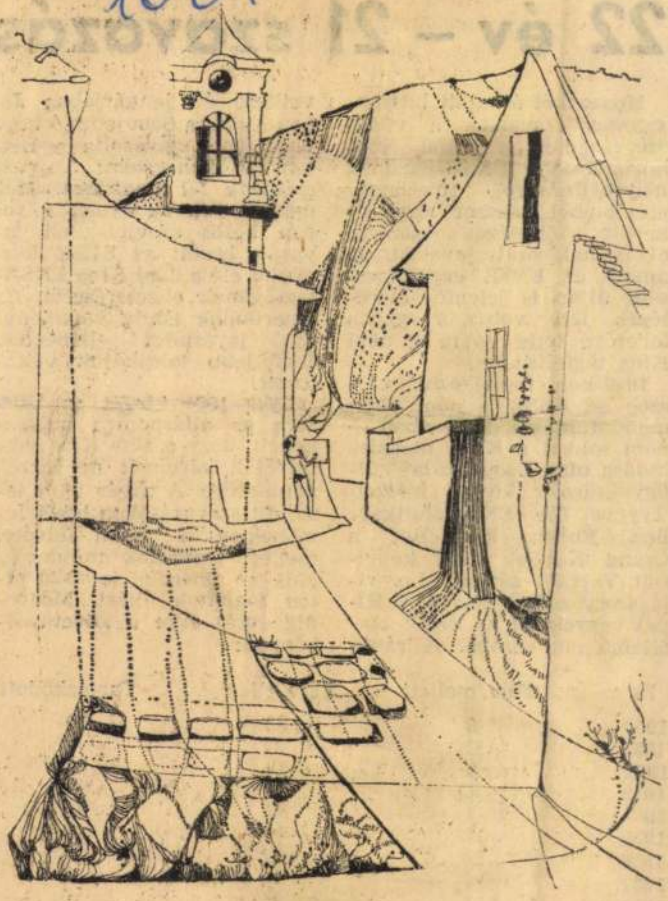

SZABÓ ÁGNES RAJZA

22 év – 21 szavazás

Huszonkét év alatt huszonegyszer szavaztak a világszervezetben a Kínai Népköztársaság ENSZ-jogainak helyreállításáról. Huszonegy alkalomból hússzor nem sikerült többséget szerezni olyan határozati javaslatnak, amely az ENSZ egyetemessége útján is jelentős előrelépés lett volna, s egyben lehetővé tette volna a népi Kína tagfelvételét.

1949-ben foglalkozott először az ENSZ a népi Kína mandátumával. Akkoriban — nem sokkal a KNK megalakulása után Csou En-laj külügyminiszter levelet intézett Trygve Lie ENSZ-főtitkárhoz. Ebben követelte: a Csang Kaj-sek által képviselt Tajvant zárják ki a világszervezetből és a népi Kínát vegyék fel az ENSZ tagállamainak sorába. A rákövetkező év januárjában Jakov Malik a Szovjetunió képviseletében javasolta a Biztonsági Tanácsban: Tajvant szólítsák fel távozásra. Még ugyanennek az évnek a végén közös szovjet-kínai javaslat került az ENSZ közgyűlés elé a népi Kína ENSZ-tagságának elismeréséről. Az amerikaiak eddig valamennyi javaslatot elleneztek, legfeljebb taktikájuk változott.

1950—1960 között az USA arra az álláspontra helyezkedett hogy a népi Kína tagfelvételi kérelmét ne tűzzék napirendre. A tíz év alatt lezajlott szavazásokon tehát lényegében a kínai felvétel mellett szavaztak mindazok, akik az amerikai javaslat ellen foglaltak állást. Mégpedig évről évre a következőképpen:

Év	Felv. mellett	Felv. ellen	Tartózkodott
1950	8	33	10
1951	11	37	4
1952	7	42	11
1953	10	44	10
1954	11	43	11
1955	12	42	6
1956	24	47	8
1957	27	48	6
1958	28	44	9
1959	29	44	9
1960	34	42	22

1960-ban J. F. Kennedy ett az Egyesült Államok el- sok tekintetben dését „ügyrendileg fontos kérdéssé" kell nyilvánítani. A szabályok értelmében az ér-

SAJTÓPA
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Szabó

ÉLET ÉS IRODALOM

1960 [illegible] 18.

1117

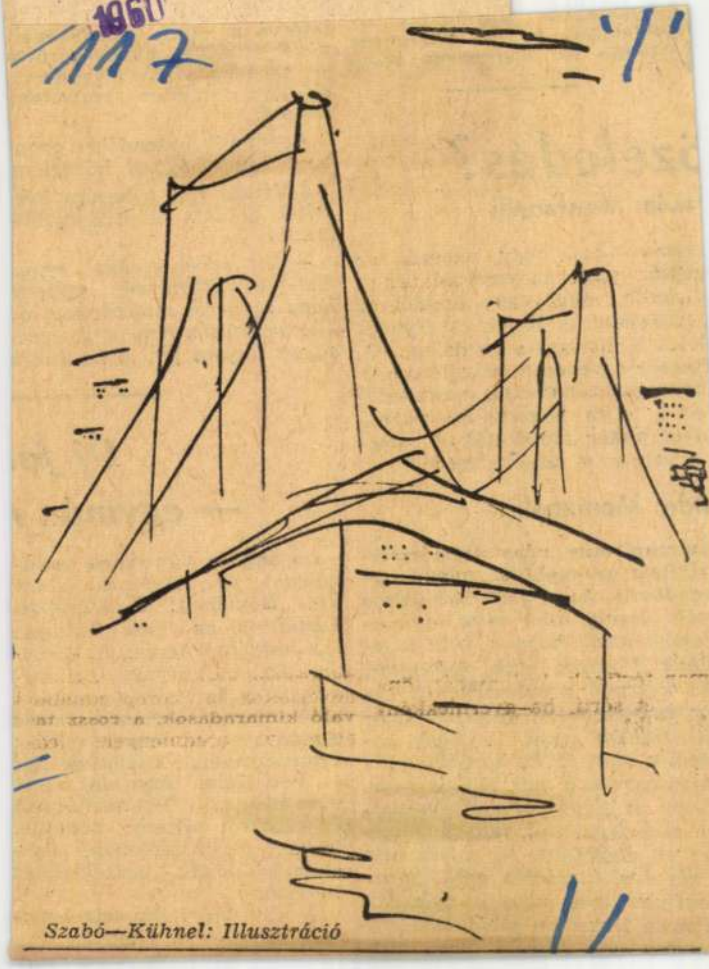

Szabó—Kühnel: Illusztráció

Magyar Hírlető

általánosabb
gyelhetünk fel:
jelentős és jel

özeledé

avia, Montanelli

rtania attól, hogy elmerül az
gektől, mint az enyhülés és a
s mellett élés, vagy azoktól az
, melyeket a Kelet és Nyugat
k... Különösen szép dolog, sőt,
észéről egyenesen gavallérosnak
békés egymás mellett élésre szóló
és a teljes leszerelésre vonat-
ukat akkor mondották el, ami-
a vezetés a rakéták terén."

ndro Montanelli:

*ommunizmus vége természete-
feltétele az enyhülés folyamatá-
legháború kocsijában hivatásos
isták ülnek, akik mint a mu-
félnek attól, hogy a friss leve-
álnak. Vannak, akik gyakorlati,
sra késztető problémák elé ke-
em tudnak mást, mint antikom-
atkozatokat tenni. De hogy ko-
tsam a szót, az én korábbi anti-
hivatásomnak már jóideje vége.
hogy az olyan fajta értelmiségi,
ár első lépéseitől figyeli, támo-
éri az enyhülést. És miért nem
két éve, hivatásos antikommu-
mélyen meg vagyok győződve
Jyikita Hruscsov jóindulatú em-
etesen nem hiszem, hogy min-*

selini, a híres rendező nyilat-
kozata:

*— Tíz évvel ezelőtt csupa
élet- és alkotókedv voltam
hogy rendezői munkámmal az
élet valóságos tényeit és igaz-
ságait tárjam fel. A hazánkra*

Új fo

— egymás

Gazdag és változatos tarta-
lommal új folyóirat jelent
meg Rómában: a *L'Europa
Letteraria*, az Írók Európai
Közösségének lapja. A közös-
ség „Kelet és Nyugat", a szo-
cialista és kapitalista országok
íróit akarja közelebb hozni
egymáshoz; a Szovjetunió és
Franciaország, Csehszlovákia
és Portugália egyaránt részt
vesz benne. (Megalakulásáról
és céljairól néhány hónapja,
hazánk képviselőjének, Pas-
suth Lászlónak beszámolóját
közöltük.)

A *L'Europa Letteraria* őszin-
tén, becsülettel, s tegyük hoz-

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
BUDAPEST, VII., LENIN-KÖRÚT 9—11
TELEFON: 227-651, 221-285

276
ARTS
348, Faubg. Saint-Honoré, VIII
14 MARS 1952

LES PEINTRES DE LA SEMAINE

L'AMOUR DE LA NATURE ET LES DÉLICES DE L'INVENTION SE FONT CONCURRENCE SUR LES CIMAISES

Suzanne Roger

La peinture de Suzanne Roger est drue comme l'herbe en mai dans une prairie fertile. Elle a cette même touffeur, cette même odeur de terre grasse, cette même senteur d'éléments premiers et, cependant, elle n'est pas analogue à une œuvre paysanne d'un Vlaminck, elle est, au contraire, raffinement et subtilité car l'intellect s'y mêle, le cerveau guide la main

Depuis de nombreuses années Suzanne Roger travaille à l'écart des mouvements et des groupes, soucieuse seulement de bien faire, et le fruit de cette solitude c'est cette réunion d'une cinquantaine d'œuvres où un graphisme extrêmement serré distribue sur la toile des surfaces colorées selon un rythme très ample.

Quatre années voient donc chez Suzanne Roger un éclatement des thèmes. Elle passe d'un univers de pierrailles très dépouillé à un univers peuplé d'hommes. Elle n'est pas indifférente au côté social mais alors que chez d'autres peintres les thèmes du 1er mai ou du cortège seraient prétexte à un naturalisme de calendrier, ils sont chez elle les raisons de développer une intensité dramatique par le côté intérieur traduit en signes plastiques. La grande tablée devient alors du Le Nain de notre époque et garde cette puissance d'abréviation qui est le grand signe de la peinture contemporaine. La rue, la machine, les grues, le pont métallique, tout cela entre dans la toile avec son potentiel infernal de démesure et, une fois entré, éclate en beaux accents sonores. Suzanne Roger a tout dompté et remis en place comme d'autres le font avec la classique guitare. Les aquarelles, plus vertes, plus florales d'aspect disent la campagne et ses jeux, l'air et sa limpidité. Le peintre, instrument sensible, se laisse prendre alors au moindre vent. C'est du très beau métier, c'est un « travail d'homme » qui exige sa place, la conquiert, et la tient.

Szabo le sculpteur vivace

Szabo a été pour moi une des meilleures révélations du Salon de la Jeune Sculpture ces années passées, et le voici aujourd'hui, tout seul dans les deux pièces de l'ami Breteau, qui confirme sa position par un ensemble d'une densité et d'une richesse qui font plaisir à voir.

Sa force vient de ce que jamais il n'oublie les racines profondes et qu'il puise dans la nature le muscle de ses éléments. Certes, j'avoue avoir eu peur lorsque, parfois, il se laissait aller aux délices de la forme pure, formelle si l'on peut tolérer le pléonasme, mais si l'on juge l'ensemble on se rend compte que cette pureté est en réalité ancrée dans le sol même, qu'elle est lave ou galet et participe du tout. De la tête sculptée dans un tronc d'arbre aux plus ciselées des rondes-bosses des motifs de terre cuite (ces bas-reliefs qui ne doivent rien à la Grèce et tout au panthéisme) l'unité se dégage, comme elle se dégage de la forêt. Les curieuses figures sévères, statues pascuanes qu'on aimerait découvrir dans quelque île, introduisent un certain style baroque qui se surajoute sans mièvrerie.

J'aime aussi que Szabo ne sente pas l'école ni les influences d'autres maîtres. Il est là, solide comme un dolmen au vent, mais vivace, fait pour le grave et le grand comme pour le rare. Sa chaude présence nous garanti dans l'avenir contre les redingottes de bronze et les petits nus suaves.

Abel Bertram

Le romantisme n'est pas mort lui non plus, et tant que des vieux maîtres, ma foi bien vivants, comme Abel Bertram, chanteront les nuances heureuses de leur contrée, on pourra croire en ses vertus profondes.

L'œuvre d'Abel Bertram n'est pas de celles qui ont pour mission de tonitruer, de secouer les murs d'un domaine qui ne s'en étonne d'ailleurs plus. Elle s'inscrit derrière celle d'un Jongkind et d'un Boudin, elle est faite pour plaire, pour émouvoir, pour décrire et chanter la nature. Je compare Bertram à mon ami Renoul, le solitaire de Grandcamp, si heureux de son coin de terre, de ses paysages, et qui irise ses gouaches des mille reflets de l'eau dansante et du mille et unième de son cœur pur de poète normand. J'ai beaucoup de tendresse pour ces peintres qui ont un sacré solide métier et qui chantent la grâce. Qu'y a-t-il de plus plaisant qu'une aquarelle de Bertram avec ses barques échouées sur un sable pâle, son ciel mouvant comme un oiseau, ou ce marais picard sous la pluie qui le rend irréel comme un ton d'absinthe.

C'est notre richesse, ces peintres à qui l'on ne demande jamais d'aller nous représenter à l'étranger mais que l'étranger sait bien venir chercher ici, parce qu'il y retrouve notre pays tout en nuances, notre ciel et ce climat de talent souple qui le séduit.

Lapoujade

Il y a chez Lapoujade de merveilleuses qualités et, quel qu'en soit l'éparpillement, car il est certain qu'il y a souvent dispersion arbitraire, on peut, au nom de ces qualités, lui accorder créance.

Tout jeune, féru des maîtres les plus authentiques — et je pense à Vinci qu'il aime à citer et à conférer — Lapoujade est venu d'un réalisme quasi-ingresque aux délices de l'invention pure. Il en profite pour y transporter un certain maniérisme, très agréable d'ailleurs, qui résidait jadis dans ces procédés du portrait (emploi de la mine d'argent, du parchemin et des accessoires). Cette fois ce maniérisme devient raffinement du ton et les toiles qu'on nous présente doivent à ce ton précieux leur éclat et leur sonorité. Commandées essentiellement par le rythme, elles étonnent en ce sens qu'à nul moment on peut les accuser de gratuité, et Colette Garrigues, dans sa préface, a bien raison de montrer le cheminement souterrain de l'idée créatrice et son éclatement, l'apparition sous le signe plastique du signe poétique. Lapoujade note lui-même que les toiles n'ont à dessein aucun titre, bien que toutes procèdent d'intentions ou de prétextes : « la Révolution », « l'Enfer », « la Bataille de Rocroi ». Il désire donc la disparition de tout élément figuratif ; c'est la recherche des mobiles et non des objets. L'œuvre, sur le mur, résonne comme une forêt d'oiseaux. Elle porte une beauté fruste qui ne manque pas de grandeur et permet à l'imaginaire d'évoluer sous le signe de la grâce.

Jean BOURET.

Informations

◆ Antoni Clavé ne serait pas d'accord — paraît-il — pour signer les décors qu'il a dessinés pour la prochaine revue de Marigny.

◆ La Comédie-Française partira le 23 mai en tournée officielle. Répertoire : *La Reine morte, Le Bourgeois gentilhomme, Les Temps difficiles, Le Mariage de Figaro, Le Dindon.*

◆ Vernissage du 1er *Salon des Caricaturistes de Théâtre* dimanche 16, de 18 à 20 heures, au foyer du théâtre Edouard VII.

◆ On fête ou l'on va fêter la centième de *Noces de sang*, de Féderico Garcia Lorca, au Studio des Champs-Elysées ; du *Congrès de Clermont-Ferrand* à la Potinière ; de *La Liberté est un dimanche* chez Hébertot ; d'*Ombre chère*, au théâtre Edouard VII.

OPERA (Opé. 15-59). Vendredi 20 h., **Lohengrin**; sam. 20 h., **Faust**; dim. 14 h. 30. **Samson et Dalila**; lundi 20 h. 15, **Othello**; mercredi 20 h. 30, **Les Caprices de Cupidon**, etc...

OPERA-COMIQUE (Ric. 72-00). Vend. 20 h. 30, **Les Femmes de bonne humeur**; sam. 20 h. 15, **Mireille**; dim. 14 h. 30, **Les Pêcheurs de perles**; dim. 20 h. 30, **Les Contes d'Hoffmann**; mercr. 20 h. 15. Réservée aux J.M.F.; jeudi 20, à 20 h. 15, **Madame Butterfly.**

COMEDIE-FRANÇAISE (Richelieu - Ric. 22-70). Vendr. 20 h. 45, **Britannicus**; sam. 21, **La double inconstance**; dim. 14 h. 30, **Un Conte d'hiver**; mardi 20 h. 45, **Hernani**; mercr. 21 h., **Le Jeu de l'amour et du hasard**; jeudi 14 h. 30, **Hernani** (abonn.); 20 h. 45. **Britannicus.**

COMEDIE-FRANÇAISE (Luxembourg - Dan. 58-13). Vendredi 20 h. 15, **Cyrano de Bergerac**; samedi 21 h. 15, **Six Personnages en quête d'auteur**; dim. 14 h. 30. **Comme il vous plaira**; 21 h., **L'Arlésienne**; mercr. 21 h. 15, **Six Personnages en quête d'auteur**; jeudi 14 h. 30, **Le Bourgeois gentilhomme**; 20 h. 15, **Cyrano de Bergerac.**

AMBASSADEURS - HENRI BERNSTEIN (Anj. 97-60). Soir. 21 h., sf lundi; dim. 15 h., **La Cuisine des anges.**

AMBIGU (Bot. 76-05). Soir. 21 h. sf mardi; dim. 15 h. **Pauvre Monsieur Dupont.**

ANTOINE (Bot. 77-71). Soir. 20 h. sf lundi, **Le Diable et le Bon Dieu.**

ATELIER (Mon. 49-24). Soirée 20 h. 45 sf lundi; dim. 15 h., **La Tête des autres.**

ATHENEE-LOUIS JOUVET (Opé. 82-23). Soir. 21 h. sf jeudi; dim. 15 h. **Sur la terre comme au ciel.**

BOBINO (Dan. 68-70). Soir. 21 h. sf mardi; mat. sam., dim., lundi 15 h., **Trois Faibles Femmes.**

BOUFFES DU NORD (Nor. 57-69). Sam., dim., lundi 21 h.; dim. 15 h., **Tout ça n'vaut par l'amour.**

BOUFFES - PARISIENS (Opé. 87-94). Soir. 21 h. sf mardi; dim. 15 h., **Double Blanc.**

CAPUCINES (Opé. 17-37). Soir. 21 h. sf jeudi; dim. 15 h., **Mon Mari et toi.**

CASINO MONTPARNASSE (Dan. 99-34). Soir. 21 h. sf jeudi; dim. 15 h., **Réséda veut poser nue.**

COMEDIE DES CHAMPS-ELYSEES (Ely. 37-03). Soir. 21 h. sf lundi ; dim. et fêtes 15 h., **La Valse des Toréadors.**

CHATELET. Soir. 21 h. 30, jeudi 14 h. 30; dim. 15 h., **Le Chanteur de Mexico.**

CHARLES DE ROCHEFORT (Lab. 08-40). Soir. 21 h. sf jeudi; dim. 15 h., **Le Préféré.**

COMEDIE WAGRAM. Soirée 21 h. 10 sf mardi; dim. 15 h. 10, **Le Don d'Adèle.**

DAUNOU. Soir. 21 h. sf jeudi; dim. 15 h., **Le Bon Débarras.**

EMPIRE. Soir. 21 h. sf jeudi; dim. 15 h. Prochainement, **Plein Feu.**

EUROPEEN. Mardi 13 h. 35, soir. 20 h. 30 sf mardi; dim. 14 h. 45, **Baratin.**

ETOILE (Gal. 84-49). S 20 h. 45 sf lundi; dim., sam. 15 **Les Caprices de Vichnou.**

GAITE-LYRIQUE (Arc. 63-8 Soir. 20 h. 45 sf lundi; dimanc 14 h. 45, **Le Pays du Sourire.**

GAITE MONTPARNASSE (O 33-50). Soir. 12 h. sf jeudi; di 15 h., **Mangeront-ils ?**

GRAMONT (Ric. 62-61). Soir 21 h.; dim. 15 h., **Jésus la-Caille**

GRAND-GUIGNOL (Tri. 28-3 Soir. 21 h. sf mardi; dim. 15 h., pièces.

GYMNASE (Pro. 16-15). Soir 21 h. sf jeudi; dim. 15 h., **J'y suis J'y reste.**

HUCHETTE (Dan. 38-99). So 21 h. 15 sf mardi; dim. 15 h **Gloriana sera vengée.**

HEBERTOT (Wag. 86-03). So 21 h. sf vendr.; dim. 15 h., **La L berté est un dimanche.**

HUMOUR (Tri. 04-39). Les sa 21 h., dim. 15 et 21 h.. **Beau san** Autres jours sf lundi, **Marie Stuar**

LA BRUYERE (Tri. 76-99). So 21 h. sf lundi; dim. 15 h., **Dugud**

MARIGNY (Ely. 06-91). Soir 21 h. sf mercr.; dim. 15 h. Pr chainement, **Feu d'Artifice.**

MADELEINE (Anj. 07-09). So 21 h. sf jeudi; dim 15 h., **U Grande fille toute simple.**

MATHURINS (Anj. 90-00). So 21 h. sf lundi; dim. 15 h., **L'Hér tière.**

MICHODIERE (Ric. 95-23). So 21 h. sf lundi; dim. 15 h., **Le Mou lin de la Galette.**

MICHEL (Anj. 35-02). Soiré 21 h. sf lundi ; dim. 15 h., **Qu rante et quatre.**

MOGADOR (Tri. 33-73). Soiré 20 h. 30; dim. 14 h. 30, **La Veuv Joyeuse.**

MONCEAU (Wag. 67-48). Soiré 21 h. sf lundi; dim. 15 h., **Afgar o Les Loisirs du Harem.**

MONTPARNASSE - GASTON BATY (Dan. 89-90). Soir. 20 h. 4 sf lundi; dim. 15 h., **Les Liaison dangereuses.** Première samedi 15.

NOCTAMBULES (Odé. 42-34 Soir. 21 h. sf lundi ; dim. 15 h. R lâche.

NOUVEAUTES (Pro. 52-76). Soi 21 h. sf jeudi; dim. 15 h., **Lorsqu l'enfant parait.**

ŒUVRE (Tri. 42-52). Soirée 21 h. 15, sf mardi; dim. 15 h., **L Belle Rombière.**

PALAIS-ROYAL (Ric. 84-29 Soir. 21 h. sf mardi; dim. et lun 15 h., **Occupe-toi d'mon minimun**

PORTE-SAINT-MARTIN (No 37-53). Soir. 21 h. sf lundi; din et fêtes 15 h., **Les Trois Mousquetaires.**

POTINIERE (Opé. 54-74). Soi 21 h. sf mercr.; dim. 15 h., **I Congrès de Clermont-Ferrand.**

RENAISSANCE (Bot. 18-50 Soir. 21 h. sf mardi; dim. 15 h **Ce soir à Samarcande.**

SARAH - BERNHARDT (Ar 95-86). Soir. 20 h. 30 sf mercred dim. 15 h., **Bichon.**

SAINT-GEORGES (Tru. 63-47 Soir. 21 h. sf jeudi; dim. 15 h., **J l'aimais trop.**

STUDIO DES CHAMPS-ELY SEES (Ely. 36-88). Soir. 21 h. mardi; dim. 15 h., **Noces de san**

THEATRE DES CHAMPS-ELY SEES - T.N.P. Loc. 11 à 18 (Ely. 72-42). Vend., sam., dim. r lâche; lundi 21 h., **Le Cid**; mar 21 h., **Le Prince de Hombour** mercr. 21 h., **Le Cid**; jeudi 14 h. 3 **Le Cid**; 21 h., **Le Prince**

THEATRE LANCRY. 21 h., **O ne peut jamais dire.**

THEATRE DE PARIS (Tr 20-44). Soir. 21 h. sf jeudi; din 15 h., **La Main de César.**

THEATRE DE POCHE (Bal 19-40). Soir. 21 h. sf mardi; din 15 h., **Capitaine Bada.**

THEATRE DU QUARTIER LA TIN (Odé. 40-07). 21 h. Dim. 15 h sauf lundi, **L'Amour en papier.**

VARIETES (Gut. 09-92). Soiré 21 h. sf jeudi; dim. et fêtes 15 h **La Mare aux canards.**

VIEUX-COLOMBIER (Lit 58-87). Soir. 21 h. sf lundi; dim

Szablya Frischauf Ferenc
életrajzi adatai.

Született Budapesten, 1876. április 9-én. Reáliskolai tanulmányai után 1897-ben az Országos Magyar Mintarajztanodában /most O.M.Képzőművészeti főiskola/ mint festőművész növendék kezdte meg festőművészi pályáját. Innen Nagybányára, illetve Münchenbe ment, Hollósy Simonhoz a kiváló magyar mesterhez. Tanulmányi ideje alatt magyar állami, külföldre szóló ösztöndijat kapott 600 aranykorona értékben.

1902-ben visszajött Budapestre, ahol mint önálló festőművész kezdett dolgozni. Önálló munkásságának első éveiben nyerte el az akkor elsőizben kiosztásra került "Nemes Elza 1800 aranykoronás ösztöndij " - at. Ugyancsak ezekben az években müveivel jelentős eredményeket ért el modern irányu külföldi kiállitásokon / " Secession" München, Basel, Drezda stb./ Modern művészi munkássága alapján-több fiatal kollégájának felkérésére- magán rajz- és festőiskolát alapitott Budapesten, mely rövid időn belül a legjobb nevü iskolák egyikévé lett, melyben átlag 30 növendék dolgozott. Ezek közül többnek: / Kmetty János, Zádor István, Benkhardt Ágost, Lénárd Róbert, Ramsey Jenő, Gábor, Móric stb. / jelentős szerep jutott - illetve részben még ma is jut - a magyar müvészeti életben.

Külföldi tanulmány ideje alatt iparmüvészeti tanulmányokat is folytatott - főleg a belsőépitészet terén - amelyek alapján azután itthon intenziv iparmüvészti és belsőépitészáti munkásságot fejtett ki.

1906-ban festőiskolájával Budapesten kiállitást rendezett. Ennek keretében müveinek gyüjteményes kiállitása is szerepelt. A kiállitásának feltünést keltő, rendkivüli sikere volt a sajtóban is. A sajtó és a mértékadó müvészeti körök a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a kiállitásban megnyilvánult müvészi törekvésekről és az elért eredményekről. E kiállitás közvetlen következménye képen indult el utjára 1906 őszén az első magyar modern magas szinvonalu, irodalmi és müvészeti folyóirat, a " Szerda " melynek munkatársai a magyar modern irodalom legkivál°bbjai voltak, köztük Ady Endre is. Ebből a gárdából került ki később a "Nyugat" folyóirat sok kiváló munkatársa. Ugyancsak e kiállitás folyományaként alapitotta tanitványaival és barátaival 1907 tavaszán - a még ma is müködő "KÉVE" müvészegyesületet, mely az ujabb festőművészeti és iparmüvészeti törekvések ápolását tüzte ki célul .

A tanitványaival rendezett kiállitás és a " KÉVE " kiállitásai voltak az első kiállitások Magyarországon, amelyek modern, müvészi installáció keretébe foglalták a kiállitott festő-, szobrász-, épitő- és iparmüvészeti anyagot. Ezek a kiállitások mindig esemény-számba mentek, mert a "KÉVE" kiállitások installációit részben ő, részben pedig a müvésztagok sorából oly kiváló épitőmüvészek tervezték, mint Málnai Béla, Kozma Lajos.

A belföldi sikerek után több külföldi kiállitás rendezését kezdeményezte és személyesen rendezte. / Köln, Düsseldorf, Berlin,"Hagenbund " Bécs, München stb. / Ezek a külföldi kiállitások szintén meglepően nagy sikert jelentettek ugy a sajtóban, min egyébb vonatkozásban. Ennek a dus sikersorozatnak, melynek utolsó állomása 1914 májusban München volt, sajnos a néhány hónappal később kitört első világháboru vetett véget. Azonban a világháboru alatt sem állt meg a munka. A"KÉVE"belföldi kiállitásait a háboru alatt is megrendezte. Müvésztagjai érdekében mindent elkövetett, hogy számukra a nehéz idők elviselését megkönnyitse.

1912-ben meghivták tanárnak az Iparmüvészeti Iskolába a belsőépitészeti szakra, müvészi munkássága elismeréséül. A "KÉVE" körének segitségével a háboru alatt 100 ágyas kórházat alapitott, elsősorban sebesült müvészek számára. Később a Magyar Vöröskereszt ebben a korházban helyezte el a háboruban megvakult katonákat, mert egyrészt az ellátás mintaszerü volt, másrészt mert mesterségre is tanitották őket. E korházat a sok nehézség dacára is sikerült 1918 nyaráig üzemben tartani. A kórház adminisztrativ igazgatását teljesen önzetlenül, minden dijazás nélkül látta el egész idő alatt. Miután a korház megszünt, az egész felszerelést az Iparmüvészeti Iskolának ajándekozták a növendékek számára létesitendő internátus számára. Ezenkivül a háboru alatt a Magyar Vöröskereszt javára forgalomba hozták az Iparmüvészeti Iskola ötvösmüvészeti szakosztály tanárának, néhai Zutt Richárd szobrászmüvésznek "KÉVE" érmét, amely 100.000 aranykoronát jövedelmezett a Vöröskeresztnek.

1915 - 1918 között Budapest Székesfőváros polgármesterének megbizásából a Gellért Szálló belső berendezéseinek munkálatait is irányitotta.

1924-től 1926-ig az Iparmüvészeti Iskola igazgatótanácsának volt tagja, 1927-ben a Kultuszminiszterium megbizásából a berlini Collegium Hungaricum belső berendezési munkálatait tervezte és vezette Berlinben.

1933-ban a Ganz és Tsa R.T, megbizásából az első magyar sinautóbusz /Árpád/ külső -végleges - vonalvezetésének tervét készitette el és egyben az egész belső

berendezés müvészi megjelenését akként trevezte meg, hogy modern formába és szinharmóniába foglalta ennek az érdekes magyar müszaki teljesitménynek az iparmüvészeti részét. A M.Á.V. igazgatósága is magáévá tette elgondolásait.

1935-ben rendezte az Iparmüvészeti Muzeum Igazgatósága azt az érdekes kiállitást " Régi Pest - Buda iparmüvészete " cimmel, amely hivatva volt számot adni a magyar iparmüvészet egyik érdekes korának iparmüvészeti törekvéseiről. A kiállitás interieurjét a Muzeum Igazgatóságának megbizásából ő tervezte meg.

1936-ban a Belügminiszterium megbizta a miniszterium épületében lévő régi zárdai refektórium olyan értelmü átalakitásával, hogy azt tanácskozó teremnek lehessen használni. Természetesen az egész butorzat is ujonan készült. Ugyanebben az évben az Országos Magyar Iparmüvészeti Társulat 50 éves fennállása alkalmából rendezett kiállitáson, egyik szobájával elnyerte az állami iparmüvészeti nagy aranyérmet. Ugyancsak 1936-ban bizta meg az állam a genfi népszövetségi palota magyar szobájának - a nagykövetek szalonjának - /Salon des embassadeurs/ megtervezésével és munkálatainak vezetésével, melynél arra törekedet,,hogy a berendezés több kiváló magyar iparmüvész müveinek az állandó exponálására nyujtson kedvező alkalmat.

Az Országos Magyar Iparmüvészeti Iskola igazgatására 1936-ban kapott megbizást. 1937-ben az V. fizetési osztályba igazgatónak nevezték ki. 1944-ig, vagyis nyugdijazásáig viselte a tisztséget. Nyolc évig tartó igazgatói müködése alatt mindent elkövetett, hogy a nehéz politikai, gazdasági és háborus viszonyok között is megfeleljen az intézet rendeltetésének. Az iskolának külföldön is nagyon jó hire volt. A nehéz pénzügyi viszonyok dacára is sikerült az iskolát teljesen korszerü felszereléssel, illetve mühelyberendezéssel ellátni. Sok belsőépitész tanitványa szerzett magának igen jó nevet külföldön is.

Egyébb tisztségei még a következők voltak:

Az Országos Magyar Iparmüvészeti Társulat választmányi tagja volt 1912-től. Több, mint husz éven át müvészti alelnöke. A Társulat kiadásában megjelent Magyar Iprmüvészet cimü folyóiratot 15 éven át dijtalanul szerkesztette.

A wieni Künstlerbund Hagen 1909-ben levelező tagjává választotta és a müncheni "Juryfreie" egyesület rendes tagjának hivta meg.

A "KÉVE" művészegyesület elnöki tisztjét 30 éven át viselte. 1946-ban az egyesület tiszteletbeli elnökévé választotta meg a közgyülés. 1946-

1926-tól 1944-ig az Országos Rajztanárvizsgáló Bizottság tagja volt. 1924-től 1944-ig a Magyar Irodalmi és Művészeti Tanács tagja volt.

1. Szablya Frischauf
Ferenc

Önéletrajza

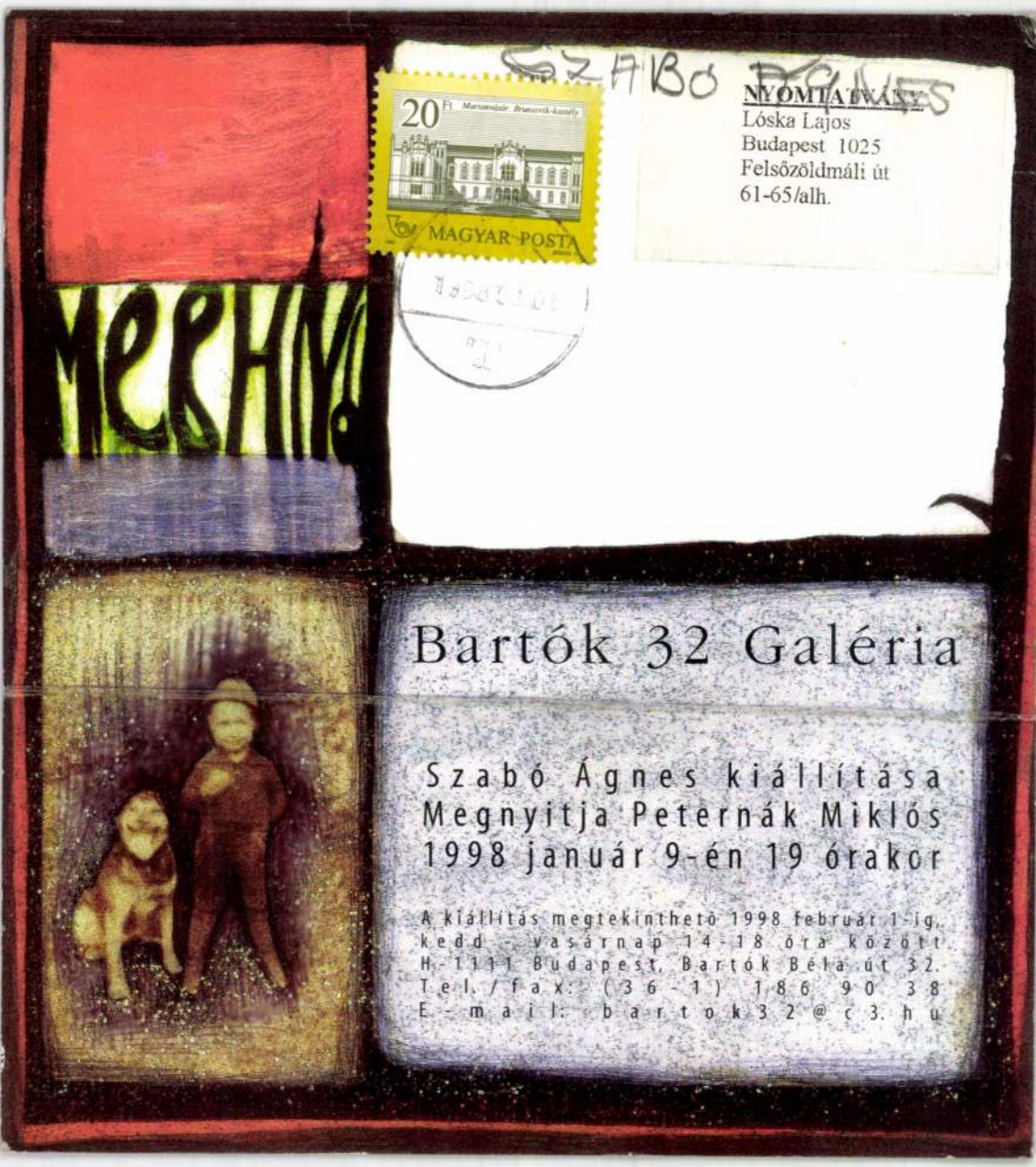
SZABÓ ÁGNES
NYOMTATVÁNY
Lóska Lajos
Budapest 1025
Felsőzöldmáli út
61-65/alh.
20 Ft
MAGYAR POSTA
Bartók 32 Galéria
Szabó Ágnes kiállítása
Megnyitja Peternák Miklós
1998 január 9-én 19 órakor
A kiállítás megtekinthető 1998 február 1-ig,
kedd - vasárnap 14-18 óra között
H-1111 Budapest, Bartók Béla út 32.
Tel./fax: (36-1) 186 90 38
E-mail: bartok32@c3.hu

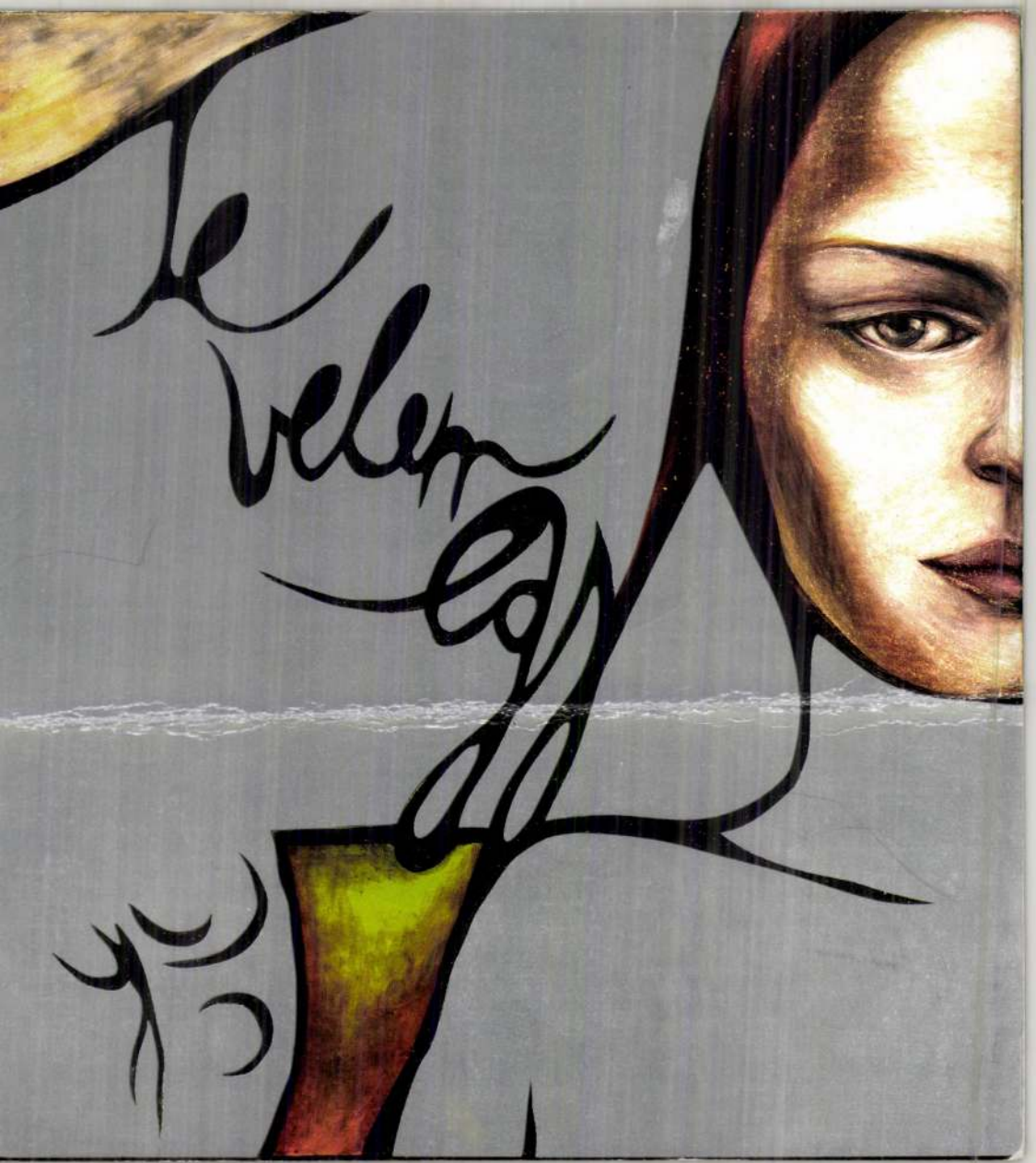

SZABÓ ÁGNES

Makón készült
1979

SZABÓ ÁGNES

1940. április 15-én született Szegeden. A Szegedi Pedagógiai Főiskola rajz szakán szerzett oklevelet 1961-ben. Önálló kiállításai: Karcag Déryné Művelődési Központ és az Üveggyár (1977), Makó (1978). Rendszeresen szerepel a szolnoki, miskolci és szegedi kiállításokon.

Lakcím: 5000 Szolnok, Zagyvaparti sétány 4. II. 37.

Ágnes SZABÓ

Née le 15 avril 1940 à Szeged. Elle reçut le diplôme à l'École Supérieure Pédagogique a Szeged (section de dessin) en 1961. Expositions individuelles : 1977 Karcag, Centre Culturel « Déryné », 1978 Makó. Elle participe régulièrement aux expositions à Szolnok, Miskolc et Szeged aussi.

Adresse : 5000 Szolnok, Zagyvaparti sétány 4. II. 37.

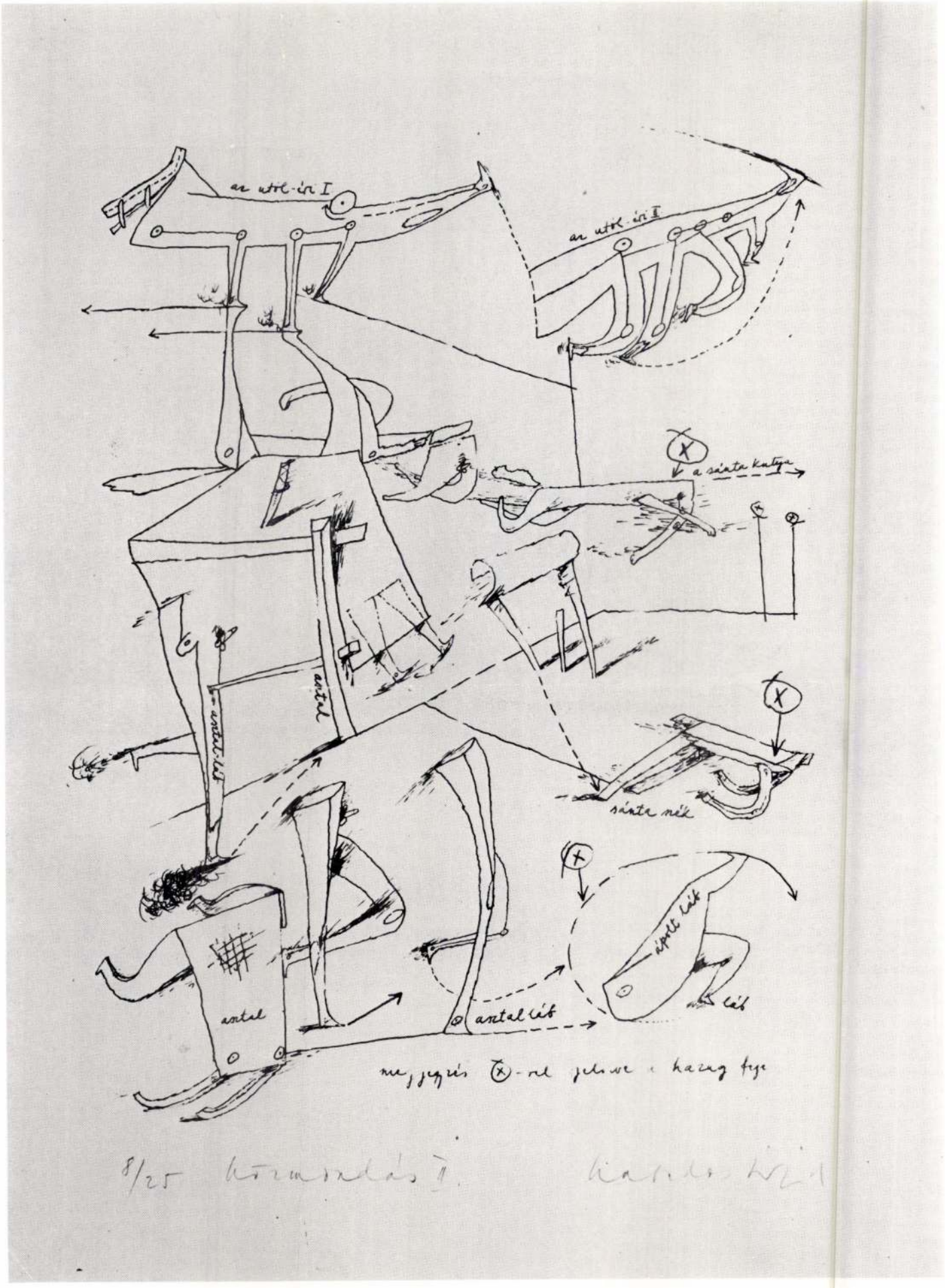

KÖZMONDÁS II. - *PROVERBE*

1998. nov. 21. NÉPSZAVA

Szabó Ágnes fotó

ıció vágóhídján

ıori német tulajdonost a vámőrség körözi

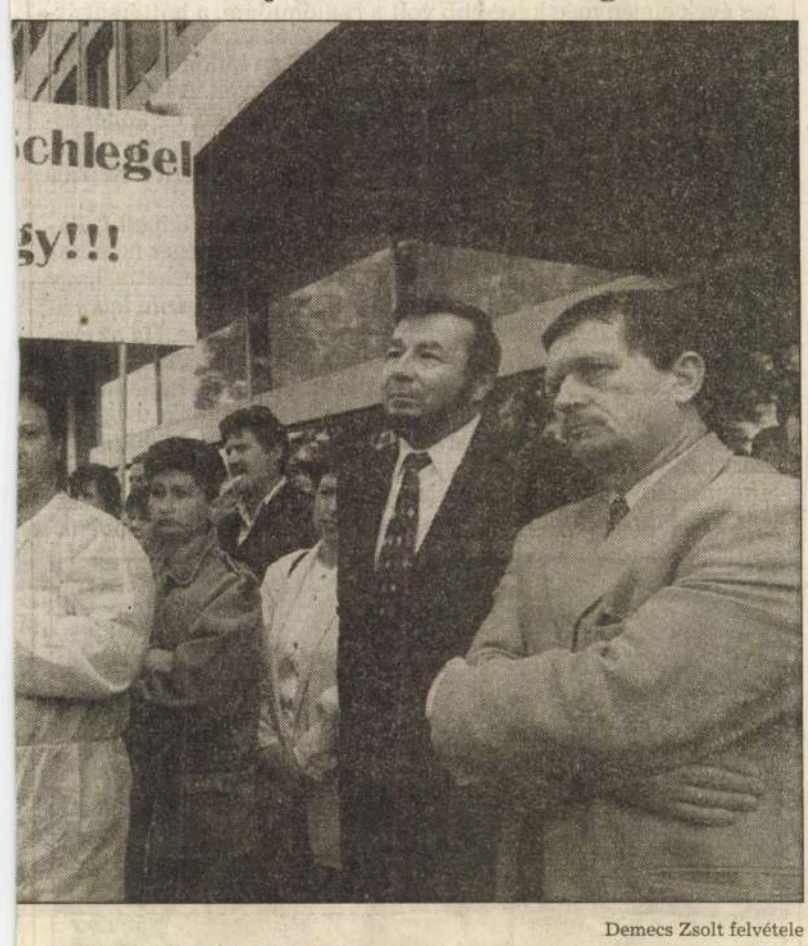

Demecs Zsolt felvétele

A szerző felvételei

, akik annak idején átterel-
ereket a Metracóba, fejen-
illió forinttal honorálta az
énzéből az állam a német
ık tett szolgálataikat.

József, akivel irodájában
Solidarnosc-zászló alatt
fel a harcos időket, élete
ob élményeként említi azt a
96. december 19-i munkás-
ikor a szekszárdi húsosok
az őt kidobatni akaró
szemben. Azt viszont ma
ı érti, hogy *Sándor László*,
z elnöke, miként fogadhatta
ı időben azt a több mázsa
it a német tulajdonos az
székházához küldött, hogy
a hajléktalanok között.

ı idején „megrugdostuk"
it rendesen. Ne haragudjon,
gadhatok el egy olyan em-
ıdékot, akivel harcban ál-
yírja az embereinket?!

di beszélgetőtársaim – hatuk
csak egy dolgozik a szakmá-
is emlékeznek, hogy Sándor
karta őket venni, kollektívan
a Metraco Rt.-be. Egy olyan
ı, amelyben mindenfajta
zeti élet tiltva volt.

nál világosabban kiderült,
ıszervezet nem tudja megvé-
gozók érdekeit – szögezi le
ály műszerész, aki ma is a
illetékességű Tolna Hús
-ipari Rt. dolgozója. – Körü-
yt a gáz, mi voltunk a szikra.
ormányon lévő MSZP poli-
ta az MSZOSZ-t, féltek a
példától.

ıztom a véleményedet! – rep-
ereklei Sándor, a biztonsági
inzultált egykori húsipari
munkás és sztrájkbizottsági
– akárcsak a sztrájkban való
miatt elbocsátott felesége –
keretező káefténél dolgozik.
deljárást csináltunk végig,
ben nyilvánvaló volt, hogy
megmenteni a céget. Szerin-
ximumot hoztuk ki a le-
khez képest. Olyan dolgokat
rnünk, amiért megérte.

el zsebéből senki sem tudott
ni, csak a szakszervezet – szól
sai által Hosszúnak becézett
án, aki 1981-től dolgozott a
betanított munkásként. Mi-
lt a sztrájkbizottságnak, őt is
nyszerszabadságra küldte a

német gazda, a szekszárdi húsosok által csak „gestapósokként" emlegetetett őrző-védők pedig 1997. január 13-tól nem engedték belépni a munkahelyére. A sors fura fintora, hogy jelenleg ő is biztonsági őrként keresi a kenyerét.

– Mi az, amit ez a szakszervezet 1993-tól elért? – ismétli el a kérdést a szakszervezeti bizottság és az üzemi tanács egykori elnöke, *Hajdúné Lovász Edit*. – Veszteséges üzemmód mellett minden évben sikerült kiharcolnunk az inflációt követő béremelést.

Amikor 1996. december 19-én az élelmiszeri-pari üzemmérnök Hajdúnét a német tulajdonos „sameszei" nem engedték be az üzem területére, négyszáz ember szüntette be érte a munkát. Ennél többet egy szakszervezeti vezető aligha érhet el. Más kérdés, hogy Günther Schlegel rendkívüli felmondással azonnal megszűntette munkaviszonyát. S bár a munkaügyi pert megnyerte, szakszervezeti megbízatását még majd egy évig ellátta, s időközben egy európai üzleti asszisztensi tanfolyamot is elvégzett, gyakorlatilag 1996. decembere óta munkanélküli. Mint megtudtuk, a Húsipari Dolgozók Szakszervezete az MSZOSZ alelnöki tisztjére jelölte.

– Vállaltam a jelölést – válaszolja a szekszárdi húsosok szakszervezeti vezetője. – A Günther Schlegellel folytatott háborúnk is abban a meggyőződésemben erősített meg, hogy a nagy szervezeteknél van az erő. Bár az is igaz, hogy a mi ügyünkben ezt az erőt az MSZOSZ nem tudta megmutatni.

Úgy tetszik, a Tolna-Hús vezetői sem szívesen alkalmazzák azokat a SZH-s munkásokat, akik annak idején a végsőkig kitartottak. Ma mintegy hatszázan dolgoznak az új cégnél, de csak elvétve akad köztük egykori Szekszárdi Húsipari Rt.-s. A metracós középvezetők viszik most is a prímet, és természetesen „saját, megbízható" embereiket részesítik előnyben. S bár a cégnél nem működik sem szakszervezet, sem üzemi tanács, ez nem azért van így, mert a tulajdonos tiltja az érdekvédelmet.

– A társaságunkhoz tartozó többi húsipari cégnél van szakszervezet – mondja dr. Tarcsi Gyula PR-igazgató, aki határozottan kiigazít, amikor a Tolna-Hús az SZH jogutódjaként emlegetem. – Nem vagyunk a Szekszárdi Húsipari Rt. jogutódja, semmi közünk az ott történtekhez! – A PR-igazgató szerint nekik is az lenne az érdekük, hogy legyen Szekszárdon is szakszervezet, ezzel kapcsolatban már többször tárgyaltak a HDSZ elnökével. – Nonszensz, ha mi beszélnénk rá őket, hogy alakítsanak szakszervezet – teszi hozzá. – Az, hogy az érdekvédelem nem hiányzik nekik, bizonyság rá, nálunk jól mennek a dolgok...

Nem csak az APV Rt. elmarasztalt funkcionáriusai, de a kereket oldott Günther Schlegel is büntetlenül úszta meg a szekszárdi húsos kalandot. Legalábbis idáig. Ugyanis a volt német tulajdonossal szemben tíz bűncselekmény – egyebek között csődbűntett, csalás, sikkasztás és jogosulatlan gazdasági előnyszerzés – miatt folytat nyomozást a Tolna Megyei Rendőr-főkapitányság. Az okozott kár – információink szerint – meghaladja az egymilliárd forintot. Mint *Nyári Dezső* vizsgálati osztályvezető-helyettes a Népszavának elmondta, Günther Schlegel ellen nem a rendőrség, hanem a vám- és pénzügyőrség adott ki körözést. A rendőrtiszt szerint „teherautónyi anyagot" kell szakértők bevonásával feldolgozniuk, s ha ennek a végére érnek, a sajtón keresztül tájékoztatják majd a közvéleményt.

Tódor János

NÉPSZAVA

Tükör és tornasor

Szabó Ágnes képei

Szabó Ágnest négyéves korában felkereste egy angyal. A hetvenes évek elején még kevesebb volt a rádióhullám, a háttérsugárzás, úgyhogy az ilyen ódivatú szárnyas jövevények könnyebben találták meg kis pácienseiket. Győrben aznap különösen kedvezőek voltak az ezoterikus meteorológiai viszonyok. A láthatatlan „dudogó" becsiklandott egy semmire sem kötelező, de annál izgalmasabb ígéretet a kislány fülébe, aki onnantól fogva tudta, hogy mi a dolga. Rajzolt, festett és egyenes úton haladt a Képzőművészeti Főiskoláig.

„Megtanultam a munka fontosságát, a sajátom helyett." Pályaválasztása helyesnek bizonyult, de kivételezettséget nem kapott mellé. Az önállóságra törekvés közben megismerhette, hogy működnek az emberi kapcsolatrendszerek. *„Nem igazán lelkesítően."* A függetlenségnek minden értelemben ára van. Ha az ember redukálja költségeit, csak az élethez feltétlen szükséges dolgokat fizeti, akkor is próbatétellé válik az eredendő hajlamokat, irányultságot tiszteletben tartó pénzkereső foglalkozás megtalálása. Olykor mintha mégis be kellene bújni a sárkány bőrébe. De azért néha átmenthető legalább részlete a művészetnek. A reklámipari munka sem volt fölösleges kitérő. A megrendelőkkel vívott küzdelmek, a kompromisszumok mellett ügyelt arra, hogy

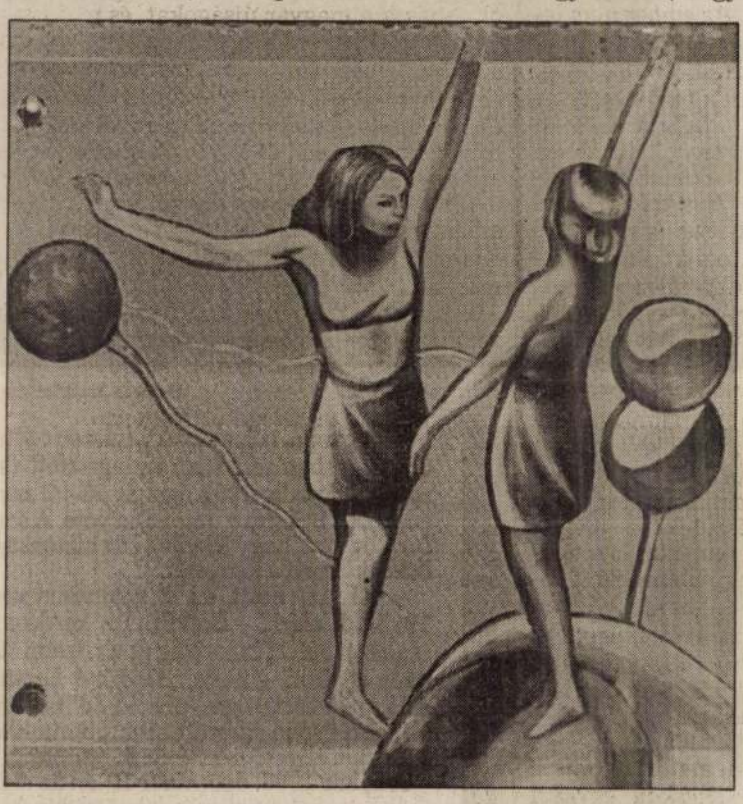

annak is dolgozzon, aki talán nem is létezik, ám valahonnan a közelből láthatatlanul és türelmesen figyel.

Szabó Ágnes eddigi életműve jelentős részét tükrökre festette. Vele együtt a mindenkori néző, az azután születő is láthatja a műveken önmagát. De figyelmünk nemcsak a létező ábráival, ábrázataival keveredhet. Miközben az örökké változó jelen összehorzsolódik a festett világ határaival, kikezd egymással az élet realitása és az illúziónak vélt, rajzolt valóság. Ha a tükörre lehelünk – a halál ellenpróbája! –, ennek homályos párája nem különbözik az ábrák lélegzetétől. Mindez persze találgatás. Az univerzum láthatóan nem töri magát, hogy megkönnyítse dolgunk a tájékozódásban. Egyrészt nagyvonalúan ránk rogyasztja tényeit, mint a mindenség leltári jegyzékét, másrészt – szintén fölényesen – meghagyja szabadságunkat: jussunk csak odáig, ameddig éppen bírunk! Ez a majdnem egész képes azután

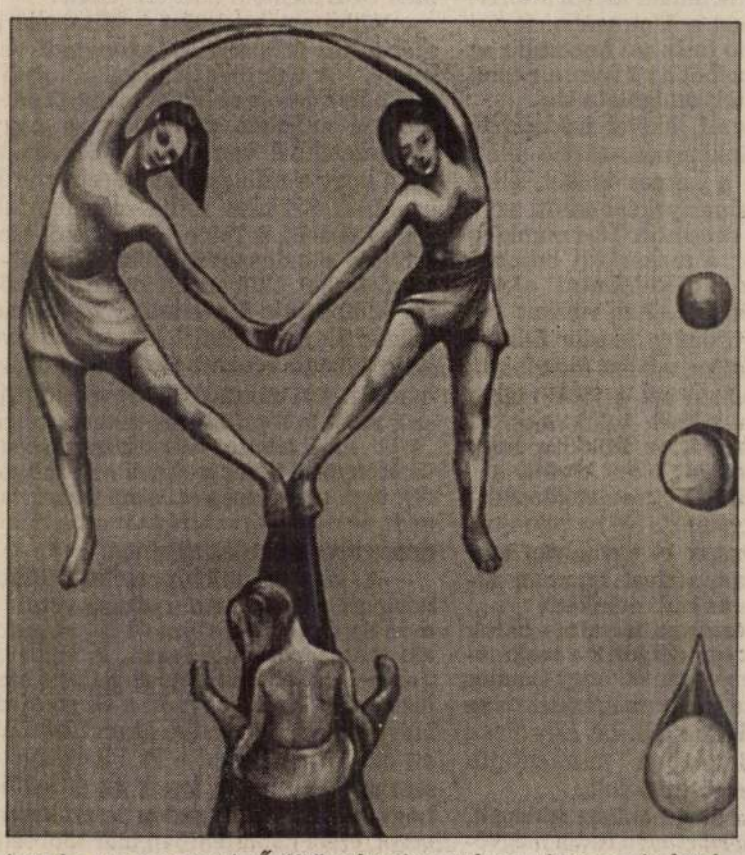

igazán nyomasztani. Őrjítő sokasága zuhog, zizeg a részleteknek, miközben minden a hiányra hajaz. Nincs porcikája, mi fel nem foghatónak hirdetné magát, s mintha ettől lenne oly illékony a világ összes fogalma.

Mibe kapaszkodjunk kételyeink kozmikus űrsétáján? Illúzió egy mesterségesen koreografált, alakzatba erőltetett tornasor rendsugallata, mégsem tagadható, hogy vonzza, mint modell, a magasabb összefüggéseket, megismerést keresőt. Éppen az ellentmondásossága miatt. Ahogy egymásra vall a feszült emberi illegés-billegés, a pózolás és a kristályszerkezetek figyelmét imitálni próbáló önuralom.

A fizikai testmozgás által szaporább a pulzus, felfrissül az ember, s feltételezhető, hogy álomittasságából is kijózanodik. Ezek a gyakorlatokban hajladozó alakok azonban épp ellenkezőleg igyekeznek: álombeli jelenésük van, talán egy „fiktív teremtésmítosz" közvetítői.

„Vannak visszatérő álmaim, az egyik képemnek kifejezetten előzménye az egyik. Egy motoron ülök hátul, kapaszkodom, száguldunk körbe-körbe, egy tigris üldöz, zöld fák lógnak be, hüllőszerű ez a tigris, és végül elkap." Most ott egyik falán a „leterített" élmény. És milyen különös, hogy rokongyerekek épp ezt a szorongásban fogant képet szeretik a legjobban, s azóta kedvvel rajzolnak „tigrisest". Hiába az aggódó óhaj, hogy *„Ági, fessél már rendes képeket"*, a lelki történések útjait önbecsapás nélkül lerövidíteni nem lehet.

Szerényi Gábor

INTERMEDIA
DIPLOMA
1994

Bakos Gábor, Csörgő Attila, Szabó Ágnes,
Szegedy-Maszák Zoltán, Valcz Gábor,
Veszely Beáta

Magyar Képzőművészeti Főiskola
Barcsay Kiállítóterem
Budapest, VI. ker. Andrássy út 69-71.
tel: (00-36-1) 1421-738, 1428-556

Megnyitó: 1994. június 15.,19 óra

SZABÓ ÁGNES

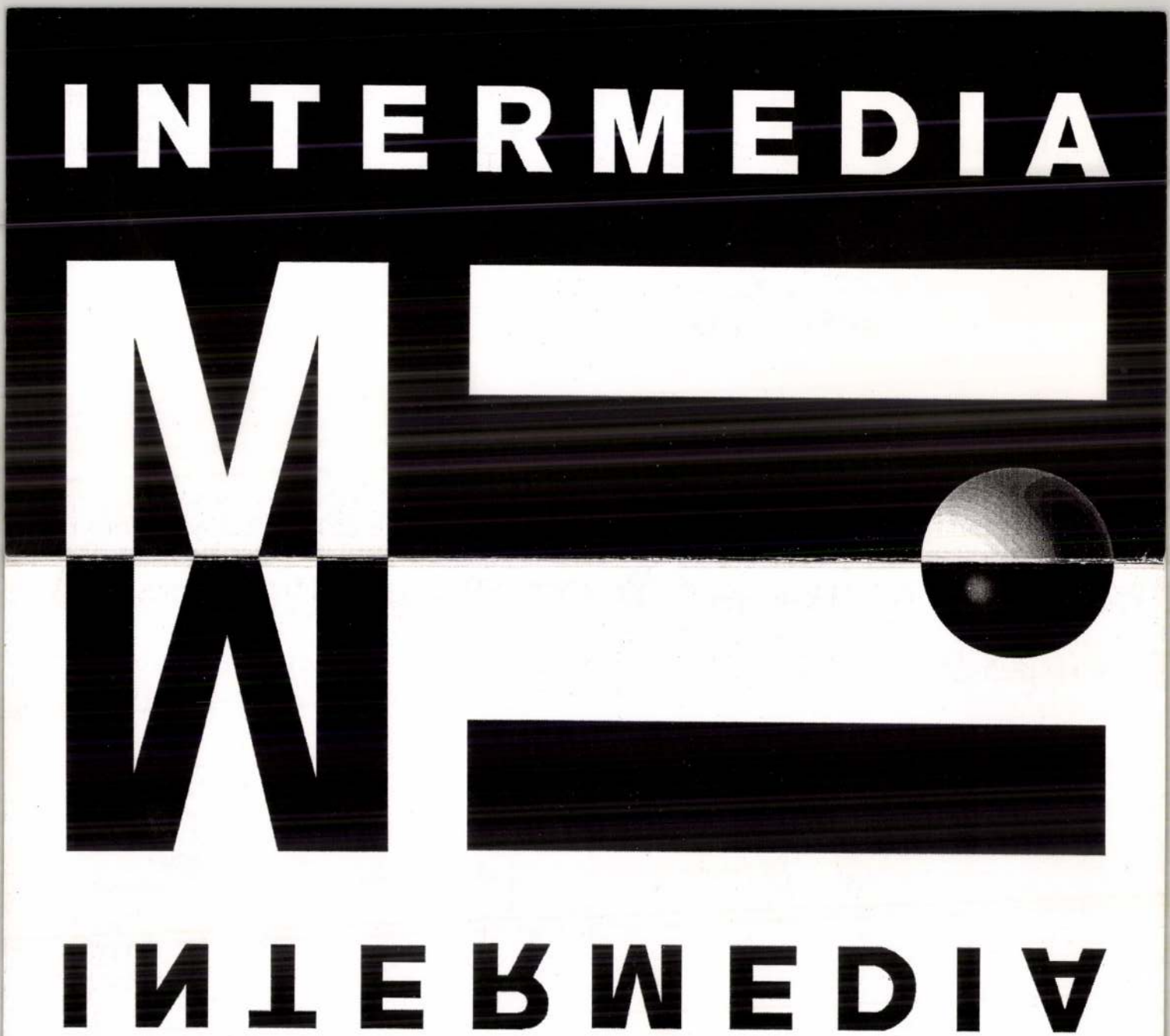
INTERMEDIA

SZABÓ ÁGNES

STUDIO 1900
GALÉRIA
SZABÓ ÁGNES
BUDAPEST XIII
BALZAC U 30

Szeretettel köszöntöm régi és új ügyfeleinket abból az alkalomból, hogy a felújított STUDIO 1900 Galéria kibővített terével és szolgáltatásaival ismét a vásárlóközönség rendelkezésére áll. A felújítás és a bővítés késztetett arra, hogy tapasztalataimat, szándékaimat és az újabban jelentkező igényeket összevetve a cég korábbi tevékenységét felülvizsgáljam, és néhány, immár elkerülhetetlen módosítást végrehajtsak.
Remélem, hogy a XX. századi és kortárs művekkel kibővített kínálat, valamint az új szolgáltatások elnyerik az Önök tetszését, vásárlásaikkal és megbízásaikkal is támogatják a céget.

STUDIO 1900
GALÉRIA
SZABÓ ÁGNES
BUDAPEST XIII
BALZAC U 30

I warmly welcome my old and new clients on the occassion that the renovated STUDIO 1900 Gallery is expecting them with an enlarged space and a wider choice of services. The renovation and the extension made me to reconsider my experiences in the past, my intentions and the newly arising demands, and encouraged me to effect some inevitable modifications in the activity of the gallery. I hope that you will have pleasure in the enlarged choice including the works of modern masters and contemporary artists, and in the new services, and that you will continue to contact our shop with your wishes and demands in the future.

Szabó Ákos, grafikus

5

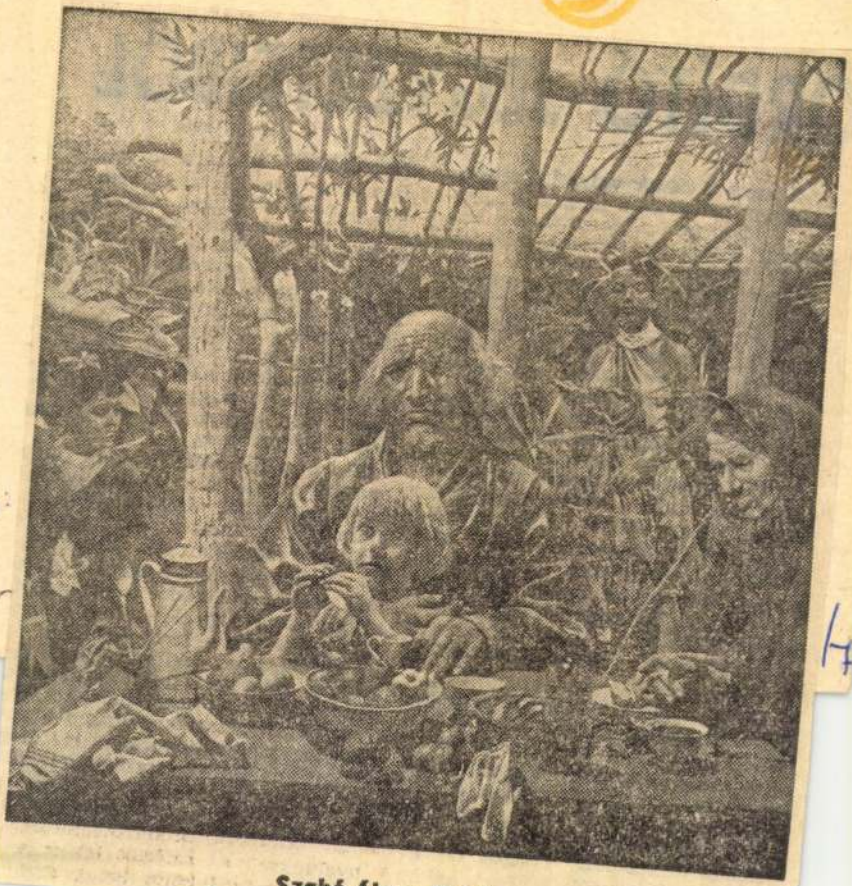

Szabó Ákos: Ebéd

Szabó Ákos:
Étel és J-

4

keresni.

De hát miért úgy mondja, hogy keresni, amikor én nem úgy mondom? Ha viszont én pénzt *keresek*, akkor ő miért *nyeri* (gagner), az angol miért *csinálja* (make), a német miért *érdemli meg* (verdienen)? Itt további bonyodalmak küszöbére érkeztünk. Világos dolog: ha az angol *csinálja* a pénzt, akkor ez annyit tesz, hogy bízik magában

térések nem a kóddal kezdődnek, ellenkezőleg: ők szabják meg a kódot; következésképpen már a praelingvisztikus állapotban is meg kell(ett) valamilyen formában lenniük. A népek tehát saját, már a praelingvisztikus szférában elkülönülő látásmódjuk szerint fordítják nyelvükre e szféra jelenségeit. Vagyis még inkább beigazolódott

Rác Endre

International Young Artists Exhibition. Japan, Takanawa Art Museum. Takanawa, Tokyo, 1971. IV. 25 - V. 16.

22 "Toilette"
JAN LEBENSTEIN – POLAND.
23 "Maitresse de Maison"
JAN LEBENSTEIN – POLAND.
24 "Figures en noir"
ANDRAS RAC – HUNGARY
25 "Reflets"
ANDRAS RAC – HUNGARY.
26 "Ombre"
ANDRAS RAC – HUNGARY.
27 "Des Reflets"
ANDRAS RAC – HUNGRY.

22.

23

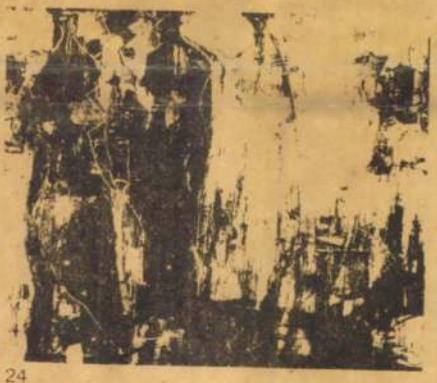

24

25

26

27

22 "Toilette"
JAN LEBENSTEIN – POLAND.
23 "Maitresse de Maison"
JAN LEBENSTEIN – POLAND.
24 "Figures en noir"
ANDRAS RAC – HUNGARY
25 "Reflets"
ANDRAS RAC – HUNGARY.
26 "Ombre"
ANDRAS RAC – HUNGARY.
27 "Des Reflets"
ANDRAS RAC – HUNGRY.

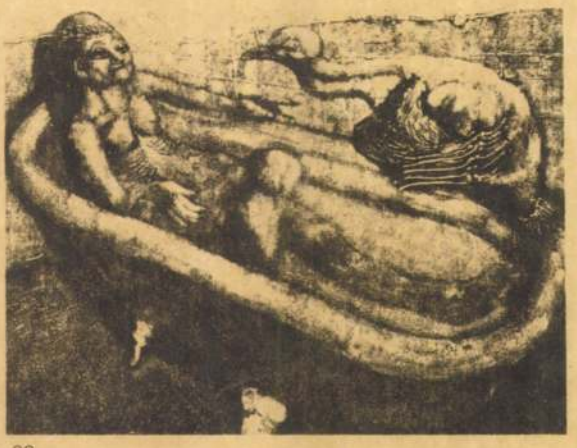

22

23

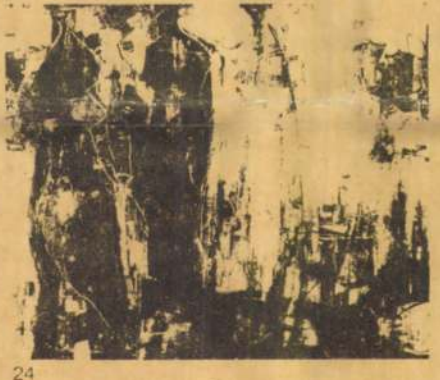

24

25

26

27

国際青年美術家展賞

5 "Rhapsodie"
AKOS SZABO－HUNGARYA.

ストラム賞

6 シリーズ 芝
斉藤巍

7 シリーズ 紙
斉藤巍

日本文化フォーラム賞

8 ブルーに向って
大阪日出男

Szabó Ilka
International Young
Artists Exhibition.
Japan Cultural Forum.
The 6 th.
Takanawa Art
Museum. Takanawa, Tokyo.
1971. apr. 25 - maj. 16.

5

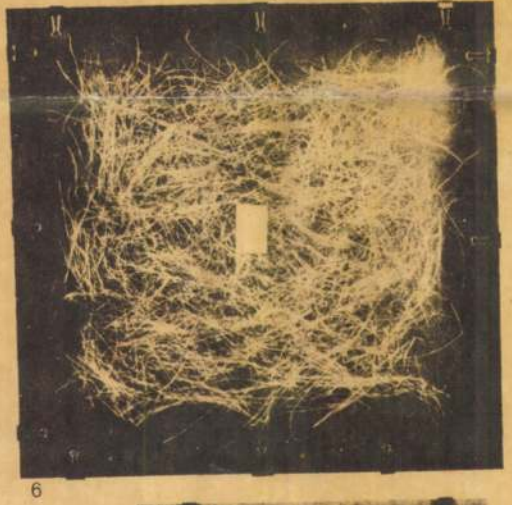

6

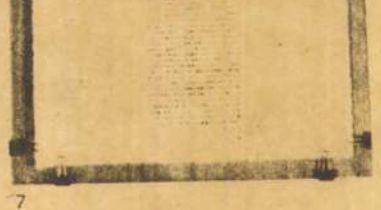

7

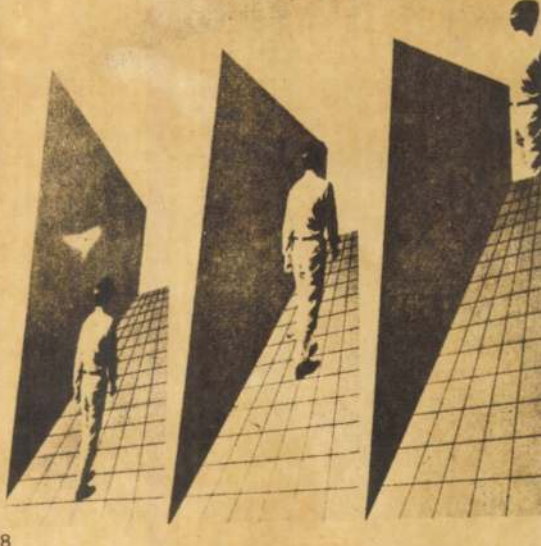

8

Iskadło"
TADEUSZ BRZOZOW SKI — POLAND.
"Lajbwacha"
TADEUSZ BRZOZOW SKI — POLAND.
"Pinda i Prik"
TADEUSZ BRZOZOW SKI — POLAND.

31 "Annie Gould"
AKOS SZABO — HUNGARY.
32 "Mathilde"
AKOS SZABO — HUNGARY.
33 "La mariee"
AKOS SZABO — HUNGARY.

29

0

31

32

33

Szabó Ákos

"
:Z BRZOZOW SKI – POLAND.
cha"
:Z BRZOZOW SKI – POLAND.
. Prik"
SZ BRZOZOW SKI – POLAND.

31 "Annie Gould"
AKOS SZABO – HUNGARY.
32 "Mathilde"
AKOS SZABO – HUNGARY.
33 "La mariee"
AKOS SZABO – HUNGARY

29

31

33

Szabó Ákos

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1967 MÁJ
VALÓSÁG

Szabó Á'kos

1021

Szabó Ákos: Madár

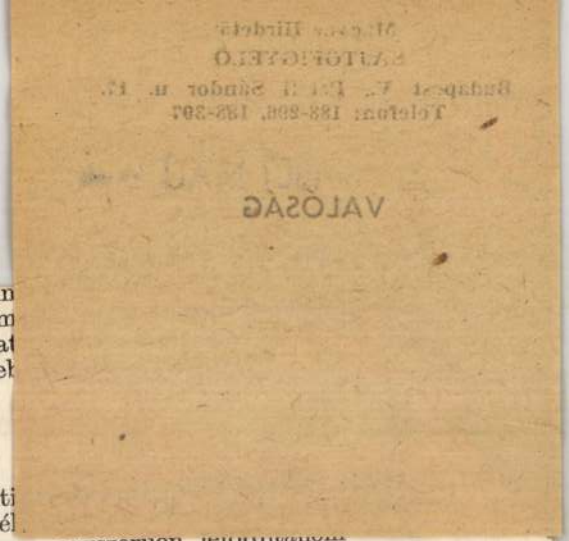

…ból rakodták össze. De sajnos, ma már ott tartun…
akkor nemigen írhat már útinaplót, így meg kell m…
tésnél. Legfeljebb néha kitekintünk a gyorsvonat…
is csak könyveket fogunk látni – más, talán frisseb…

A múlt: a lelkiismeret kötelező olvasmánya

Népszerű szakkifejezések sokat árulnak el a politi…
mintát mutatnak abból a közegből, mely a közvél…
árulkodó jelzésként kellett értelmeznem – nem egyszerűen lefordítanom…
Bewältigung der Vergangenheit kifejezést, melyet széltében-hosszában hallottam,
szinte minden 20 évvel ezelőtti téma kapcsán. Magyarul azt szoktuk mondani, hogy
„leszámolunk a múlttal", németül ezt a „leküzdés" szóval helyettesítik. A különbség
látszólag árnyalatnyi. Mégis – érzésem szerint – a magyar változatban van valami a
morális kötelességből, ezzel szemben a „leküzdés" semleges fogalmából hiányzik az
önkritikus felhang. Ez persze még csupán „hangzásszociológia", talán megfoghatatlan
beleérzés, felületes, gyorsvonati benyomás. Pedig e szemantikai élmény mögött
szomorú valóság lappang: ez a neutrális magatartás szinte parancsszóra hallgattatja
el annak a néhány embernek a szavát, akik a lelkiismeretet komolyan veszik, vagy
legalábbis többre tartják néhány kötelező gesztus lerovásánál. Most csak egyetlen,
tragikus kimenetelű epizódot említenék, Piscator utolsó rendezésének történetét.
Piscator húsz év után végre megkísérelte, hogy a legendák és ellenlegendák szöve-
vényéből kiásva mutassa be a Hitler-ellenes összeesküvés valóságos arculatát. Az első
darab, mellyel foglalkozni kezdett, Wolfgang Graetz *Összeesküvők* c. drámája azonban
néhány heti gondolkodás után alkalmatlannak bizonyult a nyugat-berlini Freie
Volksbühne színpadára. Ez a változat ugyanis oly kegyetlenül és illúziókat tépő
valósághűséggel mutatta meg ennek a tragikus eseménynek a figuráit, hogy még a
piscatori „politikai színház" sem vállalhatta. Nem lehetett ugyanis a német ellen-
állás szinte egyetlen látványos akciójának résztvevőit a valóságos méretarányoknak
megfelelően – tehát szomorú sorsú dilettánsokként, konzervatívokként – bemutatni,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Szabó Ákos

ÉLET ÉS IRODALOM

1964 OKT 31

1021

Szabó Ákos: Ruhateregető

KÁROLYI AMY:

Penelope

Négyszegletes nagy lepedő
nap a hossza, hold a széle,
örök éjjel a szegélye,
szövi, bontja Penelope.

Penelope, Penelope,
madarak, halak, virágok
rejteznek a szövőszékbe.
Leány nyújtóztatja lábát,
madár kiterjeszti szárnyát,
vászonba-szőtt szolgalányok,
körülvesznek a virágok.

Ellobban a fáklya,
gerle szárnya,
asszony lába
visszatalál a fonálba.

Örök üde képed
reggel újra ébred.
Orsódtól függ sorsunk élte,
lándzsa röpte,
gally a szélbe,
minden dolgok szövőszéke,
Penelope.

Négyszegletes nagy lepedő,
táncolunk rajt zerge-lábbal,
lépdelünk rajt macska-talppal,

Fontosabb csoportos kiállításai:

Galerie Daniel Templon
Paris, Galerie Philippe Demay
Galerie Jean Briance
Galerie Alain Blondel
Paris, Galerie Michelle Boulet
Salons Conparaisons
Salon de MAI
Salon du Dessin et de la Peinture a l'Eau
Salon Figuration Critique

Közgyűjteményekben található munkái:

Budapest, Magyar Nemzeti Galéria
Muse d'Art Moderne de la Ville de Paris
Musée Joseph Dechelette, Roanne
Fonds National d,Art Contemporations, Paris
Galerie Lambert a Paris
Galerie Alberto Shubert, Milano
Galeria Buchholz, München

Tagság:

Francia Művészeti Alap
1993. Veszprémi Művész Céh

SZABÓ ÁKOS

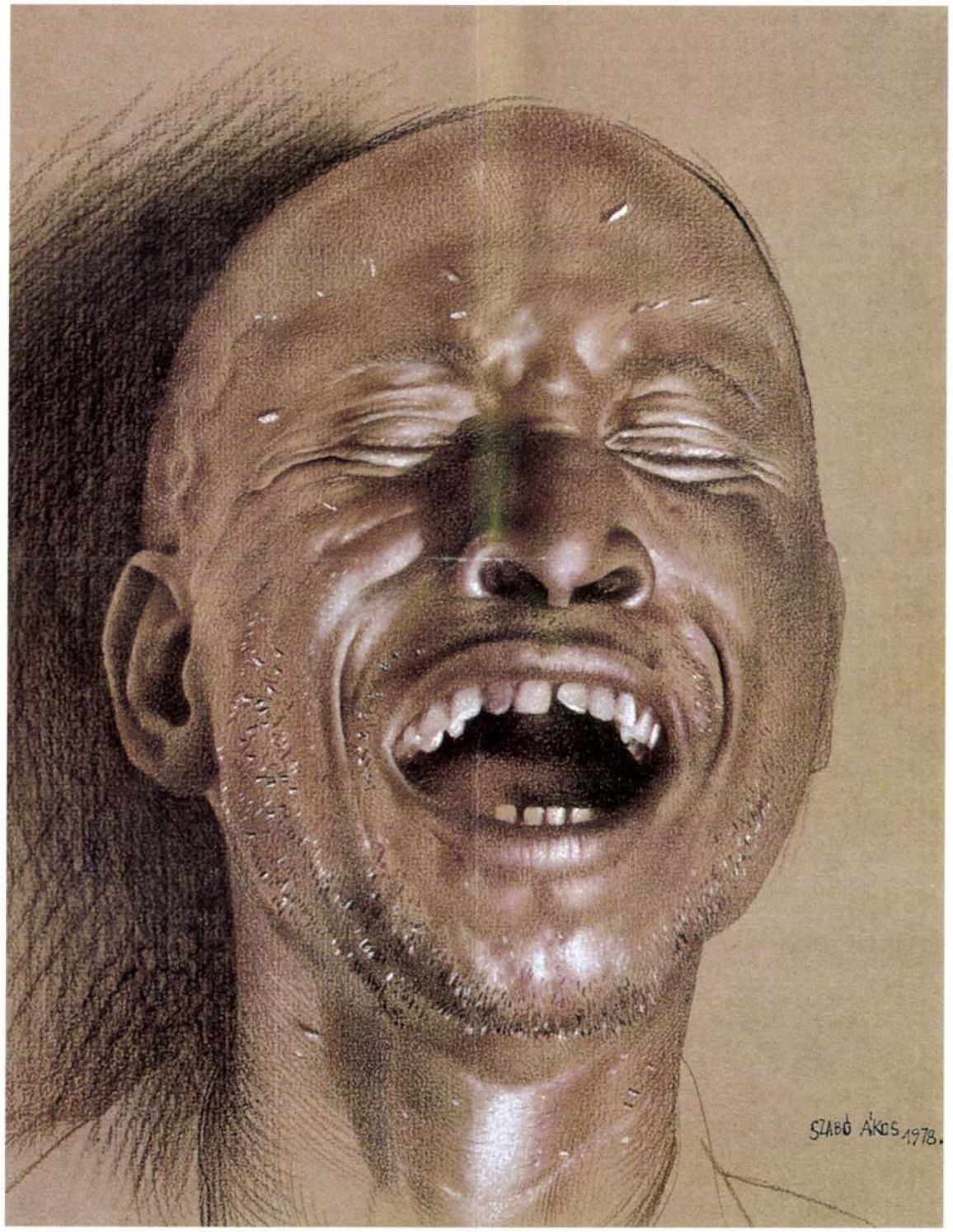

Kiáltó férfi feje
pasztellkréta, 21 x 26.5 cm, 1979.

Head of a crying man
pastellchalk, 21 x 26.5 cm, 1979

Szabó Ákos festő

Vernyiény Müvész Cely, 1994

SZABÓ ÁKOS

Ákos Szabó, painter
45 rue Riquet, 75019 Paris, France
Telephone: +33 140 351916
8254 Kővágóőrs, Zrínyi utca 9.

Born in Budapest, 1936. In 1942 he started out studying the piano at the Liszt Ferenc College of Music. He studied with János Kmetty and subsequently in Aurél Bernáth's studio. Between 1954 and 1960 he was a student at the Budapest College of Fine Arts. In 1965 he responded to an invitation from Kasimir Romanovicz, the director of the Lambert Gallery. He is now settled in Paris.

Szabó Ákos, festő
8254 Kővágóőrs, Zrínyi utca 9.
45 rue Riquet, 75019 Paris, France
T: +33 140 351916

1936-ban Budapesten született. 1942-ben zongoratanulmányokba kezd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. Kmetty Jánost követően Bernáth Aurél műtermében tanul, majd 1954-1960 között a budapesti Képzőművészeti Főiskola hallgatója. 1965-ben Kasimir Romanovicz, a Lambert Galéria igazgatója meghívja. Párizsban telepszik le.

Egyéni kiállításai:

1965. Rákospalota
1967. Párizs, Galeria Lambert
1969. Párizs, Le Ranelagh
1972. Milánó, Galeria Alberto Shubert
1988. Párizs, UNESCO
Párizs, Institut Hongrois
1991. Barcelona, Sala Gandi

SZABÓ ÁKOS

vigilia

1987

9

Tringer László
A KOGNITÍV LÉLEKTANRÓL

Avery Dulles és Lukács László
KORUNK EGYHÁZÁRÓL

Lázár Ervin elbeszélése

Gárdonyi Géza: MILYEN VOLT JÉZUS ARCA?

KEMÉNY KATALIN ESSZÉJE

BESZÉLGETÉS KEMÉNY KATALINNAL HAMVAS BÉLÁRÓL

vigilia 52. ÉVFOLYAM, SZEPTEMBER

Szeptember figyelmeztetése 641
AVERY DULLES: A nyolcvanas évek egyháza 642
LUKÁCS LÁSZLÓ: Testvérek közössége – az egyház 649
BODORIK SÁNDOR: Hamvas Béla (vers) 656
KAMARÁS ISTVÁN: Templomépítők, utcaapostolok, klubtagok 657
TRINGER LÁSZLÓ: A lélekgyógyászat kognitív fordulata 663
FERENCZ GYŐZŐ: Profán ének: ráismerés (vers) 671
HORGAS BÉLA: Súgja Hang (részletek egy versciklusból) 672
LÁZÁR ERVIN: Bab Berci a városban (elbeszélés) 673
GÁRDONYI GÉZA: Milyen volt Jézus arca? (Korompai János közlése) 684

MAI MEDITÁCIÓK
KEMÉNY KATALIN: A magános áldozat 687

A VIGILIA BESZÉLGETÉSE
Kemény Katalinnal Hamvas Béláról – II. rész (L. L.) 699

ÉLŐ VILÁGEGYHÁZ
NEMESHEGYI PÉTER: Kereszténység Japánban 707

NAPLÓ

Külföldi könyvújdonságok René Laurentin – Ljudevit Rupčić: A medjugorjei események (Endreffy Zoltán) 711
Színház T. S. Eliot: Koktél hatkor (Sőtér István) 713
Képzőművészet Szabó Ákos levele 716
Film Hol zsarnokság van (Lukácsy Sándor) 718
Történelem A bécsi pápai követség levéltárának iratai Magyarországról, 1611–1986 (Török József) 720

A címlapon, a 717. oldalon és a hátlapon Szabó Ákos művei

Főszerkesztő: LUKÁCS LÁSZLÓ

Laptulajdonos: ACTIO CATHOLICA Felelős kiadó: MAGYAR FERENC

Szedte: Szent István Társulat, felelős vezető dr. Ákos Géza igazgató
Készíti: Pannon Nyomda Veszprém, felelős vezető: Danóczy Balázs igazgató
Táskaszám: 87/71 638 Index szám: 26 921 HU ISSN 0042–6024

Szerkesztőség és kiadóhivatali ügyintézés: Budapest V. Kossuth Lajos u. 1. Telefon: **173-933, 177-246.** Postacím: 1364 Bp. Pf. 111. Előfizetés, egyházi terjesztés és templomi árusítás: Vigilia Kiadóhivatala. Utcán át árusítja a Magyar Posta. A Vigilia csekkszámla száma: OTP 37–343–VII. – Külföldön terjeszti a Kultúra Külkereskedelmi Vállalat, H–1300 Bpest, Pf. 149. Ára 25,– USA dollár, vagy ennek megfelelő más pénznem. Átutalható a Magyar Nemzeti Bankhoz (H–1850 Budapest) a Kultúra 024–7. sz. csekkszámlájára, feltüntetve, hogy az előfizetés a Vigiliára vonatkozik. Előfizetési díj 1 évre 320,– Ft, 1/2 évre 160,– Ft, 1/4 évre 80,– Ft egyes szám ára 26,– Ft. Megjelenik: havonta. SZERKESZTŐSÉGI FOGADÓÓRA: KEDD ÉS CSÜTÖRTÖK 12–2-IG. KÉZIRATOT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.

kamaratermét, melyet mintha épp az ilyen bölcseleti tartalmú művek számára építettek volna.

Korunk drámairodalma bővelkedik formabontásban, trükkben, mutatványban és különösségben, de ezek a művek korszerűnek hirdetett formájuk mellett valójában mellébeszélnek, kikerülik azt, ami ma ha nem épp „aktuális", de életbevágóan fontos kérdés. T. S. Eliot a leghagyományosabb, szándékoltan banális formában szól néhány olyan kérdésről, amely életünk és korunk fájdalmas kérdése: a házasságról, a magányról, a személyiség elvesztéséről, a bűntudatról, a szeretetlenségről – a megváltásról, és mindezt igen egyszerűen és komolyan.

Sőtér István

Képzőművészet

Szabó Ákos levele

Az alábbi levelet Alain Blondelnek írtam és bevezetőnek szántam a Galérie Blondel-ben és a FIAC 86-ban tervezett kiállításhoz, amely végül is elmaradt, mivel nem volt elegendő eladható festmény.

A szöveg újraolvasása után nem akarok semmit megváltoztatni, sem pedig hozzáfűzni. A levél őrzi annak a pillanatnak a nyomait, amelyben született és úgy vélem, még mindig alkalmas arra, hogy „felvillantsa eredeti színeit".

Mivel azok közé tartozom, akik szerényen bár, de mégis az európai szellemi örökség három évezredének távlatában gondolkodnak, be kell vallanom, hogy a jelenre vonatkozó megfogalmazásoknál elbizonytalanodom a bátor megnyilatkozás természetes lendülete és a „nem érdemes arról szót ejteni" nem kevésbé természetes gondolata közt. Ám végül az apró-cseprő dolgoknak, mint a Palais-Royal oszlopainak is megvan a maguk súlya; zivatar után pocsolyákkal kell számolni, még ha azért tesszük is, hogy kikerüljük őket.

Párizs, 1987. január 9.

Kedves Barátom!

Azt kéred, írjak magamról néhány sort, hogy kiegészíthesd a rólam szóló anyagot, amit majd átnyújtasz a kritikusoknak, újságíróknak, a Galériát látogató lelkes művészetbarátoknak; olyan tényeket, amelyek alkalmasak arra, hogy tájékozódási pontként, rám ragasztható címkeként szolgáljanak, s hogy kijelöljék helyem a kortárs művészet nyüzsgő világában.

Vieira da Silva, hozzám hasonlóan, szívesen idézi a bölcs mondást, miszerint a „festő néma állat". Mit is tehetnék hozzá szavakkal mindahhoz, amit műveimmel már elmondtam és a jövendőben még mondani fogok, hacsak nem szavakat, félreértések forrásait, mind megannyi csapdát, amelyekbe végül is magam esem bele?

Mindezek előrebocsátása után azzal kezdeném, miként Georges Brassens tette önmagáról szólva, hogy „veszekedett középkoros" vagyok. Ezzel mindjárt jelezni is szeretném napjaink uralkodó szellemi beállítottságától eltérő felfogásomat és megvallani, hogy vonzódom a múlt értékeihez, amiket teli torokkal ócsárolnak e századvég prókátorai.

Ha pályám kezdetén semmi közösséget nem éreztem azokkal, akik komolyan hitték, hogy úgy léphetnek be a festészetbe, mint egy malomba (ez ellen már Matisse is hevesen tiltakozott), ma még kevésbé fogadom el azokat, akik úgy rontanak oda be, mint egykor a sansculotte-ok valamely katedrálisba, készen arra, hogy istállóvá alakítsák. Erre azt fogod mondani, hogy jószándékuk vitathatatlan, csak hát kicsit bugrisok ... Vallom ezt annak ellenére, hogy – Bruno Foucard szavait idézve – „a modernség romjai alatt öntudatra ébredő művészet" pontos képe mindannak, amit éppen megélünk.

Jean Clair elegáns stílusban és illendően titkolt ellenszenvvel szól a becsomagolt Pont-Neuf kapcsán azokról a „kis történetőkről", akiknek működését az állam kulturális politikája támogatja. Arról van szó, hogy Nyugat-Európa éles és mély század eleji válsága óta, melynek költői kifejeződése az igazi avant-garde művészet volt (mint egy epilepsziás beteg roham alatti görcsös vergődése), az ötvenes és hatvanas évek folyamán a „reménytelenség gondolatrendszerré épült ki", amint ezt Gustave Thibou oly pontosan megfogalmazta. Ez a hivatalos, az intézményrendszer által szorgalmazott ideológia veszélyes módon leszűkíti azt a teret, amelyet a jelenlegi társadalmi szerveződés a művészetek számára biztosít. Ez a tér egy feldúlt templom lehangoló látványára emlékeztet, az Andrej Tarkovszkij által formába öntött „végtelen szomorúságra, amit a templomban hulló hó látványa kelt". Felépíteni romjaiból ezt a templomot, ez most legfontosabb feladatunk. Tiszta szívből óhajtom az újra felépített Európát, a szent dolgok Európáját, az André Malraux által remélt XXI. századi szellemiség Európáját!

Mindez arra ösztönöz, hogy bevalljam neked: elefántcsonttornyom bensőséges védettségében – ami egyáltalán nem fényűzés, hanem elsődleges szükséglet – nagyon hasonlóan élek és éltem is mindig ahhoz, amit René Huyghe fogalmaz meg „l'Art et l'Ame" (Művészet és Lélek) című munkájában: „Az ember keskeny gerincen halad, az éjszaka és a nappal bizonytalan mezsgyéjén. Az egyikben az érzékek és az értelem, a másikban a lélek igazságai rejtőznek. Az út e két lejtő, úgymint a realizmus és a misztika kísértései közt vezet. Két, egymással ellentétes és egymást tagadó sors hat az emberre, két oly ellentétes fény, hogy miközben az egyik szemben áll a másikkal, amaz sötétségnek tűnik: az érzékek világossága árnyék a lélek számára, a lélek fényei sötétség a szemnek."

Az emberi lét tágas horizontja csak ilyen magaslatokról tárul fel előttünk. Ami pedig valóban fontos egy olyan festő szemében, mint amilyen én vagyok, az túl van a festészeten, a láthatón. A művészet társadalmi feladata nem más, mint hogy az anyagban megalkossa a láthatatlan világ „látott dolgait", és tanúskodjék róluk a kép erejével. Cocteau mondja, hogy „a költészet egzakt tudomány", amennyiben valóságos és objektív tények megfigyeléséből indul ki; „testet ad – Shakespeare szavai szerint – az ismeretlen dolgoknak ..., formába önti azokat, lakást és nevet ad a légies semminek". Az alkotásokon keresztül egy olyan földrész térképét nyújtja át nekünk, ahová a lélek úton van, miként a vándormadár szülőföldjére: a lélek hazájának világatlaszát. És az embernek szüntelenül tanulmányoznia kell ezt a térképet, ha nem akar utat veszteni.

Bartókot hallgatok – „az egyetlen, az összehasonlíthatatlan", szokta volt mondani Pierre Boulez –, a tisztaságnak és az integritásnak lelkesítő példáját, és sietek vissza munkámhoz.

Párizs, 1986. március 6.

Szabó Ákos

Hol zsarnokság van . . .

Néhány mondat Liliana Cavani filmjéről

Kreón: „. . . te nem szégyelled, hogy másként gondolkodol?"

Szophoklész (Trencsényi-Waldapfel Imre fordítása)

(Van vagy tizenöt éve, hogy Párizsban betértem a Diáknegyed egy kis mozijába. Liliana Cavani filmjét adták, *A kannibálok*at. A rendezőről nem tudtam, nem hallottam semmit, így hát nem is vártam tőle sokat. Ám a film annyira fölkavart és a hatása alá kerített, hogy a mozi székére szögezve egy ültő helyemben kétszer néztem végig. Most nemrég a pesti Olasz Kultúrális Intézet jóvoltából ismét alkalmam volt látni. Nem állhatom meg, hogy ne szóljak róla.)

Gyerekek játszanak a tengerparton. Köpennyel letakart, fekvő emberi alakra lesznek figyelmesek. Nem tudják, élő-e, holt-e, kíváncsian keltegetik. A szunnyadó alak megmoccan, a gyerekek szétrebbennek. A bozótból rejtőzködő fegyveresek bukkannak elő, és géppisztolysorozatokkal megölik a gyermekeket.

A néző olyan társadalomba csöppen bele, ahol Kreón törvénye az úr: Thébai városában tilos volt eltemetni az engedetlen Polüneikész testét, itt tilos a lázadók tetemeit. Aki csak megérint egyet (mint a gyerekek az élettelennek vélt alakot a parton): halál fia.

A nagy, modern városban szanaszét hevernek a hullák: a magasépületek alatt, rohanó autók között, járdákon, a metró kocsijában, mindenütt. A járókelők rutinosan átlépnek rajtuk. Egy öntözőkocsi vízzel locsolja le őket; előtte piros cipős pap halad, faarccal hányja a keresztet.

A temetetlen holtak közt van Antigoné testvérbátyja is. Antigoné a belügyminiszter lánya. Meg akarja adni a végtisztességet testvérének, de senki sem segít neki, mindenki lebeszéli: barátnője, udvarlója, szülei. A lány elrohan a családi ebédről, egy diákmenzába.

Ide téved be a titokzatos tengerparti alak, egy Krisztus-szakállas fiatal férfi. Leül a lány mellé, s el akarja mondani, milyen szörnyű élményben volt része a parton, de senki sem érti a szavát: a ki tudja honnan jött idegen ismeretlen nyelven beszél. Megpróbálja jelekkel kifejezni magát: a tenger hullámait rajzolja egy szalvétára; a lány azt hiszi, halat akar enni, rendel is neki.

Aztán már a tiltott tevékenység közben látjuk őket. Antigoné testvérének tetemét autóba, onnét csónakba emelik, a fiatalember Kháronként átevez a vízen, s elkezdődik a temetés szertartása. Megmossák a holttestet, kenyeret törnek s fogyasztanak el áldozatként fölötte, a lány egy falatot szájából a testvér szájába présel: az élet örök kellékei, *víz, étel és csók* búcsúztatják a halottat.

A rendőrséget közben már riasztották. Hajsza és menekülés tölti ki a film nagyobb részét; változó színterein beláthatunk a kreóni társadalom mélységeibe. Antigoné lakásán házkutatást tartanak; közben az anya konyakkal kínálja a parancsnokot, és kedélyesen mutogatja neki lánya gyermekkori fényképeit. A menekülő pár egy szaunába kerül, álcázásul fürdőleplet ölt, pirosat a fiú, fehéret a lány, s míg alóla kiragyog szerelmük meztelensége, egy érdemjelekkel borított, egyenruhás töpszli nő vezényszavára pucér férfiak ereszkednek négykézláb, s kört formálva egymás altestét szagolgatják. Az üldöző pribékek és kutyáik közeledtére a két fiatal az utcára kényszerül, leplük elmaradt, csupasz testtel száguldanak a részvétlen autósok között, az önkény hatalmával immár csak *puszta létüket* szögezhetik szembe. Utolsó remény: egy templom, de részvétlen az is; a fiú dühödten rántja le az oltárterítőt, hogy befedje vele társnője pőreségét, krisztusi mozdulattal tárja ki a szentségház ajtaját, mely az Úr teste helyett a kufárság galambjait rejtegette, majd – miután a sekrestyében mindketten papruhába öltöztek – folyik a menekülés tovább, de mindhiába: Antigonét és a fiatal férfit elfogják az utcán.

Minden elnyomó hatalom hivatalból retteg, s valahányszor ellenállást tapasztal, összeesküvésre gyanakszik. „A neveket! A neveket!" – üvöltik Antigoné kihallgatói, de a lány a hal ábráját rajzolja elébük, tengerről jött társának jelét s egyszersmind a hallgatás szimbólumát. Ezután valami rendkívüli következik. Csak paradoxonnal tudom kifejezni: a film világtörténetének legszebb, legköltőibb kínzási jelenete. Semmi naturalizmus; a lányt forgószékbe ültetve megpörgetik, a kerekes széket nagy ívben kapcsolattá is válik. Sir Henry tanácsai a modern élethez, a modern emberhez igazodnak, a második világháborús korszak emberéhez, és így a pszichiátria módszerei érintkeznek a gyónással, hiszen a pszichiátria nem más, mint gyóntatás. Eközben Sir Henry ugyanúgy tudja, mint Freud, hogy az álmaikat meggyónók „szenzációs álmokat" produkálnak az ő kedvéért. Mennyire jellemző Lavinia józanságára és a költőére is, hogy a házaspár közti kiegyenlítődést Lavinia egyetlen mondata jelzi: „*Akkor mehetünk* egy *taxin – minek pazarolni?*" Fontos mondat ez, és az előadás közben színészi hangsúlyt kíván.

Mennyire különbözik a harmadik felvonás az előző kettőtől! Átlendülünk az abszurditásba, de csak egy időre, hogy utána ismét a banalitásba kerüljünk vissza. A majomevők motívuma a világháborút idézi, és minden háborút, mert abszurd minden háború, és abszurd Celia kereszthalála is, hisz a leprások „szanatóriumából", vagyis a pokolból lehet az üdvözülésbe eljutni. Látnivaló, hogy Eliot sem maradt mentes a második világháború után feltámadt egzisztencializmus hatásától. Még ez a harmadik felvonás sem ismeri a konfliktust. Az „őrangyal" itt is kívül áll; Alex hivatali jelentést készít a történtekről, és Sir Henryt nem döbbenti meg Celia borzalmas halálának híre. A harmadik felvonás épp a tragikus részleteknél frivolul idézi vissza az első felvonásból Alex főzési szenvedélyét: maga is főzött, majomkölyköket, és nagyon ízletesnek találta, és több új receptet is kitalált a bennszülötteknek.

A harmadik felvonás befejezésében Edward és Lavinia magukra maradnak a fogadásra meghívott vendégek érkezése előtt. Meröben banális helyzet; minden dilemma feledésbe merült, Edward sikerületlen bókot mond, és már megszólal a csengő – a házaspár indul a vendégek elé, de ez a banális cselekvésük ironikus módon úgy is felfogható, mint valami *útnak* a kezdete. Sivár lesz-e ez az út? Vagy újrafelfedezése, megismerése egymásnak, vagyis önmaguknak?

Mrsán János kitűnő rendezése híven idomult a darab dilemma-jellegéhez. A világ drámairodalmában gyakoribbak a konfliktusos művek, és a rendezők ezeket szeretik inkább, mert feladatuk mutatósabb, míg a dilemma rejtettebb drámaiságú és nagyobb figyelmet kíván a rendezőtől. A konfliktus: ütközés – a dilemma: válaszút, választás. Ha a görögök a dilemma két szarvát emlegették, úgy bizonyos, hogy a dilemma egyik szarvát sem könnyű megragadni. Eliot a dilemma mindkét ágát megmutatja, és ugyancsak megmutatja azt a kamaratermi előadás rendezője. A rendezés legnehezebb, és szépen megoldott feladata volt a darab körmönfont és színlelt banalitásának olyan érzékeltetése, mely a költői felszárnyalásokat és a spirituális túllépéseket megengedi. A játék még azt is érzékeltette, hogy ebben a banalitásban, s még a frivolságban is, nagyfokú költőiség rejlik, és ez a költőiség mindvégig kapcsolatban marad egyfajta „megváltással".

Az élet: banalitás, a megváltás: költészet. A rendezés legszebb megoldása az egész darab természetes tónusa, bizonyos visszafogottsága, még az annyira kényes és kockázatos italáldozati jelenetben is. A rendező szerepe itt olyan, mint Sir Henryé, aki egyébként maga is „rendezői" szerepet tölt be. A színpadi térben azonban jobban érvényesült volna a minden szavában oly fontos szöveg, ha nem zárt négyszögben, hanem nyitott szárú háromszögben folyik az előadás, s így a nézőtér egyik felének nem fordítottak volna hátat a színészek. Különösen sajnálatos, hogy a darab legfontosabb jelenetében, a Celiáéban, a színésznő nem a tér középpontjában, vagyis a pirospárnás tonett széken ül, Sir Henrynek viszont a kandallónál lenne jobb helye. A rendező munkáját nagymértékben elősegítette a finom dramaturgiai kidolgozás, melyet Bereczky Erzsébet végzett. Az egész előadás sokat köszönhet Vas István hajlékony, költői és ugyanakkor életszerű fordításának.

Az előadás legnehezebb feladatát és legszebb színészi teljesítményét Fülöp Zsigmondtól nyertük, aki Sir Henry-Reilly szerepét játszotta. Igen szép és tiszta, nyomatékos szövegmondás, sima és hajlékony játék jellemezte, miközben első felvonásbeli találékonyságából valamit mindvégig megőrzött. Két kiváló színész, Hámori Ildikó és Oszter Sándor kitűnő összjátékot nyújtott, egymásnak valóságos tükörképeiként, feloldódhatatlan csomókat hordozván színpadi lényükben, kegyelemtelenül, és a szövegükhöz idomuló szárazsággal. Ellenpontot képeztek hozzájuk az „őrangyalok", Szemes Mari és Szokolay Ottó, könnyedségükkel, eleganciájukkal. Kalocsai Miklós Petere viszont Sára Bernadette Celiájához formált ellenpontot, ahhoz a Celiához, akinek a darab legnehezebb, bölcseletileg leginkább megterhelt szövege jutott ki, és a dilemma előtti megrendülést ragyogóan érzékeltetni tudta. Az előadás számára nem lehetett volna szerencsésebb környezetet találni, mint a Várszínház

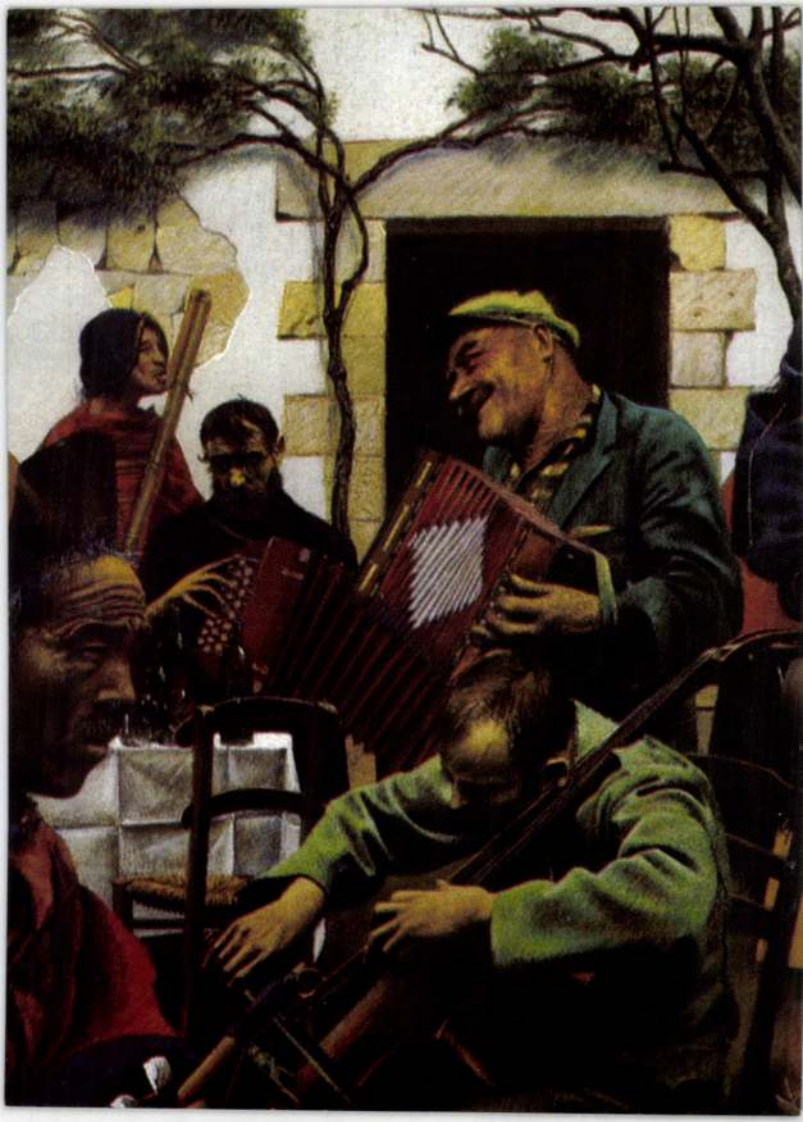

A Pfister Galéria szeretettel meghívja Önt

SZABÓ ÁKOS

„Képek Párizsból" című kiállítására.

megnyitó: 2002. március 13., 18.00h

2002. március 13. - április 14.

A kiállítást megnyitja:
Szakonyi Károly
író

PFISTER
GALÉRIA

Galériánk Csernus Tibor, Gyémánt László
alkotásokat keres megvásárlásra.

1065 Bp., Révai u. 14., Tel.: 302-2390 • www.uj-gresham-kor.hu
Nyitva: h-p: 10.00h-19.00h, szo-v: 10.00h-14.00h

A túloldalon: **Szabó Ákos** - Jour de fête / Ünnepnap, 1977 (pasztel vásznon, 73×60 cm)

Dilemma előtt az új kormány: ad vagy vesz?

MTI

Rövid távon kockázat, hogy a szocialistáknak legalább részben valóra kell váltaniuk a száznapos programjukat és választási ígéreteiket, így az új kormánynak nehéz lehet majd betartani az idei költségvetési célokat – vélekednek a Deutsche Bank Research (DBR) májusi kiadványának szerzői.

A választók azt várják, hogy csökkenjenek az adók, javuljon az egészségügyi ellátás, és a mezőgazdaság is igényt tart a választások előtt megígért támogatásra.

A frankfurti elemzők mindemellett megjegyzik azt is, hogy középtávon kisebbek a költségvetési kockázatok, ugyanis az MSZP választási kötelezettségvállalásai között szerepelt az államháztartás konszolidálása és áttekinthetővé tétele.

A Deutsche Bank elemző csoportja az elmúlt öt év átlagosan évi 4,6 százalékos GDP-növekménye után az idei évre is négy–öt százalék közötti növekedést vár a magyar gazdaságtól. Az idén márciusban végre hat százalék alá csökkent a tizenkét havi infláció: ezt az elemzők a forint erőteljes felértékelődésének tulajdonítják.

Véleményük szerint a következő néhány hónapban tovább lassulhat a drágulás, ám az év vége felé ismét erőteljesebben emelkedhetnek a fogyasztói árak, többek között a javuló világgazdasági környezet és a robusztus belföldi kereslet miatt.

A költségvetés hiánya nagy kihívást jelent az új magyar kormány számára – vélik a legnagyobb német kereskedelmi bank elemzői.

Megjegyzik, hogy a még hivatalban lévő kormány jelentős béremelései miatt az államháztartás hiánya már az idei első negyedévben elérte az egész évre tervezett deficit 48 százalékát. A

A fellendülés első jelei

A várakozásokkal ellentétben erősödött az ország külkereskedelmi aktivitása

A külkereskedelmi forgalom a várakozásokkal ellentétben bővült az első negyedévben. A magyar gazdaságban is érződik a nyugat-európai fellendülés. Megfordult azonban az import trendje: a fejlődő országokból származó behozatal dinamikája drasztikusan megugrott. A Fülöp-szigetekről négyszer, Malajziából 122 százalékkal több áru származott, mint tavaly, a bázisidőszakban.

HOMMER TIBOR

Csökkent a külkereskedelmi mérleg hiánya az első negyedévben a tavalyi év azonos időszakához képest. A KSH jelentése szerint az áruforgalmi egyenleg az idei év első három hónapjában 850,2 millió euró volt, 131,2 millió euróval kevesebb, mint az elmúlt év első negyedében. Ez az érték 8,65 milliárd eurós export- és 9,5 milliárd eurós importérték mellett alakult ki. A rendelkezésre álló adatokból az olvasható ki, hogy az idei első negyedévben 6,1 százalékkal nőtt az export, míg a behozatal dinamikája négy százalékkal erősödött.

A számok – kedvező módon – eltértek az előzetes elemzői várakozásoktól, amelyek, tekintettel az elmúlt év első negyedében tapasztalt rendkívül erős külkereskedelmi dinamikára, visszaeséssel számoltak úgy az exportban, mint az importban. Kedvező, hogy a vámszabadterületekről származó export 14 százalékkal emelkedett, ami azt jelzi, hogy a tavaly még gyengélkedő külpiacainkon megindult az élénkülés. Ide tartozik, hogy Magyarország legfőbb piacán, az EU motorjaként is számon tartott Németországba az év első három hónapjában 8,3 százalékkal emelkedett a hazai export üteme, noha tavaly még számottevő visszaesést regisztrált ebben a viszonylatban a vámstatisztika. Trendváltást jelez az importforgalom iránya is. A fejlett országból származó hazai behozatal 4,8 százalékkal esett vissza az év első negyedévében, viszont számottevően, 46,8 százalékkal emelkedett meg a fejlődő országokból származó import. A Gazdasági Minisztérium elemzése szerint főként a vámszabadterületen lévő cégek miatt rendeződött át az import. Csökkent ugyanis a fejlett országokból származó behozataluk, amit minden bizonnyal a fejlődő országokból származó termékekkel váltottak ki. A gazdasági tárca jelentésében megjegyzi, hogy „különösen magas" bővülés mutatható ki a Fülöp-szigetekről származó importnál, amely gyakorlatilag négyszeresére nőtt az elmúlt évben mért értékhez képest. Malajziából 122 százalékkal, Kínából pedig 75,5 százalékkal érkezett több áru az idei év első három hónapjában ahhoz képest, mint amit az elmúlt év hasonló időszakában mértek. Mindezt egybevetve a GM megállapítja, hogy további 443,8 millió euróval romlott a fejlődő országokkal szemben a magyar külkereskedelmi mérleg.

ERŐS KEZDÉS UTÁN VISSZAESÉS? *Belyó Pál,* az Ecostat igazgatója az év hátralevő részében az exportforgalom további javulására számít, de úgy véli: az év egészében a kivitel és a behozatal dinamikája mindenképpen elmarad majd a tavalyitól. Az Ecostat 2002-re a tavalyit kissé meghaladó, 3,7 milliárd eurós külkereskedelmi deficitet prognosztizál. A GKI ennél lényegesen magasabb, 5-5,5 milliárd eurós áruforgalmi hiányt valószínűsít. *Hegedűs Miklós* ügyvezető igazgató szerint a kivitelben 4-5 százalékos, a behozatalban pedig nyolcszázalékos növekedés várható éves szinten.

Aszály fenyegeti a gabonaágazatot

A máris tomboló szárazságra tekintettel a MOSZ gabonaválasztmánya az öntözési támogatás azonnali meghirdetését, a későbbiekben az államilag garantált hitel összegének növelését, és egy középtávú forgóeszközhitel bevezetését sürgeti a társas vállalkozások számára.

NAGY OTTÓ

Több javaslatot terjesztett részben a jelenlegi, részben a következő agrárkormányzat elé a MOSZ gabonaválasztmánya. A termelők a jelenlegi agrárkabinethez a tartós aszály miatt fordulnak, kérve az öntözési támogatás azonnali meghirdetését. *Guba Mihály,* a választmány elnöke lapunknak elmondta, a mintegy 600 millió forintot igénylő támogatás – köbméterenként 13 forint – meghirdetését nem lehet halogatni, mert akkor már nem ér semmit. Az őszi búzán megyéket sújtja. Az ország legjelentősebb gabonatermő területein ezért gyengén fejlett a búza, de már kalászba szökött, a szakemberek azonban attól tartanak, hogy az aszály a kalászba szorítja a szemeket. Ha így lesz, akkor a búza hektáronkénti termése messze alatta marad a tavalyi 4,2 tonnás átlagtermésnek – Hevesben más most két tonnáról beszélnek –, a termés minősége pedig maximum takarmány minőségű lesz. A választmány másik előterjesztését az új kabinetnek címezte, amelyben az őszi búza és a kukorica intervenciós felvá[illegible] helyen, a regisztrált termelők részére. A jelzett árak pedig növekedjenek havonta a tárolás és a finanszírozás költségeivel. Az aszályra való tekintettel a választmány az öntözési támogatás mellett javasolja, hogy emellett emeljék fel az államilag garantált hitel összegét, amely biztosítja e károk finanszírozhatóságát hektáronként 30 ezer forintról 50 ezer forintra, a kamattámogatás nagyságát pedig 40-ről 50 százalékra, és vezessenek be egy középtávú forgóeszközhitelt a társas vállalkozások számára is. 2003-ra a búza induló intervenciós árának az uniós intervenciós ár 95 százalékát, azaz – jelenlegi árakon számolva – 96,28 eurót, kukoricára 22 ezer forintot javasol. 2004-re, akár tagok leszünk, akár nem, a gabonaválasztmány az induló intervenciós árra az uniós intervenciós ár 100 százalékát határozta meg, a tengerire pedig 23 ezer forintos javaslatot tett. Kikötésként megemlítették, ehhez a hazai intervenciós minőségi előírásoknak meg kell egyezniük az uniósokkal, továbbá szorgalmazták, hogy az állam által bérelt intervenciós raktárak kiválasztásánál a felajánlott termelői kapacitásokat részesítse előnyben.

AZ EU „BESZÁLL" A GABONAEXPORTBA. Tavaly összesen ötmillió tonnás export árualap keletkezett a gabonaágazatban, melyből 3 millió tonnával a kukorica, kettővel a búza részesedett. Mára 1,65 millió ton[illegible]

Irányváltás a gazdaságban

A gazdaságpolitika versenyképesség-fokozó irányt fog követni, a kiszámíthatóság és az átlátható államháztartás irányába tesz lépéseket – közölte tegnap Csillag István, a Pénzügykutató Rt. igazgatója, az SZDSZ gazdasági szakértője. Hozzátette: az MSZP és az SZDSZ megegyezett a radikális adócsökkentésben és a nyugdíjreform folytatásában. A minimálbér adómentesítése adó-jóváírásos konstrukcióval valósul meg, a havi adójóváírás magasabb lesz azoknál, akiknek az adóalapja nem haladja meg a 600 ezer forintot. (MTI)

Jól megy a biztosítóknak

A magyarországi biztosítók első negyedévi díjbevétele 125,9 milliárd forint volt, ami 18,4 százalékkal haladja meg az egy évvel korábbi 106,3 milliárd forintot – tette közzé a Magyar Biztosítók Szövetsége. Az életbiztosítási díjbevétel az első negyedévben 49,8 milliárd forintot tett ki, amiből a folyamatos díjfizetésű biztosítások értéke 39,2 milliárd forint, míg az egyszeri díjasoké 10,5 milliárd forint volt. (MTI)

Kartellmentesség a Multipontnak

Ideiglenesen és több feltétel teljesítése mellett 2004 decemberéig felmentette a Gazdasági Versenyhivatal versenytanácsa az OTP Bank Rt., a Mol Rt. és a Matáv Rt. közös, Multipont nevű törzsvásárlói programját. A versenytanács megszabta például, hogy a cégek nem bocsáthatnak ki 250 ezernél több multipont kártyát. Ugyanakkor a kártyákról és azok forgalmáról fél évente kötelesek az érintett cégek jelentést küldeni a versenytanácsnak. (H. T.)

Új termék a K&H-nál

A K&H Alapkezelő Rt. – várhatóan május 21-től – új terméket vezet be, a K&H Ingatlanpiaci Alapot, amely nemzetközi in-

Tavasz a Millenárison

MAI PROGRAMOK: 17.30 Kiállítóterem: Nagy titkok tudói – zenetörténeti sorozat: Az arany fuvola. Közreműködik: Csíder Károly mester és aranyból készített hangszere, valamint Itzés Gergely, a leghíresebb fuvolás. Házigazda: Semmelweis Tibor. **19.30** Millenáris Teátrum: Sztárok a Millenárison – Bikini

Nagy László, a költő és grafikus

Ágh István költő szavaival nyílik meg Nagy László Szárnyak zenéje című grafikai kiállítása május 15-én, szerdán 17 órakor a Zirci Galériában (Zirc, Rákóczi tér 1.). A megnyitón közreműködnek a Nagy László vers- és prózamondó találkozó 2002. évi díjazottai. (O. Cs.)

Fiatal művészek hangversenye

Három nemzetközi versenygyőztes fiatal művész – Farkas Gábor (zongora), Hollókői Huba (hegedű) és Rohmann Ditta (gordonka) – ad koncertet május 12-én, vasárnap 19 órakor a gödöllői királyi kastély dísztermében. A Sine Mobrbo művészeti estek sorozat koncertjén Chopin, Szkrjabin, Liszt, Brahms, valamint Dohnányi Ernő szerzeményei csendülnek fel a tehetséges ifjú művészek előadásában. (S. S.)

A Moby Dick zenés visszatérése

A leghangosabb magyar rockzenekar visszatért! – hirdeti koncertjét a nemrég újjáalakult Moby Dick együttes. A dobhártyaszaggató rockhangverseny – amelyen a Mantra és a Villon Cothurnus lesznek az előzenekarok – holnap 19 órakor kezdődik a Petőfi Csarnokban. (T. T.)

Kamarazenei est a Rátkai klubban

Bach, Händel, Vivaldi, Beethoven, Dvorak, Faurée, Debussy művei csendülnek fel azon a ka-

Realista misztikum

Szabó Ákos kiállítása az Újpest Galériában

P. Szabó Ernő

Valódi kiállítási láz tört ki Magyarországon az utóbbi években. Az időnként már-már kényszeressé váló „jelenlét" jegyében azonban néha háttérbe szorulnak olyan teljesítmények, amelyek pedig a magyar kultúra egésze szempontjából meghatározó jelentőséggel bírnak. Közéjük tartozik *Szabó Ákosé,* aki a szürnaturalista kör egyik legtehetségesebb tagjaként indult, s aki 1965-ben telepedett le Párizsban. Párhuzamosan folytatott zenei és képzőművészeti tanulmányok után *Kmetty János* és *Bernáth Aurél* növendékeként 1960-ban végezte el a Képzőművészeti Főiskolát, a Párizsban töltött harminc év után 1995-ben költözött a normandiai Gavray-ba.

Szabó Ákos úgy maradt hűséges a művészet klasszikus hagyományaihoz, hogy közben mindazokat a tanulságokat beépítette művészetébe, amelyeket a hatvanas-hetvenes évek fotorealizmusa hozott. A realizmus és a misztikum határterületén haladva ábrázolja egyre részletezőbben, fotografikusan, hiperrealista hűséggel a motívumot.

A hetvenes évektől munkáit új jelentésrétegekkel gazdagították a XV–XVI. századi németalföldi, illetve a quattrocento művészetére, *Mantegna* kemény, részletező realizmusára való utalások, de inspiráló forrásai között a húszas évek új tárgyiassága is felfedezhető. Kedvelt műfajává vált a portré, a csendélet, az összetett képi rend kialakítására alkalmas csoportkép. A hetvenes-nyolcvanas évektől egyre meghatározóbb jelentőséggel vannak jelen munkásságában a bibliai témák. Ilyen témájú képekkel – a Krisztus és a Szamaritánus nő, valamint az Emmausi vacsora című táblákkal – szerepelt néhány hónappal ezelőtt díszvendégként a franciaországi Lamballe-ban. Itthon viszont néhány csoportos kiállításon túl csak egy másfél évtizeddel ezelőtti és a közelmúltban a Pfister Galériában rendezett egyéni kiállítás adott ízelítőt Szabó Ákos munkásságából. Ezért lenne nehéz túlbecsülni annak az összeállításnak a jelentőségét is, amelyet az Újpest Galériában láthatunk, még akkor is, ha a falakon zömmel rajzok, egyedi grafikák szerepelnek, s a festőt csak egyetlen mű képviseli. A már említett hagyományokhoz kötődő, azokat a XX. század második felében élő művész szkepticizmusával társító korai önarcképtől kiindulva lépésről lépésre hatolhatunk beljebb az életmű tágas világába. Az Önportré és az összeállítás további művei között az az 1974-es mű jelenti az összekötő kapcsolatot, amely egy idős férfit ábrázol állatok társaságában. Egyszerre figyelhető meg e képen a motívumoknak az a zsúfolt egymásmellettisége, ami még visszautal az indulás szürnaturalista műveire, s amely a letisztulás, a motívumok hierarchikus rendje, a kiemelt és a háttérbe kerülő részletek közötti egyensúly kialakulása.

Az aranyfogú asszony portréja FOTÓ: ARCHÍV

Az egyik oldalon ez az egyre inkább klasszikussá váló rend, a másikon a képfelület minden részletére kiterjedő figyelem, műgond, a felkészültség, a rajztudás tökéletességét jelző, aprólékos kidolgozás jellemzi a kiállítás műveit – még akkor is az az érzése a nézőnek, ha – mint az Önarckép mellett függő, nagyméretű munkán – édesapja arcképén a háttér részletei, a növényi ornamentika elemei kidolgozatlanok maradnak. Éppen ez a spontaneitás a harmadik figyelemre méltó értéke ennek az összeállításnak: rajzokról lévén szó, a néző olyan személyes viszonyba kerülhet az alkotóval, amely festmények esetében csak igen ritkán alakul ki, mintegy a mű keletkezésének, a közben bekövetkező szándék-hangulat változásoknak a részesei lehetünk. Ilyen értelemben a kiállítás egésze is egyetlen, színes ceruzával készült rajzhoz hasonlítható.

Megnyitotta kapuit Beregszász múzeuma

Szöllősy Tibor (Técső)

A beregszászi Bethlen-kastélyban, amelyet a város lakossága Grófudvarként emleget, megnyílt a Beregvidéki Múzeum. Megnyitóbeszédet *Horváth Anna* keramikus és *Gajdos István,* a járási közigazgatás elnöke mondott. A beregszásziak és a környékbeliek régi álma vált valóra ezzel, hiszen a kétszáz négyzetméteren az érdeklődők megismerkedhetnek a patinás – *Szent László* király öcscse, *Lampert* herceg által alapított – város életének, kultúrájának, históriájának távolabbi és közelebbi múltjával.

Sepa János, a múzeum igazgatója elmondta: a valamikor működő Beregi Múzeum kincseinek csak töredéke maradt az utókorra, ezért nehéz gyűjtőmunkával sikerült az új múzeum számára – főként magángyűjteményekből – összeszedni a megfelelő színvonalú anyagot.

A tárlók bemutatják a környék paleolit kori emlékeit és a beregi ásványkincsek szép darabjait. Láthatjuk a történelmi családok – *Rákócziak, Perényiek, Bethlenek* – címereit, okleveleit, pecsétjeit és használati tárgyait. Megismerkedhetünk a hajdan itt működő híres majolikagyár még fellelhető emlékeivel. Napjaink beregszászi művészetét Horváth Anna hangulatos, a környék népéletét megörökítő kerámiái és *Garanyi József* festményei, valamint kisplasztikái képviselik.

Hervé hazatérése

Fenyvesi Félix Lajos

Kevesen tudják, hogy világhírű fotóművészünk, *Lucien Hervé* Hódmezővásárhelyen született, így mostani kiállítása az alföldi városban fia munkáival együtt hazatérés is. Öröm látni a két életmű legszebb darabjait, de szomorú is, hiszen *Rodolf Hervé* másfél éve, fiatalon hunyt el Párizsban.

Lucien Hervét sokan úgy ismerik, mint *Le Corbusie* fényképészét, aki *Alvar Altótól* kezdve *Kenzo Tangéig* szinte minden fontos építésztől kapott megbízást, folyóiratok százai közölték munkáit, számtalan kiállítással mutatkozott be a nagyvilágban. Mégsem skatulyázhatjuk be a tevékenységét; művészetének fontos része a portré, a zsánerkép, a csendélet és a természetfotó. A képek közt bolyongva feltűnik, hogy Lucien Hervé a világosságot és a sötétséget vallatja. A geometriai rendet. Képe elindít bennünk egy véget nem érő érzelmi sorozatot. Vonal és felület analógiája ez a szenvedélyes kutatás, kirajzolódó épülettömbök és tömegek örök pillanatai.

A vásárhelyi kiállításon együtt láthatjuk a két alkotót, és töprenghetünk azon: mennyire hatott Lucien Hervé művészete fiára, menynyit merített az őseredetig visszatekintő látásból, és fordítva, a modern felfedezéseken túllépett-e kísérletező kedve? És kinek van igaza? A szüntelenül teremtő fiatalembernek vagy az idős mesternek, aki azt vallotta: „A kevés az több, a legkevesebb a legtöbb. Nem hagyott nyugodni az a kérdés, hogyan lehet egyszerre kifejezni fényképen azt, amit az ember érez, és azt, amit lát. Azt szerettem volna elérni, hogy azok, akik a képeimet nézik, ugyanazt éljék át, mint amit én, hogy képeimmel ellentmondásos érzéseket is át tudjak ültetni másokba, hogy a nem látható is jelen legyen." (A kiállítás május 28-ig tekinthető meg.)

ÓBUDAI
KÉPZŐMŰVÉSZETI
SZAKKÖZÉPISKOLA

Az
Óbudai Képzőművészeti Szakközépiskola
tisztelettel meghívja Önt

Szabó Ákos kiállítására

Megnyitja: Bálint Ernő
Helyszín: Meander Galéria 1031 Budapest, Dósa u. 14.
Megnyitó: 2001. november 8. csütörtök, 18 óra
Megtekinthető: 2001. november 9 – december 1-ig,
csütörtök, péntek, szombat: 15–19 óráig

MEANDER GALÉRIA

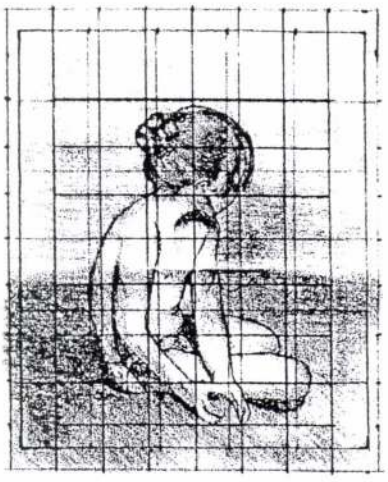

1031 BUDAPEST, KALÁSZI U. 5-7
TEL.: 453-3000, FAX: 453-3001
e-mail: obudaikepzo@acenet.hu

STABÓ ÁKOS

SZABÓ ÁKOS

Cím:
Újlipótvárosi Klub-Galéria
1136 Bp., Tátra u. 20/b.
/bejárat a Radnóti M. u. felől/
tel/fax: 320-53-80

e-mail: ARTBOX 13@C3.HU
http://www.c3.hu/artbox13

ÚJLIPÓTVÁROSI

KLUB-GALÉRIA

PINCETÁRLAT

ARS HUNGARICA
MŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLA

Az iskola 1995 őszén kezdte meg működését a Novus Gimnázium és Szakiskola Művészeti Tagozataként. 1997-ben önállósulva folytatta ugyanezt a képzési formát Ars Hungarica Művészeti Szakközépiskola néven, melynek alapítója az Ars Hungarica Alapítvány.
A festő és grafikus szakmákban szakképesítést adó, kétéves nappali iskola átfogó elméleti vizuális képzést és egyénre szabott műtermi alkotómunkát biztosít növendékeinek. Az oktatásnak az Óbudai Hajógyári Szigeten, gyönyörű természeti környezetben álló közel 1000 m2-es épület ad helyet.

Alapító
Kádár Miklós Mihály képzőművész

Festő szakvezető:
Baksai József festőművész

Szeretettel meghívjuk

az ARS HUNGARICA
Művészeti Szakközépiskola
Festő szakos növendékeinek

kiállítására.

A kiállítást megnyitja:
Kádár Miklós Mihály
képzőművész

1998. január 6-án /kedden/
18 órakor.

A kiállítás megtekinthető:
január 6 - 23-ig
hétköznap 14-20 óráig.

Kiállító művészek:

Barcsi Viktória
Csizmadia Ferenc
Hamza Borbála
Kalina Viola
Máthé Krisztián
Nagy Richard
Schumy Éva
Szabó Ákos
Völgyi Gábor

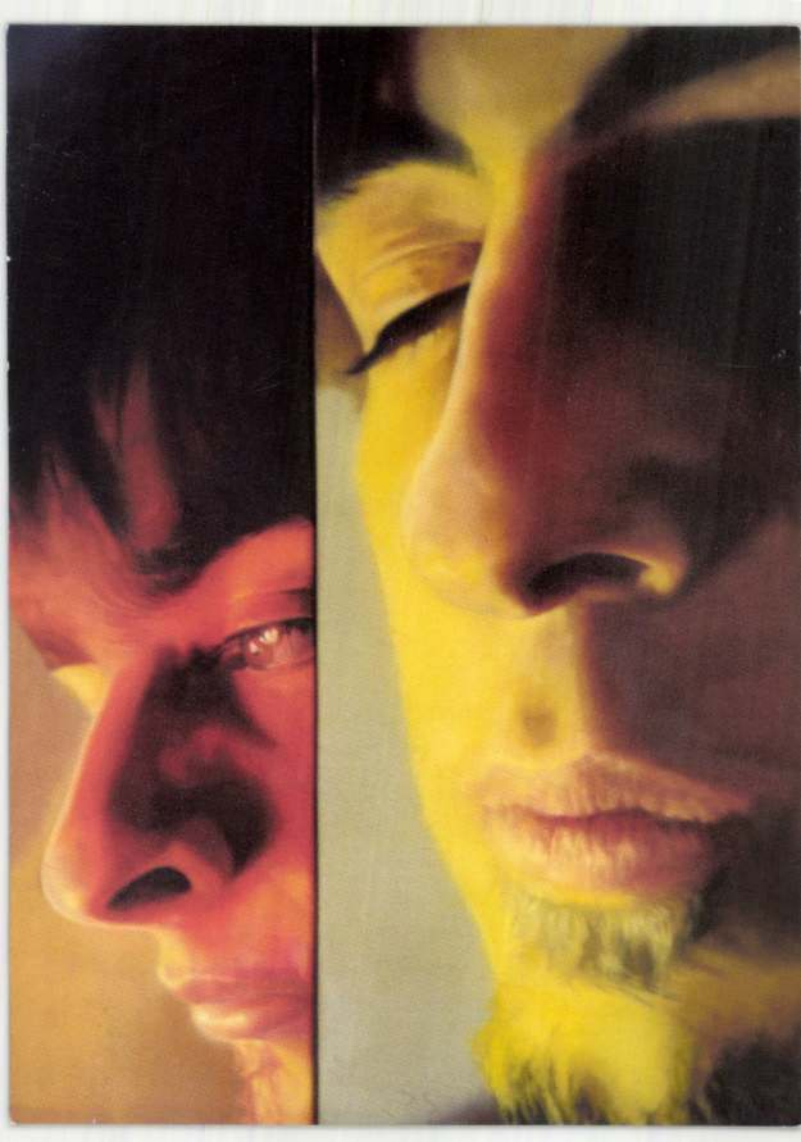

TAMÁSI CLAUDIA, TÓTH ÁGNES, SZABÓ ÁKOS, SURMAN VIKTOR

SZABÓ ÁKOS

KIÁLLÍTÁSA
a Pfister Galériában
2001. július 10.- augusztus 5.

megnyitó:
2001. július 10. 18.00h

A kiállítást megnyitja:
Bernáthy Sándor

PFISTER
GALÉRIA

Galériánk Csernus Tibor, Gyémánt László
alkotásokat keres megvásárlásra.

1065 Bp., Révay u. 14., Tel.: 302-2390 • www.uj-gresham-kor.hu
Nyitva: h-p: 10.00h-19.00h, szo-v: 10.00h-14.00h

Tóth Ágnes • Portrék

SZABÓ ÁKOS 1980.

SZABÓ ÁKOS 1980.

SZABÓ Ákos Franciaország, meseillusztrációi Uj Irás 1989.4.

új írás

Ára: 17 Ft

SZABÓ ÁKOS 1980.

új írás

IRODALMI, MŰVÉSZETI
ÉS KRITIKAI FOLYÓIRAT

XXIX. ÉVFOLYAM
1989. ÁPRILIS

4

SZABÓ ÁKOS

vigilia

CSERHÁTI JÓZSEF
Ifjúságunk reformlelkülete

SÍK SÁNDOR
és TELEKI PÁL emlékezete

DOROMBY KÁROLY
a budapesti eukarisztikus világkongresszusról

HAMVAS BÉLA
Értekezés a közigazgatásról

A Vigilia beszélgetése
Jókai Annával

BORBÉLY SZILÁRD
Fák és madarak

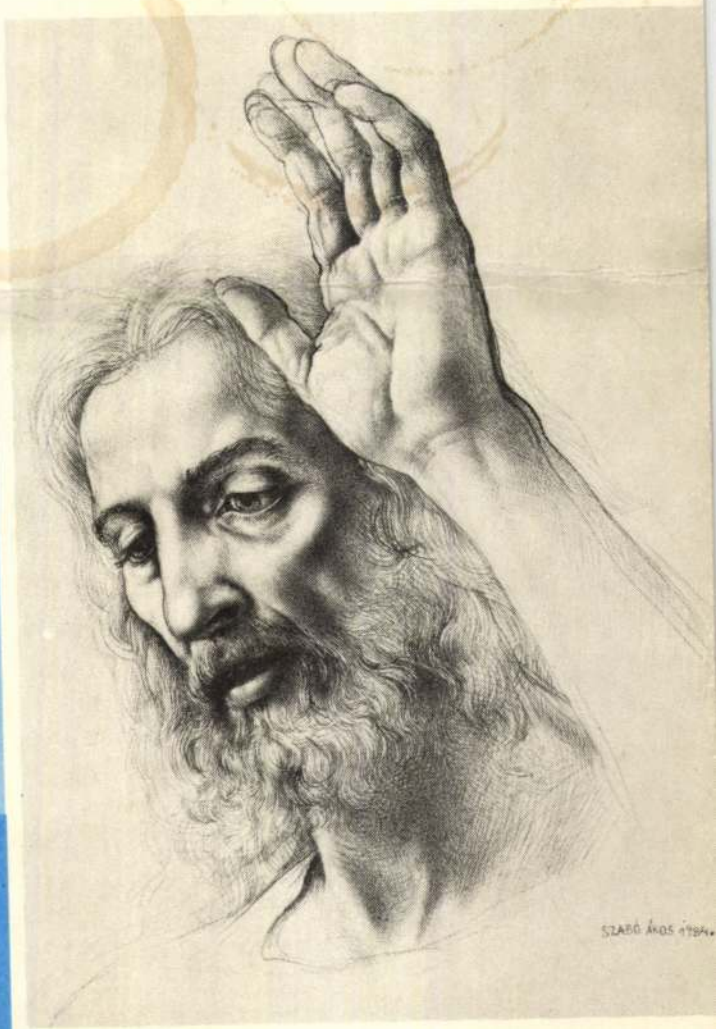

1988
9

vigilia 53. ÉVFOLYAM, SZEPTEMBER

...
CSERHÁTI JÓZSEF: Ifjúságunk reformlelkülete . . . 641
RÓNAY LÁSZLÓ: Sík Sándor emlékezete . . . 642
SÍK SÁNDOR: Teleki Pál, az ember és a cserkész . . . 648
TELEKI PÁL: Magyar nemzetiségi politika . . . 657
GORONDY NOVÁK SÁNDOR: Teleki Pálra emlékezve . . . 663
DOROMBY KÁROLY: Világkongresszus Budapesten — ötven év távlatából (II. rész) . . . 668
TILLMANN J. A.: Egyiptom nomádja; A nomádok kivonulása (versek) . . . 676
HAMVAS BÉLA: Értekezés a közigazgatásról (II. rész) . . . 683
FERENCZ GYŐZŐ: Mint szél fúj át hajamon; Mindig a fény; Vakjátszma (versek) . . . 684
JÓKAI ANNA: Szegény Sudár Anna (regényrészlet) . . . 691

A VIGILIA BESZÉLGETÉSE
Jókai Annával (Rónay László) . . . 693

MAI MEDITÁCIÓK
BORBÉLY SZILÁRD: Fák és madarak . . . 698

ÉLŐ VILÁGEGYHÁZ
Maláj aggiornamento (M. M.) . . . 705

DOKUMENTUM
Csángó-magyarok a budapesti eucharisztikus világkongresszuson (Heténvi Varga Károly) . . . 708

NAPLÓ
BENDA KÁLMÁN: „A magyar cserkészet története" c. kiállítás megnyitója . . . 710
Irodalom Pomogáts Béla: Jelen idő az erdélyi magyar irodalomban (Rónay László) . . . 712
Vallástörténet Zsidó sors és kultúra (K. I.) . . . 714
Korán (Gáspár Csaba László) . . . 715
Titkos tanítások (Kelényi Béla) . . . 716
Képzőművészet Földényi F. László: C. D. Friedrich; Beke László: C. D. Friedrich (Kerber Zoltán) . . . 717
A hónap krónikája . . . 718
A címlapon és a hátsó borítón Szabó Ákos művei. . . . 720

Főszerkesztő: LUKÁCS LÁSZLÓ

Laptulajdonos: ACTIO CATHOLICA Felelős kiadó: MAGYAR FERENC

Szedte: Szent István Társulat, felelős vezető dr. Ákos Géza igazgató
Készíti: Pannon Nyomda Veszprém, felelős vezető: Danóczy Balázs igazgató
Táskaszám: 88/80 892 Index szám: 25 921 HU ISSN 0042—6024

Szerkesztőség és kiadóhivatali ügyintézés: Budapest V. Kossuth Lajos u. 1. Telefon: **177—246. 173—933,** Postacím: 1364 Bp. Pf. 111. Előfizetés, egyházi terjesztés és templomi árusítás: Vigilia Kiadóhivatala. Utcán át árusítja a Magyar Posta. A Vigilia csekkszámla száma: OTP 37—343—VII. — Külföldön terjeszti a Kultúra Külkereskedelmi Vállalat, H—1300 Bpest, Pf. 149. Ára 25,— USA dollár, vagy ennek megfelelő más pénznem. Átutalható a Magyar Nemzeti Bankhoz (H—1850 Budapest) a Kultúra 024—7. sz. csekkszámlájára, feltüntetve, hogy az előfizetés a Vigiliára vonatkozik. Előfizetési díj 1 évre 320,— Ft, 1/2 évre 160,— Ft, 1/4 évre 80,— Ft, egyes szám ára 26,— Ft. Megjelenik: havonta. SZERKESZTŐSÉGI FOGADÓÓRA: KEDD ÉS CSÜTÖRTÖK 12—2-IG. KÉZIRATOT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.

vigilia

Ára: 26,– Ft

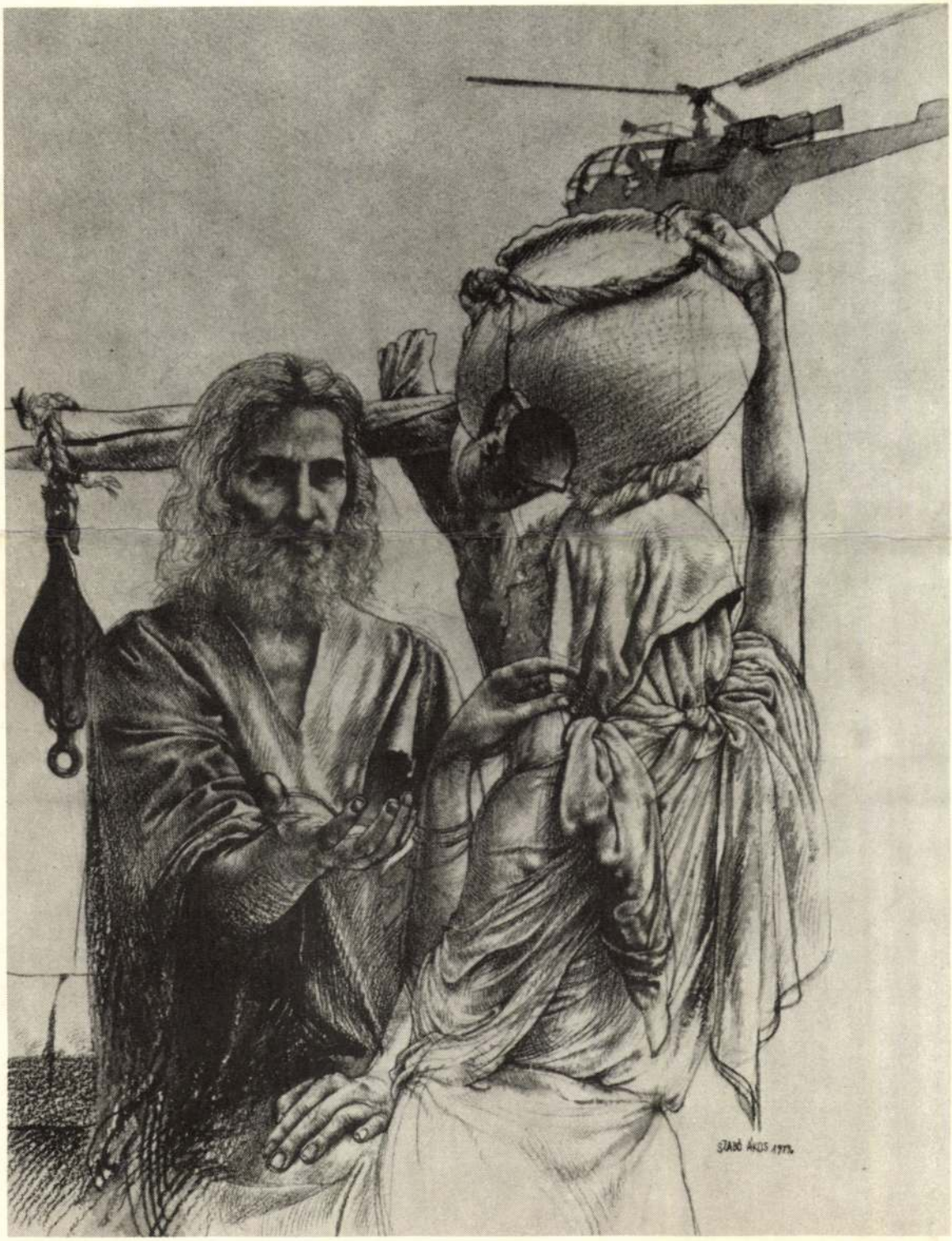

1988
ANNÉE LIII.

vigilia

SEPTEMBRE
SEPTEMBER—SEPTEMBER

Revue mensuelle — Monatsschrift — Rédacteur en chef — Chefredacteur: LÁSZLÓ LUKÁCS
1053 Budapest, Kossuth Lajos u. 1. — Abonnements pour un an — Abonnement für das Jahr 25 US dollar

RÉSUME

La situation et le moral de la jeunesse hongroise en rapport du train de réformes sociales est traitée par József Cserháti, l'évêque de Pécs, dans le premier article de notre numéro de septembre. La carrière de Sándor Sík, homme de lettre et ecclésiastique notable (pendant longtemps directeur de notre revue) est tracée par László Rónay. Cet article est suivi d'une mémoire de Pál Teleki par Sándor Sík. C'est également la mémoire de Pál Teleki, ancien premier ministre de la Hongrie, frappé d'un destin tragique, qu'est honorée par Sándor Gorondy Novák. Les idées de Pál Teleki sur les problèmes des minorités nationales sont présentées ensuite comme un document. L'écrit de Károly Doromby se rappelle au Congrès Eucharistique de Budapest en 1938. Cet écrit est suivi par le traité ironiqoe coupé de Béla Hamvas sur l'administration publique. Les belles lettres sont représentées par l'écrit de Győző Ferencz, J. A. Tillmann et Anna Jókai. „L'entrevue de Vigilia" est faite aussi avec Anna Jókai. La rubrique „Les méditations d'aujourd'hui" présente l'essai de Szilárd Borbély sur les arbres et oiseaux. La rubrique „Journal" publie entre autres la récension d'un numéro de revue sur les Juifs, de la traduction Hongroise récente du Coran et d'Upanisades, des livres sur C. D. Friedrich.

INHALT

An der ersten Stelle in unserer September-Nummer steht ein Beitrag von József Cserháti, Diözesanbischof von Pécs, in dem er die Situation und den geistigen Zustand der Jugend im Zusammenhang mit der gesellschaftlichen Reform untersucht. László Rónay zeichnet den Lebenslauf des Sándor Sík, namhafter Literat und Kirchenmann (der lange Jahre hindurch auch Chefredakteur der Vigilia war) auf. Danach folgt eine Schrift von Sándor Sík über Pál Teleki. Den ehemaligen Ministerpräsidenten tragischen Schicksals, Pál Teleki, gedenkt auch Sándor Gorondy Novák in seinem Artikel. Als Dokument publizieren wir die Gedanken des Pál Teleki über die Fragen der Nationalitäten. Károly Doromby erinnert an den Internationalen Eucharistischen Kongress von Budapest, abgehalten im Jahre 1938. Eine weitere Folge des ironischen Essays von Béla Hamvas über die öffentliche Verwaltung. Das Vigilia-Gespäch wurde auch mit Anna Jókai geführt. In der Spalte Heutige Meditation Gedanken von Szilárd Borbély über Bäume und Vögel. Im Journal Rezensionen über eine Zeitschriftnummer gewidmet dem Judentum, über den neuerlich in ungarischer Sprache erschienenen Koran und Upanisaden.

CONTENTS

In the first writing of this September number, József Cserháti, bishop of Pécs, examines the situation and disposition of youth in connection with the social reform processes. In the following article, László Rónay describes the career of Sándor Sík, an outstanding man of letters and an ecclesiastic personality. (He was the editor-in-chief of Vigilia for a long time). This is followed by a writing by Sándor Sík about Pál Teleki. The memory of Pál Teleki, the ill-fated, one-time prime minister, is also evoked in a writing by Sándor Gorondy Novák. As a document, we also publish reflections on the nationalities, put down by Pál Teleki. Károly Doromby recalls the events of the 1938 Eucharistic Congress, held in Budapest. In this number, we continue the ironical „dissertation" by Béla Hamvas on bureaucracy. In our literary part, we publish writings by Győző Ferencz, J. A. Tillmann and Anna Jókai. Our interwiew is also with Anna Jókai. In our Meditation column, we bring an essay by Szilárd Borbély on trees and birds. In our Diary, among others, we publish a review of a periodical on the Jewish people and reviews on the Coran and on the Upanishads, books recently published in the Hungarian language, as well as on books on C. D. Friedrich.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

52

ÉLET ÉS IRODALOM

1983 FEB 18

1021 Szabó Ákos

Szabó Ákos: Ebéd

FORDÍTÓ

S most történik valar
jön egy barátom, s meg
va?" Mire én: „Cigaret
fikba". Vajon mit tetten
ban? *Megneveztem* va
szándékot, egy addig alaktalanul létezett, megformulázás nélküli törekvést. S azzal, hogy megneveztem, egyszersmind *fordítói tevékenységet is végeztem:* anyanyelvem kódjába öntöttem a kódolatlant; praelingvisztikus állapotból lingvisztikus állapotba tettem át valamit. Méghozzá egy meghatározott nyelvi közegbe: a magyarba; mint ahogy az addig velem nagyjából azonos (vagy annak látszó) praelingvisztikus állapotú hordár viszont e megnevezést egy másik nyelvi kód szerint hajtja végre. Ő ugyanis azt fogja mondani a „cigarettáért" helyett, hogy „chercher des cigarettes", azaz cigarettákat *keresni.*

De hát miért úgy mondja, hogy keresni, amikor én nem úgy mondom? Ha viszont én pénzt *keresek,* akkor ő miért *nyeri* (gagner), az angol miért *csinálja* (make), a német miért *érdemli meg* (verdienen)? Itt további bonyodalmak küszöbére érkeztünk. Világos dolog: ha az angol *csinálja* a pénzt, akkor ez annyit tesz, hogy bízik magában egy független szerencsés véletlent lát; ha a német *megérdemli,* akkor mástól várja, a szolgálataiért járó jutalomképp. A magyar *keresi,* ami szintén sokatmondó. Ezt viszont a francia hallaná hökkenten, mert elásott pénzre vagy valahonnan elhozni való pénzre gondolna, nem pedig jövedelemre.

De ha a különféle nyelvek kódja ennyire eltérő, akkor ez azt jelenti, hogy szemléleti, *világleképzési* különbségek vannak köztük; hogy a múltjuk meghatározta tapasztalatok és hagyományok alapján másmás tükröt tartanak a természet, azaz a nagyvilág elé; sőt — s ez a leglényegesebb — mindez arról is árulkodik, hogy e világleképzési eltérések nem a kóddal kezdődnek, ellenkezőleg: ők szabják meg a kódot; következésképpen már a praelingvisztikus állapotban is meg kell(ett) valamilyen formában lenniük. A népek tehát saját, már a praelingvisztikus szférában elkülönülő látásmódjuk szerint fordítják nyelvükre e szféra jelenségeit. Vagyis még inkább beigazolódott,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1965 JUN 12
ÉLET ÉS IRODALOM

1021

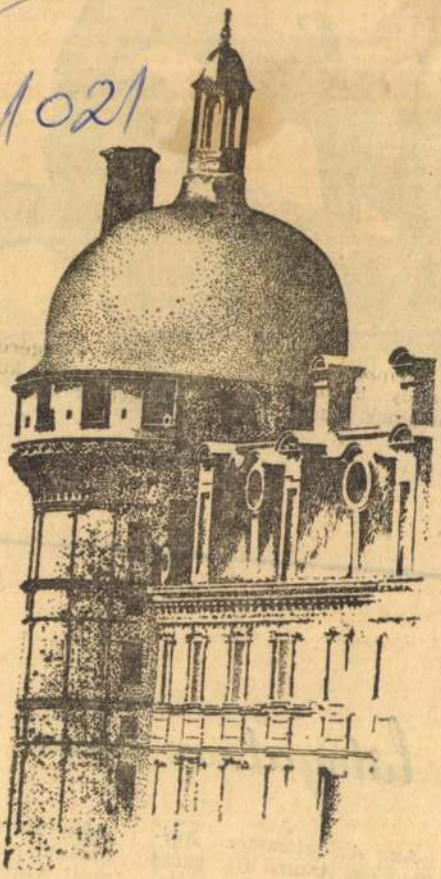

Szabó Ákos: Torony

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Pesti Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

...oor: Kentaur

...nház látogatása után

...kedtek ... írás- ... hogy ...

Az *Aufhaltsamer Aufstieg des Arturo Ui* pedig az érett Brecht egyik legjelentősebb és legnagyobb ...tású darabja, melyben ...almélete összes elve ...lokon érvényesül,

...ményese előadásában ...hattuk, mintaszerűen ki... ...szolt, valóban minden m... ...zanatában kikísérletez... a legapróbb részleteiben végiggondolt — és való... egy gondolati koncepció...

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Szabó Ákos
ÉLET ÉS IRODALOM
1962 APR 14
1021

Szabó Ákos: Afrika

A „Szabó család"

„Herczeg Ferencét milyen írónak tekinthetjük? Herczeg Ferenc családi író. Fölfedezett egy bunyevác családot, s most folyton azt pumpolja. Az emberbarátok szeretnék ugyan felvilágosítani a szerencsétlen családot, de az a baj, hogy olyan szabású familiát, mint a Gyurkovics-család, Európában senki sem látott, még Herczeg Ferenc sem."

(Ady Endre: A modern irodalmi kiskátéből.)

Kezdhetném én is hasonlóképpen. Baróti Géza, Forgács István, Liska Dénes felfedeztek egy „tipikus" magyar munkáscsaládot, s most folyton azt pumpolják. Az emberbarátok szeretnék ugyan felvilágosítani a szerencsétlen családot, de az a baj, hogy olyan szabású familiát, mint a Szabó-család, Magyarországon senki sem látott, még Baróti Géza, Forgács István és Liska Dénes sem.

Mindez — bár annak tűnhetik — nem olcsó játék a szavakkal; nagy költőnk telibetaláló mondatainak alkalmazása az adekvát esetre.

A szerzők ugyanis — nyilván mai életünk minél áttekintőbb ábrázolásának szándékával — megalkottak egy tipikusnak szánt családot, amelynek mindennapjai egész társadalmunk mindennapjait kellene, hogy tükrözzék. Csakhogy ez a család — kapcsolt részeivel együtt —, tipikus helyett eklektikus-sematikusra sikerült. Tagjait úgy válogatták össze, hogy alakulóban levő szocialista társadalmunk csaknem minden osztálya (vagy inkább rétege) képviselve legyen, csakhogy éppen ez a teljesség, — mondhatnám: ábrázolási összkomfort — a gyanús, a hitelrontó őskeresztény jóságával párosul, s emellett még egy Sherlock Holmes is rejtőzik benne.

Életepárjában már föllelhető néhány aranyos-kedves gyarlóság —, rá lehet sózni a giccs-képet, olykor-olykor a templomba is ellátogat, keresztelőt szeretne az unokájának — ám e fogyatékosságaiért bőven kárpótolja a hallgatót az a méltóságosasszonyi grandezza, amellyel beleszól a telefonba.

Icuka, az édes kis hebrencs, aki minden adás alkalmával legalább egyszer örömittas „Anyukám!" fölkiáltással és nyakbaborulással üdvözli egyébként meglehetősen gyakran látott mamáját; Angélát folyton üldözik, hol a volt férje, hol a művezető, olyannyira, hogy szinte állandó jelleggel lihegve esik be az ajtón; Bandi a szerető-feleség, Tibor a bárzongorista-nagyművészség Scylla-Charybdise között vergődik minden kedden este; Péteri úr szegény pedig (úgy kell neki, miért volt azelőtt maszek!) olyan istenien gügye menyasszonyostul együtt, hogy velük már csak Angéla fia, Ferkó vetekszik, aki tizenhároméves létére úgy nyafog, mintha csak most töltötte volna be a negyedik esztendőt.

Ráadásul, bár az adások makacsul követik egymást hétről hétre, a jellemek egy szemernyit sem fejlődnek. Mindenki marad, aki volt hat hónapja vagy még régebben. A karaván halad, Szabóék szabóskodnak. És a jellemek e stabilis volta egyszersmind a cselekményt is determinálja.

Mivel azonban életünk mir mozgalmassága ellenére drámák szakadatlan soro az apróbb-nagyobb konfli sok jelentős része mentheté nül kiagyalt ra sikerül.

Mindemellett az író-hár arra is vállalkozik, hogy Nagy Magyar Enciklopé megjelenéséig ennek hián is pótolja. Fölállítják a K társaság téren Kalló Vik szobrát, az üzletekből eltűr a só, bemutatnak egy új m sical comedyt, Adoula újat találkozóra hívja Csombét, T rökország hadat üzen — min ez kommentárt kap a Szab családban. Eltekintve attó hogy e kommentárok ítélete nek helyessége egyszer-más szor vitatható, az adások á landó pedagógiai lólábai szolgálnak.

Persze ezek az aktualitás-ló lábak nemcsak pedagógia szempontból fontosak. Rajtuk *áll* ugyanis a Szabó-család maisága. Mert, ha megfosztjuk a történetet a só-pániktól, Kal ló Viktortól, Csombétól, a egész azonnal időtlenné válik s leginkább talán a 30-as évek közepének a legkispolgáribb ízlést kiszolgáló best-sellereihez hasonlítható.

A Szabó-történet konfliktusai között nincs egyetlen mai összecsapás sem. A háromszögprobléma (Bandi-Irén-Ili) például a lehető legszokványosabb, holott ez az örök társadalom-geometriai síkidom ma egészen új vonásokat mutat (kapcsolatos a nők megváltozott társadalmi helyzetével, a régi párválasztás-erkölcsi normák felbomlásával stb.). Ám.

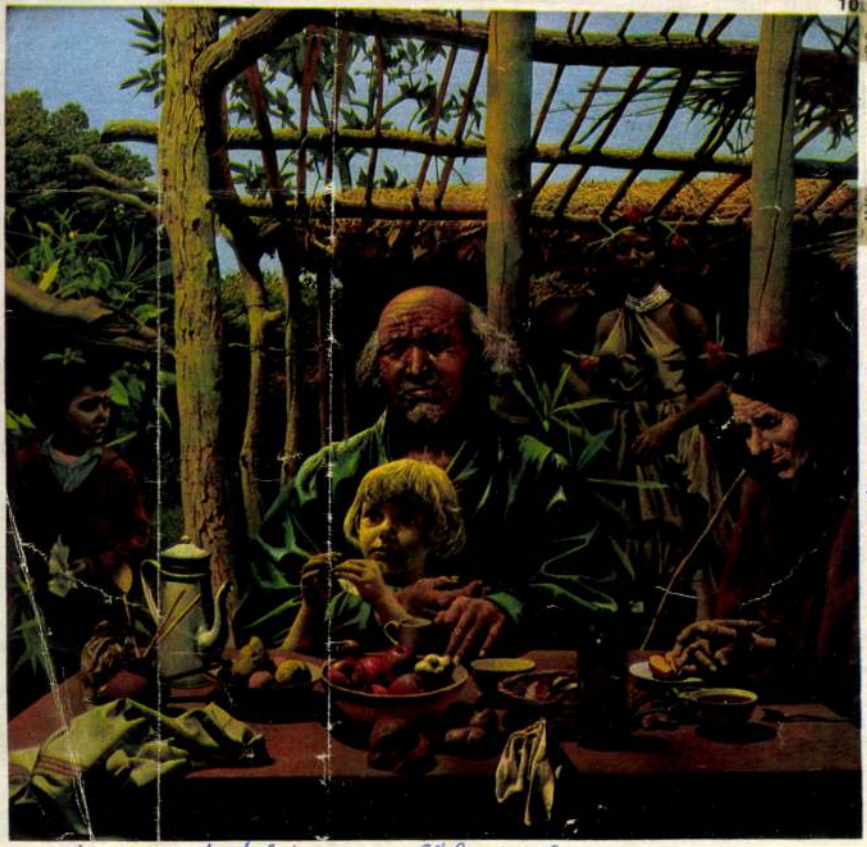

10. Szabó Ákos: Ebéd

Szabó Ákos, festőművész

Tisztelet a szülőfőkdnek.

17

Magyar Kick, 1983. jan. 22.

Inkább éhen döglök, de sztrájktörőnek nem megyek egy ládagyárba!

Össze-vissza beszélnek:

— Egy ládagyárba sztrájktörőnek!... Ki kellene füstölni ezt a barlangot! El akarnak adni bennünket, mint a barmokat!

Jó ideig senkinek sincs ellenvetése ezek ellen a kitörések ellen. Az asztalosok igazsága világos és megdönthetetlen. De semmi sem örök életű. Az igazság fölvillan, és aztán jön valaki és letakarja azt a maga ostobaságával, és megnyomorítja a rafinált okoskodásaival.

— Ha elmennének, akkor sem dűlne össze a világ — mondja egy görbe lábú, idősebb ember észrevehető félénkséggel. De, hogy senki se ütötte fejbe az első szavai után, megerősödik a hangja, s már szinte hencegőn folytatja. — Én elmennék, ha értenék ahhoz a munkához. Tapasztalatból mondom, ha nem megy az egyik, akkor elmegy a másik. Sajnos, én csak egy pincér vagyok, s rám a kutyának sincs szüksége.

Valaki átható, mély hangon fölnyerít:

— Ha simon a meló, fiatal a dohány!

Az egyik asztalos odaáll feleselni a pincérrel:

— Azért nincs belőlünk semmi, mert eláruljuk egymást! Az ilyen emberek saját magukat dobják a szemétládába.

— Hát akinek otthon bőgnek a kölykei?! — kiabálja a pincér egyre nekivadultabban. — A proli ne akarjon urizálni! Ott kezdődik,

volt. A harmincas években k
dott. Kritikusai, Gyergyai Al
rámutattak arra, hogy Kassá
ellenzői korábban azt hirdet
gyar íz nincsen benne", re
egészen Petőfi és Berzsenyi
A versek mellett állandóan
a munkásság életét ábrázol
ket, s megírta nyolc részből
te c. önéletrajzát is, amel
ság bukásáig beszélte el
lágháború után a szociálde
selője volt a parlamentben,
tás, Kortárs) szerkesztője. A
süléseután azonban „a nép
sák Lajos viszonya nem al
pontosabban: mihamar me
meg visszatekintő tanulmány
legjobb ismerője, Kardos L
hallgatásra kényszerült, csa
hatott be ismét az irodalmi
kritikai viták fokozatosan el
gi és új írásai folyamatosa
ből itthon és külföldön egyr
állításokat, s mind érezhe
életművének a fiatalabb ne
avantgarde-mozgalmakra gy
ő maga élete utolsó éveibe
núsága szerint azzal vett tu
meztette is az újabb nemze
szunnyadjanak az elődeiktő
már iskolai jellegű kísérlete

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Szabó Ákos

VAS MEGYE

1968 DEC 24

1021

és dühösen.

Szabó Ákos rajza

ismerni,
ny bogár,
romhóna-
Az uram
ette. Meg-
sát... meg
mondom,
ázban és
ndennel...
k semmi
dtam ne-
, meghá-
lísod: azt
y haragu-
elég gye-
nagy tör-
inkább
eltölteni
gyd már
t ideges-

nagyma-

gyók én

gyerekre.
roméves házas vagy,
roméves koromban r
már kettő volt... És
igenis, az urad is
maradna... A gyerek
legjobban a lakáshoz
fit... De mit csináljo
hon, azt nézze, hogy a ku-
tyával hemperegsz? Itt a
legdrágább diványon?... a
perzsaszőnyegen?... Ezt egy
jóravaló férfi nem bírja
nézni... és mit kened be a
szádat avval a vörös zsír-
ral. Azt hiszed, szebb
vagy?... nem mer megcsó-
kolni... ráragad... Így nem
lehet boldogságot nevelni a
házban... Rúgd ki azt a ku-
tyát és szedd össze magad.
De az az első, hogy ki a
kutyával! Kutyának az ud-
varon a helye.

— De nagymama, nem

— Hát akkor elveszítem,
Egyetlen, amit szeretne
megkapni tőlem...

A nagymama belsápadt,
a szemei könnyekkel let-
tek tele:

— És te magyar asszony
vagy... és én még mindig
élek... Még mit kell meg-
érnem...

— Ugye Kedves, elbocsát-
juk azt az alakot, ugye te
kedves, te Kedves...

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Szabó Ákos
ÉLET ÉS IRODALOM
1963 MÁR 2.
1021

Szabó Ákos: Melegedő kertész

VÉSZI ENDRE:

Köd, füst, sár

Ez a nyálkás gyíkbőr csontra, ínra, húsra
hideg iszonyatát húzza,
s köd-hártyában kátránypiros erek
köröskörül bekerítő térképjelek.
Kéken virágzik a korom, kék-feketén,
kökény-bársony csillag,
kén könnyezik az üvegen. Hogy hiányzol karjaimnak,
betegen is csak az enyém!
Mósusz erjedésű sárban szerteolvad
nem is könnyű lépted —
ezek a nyitvafelejtett neonok most mind utánad égnek
hugocskája sárga teliholdnak!
Kása már a jég ezüstje, füst harapja tükrét,
sárga tocsogóját,
amelyen, mint árva gólyák
inalnak a gyerekek. Elmúlt az ezüst-lét.
Puha, gőzös égbolt
langyos ajka cuppan,
iszap-húsa csattan,
sár-gyöngyei hajnalunkat mossák —
párás pocsolyában
gőzölög az ábra,
olvadnak a fák,

Molnár Ákos v

ELSŐ NOVELLÁSKÖTET
1926-ban jelent meg — 194
februárjában a viciné SS-fi
lőtte agyon a Délivasút mel
lett. A második Nyuga
nemzedékhez tartozott. A
ő pályájuk másként alakul
mint az első nemzedék
„Ők nem vettek részt a po
gári átalakulásért vívott ha
cokban: az első világhábor
és a bukott forradalmak utá
kétségbeeséssel küzdve, s
értékek relativizálódásának é
ményétől befolyásolva kezd
ték útjukat. Válsághangula
és megrendülés, kétségbe
esés és reménytelenség je
zik pályájukat" — írja r
luk a Kis Magyar Irodalom
történet. Ugyanezt a korkép
állapítja meg a kortárs-krit
kus, Németh László is: mi
elődeik az élet és a politik
irányítóinak érezhették ma
gukat, a mai író — írja

Szabó Ágnes

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

grafikusművész

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1980 NOV 20

1021

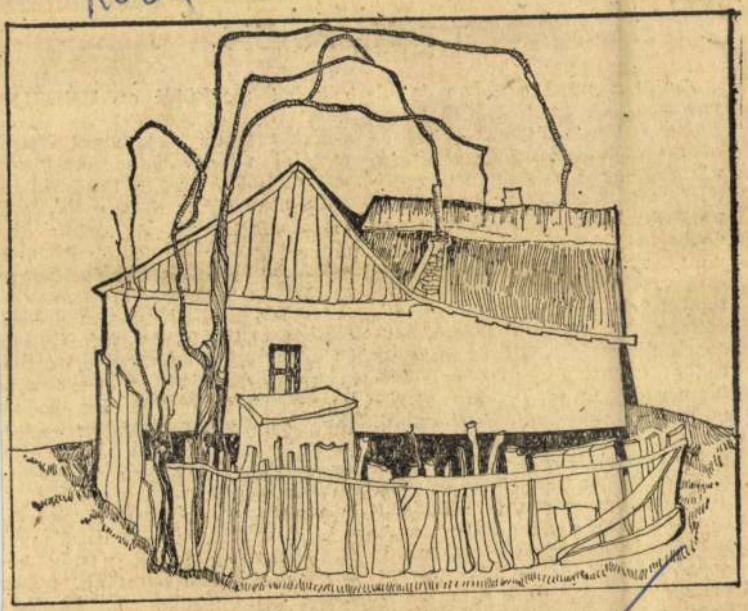

Szabó Ágnes: Emlék a múltból

Emberhez méltóan

Amint a napi sajtóban is olvashattuk — az UNESCO felkérésére és megbízásából —, a környezetvédelem iskolai oktatásával foglalkozó nemzetközi szemináriumot rendezett Budapesten november 10. és 14. között az Országos Oktatástechnikai Központ, az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal, valamint a magyar UNESCO-bizottság. Az ötnapos tanácskozáson számos külföldi és magyar tudós tartott előadást, sokoldalúan világítva meg a környezetvédelem elméleti alapjait, annak egyre növekvő szükségességét, valamint az egyes országok megoldásait. A szemináriumon több gyakorló pedagógus is felszólalt és ismertette a helyi munkát. A hallgatóság soraiban nemcsak óvónők, általános és középiskolai pedagógusok foglaltak helyet, hanem a főiskolák és tanárképzők hallgatóit is meghívták a rendezők. A rendkívül gazdag anyagot

céljából megküldi az UNESCO-nak.

Nehéz lenne pár szóval összefoglalni a hatásában remélhetően nagy horderejű tanácskozás mondanivalóját. Két gondolatot mégis kiemelünk. Az egyik szerint az emberhez méltó környezet (amelybe beletartozik a természet, a társadalom, valamint az ember által alkotott mesterséges világ), csak úgy fejleszthető és védhető, ha kialakul a természet, a társadalom és a technika harmonikus egysége. Ez pedig csak úgy jöhet létre, ha ki-ki művelt ember módjára tud élni. Az általános műveltség megteremtése tehát elsődleges feltétele a hatékony környezetvédelemnek. A másik gondolat pedig: az általános nevelés és képzés keretében minden oktatási fokon helyet kell kapniuk a konkrét környezetvédelmi ismereteknek. Hogy milyen formában és tartalommal azt a szakembereknek

Szabó Ákos festő

● *SZABÓ ÁKOS, az 1965 óta Párizsban élő magyar festőművész Búcsú című festményét a Magyar Nemzeti Galériának adományozta.*

Népszabadság, 1989. nov. 23.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1964 — 6.

VALÓSÁG

1021

Szabó Ákos rajza

...ítás döntési feladatai

Utaltunk már arra, hogy az építőipar irányításához szükséges információk rendszerét helyesen úgy lehet kialakítani, ha megvizsgáljuk, hogy az irányító szervezet döntései helyes megalapozásához milyen tájékozottság szükséges. A komplex kibernetikai rendszer azonban nem kizárólag az integrált adatfeldolgozásból áll, hanem az automatizálás részben kiterjeszthető magukra a döntésekre is. Döntésen nem kell szükségképpen valamiféle nehezen kialakítható elhatározást érteni. Az irányítási munka sokszor viszonylag egyszerűen eldönthető állásfoglalásokból és ezekből eredő intézkedésekből áll. Minél tájékozottabb az ember, annál könnyebben tud állást foglalni. A döntések jelentős része tulajdonképpen kézenfekvő, ha a szükséges tájékozottsággal rendelkezünk. Vannak ennél bonyolultabb, az emberi áttekintőképesség határait meghaladó döntési problémák is. Ezeknek nem kis részét az operációkutatás programozási eljárásaival lehet megoldani. A komplex kibernetikai rendszerbe beletartoznak azok az egyszerű vagy bonyolultabb döntésekre képesítő matematikai eljárások is, amelyeket gépesíteni lehet. Az irányító szervezet így felszabadul olyan elhatározások és intézkedések számára, amelyek pusztán kvantitatív alapon nem oldhatók meg, amelyekhez tehát sajátos vezetői képesség, intuíció, illetőleg társadalmi, politikai, lélektani mérlegelő képesség szükséges.

Igen jelentős eszköze a gépesített döntési folyamatoknak az ún. szimulációs eljárás is. Gyakran ugyanis a vezető számára nyitva álló alternatívák nem értékelhetők múltbeli tapasztalatok alapján. Ha azonban a valóságos körülmények elektronikus gépen való utánzásával ki lehet próbálni a különféle döntési válto-

anyagellát
ramozásáv
takarítás
tősebb el
programoz
segítségével pl. a téglaiparban negyedévenként gyárakra vonatkozóan meghatározható a legkedvezőbb gyártási profil. A készletgazdálkodási számítások segítségével takarékos és biztonságos készletnormákat lehet kialakítani. Az építéshelyi termelés-programozás matematikai módszereivel nagy beruházások építési munkáinak legkedvezőbb organizációs tervét készíthetjük el. E módszerekkel a tervszerűség ugrásszerűen javítható. (Ez a felsorolás természetesen még korántsem teljes.)

Az irányítási rendszerben a fejlődés ugyan újszerű kapcsolatot teremt a számítástechnikai és információfeldolgozó gépek és az ember között, azonban az emberi tapasztalat, mérlegelés változatlanul elsődleges marad. De az irányítási munkába iktatott gépesített folyamatszakaszok a spontán, ötletszerű elhatározások körét szűkítik és bizonyos logikai zárt rendet követelnek meg. A kibernetikai rendszernek azáltal is csökkentenie kell a folyamatba nem iktatott operatív intézkedések körét, mert a közvetlen, eseti beavatkozás helyett messzebbmenően él különféle mechanizmusok (anyagi ösztönzés, ár stb.) felhasználásával.

Befejezésül: mi indokolja a bonyolult és beruházásigényes rendszer kiépítését? Az elmondottak megvalósításának menynyiben van reális alapja? Részletesen fel lehetne sorolni, hogy a döntések optimalizálásával, a vezetők jobb tájékoztatásával, az ügyviteli munkák gépesítésével, a teljes szervezet tervszerű, összehangolt működésének biztosításával mennyire javítható az irányítás. Elég azonban, ha

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Szabó Ákos

ÉLET ÉS IRODALOM

1964 DEC 19.

1021

Szabó Ákos: Villás ember

dereg a napon.
káját a szemére h
Vaszilij má[illegible] lakott Széky ügyvédéknél. Társa Ahmed volt, ferde szemű, mokány kis tadzsik legény. Ma egy hete még az udvaron ültek, akkor is szép idő volt. Hallgatták a vörös hajú Széky Madát, aki a szobában hegedült. Ahmed feltartott fejjel, áhitatosan hallgatta a hegedűszót. A dalt nem ismerték. Mada azt játszotta: A Duna felett dalol a szél.

Aznap délután fiatal fiúk és leányok jöttek Székyékhez és virágcsokrot hoztak Madának. Ahmed ott ógyelgett az udvaron, figyelmesen nézegette a látogatókat, aztán kifordult a kapun és egy ölre való őszirózsával tért vissza. Vitte Madának.

— Temetővirág —, mondta a fogai között Székyné.

— Ugyan, mama —, nevetett a lány Ahmedre —, honnan tudná... Pasziba, igazán pasziba.

Ahmed szalutált és kiment. Két nap múlva Vaszilij megállította a folyosón Madát és feltartott ujjal azt mondta: — Ahmed —, kaput! — és a kezével siklórepülést utánzott. Aztán még egyszer feltartotta az ujját és azt mondta: Gior.

Ahmed vadászrepülő volt és Győr városát látta utoljára a magasból.

pon.

Csak egy órára

A kollégium előtt két férfi ácsorgott. Ragyog a nap, de leülni nem tanácsos, különösen, ha az ember már olyan korban van, hogy bottal kopogja végig maga mellett az utat.

A két férfi a kollégium bejáratát nézi. Két lovaskocsi áll ott. Örökzöldeket raknak le róla magyar honvédek. Köpeny nélkül dolgoznak. Egy faládás fikuszt a bejárat első lépcsőjére helyeznek, gondosan a sarokba. Egy kézi kocsin reflektort húznak. Gyalog is jönnek katonák, vállukon zászlórudak, összecsavart trikolorral.

Holnap megnyitják —, mondja az egyik férfi. — Azt mondják, Dálnoki Miklós Béla lesz a miniszterelnök.

A másik bólint és elgondolkozik:

— Tudod, ma arra gondoltam, milyen jó lenne egy órára, csak egy órára idősebbnek lenni, mondjuk... nem, azt én már nem érem meg... mondjuk csak tizenegynéhány évvel. És megtudni, milyen világ lesz akkor mifelénk.

Reményi József

TÓTH ESZTER:

Mozgások

1.

Állt a kert, állt a nyár,
állt a dél. Fel-le
cikázott, lebegett,
elszállt a ville.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Szabó Ákos

ÉLET ÉS IRODALOM

1964 FEB 15.

/1021

Szabó Ákos: Kertész

illát — megvan

ıdja. Kicsit föl-
ɔlajtól, koromtól
ittet meg az ot-

ız ezzel. Tizen-
beballagott a
negyedik gyere-
ett. Nevették is
ıkott a három
r nem nevette

sit nézzük egy-
: — Itt lakik?

ért mosolyog a
hol lappang
K-épület üres

egy üres tömb-

mosodába
egyszerre
rádi falu
leng, a vi
kát meg
az Épüle
Lottózóban.

Óvatosan behajtja a perforált szelvényt, letépi.

— Kettes már volt.

— Ez ötös — mondom. — Péntekig.

Ócska vicc: péntek délelőttig minden szelvény ötös. De Makács komolyan fölvonja a szemöldökét, nehézkesen fölkell az asztaltól:

— Egy hármas bejöhetne.

HÁRMAS. Olyan mélyről mondja, mintha ennyiért volna itt. Van, aki szerénységgel szuggerálja a szerencsét. Makács áll a világváros partján, kivénülten, és osztályozza a szerencsét, s a szerencse fokozataihoz illő embereket.

Valahogy mind a ketten megfeledkeztünk a köszönésről: Makács kilép az ajtón. Odakinn a homályban áll a zöld vasláda, még látom, ahogy az öreg beejti a nyíláson a szelvényét. Kicsit utána is les a megcélzott hármas találatának.

Aztán eltűnik. Megy befelé a lakótelepre.

Ahol „futószalagon gyártják" a fiatal magyar repülőket...

(A Függetlenség repülőmunkatársától)

A Horthy Miklós Repülő Alap ebben az évben is megkezdte a fiatal magyar repülők *gépvezetői* kiképzését, az ország nagyobb városaiban létesített kiképző kereteinél. Egy-egy ilyen kiképzés két és fél hónapig tart. Rendesen már május elsejével magukra öltik a leendő repülők az *„overált"*, amely hivatalos egyenruhájuk ezeknek a 20—22 éves, kisportolt, egészségtől duzzadó magyar gyerekeknek.

A kereteknél 20—30 növendék kap teljes

elsőfokú repülőgépvezetői kiképzést,

Hatalmas szám ez, ha azt vesszük, hogy a nemzet áldozatkészsége teremtette meg az immár harmadik éve folyó kiképzések anyagi alapját. Egy növendék átlag 3000 pengőbe kerül a Repülő Alapnak.

Debrecen, az akadémikusok tábora

Debrecenben, ahol — minden elfogultság nélkül állíthatjuk — a Repülő Alap egyik legjobb kiképzőkerete van, — most 20 jövendő akadémikus repüli szorgalmasan, naponta két ízben is, a négyszeres „iskola négyszöget", dr. *Stepper* Károly főoktató és segédlete: vitéz *Petres* István és *Szántóssy* János oktatók bajtársias irányítása mellett.

A felkelő nap bíborszínűre festi a láthatár szélét itt, a Hortobágy szomszédságában. Hajnali négy óra elmúlt. A napos és ügyeletes repnövendékek már öltözködnek, hogy

fél ötre, az általános ébresztőkor készen álljanak.

Bizony, ezek a kora júniusi reggelek még mindig elég hüvösek és amikor 5 óra után megindul az „üzem", mindnyájan jó meleg szvetterekben — legfelül kék overálban — állanak vigyázzban a hangár hatalmas, nyitott bejárata előtt...

— Vigyázz! Jobbra nézz! Főoktató úr, alázatosan jelentem, az eligazítás együtt áll, létszám 20 fő, — jelenti vitéz *Petres* oktató a főoktatónak, aki minden nap személyesen vezeti a kiképzést.

Három kétüléses *Bücker* iskolagép már startra készen áll. *Lovász* főszerelő mégegyszer átvizsgálja a motort, csak ezután kezdődhet az *egyköros* berepülés, amit az oktatók végeznek növendékek nélkül. Majd sorban, külön-külön a növendékek következnek.

— Főoktató úr, alázatosan jelentem, felszállásra következem!

— Tessék! — és a növendék futólépésben szalad a kijelölt oktatójához. Beszáll a gépbe, beállítja az irányt, int az indítónak, attól megkapja a zászlójelet... a motor feldübörög, a gép futni kezd, felemelkedik a farokkerék... pár pillanat... és a kis *Bücker* megszabadult a földtől...

— *Jó start volt* — állapítják meg a többiek ott lent a startnál. A fiúk mindnyájan

örülnek egymás sikerének, egyformán sajnálják, ha valamelyikük kissé „szökdécselve emelkedik".

Igazi bajtársiasság, jókedv, a fiatalság himnusza ez a debreceni tábor.

Itt már önállóan repülnek a növendékek. Dr. *Stepper* főoktató, vitéz *Petres* és *Szántóssy* oktatók csak ritkán javítanak egy-egy hibás kormánymozdulatot, amikor *„lóg"* az egyik szárny, vagy *„traverzál"* a gép.

Mi az az „iskolanégyszög"?

Délelőtt 10 óra. *Elméleti* órára tanterembe vonul a társaság. Ezeken az órákon tanulják meg a növendékek a repüléshez szükséges elméleti tanulmányokat. Most éppen a térképismeretről beszél *Petres* oktató, majd 11 órakor a *navigációról* tart szakszerű előadást *Szántóssy* oktató.

Ebéd után pihenő. Sajnos *„rövid ideig"*, — itt minden rövidnek tűnik fel: a reggeli repülés, a gépápolás, az elméleti óra, az egész délelőtt. A növendékek, akik élethivatásukká tették a repülést, alig bírják kivárni, hogy délután újból beülhessenek a pilótaülésbe...

Az *iskola négyszöget* rajzolják újra meg újra a mélykék égboltozaton. Miből is áll egy ilyen *iskola négyszög?*

A leszálló jelet, amely egy óriási fehér T betűnek felel meg, hogy felülről, minden irányból jól látható legyen, széllel szemben teszik le a *„reptér"* azon helyén, ahonnan legjobban megfelel a leszállás iránya. Startolni is

csak a széllel szemben szabad,

illetve csak az a szabályos. Ennek a nagy T betű szárainak megfelelően kell a *„reptér"* légterében egy négyszögalakú repülést végezni, fokozatos emelkedéssel 200 méterig. Iskola *„körnek"* is nevezik. Benne van

mindaz a gyakorlati rész, ami a gépnek földön, föld felett és levegőben való kezeléséhez szükséges.

Nyolcvan-kilencven le- és felszállás után következik el a várva-várt izgalmas pillanat, amikor a növendékeket *„saját szárnyaira"* eresztik. Ekkor már tökéletesen kell ismerniök a gépet, a terepet, mindent, ami egyszóban: *a repülés.*

„Mindenki egyért, egy mindenkiért"!

A délutáni verőfényes napsütésben egymást követően szállanak le és startolnak újból a gépek. Minden pontosan, parancsra történik. Zökkenő sehol. „Mindenki egyért, egy mindenkiért!" — a jelszó. Példásan készülnek a kassai Akadémiára a növendékek.

A kiadós vacsora után csoportokba ülnek, sétálnak a villaszerű „laktanya" előtt a

repülő fiókák,

mintahogyan az öreg repülők nevezik a növendékeket. Egyik-másik csoportban az aznap tapasztaltakat tárgyalják meg, egyrészük *„otthon van"*, — ír haza, az Anyának, Apának, akiknek a mindennapos imádsága és féltő szeretete ide is elkíséri a Gyermekeket, — vagy írnak Valakinek... serdülő férfiéletük komoly kiválasztottjának... A hangár mellől egyszerre csak felhangzik a vidám repülőinduló:

Felhők felett száll a sas,
Napsugárban jár a gép...

Este kilenckor takarodó. A katonás fegyelem, az egészséges, nyugodt életmód, alapja a repülés biztonságának. A kora reggeli felkelés nem befolyásolhatja a növendékek testi-lelki erőnlétét, azért kell este, illetve

még „nappal" lefeküdni,

mert bizony alighogy a nap izzó korongja Alsó-Józsa mögött lebukik a sík föld pereme mögé, már fujják is a takarodót. A fiúk egymásután ugornak hófehér, puha ágyukba. Amikor azután a szobaparancsnokok eloltják a villanyokat, a növendékek egy jól végzett nap boldog érzésével és lelkükben még erősebbé vált hittel kívánnak egymásnak jó éjszakát. Érzik, hiszik, hogy a Haza védelmére felajánlott szolgálatukban senki csalódni nem fog!...

CSONTÓ MENYHÉRT.

Igy nyeri vissza

haját a Scalpia kínai hajerősítő segítségével, mert ezen rég bevált szer megszünteti haja hullását, korpásodását, korai ősztülését s megerősíti a hajgyökereket, miáltal új, buja hajnövést idéz elő még kopasz helyeken is. Őszülő hajnak visszaadja eredeti színét és fényét, miáltal megjelenése fiatalos és erőteljes lesz. Férfiaknál, hölgyeknél egyaránt biztos eredmény. Használati utasítást mellékelünk. — Ára: 1 üveg 2.—, 3 üveg 4.80. Ha ezen hirdetést mellékelt rendeléséhez, egy kis „Ideál" parfőmöt küldünk ingyen. Irjon már ma: „Cosmolabor", Budapest, 90. hiv. 202.

Letartóztatták a Vörösmarty-utcai féltékenységi dráma tettesét

Pénteken este a Vörösmarty-utca 15. számú házban véres szerelmi dráma játszódott le. Brunner György 27 éves magántisztviselő Szabó Ferenc hadirokkant nyomdász lakásában

lelőtte menyasszonyát, Szabó Jolánt és annak édesanyját, Szabó Ferencnét.

A mentők a két súlyosan sérült nőt a Rókus-kórházba vitték.

Brunner Györgyöt a főkapitányságon Kemény Gábor dr. rendőrfőtanácsos és Juhász József dr. rendőrkapitány hallgatta ki. A tisztviselő

beismerte, hogy ő követte el a merényletet.

Azzal védekezett, hogy két év óta udvarolt Szabó Jolánnak, akivel úgy tervezték, hogy rövidesen az esküvőt is megtartják.

— Az utóbbi napokban úgy vettem észre — vallotta a merénylő hivatalnok —, hogy a leány elhidegült tőlem. Több alkalommal össze is szólalkoztunk emiatt és állandó féltékenységi jelenetek játszódtak le közöttünk.

Vallomása további során elmondotta, hogy pénteken délután a Városligetben találkozott menyasszonyával. Hazakísérte lakására, ahol újból kezdődött a veszekedés közöttük s ennek hevében megütötte a leányt. A leány a szekrényből kivett egy böröndöt, amely az övé volt, odaadta neki, jeléül annak, hogy többé nem akarja látni és felszólította, hogy vigye magával. Ő felnyitotta a böröndöt,

abból kivett egy Mauser-revolvert és idegességében több lövést adott le.

A golyók eltalálták a leányt és az édesanyját, amikor azonban saját-

— **Bővérű, kövér egyéneknek, köszvényes betegeknek és aranyérben szenvedőknek** reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserűvíz, biztos, alapos és mégis enyhe hashajtó hatása következtében, gyakran igen jó szolgálatot tesz. Kérdezze meg orvosát!

A Gyógyhelyi Bizottság vándorkiállítása

A Budapesti Központi Gyógy- és Üdülőhelyi Bizottság a budapesti gyógyfürdők és éghajlati üdülőhelyek népszerűsítése érdekében vidéki városokban június és július hó folyamán *vándorkiállítást* rendez, *melynek anyagát először a Pesti Vigadó kistermében a fővárosi közönségnek mutatja be.* A kiállítást június 18-án d. u. 6 órakor *Karafiáth* Jenő titkos tanácsos, főpolgármester, a bizottság elnöke nyitja meg. A kiállítás június 19-én és 20-án 9—19 óráig díjtalanul megtekinthető.

HAJDUSZOBOSZLÓ GYÓGYFURDŐ ma már európai hírű

Az ország egyik legolcsóbb és páratlan gyógyhatású fürdője. Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, HULLÁMFÜRDŐ. Páratlanul eredményes fürdő, ivó- és belélegző kúrák. A fürdői Hajduszoboszló 73 és 78 fokos sós-, jódos-, hidrocarbonátos-, brómos hévvizei táplálják. 3000 liter forróvíz percenként. Magyar és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

Jöjjön az egészség forrásaihoz!

Kitünő hatású *ivókurák* a Rudas-parkban az ATTILA, HUNGÁRIA és JUVENTUS források vizével

KÉRDEZZE MEG ORVOSÁT!

BODZAVIRÁG

Minden virágról zengett már a lant. — Mirtuszt kíván a gyermekesdő élet
— És őszirózsás koszorút a hant.
Amennyi álom, annyi a virág: — Muskátlis ablak, ákáclombos utca, —
Mályvás bokréta, csipkerózsa-ág.
Virág a párnám, hogyha meghalok. — Bölcsőm fölé az orgonák hajoltak,
— Nyíló szívemre vadrózsás dalok.
Ha nap ragyog be földet, szép eget, — Dalok köszöntik mind a violákat,
— A szegfűket, a százszorszépeket...
Versekbe tűznek virágot, sokat. — Orchideákat a beteg poéták, —
S az élő nóták rozmaringokat.
Virágregéknek száz meséje kelt. — Csak egyről nem: a bodzafavirágról
— Poéta eddig sosem énekelt...

Budán a Várhegy virágba borult. — Ernyős virágot ringatnak az esték,
— Hol vén kövekben álmodik a mult.
Bodzás az út, a kertszél, a határ... Bodzák sövényén hömpölyög a forró,
— Szivekre hulló csöndes illatár.
Suttog, lehajlik, titkokat beszél. — Nagy álmodások lelkét ontja széjjel,
— Mert hordozza a lassú, esti szél.

Kíséri útján napfény, holdvilág... A szép magyar nyár énekét dalolja, —
Ha szétnyílik a bodzafavirág...

LISZT NÁNDOR

Ősi és mégis korszerű magyar-finn szövőszéken készül Baranyában a kitünő házi szövöttáru

Munkát és jövedelmet teremtett a közjóléti szövetkezet

Pécs, június hó.

Baranya vármegye Közjóléti Szövetkezete a Vármegyei Múzeum termeiben nemrégiben *háziipari és népművészeti kiállítást rendezett.* Baranya legügyesebb szövőasszonyainak gyönyörű díszmunkái, szebbnél-szebb szőttesek, ruhaanyagok, bútorhuzatok, függönyök kerültek bemutatásra. A kiállítás minden várakozást felülmúló sikert aratott.

Több mint száz szövőasszony dolgozik már a Közjóléti Szövetkezetnek

A Közjóléti Szövetkezet *Hermesz* Ilonát, a lelkes, fiatal iparművésznőt bízta meg a háziiparral kapcsolatos teendők ellátásával. A szövetkezet elsősorban az ormánsági községek szövőasszonyait szervezte be.

Kémes, Szaporca, Tésenfa, Kákics, Sellye, Bogdása, Marócsa, Kacsóta, Csányoszró és Dencsháza asszonyai a legnagyobb örömmel kapcsolódtak be a vármegye által megindított akcióba.

Több, mint száz asszony és leány vállalkozott arra, hogy ősztől tavaszig, tehát a mezőgazdasági munkák szünetelése alatt újra leül a szövőszékek mellé és dolgozik a vármegye Közjóléti Szövetkezete számára.

A szövetkezet háziipari osztályának adminisztrációját előre megállapított munkaterv szerint bonyolítják le,

a szövetkezet fonalhoz és egyéb nyersanyaghoz juttatja az asszonyokat.

Akik szorgalmasan dolgoznak,

naponta megkeresnek 2—3 pengőt, tehát évi 4—5 munkahónap alatt felmehetnek 300—400 pengőre. Akik viszont a tavaszi és nyári évszakban is tudnak időt szakítani a szövésre, azok természetesen még többet kereshetnek.

A háziipari tevékenység ma már *jelentékeny segítséget nyujt a szegényebb családoknak.*

Finn rendszerü szövésre tanitották meg a baranyai asszonyokat

Elmondja *Hermesz* Ilona, hogy a szövetkezet nem elégedett meg az eddigi eredményekkel, *szövőtanfolyamot rendezett, amelyen új munkaeszközökkel a finn rendszerű szövésre tanitották meg az asszonyokat, lányokat.*

A tanfolyam vezetősége a legügyesebb kezü baranyai szövőasszonyokat válogatta össze. A tanítás teljesen díjtalan volt, sőt a harminc asszony és leány ingyenes pécsi elszállásolásáról és ellátásáról is gondoskodás történt.

A tanfolyam vezetésére dr. Szabó Aladárné Hakoinen Aino, a Finnországból Pécsre került iparművésznőt kérték fel.

A vármegyeháza udvarán, a volt múzeumépület tágas szobáiban rendezték meg az első háromhónapos szövőtanfolyamot. *Itt állitották fel a finn szövőszékek mintájára a zengővárkonyi fafaragó tanfolyamon készített új szövőszékeket.* Ezek a szövőszékek nemcsak kisebbek, tehát könnyebben elhelyezhetők, de

azért is célszerűbbek a Baranyában használatos munkaeszközöknél, mert ezeken 150 centiméter széles anyagot is lehet szőni, míg az ormánsági székekről csak 60—70 centiméter szélességű szőttesek kerülnek ki az asszonyok kezе alól.

Fejlődik a baranyai háziipar

A baranyai szövőasszonyok megértették a vármegye vezetőségének célját és

szívesen, örömmel tanultak, hogy az elsajátított szövetmintákra, új fogásokra otthon, a falujukban másokat is megtanítsanak.

A vármegye vezetősége pedig fokozza a kendertermelést, hogy zavartalanul elláthassa nyersanyaggal a szövőasszonyokat, akiket *pamutfonálhoz már csak nagy nehézségek árán lehet juttatni.*

Búcsúzóul a Közjóléti Szövetkezetben még egyszer elnézzük az ormánsági asszonyok kezemunkáját, ezeket a remekbe ékszült népi textíliákat és arra gondolunk, **hogy a** *szövetkezet vezetőjének messzemenő gondoskodása bizonyára még sok-sok baranyai aszonyt és leányt ültet majd le a sokáig elárvult, porlepett szövőszékek mellé.* És ha ez a szép terv teljesen kivirágzik,

a baranyai háziipar olyan jelentős és állandó jövedelmet biztosít majd az arra rászorulóknak, hogy azzal sok fájó és nehéz problémát lehet majd megoldani.

Dr. vitéz *Horvát* István, *a szociális téren nagyszerű munkát végző alispán* és a vezetése alatt álló Közjóléti Szövetkezet enek a célnak érdekében már eddig is messzemenő áldozatkészséget tanusított s most a nagyközönségen a sor, hogy *nemcsak egy-egy kiállításon, hanem állandóan támogassa Baranya vármegye újjászervezett háziipará.*

KOCSIS BÉLA.

Szabó Aladárné

Iró-olvasó

MERESKOVSZKIJ:
Leonardó da Vinci.
(Olcsó propaganda-kiadás.)

Mereskovszkijt az irodalmi bírálat egyhangú elismeréssel a XX. század első klasszikus írójává nyilvánította. Az orosz szellemóriás legfőbb müve *„Leonardo da Vinci" csodás szépségü életregénye* — az emberiség egyik legnagyobb lángelméjének s a reneszánsz világnak minden képzeletet felülmúló müvészi megjelenítése. A hatalmas, örökbecsü mü Magyarországon az utóbbi két évtized *legkimagaslóbb sikere* volt, sajnos, a terjedelmében is hatalmas mü a kevésbé tehetős olvasóközönség számára nem volt eléggé hozzáférhető. A Dante Könyvkiadó érdeme, hogy olcsó propagandakiadványai közé most ezt a remekmüvet is felvette és így utat nyitott számára a magyar olvasók legszélesebb rétegéhez. Maga a mü szinte már túlhaladta azt a mértéket, amelyet a kritika kellőkép méltathat — halhatatlan könyv!

Magyar asszonyok versei.

A *Palladis* kiadásában figyelmet érdemlő anthológia jelent meg, amely a *Pátria Irónők* társaságának költeményeit tartalmazza. A magyar könyvpiacon nyolcvan esztendeje nem jelent meg ilyen női versgyüjtemény. Azóta a versíró asszonyok" sokszor tanubizonyságot tettek kiváló talentumukról s így minden tekintetben megérdemlik a közönség pártfogását. A kötetet *Saághyné, Zórád* Eta állította össze és maga is több mélyérzésü, finoman cizellált költeménnyel szerepel a kötetben, amelyhez *Vándoryné Kövér* Ilona írt előszót. Az anhológia *Barsy* Irma, *D. Kenese* Erzsébet, *Fekete* Lia, Gy. *Czikle* Valéria, *Kosáryné Réz* Lola, *K. Tóth* Lenke, *Mikes* Margit, *M. Jánossy* Margit, *Monostory* Margit, *Nagy* Méda, *Nagykárolyi* Etelka, *Novy* Anna, *Ölbey* Irén, *R. Flatt* Zsóka, *R. Kövér* Erzsébet, *Ruzitska* Mária, *Saághyné Zórád* Eta, *Sz. Vámossy* Ilona, *Tarczay* Gizella, *Tartally* Ilona, *T. Hallósy* Márta és *Zsigray* Juliánna szebbnél-szebb költeményeit tartalmazza.

KOVÁCS SÁNDOR:
Ut az oltár felé.

Ritka érdekességü könyv jelent meg a magyar könyvpiacon: Kovács Sándor, a kiváló lelkipásztor írta a magyar papnevelés kérdéseiről. Lebilincselő stílusmüvészettel, szellemesen és mindig meggyőző érveléssel száll szembe a papirend ellen irányuló gyülölködéssel, téveszmékkel és kimutatja, hogy milyen nagy szükség van jó, magyar papokra. A modern idők papjára — írja — nagy feladat vár! Éhes, elalélt lelkek várnak reá. Hogy híd legyen Isten és emberek között, s hogy hidat verjen a nyomortanyák és a palotasorok közé, az emberi gögös értelem felfuvalkodottsága és a dogmák minden idők divatos változását megálló valóság közé, a barokok meg a mulatók közé, a koldustarisznya és a Wertheimszekrény közé.

Az ízes magyar nyelven, lenyügöző okfejtéssel írta könyv minden tekintetben meg tudja győzni a magyar családokat, hogy ha papi pályára adják fiaikat, nagy szolgálatokat tesznek nemcsak Isten, az Egyház, hanem a magyar haza közös szent ügyének is.

— **Keddre halasztották a Millenáris szombatesti hármas versenyét.** A kedvezőtlen időjárás miatt a szombat estére tervezett ökölvívó, kerékpáros és motorvezetéses versenyt változatlan szereplőkkel kedd estére kellett halasztani.

A hadinyerészkedők elviselhetetlen élelmiszerdrágulást okoztak Angliában

London, június 14.

A londoni kereskedelmi kamara elnöke sürgős kérést intézett *Woolton* élelmezésügyi miniszterhez, hogy csak azoknak a cégeknek adjanak müködési engedélyt, amelyek már a háború előtt is élelmiszerkereskedéssel foglalkoztak. A beadvány utal arra, hogy *az élelmiszer árak elviselhetetlen emelkedéséért a hadinyerészkedők felelősek.*

Két mázsa talpbőrt rejtegetett egy kispesti kereskedő

Az utóbbi hetekben több Kispest és pestszentlőrinci cipésznek jegynélküli talpbőrt kínáltak megvételre, amelyért kilonként 34 pengőt kértek. A rendőrség a bejelentés alapján nyomozást indított és megállapitották, hogy *Zsöllei* József nevü állítólagos kereskedő árusítja a talpbőrt zugban *Kömives* Tibor kispesti cipőkereskedő megbízásából, aki a nyilaskeresztes pártnak volt vezető tagja. A házkutatás során megállapitották, hogy *Kömives* két mázsa talpbőrt rejtegetett lakásán. A talpbőrrejtegető és társai ellen az eljárás tovább folyik.

SZINHÁZI MÜSOR

OPERAHÁZ (fél 8): Vasárnap: Háry János. Hétf (Nb): Bolygó hollandi. Kedd: Nincs előadás. Szerda (Népszerü operaelőadás sorozat I. 4): Simone Boccanegra. Csütörtök (Népszerü operaelőadás sorozat II. 4): Hovancsina (½7). Péntektől: Nyári szünet.

NEMZETI SZINHÁZ (fél 8): Vasárnap (7, VIII.), hétfő (7, K. I.), kedd (7, Bsz.): Peer Gynt. Szerda: Két úr szolgája (Bsz.). Csütörtök (Bsz), péntek (N. II.): Elcserélt vőlegény. Szombattól: Nyári szünet.

MAGYAR MÜVELŐDÉS HÁZA: Vasárnap, hétfő, kedd (fél 5, 7): Gül Baba (Filmelőadás). Szerdától: Nyári szünet.

MARGITSZIGETI SZINPAD (9): Kedd: Parasztbecsület. Pozsonyi majális. (Az Operaház vendégjátéka.) Csütörtök, szombat, vasárnap: Szentivánéji álom. (A Nemzeti Szinház vendégjátéka.)

VIGSZINHÁZ (h. 8): Vasárnap d. u.: A tizedik kérő; este: Nem lehessen tudni (T). Hétfő (F), kedd (H): Nem lehessen tudni. Szerda: A tizedik kérő. Csütörtök (K): Nem lehessen tudni. Péntek: A tizedik kérő. Szombat, vasárnap (R): Nem lehessen tudni.

MAGYAR SZINHÁZ (fél 4, h. 8): Vasárnap estig: Tarka esték. Hétfőtől minden este és vasárnap d. u.: Egyszer megcsallak.

ANDRÁSSY SZINHÁZ (¼4, ¾8): Minden este és vasárnap délután: Egyszer megcsallak. Hétfőtől nyári szünet.

NEMZETI BABSZINHÁZ (4, 7): Aranyszőrü bárány; este: Toldi.

MAGYAR MÜSZINKÖR (fél 6, szombat fél 6, 8, vasárnap fél 4, 6, 8): Az ördög nem alszik.

FENYES CIRKUSZ (4, 8): Minden este, vasár- és ünnepnap délután: Megnyitó müsor.

Lósport

Sütvény nyerte a Balatoni díjat

A kellemetlen, esős, szeles időben mérsékelt látogatottság mellett rendezte meg a Lovaregylet szombati versenyét.

A kétéves mének részére kiírt Balatoni-díjban, a 8000 pengővel jutalmazott főversenyben kilenc kitünő egyede vett részt az évjáratnak s a könyveseknél Korond lett favorit. A verseny lefolyása végig izgalmas és látványos volt, hat ló került a finisbe s a legrövidebb fejhosszal Sütvény nyert, Basalak és Mahout ellen.

A gátverseny hendikep volt a müsor látványos eseménye, ezt a versenyt Henricus, mint régi esedékesség nyerte meg.

Eredmények:

I. 1. **Szeles**, Kolonics (8:10), 2. Márta, Fendler (2½). Im: Csongor, Jóreggelt. Tot: 18. Befutó: 35.

II. 1. **Henricus**, Dunai (3), 2. Quarneró, Tara (4), 3. Kujon, Müller (16). Im: Siber, Fék, Nincs több, Futóbolond, Számum, Riadó. Tot: 40, 19, 25, 48. Befutó: 114—493.

III. 1. **Gházi**, Kajári (6:10), 2. Bajnok, Klimscha (3). Im: Admirál, Virtus II., Cédrus. Tot: 18, 13, 15. Befutó: 51.

IV. 1. **Sütvény**, Klimscha (4), 2. Basalak, G. II. (5), 3. Mahout, Szokolai (10). Im: Claudius, Tüzharcos, Csutak, Udvarhely, Korond, Nemere II. Tot: 55, 18, 27, 34. Befutó: 271—476.

V. 1. **Szalmaláng**, Sejbál (8), 2. Bajadér, Keszthelyi (8). Im: Okkázió, Hóbortos, Alca. Tot: 54, 22, 29. Befutó: 222.

VI. 1. **Munkás II.**, Horváth B. (5), 2. Perelő, Kardos (20), 3. Matyó, Stigár (8). Im: Rontó Pál, Pók II., Hindu, Addio Mare, Quik Arrow, Delnő, Minek. Tot: 83, 32, 54, 37. Befutó: 1214—340. (Az első befutónál csak ötpengős találat volt.)

VII. 1. **Ezresbankó**, Gill (8:10), 2. Garam, Sejbál (3). Im: Dervis, Apuka. Tot: 16. Befutó: 32.

VIII. 1. **Obálka**, Gutai (6), 2. Sacrilege, Balogh (10), 3. Névtelen, Sejbál (1½). Im: Kazár, Ipolyság, Gonosz Pista, Kongó, Tenax. Tot: 82, 22, 34, 18. Befutó: 1003.

•

Az utolsó futamban óriási meglepetést keltett Obálka sovány totalizatőr osztaléka. Ennek története az, hogy a könyvesek és néhány jól értesült benfentes több mint 1000 pengőt helyezett el a géppénztáraknál Obálkára. Nem ártana, ha a Lovaregylet szigorú vizsgálatot indítana Obálka össze-vissza futkosása miatt.

Vasárnap a Magyar Kanca díjat futják a rákosi lóversenypályán

Nagy eseménye van vasárnap a magyar telivértenyésztésnek és a futtatásnak. A 40.000 pengővel jutalmazott Kanca díj kerül lebonyolításra fényes külsőségek között. Az idei Kanca díjnak roppant nagy jelentősége van, mert egy feljavult évjárat nagyszerü kancái találkoznak a tekintélyes összeggel díjazott tenyészversenyben.

A klasszikus versenyben nyolc jól próbált kanca kerül felnyergelésre. Közülük Ildiko „papiron" toronymagas esélyt képvisel. A könyveseknél hetek óta csak reával lehet fogadni az Aditi-kancát, annak ellenére, hogy az utóbbi időben a nagy versenyek kimagasló esélyü pályázói sorra vereséget szenvedtek. Ildikonál azonban más a helyzet, mert legutóbbi nyilvános szereplései után ítélve az utóbbi évtizedek legjobb hároméves kancáját látjuk vasárnap a nagy versenyben. Kétéves korában hatszor futott és ötször nyert, az idén három ízben rajtolt. Tehát kimagasló esélyt képvisel.

Ellenfelei közül Kapd le és Barcarola mutatott annyit, hogy helyezésükre lehet számitani. Lidérc a Széchenyi emlékversenyben elért ötödik helyével itt figyelembe vehető, mert ott „kíméletesen" lovagolták. Ezt megelőzően sétálva nyert egy nyeretlen versenyt. Ezért úgy látjuk, hogy Lidérc és Kapd le foglalhatják el a helyeket a vasárnapi nagy versenyben.

A kisérő müsor is átlagon felüli sportot igér. A szombati gyengébben sikerült nevezésekkel szemben vasárnap a legtöbb futamban népes mezőnyök rajtolnak. A Zugligeti díj és az Ujlaki hendikep a sorban következő fontosabb versenyszámok. Előbbiben Évike győzelmét várjuk, utóbbiban Szeles és Komika közül kerülhet ki a nyerő. Meglepetést Virtus II. okozhat.

A versenyek 3 órakor kezdődnek.

Jelöltjeink:

I. **Évike — Quebec — Brigi.**
II. **Dividenda — Humor — Sequence.**
III. **Merga — Párom — Etele.**
IV. **Ildiko — Lidérc — Kapd le.**
V. **Komika — Szeles — Virtus II.**
VI. **General — Furulya — Kaláris.**
VII. **Tourbillon — Pattogó — Karani.**
VIII. **Lina — Babvirág — Pók II.**

—o—

Heti versenynaptár: Június 17. (kedd) és 19. (csütörtök) Ügető. 21. (szombat) Tátrai hendikep és 22. (vasárnap) Magyar Derby.

—ooo—

ZSIDÓ FUTTATÓ RÉSZÉRE NE ADJANAK KI ÚJ PÁLYAHASZNÁLATI ENGEDÉLYT

Az elmult esztendők hivatalos kimutatásából sajnálattal állapitjuk meg, hogy a **Lovaregylet és az Ügetőegylet többmilliós versenydíjainak nagy részét a zsidó futtatók vágják zsebre.** A a galoppon a zsidó istállótulajdonosok csak egy töredékét képezik a lótartóknak, ennek ellenére a több mint egymilliós díjaknak közel negyven százalékát sikerült megszerezniök. Sajnos, az ügetőn is ez a helyzet. Éppen ezért sürgős intézkedésre van szükség **s meg kell tiltani, hogy az újabban jelentkező zsidó futtatók pályahasználati engedélyhez jussanak.** A magyar telivértenyésztés roppant jelentőséggel bír és exportunk is első helyen áll Közép-Európában. A keresztény futtatók érdekében lóversenyegyleteinknél sürgősen rendet kell teremteni.

UJ LAKÁSBA UJ BUTORT Ébnertől
VIII. KARPFENSTEIN-U. 2/A

HÁLÓK, EBÉDLŐK, kombináltak, konyhák, előszobák. Fizetési kedvezmény. Kérjen árajánlatot. **BERTALANNÉ** keresztény bútorszalon, Rákóczi-út 82. I. emelet.

Részletfizetésre sezlonok, átvetők, ebédlő- és futószőnyegek, paplanok, fotelágyak, függönyök, kárpitosáruk. Lakásberendezőnél. Baross-utca hetvennégy.

BUTOR és TEXTIL- keresk. r. t. Liszt Ferenc-tér 5. szám. **EGY HELYEN — EGY SZÁMLÁN.** Részletfizetésre: hálók, ebédlők, kombináltak, szőnyegek, függönyök stb. Dijtalan árajánlatokat küldünk vidékre is

KAMATMENTESEN, részletre is, hálók, kombinált berendezések. Használt hálók 150-től, félhálók, egyes bútordarabok nagyon olcsón. Kovács Ferencnél, Izabella-utca 13. Magyar Szinháznál.

Használt és új hálók, ebédlők, kombináltak, konyhák, kárpitosáruk minden árban. LÁSZLÓNÁL. Jókai-utca 6.

KAMATMENTES EGYÉVES RÉSZLETRE gyönyörü hálószobák, kombinált berendezések. Minőségben, árban, feltételekben vezetünk. NAGYMEZŐ-U. 25. EICHLER

KIRÁLY-UTCA 82. SZTOPKA JÁNOS bútorüzletében olcsón vásárolhat, jótállással, nagy választék mellett: keményfahálót, simahálót, stylhálót, ebédlőt, konyhabútort. Részletfizetési kedvezmény. — Vidékre csomagolás.

STYL-BUTOR
Polgári bútor
Egyszerü bútor
Podmaniczky-utca 18.

MARS gyermekkocsik megbizhatók, olcsók
VI. Andrássy-út 36. (Párisival szemben).
Az utazási nehézségek miatt bizalommal rendelhet díjmentes árjegyzékünkből.

GÉPJÁRÓMÜVEZETŐKÉPZŐ TANFOLYAM (személy-, teherautóra, motorkerékpárra. Mühely gyakorlat, vidékieknek bentlakás. **KERBER** autószakkönyvek. Tel.: 224-862. Teréz-körút 7.

Diáknyaraltatás
Bükkhegységben havi 70 P. Tájékoztató Minorita Rendház, Eger.

Elemi és polg.
fiú- és leánytanulókat
vesznek fel havi 50 P alapdíjért és a mellékdíjakért
a szentendrei ref. internátusok
Prospektust küld az igazgatóság.

Szülők figyelmébe!
Révai gyors-, gép- helyesírószakiskolában kezdő tanfolyamok. Nyáron nyitva. Erzsébet-körút 42.

DIAKOTTHON!
A szeghalmi Péter András gimnázium mellett müködő Diákotthon felvesz gimnáziumi növendékeket. Az intézet saját gazdasága zavartalan ellátást, vidéki elhelyezkedése pedig kitünő nevelési lehetőségeket biztosít. Második modern nyelv az angol. Jelentkezés júniusban, írásban vagy telefonon. (Telefonszám: 67.) Részletes tájékoztatót készséggel küld a vezetőség.

Fiúinternátus
gimnázistáknak havi 56 P. Tájékoztató Minorita Rendház, Eger.

Autóvezető
tanfolyamunkon gyors, biztos eredménnyel hatóságilag vizsgáztat, személy-, teherautóról. Legmodernebb tanterem, keresztény vállalat. Saját autógarázs. József-körút 26. Telefonok: 130-783, 428-625.

Phöenix körkötőgépet
MÁSRENDSZERÜT IS, KÉSZPÉNZÉRT VENNÉK. Ajánlatok ármegjelöléssel: Holler, Akácfa-utca 43. küldendők.

PÉNZ ÁLL A HÁZHOZ
ha átnézi régi értékpapirjait. **Legjobban értékesítheti Barna Banknál, V., Nádor-utca 26. Telefon: 12-13-16. Értékpapírokra kölcsönt nyujtunk.**

ZUGLOBAN 2 szobás közmüves ház 11.000-ért villamosnál 2 szobás gyümölcsösben 8.500-ért. 4000-rel átvehető lakbértörlesztésre. Bischitz, Dembinszky-utca 29.

HÁZ HORTHY-KÖRTÉRNÉL III. em. komfortos lakásokkal, 963-ig adómentes, 6%-os bérjövedelemmel 220 ezerért ELADÓ! DR. HEGYI, 13-96-83.

Villa BUDAÖRSI-ÚTNÁL adómentes 4 szobás összkomfortos úrivilla 28.000-ért ELADÓ! DR. HEGYI, 13-96-83

Bérbevennék házat vidéken
kisipari üzem részére községen, vagy városon kívül, lehet leállított vízimalom is, 2 vagy több szobás egészséges lakással, gazdasági épületekkel. Részletes ajánlatokat „Esetleg hosszabb időre" jeligére Patak hirdetőirodába, Vilmos császár-út 29.

KÖZVETLENÜL
Dunaparton
Müegyetem mellett, nagyméretü, összkomfortos luxus kivitelü
öröklakások
központi fütéssel, melegvízzel, decemberre. Felvilágositások V., Kossuth Lajos-tér 16. IV. em. 2. Telefon: 11-88-44.

Haskó 222-223 mérnök címnél KERESZTÉNY NÖVEKVŐ 16.

Jogfolytonos vendéglő-étterem
nagy gyár mellett azonnalra bérbeadó. Hollós, Pétfürdő.

MAGASLATI (700 m.) gyermek és **diáküdülő Erdélyben**
Fenyves, strand, 26 fokos ásványvíz-medence. Kirándulások. Felnőttek külön lakásban, nevelőintézet. Eötvös-u. 23/a, Telefon: 127—819.

Balatonkenesén
Csikvándi-telepen 2 szoba, veranda, konyha egész saisonra, vagy hónapokra kiadó. Balatonkenese, dr. Cseh Mihályné

Otthon pensió, Parád
Elsőrendü étkezés, folyóvíz, villany, diéta, strand, prospektus

Bükkszentkereszti
Istenáldása Üdülő megnyilt, kettő-három személyes fekvőhellyel, nyugalmas, pihenésre alkalmas, jó levegőjü hely.

GYÜMÖLCSÖT, ZÖLDSÉGET, FŐZELÉKFÉLÉT, ÉLŐ—VÁGOTT BAROMFIT, TOJÁST értékesítésre minden mennyiségben átveszünk. Áruküldemények szövetkezetünk címén: Budapest, Nagyvásártelepre; levelek irodánkba címzendők. FARM MEZŐGAZDASÁGI SZÖVETKEZET, Budapest, IV. ker., Váci-utca 65. szám. Telefon: 186—438.

Fillérekért főz
a Bogovits-féle **faszénfőző**
Ára 2.- pengő
Vezérképviselet: PERESZLÉNYI rádió-, villany- és müszaki szaküzlet. Budapest, VI., Szív-utca 46. szám. Vidéki képviselőket keresünk!

TOJÁST, VAJAT, HENTESÁRUT, minden élelmiszert, minden mennyiségben átveszünk. Kérjen tájékoztatót. Magyar Termelvények Árnértékesítője, Budapest, VII., Dohány-utca 46. szám.

MEGGYET (apró- és spanyolmeggyet) közvetlen **termelőktől**
minden tételben vásárlunk és a helyszínén átvesszük. Szíves értesítést kérünk „Konzerv" jeligére, e lap kiadóhivatalába

Őskeresztény
nős, fiatal, vas-, autó-, müszaki KERESKEDŐ, volt részvénytársasági igazgató 30.000 TŐKÉVEL, ingatlan óvadékkal, VEZETŐI ÁLLÁST, BETÁRSULÁST KERES, jól megalapozott vállalatnál, város mellékes. Ajánlatok e címre kéretnek: Barok Károly, járásbiróság, Teke, Marostorda megye.

Márkás Tokaji borok
eladásához keresünk az ország minden városában helyi bevezetett képviseletet magas jutalékkal. „Tokaji Borszövetkezet" Sátoraljaújhely.

Vidéki nagyipari vállalat laboratóriuma részére keres fővegyész mellé mielőbbi, de legkésőbb 1941 október 1-i belépéssel őskeresztény származású
okleveles vegyészmérnököt
vagy
tudományegyetemi,
esetleg
felsőipariskolai végzettségü vegyészt
Gyakorlat nem feltétlenül szükséges. Pályázatokat fizetési igény megjelölésével és rövid életleírással „Ipar és mezőgazdaság" jeligére a kiadóhivatalba kérünk.

Keresztény üzletszerzőket
az egész ország területére, faszövött (nádroletták) eladására felvesz Hunnia Rolettaüzem, Vajda-Hunyad-utca 4. sz.

Világmárkás **THE CHAMPION** és **ROYAL STAR** kerékpárokat igen olcsó áron, kerékpáralkatrészek minden kerékpárhoz. — Alapitva 1869. Árjegyzék ingyen.
LÁNG JAKAB és FIA kerékpárszaküzlet, Budapest, VIII., József-körút 41.

Hívja 340-287
Sok pénzt kap használt civil- és egyenruhákért.

Meglehet-e élni angóranyúl tenyésztésből?
c. könyv P 2.10. „Péterke" 100 lapos törzskönyv P 3.20 a szerzőnél, Steinbergné, Ujpest, József-utca 60. Beküldhető bélyegben is.

Teleszkopvilla, Drehgriff, Bosch-kürt
CSEPEL
segédmotoros kerékpárra
Csepel Motorszolgálatnál
Pauliny Lajos, V., Felka-utca 6. Alkatrészek nagyban és kicsinyben, hengerköszörülés, generáljavítás.

Szabó Alajos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-300

KISALFÖLD

— **Tárlatvezetést tart** va- AP
sárnap délelőtt 11 órakor a
győri műcsarnokban Szabó
Alajos gyűjteményes kiállí-
tásán Alexovics László, a
megyei képzőművészeti mun-
kacsoport vezetője.

Szabó Alajos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KISALFÖLD
1989 NOV 23

— **Megnyílik** vasárnap délelőtt 11 órakor Győrött a műcsarnokban Szabó Alajos festőművész gyűjteményes kiállítása. Megnyitó beszédet mond: dr. Katona Lajos, a megyei tanács vb. elnöke. Tárlatvezetést tart: Fólby János műtörténész.

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1967 SZEP 17.

KISALFÖLD

1021

Kép a szobában

Szabó Alajos (Sopron): Öreg fa

A lakás, az ember szűkebb környezetének tárgyai is alakulnak, módosulnak a korok változásaival. Nem véletlen, hogy az otthon évszázadokig az egyénhez tartozás legbensőbb ügye volt. Ezt a jellegét hangsúlyozta a „családi szentély" fogalom is, amely e zárt világnak sérthetetlenségére utalt.

Ahogy az élet egyre inkább közösségivé vált, mint nálunk és a többi szocialista országban, egyre feleslegesebbé váltak az egyes családok életét szentélyként elkülönítő válaszfalak. Otthoni életünk elveszítette zárt, befelé élő jellegét, és elősegítette ezt korunk építőművészete is, amikor nyílt, egyenes vonalú, kitárulkozó formákba helyezte a lakásokat. A korszerű házak levegős lakásaiban végleg otthontalanná váltak a cikornyás, cirádás bútorok, feleslegessé a jólétet, a gazdagságot fitogtató nippek, a fotel támlájára terített csipkék, a szőnyeget óvó huzatok, az agyonstilizált és éppen ezért művészietlen használati tárgyak.

Ismét eljutottunk oda a lakáskultúrában, amely minden korban nemes ízlésre vallott: a bútor, a kép, a dísztárgy semmi mást, csak a maga rendeltetését szolgálja. És ezért is nem lehet általánosságban kimondani, hogy például a porcelánnak nincs helye a modern lakásban, egyedül a kerámia vagy a vasból kovácsolt szobadísz jöhet szóba. Mindig a környezet kialakítandó hatása, a tárgyak jellege határozzák meg, hogy egy-egy kép, váza, faliszőnyeg illik-e a lakásba, vagy zavarja az összhangot.

De maradjunk a képeknél! A polgári jólét fitogtatásának korában egyedül a festménynek volt becse, de ezek közül is csak az olajjal készült alkotás kerülhetett a falra. Minél díszesebb keretben persze, hiszen ízlést hogyan követelhettünk volna azoktól, akik a képben nem a témát, a mondanivalóját, hanem a kiállításokon ráírt árat becsülték. Nagy engedménynek számított már, amikor kiváló festők képeiről készült sokszorosításokat is „ki lehetett akasztani" a falra, véleményem szerint azonban még ebben is sok volt a fellengzősség. Nagyon sokan a művészeti körökben való jártasságukat akarták hangsúlyozni a reprodukciók gyűjtésével.

A háború utáni évek előrehaladtával, anyagi létünk javulásával együtt növekedett az emberek kultúrszomja. A lakást otthonossá tevő képeket eleinte a bútorral együtt ajánlották az üzletben. Később a Képzőművészeti Alap ügynökeinek rábeszélőképességén múlott, hogy a bútorhoz, a lakás hangulatához illő alkotás, vagy ettől a környezettől idegen kép került-e a falra.

A művészi tárgyaknak kereskedelmi értékké változtatása arra mindenesetre jó volt, hogy egyre többen érdeklődtek a kiállítások iránt. A művészetbarátok pedig segítették a képek iránt érdeklődőket abban, hogy a maguk ízlésének megfelelőt válasszanak a bemutatott alkotások közül. Ma már nemcsak a festménynek van rangja a lakásban. Műértékké lépett elő a grafika is, és egyre többen vásárolnak tollal, filccel rajzolt eredeti alkotásokat, akvarellt, linómetszetet, monotypiát, — hogy csak néhányat említsek a „könnyebb" festészeti műfajok közül. Ez a felismerés abból származik, hogy az egyedi darab, még ha nem is első vonalbeli művész alkotása, értékesebb, mint a sokszorosítással készült rézkarc, vagy a színes lenyomat.

Képzőművészeink őszi kiállítása előtt talán nem volt felesleges felhívni a lakásukat szeretők figyelmét a grafikára, erre az egyre rangosabbá váló képzőművészeti ágra. S ezért is választottuk cikkünk illusztrálására egy megyei kiállításon először részt vevő fiatal grafikus alkotását.

Fogni a vevőt

Tanulóév az idei, legalábbis jó néhány termelőszövetkezetnek az. Tanulgatják a kereskedést. Gondolom, nem túlzás, ha azoknak is tanulóévként könyveljük el az ideit, akik már korábban próbálták közvetlenül értékesíteni a saját árut. Mert mások, nagyobbak ma már a lehetőségek a saját áru értékesítésére, szabadabb az út a forgalmat növelő ötletek megvalósításához. És már ez a tanulóév is segített a város ellátásán. Ezen a nyáron minden eddiginél bőségesebb és választékosabb volt a piac. Természetes, ez nemcsak az újonnan létesített tsz-boltok érdeme, hanem igényességre való törekvést tapasztalhattak a vásárlók a MÉK boltjaiban is. Vagyis egy kicsit már látszott — a verseny. Szükség volt a piac bővítésére, azt legjobban bizonyítja, hogy sem a magánkereskedő, sem a tsz-bolt, sem a MÉK nem panaszkodhat forgalomcsökkenésre.

Még tartja magát az a szólás: a maszeknál minden van. Ha nem is annyira igaz ez, mint egy-két évvel ezelőtt volt, de bizony volt rá példa az idén is, hogy például a fokhagyma miatt mást is a maszek árusnál vett az ember. Mert a magánkereskedőnek nagy kockázat nem gondoskodni mindenféle áruról. Neki létkérdés „fogni" a vevőt. Az egész kereskedelemnek tulajdonképpen a lényege, hogy az eladó mennyire érdekelt az állandó vevőkör kialakításában, a forgalom növelésében. Vannak elárusítók, akik minden különösebb ösztönzés nélkül is, egyszerűen nem tudnak mások lenni, mint udvariasak, előzékenyek és vevőt szeretők. Vannak, akiket erre ösztönözni kell, és vannak az úgynevezett „reménytelen" esetek, akikkel szinte valamennyien találkoztunk már nem kis bosszúságunkra. Próbavásárlásokkal, az ellenőrzés fokozásával könnyíteni lehet ezeken a gondokon, mert könnyíteni kell.

Tapasztalható volt a nyáron a MÉK igényessége, hogy megfelelő áron megfelelő árut adjon. És ennek örült a vásárló. De még mindig sok arra a példa, hogy néhány lelkiismeretlen eladó ront a vállalat igyekezetén. A boszorkányos ügyességgel zacskóba mért paprikánál vagy gyümölcsnél otthon derül ki, hogy egy része rothadt, szemétbe való. Hogy az így becsapott vásárló nem teszi be többé a lábát abba a boltba? Mit érdekli ez az eladót. Sőt, lehet, hogy elégedett is, milyen ügyesen sikerül túladni a rossz árun. Holott éppen ennek a megszüntetéséért hadakozik a MÉK is, mert évek gyakorlata bizonyította, hogy nem ér annyit az a néhány vagonnyi így „elügyeskedett" áru, mint amennyit ront a vállalat tekintélyén.

Milyen az áru? Ez mindig fő téma a piacon. Még az egyébként túl takarékos ember is hajlandó többet fizetni a szebbért, a jobbért. Aki valamennyire is igényes, nem szívesen veszi a sáros, mosatlan gyümölcsöt, zöldséget, ha kap tisztát, üdét. Nem szívesen vásárol ott, ahol az elárusítóhely környéke büzlik a trágyás tyúkketrecektől, a halomba dobált rothadt árutól, mert azt éppen a vevő közelében halmozták össze az elszállításig.

Mikor piacra érkezett a görögdinnye, azt hiszem, elsőnek a Kossuth Lajos utcai kereskedőnél, a zöld halom felett megjelent egy tábla: Hevesi fajdinnye! Reklám, gondoltam örömmel, és vártam, hogy ezután mi következik a többi kereskedőnél. Ugyanaz. Máig is ugyanaz a tábla, de még a tsz-standoknál is: „Hevesi fajdinnye". Ekkora fantáziátlanságra azért nem számítottam. Mondhatnók: A jó bornak nem kell cégér, az áru magáért beszél. A jó bornak is kell cégér, a reklám szükséges. A kettő szinte elválaszthatatlan egymástól. A jó kereskedőnek, az igazi üzleti szellemnek egyik ismérve, hogyan tudják felhívni a vásárló figyelmét egy-egy jobb vagy ritkábban beszerezhető árura. A szocialista kereskedelemben is szükség van a reklámra. Nem azért, hogy szemfényvesztéssel káprázstassa el a vevőt, takarva az áru gyengébb minőségét. Hanem azért, hogy a választásban segítse a vevőt, felhívja a figyelmét valamely újdonságra. Ma ez kapható, holnap ez várható stb. Színesen, ötletesen. Hogy az idén még ennek nem látszott a szüksége? Nem volt még annyira erős a verseny, a tisztességes törekvéseket tartalmazó egészséges verseny, mint az a jövőben várható lesz.

Összességében, azt hiszem, elégedettek lehetünk a tanulóév eredményeivel. Mert ha van is emlegetni való hiba, tapasztalható a szándék is azok megszüntetésére, csökkentésére. Ha akadt is bosszankodni valója a vásárlóknak az idei nyáron, azért el kell ismerniük: többet kaptak udvariasságból, figyelemből, szebb áruból, mint mondjuk tavaly vagy egy-két évvel ezelőtt. És reméljük, hogy a jövőben még több ok lesz a dicséretre, az elégedettségre.

gszm

Itt egy ember lakik (lino)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KISALFÖLD
Győr

1970 JUL 21

1021 3

A soproni Ingatlankezelő Vállalat munkája

Ülésezett Sopron Város Tanács Végrehajtó Bizottsága

Pénteken tartotta ülését Sopron Város Tanácsának Végrehajtó Bizottsága. Az ülésen megtárgyalták a soproni Ingatlankezelő Vállalat 1970. évi felújítási és karbantartási tervét, és 46 millió forintban állapították meg. A program első helyén a nagy felújítások szerepelnek, kivitelezői a Tanácsi Építő és Szerelő Vállalat, valamint az Országos Műemlékfelügyelőség. A kisebb felújításokat, az állagvédelmi munkálatokat a ktsz-ek és más vállalatok végzik.

A soproni Ingatlankezelő Vállalatnál egy évben átlagosan 8000 apró hibát jelentenek be. Ezeknek a kijavítását 135 dolgozóval működő karbantartó részleg végzi el.

A végrehajtó bizottság tagjai vitát folytattak, a soproni műemlékházak felújításáról. Ugyanis 1970-ben a műemlékek felújítása következtében mintegy 20 lakás megszűnik Sopronban.

A jövő évi nagy felújítások tervei nagyobb részben már elkészültek. A végrehajtó bizottság elfogadta azt a tervet, hogy a soproni Ingatlankezelő Vállalat 1970-ben felújítási munkákra 30 150 000 forintot költ. Saját karbantartó részlegével tízmillió forint értékű munkát végez el. Hatmillió forintot tervezésre és vállalati beszerzésekre költ.

A végrehajtó bizottság tagjainak bemutatták Sopron város új címerének és zászlajának tervét, amelyet *Szabó Alajos* készített. —i. —b.

Rádió, TV, mozi

GYŐRI RÁDIÓ

(Hullámhossz: Győr és Mosonmagyaróvár: 223.88 m, 1340 Kc. — Szombathely: 252.75 m, 1187 Kc.)

16.00—19.00: Hét végi krónika. — Sport. — Tánczenei koktél, a hallgatók szerkesztésében.

KOSSUTH RADIO

8.20: Lányok, asszonyok. — 8.40: Népi zene. — 8.59: Stúdium. Műszaki és gazdasági vezetőknek. — 10.05: Wolf—Ferrari: Susanne titka. — 10.52: Lemezalbum. — 11.14: Rádiószínház: Csikágó, szülőföldem. Hangjáték. — 12.20: Melódiakoktél. — 13.55: Kóruspodium. — 14.05: A Lengyel Kultúra Hete. — 14.15: Reklám. — 15.05: Külpolitikai figyelő. — 15.20: Csak fiataloknak! — 16.05: Derűs irodalmi műsor Móra Ferenc születésének 90. évfordulóján. — 16.35: Szombat délután. — 17.50: Kuba — Amerika szabad földje. — 19.25: Komámasszony, hol a stukker? Komédia. — 21.08: Richard Tauber énekel. — 21.20: Táncdalfesztivál 1969. Második elődöntő. — 22.50: A

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Hacsaturján; Hegedűverseny. — 8.45: Külpolitikai figyelő (ism.). — 9.00: Örsi napló. XVII — 9.13: Népi zene. — 9.45: Válaszolunk! — 10.00: A zene hullámhosszán. — 12.00: Rend és kaland. Kompozíció Hemingway műveiből és vallomásaiból. — 12.41: Dalok. — 13.05: Körmikrofon. — 13.30: Verdi-áriák. — 14.00: Debussy: Három noktürn. — 14.25: Orvosi tanácsok. — 14.30: Népi zene. — 15.00: Bartók zongoraművek. — 15.20: Beszélő képek. — 15.35: A Lengyel Kultúra Hete. — 16.05: A Győri Filharmonikus Zenekar hangversenye a fertődi Eszterházy kastélyból. — 18.10: Így írunk mi . . . — 19.15: Népdalok, néptáncok. — 20.49: A vidéki színházak egy éve. — 21.04: A Thüringiai Kamarazenekar hangversenye Weimarban. — 23.10: Orosz operákból.

URH

16.05: Amerikai komédia. Zenés játék. — 17.53: Oda a tegnapi asszonyokhoz. — 19.00: A Lengyel Kultúra Hete: Penderecki: Lukács passio. — 20.24: Peter Schreier és Rita Streich énekel. — 21.23: A Sebestyén vonósnégyes Brahms-estje.

BUDAPESTI TV

9.00: Nótaszó (ism.). — 9.24: Az érkezés és elutazás napja. Magyarul beszélő szovjet tévéfilm. (ism.). — 10.20: Imi, Imperial és a többiek . . . Riportfilm (ism.). — 10.40: Jazzpódium 69. A Modern Jazz Quartett (ism.). — 11.00: Az öltözködés művészete. Divat a reneszánsz-kori Európá-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KISALFÖLD

1967 OKT 13.

1021

Szabó Alajos fiatal soproni grafikus nyerte a győri címerpályázat első díját. Képünk a művészt mutatja a díjnyertes győri címerrel. (Sieber Sándor felv.)

ldöttség tárgyalásai

tainkkal. Változatlanul azt valljuk, hogy a

szocialista országok gyorsabban és olcsóbban tudják megoldani gazdasági feladataikat, ha együttműködnek, összefogják erőiket, mintha mind külön-külön, egymástól függetlenül akarnák elvégezni.

A ..i szuverenitásunkat nem az fenyegeti, hogy a szocialista országok egy-egy gazdasági feladatot közösen oldanak meg, hanem inkább az, ha valamely területen a gazdasági elmaradottság következtében a fejlett tőkés országoktól függő helyzetbe, kiszolgáltatottságba kerülünk.

Tisztelt Nagygyűlés! Kedves Elvtársak!

A magyar—csehszlovák kulturális kapcsolatok is fejlődnek, bár érzéseink szerint még mindig számos lehetőség van kihasználatlanul. **Tovább kell** folytatnunk egymás kultúrájának jobb megismerését és megismertetését.

— Országaink jó viszonya nemcsak a vezetők, a pártok és a kormányok kapcsolataiban nyilvánul meg, hanem ma már — a többi között a nagyarányú utasforgalomnak, a turizmusnak köszönhetően —

kísérletek ellen, hanem védi az egész emberiség békéjét is.

— **Nem feledhetjük, hogy földrészünkön, itt Európában még mindig nincsenek felszámolva a második világháború maradványai.**

A Német Szövetségi Köztársaság kormánya mind mostanáig nem hajlandó tudomásul venni a hitleri fasizmus leverése után Európában kialakult realitásokat.

— A szocialista országok kormányai nem szűnnek meg hangoztatni és egyes nyugat-európai kormányok sem vitatják, hogy

sürgősen szükséges az európai biztonság megszilárdítása, minthogy a kontinensen a két világrendszer fegyveres erői állnak egymással szemben.

Tisztelt Nagygyűlés! Kedves Elvtársak!

— A nemzetközi kommunista mozgalom érdekeiből kiindulva határozottan elítéljük a Kínai Kommunista Párt jelenlegi vezetőinek a marxizmus—leninizmustól teljesen idegen, nagyhatalmi, soviniszta nézeteit és kalandor politikáját. Ez a politika ve-

szélyezteti a szocialista

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Szabó Alajos
KISALFÖLD

1967 MÁJ 10.
1021

Kettős kiállítás a győri műcsarnokban

Szabó Alajos és *Psik Lajos* közösen rendezett kiállítása látható április 30-a óta a győri műcsarnokban. Mindkét kiállító az idősebb festőgenerációhoz tartozik, az életkorukat meghatározó jelző szemléletükre is utal: a valóság megjelenítésére törekszenek. Igaz, hogy e festészeti irányzat már a múlté, mégis több a híve a jelenleg élők között, mint a korunk törekvéseit kifejező alkotásoknak. Miért? A magyarázat egyszerű. Megértéséhez nem szükséges előtanulmány. Átköltés nélkül, emberi-, filozófiai-, művészeti problémák ábrázolása nélkül kerül vászonra, papírra a természetben fellelhető tárgy, és a festő nem is szándékozik irányítani, alakítani bennünket, célja csupán annyi, hogy egy-egy kiragadott részlet megmutatásával a körülöttünk lévő szépre figyelmeztessen.

Külön-külön nézve a kiállítás anyagát, *Szabó Alajos* képei tus, szénrajz, filctoll, kréta es akvarell váltogatásával készültek, néhol az említett festészeti módok egymással kombinálva jelennek meg. S mintha a mostani kiállításra leküldött zsüri is igazolni akarta volna a Szabó Alajos egyéniségéről néhány évvel ezelőtt — visszapillantó kiállítása alkalmából — írt megjegyzéseinket, leginkább grafikát válogatott ki az idős mester munkáiból. Lehet, hogy sokan hiányolni fogják a megszokott, olajjal készült nagy méretű képeket. Változatlanul hangoztatjuk: Szabó Alajos elsősorban grafikai alkat.

Értékrend nélkül említünk néhányat példaként: *Lelátás a Káptalandombról*, *Pápai utcarészlet* (szén), *Festő nő II.* (filctoll). A pasztellek közül az erőteljes színekkel jelentkező *Nord-park Düsseldorfban*, és a zöldek-lilák játékát hordozó *Őszi este a Rába-parton* a jellegzetes Szabó Alajos-i munkák; megjelenítési módjában középütt álló a *Ravazdi részlet*, a mai ábrázolási módhoz pedig az *Árus sátrak Keszthelyen* áll legközelebb. Az *Orgonás csendélet* és a *Romok Tatán* című pasztell-, illetve akvarellje túlságosan magukat kellették. Ha már a hagyományos ábrázolási módot választja, őszintébben hat a *Pápai udvar* (akverell), és a színek elhelyezésében szerencsés *Forma és színakkord* című képe, amely meglepő frisseségről tanúskodik.

Psik Lajos akverelljeiről elsősorban az olvasható le, hogy alkotójuk Szabó Alajosnál is hangsúlyozottabban lírai alkat. Szándéka, hogy környezetünket — a folyókat, a tájat, az utcát — a maga valóságában megmutassa. Változtatás az eredetiben láthatókhoz képest csupán annyi, hogy élénkebbek, vagy oldottabbak a színek, egyébként a miniatűrök gondosságával készült valamennyi képe. Pontosan és híven ábrázol ecsettel. Kitűnő példa erre a két ló rajza, a lovak szőrének színvisszaadása *Munka után felfrissülés* című akvarelljén, vagy a nyári színekben ragyogó *Asztagrakás*.

Az emberről, az ember és a munka viszonyáról, mai életünkről szólnak az Alkotmány utcáról készült győri részlet és *A győri állomás előtt* című akvarellek. Az előbbit az alakok megrajzolása, csoportosítása, utóbbit a kép levegője teszik a festő egyéniségét hangsúlyozóvá. Két legjobb akvarellje véleményünk szerint a *Kardos-ér 1965* és a *Csend*. Ezeken sikerült legjobban a fény-átszűrődéseket, a táj levegőjét ábrázolnia.

Rácz Ernő

Kézilabda

Feljövőben a Gy. Textiles férfi csapata

A hatodik fordulóban több váratlan eredmény érte kézilabdacsapatainkat. A legváratlanabb, hogy hazai pályán szenvedett vereséget a Győri ETO jól rajtolt csapata. Igaz, hogy a TFSE jól játszott, a győrieket legfeljebb az vigasztalta, hogy a főiskolások között közeli ismerőseit láthatta.

Debrecenben is győzött a feljövőben lévő Gy. Textiles csapata, s így a bajnoki táblázat harmadik helyére tört fel. Minden bizonnyal a főiskolások tartani tudták előnyüket és meglepetésre hazavitték a két pontot.

Góldobók: Ajtony 4, Zuber 3, Harsányi és Joósz 2—2.

VESZPRÉM — GY. TEXTILES
9:8 (4:3)

NB I-es mérkőzés, Veszprém.

A hazai közönség nagy hangorkánja közepette kezdődött a játék. A győri csapat szorosan

Góldobók: Borsodi és Viszló 3—3, Juhász és Kővári 1—1.

MAGASÉPÍTŐK — VÁRPALOTA
15:11 (7:8)

NB II-es férfi mérkőzés, Győr.

Az első félidőben a vendégek jól használták ki a hazaiak indiszponált játékát. A Magasépítők a második félidőre feljavult, s ezzel sikerült a maga javára fordítani a mérkőzést.

ézilabda-mérkőzésről
(Sieber S. felv.)

Góldobók: Kovács 7, Mocsári és Plockmann 3—3, Borkai és Molnár 1—1.

GY. ETO — BVSC 13:7 (8:2)

NB II-es női mérkőzés, Győr.

A győri csapat végig jobb volt, különösen az első félidőben nőtt ellenfele fölé. A második félidőben visszaesett a játék színvonala.

Góldobók: Gillium 5, Legányi , Horváth és Kiss 2—2, Lengyelné 1.

GYŐRI SIKEREK A SERDÜLŐ-KIVÁLASZTÓN

Vasárnap rendezték meg Győrött a kézilabdázók serdülő kiválasztó versenyének megyei döntőit. Mindkét nemben érdekesek,

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Szabó Alajos

1967 APR 28

KISALFÖLD

került.

— **Psik Lajos és Szabó Alajos festőművészek** munkáiból nyílik kiállítás a győri műcsarnokban vasárnap délelőtt 11 órakor. Megnyitó beszédet Zuber Titusz népművelési csoportvezető mond.

— Szak- és betanított

S. Szabó Alajos

1021

S. Szabó Alajos: Illusztráció

1968 DEC 15

KISALFÖLD
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Centenárium

Az első magy

Száz éve annak, hogy az országgyűlés 1868. december 5-én megalkotta a magyar polgári közoktatásügy alapjait lerakó népiskolai törvényt.

Közoktatásügyünk nemzeti alapon történő rendezésére 1848-ban nyílt először lehetőség. Eötvös József az első felelős magyar minisztérium vallás- és közoktatásügyi minisztere, élve az alkalommal, be is terjesztette az országgyűlés elé törvénytervezetét. A büntető szankcióval biztosított iskolakötelezettségre vonatkozóan kijelentette: *„... ha a status kényszerítheti a szülőket gyermekeik neveltetésére, ezen iskoláztatás nem történhetik másként, mint ingyen."*

Sajnos, e haladó törvénytervezet a főrendiház ellenállása és a szabadságharc leverése miatt törvényerőre nem emelkedhetett. Az önkényuralmi rendszer gátat vetve a haladó nemzeti tö-

v
képviselőnaz elé.

Az eltelt húsz év alatt azonban a társadalmi és politikai viszonyokban alapvető változások következtek be. Eötvös a közoktatás kérdésében fenntartotta ugyan korábbi haladó nézeteit, az új politikai erőviszonyoknak megfelelően azonban kénytelen volt engedményeket tenni. A kiegyezéses Magyarország számos korlátot állított a korszerű közoktatásügyi reform elé. Eötvös társadalmi mozgalom kibontakoztatásával kívánta ezt ellensúlyozni 1867-ben népnevelési egyletek alakítására intézett országos felhívást. *1868-ban kiadta a Néptanítók Lapját.* Felhívásait a haladó közvélemény kedvező fogadtatásban részítette. A több vármegyére kiterjedő, széles olvasótáborral rendelkező Győri Közlöny 1868. május 3-i vezércikkében az ingye-

glalt é
ben és
zéssel a
bal juto
amely
követelt.

Eközb
rán ben
vezetét.
azonban
mán ke
szakítva
felekeze
tette ala
gedmény
javára.
tülvitele
csak na
végbe, n
vetette
kormány
Deák-pá
országgy
így írt: I
gyalás a
keblűség
dekek, s
zeti és
mussal,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
S. Szabó Alajos
KISALFÖLD

lektiva ...
sa Jolankának Du...
tét.

1968 MÁR. 1 6
1021

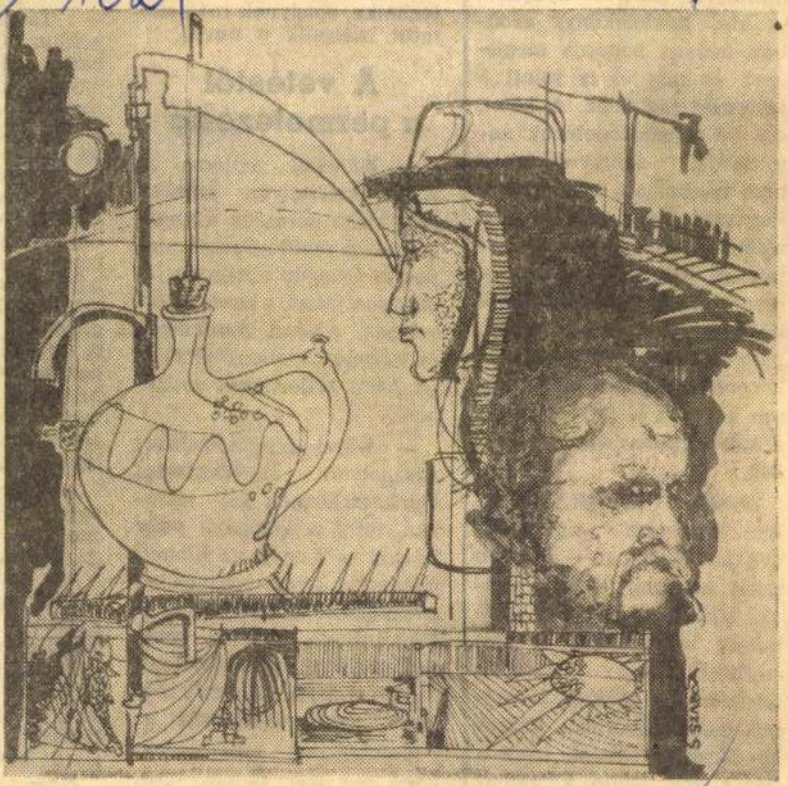

S. Szabó Alajos: Illusztráció

mindenütt sike
az első jutalom
ban néhány hón
lent, és már el
szervezet tagjaihc
400 év zenetörtén
tológiája, köny
nem vásárolható m
szervezet tagjai részére hozzáférhető. A rendszeres juttatások közé tartozik, hogy a csoportoknak időnként neves külföldi művészek adnak hangversenyt. A szervezet központja ugyanis rendszeresen bonyolít le művészcserét a külföldi testvérszervezetekkel.

ZENEI FOLYÓIRATA, az Ifjú Zenebarát immár hét éve jelenik meg — idősebb tehát magánál a szervezetnél. Ifjúsági sajtónkban alighanem egyedülálló a lap szerkesztésének, írásának módszere: a cikkek javarészét nem felnőttek, hanem 13—24 éves fiatalok írják a szerkesztők segítő közreműködésével.

szol-
t, s
zak-
gro-
sak

A budaörsi reptéren az RNA székhelyén azonban már hiába keressük a mezőgazdasági repülőgépeket. Már január közepén elhagyták támaszpontjukat, s szerte az országban, Állami Gazdaságok és termelőszövetkezetek földjei felett teljesítenek szolgálatot.

— A mi repülőgépeinket ugyanolyan mezőgazdasági munkaeszköznek kell tekinteni, mint a kombájnt vagy az ekét — mondja az állomás igazgatója, *Oravecz István* repülőmérnök és közgazdász. — Pilótáinknak azonban nemcsak a gépet kell irányítani, hanem a gépre felszerelt mezőgazdasági munkaeszközt is.

Repülőgépek igénybevételével ma már 48-féle agrotechnikai feladatot tudnak el-

gazdaságos
technika?

— 1959-b
holdnyi t
tunk. — m
— Tavaly
holdon. Ön
ban jeler
ugyanakkor
tizenhárom
kedett. Egy
ge a kis re
a nagyok
mégis meg
nak, mivel
munkavégz
leges haszn
lami kárte
egy kultúr
gépekkel a
is óriási tá
dekezni. G
hogy a föld
tudnak mo
zések után,
lőgép „egy

Az állom
tartják ma
mogatás né
dasági hasz
s ezt az ig
léletes péld
egymillió h
repülőgépek
egymázsás
érnek el —
nagyon szer
dasági hasz
liárd forint

Nem vélet
mezőgazdasá

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17,
Telefon: 188-296. 188-307

MAGYAR NEMZET

1968 DEC 5

Szabó Alajos

— A PÉCS ÚJ VÁROSCÍMERÉNEK megalkotására kiírt pályázat zsűrije három pályamunka közül Szabó Alajos soproni grafikusművészét ajánlotta elfogadásra a pécsi városi tanácsnak. Az új városcímer arannyal keretezett narancssárga és sötét ultramarinkék mezőben keresztbe rakott vörös színű kalapácsokat, a tudomány jelképeként könyvet, s ötágú vörös csillagot foglal magában. A városi tanács még e hónapban dönt a zsűri javaslatáról. Az új pécsi városcímer alapján készül — színaranyból — a Sopianae emlékérem, amelyet minden év augusztus 20-án egy-egy társadalmi-közéleti kiválóságnak, művésznek, tudósnak adományoznak.

Kivégezték a tiszaföldvári gyilkost

Amint arról annak idején hírt adtunk, a Fővárosi Bíróság halálra ítélte *Kovács* Pétert, aki magányos

1968 DEC 5

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

SZABÓ ALAJOS

A város címere, jelvénye és zászlaja

A zsüri elfogadta Pécs új címerét: a tanács e hónapban dönt

Sopianae Emlékérem — színaranyból

Három pályamunka közül Szabó Alajos soproni grafikusművészét fogadta el illetve ajánlotta elfogadásra a pécsi városi tanácsnak a Pécs új városcímerének megalkotására kiírt pályázat zsűrije. Az új városcímer arannyal keretezett narancssárga és sötét ultramarinkék mezőben a munka szimbólumaként keresztbe rakott vörös színű kalapácsokat, a tudomány jelképeként fehér alaprajzú könyvet, a szocialista társadalmi rend kifejezéseként pedig ötágú vörös csillagot foglal magában.

Három változatban — jelvény, címer és zászló formájában — használják majd. A város zászlaja

kek, sárga és fekete színű lesz. A
városi tanács még ebben a hónap-
ban összeül, s meghozza végleges
döntését a zsüri javaslatáról, illet-
ve az új címerről. Az új pécsi vá-
roscímer alapján készül el —
színaranyból — a *Sopianae Em-
lékérem*, amelyet minden évben
augusztus 20-án adományoz a vá-
rosi tanács egy-egy társadalmi-
közéleti kiválóságnak, művésznek,
tudósnak. Elnyerésének feltételeit
hamarosan nyilvánosságra hozzák.
Először 1969. augusztus 20-án ado-
mányozzák.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KISALFÖLD

1970 OKT 22

Elkészült a freskó párja

7021 SZABÓ ALAJOS

Üvegmozaik falikép a gyógyszertárban

A soproni Szebellédy-gyógyszertárban a napokban készült el a második művészi falikép. A megyei Gyógyszertári Igazgatóság SZABÓ ALAJOS soproni grafikust bízta meg az üvegmozaik tervezésével, készítésével. A művész a két hónapig tartó munkát a minap fejezte be. Harminckétezer-hatszáz apró, színes üvegkockából állította össze a mozaikot, amely a gyógyszerészet emblémáját, a gyógyszerkészítés kémiai folyamatát, valamint Sopron és környékén található gyógynövényeket ábrázolja. A falikép három és fél méter hosszú, egy méter nyolcvan centiméter magas.

ban a bűnösökkel és a bűnösök körül történik. Milliók és mílliók egyszerűen nem akarnak hinni a szemüknek és a fülüknek, amikor olvasták, illetve hallották a vérlázító hírt: a törökországi Trabzon város hatóságai nemcsak hogy nem indították meg azonnal a kiadatási folyamatot, hanem szabadlábon hagyták a két elvetemült gyilkost.

AZ A TÉNY, hogy az illetékesek rendőri felügyelet alá rendelték a két bűnözőt, senkit sem nyugtat meg és főleg: senkit sem elégít ki. Banditatámadásnál és gyilkosságnál nincs helye semmiféle jogi csűrés-csavarásnak — nemcsak szovjet, hanem egyetemes érdek, hogy a gyilkosok az egyedül illetékes fórum, a szovjet bíróság előtt feleljenek tettükért, méghozzá mielőbb.

Manapság a nyugati sajtó hasábjain rendkívül sok szó esik az erőszak elharapózásáról, a nemzetközi légiforgalom biztonságáról. Kongresszusok és kormányok foglalkoznak ezzel a témával és nem egy helyen bizonyos technikai intézkedések is születtek. Abban a pillanatban azonban, amikor egy

orlási felelősség
magukra: 1. Me
azt a folyamatot
egyetlen hatásos
légibanditák ellen
nös kiadatás biz
indult szokásjog
bandita miatt
kockáztatják Tör
viszonyát egy
szuperhatalommal

Négy rendkívüli

(Folytatás az 1. oldalról.)

A VOLÁN 19. sz. vállalata négy hétvégi napon történt szállításokkal jó eredményt ért el a felhalmozódott igények csökkentésében, de további rendkívüli műszakok megszervezése szükséges.

Ezért a KPM intézkedése alapján a Győr-Sopron megyei Szállítási Bizottság felhívást intézett a vállalatokhoz, üzemekhez, szövetkezetekhez, hogy október 24—25., 31- és november 1-én a szállításra alkalmas gépjárműveit bocsássa a megyei szállítási bizottság rendelkezésére.

— A VOLÁN gépkocsivezetői a négy hétvégi napon minden tőlük telhetőt megtettek a feladat megoldására — folytatja Nyéki-Takáts László. — Pihenőnapra nekik is szükségük van, amiatt került sor erre az intézkedésre. A gépkocsivezetők és rakodómunkások, akik a fenti napokon fuvarozni fognak, szombaton 15, vasárnap pedig 20 forintos órabért kapnak. Természetes, hogy a fuvardíj a szállító jármű tulajdonosát illeti.

A VOLÁN 19. sz. vállalat fuvarvállaló irodái és díszpécserszolgálatai Győrött, Sopronban, Mosonmagyaróváron, Kapuváron, Csornán és Beleden a fuvaroztatók rendelkezésére állnak.

Hat négyzetméter üvegmozaik Sopron új nevezetessége

Szabó Alajos

A műemlékek városa, *Sopron* új nevezetességgel gyarapodott. A Május 1. téri új gyógyszertár belső falán a napokban avatták fel Szabó Alajos soproni művész üvegmozaik alkotását.

A patika egyik oldalfalát beborító, hat négyzetméter nagyságú üvegmozaik tábla három részből áll. Baloldalt *a gyógyszerészek nemzetközi jelvénye:* a kehely és a kígyó látható, amelyet színes üvegkockákból kialakított napkorong fog össze. Alattuk a hazai gyógyszerárugyárak termékeit kifejező színes dobozok sorakoznak. Középen, ötletes elrendezésben lombikok, kémlőcsövek, állványok láthatók. Jobboldalt a soproni és környéki hegyek, lejtők virágai és növényei: ciklámen, kikerics, kökörcsin, kamillatea, mályva, csipkebogyó, kutyaberge, galagonya, medvetalp színes képe.

Üde színfoltja ez a színes mozaik az egyébként is nagyon szép elrendezésű, modern gyógyszertárnak.

— Azt kívántuk elérni, hogy a gyógyszertárat felkereső betegek, hozzátartozóik kellemesen érezzék magukat, amíg itt várakoznak. Az üvegmozaki ezt a célt szolgálja — mondotta a *Magyar Nemzet* munkatársának dr. *Horváth* Dénes főgyógyszerész, majd így folytatta: — Egyúttal emléket akartunk állítani *Szebellédy* Lászlónak, a megye egykori gyógyszerész kiválóságának. *A gyógyszertár dolgozóinak szocialista brigádja és gyógyszertárunk is az ő nevét viseli.* A téti születésű Szebellédy László az 1930-as években Budapesten dr. *Winkler* Lajos professzor mellett fejtett ki tudományos tevékenységet, amelyre mi, soproniak szívesen emlékezünk, emlékét ápoljuk.

Szabó Alajos, a sokoldalú művész a Szebellédy-gyógyszertár mozaikját *32 600 kis üveglapból állította össze.* Az üveglapocskákat maga formálta, festette meg és utána betonhabarcsba helyezte el. *Kísérletnek szánta a módszert,* amely mindenki tetszését megnyerte. Keresi az új megoldásokat más vonatkozásban is. A soproni *Festő Teremben* most megnyílt őszi tárlaton két műve látható. Az egyik, a Háztetők linometszet, a másik, az Ősz akvarell. Az előbbi érdekessége, hogy nem linóból metszette ki, hanem PVC-ből, de a nézőben mégis linometszethatást vált ki. *A művészetpártoló soproniak mindkét művét már a megnyitást követően megvásárolták.*

A fiatal soproni művész hálásan emlékezik nagy mesterére, *Horváth* József Munkácsy-díjas festőművészre, aki a soproni reálban rajzolni tanította. Szabó Alajos fáradhatatlanul dolgozik, tevékenyen kiveszi a részét a társadalmi munkából. Néhai *Faller* Jenő professzor, a Hazafias Népfront soproni városi bizottságának elnöke fedezte fel képességeit és vonta be évekkel ezelőtt *a Soproni Ünnepi Hetek szerteágozó munkájába.* Azóta ő készíti a háromhetes ünnepségek ízléses plakátjait, meghívóit, műsorfüzeteit.

Magyar Nemzet 1970 X. 14 Fold.

MIKRÓ- ÉS NORMÁL LEMEZEKHEZ,

MINDEN
EDDIG IMPORTÁLT
CSEHSZLOVÁK
GYÁRTMÁNYÚ
LEMEZJÁTSZÓHOZ

ZAFÍR
LEMEZJÁTSZÓTŰ

KAPHATÓ
A SZAKÜZLETEKBEN
ÉS ÁRUHÁZAKBAN

Kiskereskedelmi vevőit
várja a

RAVILL
KERESKEDELMI
VÁLLALAT

HÍRADÁSTECHNIKAI
ALKATRÉSZ OSZTÁLY

Budapest, IX.,
Üllői út 51.
TELEFON: 331—188.

önkényes értelmezés ez, hiszen világosan, egyértelműen ilyen értelemben fogalmazta meg a tanulás szerepét, jelentőségét már Marx is! Mindaz tehát amit ma a gyorsuló időre, a műveltség forradalmára hivatkozva sürgetünk, lényegében nem tartalmaz többet, mint azt, hogy végre már *nemcsak idézzük, hanem korszerűen alkalmazzuk is a klasszikusok tanításait!*

Az iskolák gyakorlata szempontjából ez mindenekelőtt azt jelenti, hogy fel kell számolnunk „a mindenből minél többet" és a 4,2-re értékelt tanuló szemléletét. Az *ismeretnyújtásban* három lényeges feladatot kell egymástól elkülönítenünk:

1. A tanulók birtokába kell adnunk *a műveltség megszerzésének eszközeit!* Megdöbbenve olvastam nem is olyan régen egy programban, hogy az általános iskolák alsó tagozatának nevelői (6—10 éves gyermekek tanítói!) „A tanulók szocialista tudatának formálása" címmel értekeztek, holott célszerűbb lett volna az eredményesebb olvasás, írás, helyesírás és számolás tanításának módszereiről és az alapvető magatartási szokások kialakításáról vitatkozniuk. Kétségtelen ugyanis, hogy szebben hangzik ezeknél a tudatformálás, de a valóságban az még az egyetemeken is megvalósíthatatlan feladattá válik, ha a szép hangzás bűvöletében nem vesszük észre, hogy egoista, törtető, külsőleg alkalmazkodó, képmutató szokások fejlődnek ki azokban, akiknek „tudatát formáljuk".

NEMZETI
SZÍNHÁZ

ÖRKÉNY ISTVÁN:

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KISALFÖLD
Győr

1971 JUN. 9

Poncichtervörös

Hol vannak azok a mézillatú őszök, amikor sallangos szerszámú lovak dübörögtek a soproni macskakövés utcákon, és zúzott szőlő ízeitől lett édes a nyelved. A hűvös pincék ablakából a forrásnak indult must csípős magakelletése áradt...

De előbb még helyet kellett csinálni az új bornak: kapuk fölé kerültek a fenyőgallyak, a piros és fehér posztóból vágott, csipkézett háromszögekkel. A szalmakereszt fölöttük azt jelentette, hogy a buschenschankban óbort mérnek.

Mondják, hogy a jó bornak nem kell cégér. Dehogynem kell! A Soproni Állami Gazdaság is elkészíttette a magáét a nemrég forgalomba került újfajta bor, a poncichter vörös címkéjét.

A nyelvészek még arról vitatkoznak, hogy helyesebb lett volna eredeti németséggel kiírni a címkére a jelzőt: Bohnenzüchter. „Szakmailag" igazuk van, de itt a megyében a címben leírt módon él az emlékezetekben a szó, és talán nem sértés a kékfrankos szőlőből készült és mégsem kékfrankos jellegű borra, ha a fonetikus kiejtéssel írták ki a nevét.

Poncichter vörös. A jelzés azt jelenti, hogy legfeljebb egy napi állás után került présbe a zúzott szőlő, a bor színe pedig piros lett és nem sötétvörös, mint a kékfrankosé. Íze pedig, hiszen ez a lényegesebb: harmonikus. Jókedvet és étvágyat ébresztő.

A remekül sikerült címkét Szabó Alajos soproni grafikus rajzolta. Nem emlékezet után, hiszen Sopronban sokan ismerik modelljét is. Szabó Pista bácsit, aki nyugdíjas kora előtt kocsis volt fertői szőlőben. —cz —ő

Szabó Alajos

Jó karban lévő Wartburg 1000-es eladó. Botár Antal, Sopron, Rákóczi u. 13., telefon: 13—212, délután 5-től.

Pannónia motorkerékpár 4500, Simson Swalbe 3700 Ft-ért eladó. Győr, Kertész u. 5.

Süllyesztett Singer varrógép eladó. Győr, Álmos u. 11., földszint 4., 5—7 óráig.

Kétéves „Szikra" hálószobabútor eladó, Győr, Szabadhegy, Somogyi Imre u. 4.

JAWA Ideál és 1100-as Skoda eladó. Győr, Bácsai u. 128.

NDK gyártmányú mély gyermekkocsi eladó, Sopron, Újteleki utca 48., Pader.

Garanciával sezlonokat, ágybetéteket készítek. Mintát, árajánlatot küldök. díjtalanul házhozszállítok. Bali kárpitos, Pápa, Piac térnél.

Hálószobabútor, rekamié és egyéb bútorok eladása. Győr, Kisfaludy u. 25., Korsósné.

INGATLAN

Győrött a Festő u. 46. számú ház eladó.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Dunántúli Napló

1968 DEC 4

1021

Pécs új címere

Aranykeretben narancssárga és sötét ultramarinkék mező, alatta fekete síkon fehér könyv a tudomány, vörös kalapács a munka szimbóluma, a sárga mezőben vörös ötágú csillag szocialista társadalmi rendszerünk jelképe. Ilyen lesz Pécs város címerjelvénye.

A címerjelvény végleges elkészítésével Szabó Alajos sopron grafikus művészt bízták meg, aki már elnyerte Győr város hasonló jellegű pályázatát. Három alkotó pályázatát bírálta a bizottság. Szabó Alajos műve kapta a legtöbb szavazatot. Lantos Ferenc és Haraszti Pál pécsi képzőművészek pénzjutalomban részesültek.

A bíráló bizottság a kiválasztott művet ajánlja a Városi Tanács végrehajtó bizottságának, illetve a december végén ülésező Tanácsnak elfogadásra. Ezután válik hivatalos címerré a jelvény, amely három változatban — jelvény, címer és zászló — formában lesz látható. Pécs város zászlajának két színét háromra javasolják kiegészíteni. A trikolor kék, sárga és fekete színekből szövődik.

Szabó Alajos

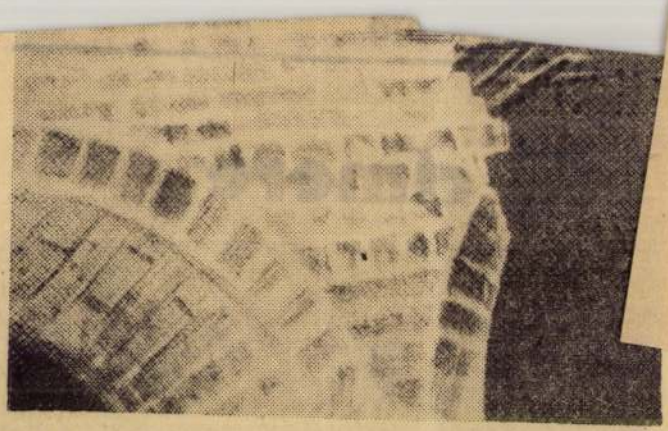

Izraeli csapatok behatoltak jordániai területre és a tűzszüneti vonaltól mintegy 60 kilométerre felrobbantottak két vasúti hidat. Képünkön: izraeli katonák az egyik felrobbantott híd maradványain

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

✦ NEW YORK: Egy évvel ezelőtt végezte el dr. Barnard dél-afrikai sebészprofesszor az első emberi szív átültetését, ami új korszakot nyitott a sebészet történetében. Azóta 93 szívátültetési műtétet hajtottak végre a világon, ebből 46-ot az Egyesült Államokban.

✦ *WASHINGTON: Johnson elnök hétfőn John Wheelernek, a princetoni egyetem tanárának, a neves atomtudósnak érdemei elismeréséül átadta az Enrico Fermi díjat:* [illegible]

✦ ÚJ DELHI: Dr. Kós Péter, a Magyar Népköztársaság új-delhi nagykövete tíz magyar rózsatövet adott át dr. Zakir Hussain köztársasági elnöknek. A rózsatöveket Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke ajándékozta az Indiai Köztársaság elnökének, júniusi magyarországi látogatása emlékére. Az Indiai Köztársaság elnökének kedvenc virága a rózsa, s naponta hosszabb időt tölt gondosan ápolt rózsatövei között.

lődjenek [illegible] és Nagy-Britannia kapcsolatai. Növekedett a kereskedelem, sikeresen fejlődtek a tudományos és műszaki kapcsolatok, a kulturális, oktatási, sport stb. csereprogramok. Rendszeres politikai konzultációkra is sor került, beleértve a két ország legfelső vezetőinek személyes érintkezését a kölcsönös érdeklődésre számottartó kérdések megvitatására. Mindez kétségkívül a Szovjetunió és Anglia népeinek érdekében állott, s egyszersmind előmozdította az európai és a világbéke, a biztonság megszilárdítását.

A brit kormány azonban legújabban más utat választott — folytatódik a nyilatkozat — a kapcsolatok megnehezítésének útját, s ehhez a csehszlovákiai eseményeket használja fel ürügyként. A jelekből ítélve a brit kormány úgy látszik elhatározta, hogy megsemmisíti a legutóbbi években elért számos pozitív eredményt.

A kétoldalú kapcsolatok különböző területein a brit kormány gyakorlatilag a csere [illegible] megszüntetésér

Szabó Alajos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KISALFÖLD

1968 DEC 5

Soproni művész sikere a pécsi címerpályázaton

Három pályamunka közül *Szabó Alajos* soproni grafikusművészét fogadta el, illetve ajánlotta elfogadásra a pécsi városi tanácsnak a Pécs új városcímerének megalkotására kiírt pályázat zsűrije. Az új városcímer aranynyal keretezett narancssárga és sötét ultramarinkék mezőben a munka szimbólumaként keresztbe rakott vörös színű kalapácsokat, a tudomány jelképeként fehér alaprajzú könyvet, a szocialista társadalmi rend kifejezéseként pedig ötágú vörös csillagot foglal magában. (MTI.)

adtak szállást. Nem te
jes a kép, ha nem sz
turistaszállóról és fi
dég-hálózatunkról. A
szállónak október
17 704 lakója volt. A
vendég-hálózat forga
dig egyedülálló a mú
hez mérten: eddig tö
100 000 a vendégnap
ma.

— *Állja-e a verse*
honosságban, kultú
ban a fizetővendég-hálózat a
turistaszállói ellátással?

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KISALFÖLD

Szabó Alajos

1968. április 18., csütörtök

1021

Műterem a padláson

A soproni Színház utca egyik kétemeletes házának a padlásterében beszélgetek Szabó Alajossal, a grafikussal, a festővel és a baráttal. Itt a padláson alakította ki meghitt kis műtermét, ahol napi munkája után tovább dolgozik, alkot. A padlástérig nem oly hosszú a lépcsősor, mint amilyen hosszú volt az út az elismerésig.

— Sohasem vágytam az úgynevezett sikerre — mondja. — Az viszont érthető, hogy az elismerés jólesik. Elismerés, ha a művészet igazi értői valamelyik művemről kedvezően nyilatkoznak. De talán még ennél is jobban esett, amikor a soproni Zárgyár egyik lakatosa egy nonfigurális képemen felfedezte a mozgást, az élet ritmusát.

Szabó Alajos a soproni Berzsenyi Gimnázium elvégzése után, mint annyi korabeli fiatal, kutatott, keresett az életben. Hova menjen, hol állapodjék meg? Úgy gondolta, jó lesz a fogtechnikusi pálya. A festészet azonban jobban érdekelte: kiállítások, tárlatok állandó vendége volt. Később Mende Gusztávnál tanult rajzolni. A reklám, az ízléses grafikai megoldások izgatták képzeletét. Így került a Soproni Vendéglátó Vállalathoz dekoratőrként. Utcai reklámtáblákkal kezdte nyilvános szereplését.

— Az alkalmazott grafika egyre tudatosabban érvényesült munkáimban. Éreztem, csak nem mindig tudtam, hogy melyik út a legjobb. Sokszor tucatszámra semmisítettem meg a tervrajzaimat...

Győrből, önmagával sohasem megelégedett ember, állandóan keresi a jót, a jobbat, a művészibbet. Elvégzi a reklámiskolát, kitüntetéssel. Megismerkedik a nyomdai munkával, technikájával. Így alakul ki benne egy általa ideiglenesnek mondott kifejezési mód: a monotypia. Szabó üveglapra dolgozik, és arról hengerli papírra a képet.

Biztatás? Igen az is volt. A legnagyobb elismerés akkor érte, amikor meghívták az 1967. évi soproni őszi tárlatra, és a zsüri elfogadta a képeit. Rendezvényekre, az ünnepi hetek meghívóinak tervezésére, idegenforgalmi leporellók készítésére kapott megbízatást.

Győr város a 700. évi jubileumra pályázatot írt ki új címerre. Az első menetben három pályázó munkáját fogadta el a zsüri, a másodikban ketten maradtak, végül az ő munkája kapott pályadíjat.

— Életem egyik legszebb pillanata volt, amikor közölték velem, hogy Győr város címere az én munkám eredménye — mondja szerényen.

A kis padlástérben apró olajkályhácska sugározza a meleget. Szabó Alajos gondolkodásmódja, szerénysége és szép reményekre jogosító törekvése a szívet melengeti.

(Radó)

Munka közben (S. Fényszöv. Lobenwein felv.)

„Magyaros"

A kisiskolások leendő fér[illegible] készültek az első tanítási na[illegible]. Ez volt az a nagy alkalom, amikor — bár utólag — meglocsolhatták az igazgató nénit. Pityu a két ünnepben ötvenszer is megkérdezte édesanyját:

— Mi a neve az én kölnimnek? Ha megkérdezik, legalább tudjam.

— Molnár Moser — mondta a mama.

Az igazgató néni valóban minden gyerektől megkérdezte: milyen kölnid van? Amikor Pityuhoz ért, ő magabiztosan rávágta:

— Lisztes Molnár!

(Sanna)

✷

MA:

1968. április 18., csütörtök. Andrea napja.

A Nap kél 4.50, nyugszik 18.37 órakor.

A Hold kél 0.47, nyugszik 8.11 órakor.

✷

160 EVE, 1808. április 18-án született

Karacs Teréz

írónő és pedagógus. Atyja — korának neves rézmetszője — házában gyakran látta vendégül az irodalom és művészet nagyjait; anyja — szintén írónő — a nők jogainak első magyar női harcosa. Karacs Teréz fordításokkal és elbeszélésekkel már fiatalon szorgalmas munkatársa volt a szépirodalmi lapoknak, majd nevelőnő, később pedig a miskolci, s azután a kolozsvári felsőbb leányiskola igazgatója lett. Három évtizedes pedagógiai pályafutása után újból, már véglegesen az irodalomnak szentelte hátralévő éveit. Írói munkásságát elbeszélések, színművek, pedagógiai és művelődéstörténeti, elsősorban a régi magyar színészetről szóló tanulmányok jelzik. A demokratikus eszmékért lelkesedett. A szabadságharc idején eredményes politikai felvilágosító és szervező munkát folytatott a Miskolc környéki nép, főként a diósgyőriek között.

✷

Afrikai vendégek. Április 24-én, a gyarmati ifjúság napja alkalmából afrikai diákok érkeznek megyénkbe. A színes bőrű fiatalok részt vesznek majd a megyében sorra kerülő ünnepélyeken.

NO, PERSZE

Egy ismert írónál megjelenik egy fiatal orvos, és így szól:

— Abbahagytam az orvosi pályát, és felcsapok írónak. Azt hiszem, nagy hasznára leszek az emberiségnek.

— Azzal feltétlenül, hogy nem folytat orvosi gyakorlatot.

TAVASZIAS

Várható időjárás ma estig: kevesebb felhő, eső nélkül. Gyenge, változó irányú, napközben kissé megélénkülő déli, délkeleti szél. Fagymentes éjszaka. Néhány helyen reggeli köd. A nappali felmelegedés kissé erősödik.

Legmagasabb nappali hőmérséklet ma 17—22 fok között. (MTI.)

✷

Ausztriában nyugati felhősödés, kisebb záporok, zivatarok kíséretében. A felmelegedés tovább tart. Változó irányú, mérsékelt szél.

✷

A DUNA vízállása Dunaremeténél szerdán 371 centiméter volt.

✷

FORGALOMNÖVEKEDÉS. Hétmillió forinttal nagyobb forgalmat bonyolítottak le a Győr-Sopron megyei Iparcikk-kiskereskedelmi Vállalat üzletei 1968. első évnegyedében, mint tavaly ilyenkor. A Ruházati Kiskereskedelmi Vállalat forgalma ugyanebben az időszakban ötmillió forinttal haladta meg a múlt év első negyedévét.

Klubfoglalkozás. „Vállalatunk fejlődése a következő tíz évben" című előadás a mai műsora a vagongyári Rába Ifjúsági Klubnak. Az előadás öt órakor lesz a Rába Művelődési Házban.

— A tavaszi munkákban 350, idén vizsgázott traktoros segíti a megye közös gazdaságait.

Iparjogvédelmi tanácsadás. Ma délelőtt Sopronban, az Ady Endre Művelődési Házban iparjogvédelmi tanácsadást rendez fél 11 órától a Szakszervezetek Győr-Sopron megyei Tanácsa, valamint az Országos Találmányi Hivatal. Holnap délelőtt Győrött, az SZMT Csaba utcai székházában délelőtt 10 órától délután 3 óráig hasonló rendezvényekre kerül sor.

— A közvilágítás bővítésére az idén összesen 80 000 forintot, az állami épületek karbantartására pedig 280 000 forintot költenek a győri járás községei.

Szabadegyetem

A Dr. Kovács Pál Szabadegyetemen április 19-én délután 5 órakor a Tanítóképzőben a „Kereskedelmi vállalatok" tagozat hallgatóinak Csollák Gábor, a Minisztertanács titkárságának munkatársa „A tanácsok hatásköre és feladatai az új gazdasági mechanizmusban" címmel tart előadást.

KISALFÖLD
Az MSZMP Győr-Sopron megyei Bizottsága és a Győr-Sopron megyei Tanács lapja.
Főszerkesztő:
LÓNYAI SÁNDOR.
Kiadja:
a Győr megyei Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó:
UGROCZKY MIHÁLY,
a vállalat igazgatója.
Szerkesztőség: GYŐR, Tanácsköztársaság útja 3., II. emelet. Telefon: 11—234, 11—503. Délutáni szerkesztés: (5 órától) 12—271.
Éjszakai szerkesztés: 11—167. SOPRON, Előkapu 11., telefon: 22—66.
Kiadó: Győr, Tanácsköztársaság útja 3., II. emelet. Telefon: 12—104. Hirdetésfelvétel: 13—189.
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a helyi postahivataloknál és a kézbesítőnél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (Budapest, V., József nádor tér 1. sz.). Előfizetési díj egy hónapra 18 forint.
Kéziratot nem őrzünk meg és nem adunk vissza.
Győr-Sopron megyei Nyomda Vállalat, Győr, Árpád út 39.
Telefon: 12—026, 12—027.
INDEX: 25060.

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1967 OKT 12
S. Szabó Alajos
KISALFÖLD

1021

— Michael McLaverty 1907-ben született Írországban, Down County-ban. Az 1930-as évek végén kezdte publikálni elbeszéléseit, regényeit szűkebb hazájában, Írországban és Londonban. Fenti elbeszélését az „Irish Short Stories" című, Londonban kiadott antológiából vettük.

S. Szabó Alajos: Női portré

viteli gyakorlattal
lkező

zdászt

ünk.
vállalat" jeligére
ldóba. Győr,
ttársaság útja 3.

sen elő
salföldre!

M Villanyszerelőipari
t felvesz

yszerelőket

munkásokat

sti, Pest környéki
éki munkahelyekre.

megemelt tel-
nybér, kereset
ás nélkül, ehhez
dénypótlék.

randóságok: saját
én kívüli
ttatás esetén
gosultságtól
— különélési
ermeszetbeni
agy szállásdij
tkezési
lás, munkaruha,
nkénti hazautazási
ítés.

hogy a Magyar Népköz
félhivatalos sajtósze
adja ki a hivatalos, ille
hivatalos jellegű közle
ket, nyilatkozatokat.

Az MTI 65 hírszolgál
dával, fotoügynökségg
rendszeres, napi munka
latot. Több mint 200
írója, fordítója, fotor
van, 18 ország fővá
tevékenykedik állandó tudósí-
tója. Távgépírói, a telexek na-
ponta 30—35 000 szót továbbí-
tanak a legkülönbözőbb hazai
szerkesztőségekhez, így hoz-
zánk is, s a világ minden ré-
szébe a sajtóügynökségekhez.

195 EZER NÉGYZETMÉTER FOTOPAPÍR

A Távirati Irodának néhány hónapja saját, nyomdai úton előállított, kétnyelvű napilapja van: a Neueste Nachrichten — Daily News. Jól felszerelt sokszorosító üzemében több mint húsz kiadvány készül a szerkesztőségek tájékoztatására rendszeresen. Az MTI Foto tevékenységének méreteire jellemző, hogy fekete-fehér fotopapírból évente mintegy 180 000, színesből 15 000 négyzetméternyit használ fel, s fotoriporterei minden fontosabb eseménynél jelen vannak.

Az MTI három nagy részlegre tagozódik: a belföldi, illetve a küpolitikai szerkesztőségre és a fotoszerkesztőségre.

A belföldi szerkesztőségnek csaknem 100 újságírója van. Magában a budapesti központban — a belpolitikai és kulturális, az ipari, a mezőgazdasági, illetve a sportrovatban 46 újságíró dolgozik. A 20 megyei szerkesztőségben (a 19 megyei székhelyen kívül Dunaújvárosban is van a Távirati Iroda-

hazai lapokhoz, a rádióhoz és a televízióhoz, s ezek a hírek, közlemények valóban egy-egy nap világeseményeinek tükörképét adják.

A külföldi információk megszerzésében jó segítséget ad a korszerű technika. Az MTI külföldi tudósítói telexen, telefonon adják tudósításaikat. A moszkvai vagy a washingtoni MTI-tudósító például a megszerzett híreket, információkat a lakásában felállított telexgépre gépeli, és szövegét abban a pillanatban már „veszi" is Nap-hegyi telexgép.

KAPÓSAK A MAGYAR KÉPEK

A Távirati Iroda harmadik nagy munkahelye a legkor-

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy felejthetetlen feleségem, leányunk és édesanyám,

Szóládi Kálmánné

sz. Lányi Sarolta

36 éves korában elhunyt. Temetése október 3-án

Köszönetet mondok mind
drága férjem,

Brenner

temetésén részt vettek, sirj
vagy fájdalmunkat bármily

Köszönetet mondunk min
férjem, édesapánk, testvérü

Alföldi

temetésén részt vettek, vagy
don kifejezésre juttatták. K
Asztalos Szakosztály és a há

Mély fájdalommal tudatjul
vérünk, unokám és sporttárs

Hencz

1967. szeptember 28-án tragi
hunyt. Temetése október 1-é

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Chabó Alajos

NÉPSZABADSÁG

1971 MÁR 17.

1021

— ÚJ CÍMERT KAP GYOR, amely 1971-ben ünnepli fennállásának 700 éves jubileumát. A beküldött pályamunkák közül Szabó Alajos soproni grafikusművész címertervét fogadták el.

gőleges 19. 14.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307.

1968 MAR 1

Szabó Alajos

NÉPSZAVA

1027

Új címert kap Győr

A 700 éves jubileumára készülő Győr új címert kap. Szabó Alajos grafikusművész alkotásában az új címer pajzs alakú s a kettéosztott mező egyikében a győri városkapu látható, alatta a folyók jelképével, a másik mezőben pedig a város iparára, és az iskolaváros-jellegre utaló fogaskerék, illetve toll látható.

ita nagyon komolyan —
ajális. Lesz itt még vere-

tele volt az udvar szom-
vozva, mind az éjszakai
ák. Kevéske ideig mi is
lnőttek között, aztán Pa-
al lassan kisündörögtünk
tünk össze s mégis egy-

Életrajzom.

Nagyszentjánoson /Győr m./ születtem 1892. junius hó 6. -án. Tanulmányaimat a Képzőművészeti Főiskolán és a szólnoki müvésztelepen végeztem 1914-ben mint Révész Imre, Bosznay István és Bory Jenő tanitványa. Tanulmányutat tettem Törökországba és Bulgáriába. Dijaim: Falu Szövetség aranyérem 1922. Kaposvári Berzsenyi Irod. és Müvészeti Társaság ezüst plakett 1942. Mint rajztanár 1914- 1918-ig Alsókubinban, majd 1918-tól mai napig Győrött müködöm. 1919-ben részt vettem a Győri Képzőművészeti és Iparmüvészeti Társulat megalapitásában, melyben jelenleg a főtitkári tisztséget töltöm be. 1919- óta szerepelek festményeimmel és szobraimmal agyőri Képzőművészeti és Iparmüvészeti Társulat évenkint megrendezett kiállitásain. Kiállitásokon szerepeltem Budapesten, Magyaróvárott, Sopronban, Pápán, Kaposvárott, Munkácson.-----

Leginkább olaj technikával dolgozom. Derüs, napsütéses tájképeket, csendéletet és arcképeket festek. A szobrászat terém kisplasztikai munkákat és relifeket készitek.

Mint festő természetimádó vagyok , melynek kimerithetetlen szépségeit igyekszem a lelkemen átszürve érzékeltetni. Mindenben a festői szépséget keresem. Az izmusokon kivül állok.

Győr, 1943 szept. 28.

Szabó Alajos

tanár, festőmüvész.

Korrektúrai Él

Szabó Alajós
festő

Szabó Alajos

györi-polg. iskolai ...
rajztanár
szabadalmazott rajztáblását mutatta be
a Rajztanárok Egyesületének.

Rajzoktatás
1937. 4-6. 4
61. l.

MÜ...
Ár... 1927.

IDEGENFORGALMI, BESZERZÉ

A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK

A MITTELEUROPÄISCHES REISEBÜRO (M

THOS. CO

A HÁLÓKOCSI TÁRSASÁGOK ÉS AZ (

A DUNA-SZÁVA-ADRIA VASUTTÁR

Sürgönycim: „MEN

FŐIRODA:

BUDAPEST, V. VIGADÓ-TÉR 2.

Telefon: T. 210-57, T. 275-15 és J. 435-98

POSTATAKARÉK CSEKKSZÁMLA 4482

GIRÓSZÁMLA

A MAGYAR NEMZETI BANKNÁL

FŐVÁ

I., Szt-Gellért-tér 1. (Gell

II., Fő-utca 1. Tel.: T. 21

IV., Váczi-utca 1-3. Tel.:

V., Nádor-utca 18. Tel.: T

VII., Erzsébet-körut 45-47.

VII., Baross-tér 15. Tel.: J.

VIII., Rákóczi-ut 9, Tel: J.

VIII., Blaha Lujza-tér 1-3. (

VIDÉKI FIÓKIRODÁK:

Baja, Balassagyarmat, Békéscsaba, Cegléd, Debrecen, Eger, Gyöngyös, Győr, Gyula, Hódmezővásárhely, Kaposvár, Karcag, Kecskemét, Keszthely, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Kisvárda, Komárom, Kőszeg, Makó, Mátészalka, Mezőtur, Miskolc, Nagykanizsa, Nyiregyháza, Orosháza, Pápa, Pécs, Sátoraljaujhely, Sopron, Szeged, Székesfehérvár, Szentes, Szolnok, Szombathely, Tapolca, Török-Szt.-Miklós, Veszprém, Zalaegerszeg

20501/927 I/Dr.P./P.

Válasz esetén szíveskedjék erre a számra hivatkozni.

POSTAFIÓK 169.

T.

Müemlékek Országá

Szabó Alajos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZABADSÁG

vízzel.

1021

Szabó Alajos festőművész jubileumi kiállítása Győrött

Nagy érdeklődés mellett nyílt meg *Győrött* vasárnap Szabó Alajos festőművész gyűjteményes kiállítása. A hetvenéves mester 1919 óta állandó kiállítóként szerepel a fővárosi és vidéki kiállításokon.

A kiállítás ünnepélyes megnyitóján *dr. Katona Lajos*, a Győr-Sopron megyei Tanács végrehajtó bizottságának elnöke meleg szavakkal méltatta Szabó Alajos ötvenéves művészi és pedagógiai munkásságát.

n leszámítva a zsírfelrakodásbó

ra

catú, 08 számú kötvény nyerte.

34967	01—50	200	37842	01—50	200
35089	01—50	100	37849	01—50	200
35172	01—50	100	37927	01—50	200
35238	01—50	200	37932	01—50	200
35255	01—50	100	37961	01—50	200
35267	01—50	100	38007	01—50	200
35315	01—50	200	38051	01—50	200
35539	01—50	100	38063	01—50	200
35541	01—50	100	38081	01—50	200
35569	01—50	200	38117	01—50	100
35607	01—50	100	38127	01—50	200
35668	01—50	100	38182	01—50	200
35725	01—50	1 000			

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307

NÉPSZABADSÁG

Szabó Alajos kiállításáról

Egy hete nyitotta meg dr. Katona Lajos, a megyei tanács elnöke Szabó Alajos gyűjteményes kiállítását, amelyet a művész tanítványai, tisztelői és barátai sorából már több százan megtekintettek. Az alábbiakban a megnyitó tárlatvezetőjének, Fóthy Jánosnak értékelő írását közöljük.

*

A kiállítás, mely a Győr-Sopron megyei és városi Tanács és a Hazafias Népfront rendezésében nyílt meg a győri műcsarnok termében, a hetvenéves Szabó Alajos festőművész félszázados festőpályájának legjava alkotásait mutatja be. E félszázad során azonban nemcsak a művészetet szolgálta a festő, hanem rajztanárként is dolgozott. Ezt azért is tartom fontosnak megemlíteni, mert az a szerénység, amellyel Szabó Alajos — festői elhivatottsága tudatában is megmaradt a pedagógus katedráján — egész művészetére jellemző.

A művész ama kevesek közé tartozik, akik pontosan ismerik képességeik határát, és ezeket túl nem lépve, csak arra törekszenek, hogy mindenben, ami kezük alól kikerül, a legjobbat adják. Vannak persze Szabó Alajosnak — mint minden festőnek — jó és kevésbé jó alkotásai, de ezen a kiállításon alig látjuk olyan művét, amelyen valami meg ne ragadná a nézőt: — itt esetleg egy finom megérzéssel odavetett színfolt, ott a rajz elevensége, másutt a hangulat őszinte költészete.

Szabó Alajos elsősorban a tájhangulatok megszólaltatója. Természetimádó lelkében minden tájélmény azonnal festői motivummá alakul át, és képei szinte sugároznak azt a szeretetet, felszabaduló és felszabadító örömet, amellyel látványát vászonra vetette. Képeiből a lélek harmóniája, derűje, egyensúlya árad, egy olyan ember művész lelkisége, aki mindenben a szépet látja, keresi és találja meg.

Nem vagyok híve egy-egy művész mindenáron való beskatulyázásának ebbe vagy abba a festői irányzatba, de Szabó Alajosnál ez fölösleges is volna. A természet: tájak, virágok, gyümölcsök hűséges, és a művészet iránt odaadó alázattal elteli portrémus" művésze, aki azzal szolgálja a szocialista humánumot, hogy az örök természet örökérvényű szépségeit közvetíti az embereknek és így varázsol életükbe több szépséget, derűt, örömöt.

Kiállítása legszebb, legtöbb örömet okozó darabjainak különösen „Felvidéki táj", „Dunapart Halásziná", „Dunapart Bajánál" című olajfestményeit és „Őszirózsás csendélet", „Szénagyűjtés", „Dunapart", „Vörös fenyők", című pasztelljeit, illetve vízfestményeit érzem, amelyeken legerősebben érvényesülnek (a motívum költészetén túl) a művész technikai kiválóságai is: a rajz teljessége, a színek szépsége, a tónus nemessége és a megfestés, a faktura finomsága.

Fóthy János

*

Fóthy János értékeléséhez kiegészítésként jegyezzük meg, hogy bár a visszapillantó kiállításon kevés rajzos alkotása látható Szabó Alajosnak, véleményünk szerint a művész elsősorban grafikus alkat, amit legjobban bizonyítanak a kiállításon látható kiváló akvarelljei és biztos rajzú grafikai munkái. Szerintünk ebben a műfajban alkotta Szabó Alajos azt a maradandót, amely művészetének helyet jelöl a megye képzőművészei sorában. Olajfestményei már nem keltik ezt az egységes hatást, főleg tájképei között látunk naturalista megoldásokat. Portréi ugyanakkor elmélyült, mondanivalóban gazdag alkotások. És ami a legtöbbet mondja a művész sokoldalú egyéniségéről, hogy idős kora ellenére is keresi a korszerű megformálásnak eszközeit, amelyről „Csapolás" című műve tanúskodik. Ennyit kiegészítésül Szabó Alajos festői alkata bemutatásához.

Szerk.

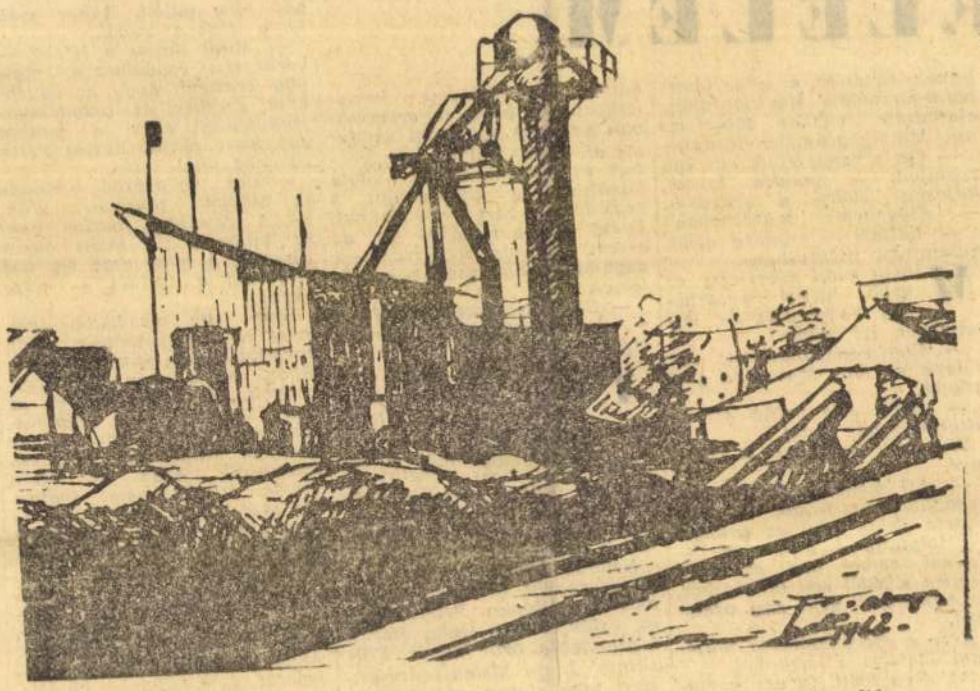

Szabó Alajos: Kokszosító

szolgálat

Az ausztriai Linz tartományi színházban automata telefonszolgálatot vezettek be, amely magnetofonszalagról nemcsak azt közli, hogy aznap mit játszanak, hanem felvilágosítást ad arról is, hogy milyen jegyek kaphatók az aznapi előadásra.

Csak az hallgat — természetesen közügyekről lévén szó —, akinek elhallgatni valója van. Szóra kell bírni őket.

Úgy érzem, ezt időszerű volt elmondanom. Hogy miért csak most? Mert ez, tetszik tudni, nagyon kényes téma.

(eszjé)

— No, most gyerünk a mi pincénkbe...

(s

FÉLELEM

A faluban, ahol születtem, élt egy bolond nő: Kokovai Böskének hívták és néha megzavarta a gyerekeket. A falutól két kilométerre laktunk, egy tanyán, odáig nem jött el Böske. Kicsi voltam és sovány, és talán ezért nem bántott, ha ritkán szembetalálkoztam vele. Nem volt tehát okom az ijedezésre.

Azután a felnőttek belém oltották a rettegést. Mindenekelőtt azzal, hogy beszéltek róla. Ha este, sötétedéskor a kertbe küldtek zöldségért, az anyám halkan, együttérzőn megkérdezte: „Nem félsz?" Ha apám rámszólt, hogy nézzem meg, be van-e csukva a disznóól ajtaja, szigorúan rámnézett: „Remélem, nem félsz?"

„Miért kellene félnem?" — kérdeztem önkéntelenül is. Este is, éjjel is minden olyan csendes, mint nappal. Legfeljebb néha ugatnak a kutyák, de se rablók, se szellemek nem járnak errefelé. Pár nap múlva azonban már nem voltam ilyen biztos a dolgomban, legalábbis ami a szellemeket illeti.

Egy vendég felbolygatta a lelkem nyugalmát. Kosztolányi Mihály, az egyik szomszédunk.

A férfiak ettek, ittak és beszélgettek. A kemencepadkán ültem, és lestem a szavukat. Sokáig csak az időjárást emlegették, aztán rátértek a tehenek etetésére, és a sertésorbánc-járványra. Már majdnem elaludtam, amikor Kosztolányi Mihály apámhoz fordult:

— Ott a nádas előtt van egy zsombék — mondta lassan, kéjesen izlelve a szavakat. — Figyelted-e mostanában?

— Láttam — mondta apám halkabban titokzatosan.

Mihály bácsi felemelte az ujját, kicsit ravaszkásan hunyorgott és sejtelmesen azt súgta:

— Egy vasládában ott van elásva az öreg Maczelka grófkincse.

— Miért ásta volna el? — hitetlenkedett apám.

Hegyezni kezdtem a fülemet.

— Azt mondják, hogy megharagudott a fiaira, és nem akarta nekik adni az aranyat — folytatta a szomszéd. — Ravasz ember volt az öreg. Elvitte a ládát egy lakatoshoz, az beleszerelt neki egy oroszlánt.

Erre a megállapításra majdnem leestem a kuckóból.

Az öreg ivott, és azt mondta:

— Később többen is ki akarták ásni az aranyat, de amikor fél méterre értek a kincshez, kiugrott az oroszlán, és mindenki hanyatt-homlok elfutott. Mire másnap odamerészkedtek, a föld olyan sima volt, mintha nem is ástak volna ott soha.

A vendég belenézett a poharába, és fölényesen kinyilatkoztatta, hogy az oroszlánban az öreg Maczelka szelleme él. Ezzel felállott, elbúcsúzott és elment, de itt hagyta minálunk a szellemeket, a vasládába zárt oroszlánnal. Egész este a vasládán járt az eszem. Másnap megkérdeztem anyámtól, hogy vannak-e szellemek?

— Én még egyet sem láttam — mondta anyám közömbösen.

Többet nem kérdeztem. Féltem, hogy a felnőttek válasza még jobban összezavarja bennem a világról alkotott gyermeki elképzeléseimet. A szellemek azonban üldözőbe vettek. Többé nem volt menekvésem, velük aludtam el, és ők ébresztettek reggel.

Néhány hét múlva egy másik szomszéd jött hozzánk látogatóba, Rostás Péter. Ezen az estén ismét szóba került a Maczelka gróf kincse. Föláll tam, hogy kisomfordáljak, mert már elegem volt a szellemekből. Rostás Péter azonban megkérdezte tőlem:

— Hát te Ferkó, láttál-e már lidércet?

— Nem láttam — vallottam be töredelmesen.

— Tudod, a lidérc a temetőben tanyázik — magyarázta rögtön. — Minden éjfélkor megjelenik. Olyankor a frissen hantolt sírok fölött sárgás fény villan. Akkor száll ki a lélek a testből.

— Mitől sárgás a lélek? — kérdeztem csodálkozva, mert úgy éreztem, hogy az egyébként érdekes és tudományos magyarázat ezen a ponton egy kissé sántít. Rostás Péter zavarba jött.

— Hát... ég a csont — mondta csöppnyi töprengés után. — A csontban foszfor van, az villog a sír fölött olyan ijesztően. A lélek csak így tud eltávozni a testből — tette hozzá.

Ezen igen megdöbbentem, mert rá kellett jönnöm, hogy egyáltalán nem ismerem a világot, pedig már nyolcéves vagyok, és átböngésztem az idei kalendáriumot. Elolvastam már néhány könyvet, de azokban sehol sem volt szó ilyesmiről. Azon az estén mégis sokáig nem tudtam elaludni. Csak forgolódtam az ágyamban. Anyám megneszelte, hogy nem alszom, és csendesen odajött hozzám.

— Csak nem félsz a lidérctől? — kérdezte halkan. Ijedten meredtem a sötétségbe, nem tudtam válaszolni. Anyám magához húzott, megcsókolt, és a lelkemre kötötte, hogy mindig siessek haza iskolából. Ettől a naptól kezdve kezdtem igazán félni.

Délután jártam iskolába, és ősszel meg télen legtöbbször már sötét volt, amikor hazafelé indultam. Az iskola alig száz lépésre lehetett a temetőtől. Szinte a temető kapu előtt kellett elmennem. Olyankor a szívemet a torkomban éreztem, és akaratlanul a temetőkert titokzatos sötétjébe pillantottam. Azután szilárd elhatározással csak az utat, a csúszós keskeny utat néztem magam előtt.

Az egyik este a temető felől valami furcsa fény csapott a szemembe. Tudtam, hogy abban az irányban lehetnek a frissen hantolt sírok. Most költözik odébb a lélek — futott át az agyamon. De miért nem várja meg az éjfélt? Miért sietős neki annyira az átköltözés? — próbáltam tréfával elütni a dolgot, de nem sikerült. A fény egyre csak villogott, sárgásan, tompán, ijesztően. Remegni kezdtem, majd futásnak eredtem.

Pár lépés után suhogást hallottam magam mögött. Valaki követ, gondoltam. Megálltam. Csend honolt körülöttem, csak a tücskök ciripeltek a temetőárokban. A szívem mind jobban vert. Újra futni kezdtem. Megint követett a suhogás. Ha jobban futottam, erősödött a suhogás. És ez így ment hazáig: futottam, megálltam.

— Mi történt veled, fiam? — kérdezte anyám, látva rémült arcomat.

— Semmi — tagadtam le mindent.

Szégyelltem bevallani a félelmet. Másnap, amikor az iskolába mentem, bátrabban néztem a temető felé. Világos nappal volt, egy kicsit fújt a szél. Az új sírokon rezegtek-zizegtek a koszorúk. A rájuk tűző napban villóztak, csillogtak.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor-u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

KISALFÖLD

című operáját.

*

— Szabó Alajos gyűjteményes kiállítása ma tart utoljára nyitva a győri műcsarnokban.

Szabó Alajos

Szabó Alajos

Magyar Művészet, 1926

362-363.o.
Győri képzőművészeti és Iparmű-
vészeti Társulat.

Szabó Alajos

Fertő

l.

Győri kiáll. 1919–1929

47. l.

lenségnél. Ezért a pénzért naponta vezércikket kellett irnom és csakugyan — eltekintve a nyári nagy manőver heteitől, amikor távol voltam a várostól, valamint a tisztivizsga letétele céljából Nagyváradra történt exkurziótól —, minden áldott nap én irtam az aradi Függetlenség vezércikkét, irtam éven átal vagy 250 vezetőcikket. Ez a foglalkozásom két okból volt igen sulyos és válságos. Először is természetesen el kellett titkolni az egyévi önkéntes-iskola parancsnoksága előtt, hogy aktiv katonai szolgálatommal egyidejüleg aktiv hirlapirói tevékenységet folytatok és pedig — horribile dictu — az aradi függetlenségi és negyvennyolcas párt rebellis hivatalos lapjánál. Elképzelhető, mi lett volna, ha ezt hivatalosan megtudják az ezrednél, elárulhatom azonban, hogy nem-hivatalosan igenis tudomással birtak róla, de ezt a tudomásukat előttem gondosan titkolták. Egyszer volt kellemetlenségem egy hirlapi közlemény miatt, amely az önkéntes-iskolában uralkodó állapotokat kritizálta; magától értetődőleg engem, mint az önkéntes-iskola egyetlen hirlapiró tagját, gya-

Szabó Alajos festő

Ujság. 1944. febr. 1.

mestert választottak meg.

— **A Győri Képzőmüvészeti és Iparmüvészeti Társulat** március 14-től 28-ig a győri Kulturházban „Dunántuli Tárlatot" rendez, melyre az összes dunántuli müvészeti egyesületeket, valamint az egyesületekbe nem tömörült dunántuli müvészeket meghívja. A müvek beküldési határideje 1944 március 5. Ugyaneddig kell beküldeni azoknak a képeknek kliséjét is, amelyek különösen alkalmasak a katalógusba való felvételre. Fejlap darabja 2.— pengő. Dijazások: Nagy aranyérem, kis aranyérem, 4 darab ezüstérem, 6 darab elismerő oklevél. Fejlapigénylés és minden megkeresés a társulat főtitkára (Szabó Alajos tanár, Győr, Buda-utca 34) címére küldendő.

NYOMT

Méltósagos

Dr. Szentirányi Gyu

főtitkár Úrnak

Budapest. XI.

Lágymányosi-utca 11

Szabó Alajos
győri festő
1942-ben Kaposvárt rendezett
Dunántuli Téli Tárlaton
ezüst plakettet nyert.

Szabó Alajos Győr. 81. sz. Park-
részlet c. egységes tónusban tartott
természetes állítású, figyelemreméltó
megoldásban visszaadott olajfestmé-
nye.

Somogyi Újság
(Kaposvár) 1942. dec. 12
(Kiadták a Berzsenyi-
tárlat díjait.)

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 ..... évi ..... hó ..... n ..... napján

.....

délelőtt / délután ..... órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy: .....

Elnök megbízásából:

.....

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

úrnak
úrnőnek

Budapest

MEGHÍVÓ

a

KORVIN MÁTYÁS

MAGYAR-OLASZ EGYESÜLET

KÖZGYŰLÉSÉRE

az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—35) dísztermében folyó évi június hó 24-én, hétfőn délután 6 órakor

Gerevich Tibor
elnök

Franklin-Társulat nyomdája

SZABÓ ALAJOS

tömeggyűlésen. Néhány nap múlva azonban a harcot abba kellett hagyniuk, mert máshonnan nem kaptak támogatást. Bécsújhelyt (Wiener-Neustadt), Ternitzben és Neunkirchenben a sztrájk január 25-re befejeződött.[30]

A bécsújhelyi és környéki radikális sztrájkmozgalmat bizonyos mértékig támogatták az ott alkalmazott Sopron vármegyei munkások is. Amig ottani proletártestvéreik küzdelme tartott, ők sem vették fel a munkát. Otthon maradtak és mindaddig nem utaztak munkahelyükre, amig a sztrájk véget nem ért. Egyfajta szolidaritás jele volt ez.

Végetért a nagy sztrájk. A hatósági elnyomó intézkedéseket ezért némileg mérsékelték. A cenzúrahivatal január 21-én tájékoztatta a szerkesztőségeket: most már írhatnak a tömegsztrájkról, de felhívta figyelmüket, hogy a mozgalom „főleg a választójogért"(?) folyt, tehát „erre helyezzék a fősúlyt".[31] (Más szóval: a lapok lehetőleg hallgassák el azt, hogy a munkások harca elsősorban a békéért folyt!)

A baloldali sajtó azonban nem tett eleget az utasításnak. Cikkei éppen azt hangsúlyozták, hogy a nagy sztrájk főcélja a béke volt. Ezt tette a soproni Népakarat is. A sztrájk utáni első vezércikke a következőket állapította meg: „a nagy városokban megmozdultak a néptömegek, hogy kifejezésre juttassák szilárd akaratukat, miszerint nem engedik némi hódítási jelszavakkal a háborút meghosszabbítani. Hatalmas munkabeszüntetések Budapesten, Bécsben, Prágában, Grácban és a többi nagyobb városokban adták tudtára a hatalmasoknak, hogy a népek immár békében akarnak élni egymás mellett, tisztelve a szomszéd jogait és szabadságát..."[32]

SOPRON KULTURÁLIS ÉLETE

Gollnhofer Sándor:

Szabó Alajos kiállítása Budapesten

A budapesti „Metro"-klubban 1981. február 20-án a Soproni Öregdiákok Baráti Köre és a GYSEV Igazgatósága által rendezett kiállításon Sopron egyik közismert grafikus művésze mutatkozott be a Sopront szerető és a város iránt érdeklődő barátainknak.

Szabó Alajos középiskolai tanulmányait Sopronban végezte, rajztanárai Soproni Horváth József és Janesitz Henrik nagy hatással voltak rá, jelentősen befolyásolták érdeklődési körét.

Továbbtanulási lehetősége nem volt, különböző beosztásokban dolgozott, 1955-től a vendéglátóiparban dekoratőrként, majd reklámpropaganda csoportban, illetve osztályvezetőként tevékenykedett.

Művészi pályája is tulajdonképpen ebben az időszakban kezdődött. A fiatal amatőr művésznek sokat jelentett, hogy a hivatásos művészekkel együtt szerepelhetett kiállításokon.

Egyre tudatosabb önképzéssel készült fel országos pályázatokra is, ahol a siker sem maradt el. Többek között az ő munkája Sopron, Győr és Pécs városcímere (SSz. 1971, 134.) Az országos plakátkiállításon 1976-ban az első, 1977-ben a második díjat nyerte el.

---

30 AuS 2: i. h.
31 OLME 1918—IV—750. res. sz.
32 NA 1918. január 27.

1. Grasse

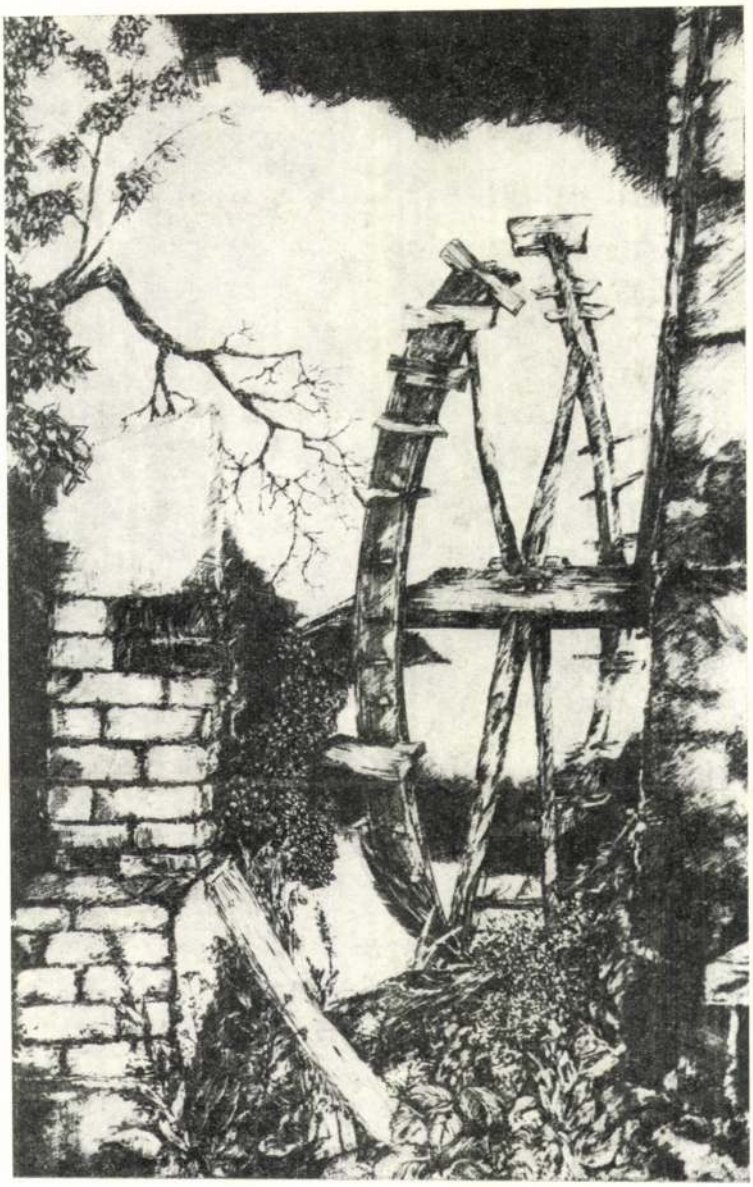

2. Elmúlás

Városunk is segítségére sietett, amikor 1973-ban addigi művészi és társadalmi munkája elismeréseként műteremmel is rendelkező lakást biztosított számára.

A munka kemény igazsága nevelte, mindig teljes szívből adja, amit alkot. Vallja, hogy fájdalmaival, buktatóival együtt is a jó önképzés juttatta odáig, hogy felismerje, a képzőművészet érzelmi tevékenység. Érzelmeit jeleníti meg művein, hogy a szemlélő a benne támadt érzések alapján ismerje fel azt, amit ő ábrázolt.

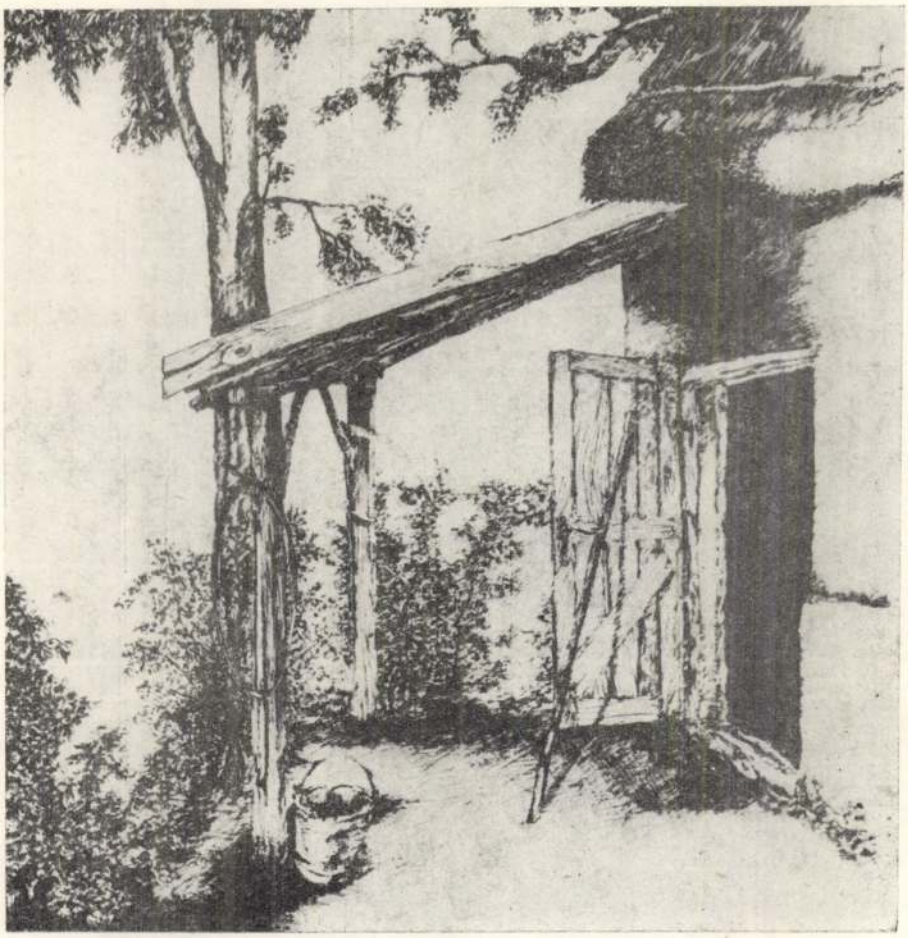

3. Jakabhegyi csőszház

Ha hasonló témákat is jelenít meg, mint ezen a tárlaton is, célja mindig újat, mindig újabb formákat felfedezni és azokat másoknak átadni, ezt szép és elkötelező feladatának érzi. A francia tengerpart „Gumifái"-nak formája esetleg új, de ebben is ugyanazt a természetet szereti, amit gyermekkora röjtöki nagyerdejének pagonyjában vagy a pityeri tisztásokon ismert és csodált meg.

Eltűnik lassan egy világ, gyermekkora falvai átalakulnak. A nosztalgia viszi vissza a múlt emlékeihez, ezért látni képein a majdnem elfelejtett kútágasokat, törött, öreg kertekaljai kerítéseket.

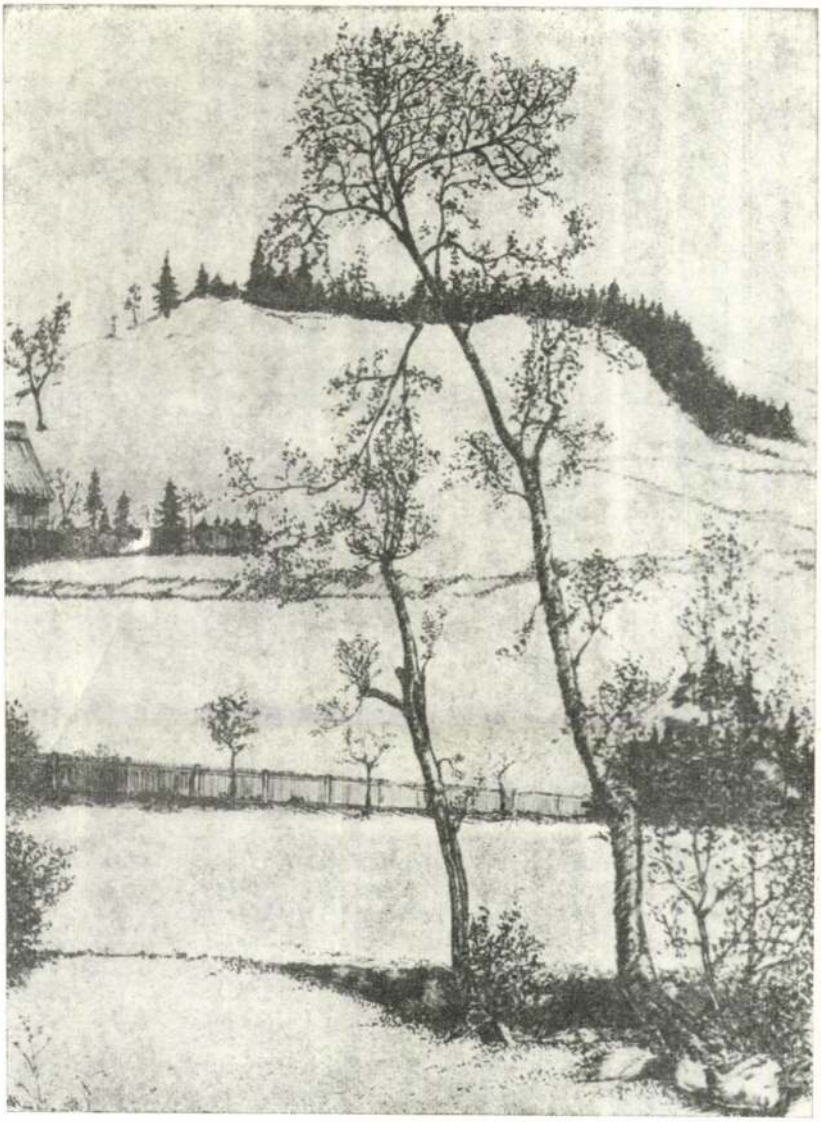

4. Szlovákia

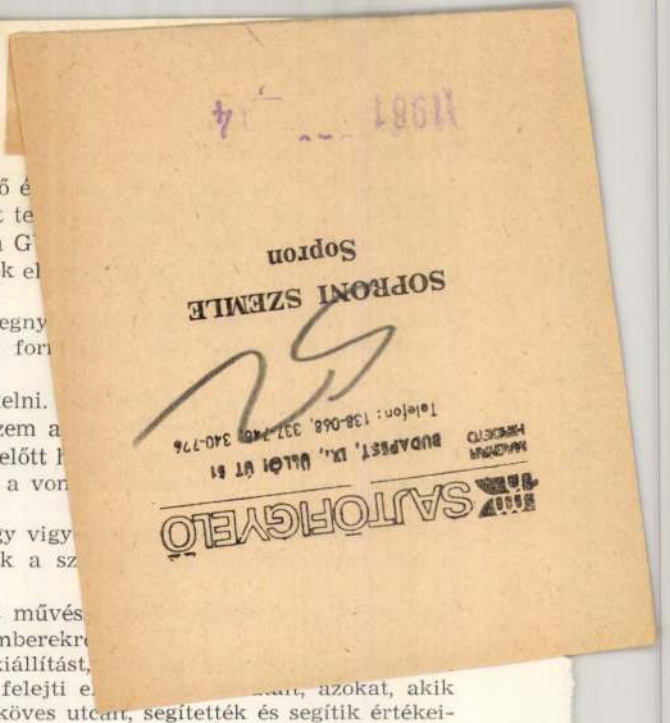

Szereti Sopront, mint tudatos létezése első é
dag képzőművészeti múltjához egyetlen téglát te
kötelező feladatának tartja. Munkahelye — a G
és lehetőséget képzőművészeti igényű alkotások el
más színes mozaik ablakai).

Úgy véli, az eredményeken, sikereken megny
tönzi, hogy tudása legjavát adva mindig új for
meg azokat, akik igénylik munkásságát.

Nem feladatom a kiállítás anyagát értékelni.
loshegyi öreg tölgyfa" című művét nézve érzem a
méltóságát. A „Törött vízimalom" című képe előtt
ziót kelt, pedig tudom, hogy nem jelzi többé a vor
egy állomásért" című grafikán.

Nem figyeltem meg, de elhiszem, hogy így vigy
hold fényénél, hogy az életért kapaszkodnak a sz
„Gyökerek" a venszi hegyoldalon.

A fentiekből kitűnik, hogy Szabó Alajos művés
nem érzelemgazdagon akar és tud hatni az emberekr

Budapesti barátaink úgy fogadták ezt a kiállítást,
és mint Sopron üzenetét, mert Sopron nem felejti e
azokat, akik
hosszabb-rövidebb ideig rótták ódon, macskaköves utcáit, segítették és segítik értékeinek megőrzését, a város továbbfejlődését.

MEGEMLÉKEZÉSEK

Vanyó Tihamér:

Karsai Ferenc Géza
(1905—1981)

Karsai (Kurzweil) Ferenc (szerzetesi nevén: Géza) 1981. február 24-én halt meg Pannonhalmán. Eredeti családi nevét 1933-ban változtatta meg.

Sopronban született 1905. július 19-én. Apja, Kurzweil János itt cipészmester volt. Az elemi iskolát és a gimnáziumot Sopronban végezte. Kitűnő érettségi bizonyítványával 1923-ban jelentkezett fölvételre a bencések pannonhalmi főmonostorában. Ettől kezdve egészen haláláig itt töltötte hosszú élete éveit, mint magyar—német szakos gimnáziumi tanár, váltakozva a tanárképzői és gimnáziumi oktatás s az alkotó tudományos munka, továbbá a hatalmas főkönyvtár irányításának és aprólékos szolgálatának szellemi légkörében. A megszabott keret azonban nem jelentett egyhangúságot, elzárkózást, szűkre méretezett szakszerűséget. Élénk érintkezésben volt az egyetemi körökkel, tudósokkal és intézményekkel. 1928-ban bölcsészdoktori, 1940-ben egyetemi magántanári képesítést szerzett a pesti egyetem bölcsészeti karának német tanszékén, és az egyetemi átszervezésig gyakorló tagja volt a középiskolai tanárvizsgáló bizottságnak.

Érdeklődése, olvasottsága széleskörű és sokoldalú. Erről tanúskodik töméntelen könyvismertetése magyar és német nyelvű folyóiratokban. Legfőbb tudományos munkája az Ernyey Józseffel együtt németül megírt, illetve kiadott két hatalmas kötet a felsőmagyarországi bányavárosok német népi színjátékairól (Bp., 1932—1938). Irodalom- és művelődéstörténeti alkotásai elvezették a néprajz területére. E téren első írásai közé tartozik a svájci családból Karinthiában született Bünker Rajnáldról

Szabó Alajos 154 építőmester
(in: Déry Attila; Budapest eklektikus épületszobrászata
/Művészettörténet-Műemlékvédelem I. /OMF kiad. Bp. 1991./

mutlich wieder auf Rákóczis damalige politische Pläne und diplomatische Beziehungen zurückzuführen. Von 1709 an rückte die auch früher schon wichtige englisch-holländische Verbindung an die Spitze von Rákóczis Außenpolitik auf, er hoffte nämlich, durch englische und holländische Mediation zu erreichen, daß die Position des neuen ungarischen Staates und Siebenbürgens innerhalb des Habsburg-Reiches im Rahmen der allgemeinen europäischen Friedensverhandlungen mit internationalen Garantien geregelt wird. Bei diesem Vorhaben spielte bei der diplomatischen Vorbereitung Marlborough eine wichtige Rolle. Es obliegt weiterer Forschungsarbeit, die Person des Schabkunstblattstechers zu ermitteln, da Mányoki diese Technik vermutlich in der Werkstatt erlernte, in der er den Stich bestellt hatte. Daß er die Kunst des Kupferstechens, entsprechend der Weisung von Rákóczi selbst erlernt hatte, wissen wir aus einem späteren, signierten Stich, der, wegen eines vermutlichen Farbfehlers falsch signiert wurde — „A. de Marycki Regis Pol. Pict. pinx. et sc." — und darum bisher der Aufmerksamkeit der Forscher entgangen ist. Dieser spätere, nach 1717 entstandene Stich Mányokis ist nur noch aus Angaben bekannt, daß er aber diese Technik auch später betrieb, geht auch aus dem Verzeichnis seines Nachlasses hervor, in dem einige Vervielfältigungsinstrumente angegeben sind.

Mányokis Auslandsaufenthalt läßt sich von Ende 1710, nach seiner Ankunft in Berlin verfolgen. Dort wurde, vermutlich 1711, sein Selbstbildnis (Ungarische Nationalgalerie) gemacht, das eine starke Wirkung der 1710—11 enstandenen Bilder des preußischen Hofmalers Antoine Pesne aufweist. Über Details seines vorangegangenen einjährigen (1709—1710) Aufenthaltes in Holland gibt es vorerst keine Angaben. Seine in Holland erworbenen künstlerischen Erfahrungen können an seinem

Szabó Alajos festő

Vasárnapi Hírek
1992. nov. 9.

Hétfőn Szabó Alajos festőművész kiállítása nyílik Győrött a Gárdonyi Géza Iskolában.

2. Balogh István: Városrendezési és városszépítési törekvések az első világháborúig. 33-42.

3. Gellér Ferenc: Debrecen város legújabbkori műemlékei. 45-50.

4. Örsi Károly: Hajdú-Bihar és Debrecen történeti kertjeinek helyzete és védelme. 53-55.

5. Sápi Lajos: Borsos József munkássága. 59-61.

6. Entztű Géza: Szabolcs-Szatmár megye műemléki topográfiájának tanulságai. 65-66.

7. Módy György: Az utolsó negyedszázad móemlékileg jelentős régészeti kutatása Hajdú-Biharban. 69-73.

8. Rácz Zoltán: Hajdú-Bihar megye középkori templomai. 77-80.

9. Varga Gyula: Népi-műemlékek kutatása Hajdú-Biharban. 83-88.

10. Zádor Mihály: A műemlék konzerválás új módszereinek tapasztalatai Debrecenben és Bakonszegen. 91-93.

11. Masits László: A Hortobágyi Nemzeti Park művelődéstörténeti értékei. 97-98.

12. Marjai Márton: A műemlékekhez fűződő antik elemek beépülése a népköltészetbe a Hortobágyon és környékén. 101-105.

13. Mendele Ferenc: Műemlékvédelem és falusi turizmus. 115-129

14. Barcza Géza: Műemlékvédelem hatósági és társadalmi síkon. 133-136.

15. Tóth Zoltán: Műemlékvédelmi szemlélet az építőipari üzemmérnökök képzésében. 139-142.

Szabó Alajos

építőmester

1881. Budapest

Cím és Nyomtatás Franklin

1372

28021 KÖZSÉGI NYOMDA, BUDA

Szabó Alajos festőművész

Győr:
A Győri Műcsarnok Szabó Alajos festőművész mutatja be legújabb alkotásait.

Magyar Kurir 1946. dec. 1.

ר ד

Szabó Alajos, festő

SZABÓ ALAJOS festőművész emlékkiállítása nyílt meg a győri Xantus János Múzeumban. Az öt évvel ezelőtt elhunyt művész özvegye a közgyűjteménynek ajándékozta a művész grafikáit, festményeit, iratait; a bemutatón a hagyaték egy része, a grafikai alkotások java látható.

– : Hír

21.

Nérszabadsag, 8 n. 1980. márc. 30.

155
+ 2

Szabó Alajos grafikus

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1968 DEC 15
Szabad Föld

Címer Pécsnek

Három pályamunka közül Szabó Alajos, soproni grafikusművészt fogadta el a Pécs új városcímerének megalkotására kiírt pályázat zsűrije.

Az új városcímer aranynyal keretezett narancssárga és sötét ultramarinkék mezőben a munka szimbólumaként keresztbe rakott vörös színű kalapácsokat, a tudomány jelképeként fehér alaprajzú könyvet, a szocialista társadalmi rend kifejezéseként pedig ötágú vöröscsillagot foglal magában. Három változatban — jelvény címer és zászló formájában — használják majd.

...munkák végzése közben. Szívesen fényképezzük a sokmilliós istállópaloták öltözőszekrényeit, de ismerjük a bakteriológiát és tudjuk, hogy a juhszélre került *pozitív* állományú tehenészet dolgozója még mindig hazahordozhatja az emberre is veszélyes tbc-kórokozókat. Mert nemhogy ruhát nem cserélhet, de még kezet mosni sincs kedve a pléhvödör jéghideg vizében.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 MAJ 1

Vas Népe

Szabó Alajos

1021

Szabó Alajos: Halas csendélet

(Adás délelőtt 8.30—10.00-ig) Tudósítások a május elsejei ünnepségekről: Győrből. Szombathelyről, Sopronból. Nyitás előtt a Balaton. — Lemezfigyelő. — Erdők, mezők, vízek védelmében. — Hangos portré. — Figyelmükbe ajánljuk: Könyvekről, folyóiratokról.

éjátékok

danivalóval. Ezt a tv-játékot is Hajdufy Miklós irányítása alatt rögzítik képszalagra. A szerelemféltés körüli bonyodalmakat ábrázolja Bárány Tamás Tizenkettő egy tucat című alkotása, amely három novellája alapján készült Gaál Albert rendezésében.

Az orosz klasszikus irodalmat képviseli Turgenyev Rugyin című könyvének adaptálása, amely a múlt század derekának orosz tájaira invitál. A társasági semmittevésbe robban bele egy rendkívüli ember, aki puszta jelenlétével változást hoz ebbe a világba. A rendező, Iglódi István arra keres választ a megfilmesítéssel, vajon en-

OSZTRÁK MŰSOR

16.30 Az új játék. — 17
Walt Disney film. — 17.55
éjszakát, gyerekek. — 18
Humor — szavak nélkül.
18.30 Plusz-mínusz-riport. — 1
Tv-híradó. — 19.50 Sport. — 2
Énekelj velünk. Közvet
Tirolból. — 20.45 Dr. Ez
gyermekorvos. — 22.15 Tv-
adó. — 22.20 Közvetítés H
burgból: Labdarúgás NS2
Svédország.

2.

17.40 A Pangani-folyótól
re. Kalandfilm. — 19.30 Tv-
adó. — 19.50 Az árulók szav.
Film. — 20.15 Az európai örök-
ség — 20.45 A matrac-sír. —
21.55 Tv-híradó

CSÜTÖRTÖK

RÁDIÓ

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20 Nótacsokor. — 9.00 A' ma hullámhosszán. I. — 9.40 Operarészletek. — 10.05 Iskolarádió. — 10.30 Bach-művek. — 11.14 Gondolat. — 12.20 Ki nyer ma? — 12.35 Melódiakoktél. — 14.00 Regényrészlet. — 14.20 Az élő népdal. — 14.30 Fúvószene. — 14.42 Dávid: Vonósnégyes. — 15.06 Zenginen dalunk. — 15.35 Két film háttere. — 16.05 Az MRT Közönségszolgálata. — 16.10 Haydn: d-moll szimf. — 16.30 Dok. műsor. — 17.05 Nóták. — 17.39 A tanács intézi. — 18.04 Nagy Lajos: A tanítvány. Rádióváltozat. — 18.48 Zenéről tíz percben. — 19.25 Kritikusok fóruma. — 19.35 Kedves lemezeim. — 20.27 A kurd tőr. — 21.00 Házimuzsika. — 22.20 Szer-

négy óra.

OSZTRÁK MŰSOR

10.00 Mi lehetnék én? — 10.30 Emil Nolde és az expresszionizmus. — 11.30 Első segély. — 12.00 Az 1848-as forradalom. — 16.00 Olasz nyelvtanfolyam. — 18.25 Jó éjszakát gyerekek. — 18.30 Sportmozaik. — 19.00 Osztrák képek. — 19.30 Tv-híradó és kultúra. — 20.06 Sport. — 20.15 Közvetítés a tiroli Kamaraszínházból. — 21.50 Filmbarátoknak. — 22.45 Tv-híradó.

2.

18.30 Delikalóg. — 19.00 Kapcsolat. — 19.30 Tv-híradó, és kultúra. — 20.06 Tudományos hírek. — 20.09 Környezet. — 20.15 Trenck kapitány kalandjai 1. „Király és kadett". — 21.40 Labdarúgómérkőzés: Brazília—Ausztria.

A Rádió és TV a műsorváltoztatás jogát fenntartja.

A SZOMBATHELYI MOZIK MŰSORA

SZERDA

Savaria: Funny Girl I—II. r.

1973 FEB 11

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1973 FEB 10

Népszabadság

Szabó Albert

vízió fennállása óta.
Úgy látszik, ezen a téren háttal előre haladunk.

JÓVANOVICS MIKLÓS

1021

SZABÓ ALBERT: LÉDA

kell csinálnia. [illegible]
erővel.

AZ OLVASÓT azonban nem lehet magára hagyni. Kodály jól tudta, hogy a zenekultúra — annak is elsősorban népi eredetű s jellegű része — nem lehet csak a zenetudósok és egy szűk értő pártoló réteg ügye. Életadójának kell újra befogadnia, hogy újra éltesse: *a népnek*. Ám erre fel kell készíteni. A kodályi életmű — bátran mondhatjuk — forradalmi eleme: *ez a felkészítés*. Az olvasó nevelését is el tudnám képzelni ilyenféleképpen. Az iskolában a tanítók és a tanárok kezdenék s később az írók, a kritikusok folytatnák ezt a munkát. Így porosodó realista hagyományaink — a jól olvasás révén — igazi életre kelhetnének, ahogy ez halványuló népdalkultúránkkal történt. Persze a nem olvasott irodalmon úgy lehet segíteni elsősorban, hogy olvasókat toborzunk számára. De ennél fontosabb, hogy értő olvasókat neveljünk. Akik nemcsak a mesét, hanem az író világát is értik. Akik nemcsak szórakoznak, hanem társadalmi és esztétikai lénnyé is válnak az olvasottak által. A mi irodalomtanításunknak is valamiféle kodályi megalapozásra van szüksége. Ahogy Bartók értéséhez ki kellett „képeznünk" fülünket, a régi s a mai realista irodalom értéséhez is ki kell képeznünk szociális és esztétikai érzékünket.

KISS LAJOS

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Szabó Albert

Népszabadság

1972 NOV 28
1021

SZABÓ ALBERT
LINÓLEUMMETSZETE

Keszthelyi Zoltán:

Régi versek

Valaki elhozta hozzám
régi verseimet,
huszonöt év után,
amikor lelkesedésem
ötödére csökkent,
s hozzáadtam a régi verseket
a maiakhoz,
így, együtt kitesznek
egy életre szóló lelkesedést.
Megköszönöm a *szíves figyelmet,*
a szeretemmel szines,
jószagú emlékeket,
de aki az emlékeket hozta,
cáfolatul eltávolodott tőlem,
csak az eszével gondolt reám,
valahol elhagyta régi szívét,
és beszélt, semlegesen,
tárgyilagosan,
mint akinek nem fájnak
az elúszott évek.

ellemesek, ötletesek, mint *Martin Metzel* tükör előtt ülő lányalakja, *Gerard Rommel* felülnézetes birkanyá- vagy *Heinrich Apel* öt főbűnének agy három gráciájának kissé fanyar, nom humorú apró figurái. Nehéz pél- ákra hivatkozni, mert kitűnő a válogá- s. És nemcsak azért jó, mert fontos esterek — *Fritz Cremer, Theo Balden, Walter Arnold* és mások — fémjelzik, anem mert tőlük s a többiektől mér- kkel kiválasztott alkotásokat konfron- l a kiállítás. Stiláris különbözőségek, angulati-érzelmi összecsapások kész- k folytonos aktivitásra a nézőt: *Sabine rzimek* monumentális állatalakja, *Gustav Weidanz* szűkszavúan lírai sze- lmespárja vagy *Jo Jastram* tömören omponált, hajlékony burját lovasa va- ban csak kiragadott példák a tartal- i-érzelmi skála jelzésére. S a gondola- érettség és tudatosság talán Cremer is álló, egészalakos Hanns Eisler- ortréjában tetőződik és ugyancsak Cremernek a monumentális Galilei- zobrához készült, itt bemutatott litog- áfiáiban.

Nyilvánvaló, hogy egy technikailag neghatározott műfaj, mint például a isplasztika, nem szab szükségképpen ematikai és tartalmi határokat, legfel- ebb a korszak, az életanyag korlátoz- atja a közlés lehetőségeit. Nálunk, a két világháború között tapasztalt egy- ajta virágzása után, az utóbbi években ágult ki szemmel láthatóan a kisplasz- ika és különösen az érem közlőképes- ségének a köre. Az NDK-beli művészek kiállításán talán kevésbé érdekes az eremanyag, de annál meggyőzőbb a sze- mélyiségnek az a gazdagsága, amely a körplasztikából árad. A válogatás hoz- záértését mutatja, hogy azok a szobrok is, amelyek nagyméretű alkotások — egy- vagy kétfigurás emlékművek, de- koratív térplasztikák — modelljeként valósultak meg, ebben a méretükben valóban kisplasztikák és nem modellek. A grafikák pedig, a kiállító szobrászok munkái, kiegészítik a szobrokat, előz- ményekre vagy további variációkra utalnak, valamiképpen folyamatá tá- gítva az itt bemutatott keresztmetszetet.

Már folynak a jövő évi, második bu- dapesti nemzetközi kisplasztikai bien- nálé előkészületei. Érdemes elgondol- kodni rajta, hogy nemcsak az anyagok és a technikák sokfélesége a „mai mű- vészeti realitás", hanem a személyisé- gek és a közlendők sokfélesége is min- dig újra felfedezésre vár a kortársi

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 JAN 7

Népszabadság

Szabó Albert
1021

SZABÓ ALBERT LINÓLEUMMETSZETE

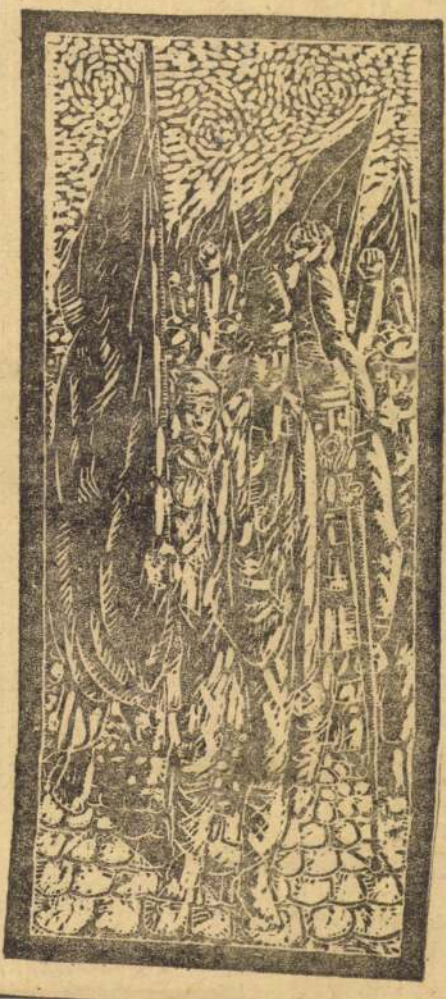

Mit lehetne te

„Mit lehetne tenni a falu műveltségének gyarapításáért?" — Szerkesztőségünk a múlt év végén száz falusi pedagógusnak tette fel ezt a kérdést. A válaszok megérkeztek, a többi között a 12 ezer lakosú *Sarkadról*, a 2700 lakosú *Monokról*, a 750 lakosú *Öföldeákról*, a 150 lakosú *Nemeske* községből és a *Nyíracsád* melletti Buzita-tanyáról is. Ez a felsorolás is jelzi azt, amit az öföldeáki *Janecskó Pálné* hangsúlyoz, hogy minden községben mások az adottságok, a művelődési igények, lehetőségek. Sok függ a község nagyságától, fekvésétől, a lakosság foglalkozásától, kormegoszlásától, az ingázó dolgozók számától.

Alapvetően meghatározza egy-egy faluban a közművelődés lehetőségeit, legsürgetőbb feladatait az is, hogy a település az utóbbi években milyen utat tett meg, milyen a művelődési otthon, a könyvtárhelyiség, a könyvállomány — tehát, amint mondani szokták —, milyenek a *„tárgyi feltételek"*.

Eltérő körülmények

A válaszadók nagyra értékelik a felszabadulás óta elért eredményeket, a falusi lakosság műveltségi színvonalának emelkedését. Ezeknek a sikereknek ők, a falusi pedagógusok is tő részesei voltak. Helyzetüknél fogva mindenkinél jobban érzékelik azonban a gondokat, a teendőket is.

Sok község igen mélyről indult. A valamivel több mint 4000 lakosú *Szatymaz* községből *Pálmai József* ezt így

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Férfi Fehérnemű

69 11

Szabó Albert

s a fiáért, aki kenyesli a törvényes ítéletet és várja a napot... azt a napot, amely szörnyű lesz az anyának, akárhogy végződik.

(Szabó Albert rajza)

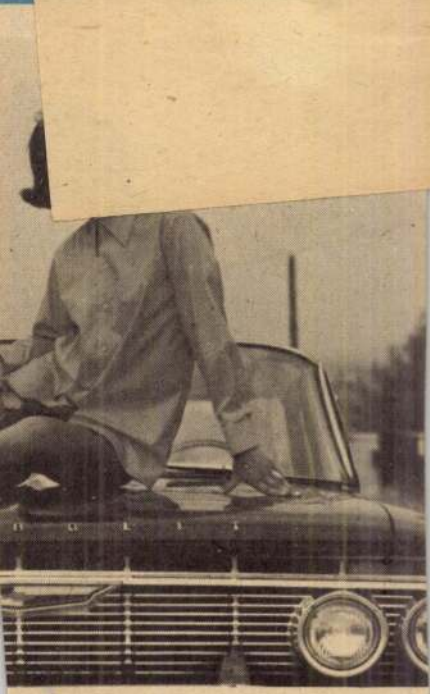

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Népszabadság

1973 SEP. 2

Szabó Albert
1021

SZABÓ ALBERT: DÁLIÁK

...eg törekvéseinket..."

...ŐFIZETÉSI FELHÍVÁSA

megrázkódtatások utórezgéseit élte s széttagolódott határok, pártok és klikkek szerint, a KORUNK tört utat az új történelmi helyzet reális felmérésének. Sürgettük a magyar változások társadalomtudományi vizsgálatát, s a valóság tárgyilagos számbavételével új, teremtő kapcsolatokat kerestünk Magyarország, a dunai utódállamok s a világba sodródott magyarság szellemi elitjei között. Büszkén valljuk, hogy mi alkottuk a hidat a Huszadik Század és Nyugat történelmi nemzedékétől a világháború utáni új magyar értelmiségi nemzedék öntudatos felsorakozásáig; be tudjuk ojtani az új nemzedékbe az elemző társadalomtudományi gondolkozást s a magyar haladás bensőséges történelmi szellemét.

Négyországi felelősséggel harcoltunk az új magyar gondolat reális tájékozódásáért: Magyarország, Románia, Csehszlovákia és Jugoszlávia legjobb fiatal magyar erőit indítottuk útnak, hogy ma már a szellemi élet legszélesebb arcvonalán foglalják el a magyar művelődési érdekek bajvívásának legelőkelőbb hadállásait. Tudatosítottuk az új szlovenszkói magyar értelmiség egyetemes nemzeti hivatását: a Sarló demokratikus magyar gondolatkörét kiemeltük a regionális lekötöttség esetlegességeiből, s termékenyen bekapcsoltuk Magyarország és Erdély fiatal magyarságának életébe. Új kelet-európai lehetőségeket tártunk fel cseh, szlovák, román, horvát írók és kutatók bevonásával s a magyar elmaradás önrévült illuzionizmusával

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Népszabadság
1973 SEP 9

Szabó Albert
1021

SZABÓ ALBERT:
ASSZONYOK A PARKBAN

nyosság című, Arany lírájáról szóló kötetében. Az értekezés — *Szegedy-Maszák Mihály* munkája — Arany János egyik, általa kivételesen jónak tudott versét, *A lejtőn* című költeményt vizsgálva, sorra veszi a költő „hibáit", s általában azon van, hogy radikális bírálatot gyakoroljon egy életmű fölött. Célja — mint látom — nem kevesebb, mint az, hogy tudományos módszerességgel kimutassa Arany lírájának másodlagosságát. *„Arany költői életművében sokkal több az olyan mű, melynek el nem évülő részértékei vannak, mint bármely más költőnkében, de szinte alig van olyan alkotása, melyet művészileg hibátlannak mondhatnánk"* — írja mindjárt az elején, és értekezését e tétel bizonyításának szenteli.

Nem tartozom azok közé, akik az ilyesmit eleve istenkáromlásnak tekintik. Aranyt ellentmondásaiért, ha úgy tetszik: hibáiért bírálták már mások is, és nem is akárkik. Volt idő, amikor „összszerkülönbözött" vele — pontosabban nem is annyira vele, mint inkább egyoldalú kultuszával — Ady Endre, s volt idő, amikor, egy új poétika alapjait keresve, hevesen bírálta őt Németh László. Ami itt számomra érdekes, az nem maga a tagadás, hanem az, hogy minek a nevében tagad a tagadó, s ha már egyszer tudományosan akar bizonyítani, valóban tudományos-e a bírálatában?

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

1973 AUG 12
Népszabadság

Szabó Albert

ha a melegben, ha a hidegben,
de az veszít el, akit szerettem.

1021

SZABÓ ALBERT: EURÓPA

resztelte a szódásné —, Ráckevén csi-

neg művészetével a közönséget.)
ek műsort mutatott be a szigeti színpad
ngvételű nyitó táncot, látványos csoport-
tékok frisseséget idéző virtuóz férfive-
nalon, lebilincselő tánckészséggel. — Ké-

---

lapesten

Haiphongi Művészszövetség alelnöke. Az Iró-
most hazánkban tartózkodik.

eg:
akán?
.

nekem.

modik.
ek visszhangozzák

is megyek:
üzen a múlton át;
ását,
halk Liszt-melódiát.

k, akiknek fáj, hogy válni kell
összeforrnak,
ivészek hazája,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Szabó András, grafikus-művésza

DÉL MAGYARORSZÁG
1980 JAN 27

1021

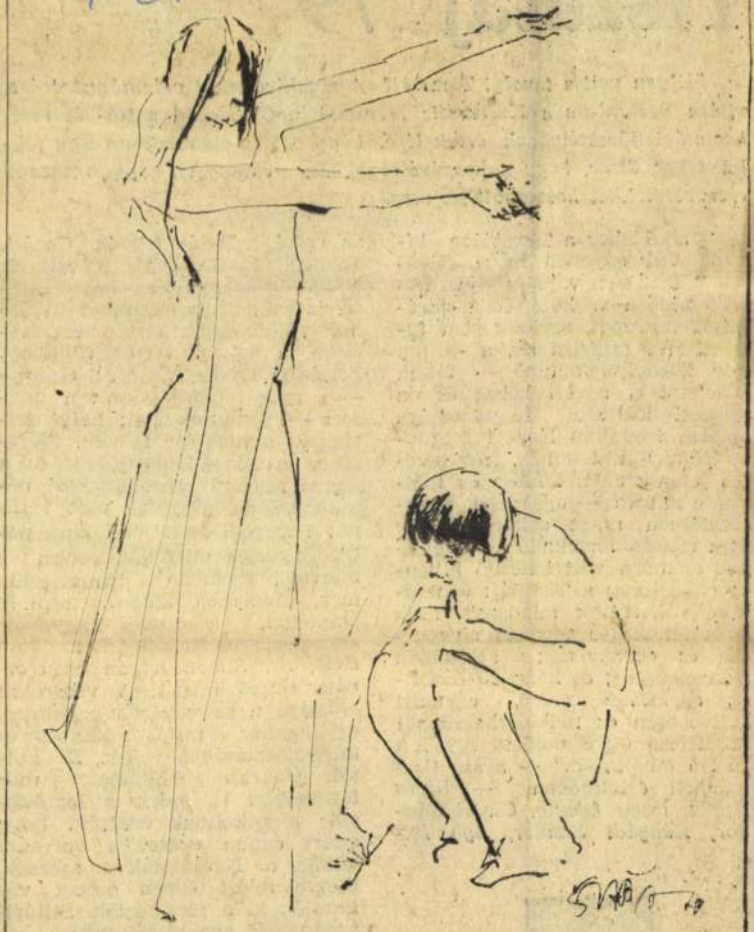

SZABÓ ANDRÁS RAJZA

Tiszat

Milyen volt a ta
vitára ösztönözte a
koztatási főosztályán
lalhatjuk, össze, hogy
észrevételekkel hossz

Induláskor a Tiszatájon kívül egyetlen hazai folyóirat sem vállalta olyan következetesen a közép-kelet-európai hídszerepet, egyikük sem tudatosította annyira azt a — ma már közhelynek tűnő — tételt, miszerint a nyelvi közeg és a nemzeti kultúra folytonossága minden irodalom lényegi meghatározója. Fiatal költők, írók sereges jelentkezése, közlése és méltatása másutt — ugyancsak ritkaságszámba ment akkoriban. De nem csupán az induló új tehetségek számára volt bátorító kibontakozási terep a Tiszatáj: vonzáskörébe kerültek mindazok, akik hitet tettek (és tesznek) magyarság és európaiság; szocialista nemzetköziség és korszerű hazafiság egymásba fonódó, egymást kölcsönösen és nélkülözhetetlenül feltételező ügye mellett. Így lett „belső munkatárs" — a szó tiszteletbeli értelmében — *Illyés Gyula, Nagy László, Csoóri Sándor, Kányádi Sándor, Ágh Ist-*

az *esszé* műfaját (Illyés, Csoóri, Tandori, *Pintér Lajos* írásai). A *műterem-látogatások* beszélgetései is színvonalasak, néha kiváló írók vállalkoznak a riporteri szerepre, s például *Németh József, Zoltánfy István, Segesdi György* — s még folytathatnánk a névsort — bemutatásának helyi jellege és aktualitása is van. Különösen a Segesdi-interjúnak és a szerző munkái reprodukciós bemutatásának időzítése volt kitűnő: a szegedi árvízi emlékmű pályadíjnyertes alkotóját abban a márciusi számban ismerhetjük meg, amelyben külön tömböt szenteltek a szegedi nagyárvíz századik évfordulójának (*Tóth Béla, Sz. Simon István és Horváth Dezső* írásai). A versrovat erőssége a szerzőgárda rugalmas, ugyanakkor mégis karakteres megválasztásában rejlik. E költők gyakran publikálnak más fórumokon is, mégis a legtöbbször megokoltnak érezzük, hogy miért éppen ezeket a verseket küldik a Tiszatájnak a szerzők, illetve miért éppen ezeket választják ki a szerkesztők. Stiláris törekvések egységéről nem beszélhetünk a költők kiválasztásában sem. Tandori Dezső és Csoóri Sándor, *Orbán Ottó* és

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

Szabó Albert

1968 JUN 29

1021

NÉPSZABADSÁG 1968. június 29, szombat

Hozzászólás a képzőművészeti vitához

Pártosság, demokrácia és a közönség

A képzőművészetünkben zajló nyilvános és zártkörű viták, helyes és helytelen érvek-ellenérvek összecsapása azt a *fejlődési folyamatot* jelzik, amelyen irodalmunk, film- és zeneművészetünk jó néhány évvel ezelőtt egy időre túljutott. Elgondoltoztató, hogy képzőművészetünk miért ennyi időkieséssel ért el fejlődésének és remélhetőleg minőségi fejlődésének egy újabb állomásához.

Egyetértek a *Népszabadság* egy korábbi cikkének megállapításával, hogy képzőművészeti közéletünk nem a legegészségesebb, sőt nem a legdemokratikusabb. Stílusra korlátozódó felfogásmód, szubjektív vélemény, személyes szimpátia, rosszindulatú kommentátor nem bénítja-e egyik művész munkáját vagy segíti anyagiakhoz a másikat? Nem jut-e előnyhöz az ügyesen mozgó és marad árnyékban a csendesebb? S még nagyobb árnyékban a vidéken élő? Vagy helyes-e az a gyakorlat, hogy a vidékre kerülő állami megbízatásokat elsősorban fővárosi művésznek kell megoldani? Vagy hogy a művészi rangot a fővárosi illetőség adja? Hívtak-e már meg vidéki művészeket a fővárosba zsűrizni? Vagy vidékit vidékihez? Vagy valóban mindig esztétikai viták dúlnak a művészet berkeiben?

Ami az általánosabb vitát illeti, *Vitányi Iván* „töprengései" közben néhol túl messzire ment. Elfelejtkezik arról, hogy Kandinszkij és Picasso alkotásai egy hanyatló társadalmi rendben, egy ellentmondásokkal teli, gazdasági és társadalmi válságoktól terhes atmoszférában születtek. (Az valóban helytelen volt, hogy az alkotásaikat nem társadalmi és történelmi helyzetükkel dialektikus egységben szemléltük — kezdetben a mi ideológiánkat féltettük, holott egységben szemlélve pont azt támogatják.) Azon kesereg, hogy a hozzájuk közel álló itthoni művészek előtt becsukjuk a kiállítások kapuit, viszont egy használható receptet nem mellékel, hogy mégis milyen mennyiségű „Picassót" és „Kandinszkijt" ajánl ahhoz, hogy némiképp magunkra, életünkre, gondjainkra ismerjünk a képekben. Úgy gondolom, olyan gondunk nincs is, „*hogy például az önző kispolgár vagy a kapitalizmus megrögzött híve megtér száz optimista életkép, ezer munkásportré vagy tizezer elfogadott csendélet és utcarészlet hatására*". De van olyan feladatunk, hogy dolgozó népünk millióiban *gondolatokat ébresszünk* akár a harcos múltat, akár a jelent, akár a jövőt mutatjuk, akár a még harcoló elnyomottakat látják az alkotások tükrében. Van olyan feladatunk is, hogy a még nem szabad milliók a mi jelenünkben jövőjüket lássák. Ez lenne a mi igazi művészetünk.

Abban viszont egyetértek, hogy a malomköveket szabadítsuk meg fékjeiktől, hogy minél erősebben súrlódjanak, csiszolódjanak a stílusok, az irányzatok, amíg pártosan a munkásosztály és a haladás oldalán állnak tartalmukban, amíg a tartalom a formával a képzőművészetben párosul. Mert csak a szabad alkotás és a bátor, őszinte kritika teremthet új helyzetet a művészetben.

A vitáknak, a kritikáknak is állandóan nyílt lehetőséget kell biztosítani, hogy szocialista társadalmunk valamennyi tagja közügynek érezze környezetünk esztétikai kialakítását, hogy tájékozódni tudjon a művészetekben, és a műalkotás ereje győzze meg, formálja, csiszolja esztétikai érzetét. Ehhez természetesen az oktatás esztétikai és képzőművészeti tananyagának a felülvizsgálása is szükséges lenne, figyelembe véve a tömegízlés jelenlegi szintjét. Ezenkívül szükség lenne állandó képtárakra, bemutatókra, szervezettebb tárlatvezetésekre és vásárlás szempontjából hozzáférhető, de nem alacsonyabb színvonalú műalkotásokra.

Úgy gondolom, hogy a marxista esztétika tudományos jellege elég biztosítékot nyújt ahhoz, amit *Aradi Nóra* legutóbbi cikkében — nagyon helyesen — nem győzött hangsúlyozni: a stílusok nagymértékben elősegítik a gondolatok ilyen vagy olyan hatásfokú kifejezését, de csak mint eszköz szerepelhetnek, és jelentőségüket nem lehet egy szintre hozni a valóság visszatükrözésének módszerével. És ez múltra és jelenre is érvényes: nem a véletlen szakmai rátapintás, hanem tudatos, pártos kiállás, ami a művészet egyéni szubjektumának a minőségi fejlődésével jár. A közönyös, a spekuláns vagy tudatosan ellenséges ideológiát produkáló művészetre pedig reagáljunk nyíltan.

Szabó Albert
festőművész, rajztanár
Szombathely

Kedvezően fejlődik a tsz-ekben a melléküzemi és kiegészítő tevékenység

Ülést tartott a KNEB

A Központi Népi Ellenőrzési Bizottság pénteki ülésén meghallgatta az előző ülés óta végzett munkáról szóló elnöki beszámolót, majd *a rendelkezésre álló alumínium tömb felhasználásának, valamint a növekvő fémanyagellátással arányos feldolgozókapacitás helyzetének ellenőrzéséről készült jelentést tárgyalta meg.* Úgy határozott, hogy a jelentést kormányszervek elé terjeszti.

Megtárgyalta a KNEB a mezőgazdasági termelőszövetkezetek melléküzemi és kiegészítő tevékenységének néhány kérdésében végzett vizsgálat tapasztalatait is. Megállapította, hogy a termelőszövetkezetek sokrétű kezdeményezései lényegében kedvező irányban fejlődnek. Különösen kedvezőek azok a vállalkozások, amelyek *az állami élelmiszeripar és a felvásárló szervek által meg nem oldott problémák kiküszöbölésére és a lakosság gyorsabb, jobb ellátására irányulnak.* A különféle szolgáltatási tevékenységek fejlesztésével a helyi és a környékbeli lakosság szükségleteinek kielégítéséhez egyre jobban hozzájárulnak.

A termelőszövetkezeti tevékenység bővítésének van azonban néhány *káros kísérőjelensége is.* Ilyen például az, hogy egyes tsz-ek volt kisiparosokkal — esetenként ezek sorából deklasszált, sőt büntetett előéletű egyénekkel — *a törvényes rendelkezések kijátszásával létesítenek gazdasági kapcsolatokat.* A „vállalkozói szerződés" címén kötött megállapodásokkal a tsz-ek vezetőinek tapasztalatlanságát kihasználva, ilyen egyének esetenként *a szocialista szervezetekkel egyenlő* elbánás szerint és mindennemű korlátozás nélkül jutnak termelőeszközökhöz, nyersanyaghoz és meg nem szolgált nagy jövedelmekhez. Ezért az ilyen jelenségek ellen meg kell tenni a szükséges intézkedéseket.

Ezután a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság megvitatta a mezőgazdaság szakember- és szakmunkás-ellátásának nyolc megyére kiterjedő vizsgálatát; majd két, a második félévben sorra kerülő vizsgálat programját tárgyalta meg. Ezek szerint a közeljövőben megindul a termelőeszköz-kereskedelmi, úgynevezett TEK-vállalatok vizsgálata és megkezdődik az egységes darabáru-fuvarozási rendszer eddigi tapasztalatainak ellenőrzése. (MTI)

Eredményesen együttműködik

Dél-szibériai pártküldöttség Salgótarjánban

A két testvérmegye — a dél-szibériai *kemerovói terület és Nógrád megye* — dolgozói baráti kapcsolatainak, továbbá a területi, illetve a megyei párt- és tanácsszervek együttműködésének továbbfejlesztése céljából pénteken öttagú szovjet pártküldöttség érkezett *Salgótarjánba.* A küldöttséget — amelynek vezetője *L. A. Gorskov,* a kemerovói területi pártbizottság másodtitkára —, *Szoó Béla,* az MSZMP Nógrád megyei Bizottságának titkára, *Géczi János,* a Nógrád megyei Tanács vb-elnöke, továbbá a megye társadalmi életének vezető személyiségei fogadták. A vendégek több mint egy hétig tartózkodnak Nógrádban, ahol ipari és mezőgazdasági üzemekbe is ellátogatnak.

Konzervgyár épült a Balaton déli partján

Somogy megye legnagyobb zöldség- és gyümölcstermesztő üzemében, a *Balatonújhelyi Állami Gazdaságban* évente 20—30 vagonnyi zöldség és gyümölcs vész kárba, részben a gyors érés, a piacok telítettsége vagy éppen az elemi csapások okozta minőségromlás miatt.

A gyengébb minőségű, továbbá az értékesítésből visszamaradt áru megmentésére a gazdaság gyümölcsösének és kertészetének közepén felépítették a Balaton déli partjának első konzervgyárát, amely rövidesen megkezdi működését.

Tanácskozás a jövő évi mezőgazdasági szerződéskötésekről

A termelőszövetkezetek területi szövetségeinek áruforgalmi szakemberei a jövő évi mezőgazdasági szerződéskötésekről tárgyaltak pénteken a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának székházában. A termékértékesítési szerződéskötések ugyanis rövidesen megkezdődnek.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE

1021

Szabó Albert szakmai bemutatójáról

Csak örülni lehet annak, ha megyénkbeli fiatal, szabad idejének jelentős részét a festésnek, a művészetnek szenteli. Méginkább, ha képeivel a nyilvánosság elé lép. Vállalja a szakmabeliek kritikáját, a baráti kör néha teljesen megoszló véleményét.

Szabó Albert, szombathelyi rajztanár ilyen fiatalember. Neve már nem cseng teljesen ismeretlenül a vasi tárlatlátogatók körében. A megyei tárlatokon találkozhattunk egy-két képével, grafikájával. Lapunk is közölte néhány rajzát, metszetét. 1967-ben a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója tiszteletére rendezett megyei pályázaton — ha pályadíjat, mint arról a meghívón lévő ismertető beszél, nem is nyert — két grafikáját 1000 forintos munkajutalomban részesítették.

Aki ismeri a rendkívül agilis fiatal rajztanárt, tudja, hogy ecsetje alól tucatszám kerülnek ki képei, tolla, ceruzája alól rajzai, grafikai lapjai. Hihetetlenül szorgalmas ember. Hét szinte nem múlhat el anélkül, hogy három-négy képpel ne gyarapodna a máris többszázra tehető képgyűjteménye. A gyors munka erény is lehet, Szabó esetében azonban nem állíthatjuk ezt. Valószínűsíti ezt az a tény is, hogy a szombathelyi Ifjúság Házában nemrég nyílt szakmai bemutatóján 15 olajképpel és 9 grafikával szerepel — noha a zsüri közel 100 kép közül választott. De a bemutatott képek is arról árulkodnak, hogy hiányzik belőlük a kellő műgond, az alaposság. Pedig szinte valamennyi képe, grafikája tanúskodik festőjük, rajzolójuk jó érzékéről, egészséges színvilágáról. Ha szigorú önfegyelemmel többet időzne képei előtt, kritikusabb, látóbb szemmel vizsgálná őket, kevesebb formai, rajzi, arány-hibát vétene. Mert például egyik portréján — a „kiállításra" invitáló meghívón lévőn — még a laikus is észreveszi, hogy a lányka szája jócskán odébb van, mint kellene, s ez ront a hiteléből.

Szabó Albert a posztimpresszionisták nyomdokain halad. Szimpatikus utat jár, csak néha az az érzés fogja el a nézőt, hogy nemcsak a tapasztalatokat használja fel a nagy elődök műveiből, hanem szinte egy az egyben alkalmazza őket. Még a legszebb képén (Magnoliák) is felfedezhető Maurice de Vlaminck hatása. A Pihenő Monet színvilágát, az Erzsi Ernst Ludwig Kirchner-ét idézi. Ez utóbbinál a szemek körül tisztán tüzesedő zöldek, lilák árulkodnak. A Lány kék stólában — (inkább kabátban) — Henri Henri Matisse Joaquine-jére utal. (Beállítás, foltelosztás, kontúrok alkalmazása.)

A rajzi fogyatékosságok legjobban talán éppen ott ütköznek ki — és ez érthető is — ahol a legnagyobb szükség lenne rájuk: a grafikákon. A jó politikai mondanivalót jó mívességi felkészüléssel lehet csak valóban meggyőzővé tenni. Realista igényűnek mondható megfogalmazásnál szembeötlő rajzi hibát véteni, vagy azt „szándékos" elrajzolásnak mondani, enyhén szólva nem szabad. Kuszaságot, félreértést, vagy éppen nagyon is egyértelmű véleményt szül.

A pontosabb összkép, és Szabó Albert további fejlődése érdekében kellett ezt elmondani. Távolról sem tehetségben szűkölködő fiatal festőről van szó, hanem olyan emberről, akinek minden képessége megvan ahhoz, hogy kellő önuralommal, szigorú önkontrollal legyőzze ma még meglévő hibáit. S legközelebb valóban önálló kiállításon megérdemelt sikert arasson.

A szakmai bemutató így sem volt felesleges, mert csak így lehet előbbre lépni, s Szabó Albert előtt „zöld út" áll.

Zentai Pál

Perint parti táj

Fekete kerítések mögött

(Regényrészlet)

lós leugrott a hencserről, a sötétben vasvilláért kapkod. Kigyúlt a pókhálódíszes, mocskos égő... Bognár Lenke a látogató.

Vastag fekete kendőbe bugyolálta magát, mint az öregasszonyok, bogra van kötve a derekán.

— Mit akarsz itt, Lenke? Valami baj van? — Megigazította fekhelyén a gyűrött pokrócot.

A lány sietősen jött a „különszobába", fintorogva nézett körül. Néhányat köhintett a beáramló trágyaszagtól. Megnyalta ívelt, duzzadt száját és azt mondta:

— Nem várhatunk tovább.

— No?

— Tegnap megint megvert az apám... Nem bírom. Ott volt a te apád is. Hiába könyörögtem, tegyenek le róla, úgysem fekszem nászágyba rokonnal... Hiába! Az öregek a régi törvénybe kapaszkodnak.

— Én is megmondtam apámnak... Most már nem ordít, inkább könyörög.

— Ötven hold a móringom... meg a kuláklista. Úgy kell nekem, mint púp a hátamra, akár sohase lássam. Megfulladok... — Kibontotta magán a kendőt. — Akit választottam, megölnék... Jóravaló fiatalember, kovácssegéd... apjának még földje is van Baranyában. Tudod, mit hajtanak? A rokonságot. Két családban hülye gyerek van, mert a szülők unokatestvérek. Idiótákra hagyják a földet? Nem lehet. Ott is megegyeztek az öregekkel, vállaljuk mi az eltartást, s a föld a miénk lesz... Mindent összeszántva, elérnénk a száznegyven holdat. Ekkora birtok nincs a környéken.

Miklós legyintett.

— Ismerem a mesét. Miért jöttél ide? Megláthatnak.

A leány megrázta kibomlott hajfürtjeit, édesen nevetett.

— Ki? No hát, ezt aztán nem bánnák az öregek. Még ránk is zárnák az ajtót, ha lehetne. Táncolnának örömükben.

— Nem kényszeríthetnek, ha mi kitartunk.

— Ez kevés. Egyszer azt mondtad, elmennél Rozikával...

— Nem tehetem... anyám miatt.

a sarkára, ha... het másképpen. Te vagy, s nektek sokkal nyebb! Azelőtt a m fajta ki nem törhetett sából. Ha csak azért helveslem az új v

Szövik az öregek a hálót a pincében... Növeljék láklistás birtokot. Mindig azt hittem, egyszer m szöktök el...

— Anyámat nem hagyhatom itt az öreg prédájára. Meg én .. szeretek falun élni, a gazdálkodás nekem olyan, mint halnak a víz.

— Csak bele ne fulladj.

— Megleszek.

— Rozikára vigyázz... Szép... s ő bármerre szállhatna a mai világban. El ne ereszd, mert megfogni nem tudod soha. Legyetek ti is boldogok. Majd írunk... — Könnyed, sietős léptekkel indult a látogató.

Miklós ballagott a nyomában.

Az istállóküszöbről utána nézett. Lenke füttyentett a rohanó kutyának, eltűnt a pajtasaroknál a kerti úton. Hamarosan hazaér, az ötödik házban laknak, besurranhat a kert felől.

Mintha el akarná tüntetni Lenke lábanyomát a sárban, nyargalt utána a füttyös kedvű szél.

Amiért Miklós virrasztott, bekövetkezett. Vajúdott a törzskönyvezett tehén, megint bejelenthetik egy borját, pedig már hullatja fogát. Ordított anyjáért, de Bognárné jött már, tekintetén látszott, hogy a látogatót is tudja. Azt mondta a fiának:

— Nagyon vigyázzatok...!

Még semmit sem tehettek a tehénnel, dülöngélve beállított a gazda. Nagyot káromkodott, szidta feleségét és fiát, azonnal a tehén mellé térdelt. S közben gyanakodva szaglászott, megérezte az ittmaradt finom női illatot.

— Tartsd közelebb a lámpát, te apaszomorító! — Néhány pillanat múlva már sorolta Miklósnak a híres tehén családfáját s káromkodott, de azért gyengéden beszélt most már a kedves állathoz.

Amint meglett a szép bikaborjú, fröcskölve szidni kezdte a mai világot. Ezt az állatot se nevelhetik fel úgy, mint azelőtt. Elviszik, és nem fizetik meg a tisztességes árát.

Amit írsz, úgy jön,
már minden más, mi
Mégis mint csillagba
leveledbe kapaszkodo

S reszketek, égek mi
italt venne: kiforgatj
s filléreit számolja ú
mert nem elég, egy

Lehet, hogy egyszer
felejtve fényévek ká
Addig csak írj. A pa
s minden tengernél

Repül

Ötezer méter magasa
repülök
önmagam fölött.
Meddig tart még az
felhőkön át, a nap a
Megérkezem-e valah
a célhoz?

Idegen repülőtér
kifutójára siklik le
két úr
vagy két elvtárs fo
mikor a lépcsőről le
komor arccal hajlon
elém állnak beszéde
egy nyelven melyet
rég rég s már egyet

Szabó Albert

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRLAPTÓ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-743, 340-726

VAS NÉPE

1940 AUG 16

a lehult erdőben és a negyven évben.

1021

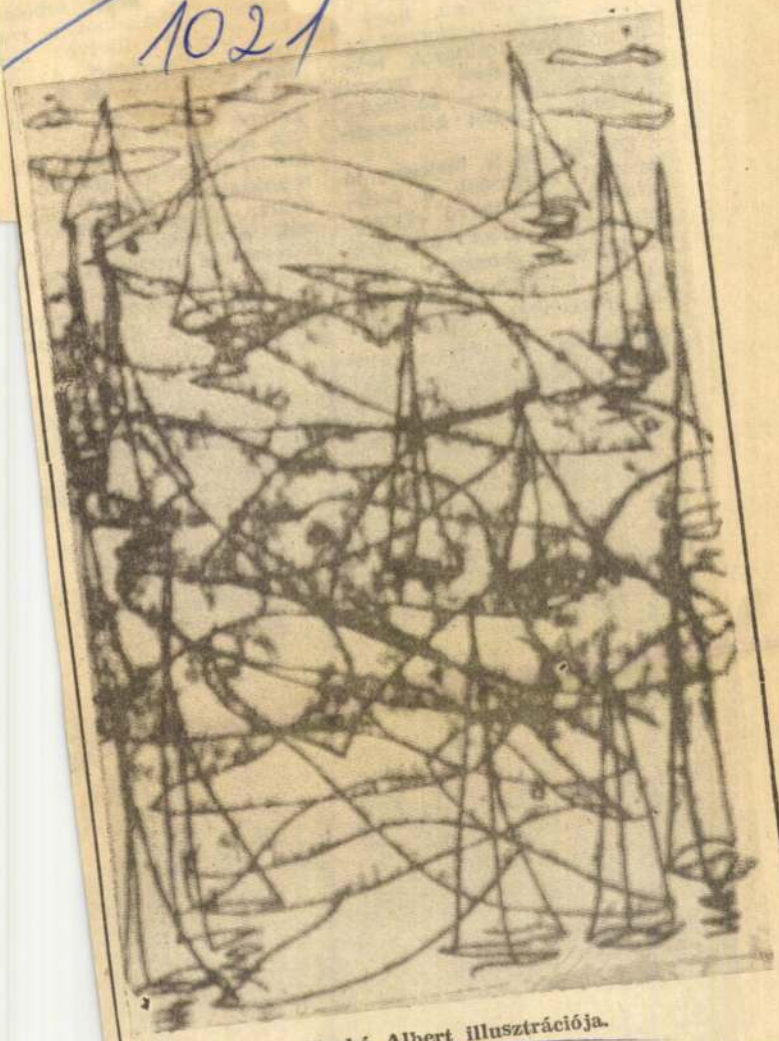

Szabó Albert illusztrációja.

A mez
választékár
rendűen f
szen köztu
drága pénz
gyományos
sítményét
egyenlőtlenü
talanul —
ni.

Hazánkban
hasznát vehe
szlovák gyárt
gelyes traktornak melynek
6.5 lóerős egyhengeres, két-
ütemű, léghűtéses motorja
2200 percenkénti fordulatú

csít, egycsoroszlyás eke
háromsoros irtókapát, tala
lazítót, permetezőt stb.
kis erőgép óránként mind
össze 1.5—2 liter üzem
anyagot fogyaszt.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

Szabó Albert

NÉPSZABADSÁG

1971

SZABÓ ALBERT
LINÓLEUMMETSZETE

anyag...
gikussá felfokozó, de csak ezt ...
fareliefjeire, a tört fémfelület fényjáté-
kait finoman elébünk állító, de csak ezt
elébünk állító holland, *Van Leersum*
acélplakettjeire és a fenségesen meg-
munkált vas élményét kinagyító, csak
ezt kinagyító *Chirino* (Spanyolország)
fémhajtásaira. A minimumszobrászat,
az egymásba illeszkedő finom felületek
kamaraélménye (*Bodenkamp* Hollan-
dia), a színnel és mértani viszonylatok-
kal kísérletező geometria (*Hachler*,
Svájc), és a mindezt anyaghatásokkal
tetéző geometrizálás (*Trantenroth*,
NSZK) is csak ujjgyakorlat művészet-
történeti és esztétikai távlatokban. Ezt
a távlatot próbálja áthidalni a kanadai
Trudeau sajátosan ravasz módon, ami-
kor „falnak" nevezett geometrikus-
absztrakt síkviszonylataira ...

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR IFJÚSÁG

1971 MÁJ 2

1021 Szabó Albert

SZABÓ ALBERT: HALÁSZOK

A kő
pok eddigi négy esztendejében együttvéve sem került annyi kifejezetten a mai fiatalok életével foglalkozó film a közönség és a zsüri elé, mint az idén. Valamennyi versenyfilm — sőt, a Balázs Béla Stúdió versenyen kívül, bemutatóként vetített öt filmje is — lényegében ifjúságunk problémáit taglalta, vagy azokkal szorosan összefüggő kérdéseket feszegetett. Mi több, a külföldi filmbemutatók is (*Stuart Hagman: Eper és vér, Antonioni: Zabriskie Point, Panfilov: A kezdet*) is ide sorakoznak témájukkal, igen szerencsésen egészítve ki a hazai filmek felvázolta ifjúsági körképet a két társadalmi

...ben nemreg ugyancsa
díjazott) rövidfilmje, a Bünt
tőexpedíció, kissé Jancsó Mi
lós formai bravúrjainak b
völetében született megoldás
ellenére rendkívül szuggeszt
van szól az értelmes szaba
ság kivívásának és vállalás
nak szükségességéről. E film
így együtt az amúgy is jó m
zőny legjobbjai voltak, s
Bacsó Péter Kitörése és *K*
*vács András Stafétá*ja ezútt
nem aratott sikert, azt elsőso
ban annak a vitákon is ig
élesen felvetődött hibájukn
tulajdoníthatjuk, hogy tém
juk nem kevéssé erőltete
részmegoldásaik a valóság ne
mindig alapos ismeretéről t
núskodnak, s hőseik sem elé
gé gond

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE

1021

Szabó Albert

Halászok.

Szabó Albert rajza.

Szabó Albert

getett a katonák után, meg em állt Rohoncig. Katonákat itott, kérdezgette is őket, hizen értett a nyelvükön. Mégis - üresen tért vissza, szomorú-egyedül. Senkinek nem ondta, de mindenki tudta ár, miért ment a katonák tán. Akkor már elhitték azt , hogy volt két apró fia, ciket ott hagyott Szibérián...

Oroszlánnal még nem találozott.

A katonáknak sokat meelt Natasáról. Így hívták azt asszonyt, aki felnevelte két ermekét. Mint egy kis heri forrás, fel-felbuggyant a rges emlék. A lombok elullgattak, a csiklandós, könyű szellő is elpihent, amikor tasáról mesélt. Pedig hútn lett hozzá. „Kérve kértem, jjön el velem, de nem tudotthagyni szülőházát. Enm meg ez a völgy nem esztett vissza soha többé..." Fogalmai is mind-mind a ayes emlékhez igazodtak. ég az erdőt is ahhoz hasonotta. „Hej, micsoda szál- nőttek ott, nem látszott együk rajtuk pihentek meg felhők!" Pirók János ott is eg a visszavezető utat. Az emlékre rárakódtak az évek, s mikor már mehetett volna, elnehezült. Meg szégyellte volna is azt a találkozást. De azzal az orosz katonával jó lett volna mégis találkozni. Száz közül is megismerte volna a fiát! Ha akkor összeölelkeznek, minden előlről kezdődött volna...

A keskeny erdei úton balra lagott. Péter-forrásnál megállt, tenyerét oda tartotta a lefolyóhoz, jót húzott a kristálytiszta vízből. Bajuszán megcsillant az erdő gyöngye. Véletlenül-e, vagy szokatlan, fals mozdulattal meglökte kalapját, lezuhant a fejéről és begurult a horhos oldalába.

— Ne, te — mondta szemrehányón.

Botjáért nyúlt, de azzal sem érte el a kalapot.

— Azért nem szöksz meg előlem — Lejjebb csúszott a meredek parton.

Akkor látta meg az oroszlánt. A túlsó part oldalában feküdt egy sátorlapon. Csizma volt a lábán, de nem látszott parasztnak. Amolyan vásosi, sápadt arcú férfi, aki egyáltalán nem hasonlított az oroszlánra. Pirók János mégis

Ha
min
ban,
Eszé
nyel
sem
De
nya
fut
kat
meg

Kigondolta mindezt egyszuszra, s már búját volna fel a bokrok alatt, amikor megfogta a férfi hangja.

— Hé, gyufája van-e?

Ahá, megébredt az oroszlán, gondolta Pirók János és hátranézett. Megébredt, s mindjárt követelőzik.

— Gyufám? Van.

— Megkínálhatna egy kis tűzzel.

— Akkor át kell kelnie a vizen.

— Megyek — mondta a férfi. — Van, itt valahol átkelőhely?

— Két dobásnyival lejjebb — felelte Pirók János, majd intett a kezével.

A férfi feltápászkodott, lefelé indult, de mentében is beszélt.

— Maga jól ismeri itt a járást.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPLÓ
Veszprém

1971 MÁR 6

Szabó Albert

1021

Síkban és térben...

Szabó Albert rajza: EMLÉK

minden alk...

ínik. A színészek, színész-
ők, állatkereskedők őrei
ellett szerepel a bombázók,
ejtőernyősök, írók, orgo-
isták és adószedők védő-
zentje is. Talán csak a köz-
etlenül baleset után lévő
rdekeltek tudják, hogy szep-
ember 19. Szent Januárius-
nak, a vérbankok védőszent-
jének a napja.

A Vatikán időről időre en-
gedélyezi újabb védőszentek
beiktatását az új foglalkozá-
sok dolgozói számára. Igy ju-
tottak a légikisasszonyok
1962-ben Szent Bónához,
hogy legyen kihez fordulniok
válságos helyzetben. Ezért
azt tanácsoljuk minden légi-
utasnak: ha meglátja, hogy
a stewardess sápadtan jön
ki a pilótafülkéből, és térd-
eesve Szent Bóna nevét mor-
molja, azonnal lépjen érint-
kezésbe saját védőszenjével,
az utasok barátjával, Szent
Kristóffal. Az isteni segítség
kéréséhez nem kell feltétlenül
katolikusnak lenni, csak az a
fontos, hogy komolyan imád-
kozzunk.

Új intézmények születtek,
amelyeknek szintén szükség-
gük van isteni őrizőre — bár
a szakma dolgozói valahogy
lassan tudatosítják csak, de
1958-ban Szent Klára a te-
levízió védőszentje lett.

1960-ban pedig beiktatták
hivatalába a hirdetés, a rek-
lám, a tájékoztatás és a pro-
paganda védőszentjét is: si-
enai Szent Bernardinót.

(The Daily Telegraph Ma-
gazine — Irta: Theo Rich-
mond — ford.: Barabás Já-
nos)

Szabó Albert

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 128-068, 237-748, 340-726

VAS NÉPE

NOV 7-1

1021

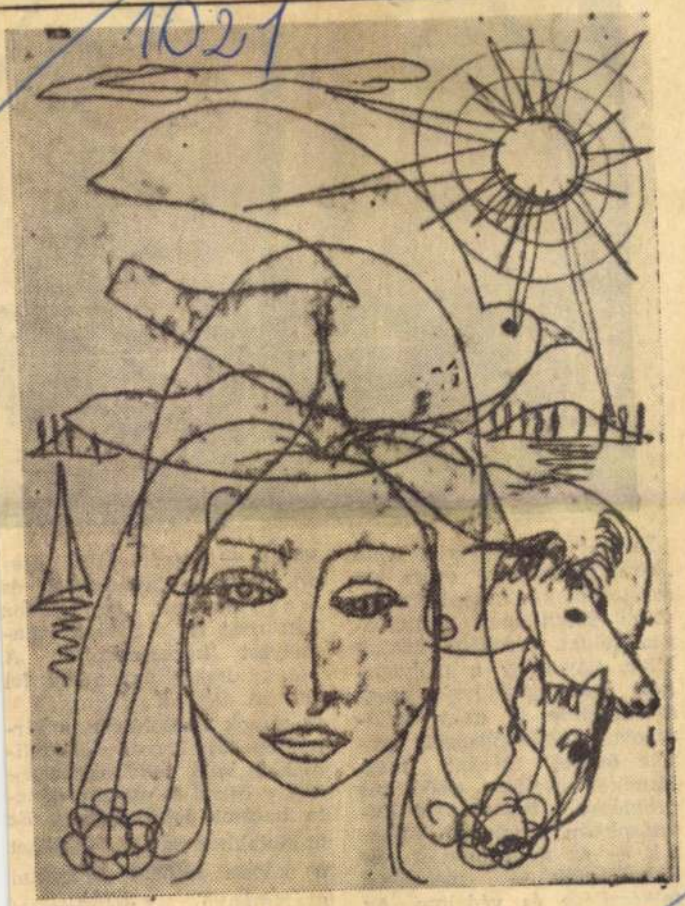

Szabó Albert illusztrációja

"Amint a világűrbe való „kirándulásokhoz" egész sor sajátos alakú, különleges kivitelű szerkezetet: mesterséges holdat, űrrakétát hoztak létre, ugyanúgy a mélytengeri kutatójárművek megszerkesztése is nagy tudományos felkészültséget, sokféle ötletet kívánt meg. Mindkét esetben elsődleges probléma a tudományos kutatásokban résztvevő emberek — az asztronauták és hidronauták — megfelelő felkészítése és védelme. Az asztronautáknak — többek között — a gyorsulásból eredő nagy megterheléshez és a súlytalanság állapotához kell még itt a földön valamelyest hozzászokniuk. A hidronautákat ugyancsak fel kell készíteni a kritikus órák és napok elviselésére, a járműben létrehozott mikroklímához való alkalmazkodáshoz, a csend és magány okozta hatások leküzdéséhez. Ez utóbbiakhoz nyújt segítséget a képen látható amerikai gyártmányú mélytengeri szimulátor, melynek belse-

Szabó Albert festőm
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE

1988 JUL 3

1021

Fiatal vasi művészek

TÁRLATA

Szabó Albert: Marika
(olajfestmény)

Izgalmas és tanulságos vallomás az a felszáz mű, amely a szombathelyi Művelődési és Sportház galériáján, a Vas megyei Fiatal Képzőművészek Csoportjának kiállításán vasárnap óta látható. Izgalmas, mert a fiatalok törekvéseiről, útkereséséről, művészi felfogásáról, szemléletéről ad hírt, tehát jelzi az idősebb nemzedék nyomába lépők szándékait. Azt is, amiben a fiatalok követik, s azt is, amiben tagadják az elődöket (illetve azok művészi felfogását, stílustörekvéseit). Tanulságos, mert az összevetésből, s főként e rövid számadásból a már megtett első lépések alapján következtetés levonására nyílik lehetőség.

Kilenc fiatal bemutatkozása — egy nemrég született csoport keretén belül, párt és KISZ-szervek támogatásával —, akkor is jelentős volna, ha műveik csak az indulást jeleznék, márpedig az itt csoportosult *„kilencek"* legtöbbjét más közös tárlatokról is megismerhettük: Geszler Mária több kerámia faliképét, Pozsonyi János, Simon Iván, Várnai Valéria vagy Vértesi Péter munkáit, Szabó Albert festményeit, Szokolszky Tamás grafikáit is láthattuk. Közös tárlatuk tehát az eddig megtett útról is számadás, egyéni pályafutásuk szempontjából is forduló, vagy éppen rövid összegezés a folytatáshoz.

Tematikában a változatosság, technikai megoldásban a sokoldalúság, szemléletben a látvány rögzítésétől az elemző elvontságig majdnem minden árnyalat megtalálható. *Molnár* Sándor rajza, a *Vízparton* határozott biztonságos vonalvezetésével, tárgyilagosságával, szükszavúságával, *Geszler* Mária két faliképe a látomásos szemlélet, a Chagall művészetére is oly jellemző megoldások ötletes kerámia-változatával kelt figyelmet. *Pozsonyi* János *Fiatalság* című monotípiája a klasszikus szépségideál sikerült rajzában, *Szerelmesek* című színes monotípiája pedig a modern, jelképes ábrázolásban nyújt érdekesen újat. *Simon* Iván olajterempa képei, különösen az *Orosz város*, tusrajzai közül a *Dombok* című két mű vonalritmusa tanuskodnak alkotói igényességéről.

Vértesi Péter a tárlat anyagában 12 művel képviselteti magát, sokrétű munkásságából főleg az absztrakt törekvés, a valóság tárgyainak részekre bontása, szabad elképzelés alapján történő újbóli összeszerkesztése a legmarkánsabb. Színeiben a mély tónusok uralkodnak *(Asztal)*, s nemcsak olajképein, hanem ügyes technikai eljárással készült rézkarcain *(Munkások)* és monotípiáin *(Erdő széle)* is. *Várnai* Valéria színvilága is sokat gazdagodott, akár színes monotípiát tekintjük. *Szokolszky* Tamás munkái közül a *Tanító* és a *Hazafelé* című képek hangulatos megoldása, *Szabó* Albert képein pedig a harsány színek bátor alkalmazása *(Gyümölcsök, Hajnal a mólón)*, valamint jól sikerült női portréja *(Marika)* jelent gazdagodást eddigi munkásságához viszonyítva. *Várkonyi* György filcrajzai a tárlat grafikai anyagában az egyszerűségre törekvő biztonságot jelzik.

Alkotó és kísérletező nyugtalanság, az elődök módszerének részbeni felhasználása (Pozsonyi, Szabó, Simon, Várkonyi), az új stílusirányzatok iránti érzékenység (Vértesi) egyaránt jellemzők a „kilencek" tárlatára. Technikai forrongásuk, témaválasztásuk már jelzi az új lehetőségeket, az önálló, egyéni mondanivalók megfogalmazásának igényét. Az eredmény bizonyára a következő tárlatok anyagaiban kerül közönség elé.

(Bertalan)

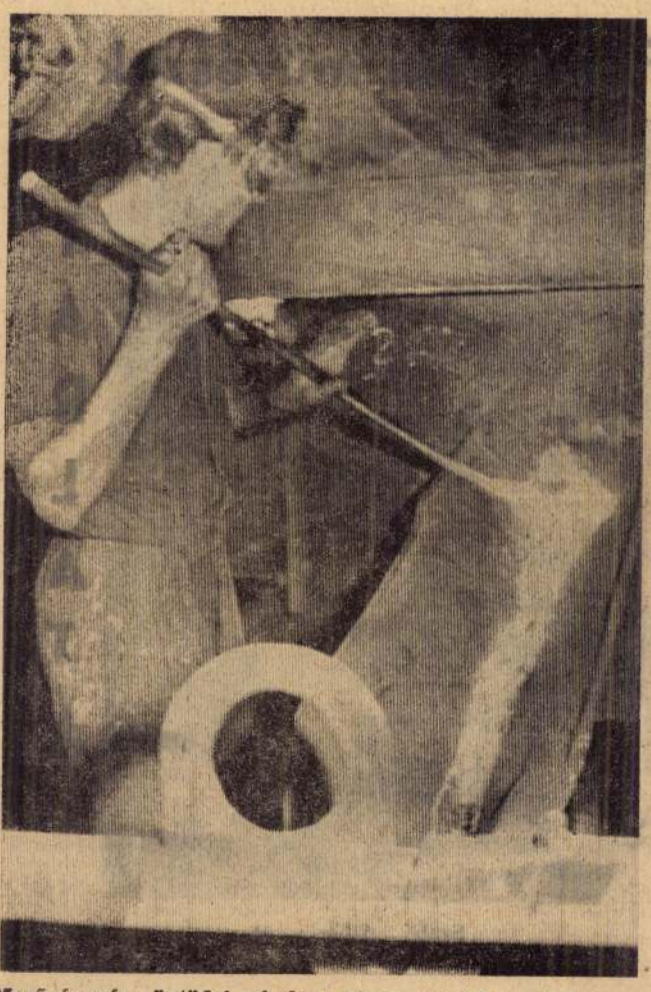

Mezőgépgyár, öntödei részleg, plusz 45 fok. A kemence mellett Geröly Imre. Fél liter tej, fél pint szóda(!)... mintha kevés lenne védőital gyanánt. Ő — és valahányan — többet adnak érte!

(Képriport a 3. oldalon)

Támogatás Sárvárnak ○ Napirenden Tarthatatlan huzavona a bolthálózat

A megyei tanács vb ü

Tegnap Szombathelyen, **dr. Gonda György** elnökletével ülést tartott a megyei tanács végrehajtó bizottsága. Az ülés megnyitását követően a vb örömmel nyugtázta az Elnöki Tanács pénteki ülésének döntését, amellyel Sárvárt várossá nyilvánította. A döntés a megye életében rendkívül nagy jelentőségű, mert hosszú-hosszú idő óta nem került sor hasonlóra. Köztudottan mind Szombathely, mind Kőszeg városi múltja messzi századokba nyúlik vissza. A vb egyúttal

jókívánságait küldi megyénk harmadik városa lakóinak, akik munkájukkal városi életkörülményeket teremtettek, s amelyeknek továbbfejlesztésében támogatásáról biztosítja Sárvárt.

Napirendre került ezután a Földhivatal tevékenysége, különös tekintettel arra a rendkívül fontos politikai munkára, amit a hivatal életében az 1967. évi

földtörvény végrehajtása jelent, s amely egyedül megyénkben több tízezer dolgozót érint.

A vb ezt követően tájékozódott a kereskedelem hálózatrendezési és fejlesztési ter-

Acsádon termett a legtöbb

Eredményes fél év a ts

A január elsejével ötezer holdasra nőtt acsádi Szabad Föld Termelőszövetkezet mind nagyobb eredményekkel hívja magára a figyelmet. Június végére betakarította az őszi árpát. Az összesített adatok szerint a meszleni üzemegységben 19,42, a vasszilvágyiban 20,58 mázsával fizetett e gabona holdja, ami éppen 20 mázsás holdankénti átlagot jelent.

Bár a júniusi esők az egész megyében javították a termésátlagokat, ekkora eredményt a megye egyetlen nagyüzemében sem értek el. extrém minőség, másrészt a terven felüli gyapjúhozam eredményeként a juhászat 34 százalékkal többet adott az előirányzatnál. Így állatok értékesítéséből márciustól június végéig 3 millió 350 ezer forint pénzbevétele volt a tsznek, s az összes értékesített állat helyét újabbakkal töltötte fel. 160 úgynevezett tejes borjút egy hónapon belül ismét átad a vállalatnak. A népgazdaság igényeit is figyelembe véve úgy ütemezi az értékesítést, hogy ezzel a le-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

A FORMABU

Szeretnék végre már látni egy filmet, amelyik az elején kezdődik és a végén végződik, mondta egy nézőa *Bohóc a falon* vetítése után. Vén salabakter volt talán? Kiérdemesült bohóc, aki a mozi ábécés könyvét kéri számon, sanyarú csattanóul a látottakra? Vagy kritikus önjelölt, aki vasszorgalommal bevágta, de meg nem emésztette az arisztoteleszi hármasegységet? Nem tudom, de nem is lényeges. Amúgy sem volt igaza. Csöppet se fenyegeti az a veszély, hogy kivesznek körülötte a filmes Pósa bácsik. Sőt, gyümölcsözőbb mint valaha, hódolni a gusztusának, ha netán valóban ez volna a gusztusa. Másrészt az elsőfilmes *Sándor Pál* érdekes kísérletéről tüzetesebb viszgálatra kiderül, hogy van azért füle-farka. Tisztességtudó bohóckodáson derülhettünk, hogy mindjárt a film vállalt műfaját és jellegét is meghatározzam.

Engem azonban izgat ez az ismeretlen néző. Elárulom majd, miért. Egyelőre lássuk a film bohócait.

Három nyurga, „akcelerált" süvölvény, a kamasz- és a férfikor határán. Egyelőre senkik, egyelőre bárki lehet belőlük. Pillanatnyilag éppen a rendőri krónikát célozzák meg. A zivatar elől betörnek egy féligkész balatoni villába, ott ismerkednek össze. Két fiúnak sikerül kiszöknie, a harmadik ott szorul a kuckóban. Kényszerű tétlenségében, szabadítóira várva, történetek kitalálásával szórakoztatja magát. E történet-csírák, emléknyomok, kitalálások és fantáziajátékok szövedéke a Bohóc a falon. Nincs időrendje és nem is le-

1958 APR 2 7

Szabó Albert

1021

KÖNYV

FARAGÓ VILMOS:

KÖRÜLMÉNYES ÚJDONSÁG

A kritikáról most lezajlott sárospataki és Népszabadság-vitában — amelyet hol az jellemzett, hogy bátor kritikusok sürgettek bátor kritikát, hol az, hogy rejtjelesen célozgatók követeltek szókimondást, hol az, hogy kritikus-egyéniségek tagadták kritikus-egyéniségek létezését, hol meg az, hogy olyan szakmabeliek panaszkodtak a kritika szegénységén, akik évek óta egyetlen kritikát sem írtak — e vitában az a köntösszaggató kritikus-gyónás is elhangzott, hogy míg irodalmunk lendületesen fut előre, társadalom-felfedezésben, gondolati igényességben és színvonalban, addig kritikánk szégyenletesen toporog, s a körből, melyben jár, nem bír kitörni.

De a tárgyilagos olvasó észrevehette, hogy az irodalom előrefutását bizonyító példák *négy-öt évesek* voltak. S erről az is eszébe juthatott: vajon csakugyan tart-e még a néhány évvel ezelőtti lendület? Vajon hallani-e még a „trombitaszót"? Vajon nem a tisztes középszer, a meddő önismétlés, a realizmusnak álcázott naturalizmus, a hagyományőrzésként szentesített konzervativizmus vagy a modernséget kompromittáló modernkedés — az újra feltalált spanyolviasz — uralkodik-e, tisztelet a kivételnek, már évek óta a könyvpiacon? És éppen ezért: *vajon nem az irodalomról kellett volna inkább vitatkozni?*

Évek óta szorgosan olvasom ezt az irodalmat. És — akarva, akaratlan — évek óta szorgosan vitatkozom, igaz, nem rajta, hanem vele. Előreszaladt (egyébként ez lenne természetes dolga) a kritikához képest? Bárcsak így lenne. Bárcsak felfedező újszerűségén kellene folyton meghökkennem.

sok apró részlete, meg a szöveg láttató és mégis eszköztelen stílusa.

Hogy a párhuzammal se kövessek el igazságtalanságot, meg kell vallanom: a *Körülményes ifjúság* sokkal nagyobb olvasói élvezetet nyújtott, mint a *Csillagok vigyáznak.*

Féja Géza azt írja a fülszövegben: „Történelmi utazásra hívom az olvasót, s ha úgy érzi, hogy hazafelé vezetem, szerény munkám tetézve nyeri jutalmát." Ám, sajnos, az olvasó épp azt nem érzi, hogy hazafelé vezetik. Inkább azt, hogy visszafelé, ha nem is a tizenhetedik, de — mint mondtam — a tizenkilencedik század végére. Romantika és naturalizmus, stilizáltság és direkt ismeretterjesztés keveréke a regény; szereplői olyan Jókai-hősök, akiknek madár csicsereg és szellő zúg vígasztalást, akik áhítattal csókolgatnak réklidarabot, édesanya-kötényt és édes anyaföldet, legfeljebb — nem vagyunk már olyan szemérmesek — vaskos-természetes szükségleteik is vannak. Mit lehet látni a regény Zrínyi Ilonájának szemében? „Aki a mélyébe tekintett, az látott mindent, a házi tűzhely parazsát, a születő lángot, a zsarátnok méla szomorúságát, az életet és a halált." A kielégítetlen jobbágyfeleség viszont „herélt ebnek" csúfolja urát a gyerekek előtt, meg „ismét kinyitotta bűzhüdött odvát, és okádja az undokságot?" — szól rá anyósára a menyecske. A szereplők és az író olyan preparált nyelven beszélnek, amely vagy attól lesz népies-archaikus, hogy magánhangzói egy fokkal *zártabbak* (a siker „süker", a hit „hüt", a gyökér „gyükér", az idő „üdő"), vagy attól, hogy egy fokkal *nyíltabbak* (a fül „fil", a püspök „pispek", az üdvösség „idvesség", a virág „verág", a hirtelen „hertelen", a miként „mikínt"), vagy attól, hogy mássalhangzói *palatalizálódnak* (a beste „bestye", a disznó „gyisznó", az István „Istvány", az inni „inynya"), vagy pedig attól, hogy *magánhangzói is zártabbak, mássalhangzói is palatalizálódnak* (a felhőből „fölyhő" lesz, a jövevényből „gyüvevény").

Thury Zsuzsa regényében viszont azt mondja valaki a kamaszlány-hős első irodalmi próbálkozásáról. „A naplódban nem a gondolati elem dominál. Erősségeddé válhat a jellemrajz, a friss, őszinte hang, a mesélő kedv." És ez a regény *önjellemzéseként* is találó. Az olvasót rögtön magával ragadja „a jellemrajz, a friss, őszinte hang, a mesélő kedv", s miközben belészeret a helyét kereső, gyermekien tiszta és tündérien romlott Boér Zsófiba, ámultan ismerkedik a 20-as évek lipótvárosi polgárvilágának részletgazdag rajzával, amely — ha furcsa is az összehasonlítás — épp olyan szociográfiai értékű, mint Veres Péter falurajza a Balogh családban.

★

Az irodalomról és az irodalommal pedig csakugyan érdemesebb lenne vitatkozni. Ha jobb kritikát akarunk — akarjunk hozzá jobb irodalmat.

Szabó Albert: Tavasz

1968 ÁPR 27

Szabó Lőrinc

1021

KÖNYV

FARAGÓ VILMOS:

KÖRÜLMÉNYES ÚJDONS

„A kritikáról most lezajlott sárospataki és Népszabadság-vitában — amelyet hol az jellemzett, hogy bátor kritikusok sürgettek bátor kritikát, hol az, hogy rejtjelesen célozgatók követeltek szókimondást, hol az, hogy kritikusegyéniségek tagadták kritikusegyéniségek létezését, hol meg az, hogy olyan szakmabeliek panaszkodtak a kritika szegénységén, akik évek óta egyetlen kritikát sem írtak — e vitában az a köntösszaggató kritikus-gyónás is elhangzott, hogy míg irodalmunk lendületesen fut előre, társadalomfelfedezésben, gondolati igényességben és színvonalban, addig kritikánk szégyenletesen toporog, s a körből, melyben jár, nem bír kitörni.

De a tárgyilagos olvasó észrevehette, hogy az irodalom előrefutását bizonyító példák *négy-öt évesek* voltak. S erről az is eszébe juthatott: vajon csakugyan tart-e még a néhány évvel ezelőtti lendület? Vajon hallani-e még a „trombitaszót"? Vajon nem a tisztes középszer, a meddő önismétlés, a realizmusnak álcázott naturalizmus, a hagyományőrzésként szentesített konzervativizmus vagy a modernséget kompromittáló modernkedés — az újra feltalált spanyolviasz — uralkodik-e, tisztelet a kivételnek, már évek óta a könyvpiacon? És éppen ezért: *vajon nem az irodalomról kellett volna inkább vitatkozni?*

Évek óta szorgosan olvasom ezt az irodalmat. És — akarva, akaratlan — évek óta szorgosan vitatkozom, igaz, nem rajta, hanem vele. Előreszaladt (egyébként ez lenne természetes dolga) a kritikához képest? Bárcsak így lenne. Bárcsak felfedező újszerűségén kellene folyton meghökkennem.

★

Hagyományosságán hökkenek meg inkább. Gyakran olyannyira, hogy némi csodálkozó tisztelet vegyül a hökkenésbe: *bátorság* kell ahhoz, hogy valaki ennyire hagyományos legyen. Nemrég jelent meg Féja Géza *Csillagok vigyáznak* és Thury Zsuzsa *Körülményes ifjúság* című új regénye a Szépirodalminál. Új? Féja Géza szabályos-konvencionális történelmi regényt írt a hegyaljai felkelésről, népi zsáner-rajzokkal, szilaj csataképekkel, archaizált-népies stílussal. Mintha a XIX. században lennénk, valahol Jókai Mór és Thaly Kálmán között. Thury Zsuzsa pedig terjedelmes, mikroszkópikusan részletező önéletrajz-regényt (vagy regényesített önéletrajzot) írt, már készül a második, sőt a harmadik kötet: trilógia lesz belőle. Mintha a XX. század első felében lennénk, valahol Martin du Gard és a pályakezdő Simone de Beauvoir között.

De ne legyek igazságtalan. A hagyomány azért olyan szívós, mert *energiatartalékai* vannak, s ezek az energiák még valami *újdonság*-fény felragyogtatására is képesek. A Féja- és a Thury-regényben fel-felragyog ilyen fény. Féja regényében a kurucháborúk következetesen plebejus szemlélése és a korabeli kútfőkből merített sok dokumentum értékű részlet jelenti az újdonságot, Thury Zsuzsa regényében pedig az íróegyéniség bájos eredetisége, a magyar polgári életforma jól megfigyelt sok-sok apró részlete, meg a szöveg láttató és mégis eszköztelen stílusa.

Hogy a párhuzammal se kövessek el igazságtalanságot, meg kell vallanom: a *Körülményes ifjúság* sokkal nagyobb olvasói élvezetet nyújtott, mint a *Csillagok vigyáznak.*

Féja Géza azt írja a fülszövegben: „Történelmi utazásra hívom az olvasót, s ha úgy érzi, hogy hazafelé vezetem, szerény munkám tetézve nyeri jutalmát." Ám, sajnos, az olvasó épp azt nem érzi, hogy hazafelé vezetik. Inkább azt, hogy visszafelé, ha nem is a tizenhetedik, de — mint mondtam — a tizenkilencedik század végére. Romantika és naturalizmus, stilizáltság és direkt ismeretterjesztés keveréke a regény; szereplői olyan Jókai-hősök, akiknek madár csicsereg és szellő zúg vígasztalást, akik áhitattal csókolgatnak réklidarabot, édesanya-kötényt és édes anyaföldet, legfeljebb — nem vagyunk már olyan szemérmesek — vaskos-természetes szükségleteik is vannak. Mit lehet látni a regény Zrínyi Ilonájának szemében? „Aki a mélyébe tekintett, az látott mindent, a házi tűzhely parazsát, a születő lángot, a zsarátnok méla szomorúságát, az életet és a halált." A kielégítetlen jobbágyfelesség viszont „herélt ebnek" csúfolja urát a gyerekek előtt, meg „ismét kinyitotta bűzhüdött odvát, és okádja az undokságot?" — szól rá anyósára a menyecske. A szereplők és az író olyan preparált nyelven beszélnek, amely vagy attól lesz

népies-arc
hangzói eg
siker „sük
kér „gyük
attól, hog
(a fül „fil
üdvösség
rág", a h
ként „mik
mássalhan
beste „bé
az István
nya"), va
gánhangz
hangzói
felhőből
ből „gyü
Thury
azt mon
hős első
„A napl
elem dor
a jellem
a mesélő
jellemzés
rögtön m
rajz, a fr
kedv", s
lyét ker
tündérie
ámultan
lipótvár
letgazda
furcsa i
olyan s
Veres P
családb

Az ir
mal pe
lenne v
akarun
irodalm

ÉLET ÉS IR
Magyar
SAJTÓP
Budapest V., Pe
Telefon: 188-

ÁG

naikus, hogy magán-
y fokkal *zártabbak* (a
er", a hit „hüt", a gyö-
ér", az idő „üdő"), vagy
egy fokkal *nyíltabbak*
", a püspök „pispek", az
„idvesség", a virág „ve-
rtelen „hertelen", a mi-
ínt"), vagy attól, hogy
gzói *palatalizálódnak* (a
tye", a disznó „gyisznó",
„Istvány", az inni „iny-
gy pedig attól, hogy *ma-*
ói is zártabbak, mással-
is palatalizálódnak (a
„fölyhő" lesz, a jövevény-
evény").

Zsuzsa regényében viszont
lja valaki a kamaszlány-
irodalmi próbálkozásáról.
ódban nem a gondolati
ninál. Erősségeddé válhat
rajz, a friss, őszinte hang,
kedv." És ez a regény *ön-*
eként is találó. Az olvasót
agával ragadja „a jellem-
riss, őszinte hang, a mesélő
miközben belészeret a he-
eső, gyermekien tiszta és
n romlott Boér Zsófiba,
ismerkedik a 20-as évek
si polgárvilágának rész-
g rajzával, amely — ha
az összehasonlítás — épp
ociográfiai értékű, mint
éter falurajza a Balogh
n.

★

odalomról és az irodalom-
lig csakugyan érdemesebb
latkozni. Ha jobb kritikát
— akarjunk hozzá jobb
at.

Szabó Albert: Tavasz

A FORMABO

végre már látni egy
lyik az elején kezdődik
végződik, mondta egy
c *a falon* vetítése után.
tter volt talán? Kiérde-
óc, aki a mozi ábécés
i számon, sanyarú
látottakra? Vagy kri-
lt, aki vasszorgalom-
, de meg nem emész-
sztoteleszi hármasegy-
tudom, de nem is lé-
úgy sem volt igaza.
lenyegeti az a veszély,
ek körülötte a filmes
Sőt, gyümölcsözőbb
, hódolni a gusztusá-
n valóban ez volna a
isrészt az elsőfilmes
érdekes kísérletéről
viszgálatra kiderül,
rt füle-farka. Tisztes-
kodáson derülhettünk,
t a film vállalt műfa-
is meghatározzam.

ban izgat ez az isme-
llárulom majd, miért.
ık a film bohócait.

rga, „akcelerált" sü-
masz- és a férfikor
őre senkik, egyelőre
lőlük. Pillanatnyilag
ri krónikát célozzák
r elől betörnek egy
oni villába, ott is-
ze. Két fiúnak sike-
a harmadik ott szo-
rul a kuckóban. Kényszerű tétlenségében, szabadítóira várva, történetek kitalálásával szórakoztatja magát. E történet-csírák, emléknyomok, kitalálások és fantáziajátékok szövedéke a Bohóc a falon. Nincs időrendje és nem is lehet ilyesmit számonkérni rajta, hiszen az alkotó tudat a maga spontán működésben nem különíti el egymástól a múltat, a jelent és a jövőt, hanem sajátos egyidejűséget teremt, ahol a valóság, a lehetőség, sőt a lehetetlenség elválaszthatatlan elegyben kavarog. A főkolompos bohóc tehát, aki különben a Kiki névre hallgat, különös világba kalauzol, melyet sem racionálisnak, sem irracionálisnak nem nevezhetünk, hanem a kettő közti senkiföldjének. Kiki, amikor a villába behatolt, helyzete törvénytelenségén fölbuzdulva hivatlan vendég lett ott is, ahol a modernista művészek (a jelzőt nem pejoratív értelemben használom!) már vagy félszázada hívogató fölfordulást, lakályosan rendetlen otthont teremtettek, jóllehet ez a villa sincs még teljesen kész állapotban.

Kiki azonban remekül érzi magát itt, mint aki ide született. Több ez életkori sajátságnál. A nyelvet, a házi szokásokat betéve tudja, s a film minden egyes kockájából kiderül, hogy nem véres verítékkel tanulta meg. Ráragadt, ezzel együtt nőtt föl. Irígylésre méltó adottság, ha meggondoljuk, milyen tengernyi szót pazaroltak el a nyelv létezésének, beszélhetőségének igazolására vagy cáfolatára, s milyen görcsös és áhítatos dadogással beszélik oly sokan. Sándor Pál (mert persze ő maga ez a Kiki, oly villámgyos cikázással ugrik a voltból a leszbe, olykor a sohanapjánba, hogy még káprázni is elfelejtünk: a szó szoros értelmében megbénítja az időérzékünket. A gyerekkorból fölrémlő tanya udvarán elragadtatott bakugrásokkal kergetőzik a három barát, akik csak az *imént* ismerték

M.D.K.

Sz. Szabó

Pálffy Péter: "Régi magyar kalendáriumok" c. irását illusztrálta.

- - -

"Muzsika" c. rovat illusztrációját készitette.

- - -

Szinházi Magazin, Bp. 1939. január 8. II. évf 2. sz. 71-72. lap.
79.- "

M.D.K.

Szabó Á. épités

tervei szerint épült
fel a Mezőkövesdi Gabona-
siló, 1950-1951 között,

Antal Kampis: Kunst in Ungarn,
Bp. 1966. Corvins,

372. old.

K. D. U.

SZABÓ A. érétér

Hajdunánás malom

Gerő László: Építészeti stílusok

Bp. 1957. 136. l.

MDK

Szabó A.

Csepreghy J.-vel közösen készitette:
Főhercegi ebédlő-terem menyezet /részlet/ kép 185.1.

Főhercegi ebédlő-terem berendezését szintén fentiek készitették. Kép 185.1.

M.I. 1903. 185.1.

Szabó A.

A mezőkövesdi tárház és a hagyományőrző ház építője.

Major Máté: Az építészet uj világa, Magvető, 1969, 21.1.

Szabó A.-G.

magyar származásu, francia állampolgárrá lett iparművész Párizsban.

Az alábbi kiállitáson Hors Concours vett részt

lásd 7

Párisi Salon 1931.

4822. sz
4823. sz.

SZABÓ ÁBEL

Grafika F.F. 2001

grafikai kiáll.

250.0.

Szabó Adrien, építén

L: Harmos Zoltán

– Terpágyázat 3–7.

Magyar Építőművészet 2. 1983 83/4

SZABÓ ÁGNES

ÉPÍTÉSZ (VÍZITERV) ÚJ TÍPUSÚ VÍZTOR-
NYOKAT TERVEZETT: SZOLNOKI 2000 m^3.
BÉKÉSI 600 m^3
HAJDÚSZOBOSZLÓI
1000 m^3.

REPR: 1 DB RAJZ, 3 DB. FOTO.

MAGYAR ÉPÍTŐMŰVÉSZET, 1969/4. 40. LAP.

Cs. Szabó Ágnes

Rajz szepró/

N. N.: Pedagógus művészcsoport
Tapolcán

Köznevelés 1970 15 sz.

MDK

Szabó Agnes, Szolnok

Oreg házak, monot.

Téli Tárlat, Szolnok, 1967. dec.
Damjanich Muz.

Cs. Szabó Ágnes

Szolnokon rajztanár.
Veszprémi mése c. monotipiája
(eml.)
szerepel az alábbi tárlaton

egri: Rajzpedagógusok kiállítása
Szolnokon

Szolnok megyei Hétfő 1970 IV. 9

MDK

Szabó Ágnes

"Hajnal"

Szerepelt a Szeged városi és Csongrád megyei rajztanárok kiállitásán.

Juhász Antal: Kiállitások.
Pedagógusok Lapja. 1962. nov. 20.

Szabó Ágnes

MDK

Szürrátétes pánna I-III. filc

Miesarnok 1960. Képző- és Diszitőművészeti körök kiáll.

Szabó Ágnes,
Bartfai
textil
1926 – 28.

Kínisk 1930
88. l.

iszteri tanácsos.

o t t s á g á n a k,

B u d a p e s t.

M.D.V.

Szabó Ákos
grafikus

„Torony"

Élet és Irodalom, 1965. junius 12-7 lap

SZABÓ ÁGNES

Erotika és szexualitás a magyar képzőművészetben, Szerk. Andrási Gábor, Bp. 1999

Szöveg: 133, 149, 174

Kép: 150

Szabó Ágnes / Szolnok / pedagógus

Miskolc-Tetemvár második évét találta otthona a középiskolás kollégiumban a pedagógus alkotóműhely. Szabó Ágnes is dolgozott az alkotóműhelyben.

Fényi András: Tájak, képek, művészek.
Pedagógusok Lapja, 1977. aug. 24.

SZABÓ ÁDÁM

Új művészet

1998. márc.

20. o.

Szabó Ágnes

az 1971-ben létrehozott makói Maros menti művésztelep háromhetes munkájában ez érben a művész is részt vett.

Tandi Lajos: Művésztelepek folyók mentén.
Délmagyarország, 1978. aug. 13.

Szabó Ágnes textilművész

„Kompozíció"

(falikárpit)

Igaz Szó 1977/1

34 old.

Szabó Ágnes textilművész

- a Muresul ruhagyár divattervezője, az Apolló Kör tagja

Említve: Molnár Dénes, Nemes László, Szabó Erzsébet, Kiss Miklós, Nagy Levente, Simon Sándor

Nemes László: Apolló Kör

Igaz Szó 1977/1

62. old.

Kabó Ágnes, jelmeztervező

a debreceni színház előadásának a

jelmezeit tervezte

Kollár Tamás: Kazimir és Karolin 7.

Népszabadság, Bp. 1980. jan. 16.

Szabó Ágnes

A makói alkotóközösség újjá alakításában 1977 - 1978 - ban részt vett.

Gyetvai Ágnes: Cseppben a tenger
Művészet, 1978. november - 3. lap.

Szabó Ágnes,

Mezőtúron a megyei amatőr képző- ipar és népi díszítőművészeti kiállításon munkái részesültek.

Sz. J.: amatőr művészek versenyeznek.

Szolnok Megyei Néplap, Szolnok, 1971. máj. 6,

Szabó Ágnes, grafikus

L.: Rogán Miklós

3.

(p.-j.): Kérülnek .....

Esti Hírlap, Bp. 1976. okt. 18.

Szabó Ágnes, grafikus

A Szolnok megyei képzőművészek Téli Tárlatán a művésznő művei szerepelnek: két tollrajza „Tabán", (emulitve). A művésznő először szerepel a Képzőművészek Szöv.-e Közép-magyarországi Területi Szervezetének Téli Tárlatán.

Egri Mária: Téli Tárlat '76.

Szolnok Megyei Néplap, 1976. dec. 11.

Szabó Ágnes, jelmeztervező

a debreceni Csokonai kinház előadásának

a jelmezét tervezte

Havas Erin: Törtető

Nepszabadság, Bp. 1980. máj. 10.

7.

Szabó Ágnes, grafikusművész

a Nemzetközi Gyermekév, valamint a Képzőművészeti Világéletét alkalmából gyerekekkel kapcsolatos pályázatot hirdettek meg, melynek címe: „A gyermekkönyv nemzetközi nyelve a grafika" – A pályázatra beérkezett anyagból kiállítás nyílt Miskolcon, a József Attila könyvtár kiállítótermében. A művész műve szerepelt e tárlaton.

Képzőművészet a gyermekekért.

1979. IX. 21. TV 2. műsor, 20.34 | Sz né |

Szabó Ágnes építén

I. Papp-Váry Zsolt

P-V. Zs. Kuskombinát, Szekszárd 48

Magyar Építőművészet, Bp. 1983 83/2

nkét bikinit állít elő
anyagból, ha termé-
ai piacra szánja. Az
yártottak esetében, a
k alkatára, méretei-
intettel, bőkezűbben
nyaggal

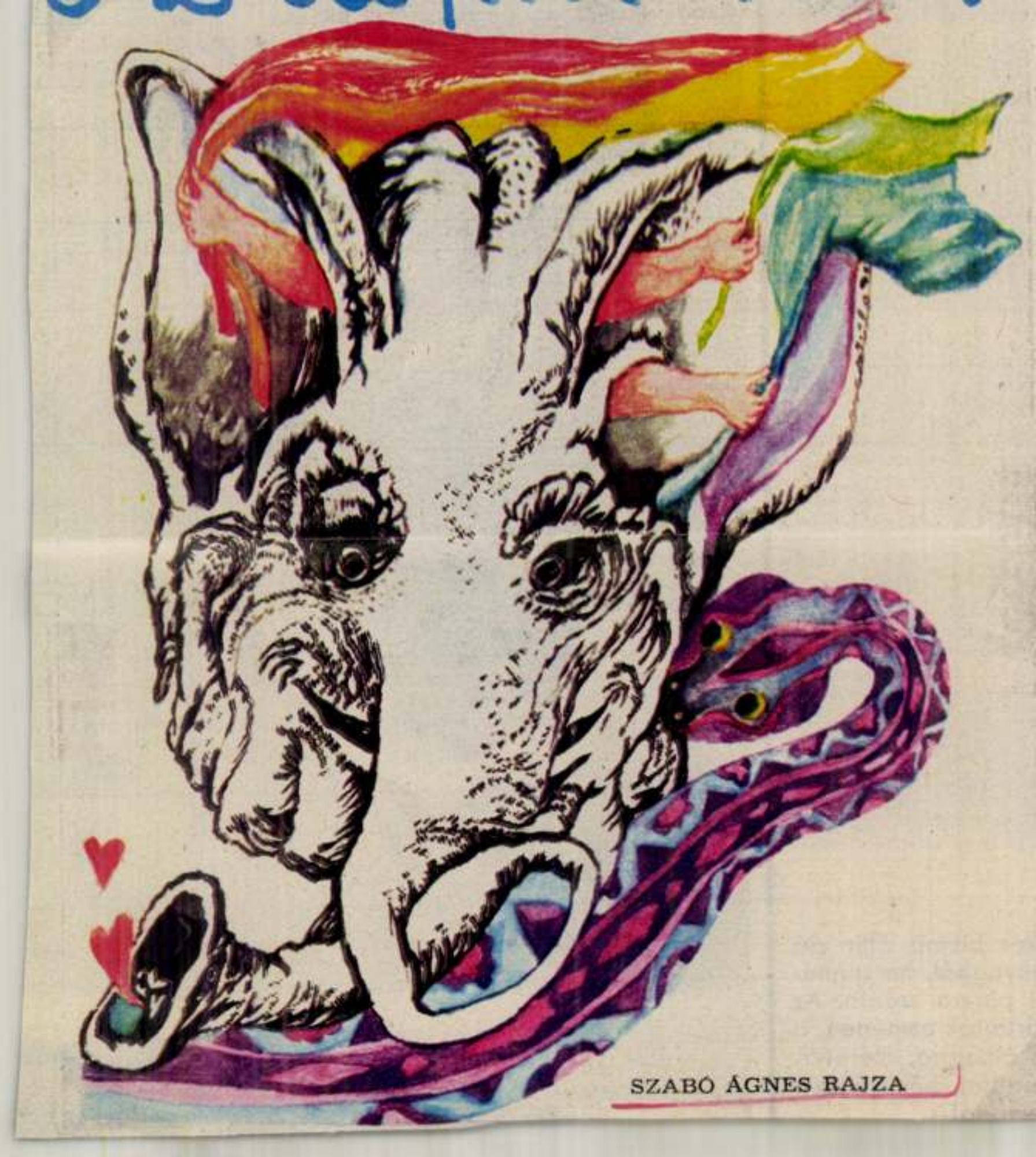

SZABÓ ÁGNES RAJZA

Szabó Ágnes, grafikus

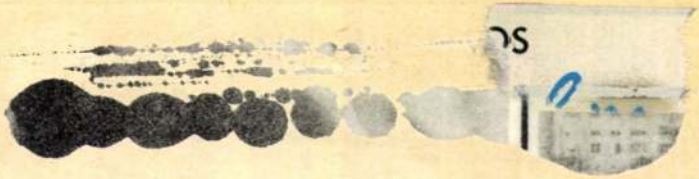

Kerékgyártó János: Az elfont álma. 39.

Új Tükör, B p. 1986 · kl. 9. XXIII/6

Szabó Ákos

Gyémánt László kapcsán említetik többek társaságában.

Végvári L.: Nem megy simán e hanban. – Műgyűjtő, 1969. l. sz. 31. l.

Szabó Ákos, festő

L: Nádler István

Vadas József: Alternatívák 12.

Élet és Irodalom Bp. 1985. szept. 13. XXIX/37

Szabó Ákos

Bernáth Aurél tanitványa volt, csatlakozott a Csernus követőkhöz.

Szabadi Judit; Lakner László festészete; Képzőművészeti Almanach 2, Corvina 197o, 118.l.

Szabó Áros

Jelenet (litográfia)
repr.

Magyar Műhely, Paris, 1967. jan. 15. B.

Szabó Ákos

„Intérieur", olaj, egész tábla, fekete-fehér reprodukció.

Szabadi Judit: Magic Naturalism. The New Hungarian Quarterly, Apest. 22. sz. 196-971

Szabó Ákos

Szokás volt e festői kört Csernus-körnek nevezni... Csernus „tanítványai" azonban hamarosan többet szerepeltek, mint maga a mester... E „tanítványok" körül... a legfontosabbak: Lakner László, Szabó Ákos, Gyémánt László, Altorjai Sándor, Korga György, Kóka Ferenc, a velük rokon felfogású Masznyik Iván...

Perneczky Géza: A magyar „szür-naturalizmus" problémája.

Új Irás VI. évf. 1966. nov. 11. sz. 100. l.

Szabó Ákos

Csernuskor hasonló stílusú festő
1964-ben, a nékesfehérvári téli tárlaton
tűnt fel interieurképével, a Nyugalommal.
Újabb fárás: 1965-ös rajzain.
Azóta francia tanulmányúton van.

Pernecky Géza: Tanulmányút a Párakestbe
Bps. 1969.

83.0.

Szabó Áros

„Szür-naturalista" festő

Pernecky Géza: Tanulmányút a Pávakerülbe,
Bp. 1969.

78.o.

I.

Szabó Ákos

1964-ben a székesfehérvári téli tárlaton tűnt fel egy Csernushoz hasonlóan zsufolt... enteriőrképével a Nyugalommal.

Perneczky G.: A magyar „szür-naturalizmus" problémája.

Új Irás VI. évf. 1966. nov. 11. sz. 102. l.

II.

Szabó Ákos
olajfestményei a következő években is meglehetősen közel maradtak Csernus stilusához, csupán néhány nagyméretű rajza, meleket 1965-ben láttam a műtermében, adtak új benyomást. Ezek a fekete-fehér tónusú, mérnöki rajzlapra kivitelezett kompozíciók már... felismerhetetlenségig bonyolult montázsok... Szabó Ákos fejlődését e ponttól kezdve nem ismerjük, jelenleg ő is párizsi tanulmányúton van.
Perneczky G.: A magy. „szűr-naturalizmus problémája.
Új Irás VI. évf. 1966. nov. 11. sz. 101. l.

Szabó Ákos

Csernus hatására a „mágikus realizmusnak" neveshető internacionális irányhoz fordult. Nüvét a fotonaturalizmusan túli konkrétságú, szimbólumsugallú hang jellemzi.

Nemek Lajos: Modern magyar festmény
Corvina 1968

143.P.

Szabó Ákos

Erdély Miklós: Szabó Ákos festészetéről.
Művészet, 7. évf. 1. sz. 29. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /MűvtörtÉrt. 1969. 3. sz. 243-284. l./

255. l.

Szabó Ákos

Felvert (litográfia) – repró

Magyar Műhely, 1967 I. 15. 48-49. l. között

Glossary

Szabó Ákos

Önálló párizsi bemutatkozására a Galerie Lambert-ben került sor (1967. XII. 8-ától 1968. I. 6-ig). Olajképeket és grafikákat állított ki.

Magyar Műhely, 1968. 1. 15. 63. l.

Szabó Ákos, [ ]

MDK

Németh Lajos könyvéről szólva

értékeli munkásságát a cikk.

Miklós Pál: A modern magyar képzőművészetről

20-25.o.

VII/3.

KRITIKA, BP.! 1969. márciny

Szabó Ákos ~~Szabó Ákos~~ MDK

Szerepelt az Ernst Muzeumban rendezett kiállitáson.

"A körut aszfaltozása"

Méhes Géza: "Dolgozó emberek között"
KAZÁN 1964 máj. 18.

Szabó Ákos MDK

Szerepelt a kiállitáson.

"Aszfaltozók a köruton"

Balogh Jenő: "Dolgozó emberek között"
MUNKA 1964 jul.-

Szabó Ákos

Neve említve

„Németh Lajos: Modern magyar művészet" c. könyvének ismertetése

Képzőművészet Vigilia 1969 február
131. old

Szabó Ákos

mágikus naturalista, nem tesz engedményt az absztrakt irányzat felé, hűséges marad a naturalizmushoz; biedermeyer szerű gondossággal alkotja műveit.

Szabadi Judit: Magic Naturalism, The New Hungarian Quarterly, Bp. 1966. 22. sz. 197 l.

Szabó Ákos
grafikus

M.D.K

Rajza

Élet és Irodalom, 1960. aug. 12 — 9 lap

Szaló Ákos
grafikus

M.D.K.

Rajzai

Kertész Ákos: Nevető Ágoston
Élet és Irodalom, 1960. julius 29 - 31 szám. — 6 l.

Szabó Ákos
grafikus

M.D.K.

Rajz

Csák Gyula: Délelőtti haland
Élet és Irodalom, 1960. jul. 8. — 28 száme. — 6 l.

Szabó Ilus
Grafikus

MTDK

Furmanov: Csapajev könyvéhez készített illusztrációival és számos díjat nyerte el.

Művészeti életünk
Művészet, 1961. április – 40 l.

Szalóki Ákos
grafikus

M.D.K.

Új mű (rajz)

Élet és Irodalom, 1961. február. 10. - 6. l.

Szabó Áthos
festő

MDK

Méltatás

Erdély Miklós: Szabó Áthos festészetéről.
Művészet, 1966. január – 29 lap

M.D.K.

Szabó Ákos
festő

Könyvespolc
Disznóölés
} repro

Erdélyi Miklós: Szabó Ákos festészetéről
Művészet, 1966. január – 29 lap

Szabó Ákos

Alekszandr Gauk szovjet karmester

rajz, reprodukció

Nagyvilág, 1959. 6. szám. 944. oldal

Szabó Ákos

Nicola Rossi Lemeni portréja.

Reprodukció.

Nagyvilág. 1960. I. szám 143. lap.

Szabó Ádám

M.D.K.

Tuskó

Élet és Irodalom, 1965. jul. 10 – 4lap

Szabó Ákos
grafikus

M.D.4

„Emuk" (repro)

Élet és Irodalom, 1965. szept 11 - 4 lap

MEK.

Szabó Ákos festészetéről

Erdély Miklós cikke

Müvészet 1966 jan.29 lap.

MNK

Szabó Ákos

A körut aszfaltozása, temp.

Dolgozó emberek között kívül. Ernst Mus. 1964. máj.

Szabó Ákos
festő

M.D.K.

" Fehér ház " (repró)

Művészet, 1965. december – 20 lap

Szabó Áthos
festő

M.D.K

Részt vett a tárlaton.

D. Fehér Laura: A X. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Művészet, 1965. november - 28 lap

Szabó Ákos

MDK

Fehér ház, temp.

Miskarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Szabó Ákos

Fehér ház, templ

X. Magy. Képzőműv. kiáll. Műcs. 1965.

MDK.

Szabó Ákos

Kiállitási kritika

Müvészet 1965 nov. lap 31.

M.D.K.

Szabó Ákos, festő

„Konyha" c. művét
közli:
és nevét említi:

— Bencze Gyula: Képzőművészetünk tegnapja, jelene fejlődésének néhány kérdése

— Művészettörténeti Értesitő, 1965, XIV, évf. 3.sz.
234. 236. 238 old.

Szabó Ákos

Bemutatta műveit a
rákosligeti képzőművészeti
baráti körben

Nepművelés 1966 VI. n. 36 old.

Szabó Ákos

Festőművész

szerepel a X. magy. Kép. műv.
kiállításon

Művészet 1965 11sz. 31old.

Szabó Ákos

Madár (repr.)

Valóság X. (1967) 5. sz. 85. l.

Szabó Ákos

Festő kiállított

Németh Lajos: Gondolatok a X..
Magy. Képzőm-i Kiállításról

Kritika 1965 11sz. 49.l.

SZABÓ ÁKos

HAJDU István: Szemérmetlen magyarázatpróba. =
Uj Müvészet, I. évf. 1.sz. 1990 5.p

SZABÓ Ákos

Genevrier, Odette: Szabó Ákos kiállítása Párizsban.= Irodalmi Újság, 1958. márc. 1. 4. ill

ilyen titkár. — Az életbeli korrekt magatartása szilárd Istenbe gyökerezésének következménye. —

Karli elsőáldozási szentképei mind megjöttek. Most mindennap elénekeljük vele: „Veni Domine Jesu!"[1] Olyan jókedvű és vidám, egy napsugárral több a házunkban! —

Július 29.

Bár ma csütörtök van, tehát nem operációs nap, mégis négy hályogot operáltam. Minden simán és igen gyorsan ment. —

Délután egyedül mentem Csákányra, hozzánk ugyanis közben megjött Sigray grófnő, és a gyerekek teniszeztek.

Nagyon rossz éjszaka volt mögöttünk, teli gonddal. Ezek még most is tartanak, mert Ancsi semmit sem eszik, és éjjel erős fájdalmai voltak a béldaganatjától. — Igazán nehéz kereszt ez! Éppen a legelkényeztetettebb gyereknek jól kellene ennie, és semmit sem tudunk adni neki, mert a hányinger és a bélfájdalmak miatt szinte semmit sem tud magához venni! — Borzasztó szomorú! —

Emmerich is beteg. Madeleine kétségbeesett levelet írt. —

Este odaültünk a rádióhoz, de nagyon nyomott hangulatban voltunk éppen Ancserlünk miatt. —

Rózsafüzérre ének: Veni Domine Jesu. — Karli roppantul örül első szentáldozásának. —

SZABÓ ÁKOS

1990 1 5

91. 3. 31,68,70

9. 11

10. 18

Új Művészet

SZABÓ Ákos

Konyha, 1961, o.v. 70x110 - 91.7.4

Új Művészet

Szabó Áhon, [ ]

L: Csáky József

Vadas József: A harcai pálya(mű) elányei 13

Élet és Irodalom, Bp. 1983 jan. 7 XXVII/1

Szabó Ákos

Szabadi Judit: Hagyomány és korszerűség

Selenror, 1984.IX

Szabó Ákos

Lánez Sándor: Képzőművészeti Krónikai

Selenkor, 1984. IV. hó

Szabó Ákos, festő

l.: Deim Pál

Vadas József: Történelmi leckék festőknek 13.

Élet és Irodalom Bp. 1984. febr. 10. XXVIII/6

Kabó Ákos

Menyhárt László: Az ottfelejtett stafeláj

Művészet, 1983. május

Szabó Ákos

Lóska Lajos: Tárgyak direkkben

Nürnberg, 1983. június

Szabó Ákos, [ ]

L: Mátis K

Goór J: Művésztelep — 75-89.

Forrás, Kecskemét 1980. máz. XII/3.

Szalóky Ákos

Méltatás

Németh Lajos: A Gresham - múlt és jelen.
Művészet, 1976. december - 6. oldal.

Szabó Ákos

Németh Lajos könyve a „Modern magyar művészet" átfogó képet ad a képzőművészetnek arról az időszakáról, mely az 1890-es évektől napjainkig tart. Szuggesztív és érvényes jellemzését nyújtja a XX. sz. kiemelkedő egyéniségeinek. Könyvében ír a művész munkásságáról.

D. S.: Új művészeti könyvek.

Vigilia, 1969. febr. 131–132 old.

Szabó Ákos

Műve szerepel Vattay Elemér gyűjteményében.

Dévényi Iván: A „hites fotografus" gyűjteménye; Műgyűjtő, 1973/2. sz. 13. l

Szabó Ákos Festőművész

A szürnaturalisten irányzat követője, képei jellemzője a részletek túlburjánzása a romanticismus jegyében

Magyar Műhely 1969 I. 32

Szabó Ákos

1964-ben a szőcsfelvési téli tárlaton tűnt fel „Nyugalom" c. lépével. Olajfestményei közel álltak Csanus stilusához, jelenleg ő is párizsi tanulmányúton van.

Penneczky Géza: A „magyar szín-naturalismus" problémája (Új Irás 1966/11)

Kritikát és lépet 1976 Bp. Corvina.

289. old.

Szabó Áros

a természeti valóság egységében ad hangot e tőlünk idegen észelemvilágnak.

Aradi Nóra: A IX. Ziállítás szürrzésének munkájáról
Művészet (1962/5)

Kritikát és Lépet 1976 Bp. Corvina

254. old.

Szabó Ákos

Akt-tanulmányok

Rajzok, reprodukció.

Valóság, 1964. 8. l. 48. l.

Szabó Ákos

igen tehetséges „Csernus Zóthoz"
tartozó festő – külföldre távozott

Kritika 1971 október
20. old.

H.D.K.

Szabó Ákos
grafikus

Afrika (rajz)

Élet és Irodalom, 1962. április 14 – 3 l.

M. D. K.

SZABÓ Áros

Alekszandr Gaur szovjet Rotmester

archive rajz

Repr

Nagyvilág 1959. 6. sz. 944. l.

Szabó Ákos

Első ső.

Rajz, reprodukció!

Valóság, 1964. 6. sz. 54. l.

SZABÓ Ákos

RÓZSA Gyula: Uj törekvések a hatvanas évek magyar képzőmüvészetében. - Mozgó Világ, XVII.évf. 7.sz-1991 89

Rec. Hatvanas évek c. kiállitásról, MNG, 1991

Szabó Árkos

Rózsa.

Rajz, reprodukció.

Valóság, 1962. 5. sz. 72. l.

MDK

Szabó Ákos

Nyugalom

Perneczky G.: A székesfehérvári téli tárlat.
Népszabadság 1964. febr. 18. 8.l.

Szabó Ákos

Lehajló nőalak.

Rajz, reprodukció.

Valóság, 1962. 1. sz. 140. l.

M.D.4

Szaló Ákos
festő

Művészetében megfigyelhető az 50-es évek retotsó, a 60-as évek első évében fellépő szürrealista tendencia.

Lainer Sándor: Lohner László.
Művészet, 1967. Ajtóban - 21 kép

Szabó Akos

MDK

szerepelt a kiállitáson.

"Nyugalom"

Perneczky Géza: A székesfehérvári téli tárlat.
Perneczky Géza: Né pszabadság 1964 febr. 18.

MDK

Szabó Ákos

Alkonyat a Körut fölött, tus,temp.,kr.

Felszabadult Bp. művészete. II.Szal. 1960.

MDK

Szabó Ákos

"Szarvasokká vált fiuk története", temp.

Felszabadult Bp. művészete. N.Szal. 1960.

M.D.K

Szabó Ákos
grafikus

„Ulegedő hertész" (rajz)

Élet és Irodalom, 1963. március 2 – 5 lap

Szabó Ákos

Magyar Karácsonyi-kiállításon a Károlyi palotában szerepelt.

M.930.XII.7.

Szabó Ákos

festő

lásd: Csernus Tibornál

(P. Szűcs J.: A Csernus-dosszié)

Népszabadság, 1989. márc. 18.

Szabó Ákos, festőművész.

Ferdinandy György: A Farkasréttől a Sashegyig.

Kemény emberek voltak az első telepesek a Sashegy és a Farkasrét között. — A környéken a háború következtében minden iskola romos volt, a Notre Dame de Sion-ban lehetett csak tanulni. Az 1945-ös osztálytársak közül hárman lettek párizsi művész: Tóth Judka, a költő, - Szabó Ákos, a festő és Ferdinandy György, az író.

Budapest folyóirat, 1988., 3., 42-old.

Szabó Ákos
grafikus

M.D.K.

„Villás ember" (repro)

Élet és Irodalom, 1964. dec 19 – 4 kep

Szabó Ákos
Grafikus

M.D.K.

"Ruhaterelő"

Élet és Irodalom, 1964. okt. 31 - 8 lap

M.D.K.

Szabó Áthos
festő

„Búcsú" c. műve szerepel
a kiállításon.

Lauer Sándor: Székesfehérvári tárlat
Művészet, 1964. május - 28 kép.

Szabó Ákos
festő

M.D.K

Mágikus realizmus alkotó módszerit alkalmazza képein.

Lancz Sándor: Székesfehérvári tárlat
Művészet, 1964. május - 28 lap

M.D.K.

Szabó Ákos
grafikus

Kertész

Élet és Irodalom, 1964. febr. 15 - 8 lap

Szabó Ákos
festő

M. D. k.

Méltatás

László Sándor: Székesfehérvári tárlat
Művészet, 1964. május - 30 lap

Szabó Ákos
grafikus

M.D.K.

Illusztráció

Bor Ambrus: Béke áprilisban
Élet és Irodalom, 1962. május 19 – 9 lap

Szabó Ahos
festő

M.D.K.

Méltatás.

Aradi Nóra: A IX. kiállítás szűrízésének munkájáról
Művészet, 1962 május — 6 l.

Szabó Ákos, festő MDK

Nyugalom c. képe újszerű.

Perneczky Géza: A székesfehérvári téli tárlat 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. febr. 18.

H.D.K.

Szabó Áldos
grafikus

Illusztráció

Gerencsér Miklós: A csinya legény
Élet és Irodalom, 1961. november 11 — 11l.

H.T.K

P.C.K. 25 Stockholm, 1921 november

M.D.K.

Szabó Ákos

grafikus

Aragon illusztrációi

(repro)

Élet és Irodalom, 1961. aug. 12. — 12 l.

Szabó Ahos
Grafikus

M.D.K

Illusztráció (repro)

Borsi D. József: Alsó Lágymányos
Élet és Irodalom, 1961 szeptember 2 – 4 l.

Szabó Ákos

(1936)

„A parvasokká vált fiúk születése"
1960, Czabán Samu téri iskola freskója
470 x 310 cm

A felszabadult Budapest művészete.
Budapest, 1960. Kiállítás. 31 l.

Szabó Ákos

Szerepel a X. Nagy. Kéj. műv. Kiállítasson

Kösnek Éva: A X. nagy. Kéj. műv. Kiáll.

Tiszatáj 1965 XII. 925 old.

Szabó Ákos

(1936)

Alkonyat a Kőrút felől, papír, tus
tempera, kréta, 48,4cm × 42,8 cm

A felszabadult Budapest művészete.
Budapest, 1960. Kiállítási katalógus
36 l

Szabó Ákos

Földessy Gyula arcképe.

Rajz, reprodukció.

Népszava, 1964 okt. 18. 7. lap.

MDK

Szabó Aladár festőm.

Pápa tárlat 1943. Pápa és Vidéke. 1943. szept. 12.

MDK

Szabó Alajos

Őszirózsás csendélet, of.

Japán vázák csendélet, of.

M. rajztanárok o. egyesülete kiáll. N.Szal. 1922. máj.

21 l.

Szabó Alajos MDK

Győri Képzőművészeti és Iparművészeti Társulat
Magyar Művészet 1926. 362.o.

NDK

Szabó Alajos, festőm.

Győr.

A győri székesegyház belseje. olj.
Virágcsendélet. "
Szegény gyermek. "

Nemz. Szal. 388.kiáll.
Képzőművészek vidéki Szövetségének I.kiáll.
1928.jan. Kat.

mDK

Szabó Alajos, festöm.
Győr.

a csendéletben alkot értékeset.

Nemz.Szal. 388.kiáll.
Képzömüvészek vidéki Szöv. I.kiáll. Kat.
1928.jan. -

MDK

Szabó Alajos /Győr/

Résztvett a Képzőm.Vidéki Szöv.I.kiallitasan.

Gál Endre dr.: A Képzőm.Vidéki Szöv.I.kiall.

Képzőművészet, 1927. 6.sz. 23.l.

Szabó Alexios
festő

M.D.K.

Részt vett a tárlaton.

Thanner Imre: Művészeti élet Győr-Sopron megyében
Művészet, 1968. június - 46 kép.

MDK

Szabó Alajos, Győr

Gál E: Képzőművészek Vidéki Szöv. I. kiáll. Képzőművészet, 1928, 6.sz. 23 l.

MDK

Szabó Alajos festőmüv. Győr

Beszámoló a Pápai tárlat-ról. Pápai Hirlap,
1943. szept. 11. 1 l.

ɔmlokzattal, kapu felett nagyobb
. A hajó és a háromszögü szentély
ı nagyobb templom megmaradt szentélye.

MDK

Szabó Alajos
vás. 1937-ben

Győri Képző- és Iparművészeti Egyesület vásárlásai /levélbeli közl. Győr,1943.XI.15/.

MDK

Szabó Alajos
vás. 1938-han.

Győri Képző- és Iparművészeti Egyesület vásárlásai /levélbeli közl. Győr,1943.XI.15/.

MDK

Szabó Alajos
vás. 1925-ben.

Győri Képző- és Iparművészeti Egyesület vásárlásai.
/levélbeli közl. Győr, 1943. XI. 15./

MDK

Szabó Alajos
vás. 1934-ben

Győri Képző- és Iparművészeti Egyesület vásárlásai. /levélbeli közl. Győr, 1943. XI.15/

MDK

Szabó Alajos
vás. 1922-ben

Győri Képző- és Iparművészeti Egyesület vásárlásai.
/levélbeli közl. Győr, 1943. XI. 15./

MDK

Szabó Alajos, Győr

A győri székesegyház belseje, olaj
Virágcsendélet, olaj
Szegény gyermek, olaj

Képzőművészek Vidéki Szöv. I. kiáll. N. Szal.
1928. jan. 11 1.

MDK

Szabó, Alajos

A Győri Képzőm.és Iparm.Társulat képviseletében műveivel résztvett a pápai rajztanárok képkiállitásan.

Cikk: Képkiállitás Pápán.

Győri Nemzeti Hirlap 1943.szept.12.

MDK

Szabó Alajos, Győr

Városközi kiállitás Békéscsabán. Képzőművészet 1930. IV. évf. 29. sz. 103.l.

Gabó Alajos

(festm.)

Párt és állami vezetők baráti találkozója a Győr.-S. m-i képzőm.-kel.

Győr – Sopronmegyei Hírlap
Győr. 1956. jul. 18.

Szabó Alajos

Festő. 1892. Nagyszentjános.
1914-ben végezte el a Képz. Főisk.
mint Révész Imre és Bonnay István
tanítványa. Alapítója, majd fölik-
rára a győri Iparm. és Képz. Társulat-
nak. Nyugdíjazásáig (1957) mint pede-
gógus dolgozott. Jelenleg győrben él. 1919
óta rendszeresen szerepel a vidéki és ovsz.
Kiáll-okon. Észrekdunántúli képzőművészek
második kiállítása, Szekesfehérvár, 1965.
Kat. bev.: Kovács Péter.

58 l.

Szabó Alajos

Ködös téli láj - olaj - 50 x 60 cm

Repr.: ~~[illegible]~~ Ködös téli láj

É szakdunántúli képzőművének második kiáll Székesfehérvár, 1965. kat. bev.: Kovács Péter.

58 l.

Szabó Alajos

Festő 1892. Nagyszentjános. 1914-ben végezte el a képz. Főisk. mint Révész Imre és Bonnay István tanítványa. Alapítója, majd főtitkára a gyűri Iparm. és képz. Társulatnak. Nyugdíjazásáig (1957) mint pedag. dolg. lehetőleg is gyűrben él. 1919 óta rendszeresen nerepel vidéki és orsz. kiáll.

Kódos téli táj (reprod. is) olaj, 50 x 60 cm

Északdunántúli képzőművészek második kiáll. Székesfehérvár, 1965. kat. bev.: Kovács Péter.

58 l.

Szabó Alajos

~~Gy.~~ Győr

Leláfás a Káptalandombról rézrajz 48x64 cm

V. Érszerdunántúli Képzőművészek Kiállítása. Bp. 1920. Ziáll. Zat. Bev.: Kovalovszky Márta

SZABÓ ALAJOS

„ŐSZ"

„HÁZTETŐK" C. GRAFIKÁI (EML.) SZEREPELNEK AZ ALÁBBI TÁRLATON

M. KISS PÁL: SOPRONI ŐSZI TÁRLAT.

KISALFÖLD, 1970. OKT. 8-

Szabó Alajos, grafikus

Soproni művész. Megnyerte Győr város cimerpályázatának első díját, ezt követően Pécs város cimerpályázatán is az első díjat kapta. 186. old

Gáspárdy Sándor: A soproni képzőművészeti élet 1968/69-ben 185. old

Soproni Szemle. Helytört. Helyőirat. XXIV. évf. 1970. Sopron

Szabó Alajos, szobrász

Soproni művész. Pécs város tanácsa megbizta a "Pro Sophiane" emlékérem, Sopron városa pedig Sopron város új cimerének elkészitésével. 186.old. Ugyanekkor Békés megye cimerpályázatának III. diját nyerte el.

Gáspárdy Sándor: A soproni képzőművészeti élet 1968/69-ben 185.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXIV. évf. 1970 Sopron

Szabó Alajos grafikus

I. díjat kapott Győr és Pécs
címerpályázatán

Gáspárdy Sándor: A soproni
kép mű élet alakulása 1968-69-ben

Soproni szemle 1970 2 sz 185 old.

Szabó Alajos MDK

Szerepelt az őszi megyei tárlaton.

Paszteljei, akvarelljei.

Hamar Imre: Őszi Tárlat, 1964.

KISALFÖLD 1964 okt. 25.

SZABÓ ALAJOS,grafikus

Soproni müvész. Ő készitette Győr,Pécs városok cimerét és 1969-ben Sopron város cimerét is. 134.old.

HORVÁTH ZOLTÁN: Sopron város uj cimere 131.old.

SOPRONI SZEMLE,XXV.évf. 1971.Helytört.Folyóirat. Sopron,1971

SZABÓ ALAJOS,grafikus

Sopron vásosának általa tervezett és elfogadott uj cimere 1969-ből. Vörös alapon a Régi cimerből a három várostorony.Lent felirat:"Civitas fidelissima". Fent balról egy ötágu arany csillag. Szines repr. 136.old.utáni tábla.

HORVÁTH ZOLTÁN: Sopron város uj cimere 131.old.

SOPRONI SZEMLE,XXV.évf. 1971.Helytört.Folyóirat. Sopron,1971

SZABÓ ALJAOS, grafikus

SZABÓ ALAJOS,grafikus.

Soproni müvész.A soproni tanács 1969.évi határozata alapján,annka megbizásából Szabó Sopron vásosának uj cimeréhez kb.harminc cimertervet mutatott be.1969.jul. 25-én elfogadták,A Képzőmüv.Lektorátus 1970.jan.6-án jóváhagyta. 134.old.

HORVÁTH ZOLTÁN: Sopron város uj cimere 131.old.

SOPRONI SZEMLE,XXV.évf. 1971.Helytört.Folyóirat. Sopron,1971

SZABÓ ALAJOS, grafikus

Az 1969-ben Sopron város cimeréhez készitett cimer-
tervek egy részének rajzai. 135-136.old. Fekete repr.

HORVÁTH ZOLTÁN: Sopron város uj cimere 131.old.

SOPRONI SZEMLE, XXV.évf. 1971. Helytört. Folyóirat.
Sopron, 1971

Szabó Alajos

1892-ben szül. a Győr melletti Nagyszent ~~jános~~ János Törsegben. Apja tanító volt ~~a~~ Győrött. 1914-ben vejezte el a képz. Főisk.-át. Révész Imre és Bosznay István voltak a tanárai. 1919-1957-ig mint rajztanár működött Győrött. 1919 óta állandó kiállító művész szerepel a Győri Ép.-i és más vidéki kiáll. okon. (tolt.)

Szabó Alajos retrospektív gyűjt. kiáll. Győr 1962
Kat. bev. Zuber Titusz

Szabó Alajos (Élelmiszer l. [illegible]).

Győr város képrőm. Tulhúrajá ban tevékenyen vett részt. A győri Iparm. és Képrőm. Társulatnak alapító tagja majd később főtitkára volt.

42 éves pedag. működése mellett, revés ideje volt az alkotói munkára. Egy arany és egy ezüst és mel nezett ziáll. - [illegible]. ~~([illegible])~~ Vége.

Szabó Alajos retrospektív gyűjt. biáll. Győr 1962
Kat. bev. Zuber Titusz

Szabó Alajos

9. Esti hangulat, olaj, 1922, 46×36, 1.200.–
10. Öreg Gjör, olaj 1930, 35×45, 1.300–
11. Fiu fej, " " 50×60, 2.000–
12. Önarckép, o., 1931 90×110, 4.000–
13. Dunapart Holánnál, o., 1940, 60×80, mt.
14. Sarló lör, o., " " " "
15. Öni erdő, o., " " " "
16. Abdai utca, o., " " " "

Szabó Alajos tetrospektiv gyűjt. biáll. Gjör 1962
Kat. bev. Zuber Titusz

Szabó Alajos festő

Szerepel a Téli tárlatok

Hamar Mure: Téli tárlat és grafikai kiáll. gyűrűt

művészet 1969 IV. 12.

S. Szabó Alajos

Vak Soldus; Tekefekre c. grafikája (eml.) szerepel az alábbi távlatban

Szapudi András: A soproni képrőművészek tavaszi távlata

Kisalföld 1969 IV. 29, 6 old.

Szabó Alajos
festő

M.D.K.

Részt vett a tárlaton:

Hamar Imre: Téli tárlat és grafika kiállítás Győrött
Művészet, 1969. ápulis – 16 lap

Szabó Alajos

1. Első olajképem, o., 1910, 28×38, mt.
2. Női fejtanulm. o., 1912, 31×41, 1.800.–
3. Férfi fejtanulm. o., 1913, 34×45, 1800.–
4. Női alt " Réla, 1913, 21×39, 600.–
6 Édesapám o., 1916, 40×50, mt.–
~~6~~. 5. Alsólubini ház, o., 1914, 37×50, mt.–
7. Felvidéki táj, o., 1917, 60×50 "
~~8. Esti hangulat~~
8. Önarckép cer. 1918, 26×39 "

Szabó Alajos tetrospektív gyűjt. biáll. Győr 1962
Kat. bev. Zuber Titusz

Szabó Ágnes (életrajz 2. old.)

Szabó Alajos

34. Szénapujtás, pant. 1951. 37×28, 700.–
35. Tapasztalatcsere, o., ", 125×90, szot tul.
36. Ravazdi kis házak, pant. 1951, 32×29, 700.–
37. Pihenő, szén, 1951, 22×28, 500.–
38. Papírlás cend., o., 1952, 100×70, 2.000.–
39. Férfi fej, akv. 1954, 50×60, 1400.–
40. Dunai részlet, olaj, 1954, 50×60, mt.
41. Püspökerdő, akv, 1954, 45×53, 700.–

Szabó Alajos tetrospektív gyűjt biáll. Győr 1962

Kat. bev. Zuber Titusz

Szabó Alajos

25. Apáturutca, o., 1946, 42×56, 1.500.-
26. Dunaliöntes, o., 1947, 47×80 1.800.-
27. B. I. arcrépe, o., 1947, 50×60.- mt.
28. Gyümölcsös csend. o., 1949, 80×60, 2.000
29. Gy. B. arcrépe, nén v., 1949, 20×28, 600
30. Parkrészlet, olaj, 1949, 110×90, 2.200
31. Kápontás tör, cer. " 29×40, 500
32. Napalföldi tanya, akv., 1950, 67×57, mt.
33. Épülő házak o. " 60×50, 1.000

~~Szabó Alajos~~ tekintsepektív gyűjt biall. Győr 1962

Kat. bev. Zuber Titusz

Szabó Alajos

17. Virágcsend. pant. 1941, 44×60, mt.
18. Virpart, olaj, 1942, 60×80, "
19. Almáscsend. " 1943, 80×60, 2000
20. Fekete sapkás nő, pant. 1943, 29×39, 600.-
21. Ónarcfej, olaj, 1944, 40×50 mt.
22. Dunapart ősszel, olaj, 1944, 72×55, 1.500
23. Gyilkos tó, o., 1945, 50×60, mt.
24. Dinnyés csend. o., 1946, " " 1.800.-

Szabó Alajos tetrospektív gyűjt biáll. Gjör 1962

Kat. bev. Zuber Titusz

Szabó Alajos

57. Zöld erdő, o., 1958, ~~80×60, 1.800~~ 100×130 – 2.200
58. Nyírfák, olaj, 1958, ~~100×130, 2220~~ 60×80, 1.800
59. Pápai udvar, akv. 1959. 40×50, 800
60. Önarckép, o., 1959, 60×80, 4.000.–
61. Pápai utca, hén, " . 44×31, 800.–
62. Üdülőben, akv., " . 42×33, " .–
63. Akt tanulm., pant. 1960, 70×46, 1.000.–
64. Soproni udvar, akv., " 43×54, 800.–

Szabó Alajos retrospektív gyűjteményes kiáll
Győr 1962 Kat. bev. Zuber Titusz

Szabó Alajos

57. Feástannás gend. o., 1956

58.

Szabó Alajos

49. Napsütéses udvar, olaj, 1956, 74×60, 1.800
50. öreg parant, " " , 60×80, 2.200
51. Boci, " " , 60×50, 1.500
52. Vagonjári részlet, nén " 40×50, 700
53. Vadvirágok, pont 1957, 50×60, 1.200
54. Kápolnaban dombi részlet, o. " 60×50, Nagyi Tanár
55. Kenyérkő, nén " 50×60, 900
56. Ikrényi erdő, olaj 1958, 80×60, 1.800

Szabó Alajos retrospektív gyűjteményes kiáll
Győr 1962 Kat. bev: Zuber Titusz

Szabó Alajos

42. Gendélet, olaj, 1955, 60×80, ~~1500~~ 200.–
43. Önirósás cend. pont. 1955, 50×60, 1.500
44. Bürli lány, olaj 1955, 100×75, 1800.–
45. Paletta cend. olaj, " 80×60, 2.000
46. Szentjánosi lány, " 1955, 60×50, 1.500.–
47. Teáskannás cend. " 1956, 53×54, mt.
48. Jehenet, olaj, " 75×100, 2.000

Szabó Alajos retrospektív gyűjteményes kiáll
Győr 1962 Kat. bev. Zuber Titusz

Szabó Alajos Reprodukciók:

Fénylép a művészről
Önarckép
Parkrészlet
Paprikás csendélet
Sarló-kör
Teáskannás csendélet
Abdai utca
Dunapart Holéhánál LVÉGE

Szabó Alajos retrospektív gyűjt. kiáll. Győr 1962
Kat. bev. Zuber Titusz

Szabó Alajos

Szerepel az alábbi tárlaton

q.b.: Eszak dunántuliak a
műszaknak ban

Kisalföld 1970 IV. 3

Szabó Alajos

73. Csapolás, o., 1962, 60×50, 1.500.-
74. Dunaújvárosi munkás, coll., 1962, 60×50, 600
75. Műteremben, coll., 1962, 49×41. -500-
76. Dunaújvárosi tükör, o., 1962 -60×50- 1.600
77. Pasel-gyár, coll., 1962, -40×50- 700
78. Dunaújváros, pant., " 60×80- 800
79. Pápai udvar, kréta, " -50×40- 500

Reprod. követhetnek

Szabó Alajos retrospektív gyűjt. kiáll. Győr 1962
Kat. bev. Zuber Tiborz

Szabó Alajos

65. Erdei út, o., 1960 arv., 60×80, 2.000
66. Szendélet csiros lezilővel, 1960, 60×50, 800
67. Dunapart, arv., 1960, 31×40, 700.–
68. Komphaszend. " " , 50×60, 800.–
69. Soproni taj, o., " 80×60, 1.80–
70. Somlói nyaraló, nén, " 45×56, 500–
71. Vörös fenyő, arv. 1961, 41×54, 700–
72. Duna Bajánel " " 40×50, mt.

Szabó Alajos retrospektív gyűjt. biáll. Győr 1962
Kat. bev. Zuber Titusz

MDK

Szabó Alajos, grafikus

Soproni grafikusművén. Pécs
új címerét tervezte, ill. terv-
pályázaton első lett s megbízást
kapott.

— : A város címere, jelvénye s zászlaja 9.

Népszabadság. Bp. 1968. dec. 5.

MDK

Szabó Alajos

Kiállitási kritika

Kisalföld 1967 nov.29.

Szabó Alajos, kerékgyártó

A mádi kovács-kerékgyártó céhnek 1868-ban nem tudta remekét bemutatni. jun. 24.-ig halasztást kapott. 292.o.

Bogdál Ferenc: A mádi kovács-kerékgyártó céh. 283.o.

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve. VI. 1966. A Herman Ottó Múz. Kiadása. Miskolc.

Szabó Alajos, grafikus

MDK

Győr új címerét
Szabó Alajos soproni
grafikus terverte.

– : Hír –

12.

Népszabadság, Bp. 1968. márc. 17.

Szabó Alajos

Berzsenyi Társaság dunántuli őszi
tárlatain Szombathelyen szerepelt.

PH-929.X.16.

Szabó Alajos
festő

M.D.Y

Megyei ~~művész~~ munkás csoport győri
tárlatán mutatta be művét

-43l.
Művészet, 1961. január — 1 szám.

MDK

Szabó Alajos festőm.

Vidéki centrumok. Képzőművészet, 1929. 25.sz.
238. l.

Szombathely.

MDK.

Szabó Alajos

Kiállitásának hirdetése

Kisalföld 1965 juli 31.lap -

Szabó Alajos

festő Győr

A Berzsenyi Társaság

1942. évi ezüst érme

Berzsenyi 1943. febr.

Ungvári látkep,

Csendélet,

Pannonhalmi park-

rösslet,

Lombhulláskor,

Olajfestmények

Fahüvely, római, maradványai. VIII. 126.

Szabó Alajos

Kőri pelg isk. tanár

Rajzoktatás

1937. 4-6. ú.

borítékon

(Sz. A. új típusu rajztáblája.)

szer / pengőt elfiányoz

Fogadja Méltóságod

MDK

Szabó Alajos, festőm.

csendéletei tetszést keltettek.

K.S. dr.

Győri Vigadó.- A Győri Képzőművészeti és Iparmüv. Társulat évi szokásos kiállítása. 1930.okt.19-26. Képzőművészet.1930. 35.sz.

Szabó Alajos

Alkotásaival Győr városát képviselte az 1930. febr.-ban Békéscsabán rend. városközi tárlaton.

Cikk: Városközi kiáll. Békéscsabán.

Képzőművészet, 1930.IV.évf. 29.sz. 103.l.

Szabó Alajos MDK

szerepelt a győri műcsarnokban rendezett 13-ik megyei képzőművészeti tárlaton.

Rácz Ernő: Örvendetes fejlődés -sok kiállító művész. Kisalföld 1963. okt. 2o;

Cs. Szabó Alajos MDK

Szerepelt a kiállitáson.

Dr. Gáspárdy Sándor: A soproni nyári müvésztelep kiállitása.

KISALFÖLD. 1962. aug. 26.

Szabó Alajos

Győri kiáll. 1940

Szabó Alajos

festő

Győr Buda-u. 34.

l.

Győr dunántúli tárl.

1944.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Szabó Alajos

festő

Consummatum estés

Dunaparti részlet

Halászinál

Repr

Győr dunántúli tárl

1944.

katalogusában

Gyenge naturalista

Szabó Alajós

festő

Győri Őszi kiáll. 1931.

Orgonavirágok,

Tengerpart, Bolgár ház,

Isztambuli reszlet

Önarczép 1931 - nyarán

Bulgáriában és Török

országban volt.

Kató Sándor:

Képzőművészeti Szemle.

Győri Szemle

1932. 65. l.

A bor allegoriája

Borozó társaság

Fa, olaj, egyenkint 41×54 cm. (43. szoba.)
Maszlaghy II., 260. és 261. szám. — Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 110. l.

LÖSCHINGER, ANTON (0000—0000)

IX. Pius pápa arcképe

Jelezve balra lent: Löschinger, 1878.
Vászon, olaj, 36×29 cm. (26. szoba.)
Maszlaghy II., 430. szám.

Simor János mellképe

Ovális, vászon, olaj, 86×66 cm.
Esztergom, 1878-as évf., 44. l.

MAYR, JOSEPH CHRISTIAN (XIX. század)

Gróf Thun Leo osztrák miniszter

Jelezve lent balra: Jos. Christ. Mayr, 1857.
Vászon, olaj, 150×106 cm. (Lépcsőház.)
Maszlaghy II., 482. szám.

MINON UTÁN (XIX. sz., másolat)

Judit

Vászon, olaj, 134×95 cm. (38. szoba.)
Maszlaghy II., 231. szám.

Szabó Alajos

festő

l.

Szőnyi kiáll. 1919-1929

7.l. 10.l. 15.l.

Szabó A

l.

Győri kiáll 1941 dec

es Bürány

m. kir. dohány nagy és különleggeségi áruda

Balatonboglár

42 11. 10. 2

62 Ta

Szabó Alajos

győri festő

l.

Győri kiáll. 1942

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Szabó Alajos
festő Győrben.

105 – 122. sz. alatt
olajf., rajzok stb.

lásd

Győri Képzőművészeti
és Iparművészeti Társulat
1943. évi téli tárlatának
katalogusa.

Szabó Alajos

festő Győr

részt vett az alábbi

tárlaton

Pápai Hírlap

1943. szept. 11.

(Beszámoló a ~~[illegible]~~

„Pápai tárlat"-ról.)

Szabó Alajos

festő

Ezüst plakettet nyert!

„Szabó" Alajos Győr 81. számú »Parkrészlet« c. egységes tónusban tartott természetes hatású, figyelemreméltó megoldásban visszaadott olajfestménye.

Uj Somogy

(Kaposvár)

1942. dec. 12

3.

4.

SZABÓ André

Tarczy Péter

André Szabó lejjei

Ujvidék, Magyar Művelődési Közp.

Új Tükör 1984. okt. 7. XXI. évf. 41. sz. 3.

[illegible], hogy csak a
másait soroljuk el. Modiglia
tette meg, festői szemléletm

Müvészünk igy emlékszik
zsi évekre: "Párizs forrongó
fejlődésemre. ... A látottak
P. Picasso, A. Derain, az ak
megrenditették minden hiteme

A Cité Falguière 14. és
voltak. Hiteles forrás alapj
Perlrott Csaba özvegye szóbe
épületek egyikében lakott Mo
is. A féktelen alkoholista é
nek alkalmi szinházi partner
kérdéses festmény egykori tu

Szabó Alajos

1910/11 – 1913/14

Ferképzomfoiskvk

134. L

Lothringeni Ferencz diadal

Három nyilású kapuval
tajelenetekkel, szobrokkal és
fölül pedig Lotharingiai Ferer
talapzatán FRANCISCO III LOTH
LICI MAGNO DVCI SVO ETRVRIA

olvasható.

Arco Trionfale, edificat
della Cittá di Firenz
delle A.A.Reali il Serer
Bar ec: Gran Duca di
e La Serenis: MARIA TER
di Toscana ec: sua Cc
Seguito il di XX.Gennaic
jelzése pedig: B.Sgrilli scul

Rézmetszet, méretei a v

Sz.n.14-
793-913-
Át.lelt.

Szabó Alajos

1922. máj. MROE

kiáll. Nemzeti Szalonban

Őszirózsás csendélet, olaj. 6500-

Japánvárás csendélet, olaj. 6500-

Ceci, Giulio II. 21

1904. XI. 3.

Győr

Sanatorium-egyesület emlékkönyve. (785/1904.)

Szabó Alajos

festő Győrött.

~~Csendéletképeket fest~~

3 műve a Képzőművé-
szek Vidéki Köretsége 1928.
évi tárlatán.

Délmagyarország X. 12.

Szabó Alajos, kő

kiállít Győrött

o Kiállítások 12.

Esti Hírlap, Bp. 1976. nov. 19.

185
+2

Szabó Alajos, grafikus

L: Holló Alajos

Maróti Zsuzsa: Győri gyűjtemény 4

Esti Hírlap, Bp. 1981. jan. 3

Szabó Albert, grafikus

Rajz:

Szabó Albert: Európa

Kép.

07.7.

Népszabadság, Bp. 1973. aug. 12.

Szabó Albert, grafikus

Rajz: Rejz

Szabó Albert: Ebédidő 13.

Népszabadság, Bp 1973 aug. 19.

Szabó Albert, grafikus

Rajz:

Rep.

Szabó Albert: Dalia'k 7.7.

Népszabadság, Bp. 1973. szept. 2.

Szalvi Albert, grafikus

Rajz: Repa

Szalvi Albert: Asszonyok a parkban 17.6.

Népszabadság, Bp. 1973. szept. 9.

Szabó Albert grafikus

Metnet: Repr.

Szabó Albert: linóleum metszete

M. 6.

Népszabadság, Bp. 1973. jan. 7.

Szabó Albert, grafikus

Rajz:

Repr

Szabó Albert: Leída

M. S.

Népszabadság, Bp. 1973. febr. 11.

Szabó Albert, grafikus

Metnek:

Repr.

Szabó Albert: linóleum metszete

M. Y.

Népszabadság, Bp. 1972. nov. 26.

Szabó Albert

Részt vett az 1970. évi vasi tavaszi tárlaton. A megjéből elköltözött, de azért rendszeresen szerepelt a vasi tárlatokon

Bertalan Lajos: Tavaszi tárlat '71

Vasi Szemle, 1971. 4. 5 28. old. – 529 old.

Szabó Albert, grafikus

Metszet:

Repr.

Szabó Albert: linóleum metszete

M. 8.

Népszabadság, Bp. 1971. okt. 31.

Szabó Albert

Ruházati formatervező, részt vesz a kiállításon

Jubileumi Iparművészeti Kiállítás Miskolcon, 1975. jún – júl.

SZABÓ ALBERT, festő

Szombathelyen 1970-ben 40 alkotó 92 művel a tárlaton. 1971-ben 41 alkotó 108 művel. A képek száma azonos, de több a szobor, kisplasztika és kerámia. Érdekes, hogy az 1970-es tárlat résztvevői közül 7 hiányzott, így Szabó Albert is, de 8 új névvel találkoztunk 1971-ben. 528.old

BERTALAN LAJOS: Tavaszi Tárlat 71 528.old

VASI SZEMLE, XXV.évf. 1971. 4.szám, Szombathely

SZABÓ ALBERT, festő

Szombathelyen az 1971-es tárlatról hiányoztak művei. A megyéből elkötelezettek némelyike ugyan rendszeresen szerepelt a tárlatokon Vas megyében, így például Szabó Albert is kiállított ed ig. 529.old

BERTALAN LAJOS: Tavaszi Tárlat 71 528.old

VASI SZEMLE, XXV.évf. 1971. 4.szám, Szombathely

Szalós Albert
grafikus

Szalós Albert grafikáit a Pince
Társaton mutatták be IX. hó
15-én.

-.- Kiállítási naptár
MŰVÉSZET, 1972.szeptember - 48.oldal

Szabó Albert
festő

Szabó Albert „Leány régi halapban"
című képe élénk színű.

Horváth Béla: Kiállitási jegyzetek.
MŰVÉSZET, 1973.január - 5.oldal

Szabó Albert (Vas megye)

Kiállítás nyílt a pakai járási könyvtárban, a Vas megyei fiatal képzőművészek tárlata, melyen művei szerepelnek.

Tolna Megyei Népújság, 1969. márc. 18.

Szabó Albert

„Ebédidő"
(repr.)

Népszabadság, 1973. aug. 19.

M.D.K.

Szabó Albert, iparművész

is részt vett az 1907 évi párizsi Salon d'Automne tárlatán.

- Bölöni György: Képek között, Bp. 1967. 72. old.
- / cikk megj.: „Budapesti Napló", 1907. okt. 9./

MDK.

Szabó Albert

looo ft-os pályadijat kapott

Vas Népe 1967 nov.5.

Szabó Albert festő

MDK

Vitacikket írt.

Szabó Albert: Pártosság, demokrácia és a közönség

8

Népszabadság, Bp. 1963. jan. 29.

Szabó Albert

Olajképekkel
szerepel az alábbi tárlaton

L. l.: Fiatal vasi képzőművészek
kiállítása

Vas Népe 1969 I. 23 8 sd.

Szabó Albert, [iparművész]

MDK

Modelljeiből állítottak ki a
Barcsa Béla u.-i bemutatóteremben.

–: Az iparban tevékenykedő iparművészek
bemutatkozása

9.

Népszabadság, B[illegible].1970.okt.[illegible] 3.

Szabó Albert

Mursák kertje 1. műve (sepr.)

szerepel a fiatal vasi képzőművészek

táslatain

Csikós József: Fiatal vasi képző
művészek

Ifjú Kommunista 1968 XII. n. 14 old.

MDK

Szabó Albert

Kiállitási kritika

Vas népe 1968 ápr.14.